



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>





# *Dictys Cretensis et Dares Phrygius De bello et excidio ...*

Dictys, Samuel Dresemius, Dares Frigio, Joseph, Dacier  
(Anne), Jacobus Perizonius, Ludolph Smids, Georges ...





- KF 25245

B





- Du -

1/2 n/2

M. Welch

12 Villiers St

for Mr. Edwards









INGENUO, ET BLANDAE  
SPEI JUVENI,

JACOBO de WAAL,

Cum ex classe *quarta* in *quintam*  
dimitteretur, hoc diligen-  
tiae praemium calcar dede-  
runt Nobilissimi & Amplif-  
simi D. D. Consules, & Scho-  
larchae Ultrajectini. *a. d. iv. id. Sextil. MDCCXIII.*



Самое  
лучшее  
время







DICTYS et DAREUS

cum NOTIS  
ANNE D'ACERLE  
et Variorum  
integrum

J. Goeree Invenit et fecit

DICTYS  
CRETENSIS

ET

DARES PHRYGIUS  
DE BELLO ET EXCIDIO TROJÆ,

In usum Serenissimi Delphini,  
CUM INTERPRETATIONE  
ANNÆ DACERIÆ.

Accedunt in hac NOVA EDITIONE Notæ Variorum integræ;

Nec non

JOSEPHUS ISCANUS,

Cum Notis SAM. DRESEMI.

*Numismatibus & Gemmis, Historiam illustrantibus exornavit*

LUD. SMIDS, M. D.

Dissertationem de Dictye Cretensi præfixit:

JAC. PERIZONIUS.



AMSTELÆDAMI,  
Apud GEORGIUM GALLET.

---

M. DCCII.

KF 25245

~~46375~~

Harvard College Library  
Bowie Collection  
Gift of  
Mrs. E. D. Bowdoin

B



# LECTORIBUS

L U D. S M I D S.

**Q**Uandoquidem Scriptores Troïcos laudare multisque verborum phaleris exornare, vetat horum dignitas & præstantia; solummodo hanc editionem, novam & si non emaculatissimam prioribus saltem emendatorem commendare est animus. Quid hic igitur præstiterimus, Lectores benevoli, paucis accipite.

I. DICTYOS DARETISQUE contextum, à typothetarum vitiis (mirum quam frequentibus) repurgavimus & prorsus incorruptum dare conati fuimus.

II. Annotationes eruditissimæ matronæ, ANNÆ DACERIÆ, typothetarum fortè incuria, innumeris in locis sordide distinctas (cui vacat cum hac nostra editionem conferre Gallicam, hoc negare minime poterit) instauravimus, emendavimus, supplevimus.

III. Notas integras illustrium virorum, JOS. MERGERT, CASP. BARTHII, ULR. OBRECHTI, PAUL. VINDINGII, doctas sane & jucundas, adjecimus.

IV. Propter heroïci argumenti elegantiam quoque JOSEPHI Lxonienſis sive ISCANI de bello Trojano egregium carmen, SAM. DRESEMII notis optime illustratum, addidimus: dictas vero notas admodum negligenter confarcinatas ac distinctas, perattento quodam Erudito adjuvante, politas & accuratas expressimus.

\* 3

V. Deni-

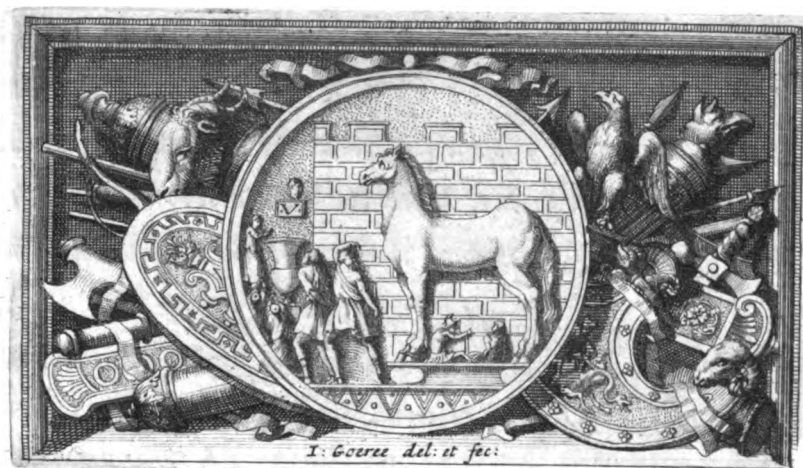


**V.** Denique ne cuius hæc tam nitida egeret editio, Nummos, Gemmas ac Marmora, è variorum commentariis petita, singulari artificio coelata, non sine sumptibus, huc transtulimus, commentarioque (cui nomen Scena Froica) non spinoso, non obscuro, non ancipiti, explanavimus.

Subnectitur quoque cæteris Præfationibus de Dictyos Græci Latino interprete SEPTIMIO Dissertatio PERIZONI, cui ob singularem in literis fervorem ac diligentiam nobiscum, candidi Lectores, merito justas agitis gratias.

Atque hæc sunt quæ ad vos modestè præfanda operæ pretium duximus. Vos interim labore nostro (ludibrium sit licet invidiæ) fruimini, conatusque meos in Scripto-ribus Latinis illuminandis vestro favore & applausu promove-  
te.

**S E R E**



# SERENISSIMO DELPHINO

S. P. D.

ANNA TANAQUILLI FABRI FILIA.

**L**ROFANI belli scriptorem Diety  
tibi nunc offero, DELPHINE  
SERENISSIME, munus plano  
te dignum, qui cum totam fere an-  
tiquam Historiam pernoscas, antiquiora quoque  
illa & ultimis retro temporibus propiora perle-  
gendi cupiditate teneris. In his sane Gracorum  
cum

## E P I S T O L A.

*cum Trojanis bellum primas obtinet, neque fabulam ullam invenias quæ hominum memoriam exercuerit magis, quæque adeo nobiliores præcones sortita sit. Nihil itaque ad delectationem tuam aptius putavi, quam hancce tibi Historiam ob oculos ponere, ut jucundissima ejus lectione animum tuum expleas, non ut inde petas rudimenta virtutum. Quid enim, DELPHINE SERENISSIME, Achilles, Hector & Diomedes, heroes illi fortissimi, tibi prodesse possint? eos omnes robore jam vincis, qui invictissimum parentem tuum designas, & ad ejus fortitudinem jam assurgis. Quid Palamedes Græcorum prudentissimus in te amplius conferat? Palamedem infra te positum premis, quippe omni disciplinarum genere instructus, ad altam sapientissimi Lodoici regis prudentiam jam aspiras. Fuerint illi quidem hætenus post se natis hominibus imitandum exemplar, eorum jam vicem præstabit invictissimus ille parens tuus, quem, ut nunc, & olim hominum genus quasi divum venerabitur, sibi que solum imitandum proponet. Adeoque, quod de imagine quadam Veneris olim dictum est, ex ea fuisse de puellarum pulchritudine judicatum, ut quæ imagini similior esset, ea formosissima diceretur.*

## EPISTOLA

retur, de almo tuo parente illud utique verum  
erit, ad cujus ingentia facta quo propius beati  
heroes accesserint, eo amplius se in heroicis virtu-  
tibus profecisse arbitrabuntur. Perge, igitur,  
**DELPHINE SERENISSIME**, perge,  
ut facis, vestigiis ejus insistere, donec divina illa  
sapientia, qua illum irradiat, afflatus, ita cum  
eo refulgeas. Neque enim aliud tibi à Deo optimo  
Maximo & expetendum qui tibi reliqua omnia  
benigna manu largitus est, nobilitatem qua, si ab  
ultima repetatur origine, ne in fabulis quidem in-  
veniri possit antiquior: formam corporis egregiam,  
& regno cui natus es dignam: ingenium, ad om-  
nium qui te adeunt admirationem: praeclaram &  
letam indolem; pietatem denique singulari erudi-  
tione conjunctam, qua cum olim cœlesti illa sapien-  
tia quasi cumulata fuerint, tum certe sapientissimo  
tuo parenti jam propior, tam super alios reges  
eveheris, quam nunc reliquum omne mortale ge-  
nus superemines. Sed invenustum est te diutius  
morari, **DELPHINE SERENISSIME**,  
cui

Jam venit en virgo, jam dicitur hymenæus,  
Hymen, ô hymenæe, hymen ades ô hymenæe,  
Latus ades.

\* \*

Vale



## EPISTOLA

*Vale igitur DELPHINE SERENISSIME,  
tuque alma victoria SERENISSIMI DEL-  
PHINI Sanctissima conjux. Valete, mea pra-  
esentia numina, meque meumque hunc laborem  
faventes aspiciete, sicque vobis*

Det juvenum cultrix prolem Latona beatam,  
Vasque puer latis ignibus urat Amor.

*Parisius I. Kal. Mart. 1680.*

**A D**

## AD LECTOREM.

**P**OST QUAM L. Florum, in usum SERENISSIMI DELPHINI, edidi, Lector, Dictym Cretensem de bello Trojanò aggre-  
di jussa sum. Notum est eum vulgo supposititium credi,  
sed res eredita tantum & à nemine adhuc probata. Quare id  
in primis mihi probandum putavi, & iis argumentis, quibus  
fides derogari non posset, pervincendum falsum Dictym esse  
hunc. Coepi itaque accurate rem persequi, eaque omnia col-  
ligere, quæ jam olim bene multa hic animadverteram è vete-  
ribus, vel immutata vel adumbrata, atque ita, quod prima  
fronte mihi non exiguæ molis esse videbatur, fontes fere om-  
nes, unde sua hausit hic noster, ut historiam suam concinna-  
ret, apperui. Habes igitur, Lector, Pseudodictym histori-  
cum, sed utilem tamen & eruditum. Is sane veteres omnes  
scriptores de expeditione Græcorum, deque eorum reditu,  
diligenter pervolvit, ex eorum discrepantibus interdum sen-  
tentiis, eas sæpius elegit, quæ à pluribus & à gravioribus  
traduntur. Is poëtica omnia segmenta reseculit, vel ea ad hi-  
storiæ fidem sic immutavit, ut nihil contra verisimilitudinem  
peccet. Homerum præcipue sequitur, à quo tamen sæpius dis-  
sentit, ut vel de tempore ipso expeditionis. Homerus quippe,  
& post eum alii bene multi, totos viginti annos huic insumptos  
dicunt, nempe decennium exercitui colligendo, & alterum  
decennium ad Trojam bellando, ita enim apud eum Helena.

Ἦδη δὲ καὶ μὴν πέντε οἴκοις ἔπος ἐστίν,

Ἐξ ἧς ἐκὼν ἔβην, ἃ ἡμῖς ἀπελήλυθα πατρίης.

*Jam enim nunc mihi vigesimus annus est,*

*Ex quo buc veni & à mea discessi patria.*

Dictys vero decennium tantum ponit, nempe novem expedi-  
tioni, decimum bello. Tragicis etiam aliquando insistit, quorum

\* \* 2

omnium

## P R Æ F A T I O.

omnium illustriores fabulas attingit, à se interpolatas plerumque & expolitas. Graves conciones addidit & alia historiarum ornamenta lucidissima. Ejus elocutio lutulenta plerumque, ut ejus sæculi quo scripsit, sed unde tamen aliquid tollas, quippe quæ elegantissimis optimorum scriptorum flosculis distincta sit. Post Constantinum Magnum scripsisse putat Vossius, at Joz. Mercerus verisimilius ipsius Constantini ætate, ex Epistola quæ Arcadio Consuli dicata libello præponitur, eum enim Arcadium sub ipso Constantini Magni imperio consulatum gessisse notum est. Dictys Cretensis nomen ascivit, quia noverat fuisse olim Dictym Cretensem, Idomenei comitem, eumque litteris mandasse quæ & ipse viderat, & quorum etiam pars fuerat. Hujus nomen mentitus est, item alius scriptor qui eandem historiam Græce texuit, ut est apud Suidam & Tzetzem. De vero Dicty vide quæ infra ex Vossio de historicis Græcis. De meo autem hocce labore nihil est quod apud te agam, Lector, cum de tota hacce commentandi ratione jam abunde egerim apud Florum, quo libenter te remitto ne hic ea frigide videar repetere ut in laudes viri Illustrissimi & Sapientissimi Montauzerii Ducis, SERENISSIMI DELPHINI Moderatoris, excurram, qui virtute sua supra laudes omnes evectus est. Et ne etiam de Illustrissimo & Reverendissimo viro Condomiensi Episcopo, SERENISSIMI DELPHINI Præceptore & fidei Romanæ ingeniosissimo vindice hic aliquid loquar, deque perillustri & admodum R<sup>do</sup> D. Huetio Abbate Alnetensi in earumdem curarum partem accito & religionis Christianæ assertore Acerrimo, quos omnes divinitus sua manet laus. Sed illud tantum te volo, Lector, ut quæ in perlegendo opere, à me peccata deprehendes, ea ignoscas, eoque lubentius quod nemo hic mihi facem alluxit, quæ prima historicum istum commentariis illustrare aggressa sum. Vale.

D E



D E

# ILII EXCIDIO

E X

JOSEPHO SCALIGERO,

DE EMENDATIONE TEMPORUM,

LIBRO QUINTO.

**P**OSTREMOS annos mythici temporis veteres scriptores certatim definire voluerunt, quod sint memoriae scriptorum proximi, ut scribit Censorinus. Sed quare ipse eos deducat ab Inachi regno ad primam Olympiadem, non autem à capto Ilio, ut reliqui, causam non capio. Non potest dici quam variis iudiciis lis ventilata sit. Et quidem omnium sententias in medium adferre ambiciosum est. Neque enim errores alienos triumphamus, sed quantum potest fieri tollimus. Ea igitur est Tetraeteridis Græcæ commoditas, ut ex die mensis sciatur quota sit prytania, modo constet quotus sit annus Tetraeteridis. Contra, datis diebus mensis & prytanias,prehenditur, quotus sit annus Tetraeteridis. Ut in Decreto Atheniensium in gratiam Zenonis. Εἴπ' Ἀρρενίδας ἀρχοῦσι, ἐπὶ δ' Ἀκαμαντίδῃ πέμπτης πευταετίας, Μαίμακτηριῶν δὲ δέχεται ὅσῃ τελευτῇ εἰκοστῇ δ' πευταετίας. Ut vicesima mensis Mæmaeterionis popularis sit vicesima tertia Prytanias, hoc non potest contingere nisi anno primo Tetraeteridis. Tunc enim xxviii. Pyanepsionis est novilunium. Ideo

\* \* 3

xx.



xx. Mæmæsterionis est xxiii. Prytaniæ, quare audacter possumus dicere, illud decretum datum fuisse anno primo Tetraeteridis Atticæ. Quod si quota esset Tetraeteris periodi Atticæ sciremus, & diem verum in Calendario Juliano dare possemus. Itaque videmus quæ sit utilitas anni Attici & Olympici ad notationem temporum in rebus Græciæ. Quare ignoratio istius formæ non solum huic sæculo, sed & priscis temporibus nocebat. Ex doctrina primi libri scimus neomenias anni Græci popularis pervagari mensem integrum in forma Juliana. Hecatombæon, verbi gratia, aliquando incidit in x. Julii, aliquando in vi. Augusti. Igitur sidus quod vespere Neomeniæ Hecatombæonis oritur, in primo anno periodi Atticæ, non oritur in eadem Neomenia, quando Hecatombæon erit in vi. Augusti. Propterea parapegmata ab artificibus proposita erant, ne vulgus in eadem Neomenia semper idem sidus oriri aut occidere putaret. Quod tamen vulgus negligebat adeo ut quidam dux apud Polybium, cum ad ortum, aut occasum Pleiadum (non memini utrum fuerit) condixisset, non venit ad constitutum. Falsus nimirum desultorio mensium situ, quem non consideraverat. Duæ igitur de capto Ilio generaliter sunt sententiæ: Quidam enim multis annis supra quadringentos ante primam Olympiadem ponunt. Alii præter quadringentos, octo, septem, sex, & quinque tantum ponunt. Horum tantum nobis habenda ratio, & quidem inter eos eorum, qui Attica scripserunt: quorum unus consensus est in mense & die mensis. Omnes enim Θαγγηλιῶν ὁ γδοη φθίνοντι hoc contigisse dicunt. In annis Tetraeteridis variant. Vulgus solet dividere mensem lunarem in novilunium, septimam lunam, plenilunium, & septimam à fine: quas divisiones quadrantes lunæ vocant: aliter vocant primam, septimam, quintamdecimam, vicestimam secundam. Græci Φεβάειον, διχόμενιν, πανσέλιον, διχόμενιν,

ἀρχόμεναι, ὅτε εἶεν. Hæ quatuor lunaris mensis divisiones sunt in vicesima tertia, sive ὁγδόη φθίνοντι Θαργηλιῶν.

Primo quippe anno Tetrasteridos, vicesima tertia Thargelionos est prima luna, in secundo anno est septima, in tertio est plenilunium, in quarto est vicesima secunda. Rursus in vicesima tertia Thargelionos anni primi luna occidit statim vespere. In anno secundo occidit media nocte. In anno tertio per totam noctem lucet. In quarto oritur à media nocte. Qui igitur 408. annis ante primam Olympiadem captum Ilium volunt, necessario anno tertio Tetrasteridos hoc contigisse volunt. Nam 408. anni retro putati desinunt in 49. annum periodi Olympicæ, siquidem fingimus retro semper eam periodum obtinuisse. Erat igitur 11. annus desinens periodi Atticæ. Semper enim deducendi sunt 38. anni de periodo Olympicæ, ut habeas periodum Atticam: aut contra, adiciendi. Non enim refert utro modo experiri. Ergo plenilunio hoc contigit. Et sane quosdam de vetustioribus idem sensisse scribit Clemens. Καὶ τὰς τῶν πρὸς τὴν Ἀθηναίων συγγραμμάτων, ὁγδόη φθίνοντι (Θαργηλιῶν) βασιλεύοντι τὸ τελευταῖον ἔτη Μενεδήως, πληθύσεως σελήνης. Qui annos 407. ponunt, à capto Ilio, ad primam Olympiadem, hi omnino censent captum luna vicesima secunda. Auctor enim ὁ μικρὸς Ἰλιάδης ita scribit: οὐδὲ μὴ ἴτα μακρὰ καμπερὰ δὲ ἐπὶ τελευτῇ σελάνῃ. Ex hoc versiculo Clemens nititur confirmare eorum sententiam qui volunt plenilunio τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ contigisse. Sed pace eruditissimi scriptoris ἐπὶ τελευτῇ non significat lucere, quod ipse aliud agens putat, sed oriri, & incipere apparere. In idiotismo Hispanico elegantissime dicitur Assomar. Latine existere. Euripides Hecuba διασπύκει ὁράματα. Ibi Scholion vetus apud Fulvium Ursinum: Καταδύσης οὐ δύτης τῇ ἡλικίᾳ ἔτι γεῖται. εἰλω δὲ ἢ

Τεοίη

Τροία. Θαρρηλιῶν μινυς, ὡς μὲν πινεῖς ἱστορικῶν ὀγδὸν ἰσταμένους, ὡς δὲ ὁ πλὴν μικρὰν Ἰλιάδα, ὀγδὸν φθίνοντες. Διορίξῃ γὰρ αὐτὸς πλὴν ἄλλωσιν φάσκων συμβῆναι τότε πλὴν χατάληψιν, ἡνίκα νῦν μὲν ἔλει μεσάτα, λαμπρὰ δὲ ἐπέτελλε σελιῶν. μισονύκτι δὲ μόνον τῇ ὀγδὸν φθίνοντες ἀνατέλλει. ἀλλὰ δὲ ὁ συμπεφώνηκεν Εὐειπίδης, ὡς ὁμολογεμένης τῆς δόξης. Λυσίμαχος δὲ φησὶν Δημοφῶντος Ἀθήνησι βασιλεύοντος ἔτος τεταρτὸν, Θαρρηλιῶν ἰσταμένους δωδεκάτη. Qui annos 406. ut apud Eusebium, assignant, ii primo anno sequentis Tetraeteridis, hoc est, 13. periodi, captum Ilion omnino volunt, hoc est, nocte illuni. Sed nemo veterum noctem illunem fuisse prodit. Itaque audiendi non sunt. Postremo qui 405. annos putant, ii septima luna accidisse volunt, anno Tetraeteridis sequentis secundo, periodi 14. Virgilius.

*Et jam Argiva phalanx instructis navibus ibat,*

*A Tenedo, tacite per amica silentia lune.*

Servius: Septima luna capta est Troja, cujus simulachrum apud Argos constitutum. Hinc est quod dicit: Oblati per lunam. Doctissimus Politianus hic hariolatur præter solitum de silentio lunæ. Constat igitur omnibus de tempore anni, non de anno. Nam sine veris Ilion captum volunt, paulo ante Solstitium. Quod & Virgilius sequutus est:

*— — Vix prima inceperat æstas,*

*Et pater Æneas dare ventis vela jubebat.*

De anno vero non convenit. Atqui doctissimi inter eos, qui hæc disquisiverunt, intervallum à capto Illo, ad primam Olympiadem, definiunt annorum 407. præcise, Ephorus, Callisthenes, Damastes, Phylarchos, Canones Eratosthenis, quibus multum tribuit Dionysius Halicarnassensis. Quare Diodorus omnium accuratissimus ait annum primum Olympiadis 94. desinentem, hoc est, annum 373. à primo Olympico ludicro, esse ὀγδοηκοστὸν πρὸς τοῖς ἐπιακοαῖς μὲν πλὴν Τροίας ἄλλωσιν.

Deductis.

Deductis igitur 373. de 780. Remanent anni 407. Interval-  
lum à capto Illo, ad 95. Olympiadem incuntem. Contigit  
igitur casus anno tertio tertiæ Tetraeteridos Atticæ, hoc est,  
anno 11. periodi Atticæ, plenilunio. Neomenia Thargelionos  
31. Mai. Vicesima tertia Thargelionos in 22. Junii. Super-  
erant ad caput anni sequentis, 37. Dies. quorum 16. ad  
τρεπὰς Διένας, id est 8. Julii exclusive. Et proinde 21. erant  
ἑξήκοντα ἡμέραι, ad caput anni sequentis, ut habes libro primo,  
in Tabula Neomeniarum Atticarum. Sed Dionysius Halicar-  
nassensis dicit fuisse viginti tantum ἑξήκοντα, 17. autem ad  
τρεπὰς. Intelligit ergo inclusive. Includit enim 8. Julii in  
illum numerum. Quod & Plutarchum facere animadver-  
timus, qui pro τριάκοντα dicit τριακοστὸν, & contra ἑκατοστὸν pro  
ἑκατον. Neque ille solum, sed & alii Græci. Incidit igitur ille  
annus in 3531. periodi Julianæ. Annus autem primus Iphiti  
incidit in annum 3938. periodi Julianæ. Differentia, anni  
407. quod erat propositum. Notabis autem in tabula Neo-  
meniarum Atticarum, libro primo, ἑξήκοντα ἡμέραι pertinere non  
ad eum annum, cui appositæ sunt, sed ad sequentem. Exem-  
plum in primo anno periodi annotatur ἑξήκοντα nulla. Hoc si-  
gnificat, à fine antecedentis, qui erat ultimus periodi, ad  
initium primi anni, nullam esse ἑξήκοντα ἡμέρας. Rursus secun-  
do anno appositæ sunt 27. ἑξήκοντα, hoc est, à fine primi, ad  
initium secundi, sunt 27. ἑξήκοντα. Proinde anno 12. ἑξήκοντα 21.  
attributæ significant, à fine anni 11. ad initium 12. fuisse ἑξήκοντα  
ἡμέρας 21. quas tamen Dionysius 15. tantum censet, excludens  
nimirum 8. Julii ab illis. Rursus cum dicimus plenilunium  
fuisse, intelligimus secundum usum periodi Atticæ, & ut  
Dionysius ait, ὥσπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡμέραν ἀγνοοῦσι, quod pru-  
dentissime ab eo dictum. Periodus enim Attica accommo-  
dabat novilunia Tetraeteridum sæculo Iphiti, facta erat lunæ

Α Γ

\* \* \*

πρόλογος

προήκοις harum 32. A saeculo autem Iphiti, ad Dionysium  
 Halicarnassensem, & Augustum, bidui solidi. Quare errat  
 qui ad lunæ rationes hæc exigere vellet. Captum igitur  
 est Ilion anno periodi Julianæ 3531. Junii 22. Anno mundi  
 2767. Didymonos quarta decima. Character Zygonos 1.  
 9. 35. Octobr. v. Anno Judaico 2578. Tamuz 14. cujus  
 character 3. 14. 910. atque hic est verus annus & dies capti  
 Ilii. Nam ut diximus, 23. Thargelionis, in anno tertio Te-  
 traeteridos habet plenilunium. In hoc anno Tamuz & Di-  
 dymon concurrebant. Epocha igitur, quæ annos 407. ab-  
 solutos ponit ante primam Olympiadem, est ex sententia Era-  
 tosthenis. Vocetur Eratosthenea. Ea omnium est certissima.  
 In libro primo cum ageremus de Periodo Attica, nos contu-  
 limus casum Ilii in 408. annum ante primam Olympiadem.  
 Sed hæc opinio de 407. annis longe certior. Ex his eruditus  
 Lector potest advertere quanta utilitas sit in anni Attici do-  
 ctrina, & quam longe fallantur qui menses Atheniensium po-  
 pulares ad lunæ rationes revocant, & Neomeniam Hæcatom-  
 beonis in Iunio ut plurimum statuunt. De variis circa hunc ca-  
 sum veterum sententiis adducam verba Clementis Alexandrini.  
 Κατὰ δὲ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτ[ος] ἡ Ἀγαμέμνων βασιλείας Ἰλίον ἐάλω,  
 Δημοφῶντ[ος] τῆ Θησέως βασιλεύοντ[ος] Ἀθηναῖσι ἡμῶν πρῶτ[ος] ἔτ[ος], Θαρρη-  
 λιῶν μῆνός δευτέρ[ος] ἐπὶ δέκα, ὥς φησι Διονύσι[ος] ὁ Ἀργεῖ[ος]. Αἰγίας δὲ  
 καὶ Δηκεύλ[ος] ἐν τῇ τρίτῃ, μῆνός Πανέμει οὐδὲν φθίνοντ[ος], Ἑλλανίος δὲ  
 δωδεκάτῃ Θαρρηλιῶνος μῆνός, &c. Nos Atticos veriora protulisse  
 putamus, Θαρρηλιῶνος τῇ οὐδὲν φθίνοντος.

DE





# DE DICTY GRÆCO

EX

## JOANNE VOSSIO

### DE HISTORICIS GRÆCIS.

**Q**Uatuor isti ad Trojana tempora referuntur, Sisyphus Cons, Corinnus, Dares Phrygius, & Dictys Cretensis. Sisyphus Cons, ut aiunt, Teucris scriba fuit, ac res ad Ilium gestas primus litteris consignavit: ex eo autem & Dictys Cretensi, Homerus hausit quæ cecinit; si credimus Joanni Meli Chronographo; ex quo id refert Joa. Tzetzes Chil. 5. Hist. 29.

Ab aliis autem primus dicitur Corinnus, Palamedis discipulus, durante etiamnum bello Trojano, Iliadem carmine modulatus, atque id litteris Doricis à Palamede inventis. Dardanum quoque pugnam adversus Paphlagonas exposuerit; omneque poëseos suæ argumentum ex eo hauserit Homerus, ut ajunt. Auctor Suidas in Κόρινθῳ.

Dares Phrygius, sacerdos Trojanus, ab Homero celebratur II. E. Ejus Phrygiam Iliadem sua etiamnum ætate extitisse, ait Ælianus lib. II. Var. Hist. cap. II. De eodem sic Photius Patriarcha in Biblioth. Cod. cxx. Ubi excerpta adfert & Ptolemæi Hephestionis nova ad variam eruditionem historia:

Ἀντίπατρος δὲ φησιν ὁ Ἀκάνθιος, Δάρετα πρὶν Ὅμηρον γεγράφαντα τῶν Ἰλιάδων, μνήμονα γενέσθαι Ἐκτορος, ὥστε τὴν μὴ ἀνελεῖν ἑταῖρον Ἀχιλλέως, *Antipater Acanthius refert, Daretem qui ante Homerum Iliadem conscripsit, monitorem fuisse Hectoris, Auctoremque ne Achillis socium interimeret.*

Etiam Dictys Cretensis bello Trojano Idomeneæ sequebatur, ac præter Italica, Suida teste, libris novem consignavit bellum

\*\*\* 2

bellum Trojanum: Homerus autem cum in poemate suo est secutus: ut quidem auctor est Tzerzes Chil. 5. Hist. 30.

Porro ex Dicty, & Darete depromptum esse censet Scaliger, quod, contra Homeri, & aliorum auctoritatem, perscriptum est in Chronico Eusebii ad an. 1000 CLXII. Hectoris filios Ilium recepisse, expulsis Antenoris posteris, Helena subsidium ferente. Quin hodieque extant anonymi duo de bello Trojano, qui consignarunt libros, unum sub nomine Dictys Cretenfis, alterum vero Daretis Phrygii. Quod commentum ut colore aliquo melius falleret, finxit prior quemdam Q. Septimium Romanum, qui per litteras significaret Q. Arcadio, ut in Creta insula, cum vi tempestatis terra desedisset, in hiatu illo apparuerit Dictys sepulchrum, atque in eo à pastoribus inventa sit arcula plumbea, librum Dictys continens de bello Trojano, qui litteris scriptus esset Phœniceis. De Darete autem Phrygio tale auctori placuit figmentum. Cornelium Nepotem inducit scribentem ad Crispum Sallustium, ut Athenis esset repertus *αὐτῶν γεγραμμένων*, Ipsius auctoris manuscriptus, liber Daretis, quem dixi: atque ut hunc Latinâ togâ donarit, ut amicitiae hoc monumentum muneris loco Sallustio mittat. Sed extat genuini Cornelii Nepotis liber de Attici vita; item, quem scripsit de Imperatoribus externis. Quid his libris purius, elegantiusque? Quid ad ista tralatio Daretis? Nempe, ut dici solet, aliter catuli olent, aliter sues. Recte igitur sensit Ludovicus Vives in quinto de tradendis disciplinis; cum ait, & Daretem, & Dictyn istum (quorum tamen hic aliquanto est cultior, & elegantior,) esse *figmenta eorum qui de bello famosissimo voluerunt ludere.*

DE DICTY LATINO EX EODEM  
VOSSIO DE HISTORICIS LATINIS.

**Q** Septimius Romanus Latine creditur vertisse Dictum Cretensem de bello Trojano: eamque translationem dicasse Q. Arcadio Rufino, qui sub Constantino Imp. consulatum gessit anno urbis CIOXLVIII. Sed quisquis auctor est ejus operis, Latine, non Græce scripsit: Græcos tamen auctores cum judicio legit atque ex iis excerptis, quæ veritati consentanea viderentur. Nec tamen Constantini ævo, sed seculis aliquot post, vixisse censeo: etsi ea sit dictionis elegantia, ut non indignus omnino Constantini quidem seculo videatur. Quod imprimis patet ex editione nupera juxta MSS. Cod. emendata quæ Lutetiæ prodit apud Rob. Stephanum.

IDEM DE HISTORICIS LATINIS.

Part. II. Lit. D.

**H**ic quoque aliquem sibi locum postulare videtur DARES PHRYGIUS, vel potius suppositivus scriptor, qui sub hoc nomine circumfertur. Is ex Græco à Cornelio Nepote translatus est: si epistolæ nugaci credimus, quæ præmittitur. Scio Æliani ætate etiamnum existisse Phrygiam Darætis Iliadem. Nam id satis liquet ex ejus lib. XI. Var. Hist. cap. II. Sed non dubito, quin longè alius fuerit Græcus ille. Nam quem nos Latine habemus, satis prodit, se exiguæ, & doctrinæ, & judicii, fuisse. Plane autem arbitror, esse commentum hominis, qui non tam verterit, quàm scripserit Latine: Imo qui haud admodum Latine sciverit, ut omnino in Glandorpio judicium desiderem, cum translationem eam Nepotis esse credidit Majoris & eruditionis, & elegantie, est *Dictus Cretenfis*: de quo postea dicemus. *Dares Phrygius* cum alibi MSus exstat, tum Cantabrigiæ in bibliotheca Cajana, & Oxonii in Collegio omnium animarum.

\*\*\* 3

P R Æ

# P R E F A T I O.

<sup>1</sup> **D**idys, genere Cretensis de civitate Gnoſo, iisdem temporibus quibus & Atrides fuit, <sup>2</sup> peritis vocis ac litterarum Phœnicum, quæ à Cadmo <sup>3</sup> Achaiam fuerant delatæ. Hic fuit socius Idomenei, <sup>4</sup> Deucalionis filii, & Merionis, ex Molo, qui duces cum exercitu contra Ilium venerant, à quibus ordinatus est, ut annales belli Trojani conscriberet. Igitur de toto hoc bello, <sup>5</sup> sex volumina <sup>6</sup> in tilias digessit Phœnicæis litteris: quæ jam reversus senior in Cretam, præcepit moriens ut secum sepelirentur. Itaque ut ille jusserat, memoratas tilias in stannea arcula repositas, ejus tumulo condiderunt. Verum secutis tempo-

## N O T E.

<sup>1</sup> *Didys genere Cretensis de civitate Gnoſo.*] Hæc veluti præfatio in libris nostris erat, sine ulla inscriptione, at sequens epistola quæ vulgata sub nomine Q. Septimii Romani nulla est in antiquis exemplaribus. Itaque non dubitamus quin hæc sit ab ipso scriptore operis, qui apposite finxit hæc de punicis litteris, de arcula stannea, de sepulchro terræ motu patefacto, de Eupraxide, Rutilio Crætæ Consulari, & Nerone, cujus jussu dicit in Græcum sit conversus.

<sup>2</sup> *Peritis vocis ac litterarum Phœnicum.*] Vulgata est veterum fere omnium sententia Cadmum in Græciam litteras Phœnicias intulisse circa annum mundi 2660, quo tempore Israëlitarum Madianitis serviebant, unde eos liberavit Gedeon. Et revera Iohanni antiquæ litteræ eadem quæ Phœnicæ, & Samaritanæ. Ut abunde probavit Josephus Scaliger in erudita illa dissertatione de litteris Ionum, & post eum Ludovicus Capel, & Bochartus qui in suo Phaleg. p. 490. *Si figuram spectes*, inquit, *Græcæ litteræ, maxime antiquiores illæ, quarum exempla in Eusebiano præsert doctissimus Scaliger, vetustis Phœnicum litteris, quibus Iudæi utuntur Samaritanæ in plerisque tam sunt similes, ut nemini non pateat illas ex his esse expressas.* Samaritanas autem litteras si ve Phœnicias easdem & Chananæas fuisse

validissime probavit nobilissimus Huetiæta aureo illo & nunquam satis pro dignitate laudando opere Evangelicæ demonstrationis.

<sup>3</sup> *In Achaiam.*] Quo nomine dicta quæ olim Græcia, post victos Achæos, & mansit id nomen Achæiæ provinciæ sub Imperatoribus Romanis, & in nova divisione Constantinæ. *Jpx, Mæcen.*

<sup>4</sup> *Deucalionis filii & Merionis ex Molo.*] Vide infra initium lib. 1.

<sup>5</sup> *Sex volumina.*] Ait sex volumina tantum scripta fuisse, sed in spuria illa Septimii Epistola ineptus scriptor ait se priorum quinque voluminum, quæ bello contrada gesta que sunt eundem numerum servasse. Et residua quatuor de reditu Græcorum in unum redigisse. Ubi vide quæ dicta sunt.

<sup>6</sup> *In tilias digessi.*] Antiqui ex arboribus, præsertim è tilia arbore tabellas conficiebant, quibus cera superinductis ita stilo acuto scribebant. Et quod hic tiliæ vocat auctor, infra Septimius Romanus in epistola vocat phyliras, quia tilia in tenuissimam philyras actu separabatur, et de populo scribit Plin. *Præparantur ex eo chartæ diviso in prætenues sed quam latissimas phyliras.* Inde in Gloss. *tilla phylæa.* Et vetus Horatii interpres, *phylira est cortex tiliæ arboris.*

# P R Æ F A T I O.

ribus, tertio decimo anno Neronis imperii, in Gnofo civitate terramotus facti, cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt, ut à transeuntibus arcula viseretur. Pastores itaque prætereuntes quum hanc vidissent, thesaurum rati, sepulchro abstulerunt: & aperta ea invenerunt tilias incognitis sibi litteris conscriptas: continuoque ad suum dominum Eupraxidem quemdam nomine pertulerunt: qui agnitas quænam essent, litteras, <sup>7</sup> Rutilio Rufo illius insula tunc Consulari obtulit. Ille cum Eupraxide ad Neronem oblata sibi transmisit, existimans in his quadam secretiora contineri. Hæc autem quum Nero accepisset, advertissetque Punicas esse litteras, harum peritos ad se vocavit: qui quum <sup>10</sup> venissent, interpretati sunt omnia. Quumque Nero cognovisset, antiqui viri, qui apud Ilium fuerat, hæc esse monumenta, <sup>8</sup> jussit in Græcum sermonem ista transferri: è quibus Trojani belli verior textus innovuit. Tunc Eupraxidem muneribus & Romana civitate donatum ad propria remisit. Annales vero nomine Dictys inscriptos, in Græcam Bibliothecam recepit. <sup>9</sup> Quorum seriem, qui sequitur textus, ostendit. 15

## N O T A.

<sup>7</sup> *Rutilio Rufo illius insula tunc Consulari.* Ita libri scripti non præfidi quod imperiti cœciores, vulgaverunt. Consulares volunt in quibusdam provinciis institutos ab Adriano Imperatore; hoc certum plures magistratus hoc nomine præfectos à Constantino parvis & pacatis provinciis; in iis Creta: notitia imperii. Joz. Merc. Neque verum est ab Adriano tantum & à Constantino institutos fuisse consulares, qui eo nomine provincias regerent, quippe hæc divisi provinciæ in Consulares & Pæconulares, ante Constantinum fuit in usu, & ab ipso Augusto instituta, qui in provincias suas quas ipse sibi relinebat consulares mittebat, qui proprie legati consulares dicebantur. Neque tamen consulares illi dicti quod consules fuissent, ut vulgo persuasum est, nam sæpe invenias consulares provinciæ qui post administratas provincias tum primum Consules fiebant. Sed quod cum consularibus ornamentis Imperium administrarent. Vide quæ notavit Salmas. in Hist. August.

<sup>8</sup> *Jussit in Græcum sermonem iste transferri.* Ergo non solum litteris punicis scripsit Dictys, sed etiam punico sermone. Ipse tamen Dictys extremo libro quinto

innuit se Græco sermone scripsisse, quamvis Phœniciis litteris. Ejus verba sunt. *Hæc ergo Cassius Dictys, comes Idomeni conscripsit oratione ut quam maxime inter tum deder, a loquendi genera consequi ac comprehendere potui, litteris punicis ab Cadmo Danaoque traditis. Neque sit mirum cuiquam, si quamvis Græci omnes, diverso tamen inter se sermone agunt, quum no nos quidem, unius ejusdem insula, simili lingua, sed varia permixtaque utamur.*

Et ipse Septimius in Epistola ait Eupraxidem commutatos tantum litteris Atticis, nam oratio Græca fuerat, Neroni libris obtulisse.

<sup>9</sup> *Quorum seriem* ] Et hæc indicant sequentem Epistolam Septimii nomine editam esse à mala manu, quæ nec extat in libris MSS. & seriem hanc turbat, neque quicquam novi nos docet, sed interpolat tantum quæ in superiori, & quinto Arcadio inscripta in Rufinum definit, & Ephemeridem nominat hunc librum minus proprie. & ut semel dictum, omnino est nuperi & imperiti Grammatici scriptum. Addebant superiores editiones appendicem quadam genealogionem imperiorum etiam scriptam, quam jure merito expunximus. Joz. Merc.

## Q. SEPTI-





## Q. SEPTIMIUS ROMANUS

Q. ARCADIO S. D.

<sup>2</sup> Ephemeridem belli Trojani, Dictys Cretensis, qui in ea militia cum Idomeneo meruit, conscripsit <sup>3</sup> litteris Punicis, <sup>4</sup> quæ tum Cadmo & Agenore auctoribus per Græciam frequentabantur. Dein post multa sæcula collapsa per vetustatem apud Gnoson, <sup>5</sup> olim Cretensis regni sedem, sepulchro ejus, pastores quum eo devenissent, forte inter ceteram ruinam loculum stanno affabre clausum, offendere: ac thesaurum rati, mox dissolvunt, non aurum, nec aliud quicquam prædæ, <sup>6</sup> sed libros ex philyra in lucem producturi. At ubi spes frustrata est, <sup>7</sup> ad Praxim dominum loci eos deferunt. <sup>8</sup> Qui commutatos litteris atticis, nam oratio <sup>10</sup> Græca fuerat, Neroni Romano Cæsari obrulit, pro quo plurimis ab eo donatus est. Nobis quum in manus forte libelli venissent, avidis veræ Historiæ, cupido incessit, ea uti erant, Latine disserere: non magis confisi ingenio, quam ut ociosi animi desidiam discuteremus. Itaque priorum quinque voluminum, quæ bello contracta gesta que sunt, eundem <sup>15</sup> numerum servavimus. <sup>9</sup> Residua quidem de reditu Græcorum in unum redegimus, atque ad te misimus. <sup>10</sup> Tu Rufine mi, ut par est, fave cæptis.

### NOTÆ.

<sup>1</sup> *Quinto Arcadio.*] Qui sub Constantino Imp. Consulatum gessit anno urbis 1068. Unde, si genuina esset Epistola, sequeretur hunc auctorem scripsisse ipsius Constantini ætate.

<sup>2</sup> *Ephemeridem.*] Minus proprie hanc Historiam vocant Ephemeridem, neque enim actus diurnos continet.

<sup>3</sup> *Litteris punicis.*] Vide quæ in notis ad præfationem.

<sup>4</sup> *Qua tum Cadmo & Agenore.*] Cadmo Danæoque, scribit lib. 5. in fine.

<sup>5</sup> *Olim Cretensis regni sedem.*] Ibi enim Minos regiam habuerat.

<sup>6</sup> *Sed libros ex philyra.*] Vide notas ad præfationem *sex volumina in silias digressi.* Et optime ait libros ex philyra quia liber proprie est cortex interior qui in philyras acu distinguitur Isidorus. *Liber est interior summa corticis, quæ ligno cohaeret, in qua*

*antiqui scribebant.* Isque proprie Græce *πύλα* dicitur.

<sup>7</sup> *Ad praxim.*] Hic praxim vocat quem auctor præfationis *Eupraxidem*.

<sup>8</sup> *Qui commutatos litteris atticis.*] Ait Eupraxidem litteras punicas voluminum illorum in atticis commutasse, quo facto Græcus textus & sermo apparuit. Suprà tamen auctor præfationis scribit Neronem iussisse ut ea in Græcum sermonem transferretur. Locum adi.

<sup>9</sup> *Residua quidem de reditu Græcorum.*] Ait se reditum Græcorum in unum librum contraxisse, quia apud Suidam legerat Dictyem scripsisse libros novem. Sed is fuit Dictys Græcus alius à nostro, & nostrum sex libris absolutum ipsa Præfatio retulit. *Sex. Metec.*

<sup>10</sup> *Tu Rufine mi.*] Nempe Arcadius vocabatur, *Q. Arcadius Rufinus.*

JACOBI PERIZONII  
DISSERTATIO

DE

HISTORIA BELLI TROJANI,

QUÆ

DICTYOS CRETENSIS

NOMEN PRÆFERT, GRÆCA,

ET

EJUS INTERPRETE LATINO,

SEPTIMIO,

Hujusque ætate potissimum ac Stylo.

\* \* \* \*





VIRO CLARISSIMO,  
CHRISTOPHORO CELLARIO,

Historiarum & Literarum Humaniorum in Fridericiana  
Halensi Academia Professori Eruditissimo,

S. P. D.

JAC. PERIZONIUS.

**I**N angustum oppido coguntur dudum magis magisque communia nobis literarum sacra, ut adeo pauci jam supersint caeteri eorum sacerdotes, & hi ipsi, ut saeculum est, utque in eo vilescunt ubivis bonae artes, etiam pauciores numero brevi videantur futuri: nam quis facile laboriosum prorsus, sed sibi ferme inutile ac spretum publice, tentavit deinceps studium? in vestra tam latum patente Germania quis jam nunc per omnes pene Academias, ubi abs Te & paucissimis Aliis discedimus, existit amplius, qui sedulo & bona fide humaniores illas tueatur literas, & fugientes inde Musas morari studeat, ac pristinam retinere antiquae domus gloriam? Floruit illa, quum Agricolas haberet, Rhenanos, Bongarsios, Bæcleros, Reinesios, & plures id genus, qui nihil publice profuturum negligebant, sive ex vetustis id Auctoribus, quos diligenter legebant ipsi, & aliis magis explanatos dabant, repetendum, sive ex rerum natura & usu quotidiano nunc demum eruendum foret. At o quam dispares illa nunc passim seu Dominos habet seu inquilinos, qui ab Antiquitatis studiis, per quae sola, superioribus saeculis iterum exorta, certissimum est ex caligine densissima omnes etiam sacras profanasque disciplinas emeruisse continuo in serenissimam lucem, revocant tamen Academicam pubem ad unum illud & recentissimum Germaniae jus publicum, hoc est ad meram Barbariem, si solum Academiis incubet, nec scire quidquam aliud, nisi suas & sui temporis res desideret, quod Barbariei proprium est, & semper fuit. Ceteroqui neutiquam certe

Ego.

\*\*\* 2.

Ego velim, si mei res esset arbitrii, *Adolescentes nihil eorum, quæ in usu nunc habentur cognoscere, aut sua in patria esse hospites, ac publicæ rei rudes, sed utrumque agere, laborum facere gradus, aliud in Academiis curare potissimum, aliud ubi jam iis relictis ad res gerendas accedunt. Heic non ea quidem nostris in fundis atrociter adeo grassatur calamitas, sed nihilo tamen minus pestilenti sidere partim mollis educatio, & segnis luxuria, partim acris factio, quæ omnia donat studiis partium, at doctrinæ, industriæ, ingenii meritis, nihil facit reliqui, afflavit bonas artes, & exstinguit penitus ingenia juvenum, qui ad rei publicæ curam & futuræ ætatis decus surgere ac instrui debebant. Sed quanto magis omnia nunc retro ruunt, quanto magis exilem redigimur in numerum, tanto adstringi arctius, sanctiusque coli decet necessitudinem illam, quæ semel inter paucos illos eorundem sacrorum antistites est constituta. Tuæ in me voluntatis, mutuique inter nos amoris monumentum exstare publicum voluisti prior. Meum est tanto studiosus istis amicitinæ officiis respondere, & cum maxime curare, ne, sublato nuper è vivis summo rei literariæ malo, Viro Amplissimo, Fred. Bened. Carpzovio, præcipuo Commercii nostri Conciliatore & Interprete, illius usus nunc exolescat aut sensim una cum communi Amico intermoriatur. Lubens itaque arripui qualemcunque hanc occasionem testandi publice meam de Te existimationem & simul arbitrium ad Te deferendi hujus de Dictyæ Cretensi & ejus Interprete disputationis, tenuis illius quidem & exigua prorsus, sed cui peritior Te, aut æquior constitui Arbitræ non poterat, quippe qui ipse omnis generis & ætatis Scriptores veteres non tantum excusseris sedulo, sed & per Te illustratos edideris. Vale Vir Præstantissime, & feliciter porro tuam ac literariam rem gere. Lugduni in Batavis, a. d. 17. Eidus Sextileis, CIO DCCXI.*

## SYLLABUS





# S Y L L A B U S

## DISSERTATIONIS.

**I.** Nullus existit Diſtys Cretenſis, qui Trojanas res illis temporibus ſcripſerit, quod tradiderunt Graci ſequioris aevi, & Recentiores Eruditi. **II.** Gracos iſtos non habuiſſe alium Diſtyn, quam illum, quem Septimius vertit, probatur contra Mercerum, Aliosque. **III.** Eadem illi tradunt de invento Diſtye, qua Septimius de ſuo. **IV.** Per Claudium apud Eos intelligi debet Nero, & ſape ita confunduntur diverſi eorundem nominum Imperatores. **V.** Revera enim in Neronem conveniunt, qua de terra motu, & Diſtye tunc invento ac Neroni oblato traduntur. **VI.** Utriusque & Graci & Latini Diſtyos idem fuit titulus, quod liquet ex Suida, ſi ejus verba recte diſtinguantur. **VII.** Uterque dicitur literis Punicis ſuam ſcripſiſſe Hiſtoriam. **VIII.** Johannes Malelas ex Graco Diſtye, & Septimius noſter, in Hiſtoria Belli Trojani prorsus conveniunt. **IX.** Quaedam tamen veluti Characteres Heroum, apud Malelam & Alios, exponuntur, qua in Septimiano Diſtye non reperiuntur. **X.** Sed Septimius liberius vertit Diſtyn, eumque contraxit, & quedam in eo pratermiſit. **XI.** Patet id claviſſime ex loco Diſtyos noſtri 1, 4. qui explicatur ex Malela. **XII.** In quibuſdam tamen etiam in diverſum a Septimio abijt quandoque Malelas, cujus rei varia redduntur rationes. **XIII.** Argumentum Merceri ex Hiſtoria Oenones ad probandum, Diſtyn Gracum fuiſſe alium a Septimiano, refellitur. De verbo *Ἀπὸ τοῦ Γρακοῦ*. **XIV.** Sequitur ex his, Septimium verè vertiſſe hanc Hiſtoriam ex Graco, quod male negatur à Voſſio & Mercero. **XV.** Probatur id ex Graciſmis ei frequentibus. **XVI.** Pro Graciſmis habenda in Verſionibus, qua ex Graco formata iſtic ſunt frequentia, licet apud Alios quoque ſimilis locutio, ſed rarius, occurrat. **XVII.** Malela cum Cedreno, & Diſtyos Septimiana verba inter ſe conferuntur, emendantur etiam, & notantur. **XVIII.** Alia eorum verba rerum plane ſingularium itidem congruere oſtenduntur. Malelas etiam explicatur. **XIX.** Conferitur denuſ longa ſeries Hiſtoriarum, eodem prorsus ordine, ex utroque Malela ſcilicet & Septimio. Explicatur Malelas. **XX.** Barthii ſententia, credentis Gracos Septimii noſtri opusculum vertiſſe in Gracam linguam, rejicitur. Septimius ex Malela exponitur. **XXI.** Refellitur porro Barthius, ex comparatione ſexti libri cum Malela. **XXII.** Prater hunc Gracum Diſtyn, quem Septimius vertit, & Cretenſis ille ſuppoſuit tempore Neronis, nullus exſtitit alius aut antiquior iſtius Nominis Scriptor. **XXIII.** Suppoſitum hunc Diſtyn non fuiſſe

\*\*\* 2

Trojanæ

*Trojana expeditionis socium probatur; 1. ex Erroribus ejus Historicis. XXIV. 2. Ex Poëticis figmentis Historice ab ipso traditis. XXV. 3. Quod jam hinc Trojanos semper vocat Barbaros, qui istius vocabuli usus serier est. XXVI. 4. Quod Thessaliam nominat, Corinthum, & Corcyram Melenam, qua posterioris sunt temporis. XXVII. 5. Quod de Punicis literis ait & diversitate sermonis in Gracia. XXVIII. 6. Quod toties suam fidem commendat, ut solent mala fidei homines. XXIX. Dictyn hunc composuisse videtur Praxis seu Eupraxides Cretensis, eumque Neroni obtulisse, ut præmium ab eo consequeretur, quod & consecutus est, utque antiquitatem mentiretur scripsisse eam literis Punicis & in Philyris. XXX. Prologus Latini Dictyos videtur Græce primum scriptus, & dein Latine versus, sed post Septimii tempora. XXXI. Interpres tamen ille accommodavit eum Latino Dictyi, & erravit in eo, quod Dictyn Punice Scriptum, & Græce versum tradit. XXXII. Septimii Epistola genuina est, contra quam sensit Mercerus, cujus rationes refelluntur. XXXIII. Septimii ætas ex Q. Aradii Rufini, cui Epistolam inscripsit, ætate est indaganda. Homines plurimis nominibus Constantiniano sæculo præditi, ultimo maxime designari solebant. XXXIV. Q. Aradii Rufini ætas indagatur, & familia ordinatur. XXXV. Septimius videtur Senatoriæ fuisse dignitatis, familiaris quippe isti Rufino, & forte vel Bassus, vel Acindynus, qui Præfecti fuerunt Urbis. XXXVI. Vixit tempore Diocletiani & paulo post, istamque versionem fecit forsitan odio Christianismi. XXXVII. Errant, qui eum longe infra Constantinum demittunt. XXXVIII. Magis autem Scioppius, qui eum & ejus stylum proxime ad Corn. Nepotem accedere censet: Septimianæ locutionis exempla ab ævo Nepotis aliena. XXXIX. Varia Septimiani Dictyos loca emendantur. XL. Alia vindicantur à conjecturis Cl. Vindingii. XLI. Nonnulla male itidem ab eo tentata, nec satis intellecta, explicantur.*

## DISSERTATIO



DISSERTATIO  
DE  
DICTYE CRETENSIS,  
ET EJUS INTERPRETE  
SEPTIMIO.

**I.** **D**ictyn Cretensem, Idomenei Cretensium Reguli Cōmitem in Bello Trojano, cujus nomine Historiam istius Belli laudant passim Græci Scholiastæ, Grammatici, Rhetores, Chronicorum Scriptores, qui fuerunt sequiori ævo, sed & suum ornavit libellum Septimius, si maxime istoc nomine inter Idomenei Comites quisquam exstitit, nihil tamen scripsisse & posteris prodidisse certus sum. Quin miror fuisse Eruditos cum hujus, tum pristinæ ætatis, quibus persuaderi potuit tam Antiqui vere Hominis esse, quod eo Nomine sibi præscripto in vulgus quondam exiit. Nempe Suidas, Johannes Malela, & ex eo Tzerzes, Cedrenus, Aliique, quos Vide apud Leonem Allatium de Patria Homeri pag. 53. &c. eo usque nobis præiverunt hac in sententia, ut quidam ex iis etiam Homerum ex illo Dictye sua hausisse affirmaverint. Inde ergo & Vossius Pater in Historicis Græcis Scriptores quosdam, inque iis hunc Dictyn, ad Trojana tempora refert. Sed & Leo Allatius Græculis suis quos modo memoravi, nimis facilem aut credulum se præbuit, Dictynque hunc vere *Troicis temporibus æqualem*, & ideo *Italica*, quæ vulgata Suidæ lectio illi tribuit, *scribere non potuisse* contendit, *quum tunc Italica res in obscuris essent*.

**II.** Errare autem eos ut constet, ostendendum nobis prius Græcos hosce, qui Dictyn subinde laudant, non alium habuisse, quam hunc, qui Neronis tempore fingitur inventus in Cretensis terræ sepulchro, & ex quo Septimius quidam Latinam hanc Versionem seu Epitomen nobis concinnatam reliquit. Posterius hoc negant tamen cum Alii, tum Vossius in Historicis Latinis, in *Septimio*: Utrumque vero Jos. Mercerus, & Anna Fabri, in Notis ad Prologum Nostri Auctoris & ad lib. iv. cap. 21. Quos Alii plerique sequuntur. Ego vero neutiquam illis assentior, & contrarium,

contrarium, nisi fallor, liquebit clarissimum in modum ex iis, quæ dicam. Prius autem ostendam, quod prius posui, Græcos modo memoratos non alium habuisse aut novisse Diçyn, quam hunc Septimii.

III. Id vero manifestum ex eo, quod suum Diçyn agnoscunt itidem tempore demum Claudii vel Neronis inventum, & eodem quidem modo, quo id nobis narrat Septimius, scilicet in sepulchro illius, ut aiunt, Diçyos, aperto per terræ motum, & istic quidem ἐν Κασιπερίῳ Κιβωτίῳ, in arcula stannea. Ita certe Suidas, & Joh. Malela, quem videas, & cum Latini Diçyos Prologis conferas velim, pag. 168. & maxime pag. 322.

IV. Nam quod sub Claudio proprie inventum tradunt quem Septimius sub Nerone ait, id ortum ex eo, quod Nero æque ac ille Claudius, Claudii Neronis nominibus fuit appellatus, quæ nomina & in hac Historia apud Malelam priore loco juncta reperiuntur, λέγει, ὅτι Κλαυδίου Νέρονος Βασιλῆος ἐν Κιβωτίῳ, inventum est hoc opus Diçyos tempore Claudii Neronii Imperatoris in arcula. Hinc jam factum, ut posteriores Græculi, uno ad designandum hunc Imperatorem defuncturi nomine, prius potissimum arripuerint, & Claudium simpliciter dixerint, ut ipse facit Malelas posteriore loco, qui tamen erat Nero. Frequens hic error etiam apud Latinos Scriptores, ex iisdem diversorum, sed proximorum, Imperatorum nominibus ortus. Ipse Suetonius ita Neroni tribuit in ejus vita. cap. 17. quæ Claudii erant. Vide Elegantissimum Brummeri Commentarium ad L. Cinciam, cap. 5. Quin quod propius accedit, unum idemque Scutum tempore Neronis factum, in jure Romano modo Claudianum, modo Neronianum, dicitur, ut docuit P. Faber, Semestrium lib. 1. cap. ult. Neque aliunde videtur ortum, quod toties Hadriano simpliciter adscribuntur, quæ ab Antonino Pio sunt profecta, (Vide Brandi Vitas Jctorum in Gajo) quam quia per adoptionem Antonini ab Hadriano factam hoc Hadriani nomen, Antonini Pii genuinis nominibus addi & præmitti solebat. Qua eadem prorsus ratione etiam Hadrianus sæpe Trojani nomine designatur, ut ostendit Rupertus ad Pomponium, de Or. juris pag. 16, 17, 18.

V. Quod autem Nero potius, quam Claudius fuerit is, qui in hac Historia memoratur, id vero non tantum ex Septimio nostro liquet, qui diserte Neronem nominat, sed & probabile est ex eo, quod Malelas pag. 322. æque ac Septimius, tertio decimo Imperatoris anno Diçyn hunc inventum & prolatum ait, idque post cladem seu terræ motum, quo graviter afflicta tunc fuerit Creta. Ea autem optime conveniunt in illum non Claudii, sed Neronis annum. Nero enim, ut erat Musicis Græcorum artibus ad insaniam usque deditus, profectus est eo anno in Græciam, & per omnia sic ludorum certamina ac spectacula, in unum hunc annum consulto, vel jussu ipsius coacta, citarunt. Quam occasionem arripuisse videtur ille, seu Praxis, seu Eupraxides, libellos holce confingendi, & quasi ex sepulchro antiquissimi Diçyos, post terræ motum collapsio erutos, Vanissi no Principi, qui Iliaca maxime cantare solebat, qui & ipse Troica scripsit, citata sæpius à Servio ad Virgilium, in Græcia tunc offerendi.

Terræ

Terræ autem motus revera tunc affligerat Cretam quando Nero in Achaiam abiit, siquidem, quum Apollonius Thyaneus apud Philostratum in ejus Vita, lib. iv. cap. 11. ut jam monuit Vir eruditione simul & dignitate amplissima conspicuus, Ulr. Obrechtus, ex Græcia in Cretam, ejus tantum videndæ gratia, esset profectus, ac inde porro Romam iter pararet, tum vero σεισμός αἰθρόως τῇ Κρήτῃ προσέβαλε, terra motus universam afflixit Cretam, & ita, ut quasi tonitru ex terra ederetur, & mare subsideret. Inde autem Romam jam contendens, in eam Urbem venisse dicitur cap. 13. *Telefino Consule*, qui eo anno Neronis ineunte Consulatum revera gessit.

VI. Sic patere jam puto, eundem fuisse Dictyn, & quem Noster Septimius in Latinum vertit sermonem, & quem Græci habuerunt. Accedit his vero, quod, sicuti Noster opusculum hoc Dictyos vocat *Ephemerida Belli Trojani*, sic & Suidas suum Dictyn scripsisse dicat Εφημερίδα Τρωϊκῆς Δακρύσμευ, hoc est, *Ephemerida rerum apud Trojam gestarum*. Nam vix dubito, quin apud Suidam hæc verba, Δίκτυς Ἰσραηλὶκὸς ἐγχαψεν Εφημερίδα, ἔστι δὲ πρὸς μετ' Ὁμηρον καταλογάδιον ἐν βιβλίῳ θ. Ἰταλικὰ, Τρωϊκῆς Δακρύσμευ: legenda sint cum Allatio, & distinguenda cum Obrechtio. Δίκτυς Ἰσραηλὶκὸς ἐγχαψεν Εφημερίδα (ἔστι δὲ πρὸς μετ' Ὁμ. καταλ. ἐν β. θ. Ἰταλικὰ) Τρωϊκῆς Δακρύσμευ. Parentheseos istius, sive ab ipso sit Suida, sive ab aliis in marginem primum ac dein in Textum illata, distinctio, unde pendet genuinus loci sensus, debetur, ut dixi, illustri Obrechtio, quemadmodum Epistolam Septimii velim videas. Ceterum quod apud Suidam legimus Dictyn novem libris hæc exsecutum, quum Septimius ei tribuere videatur decem libros, dum priorum quinque voluminum eundem se numerum servasse, residua autem quinque in Unum redelegisse ait, id vero levis ac tenuis est discrepantiæ, quum facillimus & creberrimus in numeris librariorum sit lapsus: Ut adeo prorsus putem, vel apud Suidam legendum δέκα, vel potius apud Septimium, residua quatuor.

VII. Denique sicuti Noster Dictys seipse aitv, 17. scripsisse hoc opus literis Punicis ab Cadmo Danaoque traditis, sic & Græcus Scriptor in Prolegomenis Rhetoricis, citatus ab Allatio de Patria Hom. pag. 59. Dictyn Græcum, seu Gnossium, Comitum Idomenei, tradit, συγγραψάτω δὲ Τρωϊκὸν πόλεμον Φοινίκων γεγεμμένας, οἷς ἑτέροις τότε ἀπὸ Κάδμου μαθόντες ἐχρῶντο, scripsisse Trojanum Bellum literis Phœnicum, quibus Græci tunc à Cadmo acceptis utebantur. De his literis agemus deinceps, quando probabimus, neutriquam fuisse Auctorem Nostrum Trojanis temporibus æqualem, quod præ se fert. Nunc sufficit nostro instituto, declarasse etiam harum literarum argumento, Dictyn, quo Græci, & quo Septimius hic est usus, fuisse eundem.

VIII. Sed vel maxime id liquet ex Joh. Malela, si cum nostro conferatur Septimio in iis, quæ ex Dictye se hausisse profitetur. Adeo enim congruunt istic, non in Historiam tantum, sed & in ordinem rerum ac verborum, ut cæcus esse debeat aut obstinatus, qui neget, illum habuisse nostrum, sed Græcum tamen, Dictyn ante oculos. Specimina

\* \* \* \* \*

quæ-



quædam proferemus mox, ut ostendamus, Septimium ex Græco Dictye hanc concinnasse Versionem.

IX. Multa tamen & alia habet, quæ apud Nostrium non comparent, multa etiam aliter. Prioris generis sunt characteres, & descriptiones Græcorum Trojanorumque Ducum ac Matronarum, quas Malelas, & Isacus Porphyrogenitus pariter ex Dictye sumsisse se tradunt, licet ipsi in verbis multum quoque inter se sæpe diversi, & quas in nostro Dictye frustra quæras: quo argumento Janus Rutgersius Var. Le&. v, 20. ubi Isaci Porphyr. Characteres ex MSto Amstelædamensi exhibet, eum censet aut alium, quam nos habemus, habuisse Dictym, aut memoria lapsum, quando suos Characteres è Dictye se sumsisse dicit. At vero non ille tantum, sed & Malelas ex Dictye se eos repetiisse tradit pag. 134.

X. Neque mirum adeo, in Nostro non reperiri eos, quum Septimius diserte testetur se Dictyn Græcum contraxisse, & ejus posteriora certe, quatuor vel quinque, volumina in Unum redegisse. Priorum quidem ait se eundem servasse numerum, sed cum delectu haud dubie, & solita Versionum illius temporis libertate, ut vel ex Rufino Josephi Interprete constat, atque adeo ita, ut in iis Prioribus quoque prætermitteret quædam, vel quibus parum ipse delectabatur, vel quæ ad argumentum ornandum aut instruendum minus censebat necessaria. Nam quod affirmat, se ea, *qui erant, Latine disseruisse*, id vero quum in univèrsum de toto dicatur opusculo, cujus tamen posterior pars certissime ex pluribus voluminibus in unum est contracta, intelligendum ergo ita, ut non tantum nihil rerum de suo scripserit, aut aliunde adjecerit, sed neque quidquam immutaverit ex iis, quæ Græcus ille Dictys memoriæ prodiderat. Certe enim omisisse eum nonnulla, aut brevius exposuisse, etiam in prioribus, manifestum ex eo, quod pleraque eadem plane, sed nonnulla concisius, complura tamen longe uberius, edisserat, quam Malelas, qui vicissim pleraque orationes Dictyos prætermisit, ut alienos à Chronographia.

XI. Prius illud, ut pateat, liquido declaratum dabo ex uno Dictyos loco, & ita simul Historiam ejus loci, concise & ideo ambigue nimis traditam, illustrabo. Refert Dictys lib. 1. cap. 3. Parin cum Helena fugientem, abstulisse etiam Æthram & Clymenam, Menelai affines, (hoc est, cognatas, *συγγενίδας*, ut ait Malelas) quæ ob necessitudinem cum Helena agebant. Dein cap. 4. Quis cognitis Menelaus etsi abstractio conjugis animum permoverat, multo amplius tamen ob injuriam Adfinium, quas supra memoravimus, consternabatur. Quum in superioribus nihil de hisce Adfinibus occurrat, nisi quod cum Helena ablatæ quoque sint, quumque nullo illæ amoris studio aut impetu, sicut Helena, fuerint raptæ, & ideo potius, tanquam vilia corpora, in servitutem videantur abductæ, quis hæc verba Historiæ parce adeo expositæ aliter acciperet, quam Menelaum fuisse animo consternatum ob injuriam, quam passæ fuerint eo raptu illustres illæ feminæ? Et miror sane, nihil prorsus istic à quoquam ea de re annotatum. Nam certe longe aliter se res habuit, & Græcus ille Dictys Historiam hanc, non aliter quidem, sed copiosius tamen enarravit, dum non

non omisit, ut noster Septimius, circumstantias, ex quibus illius *injurie* & *conspersionis* ratio apparet. Nam, ut ex Malela novimus lib. v. pag. 119. Paris per Æthram & Clymenem *corrupt* (ὑποβάλλει) Helenam, & ita ultro hæ mulieres cum Helena de Paride in fugam se dederunt. Hinc jam apud Malelam pag. 120. Menelaus, quum intellexisset hunc raptum & fugam, stetit & mansit aliquandiu *stupore defixus*: πολὺ γὰρ ἐλυ-  
πῖθη. Διὰ τὸ Ἀθῆναι: ὡς γὰρ ἔχουσι ὑπόληψιν παρ' αὐτῷ σάφρον & πᾶν;  
multum enim animo commotus est in tristitiam, scilicet iræ, propter Æthram: excitaverat enim illa sibi apud ipsum existimationem femina prorsus casta & proba. Videmus hinc, quare ita multo amplius ob injuriam suarum Affinium consternatus fuerit Menelaus, tum quæ illa fuerit earum *injuria*, scilicet, non quam passæ à Paride, sed quam fecerunt Menelao, dum furtivi amoris inter Parin & Helenam fuerunt internuncie & conciliatrices, ac dein fugæ adjutrices & comites, quod & Ovidius in Epistolis Paridis & Helenes haud obscure significat, sed cujus nullam vel minimam suis Lectoribus iniecit suspicionem Septimius noster, prætermissa, quæ ad Historiæ & *injurie* illius cognitionem pertinebat, circumstantia prorsus necessaria, quamque ideo Græcus Dictys, & qui eum sequi se profitetur, Malelas, minime præterit.

XII. In quibusdam tamen etiam in diversa, ut dixi, abiit à Nostro Septimio Malelas iste, atque adeo si omnia sua ex Dictye sumpsit, alium oportet habuisse eum Dictyn, quam habuit Septimius. Immo vero non ex solo Dictye suam ille confarcinavit rerum Trojanarum narrationem, sed & ex aliis, & maxime ex *Sisypho Coo*, Scriptore ejusdem farinæ & notæ, quem finxerunt Teucrici in ista expeditione fuisse Comitem, & ante Homerum itidem Trojanas res posteritati prodidisse. Vide Malel. pag. 167. & 168. Inde ergo habuit Malelas haud dubie pauca illa, quæ aliter ac Septimius ex sua Dictyos Ephemeride, refert. Taceo etiam, Septimum liberius in vertendo egisse ac modo indulgisse orationi in rebus disertius explanandis, modo narrationem rerum contraxisse, Malelam vero, ut sapissime in aliis facit Historiis, etiam hic haud dubie memoriæ vitio aut imperitiæ culpa sapius errasse; denique sæpe etiam Utriusque librariorum à vero & genuino ipsius Auctoris deflexisse. Quo refero, incertus tamen, utrum ad librariorum, an potius Malelæ ipsius culpam, quod in modo memorata Historia alteram illarum Menelai Adfinium, non *Clymenen*, ut facit Homerus, Ovidius, & Septimius noster, sed *Clytemnestram* semper vocet. Accedit his, quod & Malelas non descriperit plane Dictyn, sed summa itidem cum libertate ex memoria longius aut brevius suis verbis res ex eo singulas exprefferit, ut liquet ex tot barbaris vocabulis, sicuti passim alibi, ita in hac quoque Historia, apud Eum occurrentibus. Veluti δαλίδων κεκοιλαρίων, pag. 119. περιδῶν & χῶρον, pag. 126. ἐν τῷ ἰδίῳ παπυρίῳ, pag. 127. ἴδια μαντάτα, p. 136. & alia, quæ alienissima sunt à Græco temporis Neroniani Scriptore.

XIII. Aliud vero huic sententiæ opposuit Vir Doctissimus, Jos. Mercerus, & quæ Eum sequitur, Anna Fabri, credentes pariter, *Dictyn* illum,  
\*\*\*\*\* 2

illum, *cujus mentio apud Suidam & Tzetzen, alium esse à Nostro, quia apud illum Oenone audita morte Paridis suspendio seipsam sustulerit, quæ apud Nostrium* IV, 21. *per mœrorem deficiente animo conciderit.* Respiciunt locum Tzetzi ad Lycophronem v. 61. ubi dicitur Oenone, quum deprehendisset mortuum jam Parin, se ipsam sustulisse, *vel secundum Cointum, (quem à Quinto Calabro tanquam diversum male distinguit Anna, notans ad* IV, 21. *Cointum secutus Q. Calaber, quum unus idemque fuerit, de quo velim videas quæ notavit Diligentissimus Reincsius ad Rupertum* Epist. 67.) *injiciens se in rogam Paridis, ἡ δὲ τὸ Δίκτυον, βρόχοις ἀπαγχθῆσα, hoc est, vel secundum Dictyn, laqueis suffocata, vel denique secundum Lycophronem, de Turri se precipitans.* Addo etiam Tzetzi ad stipulari Malelam pag. 141. & Cedrenum, qui pariter de Oenone, *ἐαυτὴν ἀπαγχήσασα ἀγχόνην, seipsam exstinxit suspendio.* Verum quum hi ipsi, Malelas pag. 156. &c. ut & pag. 140. & Cedrenus pag. 127, 128, 129, 130. à cæde Hectoris usque ad necem Achillis, immo & mortem Paridis, prorsus conveniant in eandem plane rerum summam ac ipsam rem, (quam vide infra §. 19.) cum nostro Septimio à lib. III. cap. 15, usque ad lib. IV. cap. 22. nisi quod hic plura paulo habeat, in hac autem una mortis circumstantia videantur dissentire; ideo nullus ego dubitem, quin apud Græcum Dictyn adhibitum fuerit verbum ambigui sensus, & potissimum celebre illud ἀπαγχέσθαι, quo simpliciter posito frequentissime notatur suspendium, ut erat id genus voluntariæ & per mœrorem quæsitæ mortis usitatissimum, sed tamen etiam alia qualiscumque mors ex tristitia & angore animi nimio orta, ut liquido ostendi ad Eliani Var. Hist. v. 8. Atque ita Tzetzes id Verbum de suspendio, quo modo periisse Oenonem tradunt etiam Apollodorus & Conon, interpretatus, addidisse videtur de suo, βρόχοις, quod ipsum addi minime esset opus, si τὸ ἀπαγχέσθαι per se nullum aliud genus mortis quam strangulationem, quæ laqueo fit, notasset apud Græcos: Septimius vero ita accepisse illud, quasi eam strangulasset inclusus dolor, & immodica suffocasset animi ægritudo: plane ut Alii quoque Auctores sæpius illud ἀπαγχέσθαι, per generale Verbum *Moriendi* reddiderunt, quod itidem d. l. probatum dedi.

XIV. Ita satis jam certum & clarum esse puto, Græcos Scriptores non alium habuisse & laudasse Dictyn, quam hunc ipsum, quem Septimius Latino expressit sermone. Inde vero sequitur, verum ergo esse haud dubie, quod Septimius ipse ultro profitetur, se libellos hosce *Græca oratione* scriptos, *uti erant, Latine differuisse.* Nam quæ tandem est ratio id negandi, aut in dubium vocandi fidem Epistolæ, quam huic opusculo præmisit Interpres ille Septimius, quum uique exstiterit revera post tempora Neronis Græcus Scriptor istius nominis à Græcis posterioribus sæpius laudatus, quum conveniat Titulus Græci Latiniq; hujus operis, quum congruant utrimque res ipsæ in eandem plane sententiam, quum de ique eadem tradatur inventi operis Historia, quæ ergo ratio est, inquam, satis idonea, quare secus quam res ipsa ultro clamat, & Septimius illa palam de se fatetur, censeamus Latinum hoc opusculum non esse ex Græco

Græco verſum? Ita tamen Voſſius in Hiſtoricis Latinis, *Q. Septimius Romanus Latine CREDITUR vertiſſe Diſſyn Cretenſem de Bello Trojano, ſed quiſquis Auſtor eſt ejus operis, Latine, non Græce, ſcripſit, Græcos tamen Auſtores cum judicio legit, atque ex iis excerptit, quæ veritati conſentanea viderentur.* Vult ergo, opus hoc Septimii, vel quicumque ejus Auſtor, non Græce primitus, ſed Latine tantum ſcriptum eſſe & compoſitum. Diſertius etiam Mercerus in Notis ad Prologum: *Et multa indicia ſunt Latine ſcripſiſſe Noſtrum, non ex Græco vertiſſe, & habere à Græcis τὸ ὅλω, à Latinis multas diſtiones expreſſas, præcipue à Salluſtio.* Vellem indicia hæc protuliſſet & nobis commonſtraſſet Vir Doctiſſimus. Nam quod phraſes multas ſumpſerit ex Latinis & Clafſicis auſtoribus, ac potiſſimum ex Saluſtio, quid, obſecro, in eo ineſt ab Interpretis ratione adeo alienum, quum utique Latina oratione, & liberius quidem, ut ſolebant tunc Interpretes, Græci Scriptoris expreſſerit Hiſtoriam? Neque enim poſtulat quicquam eorum, qui ex Græco Noſtrum hæc vertiſſe cenſent, ut verbum verbo ſemper anxia nimis & obſcura plane diligentia reddidiſſe credatur.

XV. Et tamen adeo fidus fuit ſæpe Interpres, ut etiam Græciſmiſ ejus diſtictio abundet, & verba ac phraſes Græcas ſubinde Latino Sermone expreſſas retinuerit. Speciminis loco ſint ſequentia ex duobus tantum libris petita, lib. 5. *Eadem cupiditate univerſam domum ejus in ſcelus proprium convertit, hoc eſt, omnem ejus rem familiarem per ſcelus ſibi vindicat: nam omnia iſtic indigne raptâ mox dicuntur.* Plane ut Græci οἶκον & οὐνίας eo ſenſu adhibere ſunt ſoliti. Ibid. *Quum obſtinate hi Regis necem deſenderent, hoc eſt, ulciſcerentur: nam Rex jam cæſus erat.* Græcum fuit ἀμυνάμενος, quod non deſendere tantum aliquem, & propulſare ab eo malum, ſed & ulciſci notat. cap. 6. *Conducto Concilio, Græce, συναγαγὼν ἐκκλησίαν, συναχθεὶς ἐκκλησίᾳ.* Et ſic cap. 8. *Senes conducit, συναγαγὼν τὰς πρεσβυτέρους, vel τὰς γέροντας.* cap. 14. *Achilles Pelei & Thetidos, quæ ex Chirone dicebatur: Omiſſo in prioribus Filius, quod Græcis, qui Articulo, quo carent Latini, id designant, eſt frequentiſſimum, unde id Noſter quoque habuit, qui paſſim ita præter morem Latinorum.* Sic 1, 1. *Clymena & Nauphtii Palamedes.* 11, 11. *Sarpedon Xanthi & Laodamia,* 14, 18. *Helenus Priami, atque alibi.* Poſteriora certi ſunt Græciſmi, & ſolitæ Græcis Ellipſeos, ἥ τις ἐν Χείρωνι ἐλέγχο, ſcilicet ἔσα, hoc eſt, quæ, non ex Nereo, ut Vulgo fertur, ſed verius ex Chirone dicebatur orta. Poſſis etiam ita accipere, quaſi Græce fuiſſet, ἥ τις ἐν Χείρωνι καλεμμένης. ſeu λεγομένης, quæ à Chirone cognominabatur, hoc eſt, dicebatur Chironis Filia. Sic apud Dionem Caſſium lib. 57. τὸ Τιβέριον ἀπ' αὐτῆς ὀπικαλέμενος, *Tiberium cognominari ex ea, ſeu dici ejus Livix Filium.* Plutarch. de Mulier. *Virtute, Lex erat Xanthiis, μὴ πατέρεθεν, ἀλλ' ἀπὸ μητρός χερματίζεν, ne à Patre, ſed à Matre cognominarentur, hoc eſt, ut eorum Nomini adderetur, non cujus Patris, ſed cujus Matris eſſent Filii.* Aelianus viii, 5. ἀφ' ὧν αἱ δώδεκα πόλεις ἐκαλεῖσθαι, à quibus XII. illæ urbes appellabantur, dum ſcilicet illæ urbes, ſuo proprio nomine præditæ, vulg. etiam dicebantur illorum eſſe hominum. Ibid. *Medicinx artis in hoc Auſtore ad Græcimum potius refero,*

refero, quam cum Scioppio ad Archaismum. Græcis ἰατρικὴ τέχνη dicitur. 11, 5. *Non alienos generis sui, & vi, 7. Affandro non alieno Pelei.* Plane uti apud Græcos cum hoc casu construitur πρὸ Ἀπόλλωνος. cap. 15. *Nihil summetuentem, Græce, εἰδὲν ὑποδοεικότα, vel ὑποδοεισπόντα.* cap. 24. *A bono honestoque elapso, Græce, καλῶς καὶ ἀγαθῶς ἐκπεσόντες.* Ibid. *Eundem casum atque exitum utriusque custodiendum, hoc est, cavendum ipsis, siquidem quicquid ab his Græcis in Polydorum Priami F. designaretur, idem eventurum esset Menelao.* Ita vero apud Græcos φυλάσσειν, custodire & cavere aliquid. *Elianus Var. Hist. 1, 5. πρὸ μὲν οὐδέλεα εἴχ' ὑφορᾶται, εἰδὲ μὴ φυλάσσειται τὸ, escam non habet suspectam, neque sibi ab ea cavet.* AG. Apost. xvi 23. φυλάσσειν αὐτὸς πρὸ εἰδωλοθύτων, ἢ πρὸ αἵμα, &c. *ut illi caveant sibi ab iis, tanquam à malo.* cap. 30. *Virgo de Chryseide, quæ tamen nupta jam fuerat Regi Eëtionii.* Vide cap. 17. Sed sine dubio in Græco fuit Κόρη, qua voce Virgo, Filia, & Puella, etiam Nupta, notatur. cap. 52. *Reliquis ducibus favorem attollentibus, hoc est, εὐφημίαν, bona omina, quia quod Græci in sacris εὐφημαῖν, hoc Latini favere linguis dicebant.* Hinc Noster etiam extra sacra ubi reperit εὐφημίαν apud Auctorem suum, id reddidit per Favorem. Vide istic etiam Illustrem Obrechium. Adde his pene perpetua ex Græcismo, Legatorum Palamedes 1, 6. Græcorum Menelaus 2, 20. Barbarorum Heclore & Sarpedone, Græcorum Diomede 2, 32. Similiter 2, 38, 43. &c. Tum, quia Græci copulas τε & sibi invicem respondentes fere semper geminant, ideo & Noster passim que & in proximo jungit, & opponit. Sic 2, 29. *ter uno & brevi in capite: Qui ob amorem captivæ mulieris seque & tanti numinis Deum contemptui habuisset, ac mox universi execrati deseruere ob idque & memores Palamedis.* Dein Achilles in ore omnium ipsumque & Menelaum contumeliis lacerabat. Similiter 2, 42. *Nostrosque atque hostes, τὰς ἡμετέρας τε, ἢ τὰς πολέμιας.*

XVI. Satis superque hæc ex duobus tantum libris collecta declarant quantopere Græcisset noster Interpres: atque adeo quam probabile sit, quod ait, ex Græco Scriptore hanc Historiam se vertisse. Neque rejici ea velim, quod nonnulla ex iis etiam apud alios alicubi occurrant Latine Linguarum Scriptores. Nec enim singulæ phrasæ separatim, sed tot simul ubivis obvia apud Septimium, argumento mihi sunt ad id probandum, quod affirmavi. Sed & quod in Lingua Latina ad solitam Græcæ phrasin formatum, apud unum Auctorem, qui Græca ante oculos habuit, præcipue & sæpius adhibitum reperitur, nihilo minus pro Græcismo haberi debet, licet apud alium quoque unum & alterum forsitan, & rarius quidem, deprehendatur, quam pro Hebraismo accipitur in LXX. Interpretibus & Apostolicis scriptis, quod apud illos crebro ex usu & genio Hebræi Sermonis Græcis verbis est expressum, licet similis locutio, sed rarius, in aliis quoque Græcis Scriptoribus investigari tandem aut ostendi queat.

XVII. Verum Versio hæc suo se indicio clarius & certius proderet, si vel Græcus superesset Dictys, vel Malelas, qui ex eo Historiam Trojæ in suam retulit Chronographiam, fidelius eum descripsisset, nec maluisset

maluisset interpolatam, & contractam, suisque verbis, illam exhibere nobis Historiam. Et tamen vel sic manifesta satis reperimus vestigia concurrentium simul Malelæ, & qui Eum sequitur, Cedreni, ac Nostri Septimii, in eundem fontem & Auctorem. Veluti quando Dictys noster seu Septimius, ait 1, 9. Helenam rogatam, *qua cujusque esset*, respondisse, *Alexandri se adfinem, magisque ad Priamum & Hecubam, quam ad Plisthenis Filios genere pertinere: Danaum enim atque Agenorem & sui & Priami generis auctores esse. Namque ex Hefiona Danai Filiæ & Atlante Electram natam, quam ex Jove gravidam Dardanum genuisse, ex quo Tros, & deinceps infecuti Reges Ilii.* Conferamus jam cum hisce, in quibus multa sunt singularia, quæ apud alium non temere reperias, Malelam, qui se Dictyn in his sequi profitetur. Apud Eum ergo pag. 120. Helena inde rogata, τίς εἴη, ἣ πινὼν δότῃον, respondet, Ἀλεξάνδρου εἰμι συγγενής, καὶ μάλλον προσήκειν Περίμῳ, καὶ τῇ Ἑκάβῃ, καὶ ὁ τῷ Πλεισθένει καὶ Μενελάῳ. Δαναὺς δὲ ἔφη καὶ Ἀγνώροσθι Σιδωνίων καὶ ἐκ γένους δὲ Περίμου, (lege εἶναι ἐκ γένους δὲ Περίμου) καὶ αὐτῷ πατρὸς ἐκ δὲ γένους αὐτῶν. Ἐκ Πλησιώνης δὲ τῆς Δαναὺς θυγατρὸς ἐγέννηθη ὁ Ἀτλας καὶ ἡ Ἠλεκτρα: ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεύς, ἐξ ὧν ὁ Τρώων, καὶ οἱ Ἰλίου βασιλεῖς. Videmus in his easdem res, & eandem rerum seriem, eadem ferme bona & mala; jungi Danao Agenorem, qui illius erat Patruus, quæ conjunctio saltem verbo exponi debuisset, ut constaret, qua ratione per illos in idem genus & eandem originem convenirent Priamus & Helena, sicuti jam, & recte, monuit Mercerus, & fecit Cedrenus, sed haud dubie de suo, quum Agenorem dicit Danai πατρόςδελλον. Deinde videri in nostro Dictye legendum, non *Hefiona*, nec *Pleiona*, sed *Plesiona*, unde facile formari potuit illud *Hefiona*, quod præferunt MSti Dictyos, non hic, ubi mutilatum exhibent hoc Nomen prima syllaba, leguntque tantum, *Iona*, *Ona*, *Sona*, testibus Mercero & Obrechto, sed 19, 22. At antiquissima Mediol. Editio haud dubie suis etiam ex Codd. *Plesionem* hic legit, plare uti non Malelas modo, sed & Cedrenus, qui consensus non videtur temere repudiandus, quamvis ceteroqui neque *Pleiona*, neque *Plesiona*, neque *Hefiona* inter Danai Filias memoretur ab iis, qui illas ex professo enumerant, Apollodoro & Hygino: contra ab omnibus Atlantis uxor dicatur, non Danai, sed Oceani Filia, sive *Pleione*, sive *Æthra* nomine. In uno autem seorsum abit à Septimio Malelas, sed haud dubie virio memoriæ vel negligentiz, quod Atlantem hunc Plesiones facit Filium & Electræ Fratrem, quum ex ipso Dictye nostro haud minus, quam ex omnibus aliis constet, Maritum fuisse Pleiones sive Plesiones, Electræ autem Patrem. Denique videmus prætermisisse eos pariter Erichonium, qui interlerendus erat inter Dardanum & Troa; hujus quippe Pater, illius Filius. Neque omisit eum noster infra 19, 22. ubi plenius familiam & posteros Dardani exponit. Culpa ejus rei hic loci hæret haud dubie in illo ipso, qui tempore Neronis Græcum nobis Dictyn composuit, quo pariter usi Malelas & Septimius, ut ex hisce, nisi fallor, abunde patet, ineundem hic iaciderunt errorem.

XVIII. Se-



**XVIII.** Sequitur mox apud Nostrum: *Agenoris quippe Filium Phœnicem & Dymæ Patris Hecubæ, & Leda consanguinitatis originem dimisisse.* Quæ ita Malelas expressit: Καὶ Ἀγὸς Φœνικας ὁ γένος ἐστὶν ὁ πατὴρ Ἰφίτου Σπάρτης & Δύνας Βασιλῆος Ἐπείρου πατὴρ, ἐκ δὲ γένος ἦν δὲ Δυῶνα & ἡ Ἀγὸς ἐλεγεσθαι. Maxima in his, & ferme dixerim, inscita antiquorum Hominum & Fabularum confusio, sed quæ quanto major, & quanto magis est singularis, tanto certius nobis præbet argumentum, vere Malelam & Septimium pariter ex eodem fonte, hoc est, ex Græco Dictye, quod & ipsi fatentur, sua hausisse. Etenim Agenores fuere plures, nempe Sidonius ille, Pater Phœnicis & Cadmi, alius Pater Phinei Thracis, illius ab Harpyiis vexati, de quo Valer. Flaccus, Argon. iv, 444. *Non ego nunc magno quod cretus Agenore Phœnus,* scilicet commemorem. Denique Avus Ledæ, Thestii Etoli Pater. Hos omnes ætate & patria licet diversos, in unum Sidonium contulit Dictys, dum ad illum refert originem Ledæ & Hecubæ: & præterea quem Agenoris Filium hic *Phœnicem* dicit, eum dein iii, 5. & iv, 22. *Phœnum* appellat, facitque focerum Dardani, unde Reges Trojani, & ipse Dymas, Pater Hecubæ. Ceterum ex Malela patet, nihil hic in Septimio vel Dictye mutandum. Sed & posteriora Malelæ, quæ tentari video à Doctissimo ejus Editore, qui voluit καὶ τὴν Ἀγὸν, satis mihi quidem videntur integra. Sæpe enim hic Auctor in eadem Oratione modum loquendi mutavit ex directo in indirectum, ex finito in infinitum. Respiciantur modo illa ipsa, quæ proxime superiore paragrapho exhibuimus. Sensus vero est, dixisse Helenam hæc ipsa: *Ex genere autem Dymæ* (nam rectius ita Septimius noster, quam Malelas & Cedrenus *Dynas*) *etiam Ledæ se esse dicebat.* Plane ut eadem mutatione loquendi Cedrenus ἐκ γένος ἦν δὲ Δυῶνα, & ἡ Ἀγὸς ἐστὶ μήτηρ ἡ ἐμὴ, licet & istic superiora per infinitum sint exposita. Subjiciuntur hisce dein apud illos omnes, Malelam, Cedrenum, & Septimium, eadem Helenæ preces, orare, ne se, quæ semel in fidem eorum recepta esset, prodendam putarent; ea secum domo Menelæi, quæ propria fuissent, nihil præterea ablatum. Malelas, ἤτισιν αὐτὰς ὀρκώσασθαι μὴ σπυδοῦναι, & λέγεσθαι μηδὲν ἢ Μενελάου εἰληφέναι, ἀλλὰ τὰ ἰδία μόναν ἐλεγεῖν ἔχειν. Hisce dictis Hecuba itidem apud utrumque fertur eam complexa omnium maxime deinceps defendisse. Adco conveniunt inter se hæc omnia, ut neminem putem negaturum, utrumque ab uno habuisse ea Auctore, & quem memorant, uno Dictye, atque ita nostrum revera Græcum illum Dictyn, ut erat, Latine exposuisse, quod ipse ait, & Ego probandum susceperam.

**XIX.** Idem vero agnoscet, quicumque cum Malela conferre etiam velit nostrum Septimium ii, 18. de Polymnestore Thracum Rege ad pacationem & deditioem adacto, de Polydoro Priami Filio Græcis tradito, quem alii plerique per avaritiam clam à Polymnestore interfectum perhibent, & de Teuthrante occiso ab Ajace, & abducta ejus Filia Tecmessa. Ea enim omnia non Malelas tantum, sed & Cedrenus, æque ac Septimius, & eodem ordine, sine ulla circumstantiarum varietate nobis prodiderunt. Porto autem Hectorem per insidias casum ab Achille, quum obviam Penthesileæ prodiret: Unum ex illius Comitibus truncatum manibus,

&

**& ita remissum Trojam; illic re intellecta editum ejulatum tam vehemen-**  
 tem, ut etiam aves ex aëre deciderint: Priamum mox cum Andromacha  
 & Polyxena venisse ad Achillem, eumque orasse, ut cadaver Hectoris  
 sibi redderet, immo obtulisse ei post impetratum jam cadaver Polyxenam,  
 sed quam distulerit tunc Achilles: Penthesileam vero, audita nece Hectoris,  
 redire domum voluisse, sed à Paride multo auro inductam mansisse,  
 & mox commissa pugna, quum aciem ipsa ordinasset & inter equites  
 constitisset, fortiter dimicasse, sed ab Achille equo dejectam, & crinibus  
 tractam, occisam, abjectamque in fluvium Scamandrum: Graecos  
 dein peremisse multos ex hostibus: at Amazonibus pepercisse, servituti  
 destinatis: Venisse postea Memnonem Regem Indorum cum maxima  
 manu ad suppetias Priamo ferendas: victos ab eo Græcos ad naves refu-  
 gisse, quas ipsas sola nox superveniens servaverit: sorte dein ductum  
 Ajacem Telamonium, qui postridie cum Memnone pugnaret: hic vero  
 quum illi succumberet, Indos invasisse Ajacem, sed interim Achillem,  
 nudatum Memnonis collum hasta trajecisse, & ita eum oecidisse: Eum  
 ipsum dein vicisse denno Trojanos, & captos Priami filios, Troilum &  
 Lycaonem, jugulasse: denique quum induciæ essent propter solenne  
 Thyrbæzi Apollinis, & ab utrisque sacra fierent in ejus luco extra Ilium,  
 Priamum misisse Idæum ad Achillem de Polyxena ipsi despondenda,  
 Achillem vero separatim cum Idæo collocutum, idque Græcos sequius  
 accepisse: Mox accessisse Paridem & Deiphobum, quorum ille Achillem,  
 quem hic per speciem amicitiae complexus tenebat, apud aram gladio  
 confoderit: quo facto illos alia via, quam qua venerant, luco egressos,  
 cursu contendisse Ilium: Ajacem vero Diomedem & Ulyssem, qui extra  
 lucum expectabant Achillem, cum eo acturi, quum illos aufugientes ex luco  
 vidissent, accurrisse & invenisse istuc Achillem lethaliter vulneratum: dixisse  
 tunc Ajacem, *Fuit confirmatum ac verum per mortales, nullum hominum exsistere,*  
*qui te vera virtute superaret, sed uti palam est, tua te inconsulta temeritas*  
*prodidit.* Vel, si malumus hæc Græce legere ex Malela, Ἦν ἄρα ἀληθῶς,  
 οὗτος ἀνθρώπων (dicuntur hæc quasi per interrogationem, *Fuit ergo vere ali-*  
*quis hominum, qui &c.?*) ἡδυνάτω κτείνει σε ἀλκῇ Διὸς φέροντα πάντων; Ἀλλ' ἢ σὴ  
 περὶ πείρα ἀπάλεσε σε: Respondente Achille, *dolo me atque insidiis Deipho-*  
*bis atque Alexander Polyxenæ gratia circumvenere.* Δόλῳ εἰργάσαντό με Πάρις  
 καὶ Διήφορος Διὸς Πολυξένῳ. Quæ Malelæ verba temere sollicitat ejus Edi-  
 tor, legens: Δόλον εἰργάσαντό με. Nam eadem plane habet Cedrenus, &  
 magis conveniunt cum nostro Septimio. Posuerunt autem illi, ut liquet,  
 εἰργάσαντο pro διειργάσαντο, hoc est, *confecerunt, interfecerunt.* Hæc ergo  
 omnia tanto consensu, & rerum à communi sententia sæpe abhorren-  
 tium, & aliquando etiam ipsarum locutionum, eodem proflus ordine,  
 reperies apud Nostrum, lib. III. & IV. qui tamen & alia minoris paulo  
 momenti, ac minus Historica, subinde aspergit, & hæc ipsa plerumque  
 pluribus aliquanto verbis exsequitur: & apud Malelam in Teucri Tela-  
 monii narratione rerum ab Achille potissimum gestarum ad Pyrrhum hu-  
 jus Filium, pag. 156. . . . . 166. denique apud Cedrenum in serie  
 \*\*\*\*\* Historica

Historica sui Compendii. Sequuntur dein alia, pleraque itidem singularia, & inter se tamen in hisce Auctoribus congruentia, Veluti de morte Parisiis tribus vulneribus à Philocteta vulnerati, & insecuta Oenones morte, de prodigio infausto, quod Trojanis dein obvenit, de Legatione Antenoris ad Græcos, de pactione inter Græcos & Trojanos, turpiter proditos ab Antenore, & deceptos jurejurando Græcorum, de Lite inter Ulysses & Ajacem non de armis Achillis, sed de Palladio, denique de Nece Ajacis noctu in tentorio suo occisi, non sua manu, sed dolo Ulyssis, qui & ideo ex castris Græcorum aufugerit in Thraciam: quæ omnia iterum Noster habet lib. iv. extr. & toto lib. v. Malelas autem in oratione Ulyssis ad Græcos de Palladio pag. 140. . . . 141. & Cedrenus pag. 130. 131, 132. Ceterum indicio hæc sunt, nisi valde fallor, certissimo, verissimum esse, quod ait noster Septimius, ex Græco Scriptore, qui Didyos Eretensis nomen præferebat, hosce libellos ab se verlos, & illo quidem ipso, qui à posterioribus Græcis, ac imprimis Malela, cognitus fuit eo nomine, & sæpe citatus.

XX. Nam quod Barthius suspicabatur, Græcos ea, quæ Didyos nomine citant, sumpsisse ex hoc Latino Septimii opusculo, vel hoc ipsum opusculum in Græcam postea linguam convertisse, id profecto ab omni veri specie est alienissimum, quum noster sua se ipsum è Græco vertisse, & nonnulla Græci Auctoris contraxisse, ultro profiteatur: quum tot in eo occurrant passim Græcismi, ut supra ostendimus, immo & vocabula ab ipso primum ex Græco sermone expressa & formata, quale est illud *Jovis Anteadificialis* ex Jove *Εἰραία*, & similia, quæ Versionem liquido declarant: quum noster in Sex Libros Historiam redegerit, quam Græcus Scriptor novem vel decem libris exposuerat, teste Suida: quum Græci ex suo Didye multa adferant, quæ in nostro non reperiuntur, veluti Characteres Heroum: quum denique Malelas, qui Linguam Latinam vix intellexit, ut abunde probavit Clarissimus Hodijs in Prolegomenis, ex Didye pleraque hujus Historiæ hausisse se tradat, & tamen nonnulla etiam accuratius & disertius expresse, quam noster Septimius, qui aliquando circumcisus necessariis ad rei intelligentiam circumstantiis obscure quædam & ambigue narrat. Veluti quod de Æthra & Clymena supra memoravimus. Cui adde locum iv. 3. *Fugam capeffunt, clausisque civitatis portis, nostri reliquos, quos fuga bello exemerat, obtruncant, feminis tantum abstinentes manus, parcentesque sexui.* Dubium enim hic relinquitur, utrum illi, qui sub Penehesica militabant, & fugerant ex acie ad urbem, clauserint ipsi dein portas, an vero Trojani, qui in urbe manserant. Prius crederet quis, qui Septimium tantum legit, at vero, qui & Malelam, deprehendet continuo, verum esse posterius. Nam Trojanos dicit ille *clausisse portas*, *ἡ δὲ πόλις φεδύοντος*, propter illas fugientes, ut repugnare scilicet Græcis cogerentur, sed & de Feminis illis addit, fuisse Amazonas, quas Græci captas inter se diviserint.

XXI. Denique res manifesta vel maxime ex Libro Sexto nostri Interpretis, in quem unum redegit se ait quatuor vel quinque volumina Græc.

Græci Dictyos, certe retulit totam Historiam de reditu Græcorum. Malelas autem similiter quidem defunctus est paucis in ea Historia, sed ita tamen, ut non sequatur Septimium, verum reliquis ex Græcorum reditu prætermis-  
 missis, delegerit potissimum Historiam Ulyssis, ac dein Agamemnonis, occisi ab uxore, ut & hujus Filii, Orestis, de quibus omnibus longe plura, licet congruentibus summis rerum ab Homericis narrationibus aliquando secedentium capitibus, refert, quam Noster, & tamen ex Dictye, ut diserte identidem ait. Vide pag. 152. de Circe, quam noster nihil aliud, quam nominat, & pag. 155, 168. & 172. Clarum ex eo, habuisse Græcos posteriores illa, quæ *Dictyos* nomine laudant, non ex nostro Septimio, sed ex Græco Dictye, quem ipsum vertit Latine Septimius, & hac in parte, quæ de Reditu Græcorum agebat, contraxit in Epitomen, & ideo minus, quod ad filum Historiæ & seriem rerum, cum Malela & Cedreno istic congruit.

XXII. Ista autem uberius paulo & copiosius demonstrare volui, quia in hisce consistit τὸ κενόμενον, & totius controversiæ nodus. Illis enim expeditis, res ipsa tot inanibus conjecturis implicata & obscurata, in liquidam emergit lucem, & patet tandem, de Dictye Cretensi quid nobis sit statuendum. Nam si hoc constat, Septimium vertisse hosce libellos ex illo Dictye, quem Græci Scriptores & Scholiastæ identidem laudant, seu Græcos hosce nullum alium habuisse, novisse, designasse, Dictyn, quam hunc ipsum, quem Septimius sermone Latino expressit, evadet tunc diurna luce clarius & certius, falsum ergo esse, quod Græci illi tradiderunt diserte, quodque ideo crediderunt atque affirmarunt Vossius Pater, Leo Allatius, & plerique hodie alii, scripsisse Historiam de Bello Trojano antiquissimum quendam Dictyn, Idomenei Cretensium Reguli comitem, qui ipse Bello Trojano interfuerit, & res ab se ipso visas memoriæ mandaverit. Nomen ejus, personam in ista expeditione, ætatem, & scriptionem finxit ille, qui Græcam hanc Historiam tempore Neronis composuit, & unde unice tota hæc fabula de antiquissimo illo Dictye Cretensi videtur orta. Nam nullus alius usquam memoratur, sed & nemo in Græcia existit, qui ante Homerum quid scripserit, & de Trojanis quidem rebus, ut satis probasse me puto ex variis Auctoribus ad Ælianum Var. Hist. xi, 2. Viri Doctissimi, qui hoc tempore, alius alium secuti, talem nobis Dictyn narrant, credidere alium fuisse Græcorum Dictyn, atque hunc Nostri Septimii. Quod cum liquido in superioribus refutaverim, nec quisquam alius ab illo Græcorum & nostri Septimii Dictye existerit Scriptor illius nominis, superest nihil aliud, nisi unum hoc, quod tamen nullius ferme negotii est, quam vix quæquam in eo habiturus sim refragantem, ut ostendam, neque illam nostri Dictyos Auctorem, qui se finxit antiquissimum illum Dictyn, comitemque Idomenei, fuisse temporibus Trojanis æqualem: atque adeo falsum esse illum & mendacem, quando id per totam Historiam sollicitè adeo inculcat.

XXIII. Arguunt etenim illum multi Errores Historici, partim ab ipso

\*\*\*\*\* 2

ipſo profecti, partim ex Poëtis repetiri: Veluti de *Ætra* Cômite Hele-  
næ, quæ fuerit mater Theſei, & quæ ideo Demophoonti Theſei F. extra  
ordinem assignata, IV, 13. redierit poſt captam Trojam Athenas, quod  
à vero eſt alieniſſimum, & ideo jam ab ipſis Veteribus expoſum: de *Ca-  
ſtore & Polluce*, Helenæ Fratribus, adhuc viventibus extremo Belli Tro-  
jani anno, III, 25. de Memnone *Tithoni atque Aurora*, ſeu, ut ait VI,  
10. *Hemera* Filio, qui cum *Indis atque Æthiopibus* ab jugis *Caucaſi montis*  
Trojam venerit, IV, 4. Tum quod Iô dicit ex *Sidoniorum regione* raptam  
ab Argviis II, 26. quod ex Herodoto, quem lib. I. ipſo in initio vi-  
deas velim, & cum Noſtro conſeras, aberrans Noſtri Auctoris memoria  
videtur ſumpſiſſe: denique quod Telephum facit Regem *Mæſia* in Euro-  
pâ, unde difficilis eſſet navigatio Trojam verſus, nec inſtitui commode  
poſſet niſi initio veris, quapropter & Græci inde redierint in Bœotiam,  
ut ita ſequenti demum anno, repetentes hanc navigationem, Trojam  
ipſam invaderent II, 7. quum fuerit ille Rex *Myſia* in Aſia, Regionis,  
quæ proxima erat Trojæ. Vide ibi Doctiſſ. Mercerum, qui & alia paſſim  
annotavit inque iis etiam male ex Homero deſcripta. Ut adeo certum  
ex hiſce omnibus ſit, fuiſſe Eum non modo non ſocium iſtius expedi-  
tionis, quo pacto tam graviter in illis errare non potuiſſet, ſed ipſo etiam  
Homero ſeriorem.

XXIV. Porro etiam quamplurima Poëtarum commenta, nihil verè  
continentia, & tamen hic, ſi Diis placet, pro vero nobis venditata,  
auctoritatem ejus, & maxime antiquitatem tantam, prorſus elevat &  
deſtruunt. Tale eſt Palladium, quo ablato exitum Trojæ immineret:  
Equus Ligneus, cujus in urbem inducendi cauſa Trojani conſectim pri-  
mo die, quaſi magnum in mora periculum eſſet, portam & muros urbis  
dejecerint: Muri hi ipſi, *Neptuni atque Apollinis monumenta*, hoc eſt, ab  
illis Diis, ut ſingebatur, exſtructi: Hecuba Parin editura, ſomnians ſe  
parere facem, qua conflagraverit Troja, exceptis ædibus Antenoris &  
Æneæ, ideoque expoſitus tunc Paris, idque poſtea referens ipſe Pri-  
amus: Helenus Priami F. fata Trojæ enuncians & prædicens Græcis, mo-  
nenſque ut ligneum iſtum Equum exſtruant: *Cassandra* Agamemmoni  
eventura declarans: denique Cyclopes & *Læſtrigones*, *Antiphates* &  
*Polyphemus*, *Circe* & *Calypſo*, *Penelope* cum xxx. Procis. Hæc om-  
nia ſatis ſuperque oſtendunt, Auctorem Noſtrum hauſiſſe ſua poſſiſſimum  
ex Homero, atque alijs Poëtis, licet, forſan ut id diſſimulet, ſæpe haud  
parum immutata, tum vero à fide Hiſtorica Hominis, qui rebus geſtis  
interſuerit, eaſque ſimpliciter, ut geſtæ erant, narraverit, longum  
abire.

XXV. Sed & ſuo ipſe indicio antiquitatem illam, quam jaçtat, clarifi-  
ſimum in modum paſſim reſellit. Huc pertinet, quod ubique etiam in  
Orationibus Græcorum ad Trojanos (vide II, 22. & III, 23. & apud  
Maledam p. 158.) hæſce vocitat *Barbaros*, eoque nomine *Græcis* oppo-  
nit, quum ea vox illo certe ſenſu tunc temporis nondum fuerit in uſu.  
Unde obſervarunt jam olim *Thucydides* I, 3. & *Strabo* lib. XIV. p. 661.  
&c.

&c. ne Hōmerum quidem, qui tanto tempore post vixit non dicam Trojanos, sed neque ullos Alios, appellare *Barbaros*, tantum semel *Carnes* dicere βαρβαρόφους. Oppositio autem isthæc *Græcorum & Barbarorum* longe. serior fuit non Trojanis tantum temporibus, sed & ipso Homero. Strabo. d. I. ἐπεὶ κατεχρησάμεθ' ὡς ἐθνικῶν καὶ ὀνόματι, ἀντιπαρ-  
 ἄντες πρὸς τὴν ἑλληνικὴν, postea abusi sumus hac voce in alium usum, scilicet: ut Barbaros quasi communi hoc Gentium vocabulo distingueremus à Græcis. Ea tamen quum apud Nostrum Dictyn sit frequentissima, nemo non facile intelligit, fuisse ergo illum Homero longe posteriorem.

XXVI. Similis pretii & notæ est, quod *Thessalam* memorat VI, 7. quum hoc Nomen ne fando quidem auditum fuerit Trojani Belli tempore. Diserte Velleius Paternulus I, 3. appellationis hujus originem ad tempus demum, quod fuit post reditum Heraclidarum in Peloponnesum, refert, quum antea Myrmidonum civitas ea regio & gens fuerit appellata. Subjicit tunc verba hic notanda: Quo nomine mirari convenit eos, qui *Iliacâ* componentes tempora de ea regione, ut *Thessalia*, commemorant, quod quum alii faciant, Tragici frequentissime faciunt, quibus minime id concedendum est: nihil enim ex persona Poëtæ, sed omnia sub eorum, qui illo tempore vixerunt, dixerunt. Quod si quis à *Thessalo* *Herculis F.* eos appellatos *Thessalos* dicit, reddenda erit eivatio, cur nunquam ante insequentem *Thessalum* ea Gens id Nominis usurpaverit. Liquet ex his abunde, longe seriores Trojanis temporibus esse illam appellationem. Sed & qui eam ab *Thessalo* *Herculis F.* derivabant, non tamen illius tempore cœptam, sed aliquanto post ab illius *Thessali* Posteris ortam, & Regioni ab se occupatæ in honorem Progenitoris sui impositam tradebant. Vide Strabonem lib. IX. extremo. Adde autem iis Velleii etiam ea, quæ mox memorat Idem de *Corintho*, multo etiam post *Ilium* captum sic nominata, & tamen à Nostro Dictye sæpius solo hoc Nomine designata. Sed & huc refero, quod *Corcyram* *Melanam*, ab *Ænea* constitutam ait V, 17. civitatem his, qui secum navigaverant. Etenim *Corcyra* Nomen necdum habuit tunc ne præcipua quidem istius Nominis insula, sæpiissime licet ab Homero memorata, sed dicta ab eo Σχερία, & Φαιάκων νῆσος, at postea demum, immo demum postquam Corinthii eam tenuerunt, si fides Cononi, Κερκύρας, seu *Corcyra* nomen accepit. Vide Palmerii *Græciam Antiquam* I, 10. Quod si major insula necdum id Nomen tunc temporis habuit, neque minor illa & interior in Adriatico mari habuisse videtur. Certe epitheto distinctionis, ut diceretur *Corcyra Nigra*, seu Μέλαινα, opus non fuit, quando nulla alia erat insula, quæ istonomine designaretur. Adde jam, Strabonem tradere, urbem istius insulæ, non ab *Ænea*, sed à *Cnidii* conditam, lib. VI I. pag. 315.

XXVII. Porro autem quam ineptum est & alienum à Trojani temporis Scriptore, quod memorat de literis Punicis, ab Cadmo Danaoque traditis, quibus in conscribenda hac Historia usus sit, & de diversitate sermonis inter Græcos, immo & ipsos Cretæ, unius insulæ, incolas. Nam literæ utique diversi generis non habuerunt antiquissimi Græci, quippe quos



inter rarus omnino erat literarum usus. Accéperunt eas ex Phoenicia, quas Auctor *Punicas* ideo dicit, & præter quas nullas illi alias habebant aut norant. Quocirca quid opus erat sui temporis homines, quorum tamen ratio maxime habetur à Scriptoribus, monere, se iis literis usum, quæ solæ tunc illis erant notæ? Nonne ineptus esset hodie, qui doceret Lectores, se Librum suum edidisse, arte typographica excusum, quæ inventa sit ante hos ducentos & quinquaginta ferme annos? Sed satis, opinor, patet cuilibet, inculcari hæc non Trojani temporis hominibus, sed illis, qui multis seculis post vixerunt tempore Neronis, ut scilicet rationem quandam haberent, quare hæc Historia in lucem tunc prodians, sermone fuerit Græco composita, & tamen Punicis literis, quæ tunc multum diversæ erant à Græcis, scripta. De *Sermone* vero quod ait, sumptum id est ex Homero *Odyss.* T. v. 175. ubi de Cretæ incolis ait, *ἄλλῃ δὲ ὁμιλίᾳ ἑλέσσεται μεμιγμένη*, alia aliorum est lingua inter se permixta. Verum hæc de Dialectis exiguæ prorsus discrepantiæ in pronunciando, qualis etiam hodie inter proximas unius Gentis urbes plerumque reperitur, sunt intelligenda, ut ipse censet Eustathius. Neutiquam ergo debebant Græci propterea dici *diverso inter se sermone agere*, aut hæsitatio oboriri homini istius temporis aliquid publice scripturo, qualem præfert noster lib. v. cap. 17. usum se *Oratione ea testatus, quam maxime inter tam diversa loquendi genera consequi ac comprehendere potuerit*, quum utique ex omni Græcia homines tunc fuerint diu in unam expeditionem conjuncti, & alter alterum facillime intellexerint, ut homines unius Linguae solent. Longe major fuit discrepantia elocutionis Græcæ, in varias tunc Dialectos distincta, quando Græci jam erant sparsi non per totam modo Græciam, in latissimos tandem fines diffusam, sed & in Asiam minorem, in Italiam & Siciliam. Neque tamen ita tunc hæsitavit Herodotus, Historiam suam editurus, Ionica licet dialecto uteretur inter Athenienses & Thurios. Sed haud dubie affectavit Dictys noster obsoletas & antiquatas jam, forte & peregrinas locutiones, ut ita speciem antiquitatis suæ daret scriptioni: earum autem rationem in Linguam antiquissimi temporis, ut plane incertam, voluit referre hac excusatione, quæ tamen ipsa magis iterum idonea est ad docendos, non Trojani temporis homines, sed longe posteriores, quos antiqui moris & linguæ ignaros non vult *mirari* suam hæsitationem.

XXVIII. Denique ut absolvam, cui non suspectum erit, qui animum adtendat anxium illud & quæsitum adeo studium reddendi toties rationem, unde hæc omnia cognoverit. Etiam vulgo fertur, eos qui se studiose nimis identidem excusant, ipsos se accusare. Ita vero suspectus quoque est malæ fidei, qui sollicitè adeo suam fidem toties prædicat & commendat, ut Noster facit minimum ter ex professo in exiguo hoc libello, inculcans identidem se interfuisse rebus gestis, quod nemo tunc, in Patria certe ejus, ignorare potuisset. Vide 13. v. 17. vi. 10. Sed & hoc sine dubio aspersum est unice ad faciendam novo & supposito operi, tam antiqui Auctoris, cujus nomen præ se ferebat, fidem, speciem, & auctoritatem.

XXIX. Quis

XXIX. Quis ergo verus istius Historiæ Auctor fuerit, si quis me roget, ego vero vix dubito, quin *Praxis* ille Cretensis, vel *Eupraxides*, qui *Neroni* hosce libros obtulit, eos etiam composuerit. Ille enim, quum sciret *Neronem*, Principem vanissimum, Græcis artibus & fabulis mirifice deditum, videtur Historiam hanc eo animo partim de suo finxisse, (nam multa profecto habet prorsus singularia, in quibus ipsi Ego certe haud multum fidei tribuerim) partim ex Poëtis atque aliis Scriptoribus antiquis collegisse, ut *Neroni* eam offerret, & ita à prodigo & stolido homine lautum consequeretur præmium. Quod & ita evenit. Nam quum *Nero* in *Achaiam* venisset, oportunissimo tempore hoc opus ad eum detulit, & plurimis ab illo muneribus vicissim donatus dicitur. Verum ut existimationem operi & auctoritatem adderet, fecit quod artifices tunc facere solebant, qui ut pretium operibus novis & suis majus invenirent, *Praxitelis* aut *Myronis* nomen iis inscribebant, teste *Phædro*: Eadem ergo ratione & ille *Dictys Cretensis* nomen suo operi præscripsit, cumque finxit *Idomeni* Cretensium reguli fuisse comitem in expeditione à Græcis in *Trojam* suscepta. Ut vero opus hoc tam specioso Nomine ornatum, etiam ætatem antiqui adeo Auctoris ipsis veluti oculis ingereret, scripsit illud *literis Punicis*, quales tunc erant Pœnis in usu, & qualibus credebat antiquissimos Græcos olim usos, quia illos literas ex Phœnicia per *Cadum* accepisse norat, licet *Punica* *Neroniani* temporis literæ multum haud dubie mutata jam essent ab illis, quas olim *Cadmus* in Græciam intulerat. Præterea scripsit illud in *Phyliris*, seu *Tiliis*, hoc est, vel in tabellis tiliaceis, de quarum antiquo & frequenti usu ante inventam papyrum & membranam pergamenam, egimus ad *Ælianum* Var. Hist. XIV, 12. Vel in voluminibus ex libro, seu interiore tunica inter corticem & lignum tiliæ, formatis, in quibus & ipsis scripserunt vel maxime antiquissimis temporibus. Vide *Vossium* de Arte Grammar. 1, 36. Denique finxit inventos esse hos libellos in sepulchro illius *Dictyos*, quod terræ motu, quem senserat tunc *Creta*, collapsum & apertum fuerit. Neque caruerunt successu suo hæ artes & fraudes, siquidem non ipse tantum *Praxis* unctius ab *Cæsare* retulit caput, sed & ipsum hoc opus literis Græcis seu Atticis descriptum, tanquam genuinum antiqui *Viri*, qui apud *Ilium* fuerat, monumentum, in publicam tunc fuit receptum Bibliothecam, & ita vulgatum deinceps, ut Græci multum eo fuerint usi, & pro vero antiquissimi *Dictyos* habuerint fetu, unde, ut ait *Prologus Operis*, *verior Trojani Belli textus innotuerit*.

XXX. Nec minus magnifice de eo sensit *Septimius*, qui idcirco *avidus*, ut ait, *vera Historiæ* illud Latine versum suo stylo explicuit, si fides *Epistolæ* huic *Versioni* præmissæ est habenda. Eam vero derogat illi *Jos. Mercerus*, eamque *Epistolam* omnino affirmat *nuperi esse & imperiti Grammaticuli*, quum quod ad alteram *Præfationem*, seu *Prologum*, non dubitet, quin sit ab ipso *Operis Scriptori*, quem id opus non ex Græco vertisse, sed Latino sermone composuisse contendit. Posterius hoc abunde & copiose confutavimus in superioribus. De illo autem *Prologo*, quem  
solum.

solum in suis ait reperiri MStis Codicibus, libens iverim in sententiam Amplissimi Obrechtii, qui illum Græce primitus scriptum, & Græco Dictyi præmissum fuisse arbitratur. Ita vero & ille ex Græco debuit sermone in Latinum esse translatus, non tamen à Septimio, quippe à quo in quibusdam in diversa abit, & cujus idcirco tempore nondum extitisse videtur, certe non in omnibus exemplaribus, neque adeo in iis, quæ in Septimii manus devenerunt. Patet inde quam male igitur eum Leo Allatius pro illius quoque prologi Auctore habeat, & ideo sibi incaute nimis adversari, in Prologo scil. & Epistola, putet, de Pat. Homeri pag. 59. Ego vero Prologum hunc ab ignoto nobis Homine, & incerto tempore ut formatum primo, ita dein ab alio etiam versum Latine crediderim, quia plura ad Historiam inventi Operis pertinentia continebat, quam Septimii illius Epistola. Quæ & causa forsitan fuit, quare in quibusdam codd. non reperiatur, in aliis vero ejectæ Septimii Epistolæ sit substitutus.

XXXI. Ceterum Interpres ille, quisquis fuit, accommodasse tamen eum videtur ad Latinam hanc Dictyos Versionem, siquidem Auctorem ipsum in *sex* tantum volumina, quot sunt hujus Versionis, Historiam digessisse ait, quum Græcus Dictys illius Præceos in novem fuerit vel decem volumina divisus, ut ex Septimii Epistola & Suida constat. Sed & erravit Auctor illius Prologi in eo, quod ait *jussisse* Neronem in *Græcum sermonem ista transferri*, quasi alio fuissent sermone conscripta. Rectius Septimius *Orationem fuisse Græcam* affirmat, *litteris* tantum *Punicis conscriptam*, quod ipsum utique ipse etiam Auctor operis præ se fert lib. v. cap. 17. An ergo voluit Prologus, quia forsitan obsoleto & barbaro ferme sermone Historia hæc consulto fuit à Praxide composita, redactam eam jussu Neronis, sublatis illis obsoletis & peregrinis, in nitorem Linguarum tunc usitatum, æque ac Punicae literæ commutatae sunt Atticis? Id pene credidissim, quia ceteroquin ille Prologus dilerte nimis Auctori suo adversatur, nisi verba essent nimis simplicia & aperta, ac jam antea Dictyn etiam *Vocis Phanicum* dixisset *peritum*, quod non alia videtur ratione istic expositum, quam ut inde intelligeremus, non tantum litteris, sed & voce ac lingua Punica hoc opus à Dictye illo fuisse scriptum, unde in *Græcum sermonem transferri* debuerit. Et forsitan crediderunt id posteriores Græci tanto facilius, quia stylus Græci Dictyos, prout ad illos pervenit, non præferebat tantam antiquitatem, quantam jactabat Auctor Operis.

XXXII. Frivola autem sunt quæ Septimii Epistolæ opponit Mercerus. Non existit in ejus Codicibus: At reperitur in aliis, & in iis unde expressa est Prima omnium Editio, à quibus vicissim tunc abest ille Prologus. Dein *seriem* seu nexum Prologi & Operis ipsius turbat: At Prologus ille non est ab Auctore operis, sed ab alio, ut ex eo ipso liquet, incertum quo & quando compositus, ut adeo nulla hic sit genuina series. Porro *Q. Arcadio inscripta in Rufinum definit*: At unus idemque fuit homo *Q. Aradius* (non *Arcadius*) *Rufinus*. Denique *Ephemeridem* nominat

nominat hunc librum minus proprie. At ille fuit verus Libri, seu ipsius Græci Δίctyos, titulus, ut ex Suida constat, quem bona itaque fide servavit Septimius. Græcis autem ἐφημερίδης notabat proprie diurnos Historiæ commentarios, deinde vero etiam omnem Historiam, quæ perpetuo temporis ordine progreditur, unde, ut notavit jam Ampliff. Obrechtus, etiam Cæsaris commentarios ἐφημερίδας illi dixerunt. Mælas tamen laudat Δίctyn titulo ῥαψωδιῶν, sed qua voce designantur singula hujus operis volumina. Ita certe pag. 172. Ταῦτα Δίctυς ἐν τῇ ἐκλῃ αὐτῷ ῥαψωδίᾳ ἐξέθετο. Nihil ergo in illis est, quo minus genuina hæc habeatur & antiqua ipsius Interpretis Epistola. Quod & esse eam vere, etiam inde liquet, quod ad *Q. Aradium Rufinum* est scripta, Hominem satis suo tempore illustrem, non ita tamen cuilibet etiam post sua fata notum, ut nuperus & imperitus Grammaticulus ejus potissimum videatur arrepturus Nomen ad Epistolam talem fingendam.

XXXIII. Major vero est difficultas in *Septimio*, ejus Epistolæ auctore & Operis hujus interprete, reperiundo, seu in declarando, quis fuerit ille Septimius, & quando proprie vixerit. Nulla habemus vestigia, quæ in eo indagando & eruendo sequamur, nisi quæ nobis una *Q. Aradii Rufini* mentio præbet. Eâ enim sola uti debemus ad constituendam Septimii ætatem. Sed illius quoque ætas aliquantulum incerta, quia plures fuerant istius nominis homines. Nec enim, quod Viri Docti videntur existimasse, unus fuit, & qui jam sub Diocletiano Præfectus Urbis primum fuit, & qui 1x. annis post ab Juliano factus est Comes Orientis apud Ammianum Marcellinum lib. xxiii. init. Neque etiam putem, Aradium hunc Rufinum esse illum in Lapidibus memoratum *Q. Aradium Rufinum Valerium Proculum*, ut censet Oufrius in Fastis ad Annum *MLXVIII.* quem tamen in eo sequuntur omnes, quos vidi. Nam ille unico nomine, vel paucis, si designaretur, dicendus erat potissimum *Valerius Proculus*, vel tantum *Proculus*, more istius temporis, quo ex plurimis nominibus semper ultimo maxime, tanquam sibi potissimum proprio, appellabantur Homines. Ita Imperator *L. Messius Quintus Trajanus Decius*, ab omnibus, Trebellio Polliōne, Eutropio, Victore, Orofio, Sulpicio Severo, &c. passim simpliciter *Decius*, vel *Trajanus Decius* dicitur. Ejus autem sive Filius, sive Gener, *C. Valens Hostilianus Messius Quintus*, simpliciter *Quintus*, sicuti Augusta illius temporis *Gnaa Seia Herennia Salustia Barbina Orbiana* breviter *Barbina Orbiana* vocatur. Sed & hic ipse *Q. Aradius Rufinus Valerius Proculus* in corpore ipso inscriptionis 1. pag. 362. apud Gruterum omnibus quidem hisce nominibus ita exprimitur, et in ejus fastigio lapis iste positus scribitur tantum *Valerio Proculo V. C. Præsidi Provinciae Val. Byzacene*. Neque aliter *L. Aradius Valerius Proculus*, apud Gruterum pag. 361. in duobus carminibus majori titulo, qui omnes ejus honores continet, subjectis, tantum *Proculus* dicitur. Quæ ipsa carmina etiam ad *Q. Ar. Ruf. Val. Proculum* Oufrius male retulit, licet is Consul, certe ordinarius, nunquam fuisse videatur.

\*\*\*\*\*

XXXIV. Quod

XXXIV. Quid ergo? Familiam hanc sic ego ordinaverim, sed ex conjectura, ut puto tamen, probabili. Primus in ea Vir illustris fuit *Q. Aradius Rufinus*, Præfectus urbi anno *MLVI.* & *MLXII.* qui male in libello Præfectorum urbis, modo *Eraclius Rufinus*, modo *Heraclius Ruf.* & ideo ab Onufrio etiam pejus *Heraclius Rufinus* nominatur. Vide Juretum ad Auctarium Symmachi Ep. 1. Idem Consul videtur fuisse Anni *MLXVIII.* non autem ille *Q. Ar. Ruf. Val. Proculus*, ut vult Onufrius, & alii. Nam Consul iste ab Eusebio, Cassiodoro, &c. non *Proculus*, sed *Rufinus* simpliciter dicitur. Denique hic est ille *Aradius Rufinus*, quem his nominibus celebrat Symmachus Pater in Auctario Ep. 1. addens ad extremum,

*Principibus, quorum viguisti tempore, doctus  
Aut calcaria ferre bonis, aut fræna Tyrannis.*

Intelligit autem omnes illos Principes & Cæsares, qui fuerunt inter Diocletianum & Constantinum Magnum, quorum omnium tempore viguit revera hic Homo, ex ruina idcirco *proxima ætatis*, quam Patrem suum istis carminibus *illuminare* ait Filius Symmachus, ab illo Patre, qui floruit sub Constantio & Juliano, repetendus. Huic Rufino proxima necessitudine junctus fuisse videtur *Valerius Proculus*, ille ipse, quem ei jungit Symmachus Pater, & præmittit *Anicio Juliano ac Petronio Probiano*, Consulibus Anni *MLXXIV.* quos sequitur istuc unus *Verinus*, qui Præfectus urbis fuit proximis annis *MLXXV.* & *MLXXVI.* Quum ergo videatur in istis quinque Hominibus ratio ætatis servata, inde colligo, fuisse ergo hunc *Valerium proculum*, quem à priscis *Valeriis Publicolis* repetit Symmachus, ætate proximum Aradio Rufino, reliquis vero superiorem, atque adeo diversum quoque ab illis *Aradiis Val. Proculis*, qui paulo post exstiterunt, & quos ferme crediderim fuisse ejus jam tunc ætate proveci supra *Anic. Julianum & Petr. Probianum* Consules (senes autem illo tempore plerumque jam erant privati homines, qui ad Consulatam, supremum etiam tunc honorum fastigium, & ideo in Titulo *L. Aradii Val. Proculi* ultimo loco memoratum, producebantur, unde & *honorem senilem* vocat Symmachus lib. 1. ep. 1.) Filios. Nempe *Proculus* iste habuit, ut reor, in matrimonio *Aradii Rufini* sororem, & ex eo matrimonio nati sunt *Q. Arad. Ruf. Val. Proculus* Præses Provinciæ *Byzacenz* anno *MLXXIII.* & *L. Arad. Val. Proculus* Præf. urb. *MLXXXIX.* Consul. *MXCII.* & multis aliis Honoribus insignis, quos memorat Marmor apud Gruterum pag. 361. & 363. Solebant autem istis temporibus, qui diversarum gentium nomina ita jungebant, nisi ea ex adoptione haberent, ex maternâ familiâ, maxime si illustris esset, potissimum sumere, & paternis addere vel præmittere. Ipsius vero *Q. Aradii Rufini* Filium vel Nepotem puto illum *Aradium Rufinum*, qui anno *MCXVI.* ab *Juliano* Comes Orientis est factus.

XXXV. Ita:

XXXV. Ita vero plures jam habemus istius nominis Viros, ex quibus primum censeam esse hunc Septimii nostri Amicum, quia eodem tempore duos reperio illustres itidem *Septimios*, alterum *Bassum*, tertio decimo anno post Arad. Rufinum, alterum *Acindynum* xi. anno ante Ar. Rufinum, urbis Præfectos. Posterioris hujus Filius, ut opinor, Collega etiam fuit in Consulatu L. Ar. Val. Proculi anno MXXII. Ex illis, Bassio, & Acindyno patre, alterutrum crediderim fuisse nostrum Septimium. Nam certe, qui hanc Versionem tam familiariter misit ad Q. Ar. Rufinum, Virum adeo illustrem, ejusque favorem quasi jure suo exegit, ut scriberet, *Tu, Rufine mi, ut PAR est, fave cæptis*, eum oportet itidem fuisse fortunæ & dignitatis haud multo inferioris Hominem. Verum uter illorum, immo etiam an plane quispiam ex illis, Diſſyn hunc Latina ornaverit locutione, quia incertum est, relinquemus in medio.

XXXVI. Hoc certius arbitramur ex ætate Q. Aradii Rufini, Septimium hunc, quisquis fuit, vixisse & versionem hanc confecisse tempore Diocletiani aut circiter, atque adeo paulo ante, quam Christianismus in Imperium Romanum fuit tandem publice receptus. Quin, quam huic Christianismo adversos etiam postea fuisse plerosque illustres urbis Romanæ Senatores, vel ex Symmacho constet, idcirco suspicer ferme, libellum hunc, qui tantam præ se ferebat antiquitatem, & in quo variz Historicæ fidei prætextu memorantur oracula, vaticinia, prodigia, eventu suo firmata, multa etiam vindictæ Deorum Ethnicorum in impios & sui contemptores exempla, veluti in Agamemnonem, qui Dianæ capram jaculis confixerat: in Græcos, Chrysen sacerdotem Apollinis aspernantem: in Parin, qui Achillem ad aram Apollinis occiderat: in Græcos iterum, omnia sacra incendio Trojano violantes, illum ergo libellum à Septimio tunc eo potissimum animo versum, ut veluti antiquissimi temporis Historia, ab Homine omnium rerum teste & arbitro conscripta, ac Deorum Ethnicorum majestatem & potentiam tot exemplis asserens, Historiæ Sacræ & Christianis in Italia ac urbe Roma opponeretur. Ac nescio an tale quid in fine Epistolæ Septimianæ extiterit, quod librarii deinceps Christiani consulto omiserint. Certe aliquid istuc extitisse videtur, quod in legendo Diſſyn Septimius Rufinum & alios Lectores potissimum notare voluerit.

XXXVII. Quapropter haud ita facile accesserim Vossio, qui Septimium seculis aliquot post Constantini avum vixisse censet, sed nullis plane rationibus in medium allatis. Josias Mercerus post Constantinum quoque scripsisse putat, sed futili prorsus argumento, quia scil. in Prologo liber hicce tempore Neronis inventus ad Cretæ Consularem perlatus dicitur, quæ Consularium in Provinciis appellatio à Constantino sit profecta. Sed falsum hoc esse multis probavit Merceri Gener Claudius Salmasius ad Spartiani Hadrianum cap. 22. & jam ante hunc Guido Pancirolius ad Notitiam Imperii Orientis cap. 155.

\*\*\*\*\* 2

XXXVIII. Lon-

XXXVIII. Longe autem turpius se dedit hac in re Gasp. Scioppius Paradoxis Literariis Ep. 5. ubi hanc Diçtyos Historiam ad Cornelium Nepotem & ejus styli similitudinem proxime accedere ait, & omnino Velleii, Valerii Maximi, & Curtii ætate ab elegantis ingenii homine scriptam contendit. Videtur ergo & ille existimasse, non esse versam ex Græco, sed Latine primitus compositam, id quod jam satis supra confutavimus. Verum de Stylo quod sit, indecorum est, ita vivam, Viro, qui Latinitati tantopere attendit. Quid enim? An ad Nepotis styllum, aut ad Velleii ævum accedunt Contestari eodem sensu, quo nunc vulgo dicunt Protestari: Testari brevi ultionem, hoc est minari, denunciare: adhospitalare sibi Deos, ex Græcismo, Ἰνὶ ξενίᾳ καλεῖν: Reformare diem: quum nullo remedio Mederi posset, passive: Funus pro ipso cādavere & sepulchro: Cuncta extrema Ratus experiri: Redarmare manus: Conjuges Principalium, quod frequens sequioris ævi Scriptoribus: Alter Echinadibus Imperator, Agapenor Arcadia: desinere pernoctando humi: Quanti mortales, quinam & Quanti Pelopida, hoc est, Quot quod usitatissimum fuit Septimiano ævo: Delutare: is Agamemnoni Insinuans, quæ circa filiam ejus evenissent, animum atque ornatum Regis reformavit, hoc est, comiter & modeste significans: Super quæ juvenis, aliud tempus, aliud locum, Tractatumque fore respondit. Et indignatus nondum sibi à Priamo super his, quæ secum tractaverat, Mandatum, hoc est, nunciatum: Rumorem in Verum traxerant. Solito, absolute: Coadunare: Quietum disceditur, hoc est, Cubitum: Relatum differt in proximum diem, hoc est, renunciationem legationis suæ. Sullapsum cælo, hoc est, delapsum. Super Qualitate eorum exertius, hoc est, acrius, differturum: Impossibilia postulare: Placitum confirmat, hoc est, conventum pactum. Jovis Anteædificialis: Forma Perlaudabilis. Hæc & similia quis tandem Latinæ elegantiz haud imperitus dixerit illius esse ætatis, qua maxime isthæc Lingua floruit? Vide etiam Olaum Borrichium, & Gronovium Patrem Observ. Eccles. cap. 25.

XXXIX. Neque tamen negaverim Scioppio, quod addit, nonnullis locis Diçtyos aliquid mali à mala esse objectum manu. Nec enim dubito, quin multis in locis etiam librariorum culpa Scriptor hic foeda sit sribiligine vitiatum, & complura ejus generis etiam nunc supersint. Eorum nonnulla nostræ animadversionis hic proferemus. Sic I, 4. Positis etiam ex divisione, quæ in tali negotio tempus patiebatur, navem ascendere facit. Ubi sine hæsitazione legendum cenleo, impositis. Ita V, 12. Græci, ubi cuncta navibus imposita sunt, ad Sigeum secedunt, & VI, 1. Postquam impositis, quæ singuli bello quæsierant, ascendere ipsi.

I, 6. Non se ignorare ait, quantis mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret. Deceret hæc confessio Priamum aut Trojanum quempiam, neutiquam vero Legatum Græcorum, accusantem id facinus. Quapropter malim sane, non posse ignorari, vel, si velis, ignorare, scilicet eos, ad quos verba facit. Sic II, 23. Neque ignorare quenquam, si tam atrox injuria probanda sit, fore &c.

Ibidem



¶ *ibidem* respondet Priamus, iniquum videtur insimulari eum, qui abfit, maxime quum fieri possit, uti qua criminoſe objecta ſunt, praſenti reſuſtatione diluamur. Quis, ubi animum adtendit, non videat legendum, praſentis?

I, 8. *Reguli repente Concilium* (vel *Conſilium*: erat enim non Populi, ſed ſenum, quos Rex conduxerat, hoc eſt, coegerat, & conſulebat) irrumpunt, atque inconditis moribus malum ſingulis minitantur. Scio equidem etiam inconditos mores dici, etiam ab auctore noſtro. Sed & memini hoſce ipſos regulos paulo ante lingua moribusque barbaros vocari. Nihilo tamen minus huic loco & hiſce comminationibus longe videtur oportunius, *inconditis clamoribus*, quomodo & infra III, 10. loquitur.

I, 9. *Rex hortatu Hecubæ ad Helenam adit*. Hic vero legendum videbatur, *Regis hortatu Hecuba*. Nam ut taceam, magis decorum eſſe, ut Helenam recens advenientem adiret Regina Socrus, quam ſolus Rex Socer, emendandum ita videbatur vel maxime, quia ſtatim poſt hocce colloquium cum Helena, ſubjicit auctor; igitur *Hecuba, complexa Helenam, ne proderetur*, quod Helena in illo colloquio rogaverat, ſummis opibus adnitebatur. Sed tamen, Malelam quum conſero, tum vero explicandus videtur potius hic locus ex eo in hunc ſenſum, ut Rex cum Hecuba, hujus hortatu, Helenam adierit. Utrumque enim ille ait pariter egiſſe cum Helena. Vide eum pagin. 120. & 121.

I, 11. *Ulyſſes conteſtandi magis gratia, quam aliquid ea oratione profuturus*. Neſcio unde in uſum Delphini editum ſit *promoturus*. Propius & probabilius mihi videtur *profeſturus*. Sic Hirtius B. Alex. cap. 12. *quantum parvulis navigiis profeciſſent, ſentiebant*.

II, 9. *Is namque ſummæſto, ac luſtu obſito Agamemnoni*. Ita edidit, ut credi par eſt, ex Manuſcriptis vel Mercerus primum, vel Obrechtus, quum aliæ edd. legant, *is namque diu mæſto luſtu obſito Agam*. Ego Manuſcriptorum veſtigia ſecutus malim, *ſumme mæſto, ac luſtu obſito Agam*. Nam *ſummæſtus* non tantum inſolens eſt vocabulum, ſed & à ſummo revera Agamemnonis luſtu alienum, quum vocula *ſub* in compoſitis minuere ſoleat ſignificationem ſimplicium. *Summe* autem uſitatum etiam Clafficis eſt auctoribus. Cicero Famil. IV, 3. *omnium docttrinarum ſumme ſtudioſus*. Et IV, 7. *ſumme diffidere*. Plautus Milite IV, 4, 29. *Summe cupiens*.

II, 13. *Mæandriorum*. Videtur ſane legendum *Neandriorum*. Forſan etiam paulo ante *Neandrienſium* pro *Mentorenſium*. Nam nulli fuerunt in Troade *Mæandrii*, nulli *Mentoreſes*. Et ſolam *Neandrum* Urbem Troadis in hac Cygni Hiſtoria memorant Malelas & Cedrenus. Quod autem *Neandrii* hic *fideles atque amiciffimi Græcis ad hoc tempus permanſiſſe* dicuntur, id intelligendum tunc foret ab eo tempore utque, quo ſe Græcis dediderunt. Et videntur hiſ verbis reſpici ſane ſuperiora,

\*\*\*\*\* 3

*Civitatem*

*Civita'em innoxiam, & paulo post FIDAM sibi. Paulo ante Filios Cygni Coben & Cocarcum nominat Malelas, Filiam vero aque ac Noster Glaucen.*

II, 15. *Ob amorem Ducis in exercitum. Lege omnino, exercitu, ut paulo ante de eodem, Vir optimus acceptusque in exercitu, ubi male & sine causa Vindingius, acceptusque exercitui: quum & infra cap. 29. de eodem dicatur, quem gratum acceptumque in exercitu. Ceterum hoc loco agitur de Amore, non quo Palamedes exercitum prosequabatur, sed quo exercitus ipsum, regi ab eo cupiens, & tradendum ei imperium palam loquens. Hic amor eum Agamemnoni suspectum & invisum reddebat.*

II, 21. *Quod amice impetrare nequitum est. Ipsa Syntaxeos Grammaticæ ratio postulat, ut legamus impetrari. Vide omnino Festum in Nequitum, ubi præter Pacuvii & Plauti loca, etiam hæc Catonis Prisci verba nostris similia plane reperies, Id fanum nequitum exaugurari. Adde Plautum Rudente, IV, 4, 20. Ut nequitur comprimi.*

II, 26. *Egregie hercule actum nobis est. Borrichius hoc explicat, actum nobiscum, & inter indicia sequioris ætatis refert. Ego vero librarium hanc esse culpam arbitrer, non Septimii ipsius, qui scripsit, opinor, actum vobis, pro, à vobis, haud dubie quia repererat in Græco, Καλῶς, μὰ Δία, πέπεγκται ὑμῖν. Sed & Latini solent Dativum ita jungere passivis. Sueton. Aug. 1. Ara Octavio consecrata, Cæf. 19. Opera optimatibus data est. Tacitus Ann. XIV, 14. Quod Regibus factitatum memorabat.*

II, 31. *Cuncta extrema ratus experiri, hoc est, certus. Sed putem scripsisse Septimium, paratus.*

II, 41. *Campo, qui reliquus non pugnae oportunus erat. Videtur legendum, qui reliquus, nec pugnae oportunus erat.*

II, 42. *Quos primus hostis inceserat. Lege omnino primos. Sequitur enim mox, jamque fufis, qui in medio erant, scilicet inter primos & postremos.*

II, 46. *Ut quemque fors conglobaverat. Et, ad postremum, uti quidque fors dederat, præripiunt. Notarunt omnes, ab Septimio diligenter lectum esse Sallustium, atque expressum. Ille vero hunc in sensum passim & ubique fors adhibet, Jug. 51. Fors omnia regere, cap. 78. Uti fors tulit, cap. 97. plane ut hic, Catervatim, uti fors conglobaverat, in nostros incurrun. Noster etiam infra V, 12. cadere eos, quos fors objecerat. Sed & in plerisque aliorum auctorum, & his ipsis Sallustii locis, fors olim male fuerat editum, at ex MStis fors restitutum. Vide & Gronovium Patrem ad Livium I, 9.*

II, 47. *Trojani ex muris respectantes. Mirum, ni scripserit despectantes, hic æque ac III, 13. Qui muris despectantes, postquam nostros paratos prælio vident. Et cap. 20. Quum super murum despectantes Trojani, comitaturæ*

ratum Regis oculis prosequerentur. Ita vero & Livius xxxv, 25. *Regionem ea maxime despectat oppidum, qua breve intervallum videtur, & omnia in conspectu sunt.*

III, 1. *At Trojani cum auxiliariis laxiores militia, neque circa exercitum solliciti, socordius agitare.* Certum mihi est scripsisse Septimium, *laxiore militia.* Solent enim ita Veteres, & maxime Sallustius & Tacitus. Sall. Jug. 29. *Legantur in Africam majores natu, nobiles, amplis honoribus, ubi contra MStos addiderant Editores usq. cap. 61. Facile Numida persuadet, cum ingenio infido, scilicet homini, tum metuenti, ne &c. cap. 63. Novus nemo tam clarus, neque tam egregiis factis erat, cap. 94. Cupidus voluptatum, sed gloriae cupidior, otio luxurioso esse, lib. iv. Histor. Regnum Perfidis inchoatis divitiis, quod male mutant Faërnus apud Ciacconium, & Douza, in inchoatus vel inchoata. Sed & nihil mutandum in Tacito Hist. 1, 8. Cluvius Vir facundus, & pacis artibus, belli inexpertus. Ubi neque subaudio expertus cum Rhenano, neque addiderim Clarus cum Faërno & Ursino, neque deesse quid puto cum Mureto, sed expono, homo artium pacis, seu cujus artes erant artes pacis. Ita idem 11, 3. simulachrum Deae, non effigie humana, continuus orbis. Vide & Gellium, v, 8. Ut vero hic laxiore militia, sic laxiore imperio habere milites, apud Sallust. Jug. 64.*

III, 5. *Ac mox cognito per universum exercitum praelium in ea parte, reliqui duces confirmati, ubi quisque pugnaverant, undique eo confluunt.* Sic edidit Ampliff. Obrechtus, in aliis Edd. legitur *praelio.* Quod si illud ex MStis, sive à Mercero, sive ab Obrechto, est haustum, (ut auguror, certe enim Mercerus scribit, multas se mendas codicum suorum ope deterfisse, quarum omnium rationem in Notis non sit redditurus) vix dubito, quin legi debeat, *cognito per universum exercitum praelium esse in ea parte.* Solet enim ille participii ablativus ita cum infinito construi. Sic vi, 15. bis. *Ita credito, Telegonus ad inferendam vim Regi adventare dein, plane ut hic, Telegonus, cognito parem esse.* Tac. Ann. iv, 36. *comperito facta in eum crimina, Livius xxviii, 17. Haud cuiquam dubio, opprimi posse. Mox legendum omnino cum Barthio & Vindingio, confirmatis. Sic paulo ante, dispositis satis strenuis, ubi pugnabat, & cap. 10. relicto, ubi pugnabat.*

III, 13. *Neque multo post ex alio: abnuentibus jam Barbaris, ac sine ulla difficultate versis. Nullum habet sensum satis commodum illud abnuentibus. Putem manum Septimii fuisse, abeuntibus. Primum enim Trojani quum aliquandiu oppugnassent frustra vallum, & Græci jam erumperent ex una parte, ultro abire incipiebant, sed mox ab erumpentibus ex alia quoque parte, in fugam facile sunt versi.*

III, 14. *Reliquias Patrocli in urnam collegerat Achilles, decretum quippe animo gerebat, secum in patrium solum uti adveheret, vel si fortuna in se casum mutaret, una atque eadem sepultura cum charissimo sibi omnium consoci. Integrum exscripsi locum, quia ex nexu & oppositione rerum liquere satis.*

fatis puto, legendum esse, *maturaret*. De morte enim agitur, quam obitum quoque Achillem, serius aut citius, certum erat, sed id incertum, an moriturus esset, antequam rediret in patriam solum. *Casus κατ' ἐξοχὴν*, & per *ἐμφύλιαν*, ponitur hic pro novissimo casu, hoc est, morte: plane ut de ea dicere solebant Veteres, *si quid sibi accideret*. Ita Suetonius Aug. 101. & Calig. 3. Noster infra de hoc ipso Achille, IV, 13. *defensibus cunctis casum tanti Viri*, hoc est, mortem. Et sic passim alibi.

III, 21. *Quippe hi sibi regno per juventutem, quum semper cupiditates animi quoquo modo explere gestiunt, uliro sibi mihique perniciem machinati sunt*. Solita Syntaxeos Analogia postulat, ut scribatur hic, *gestiant*.

III, 25. *Namque hi Fratres Helenæ exsecrati facinus ejus, ne in militiam quidem nobiscum conjuraverunt, scilicet ne quam audire incolumem nollent, ei per se reditum in patriam quærent*. Nemo, opinor, negabit, qui modo animum attendet ad loci nexum, & *reditum*, de quo agitur, quin & in prioribus restituendum sit, *redire incol*.

IV, 12. *Dein plurimos, uti quemque intratelum, ferit, scilicet, habebat*. Sed durior est hæc Ellipsis, & ideo videtur legendum, *uti quisque*. Sic II, 2. *uti quisque in manus venerat: Vel unumquemque intra telum, scilicet existentem*.

IV, 18. *De cujus oraculo imminencia Trojanis malacum cognovisset, uliro supplicem ad eos decurrere*. Refert priora hæc Anna ad senem parentem, hoc est, Anchisen, & ejus Filium Æneam; posteriora nescio utrum ad Æneam quoque, an ad Helenum. Sed certissimum est, excidisse ante hæc verba aliquid, & mentionem quidem Apollinis, ea vero deinde Heleno tantum intelligenda, qui ex oraculo Apollinis, cujus erat vates, mala Trojanis imminencia cognoverat, & ideo uliro ad Græcos decurrebat.

VI, 13. *Ut sermo hominum ferebatur. Legerim Vel ferebat*. Sic Livius I, 45. *Fama fert id esse factum*. Cicero de Offic. III, 9. *Æneum equum, ut ferunt fabula, animadvertit*. Famil. I, 9. *ut mea opinio fert*. Vel *sermone*, Ita Livius I, 42. *Ut posteri fama ferrent conditorem Servium*. Sall. Cat. 8. *Res Atheniensium aliquanto minores fuere, quam fama feruntur*.

XL. Neque vero mirum hæc & similia à librariis passim vitiata, quum etiam Viri Doctissimi, qui notas in hunc auctorem scripsere, multa Latinissime dicta temere prorsus sollicitaverint. Magna eorum seges ex Cl. Vindingii notulis colligi posset, nisi jam absolvere hanc dissertationem animus ferret. Speciminis tamen loco sequentia habe.

I, 20. *Agamemnon affectione paterna pietatis motus, an ne tam illicito immolationis sceleri interesset, fugam parat*. Ubi pro *an* vult legi *ac*. Et IV, 4. *permoti quæris Rhodiorum, an cupidine diripiendarum rerum: ubi legit permotina*.

*perperine.* Scilicet ferre nequit simplex illud *An.* At elegantissimum id est: Livius I, 33. *Discrimine recti, an perperam facti, confuso.* Sueton. Vesp. 1. *Centurio, an evocatus.* Cicero Famil. VII, 8. *Cn. Octavius, an Cn. Cornelius, terra Filius, XIII, 29. non plus duobus, an tribus mensibus.*

II, 1. *Neque versis his, atque in fuga, parcere.* Legit, *neque versis his in fugam.* Immo vero solet ita concise loqui Sallustius, & cum eo Noster. Syntaxis est, *versis his, atque in fuga, scilicet existentibus.* Sall. Jug. 54. *Multa oppida temere munita, aut sine praesidio, capit. cap. 66. Milites palantes, inermes, ac sine imperio, aggrediuntur, scilicet existentes.*

II, 14. *Quisque partium ad eum venerat.* Emendat, *ut quisque,* sed male. *Quisque* ponitur pro *Quicumque.* Plaut. Curcul. IV, 2, 17. *Tum genu ad quemque jecero, ad terram dabo.* Et Mil. Glor. II, 2, 1. *Nisi hercle defregeritis talos, posthac quemque in regulis videritis alienum, ego vestra faciam latera Iorea.* Livius I, 24. *Cujusque populi cives eo certamine vicissent.* Ubi vide Gronovium Patrem.

II, 30. *Ille enim perspicere se originem morbi.* Ad hæc Vindingius, *aut hic addendum, Ait, aut delendum Se.* At neutiquam delendum *Se,* sed neque opus, ut addamus *Ait.* Solent enim hoc per Ellipsin omittere. Sallustius Jug. 109. *Tum Rex post diem decimum redire jubet, ac nihil etiam nunc decrevisse, sed illo die responsurum.* Phædrus fab. 29. *Repreffit iram, & facili vindicta est mihi, sed inquinari nolo ignavo sanguine, & fab. 37. Venit per auras cornix, & propter volans, Opimam sane prædam rapuisti unguibus, &c.* Ubique in his intelligitur *dixit.* Vide & Meas ad Sanctii Miner-  
vam notas lib. IV. cap. 5.

III, 3. *Quæ res eo habere fidem videbatur, quoniam, &c.* Leg. ideo ait Vindingius. At vero frequens est apud Optimos auctores, ut eo ponatur pro *ideo.* Sallustius, *Eo Respubl. in extremo sita est.* Et, *eo fit ut impetus fiat.* Catil. 52. *Nobilitas noxia atque eo percussa,* Jug. 42. Et ita passim Livius, Tacitus, Sulpicius Severus, qui æque, ac Noster, Sallustium imitari solet.

III, 10. *Alter Echinadibus imperatur.* Vindingius, *lege Echinadum.* Quod miror, quum ipsi Septimio usitatum sit, talia cum dativo construere. Ita mox cap. 14. *Hi Larisseis, Afus Sesto regnantes.* Plane ut Ennius apud Festum in voce *Quadrata:* *Romæ regnare quadrata.*

III, 15. *Genus bellatrix, & ob id ad finitimos indormita.* Etiam hic jubet apud pro ad legi, quamvis hoc pro apud passim occurrat. Livius I, 3. *Celebre ad posteros nomen furvio dedit, cap. 26. Ingrati ad vulgus judicii, cap. 36. Ut esset ad posteros miraculi ejus monumentum.* Plaut. Prol. Capt. 7. 49. *Hic manet in servitute ad suum patrem.* Sticho, 3, 1, 35. *Jubebo ad Sagarinum cœnam coqui.* Possis etiam exponere, *quod ad, sic Mela 2, 3. Urbes pares ad famam.*

\*\*\*\*\*

III, 26.

III, 26. *Tantum se in Hecuba filiarumque recordatione cruciari*, Tolle in his jubet particulam in. At ita Plautus Stichus 1, 1, 54. *In cogitando mœrore angor*. Trinum. 2, 1, 1. *Multum in cogitando dolorem indipiscor*. Cicero Famil. 1, 6. *quem dolorem in rebus tuis capio*, & 6, 2. *nihil esse cuiquam dolendum præcipue in eo, quod accadat universis*. Sueton. Vesp. 16. *Sola est, in qua merito culpetur, pecunie cupiditas*. Patet ex his, quam male etiam mox. cap. 8. *non jam dolor in casu Memnonis, legi vellet ex casu*.

IV, 1. *Qui inclina per gentes fama*. Hic legendum, *inclitus*, ait, quod turpe est Viro: quum utique in hac ipsa Periodo sequatur de eodem Hectore, quod fuerit in pace, *præclara pudicitia, non præclarus*. Et mox cap. 4. de Memnone, *magna fama*. De hac autem constructione vide quæ notavi §. superiore ad III, 1.

IV, 8. *Qui peterent eorum, qui in bello ceciderant, humandi veniam*. Notat forte legendum *Eos*, licet addat, *& alios priori modo loquendi usus*. Nihil ergo erat istuc tentandum, quum locutio sit proba & usitata. Vide hic Mercurum, & maxime Sancti Minervam 3, 8.

Ibid. *At Græci lautum bene cadaver Antilochi, justisque factis, Nestori tradunt*. Vind. dele *Que*. Male. Sensus est, tradunt cadaver Nestori, postquam illud bene laverant, & iusta ei fecerant. Sæpe autem ita res diversæ constructionis per copulam junguntur. Supra 2, 29. *Agamemnonem universi deseruere, ob idque & memores Palamedis, quem &c.* Mox cap. 11. *re maxima, & super vota omnium, perfecta*, cap. 13. *Cum viri egregio, ne honestam quidem mortem, aut aliter quam in obsuro, oppetere licuerit*. Vide & me ad Sancti Min. 1, 18. Neque vero opus, ut in sequentibus, *aquo animo ferret fortuna bellicque adversa*, ea vocula inducatur, quod istuc itidem voluit Vindingius.

IV, 14. *Genitus Achille ex Deidamia*. Sic Livius 1, 3. *quacunque genitus matre, certe natum Ænea constat*. Tac. Ann. 3, 76. *Catonæ avuncula genita*. Nulla ergo ratio legendi cum Vindingio contra Manuscriptos, Achilli.

V, 2. *Næque inferendo bellum, quidquam prius temeratum ab his, quam &c.* *Temerare* dicitur de quibuscunque rebus, quæ corrumpuntur, aut violantur. Sic *temerare* alterius, uxorem Tac. An. 1, 53. *Castia infaustra temerataque per seditionem scilicet*. An. 1, 30. *Eadem lascivia vigiliis & cetera militia munia temerare*. Hist. 1, 48. *Vitio gentium temeratus est ille mos*, Pomp. Mela 3, 5. *Temerare vittas* dicitur Virgo Vestalis apud Ovidium Fastor. vi, 457. *Quid igitur opus, legere hic temeratum, aut temere actum, quod ille censet?*

V, 4. *Itaque cum quibus antea, ad confirmanda, que tempus monent, secedunt*. Putat forte legendum, *cum quibusdam*. Sed recte Anna exponit cum iisdem, quibus antea. Sæpe enim omittitur, si ex rerum nexu intelligi possit, substantivum, ad quod refertur pronomen, quod sequitur. Sic paulo ante, *At lucis initio, quibus imperatum erat, ad*  
naves

novus veniant. Vide & hic Sanctū Minervam 2, 9. & quæ Ego illic notavi.

VI, 3. *Itaque modo nuncius armatus*, hoc est, illo oraculo confirmatus ad audendum aliquid. Sic Corn. Nepos in Hannib. 10. *Neque abud quicquam egit, quam Regem armavit & excitavit adversus Romanos.* Cic. Fam. 12, 23. *Philosophus non contra omnes fortuna impetus armat.* Plinius Panegy. cap. 12. *Fecit gentes non volis magis, quam suo cœlo, suo sydere, armantur.* Sulpicius Sev. lib. 2. in. extr. *Si hominem acrem Sacerdoti aucto-ritate armassent.* Satis ex his, ni fallor, patet, male Vindingium ma-  
luisse animatus.

XLI. Sed desino plura, quum pleræque breves illæ notulæ Vindingiis, quæ tantum legi aliter, aut tolli voculam quandam, jubent, nulla nitantur idonea satis ratione, sæpe etiam declarent, non satis intellexisse eum auctoris sui mentem, verbis nihil vitii habentibus expressam. Sic 11, 22. *an vos soli ignoratis, ut affectæ sint vicinæ atque amicæ vobis civitates, vel quæ in dies residuis præparentur.* Sensus est clarissimus. Nondum enim omnes erant vastatæ, quædam erant residuæ, sed quibus eadem vastatio imminabat. Ille tamen legendum censet *residuæ*.

H, 39. *Dem signo dato conflixere acies compositæ, Græcis ac fugalis per distributionem, imperia Ducum exsequentibus.* Ita hæc distinguenda, & ita nihil hic hæsitacionis superest. Ille tamen legi vult *Græcorum singulis*.

IV, 1. *Quæis animo ita hæserat, nulla spe impetrandi cadaveris, ipsumque Priamum, & qui cum eo fuissent, retineri à Græcis.* Ille vero, lege, ait, *Quæis animo inhæserat nulla spes impetrandi, &c.* Immo quia nulla ipsis erat spes impetrandi cadaveris, ideo animo eorum hæserat, Priamum retineri à Græcis. Nam quod ait geminata copula, *ipsumque & qui cum eo fuissent*, Græcismus est auctori nostro frequens. Vide supra §. 15.

IV, 14. *Quum infidiis tantum perfecerit, quantum ne in certamine auderet quidem.* Vult dicere, in certamine prælii adigi homines ad aggredien-  
dos hostes, & tamen Paridem in illo certamine haud dubie vitaturum fuisse Achillem, nec ausurum cum aggredi, quod per insidias extra necessitatem certaminis feliciter fecerit. Frigidi aliquid & inepti forsitan inest in hoc sensu, sed id in tota etiam est laudatione Paridis, quam eo nomine fecisse dicuntur Trojani & multo magis friget, nec Latinum satis est, quod volebat Vindingius, *quantum ne in certam auderet quidam*.

Cap. 15. *Ceterum sibi eo levio-rem dolorem esse, quod non in certamine, neque in hunc belli, Achilles interfectus esset, quo fortio-rem ne optasse quidem quemquam existere nunc, vel in præteritum, excepto uno illo Hercule.* Vindingio substituendum videtur *Gravio-rem*, sed perperam. Nam sententia loci, inepte forsitan gloriosa, hæc est, levio-rem sibi esse dolo-rem necis paternæ, quod non aperto Marte ab adversario validiore sit victus & occisus: Ita enim mansisse cum invictum ab omnibus: Ita constare, non existisse quemquam fortio-rem ipso, nisi unum Hercule-  
lem, immo neminem ausum fuisse cum eo in certamen congredi. Quæ  
\*\*\*\*\* 2 -  
omnia

1101



omnia secus se habuissent, si in certamine & luce belli interfecus fuisset, nam ita validiori succubisset adversario.

V, 11. quem offerri donum Minervae, maxime omnium ore agebatur. Legit maximum, & ita ediderunt alii. Sed nihil eo opus, modo distinguas, ut feci, quando sensus est perspicuus.

VI, 1. Postquam impositis, quae singuli bello quaesiverant, ascendere ipsi. Quid magis planum, minus impeditum dari potest? Ipsi Homines opponuntur Rebus in naves impositis. Et tamen quod mireris, delendum ipsi pronunciat.

## E R R A T A.

In Epist. ad Cellarium l. 6. pro *tentavit* lege *tentabit*. In Syllabo §. 17. pro *Septimiana* lege *Septimiani*. §. 25. pro *hinc* lege *tunc*. In Dissert. §. 19. l. 5. pro βασιλῆα lege βασιλέως, & seq. pro *Neronii*, *Neronis*. §. 7. l. 9. pro *sc* lege *isti*. Et l. 10. pro *citarunt* lege *circumit*. §. xvii. l. 27. pro *videri* lege *videtur*. §. xxiii. l. 10. pro *Arguiis* lege *Argivis*. §. xxix. l. 15. pro *Distys* lege *Distyos*. Et dein l. 23. pro *Phyliris* lege *Philyris*. *Commata* etiam saepe sunt omissa, ubi minimi voluisssem.

L U D.

L U D. S M I D S  
SCENA TROÏCA;  
SIVE TABULARUM,  
DICTYOS CRETENSIS  
DE  
BELLO TROJANO  
Libris appensarum, succincta  
INTERPRETATIO.





L U D. S M I D S  
SCENA TROÏCA.  
T A B U L A P R I M A.

I A T R E U S.

I L I B. I C A P.

*Hic non Plisthenis, ut erant, magis quam Atrei dicebantur.*

**N**equē Menelai, cujus uxor Helena, Trojani belli pulcerrima causa, neque Agamemnonis, qui in Trojana hac expeditione rex regum, sive in *Nummo*, sive in *Marmore* occurrunt icones. Horum igitur vicem hic supplebit Atreus, utriusque, veluti plurimi volunt, pater. Notus ille ex *L. Ann. Seneca* sublimi dramate; Thyestem fratrem fallens, & in ipsius liberos captos saviens; ferro eos transverberans, membra lacerans, coquens & epulanda patri apponens.

*Statua* hæc cernitur in ædibus *Farnesiorum*, Romæ. Volunt verò *Perrier* caterique omnes, qui hanc edidère, esse Commodi imperatoris, nempe gladiatoris. Hic autem puer, dextro pede atrocissimè arreptus, in quem nunquam etiam ferocissimus gladiator saviit. Quare mihi potius, veluti ipsi quoque *GRONOVIO*, è tribus liberis unus, à cujus cæde perfidiam patris vindicare aggreditur Atreus.

I I. D I O M E D E S.

I L I B. X I I C A P.

*Opportunus locus ad conveniendum, & in quo de apparatu belli ageretur, Argi Diomedis regnum deligitur.*

**D**iomedes, Ætolus, Tydei ex Deiphila Argiva filius; in oppugnatione Trojæ, post Achillem & Ajacem Salaminium fortissimus. Præter Trojanos nobiles cæsos, etiam adversus Hectorem & Æneam singularem iniit pugnam; Martem Veneremque sauciavit; Palladium Trojanis eripuit. Domum reversus post excisum Ilium, Ægialam uxorem invenit, adulteriis & libidinibus involutam. Ita exosus patriam, proficisci-

proficiscitur in Apuliam Italiæ regionem, à Dauno partem accipit regni & ibidem Argos condit.

De singulari illo prælio, ut & de Diis vulneratis, legendus *Homer.* v *Iliad.* *Virgil.* xi *Æn.* 277 v.

De Palladio, *Procopius*, B. *Goth.* i lib. 13 cap. *Ovid.* xiii *Metam.* 337 v. *Virgil.* xi *Æn.* 165 v. quin & *Silius*, xiii *Punic.* 50 v. cujus hæc verba:

*Tum meus adjuncto monstratam evasit in arcem*

*Tydidēs Ithaco, & dextra molitus in ipso*

*Custodes aditu templi, caesæ reportat*

*Palladium ac nostris aperit mala Pergama fati.*

Denique & de ejus urbe, *Virgil.* xi *Æn.* 246 v & *Horat.* i lib. v *sat.* 92 v.

Hunc autem Diomedem sedentem & (sicuti heroës Græci pingunt. *Plin. H. N.* xxxiv lib. 5 cap) nudum, è *Gemma* petittum exhibet *Begerus*, *Thesaur.* *Brandeb.* i Tom. 94 pag. & in *ant. bell. Trojanor.* *Comment.* 56 art. mox & *Ez. Spanhem.* in *Addendis ad Callimach.* 757 pag.

### III. ACHILLES.

#### I LIB. XIV CAP.

*Post quos Achilles, Pelei & Thetidis, quæ ex Chirone dicebatur.*

**P**oëtarum (*Homerum* fileo) carminibus admodum decantatus *Achilles*, de cujus moribus hæc (*lib. de Arte*, 120 vers.) *Horatius*:

*Aut famam sequere, aut sibi convenientia finge,*

*Scriptor; honoratum si fortè reponis Achillem,*

*Impiger, iracundus, in exorabilis, acèr,*

*Jura neget sibi nata; nihil non arroget armis.*

In ejus Græco nomine ludunt Grammatici; quippe quibusdam est *Achilles*, quod dolore confecerit Ilienses; quibusdam quod exusta ipsius labra, cum *Thetis* quicquid in eo mortale, igne injecto eximere pararet.

Invulnerabilis erat; postquam eum, adhuc infantem, mater *Stygi* immerferat, pede retinens; cujus pars idcirco vulneris patens.

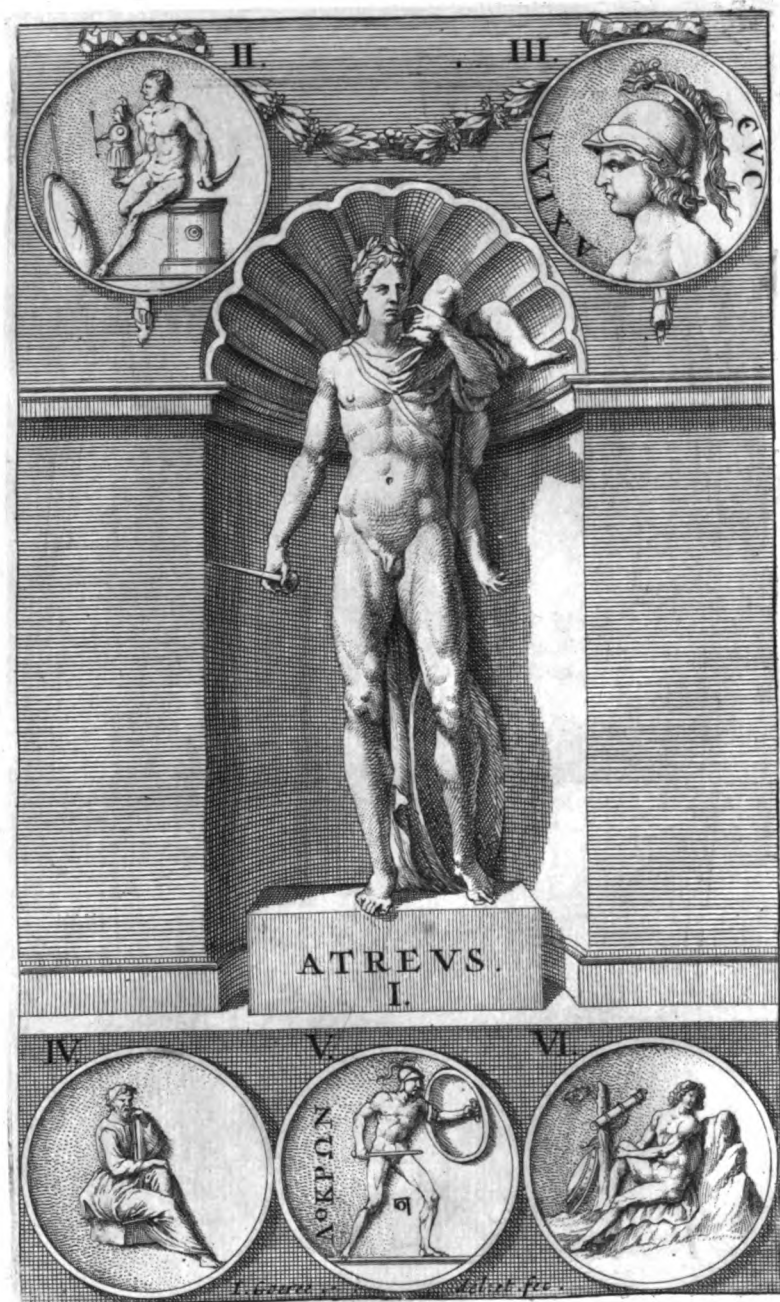
Educabatur à *Chirone* *Theffalo*; qui bellicis artibus, musica ac medicina eum instruxit. *Juvenalis*, 7. *sat.* 210 v. cui adde *Ovid.* i *Art.* 11 v. & *Statius*, i *Achilleid.* 186 v.

Verum ingruente Trojanæ expeditionis fama, quia ex oraculo didicerat eum ante Trojam periturum, mater adultum inter *Lycomedis* (qui rex *Scyri*) filias occuluit. *Ovidius*, i *Art.* 681 ubi *Ulyssis* artibus compertus, ad bellum protractus est. *Stat.* 2 *Achilleid.* 191 vers.

Arma dabat mater, à *Vulcano* fabricata. *Ovidius*, 13 *Metam.* 288 v. *Homer.* 19 *Iliad.*

Inter Trojanos, ejus dextra percussos, *Hector*; cujus cadaver alligatum curru raptavit, ac demumpatri vendidit. *Homer.* 22 & 24 *Iliad.*

Tandem











Tandem occubuit; infidias ei struente Paride; si *Virgilio*, 6 *Æn.* 57 v. *Servio*, ad 3 *Æn.* 85 v. & *Hygino*, 107 & 113 *Fab.* fides habenda, feriente Apolline.

Videantur tamen & de Achillis interitu personati nostri; *Diſſys*, 4 lib. 11 cap. & *Dares*, 35 cap.

Hanc autem Achillis faciem è *Nummo* (forte ficto) protulit *Caninius*, 24 *imagin.* quam mutuam sumpsit *Theſauroque* suo, ad *Lit. Tom.* 4 inseruit *GRONOVIVS*: planè saltem diversa ab ea quam dedere, in *Troicis*, 32 *ſeſſ.* è *Numismate Begerus*; & in *Daſſylitheca*. 2 *Tom.* 521 & 522 G. è *Gemma*, idem *GRONOVIVS*.

## IV. MACHAON.

### I LIB. XIV CAP.

*Podalirius & Machaon, Triccenſes; Æſculapio geniti, acciti ad id bellum, ob ſolertiam Medicæ artis.*

**M**achaon, Æſculapii filius fraterque Podalirii; in arte medica adeo clarus, ut ejus nomen Poëtæ ſimpliciter ponant pro medico. Sic etenim *Martialis*, 2 lib. 16 *epigr.* 5 v.

*Quid tibi cum medico? dimitte Machaonas omnes.*

Non ſolum cum reliquis Græciæ principibus Trojanam ſuſcepit expeditionem; verum *Virgilius* eum numerat inter eos, qui equo votivo ingreſſi, Trojæ portas ſuis reſerarunt: nempe, 2 *Æn.* 263 v.

————— Illos patefactus ad curas  
*Redit equus, lætique caro ſe robore promunt*  
*Tifandrus, Stenelusque duces & dirus Ulyſſes,*  
*Demiffum lapſi per funem: Athamasque, Thoasque,*  
*Pelidesque Neoptolemus, primusque Machaon.*

Tandem occiſus eſt ab Eurypylo, Telephi filio. *Q. Smyrnaus* (qui Calaber vulgo. vide *Voſſium*, *Poët. Græcor.* 9 cap.) ſexto operis libro. Sepultus autem Gereniæ (quæ Laconiz oppidum) ad cujus tumulum, in magnifico templo, variorum morborum poſcuntur remedia. Ubi & ejus ſimulacrum ex ære, coronatum. *Pauſan.* in *Meſſeniac.* 26 cap.

## V. AJAX OILEUS.

### I LIB. XIV CAP.

*Ajax Oilei, ex Locride.*

**A**jax, Oilei filius; inter Græcorum duces præſertim notus, propter *Cassandra*, virginem & vatem, *Priami* filiam, in æde *Minervæ* ab eo compreſſam. *Virg.* 2 *Æn.* 403 v. *Q. Smyrnaus*, 13 lib. *Tryphiodorus*, &c.

Quam ob causam, cum ceteris Græcis, domum repetens, in ipso mari fulmine percussus est Minervæ. *Homer. 4 Odyss. Seneca, Agamemnon. 527 v. Virgil. 1 Æn. 45 v. Ovid. in Ibin, 339 v. Horat. 10. Epod. 14 v. Unde Silius, 14 Punicor. 480 v.*

*Qualis Oilides, fulmen jaculante Minerva  
Surgentes domuit fluctus ardentibus ulnis.*

Licet naufragium enataſſe eum dicat *Timæus Locrus, 2 lib.*

Hunc verò ex omnibus Græcorum ducibus, qui Trojam oppugnare, apud inferos torqueri & excruciarı docet *Lucian. Hiſt. Vera, 2 lib.*

Denique Ajacis hujus noſtri imago eſt ex Locrenſium Numiſmate, quod exhibetur ab *Hub. Goltzio, Græc. 18 Tab.* qualis & eſt Opuntiorum, apud *Begerum, Theſaur. Brandeb. 1 Tom. 477 pag. & nominatum Goltzium, Tab. citatâ.*

## VI. PHILOCTETES.

### II LIB. XIV CAP.

*Philocteta cum paucis, uti curaretur, in inſulam Lemnum mittitur.*

**P**hiloctetes, Pæantis filius, inter Argonautas quoque minimè ignobilis. *Val. Flaccus, Argonaut. 1 lib. 391 v.*

Ei, comiti ſuo, in Oeta monte concremandus arcum & ſagittas dederat Hercules; ſine quibus Trojam non poſſe capi oracula reſponderant. At venenatarum ſagittarum una ipſius pedem forè decidens ſauciavit, Græcique, cum per dolorem vulneris navigare non poſſet, eum in inſulam Lemnon expoſuerunt.

Philoctetes itaque relictus, aucupio ſagittarum vitam miſerrime propagare, pennarumque contextu corpus obtegere & velare coactus fuit. *Sophocles, in Philoctet. & (omiffis Pindari, Theocriti, Philoſtrati plurimum variantibus narrationibus) Ovidius, (videas & 13 Metam. 45 v.) 5 Trift. 1 eleg. v.*

*Hoc erat in gelido quare Pæantius antro  
Voce fatigaret Lemnia ſaxa ſua.*

Philoctetes autem noſter, ſedens &, uti videtur, conquerens, *Liceto, imò etiam Gronovio, Daſtyliothec. 2 Tom. 538 Gem.* eſt miles ſagittarius, atroci bello ſuperſtes, nudus & pauper: at *Begero, Troicor. 40 ſect.* Hector. Scilicet quia Hector depictus ſedens, apud *Pauſaniam, in Phocic. & utraque manu lævum genu premens: trifti admodum facie & lugubri habitu.* Sit tibi, *Pauſania* autoritate, Hector *Begero, propter arcum & pharetram (Herculis olim arma) mihi certè Philoctetes: quem quoque eadem facie nuper exhibebam, Piſtur. Loquent. 28 Tab.*

### VII EU:

# TABULA SECUNDA

## VII. EUROPA.

### I LIB. II CAP.

*Omnes ex origine Europa, quæ in ea insula summa religione colitur.*

**E**uropa, Agenoris Tyrii filia, à Jove raptæ & in Cretam insulam delatæ, ex *Ovid. 2 Metam. 875 v. & 5 Fastor. 605 v.* nec non *Horatio, 3 lib. 27 Odar. 15 v.* notissima.

Hæc autem facta pulcherrima, postquam puella Angelo, Jovis & Junonis filia, pigmentum matri subreptum huic obtulisset. *Scoliastes, ad Theocrit. 2 Idyll.*

Ea postmodum Sidoniorum dea; cultu illius instituto in solatium Agenoris, post filiam à Cretensi quodam prædone raptam. Ita *Lucianus, lib. de dea Syria.*

Apud Corinthios tamen, per Elliotiorum festa, in pompa Europa circumferebantur ossa. *Athenaus, 15 lib. 6 cap.*

Interim ejus vector, taurus (aliis navis est, taurum in puppe pictum ostendens, & non animal) inter Zodiaci duodecim signa coelestia relatus. *Hyginus, Astronom. Poetic. 2 lib. 21 cap. Seneca, Herc. Furent. 3 vers. Manilius, 1 Astronom.*

Europam, è Sidoniorum *Numismate* (in quo legunt, Colonia Aurelia Pia Metropolis Sidon) depinxit *Vaillant Coloniar. 2 Tom. 104 pag.*

## VIII. CHIRON.

### I LIB. XIV CAP.

*Thetidis, quæ ex Chirone dicebatur.*

**C**hiron, centaurus Thessalus, Saturni ex Phyllira filius. *Apollon. 2 Argonaut. Hygin. 138 Fab. Prudentia, probitate, justitia & plurimis excellens artibus; unde & Achilli pædagogus datus. Apollon. 1 Argonaut. Pausan. in Laconic. Alciat. 145 Emblem. Nam & medicus (Hygin. 274 Fab.) Esculapium fecit medicum. Ovid. 2 Metam. 963 v. & Mathematicus Herculem reddidit astrologum. Natal. Comes, Mytholog. 7 lib. 1 cap.*

Præsertim verò equitandi docuit artem: quippe cum apud Thessalos centauri equitando sese exercebant. *Stat. 9 Thebaid. 220 v.* quinimo quibus equorum debetur gubernatio, authore *Lucano; cujus, 6 Pharsal. 396 v.* hæc verba.

*Primus*

*Primus ab aquorea percussis cuspidis saxis  
 Ithacicus sonipes bellis feralibus omen  
 Exiluit, primus chalybem frangensque momordit.*

Unde & in Zodiaco Sagittarius; post mortem (periit è vulnere pedis, cum Herculeas tangeret sagittas. *Ovid. 5 Fastor. 297 v. Apollodor. variante fabula, 2 lib.*) in cœlum translatus. *Manil. 1 Astron. Hyginus, Astronom. 1 lib. in Centaur. alique, in Arateis.*

Hic autem Chiron è *Gemma Gorlæi*, apud *GRONOVIVM*, *Dactylothec. 2 Tom. 5 16 Gemm.*

## IX. THETIS.

### I LIB. XIV. CAP.

*Achilles Pelei & Thetidis, quæ ex Chirone dicebatur.*

**T**hetis, aliis Nerei ex Doride; aliis Chironis centauri filia. *Aristoteles, apud Muretum, ad Catull. 65 carm. sive Pel. & Thet. pulcherrimum Epithalam.* Hanc forma captus amabat Jupiter, verum à Prometheus monitus, ita esse in fatis, ut qui ex ea nasceretur, patre major esset futurus, ab ejus concubitu abstinuit. Thetidem verò postmodum Peleus, Eæci filius, uxorem duxit, & ex ea Achillem suscepit. *Ovid. 11 Metam. 265 v. Catullus, in modo citato Epithalam.*

Cum vero oracula canerent, filium in expeditione Trojana casurum; eum occuluit, in Scyro. *Statius, 1 Achill. 245 v.* At Ulyssis dolo detecto arma dedit, quæ Vulcanus, ejus motus precibus, fabricaverat, & artificio multo exornaverat. *Homer. 18 Iliad. & Ovid. 13 Metam. apud quem Ulysses, Ajacem in contemptum addacens, 288 v.*

*Scilicet idcirco pro nato ærula mater  
 Ambitiosa suo fuit, ut coelestia dona  
 Artis opus tanta rudis & sine pectore miles  
 Indueret?*

Verum: Achille interfecto, hæc arma Græcorum procures Ulyssi adjudicavere, Ajace neglecto; qui, injuriarum impatiens, ense latus haussit. *Ovid. 13 Metam. 390 v.* Postea tamen, eversa Troja, Græcis in Egæo mari navium clade attritis, Achillis clypeum vi fluctuum ad Ajacis in Rhetæo tumulum delatum, testantur *Græci, Antholog. 1 lib. 22 cap. 1 epigr. apud Alciatum, ad suum 28 Emblem.*

Thetis hæc, arma ferens Achilli, & in incisa *Gemma*, & argenteo majoris moduli spectatur *Numismate*; ut docet *GRONOVIVS, ad Dactylothec. 2 Tom. 522 Gemm.* At videantur de *Numismatis* fide *Fabrettus, apud Begerum, Troicor. 32 cap.*

## X. FOEDUS.

## X. F O E D U S.

### I L I B. X V C A P.

*Porcum marem in forum medium afferri jubet, quem in duas partes exsectum, Orienti Occidentique dividit.*

**F**OEdus priscis ita dictum, quod in eo porca, fœdum scilicet animal, mactaretur.

Apud Romanos, utriusque gentis pater patratus arripiebat porcam, & diis pangendi fœderis testibus invocatis, alter filice (quem sumebant ex æde Jovis Feretrij. *Val. Maxim. 3 lib. 2 cap.*) interimiebat animal; inter alia & hæc exclamans: *Populus Romanus prior non deficiet. Si prior defecit, publico consilio, dolo malo, tu illo die, Jupiter, populum Romanum sic ferito, ut ego hunc porcum hic hodie feriam; tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque. Livius, 1 lib. 24 cap. & 9 lib. 5 cap.* Quem veterum Fœderis feriendi cerimoniam, diu neglectam, in usum revocavit imp. Claudius. *Sueton. in Claud. 25 cap.*

Hoc vero inter Feciales peracto sacrificio, sus ille vel in mare vel alibi abjiciebatur: quippe vesci victima, super qua jusjurandum conceptum, religiose vetitum. *Pausanias, Eliacor. prior. 24 cap. ubi de Agamemnone; ex Homeri 19 Iliad. Videatur Everh. Feithius, Antiq. Homericar 4 lib. 17 cap.*

Nummus hic Antistitæ gentis spectatur inter *Wildianos Select. 124 Num.* quem tamen, respectu vestimentorum, accuratius depinxit & in *Speciminis 8 Tab.* produxit *Morellius.*

Denique eo hæc *Virgilio (8 Æn. 639 v.)* egregie illustrantur:

*Post iidem, inter se posito certamine, reges  
Armati Jovis ante aram, paterasque tenentes  
Stabant, & casa jungebant fœdera porca.*

Nec non quæ idem habet, 12 *Æneid. 170 v.*

## XI. I P H I G E N I A.

### I L I B. X X I C A P.

*Virginem Ulysses & Menelaus cum Calchante (quibus id negotium datum erat,) remotis procul omnibus, sacrificio adornavit.*

**I**Phigenia, Agamemnonis & Clytemnestræ; de qua fabulæ plurimam discrepantes. Cum pater in Aulide Dianæ sacrum cervum imprudens occidisset, indignata dea, tempestate concitata, Græcorum in Asiam trajectum morabatur. Qua de causa cum vates consulerentur, responsum sanguine Agamemnonio Dianam esse placendam. Ergo mittitur Ulysses.

b

Iphigenia



Iphigenia à matre abducitur. Nuptiæ simulantur. Sacra parantur. Dea tamen miserta virginis, hostiam supposuit, puellam in regionem transtulit Tauricam, ubi sacris Dianæ præfata est. Huc verò cum postmodum Orestes, maternis agitatus furiis venisset, jamque more gentis Scythicæ immolandus esset, à sorore est agnitus & liberatus. Mox, ablato Dianæ simulacro, aufugere, & cum in Italiam errabundi venissent, in Aricino nemore id collocavere. *Euripides, in Iphigen. Aulid. & Tauric. Ovid. 12 Metam. 30 v. Lucretius, H. Natur. 1 lib. Hygin. 98. Fab.*

Iphigenia tamen non translata, sed verè macata & jugulata dicitur; *Virgilio, 2 Æn. 116 v. Propert. 3 lib. 7 eleg. & 4 lib. 1 eleg.*

Victima autem, Iphigeniæ supposita, fuit cerva. *Ovid. lib. cit. 34 v. & Trist. 4 lib. 4 epist. 67 v. Martial. 3 lib. 49. epigr. & Juvenal. 12 lib. 120 v. vel juvencus sive taurus; quod Nicandro; vel & ursa, quod placuit Phænodemo.*

Numisma hoc (si modò non fictum) sicuti dedit *Cuperus* (cujus scriptis nihil exactius, eruditiusque) *Observ. 1 lib. 12 cap. ita GRONOVIVS, Thesauri, lit. S. 4.*

## XII. APOLLO SMINTHIUS.

### II LIB. XIV. CAP.

*Eadem tempestate oraculum Pythiæ Græcis perfertur, concedendum ab omnibus, uti per Palamedem Apollini Sminthio sacrificium exhiberetur.*

**C**ognominis hujus originem luculenter dedit ad *Hüb. Goltzii Græc. insf. 14 Tab. Ludov. Nonnius*; ex quo notata ad hanc Tenediorum Nummum solummodo repetere constitui.

Apollo igitur Sminthius sive Smintheus, à muribus, quos *Ἐμίδες* appellabant Æoles & Trojani. Verum appellationis causam hoc modo memoriæ tradidit *Ælianus, Hist. Anim. 12 lib. 5 cap.*

Cum murium magna vis Æolensium ac Trojanorum popularentur arva, immaturaque segetes consumerent, oraculum Delphicum consulentibus responsum est, oportere ut sacrificent Apollini Smintheo. Quod cum fecissent, murium hæc desuit calamitas.

Longe aliter *Strabo*; cujus, 13 lib. hoc commentum.

Teucris è Creta profectis oraculum erat datum, ut ibi sedem figerent, ubi eos terrigenæ adorirentur. Contigit autem hoc eis circa Hamaxitum, Troadis urbem; ubi noctu mures, quicquid armorum & utensilium ex corio invenissent, corrodere. Hic ergo figunt sedes Trojani, & montem ab Ida, quæ in Creta, vocant Idam.

Apollinis autem Sminthii templum in Tenedo. *Homer. 1. Iliad. & Strabo, 13 lib. circa quod murium (sacrorum scilicet & immunium) magna*

magna copia. Quinimò cujus simulacrum murem pedem premit. Quis  
& est in urbe Chrysa, quod Scopas Parius fecit, cujus pedibus quoque  
mus subjacet: eodem Strabone & Heraclide Pontico, authoribus.

## T A B U L A T E R T I A.

### XIII. L U C T A T O R E S.

#### III LIB. XIX CAP.

*Premia luctandi intacta permansere: quippe Ajax arripuens  
medium Ulysssem dejecit, qui ruens, pedibus ejus circumne-  
nectitur, atque ita prapedito obligatoque nexu, Ajax pene  
jam victor ad terram ruit.*

**E**xercitatio campestris ingenuorum puerorum & adolescentium apud  
Græcos (tandem quoque apud Romanos) generibus extabat quinque.  
Erat autem vel Disci jactus, vel Cursus, vel Saltus, vel Jaculatio, vel  
denique Lucta: victorque in cunctis appellabatur Πεντάταλον. Græcis  
sive Romanis quinquertio.

Exercebantur in palæstra (cui nomen à Πάλη, lucta) nudi, γύμνοι.  
*Virgil. 2 Georg. 521 v. & 3 Æneid. 281 vers.*

*Exercent patrias, oleo labente, palæstras  
Nudati socii.*

unde & locus dicebatur gymnasium. *Lucan. 7 Pharsal. 270 v. Luctan. in  
Anacharsid. ceromate, id est athletarum oleo inuncti, ut manus fallerent  
apprehendentium. Lucan. 4. Pharsal. 613 v. de Hercule, luctaturo. Statius,  
6 Thebaid. 830 v. Unde sese invicem arena jacta conspergebant, ut lubri-  
ca corpora præhensiones admitterent. Ovidius, 9 Metam. 35 v. de eodem  
Hercule. Quippe in lucta se invicem non verberabant, sed solummodo  
compledebantur, ut alter alterum humi dejiceret. In quo præsertim  
laudandus athleta, qui concertantem, sine pulveris jactu vinceret. Plin.  
H. Nat. 35 lib. 11 cap. de Diocippo. Akimashi.*

Hi vero Luctatores in Segestanorum Nummo spectantur, apud Bege-  
rum, *Theaur. Brandeb. in Sicil. Num. 370. pag. quales & ex Aspendiorum  
Num. è Patino nuper dederam, ad Ovidii Heroid. 18 Epist. & Martialis,  
4 lib. 55. epigr. 7 v. Quos tamen arte & elegantia superant Luctatorum  
Statua, apud Perrierium, Episcopium, ceterosque Monumentorum marmo-  
reorum collectores.*

## XIV. NAUPLIUS.

### VI LIB. I CAP.

*Eos Nauplius ultum iri cupiens Palamedis necem, per noctem igni elato ad ea loca defletere, tanquam ad portum coëgerat.*

**N**auplius, Neptuni & Amymones filius, rex Eubææ, pater Palamedis. Hunc, Ulyssis arte, judicio iniquo circumventum lapidibus obruerant Græci. Pater, ulciscendæ necis avidus, Græciam universam peragratur, uxoresque principum, qui ad Trojam militabant, in juvenum adulteria pellicit, futurum sperans, ut atrocissimis ob hanc jurgiis inter eos exortis, necem Palamedis cæde mutua expiarent. Præterea, Græcis, everfa jam Troja, redeuntibus ac tempestate laborantibus, à Caphareo Eubææ promontorio ignem extendit, classẽque tanquam ad salutarem portum adnavigantem in Choeradum asperissimos pellexit scopulos, ærumnosoque castigavit naufragio. At intelligens postmodum, Ulyssẽm & Diomedem, quibus hæc insidias præsertim struxerat, incolumes evasisse, doloris impatientia in mare sese præcipitem dedit. *Hyginus, 116 Fab. & præter Ovidium, Virgilium atque Senecam, breviter Propertius, 4 lib. 1 eleg.*

*Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,  
Et natat exuvius, Græcia pressa, suis.*

*Nummus est Buthrotiorum, quem Golizius dedit, Græc. 5 Tab. 3 Num. & hærente Nonnio, expeditè illustravit Begerus, Spicilæg. 15 Num. & Troicor. 68 art.*

## XV. URNA SEPULCRALIS.

### II LIB. XV CAP.

*Igitur à cunctis Græcis, velut publicum funus ejus crematum igni, aureo vasculo sepultum est.*

**C**adavera cremare Thebanis ac Trojanis temporibus, Græcis erat in more positum. *Homer. 1 & 23 Iliad. quinimo & post illa. Thucydides, 2. lib. & Lucret. Rer. Natural. 6 lib. apud Kirchmannum: de Fun. Romanor. 1 lib. 1 cap. sed & Romanos, nisi nos fallant Poëtæ, ab ipsa Roma condita. Ovid. 4 Fastor. 856 v. de Remi exsequiis, & quidem usque ad Theodosii imperium. Macrobian. Saturnal. 7 lib. 7 cap. Verum vide & Plin. H. Nat. 7 lib. 54 cap.*

Cineres autem, post cremationem: & ossilegium (de quibus proluxe *Kirchman. 3 lib. 2 cap. & 3 lib. 7 cap.*) à cognatis condebantur in urceis, urnis.











urnis, ollis & amphoris: quæ modo fictiles. *Propert.* 2 lib. 13 eleg. modò marmoreæ. *Dio*, 76 lib. de *Severi imp.* modo æneæ. *Virgil.* 6 *Æneid.* 228 v. de *Miseni*, tubicinis modo argenteæ. *Ammian.* 19 lib. 2 cap. de *Grumbasis*, *Chionitarum regis*, filii. modo, veluti hîc, etiam aureæ. *Eutrop.* 8 lib. de *Traiani imp.* *Plutarch.* in *Demetr.* de *Demetrii regis.* *Mosschus*, 4 *Idyll.* *Homerus*, 23 & 24 *Iliad.*

Interim hæc urna, juxta assidentem sive matrem, sive sororem, sive conjugem, ex incisâ *Gemma*; quam nobis exhibet, *Tbesauri Brandeb.* 1 *Tom.* 140 pag. pluries prolatus *Laur. Begerus*, eruditorum encomiis dignissimus.

## XVI. P Y L Æ M E N E S.

### III LIB. V CAP.

*Progressusque in medio Pylæmenem Paphlagoniæ regem impedito sibi oppositum cominus fundit, non alienum sanguinis Priamidarum.*

**P**ylæmenis regis inter Trojanorum auxiliares socios meminit, præter *Dictym*, *Homerus*, 2 *Iliad.* cumque à *Menelao* hasta peremptum narrat, 5 *Il. Nummum* nobis, post *Sebast. Fascium*, offert *Sponius*, *Recherch.* 22 *Dissertat.* 307 pag. ubi & *Paphlagoniæ* (*Pylæmenis Plinio*, 6 lib. 2 cap.) ejusdem nominis, ex *Justinis* 37 lib. 4 cap. *Orosii* 6 lib. 2 cap. *Sex. Rufi Breviar.* 21 cap. *Jornandis*, de *Regnor.* *Suet.* 55 cap. *Paul. Diaconi*, 5 lib. 11 & 6 lib. 12 cap. *Strabonis*, 12 lib. *Nepitis*, in *Datam.* 2 cap. plures reges ac Dynastas observat.

Hinc *Nummum Fascii* non *Pylæmenem* fabulosæ ætatis heroem, at *Paphlagonum* regem, Romanorum amicum, à *Mithridate* pulsum, à *Cn. Pompeio* restitutum, respicere mihi est persuasissimum.

Interim regis caput non præfert; verum, sine inscriptione, caput bovinum; & in averâ parte, *Mercurii caduceus*. Significant autem hæc, si credendum *Sponio*, *Paphlagonas* origine esse *Ægyptios*. Nempe bovinum caput *Isidis* est emblemata; veluti *caduceus*, *Mercurii*, à quo sopitus & obtruncatus *Argus*, bovis, id est lûs transmutatæ custos. Vide *Ovid.* 1 *Metam.* 671 v.

## XVII. A M A Z O N.

### III LIB. XV CAP.

*Quæ regina Amazonum, incertum pretio an bellandi cupidine auxiliatum Priamo adventaverat.*

**A**mazones (ut late *Justinus*, 2 lib. 4 cap.) vixere ad *Thermodonem*, bellicis expeditionibus celebres; præter quarum habitum virilem & expedi-

expeditum (Vide *Arrian. Expedit. Alexandr. 7 lib. apud Petr. Petium, de Amazon. 21 cap.*) quoque observatione digna

Mamma dextra exerta; quæ vel igne admoto absumpta, vel fasciis, vinculis & medicamentis minor reddita. *Hippocrates, lib. de Aëre, Loc. Aq. Galenus, de simp. Medic. Facult. ita de Amazone Vergilius, 1 Æneid. 490 u.*

*Aurea subnectens exerta cingula mamma  
Bellatrix.*

Amazonum autem harum regina Penthesilea, ab Achille caesa; prout etiam Trajani Nummus probat contorniatas, quem quidem apud *Medio-barbum* video annotatum, at depictum nusquam:

Hujus igitur vicem suppleat Amazon, ex Oraciliæ Augustæ Nummo, à Samiis cuso: quæ mihi (veluti ad *Wildian. Select. 138 Num.* probatum) non Martialis Juno; uti ad Gallieni Num. 414 pag. opinatur *Patinus*; non Admeta, Tyrrhenos sacrilegos insequens; uti, ad Gallieni dicti Num. in *N. N. Urb. & Pop. 586 pag.* credidit *Harduinus*: non Samia virgo, in stadio decurrens; uti, ad *Specim. 19 Tab. 3 Num. 193 pag.* probate nititur, amor meus, *Marellius*: Sed procul omni dubio (juvat *Plutarchus, Græcar. 56 Quest.*) Amazon, Bacchum fugiens, navi constructa ex Ephesia ditione transfretans. Et tu *Begere*, noli contra tendere. Respice, respice saltem picturam, & cogitabis aliud esse in ludis currere, aliud vero trepide hostem fugere.

## XVIII. BIGA, LUDOR. CURULIUM

### III LIB. XVII CAP.

*Tum primum quadrijugis qui Eumelus ante omnes victor declaratur: bigarum præmia Diomedes meruit.*

**I**Nter certamina sacra & ludicra apud Græcos (de Romanorum ludis circensibus hic digressus nolo) fuere quoque curulia. *Sophocles, Electr. in narratione pedagogi ficta. Statius, 6 Thebaid.*

In hisce verò agitabantur non tantum quadrigæ. *Stat. 8 Theb. 370 u.* verum & bigæ. *Homerus, 23 Iliad.* Quæ spectantur in pluribus Sicularum atque Græcorum Numismatibus apud *Goltzium, Parutium, Volkhamerum, Begerum, &c.*

Hæ autem bigæ apud citatum *Goltzium, Græc. 30 Tab. in Philippi regis Nummo.* Quippe hic non solum sæpe in Olympicis vicit, quadrigarum bigarumque curriculo. *Justin. 12 lib. 16 cap.* verum etiam curules Olympicorum victorias Numismatibus insignire est solitus, teste *Phœarcho.*

Ludorum denique Olympicorum curulium meminit *Horatius, 1 lib. 1 Odar. 3 v. Pindar. Olymp. 2 Odar. Virgil. 3 Georgicar. 18 v. &c.*

## T A B U L A

# TABULA QUARTA.

## XIX. HYDRA.

### IV LIB. XIX CAP. ubi de Philoctete.

*Quippe Herculis armatus sagittis, quæ infectæ Hydra sanguine,  
haud sine exitio corpori figebantur.*

**I**nter labores five certamina Herculis præsertim emicuit nex Hydræ. Erat autem serpens, ad Lernæ lacum in Argia Peloponnesi regione delitescens, quinquaginta capitum, ex quibus uno amputato, mox alia duo repullulabant. *Ovid. 9 Metam. 193 v. Apollodor. 2 lib. Quamobrem non clava sed ignibus hanc bestiam tollere cogeatur Hercules. Unde Seneca, in H. Furent. 241 v.*

*Quid? sava Lerna monstra, numerosum malum,  
Non igne demum vicit & docuit mori?*

Videantur & Albricus, de Deor. Imagin. & Ptolom. Hephaestio, apud Phesium; qui aurea ex parte capita huic fuisse refert.

Interim Iolcum, Iphicli filium, Herculi laboranti affuisse: & admodum face truncatas cervices adussisse, priusquam nova è stillanti vulnere emergerent capita, fabulatur Apollodorus, Biblioth. 2 lib.

Hujus autem Hydræ fel erat tantæ malignitatis, ut spicula eo tincta, vulnera infligerent insanabilia. *Diodor. 4 lib. 11 cap. Hyginus, 30 Fab. Seneca, H. Fur. 1359 v. ut & Æscylus, Pindarus, &c.*

Nummus hic est Phæstiorum, in Creta; quem dedit Græc. Insular. 7 Tab. Hub. Goltzius, & 225 pag. illustravit Lud. Nonnius.

## XX. EURYPYLUS.

### IV LIB. XIV CAP.

*Inter quæ nuncius Priamo supervenit, Eurypylum Telephi ex  
Mæsia adventare, quem rex multis antea illectum præmiis  
ad postremum oblatione desponsæ Cassandræ confirmaverat.*

**E**urypylus, filius Telephi & Aftyochæ (quæ soror Priami) propter amorem Cassandræ Trojanis opem ferens; adducendo Cetheos, quibus imperabat ad Caicum amnem. *Q. Smyrnaeus, 6 lib. 121 v.*

Fuit autem pulcherrimus, Homero teste, apud quem (11 Odyss. 519 v.) inter infernales umbras occurrit Ulyssi. Sed & bellator, in præliis plurimos Græcos interimens, tandemque tamen ipse, Pyrrho feriente, occumbens. *Idem Smyrnaeus, 7 lib. 180 vers.*

Cernitur Eurypylus in Pergamenorum Numismate, apud Ezech. Spanhemium (lib. de Num. us. & Præstant. 5 Dissert. 479 pag.) Hadriani imp. tempore percusso. Unde Begerus Pergamenos, Hadriano supparsitantes, ejusque favorem aucupantes, in Eurypylo ferre Antinoi dilectissimi effigiem expressisse, non ineleganter conjicit.

## XXI. PAL-

## XXI. PALLADIUM.

### V LIB. V CAP.

*Cognoscunt ab Antenore editum quondam oraculum Trojanis,  
maximo exitis civitati fore, si Palladium quod in templo  
Minervæ esset, extra mœnia tolleretur.*

**D**E Trojanorum Palladio multi multa. Omnia compilare labor esset  
Herculeus. Saltem dubitant

I. Cujus id originis: sunt enim qui è cœlo in Pessinuntem, Phrygiæ  
urbem, delapsum credant. *Herodianus, 1 lib. 35 cap.*

II. Cujus materiæ: quippe sunt, inter quos *Clemens Alexandrinus*,  
qui ex ossibus Pelopis factum contendunt; verum ligneum fuisse volunt  
*Scriptores, in Annotationibus inferius citati, 193 pag.* lapideum dicit *Pro-*  
*copius, B. Gothic. 1 lib. 13 cap.*

III. An fuerit stans vel sedens statua. Namque stantem sive ambulan-  
tem credit *Apolodorus, 3 lib.* sedentem verò affirmat *Strabo, 13 lib.*

Interim (de Palladio vide cætera, 193 pag. citatâ) fuit fatum Trojæ.  
*Dionys. Halycarn. 1 lib. 69 cap. Ovid. 13 Metam. 330 v. Silius, 13 Puni-*  
*cor. 50 v. & mox Romæ, ab Ænea in Italiam translatus. Pausan. in Co-*  
*rinth. Dionys. Halycarn. 2 lib. 67 cap. Cicero, 11 Philipp. 10 cap. Lucan. 9 Phar-*  
*sal. 994 v. Ovid. 6 Fast.*

Denique non omittendum quod *Pherecydes* habet, à Pallade omnes ima-  
gines, quæ non manibus factæ & è cœlo in terram dejectæ, dictas esse  
Palladias.

Hoc autem Palladium nostrum est è vulgari Domitiani imp. Nummo  
apud *Oudano-Oyzelum, 52 Tab. 1 Num.*

## XXII. ANDROMACHE.

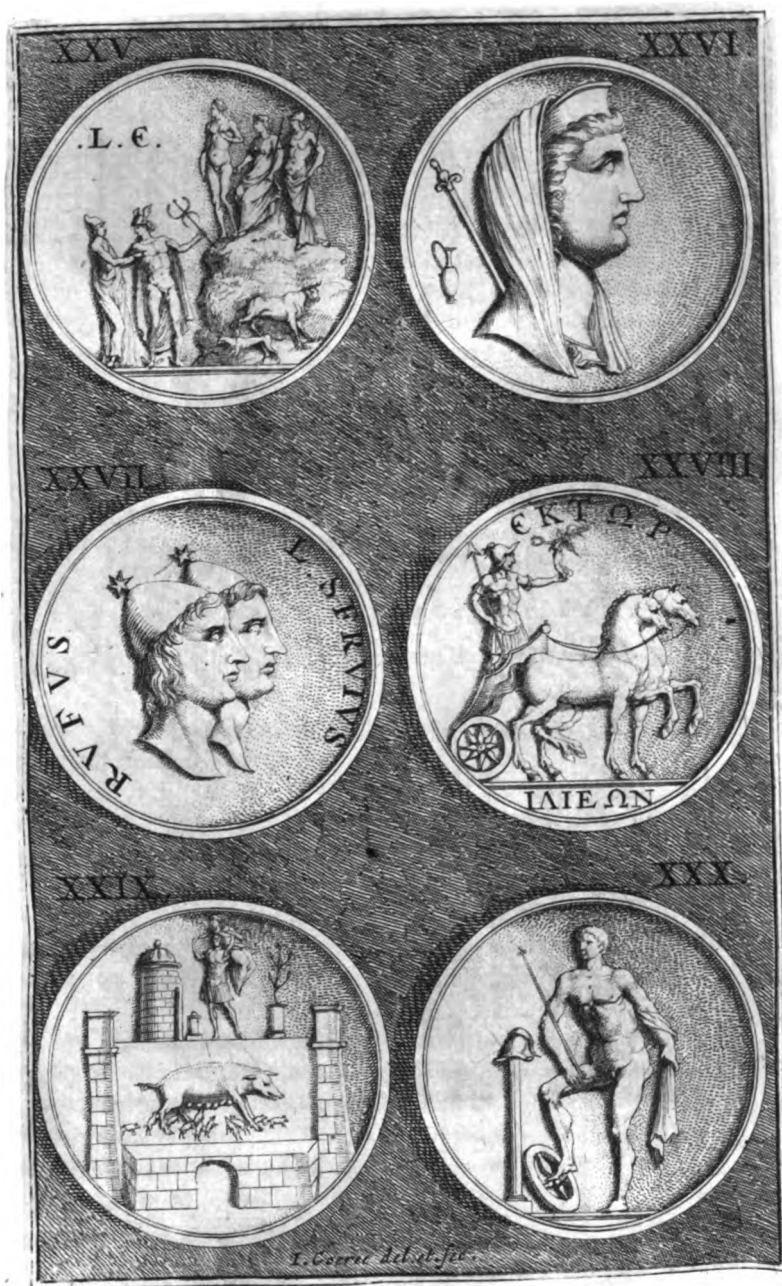
### V LIB. XIII CAP.

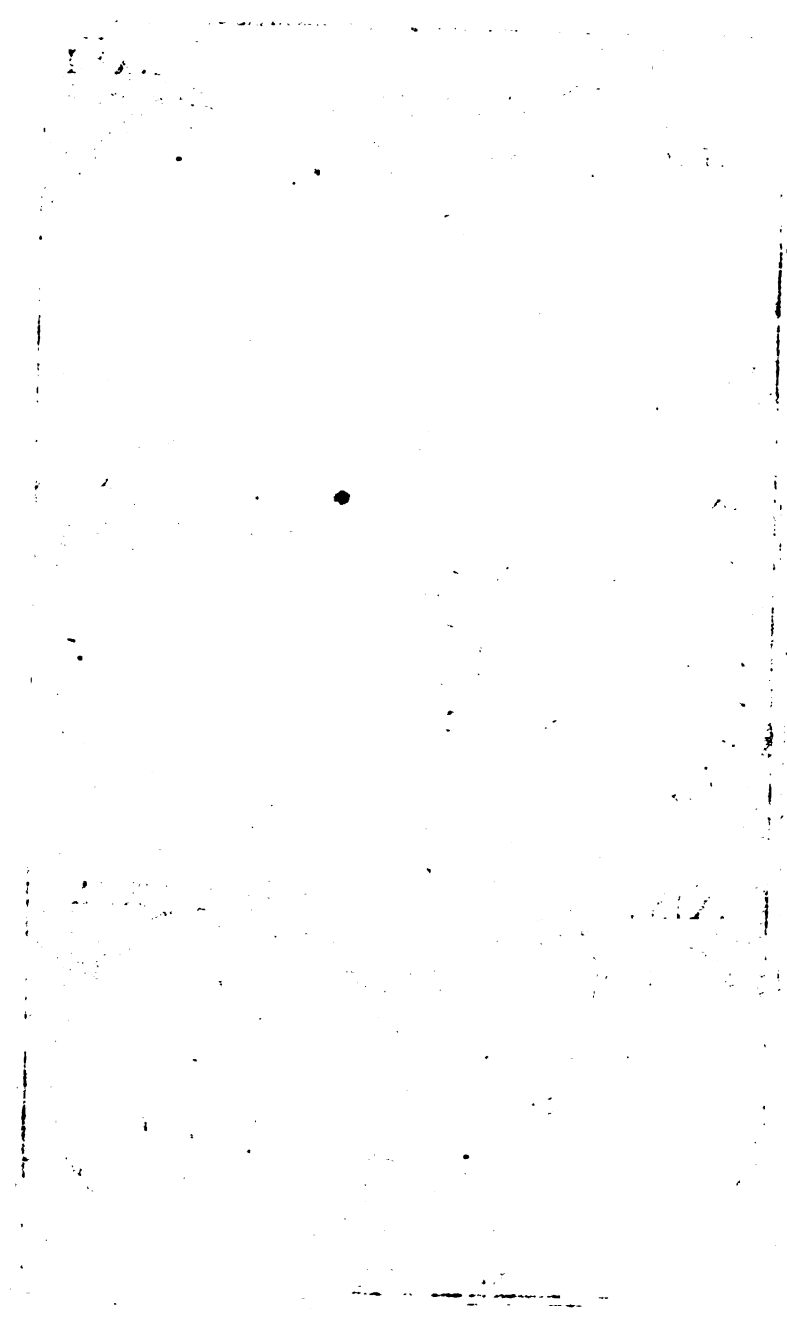
*Reliquorum fors agi cæpta, atque ita Neoptolemo Andromacha.*

**A**ndromacha filia erat Eëtionis (qui rex Cilicum, qui littorales in  
Troade Caici tangebant ostia) uxor Hectoris; cui peperit Astya-  
nacta. *Homer. 6 Iliad.* Hectore verò interempto & Troja capta, Pyrrhus  
eam in Græciam avexit & ea Molossium suscepit. Qui tamen postea Her-  
miones amorem captans, eam Heleno, Priami regis filio, cum parte re-  
gni dedit. *Virgilius, 3 Æneid. 295 v. Pausanias, in Attic.*

Amorem in ea conjugalem laudat *Ovidius, 1 Amor. 9 eleg. v.* hisce  
verbis:

*Hec*





*Hector ab Andromaches complexibus hæret in armis,  
Et galeam capiti, quæ daret, uxor erat.*

Verum & ejus in adverſa fortuna conſtantiam alii. Quippe non tantum mariti luxit mortem & Troiz ſlebiles aſpexit ruinas, ſed & filii, de turre præcipitati, lacera membra colligere fuit coacta. Videatur Seneca, in divina Troade.

Andromaches autem faciem ſervat Chaoniorum Nummus elegans apud Goltzium, Græc. 3. Tab. 9. Num.

## XXIII. AJAX, TELAMONIUS.

### V LIB. XV CAP.

*At lucis principio Ajacem in medio exanimem offendant; perquirentesque mortis genus, animadvertere ferro interfectum.*

Ajax, filius Telamonis & Heſiones, quæ regis Laomedontis filia. Ovid. 11 Metam. 217 v. Græcorum fortiffimus: & quidem invulnerabilis, præterquam in cervice & in latere. Quippe (ſic ſaltem ad Lycophr. Tzetzes) cum Hercules aliquando Salaminæ adiens, Telamonem inviſeret, ibi Ajaci, adhuc tenero, injeſcit læontium ſuam, precatus, ut, qua tegetetur, invulnerabilis fieret puerulus. Ergo, qua non tegebatur, Ajax factus vulnerabilis. Achille mortuo, ut proximus heres, ejus arma petiit; verum Græcorum proceres, eloquentia moti, hæc Ulyſſi tradidêre. Unde, præ nimia ira inſaniens, in pecora irruit, eaque occidit, Atridas atque Ulyſſem ſeſe interimere credens. Verum ad mentis ſanitatem rediens & errorem agnoſcens, gladio (quem ei Hector poſt certamen ſingulare dono dederat) incubuit: cujuſcuor in flore eſt tranſmutatus. Sophocles, in Ajace Flagellif. cui adde Alciatum, ad 167 & 175 Emblem. nec non Ovidium, 13 Metam. Ejus hæc, 391 v.

— In peſtus, tum demum vulnera paſſum,  
Quæ patris ferro lethalem cecidit enſem.

Nummum hunc, à Pruſenſibus, in honorem Caracallæ imp. cuſum, ante nos depinxit Pichus, in Imp. Roman. 1043 pag. & Sportus, in Itinerar. qui reſpondet Uleri Gemma, apud Gronovium: Daſylitæ 2 tom. 523 Gem. ubi Ajax ardens Ajacem (de Bæſano ſomnium) noctu ſeribet ipſum confodiſſe ſignificat.

### XXIV. NAU-



## XXIV. NAUSICAÆ.

### VI LIB. VI CAP.

*Neque multo post precibus atque hortatu Ulyssēs, Alcinoi filia  
Nausicaa Telemacho denubit.*

**N**ausicaa, Alcinoi, Phaeacum regis in Corcyra, & Aretes filia; quæ fortè cum pedissequis regia exiens, in flumine vestes ablutura, incidit in Ulyssēm, naufragum, in littore sedentem, nudum. Huic autem suppliciter vestes dedit, eumque ad patrem perduxit. *Homer. 6 Odys.*

Nausicaæ autem pater iustus ac pacificus; cuius pomariorum mira fertilitas abiit in proverbium. *Statius, 1 Sylv. 3 arm. 81 v. Juvenal. 5 Sat. 151 v. Propert. 3 lib. 1 eleg.* Unde & in Nummis Corcyrensiū & Dyrachiensium, apud Goltziū, *Græc. 1, 2 & Tab. conspiciuntur*, ut primus credidit *Begerus, Thesaur. Palatin. 1 Tom. 455 pag.* atque etiam à me confirmatur, ad *Wildianor. Selector. 55 Num.*

Porro hæc Nausicaa è Numismate Mytilenensium apud *Sponium, Miscellan. Erudit. 4 Sect. 130 pag.*

## TABULA QUINTA.

### XXV. ALEXANDER, sive PARIS.

#### I LIB. III CAP.

*Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami filius, cum  
Ænea aliisque ex consanguinitate comitibus, Sparta in  
domum Menelai hospitio exceptus, indignissimum facinus  
perpetrauerat.*

**P**aris, Priami, Trojanorum regis filius, patri jussu in Syris expositus, postquam mater Hecuba in somnis se facem parere visa esset, & vates puerum Trojani excidii causam fore respondissent. Mater tamen curavit, ut inter pastores Idæos furtim nutretur. Ibi jam aditus, Oenem nympham amavit. *Ovid. 5 Heroid. epist.* quæ quoque postmodum, Paridis regem conscendens, laqueo sibi gulam fregit. *Apollod. 3 lib. Tzetzes, in Lycophron.*

Cæterum de formarum inter deas Judicio hic non repetemus, quæ citatus *Naso, 15 Heroid. epist. Silius, 7 Punicor. 465 v. Apuleius, 10 lib. Miletiacar. Dares, 7 cap. & sic breviter Propertius, 2 lib. 2 eleg. ubi suam laudat puellam:*

*Cædian*

*Cedite jam diva, quas pastor viderat olim  
Idæis tunicam ponere verticibus.*

neque de Helenæ raptu, quæ Coluthus, *lib. de Rapt. Helena. Horat.*  
*2. lib. Odor. 15 alii que.*

Inducitur autem parum strenuus, & amorum quam armorum magis  
studiosus. Interemit tamen Achillem, tandemque à Pyrrho sive Philocte-  
te, ut alii, est confossus. Vide quæ ad *Diſtym*, 4 *lib. 19 cap.*

Porro hoc Numisma est imp. Antonini Pii, spectaturque apud *Sponium*,  
*Recherch. Curieus. 24 Dissert. 384 pag.*

## XXVI. JUNO, ARGIVA.

### LIB. XVI CAP.

*Dein in templo Junonis Argivæ rectorem omnium declarari  
statuit.*

**J**uno, ut Sami. *Pausan. in Achæic. & alii, citati ad Wildian. Selector.*  
*136 Num.* ita & Argis, in Peloponneso culta; nempe super qua regio-  
ne cum Neptuno decertavit. *Pausanias, in Corinth. Horat. 1 lib. 7*  
*Odor. 8 v.* Argivæ tamen etiam Junonis templa ubique fuere; ut in  
Lucania, Italiz parte, *Strabo, 6 lib.* in Campania. *Statius, 3 lib. 1 cæm.*  
*105 v. Plin. H. N. 3 lib. 5 cap. & in Laconia. Pausan. in Laconia.*

Hujus vero sacerdos fuit, Admeta, Euryſthei filia; quæ Argia pro-  
fuga, & Samum sospes appellâ, ut Junoni gratiam referret, perpetuam  
templi suscepit curam. Sed Argivi, fugam vindicaturi, deæ raperunt  
simulacrum, ut sic Admetam Samiis redderent exolam. Verum ventis ad-  
versantibus abiturumque negantibus, exportatam rursus è navi statuat in  
litore deposuere. Ubi à Samiis repertam Admeta vinclis expedit &  
in sedem restituit. Vide quæ ex *Athenæi 15 lib. ad Wildian. Selector. 141*  
*Num.* diximus; & mox ea confer quæ *Gronovius, Thesauri, 1 Tom. 5. 4.*

Junonis porro templum, columnis & statuis exornatum ut & deæ  
sedentem statuat, eximia magnitudine ex auro & ebore fabricatam,  
coronatam & sceptriferam describit jam citatus *Pausan. in Corinthiac.*

Nummus autem hic est Brundusienſium, apud *Goltz. Sicil. Tab. &*  
*Beger. Thesaur. Brundob. 1 Tom. 343 pag.*

## XXVII. CASTOR & POLLUX

### I LIB. IX. CAP.

*Agenaris porro Taigetam, eamque ex Jove habuisse Lacedæmonem, ex quo Amiclam natum, & ex eo Argalum patrem Oebali, quem Tyndari (ex quo Helena genita videretur) patrem constaret.*

**C**astor & Pollux ergo fuere fratres Helenæ, etiam filii Jovis & Leda, quæ conjux Tyndari. Horum ille equorum domitor. *Horat. 1 lib. 12 Odir. 26 v.* hic vero pugillatu nobilis: teste ibidem *Horatio*.

Pinguntur pileati. *Catull. 38. carm.* nisi pileos voces, quæ aliis olorum ovorum (ex iis enim prognati. *Horat. 2 lib. 1 sat. 26 v.*) putamina. *Lucian. in Dialog. Apoll. & Mercur.* certè hi Lacones. *Pausan. in Lacon. & Messeniac.* & pileus apud Spartanos nobilitatis insigne. Pileis autem adduntur stellæ. *Apuleius 10 Metam. lib. Valer. Flaccus. 5 Argonaut. lib. 361 v.* quæ navigantibus salutare. *Lucian. Dialog. cit. Horatius, 1 lib. 3 Odir. 3 v. Silius, 15 Punicor. lib. 643. pag.* quocirca non solum pilei hi stellati maritimarum urbium (tot *Nimmi* testibus), consuetæ symbola: verum & ipsi Tyndaridæ littoreis urbibus (*Plinio, Strabone & Stephano* probantibus) sua detulere nomina.

Revera enim (aliis & in Zodiaco esse Geminos non ignoro) tantummodo sunt ignes, stellarum instar; quod meteori genus navigantibus prosperum, si in antennis navium appareat geminum: triste vero periculosumque, si solitarium (quod Helenæ tribuitur) in naves delabatur. *Statius, 3 Sylv. 2 carm. 8 v. Seneca, Q. Natur. 1 lib. 1 cap. Plin. H. N. 2 lib. 37 cap.*

*Nimium* hunc *Oyzello* debemus, qui eum è gente Sulpiciorum *Theophrasti* dat, 41 Tab.

## XXVIII. HECTOR.

IN LIB. VI CAP.

*Postquam Hector per aliam partem relicto curru aufugerat.*

**H**ector, Priami & Hecubæ filius, Andromaches maritus & Altyanæ pater; omnium Trojanorum fortissimus; quo sospite Troja inexpugnabilis. *Seneca, in Troad. chor. 125 v.*

Græcis innumeras clades attulit, plurimos interfecit, cum Ajace singulari certamine pugnavit. *Homer. 7. Iliad.*

Etiā postmodum cum Achille; sed qui eum devicit, occidit, armis spoliavit, raptavit. *Homer. 23. Iliad. Virgil. 1. Aeneid. 487 v. & 2. Aeneid. 273 v. corpus auro redemptum patri ferè invitus reddidit. Homer. 24. Iliad. Diſtyr, 3 lib. 27 cap.*

Qui tamen, restaurata Troja, ab Iliensibus, narrante Philostrato, divinis honoribus prosequutus.

Spectatur autem Hector in *Marmo* (de eo barbato quidem, in tabula depicto, *Pausan. in Phocic.*) ab Iliensibus, in honorem Severi Aug. percusso, quem operis 2 parte exhibet *Tristanus*: quemadmodum & in altero Commodi apud *Sambucum*; qui *Martinlicis* nostris insertus, 24 lib. 212 epigr.

# XXIX. ÆNEAS.

## V LIB. XVII CAP.

### *Aeneas apud Trojam manet.*

**Æ**neas, Anchisis & Veneris filius, præsertim pietate in patrem notus, quem senio gravem, Troja capta & flammis tradita, per media Græcorum agmina, & per ruentia circa se urbis ædificia ad tuta pertulit. *Virgil. 2 Æneid. 707 v. Statius, 3 Sylv. lib. 3 carm. 188 v. Propertius, 4 lib. 1 eleg. Martialis, 11 lib. 4 epigr. denique & Ovidius noster, ut alibi sæpissime, sic præsertim, 13 Metam. lib. 624 v.*

————— *Sacra & sacra adera, patrem,  
Fert humeris venerabile onus Cithænius heros,  
De tantis opibus prædam pius eligit illam.*

Errores ejus descripsit in divina *Æneide Virgilius*; in hoc solo culpandus, quod, odio Carthaginis & Pænorum, Didonem (que hæc dea) Enez (à quo gens Julia) fingat scortum: quippe que Trojanum nec vidit nec videre potuit. Vide *Macrobius, 5 Saturnal. lib. 17 cap. Ausonius, 118 Epigr. & inter Chronologos, Petavium, Ration. Temp. 2 lib. 4 cap.*

*Nummus* porro hic imp. Antonini Pii, maximæ molis est è *Sponii Reberch. Curios. 24 Dissert. 384 pag.* in quo fœta porca respicit ostentum, de quo *Virgilius, 3 Æneid. lib. 390 v. & 8 Æneid. lib. 43 cap.*

XXX. ULYS.

# XXX. ULYSSES.

## VI LIB. XVI CAP.

*Ulysses, vulneratus ab eo, quem minimè crediderat, triduo post mortem obiit.*

**U**lysses rex Ithacæ insularumque finitimarum, filius Laërteæ & Anticleæ, conjux Penelopes, pater Telemachi.

Sunt tamen qui è Sisypho malunt conceptum; nempe à quo Anticlea, cum duceretur ad Laërteæ nuptias, vim fuerat passa. Videatur *Ovid. 13. Metam. 31 v.*

Erat autem vir pollens facundia, præditus experientia, vafer consilio, egregius bello, patiens laborum. Unde pellax *Virgilio, 2 Æneid. 90 v.* duplex *Horatio, 1 lib. 6 Odar. 7 v.* varius *Statio, 2 Achilleid. 173 v.* fallax *Ovidio, 13 Metam. 713 v.* audax *Tibullo, 4 lib. 1 eleg. ad Messalam.*

Hujus egregia ad Trojam consilia & certamina, denique & post eversionem urbem errores ejus multiplices longius prosequuntur, *Homerus, in Iliad. & Odysseæ. Ovidius, 12, 13 atque 14 Metam. & stricim Tibullus, 4 lib. 1 eleg.*

An tamen oceanum intraverit, & extra orbis terrarum antiquos limites erraverit Ulysses, grande est dubium. Consulantur *Strabo, 1 lib. Polyb. lib. Seneca, 88 Epist. Stobæus, Sermon. in Biomis monito.*

Hæc nostra Ulyssis pictura desumpta ex *Abrah. Goussier Dactylothece. edit. prima 176 Gemma.*

# T A B U L A S E X T A.

## XXXI. L A O C O O N.

### -V. LIB. XI CAP.

*Itaque destructa murorum parte, cum joco lasciviaque indu-  
xere equum, fœminis inser se atque viris certatim  
attrahere festinantibus.*

**I**Nter viros tamen, equum intra urbem non recipiendum suaserat Lao-  
coon, Priami regis ex Hecuba filius & Apollinis Thymbraei sacerdos;  
hastamque in eum vibraverat. Verum quo facinore Minervæ, ut ejus  
doni violator, provocavit iram; quæ duos immensæ magnitudinis ser-  
pentes e fluctibus evocans, Antiphantem & Thymbræum, Laocoontis  
filios, mox & ipsum auxilio accurrentem, iis necavit. *Virgil. 2 Æneid.*  
*212 v. Petronius, Satyr. 49 cap. denique Smyrnaus, in multis discre-*  
*pans; veluti & Hyginus, qui 135 Fab. mavult Apollinem serpentes e*  
*marî submisisse; iratum nempe, quod Laocoon sacerdos uxorem duxisset,*  
*liberosque ex ea procreasset.*

Statuam hanc depictam dedere *Pererius, Dalerus, Episcopus, Audra-*  
*nus, & ante eos Marc. Ravennas, Marlianus, plurimique Itali.* Me-  
minit ejus ipse *Plinius, H. Nat. 36 lib 5 cap. Laocoon, inquit, qui est in*  
*Titi imperatoris domo, opus omnibus & picturæ & statuarie artis præferen-*  
*dum. Ex uno lapide, eum & liberos draconumque mirabiles nexu, de con-*  
*filii sententia fecere summi artifices, Agesander & Polydorus & Athenodorus,*  
*Rhodii. Quare & hodie eam, e marmore quidam candidissimo, anxie ser-*  
*vat Pontificis Maximi Vaticanum viridarium.*

Recte autem *Begerus* hoc monumentum *Maronis* exornavit carmine,  
quod funestum Laocoontis casum sic depingit:

————— *Agmine certo*  
*Laocoonta petunt, & primum parva duorum*  
*Corpora natorum serpens amplexus uterque*  
*Implicat, & miseros morsu depascitur artus.*  
*Post ipsum auxilio subeuntem ac tela ferentem*  
*Corrumpunt, spirisque ligant ingentibus: & jam*  
*Bis medium amplexi, bis collo squamea circum*  
*Terga dati, superant capite & cervicibus altis.*  
*Ille simul manibus tendit divellere nodos,*  
*Perfusus sanie vittas atroque veneno.*  
*Clamores simul horrendos ad fœdera tollit.*

POAI LXXX

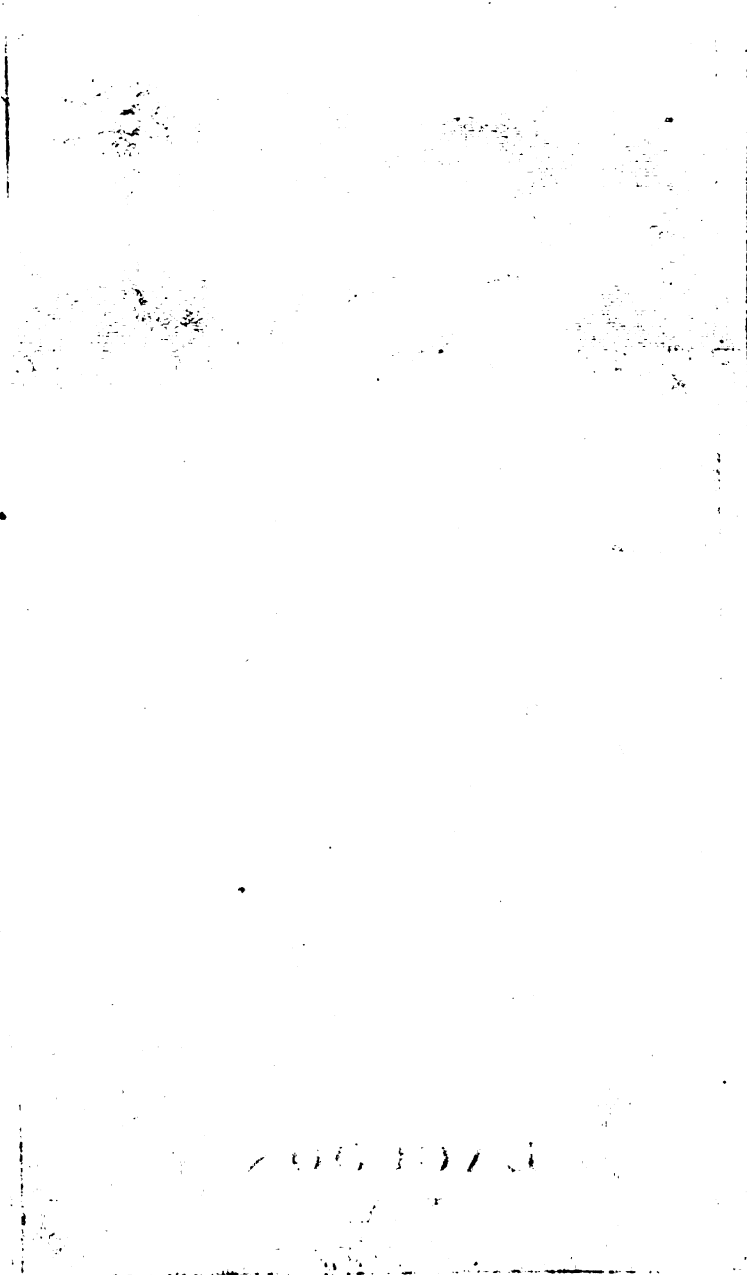
DICTYS

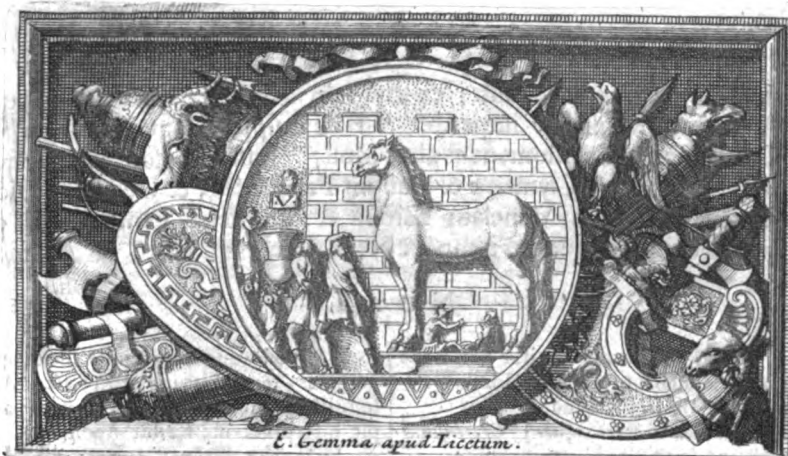


LAOCOON.  
XXXI.

*J. Goussier del. et fec.*







# 1 DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROJANO.

Q. Septimio Romano interprete.

## LIBER PRIMUS.

**C**UNCTI reges, qui Minois Jove geniti <sup>2</sup> pronepo-  
tes <sup>3</sup> Græciæ imperitabant, ad dividendas inter se <sup>4</sup> Cretei opes,  
<sup>5</sup> Cretam convenère. <sup>6</sup> Creteus namque ex Minoë postre-  
ma sua ordinans, quidquid auri atque argenti, <sup>7</sup> pecorum etiam fuit, ne-

CAPUT  
I.

### N O T A.

1 *Dictys Cretensis.*] Jam de eo plura in præfatione dicta sunt: illud tantum adjiciam subdititium hunc Dictyn alium esse ab illo quem Græci habuerunt qui & ipse supposititius fuit. Nam magna semper hujus generis scriptorum seges fuit. Dictys Græci fragmenta quædam apud Cedrenum leguntur, quæ cum Latino Dicty frustra conferas.

2 *Pronepotes.*] Minois pronepotes, quia ex Cretei filiabus nati; qui Creteus Minois filius fuit.

3 *Græciæ imperitabant.*] Sic infra dixit reges Græciæ & tres tantum commemoravit, Palamedem, Oecum & Menelaum.

4 *Cretei opes.*] In vet. impressis *Atrei* & mox *Atreus* namque mendo insigni; unde & vulgatus error Grammaticorum de duobus Atreis. *Cretei* vera lectio sive *Cræti*, Dorica dialecto. Nam Creteus Minois filius natu maximus, & regni suc-

cessor, & cave hunc Creteum confundas cum Cretheo qui Æoli filius fuit.

5 *Cretam convenère.*] Nam ibi regnabat Creteus; quod hic ait, Dictys reges Græciæ Cretam convenisse ut Cretei avi sui successionem dividerent. Idem innuit Ovid. in Epist. Paridis Helenæ, ubi de Menelao loquens ait:

*Non habuit tempus quo Cressa regna videret,*

*Aptius, ô mira calliditate virum!*

Et in Epistola Helenæ Paridi, ubi Helena de Menelao.

*Vela quidem Cretæ ventis dedit illo secundis.*

Item:

*Ille quidem procul est ita te cogente profectus,*

*Magna fuit subita iustaque causa via.*

6 *Creteus namque ex Minoë.*] Supple *genitus.*

7 *Pecorum.*] Nam antiquis illis temporibus

A

potibus, quos filia genuerant, ex æquo dividendam reliquerat, excepto:  
 8 civitatum terrarumque imperio. 9 Hæc quippe Idomeneus cum Merione  
 10 Deucalionis, Idomeneus alter Moli, 11 jussu ejus seorsum habuere.  
 Convenere autem 12 Clymenæ & Nauplii Palamedes, & Oeax, 13 Dictys  
 ex Creta Ida: Item Menelaus Æropa & Plithene genitus, à quo  
 14 Anaxibia soror (quæ eo tempore Nestori denupta erat) & Agamem-

## N O T A.

ribus regum & aliorum divitiarum pecoribus præcipue constabant; unde & Homero *Polyneioi* & *Eumeloi* dicti sunt.

8 *Civitatum terrarumque*.] *Cretensium* scilicet.

9 *Hæc quippe Idomeneus cum Merione jussu ejus*.] Nullibi reperio Merionem imperii Cretensis cum Idomeneo participem fuisse, neque video unde illud expiscari potuit Dictys, nisi ita esse crediderit, quod apud Homerum legisset Merionem cum patruo Idomeneo Cretensium ducem fuisse.

10 *Deucalionis Idomeneus*.] Creteus & Deucalion fratres fuere, Minois scilicet filii. Deucalion filios habuit Idomeneum, Creten, Nothum, & Molum. Apollod. lib. 3. Bibliothec. *Δευκαλιωνος υιοι* *Idomeneus, Κρητης, Νωθος, & Μολος*. Qui locus Apollodori mihi mendis suspectus est, neque enim legas alibi Nothum ullum nomine Deucalionis filium fuisse. Legendum, ut & alii monuere, *Νωθος, Μολος*: ut Molum non genuinum sed nothum esse significet. Unde etiam colligere est Merionem nothi filium Idomeneo legitimo Deucalionis filio minime regni participem fuisse.

11 *Jussu ejus*.] Cretei scilicet. Creteus quidem marem filium habebat nominæ Althemenes, qui regnum occuparet, verum Althemenes veritus ne patri Creteo mortem inferret, quem oracula monuerant fore ut ab uno e filijs interficeretur, relicta Creta appulit Rhodum. Illuc postea contendit Creteus senio confectus, Althemeni suo regnum tradere cupiens, isque cum e navi cum principibus sociis in desertum quendam insulæ locum descendisset, à bubulcis prædones ingruisse putantibus ejicitur, interim dum Creteus se Althemenis patrem esse claret neque à bubulcis propter canum latratum & pugnae tumultum exauditur, supervenit Althemenes qui telo contorto Creteum patrem minime agnatum inter-

fecit, posteaque re cognita Deos precatus, terræ hiatu absorptus est. Apollod. lib. 3. de cujus locum pessime accepit interpres, ubi scribit Apollodor. *Κρητην διωκόμενον αὐτοῦ αἰετός αὐτῷ ἀλάλαιεν, αἰετὸς τῶν περὶ τὴν Κρητὴν, ἀλλὰ βαλόμενος κακῶτος, περὶ τὸν αἰετὸν*. &c. Vertit interpres. Quippe vera dicens, cum ex canum latratum, quod ab insularis percuteretur, exaudiri non posset, Althemenes superveniens, &c. Quid absurdius? vertere debuerat. Et cum eum vera dicentem non modo non exaudirent bubulci ob canum latratum, sed etiam ulro percuterent, perirent, &c. Id quidem amantissimum Patrem meum fugit, fateor, dum majora sceleratur; sed quod miror, eum etiam latuit qui post patrem meum Apollodorum percurrit, quamvis ut aliquid diceret vel minima rimari necesse habuerit. Sed de eo alibi.

12 *Clymenæ & Nauplii Palamedes, & Oeax*.] Nauplius Neptuni ex Amymonæ filius, Clymenæ Cretei filiam duxit uxorem, & ex ea suscepit Palamedem & Oeacem, quem male quidam *Oeacum* appellant.

13 *Dictys ex Creta Ida*.] In MSS: *Dictys ex Cretida*, vel *Dictys ex Crete Ida*. Sed quæ hic Dictys pars est in hac divisione? an huc libri titulus irrepsit qui ita scriptus fuerit, *Dictys ex Creta Ida*. More Græcorum ut subintelligatur *criundus* *πατρις*. Vir doctus rescripsit *Dictys Cretida*; quippe cum mox Agamemnonem & Menelaum referat dictos Atridas, qui erant Plithenis ad tegendam obscuritatem paterni nominis; verisimile est eadem ratione addidisse Palamedem & Oeacem Nauplii, dictos Cretidas ab avo materno Creteo, cum origo paterna esset multo ignobilior, Nauplius enim mercaturæ laude potius cluebat quam ulla alia arte; ut ex Apollodoro certum est.

14 *Anaxibia soror*.] Fuit quidam Anaxibia.

# DE BELLO TROJANO, LIB. I.

non major frater, <sup>15</sup> ut vice sua in divisione uteretur, petiverant. <sup>16</sup> Sed hi <sup>17</sup> non Plifthenis, ut erant, magis quam Atrei dicebantur: ob eam causam, <sup>18</sup> quod quum Plifthenes admodum parvus, ipse agens in primis annis vita functus, nihil dignum ad memoriam nominis reliquisset, Atreus miseratione ætatis secum eos habuerat, neque minus quam regios educaverat. In qua divisione <sup>19</sup> singuli pro nominis celebritate inter se quisque magnifice transegerunt. Ad eos re cognita <sup>20</sup> omnes ex origine Europæ, CAPUT II.

## NOTÆ.

xibia Menelai & Agamemnonis soror, Plifthenis filia. Sed quæ Strophio, non Nestori, ut hic habet Dictys, nupta fuit, & Pyladem peperit. Pausan. in Corinthiacis: Κείνου δ' ἡ δὲ δῶκεν τῷ Πυλάδῃ, Στροφίῳ π' ὦν ἦ Κείνου, καὶ Ἀναξίβιας ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. Crisi autem erat tertius nepos Pylades, ab Strophio Crisi filio & Anaxibia genitus Agamemnonis sorore. Hanc Anaxibiam Cyndragoram vocat Scholiastes Eurip. in Orest. ἡ Στροφίῳ ἀνδράγατον καὶ Πολάδῃ οὐ Κυνδράγορος τ' ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. Et si idem alibi non semel eandem cum Pausania Anaxibiam vocat & Cyndragoram Atrei filiam. Παρῶν, inquit, ὁ Στροφίῳς Ἀναξίβιας ἔχουσα τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφῆν. ἔξ ἧς ἐγένετο Πολάδης οὗ φασὶ Κείνῃς ἢ ἐπὶ ὁ Στροφίῳς πατὴρ Κείνους Ἀτρείας θυγατέρας ἔχουσα τὴν Κυνδράγορον. Vel quia Strophius Anaxibiam sororem Agamemnonis uxorem duxit, ex qua natus Pylades, ut ait Crates, vel quoniam Strophii pater Crisus Cyndragoram Atrei filiam duxit. Tandem Hyginus ab aliis discedit & hanc Agamemnonis sororem vocat Astyscheam. Fab. 117. Anaxibia verò quæ Nestori nupit, Cratiei filia fuit. Vel potius, ut habet Eustathius, Atrei; unde & eam idem Eustathius Agamemnonis sororem dixit: quippe qui Homerum secutus Agamemnonem & Menelaum Atrei, non Plifthenis, filios facit. Sed hic aliter Dictys, qui sic minime excusari potest.

<sup>15</sup> Ut vice sua in divisione uteretur. ] Hoc est, ut suas partes ageret. Ait Dictys Anaxibiam & Agamemnonem, quorum altera propter sexum, alter propter regni sui custodiam, Crete cum aliis adesse non poterant, à Menelao petiisse ut pro ambobus faceret in divisione Cretei, & colligeret amborum sortem.

<sup>16</sup> Sed hi. ] Respondet superioribus. *Atropa & Plifthenis genitus.*

<sup>17</sup> Non Plifthenis, ut erant, sed Atrei. ] Plifthenis etiam filios facit Apollodorus, & multi alii. Hesiod. Æschyl. Porphyrius. Servius lib. 1. Æneid. *Atridas*, inquit, usurpatum est, nam Plifthenis filii fuerunt Agamemnon & Menelaus. Tamen major numerus eorum qui Atrei filios dicunt. In iis constanter Homerus lib. 2. Iliad. & lib. 4. Odys.

<sup>18</sup> Quod cum Plifthenes. ] Eustath. 2. Π. ἔπειτα μὲν ἴσως κατὰ τὸν τῶν σφαιρῶν Ἀτρείας, καὶ Ἀτρείας πατρὸς ἢ Πύλοπος, τῇ δὲ ἀλφειᾷ Πλευσίῳ, οὗ φασὶν ἄλλοι τὴν Πύλον καὶ Πορφυρίῳ, οὗ τῶν Ζητήμασι. ἀλλ' ἐπὶ τῇ Πλευσίῳ τῶν Πύλων, μηδὲν κατὰ τὴν γένεσιν ἔχον, οὗτοι πᾶν ἀντιστοιχοῦντες τῷ Ἀτρείᾳ, αὐτῶν πατρὸς οὐκ ἔχοντες. Illi quidem communiter *Ærores*, & Atrei existimabantur, sed re vera erant Plifthenis filii, ut cum multi alii, tum Porphyrius scribit in suis *Quæstionibus*. Sed quoniam Plifthenes juvenis adhuc mortuus est, nihil memoria dignum post se reliquens, parvuli ab Atreo avo educati, ejus etiam filii dicti sunt. Schol. Euripid. in Orest. Ἀτρείας μὲν τὴν Κλεόλῃ τῇ Διάντῃς ἀπογόνῳ ἔχον Πλευσίῳ τὸ σῶμα ἀσπῆ, καὶ Ἐριφύλλῳ γένεσιν ἔχον Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον καὶ Ἀναξίβια. τῶν δὲ Πύλων ὁ Πλευσίῳς κατὰ τὴν τῶν πατρὸς τῇ πατρὶ. 1. Atreus duxit uxore Cleola Diantis filia, Plifthenem genuit corpore infirmum, quod ex Eriphyle Agamemnonem & Menelaum & Anaxibiam liberos suscepit. Eosque Atreo patri suo juvenis adhuc moriens reliquit. Tamen nescio unde Cleolam Atreo, & Eriphylem Pliftheni nuptas dicit.

<sup>19</sup> Singuli pro nominis celebritate. ] Pro cuius nominis celebritate, an cuius opes dividebantur, an singulorum qui eas inter se dividebant? ita ut dicat Dictys singulos pro sui nominis celebritate magnifice pro se transegerisse rem pepigisse. Gall. *avoit fait son parti*. Nihil aliud video.

<sup>20</sup> Omnes ex origine Europæ ] Vellem A 2 facio

# DICTYS CRETENSIS

21 quæ in ea insula summa religione<sup>22</sup> colitur, confluunt, benigneque salutos in templum deducunt. Ibi multarum hostiarum more patrio immolatione celebrata, exhibitisque epulis, largemagnificeque eos habuere. Itemque insecutis diebus reges Græciæ, & si ea quæ exhibebantur magnificè cum lætitia fuscipiebant, tamen multo magis<sup>23</sup> templi ejus magnifica pulchritudine, pretiosaque extruptione<sup>24</sup> operum afficiebantur, insipientes repententesque memoria, singula<sup>25</sup> quæ ex Sidone à Phœnice patre ejus atque nobilibus matronis transmissa magno tum decori erant. Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami filius, <sup>26</sup> cum Ænea aliisque ex consanguinitate comitibus, Spartæ in domum Menelai hospitio receptus, indignissimum facinus perpetraverat. Is namque ubi animadvertit regem abesse, quod erat Helena <sup>27</sup> præter cæteras Græciæ fœ-

CAPUT  
III.

## NOTÆ.

ne commemorasset aliquos ex iis quos ex origine Europæ Cretam ait inhabitasse. Europa enim ex Jove Minoem, Sarpedonem & Rhadamanthum genuit; nulloque ex Astero sive Asterione Cretensium rege, qui eam uxorem duxerat, liberos suscepit.

21 *Quæ in ea insula* ] Non mini me legisse Europam Cretæ cultam fuisse. Scio quidem eam in Deorum numerum relata & apud Phœnices habuisse templa & altaria.

22 *Colitur.* ] Ait sua ætate cultam, ut melius lectoribus imponat tutiusque verum Dictyn mentiat.

23 *Templi ejus.* ] Europæ scilicet.

24 *Operum ædificiorum.* ] Virgil. *Pendent opera interrupta.*

25 *Quæ ex Sidone.* ] Vetus liber. *Quæ ex Sidone Phœnicia, patria ejus.* Inepte, nam vel ea quæ sequuntur atque nobilibus matronis, satis ostendunt legendum à Phœnicia patre ejus. Et Europæ patrem Phœnicem vocat ut Homerus, Moschus & alii multi, tamen potior pars Agenore natam Europam dicit. Utramque opinionem retulit Apollodorus lib. 3. *τις δὲ Εὐρώπῃσιν εἶναι Ἀγένορος ἀδελφὴν λέγουσιν.* Quidam vero Europam non Agenoris sed Phœnicis filiam dicunt.

26 *Cum Ænea aliisque.* ] Isthæc cum Ænea absunt à MSS. & sane non convenit cum historia sequenti hic Æneæ comitatus, quem Dares & alii auctores minus verisimiliter commenti sunt. Et non alius infra nominatur quam Glaucus Antenor, qui expeditionis pœnas morte luit. Erat autem Glaucus ex consanguini-

neis Alexandri; nepos scilicet Ælietæ & Cleomestæ, quæ amita Laomedontis.

27 *Præter cæteras fœminas mira specie.* ] Helenam suæ ætatis pulcherrimam fuisse omnes scriptores tradunt, sed illam nobis fere depingit Dares Phrygius, *Helenam similem illis Diocæuris, formosam, animo simplici, blandam, curvibus optimis, notam inter duo supercilia habentem, ore pu-*

Cedrenus: *ἡ δὲ ἑὴν ἑρμῆος, εὐμορφος, λευκὴ ἀσπί γυνὴ, εὐφρως, ἰδὲν, ἀλὶς ἐλ, ὑπὸ γυνῆς, ὀφθαλμοῦ ἔχουσι μαζάλλας.* Id est, ut ego interpretor: *Erat enim longa, mammosa, nive candidior, pulchris superciliis ornata, naso formoso, crispis capillis, subflava, magnis oculis.* Cedreni τὴν ἑρμῆος non intellexerunt viri docti; inter quos doctissimus Meziriacus (is mihi in hisce commentariis instar omnium fuit) qui vertit, *elle étoit propre en habits*, quasi illud inter egregiæ formæ dotes debeat conseri; sed & falsum est etiam Helenam cultu nitidam & ornata fuisse, antequam Paridem sequuta fuisset. Nam Paris, apud Ovidium in Epist. parcam Spartam representat & ipsam Helenam Spartanæque sordide ornatas.

*Parca sed est Sparta, tu cultu divite digna,*

*Ad talem formam non facit isto locus.*

*Hanc faciem largis sine fine paratibus uti, Deliciisque decet luxuriare novis.*

*Cum videas cultum nostra de gente virorum,*

*Qualem Dardaniæ credis habere nurus.* Ignitur ἑρμῆος, est Homero & Pindaro βασιλῆος ut & notavit Eustath. Nam nisi βασιλῆος

DE BELLO TROJANO, LIB. I

minas miranda specie, amore ejus captus, ipsam<sup>28</sup> multasque opes domo  
ejus aufert, <sup>29</sup> Etram quoque & Clymenam Menelai <sup>30</sup> affines, quæ

**NOTES.**

*Atto 2<sup>us</sup>, longam, de belle taille, interpreteris, non video quomodo possit intelligi.*

Sed de Helenæ pulchritudine omnium optime Constantinus Manasses, nisi in eotautologiam reprehendas. Ejus verba sunt, *ὡς ἡ γυνὴ ὀφθαλμοῖς, εὐφροσύνην, ὑπέπεινε* ①, *ὡς ἐρώμενος, βόσπει, χροίζους, ἐλκεδελφούς, ἄδερ, χαρίζται γὰρ ἄλλος, λόγος ἐργάζηται, τρυφίσει, καὶ* ② *ἀντικρὺς ἐμπαῖν, τὴν ἀφίσταται κρατὶ λυγρῇ ἢ παρειᾷ ῥοδίζους, τὴν ἀφίσταται ἐπὶ χροῖα, τὴν βλεφαρῶν ἀφίσταται, καὶ* ③ *ἀντιπροσφύεται, ἀφίσταται, αἰστανται. ἔσται πῶς λυγρὴ τῇ ῥοδίζουσι πυρί, ὡς ἐπὶ τὴν ἐλφοντα βαλὴ λυμῶσι παρὶ φέρε, ὡς ἐπὶ μύκον, κρατὶ λυγρῇ ἴδεν ἐμπαρ- γνῆς κυκλωθῆναι εὐπῶς Ἐλάνην χρυσάτιζον.* Id est: Erat enim mulier formosissima, pulchris superciliis, corpulentis, pulchris genis, vultu honesto, magnis oculis, nive candidior, superciliis incutis, delicata, gratiarum sylvæ, albis brachiis, voluptasibus dedita, pulchritudine spirans, candida gratæ facie, genis roseis, sine fæco, albiditudo ejus distinguebatur rubor roseus, veluti si quis ebori miseret splendidam purpuram, collo longo percaudino, unde & cygno genita Helena dicta est. Illa χαρίζται γὰρ ἄλλος nove & duriter dicta sunt nullumque ejus locationis exemplum receperis, neque enim sylvam illi hoc sensu dicuat, quod sciam, nec montem; nam Callimachus: poetam nescio quem irridens quod gratiarum montem dixerit, ait montem illum nihil aliud esse quam siccum & aridum gratiarum collem, ejus verba sunt.

Ἡ πύρ αὐτοῦ λείον χάριτων λόφον.

*Quam aridum gratiarum collem.*

Eleganter sane, ut quidem ego hunc locum interpretor, qui hucusque interpretum diligentiam fugit, neque ego etiam montes illos & sylvas ferre possim: est enim illud non delphinum sylvis, ut ait poeta Venuſius, sed sylvas & montes hominibus appingere. Quanto melius Anacreon qui amplexu suæ non sylvam gratiarum imponit, sed eas omnes ejus cervici involutantes describit.

Περὶ λυγροῦ τροχέου

Σάβας πίπεται πάντῃ.

*Circa collum marmoreum,  
Gratia involubent omnes.*

At illa quæ leguntur versu quarto  
*artipus* *ipatus* satis diu me suspensam ha-  
 buere. Nam & fuit etiam cum putarem  
*ipatus* esse quarti casus & *ipatus* jungi de-  
 bere cum *ipatus* versus sequentis, ut esset  
*ipatus* *ipatus* *ipatus*. *Vultus pulchritu-*  
*dinem spirans*. Qualia multa apud veteres  
 leguntur, sic *ipatus* *ipatus*. *Videre, aspi-*  
*cere martem*. *Aspic le regard martial*. Sed  
 tandem me verum hujus loci sensum asse-  
 quutam existimo.

28 *Et multas opes.*] Unde infra Helenam & quæ cum ea abrepta fuerant per legatos repetit Menelaus. Idem Herodot. in Euterpe & Homer.

Id est;

*Pro Helena & opibus ejus pugnare.*

29 *Aethra* etiam *Clymenam*.] Earum  
meminit Ovid. in Epist. Paridis Helenæ.

Et comitum primas Clymenem Æstramque  
tuam,

*Ausus cum blandis nuper adire sonis.*

Rurſus in Epiftola Helenæ Paridi.

*Cetera per socias Clymenen Ætramque lo-*  
*quamur,*

*Qua mihi sunt comites consiliumque dua.  
Eorum meminit & Homerus ll. γ.*

— Ἄμα τῇς καὶ ἀμφίπολοι δὺ ἔποντο.

Αἶθρη Πιπθῆς Ἰουδαίου Κλυμένη π. βοῶπις.

*Et illam unâ famula duæ sequebantur,  
Æthra Pitthei filia Clymeneque pulchra.*

Hygieus Thifadieu quandam Æthæ conjungit: Fab. 92. *Alexander*, inquit, *Veneris impulsu Helenam à Lacedemone ab hospite Menelaus Trojam adduxit, eamque in conjugio habuit, cum ancillis duabus Eëbra & Thifadie, quas Castor & Pollux captivas ei assignarant, aliquando reginas.*

Eam Phisadiem vocavit, Feb. 29. Castor & Pollux belligerarunt & Astoram Theſei matrem & Phisadiem Pirithoi sororem ceperunt, & in ſervitutem ſorori dederunt. Ita & forſan iſta non alia ſit quam Clymene Hygini, Ovidii & Homeri.

30 *Affines.*] Affinem hic cognatam dicit & de Æthra quidem certum est, quæ filia fuit Pitheci: Pitheus autem Pelopis

<sup>31</sup> ob necessitudinem cum Helena degebant. Postquam Cretam nuncius venit, & cuncta ei quæ ab Alexandro adversus domum Menelai commissa erant, aperuit: per omnem insulam, sicut in tali re <sup>32</sup> fieri amat, fama in majus divulgatur. Expugnatam quippe domum regis, eversumque regnum, & alia in talem modum singuli diserebant. Quibus cognitis **CAPUT**  
**IV.** Menelaus, etsi abstractio conjugis animum permoverat, multò amplius tamen ob injuriam affinium, quas suprà memoravimus, consternabatur. At ubi animadvertit Palamedes, regem ira atque indignatione stupefactum, consilio excidisse: ipse naves parat, atque omni instrumento compositas terræ applicat. Dein pro tempore regem breviter consolatus, <sup>10</sup>  
<sup>33</sup> positis etiam ex divisione, quibus in tali negotio patiebantur, navem ascendere facit: atque ita ventis ex sententia flantibus, paucis diebus Spartam pervenere. Eò jam Agamemnon & Nestor <sup>34</sup> omnesque qui ex origine Pelopis in Græcia regnabant, cognitis rebus confluerant. Igitur postquam Menelaum advenisse sciunt, omnes in unum coeunt. Et quam <sup>15</sup>  
 atrocitas facti ad indignationem, <sup>35</sup> ultimumque injurias rapiebat, tamen ex consilii sententia <sup>36</sup> legantur prius ad Trojam Palamedes, Ulysses,

## NOTÆ.

filius, Atrei frater. Pitheus genuit Æthram, Atreus Pliſthenem. Sic Æthra & Pliſthenes erant consobrini, *consins germains*. At Menelaus Pliſthenis filius fuit, fuit igitur Æthræ cognatus. Clime autem ignota est. Si sit eadem quæ Thifadæ sive Phifadæ Hygini, soror Pi-

rithoi, certum est eam ad Menelaum pertinere, etsi gradu remotiori: nam Menelaus & Ixion, Thifadæ pater, erant quod vulgò dicimus; *consin au quatrième degré*. Id quod clarius patebit ex hoc diagrammate.

## Jupiter gennit

Apollinem &  
 Apollo

!  
 Lepithen. Lapith.  
 Periphan. Periph.  
 Anthonem. Anth.  
 Ixionem. Ixi.

Pirithoum & Phifadien.

<sup>31</sup> Ob necessitudinem cum Hel. ] Suprà ex Hygino vidimus eas Helenæ in servitutem à Castore & Polluce datas fuisse. Idem Apollodorus de Æthra.

<sup>32</sup> Fieri amat. ] Ita in MSS. Male correctores ediderunt *solet. amat* eleganter dicitur, sic Græcis φιλᾷ.

<sup>33</sup> Positis etiam ex divisione. ] Positis, in naves scilicet. *Ayant chargé sur les vaisseaux.*

<sup>34</sup> Omnesque qui. ] De regibus Achivorum vide Hygin.

<sup>35</sup> Ultimumque injurias. ] Phrasin mutavit, rapiebat ad indignationem & rapiebat

Tantalum.  
 Tantalus,  
 Pelopem. Pel.  
 Atreum. Atr.  
 Pliſthenem. Plis.

ultum injurias: sed melius dixisset, ad indignationem & ultionem injuriarum rapiebat. Tamen ejusmodi exempla reperias apud bonos auctores, sed quæ nolim sæpius imitari.

<sup>36</sup> Legantur prius ad Trojam. ] Certum est & Palamedem, Ulysssem & Menelaum ad Trojam legatos, sed hîc Dictys videtur innuere Ulysssem cum aliis Spartam convenisse, quod falsum est: nam Homerius & alii auctores tradunt Agamemnonem & Menelaum in insulam Ithacam ad Ulysssem venisse ut eum sibi militiæ suæ socium asciscerent. Id cum recusaret Ulysses, insaniam simulans salemque sercas

& Menelaus. Iisque mandatur, ut conquesti injurias, <sup>37</sup> Helenam, & quæ eum ea abrepta erant, repeterent. <sup>38</sup> paucis diebus ad Trojam veniunt, neque tamen Alexandrum in loco offendere. Tum namque properatione <sup>CAPUT VI</sup> navigii <sup>39</sup> inconsulte usi ventis, ad Cyprum appulere. Unde sumptis aliquot navibus Alexander Phœnicem delapsus, Sidoniorum regem, qui eum amice suscepserat, noctu infidiis necat: eademque qua apud Lacedæmoniam cupiditate, universam domum ejus <sup>40</sup> in scelus proprium convertit. Ita.

## NOTÆ.

statens equo & bove ad aratrum junctis. Palamedes ei Telemachum filium aratro subjecit. quo viso Ulysses aratra suspendit, seque ita prodidit & ad bellum ivit.

37 Helenam & quæ: &c.] Solennes legationum formulæ sic apud Plaut.

Continuo Amphitryo deligit viros primorum principes.

Eos legat, Telebois jubet sententiam ut dicant suam.

Si sine vi & sine bello velint rapta & raptorem eradere,

Si qua asportassint reddant, si exensum exemplo donum.

Reducentum, &c.

38 Paucis diebus.] Triduo iter illud confici poruit, & auctori carminum Cypriorum creditur; sane Homerus alicubi dicit Nestorem & Diomedem ex illo domum suam quarto die devenisse.

39 Inconsulte usi ventis.] Certe hic aliquid turbatum est. Legendum puto: Neque tamen Alexandrum in loco offendere, tum namque properatione navigii inconsulte usi ventis ad Cyprum appulerat, unde. Et Alexandrum ait post Helenæ raptum inconsulte usum ventis Cyprum devenisse, deinde Phœnicem. Verum Homeri interpretes scribunt eum consulte eandem viam qua Spartem pervenerat, non iterasse, ne scilicet à Menelao retraheretur. Rursus hic quædam prætermisit Diærys, dum innuit Paridem Cyprum delatum, deinde Phœnicem, ex Phœnicem Trojam devenisse. Nam ex aliis scriptoribus docemur eum etiam ad Ægyptum ad Proteum penetrasse, qui Proteus audito Paridis scelere, eum quidem incolumem dimisit, sed Helenam, ejusque omnes quæ cum ea raptæ fuerant, apud se reliquit & Menelao reservavit. Vide Herodot. in Euterp. Homerus quidem Paridem Helenam abducentem tum alibi, et abundum describit, tum etiam Si-

donem Phœnicæ applicuisse significat, dum ait:

Εὐχόμενος δὲ πύλοις παρὰ ποταμὸν Ἰσθμίου, πῶς αὖτις Ἀλέξανδρος Σιδῶνις ἤγχα Σιδωῖνεν, ἱππῶς δὲ πῶς πόντον, Τῷ ἔδην, ὡς ἔλθῃ, καὶ ἰδὼν ἀνέστη.

Ubi erant populi viri pectore opere mulierum, Sidoniarum, quas ipse Paris Deo similis adduxit è Sidone navigans per latum pontum, ea via qua Helenam abduxit nobilem.

Idem ejus in Ægyptum adventum non obscure innuit, dum ait Helenam pharmaca quædam habuisse, quæ illam Polydamna uxor Thonis docuerat. Ejus verba sunt Odyss. 9.

Τοῖα Διὸς θυγάτηρ Ἰχθὺς φάρμακα μολύνει, Ἐδῶ δὲ, πῶς εἰ Πολυδάμνα πῶς, Θῶνι, παρ' ἑσθλῆς, Αἴγυπτον.

Id est, talia Jovis filia (Helen) habebat pharmaca utilia, bona qua ipsi Polydamna dedit Thonis uxor Ægyptia. Niliaci ostii præfectus erat is Thon sive Thonis, ex Herodoto. Tandem ab aliis omnibus dissecit auctor Carminum Cypriorum, qui ait Paridem ex Sparta triduo Ilium pervenisse. Eustath. Ο' δὲ τὴν Κύπριον ποταμὸν λέγει, ὡς τὸν αὐτὸν καὶ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀφικέσθαι εἰς τὴν Ἰλίαν ὅπου ἔλθῃ, ἵνα εἰς τὴν πόλιν αὐτὸν παραστήσῃ, καὶ ἡμετέρας λείπει. Id est, Qui Cypria carmina scripsit dicit quod tertio die ex Sparta Alexander Ilium pervenit, secundo vento usas & mari tranquillo. Postrema sive πῶς πῶς. Mihi videntur esse ipsamet verba auctoris Cypriorum. Nam & eadem sic attulit Herodot. Deinde merè poetica sunt.

40 In scelus proprium convertit.] Hæc duriora sunt quam ut recte possint explicari. Facile tamen sentiuntur. Ait Paridem compilatam domum Sidonii regis per scelus sibi propriam fecisse.

41 Indigne.



omnia quæ ad ostentationem regiæ magnificentiæ fuere,<sup>41</sup> indignè rapta, ad naves deferre jubet. Sed ubi ex lamentatione eorum qui casum domini deflentes, reliqui prædæ aufugerant, tumultus ortus est, populus omnis ad regiam concurrit. Inde quod jam Alexander abreptis, quæ cupierat, abscessionem properabat, parvo tempore armati ad naves veniunt, ortoque inter eos acri prælio, cadunt utrinque plurimi, quum obstinate hi regis necem defenderent, hi ne amitterent partem prædam summis opibus anniterentur. Incensis dein duabus navibus, Troiani reliquas strenue defensas liberant, atque ita fatigatis jam prælio hostibus, evadunt. Interim apud Trojam legatorum Palamedes (<sup>42</sup> cuius maxime in ea tempestate domi bellicæ consilium valuit) Priamum adiit<sup>43</sup> conductoque concilio, primum de Alexandri injuria conqueritur, exponens communis hospitii ever- sionem. Dein monet, quantas ea res inter duo regna similitates concitatura esset, interjaciens memoriam<sup>44</sup> discordiarum Ili & Pelopis, <sup>45</sup> aliorumque qui ex causis similibus ad internecionem usque gentium pervenissent. Ad postremum belli difficultates, contraque pacis commoda astringens, non se ignorare ait, <sup>46</sup> quantis mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret: <sup>47</sup> ex quo auctores injuriæ ab omnibus derelictos, impietatis supplicia subituros. Et quum plurima dicere cuperet, Priamus medium ejus interrumpens sermonem: Parcius, quæso, Palamedes, inquit, iniquum etenim videretur, insimulare eum qui absit: maxime quum fieri possit, ut si quæ criminose objecta sint, præsentis refutatione diluantur. Hæc atque alia ejusmodi Priamus inferens, differri querelas ad adventum Alexandri ju-

## N O T Æ.

<sup>41</sup> Indigne rapta.] Homeri Interpres ad locum supra laudatum ubi de peplo & mulieribus Sidoniis, quas secum Alexander duxerat, scribit. Περὶ δὲ τῶν Σιδωνίων, καὶ τῶν γυναικῶν ἧς ἔσπευον ἰλῶες τὸ πρὶν λησάμενοι. i. Per Sidonem præteriens Paris, extra urbem inventas mulieres rapuit more latronum. Ubi ut vides diversus abit à nostro ut & Eustathius ipse, qui πρὸς γυναικῶν εἶδος, inquit, τὸ πρὸς αἰνότητι, ἵσως δὲ καὶ ληστέϊον. i. Mulieres cepit, forte an emptas, forte etiam & raptas.

<sup>42</sup> Cuius maxime in tempestate domi bellicæ.] Neque immerito domi militiæque cluebat Palamedes, qui & multas litteras Græcas invenerat, & scientiam numerorum, ponderum & mensuræ. Præterea ne exercitus otio corrumpetur inventis & ludum tesserarum, & πύλμας, laterculorum ludum, neque enim est, le jeu du tricquetrac, ut quidam putant, verum, les échecs. Quod facile ostendi posset. Sed illud præcipue Palamedem commendavit, quod tacticam docuit, artem scilicet

ordinandi milites, rationem etiam excubiarum disponendorum invenit, primus dedit tesseram, donna le premier le mot.

<sup>43</sup> Conductoque concilio.] Gallice, ayant assemblé le conseil, sic infra, senes conducit.

<sup>44</sup> Discordiarum Ili & Pelopis.] Quæ scilicet à rapto Ganymedis ortæ quem Tantalus Pelopis pater rapuerat, vel ut Suidas & Cedrenus tradunt, apud se à Troe missum, quasi speculatorem retinuerat, donec apud eum vita decessit.

<sup>45</sup> Aliorumque.] Ut Centaurorum & Lapitharum propter raptas uxores. Idæ & Lyncei qui ob raptum Phœbes & Iliræ adversus Pollucem & Castorem pugnaverunt.

<sup>46</sup> Quantis mortalibus.] Legendum omnino: Quantam mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret.

<sup>47</sup> Ex quo.] Nemo certe ita locutus est, quod sciam, id voluit quod Gallice dices, d'où il arriveroit que, & certe Dicty nostri oratio, etsi alicubi limpida, sæpius tamen cœciosa fuit & lutulenta.

<sup>48</sup> Grati

bet. Videbat enim, ut singuli, qui in eo consilio aderant, Palamedis oratione moverentur, ut taciti vultu tantum admissum facinus condemnarent, quum singula miro genere orationis exponerentur: atque in sermone <sup>48</sup> Græci regis inesset quædam permixta miserationis vis. Atque ita eo die consilium dimittitur. <sup>49</sup> Sed legatos Antenor, vir hospitalis, & præter ceteros boni honestique sectator, domum ad se volentes deducit. Interim paucis post diebus, Alexander cum supradictis comitibus revertitur, Helenam secum habens. Cujus adventum tota civitas quum partim <sup>50</sup> exemplo facinoris execraretur, alii injurias in Menelaum admissas dolerent, nullo omnium approbante, postremo cunctis indignantibus, tumultus ortus est. Quibus rebus anxius Priamus, filios convocat, eosque quid super tali negotio agendum videretur, consulit: qui una voce <sup>51</sup> minime reddendam Helenam, respondent. Videbant quippe quantæ opes cum ea adductæ essent: quæ universa, si Helena traderetur, necessario amitterent. Præterea permoti forma mulierum, quæ cum Helena venerant, nuptias sibi singularum jam animo destinaverant: quippe qui lingua moribusque barbari <sup>52</sup> nihil pensi aut consulti facientes, præda atque libidine <sup>53</sup> transversi agebantur. Igitur Priamus relictis his, senes conducit, sententiam filiorum aperit. Deinde cunctos quid agendum esset, consulit. Sed priusquam ex more sententiæ dicerentur, <sup>54</sup> reguli consilium repente irrumpunt, atque inconditis moribus malum singulis minitantur, si aliter, quam ipsis videretur, decernerent. Interim omnis populus indigne admissam injuriam, atque in hunc modum multa alia, cum execratione <sup>55</sup> reclamabat. Ob quæ Alexander cupidine animi præceps, veritus ne quid adversum se à popularibus oriretur, stipatus armatis fratribus impetum in multitudinem facit, multosque obtruncat. Reliqui interuentu procerum, qui in consilio fuerant, duce liberantur Antenore. Ita infectis rebus, po-

CAPUT  
VII.CAPUT  
VIII.

## NOTE.

<sup>48</sup> Græci regis.] Palamedis.<sup>49</sup> Sed legatos Antenor.] Ipse Antenor, apud Hom. II. 5.

Ἡ δὲ καὶ δὴ τότε πρὸς ἡλίου δῖος Ὀδυσσεύς,  
 εὖθι' ἔπειθ' ἀντιφάσας, σὺ δὲ δῖον ἔφησεν Μενελάω,  
 Τὴν δ' ἰγὺ ἱκέμεναι, καὶ σὺ μοι μέγιστος φίλος.

Jam enim & huc venit divinus Ulysses, cui causa legatus, cum Menelao bellicoso, hos ego hospitio excepi & in meis adibus amice tractavi. In cujus facti gratiam, Agamemnon Ilio capto Antenoris domum servavit, pantheræ pelle ibi appensa, quæ milites admonerebat ut eam præterirent. Eustath. 1616.

<sup>50</sup> Exemplo facinoris.] Gall. pour l'exemple d'une si vilaine action.<sup>51</sup> Minime reddendam Helenam respon-

dent.] Tamen omnes, excepto uno Deiphobō, reddendam Helenam censebant.

<sup>52</sup> Nihil pensi.] Pro facientes melius habentes; ut quidem legunt. Sic Sallust. in Catil. Nihil pensi neque moderati habere. Et in Jugurth. Nihil pensi neque sancti habere.<sup>53</sup> Transversi agebantur.] Imitatur Sallustium, qui transversos agere dixit pro à recto deducere; pousset hors du sens, hors du bon chemin.<sup>54</sup> Reguli.] Filii Priami. Putabam legendum regii, ut subintelligeretur pueri. Sed ita loqui amat Dictys. Sic infra, Et reliqui reguli, de iisdem.<sup>55</sup> Reclamabat.] Reclamare proprie est contradicere, recusare, refragari. Verum hic usurpavit pro sapienter clamare. Cujus significationis exemplum frustra alibi quæras.

56 Non

CAPUT  
IX. pulus contemptui habitus, <sup>56</sup> non sine pernicie sua, domum discessit. Deinde secuta die rex hortatu Hecubæ Helenam adiit, eamque benigne salutans, bonum animum uti gereret hortatur, <sup>57</sup> quæ cujusque esset, requirit. Tum illa, Alexandri se affinem respondit, magisque ad Priamum & Hecubam, quam ad Plifthenis filios genere pertinere, repetens originem omnem majorum: <sup>58</sup> Danaum enim atque Agenorem, & sui & Priami generis auctores esse. Namque ex Pleiona Danai filia, & Atlante, Electram natam, quam ex Jove gravidam Dardanum genuisse. <sup>59</sup> Ex quo Tros, & dein-

## NOTÆ.

<sup>56</sup> Non sine pernicie sua.] Quia multi cæsi.

<sup>57</sup> Quæ cujusque esset.] Hoc agebat Priamus, ut à se invidiam amoveret. Erat autem ille solennis mos in fidem recipientium. sic apud Virgil. de Sinone.

— Hortamur fari quo sanguine cretus,  
Quidvis ferat, memoret, quæ sit fiducia capto.

Quod si illud non peterent, dicebant. quisquis es. idem, ibid.

## Belus genuit

- 1 Danaum, qui
- 2 Plejonam, quæ
- 3 Electram, quæ
- 4 Dardanum, qui
- 5 Erichthonium, qui
- 6 Troem, qui
- 7 Ilum, qui
- Laomedontem, qui
- Priamum, qui
- Paridem.

Quare, ut vides, remotissima erat Paridis & Helenæ cognatio. Sed & multa etiam in hac serie, contra omnium auctorum sententiam: nam ibi Plejona Danai filia, quam alibi Oceani, & Taygeta Agenoris, quam alii Atlantis, & Oebalus Ar-

## Ex Electra

- 1 Danaus, qui
- 2 Erichthonium, qui
- 3 Troem, qui
- 4 Ilum, qui
- 5 Laomedontem,
- 6 Priamum, qui
- 7 Paridem.

<sup>59</sup> Ex quo Tros.] Erichthonium præterit; ut ex superioribus patet.

Quisquis es, amissos hinc jam obliviscere Grajos.

Noster eris.

Idem & Livius.

<sup>58</sup> Danaum enim atque Agenorem.] An- equam ad Danai & Agenoris posteros deveniret, ipsius Danai & Agenoris cognatio ante oculos ponenda fuit, quæ talis est; Neptunus ex Lybia genuit Belum & Agenorem, Belus Danaum, sic Agenor Danai fuit avunculus, eorum autem posteros sic persequitur Dictys.

## Agenor genuit

- 1 Taygetam, quæ
- 2 Lacedæmonem, quæ
- 3 Amyclam, qui
- 4 Argalum, qui
- 5 Oebalum, qui
- 6 Tyndarum, qui
- 7 Helenam.

gali filius, quem alii Perieris filium dicunt. Ita ut Argalus Perieris avunculus fuerit. Simplicius fuisset dicere, Electram & Taygetam sorores Plejonæ, & Atlantis filias fuisse.

## Ex Taygeta.

- 1 Lacedæmonem, qui
- 2 Amyclam, qui
- 3 Argalum, qui
- 4 Cynortiam, qui
- 5 Perierem, qui
- 6 Oebalum, qui
- 7 Tyndarum, qui
- 8 Helenam.

ceps infecuti reges Ilii. Agenoris porro Taigetam, eamque ex Jove habuisse Lacedæmonem, ex quo Amiclam natum, & ex eo Argalum patrem Oebali, quem Tyndari (ex quo ipsa genita videretur) patrem constaret. Repetebat etiam cum Hecuba materni generis affinitatem.

5 <sup>60</sup> Agenoris quippe filium Phœnicem, & deinde Hecubæ & Ledæ consanguinitatis originem divisisse. Quæ postquam memotiter <sup>61</sup> cuncta retexuit, ad postremum flens, <sup>62</sup> orare, ne se, quæ in fidem semellorum recepta esset, prodendam putarent. Ea secum de domo Menelai apportata, quæ propria fuissent, nihil præterea ablatum. Sed utrum immodico

10 amore Alexandri, <sup>63</sup> an pœnarum metu, quas ob desertam domum à conjugē metuebat, ita sibi consulere maluerit; parum constabat. Igitur Hecuba cognita voluntate, simul ob generis conjunctionem complexa Helenam, ne proderetur, summis opibus annitebatur: quum jam Priamus & <sup>64</sup> reliqui reguli non amplius differendos legatos dicerent, nec resistendum

15 <sup>65</sup> popularium voluntati; solo omnium Deiphobo Hecubæ assenso <sup>66</sup> quem

CAPUT  
X.

## NOTÆ.

60 Agenoris quippe filium Phœnicem.] Legebam, Agenoris quippe filium Phœnicem, & deinde Hecubam & Ledam consanguinitatis originem divisisse. Neque tamen mihi sic satisfaciebam in MSS. Et Dyme patris Hecubæ & Ledæ. Item de Dyme, uade vir doctus legebat, Agenoris quippe Phœnicem & Phœnicem, & inde patres Hecubæ & Ledæ consanguinitatis originem divisisse. Sed neque sic etiam video quomodo Hecubæ & Ledæ consanguinitatis ratio constabit. Ex iisdem MSS. forte melius legatur, Agenoris quippe filium Phœnicem & Dymantem patrem Hecubæ, & Tyndarum Ledæ, consanguinitatis originem divisisse. Ita ut innuat ex Agenoris posteris patres Hecubæ & Ledæ originem duxisse. Nimirum ex posteris Phœnicis Dymantem patrem Hecubæ, sed illud plane incertum est, nam omnino ignoratur genus Dymantis, quis & à quo satus fuerit. Solus Cedrenus, quod sciam, illum ex Danaï posteris ortum dicit, & ita, si illum sequaris, eadem erit Hecubæ & Helenæ affinitatis maternæ ratio, quæ supra paternæ fuit.

61 Cuncta retexuit.] Retexere proprie est, quod jam textum est solvere, disjungere. Unde per metaphoram detexere de verbis usurpavit, pro ea quæ intus quasi texta sunt, ordine effutire, foras ejicere. Quo sensu non memini me alibi observasse. Non male etiam retexere accipias pro simplici texere. Sic infra de Menelao.

62 Orare.] Subauditur caput.

63 An pœnarum.] Ita in MSS. ita ut vox amore utrique conveniat, & Alexandri & pœnarum: & sane ejusmodi exempla in veteribus scriptoribus leguntur, ut diversis enunciationibus unica particula aptetur, quamvis alteri minus proprie congruat, sic Divus Paulus, Epist. 1. ad Tim. cap. 4. Καλοῦμαι γαμῶν, ἀπὸ τοῦ ἀσπαράττου, &c. Versantibus uxores ducere, abstinere cibis, &c. Ubi necesse est intelligere verbum aliquod contrariæ significationis verbo versantibus, quod præponatur verbo abstinere, nempe jubentibus. Sic Phædrus, Fabula 17. libro 4.

Non veto dimitti, verum cruciari fame.

Pro verum jubeo cruciari fame. Et apud Tacitum, in vita Agricolæ: Nec pœna semper, sed sapius pœnitentia contentus esse. Ubi manifestum est contentus esse cum pœna & pœnitentia non posse ex æquo convenire. Tale est & apud Terentium, in Andria, Act. 3. Sc. 5.

Namque hoc tempus præcavere mihi me, non te ulcisci sinit.

Ubi pro sinit debet subintelligi cogit in priori membro sententiæ. Sed illud potius & vitiosum notari debet, cum obalia, tum maxime quod perspicuitatem tollat. Et hic etiam magis probo an pœnarum metu.

64 Reliqui reguli.] Filios Priami intelligit. Sic supra.

65 Popularium voluntate.] Qui reddi Helenam petebant.

66 Quem non aliter.] Unde etiam mortuo

non aliter atque Alexandrum, Helenæ desiderium, <sup>67</sup> à recto consilio præpediebat. Itaque quum obstinate Hecuba nunc Priamum, modò filios deprecaretur: nec à complexu ejus ullo modo, ulla ratione divelli posset, omnes quæ aderant <sup>68</sup> in voluntate ejus traduxit. Ita ad postremum <sup>69</sup> bonum publicum maternagratia est corruptum. Dein postero die Menelaus cum suis in concionem venit, conjugem, & quæcum ea abrepta essent, repetens. Tunc Priamus inter regulos medius astans, factò silentio, optionem Helenæ, quæ ob id in conspectum popularium venerat, offert, si ei videretur, domum ad suos regredi. Quam ferunt dixisse, neque se in patriam regredi velle, neque sibi cum Menelai matrimonio convenire. Itaque reguli habentes Helenam, non sine exultatione è concione discedunt. His actis, Ulysses <sup>70</sup> contestandi magis gratia, quam aliquid ex oratione promoturus, cuncta quæ ab Alexandro contra Græciam indigne commissa essent, <sup>71</sup> retexuit. Ob quæ ultionem brevi testatus est. Deinde Menelaus ira percitus, atroci vultu exitum minatus, consilium dimittit. Quæ ubi ad Priamidæ perlata sunt, confirmant inter seclam, ut per dolos legatos circumveniant. Credebant quippe, quod non frustra eos consilium habuit, si legati imperfecto negotio revertissent, fore uti adversum se grande prælium concitaretur. Igitur Antenor, cujus de sanctitate morum supra memoravimus, Priamum convenit, conjurationemque <sup>72</sup> factam conqueritur: filios quippe ejus non legatis, <sup>73</sup> sed adversum se infidias parare, neque id se passurum. Dein non multo post legatis rem aperit. Ita exploratis omnibus, adhibito præsidio, quum primum opportunum visum est, inviolatos eos dimittit. Dùm hæc apud Trojam aguntur, disseminata jam per universam Græciam fama <sup>74</sup> omnes Pelopidæ in unum <sup>75</sup> conveniunt, atque <sup>76</sup> interposita juris jurandi religione, ni Helena cum abreptis redderetur, bellum se Priamo illaturos confirmant. Legati Lacedæmonia redeunt, de Helena ejusque voluntate narrant. Dein Priami filiorumque ejus adversum se dicta gesta que, grande præconium fidei erga

CAPUT  
XI.CAPUT  
XII.

## NOTÆ.

tuo Alexandro uxorem duxit, quare à Menelao postea crudeliter occisus.

67 *A recto consilio præpediebat.* ] Hic explicat quod supra dixerat, de filiis Priami, transversis agebantur.

68 *In voluntate ejus.* ] Melius dixisset, opinor, in voluntatem suam traduxit.

69 *Bonum publicum.* ] Ex Salust. Jugurth. Ita bonum publicum, ut in plerisque negotiis solet, privata gratia devictum. Et ita in vet. edit.

70 *Contestandi magis gratia.* ] Contestari est testes complorare, obtestari.

71 *Retexuit.* ] Vide supra.

72 *Sed adversus se.* ] Quippe qui legatos hospitio exceperat. Non tam legatis injuriam quam sibi fieri arbitrabatur. Similia

in hospites pietatis exempla in veteribus passim invenias, præcipue in Sacris Litteris vet. Testamenti.

73 *Omnes Pelopida.* ] Quos mox commemorabit.

74 *Interposita jurisjurandi religione.* ] Dictys videtur innuere semel duces conjurasse domo Menelai antequam Argos convenirent; & iterum antequam ad parandas opes militiæ in sua regna discederent. Verum istud à se Dictys protulit, contra veterum auctoritatem; apud quos bis tantum Græcorum duces conjurasse reperias; semel antequam Helenam Menelao collocaretur, cujus jurisjurandi Ulysses auctor dicitur. Apollod. lib. 3. Hygin. Fab. 78. Et iterum postquam Argos convenissent, cum

legatos <sup>75</sup> Antenoris praeferentes. Quae ubi accepere, decernitur uti singuli in suis locis atque imperiis opes belli parent. Igitur ex consilii sententia, opportunus locus ad conveniendum, & in quo de apparatu belli ageretur, <sup>76</sup> Argi Diomedis regnum deligitur. Ita ubi tempus visum est, prius omnium <sup>77</sup> ingenti nomine virtutis atque corporis Ajax Telamonius advenit, & cum eo <sup>78</sup> Teucer frater. Dein haud multo post Idomeneus & Meriones, summa inter se juncti concordia. <sup>79</sup> Eorum ego secutus comitatum, ea quidem <sup>80</sup> quae antea apud Trojam gesta sunt ab Ulyssse cognita quam diligentissime retuli. Et reliqua quae deinceps insecuta sunt, quoniam ipse interfui, quam verissime potero exponam. Igitur post eos quos supra memoravimus, Nestor cum Antilocho & Thrasymede (quos ex Anaxibia susceperat) supervenit. Eos <sup>81</sup> Peneleus insecutus, <sup>82</sup> cum Clonio & Archesilao <sup>83</sup> consanguineis. Dein <sup>84</sup> Prothenor & Leitus, <sup>85</sup> Boeotiae principes. Itemque <sup>86</sup> Schedius & Epistrophus, Phocenses <sup>87</sup> Ascalaphus, & Jalmenus, Orchomenii. Tum <sup>88</sup> Diorei & Meges, ex Phyleo ge-

CAPUT  
XIII.

## NOTÆ.

cum se, non ante domum suam reversuros quam Trojam subvertissent, jurati sunt. De quo Horat. lib. 1. Od. 15.

*Quam multo repetet Græcia milite  
Conjurata tuas rumpere nuptias  
Et regnum Priami vetus.*

<sup>75</sup> Antenoris.] Fidei Antenoris.

<sup>76</sup> Argi Diomedis regnum.] Per Diomedis autem regnum Argos Peloponnesi urbem intellige ad Inachum fluvium, ubi Diomedes, pro Agamemnone, scilicet, inperitabat.

<sup>77</sup> Ingenti nomine virtutis atque corporis.] Nam & post Achillem fortissimus existimabatur, Hom. Iliad. 2.

*Αἰὲς δ' αὖ μιν ἄλκιος ἦεν Τελαμονίος Αἴας,  
Ὀφρ. Ἀχιλλεύς μάλιστα, ὃ δὲ πολὺ φεικτώτερος ἦεν.*

Virorum autem longe praestantissimus erat Telamonius Ajax, dum Achilles iratus erat, nam hic multo praestantissimus erat.

<sup>78</sup> Teucer frater.] Ex patre tantum; nam Ajax ex Periboea, at Teucer ex Heciona natus est.

<sup>79</sup> Eorum ego.] Hoc falsum esse jam multis antea probatum.

<sup>80</sup> Quae antea apud Trojam.] In legatione, scilicet Ulyssis & Menelai.

<sup>81</sup> Peneleus.] Hippalei & Asteropes filius. Alii patrem vocant Hippalmum, alii Hippaleum.

<sup>82</sup> Cum Clonio & Archesilao.] Clonius Lacreti & Cleobules filius, Archesilaus Lyci & Theobulz. Hunc Lycum Archilcum vocat Diodor. lib. 4. Homerus Arcilycon. Iliad. 2.

<sup>83</sup> Consanguineis.] An paterna vel materna origine, nondum potui comperire.

<sup>84</sup> Prothenor & Leitus.] Prothenem Archesilai fratrem facit Hyginus. Leitus Aletrionis & Cleobules filius.

<sup>85</sup> Boeotiae Principes.] Ab Homero discedit ut auctorem suum dissimulet: Homerus enim non solum Prothenorem & Leitum sed etiam Arcesilaum, Clonium, & Peneleum Boeotiorum principes facit.

*Βοιωτῶν μὲν Πηνελόπ, καὶ Λαίης Ἰφίτων,  
Ἀρκεσίλαος τε, Περθένωρ τε Κλήϊος τε.*

Boeotis quidem Peneleus & Leitus imperabant, Archesilausque, Prothenorque, Cloniusque.

<sup>86</sup> Schedius & Epistrophus.] Iphiti Naulolidæ & Hippolites filii.

*Ἀττικὸς Φουκίων Σχέδιος καὶ Ἐπιστροφῶν Ἰφίης Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυκολίδου.*

Vernum Phocensium Schediusque & Epistrophus duces,

Filii erant Iphisi magnanimi Naulolida.

Et nescio quos auctores sequutus, Hyginus eos Argis venisse dixerit. Fab. 97.

<sup>87</sup> Ascalaphus & Jalmenus.] Filii Martis & Astyoche. De iis vide infra in Catalogo.

<sup>88</sup> Diorei.] Amaruncei filius.

B 3. 89 Enry.

CAPUT  
XIV.

nitus. Thoas ex Andramone, <sup>89</sup> Eurypylus Evemonis, Ormenius, & <sup>90</sup> Leontheus. Post quos Achilles Pelei & Thetidis, quæ <sup>91</sup> ex Chirone dicebatur. Hic in primis adolescentiæ annis procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes jam tum virtute & gloria superabat. <sup>92</sup> Neque tamen aberat ab eo vis quædam inconsulta, & fera morum impatientia. Cum eo <sup>93</sup> Patroclus & <sup>94</sup> Phoenix, <sup>95</sup> alter propter conjunctionem amicitia, <sup>96</sup> alter custos atque rector ejus. <sup>97</sup> Tlepolemus, dein Eutraphates. Insecuti sunt <sup>98</sup> Phidippus & Antiphus, insignes armorum specie, avo Hercule. Post hos <sup>99</sup> Protefilaus Iphicli, cum Podarce fratre. Affuit & Eumelus <sup>1</sup> Pheræus, <sup>2</sup> cujus pater Admetus quondam vicaria morte conjugis fata propria pertulerat. Podalirius & Machaon, <sup>3</sup> Tricenses, Æsculapio geniti, acciti ad id bellum. <sup>4</sup> ob solertiam medicæ artis. Deinde <sup>5</sup> Pæantis Philocteta, qui comes Herculis post discessum

N O T A.

89 Eurypylus, Evemonis, Ormenius.] Scribe Evemonis.

Εὐρύπυλος Εὐαίμωνος ἀγλαῦ υἱός.

Eurypylus, Evemonis inclutus filius.

Ormenius autem ab Ormenio urbe Thesfaliz, de qua infra. Sed obiter corrigendus Hyginus Fab. 97. Ubi Eurypylus Evemonis & Opis filius Orchomeno navibus, XL. Scribe ex Ormenio. Nihil certius.

90 Leontheus.] Filius Coronæ, qui Coronus Cænei filius fuit. Hom.

Ἀΐας τῷ γὰρ Λεοντίῳ ὁ γὰρ ἀΐας Ἰδὸς ὑπερβορείῳ Κορῶνι Κανείδῳ.

Et cum illo (Polypate, filio Pirithoi) ibat Leontheus,

Ramus Martis, filius magnanimi Coronæ Canide.

91 Qua ex Chirone dicebatur.] Sic & libro 6. Thetidem Chironis filiam dicit. Idem Scholast. Apollonii lib. 1. Argon. illum vide. Verum alii Achillis matrem non Thetidem, sed Philomelam Actoris filiam dicunt. In iis scholiastes Apollonii & apud eum Deimachus, Eustathius & schol. Aristophanis, in Nubib.

92 Neque tamen aberat.] Optime ex Homero & aliis. Sic Horat. in Arte.

— Honoratum si forte reponis Achillem, Impiger, iracundus, inexorabilis, acer: Furaneges sibi nata, nihil non arroget armis.

93 Patroclus.] Menœtii & Philomelæ, five potius, Stenelæ filius.

94 Phoenix.] Amyntoris filius.

95 Alter propter conjunctionem.] Patroclus scilicet, qui & Achillis genere proxi-

mus fuit. Nam Actor Menœtium suscepit ex Ægina, quæ antea ex Jone Æacum pepererat. At ex Æaco Peleus, Achillis pater. Æacus igitur & Menœtius ex matre fratres erant, Peleus & Patroclus consobrini. Alii hanc proximitatem aliter texunt, & Peleum & Menœtium fratres faciunt, adeoque Patroclum Achillis consobrinum.

96 Alter custos.] Vide Hom. 9. Iliad.

97 Tlepolemus.] Herculis & Astyoche filius. Homer.

Ὁ γὰρ Πίπυς Ἀστυόχῃς βίη Ἡρακλείῃ.

Quem peperit Astyoche virtuti Herculeæ.

98 Phidippus & Antiphus.] Ex Thessalo & Chalciopæ nati, qui Thessalus Herculis filius fuit.

99 Protefilaus Iphicli.] Ejus mater Eustathio, & Hygino Diomedæ, Apollodoro dicitur Automedusa. Hic prius Iolans dicebatur, sed postquam Trojam venit, primusque ex navibus exiit, Protefilai nomen invenit, quod πρῶτος ἔλαβεν καὶ πρῶτος ἔλαβεν καὶ πρῶτος.

1 Pheræus.] A Pheris urbe Thesfaliz, de qua infra.

2 Cujus pater Admetus.] Euripid. in Alceste. Apollodor. lib. 1. Hygin. fab. 51. Tzetzes, in Chylad. hist. 53.

3 Tricenses.] Ex Trica urbe Thesfaliz juxta Peneum; de qua infra.

4 Ob scientiam Medicinæ artis.] Homer.

Ἰππὶρ ἀγαθὰ Ποδάλειρος ἠδὲ Μάχαιον.

Medici boni, Podalirius & Machaon.

5 Pæantis Philocteta.] Philoctetæ matrem Demonassæ vocat Hyginus.

— 6 A Diis

ejus <sup>6</sup> à Diis sagittas divinas industriæ præmium consecutus est. <sup>7</sup> Nireus pulcher ex Syme. Ex Athenis <sup>8</sup> Mnestheus, & Ajax Oilei ex Locride. Ex Argis <sup>9</sup> Amphiloehus Amphiarai, & <sup>10</sup> Sthenelus Capanei, & cum his <sup>11</sup> Euryalus Mecistei. Deinde ex Ætolia <sup>12</sup> Thevandrus Polynicis. <sup>13</sup> Postremo omnium <sup>14</sup> Demophon, atque Achamas fuere, <sup>15</sup> cuncti ex origine Pelopis. Sed eos quos supra memoravimus, plures alii ex suis quique regionibus, partim ex regum comitibus, alii ipsius regni participes insecuti sunt: quorum nomina sigillatim exponere haud necessarium visum est. Igitur ubi Argos omnes venere, Diomedes hospitio cunctos recipit, necessariaque præbet. Deinde Agamemnon grande auri pondus Mycenis apportatum per singulos dispartiens, promptiores animos omnium ad bellum quod parabatur, facit. Tum communi consilio super <sup>16</sup> conditione prælii, jusjurandum interponi hoc modo placuit: <sup>17</sup> Calchas filius Thestoris, præcius futurorum, <sup>18</sup> porcum mare in medium forum <sup>19</sup> afferri jubet, <sup>20</sup> quem in duas partes exsectum, orienti occidentique dividit, atque ita singulos nudatis gladiis per medium transire jubet. Deinde mucronibus sanguine ejus oblitis, adhibitis etiam aliis ad eam rem ne-

CAPUT XV.

## NOTÆ.

<sup>6</sup> *A Diis sagittas divinas industria.* ] Non à Diis sed ab Hercule, neque ob industriam, c. si Homero πῆλιν ἐν εἰδῶς. Sed quod Herculi pyram struxisset.

<sup>7</sup> *Nireus pulcher.* ] Aglaïes & Charopi filius.

Νῆρεὺς Ἀγλαΐης π υῖος, χερσὶ ποιεῖ τ' ἀνὰ θεῶν,  
Μῆρεὺς δὲ καὶ δαΐς ἀνὴρ κατὰ Ἴλιον ἦλθε,  
Τῶν ἀθανάτων, περ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

*Nireus Aglaïes filius & Charopi regis, Nireus qui pulcherrimus vir ad Ilium venit Aliorum Danaum post inculpabilem Achillem.*

<sup>8</sup> *Mnestheus.* ] Homero Meneſtreus, filius Petei.

<sup>9</sup> *Amphiloehus Amphiarai.* ] Amphiloehus quidem Amphiarai filius fuit, sed nemo cum inter Græciæ duces præter Diætym retulit; & Homerus ne ejus meminit quidem.

<sup>10</sup> *Stenelus.* ] Capanei & Evadnes filius.

<sup>11</sup> *Et cum his Euryalus.* ] Ex Homero

Τοῖς δ' ἀπὸ Βοιωτῶν τελευτῶντις ἰστέον φῶς,  
Μακρόν δ' ἦν Τάλαονιδος ἀνὰ θεῶν.

*Et cum his Euryalus tertius ibat, Deo similis vir, Mecistei filius Talaonida regis.*

Verum hic Dyctis Euryalum Amphiloehi & Steneli socium facit, quem Homerus Diomedis & Steneli.

<sup>12</sup> *Thevandrus.* ] Non meminit Homerus; at cum Hyginus inter eos qui in equo Trojano sederunt, commemorat.

<sup>13</sup> *Demophon atque Acamas.* ] Theſ. i & Phædræ; eorum quidem non meminit Homerus. Verum Plutarchus in vita Theſei. Pausanius, Euripid. Scholiastes, Quintus Calaber, Tryphiodorus & alii eos affirmant bello Trojano interfuisse.

<sup>14</sup> *Cuncti ex origine Pelopis.* ] Nescio quos auctores sequutus hic noster ait, eos omnes duces ex origine Pelopis fuisse; nam id omnino falsum est; lege modo Apollod. Hygin. &c.

<sup>15</sup> *Conditione prælii.* ] Prælium & bellum confundit noster & utroque promiscue utitur.

<sup>16</sup> *Calchas Thestoris.* ] Καλχῆς Θεστιάδης. Hom.

<sup>17</sup> *Porcum mare.* ] Recte. Sic antiquis dicebatur *bos mas*, *bos scæmina*, *agnus scæmina*.

<sup>18</sup> *Quem in duas partes exsectum, &c.* ] Qui mos in foderibus sancendis primis illis temporibus solemnis fuit. Genesis, cap. xv. vers. 9. *Et respondit Dominus, sume, inquit, mihi vaccam trientem, & capram trientem & arietem annorum trium, turturem quoque & columbam. u. 10. qui tollens universa hæc, divisit ea per medium & utraque partes contra se alteri secus posuit, autem amicum non divisit; &c. u. 17. & apparuit*



CAPUT  
XVI.

cessariis, inimicitias sibi cum Priamo per religionem confirmant, <sup>19</sup> neque prius se bellum deserturos, <sup>20</sup> quam Ilium atque omne regnum eruisent. Quis perfectis pure lauti, Martem atque Concordiam multis immolationibus sibi <sup>21</sup> ad hospitavere. Dein in templo Junonis Argivæ rector omnium declarari placuit. Igitur singuli in tabellis, quas ad deligendum belli principem, <sup>22</sup> quem cuique videretur, acceperant, <sup>23</sup> Punicis litteris nomen Agamemnonis designant. Ita consensu omnium secundo rumore, summam belli atque exercitus in se suscipit: quod <sup>24</sup> & propter germanum, cuius gratia id parabatur bellum, & propter magnam opum vim, quibus præter ceteros Græciæ reges magnus atque clarus habebatur. <sup>25</sup> merito acciderat. Dein duces præfectosque navium Achillem, <sup>26</sup> Aiacem, Phœnicemque destinant. Præponitur etiam campestri exercitui Palamedes cum Diomede & Ulysse, ita ut intet se <sup>27</sup> diurnas, vigiliarumque vices dispartiant. His peractis, ad parandas opes atque instrumenta militiæ, singulis in sua regna discedunt. Interim belli studio <sup>15</sup> ardebat omnis Græcia: arma tela, equi, naves, atque hæc omni <sup>28</sup> toto biennio præparantur: quum juvenus partim sua sponte, alii æqualium ad

## N O T Æ.

apparuit clibanus fumans. & lampas ignis transiens inter divisiones illas.

Inter divisiones illas transibant etiam qui feriebant fœdera, Jerem. cap. 34. vers. 18.

Et dabo viros qui pravariicati sunt fœdus meum. & non observaverunt verba fœderis quibus assensu sunt in conspectu meo vitulum quem occiderunt in duas partes. & transierunt inter divisiones ejus. vers. 19. Principes Juda & principes Jerusalem, Eunuchi & Sacerdotes & omnis populus terra, qui transierunt inter divisiones vituli. Eo autem significabant ita se in duas partes dividi & scindi velle, si scientes fallerent.

19 Neque prius se bellum deserturos. ] Repete verbum confirmans à communi (ut Græcis dicunt) itaque sic vox confirmans duplicem habet significationem. Quod ego vitiosum puto; nam obscuritatem affert, & contra judicium est. Sed vide notata pagina xi.

20 Quam Ilium atque omne regnum eruisent. ] Pausanias. ἐν τῷ ἱερὲι Παναθηναίων πολὺν χρόνον ἢ τὸ ἱεὺς ἔλασεν, ἢ ἡμετέριος πλοῦτι σφῆς ἐπιλάσας.

Ibi permansuros donec vel Ilium ceperint, vel pugnantes eos mors occuparit.

21 Ad hospitavere. ] Sibi amicos faventes & propitios reddidere. Nemo quod sciam hac voce usus est. Hospitare etiam

activa, quod alii passiva terminatione hospitari.

22 Quem cuique videretur. ] Subaudi deligere.

23 Punicis litteris. ] Punicæ litteræ Græcis ignotæ esse non poterant; nam à Phœnicibus ad eos cum litteris scientiæ venerunt. Sed unde noster istud hauserit, incertum est. Puto eum de suo addidisse, ut sibi majorem fidem conciliaret.

24 Et propter germanum. ] Hanc opinionem secutus Euripid. in Iphigenia in Aulid.

Καὶ μὲν ἑταίρῳ κατὰ Μενέλαον χάριν.

ἔδοξα, σφῆρας γὰρ.

Et me ducem exorcitus in Menelai gratiam elegerunt, ejus fratrem.

Sed eam refutat Eustath. & alteram amplectitur; namque Agamemnonem ducem omnium factum, quod ceteros divitiis superaret, quippe qui præter Peloponnesum plures insulas sub ditione teneret, ut Rhodum, Aeginam, &c.

25 Merito acciderat. ] Certe rescribendum accidit. Nisi dicas hic noster male tempora mutasse.

26 Aiacem. ] Telamonium scilicet, qui Achilli consobrinus.

27 Diurnas. ] Repete vices.

28 Toto biennio. ] Vid. loc. infig. Eustath. circ. finem. Iliad.

29 Undi.

gloriam æmulatione ad munia militiæ festinarent. Sed inter hæc summa cura, vis magna navium præcipue fabricatur, scilicet ne multa millia exercituum <sup>29</sup> undique versum in unum collecta, <sup>30</sup> incuria navigandi tardarentur. Igitur peracto biennio ad <sup>31</sup> Aulida Boëotiz (nam is locus delectus fuerat) singuli reges pro facultate opum, regni que instructas classes præmittunt. Ex quibus primus Agamemnon ex Mycenis <sup>32</sup> naves centum, <sup>33</sup> aliasque sexaginta, quas ex diversis civitatibus, quæ sub eo erant, contraxerat, Agapenorem præfecit. Nestor nonaginta navium instructam classem. Menelaus ex omni Lacedæmone naves sexaginta. Mnestheus ex Athenis quinquaginta. <sup>34</sup> Elephenor ex Eubœa triginta. Ajax Telamoni-  
 10 nus ex Salamine xii. <sup>35</sup> Diomedes ex Argis lxxx. navium classem. Ascalaphus & Jalmenus <sup>36</sup> Orchomenii, naves xxx. Oileus Ajax xl. Item ex omni Bœotia Archefilaus, Prothenor, Penelopeus, Leitus, Clonius, naves l. Ex Phocide Scedius & Epistrophus, xl. Dein Thalpius & Diore.

## NOTÆ.

<sup>29</sup> Undique versum.] Unica voce legendum undique versum. Sic Solin. cap. 53. undique versum quousquam gentium sint ad regiam Memnonis convenere.

<sup>30</sup> Incuria navigandi.] Pro incuria eorum qua ad navigandum necessaria erant.

<sup>31</sup> Aulida.] Juxta Euripum Eubœæ.

<sup>32</sup> Naves centum.] Supple, præmisit, adduxit, &c. Et Homerum præcipue hic sequitur Dyctis, etsi ab eo aliquando diversus abit; quod ego indicasse contenta, reliqua præteribo, ubi cum illo congruit.

<sup>33</sup> Aliasque sexaginta.] Nemo non videt legendum esse: alii que sexaginta, &c. Agapenorem præfecit. Sexaginta illas naves Arcadii dederat Agamemnon, qui, quod mediterranei essent, fabricandis navibus parum idonei videbantur. Homer.

Τὸν ἤρχ' Ἀγαμέμνων πᾶσι κρείων Ἀγαπήνωρ,  
 Ἐξήκοντα πῦν. πολέες δ' ἐν νηὶ ἑκάστη,  
 Ἀρκάδης δὲ δῆρι Ἰθάκην ἐπιστάδῃσι πολέμοιο  
 Λοῦτις δ' ἑσθὶν δῶκεν αἰνὰς αἰδράων Ἀγαμέμνων,  
 Νῆας ἱερόταμους πρῶτον ἐπὶ οἴκῳ πόντον,  
 Ἀτρεΐδης, ἐπὶ ὕσθρῳ, Ἰωλκίοισι ἔργα μακρὰ

His imperabat Ancai filius rex Agapenor  
 Cum sexaginta navibus, multi autem in  
 singulam navem.

Arcades viri ascenderunt, bello instructi.

Ipse enim eis dedit rex virorum Agamemnon  
 Naves bene transstratas ad transfretandum  
 magnam pontum.

Atreides, quoniam non ipsis marina opera  
 erant erant.

<sup>34</sup> Elephenor ex Eubœa triginta.] At illi  
 Homer. quadraginta naves tribuit.

Τὸν δ' αὖτ' ἑταρόνδ' Ἐλεφένωρ ἔξος ἄρ' ἔσθ',  
 Χαλκιδοντιᾶδης μετὰ δῶκεν ὄρχος Ἀβάντων.  
 Τῶ δ' αἶμα' Ἀβάντης ἔπειτο ποσειδάωνι καμάν-  
 τος, &c.

Τῶ δ' αἶμα' ποσειδάωντος μετὰ δῶκεν νῆας ἔπειτο.

Horum autem duxeras Elephenor, rami  
 Martis,  
 Chalcodontis filius, magnanimitorum prin-  
 ceps Abantum.

Hunc simul Abantes sequebantur veloces à  
 tergo comati, &c.

Hunc simul quadraginta nigra naves se-  
 quebantur.

Sed hic noster Hyginum sequutus est.

<sup>35</sup> Diomedes.] Cum Stenelo & Euryalo.  
 Verum Diomedis tantum meminit Diogenes,  
 quia.

Συμπάντων δ' ἐκείνῳ βολὴν ἀνὰ δὲ Διομήδης  
 Omnibus præerat fortis Diomedes.

Euryali non meminit Hygin. qui Diome-  
 di naves triginta tribuit, Stenelo viginti  
 quinque.

<sup>36</sup> Orchomenii.] Ex Orchomeno, urbe  
 Bœotiz supra Copaidem lacum, ad Cephis-  
 sum fluvium.

Alia est Orchomenus in Arcadia, intra  
 Parthenium montem & Stymphalum flu-  
 vium. Hujus vestigia sua ætate vix appa-  
 ruisse scribit Strabo.

C

37 Elide

cum Amphimacho & Polyxeno ex <sup>37</sup> Elide, aliisque civitatibus regionis ejus, naves XL. Theas ex <sup>38</sup> Aetolia XL. Meges <sup>39</sup> ex Dulichio & ex insulis Echinadibus, XL. Idomeneus cum Merione ex omni Creta classum navium LXXX. <sup>40</sup> Ex Ithaca Ulysses XII. <sup>41</sup> Prothous, Magnes XL. Tlapolemus ex <sup>42</sup> Rhodo, aliisque insulis quae circa eam erant, <sup>43</sup> octo. Eumelus XI. <sup>44</sup> Pheris. <sup>45</sup> Achilles ex Pelasgico quinquaginta. Nireus ex <sup>46</sup> Syme tres, Po-

## N O T A.

<sup>37</sup> Elide aliisque civitatibus.] Ut Buprasio, Hyrmiae, Myrsino. De quibus vide Strab. lib. 8. Elis autem regio Peloponnesi, ad littus occidentem.

<sup>38</sup> Aetolia.] Inter Acarnaniam & Corinthiacum sinum.

<sup>39</sup> Ex Dulichio & insulis Echinadibus.] At de Echinadibus insulis una est ipsum Dulichium. Nimirum Homerum imitatus est, qui figura uti amat, qua pars ponitur cum toto.

Οἱ δ' ἐν Δυλίκῳ ἔχιναν θ' Ἰόνιον.

Quique ex Dulichio sacrisque Echinadibus.

Οἱ δ' Εὐβοίᾳ ἔχον, καὶ Χαλκίδι θ' Ἐρετρίας.

Quique Euboeam habitabant, & Chalcida & Eretriam.

Cum sint in Euboea Chalcis & Eretria. Eadem figura usi sunt Hipponax, Alcman & Aeschylus. Echinades insulae in mari Ionio, juxta Peloponnesum; nunc Coxulari.

<sup>40</sup> Ex Ithaca.] Ionii maris insula, supra Cephaleniam; hodie valla di compaza, Phiaci Turcis dicitur. Neque ex Ithaca tantum naves suas instruxerat Ulysses, sed ex Cephalenia, Leucade, Zacyntho, Samo, insulis, & ex Epiro. Homer.

<sup>41</sup> Prothous Magnes.] E Magnesia, Thessalia regione intra Peneum fluvium & Pelium montem. Verum cum circa Peneum & Pelium habitarent etiam alii, quos Homerus commemoravit, ut Gortynii, Pheræi, qui Eumelum secuti sunt, & alii plures: quaeritur qui fuerint illi Magnetes Prothoo subditi; neque enim ullum eorum locum signavit Homerus, sed obscure designavit, inquit eos circa Peneum habitare. Respondet Strabo, ob continentes migrationes, mutationes, permixtionesque communitalum, etiam nomina gentesque confusas esse: unde factum est

ut nostris hominibus nonnunquam offeratur perplexitas.

<sup>42</sup> Rhodo aliisque circa eam insulis.] Scripserat Homerus.

Οἱ Ρῶδοι ἀμφὶ Ῥόδον, ἀπὸ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ. Λίδος, Γελυσσόντι, καὶ Θερμύωντι Κάμινον. Τῶν μὲν Τληπόλεμος θυελαυτὴς ἡγήμενός.

Qui Rhodum habitabant, trifariam distincti. Lindum, Falyssumque & argillifera Camirum. Hic quidem imperabat Tleppolemus hasta inclutus.

Noster putavit Lindum, Falyssum & Camirum esse insulas, Rhodo adjacentes; quae revera sunt ipsius Rhodi urbes. Vide Strab. lib. 14.

<sup>43</sup> Octo.] Homerus novem naves dat, ut Hygin. & Dares.

<sup>44</sup> Pheris.] Hyginum corrigendum puto, qui scribit Eumelum ex Perrhebia. Sane Homer. Pheras, lacum Boeideum, Boeben, Glaphuras & Jolum nominat; cum Eumelo subditos recenset. Pheræ termini sunt Pelasgici campi ad Magnesium, qui ad Pelium usque montem porrigitur, stadiis CLX. Boebis palus, Pheris vicina est & contigua extremitatibus Pelii atque Magnesium. Boebe opidulum, est paludi imminens. Glaphyrarum non meminit Strabo. Stephanus Thessaliae urbem dedit. Eustathius à Glaphyro quodam dictas scribit, ejus locum obiter emendabis: κλυθίονος δὲ τῆς μεταποδῆτος γλαφύρας. Rescribe. Γλαφύρας à supra memorato Glaphyro. Jolcos ad littus maris sinus Pelasgici. Hinc Argonautæ navem solverunt. Joleon vocat Homer.

<sup>45</sup> Ex Pelasgico.] Pelasgium hic dicit, quod Homerus Pelasgicum Argos; nimirum Thessaliam illam, quae est inter ostia Penei & Thermopylas, usque ad montem Pindum: quod ea loca Pelasgi, vaga gens, quondam obrinuerint.

<sup>46</sup> Syme.] Insula maris Carpathii, inter Rhodum

darces & Protefilus <sup>47</sup> ex Phylaca, aliisque quibus præerant locis, naves  
 xli. <sup>48</sup> Podalirius & Machaon xxx. Philoctetes ex <sup>49</sup> Methone aliisque ci-  
 vitatibus, naves septem. Eurypylus <sup>50</sup> Ormenius, xli. Guneus, xxli.  
<sup>51</sup> Perhæbis Leonteus & Polypætes <sup>52</sup> ex suis regionibus xli. <sup>53</sup> Ex insulis  
 5 Nisyro, Carpatho, Co, Caso & Calydnis xxx. <sup>54</sup> Theſſandrus  
 Polynicis, quem supra memoravimus, ex Thebis naves quinquagin-  
 ta. Calchas ex <sup>55</sup> Acarnania viginti. <sup>56</sup> Mopsus ex Colophone xx.

## NOTÆ.

Rhodium & Gnidum; olim *Mæſſæpontis* dictæ  
 & *Ægle*.

<sup>47</sup> *Ex Phylaca aliisque*, &c.] Ut Py-  
 ræſum, fanum Ceres, Itona, Antrona  
 & Pteleum; quæ sub Proteſilao fuerunt,  
 & sitæ erant in ora maritima Phiotidis, se-  
 cundum Achillis ditionem usque ad An-  
 tronem. Et Phylace Thebis Phiotidis  
 propinqua, quæ & ipsæ suberant Proteſilao,  
 ut Alos quoque & Larissa, Cremaste, &  
 Demetrium, versus ortum à monte Othry.  
 Demeter Græcis est Ceres; itaque De-  
 metrium Ceres fanum. Et Homerus vo-  
 cavit Pyrasum. Fuit Pyrasus urbs commo-  
 do portu prædita, à duobus stadiis habens lu-  
 cum Cereri sacrum, ejusdemque templum.  
 Infra Thebas viginti stadiis jacebat Pyrasus.  
 Prope Amphriliū amnem Iton; ubi Ito-  
 niæ templum Minervæ. Supra Antronem  
 est Pteleum, supra Pteleum Thebæ, supra  
 Thebas Alos. Strab. lib. 9.

<sup>48</sup> *Podalirius & Machaon*.] Ex Tricca,  
 Methone, & Oechalia. Homer. Tricca qui-  
 dem & Methone urbes Ætiazotidis, Theſſa-  
 liæ regionis. supra Peneum fluvium. Sed  
 de Oechalia, quam Eurysti urbem Homerus  
 vocat, ambigitur ubi locorum sita fuerit:  
 nam eam in Ætiazotide ponunt & in Eu-  
 boea, & in Arcadia.

<sup>49</sup> *Methone aliisque civitatibus*.] Thau-  
 macia, Melibœa & Olizone; quæ omnes  
 in Magnesia, ad ipsum maris litus: nam  
 Magnesiæ Philoctetæ ditionem Veteres ad-  
 scripserunt.

<sup>50</sup> *Ormenius*.] Ex Ormenio, civitate Ma-  
 gnesiæ in littore sinus Pelasgici, sub Pelio  
 monte. Homerus addit fontem Hypercam  
 & urbem Asterium. Hypercam in media  
 Phææorum urbe ponit Strabo, & non pro-  
 cul inde Asterium.

<sup>51</sup> *Perhæbis*.] Perhæbi primo eam  
 Theſſaliæ partem tenuerunt, quæ est supra  
 Peneum ad Olympum montem; sed postea  
 & Lapithis superari, montana Pindi occu-

pavere, juxta Athamanas. Et de his loquitur  
 Dictys. Nam inde erat Guneus. Ibidem  
 etiam *Enimas* populos fuisse existimo &  
 urbem Cyphum; de quibus Homerus.

<sup>52</sup> *Ex suis regionibus*.] Ex Argissa,  
 Gyrtone, Orthe, Elone, Oloofone, ur-  
 bibus Perhæbiæ superioris, ejus scilicet  
 quæ ad Olympum montem. Vide Strab.  
 lib. 9.

<sup>53</sup> *Ex insulis*.] De his insulis, quæ sunt  
 in mari Carpathio, vide Strabonem, in lise  
 lib. 10.

<sup>54</sup> *Theſſandrus Polynicis*.] Deest in Ca-  
 talogo Homeri. Noster quia auctore suo  
 deficitur, sibi non constat: nam hic ait  
 Thebis venisse cum supra memoratis, hæc  
 est. Boeotis Arceſilao, Prothenore, Pene-  
 leo, Leito, Clonio; & paulò ante dixit,  
 venisse ex Ætolia. Quod nulla ratione ful-  
 ciri potest. Quum Theſſandrus per Epi-  
 gonos restitutus sit in Thebarum regnum,  
 ante expeditionem Trojanam. At in Ho-  
 mero nulla ejus mentio; quia occisus ante  
 iram Achillis. Addit etiam noster Cal-  
 chantem, Mopsus, Epeum; quorum  
 nulla mentio in Homeri Catalogo. Nec  
 verisimile Calchantem & Epeum tot naves  
 instruxisse. Mopsi in Trojana expeditione  
 non memini fieri alibi mentionem; con-  
 tra omnis antiquitas consentit, in reditu  
 Calchantem, quum aliis comitatus appu-  
 lisset Colophona, ubi regnabat Mopsus  
 Mantus filius, insignis vaticinandi peritia,  
 victum à Mopso, arguente ejus incitiam,  
 pudore an dolore confusum, interiisse. *Jo-  
 ſias Mercerus*.

<sup>55</sup> *Acarnania*.] Sub sinu Ambracio. At  
 Mycenis Calchantem venisse, scribit Hygin.  
 Porro hic ei naves dat noster, illo Homeri  
 deceptus. Iliad.

*Καὶ ναῖσι: ἡγήσατο Ἴλιον νέον.*

*Et navibus dux fuit Achivorum intra flumen.*

<sup>56</sup> *Mopsus*.] Duo fuere Mopsi, ambo  
 divi.

<sup>57</sup> Epeus ex insulis Cycladibus <sup>58</sup> triginta. Easque magna vi frumenti, <sup>59</sup> aliis quoque necessariorum cibi replent. Quippe ita ab Agamemnone mandatum acceperant, scilicet ne <sup>60</sup> tanta vis militum, necessariorum penuria fatigaretur. Igitur inter tantum classium apparatus, <sup>61</sup> equi atque currus bellici, ob locorum conditionem multi, sed pedestres milites pars maxima. Ob eam causam, <sup>62</sup> per omnem Græciam multo majore egestate pabuli, equitatus usus prohibetur. Præterea fuere multi, qui ob artis peritiam necessarii nautico apparatusi credebantur. Per idem tempus Lycius Sarpedon, neque pretio neque gratia <sup>63</sup> Phalidis Sidoniorum regis allici potuit, ut societatem militiæ nostræ adversus Trojanos sequeretur. Quippe quem jam Priamus donis amplioribus, iisque postea duplicatis, fidissimum sibi retinuerat. Omnium autem classium numerus, quem ex diversis Græciæ regnis contractum supra exposuimus, toto quinquennio instructus, præparatusque est. Ita quum nulla jam res profectioem nisi absentia militis retardaret, cuncti duces veluti signo 15

## NOTÆ.

divinandi scicantia illustres. Prior Ampyci & Chloridis filius, qui Argonautas sequutus, morsu serpentis interiit. Alter Mantus filius, quæ Manto ex Tiresia nata fuit. De posteriori loquitur Dictys, etsi eum Dares inter Priami duces recenset.

<sup>57</sup> Epeus.] Hic est, qui equum Trojanum fabricavit.

<sup>58</sup> Triginta.] Itaque ex Dicty navium Græcarum numerus fuit 1253. at ex Homero 1186. Scholiastes Euripidis in Oreste, fuisse dicit 1155. Dares tantum 1140. Cedrenus 1148. Thucydides & Chrysostramus 1200.

<sup>59</sup> Aliis quoque necessariorum cibi.] *Necessaria cibi*, ut in fine hujus libri: *Frumenta, vinum aliaque cibi necessaria Anius ejusque filia præbuerunt.* Et aliis necessariorum, *τῶν ἄλλων τῶν ἐκτακτικῶν.* Sic supra: *Interea legatorum Palamedes.* Sic lib. 4. *aurum atque reliqua præda.* Jos. Mercer.

<sup>60</sup> Tanta vis militum.] Eustathius tradit Græcorum exercitum fuisse 120000. militum. Et apud eum Aristarchus 142320. alii numerant 315000. verum Thucydides regulam dat, qua vere numerus militum Græcorum dignosci possit. Nam cum Homerus Boeotiorum naves singulas centenarum ac vicenarum hominum fuisse dixerit, Philoctetæ vero singulas hominum quinquagenarum, inde colligere licet maximas, minimas naves fuisse tantum hominum 85. at ex Homero naves erant 1186; quibus per 85 multiplicata numerus militum erit

1008100. quod si alium navigiorum numerum cum aliis sequaris, eodem per 85 multiplicato, quot milites fuerint, facillime invenies.

<sup>61</sup> Equi atque currus bellici.] Euripid. in Iphig. in Aulid.

*Τυπιδὸν δὲ Ἐλιδὸς αἰχμῶντι δόξῃ.*

*Τύχη λαβόντις τὸν πορ, Αἰλίδος βάλει.*

*Ἦχουσι τῆσδε, ναῦσιν ἀπὸ τῶν ὅσων,*

*Ἰπποῖς, πῶν πολεῖς τ' ἄρμασιν ἡ ἰσχυρῶν.*

*Hinc Græci ruentes ad bellum.*

*Armis correptis in angustas Aulidis sedes*

*Veniunt hujus. navibus & clypeis simul.*

*Ac equis & multis curribus instructi.*

<sup>62</sup> Omnem Græciam.] Homerus tamen ubique Argos dicit: *ἰσχυρῶν, ἰσχυρῶν.* Unde Horat. ll. Jod. *Apertum dicit equis Argos.*

<sup>63</sup> Phalidis Sidoniorum regis.] Lectio hæc à correctoribus est, qui legerant infra, lib. 4. *Phalam Sidonium;* sed is Sidonius quidem, at non rex Sidonis, sed classis rector Memnonis; ut videtur mercenarius. Et alioquin *Phala* non sit *Phalidis*. Librorum unus *frigie* alter *frigie*, ut videatur fuisse *Phrygis*. Hæc Josias Mercerus. Sed profecto aliud latet. Nam cum Memnon Trojanorum partes sequutus sit, non video qui Sarpedonem per mercenarios suos sollicitare potuerit ut Græcis opem ferret. Quare omnino adducor ut credam, hic desiderari nomen regis Sidoniorum, cujus five patrem five fratrem ab Alexandro interfectum, supra refert Dictys. Sed verum ejus nomen invenire, hoc opus hic labor est.

64 Circa

dato, una atque eodem tempore Aulidem confluunt. Interim in ipsa navigandi festinatione Agamemnon, quem à cunctis regem omnium declaratum supra docuimus, longius, paulo ab exercitu progressus, forte conspicit <sup>64</sup> circa lucum Dianæ pascentem capream: imprudensque religionis, quæ in eo loco erat, <sup>65</sup> jaculo transfigit. Neque multo post <sup>66</sup> irane cœlesti an ob mutationem aëris corporibus <sup>67</sup> pertentatis, lues invadit: atque interim in dies magis magisque sæviens, multa millia fatigare, & <sup>68</sup> promisce <sup>69</sup> per pecora atque exercitum grassari. Prorsus nullus funeri modus, neque requies: uti quidque malo obvium fuerat, vastabatur. Quibus rebus sollicitis ducibus <sup>70</sup> mulier quædam deo plena Dianæ iram fatur. Eam namque ob necem capræ, qua maxime lætabatur <sup>71</sup> sacrilegii poenas ab exercitu expetere: nec leniri, priusquam auctor tanti sceleris filiam natu maximam, <sup>72</sup> vicariam victimam immolasset. Quæ vox ut ad exercitum venit, omnes duces Agamemnonem adeunt. Eum quippe primo <sup>73</sup> orare, recusantemque ad postremum cogere, uti malo obviam properaret. Sed ubi obstinate renuere vident, nec ulla vi queunt flectere, plurimis <sup>74</sup> convitiis insecuti, ad postremum <sup>75</sup> regio honore spoliavere: ac ne

CAPUT  
XIX.

## NOTÆ.

64 *Circa lucum Dianæ.*] Quæ religiose colabatur in Aulide. De hoc luco Dianæ intelligenda sunt ista Euripidis, in Iphigen. Aulid.

Πολύβουτι δὲ δ' ἄλλως Ἀρτίμυδος ἦλυθεν, &c.

*Ad mulierum sacrificiorum lucum Diana veni.* Quem locum male cepit interpretis, qui vertit per nemus. Atqui si id voluisset Euripid. sane scripsisset δ' ἄλλως. Nimirum non vidit τὸ Ἀλφ. referri debere ad ἦλυθεν. δῆλον. perveni.

65 *Jaculo transfigit.*] Addit Hyginus, eum etiam superbe in Dianam locutum. Illum vide fab. 98.

66 *Irane cœlesti an.*] Innuit veram causam fuisse mutationem aëris; creditam vulgo iram cœlestem. Sic lib. 2. *tadione an recordatione suorum domumissionem cupiebant.*

67 *Pertentatis.*] Optime sane. Id est, usque ad intima tentatis. Sic apud Virgil. 1. Æn. 505. vers.

*Læta tacitum pertentant gaudia pectus.*

68 *Lues.*] Pestis, à luendo, quia luit, solvit corpora. Sed hic ab aliis omnibus noster dissentit, qui scribunt non iuveni sed maris tranquillitatem, & ἄπλοιον à Diana Græcis immisissam. Quare ei clavum navis suæ Agamemnonem consecrasset dicit Calchymach. ut eo quasi redimeret ἄπλοιον. Hymn. in Dian. 229. vers.

Σοὶ δὲ Ἀγαμέμνων,  
Πηδάλιον τῆς σφόνδης ἐγκύθητο τῷ,  
Μείλιον ἄπλοιός, ὅτι οἱ κυπρίδους αἰτίας.

tibi etiam Agamemnon  
Clavum navis suæ dedicavit in templo Aulidis,  
Munus contra navigandi difficultatem, quando  
ipsi detinebas ventos.

68 *Et promisce.*] Promisce pro promiscue, antiquis.

69 *Per pecora atque exercitum.*] Homericis istis forte alludit.

Οὐρανὸς μὲν πρῶτον ἐπῆκετο, καὶ κύνας δὲ γυνεὶ,  
Αὐτὴν ἰπὺν αὐτῷσι βίβλος ἐχέουσαν αἰφνίδος.  
Βάδοντες, αἰεὶ δὲ πυρρὰν ταχύνει καίοντο πυρρὰν.  
Mulos quidem primum invasit, & canes veloces,  
Sed postea in ipsos sagittam mortiferam immittens,

*Jecit: semper autem pyra mortuorum incendebantur frequentes.*

70 *Mulier quædam.*] Vero similis istud Calchanti tribuit Hyginus.

71 *Sacrilegii.*] Proprie.

72 *Vicariam victimam.*] Quæ scilicet ei esset vice capræ, quam Agamemnon occiderat.

73 *Convitiis.*] Convicium proprie quasi convocium; Gallice dicimus *vacarme*. Sed hic intelligit Diçtys quod nos dicimus, *des injures*, crimina: neque enim eorum parcerant veteres illi heroes; ita dura erant & contumaci indole.

74 *Regio honore spoliavere.*] Nescio unde

CAPUT  
XX.

tanta vis exercitus sine rectore profusus, ac sine more militiæ vagaretur, præficient ante omnes Palamedem. Dein Diomedem, & Aiace[m] Telamonium. Quartum, Idomeneum. Ita per æquationem numeri atque partium, quadripartitur exercitus. Neque interim ullus finis<sup>75</sup> vastitatis. Tum Ulysses simulata<sup>76</sup> ex pervicacia Agamemnonis iracundia, ob id<sup>77</sup> domuitionem confirmans, magnum atque insperabile cunctis remedium excogitavit. Profectus namque Mycenæ, nullo consilii particeps, falsas litteras tanquam ab Agamemnone ad Clytemnestram perfert, quarum sententia hæc erat. Iphigeniam, nam ea major natu erat, desponsam Achilli, cumque non prius ad Trojam profecturum, quam promissi fides impleretur, ob quæ festinaret, eamque<sup>80</sup> & quæ nuptiis usui essent, mature mitteret. Præterea multa pro negotio<sup>81</sup> locutus ementito argumento<sup>82</sup> fidem fecerat. Quæ ubi accepit Clytemnestra<sup>83</sup> tum propter gratiam Helenæ, tum maxime quod tam celeberrimi nominis viro filia

## N O T Æ.

hoc Dictys. Nam & Euripides scribit, Agamemnonem, cum filiam suam occidi pati non posset, iussisse exercitum dimitti. Ejus verba,

Κλίων δ' ἔγωγε ταῦτ' ὀρέομαι κερύγματι,  
Ταλθύβιον εἶπον παῖτ' ἀφ' ἡμῶν σφραγῖδι,  
Ὡς ὅπου' ἀντ' αὐτοῖς θυγατέρας κἀγαθὰν ἱερὰν.

Hæc autem audiens ego, clero præconio jussi Talthybium dimittere totum exercitum, ut nunquam passurus meam filiam occidi.

75 Vastitatis.] Proprie. Sic vastitatem cum pestilentia conjungit Cicero de Offic. lib. 2. Qui collectis cæteris causis eluvionis, pestilentia, vastitatis.

76 Ex pervicacia Agamem.] I. Propter pervicaciam Agamem. Pervicacia, est pertinacia, opiniastræ. Pervicaciam bonam, pertinaciam malam esse contendunt Grammatici. Sed sæpissime confunduntur.

77 Domuitionem.] Sic infra lib. 2. Domuitionem cupiebant. Sic Pacuvius in Hermiona:

Nam solus Danaüs hic domuitionem dedit.

Et Lucil. lib. 26.

Domuitionis cupidi imperium regis pene imminuimus.

Inde in Gloss. Philoxeni. Domuitionem, ἐπιπόρευσις.

78 Falsas litteras tanquam ab Agamem.] In tota hac historia ab Euripide diversus abit; qui scripsit ipsum Agamemnonem ad uxorem Clytemnestram litteras misisse, ut Iphigeniam adduceret; Calchante, Ulyssæ & Menelao consiliis. Verum id sciens & solens fecit Dictys. Ut auctores suos celet.

79 Quarum sententia hæc erat.] Ex Euripide:

Καὶ δὴ ταῦτα πρὸς αὐτὰς  
Γεγάσκει, ἱπποφῶα πρὸς δαίμαρτα τῶν ἱερῶν.  
Πάμπαν Ἀχαιοὶ θυγατέρα, αἷς γαμυροφίλῳ.  
Τὸ τ' αἰζώμενα τ' ἀνδρὸς ἐκταραυνήδους,  
Συμπλέειν τ' Ἀχαιοὶς τῶναις ὁ θίλοι, λόγῳ.  
Εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἶσιν εἰς Φιδίαν λόγος.

Id est,

Et in epistola plicis  
Scribens misi ad meam uxorem,  
Mitteret filiam tanquam Achilli nupturam.  
Et viri dignitatem extollens,  
Dixi eum negare Græcos ad Trojam sequi,  
Nisi à nobis veniat connubium in Phthiam.

80 Et quæ nuptiis usui essent.] Nimirum munera dotalia. Eurip.

Ἀλλ' ὀχνηράτων  
Ἐξω παρ' αὐτῶν αἷς φέρει φερνὰς κρην,  
Καὶ πῦρ πρὸς εἰς μάλα βρογνὸν εὐλαβέμεναι.

Id est:

Verum è curribus,  
Efferte munera dotalia, quæ puella foro,  
Et mitte in aulam diligenter.

81 Ementito.] Passive sumit, pro falso, supposito.

82 Fidem fecerat.] Ulysses scilicet, quem dicit litteras ad Clytemnestram curasse.

83 Tum propter gratiam Helenæ.] Propter gratiam Helenæ, nempe ut ea citius à Trojanis abduci & retrahi posset; quod fieri nequibat, nisi Achilles ad Trojam pergeret.

84 Ulyssæ

traderetur, lata Iphigeniam <sup>84</sup> Ulyssi committit. Isque confecto negotio paucis diebus ad exercitum revertitur, atque ex improvise in luco Dianæ cum virgine conspicitur. Quis cognitis, Agamemnon affectione <sup>85</sup> paternæ pietatis motus ne tam illicito immolationis sceleri interesset, fugam parat. Eumque re cognita Nestor, longam exorsus orationem, ad postremum <sup>86</sup> persuadendi genere <sup>87</sup> in quo præter ceteros Græciæ viros jucundus acceptusque erat, à proposito cohibuit. Interim virginem <sup>CAPUT XXI.</sup> Ulysses & Menelaus cum Calchante (quibus id negotium datum erat) remotis procul omnibus, sacrificio adornant. Quum <sup>88</sup> ecce dies <sup>89</sup> scædari <sup>90</sup> & cælum <sup>91</sup> nubilo tegi cœpit. Dein repente tonitrua, <sup>92</sup> corusca fulmina, & præterea terræ marisque ingens motus, atque ad postremum <sup>93</sup> confusione aëris ereptum lumen. Neque multo post imbrilum atque grandinis vis magna <sup>94</sup> præcipitata: inter quæ tam tetra, nulla requie tempestatis, Menelaus cum his qui sacrificium curabant, metu atque hæsitacione in diversa agebatur. Terreri quippe primo subita cœli permutatione, idque signum divinum credere. <sup>95</sup> Dein ne

N O T Æ.

<sup>84</sup> Ulyssi committit. ] Euripides ait, ipsam Clytemnestram filiam suam duxisse.

<sup>85</sup> Paternæ pietatis. ] Proprie. Nam pietas est vel filiorum in parentes, vel parentum in filios. Unde apud Virgil. 9. Æn. 824. vers.

*Subiit patria pietatis imago.*

<sup>86</sup> Persuadendi genere, &c. ] Numquam puto invenies ita loquentes bonos auctores. Cum Nestor à proposito prohibuit persuadendi genere in quo, &c. Qui Latine sciunt, id certe sentiunt.

<sup>87</sup> In quo præter ceteros. ] Nam & de Nestore sic Homer.

*Τοῖσι δὲ Νέστορ,  
Ἡδὲ Πηλεΐδῃ ἀνέροισι, λίγος Πυλίων ἀγορευτὴς.  
Τῷ κ', ὅσσ' ὕλῃσσις μέλιτος γλυκύων ἐστὶν αὐδῇ.*

*Hic autem Nestor,  
Suaviloquus surrexit, argusus Pyliorum orator,*

*Cujus lingua melle dulcior fluobat oratio.*

<sup>88</sup> Ecce. ] Fere semper apud idoneos auctores de re scæda, terribili & horrenda, Virg. 2. Æneid. 203. vers.

*Ecce autem gemini à Tenedo tranquilla per alta,  
Horresco referens, immensis orbibus angues  
Incumbunt pelago, &c.*

Ubi Servius: Cum ex improvise vult aliquid ostendere, ecce ponis, ut: Ecce autem telis Panthus. Sicut Cicero: ecce autem repente ebrio Cleomene esurientibus ceteris. Et Donatus: Ecce semper ponitur, ubi res horrenda & repentina significatur.

<sup>89</sup> Scædari. ] Optime. Sic scæda tempestas, Virgil. 1. Sc. Et scædam glomerant tempestatem imbribus arvis. Sic alibi idem, atra tempestas. Sic infra nosse inter tam tetra, &c.

<sup>90</sup> Nubilo tegi. ] Nubilum substantive, id est, nubes.

<sup>91</sup> Corusca fulmina. ] Fortasse hæc sic distinguenda sunt: tonitrua, corusca, fulmina. Tonitrua, ipsa nubium collisio, fragor: corusca, ignis & coruscatio: fulmen, telum ipsum. Corusca ἀστράπη, tonitrua βρονταί; fulmina κεραυνοί. Verum nihil mutandum censeo: nam sic & Virgil. corusca dixit fulmina lib. 1. Georg.

*Isse pater media nimborum in nocte, corusca  
Fulmina molitur dextra.*

Nisi corusca conjungas cum dextræ quod mihi etiam magis placet: quomodo & Horatius dixit, rubentem dexteram. Od. 2. l. 2.

*Et rubente,  
Dextera sacras jaculatus arces  
Terruit urbem.*

<sup>92</sup> Confusione aëris. ] Eleganter sane, et si satis nove; ut puto. Confusus aër, 1. turbatus; opponitur puro & liquido.

<sup>93</sup> Præcipitata. ] Eleganter Virgil. 10. Æn. Ac velut effusa si quando grandine nimbi præcipitant.

<sup>94</sup> Dein ne inceptum omitteres, detrimento militum. ] Id est, detrimento militum tangi cœpit.



inceptum omitteret, detrimento militum commoveri. Igitur inter tantam animi dubitationem, vox quædam luco emissa. Aspernari numen sacrificii genus, & ob id abstinendum à corpore virginis: misereri namque ejus deam. Cæterum <sup>95</sup> pro tanto facinore <sup>96</sup> satis pœnarum Agamemnoni à conjugē ejus post Trojanam victoriam comparatum: itaque curarent id, quod in vicem virginis oblatum animadverterent, immolare. Deinde cœpēre venti atque fulmina, aliaque quæ in magno

CAPUT  
XXII. cœli motu oriri solent, <sup>97</sup> consensescere. Sed quum hæc in luco aguntur, <sup>98</sup> Achilles litteras seorsum missas sibi à Cytemnestra, cum auri magno pondere accipit, in quibus ei filiam atque omnem domum suam commendaverat. Quas postquam perlegerat, & Ulyssis consilium patefactum est, omisis omnibus, propere ad lucum pergit Achilles, magna voce Menelaum, & qui cum eo erant, inclamans, <sup>99</sup> ab inquietudine Iphigeniæ cohiberent sese, comminatus perniciem omnibus, nisi paruisissent. Mox attonitus his atque stupefactus, ipse supervenit, <sup>1</sup> reformatoque jam die <sup>2</sup> virginem abstrahit. Interim <sup>3</sup> deliberantibus cunctis, quidnam, & ubi esset, quod immolari juberetur, <sup>4</sup> cerva forma corporis admiranda, ante ipsam aram intrepida consistit. Eam prædictam hostiam rati, oblatamque divinitus, comprehendere, moxque immolant. Quibus peractis, sedata lues, instarque æstivi temporis cœlum <sup>5</sup> referatum est. Cæterum virginem Achilles, atque hi qui sacrificio præfuere, clam omnibus <sup>6</sup> regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendavere. At ubi duces sedatam vim mali animadvertunt, ventorumque flatus <sup>7</sup> navigandi prosperos, atque æstivam maris faciem, om-

## NOTÆ.

cœpit & labefactari ne incepto desisteret. Detrimento autem militum, quia eos ibi misere perituros putabat, ni Iphigenia immolaretur; quæ morte sua *συνδουλω*, navigandi facultatem erat datura.

<sup>95</sup> Pro tanto facinore.] Scilicet cum interfecit cervam Dianæ.

<sup>96</sup> Satis pœnarum Agamemnoni à conjugē ejus.] Nam Clytemnestra reducem cum occidit. Verum imprudentissimus fuit Agamemnon, qui post tam apertam imminuentis mali significationem sibi non cavit, sibi que quoquomodo consuluit. Certe hic nobis verba daret Pseudo-Dictys.

<sup>97</sup> Consensescere.] Id est: imminui, debilitari, frangi: nove dictum de tempestate.

<sup>98</sup> Achilles litteras seorsum missas.] Hæc aliter disposuit Euripides; quem certe non æter ob oculos habuit, sed noluit sequi, ut nova diceret, & sic iis faceret fidem.

<sup>99</sup> Ab inquietudine Iphigeniæ cohiberent se.] Id est: ne Iphigeniam inquietarent. Sed barbære loquitur.

<sup>1</sup> Reformatoque jam die.] In melius restituto, purgato, sereno: sed hujus locutionis exemplum frustra quæras.

<sup>2</sup> Virginem abstrahit.] At alii omnes aiunt, Dianam eam eripuisse & in Tauricam regionem vexisse.

<sup>3</sup> Deliberantibus.] Improprie dicitur deliberantibus, pro querentibus, sciscitantibus, &c.

<sup>4</sup> Cerva forma corporis admiranda.] Nicander ait juvencam substitutam; Phænodemus ursam. Alii dicunt, Iphigeniam in anum edeatulam mutatam fuisse. Hesiodus vero, eam a Diana Hecaten factam scripsit.

<sup>5</sup> Referatum est cœlum.] Eleganter. Sic clausum mare dicitur cum hyemat; & idem apertum & referatum, cum tranquillum est.

<sup>6</sup> Regi Scytharum.] Quis hic fuerit, mihi ignotum est; nisi Thoantem Tauricæ regem intelligat.

<sup>7</sup> Navigandi prosperos.] Elegantissime

nes Iazti Agamemnonem adeunt. Eumque <sup>9</sup> interitu filiz permœstum consolati <sup>9</sup> honorem regni rursus concelebrant. Quæ res pergrata atque accepta per exercitum fuit. Eum quippe <sup>10</sup> optimum consultorem suum, non secus quam parentem miles omnis percolebat. Sed Agamemnon sive eorum quæ præcesserant satis prudens, sive humanarum rerum necessitatem animo reputans, & ob id adversus infortunia firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem suscipit, atque eo die duces omnes in convivium ad se deducit. Dein haud multis post diebus, exercitus ordinatus per duces, quum opportunum jam tempus navigandi <sup>10</sup> ingrueret, ascendit naves repletas multis preciosissimis rebus, quæ ab incolis regionis ejus offerebantur. Cæterum <sup>11</sup> frumenta, vinum, alia-

## NOTÆ.

sed tamen audaci modo usus est; Horatium sequutus, qui scripsit lib. 4. Od. 4.

*Rite crescentem face noctilucam,  
Prosperam frugum celerumque pronos,  
Volvere menses.*

Ubi Interpres Cruquius, adjectivum verba-  
le, agendi vim habens cum gignendi casu.  
Sed non vidit Cruquius hic esse ellipsum:  
*Prosperam frugum*, pro *prosperam prove-ni-  
frugum*. Et apud nostrum *status prosperos  
navigandi*, pro *prosperos tempore navigandi*,  
vel quid simile.

<sup>8</sup> Interitu filia ] Neque enim adhuc re-  
siverat quæ facta erant.

<sup>9</sup> Honorem regni rursus concelebrant. ] Cer-  
te hic hæreo, neque possum ista recte inter-  
pretari. Ait Græcos duces regni honorem,  
quem antea Agamemnoni abstulerant, in  
eundem rursus transfuisse & magna lætitia  
celebrasse.

<sup>10</sup> Optimum consultorem suum, quem non  
secus. ] Homerus ubique fortissimum & pru-  
dentissimum Agamemnonem inducit. Et si  
virtutes ejus omnes uno tantum versu com-  
plexus est alicubi.

*Ἀμφότερον βασιλῆς, τ' ἐζωδὸς, περπυγὸς  
τ' αἰχμηδὴς.*

*Utrumque, & rex bonus, & fortis bellator.*

<sup>11</sup> Frumenta, vinum, aliaque cibi neces-  
saria Anius & ejus filia præbuerunt. ] Fabulam  
de Anio Deli rege & sacerdote, & ejus fi-  
liabus quæ vinum, & oleum & omne tritici  
genus ultro funderent habes apud Ovidium  
Metam. XIII. 630. ut & apud veteres Gram-  
maticos, è quibus enarrator Lycophronis:  
*Ἄνιος Ἀπώλων ἡνυκαὶ οἷς Δέλον, ὃς Δωλείπῳ  
γῆρας ῥοῦπ' οἷος ὀϊστοῦρας, Οἶνῳ, Σπέρμῳ,  
Ἐλαίῳ δὲς ὁ Διώνυος ἰχθυόισι τ' ἐπὶ βύ-*

*λεοντο οἶνον, σπέρματα δὲ ἔλαιον λαμβάνειν πα-  
ταί τις τῷ ὀνομασμένῳ Δίῳτις. Φερίπυδης δὲ φησὶ  
ὅτι Ἀνίος ἔπεισε τὰς Ἐλῶνας παραρρησθῆναι αὐτῷ  
αὐτὸν, αὐτῷ μῆναι τὴν ἑνῶσαν ἔτη, διδόναι δὲ  
αὐτοῖς τὰ δικαιὰ ἐπὶ αἰσθησῶν ἐπὶ τὸν Ἰλίον  
δὲ παρῆσαν αὐτῷ, χρησμὸς δὲ τοῖς Ἰλῶσι ἰδὼν  
Τεργίως κελεύσας τὰ δικαιὰ χεῖρ' ὑπὸ χεῖρ' ἃ  
αὐτοῖς καὶ ὑπὸ τῶν Ἰωνάτῶν αὐτῷ τρεφιδῶν.  
quæ postrema verba corrupta sunt. Lego  
Ἰωνάτῶν Ἀνίου. Reddit rationem cur eos  
Anius per novem annos detinuerit, &  
decimo tantum emiserit. Χρησμὸς γὰρ, ora-  
culum enim: nihil certius: totum autem  
locum sic verto. Apollo Anium in Delum  
tulit, qui ducta uxore Dorippa genuit vino-  
tropas, Oino, Spermo, & Elaida, quibus  
Bacchus dedit us, quodcumque vellent, in  
vinum, fruges & oleum commutarent, secun-  
dum nominum sacrum positiones. Pherecydes  
autem dicit, quod Anius Græcos Delum do-  
latos persuaserat, ut ibi manerent novem an-  
nos. Eisque dedit decimo demum anno navi-  
gare ad Trojam & eam vastare. Nam ora-  
culum Græcis datum fuit fore ut decimo an-  
no Trojam caperent. Promisitque eis fore ut &  
filiis Anii alerentur. De Anio Virgil. 3.  
Æneid.*

—— Egressi veneramur Apollinis urbem,  
Rex Anius, Rex idem hominum Phœbique  
Sacerdos,  
Vitis & sacra redimitus tempora lauro,  
Occurrit, veterum Anchisen agnovit amicum.

Ubi Servius Anius autem Rex Deli, Apelli-  
nis sacerdos cum trium filiarum esset parens  
ne unius tantum Dei esset tutus auxilio, (ita  
legit Jozias Mercerus) filius numini Libe-  
ri patris devovit, qui parem ei gratiam red-  
dens

que cibi necessaria Anius & ejus filiz præbuere, quæ <sup>13</sup> oenotrôpæ & divinæ religionis antistites memorabantur. Hoc modo ex Aulide navigatum est.

## N O T Æ.

*dens effecit ut quidquid una attigisset, vertetur in fruges, altera in vinum, tertia in oleum. Id cum comperisset Agamemnon dux Argivorum, cum mille navibus oppugnaturus iret Trojam, misit qui eas accerferent, ut posset alere Græcia exercitum. Quæ cum vincula tenerentur, invocaverunt Liberum Patrem, quas ille in columbas vertit, & ita vincula fecit effugero. Unde hodieque Deli columbas violare nefas est. Hunc tamen Anium Pala-*

*phatus etiam propinquum tradit Anchisa. Verisimile est ut notat Joz. Mercer. Delum electam à G. æcis ducibus, quo annonam ex omni Græcia comportarent ad necessarios usus exercitus transvehendum; ejusque curam datam Anio, qui singulis filiarum eam custodiam distribuerat.*

<sup>12</sup> *Ginotropa.*] Ab *oîros* vinum & *regina* verro. Atqui erat una tantum quæ vinum faceret, sed una reliquis nomen dabat.



# DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROJANO.

## LIBER SECUNDUS.

<sup>CAPUT</sup>  
<sup>I.</sup> **P**OST QUAM <sup>1</sup> ad Mœsiorum regionem univerfas classes venti appulære, proptere omnes signo dato, naves littori admoverunt. Dein egredi cupientibus, à custodibus loci ejus obviam itum est. Eos namque Telephus, qui tum Mœsiæ imperator erat, quo omnis regio ab incursione maritimorum hostium defensaretur, littori præfecerat. Igitur ubi descendere prohibentur, neque prius permittitur terram attingere <sup>2</sup> quàm regi quinam essent, nunciaretur, nostri primo quæ dicebantur negligere, & singuli navibus egredi. Dein post-

## N O T Æ.

<sup>1</sup> *Ad Mœsiorum regionem.*] Perperam Mœsiam & Mysiam distinguunt viri docti ita ut ipsa Europæa hæc Asiatica sit. Nam utraque vere *Mysia* dicta *Muræa*, postea Mœsia & ipsa Mysia Asiatica ab altera Europæa sive Thracia orta est. De Mysia autem Asiatica hic loquitur Dictys, quæ circa Caicum & Pergamum, ubi Teuthrania:

nam Teuthras Mysiæ rex, Telephum Herculis & Auges filium adoptavit, eique regnum reliquit. Cæterum hunc Argivorum in Mysiam appulsum, ibique debellatam pugnam cum Telepho, fuscè describunt. Tzetzes in Lycophronem & Eustath. lib. 1. Iliad.

<sup>2</sup> *Quam regi. quinam essent nunciarentur.*] De

quam à custodibus nihil remittebatur, & summa vi refisti ac prohiberi  
 cœptum est, duces omnes manu injuriam vindicandam rati, arreptis  
 armis evolant navibus, incensique ira custodes cœdere, neque versis his  
 in fugam parcere, sed uti quisque fugientem comprehenderat, obrun-  
 5 care. Interim ad Telephum, <sup>3</sup> qui primi fuga Græcos evaserant, veniunt, CAPUT  
 irruisse multa hostium millia, eosque cæsis custodibus littora occupasse. II.  
 Multa præterea pro metu suo adjicientes, nunciant. Dein re cognita,  
 Telephus cum his quos circum se habebat, aliisque qui in ea festinatione in  
 unum conduci potuere, propere Græcis obviam venit, ac statim conden-  
 10 satis utrinque frontibus, vi magna concurrunt. Dein uti quisque in manus  
 venerat, interficitur: quum interim <sup>4</sup> his aut illis ex casu suorum per-  
 cussis, vehementius invicem instaretur. Sed in ea pugna <sup>5</sup> Thessandrus,  
 quem Polinici supra memoravimus, congressus cum Telepho, idusque ab  
 eo cadit, multistamen hostium ante interfectis. In quibus Telephi comi-  
 15 tem, quem rex ob industriam virium atque ingenii inter duces habebat,  
 strenue dimicantem obruncarat. Atque ita paulatim elatus secundo belli  
 eventu, & ob id major viribus aggressus, interficitur. Atque ejus cruen-  
 tum corpus Diomedes, quod ei jam tum <sup>6</sup> à parentibus cœptum cum eo  
 societatis jus perseverabat, humeris extulit: idque igni crematum, quod  
 20 superfuerat, more patrio sepelivit. At ubi animadvertere Achilles, & CAPUT  
 Ajax Telamonius, magno suorum detrimento eventum belli <sup>7</sup> trahi, exercitum  
 III.  
 in duas partes dispartiunt. Ac pro tempore cohortati suos, tanquam  
 restauratis viribus, acrius hostes incurrunt: ipsi duces <sup>8</sup> principesque cer-  
 tamini, quum modo insequerentur fugientes, modo ingruentibus semet  
 25 <sup>9</sup> instar muri opponerent. Atque ita omnino primi, aut inter primos  
 bellantes, præclaram jam tum virtutis suæ famam apud hostes atque inter  
 suos effecere. Interim <sup>10</sup> Teuthranus, ex Teuthranio & Auge genitus, fra-  
 ter Telephi uterinus, ubi animadvertit Aiace tantam adversum suos cum

NOTÆ.

De more scilicet: sic apud Virgil. Pallas Æneam littori suo appulsum alloquitur. sandrum inter eos, qui in equo Trojano latuere, intelligunt. Inter eos Servius ad illud 2. Æneid.

*Qui genus, unde domo? pacemne huc fer-  
 tis an arma?*

*Thessandrus, Sthenelusque duces & dirus  
 Ulysses.*

Hunc rursus Æneas.

<sup>6</sup> *A parentibus.*] Polynice & Tydeo, qui Adrastii filias duas uxores duxere. Statius, 1. Theb. Apollodor. lib. 3.

*Evandrum petimus, ferte hac & dicite lo-  
 cos*

<sup>7</sup> *Trahi.*] Differri, produci.

*Dardania venisse duces, socia arma rogan-  
 tes.*

<sup>8</sup> *Principes certaminis.*] Primos in certa-  
 mine, nam hic principes, infra primos dicit.

<sup>3</sup> *Atque in fuga.*] Subauditur particip.  
*existentibus* 1. in fogam versis.

<sup>9</sup> *Instar muri.*] Sic Homerus ubique *πίεξ* vocat viros fortes; ut Achillem *πίεξ* Ἀχιλλεύς, murum Græcorum.

<sup>4</sup> *His aut illis.*] Lego: *his & illis*. Ait enim Græcos & Mysios suorum casu percus-  
 sos commotos vehementius & majore im-  
 petu instasse.

<sup>10</sup> *Teuthranus.*] Hujus Teuthranii ne-  
 mo, quod sciam, meminit; neque verifi-  
 mile est Teuthrantem Telepho regnum  
 relicturum fuisse, si ex Auge liberos tulisset.

<sup>5</sup> *Thessandrus.*] Male igitur hunc The-

CAPUT  
IV.CAPUT  
V.

gloria dimicantem, propere <sup>11</sup> ad eum convertit, ibique pugnando ietus  
telo ejus occubuit. Ejus casu Telephus non mediocriter percussus ultio-  
nemque fraternæ mortis expetens, infestus aciem invadit, atque fugatis  
<sup>12</sup> quos adversum ierat, quum obstinate Ulysses <sup>13</sup> inter vineas, quæ loco  
adjunctæ erant, insequeretur, <sup>14</sup> præpeditus trunco vitis ruit. Id ubi Achil-  
les procul animadvertit, telo jaculatus femur sinistrum regi transfigit. At  
Telephus impigre resurgens, ferrumque ex corpore trahit, & protectus con-  
cursu suorum, ab instanti periculo liberatus est. Jamque diei plurimum  
processerat, <sup>15</sup> quum utraque acie intenta prælio sine ulla requie, ac jugi  
certamine strenuis adversum se ducibus fatigaretur. Namque nostros <sup>16</sup>  
multorum dierum navigatione <sup>16</sup> in aliquantum exhaustos maxime præsen-  
tia Telephi exanimaverat. Is namque Hercule genitus, procerus corpore, ac  
pollens viribus divinis patris virtutibus propriam gloriam æquiparaverat.  
Igitur adventante nocte, cunctis cupientibus requies belli facta est. Ac  
<sup>17</sup> Mæsi ad se domum, nostri ad naves digrediuntur. Cæterum in ea pugna <sup>15</sup>  
multi mortalium interfecti utriusque exercitus, ac vulnerati pars maxima.  
Profusus nulli, aut per pauci cladis belli expertes. Dein infecuta die, legati  
invicem de sepeliendis qui in bello ceciderant, mittuntur. Atque ita in-  
ducis interpositis, collecta corpora, atque igni cremata sepeliuntur. Interim  
Tlepoletus, & cum fratre Antipho Phidippus <sup>18</sup> quos Thessalo genitos, <sup>20</sup>  
nepotes Herculi supra memoravimus, cognito Telephum in his locis im-  
peritare, <sup>19</sup> fiducia cognationis ad eum veniunt, eique quinam essent, & qui-  
buscum navigassent, aperuere. Deinde multa invicem consumpta ora-  
tione, ad postremum nostri acius incusare, quod tam hostiliter adversum  
suos versaretur. Agamemnonem namque & Menelaum Pelopidas, <sup>20</sup> non <sup>25</sup>  
alienos generis sui, eum exercitum contraxisse. Dein quæ circa domum

## N O T Æ.

<sup>11</sup> *Ad eum convertit.* Convertit pro con-  
vertitur, ut apud Virgil. precipitat pro præ-  
cipitatur: & notant Grammatici, sed non  
viderunt hic esse Ellipsin & subintelligi se  
convertit, se precipitat. Venti posuere apud  
Virgil. posuere se vel iram. &c.

<sup>12</sup> *Quos adversum ierat.* Salustiana  
phrasis; sic enim ille, in Jugurth. Profligatis  
iis quos adversum ierat, rediens à latere  
Mauros incurrit.

<sup>13</sup> *Inter vineas.* Verum Tzetzes scribit,  
truncum hunc vitis à Baccho subito emis-  
sum.

<sup>14</sup> *Præpeditus trunco vitis.* Ita Tzetzes.  
Sed Eustathius non ipsum Telephum præ-  
peditum scribit, sed ejus equum.

<sup>15</sup> *Quum utraque acie.* Certe ex hac  
periodo vix me fatis possum expedire. Ta-  
men ut aliquid tentem, legendum puto:  
*Quum utraque acies intenta prælio sine ulla*

*requie, &c. hoc sensu. Quum uterque exer-  
citus sine ulla requie attentus pugna fatigaba-  
tur; longo, perpetuo certamine. Et ducibus  
strenue adversum se, supple, pugnantibus.*  
Jam si quis vulgatam lectionem malit; is  
mihi dicat velim, an illud sit latine scribere.  
*Prælium fatigatur jugi certamine & ducibus  
adversum se pugnantibus.*

<sup>16</sup> *In aliquantum.* Nostro scriptori hæc  
est familiaris locutio.

<sup>17</sup> *Ad se domum.* Ita recte libri: Ca-  
tullus.

*Ad se quisque vago passim pede discedebat.*

<sup>18</sup> *Quos Thessalo genitos.* Phidippum,  
scilicet, & Antiphum. Nam Tlepoletus  
ipsius Herculis filius fuit.

<sup>19</sup> *Fiducia cognationis.* Nam Telephus  
eorum erat avunculus, nempe frater Thef-  
sali, eorum patris.

<sup>20</sup> *Non alienos generis.* Nam Tantalus  
Pelopis

Menelai ab Alexandro commissa essent, raptumque Helenæ docent: atque decere eum, cum propter consanguinitatem, tum præcipue ob scelus violati communis hospitii, Græcis ultro adferre auxilium, <sup>21</sup> in quorum gratiam ipsius etiam Herculis, plurima laborum monumenta per totam

5 Græciam existere. Ad ea Telephus: & si dolore vulneris immodicè afflictabatur, benigne tamen respondens, ipsorum potius ait culpa factum, quod amicissimos & junctos sibi generis affinitate, regno suo appulso ignoraverit: præmittendos etenim fuisse, per quos cognito eorum adventu obviam ire gratulantem oportuerit: atque amice hospitio receptos,

10 <sup>22</sup> donatosque muneribus quum commodum ipsis videretur, remittere. Cæterum militiam <sup>23</sup> Priamum adversum recusare <sup>24</sup> Astyochem enim Priami filiam sibi matrimonio junctam, ex qua Eurypylus genitus, arctissimum affinitatis pignus intercederet. Deinde propere popularibus uti ab incepto desisterent, nunciari jubet: atque ita nostris liberam egrediendi navibus potestatem permittit. Tumque Tlepolemus,

15 & qui cum eo venerant, <sup>25</sup> Eurypylo traduntur: hique peractis quæ cupierant, ad naves pergunt, nunciantque Agamemnoni ac reliquis regibus pacem, concordiamque cum Telepho. Quæ ubi accepere, ap- CAPUT VI. paratum belli læti omittunt. Dein ex consilii sententia Achilles cum Aiace

20 ad Telephum perveniunt, eumque jactatum magnis doloribus consolati, ut viriliter incommodum ferret, <sup>26</sup> deprecabantur. At Telephus ubi aliquantum requies doloris intercefferat, Græcos inculcare, quod ne nuncium quidem adventus sui præmississent. Dein percontatur quinam, & quanti Pelopidæ in ea militia essent: <sup>27</sup> doctusque multis precibus orat, ut ad se om-

25 nes veniant. Tum nostri, facturos se quæcumque vellet polliciti, desiderium regis reliquis nunciavere. Igitur omnes Pelopidæ, præter Agamemnonem & Menelaum, in unum congregati, ad Telephum veniunt, multumque gratulationis & lætitiæ præsentia sua regi obtulere. Ac deinde muneribus largiter donati, hospitio recipiuntur. Neque tamen miles reli-

30 quus qui apud naves erat, munificentia regis expers fuit. Namque <sup>28</sup> ex

## NOTÆ.

Pelopis parens, Jovis filius fuit & ita frater Herculis, qui Telephum suscepit. Igitur Pelops & Telephus consobrini. Agamemnon vero & Menelaus Plisthenis filii, Plisthenes Atrei, Atreus Pelopis.

<sup>21</sup> *In quorum gratiam.*] Ait plurimos labores in gratiam Græcorum ab Hercule exantlatos, ut ab exemplo patris eum in militia societatem pertraheret. Sed cur non potius ista, scilicet Herculem olim Ilium obsedisse, Laomedontem interfecisse? &c.

<sup>22</sup> *Donatosque muneribus.*] Quæ ideo Xenia dicebantur quod darentur Hospitibus qui Græcis Xenoi.

<sup>23</sup> *Priamum adversum.*] Pro adversum

Priamum sic supra quos adversum, pro adversum quos.

<sup>24</sup> *Astyochem enim Priami.*] Filiam scilicet. At Telephi quidem uxorem *Astyochem* vocat Eustath. in Odyss. 2. Sed eam Priami sororem non filiam dicit. Alii verius eam Laodicen vocant, quam Priami filiam fuisse omnes consentiunt.

<sup>25</sup> *Eurypylo traduntur.*] Ut ejus ductu à patribus & Telephi militibus tuti ad naves pervenirent.

<sup>26</sup> *Deprecabantur.*] Id est, vehementer, obnixè precabantur; nam *de* est intensivum ut in *deamare*; &c.

<sup>27</sup> *Doctusque.*] Edoctus.

<sup>28</sup> *Ex numero navium.*] Id est: pro numero mero

numero navium frumentum, aliaque necessaria affatim portabantur. Cæterum rex ubi Agamemnonem, fratremque ejus abesse animadvertit, multis precibus Ulysssem deprecatur, uti ad eos acciendos pergeret. Hique ita ad Telephum veniunt, ac more regio invicem acceptis datisque donis, Machaonem, & Podalirium Æsculapii filios venire, ac vulneri mederijubent: qui <sup>29</sup> inspecta cura, propere apta dolori medicamina imponunt.

**CAPUT VII.** Sed ubi tritis aliquot diebus, tempus navigandi remorari, ac ventis adversantibus mare in dies magis magisque <sup>30</sup> favire occipit, Telephum adeunt, eumque de opportunitate temporis consulunt: atque ab eo docti, <sup>31</sup> initio veris ex his locis ad Trojam navigandi tempus esse, reliqua adversa, cunctis volentibus <sup>32</sup> Bœotiam revertuntur. Ibi subductis navibus, singuli in regna sua hyematum discedunt. Interim in eo otio regi Agamemnoni cum Menelao fratre <sup>33</sup> exercere discordias vacuum fuit, ob proditam Iphigeniam. <sup>34</sup> Is namque autor, & veluti causa tanti luctus ejus credebatur. Per idem tempus, ubi de conjuratione universæ Græciæ apud <sup>15</sup>

**CAPUT VIII.** Trojam compertum est, <sup>35</sup> autoribus nuncii Scythi barbaris, qui mercandi gratia, per omnem Hellespontum <sup>36</sup> commutare res cum accolis sueti, ultro citroque vagabantur, metus atque mœror universos invasere, quum singuli, quibus ab initio Alexandri facinus displicuerat, male actum adversus Græciam, & ob id paucorum pravitate in communem perniciem præcipitatum iri testarentur. Inter quæ tam sollicita, magna cura plurimi ex omni ordine læti, ad contrahenda ex finitimis regionibus auxilia, ab Alexandro, aliisque pessimis consultoribus dimittuntur: eisque mandatur, uti quam primum expedito negotio remearent, quod ea gratiâ maxime à Priamidis festinabatur, uti propere instructo exercitu, <sup>25</sup> tempus profectionis ante caperent, atque omne quod parabatur bellum, in regiones Græciæ transportaretur. Dum hæc apud Trojam geruntur, **CAPUT IX.** Diomedes incepti eorum certior factus, magna celeritate per omnem Græciam pervagatus, universos duces convenit. Eisque consilium Trojanorum aperiens, monet atque hortatur, uti quam primum instructi rebus <sup>30</sup> bello necessariis, ad navigandum festinarent. Neque multo post recogni-

## N O T Æ.

*mero navium, secundum numerum navium.* Sic loqui amat.

<sup>29</sup> *Inspecta cura.*] Id est: *curatione.* Et curam hoc sensu posuit alicubi Cicero. Inde nostrum cura.

<sup>30</sup> *Savire.*] Sic Lucilius dixit *tempestatas savas.* Savas procellas. Lucret. & Cicero, *ventum sauum & turbines savos.*

<sup>31</sup> *Initio veris ex his locis ad Trojam navigandi.*] Hæc vero magna Geographiæ ignoratio: Mylia enim, in qua regnabat Telephus, proxima Troadi; ut diximus supra, & inde ut ad Trojam navigarent, ora tantum legenda. Sed hæc ira finxit, ut novennium expeditionis impleret: &

decennium vulgatum belli Trojani ad novem annos ipsius apparatus redactum in decimum ipsius belli contraheret.

<sup>32</sup> *Bœotiam revertuntur.*] De duplici Græcorum expeditione in Trojam egit Eustath. in Iliad. A. Vide Pausan. 4.

<sup>33</sup> *Exercere discordias vacuum fuit.*] Ex Salustii Catilin. *Postquam remoto metu Punico simulatas exercere vacuum fuit.*

<sup>34</sup> *Is namque.*] Menelaus scilicet.

<sup>35</sup> *Auctoribus nuncii ejus Scythi barbaris.*] Scythæ enim jam tum nautica & mercatura clari. Unde mox eos duces navigationis adsumunt Græci.

<sup>36</sup> *Commutare res.*] Hæc enim spuit emptio

- ta, Argos ab omnibus convenitur. Ibi Achilles regi indignatus, <sup>37</sup> quod propter filiam renueret protectionem, ab Ulyssæ in gratiam reductus est. Is namque diu <sup>38</sup> mæsto ac luctu obfuso Agamemnoni insinuans, quæ circa filiam ejus evenissent, animum atque ornatum magis <sup>39</sup> reformavit. Igitur cunctis præsentibus, quanquam à nullo officia militiæ negligebantur, præcipue tamen Ajax Telamonius, & Achilles cum Diomede curam maximam, studiumque importandi belli susceperant. Hisque placet, uti præter contractam classem, naves quibus <sup>40</sup> loca hostilia incursarent, præparentur. Ita diebus paucis, quinquaginta navium classem instructam omni genere compingunt. Cæterum ab incepto militiæ ejus, <sup>41</sup> octavo jam anno ad hoc usque tempus consumpto, initium noni occiperat. At ubi instructa om- CAPUT X.
- nino classes & <sup>42</sup> mare navigii patiens, neque ulla res impedimento erat, Scythas, qui forte mercandi gratia eo appulerant, conductos mercede, duces protectionis ejus delegere. Per idem tempus Telephus dolore vulneris ejus, quod in prælio adversum Græcos acceperat, diu afflictatus, quum nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis oraculo monitus, <sup>43</sup> uti Achillem atque Æsculapii filios adiret, propere Argos navigat. Deinde cunctis ducibus causam adventus ejus admirantibus, oraculum refert: atque ita orat, ne sibi prædictum remedium ab amicis negaretur.
- 20 Quæ ubi accepere, Achilles cum Machaone & Podalirio <sup>44</sup> adhibentes curam vulneri, brevi fidem oraculi firmavere. Cæterum Græci multis immolationibus Deos adjutores incepto invocantes<sup>2</sup> Aulida cum prædictis

## NOTÆ.

emptio primis temporibus usitata, res suas cum rebus alterius commutare, quem morem & adhuc populi quidam obtinent.

37 *Quod propter filiam.*] Iphigeniam. Agamemnon enim quod de vicaria cerva dictum fuerat aspernabatur; quasi illud confectum esset, ut luctus & mæror defineret.

38 *Mæsto luctu.*] Ex Euripid. *πένθος λυγρόν, λυτὸς μῆστος.*

39 *Reformavit.*] Restituit. Sic supra *reformatoque* jam die.

40 *Loca hostilia.*] De quibus infra.

41 *Octavo jam anno ad hoc usque tempus.*] Ad institutum suum pergit ut scilicet ad nonum annum expeditionem Græcorum trahat & nono tantum eos applicet oræ Trojanæ.

42 *Mare navigii patiens.*] Sic terra patiens aratri.

43 *Uti Achillem atque Æsculapii filios.*] De Achille tantum loquutum est oraculum ut refert Hygin. fab. 101. *Responsum est ei neminem mederi posse nisi eandem hastam quæ vulneratus erat.*

44 *Adhibentes curam vulneri.*] Quidam scribunt Achillem iterum h. sta. ius vulnerasse Telephum, & ita eum sanasse, sed verum hujus curationis modum nos docet Hygin. fab. 101. *Cum Græci ab Achille peterent ut Telephum sanaret, Achilles respondit se artem medicam non posse, lego: (se arte medica non posse) Tunc Ulysses ait: non te dicit Apollo, sed autorem vulneris hastam nominat; quam cum rasisset remediatus est. Sic ramentis hastæ sanatum Telephum scripsit Euripid.*

*Περὶ τῆς λόγχης διέλεται ῥηϊσμοσιν.*

*Abrasi hastæ mulcetur ramentis.*

Alii herba quadam usum Achillem dicunt, alii ipsa hastæ erugine. Plin. lib. 25. cap. 9. *Invenit & Achilles discipulus Chironis qua vulneribus mederetur, qua ob id Achilleor vocatur. Hac sanasse Telephum dicitur. Alii primum aruginem invenisse utilissimum emplastris, ideoque pingitur ex cuspidæ decurient eam gladio, in vulnus Telephi. Alii utroque usum medicamento volunt. Et lib. 34. cap. 15. Est & rubigo ipsa in remediis, & sic Telephum prodicitur sanasse Achil-*

*lus.*



CAPUT  
XI.

navibus veniunt. Atque inde propere navigare incipientes <sup>45</sup> dux Telephus ob acceptam gratiam factus, ita ascensis navibus, ventos nacti ex sententia, paucis diebus ad Trojam pervenere. Per idem tempus Sarpedon Lycius <sup>46</sup> Xanthi, & Laodamiae filius, frequentibus nunciis a Priamo accitus, cum magna armatorum manu adventabat. Is ubi animadvertit, procul magnam vim classium admotam littori, ratus ut negotium erat, propere suos instruit, Græcosque egredi incipientes invadit. Neque multo post Priamidæ recognita, arreptis armis accurrunt: quum interim Græci infestis hostibus, & omnimodo instantibus, neque egredi sine pernicie, <sup>47</sup> neque arma capere turbatis omnibus, & ob id cuncta impredientibus <sup>10</sup> possent. Ad postremum tamen, hi quibus in ea festinatione armandi semet potestas fuit, confirmati inter se invicem, acriter hostes incurrunt. Sed in ea pugna Protefilaus, cujus navis prima omnium terræ admota erat, inter primos bellando, ad postremum <sup>48</sup> telo Æneæ ictus ruit. Occidere etiam <sup>15</sup> CAPUT XII. <sup>49</sup> duo Priami filii, neque reliqua multitudo utraque ex parte cladisejus <sup>50</sup> expers fuit. Cæterum <sup>50</sup> Achilles & Ajax Telamonius, quorum virtute Græci sustentabantur, magna gloria dimicantes, metum hostibus, & fiduciam suis effecere. Neque amplius resisti adversum eos poterat, quin paulatim decedentibus his quos adversum ierant, ad postremum cuncti fuga-

## NOTÆ.

les; sive id area sive ferrea cuspe fecit. Ita certe pingitur eam decutiens gladio.

<sup>45</sup> Dux Telephus.] Verum alii omnes consentiunt Telephum societatem militiæ recusasse, quod esset gener Priami. Hygin. fab. 101. A quo cum peterent ut secum ad Trojam expugnandam iret, non impetrarunt, quod is Laodice Priami filiam uxorem haberet; sed ob beneficium quod eum sanarunt, eos deduxit, locos autem & itinera demonstravit.

<sup>46</sup> Xanthi, & Laodamiae.] Male quidam. Anthi & Laomæda. Hujus Xanthi meminit D. Augustin. lib. 18. cap. 12. de Civitate Dei. Per eos annos à rege Xantho Cretensium, cujus apud alios aliud nomen invenimus (Asterii scilicet) rapta perhibetur Europa & inde geniti Radamanthus, Sarpedon & Minos, quos magis ex eadem muliere filios Jovis esse vulgatum est. Ubi, ut vides, eorum opinionem tangit, qui Sarpedonem Jovis & Europæ filium dicunt. Inter quos Apollodor. Herodot. Strab. Hesiod. Bacchilides & alii. Verum Homerus illum Jovis & Laodamiae filium dicit, ipsamque Laodamiam filiam Bellerophontis. Fuit & alius Sarpedon Neptuni filius, quem Hercules interfecit.

<sup>47</sup> Neque arma capere.] Rideo certe &

scriptoris hujus judicium demiror. Jam Græci cum Sarpedone Lycio manus conferuerant; at ii adventantibus Trojanis mirum in modum trepident, pavent, ita ut vix arma capere turbatis omnibus possint. Nimirum hujus pugnae meminisse ita horrebat Dictys, ut, cum hæc scriberet, illi adhuc præ timore cum membris mens etiam solveretur.

<sup>48</sup> Telo Æneæ.] Palæphatus etiam scripsit Protefilaum ab Æneæ occisum fuisse. Alii vero ab Achate Æneæ socio; sed potior pars ab Hector. Homerus autem nomen reticuit cum scripsit:

Τὸν δὲ ἰκλῶντα Δαρδανὸς αἶψα.  
Nisi ibi Dardanus viri proprium esse putes, ut quidam faciunt, quod mihi non placet. Imo miror non vidisse viros doctos Homerum scientem & volentem, ut aiunt, Protefilai interfectorem celasse, ut verisimilitudinem & decorum servaret scilicet: nam cum Protefilaus primus è navibus exiliret, adeoque ab omnium telis peteretur, ridicule fecisset poeta certum aliquem Protefilai interfectorem dicere. Atque hæc in gratiam Homeri dicta sint, quem ego præ reliquis amo, demiror, & manibus fero.

<sup>49</sup> Duo Priami filii.] Vide Homer.

<sup>50</sup> Achillem & Ajacem Telamonium.]

Ajax

rentur. Ita libero ab hostibus tempore, Græci subductas naves, atque in ordinem positas tuto collocant. Dein ex omnibus Achillem atque Aiacem Telamonium, quorum virtute maxime fidebant, custodes deligunt: eisque tutelam classium atque exercitus <sup>51</sup> per latera atque cornua distribuentes, tradunt. Igitur ordinatis dispositisque omnibus, Telephus, cujus ductu ad Trojam navigatum est, magna sui apud exercitum gratia domum discedit. Neque multo post circa Protefilai sepulturam nostris occupatis, nihilque tali tempore hostile metuentibus, <sup>52</sup> Cygnus, <sup>53</sup> cujus haud procul à Troja regnum erat, cognito adventu nostro, clam atque ex insidiis Græcos invadit: eosque ancipiti malo territos, sine ullo ordine ac disciplina militari fugere coëgit. Dein propere reliqui, quibus non <sup>54</sup> ea humatio mandata erat, re cognita armati contra eunt. In quibus Achilles congressus cum rege, <sup>55</sup> eumque & magnam vim hostium interfecit, <sup>56</sup> conversis in fugam hoc modo liberatis. Caterum sollicitis ducibus, & multorum clade ob crebras hostium incursiones anxiiis, decernitur, ut <sup>57</sup> primum finitimas Trojæ civitates cum parte exercitus adeant, easque omni modo incurserint. Ita omnium primam Cygni regionem invadunt, vastantque circum omnia. Sed ubi <sup>57</sup> Mentorensium civitatem, quæ regni caput, filiorumque Cygni altrix memorabatur, nullo resistente invasere, atque ignem subicere cœperunt, cives ejus multis pre-

CAPUT  
XIII.

## NOTE.

Ajax in fronte navium collocatus, Achilles in tergo. Homer. Iliad.

Στῆ δ' ἐν ὀδῶν ῥ' ἀνὰ πρῶτῃ καὶ μελαίνῃ,  
ἢ ῥ' ἐν μέσῳ ἀνὰ ῥ' ἴσῳ, καὶ μετὰ τὴν ἑσπέρην.  
ἢ ῥ' ἐν τῇ ἀνὰ πρῶτῃ καὶ μετὰ τὴν ἑσπέρην,  
ἢ ῥ' ἐν τῇ ἀνὰ πρῶτῃ καὶ μετὰ τὴν ἑσπέρην.  
Εὐρύπλοος, ὡς ἐπὶ πλοῦτος καὶ κατὰ χεῖρας.

Id est:

Stetit autem in Ulyssis cœci instar magna navi nigra.

Qua in medio erat, ad clamandum in utrumque latus.

Tum ad Ajacis tentoria Telamonii.

Tum ad Achillis, qui in extremas partes naves aequales

Subduxerant, fortitudine freti & robore manu.

<sup>51</sup> Per latera atque cornua. ] Fateor me nescire quid sit, distribuere naves per latera: nisi velit dicere, naves conjunctis lateribus collocatas, ordinatas fuisse, & in cornua distributas; quo facilius assultus hostium propularent.

<sup>52</sup> Cygnus. ] Neptuni filius, ex Calyce Hecatonis filia. Fuere & alii quatuor viri illustres eodem nomine insigniti. Primus Cygnus, Steneli regis Liguriæ: de quo

Ovid. 2. Metam. Secundus Cygnus, Apollinis & Hyrix filius, de quo Ovid. 7. Metam. & Anton. Liberalis. Tertius Martis & Pyrenæ filius. Apollodor. Higin. Quartus Martis & Pelopie filius, ab Hercule occisus; alium etiam memorat Hygin. fab. 97. Ociti & Autophiles filium.

<sup>53</sup> Cujus regnum procul à Troja. ] Insula Tenedos scilicet, quæ in conspectu Trojæ. Virgil.

Est in conspectu Tenedos notissima fama Insula.

<sup>54</sup> Ea humatio. ] Protefilai.

<sup>55</sup> Eumque interfecit. ] Achillis pugnam cum Cygno tuse & eleganter describit Ovid. 12. Metam. Hic Cygnus nullo telo vulnerari poterat; sed Achilles humi affixo, galeæ loræ fauces pressit, & ita eliso gutture interemit. Ita Aristoteles lib. 2. Rhet. cap. 12. verum Lycophronis scholiastes scribit, eum capite tantum lædi potuisse: ibique ab Achille lapide percussum occidisse.

<sup>56</sup> Conversis in fugam hoc modo liberatis. ] Id est: hoc modo liberatis Græcis, qui in fugam à Cygno conversi fuerant.

<sup>57</sup> Mentorensium civitatem. ] Nondum comperire potui, quænam hæc fuerit Mentorensium civitas

E

58 Delia

cibis, lachrymisque orare, ut ab incepto desisterent: per omnia humana atque divina nixigenibus deprecantes, ne <sup>58</sup> delicta pessimi ducis civitatem innoxiam, ac paulo post fidam sibi luere paterentur. Hoc modo per miserationem servata civitas. Caterum regios pueros, <sup>59</sup> Cobim & Cotianum, eorumque sororem Glaucon, expetentibus Græcis tradidere. Quam nostri Ajaci, ob fortia facta ejus, exceptam reliquæ prædæ, habendam concedunt. Neque multo post Mentorenses supplices, & <sup>60</sup> cum pace ad Græcos perveniunt: amicitiam, & <sup>61</sup> omnia quæ imperassent facturos polliciti. Queis perfectis, Græci <sup>62</sup> Cillam aggressi expugnâvere. Neque tamen <sup>63</sup> Coronem quæ haud procul aberat, contingunt, in gratiam Mæandriorum, qui domini civitatis ejus, fideles atque amicissimi nobis ad hoc tempus permanserant. Eadem tempestate <sup>64</sup> oraculum <sup>65</sup> Apollini Sminthio sacrificium exhiberetur. Quæ res multis grata ob industriam & amorem viri, quem circa omnem exercitum exhibebat, <sup>15</sup> nonnullis ducum dolori fuit. Caterum immolatio centum victimarum,

CAPUT  
XIV.

N O T Æ.

<sup>58</sup> Delicta pessimi ducis luere paterentur.] Horat. Delicta majorum immeritus lues.

<sup>59</sup> Cobim & Corianum eorumque sororem Glaucon.] Horum apud alios autores nulla mentio; qui Tenen tantum Cygni filium memorant, à quo dicta Tenedos insula, quæ antea Leucophrys dicebatur. Tenedos quasi *Tinu idæ. Tenis solium.* Aristotel. Heraclid. Strab. Diodor. Pausan. Plutarch. &c. Quam fabulam ex ultima vetustatis memoria petitam non esse ex eo colligit doctissimus Bochartus quod de hoc Tene nil quidquam apud poetas vetustiores reperiatur, ut neque apud Apollodorum, Hyginum, Palaephatum, aliosque Mythologorum: neque etiam à *tinu* & *idæ* diceretur Tenedos sed *Tenoredos*. Quare optime docuit Phœnices Tenedum dixisse quasi insulam *Tin—edom*, id est, *lusi rubri*; cujus multus usus in figulinis, quibus Tenedus abundavit. Unde *Tenedia vasa* in magno pretio, apud veteres. Porro Cygni filiam Glaucon nullam inveni, sed aliam dictam *Hemithean*; quam male Servius *Hemithean*. Leucothean vocat Homeri scholiastæ.

<sup>60</sup> Cum pace.] Cum pacis insignibus scilicet, ut mos erat: præferebant autem ramum olivæ vitta comptum. Virgil. 8. Æneid. 127. vers.

Optime Grajugenum, cui me fortuna precari,

Et vitta comptos voluit præferere ramos. Unde Dictys supplices & cum pace dixit.

<sup>61</sup> Omnia quæ imperassent facti.] Ex formula: *imperata faciam, imperata feci.*

<sup>62</sup> Cillam.] Urbem Troadis; Apollini sacram. Unde Homer. *Κίλλα π Ζετίλο. Cillam divinam.* Eam in Adramyttena regione ponit Strabo.

<sup>63</sup> Coronem.] Puto hinc Coronem esse, quam Colonas vocat Strabo; non procul à Larissa & Achæo, è regione Tenedi. Et si non video unde rescire potuit Dictys, eam sub ditione Mæandriorum fuisse.

<sup>64</sup> Oraculum Pythiæ.] Apollinis scilicet. Et oraculum illud fuisse suspicor, quo Græcis edicebatur eos Ilium non antea everuros, quam supra Chryse aram sacrificassent. Quod ex ipsius Philoctetæ verbis facile colliges, apud Dionem Chrysostomum, qui ex Euripidis Philoctetæ fabula, quæ hodie non extat, Philoctetam cum Ulyssæ absente colloquentem inducit. *Ὁ πόσις αἰνέλει καὶ ἐξέδικας, ὡς τῆς ποτὶς στήθεος πρὸς τῆς ἀδικασίας τῆς τῆς ἐμῆς, διὰ τὴν τοῦ χρύσεος θύρας. ἡ θυσία πρὸς τῆς ἐμῆς τῶν πολεμίων, εἰ δὲ μὴ, πῶς τὴν ἐγὼ γινώσκω ἢ ἐσθλῆν.* Id est: Quippe certe & me exposuisti, qui pro communi salute & victoria huic calamitati incideram, cum ostenderem aram Chryse, ubi cum sacrificassent Græci, futurum erat ut hostium potirentur, sin vero, frustra coactus exerceat.

<sup>65</sup> Apollini Sminthio.] Sic dicto à muribus, qui Cretensibus dicti *σμήθιοι*. Hujus cognominis rationem vide apud Strab. lib.

ficut prædictum erat, pro cuncto exercitu exhibebatur, præeunte <sup>66</sup> Chryse  
<sup>67</sup> loci ejus sacerdote. Interim re cognita Alexander congregata armato-  
 rum manu, ad prohibendum venit. Quem quidem Ajaces duo, priusquam  
 ad templum appropinquaret, interfectis plurimis fugavere. Sed Chryses,  
<sup>5</sup> quem sacerdotem Sminthii Apollinis supra diximus, <sup>68</sup> utriusque exerci-  
 tus offensam metuens, quisquis partium ad eum venerat, cum hisse ad-  
 junctum esse simulabat. Interim in eo sacrificio Philocteta <sup>69</sup> haud procul  
 ab ara templi ejus astans, morsu serpentis forte contingitur. Dein ab om-  
 nibus qui animadvertent, clamore sublato, Ulysses accurrens serpentem  
<sup>10</sup> interficit. Neque multo post Philocteta cum paucis, uti curaretur, in Lem-  
 num insulam mittitur. Namque in ea sacri Vulcani antistites inhabitare  
 ab accolis dicebantur, <sup>70</sup> soliti mederi adversum venena hujusmodi. Per idem CAPUT XV.  
 tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt;  
 more ingenii humani, quod <sup>71</sup> imbellum adversum dolores animi, & in-  
<sup>15</sup> vidia plenum, anteiri se a meliore haud facile patitur. <sup>72</sup> Igitur simulato

## NOTÆ.

lib. 13. & Eustath. II. a. templum Apolli-  
 nis Sminthii fuit in Chrysa Troadis urbe,  
 & in Tenedo. De priori loquitur Diogenes.

<sup>66</sup> Chryse.] De quo Homer. II. a.

<sup>67</sup> Loci ejus.] Chryse urbis.

<sup>68</sup> Utriusque exercitus offensam.] Id est:  
 offensam quam inferre poterat uterque  
 exercitus. Ita apud Horat. vulnus Achillei.  
 Pro vulnus ab Achille inlatum. Vel potius  
 utrumque exercitum offendere metuens.

<sup>69</sup> Haud procul ab ara templi astans, morsu  
 serpentis.] Ait Philoctetam morsum fuisse  
 juxta aram Chryse Troadis. Verum alii  
 hanc Chrysam in Lemno ponunt; ut in-  
 terpres Homeri. Alii prope Lemnum: scho-  
 liaſtes Sophoclis: Ἰσθμὸς δὲ πάλαι χρεῖται πάλαιον  
 λίμνην, ὅθεν καὶ τὸ ὄριον ἰσθμὸν, τὸν βωμὸν  
 ζῆτος, ἐν ᾧ ἔδυσεν Ἡρακλῆς ἡνίκα κατὰ Τροίαν  
 ἐσετάδυσεν. I. Est urbs Chrysa prope Lem-  
 num; ubi à serpente morsus est Philocteta,  
 aram quarens, ubi sacrificaverat Hercules,  
 cum iras adversum Trojam. Philostratus in  
 imagin. scribit juxta Chryse aram in Lem-  
 no vulneratum Philoctetam, eam verò  
 aram non ab Hercule sed à Jasone excita-  
 tam dicit, cum Colchos pergeret. Alii  
 in Næa insula inter Hellespontum & Lem-  
 num hoc factum narrant: Stephanus, Sui-  
 das, alii alibi. Ut neque à serpente morsu  
 omnes scribunt: sunt enim qui nar-  
 rant eum sagittæ unius casu vulneratum.  
 vide Serv. 3. Æneid. solus, quod sciam.  
 Theocritus scribit morsum à serpente Phi-  
 loctetam, cum contempleretur sepulchrum

Troili ab Achille occisi; quod erat in tem-  
 plo Apollinis Thymbræi.

<sup>70</sup> Soliti mederi adversum venena hujus-  
 modi.] Eustath. Iliad. β. ἡδίστου δὲ τῷ  
 Ἡφαιστῆ ἱεῖος, διασπένον τὸς σφοδρίαις. No-  
 verans enim Vulcani antistites sanare morsus  
 serpentum. Sed istæ sunt fabulæ. Verum  
 est eo delatum Philoctetam propter terram  
 Lemniam, cujus ascripctoria vi labra vul-  
 nerum obducuntur & coalescunt, maxime  
 in venenoso morsu. Galenus cum in Lem-  
 num ideo navigasset, ut hujus terræ vires  
 penitus cognosceret, quemdam refert se  
 convenisse, qui ἐπὶ τερνισμάτων καὶ πυλίων  
 καὶ δὲς ἱπυλίων, ἰχθυοδελίων πὶ καὶ ὅλων ἡ-  
 ποδελίων. ἐπὶ πὶ τῶν ἡμισσέων φαρμάκων,  
 ἡ σφοδρὸς μόνη, οὐκὰ π καὶ ἐπὶ δὲς ἰχθυ-  
 τῇ σφαγίδι. I. Ad vulnera cum vetera,  
 tum vix cicatricem obducentia, & ad mor-  
 sus vipera, adeoque omnes venenosos morsus  
 & lethalia venena, non solum pro antidoto,  
 sed & post venenum sumptum, sigillo uso-  
 bantur. Id est: terra sigillata sive Lemnia.  
 Unde etiam insulæ nomen ductum docuit  
 doctissimus Bochartus. Nempe à Phœni-  
 cio Lem—nasis. Id est phararmacum vulnus  
 obducens. Nisi potius dicta fuerit à Phœni-  
 cio libno, vel lebno, id est, alba; quod in  
 insulæ ejus parte quadam terra alba crua-  
 tur, effodiatur.

<sup>71</sup> Imbellum.] Imbellis & Imbellus, ut  
 gracilis & gracilus, Lucil. quod gracila est.  
 sublimis & sublimus. Lucret. Terent.

<sup>72</sup> Igitur simulato quod.] Mortem Pala-  
 medis

quod thesaurum repertum in puteo cum eo partiri vellent, remotis procul omnibus, persuadent, ut ipse potius descenderet. Eumque nihil infidiosè metuentem, adminiculo funisusum deponunt: ac propere arreptis faxis, quæ circum erant, desuper obruunt. Ita vir optimus acceptusque in exercitu, cuius neque consilium unquam, neque virtus frustra fuit, circumventus à quibus minime debuerat, indignò modo interiit. Sed fuere, qui ejus consilii haud expertem Agamemnonem dicerent, ob amorem ducis in exercitum: Et quia pars maxima regi ab eo cupiens 73 tradendum ei imperium palam loquebantur. Igitur à cunctis Græcis: velut publicum funus ejus crematum igni, aureo vasculo sepultum est. Interim Achilles 10 ministras, & veluti officinam belli proximas Trojæ civitates ratus, sumptis aliquot navibus, 74 Lesbum aggreditur, ac sine ulla difficultate eam capit. Et Phorbantem loci ejus regem, multa adversus Græcos hostiliter molitum, interfecit. Atque inde 75 Diomedeam filiam regis cum magna præda abducit. Dein 76 Phyrum & 77 Hierapolim urbes refertas divitiis, cunctis 15 suorum poscentibus, vi magna aggressus, paucis diebus sine ulla difficultate excindit. Cæterum qua pergebat, agri referti jugi pace: 78 deprædati,

## NOTÆ.

mediis diverse narrant auctores; tamen major pars uno ore consentit Ulyssæm, frumentarum Thraciam missum, cum inde nihil adduxisset, à Palamede vehementer increpatum fuisse; & quum diceret Ulysses, adeo non esse negligentiam suam, ut ne ipse quidem Palamedes, si pergeret, quidquam posset advehere, profectus Palamedes infinita frumenta devexir. Qua invidia Ulysses auctis inimiciis, fictam epistolam Priami nomine ad Palamedem, per quam agebat gratias proditoris, & commemorabat secretum auri pondus esse transmissum, dedit captivo, & cum in itinere iussit occidi. Hæc inventa more militæ regi oblata est, & lecta principibus convocatis. Tunc Ulysses cum se Palamedi adesse simularet, ait, si verum esse creditis, in tentorio ejus aurum quaeratur. Quo facto, invento auro, quod Ulysses per noctem, corruptis servis, absconderat, Palamedes lapidibus interemptus est. Serv. 2. Æneid. cum Ulyssæ Diomedem conspirasse, hic scribit Dictys, idem Pausan. in Phocicis. Addit etiam Agamemnonem, ex quorumdam opinione, cui consentit Tzetzes & scholiastes Euripidis.

73 Tradendum ei Imperium palam loquebantur. Etiam causam narrant Philostrat. in Palamede & Constantinus Minasses. Scribunt enim Achillem & Palamedem amicissimos fuisse, unaque finitimas Trojæ

civitates vastatum ivisse; cum Ulysses Palamedem criminatus est apud Agamemnonem, quasi factionibus suis Achillem exercitus ducem eligendum curaret: quare revocatus Palamedes ab exercitu lapidibus est interemptus.

74 Lesbum.] Insulam maris Ægei è regione Troadis. Prius dicebatur Issa.

75 Diomedeam filiam.] Diomedem vocat Homer.

Τὴν λεγόμεν Ἰσα,  
Φόρβαντος θυγατὴρ Διομήδην καλεῖται.

Quam è Lesbo duxit  
Phorbantis filia Diomedæ formosa.

76 Phyrum.] Rescribendum Scyrum. Scyrus insula, è regione Eubœæ. Quam tamen hic non intelligit Dictys sed Phrygiæ oppidum, πηλυόρον vocat Homer. Iliad. 1.

Σκυρὸν ἴλεον αἰπύων Εὐνῶν πηλυόρον.

Scyrum cum cepit alear, Enyeoi opidum.

Hunc Enyeum, Dionysi filium dicit scholiastæ.

77 Hierapolin.] Urbem Phrygiæ de qua Vitru. lib. 7. cap. 3. Hierapoli Phrygia effervet aqua calida multitudo, ex qua circum hortos & vineas fissis ductus immittitur. Hæc autem efficitur post annum crusta lapidea, & ita quotannis dextra ac sinistra margines ex terra faciundo inducunt eam, & efficiunt his crustis in agris septa. Vide Strab. lib. 13. in fine.

78 Deprædati omnibusque vexati.] Concinctor

omnibusque vexati: neque quicquam quod amicum Trojanis credere-  
tur, non eversum atque vastatum relinqui. Quibus cognitis finitimi  
populi ultro ad eum cum pace accurrere: ac ne vastarentur agri, dimidium  
fructuum pacti, dant fidem pacis, atque ab eo accipiunt. His actis,  
5 Achilles ad exercitum regreditur, magnam vim gloriæ atque prædæ ap-  
portans. Eodem tempore <sup>79</sup> rex Scytharum cognito adventu nostrorum,  
cum multis donis adventabat. Cæterum Achilles haud contentus eorum,  
quæ gesserat, <sup>80</sup> Cilicas aggreditur: ibique Lynceum paucis diebus pu-  
gnando, cepit. Interfecto dein <sup>81</sup> Eetione, qui his locis imperitabat, ma-  
10 gnis opibus naves replet, abducens <sup>82</sup> Astynomen <sup>83</sup> Chrysi filiam, quæ eo  
tempore regi denupta erat. Propere inde <sup>84</sup> Pedasum expugnare cepit Le-

## NOTÆ.

cinnior erit lætio. *destruendi omnibusque  
vexari.* Propter id relinqui, quod sequitur.

79 *Rex Scytharum.*] Nescio certe de quo  
rege loquatur hic Diçys. An Thoantem  
intelligit?

80 *Cilicas aggreditur.*] Cilicas hic pro-  
prie intellige, qui littus tenebant quod  
postea Adramytteni, Atarnæi, Pitæni,  
usque ad Caici ostia. Hi divisi fuerunt in  
duas provincias quarum una Eetioni, alte-  
ra Myneti parebat. Lynceus Myneti.  
Theba vero Eetioni. Sed omnia hæc noster  
invertit.

81 *Eetione qui his locis imperitabat.*] Fal-  
sum est imperasse Lynceum Eetionem. Sed  
Thebæ. Homer. Iliad. 2.

Ἀνδρῆμάχῃ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος  
Ἡετίωνος ὅς ἑστιν ὑποπλάκῃς βασιλεὺς.  
Θύβη, ὑποπλάκῃς, Κιλίκιος ἀνδραγα-  
θιστὴς.

*Andromacha filia magnanimi Eetionis.  
Eetion, qui habitabat in hypoplaco sylvestri.  
Theba Hypoplacia, Cilicibus viris imperans.*

Et mox:

Ἐκ δὲ πόλιν πέρι, Κιλίκιον δὲ τοιαυτὴν  
Θύβην ὑποπλάκῃς, καὶ δὲ ἱππῶν Ἡηνίωτα.  
*Atque urbem vastavit Cilicium, bene ha-  
bitantium*

*Thebam altam, & interfecit Eetionem.  
82 Abducens Astynomen Chrysi filiam.]*

Hic etiam falsus est Diçys; neque enim  
Astynomen ex Lynceum abduxit Achilles,  
sed ex Theba. Homer.

Ὁ χαλκὸς εἰς θύβην ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος,  
ἥ δὲ διπλοῦς πόλις, καὶ ἡ πόλις ἐν τῇ πάντῃ,  
καὶ τὰ πρὸς δὲ δόσαντο μῆτε σφίσι καὶ  
Ἀχαιῶν

Ἐκ δὲ ὅλον Ἀτρεΐδῃ χρυσίδα καὶ πύργον.

*Iuimus ad Thebam sacram urbem Eetio-  
nis,*

*Quam vastavimusque adduximusque bene  
omnia;*

*Et ea quidem bene dividerunt inter se filii  
Achivorum.*

*Exemerunt autem Atreidi Chryseida for-  
mosam.*

Quam enim Chryseida dixit Homer. eam  
vero nomine Astynomen vocat Diçys. Ita  
Eustath. & alter Homeri scholiastes. Do-  
centque Chryseis esse patronymicum à patre  
Chryse ut Briseis à patre Brise. Quæ Briseis  
vere dicta Hippodamia.

83 *Chrysi.*] Legendum Chrysei, vel  
Chrysi, vel Chrysa. Iis dico, qui Græce  
sciunt.

84 *Pedasum expugnare cepit-lelegum ur-  
bem.]* Leleges populi juxta Cilicas qui ab  
Achille evastati in Cariam transierunt &  
sedes elegerunt circa Halicarnassum. Ubs  
vero Pedasus ab iis relicta, non extabat æta-  
te Strabonis. Ea fuit circa sinum Adra-  
myttenum, ad ripam fluvii Satnioentis.  
Homer. Iliad. 6.

Ἀλτίον δὲ λαλῶντος φίλον ὁλοκαύσαν ἀνδρῶν  
Πηδῶν ἀπὸ πύργου ἔχον ἐπὶ Σατνιόντι.

*Alta qui Leligiibus bellicosus imperabat  
Pedasum altam habens, ad Satnioentem.*

Ita enim apud Homerum legendum docuit  
Strabo, cum male alii τὴν Σατνιόντι, sub  
Satnioente; quasi mons fuerit Satnioens,  
cum nullus ibi mons eo nomine extiterit,  
sed fluvius ad quem urbs condita. Et flu-  
vium vocat ipse poeta, Π. 2. — πρὸς ἔχοντος  
Σατνιόντος. Ad ripas Satnioentis. Et Iliad 2.  
de Elato.

legum urbem. Sed <sup>85</sup> eorum rex Brises, ubi animadvertit in obsidendo  
 scire nostros, ratus nulla vi prohiberi hostes, aut suos satis defendi posse,  
 desperatione effugii salutisque attentis ceteris adversum hostes, domum  
 regressus, laqueo interit. Neque multo post capta civitas, atque <sup>86</sup> inter-  
 secti multi mortales, & abducta filia regis <sup>87</sup> Hippodamia. Per idem tem-  
 pus Ajax Telamonius <sup>88</sup> Thracum Cherronesum omnimodo infestabat. Sed  
 ubi rex eorum <sup>89</sup> Polymnestor, virtutem atque gloriam viri cognovit, dis-  
 fidens rebus suis, deditionem occēpit. Tumque <sup>90</sup> Polydorus Priami filius,  
 quem rex recens natum clam omnibus alendum ei trans miserat, merces  
 eis ab eo traditur. Aurum etiam <sup>91</sup> aliaque, cujusque modi dona ad concilian-  
 dos hostium animos, affatim præbebantur. Dein frumentum per omnem  
 exercitum totius anni pollicitus, naves onerarias, quas ob id Ajax secum  
 habuerat, replet: multisque execrationibus amicitiam Priami adversum  
 Græcos renuens, in pacem fidemque receptus. His actis Ajax iter ad Phry-  
 gas convertit: ingressusque eorum regionem, <sup>92</sup> Teuthrantem dominum lo-  
 corum <sup>93</sup> solitario certamine interfecit. Ac post paucos dies expugnata at-

## NOTÆ.

Νῆα δὲ Σελίνοιο τοῖς σὺν ἑρπύνοισι παρ' ὄχθραις,  
 Πηδαστον αἰνυμένο.

Habebat autem Satnioentis pulcherrimi ad  
 ripas,

Pedasum excelsum.

Ætate Strabonis hujus Pedasi locus urbe va-  
 cuus ostendebatur. Fuit & alia Pedasus cir-  
 ca Halicarnassum, quam Leleges à priori  
 Pedaso ejeciti, ibi condiderunt.

<sup>85</sup> Eorum rex Brises.] Pedasi regem Bri-  
 sen dicit qui revera Lyrnessi Sacerdos fuit.  
 Altes vero rex Pedasi; supra ex Homer. Et  
 à Pedaso Hippodamiam abductam dicit,  
 quæ ex Lyrnesso. Homer. Iliad. 6.

Τὴν δὲ Λυρνησὶν ἐξέλεον ποταμὸν μολύβδῳ,  
 Λυρνησὶν ἀλαφροῦς καὶ τοῖχος δίφους.

Quam Lyrnesso cepit, multa passus,  
 Lyrnessum cum vastasset & mania Theba.

Inde Briseis, apud Ovid.

Diruta marte tuo Lyrnessi mania vidi.

<sup>86</sup> Interfecti multi mortales.] Inter eos  
 Mynēs & Epistrophus, Eveni regis filii.

<sup>87</sup> Hippodamia.] Quæ à patre dicta Bri-  
 seis. Ita Eustath. Tzetzes & alii.

<sup>88</sup> Thracum Cherronesum.] E. regione  
 Hellepontii.

<sup>89</sup> Polymnestor.] Qui Ilionam Priami fi-  
 liam duxerat uxorem.

<sup>90</sup> Polydorus Priami filius traditur.] Ab  
 aliis dissentit, qui scribunt Polydorum à  
 Polymnestore obruncatum. Virg. 3. Æneid.

Hunc Polydorum auri quondam, cum pon-  
 dere magno,

Infelix Priamus furtim mandaret alen-  
 dum

Threicio regi, cum jam diffideret armis,  
 Dardania, cingique urbem obsidione vido-  
 ret.

Ille, ut opes fracta Teucrum & fortuna  
 recessit,

Res Agamemnonias, vitæque arma  
 sequutus,

Fas omne abruptis, Polydorum obruncat,  
 & auro

Vi positur.

Vide Euripid. in Hecub.

<sup>91</sup> Aliaque dona cujusque modi.] Male  
 alii hujusce modi: cujusque modi vox pro-  
 bi & antiqua, sed fere ubique corrupta.  
 Lucret. lib. 6.

In terra cujusque modi rerum esse figuras.

Cicer. 1. de Offic. admittenda hominum  
 cujusque modi multitudo. Et 2. de Orat. Ut  
 ad cujusque modi genus ridiculi vulnus etiam  
 accommodetur. Sallust. in Jugurth. Ea im-  
 ponit vasa cujusque modi. Sæpe in libris se-  
 quentibus, sed ubique in mendo. Joz.  
 Mercer.

<sup>92</sup> Teuthrantem dominum locorum.] Li-  
 bri scripti Theutantrum. Sophocli in Ajace  
 Telemas dicitur. Phrygium fuisse, ex eo-  
 dem liquet.

<sup>93</sup> Solitario certamine interfecit.] Verum  
 Tecmessa



- que incensa civitate, magnam vim prædæ abstrahit, abducens<sup>94</sup> Tecmessam filiam regis. Igitur<sup>95</sup> ambo duces multis vastatis atque expugnatis regionibus, ipsi clari atque magnifici ingenti nomine<sup>96</sup> per diversa loca, atque quasi de industria, eodem tempore ad exercitum remeavere. Deinde per præcones conductis in unum cunctis militibus, ducibusque, progressi in medium, singuli laborum suorum, atque<sup>97</sup> industriæ documenta in conspectu omnium exposuere. Quæ ubi Græci animadvertere, favore ingenti ac laudibus eos prosecuti, mediosque statuantes ramis oleæ coronavere. Dein consilium de dividenda prædâ ceptum: Nestore & Idomeneo in decernendo optimis autoribus. Itaque cunctorum sententia, ex omni prædâ, quam Achilles apportaverat, excepta<sup>98</sup> Eetionis conjugem Astynome, quam Chrysi filiam supra docuimus, ob honorem regium<sup>99</sup> Agamemnoni obtulere. Ipse etiam Achilles præter Brisei filiam Hippodamiam, Diomedeam quoque sibi retinuit, quod ejusdem ætatis atque alimoniam non sine magno dolore divelli poterat: ob id jam antea genibus Achillis obvolutæ, ne separarentur magnis precibus oraverant. Cæterum reliquæ prædâ viritim ob singulorum merita distributa est. Dein quæ Ajax apportaverat, Ulysses & Diomedes rogatu ejus in medios intulere. Ex quibus auri atque argenti quantum satis videbatur, Agamemnoni regi datur. Ac deinde Aiæci ob egregia laborum facinora Teuthrantis filiam Tecmessam concedunt. Ita divisim in singulos quæ superfuerant, frumentum per exercitum dispartiunt. His actis, fidem pacti quod cum Polymnestore intercesserat, traditumque Polydorum<sup>2</sup> refert. Ob quæ a cunctis decernitur, ut Ulysses cum Diomede profecti ad Priamum, Helenam cum abreptis reciperent, atque Polydorum regi traderent. Igitur his pergentibus, Menelaus, in cujus gratiam id negotium gerebatur, legationis officium pariter cum supradictis capit. Itaque habentes Polydorum ad Trojanos veniunt. Sed ubi animadvertere populares electos, ac magni nominis viros adventasse, propere senes omnes, quorum consilium ha-

CAPUT XIX.

CAPUT XX.

## NOTÆ.

Tecmessa apud Sophoclem ait, patrem suum propria morte ad inferos abiisse.

Σὺ δ' οὐ μὲν πατέρα δ' ἡρώεσς δόει,  
καὶ μητρί, ἀλλ' ἢ ποιεῖς τὸν Φύργον μοί,  
κατέβη, ὅδ' ἑταίριον οὐκ ἔστιν  
Τὴν enim mihi patriam vastasti bello,  
Et matrem, at mors patrem meum  
Abripit ad manes inferum.

94 Tecmessam.] Horat. od. 4. lib. 2.

Moris Ajaxem Telamone natum  
Forma captivæ dominum Tecmessa

95 Ambo duces.] Achilles & Ajax.

96 Per diversa loca quasi de industria.] Ne alter scilicet gloriæ alterius officeret.

97 Industria.] Proprie; nam industrius is est quem nos dicimus agissant.

98 Excepta Eetionis conjugem.] Sed quidem illud tolerari posse, excepta ex omni prædâ Astynome Agamemnoni obtulere. Supple eam. Sed scio etiam aliter scribere, qui perspicuitatem sequuntur.

99 Agamemnoni obtulere.] Homer.

Εκ δ' ἴδω Αἰγείδῃ Κρονίδα καὶ Πύργῳ.  
Exemerunt autem Atrida Chryseida formosam.

1 Quod ejusdem ætatis atque alimoniam.] Quo modo fieri potest ut una altæ & educatæ fuerint Diomedea & Hippodamia; cum illa ex Lesbo, hæc ex Lyncesto abducatæ fuerint?

2 Refert.] Ajax scilicet.

3 Ubi animadvertere populares electos.] Ubi populares



berisolutum erat, in unum ducunt, <sup>4</sup> Priamo à filiis domi retento. Igitur <sup>5</sup> reliquis præsensibus Græcorum, Menelaus verba facit: Secundo jam se ob eandem causam venisse, cum multa alia adversum se domumque suam admissa, tum magno cum gemitu <sup>6</sup> filia orbitatem per absentiam <sup>7</sup> conjugis quæri. Quæ cuncta ab amico quondam, & hospite, non secundum me- <sup>8</sup> ritum suum evenisse. Eam seniores lamentationem immodicam cum lacrimis accipientes, ad omnia quæ ab eo dicebantur, tanquam injuriæ ejus patientes, <sup>9</sup> annuere. Post quæ <sup>10</sup> Ulysses medius astans, hujuscemodi orationem habuit. Credo ego vos Trojani principes satis compertum habere, nihil temere Græcos, nihil inconsultum incipere solere: ac semper <sup>11</sup> iis jam tum à majoribus provisum atque elaboratum, uti facta gesta que eorum laus potius, quam culpa sequeretur. Et ut <sup>12</sup> prætèrita bene consultata omittam, jam hoc licet recognoscere: injuriis contumeliisque Alexandri paulo ante læsa Græcia, non ad vim neque ad arma decursum est, quod iracundiæ refugium esse solet. Nam de consilii sententia, legati <sup>13</sup> ad recipiendam Helenam, ut meministis, cum Menelao venimus. <sup>14</sup> Qui-

## NOTÆ.

populares 1. Trojani animadvertere electos, & magni nominis, &c.

4 Priamo à filiis domi retento.] Ne consilio interesset, reddique Helenam vellet.

5 Reliquis præsensibus Græcorum Menelaus.] Mutanda distinctio sic: reliquis præsensibus, Græcorum Menelaus, &c. τῶν ἑλπίων ὁ Μενέλαος, ut supra, legatorum Palamedes.

6 Filia orbitatem.] Hermionæ scilicet, quam ex Helena susceperat Menelaus.

7 Conjugis.] Helenæ.

8 Annuere.] Subauditur cæperunt. Tamen impensius placet ut annuere penultima longa pronuntietur, ut sic temporis præteriti lege modo & aures consule.

9 Ulysses medius astans.] Certe in hac oratione, quæ elegans est & plena virium, Ulyssis character servavit Dictys quam maxime potuit, cujus vim & dicendi modum ita describit Homer. Iliad. γ.

Α'κ' ὅτι δὴ πολέωνος ἀναιχέων ὀδυνοῦς,  
Σπένων, ὑπὸ δ' ἰδίων, κατὰ χεῖρ' ὁμ-  
μαται πῆξαι.

Σπένων δ' ὅτι ὑπὸν ὅτι ἀσπυρὸς ἰαυμα,  
Α'κ' ἀπυφῆς ἰαυμα, ἀνδρὶ φησὶ ἰαυμα.  
Φαῖνη μεζάντην παρ' ἱμερῶν, ἀφρογὰ 9'  
αὐτοῦ.

Α'κ' ὅτι δὴ δ' ὅτι π' μαζάλλω οὐ γήρ' ἰον  
καὶ ἰπτα ὑφ' ἑδίων ἰαυμα χειμῶντος,  
ὅτι ἀνιπτα ὀδυνοῦ γ' ἰαυμα βρογτοῦ αὐτοῦ.

Verum quando vir multi consilii surgeret  
Ulysses,

Stabat, sub usque cernebat, humi oculos  
disgens.

Sceptrum autem neque retrorsum, neque  
in anteriorem partem movebat.

Sed immobile tenebat, imperito viro simi-  
lis.

Dixisses atque iracundum aliquem esse &  
dementem sperare.

At quando tamlem vocem magnam ex po-  
thore emittebat,

Et verba, nivibus similia bybernis,

Non deinde cum Ulyssē contendisset homo  
alius.

Quem locum ideo totum descripsi, quia eo nobis Homerus elegantem oratorum sui temporis ideam repræsentat.

10 Prætèrita ante consulta.] Satis fuisset dixisse, ante consulta omittam. Vel prætèrita omittam. Sed utrumque dixit prætèrita ante consulta. Sic minutos pisciculos dixit Terent. Sic alia alii. Ita infra noster, priora maleconsulta.

11 Quibus prætèr superbus, &c. Remissum est.] Quibus, 1. Quibus legatis. Remissum est. 1. Responsum est. Neque aliter hic locus potest intelligi. Sed male & improprie loquitur Dictys. Scripsisse debuerat. In quos à superbis verborum minis & insidiis occultis, nihil Priamo neque ejus regulis remissum

bus præter superbas verborum minas & infidias occultas, nihil à <sup>12</sup> Priamo neque ab ejus regulis remissum. Imperfecta igitur re, ut opinor, consequens fuit armâ capere: jusque pervim extorquere, quod amice impetrare <sup>13</sup> nequitum est. Itaque peracto exercitu totius Græciæ, ac tot  
 5 egregiis atque inclytis ducibus: ne sic quidem prælium adversum vos ini-  
 re consilium fuit: sed imitati morem, modestiamque solitam, <sup>14</sup> iterato  
 ad vos ob eandem causam oratum venimus. Cætera in manu vestra sita sunt,  
 Trojani. Neque nos pigebit consuluisse vobis, si modo sana mens est,  
 decretis salubribus priora male consulta corrigere. Per deos immortales  
 10 reputate animis vestris <sup>15</sup> quanta clades, & veluti <sup>16</sup> contagio hujusce exem-  
 pli orbem terrarum occupatura sit. Quis enim posthac <sup>17</sup> cui virile nego-  
 tium est, recordatus Alexandri facinus, non omnia suspecta & insidiosa  
 ab amico metuere cogetur? Aut quis frater fratri aditum patefaciet? Quis  
 hospitem aut cognatum non tanquam hostem cavebit? Denique si hoc,  
 15 quod haud spero, probaveritis, omnia fœderis jura ac pietatis <sup>18</sup> apud  
 Barbaros Græcosque clausa erunt. Quocirca, Trojani principes, bonum  
 atque utile est, Græcos receptis universis, quæ per vim extorta sunt, a-  
 mice, atque uti par est domum mitti, neque opperiri ut duo regna inter  
 se amicissima, manus conferant. Quæ cum confidero, dolendam me-  
 20 hercule vicem vestram puto, qui innoxii & culpæ ejus vacui, <sup>19</sup> nati  
 paucorum libidini paulo post alieni sceleris pœnas subire cogemini. An  
 vos soli ignoratis, ut affectæ sint <sup>20</sup> amicæ atque vicinæ vobis civitates,  
 vel quæ residuis indies præparentur? Nam captum Polydorum, atque  
 apud Græcos retineri, cognitum vobis est: qui, si Helena cum abreptis  
 25 nunc saltem revocetur, inviolatus Priamo restitui poterit. Alioquin bel-  
 lum differri non potest: neque finis bellandi fiet, quin aut omnes Græ-

CAPUT  
XXII.

## NOTÆ.

*remissum est.* Id est, Priamus atque ejus regoli, nihil remisit à superbis minis & insidiis occultis, contra legatos.

<sup>12</sup> *Priamo neque ab ejus regulis.* De regulis quidem Priamidis verum est. Sed de Priamo falsum; ut patet ex initio lib. 1. Sed eum in crimen vocat Ulysses, ut fa-  
 veat causæ suæ.

<sup>13</sup> *Nequitum est.* Pacuvius: *Sed quum centendi nequitum vi, clam intendenda est plaga.*

<sup>14</sup> *Iterato ad vos.* Tamen post primam legationem pugnatum fuit, in exsensione navium scilicet. Ad locum.

<sup>15</sup> *Quanta clades & veluti contagio.* Profecto vel expungendum illud & vel ad-  
 dendum, quæ quanta clades & quæ veluti contagio. Nihil certius.

<sup>16</sup> *Contagio.* Proprie contagio sive con-  
 tagium est conjunctio; sed ad venena &

morbos & alia translatum, quæ serpendo contactu suo inficiunt. Vide doctissimi Da-  
 cerii notas in Fest.

<sup>17</sup> *Cui virile negotium est.* Ita libri. Hoc est, cui domi ux. r. Virile ingenium re-  
 scripserunt, quasi haberet à Salustio, apud quem, in Catil. *Quis mortalium, cui vi-  
 rule ingenium est, tolerare potest illis divitiis  
 superare?* At hic virile ingenium minus qua-  
 drat, quum formido & suspicio sit potius  
 mulierum quam virorum. Quamvis & vi-  
 rorum, non certe & audeamus.

<sup>18</sup> *Apud Barbaros & Græcos.* Græci po-  
 pulos omnes, qui Græci non essent, voca-  
 bant Barbaros, Trojanos intellige & Asia-  
 ticos omnes.

<sup>19</sup> *Nati paucorum libidini.* Ita libri ve-  
 teres. Elegantissime. Id est, *Expositi, ob-  
 noxii libidini paucorum.*

<sup>20</sup> *Vicina atque amica vobis civitates.* Quas

F

cia duces qui singuli ad eruendam civitatem vestram satis idonei sunt, mortem obierint: aut quod magis spero confore, capto Illo, crematoque <sup>21</sup> igni, <sup>22</sup> posteris etiam impietatis vestrae exemplum relinquatur. Quapropter dum adhuc res integra vobis in manibus est, etiam atque etiam provide. Postquam finem dicendi fecit, magno silentio cunctis, uti in tali <sup>5</sup> negotio fieri solet, alienam sententiam expectantibus, <sup>23</sup> quum se quisque minus idoneum auctorem crederet, <sup>24</sup> Panthus apud eos clara voce ait: Ulysse, <sup>25</sup> verba facis, quibus præter voluntatem mederi rebus potestas nulla est. Dein post eum Antenor: Omnia quæ memorata à vobis sunt, scientes prudentesque patiemur: neque voluntas bene consulendi <sup>10</sup> abest, si potestas concederetur. Sed ut videtis, <sup>26</sup> summæ rei potiuntur illi, quibus cupiditas utilitate potior est. Quæ ubi differuit mox per ordinem omnes qui ob amicitiam Priami, quique mercede conducti auxiliarem exercitum duxerant, introduci jubet. Quæ ingressis, Ulysses secundam orationem exorsus, iniquissimos appellare universos, neque <sup>15</sup> <sup>27</sup> dispares Alexandri: quippe qui à bono honestoque elapsi, autorem pessimi sceleris sequerentur. Neque ignorare quenquam, quin si tam atrox injuria probanda sit, fore uti malo exemplo disseminato per mortales <sup>28</sup> ipsos etiam qui haud longe abessent, similia aut graviora hisce sequerentur. Ea ut erant atrocia, cuncti taciti reputare inter se animo: atque <sup>20</sup> ita exemplum hujuscemodi abhorrentes, indignatione rerum permoveri. Dein solito more perrogatis seniorum sententiis, pari consensu omnium, Menelaum indigne passum injuriam decernitur <sup>29</sup> solo omnium Antimacho in gratiam Alexandri, adversum cunctos reclamante. Ac statim, qui de

## NOTE.

Quas Achilles & Ajax devastaverunt scilicet.

21 *Igni.* ] Antiquè, pro igne. Ita *colli* pro colle. Lucret. *parti* pro parte. Cicer.

22 *Posteris etiam.* ] Etiam jungi debet cum posteris: etiam posteris.

23 *Curo se quisque minus idoneum auctorem.* ] Hoc ita intellige; cum se quisque minus idoneum crederet, qui hujus vel illius rei auctor esset. Gall. *Chacun ne se croyant pas capable de donner son avis, de donner conseil.*

24 *Panthus.* ] Filius Euphorbi ait Dares. De quo ipse viderit; nam cum Virgil. Orthyadem dicit. Hic Apollinis Delphici sacerdos fuit; sed illum filius Antenoris rapuit, à Priamo Delphos missus, & ad Ilium perduxit; ubi etiam Apollinis sacerdos fuit, ductaque uxore Pronome Clytiii filia, Polydamantem suscepit; cujus prudentiam & futurorum scientiam sæpe laudat Homer. vid. Eustath. Serv.

25 *Verba facis, quibus.* ] Id est, verba facis apud eos quibus nulla potestas est rebus mederi, præter solam voluntatem. Quod mox Antenor: *Neque voluntas consulendi abest, si potestas concederetur.*

26 *Summa rei illi potiuntur.* ] Optime: Sic *potiri hostium* dixit Plaut. *Potiri Asdrubalis* Sallust. *Gallia potiri* Cæsar, sed illud utique per Ellipsim. Subintelligitur enim ablativus, imperio, regno, vel similis.

27 *Dispares Alexandri.* ] Hic etiam est Ellipsis. Subauditur enim, indoli, ingenio, &c.

28 *Ipsos etiam qui haud longe abessent.* ] Ait si Alexandri facinus approbetur fore ut olim ipsi etiam qui adessent, similia, vel etiam graviora perferant. Non amo illud *sequerentur*, his positum in fine periodi: *auctorem pessimi facinoris sequerentur, graviora hisce sequerentur.*

29 *Solo omnium Antimacho.* ] Falsum est solum fuisse Antimachum; nam Helenus,

omnibus nunciatum ad Priamum mitterentur, electi duo, hique inter cætera quæ mandata erant, etiam de Polydoro docent. Ea ubi rex accepit, CAPUT XXV. maxime consternatus filii nuncio, ante ora omnium corruit. Deinde à circumstantibus relictus paulisper, erigitur: atque ire in consilium cupiens, à regulis cohibitus est. Ipsi namque relicto patre <sup>30</sup> conventum irrupunt, <sup>31</sup> ad id tempus quo <sup>32</sup> Antimachus multis in contumeliam Græcorum præjactis probris, tum demum dimitti Menelaum aiebat, si Polydorus redderetur. Postremo, eundem casum atque exitum utriusque <sup>33</sup> custodiendum. Adversum quæ cunctis silentibus, Antenor resistere, ac ne CAPUT XXV. quid hujusmodi decerneretur, magna vi repugnare. Sed postquam invicem multa consumpta oratione, certamen eorum ad manus processerat, omnes qui aderant, inquietum ac seditiosum Antimachum pronunciantes, è curia projicere. Sed ubi Priamidæ egressi sunt, Panthus Hectorem obsecrans (<sup>34</sup> nam is inter regulos cum virtute <sup>35</sup> tum consilio bonus credebatur) hortari, uti nunc Helena potissimum, quum Græci supplices ob eam causam venissent, cum amicitia redderetur. <sup>36</sup> Neque parum Alexandro ad explendum amorem, si quem circa Helenam habuerat, transactum. Quo circa versari ante omnium oculos oportere præsentiam regum Græcorum, eorumque fortia facta, ac recens partam gloriam erutis amicissimis Trojæ civitatibus. Ob eam etiam causam Polymnestorem <sup>37</sup> exempli admissi abhorrentem, ultro Græcis Polydorum tradidisse. Ex quo etiam verendum <sup>38</sup> ne quid tale commentæ finitimæ regiones, perniciofa consilia adversum Trojam molirentur. <sup>39</sup> Neque fidum: contra insidiosa cuncta, atque adversa in obsidione fore. <sup>25</sup> Quæ si omnes ita uti res est, animo reputarent, neque ulterius differendos legatos paterentur: & Helena cum gratia remissa, majus atque arc-

## NOTÆ.

Ienus, Deiphobus, Polydamas & alii etiam reddendam Helenam non censebant. Sed nescio quis fuerit iste Antimachus; cujus nemo meminit, præter Dictym. Forlan rescribendum *Archemachus*; qui unus Priami filiorum fuit.

<sup>30</sup> *Conventum irrupunt.*] Sic irrumpe-re portas, limina. Virgil.

<sup>31</sup> *Ad id tempus.*] Gall. *Sur le moment* quo.

<sup>32</sup> *Antimachus.*] *Archemachus.* Vide supra.

<sup>33</sup> *Custodiendum.*] Servandum: sit cavendum, ut Polydori & Menelai similis sit casus & exitus.

<sup>34</sup> *Nam is.*] Hæctor.

<sup>35</sup> *Tum consilio bonus credebatur.*] Sed virtute melior, quam consilio. Homer. de Hæctore. & Polydamante Panthi filio.

*Αὐτὸς δὲ πρὸς ἀρμυρόντι, ὅς τ' ἔρχεται πρὸς αἰῶνα.*

*Verum Polydamas melior consilio, Hæctor vero hasta.*

<sup>36</sup> *Neque parum.*] Temporis scilicet.

<sup>37</sup> *Exempli admissi abhorrentem.*] Subauditur, crimine, facinore, vel quid simile. Neque enim hic est genitivus pro ablativo, ut volunt Grammatici.

<sup>38</sup> *Ne quid tale commentæ.*] Ita est in Petaviano. At in altero: *Ne quid tale consinitima regiones*; scilicet scriptum fuit, *no item alia consinitima regiones perniciofa adversum Trojam molirentur.* Joz. Mercer. vulgata lectio mihi non displicet.

<sup>39</sup> *Neque fidum, contra.*] Edebatur vulgo: *Nihil exploratum, neque fidum esse, contra insidiosa cuncta, &c.* Dux primæ voces *nihil exploratum* aberant ab utroque Manuscripto, in altero: *Neque fidum, contra insidiosa cuncta.* At in Petaviano: *Namque fidus, contra insidiosa, &c.* Omnia scri-

F 2 bendum:

tius amicitia pignus inter duo regna <sup>40</sup> coalesceret. Quæ ubi accepit Hector, recordatione fraterni facinoris tristior aliquantum, suffusisque cum mœrore lacrymis <sup>41</sup> Helenam tamen prodendam minime rebatur: quippe supplicem domus, & ob id fide interposita tuendam. Si qua autem cum ea abrepta docerentur, restituenda cuncta. Namque pro Helena Cassian-<sup>5</sup> dram, vel Polyxenam, <sup>42</sup> quam legatis videretur, nuptum cum præclaris donis Menelao tradendam. Ad ea Menelaus iracunde atrox, <sup>43</sup> Egregie hercule nobis actum est, siquidem proprio spoliatus, commutare matrimonium pro arbitrio meorum hostium cogor. <sup>44</sup> Adversum quem Æneas: Ac ne hæc quidem concedentur, contradicente ac resistente me, <sup>10</sup> reliquisque qui <sup>45</sup> affines amicieque Alexandro in rem ejus consulimus. Sunt enim, atque erunt semper, qui domum regnumque Priami tueantur: neque amisso Polydoro, orbitas Priamum insequetur, tot talibusque filiis superstitibus. <sup>46</sup> An solis qui e Græcia sunt raptus hujusmodi concedentur? <sup>47</sup> Quippe Cretæ Europam à Sidone, <sup>48</sup> Ganymedem ex hisce fini-<sup>15</sup> bus atque imperio raperelicuerit? <sup>49</sup> Quid Medeam? ignoratisne à <sup>50</sup> Colchis in <sup>51</sup> Jolchorum fines transectam? Et ne primum illud rapiendi ini-

## NOTÆ.

bendum: Neque fidelius, contra insidiosa cuncta atque adversa in obsidione fore. Joz. Mercer. Neque fidelius; id est, neque fidelius quidquam, contra omnia infida & adversa futura in obsidione.

<sup>40</sup> Coalesceret.] Id est: Cresceret.

<sup>41</sup> Helenam tamen prodendam minime.] Contra, reddendam semper censuit. Inde Oenone Paridi, apud Ovid. Heroid. 5. ep. *Quæ si sit Danaïs reddenda vel Hectoris fratrem,*

*Vel cum Deiphobo Polydamanta roga.*

*Quid gravis A. tenor, Priamus quid suadent ipse,*

*Consule, quis atas longa magistra fuit.*

Et si de Deiphobo frustra est Oenone; is enim Paridis partes tutabatur, ut supra vidimus; sed ita Ovidium excusant viri docti, quasi id de industria fecerit; quippe qui mulierem inducat, quam exacte ea quæ gerebantur edoctam fuisse verisimile non est.

<sup>42</sup> Quam legatis videretur.] Subauditur, eligere. Sic locutus est lib. 1.

<sup>43</sup> Egregie hercule actum nobis est.] Nescio an recte dici possit, egregie actum mihi est. Dubito & libenter legerem nobiscum est.

<sup>44</sup> Adversum quem Æneas.] Verum Æneam reddendæ Helenæ Trojanis semper autorem fuisse, narrat Livius lib. 1. Jam

primum omnium, inquit, satis constat Troja capta in ceteros servitum esse Trojanos. duobus Ænea Antenoreque, & vetusti jure hospitii, & quia pacis reddendaque Helena semper auctores fuerant, omne jus belli Achivos abstinnisse.

<sup>45</sup> Affines.] Æneas enim & Paris consobrini; siquidem ex Troe Ilus & Asiaracus, Ilus genuit Laomedonta avum Paridis, Asiaracus Capyn avum Æneæ.

<sup>46</sup> An solis qui e Græcia sunt.] Ab exemplo Græcorum, Alexandri facinus elevare contendit.

<sup>47</sup> Quippe Cretæ Europam quidem à Sidone.] Hic contra historiam peccat Dictys; nam verum quidem est Cretenses Europam à Sidone rapuisse: sed falsum est eos etiam abduxisse Ganymedem à finibus Trojanis. Verum hoc sciens peccat Dictys ex persona Trojanorum, scilicet ut causam suam approbarent.

<sup>48</sup> Ganymedem.] Hunc non Cretenses sed Lydii rapuere; Tantalus scilicet, de quo jam supra.

<sup>49</sup> Quid Medeam?] Quæ à Jasone Colchis abducta. Vide Herodot. Ovid. & al.

<sup>50</sup> Celebis.] Ad Phasim fluvium in litore eco Euxini.

<sup>51</sup> Jolchorum.] In Messenia, ad sinum Pelagicum.

tium prætermittam, <sup>52</sup> Io ex Sydoniorum regione abducta, Argos meavit. Hæstenus vobiscum verbis actum. Ac nisi mox cum omni classe ex hisce locis aufugeritis, jamiam Trojanam virtutem experiemini. Deorum quippe opæ atque auxilio, juvenus perita belli abunde nobis est, atque indies auxiliorum crescit numerus. Postquam finem loquendi fecit, Ulysses placida oratione: Et, hercule ulterius, ait, differre inimicitias haud integrum vobis est. <sup>53</sup> Date igitur belli signum, atque ut in inferendis injuriis, ita in & inchoando prælio fiteaures: nos sequemur læssiti. Talibus invicem consumptis verbis, legati consilio abeunt. Ac mox <sup>54</sup> per populum disseminatis, quæ adversus legatos Æneas dixerat, tumultus oritur, scilicet per eum universam Priami domum odio regni ejus, <sup>55</sup> pessimo intercedendi exemplo eversum iti. Igitur ubi legati ad exercitum revertere, cunctis ducibus dicta gesta que Trojanorum adversum se exponunt. Itaque decernitur, <sup>56</sup> uti Polydorum in conspectu omnium, atque ante ipsos muros necarent. Neque ulterius dilatum facinus: quippe productus in medium, <sup>57</sup> visentibus ex muris plerisque hostium, lapidibus ictus, fraternæ impietatis pœnas luit. Ac mox unus ex præconibus nunciatum Iliensibus mittitur, uti Polydorum sepeliendum peterent. Missusque ad eam rem Idæus, cum servis regis, fœdatum ac dilaniatum lapidibus Polydorum matri ejus Hecubæ refert. Interim Ajax Telamonius, ne quid quietum finitimis Trojæ regionibus, atque amicis relinqueretur, hostiliter eas aggressus <sup>58</sup> Botryram, <sup>59</sup> Cyllamque civitates divitiis nobiles,

CAPUT  
XXVII.

## NOTÆ.

<sup>52</sup> Io ex Sydoniorum regione abducta Argos meavit.] Contra est; nam Io Argis evecta, à Phœnicibus. Sed noster cum hæc invenisset apud Herodotum, putavit ex persona Trojanorum mutanda, ut causam suam approbarent, quam omnes Asiatici defendebant; eodem modo, quasi Græci priores læssissent. Itaque & qui Daretis nomine, Trojanum bellum scripsit, ab Argonautica expeditione injuriarum initium repetit, dein ab insequuta Hælionæ servitute. Joz. Mercer.

<sup>53</sup> Date igitur belli signum.] De more. Nam qui bellum commissuri erant, vel eorum milites convocabant, vel signa, & vexilla ab arcibus proferebant, vel alio quocumque modo se ad bellum accingi significabant. Inde Virgil. 8. Æneid.

Ut belli signum Lauranti Turnus ab  
arco  
Extulit, & rauce frepuerunt cornua  
cantu.

<sup>54</sup> Pessimo intercedendi exemplo.] Inter-

cedere dicuntur qui se medios disputantibus interponunt; sive ad pacem, sive ad bellum. Et hic Æneam dicit pessimo exemplo intercessisse, quia ad bellum animos irritavit.

<sup>55</sup> Uti Polydorum.] Certe hic modestiæ & moderationis Græcorum, quam modo laudavit, non satis meminit Dictys, qui tam fœde Polydorum à Græcis lapidibus obrui faciat. Sed hic etiam contra Historiam peccat. Polydorus enim à Polymnestore obruncatus; ut supra retuli. Solus Homerus, quod sciam, eum ab Achille occisum dicit, Iliad. 5.

<sup>56</sup> Visentibus ex muris.] Trojanis scilicet. Sed cur ii egredi non tentaverunt, ut facinus impedirent, saltem ut vindicaret?

<sup>57</sup> Botryram.] De hac civitate nihil invenni. For sin scripserat Dictys Astryram; quæ urbs inter Lampſacum & Abydum, & non longe ab Antandro.

<sup>58</sup> Cyllam.] Non longe à Theba. ip. Troade. Jam supra.

capit. Neque contentus his <sup>59</sup> Gargarum, <sup>60</sup> Arisbam, <sup>61</sup> Gergetham, <sup>62</sup> Scep-  
sim, <sup>63</sup> Larissam, miranda celeritate depopulatur. Dein doctus ab incolis,  
multa <sup>64</sup> cujusmodi pecora <sup>65</sup> in Idæo monte stabulari, exposcentibus  
qui cum eo erant cunctis, cito agmine montem ingressus, interfectis gre-  
gum custodibus, magnam vim pecorum abducit. Deinde nullo omnium  
adversante, cunctis qua pergebat in fugam versis, ubi tempus visum est,  
cum magna præda ad suos <sup>66</sup> convertit. <sup>67</sup> Per idem tempus Chryses, quem  
sacerdotem Sminthii Apollinis supra docuimus, cognito filiam suam Aty-  
nomen cum Agamemnone degere, fretus religione tantinuminis, ad na-  
ves venit, <sup>68</sup> præferens Dei vultus, & <sup>69</sup> quædam ornamentorum templi  
ejus, quo facilius recordatione præsentis numinis veneratio sui regibus  
incuteretur. Dein <sup>70</sup> oblatis auri atque argenti donis plurimis, redemptio-  
nem filia deprecatur: obsecrans <sup>71</sup> uti magnificarent præsentiam Dei, qui  
secum oratum eos ob sacerdotem proprium venisset. Præterea commemo-  
rat, quæ indies adversum se ab Alexandro, ejusque consanguineis <sup>72</sup> ob  
exhibitam à se paulo ante immolationem, inimica hostiliaque pararen-  
tur. Quæ ubi accepere <sup>73</sup> reddendam filiam sacerdoti, neque ob id acci-  
piendum præmium, universis placet. Quippe cum per se amicus, fide-  
lisque nobis, tum præcipue ob religionem Apollinis nihil non mereri, cre-

## N O T Æ:

<sup>59</sup> *Gargarum.*] In summitate montis  
Idæ. Vide Macrobi. lib. 5. cap. 20. Ibi  
ætate Strabonis fuisse *Gargara*, urbs Æoliæ.  
Illum vide lib. 13.

<sup>60</sup> *Arisbam.*] Urbs Troadis circa Aby-  
dum, ad fluvium Sellentem. Homer. Strab.

<sup>61</sup> *Gergetham.*] In agro Lampfaceno  
fuit urbs Gergetha; à Gergethis in agro  
Cumano; ubi fuit urbs, plurali numero  
ac fœminino genere dicti Gergethes, pa-  
tria Cephalonis Gergethii. Atque etiam-  
num in Cumano solo monstratur Gerge-  
thium ad Larissam. Strab. lib. 13. fuit &  
pagus Gergetha ci ca fontes Caici; sic di-  
ctus à Gergethis Troadis, quos illuc tra-  
duxit Attalus.

<sup>62</sup> *Scepſin.*] Palæſcepsis, sive antiqua  
Scepſis; urbs fuit supra Cebrenem sita;  
juxta excelſissimam Idæ partem, ad Poly-  
chnam. Deinde ea ad LX. stadia deorsum  
translata est in eam, quæ nunc est Scepſis,  
à Scamandrio Hectoris, & Alcanio Æneæ  
filio.

<sup>63</sup> *Larissam.*] Prope *Sigenum*; è regione  
Tenedi.

<sup>64</sup> *Cujusmodi.*] Scribendum *cujusque-*  
*modi.* Ut supra. *Aliaque dona* *cujusque-*  
*modi.*

<sup>65</sup> *In Idæo monte.*] Nam Idæum montem,  
pabulis lætum describunt poetæ.

<sup>66</sup> *Convertit.*] Subauditur *se, convertit se.*

<sup>67</sup> *Per idem tempus Chryses.*] Hæc lib. 1.  
Iliad. Homer.

<sup>68</sup> *Præferens Dei vultus.*] Simulacrum  
quoddam Apollinis Chryses præfererat. Ita  
enim hunc locum accipiendum esse suadent,  
quæ sequuntur.

<sup>69</sup> *Quædam ornamentorum templi ejus.*] Scep-  
trum & lauream. Ex Homer.

Στήμματα ἔχων ἐν χερσὶν ἀνθόλης Ἀπόλλωνος,  
Χρυσὴν αἰὶα σκήπτρον.

*Coronam habens in manibus longe jaculan-*  
*tis Apollinis,*

*Aureo cum sceptro.*

<sup>70</sup> *Oblatis auri atque argenti donis pluri-*  
*mis.*] Ex Homer.

Λυσίμῃρος πρὶς Ἰάσας, φέρον τ' ἀπὸ πέποις ἀμύματα.  
*Liberaturusque filiam, portansque infinita*  
*redemptionis pretia.*

<sup>71</sup> *Uti Magnificarent.*] Id est: *Magni fa-*  
*cerent.* Quod notandum.

<sup>72</sup> *Ob exhibitam per se.*] Immolationem  
centum victimarum; per Palamedem Apol-  
lini Sminthio exhibitam, præcunte Chryse  
Sacerdote.

<sup>73</sup> *Reddendam filiam Sacerdoti, neque ob*  
*id*

deretur. Namque jam 74 multis documentis ac fama incolarum, obsequi  
 numini ejus per omnia destinaverant. Quæ postquam Agamemnon acce-  
 pit, obviam cunctorum sententiis ire pergit. 75 Itaque atroci vultu exiti-  
 um sacerdoti comminatus, ni recederet, perterritum senem atque extre-  
 ma metuentem, imperfecto negotio ab exercitu dimittit. Tali modo  
 conventu dissoluto, singuli reges 76 ad Agamemnonem adeunt, eumque mul-  
 tis probris infectantur: quippe qui ob amorem captivæ mulieris, seque,  
 &, quod indignissimum videretur, tanti numinis deum contemptui ha-  
 buisset, ac mox universi execrati 77 deseruere. Ob id & memores Palame-  
 dis, quem gratum acceptumque in exercitu, haud sine consilio ejus, Dio-  
 medes atque Ulysses dolo circumventum necavissent. Cæterum Achil-  
 les in ore omnium 78 ipsumque & Menelaum contumeliis lacerabat. Igitur  
 Chryses ubi injuriam perpeffus ab Agamemnone, discessit domum: neque mul-  
 ti fluxere dies, incertum alio ne casu, an uti omnibus videbatur, ira Apolli-  
 nis, morbus gravissimus exercitum invasit. 79 Principio grassandi facto à pe-  
 coribus: deinde malo paulatim magis magisque ingravescente, per ho-  
 mines dispergitur. Tum vero vis magna mortalium corporibus fatigatis  
 pestifera ægritudine, infando ad postremum exitio interibant. 80 Sed regum  
 omnino nullus, neque mortuus hoc morbo, neque tentatus est. Cæterum

CAPUT  
XXX.CAPUT  
XXX.

## NOTÆ.

*id accipiendum premium.]* Ab Homero di-  
 versus abit; apud quem Græci non solum  
 reverendum sacerdotem consentiunt, sed  
 & pretia esse accipienda.

Εἶθ' ἄλλοι πρὶ πάντας ἐπιφύμενον Ἀχαιοὶ  
 Διδοῖσθαι θ' ἱεῖρα, καὶ ὠγυῖα δὴχθαι ἄποινα.

Tunc alii quidem omnes foverunt linguis  
 Achiivi, reverendum esse sacerdotem, &  
 splendida accipienda esse pretia liberationis.

74 Multis jam documentis ac fama incola-  
 rum.] Id est: Ob multa documenta, quæ  
 jam acceperant de divinitate Apollinis Smin-  
 thii; tum ob famam incolarum, qui de eo  
 ingentia & mira prædicabant.

75 Itaque atroci vultu exitum sacerdoti  
 comminatus.] Ex Homero.

Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, περὶ πρὸν δ' ἐπὶ μυχὸν  
 ἵππευ.

Miles præter, colligit in gremio patris Achivi.  
 Mh' ἴσθι, ὅτι χαλκῶν σκῆπτρον, καὶ σίμωλον  
 ὀπίσσω.

Ἀλλ' ἴθι, γὰρ πο' ἐγὼ δέξομαι, σὺν πρὸν ὡς νε-  
 νῆκεν.

Sed cum acerbe dimisit, gravemque sermo-  
 nem dixit,

Ne te senex concavas ego ad naves offen-  
 dam.

*Vel nunc tardantem, vel post de novo ve-  
 nientem,*

*Ne tibi postea non profit sceptrum & coro-  
 na Dei,*

*Sed abi, ne me irrites, saluus ut redeas.*

76 Ad Agamemnonem adeunt.] Adire  
 ad aliquem eleganter dicitur, pro adire ali-  
 quem. Terent. And. 2. 1. Quid ibi vultu-  
 tur, adeon, adeam?

77 Deseruere.] Hoc ex se dicit Dictys,  
 & contra Homer.

78 Ipsumque.] Agamemnonem.

79 Principio grassandi facto à pecoribus.]  
 Ex Homero:

Ὀρέμεν πρὶ πρῶτον ἐπὶ ἄχαιο, καὶ κυνὸς ὄρε-  
 γυς.

Ἀλλὰ πρὶ πρῶτον αὐτοῖσι βέλῳ ἱχθυοῦσι ἀφίει,  
 Βαλὼν αὐτοῖσι δὲ πυρὶ νεκρὸν καίειτο θύματα.

Miles quidem primum invasit, & canes  
 veloci.

*Sed postea in ipsos homines sagittam morti-  
 feram immittens jaculatus est.*

*Semper autem pyra mortuorum incedeban-  
 tur frequenter.*

80 Sed regum omnino nullus.] In popu-  
 lum tantum pestem sævisse, ait Dictys.  
 Et verum est duces nullum ea interisse.

Homerus.



postquam nullus morbi modus, & <sup>81</sup> indies plures intereunt, cuncti duces  
 converso jam in se quisque timore, in unum coeunt. Ac dein flagitare  
 Calchanta, quem futurorum præcium memoravimus, uti causam tanti  
 mali edidisset. <sup>82</sup> Ille enim perspicere se originem hujusce morbi, sed haud  
 liberum esse quicquam eloqui: ex quo accideret, ut potentissimi regis con- 5  
 traheret offensam. Post quæ Achilles reges singulos adigit, uti in-  
 terposita jurisjurandi religione confirmarent <sup>83</sup> nequaquam se ob ea  
 offendi. Hoc modo Calchas, ubi cunctorum animos in se conciliavit,  
 Apollinis iram pronunciat. Eum namque ob injuriam sacerdotis infestum  
 Græcis, pœnas ab exercitu expetere. Dein perquirentē Achille mali re- 10  
 medium, <sup>84</sup> restitutionem virginis pronunciat. Tum Agamemnon con-  
 jectans quod mox accidit, concillo tacitusegredus, cunctos quos secum  
 habuit in armis esse jubet. Id ubi Achilles animadvertit, commotus rei  
 indignatione, simul perniciæ defessi exercitus anxius, defunctorum cor-  
 pora miserandum in modum confecta, undique in unum colligi jubet at- 15  
 que in conventu ante ora omnium projici. Quo spectaculo adeo commo-  
 ti reges gentesque omnes, uti adversus Agamemnonem à cunctis perge-  
 retur, duce atque autore Achille: <sup>85</sup> & si perstaret suadente, exitio vin-  
 dicandum. Quæ ubi regi nunciata sunt, pertinacia animi, an ob amorem cap-  
 tivæ, cuncta extrema ratus experiri, nihil de sententia remittendum <sup>86</sup> destina- 20  
 verat. Ea postquam Trojani cognovêre simul ex muris conflagratio-  
 nem corporum assiduam, crebrasque sepulturas animadvertentes: docti-  
 que, etiam reliquos incommodo cladis ejus debiles agere, cohortati inter  
 se arma capiunt, ac propere <sup>87</sup> cum manu auxiliari effusi portis, pergunt

CAPUT  
XXXI.

CAPUT  
XXXII.

### NOTÆ.

Homerus tamen scribit eam heroas multos  
 orco dimisisse.

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς αἰὶς ὠκυμένης  
 ἤγειρεν.

Multas autem fortes animas Plutoni dimi-  
 sit Heronum.

Sed mortuos illos Homerus heroas dicit,  
 ut eo ostendat, Achillis iram Græcis exi-  
 tiosorem fuisse, per quam tot viris fortif-  
 simis orbatu sunt. Hic locus Homeri vul-  
 go male acceptus est. Neque etiam placet  
 quod habet Eustath. scilicet, Homerum he-  
 roas illos dixisse, quod pro patria occubue-  
 rint.

<sup>81</sup> In dies plures.] Per novem dies pe-  
 stem grassatam, scribit Homer.

<sup>82</sup> Ille enim perspicere se.] Aiebat scili-  
 cet.

<sup>83</sup> Nequaquam se ob ea offendi.] Ob ea  
 quæ dicturus erat Calchas. Alii ab eo, id  
 est: à Calchanta. Sed hic Homerum non  
 sequitur; qui scribit Calchantem ab Achil-

le solo petiisse, ut juraret illum sibi & ven-  
 bis & manibus auxiliaturum. Quod cum  
 fecisset Achilles, tum demum vatem elo-  
 quutum.

<sup>84</sup> Restitutionem virginis.] Homer.

Ὅς δ' ἴσ' ὅρα πρὸς λοιμοῖσι βαρύνει χεῖρας ἀφί-  
 ξει.

Πρὶν γ' ἂν πρὸς πόλιν δόρυ φέρῃς ἐλκεύμεθα  
 κέλευ.

Ἀπὸ πύλων, ἀνέκρινον, ὅτι γὰρ ἐν ἱερῷ ἐκα-  
 τήρῳ Εἰς Χρυσάν.

Id. Neque hic prius à peste graves manus con-  
 tinebit, quam patri dilecto reddatur formosa  
 puella inempta, sine redemptionis pretio; &  
 ducatur sacra hecatomba ad Chrysam.

<sup>85</sup> Et si perstaret, suadente, &c.] Series  
 est: Achille duce & auctore, & suadente  
 exitio vindicandum esse, si Agamemnon  
 perstaret, persisteret.

<sup>86</sup> Destinaverat.] Fortiter decreverat.

<sup>87</sup> Cum manu auxiliari.] Cum copiis  
 auxiliariis.

88 Pro

adversum. Ac dein per campos exercitu bipartito, Trojanis Hector, Sarpedon auxiliariis duces facti. Tum nostri, visis contra hostibus, armati atque instructi <sup>88</sup> pro negotio <sup>89</sup> simplicis formæ aciem composuere, circa cornua divisim ducibus. Dextrum Achilles cum Antilocho, <sup>90</sup> alterum Ajax Telamonius cum Diomede curabant: medios accipere Ajax Oileus, & <sup>91</sup> Idomeneus dux noster. Hoc modo exercitu utrinque composito, pergunt obviam. At ubi in manus ventum est, cohortari suos quisque, acie confligere. Tum vero <sup>92</sup> in aliquantum tracto certamine, plurimi utriusque partis cadunt, præcellentibus in ea pugna barbarorum, Hector & Sarpedone, Græcorum, Diomede cum Menelao. Dein nox communis amborum requies, diremit prælium. Igitur reducto exercitu, corpora suorum cremata igni, sepeliunt. Quis perfectis, Græci statuunt inter se, Achillem, cujus in adversis Græcorum casibus <sup>93</sup> sollicitudo præcipua videbatur, regem omnium confirmare. Sed Agamemnon anxius ne <sup>94</sup> decus regium amitteret, in concilio verba facit: Sibi maxime cordi esse exercitus incolumitatem: neque ulterius differre, quin Astynome parenti remitteretur, maxime si restitutione ejus instantem perniciem subterfugerent. Nec quicquam deprecari amplius, modo in locum ejus Hippodamiam, quæ cum Achille degeret, vicarium munus amissi honoris acciperet. Quæ res, quanquam atrox omnibus & indigna videretur, tamen <sup>95</sup> connivente Achille, cui id præmium pro multis atque egregiis facinoribus fuerat, effectum habuit. Tantus amor erga exercitum, curaque, animo egregii adolescentis infederat. Igitur adversa cunctorum voluntate, neque tamen quoquam palam recusante, Agamemnon tanquam ab omnibus concessa res videretur, <sup>96</sup> lictoribus, uti Hippodamia ab Achille abstraheretur, imperat: hique brevi jussa efficiunt. Interim Astynomen

CAPUT  
XXXIII.

## NOTE.

<sup>88</sup> *Pro negotio.*] Ut negotium patiebatur.

<sup>89</sup> *Simplicis formæ aciem.*] Simplicis formæ aciem dicit, quæ fronte tantum valeret, nullis auxiliariis post tergum copiis, instructis; vel, quod verius puto, aciem simplicis formæ, quæ simpliciter ordinata & instructa, non exacte, non pro more militiæ.

<sup>90</sup> *Ajax alter.*] Oileus.

<sup>91</sup> *Idomeneus dux noster.*] Quia Creten-  
ses ducebat Idomeneus; & ipse Dictys,  
cujus nomen mentitur noster, ex Creta  
erat.

<sup>92</sup> *In aliquantum.*] Ita libri, & sic sæpe  
noster; à cujus sæculo non est exigenda La-  
tini sermonis puritas. *Jox. Mercer.*

<sup>93</sup> *Sollicitudo.*] *Infra curam* dixit. Cu-  
raque in animo egregii adolescentis infede-  
rat.

<sup>94</sup> *Connivente Achille.*] Imo non con-  
nivente sed contra indignante; ita ut ten-  
torio suo sedens & concilio abstineret &  
bello.

<sup>95</sup> *Lictoribus.*] Talthybio & Eurybati:  
Homer.

Α'μ' ὅγε Ταλθύβιον τε καὶ Εὐρυβάτην αὐτοῖς  
σίστησι,

Τῶι οἱ ἴστω κέρους κ', ὁππῶς διεγίγνεται,  
Εἰρηδοῦν κλισίῳ Παλλιάδην Ἀχιλλῆος,  
Χειρὸς ἰλόν' ἀγῶνι βροτοῖδ᾽ ἀκακίᾳ πάρος.  
Εἰ δὲ κίμῃ δώσω, ἰγὰρ δὲ καὶ αὐτὸς ἴλω-  
μαι.

Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσιν, τὸ οἱ καὶ ῥέον ἴσα.  
*Sed hic Talthybiusque & Eurybatem af-  
fatus est,*

*Hi illi erant præcones & seduli ministri,  
Abise ad tentorium Pelida Achillis.  
Manu accipientes adducite Briseida pulcri-  
genam.*

G

Si

Græci <sup>96</sup> per Diomedem atque Ulyſſem cum <sup>97</sup> magna copia victimarum ad fanum Apollinis tranſmiſſere. Dein perfectō ſacrificio, viſ mali leniri paulatim viſa, neque amplius attentari corpora <sup>98</sup> & eorum qui ante fatigabantur <sup>99</sup> tanquam ſperato divinitus levamine, relaxari. Ita brevi per univerſum exercitum ſalubritas vigorque ſolitus renovatus eſt. Mittitur etiam Philoſteta Lemnon portio ejus prædæ, quam Græci per Ajacem, atque Achillem advectam, inter ſe viritim diſtribuerant. CAPUT XXXIV. Cæterum Achilles memor injuriæ ſupradictæ, <sup>1</sup> abſtinendum publico concilio decreverat, odio maxime Agamemnonis: abſolitoque amore quem circa Græcos habuerat, ſcilicet quod <sup>2</sup> eorum patientia poſt tot bellorum victorias, ac facta fortia, Hippodamia, conſeſſum pro laboribus præmium, per injuriam abducta eſſet. Dein venientes ad ſe duces, aditu prohibere, neque cuiquam amicorum ignoſcere, qui ſe adverſus Agamemnonis contumelias, quum defenderet, deſeruiſſent. Intuſ igitur manens, Patroclum & Phœnicem, hunc morum magiſtrum, <sup>3</sup> alterum obſequiis amicitiæ clarum, & aurigam ſuum <sup>4</sup> Automedontem, ſecum retinebat. CAPUT XXXV. Per idem tempus apud Trojam exercitus ſociorum, quique mercede conducti auxiliares copias adduxerant, tempore multo fruſtra trito, <sup>5</sup> tadione an recordatione ſuorum, domuitionem cupiebant. Quod ubi animadvertit Hector, coactus neceſſitate, militibus ut apud arma eſſent jubet; ac mox ubi ſignum daret, ſequerentur ſeſe. Igitur poſtquam tempus viſum eſt, & omnes in armis nunciabantur, jubet egredi, ipſe dux atque imperator militiæ. Res poſtulare videtur, eorum reges qui ſocii atque amici Trojæ, quique ob mercedem auxiliares ex diverſis regionibus con-

## NOTÆ.

*Si autem non dederit, ego ipſe auferam, Veniens cum pluribus, quod illi etiam durius erit.*

<sup>96</sup> *Per Diomedem atque Ulyſſem.*] Ulyſſem tantum nominat Homer.

*Εἰ δ' ἄρχῃς ἵεν πολέμαρχος Ὀδυσσεύς.*

*Et atque navium ductor conſcendit prudens Ulyſſes.*

<sup>97</sup> *Magna copia victimarum.*] Id eſt, hecatomba.

<sup>98</sup> *Et eorum.*] Supple, corpora.

<sup>99</sup> *Tanquam ſperato divinitus levamine.*] Innuit id potius caſu eveniſſe, quam ob pacatam iram Apollinis.

<sup>1</sup> *Abſtinendum publico conſilio decreverat.*] Homer.

*Ὅτι πῶς οἱ ἀρχὴν πολέμαρχος κατέλειπε.*

*Ὅτι πῶς ἐς πόλεμον ἦν.*

*Neque unquam ad concionem ibat gloriſam,*

*Neque unquam in bellum.*

<sup>2</sup> *Eorum patientia.*] Per eorum patientiam. Quod paſſi eſſent eam abſtrahi, abducī. Cave tamen hoc imiteris.

<sup>3</sup> *Alterum obſequiis amicitiæ.*] Non ſolum propter obſequia amicitiæ, ſed etiam propter conſanguinitatem. Sed de eo ſupra.

<sup>4</sup> *Automedontem.*] Dioris filium.

<sup>5</sup> *Tadione an recordatione ſuorum.*] Totus hic locus inſere turbatus erat, tam in vulgatis quam in ſcriptis libris; in illis edebatur, *tempore fruſtrato, ſeditione, odio an recordatione ſuorum bellum non occipiebant.* In libro Danielis: *Tempore multo fruſtra trito ſeditione an recordatione ſuorum domi ſeditionem accipiebant.* E quibus concinnavi lectionem quam editio hæc præſentat. Corrumpendo loco duo fuerunt: primum quod non capiebant ele-gantiam hujus ſermonis, *tadione an recordatione* quam ubique mali editores cor-ruperant, ut *domuitionem* quam & ſupra expli-

tracti Priamidarum imperium sequebantur, <sup>6</sup> adicere. Primus igitur portis erumpit <sup>7</sup> Pandarus Lycaone genitus, ex Lycia: dein <sup>8</sup> Hippothous Pylei, <sup>9</sup> ex Larissa Pelasgidarum: <sup>10</sup> Acamas ameriptem Piros, ex Thra-

## NOTÆ.

explicavimus. Non dubium est quin hæc sit genuina auctoris scriptura. Joz. Mercer.

<sup>6</sup> Adicere.] Ita liber Danielis. Antiqua scriptio, pro *adicere*; quum in omnibus optimæ notæ libris inventam viri docti testantur. Poterat tamen ferri cum vulgatis & altero manuscripto, *edicere*.

<sup>7</sup> Pandarus Lycaone genitus ex Lycia.] In hoc catalogo etiam sequitur Homerum, qui scribit.

Οἱ δὲ Ζελεῖαν Ἰωνοὶ ἐπὶ τὸ πῶμα νείκεον Ἰῆης,  
Ἀφνειοὶ, πίοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσέπειο,  
Τρῶες τὴν αὐτὴν ἔρχε Λυκάων· ἀγλαὰς ἡδὲ  
Παίδας·.

Qui vero Zeleiam habitabant sub pede imo Ide,

Aphneii, bibentes aquam nigram Æsopi,  
Tres his rursus præerat Lycæonis clarus filius, Pandarus.

Zeleia enim urbs & Aphneii populi, in Lycia Troadis. Scilicet duplex Lycia Homero, altera proxima Cariz, in qua Xanthus fluvius, è qua Sarpedonem & Glaucum emittit: altera in Troade, sub Ida monte. Nam & Homerus de Pandaro, Iliad. 1.

Ἀπυρτομένη Λυκίῃθεν.  
Οὐπὶ περὶ Λυκίῃ σὺ γ' εὐχέσθαι εἶναι ἀμείνων.

Ruente ex Lycia.  
Neque quis in Lycia gloriatur te esse fortiter.  
Ideo cum Lyciam Sarpedonis nominat, addit πρὸς δὲ Λυκίῃς. Longe à Lycia: quia ea remotior.

<sup>8</sup> Hippothous Pylei.] Ita libri. Et hic erravit Dictys, quod male legerat locum Homeri.

Τῶν δὲ Λαρίσσιαν ἐλαττωμένην καὶ ναιετάσαντων,  
Τῶν ἑρξ' ἰππιόθεν πρὶ Πύλαις πρὶ Τροίῃ,  
Υἱὲ δὲ Λαίου Πελασγῶ Τένταμίδας.

Eorum qui Larissam glebosam incol-  
bant,

His præerat Hippothous & Pylæus raptus  
martis,

Filiis duo Lithi Pelasgi Tentamida.

<sup>9</sup> Ex Larissa Pelasgidarum.] Tres fuere Larissæ in Asia: Prima juxta Hamaxitum in conspectu Ilii; secunda juxta Cumam, non longe ab Smyrna; tertia juxta Ephesum, in Campo Caystrico. Sed primam hic non esse intelligendam, probat quod ait Homerus de eodem Hippothoo, in certamine de cadavere Petrocli interempto.

Τῶν δὲ Λαρίσσιαν.

Longe à Larissa.

Nam cum hæc esset in conspectu Ilii, intra ducentesimum fere stadium; non potuisset dicere Homerus Hippothoom longe à Larissa cecidisse. Neque tertiam hic intelligendam fidem facit, quod cum ea remotior sit, nempe ad 180. stadia distans à Cuma, Mæonibus potius quam Pelasgiis ascribi debet. Accedit etiam quod nullum extat certum argumentum, hanc tempore belli Trojani jam fuisse; cum ne de Epheso quidem ullum extet. Restat igitur ut secundam intelligas, Cumæ vicinam; cujus testimonium fert omnis Æolica historia, paulo post Trojæ excidium gesta. Strab. lib. 13.

<sup>10</sup> Acamas ameriptem, Piros ex Thracia.] Hæc est omnium librorum scriptura, cui mederi non possum. Hic Acamas Eufiori filius fuit; diversus ab Acamante Antenor's filio, & altero Acamante Asii. Piros, Πείρος, Imbrasi filius. Uterque Thracas duxere. Homer.

Αὐτὰρ ὁρμήκεος ἢ γ' Ἀκάμας καὶ Πείρος  
ἦεν,  
Ὅσους Ἐλλάδαυτος ἀγαίρους ἐντὶς ἔειργε.

Verum Thracas duxerat Acamas & Piros  
Heræ

Quosquot Hellespontus æstuosus intus continet.

Joz. Mercerus suspicabatur Dictyn scripsisse, *Acamas Antenor's, & Piros ex Thracia*. Confusis imperite, Acamante Eufiori & Acamante Antenor's.

cia: <sup>12</sup> Euphemus Troezenius <sup>13</sup> Ciconis imperitans: <sup>14</sup> Pylamenes Paphlagonius, patre Melio gloriosus: <sup>15</sup> Odrys & Epistrophus filii Minoi Azanorum regis: <sup>16</sup> Sarpedon Xantho genitus rector Lyciorum, <sup>17</sup> ex Solemo: <sup>18</sup> Nastes & Amphimachus de Caria: <sup>19</sup> Antiphus & Mesthles ge-

## N O T A.

<sup>11</sup> Euphemus Troezenius.] Troezeni filius. Homer.

Εὐφῆμος δ' ἄρχος Κικόνων ἐν ἀργοναυτίῳ,  
Υἱὸς Τροζιζωνίου διοτρεφέος, Κικονίης.

Euphemus autem dux Ciconum erat, exsternugnantium.

Filius Troezeni nobilis, Ceo pregnati.

<sup>12</sup> Ciconis.] Thraciae populi; quos alii ad Hebrum fluvium, alii ad Ismirum ponunt.

<sup>13</sup> Pylamenes Paphlagonius.] Homer.

Παφλαγόνων δ' ἡγήτο Πυλαμίδης λαόνων ἄρχε.

Εἰς Εὐρώπῃ, ὅθεν ἡμῶν ὄντος ἀργοναυτῶν,  
Οἱ μὲν Κύπρον ἵχον, καὶ Σάαμον ἀμφιπέ-  
μοιτο.

Ἀμφὶ τὴν Παρθίηνον περὶ κλυτὰ δώματα  
ἵσταται,

Κρήνην αἰγιάλειον τε καὶ ὑψηλὴν Βροδί-  
ων.

Paphlagonum dux erat Pylamenes audax cor.

Ex Henetis, ubi mularum generatio agrestium.

Qui Cytorum tenebant, & Sesumum incolabant.

Circaque Parthenium fluvium inclitas ades possidebant.

Cromnaeque Aegialumque & excelsos Erythinos.

Paphlagonia Asiae regio ad Pontum Euxinum, juxta Halym fluvium. Et in ea Henetos ponit Homer. quia Heneti Paphlagonum primaria gens fuerunt, iique post Trojae excidium amisso duce per Thraciam vagati, cum Antenore in Venetiam pervenire. In Paphlagonia Parthenius fluvius, ad quem Heraclea urbs. Post eum fluvium fuere pagi, Cytorus, Sesamus, & Cromna. E quibus Amastris uxor Dionysii, Heracleae tyranni Amastrim urbem composuit; & Cytorus emporium fuit Sinopensium. Sesamus arx Amastris. Post Amastrim in littore fuit pagus, à situ dictus Aegialus. Post Aegialum erant duo scopuli Erythini, qui postea à rubro colore Erythriini dicti sunt.

<sup>14</sup> Odrys & Epistrophus filii Minoi Azanorum regis.] Lege: Odrys & Epistrophus filii Minoi Halizonum regis. Homer.

Αὐτὰρ Ἀλκίωνα Ὀδρῖος καὶ Ἐπίτροφος ἄρχον.

Ταλόνει δὲ Ἀλκίονος, ὅθεν ἄρχοντες εἰς γα-  
ρίθην.

Sed Halizonibus Odrys & Epistrophus imperabant.

Procul ex Alyba, unde argenti est origo.

Verum de Halizonum situ inter veteres non convenit: nam alii Scythiae Europae eos adscribunt, alii in Mysia alicubi. Strabo affirmat eos esse, qui olim Chalybes dicebantur, & post Paphlagoniam ponit, ultra Irim fluvium, ubi Pharnacia est. Adiaillum. lib. 12. & Eustath.

<sup>15</sup> Sarpedon Xanto genitus.] Homer.

Σαρπηδὼν δ' ἄρχων Λυκίων, καὶ Γλαύκων ἀμύμων.

Τυλόνει ἐν Λυκίᾳ, ζῶντος ἀπὸ δουλοπτε-  
ρας.

Sarpedo denique praefatus Lyeis & Glaucens integerrimus.

Procul ex Lysia, Xantho à vertice.

<sup>16</sup> Ex Solemo.] Scriberem ex Solyma: nam Solymi populi in Lycia, Homero. Et Solyma urbs & Solymus tumulus.

<sup>17</sup> Nastes & Amphimachus de Caria.] Homer.

Νάστης αὖ Κερῶν ἡγήσατο Βαρβαρὸν ἄνδρα,  
Νάστης Ἀμφίμαχος τε, Νομίονος ἀγλαὰ  
τίμω.

Nastes autem Carum dux erat Barbarum.

Nastes Amphimachusque Nomionis clari filii.

Caria autem juxta Mzandrum fluvium.

<sup>18</sup> Antiphus & Mesthles.] Homer.

Μήσων αὖ Μείδων τε καὶ Ἀντιφῶς ἡγεσάμενοι,  
Τὴν Πυλαμίδος, τὴν Γυγῆος τέκε λήρην,  
Οἱ δὲ Μήσωνος ἦσαν ὑπὸ Τρωάδων μεμαυμέναι.

Meonibus Mesthles & Antiphus praerant.

Filii Pylamenis quos Gygea peperit palus.

Qui etiam Maonas ducebant sub Imolo nates.

Quos.

nitore Pylæmene, Mæonii: <sup>19</sup> Glaucus Hippolochi Lycius; quem sibi Sarpedon, quod præter ceteros regionis ejus consilio atque armis pollebat, participem bellicarum rerum adsciverat: <sup>20</sup> Phorcys & Ascanius Phryges: <sup>21</sup> Chromis Midæis, ex Mæsia: <sup>22</sup> Pyrachmes Axii Pzonius: <sup>23</sup> Amphius & Adrastus Merope geniti, ex Adrastina: <sup>24</sup> Asius Hyrtaci Sesto: dein

NOTÆ.

Quos autem hic Mæonas vocat Homerus: ii Lydi postea dicti sunt. Vide Strab. Eustath. &c.

<sup>19</sup> *Glaucus Hippolochi.*] Jam supra, ubi de Sarpedone. Quod hic ait Dictys Glaucum à Sarpedone ascitum, quasi inferiorem, cave credas: nam Glaucus Hippolochi filius Bellerophontis nepos, amittinus Sarpedonis; cui mater Laodamia, soror Hippolochi. Homer. Iliad. 2. *For. Merope.*

<sup>20</sup> *Phorcys & Ascanius Phryges.*] Homer.

Φόρυξ αὖ Φόρυξ ἦτο, καὶ Ἀσκάριος Διὸς υἱός.

Τὰ δ' ἐξ Ἀσκανίου.

*Phorcys deinceps Phryges ducobat & Ascanius divinus, Procul ex Ascania.*

Phrygiam autem minorem intellige, quæ longius aberat à Troja. Ibi Ascania palus & regio. Vide Strab. & Eustath.

<sup>21</sup> *Chromis Midæis ex Mæsia.*] Homer.

Μυσῶν δὲ χρόμης ἦρχε, καὶ Ἐννομίου οἰωνιστῆς.  
*Mysis autem Chromis præerat & Ennomus augur.*

Mythiam autem hic Asiaticam intellige, quæ inter Bithyniam & Æsopi ostia.

<sup>22</sup> *Pyrachmes Axii Pzonius.*] Axii filium dicit Pyrachmem, quia male interpretatus est locum Homeri.

Ἀπὸ τοῦ Πυραχίμης ἄγα Παίονας ἀγκυλοτόξους.

Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶν, ἀπ' Ἀλίου ἐν τῷ ῥέματι,  
*Alis, & κάλλιπεν ὕδωρ ὑπὸ πιδιάλῃ αἰῆ.*

*Sed Pyrachmes ducobat Pæonas curvis arcibus utentes,*

*Procul ex Amydone, ab Axio late fluente, Axio, cujus pulcherrima aqua diffunditur super terram.*

Hi Pæones sub Strymone fluvio ad Axium fluvium, qui Bottæam & Amphaxinam terram dividit, & assumpto Erigone fluvio, inter Chalestram & Thermen fluit. Juxta illum sita urbs Amydon. Vide Epitom. Strab. & Eustath. hunc locum respiciens. Hesychius scripsit Ἀλίου ποταμὸς Παιονίας. Axius, fluvius Pzonæ.

<sup>23</sup> *Amphius & Adrastus Merope geniti ex Adrastina.*] Ex Adrastina.

Ὅτι δ' Ἀδράστῃ τ' ἔχον καὶ δῆμον Ἀπυτεῖα, καὶ Πύτειαν ἔχον, καὶ Τερεῖας ὄρεας αἰπύ, τῶν τε καὶ Ἀδράστῃ καὶ Ἀμφίῳ λυομένης, γὰρ δὴν Μίροπος Περκοσίας.

*Qui Adrastinam tenebant & pagum Adrasti,*

*Et Pitzeiam habitabant & Tereia altum montem,*

*His imperabat Adrastus & Amphius lineum thoracem habens.*

*Filii duo Merope Percossi.*

Adrastæ autem sive Adrastæ campus post Æsopum ad Granicum amnem. Pitzeia urbs in Pario agro; mons Tereia non longe à Cyzico. Alii xl. stadiis à Lampiaco collem illum ostendunt. Ego puto Strabonem verum Homeri aliter legisse, nempe

καὶ δὲ Ρέας ὄρεας αἰπύ

Et Rhea montem altum.

Quod ibi fuerit templum Rheæ. Adi illum lib. 13.

<sup>24</sup> *Asius Hyrtaci Sesto.*] Homer.

Ὅτι δ' ἄσος Περκοσίας καὶ Πρακίαν ἀμφερίμωτο.

καὶ Σησὶ καὶ Ἀβύδῳ ἔχον καὶ δῆμον Ἀλίου.

τῶν αἰετ' ὑπερκίδης ἦρχ' Ἀσίου, ἄρχαμ' αἰδράων.

*Qui item Percoten & Prasinum incolabant,*

*Et Sesium & Abydum tenebant & divinam Arisbim,*

*His quoque præfatus erat Hyrtaci filius Asius princeps virorum.*

alius <sup>25</sup> Afius Dymante genitus, Hecubæ frater, ex Phrygia. Hos omnes quos memoravimus, secuti multi mortales <sup>26</sup> inconditis moribus, ac dispari sono vocis, sine ullo ordine, aut modo prælia inire soliti. Quod ubi nostri animadvertere, in campum progressi, more militiæ aciem ordinant, magistro ac præceptore componendi Mnestheo Atheniensi: ordinant autem per gentes atque regiones singulas, seorsum manente Achille cum Myrmidonum exercitu. Is namque quamquam ob illatam ab Agamemnone injuriam, & abductam Hippodamiam, nihil animi remiserat; <sup>27</sup> tamen maxime indignatus quod reliquis ducibus ad cœnam deductis, solus contemtui habitus intermitteretur. Ceterum ordinato exercitu, actunc primum <sup>10</sup> <sup>28</sup> omnibus copiis aduersum se instructis hostibus, ubi neutra pars <sup>29</sup> committere audeat, paulisper <sup>30</sup> in loco retentis militibus, tanquam de industria utrinque receptui canitur. Jamque Græci regressi ad naves, arma donere, ac singuli per loca solita corpus cibo curare occœperant; quum Achilles ultum ire cupiens injurias, ignaros consilii sui nostros, & ob id <sup>15</sup> otiose agentes, clam invadere tentat. At ubi Ulysses <sup>31</sup> à custodibus, qui eruptionem ejus præsenferant, rem comperit, propere duces circumcursans magna voce monet, atque hortatur uti armis arreptis tuerentur sese: dein consilium, incœptumque Achillis singulis aperit: quo cognito, cla-

CAPUT  
XXVI.CAPUT  
XXVII.

## NOTÆ.

Percote nomen regionis circa Abydum; ubi Prædus fluvius inter Abydum fluens & Lampſacum: neque enim urbs eo nomine invenitur, quod falso quidam putarunt. De Arisba, quæ ad fluvium Selleentem, jam supra dictum est. Seflus & Abydus urbes, quas Hellespontus interfuit, Herus & Leandri amoribus claræ. Hic autem sub eodem duce ponuntur ob vicinitatem, cum ea ætate continentis partes & provinciæ non essent destinatæ.

25 *Afius Dimante genitus.*] Hujus meminit Homer. Iliad. π.

Αΐος, ὃς μήτηρ αὖ Ἐκτορῶ ἰσχυράμοιο,  
Αἰτωκασίγυντι, Ἐκάβης, υἱὸς δὲ Δύμουτος.  
Ὁς φρυγίῳ πάϊσι τοῖς ἐπὶ Σαργαρίοιο.

*Afius qui Avunculus erat Hectoris equum dormitoris,*

*Frater Hecubæ, filius Dumantis,  
Qui Phrygiam habitabat ad fluentia Sangarii.*

26 *Inconditis moribus ac dispari sono vocis.*] Ex Homero videtur.

Πολλοὶ δὲ κατ' αὐτὴν μάχην Πριάμω ἱπικνεῖ,  
Αἴαν δ' αἰὲν ἄλιστα πολιορκίῳ ἀνδρά-  
πων.

*Multi enim in urbe magna Priami auxiliatores,*

*Alia autem aliorum lingua late dispersorum hominum.*

27 *Tamen maxime indignatus.*] Supple erat. Sed ego hic Dictin demiror, qui Achillem non tam ob abductam Hippodamiam indignatum describit, quam quod ad cœnam cum aliis non fuerit vocatus. Meminerat scilicet noster Dictys Deos etiam olim ob simile commissum clades populis immisisse, ut ab iis pœnas repetere. Hoc autem immutasse videtur Dictys ex Aristotele, lib. 2. Rhetoric. cap. 24. ubi ἡ εἰς φῶν, τὸ ἐπὶ δέπτοι κληῖται πρὸς τὸν, 25. τὸ μὴ κληῖται ὁ Ἀχιλλεύς ἐμῆισι τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν Τενέδῳ. Ὁ δ' αἰς ἀπὸ μαζῶν ἐμῆισι, σιωπῇ δὲ τῷτο ἐπὶ τῷ μὴ κληῖται. Aut si quis dicat, ad cœnam vocari, honorificentissimum, nam quia non vocatus fuit Achilles, succensusuit Achivis in Tenedo. Ille autem quia non æstimatus fuerat, succensusuit, acceditque id ex eo quod non vocatus fuit.

28 *Omnibus copiis.*] *Instructis hostibus aduersum se omnibus copiis.* Subintelligitur præpositio cum omnibus copiis.

29 *Committere.*] Proprie, id est, incipere, nos dicimus *donner*.

30 *In loco.*] Græcum ἀπὸ τοῦ.

31 *A custodibus.*] Des. *Sentinellæ*.

32 *Præ-*

mor ingens oritur, festinantibus ad arma cunctis ac seorsum sibi singulis consulentibus. Ita Achilles <sup>33</sup> praeverso de se nuncio, ubi omnes in armis sunt, neque conata procedere queunt, intentato negotio ad tentoria regreditur. Ac mox duces nostri rati repentino suorum clamore moveri  
 5 llienses, & ob id novi quid negotii incepturos, augendae custodiae causa, mittunt duos Ajaces, Diomedem atque Ulysssem: hique inter se regionem, qua hostibus aditus erat, dispartiunt. Quae res non frustra eos habuit. Namque apud Trojam Hector causam tumultus eorum cupidus persciscere <sup>33</sup> filium Eumedis Dolonem <sup>34</sup> multis praemiis promissisque  
 10 illectum, ad postremum uti exploratum res Graecorum egrederetur, mittit: isque non longe à navibus <sup>35</sup> avidus ignara noscendi, dum cupit suscepti negotii fidem complere, in manus Diomedis <sup>36</sup> qui eum locum cum Ulysse custodiebat, devenit: ac mox ab his comprehensus refert cuncta, atque occiditur. Dein diebus aliquot in otio tritis, productio utriusque  
 15 exercitus praeparatur: divisioque inter se <sup>37</sup> campo, qui medius inter Trojam & naves interjacet, ubi tempus bellandi videbatur, magna cura universus miles instructus armis, utrinque procedere. Dein signo dato, densatis frontibus, confixere acies compositae, Graecis ac singulis <sup>38</sup> per distributionem imperia ducum exsequentibus; contra, sine modo atque ordine <sup>39</sup> barbaris ruentibus. Ceterum in ea pugna interfecti utriusque partis  
 20 multi mortales; quum neque instantibus cederetur: & exemplo strenuissimi cujusque qui juxta steterat, <sup>40</sup> aequiparare gloriam festinaret. Interim vulnerati graviter ex ducibus, bello decedere coacti sunt: barbarorum, Aeneas, Sarpedon, Glaucus, Helenus, Euphorbus, Polydamas;  
 25 nostrorum, Ulysses, Meriones, Eumelus. Ceterum Menelaus forte con-

CAPUT  
XXVIII

CAPUT  
XXXIX

NOTA.

33 *Praeverso de se nuncio.*] J. - praecupato. Virg.

Volucrumque fuga praevertitur Hebeum.

33 *Filium Eumedis Dolonem.*] Homer. Iliad. 2.

Ἦν δὲ πρὸς τῷ Τροίῳ Δόλων Εὐμήδου υἱός, Κίρκου υἱοῦ, πολύχρυσος, πολυχμέλιος.  
 Erat autem quidam inter Trojanos Dolon Eumedis filius

Praeonis divini, dives auri, dives aris.

34 *Multis praemiis promissisque illectum.*] At apud Homerum hic Dolon se ultro obtulit, petiitque tantum equos & currus Achillis, verum ipse Dolon postea ab Ulysse & Diomede interceptus mentitur Aeneam illum multis pollicitis induxisse.

35 *Avidus ignara noscendi.*] Ignara. Id est, ignota ignorata. Ita Salust. Jugurth. More humana cupidinis ignara visendi. Item: Mare magnum & ignara lingua commercium

prohibebant. Item: plerisque velocitas & regio hostibus ignara nota sunt. Et Virgil. 10. Aeneid.

Ignarum Laurens habet ora Minerva. For. Mercer.

36 *Qui eum locum cum Ulysse custodiebat.*] Ab Homero hic etiam diversus abit; scribit enim Homerus Ulysssem & Diomedem euntes ut castra hostium specularentur, obviam factos Doloni, qui ad Graecorum castra speculator tendebat.

37 *Campo qui medius inter Trojam & naves.*] De campo qui à Troja usque ad stationem navium fuit, fuse Strab. lib. 13. qui ex Homero docet antiquum Ilium triginta stadiis supra illud Ilium fuisse, quod sua aetate ostendebatur.

38 *Per distributionem.*] Prout sub suo quique duce fuerant distributi.

39 *Barbaris.*] Trojanis.

40 *Aequiparare gloriam festinare.*] Unus quisque scilicet. Malim tamen festinarent.

41 Com-



spicatus Alexandrum, magno impetu ruit: quem evitans, neque diutius sustinere ausus Alexander, fugam capit. At ubi procul animadvertit Hector, concurrans cum Deiphobo, <sup>41</sup> comprehendere fratrem, eumque verbis <sup>42</sup> maledictis acrioribus infecuti, ad postremum cogunt, ut progressus in medias acies, eundem Menelaum conquiescentibus reliquis; solitario certamine laceggeret. Igitur reducto ad bellum <sup>43</sup> Alexandro, progressoque ante aciem, quod signum laceggeretis videbatur, postquam procul animadvertit Menelaus, nunc demum occasionem invadendi inimicissimi sibi maxime oblatam ratus, <sup>44</sup> & jam confidens omnium injuriarum poenas sui sanguine ejus, omnibus animis adversum pergit. Sed ubi eos contra se <sup>10</sup> tendere <sup>45</sup> paratos armis atque animis uterque exercitus animadvertit, signo dato recedunt cuncti. Jamque uterque pleno gradu adversum cedens intra jactum teli pervenerant, quum Alexander <sup>46</sup> praevenire cupiens, simulque ratus primo jaculi eventu locum vulnere inventurum, prae mittit hastam, <sup>47</sup> eaque illisa clypeo facile decussa est. Dein Menelaus magno impetu <sup>15</sup> jaculatur, haud sane dissimili casu: namque parato jam ad caven-

CAPUT  
XL.

### NOTAE.

<sup>41</sup> *Comprehendere.*] Hector scilicet & Deiphobus. De Hectore tantum narrat Homerus, ex se Deiphobum noster addidit.

<sup>42</sup> *Maledictis acrioribus.*] Homer.

Τὸ δ' ἔπειτα τῖμασθαι ἰδὼν αἰχμῶν ἰσχυροῖς.  
Δυσπαρεῖς, αὐτὸς ἀρετῇ γυναικίαν, ἱππεύ-  
κοντά.

Hunc Hector conspicatus objurgavit probro-  
sis verbis

Scelerate Pari, forma praestantissime mulie-  
roso, improbor.

<sup>43</sup> *Progressoque ante aciem, quod signum etc.*] Ait noster Parin eo tantum Menelao significasse, se cum eo velle congredi, quod in medium progressus esset. Verum Homerus scribit, Graecos & Trojanos foedus feruisse ut uter vinceret, is Helenam, & quae cum ea abrepta fuerant, obtineret.

<sup>44</sup> *Et jam confidens omnium, etc.*] Ex Homero.

ὧς ἰχάρη Μενέλαος, Ἀλέξανδρον θιον-  
δία,

ὄφθαλμοῖσιν ἰδὼν, φάτο τῷ τέταρτον αἰεί-  
των.

Sic gavisus est Menelaus Alexandrum Deo  
similem

Oculis conspicatus, sperabas enim se ultu-  
rum inimicum.

Verum hoc Homerus de priori congressu; sed noster immutavit.

<sup>45</sup> *Paratos armis atque animis.*] Vox animis deest in Manuscriptis: & sane non idem animi Paridi, qui coactus à fratribus redibat ad pugnam, pudore potius quam ferocia. Scribe *paratos armis aequo*, hoc est, paribus armis instructos; quod sane iusto duello necessarium.

<sup>46</sup> *Prævenire cupiens, simulque ratus.*] At Homer. scribit id forte Paridi contigisse, ut prior hastam emitteret.

Κλέης ἐὼ κωνίη χαλκήρεϊ πύκλον, ἔλασπε  
Ὀππότερος δὲ αὐτὸν ἀφείη χάλκεον ἱγχοῖς,

Et

Πάρος δὲ γαῖς ἐκ κλῆρος ὄρεσσιν.

Sortes in galaea area coniecerunt, duelluri  
Uter prior emitteret aream hastam.

Et

Paridis autem fors cito exiit.

<sup>47</sup> *Eaque illisa clypeo facile decussa est.*] Ex Homero.

Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδης κατ' αἰσίδα πάντας  
ἰσάω,

οὐ δὲ ἴρριζεν χαλκῶν, ἀνεγνώμφη δὲ αἰ-  
αχμῶν,

Ἀσπίδι δὲ κεσπερῇ.

Et feris Atreida fuscato undique aequalo.  
Neque perripuit as, sed reflexa est illi cus-  
pis

Ἰσ τοῦτο σέυσο.

<sup>48</sup> *Telum*

dum, ictumque declinante hoste, <sup>48</sup> telum humi figitur. At ubi <sup>49</sup> novis jaculis manus utriusque redarmatae sunt, pergunt: tum demum Alexander <sup>50</sup> ictus femur, cadit: ac ne mox hosti ultionem cum summa gloria concederet, pessimo exemplo intercessum est. Nam quum ad interficiendum eum educto gladio prorueret Menelaus, ex occulto <sup>51</sup> sagitta Pandari vulneratus, in ipso impetu repressus est. Igitur ab nostris clamore orto, simulque cum ira indignantibus, <sup>52</sup> quod duobus seorsum adversum se, hisque maxime quorum gratia bellum conflatum esset, decernentibus, repente à Trojanis pessimo more intercederetur, rursus globus Barbarorum ingruens, Alexandrum è medio rapit. Interim in ea permixtione, dum nostri haesitant, Pandarus procul altans, multos Graecorum sagittis configit. Neque prius finis factus, quam Diomedes atrocitate rei motus, progressusque <sup>53</sup> cominus telo hostem prosterneret. Hoc modo Pandarus certaminis foedere violato, atque interemtis multis, ad postremum poenas <sup>54</sup> sceleratissimae militiae luit. Ceterum corpus ejus <sup>55</sup> liberatum ex acie, Priamidæ igni cremant: reliquiasque socii traditas sibi Lyciam in solum patrium pertulere. Interim uterque exercitus signo dato manus conferunt: pugnantisque vi summa atque ancipiti fortuna <sup>56</sup> bellum ad occasum solis producant. Sed ubi nox adventabat, utrinque reges subducta haud longe acie, custodibus idoneis exercitus communiere. Ita per aliquot dies tempus bellandi opperientes, militem <sup>57</sup> frequentem in arma frustra habuere. Namque ubi hiems adventare, & imbribus crebris compleri coepere campi, barbari intra muros abeunt. At nostri <sup>58</sup> nullo palam hoste digressi ad naves, munia hiemis disponunt: moxque bipartito campo qui reliquus non pugnae opportunus erat, <sup>59</sup> utraque pars aratui insistere, fru-

CAPUT  
XLI.

## NOTÆ.

<sup>48</sup> *Telum humi figitur.*] At Homer. scribit lanceam scutum penetrasse, tunicam discidisse & Paris declinantem mortem evitasse.

<sup>49</sup> *Novis jaculis.*] Sed falsum est eos novas hastas sumptisse; nam ensibus impetum fecere.

<sup>50</sup> *Ictus femur, cadit.*] Ex Homero tamen Alexander vulneratus non fuit, sed eum Menelaus galea corripuit & præfocabat ipsum ad se ducent; cum Venus rupto loro eum abripuit. Sed noster quædam immutavit, atque præterit, quæ ferri non posse putavit.

<sup>51</sup> *Sagitta Pandari vulneratus.*] Ex Homero hoc quoque, sed immutatum. Scribit enim Homerus post pugnam Menelai & Peridis, cum ex foedere Graeci Helenam repeterent, Pandaram Lycaonis filium ut violaret fidem foderis, in Menelaum hastam emisisse, quæ, thorace, cinguloque pe-

netratis ejus tantum summam aurem perforavit. Ulum vide, Iliad. 8.

<sup>52</sup> *Quod duobus.*] Alexandro & Menelaus.

<sup>53</sup> *Cominus telo hostem prosterne.*] Hom. Iliad. 8.

<sup>54</sup> *Sceleratissima militia.*] Sceleratissimum dicit, quia foedera violaverat, Menelaum vulnerando.

<sup>55</sup> *Liberatum ex acie.*] Per Æneam, quem ibi etiam Diomedes lapide percussit.

<sup>56</sup> *Bellum.*] Bellum dicit pro pugna. De ea vide Homer. Iliad. 8.

<sup>57</sup> *Frequentem in arma frustra habuere.*] Malim. *In armis frustra habuere.* Militem frequentem habuere in armis; quod latinissimum est. Potest tamen ferri, *milis frequens in armis*; spud nostrum præcipue, à quo non est exigenda Latini sermonis puritas.

<sup>58</sup> *Nullo palam hoste.*] Existente scilicet.

<sup>59</sup> *Utraque pars.*] An Trojani & Graeci?

H

Ut

CAPUT  
XLII.

menta, aliaque quæ <sup>60</sup> tempus anni patiebatur, parare. Interim Ajax Telamonius instructo milite quem secum adduxerat, habens etiam nonnullos de exercitu Achillis, <sup>61</sup> ingressus Phrygiæ regionem, multa hostiliter vastat, capit civitates, ac post paucos dies præda auctus, ad exercitum victor revenit. Hisdem fere diebus barbari nostris per conditionem hiemis <sup>5</sup> quietis, nihilque hostile suspicantibus, paravere eruptionem: queis Hector dux <sup>62</sup> atque audendi auctor factus: is namque omnes copias instructas armis cum luce simul porta educit, ac protinus cursu pleno ad naves tendere atque invadere hostes jubet. At Graii infrequentes, incuriosique <sup>63</sup> ab armis turbati, simul à fugientibus, quos primus hostis in- <sup>10</sup> cesserat, quo minus arma caperent impediti, tum cæsi multi mortales: jamque fulis qui in medio fuerant, <sup>64</sup> Hector ad naves progressus: ignem in proras jacere, ac sævire incendiis coeperat, <sup>65</sup> nullo nostrorum auso resistere: qui territi atque improvise tumultu exsangues, <sup>66</sup> genibus Achil- <sup>15</sup> lis, auxilium renuentis, tamen obolvebantur: tanta repente mutatio ani- <sup>20</sup> morum nostros atque hostes inceserat. Interea Ajax Telamonius adveniens, cognito apud naves Hectore, <sup>67</sup> magna armorum specie ibidem apparuit, ac dein molestiaürgens hostem, multo sudore ad postremum <sup>68</sup> à navibus extra vallum detrudit. Tum jam cedentibus acrior insistens, Hectorem qui adversus eum promptius steterat, <sup>69</sup> ictum immani saxo, ac <sup>20</sup> mox consternatum dejecit. Sed eum concurrentes undique plurimi multitudi-  
ne sua tectum, bello atque Ajacis manibus eripiunt, seminecemque

CAPUT  
XLIII.

## NOTÆ.

Ut dicat Dictys per hyemem Græcos & Trojanos campum, qui reliquus erat ab imbribus, divisisse, partemque suam arasse singulos, & ad messem præparasse. Quasi scilicet ita opportuni & æqui Græci fuerint, ut hostibus suis saverent ultro, eosque bello frangere, non fame domare experirentur. Illud certe ridiculum. Quare utraque pars hic de Græcis tantum dicitur, qui campum divisere, &c.

<sup>60</sup> Tempus anni.] Eleganter & eodem modo dictum, quo *tempestus anni* alicubi. Tempus hora & tempora anni, Lucret. Tempus anni etiam dixit Pollio, ad Ciceronem. Antea autem *tempus libertatem majorem mihi dat.*

<sup>61</sup> Ingressus Phrygiæ regionem.] Sed jam antea idem Ajax Phrygiæ regionem intraverat.

<sup>62</sup> Atque audendi auctor factus.] Virgil. 12. *Auctor ego audendi.* Joz. Mercer.

<sup>63</sup> Ab armis.] Id est, ab armatis militibus.

<sup>64</sup> Hector ad naves progressus, ignem.] Hoc fuisse Homer. Iliad. 6.

<sup>65</sup> Nullo nostrorum.] Contra est, nam cum Trojani pugnabant maxime, tum Græci resistebant maxime. Homer. Ibi dem.

<sup>66</sup> Genibus Achillis.] Elegantissimam orationem, quam ad Achillem habuit Patroclus, vide apud Homer. Iliad. 6.

<sup>67</sup> Magna armorum specie.] Forte, respicit ad clypeum Ajacis septemplexem, *οὗτος ἐν ἑπτὰ τέραισι γυροειδὲς, σκῆπτρον χεῖρ, ἑπτὰ τέρη βοῶν ἰσχυρῶν.*

<sup>68</sup> A navibus extra vallum depulsi.] Ipse Ajax, apud Ovid. 13. Metam. de Ulyss.

*At non Hæcabeis dubitavit cedere flammis.*

*Quas ego sustinui, quas hac à classe fugavi.*

Verum Homerus scribit Ajacem Trojanos flammis inferentes sustinuisse; sed Patroclum cum Myrmidonibus eos fugavisse. Illum vide, Iliad. 6. & 7.

<sup>69</sup> Ictum immani saxo.] Hoc falsum est. Hector enim Patroclum interfecit in hac pugna.

intra muros ferunt, 70 male prospera eruptione adversus hostes usum. Ceterum Ajax scavior ob ereptam è manibus gloriam assumtis jam Diomede, & cum Idomeneo Ajace altero, territos dispersosque sequi, ac fugientes nunc telo e minus prosternere, modo apprehensos obterere armis, prorsus nullo qui in ea parte fuerat, intacto. Inter quæ 71 tam trepida 72 Glaucus Hippolochi, 73 Sarpedon atque 74 Asteropæus, ad morandum hostem paulisper ausi resistere, mox vulneribus gravati locum amittere: quæis veris, nullam barbari spem reliquam salutis rati sine rectoribus, neque usquam certo ordine palantes, effusique ruere ad portas; coque atro & properantium multitudine impedito ingressu, quum super alium alius ruina modo præcipitarentur, supervenit cum supradictis ducibus Ajax. Tum magna vis barbarorum trepida impeditaque inter se, cæsa extinctaque: in quæis Priami filiorum 75 Antiphus & Polites, Pammon, Mestor, atque Euphemus 76 Træzenius dux egregius Ciconum. Ita Trojani paulo ante 15 victores, ubi adventu Ajacis fortuna belli mutata est, veris ducibus poenas luere militiæ inconsultæ: ac postquam adventante vespera, signum nostris receptui datum est, victores lætique ad naves regressi, mox ab Agamemnone cœnatum deducuntur. Ibi Ajax collaudatus à rege, donis egregiis honoratur: neque reliqui duces facta gesta que viri silentio 20 admittunt: quippe singuli extollentes virtutem, memorare fortia facta everfas ab eo tot Phrygiæ civitates, abductasque prædas, & ad postremum in ipsis navibus adversum Hectorem egregiam pugnam, liberatasque igni classes. Neque cuiquam dubium, quin ea tempestate, tot egregiis ac pulcherrimis ejus facinoribus 77 spes omnes, atque opes militiæ in 25 tali viro sisterentur. Ceterum proras 78 duarum navium, quibus illatus ignis eam partem tantummodo consumserat, 79 Epios brevi restituit. Tumque Græci rati post malam pugnam Trojanos ulterius nihil hostile ausuros, quieti ac sine terrore egere. 80 Per idem tempus Rhesus

CAPUT  
XLIV.CAPUT  
XLV.

## N O T Æ.

pugna. Qui tamen defatigato demum Ajace, ac jam telis omnium pressio, supervenit. Vide Homer. Iliad. 8. Suspicio hic Dictys de Hectore dixisse, quod de Ænea per Diomedem lapide percussio, circa corpus Pandari. Homer. retulit, Iliad. 8.

70 Male prospera.] Id est, infausa. Sic Horat. dixit *digitum male pertinacem* qui facile cedit. Ita Ovid. Livius: &c.

71 Tam trepida.] Virgil. *dum trepidans ala*.

72 Glaucus Hippolochi.] Ita recte libri, ut distinguat à Glaucio Antenoris, de quo infra.

73 Sarpedon.] A Patroclo interfectus in hac pugna. Homer. Iliad. 8. Sed aliter paulo Dictys, libro sequenti.

74 Asteropæus.] Lycius fuit; quem una cum Sarpedone & Glaucio Homer. præferebat quintæ turmæ auxilium.

75 Antiphus, Polites, Pammon, Mestor.] Eos inter Priami filios numerat Homer. ex eo Apollodor. & alii.

76 Træzenius.] Træzeni filius; jam supra.

77 Spes omnes.] Spes, pluraliter. Sic Horat. *Vita summa brevis spes nos vetat inchoare longas*.

78 Duarum navium.] Ajacis & Proteclai.

79 Epios.] Epios, Epeus, qui equum ligneum fabricavit.

80 Per idem tempus.] Historiam Rhesi post incensas naves narrat Dictys: Homer. vero & alii ante eas incensas, & eadem nocte, qua Dolon ab Ulysses & Dio-

<sup>81</sup> Ejone genitus: <sup>82</sup> haud alienus à Priami amicitia, <sup>83</sup> pacta mercede cum magnis Thracum copiis adventabat. Is incidente vespere paulisper moratus <sup>84</sup> apud peninsulam, quæ ante positam civitatem continenti ejus adjungitur, <sup>85</sup> secunda circiter vigilia ingressus Trojanos campos, explicitque <sup>86</sup> tentoriis <sup>87</sup> ibidem opperiebatur. Quod ubi Diomedes cum Ulysse, vigiliis in ea parte curantes procul animadvertere, <sup>88</sup> rati Trojanos à Priamo exploratum missos, arreptis armis, mox pressio gradu circumspicientes omnia, pergunt ad eum locum. Tum fatigatis ex itinere custodibus, & ob id summo pressis, eosque & interius progressi, <sup>89</sup> in ipso tentorii regem interficiunt. Dein nihil ultra audendum rati, <sup>90</sup> cur- 10

## NOTE.

mede interceptus occiditur. Homer. Iliad. n. Euripid. in Rhæso.

<sup>81</sup> Ejone genitus.] Rhæsum Ejonei filium facit Homerus. Vei um alii omnes eum Strymonis filium dicunt; quod ut concidet Canon ait, Strymonem fluvium olim dictum Ejoneum. Rhæsi matrem alii Euterpen, alii Terpsichorem vocant.

<sup>82</sup> Haud alienus à Priami amicitia.] Cognatum eum vocat Hector, apud Euripid. in Rhæso.

Σὺ δ' ἴσῃς ἐν, βαρβαρὸς π, βαρβαρὸς  
Ἐλπίου ἡμῶς ἀντιπρὸς τὸ οὐ νόμος.

Tu vero cognatus existens, & barbarus barbaros

Gracis nos propinasti, quantum in te fuit

<sup>83</sup> Pacta mercede.] Unde hoc Dictys? Hector enim apud Euripidem, dona tantum missa commemorat.

Πῶτον δὲ δῶρον κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν.

Quorum vero donorum ornatum non misimus tibi.

<sup>84</sup> Apud peninsulam.] Non video quam peninsulam hic somniet Dictys, quæ nulla est. Rhæsus navibus Bosphorum trajecit, reliquumque itineris pedes confecit. Euripid. in Rhæso.

Ἦκα προῖος ταῦτ' ἐόντων εἴμα,  
Τὰ δὲ ἄλλα πρὸς γῆς πρὶν ὁρίσματος.

Venio trajiciens navibus Ponti fauces.

Alios vero pedes terra trajiciens fines.

<sup>85</sup> Secunda circiter vigilia.] Hoc est ante mediam noctem; quo tempore eum Trojanos campos ingressum omnes consentiunt. Unde pastor Hectori apud Euripidem nunciat, Rhæsum copias suas Idæ monti noctu applicuisse.

<sup>86</sup> Tentoriis.] *Nivæis tentoria velis.* Virg. de Rhæso.

<sup>87</sup> Ibidem opperiebatur.] At ex aliis certum est, Rhæsum ibi pernoctasse ubi eum Hector statuit, seorsum ab aliis & aliorum extremum. Euripid.

Ὁ δ' ἴσῃς ἡδὲ, καὶ συνῆργισαί τεταρῶ,  
Α' α' ἐκτὸς αὐτὸν πρὶν κατεῖχεν,  
Ἐκτὸς, ἡς αὐτὸς ἐπὶ ἀποδείξαι φησὶ.

Qui locus levi macula purgandus est, legendum enim αὐτὸ id est, hic, in proximo.

Hic prope sedet, neque conjunctus est cum exercitu,

Sed illum extra ordines constituit.

Hector donec nax immutet lucem.

Et Homer.

Θρήκες οἱ δ' ἀπὸ πρὸς, νήλιδος ἵσχατοι ἄλλων.

Threices hi seorsum novi advena, extremi aliorum.

Hoc est, Gracis objecti

<sup>88</sup> Rati Trojanos.] Ab aliis omnibus, ut supra monuimus, dissentit; qui scribunt Ulysssem & Diomedem speculatores missos, à Dolone intercepto omnia didicisse.

<sup>89</sup> In ipso tentorii regem interficiunt.] Solus Pindarus scribit Rhæsum per totum diem adversus Græcos pugnasse, multumque eos fatigasse, & nocte sequenti Ulysssem & Diomedem monitu Junonis & Palladis castra Trojanorum ingressos Rhæsum interfecisse.

<sup>90</sup> Currum ejus.] Falsum est currum eos abduxisse: nam & Minerva apud Euripidem Diomedem dicit, non esse apud eos ubi currum eum locent:

- rum ejus, & <sup>91</sup> cum egregiis insignibus <sup>92</sup> equos ad naves ducunt. Ita reliquum noctis in suis quisque tabernaculis requiescentes transigunt. At lucis principio reliquos duces conveniunt, eos facinus ausum expietumque docent. Ac mox rati barbaros incensos cæde regis affore, jubent omnes  
 5 frequentes apud arma agere, opperiri que hostem. Neque multo post Thraces ubi expergefacti è somno, regem intererant, fœdam faciem intra tentoria animadvertère, & vestigia abducti currus manifesta sunt; raptim ac sine ullis ordinibus, ut quemque fors conglobaverat, ad naves evolant. Quibus procul visis, nostri conferti inter se, atque imperia  
 10 servantes eunt obviam. Sed Ajaces duo in aliquantum progressi, primos Thracum invadunt atque opprimunt. Dein reliqui duces ut quisque locum ceperat, cædere singulos: & ubi steterant bini aut amplius congregati, impetu suo dissolvere: ac mox disperfos palantesque interficere, uti nullus reliquus cædis fieret. Ac statim Graii extinctis qui adversum  
 15 ierant, signo dato ad tentoria eorum pergunt. At illi qui custodes castris relictis soli superfuerant, visis contra hostibus, terrore ipso miserandum in modum effeminati, <sup>93</sup> omnibus amissis ad mœnia confugiunt. Tum undique versus nostri irruentes, arma, equos, regias opes, & ad prostremum uti quidque fors dederat, præripiunt. Hoc modo victores Graii deletis  
 20 cum imperatore Thracibus, <sup>94</sup> onusti præda atque victoria, ad naves digrediuntur: quum interim Trojani ex muris respectantes nequicquam pro sociis, <sup>95</sup> intra mœnia tamen trepidarent. Igitur barbari totjam adversis rebus fracti, legatos inducias postulantes ad Græcos mittunt. Ac mox nostris conditionem approbantibus, interposito sacrificio fidem patri  
 25 firmavère. Eodem fere tempore Chryses, quem sacerdotem Sminthii Apollinis supra memoravimus, ad exercitum venit actum gratias, super his quæ in se recepta filia benigne ab nostris gesta erant: ob quæ tam

CAPUT  
XLVI.CAPUT  
XLVII.

## N O T Æ.

Οὐδ' ἴδ' ὅτι.  
 Τοίοις ὅχημα χθονὶ κἀνδύθε πῦλινον.

Non enim est ubi,  
 Talem currum terra custodias equo strems.

<sup>91</sup> Cum egregiis insignibus.] Forſan inſignia hæc ſimpliciter intelligenda ſunt de ſpoliis hoſtium. Sed forſan etiam ad ornamenta equorum reſpexit Dictys; quæ ſic deſcribit Euricid.

Χρυσὴ δὲ πλάσσει ἀργύρεα ζυγὴφόρον,  
 Πάλλας ἱμάγι· χρίσας ἐκαστὴν αὐτῶν,  
 Et.

Γοργᾶδ' αἰετὶν ἀργύρεος θεῶς,  
 Καλὰ μεταίτοις ἱπποσὶν ἀνιδεύς,  
 Πολλοὶ σὺν κἀδύσιν αἰὶνῶσι φέρον.  
 Aurea autem bulla collum jugalium,  
 Equorum claudēbas, nive candidiorum:

Gorgo autem velus in clypeo  
 Palladis,

Frete frontibus equorum alligata.

Cum multis sinuabulis forum terribilem edebat.

<sup>92</sup> Equos.] Qui ſi Xantho bibiſſent & è Trojano campo pabulum guſtaſſent: Troja futura erat inexpugnabilis. Unde Virgil. 1. Æneid. de Diomede.

Ardentesque avertit equos in castra, priusquam,

Pabula guſtaſſent Troja Xanthumque bibiſſent.

<sup>93</sup> Omnibus amissis.] Pro relictis.

<sup>94</sup> Onusti: præda atque victoria.] Onustus præda eleganter dicitur; ſed onustus victoria vix ferri poſſe puto, & vitioſe dictum arbitror. Sed de hoc loquendi genere, fuſe dictum eſt ſupra.

<sup>95</sup> Intra mœnia tamen.] Nequicquam pro-

H 3

magnifica, simul quod Astynomen <sup>96</sup> liberaliter habitam cognoverat, reductam secum Agamemnoni tradit. Neque multo post Philocteta cum his <sup>97</sup> qui partem praeda ad eum portaverant, <sup>98</sup> Lemno regreditur, invalidus etiam tum neque satis firmo gressu. Interea <sup>99</sup> consilium Græcis agentibus, <sup>1</sup> Ajax Telamonijs in medium progressus, docet oportere mitti <sup>5</sup> ad Achillem precatores, qui eum imperatorum verbis atque exercitus peterent, remittere iras, ac repetere solitam cum suis gratiam: minime quippe aspernandum talem virum, nunc vel maxime, quum secundis rebus Græci, & paullo ante victores, non ob utilitatem, sed honoris merito, gratiam ejus peterent. Inter quæ <sup>2</sup> deprecari etiam Agamemnonem, daret operam simul, voluntatemque agendo negotio adhiberet: <sup>3</sup> Namque tali tempore in commune ab omnibus consulendum, præsertim procul ab domo, locis alienis atque hostilibus: neque se aliter inter tam gravia bella <sup>4</sup> undique versus inimicis regionibus, quam concordia tutos fore. At ubi finem fecit loquendi, cuncti duces collaudavere <sup>15</sup> consilium viri, simulque prædicantes ad cælum tollere, scilicet quod cum <sup>5</sup> virtute corporis, tum ingenio universos anteciret. Post quæ Agamemnon docere, se & ante ad reconciliandum Achillem multos misisse, & nunc nihil aliud cordi esse. Ac mox <sup>6</sup> Ulysses atque ipsum Ajacem orare, fusciperent negotium, atque ad eum nomine omnium irent; maxime <sup>20</sup> quod <sup>7</sup> Ajax cognatione fretus, impetraturus veniam facilius credebatur. Igitur his operam suam pollicentibus, iturum se una Diomedes sponte ait.

## N O T Æ.

pro fociis trepidarent, & quamvis essent intra moenia.

<sup>96</sup> *Liberaliter habitam.*] Ut liberalem nympham decebat; non autem ut servam.

<sup>97</sup> *Qui partem praele.*] Ejus praeda, quæ per Ajacem & Achillem adducta fuerat.

<sup>98</sup> *Lemno regreditur.*] Ab alijs omnibus hic Dictys dissentit: omnes enim uno consensu tradunt ab Græcis legatos Lemnum missos qui Philoctetam in castra reducerent. Legatos eos Ulysses & Diomedem vocat Hyginus. Ovid. Ulysses tantum ponit. Pausanias Diomedem tantum. Sophocles in Philoctete, Pyrrhum cum Ulysses profectum dicit.

<sup>99</sup> *Consilium agentibus.*] Consilium dicitur quod *concilium* est; neque id exemplis caret. Sic Galli dicunt *conseil* de loco illo, ubi consilium habetur.

<sup>1</sup> *Ajax Telamonijs.*] Apud Homerum. Nestor verba facit. Vide illum, Iliad. 1.

<sup>2</sup> *Deprecari.*] Semper apud nostrum, pro *obnixè precari*.

<sup>3</sup> *Namque tali tempore in commune, &c.*]

Qui obliquam istam orationem attente legerit, is sane in ea miram inconsequentiam deprehendet. Aiunt Græci, se non ob utilitatem suam sed honoris merito, Achillis gratiam petere; sed illum tamen obnixè rogant, ut se etiam operi adjungat; tali præsertim tempore, cum longe à domo sua, in agro hostili & inter gravia bella, nisi per concordiam tuti esse non possunt. Certe vix risum teneo.

<sup>4</sup> *Undique versus inimicis regionibus.*] Existentibus scilicet.

<sup>5</sup> *Virtute corporis.*] Hic virtus est robur. Sic Græcis aliquando *δυναμίς*.

<sup>6</sup> *Ulysses atque ipsum Ajacem.*] Ulysses, Ajacem & Diomedem ad Achillem misisse, dicit Homer. Phœnicem, Ulysses & Ajacem; quos præcones Hodius & Eurybates sequebantur.

<sup>7</sup> *Ajax cognatione fretus.*] Ajax enim & Achilles erant *cousins Germains* duorum fratrum filii; Pelei scilicet & Telamonis.

<sup>8</sup> *Agamem-*



His actis, <sup>8</sup> Agamemnon afferre hostiam lictores jubet, ac mox <sup>9</sup> sublata CAPUT XLIX.  
 super terram, quum duo quibus imperatum erat, suspensam retinerent, XLIX.  
 gladium vagina educit, eoque <sup>10</sup> bifariam excisam hostiam in conspectu  
 uti dividerat, collocat: dein ferrum sanguine oblitum manu retinens, <sup>11</sup> in  
 5 utramque sacri partem medius vadit. Interim Patroclus cognito quod pa-  
 rabatur, in consilium supervenit. At rex, sicut supra diximus, transgres-  
 sus, ad postremum jurat, inviolatam à se in eum diem Hippodamiam man-  
 fuisse: neque cupiditate ulla, aut desiderio <sup>12</sup> læsum, sed ira, qua plurima ma-  
 la conficiuntur, eo usque processisse. His addit; cupere se præterea, si  
 10 etiam ipsi videretur, <sup>13</sup> filiarum quæ ei cordi esset, in matrimonium dare:  
<sup>14</sup> decimamque regni omnis, <sup>15</sup> ac talenta quinquaginta doti adjungit.  
 Quæ ubi accepere, qui in consilio erant, admirari magnificentiam regis,  
 maximeque Patroclus, qui cum oblatione tantarum opum, tum præcipue  
 lætus, quod intacta Hippodamia affirmaretur, ad Achillem venit, eique  
 15 universa gesta atque acta refert. Dein ubi rex ea quæ audierat, volutare CAPUT L.  
 animo ac deliberare secum ipse occcepit, supervenit cum supradictis Ajax.  
 Tum ingressos eos, ac jam <sup>16</sup> benigne salutatatos sedere hortatur, juxtaque

## NOTÆ.

8 Agamemnon afferre hostiam lictores ju-  
 bet.] Sed cur hic istud sacrificii genus,  
 quod in execrationibus tantum ulurpari  
 solitum est? certe male hoc ex ingenio  
 suo immutavit Dictys, qui apud Home-  
 rum legerat, Agamemnonem jussisse ut  
 aquam terrent: qua allata postquam manus  
 laverunt, Jovem libationibus venerati sunt.

9 Sublata super terram.] Ut eo ostende-  
 retur, eam Jovi immolari. Aliquando non  
 totam hostiam super terram attollebant;  
 sed caput tantum jugulumque ad coelum  
 invertebant, ut contra, cum Plutoni, vel  
 Diis inferis faciebant, hostiæ caput terræ  
 applicabant & invertebant.

10 Bifariam excisam hostiam.] De hoc  
 jam supra.

11 In utramque sacri partem medius va-  
 dit.] Ferripotest: Malim tamen inseri utram-  
 que; & verum est. De hoc more inter vi-  
 cimas transeundi jam supra.

12 Læsum.] Achillem esse scilicet: ait  
 Agamemnon se Achillem læsisse. Non  
 quod ulla cupiditate & desiderio Hippoda-  
 miz teneretur, sed quod ira esset incensus.

13 Filiarum quæ ei cordi esset.] Homer.  
 Iliad. 1.

Τρεῖς δὲ μοι εἰσι θυγατρὲς αἰὲ μιν αἶμα δό-  
 κηται,  
 Κροθὼνίη, καὶ Δαρδανίη, καὶ Ἰφιδάμανα.

Ταῖαν γὰρ καὶ ἰδέσθαι φίλῳ ἀνέσθον ἀχίδνα.  
 Πρὸς οἶκον πολλῶς. Ἐγὼ δ' ἐπιμύλαια δύνω,  
 Πολλὰ μάλ', ὅσ' ἔπει τις ἐν ἱπιδάμῃ θυγατρὶ.

Tres autem mihi sunt filia in domo bene  
 constructa.

Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa.  
 Harum quam velis, suam sine minere ab-  
 ducat,

Ad domum Pelæi, ego vero dotem addam,  
 ingentem valde, quantum nemo unquam  
 sua dedit filia.

14 Decimamque regni omnis.] Apud Ho-  
 merum tamen Agamemnon septem tantum  
 urbes cominemat.

15 Ac talenta quinquaginta.] Talento-  
 rum, quæ in dotem data fuerant, non  
 meminit Homer. ait tantum Agamemnon  
 se daturum viginti tripodas, decem talen-  
 ta auri, lebetes viginti, equos duodecim,  
 & cum iis septem mulieres Lesbias.

16 Benigne salutatatos sedere hortatur.] Ex  
 Homer.

Χαίρειτε, ἦ φίλοι ἀνδρες ἱπώνεοι, ἱπποκλῆ-  
 ρεῖω,  
 Οἱ μοι, σκυζομένη περ, Ἀχαιῶν φίλῳ  
 ἔσσι.  
 Ως ἄρα φάσκει, ἀετρίην ἀγὰρ δῖον Ἀχιλλεύς,  
 Εἶσι δ' αἰὲ κλισίῃσι ταπρησί περ φορτοῖσιν.  
 Σάλυοις.



se Ajacem. <sup>17</sup> Qui tempus loquendi nactus familiariter, & ob id liberius inculcare atque increpare, quod in magnis discriminibus suorum nihil iracundiz remiserit, potueritque cladem exercitus perpeti, quum eum multi amici, plurimi etiam affinium obvoluti genibus deprecarentur. Post quem Ulysses, <sup>18</sup> illa quidem Deorum esse ait: eorum autem quæ in consilio <sup>5</sup> acta essent, ordine exposito: <sup>19</sup> quæ etiam Agamemnon pollicitus, quæque jurasset, ad postremum orat, ne preces omnium, neve oblatas nuptias aspernaretur; moxque eorum omnium quæ una offerebantur, enumerationem facit. Tum Achilles <sup>20</sup> longam orationem exorsus, primum omnium acta gesta que sua exponere; ac dein admonere, <sup>21</sup> quantas arum- <sup>10</sup> nas pro utilitate omnium pertulerit, quas civitates aggressus ceperit: cunctis interim requiescentibus, ipse anxius, ac dies noctesque bello intentus: & quum neque militibus suis, neque sibi ipse parceret, apportatas nihilominus prædas in commune solitum redigere: pro queis <sup>22</sup> solum omnium se electum, qui tam <sup>23</sup> insigni injuria dehonestaretur: solum ita <sup>15</sup> contemptum, à quo Hippodamia tot laborum pretium abstraheretur: neque in ea culpa solum esse Agamemnonem. sed maxime ceteros Græcos, qui immemores beneficiorum, contumeliam suam silentio præterierint.

CAPUT  
LI.

## NOTE.

Salvete, certe grati viri venistis, certe quædam vos invasisse necessitas.

Qui mihi, irato quamvis, Græcorum carissimi adastis,

Sic factus eos porro deduxit dius Achilles.

Et sedere fecit in lectulis, pulvinisque purpureis.

<sup>17</sup> Qui tempus loquendi nactus.] Homerus vero non Ajacem, sed Ulysssem loquentem inducit. Cujus elegantissimam orationem vide Iliad. 1.

<sup>18</sup> Illa quidem Deorum esse.] Id est Deorum voluntate facta esse.

<sup>19</sup> Quæ etiam Agamemnon pollicitus.] Subintelligenda sunt ista, ex præstis etiam iis quæ, &c.

<sup>20</sup> Longam orationem exorsus.] Eam vide apud Homer. Iliad. 1. Nam præcipua tantum capita persequitur Dictys.

<sup>21</sup> Quantas arumpas pro utilitate omnium, &c.] Ex illis Homeri.

ὦς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲρ αἰπῆρας ὑπέλαυνον.

Ἡμεῖς δ' αἰματόεντα διέτρεπον πολεμίζον.

Ἀνδράσι μαριμάροισ' ὄφρων ἱππικὰ σφισπύρον.

Αἰνέειν δὲ οὐκ ἔστιν ὡς πῶλες ἀλάπαξ αἰετῶν.

Πεζὺς δ' ἐσθλὰ, φημι, κατὰ τογίῳ ἰελοῖον.

Τὰς δὲ πλείους κεφάλαια πολλὰ καὶ ἰδὲ.

Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δέσκον,

Ἀτρεΐδῃ, &c.

Sic & ego multas infommas noctes traduxi diesque cruentos exegi bellum gerens, Cum viris pugnavi uxorum gratia suarum. Duodecim navibus civitates vastavi hominum,

Pedefer vero undecim, aio, circa Trojam glebosam.

His ex omnibus res pretiosas multas & insignes.

Abduxi, & omnia ferens Agamemnoni dedi,

Atrida, &c.

<sup>22</sup> Solum omnium se electum.] Homer.

Ἐμὲ δ' ἀπὸ πάντων Ἀχαιῶν, ἔδωκε, ἵχνη δ' ἄλλοις ὀρμασθῆναι.

A me autem solo Græcorum, Abstulit manus, habetque uxorem meam mihi gratam.

<sup>23</sup> Insigni.] Insignis in bonam & in malam

Postquam finem loquendi fecit, Diomedes, Præterita, ait, omittenda sunt, neque oportet prudentem meminisse transactorum, quando ea, etsi maxime cupias, nequeas revocare. Interea Phœnix, & cum eo Patroclus, circumstantes, genas atque omnem vultum juvenis, manus ad osculari, contingere genua, <sup>24</sup> rediret in gratiam, atque animos remitteret, cum propter præsentem qui eum oratum venissent, tum præcipue ob bene de se meritum reliquum exercitum. Igitur Achilles, præsentia talium virorum, precibus familiarium, ac recordatione innoxii exercitus <sup>25</sup> tandem flexus, ad postremum facturum se quæ vellent, respondit: dein hortatu Ajacis tum <sup>10</sup> primum post <sup>26</sup> malam iracundiam Græcis mixtus, consilium ingreditur, atque ab Agamemnone regio more salutatur. Interea reliquis ducibus <sup>27</sup> favorem attollentibus, gaudio lætitiæque cuncta completa sunt. Igitur Agamemnon manum Achillis retentans, cumque & reliquos duces ad cœnam deducit: ac paullo post inter epulas quum læti inter se <sup>28</sup> invitarent, <sup>15</sup> rex Patroclum <sup>29</sup> quæsiit ut Hippodamiam cum ornamentis quæ dederat, ad tentoria Achillis deduceret: isque libens mandata efficit. Ceterum per id <sup>30</sup> tempus hyemis sæpe Græci atque Trojani singuli, pluresve, ut fors evenerat, inter se sine ullo metu <sup>31</sup> in luco Tymbræi Apollinis miscebantur.

CARUT  
LIL.

NOTÆ.

malam partem dicitur. Ut hic in malam.

<sup>24</sup> Rediret in gratiam.] Subintelligitur: Precantes, rogantes, vel quid simile. Elegantissimo elliptico genere in supplicationibus.

<sup>25</sup> Tandem flexus.] Ab Homero & aliis omnino diversus abit; qui scribunt mortuo Patroclo tum demum Achillem arma sumpsisse, ut mortem ejus ulcisceretur.

<sup>26</sup> Malam iracundiam.] Malam hic interpretor vehementem, pertinacem.

<sup>27</sup> Favorem attollentibus.] I. prædicantibus.

<sup>28</sup> Invitarent.] Supple *se*.

<sup>29</sup> Quæsiit.] Elegit. Eodem sensu Galli usurpant verbum *chercher*. Verum nos eo utitur, pro rogavit, petiit; ut pagina sequenti: ad postremum quæsiit, & id est, petiit.

<sup>30</sup> Tempus hyemis.] Jam supra.

<sup>31</sup> In luco Tymbræi Apollinis.] Qui fuit in campo Thymbræo, quem perfluit amnis Thymbrius, juxta Scamandrum.



# DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROJANO.

## LIBER TERTIUS.

**CAPUT**  
**I.** **I**nterim per totam hyemem dilato conditionibus in tempus bello, Græci cuncta, quæ in tali otio militia exposcebat, intenti animo summis studiis<sup>1</sup> festinabant. Namque<sup>2</sup> pro vallo multitudo universa variis bellandi generibus<sup>3</sup> per duces populosque instructa, & ob id more optimo divisis ad officia sua quibusque, hinc jaculis hastarum vice fabricatis, neque pondere aut mensura inferioribus, & quibus ea non erant, præuistis sudibus: illinc sagittis certantes inter se invicem, ad multum diem exercere: alii faxis utebantur. Sed inter sagittarios maxime anteibant, Ulysses, Teucer, Meriones, Epiros, Menelaus. Neque dubium, quin inter hos jam præcelleret Philocteta; quippe<sup>10</sup> Herculis sagittarum dominus, & destinata feriendi arte mirabilis. At Trojani cum auxiliaribus laxiores militia, neque circa exercitum solliciti se-  
cordius agitare. Ac sæpe sine ullo insidiarum metu, hi aut illi multis im-  
molationibus Thymbræo Apollini supplicabant. Iisdem fere diebus nuncius apportatur, universas prope Asiæ civitates descivisse à Priamo, atque<sup>15</sup> ejus amicitiam execrari: namque<sup>5</sup> facinoris exemplo suspectis jam per universos populos, gentesque circa hospitium, omnibus præliis<sup>7</sup> Græcos victores cognitum, & eversio multarum in ea regione civitatum in animis hæserat: ad postremum, grave odium filiorum, regni-  
que ejus incess-

### INTERPRETATIO.

<sup>5</sup> Etenim cum propter exemplum admissi  
sceleris jam per cunctos populos nationesque  
suspecti essent super hospitio, notum erat Græcos omnibus certaminibus victores esse, tum

dirutio multarum urbium in ea regione ani-  
mos penetraverat; tandem accesserat sanum  
odium in natos & in dominationem ejus.

### NOTÆ.

<sup>1</sup> Festinabant.] Optime festinare activum  
posuit: sic Ovid. dixit, festinare vestes. Ta-  
citus, virgines festinantur. Virgil. festinare  
jussa.

<sup>2</sup> Pro vallo.] Id est, ante vallum.

<sup>3</sup> Per duces populosque.] Secundum duces

& populos; id est, singuli seorsim sub du-  
cibus suis.

<sup>4</sup> Hi aut illi.] Græci aut Trojani.

<sup>6</sup> Facinoris exemplo.] Id est: Propter  
exemplum facinoris. Sic sæpe noster.

<sup>7</sup> Græcos victores cognitum.] I. Græcos  
victores

rat. At apud Trojam forte quadam die Hecuba supplicante Apollini,  
<sup>8</sup> Achilles ausus visere cerimoniarum morem, cum paucis comitibus su-  
 pervenit. Erant præterea cum Hecuba matronæ plurimæ, conjuges prin-  
 cipalium filiorumque ejus, partim honorem atque obsequium reginæ tri-  
 buentes, reliquæ <sup>9</sup> tali obtentu pro se quæque rogaturæ, supplicabant:  
 etiam Hecubæ filia nondum nuptæ, Polyxena, & Cassandra, Minervæ at-  
 que Apollinis antistites, novo ac barbaro redimitæ ornatu, effusis hinc at-  
 que inde crinibus precabantur, <sup>10</sup> suggerente sibi Polyxena apparatus sa-  
 cri ejus. Ac tum forte Achilles versis in Polyxenam oculis, pulchritudine  
<sup>11</sup> virginis capitur: auctoque in horas desiderio, ubi animus non lenitur,  
 ad naves discedit. Sed ubi dies pauci fluxere, & amor magis ingravescit,  
 accito Automedonte, aperit ardorem animi: ad postremum quæsiit, uti  
 ad Hectoris virginis causa iret. Hector vero daturum se in matrimonium  
 forem mandat, <sup>12</sup> si sibi universum exercitum proderet. Dein Achilles,  
<sup>13</sup> soluturum se omne bellum pro Polyxena, pollicetur. Tum Hector, aut pro-  
 ditionem ab eo confirmandam, aut filios Priænis atque Ajacem interfi-  
 ciendos: <sup>14</sup> alias de tali negotio nihil se auditurum. Ea ubi Achilles acce-  
 pit, ira concitus exclamat, se quum primum tempus bellandi foret, primo  
 prælio interemturum. Dein animi jactatione saucius, huc atque illuc  
<sup>15</sup> oberrans, interdum tamen quatenus præsentis negotio utendum esset, con-  
 sultare. At ubi cum Automedon jactari animo, atque in dies magis magis-  
 que æstare desiderio, ac pernoctare extra tentoria animadvertit, veritus  
 ne quid adversum se, aut in supradictos reges moliretur, Patroclo atque  
 Ajacirem cunctam aperit. Hique dissimulato quod audierant <sup>16</sup> cum rege  
<sup>17</sup> commorantur. Ac forte quodam tempore recordatus sui, convocatis Aga-  
 memnone & Menelao, negotium, ut gestum erat, desideriumque animi  
 aperit: à quibus omnibus, ut bono animo ageret, respondetur: brevi quippe  
<sup>18</sup> dominum eum fore ejus, quam deprecando non impetraverit: quæ res  
 eo habere fidem videbatur, quoniam jam <sup>19</sup> summa rerum Trojanarum  
<sup>20</sup> prope occasum erat. Omnes namque Asiæ civitates execratæ amicitiam  
 Priamidarum, ultro nobis auxilium societatemque belli offerebant: quibus  
 ab ducibus nostris <sup>21</sup> benigne respondebatur, satis sibi esse præsentium  
 copiarum, <sup>22</sup> neque auxiliorum egere: amicitiam sane quam offerrent: ultro

CAPUT  
II.CAPUT  
III.

## NOTÆ.

viatores esse cognitum erat. Sed vellem  
 scripisset Dictys, cognito. Et ita sane scri-  
 bendum fuerat.

<sup>8</sup> Achilles ausus visere.] Vulgo, volens  
 visere. Manuscripti, adveniens visere. Om-  
 nino scribendum, vultus visere; id est, cu-  
 piens. Joz. Mercer.

<sup>9</sup> Tali obtentu.] Sous ce pretexte, obse-  
 quii & honoris scilicet.

<sup>10</sup> Suggestente sibi Polyxena.] Ait Polyxe-  
 nam auctorem & suadorem fuisse illius sacri.

<sup>11</sup> Si sibi universum exercitum proderet.]  
 Nescio unde hoc Dictys.

<sup>12</sup> Alias.] Nota, pro aliter, alio modo.

<sup>13</sup> Cum rege.] Achille.

<sup>14</sup> Dominum eum fore ejus.] Scripsisse debuit  
 Dictys, Dominum eum vi fore ejus quam, &c.

<sup>15</sup> Summa rerum Trojanarum.] Decet,  
 res, summa res rerum. Hæc ellipses non  
 meminerunt viri docti, qui illud argumen-  
 tum ex professo tractarunt. Sic Virg. *Que  
 res summa loco, Paniben?*

<sup>16</sup> Benigne.] Recusantes dicebant, benigne  
 vel bene, ut Græci *καλῶς*; καλῶς, &c.

<sup>17</sup> Neque auxiliorum agere.] Supple, eger-  
 statem, ego enim activum est.

I 2

18 Scri-

CAPUT  
IV.

fuscipere, voluntatemque eorum fore gratam omnibus: <sup>18</sup> scilicet quia fluxa fides, & animi parum spectati, neque tam subita mutatio sine dolo credebatur. Jamque exactis <sup>19</sup> hybernis ver cœperat, quum Graji edicto prius uti omnis miles in armis esset, mox signo belli edito, exercitum in campis productum ordinant: neque ea à Trojanis segnius agebantur. Igitur ubi utrinque instructæ acies adversum processere, atque intra teli jactum ventum est: cohortati suos quisque manus conferunt, in medio locatis equitibus, & ob id primis congressis. Tumque primi nostrorum atque hostium, ascensis curribus bellum ineunt, ascito sibi quisque <sup>20</sup> auriga ad regendos equos. Sed primus omnium Diomedes invehit <sup>21</sup> Pyrachmen regem Pæonum <sup>10</sup> hastâ ictu interficit. Dein ceteros, quos ob virtutem rex secum stipatores habuerat, conglobatos inter se atque ausos resistere, partim telo eminus fundit, alios curru per medios concito humi obterit. Dein Idomeneus adhibito equis Merione, <sup>22</sup> Acamanta Thracum regem dejecit, <sup>23</sup> ruentique telo occurrit, atque ita interficit. Sed ubi Hector situs in parte alia, <sup>15</sup> medios suorum fundi accipit, dispositis satis strenuis ubi pugnabat, occurrit auxilio laborantibus, Glaucum & Deiphobum & Polydamanta secum habens. Nec dubium, quin deleta a prædictis regibus ea pars hostium <sup>24</sup> foret, ni adventu suo Hector nostrosque ulterius congregi, ac suos fugere cohibuisset. Ita Græci prohibiti cæde reliquorum, represso gradu <sup>20</sup> adversum eos qui supervenerant constitere. Ac mox cognito per universum exercitum prælio in ea parte, reliqui duces confirmati, ubi quisque pugnauerat, undique eo confluunt. Densatur utrinque acies, & prælium renovatum est. Igitur Hector ubi plurimos suorum adesse, & satis tutum se intelligit, tollit animos. Dein clamore magno singulos suorum <sup>25</sup> nomine appellans, confidentius in hostem pugnare hortatur: ac progressus

CAPUT  
V.

## NOTÆ.

<sup>18</sup> Scilicet quia fluxa fides.] Verba auctoris, indicantis cur Græci Asiaticorum opes, & auxilia recusarent. Quia scilicet, &c.

<sup>19</sup> Hybernis.] Supple, tempestatibus, mensibus.

<sup>20</sup> Auriga.] Tunc temporis nobilissimum erat aurigarum officium; ut passim ex Homero certum est. Inde Horatius.

Et Diomedes sciens

Pugna: spurcatus est imperituro equis non auriga pigro.

<sup>21</sup> Pyrachmen.] Sed eum à Patroclo occisum scribit Timolæus Macedo; refertente Eustathio, in Odys. λ. Nimirum ex Homero, Iliad. α. Vers. 187. de Patroclo:

Καὶ βάλῃ Πυράχμαν, δὲ Πάονας ἱπποκρυπτοῖς  
Ἡΐωναν.

Et percussit Pyrachmen qui Pæonas equestres bellatores

Ducebat.

<sup>22</sup> Acamanta.] Sed eum Homerus à Merione occisum dicit, Iliad. π.

Μαρίνη δ' Ἀκάμαντι κτενὲς ποτὶ κρητὸν ἄλκιμον.

Nō ē ἵππων ἱπποκρυπτοῖς ποτὶ δὴν ἄλκον.  
Meriones autem Acamanta assequutus pedibus velocibus.

Percussit equos ascensurum in dextro humero.

<sup>23</sup> Ruentique.] Acamanti.

<sup>24</sup> Foret.] Eleganter pro fuisset.

<sup>25</sup> Diorem

intra aciem, <sup>25</sup> Diorem & Polyxenum, <sup>26</sup> Alios satis impigre pugnantes, vulnerat. At ubi eum Achilles ita in hostem promptum animadvertit, simul subvenire his quos adversum bellabat cupiens, & <sup>27</sup> memor paullo ante repulsæ in Polyxena, contra tendit. Progressusque in medio <sup>28</sup> Pylæmenem Paphlagonum regem impedimento sibi oppositum cominus fundit, non alienum sanguinis Priamidarum: perhibebatur quippe hic etiam ex his, <sup>29</sup> qui à Phineo Agenoris originem propriam memoria repetebant; à quo etiam Olizonem genitam, postquam adoleverit, deductam in matrimonium Dardani. Ceterum Hector postquam ad se agmine infesto  
 10 tendi videt, causas odii recordatus, non ulterius impetum viri experiri ausus, ex acie subterfugit: eumque Achilles infecutus quantum acies hostium patiebatur, ad postremum jaculatus, <sup>30</sup> aurigam ejus interfecit, postquam Hector per aliam partem relicto curru aufugerat. Dein creptum sibi è manibus inimicissimum omnium dolens, rursus vehementius sævire,  
 15 extractoque ex corpore aurigæ jaculo fundere obvios, ac prostratos, quum alios invaderet desuper proculcans, subterere. Inter quæ tam trepida cunctis fugientibus, Helenus quæsitum ex occulto vulnere locum ubi nactus est, <sup>31</sup> manum Achillis procul atque improvisus sagitta transfigit. Ita vir egregius bellandi, cujus adventu territus, fugatusque Hector,  
 20 tor, multique mortales cum ducibus extincti, clam atque ex occulto vulneratus, eo die finem bellandi fecit. Interim Agamemnon, & cum eo Ajaces duo, inter ceteram stragem ignotorum, nacti plurimos Priami filiorum interficiunt: Agamemnon <sup>32</sup> Arfacum cum Deïopite,

CAPUT VI.

CAPUT VII.

## N O T A.

<sup>25</sup> *Diorem & Polyxenum.* ] Diorem à Pyro Imbraside interfectum dicit Homer. Iliad. J. Sed nihil ille de morte Polyxeni. Dares autem utrumque, & Diorem & Polyxenum ab Hectore interfectos narrat; ut quidem apud illum *Diorem* pro *Dorion* restitui.

<sup>26</sup> *Alios.* ] Id est, *Elios*. Ita diserte optimus Danielis codex: alter, & *alios*, Vulgo, *aliosque*. Utrumque male. *Alius* pro *Elius*: Dorice. Ut sæpe in captivis Plauti, quod item antea corruptum restitutumque à viris doctis. In libris Græcis sæpe invenias, *ωλοῖς*, corrupte pro *Ἡλίοις*, quod notarunt & emendarunt eruditi. Manlit adhuc in Polybii lib. 4. *Ἰωνοῦ δὲ τῶν ωλοῖς*. Legendum *Ἡλίοις*, *persuaserunt Elois*, &c. Joz. Mercer.

<sup>27</sup> *Memor repulsæ in Polyxena* ] Haud libenter scriberem, *repulsam tuli in illa re*; sed, *illius rei repulsam tuli*.

<sup>28</sup> *Pylæmenem.* ] Homerus eum à Menelao occisum dicit. Iliad. 1.

<sup>29</sup> *Qui à Phineo Agenoris* ] Nescio quos

auctores sequatur hic Dictys. Phineum quidem Agenoris filium commemorat Apollodor. sed qui Idæam Dardani filiam duxit uxorem, nedum is filiam suam Olizonem Dardano in matrimonium collocarit. Forasan Phineum Agenoris dixit noster, pro Phineo Beli. Sed neque invenias, hujus Phinei filiam Olizonem nomine in Dardani matrimonium convenisse, qui Batean Teucri filiam duxit.

<sup>30</sup> *Aurigam ejus interfecit.* ] Cebriones, nothus Priami, Hectoris auriga; sed cum Patroclus interfecit acuto lapide, non telo. Homer. Iliad. π.

<sup>31</sup> *Manum Achillis.* ] Hanc sagittam ab Apolline acceperat Helenus. Ptolemæus Hephæstion. lib. 6. *Ὁ δὲ Ἑλῆνος ἐ Πρωτόν τε καὶ Ἀπόλλωνος χρίσας, καὶ ἰλαθε καὶ αὐτὸν δῶκεν, τῶν δὲ φάρμακον, καὶ Ἀχιλλεὺς τῆς αὐτῆς κατὰ τὴν χροῆς.* Ut Helenus Priami filius ab Apollino adamatus, ab eo donum accepit, arcum æburneum; quo Achillem vulneraret ad manum. Ejus vulneris non meminit Homer.

<sup>32</sup> *Arfacum.* ] Arfacum inter filios Priami

33 Archemacum, Laudacum, & Philenorem; Ajax Oilei & Telamonius 34 Mulium, Astymenem, Doriclum, Hippothoum, Hippodamanta. At in alia belli parte Patroclus & Lycius Sarpedon locati in cornibus, nullis propinquorum presentibus, signo inter se dato solitarii certaminis, extra aciem processere. Moxque telis adversum jactis, 35 ubi uterque 5 intactus est, curru desiliunt, atque arreptis gladiis pergunt obviam. Jamque crebris adversum se ictibus congressi, neque vulneratus quisquam, multum diei consumserant; quum Patroclus amplius audendum ratus, 36 colligit sese in arma, & cautius contactus, ingressusque hostem com- 10 plectitur, manu dextra poplitem succidens: quo vulnere debilitatum, atque exsectis nervis invalidum 37 propulsat corpore, ruentemque interficit. Quod ubi animadvertere Trojani qui juxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt, relictisque ordinibus signo dato, arma in Patroclum vertunt, scilicet Sarpedonis interitum publicam cladem rati. At Patroclus praeviso hostium agmine, telum positum humi propere rapit, 15 38 compositusque in armis audentius resistit. Tunc ingruentem Deiphobum hasta cominus tibiam ferit, atque excedere ex acie cogit, interfecto prius 39 Gorgithione fratre ejus: neque multo post, adventu Ajacis fusi reliqui. Quum interim Hector eductus quæ acciderant, supervenit, ac mox conversam suorum aciem pro tempore restituit, increpatis ducibus, 20 ac plerisque ex fuga reductis. Ita presentia ejus animi tolluntur, & praelium incenditur. Tum vero inclytis ex utraque parte ducibus confirmato exercitu confligunt acies, nunc hinc nunc inde cedentibus instantes, & ubi acies nutaverat, praesidiis accurrentibus. Interea utriusque exer-

## N O T A E.

nunquam vidi: suspicor scripsisse Dictyn. *Arbetum cum Deiopte.* Quorum meminit Apollodor. lib. 3. Deioptem ab Ulyssæ interfectum, scribit Homer. Iliad. A.

33 *Archemachum, Laudacum & Philenorem.*] Scribendum ex Apollodoro, lib. 3. *Archemachum, Laodacum & Philamonem.* Neque enim Philenorem ullam Priami filium invenias. Philenorem tamen noster nominat, lib. 4. & ab Ajace interemptum dicit; sui oblitus scilicet.

34 *Mulium Astymenem.*] Scribendum ex eodem Apollodoro, *Melium Astygonum.*

35 *Ubi uterque intactus est.*] Hanc Sarpedonis & Patrocli pugnam aliter describit Homer. Iliad. 8. ait enim, Patroclum primum hasta immissa Thrasymedem, Sarpedonis aurigam, occidisse, deinde Sarpedonem secundo ruentem hasta sua Pedasum funalem equum Patrocli interfecisse: quo cum jugales equi turbarentur, Automedon auriga Patrocli lorum, & equum cui equus

alligabatur, abscidit. Quare rursus si in se habenas dirigentes, Sarpedon rursus aberravit hasta sua: sed eum Patroclus posterior impetu facto vulneravit circa præcordia.

36 *Colligit sese in arma.*] Hoc est, flexu corporis totum se armis tutatur. Sic Virg. de Ænea.

*Substitit Æneas & se colligit in arma  
Poplite subsidens.*

Per arma autem proprie clypeum intellige, ut & in illo Virgil.

*At lausum socii examinem super armis ferebant.*

Et alibi quoque.

37 *Propulsat corpore.*] Corpore suo eum propellit Patroclus.

38 *Compositusque in armis.*] Hic componere se in armis, dicit; quod supra, colligere se in arma.

39 *Gorgithione.*] Scribe, *Gorgythione.*  
Tappulian.



citus cadunt plurimi, neque fortuna belli mutatur. Sed postquam miles per multum diem bello intentus, magis magisque fatigabatur, & diei vesper erat, utrisque cupientibus, pugna decessum. Tum apud Tro-<sup>CAPUT</sup>  
jam <sup>IX.</sup> circa Sarpedonis cadaver cunctis desilentibus, ac præcipue fœ-  
minis, luctu atque gemitu omnia completa sunt <sup>41</sup> quæ non alii casus  
acerbissimi de interitu Priamidarum præ desiderio ejus cordi infederant:  
<sup>42</sup> tantum in eo viro præsidium, & interfecto spes ablata credebatur. At Græ-  
ci in castra regressi, primum omnium Achillem revifunt: eumque <sup>43</sup> de  
vulnere percunctari, ubi sine dolore agere vident, lati ad postremum nar-  
rare occipiunt Patrocli fortia facta: dein reliquos qui vulnerati erant, per  
10 ordinem circumeunt: ita inspectatis omnibus ad tentoria sua quisque di-  
greditur. Interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus, dein  
monere, uti reliquo quoque bello memor rerum quas gesserat, hostibus  
vehementius ingrueret. Hoc modo nox consumitur. At lucis principio  
15 corpora suorum quisque collecta igni cremant, dein sepeliunt. Sed post-  
quam dies aliquot triti, & vulnerati convaluerant, arma expedire & pro-  
ducere militem placet. Sed barbari <sup>44</sup> more pessimo, nec quicquam com-  
positum, nihilque aliud quam turbata atque insidiosa cupientes, clam atque  
ante tempus egressi prælium prævertere: tuncque effusi ruinæ modo, cla-  
20 morem inconditum, simul & tela in hostes conjiciunt, <sup>45</sup> semermos etiam-  
tum atque incompósitos. Cæsi ita nostrorum multi, in quæ <sup>46</sup> Arce-  
silaus Boëotius, & <sup>47</sup> Schedius, Crissæorum uterque duces optimi: ce-  
terum vulnerata pars maxima. Meges etiam & Agapenor; alter Echina-

## NOTÆ.

*Propositi.* Homer. Iliad. & Apollod. lib. 3.  
Sed cum Homerus in alia pugna à Teucro  
occisum dicit, Iliad. 6. v. 302.

<sup>40</sup> *Circa Sarpedonis cadaver.*] Verum ex  
Homero Trojani Sarpedonis cadaver è cam-  
po non potuerunt retrahere, sed in potestate  
Græcorum permansit, qui illud expoliarunt.  
Et Apollo postea unctum ambrosia & im-  
mortalibus vestibus indutum, dedit Somno  
& Morti ad Lyciam perferendum; ubi à  
suis sepultum est.

<sup>41</sup> *Quæ.*] Fœminis scilicet, sive cunctis  
Trojanis. Ait Diçty, acerbissimos casus,  
veluti Priamidarum interitum, non ita Tro-  
janorum animo infedisæ, ut infedit desi-  
derium Sarpedonis. Sed vix ita scriberet  
barbarus: quibus casus acerbissimi de interitu  
Priamidarum non animo infederant prædeside-  
rio Sarpedonis.

<sup>42</sup> *Tantum in eo viro præsidium.*] Non  
potuit Diçty non scripsisse: tantum in eo  
vivo præsidium. Id probat vox, interfecto:  
nam opponit vivum, interfecto. Andreas  
Dacierius.

<sup>43</sup> *De vulnere.*] Quod ei ab Heleno in-  
flictum, supra retulit.

<sup>44</sup> *Mora pessimo.*] Morem pessimum vo-  
cat in hostes incompósitos & imparatos ir-  
ruptionem facere. Ridicule.

<sup>45</sup> *Semermos.*] *Semermis*, & *semermus*,  
ut *gracilis* & *gracilus*, *sublimis* & *sublimus*,  
&c. Jam supra.

<sup>46</sup> *Arcesilaus Boëotius.*] Arcesilaum ab  
Hectore occisum dicit Homerus, Iliad. 6.  
eumque non cum Schedio, sed cum Stichio  
Mnesthei socio conjungit.

Εκ τούτῳ μὲν Σπύλον καὶ Ἀρκεσίλαον ἴππῳ,  
τοῖς μὲν βρωτῶν ὑγίαινα χαλκοκίτῳ,  
τοῖς δὲ Μινωίδῳ μεγαλήτερον πρὸς ἰατρῶν.  
Hæc quidem Stichium & Arcesilaum  
occidit,

Hunc quidem Baetorum ducem loricato-  
rum,

illum autem Mnesthei fidum socium.

<sup>47</sup> *Schedius Crissæorum.*] Phocenses du-  
cebat Schedius: sed in eorum regione  
Crissa. Homer. Κρίσσαν πὶ Ζαθίλῳ, &c.  
Et



dibus imperator, Agapenor Arcadia. Inter quæ 48 tam foeda, tanta inclinatione rerum, Patroclus fortunam belli vincere aggressus, dum hortatur suos simul atque instat hostibus, 49 promptior quam bellandus mos est, 50 telo Euphorbi ictus ruit: statimque Hector advolans eum opprimit, ac desuper vulneribus multis fodit: moxque enititur abstrahere prælio, scilicet insolentia gentis suæ 51 illudere cupiens per universa genera dehonestamenti. Quod ubi Ajaci cognitum est, 52 relicto ubi pugnaverat, propere accurrit, jamque eripere cadaver occipientem proturbat hasta. Interim Euphorbus 53 à Menelao & Ajace altero studio circumventus, scilicet auctor interemti ducis, morte pœnasluit. Dein occipiente vespera, prælium dirimitur, male & cum dedecore plurimis nostrorum interfectis. Sed postquam reducta utrinque acies, & jam in tuto miles noster erat, cuncti reges Achillem conveniunt, 54 deformatum jam lachry-

CAPUT  
XI.

N O T A.

Et hunc Schedium Homerus ab Hectore interfectum narrat, circa cadaver Patrocli. Post *Crissaorum*, ponenda distinctio. *Schedius Crissaorum*, uterque ducis optimi, &c. 48 *Tam foeda.*] Foedare & foedum, id est, cruentare, proprie de vulneribus & strage. Livius sæpe. Sic Virgil.

*Impuleras ferro Argolicas foedare latebras.*  
Item.

*Obscenas pelagi ferro foedare volucres.*

Sic Ennius,

*Ferro foedati jacens.*

Et Plautus,

*Foedant & proterunt hostium copias.*

49 *Promptior quam bellandus mos est.*] Non video cur hoc Dictys, & hic ut alibi sæpe judicium desidero.

50 *Telo Euphorbi ictus.*] Homerum hic sequitur, qui Iliad. 6. scribit Patroclum primo ab Euphorbo hasta inter humeros confixum, & secundum postea in eum Hectorem irruisse, eique hasta sua latus hausisse, Quod addit Dictys de vulneribus, id vero ipse commentus est; ne Homerum sequutus videretur.

51 *Illudere cupiens per universa genera dehonestamenti.*] Respexit locum Homer. Iliad. 6.

Εκτωρ μὲν Πάτροκλον ἐπὶ κλισίῃ πύχῃ  
ἀπύχευ.  
Εἴ μ' ἴ' ἄπ' ὀμοῖόν κεφαλῶν πέμψω ἔξω  
χαλκῷ,  
Τὸν δὲ πέμψω τροχῶν ἄνω ἀφ' ὧν κούρ' ἔει.

*Hector quidem Patroclum, postquam inty-*  
*ta arma ademis,*

*Trababat, us ab humeris caput abscinderes*  
*acuto ara,*

*Et cadaver Trojanis trabens canibus daret.*

52 *Relicto ubi pugnaverat.*] Relicto, loco scilicet. Homer. Iliad. 6.

Αἴας δ' ἐγὼν ἦλθε φέρων εἰς αὐτὸν πύργῳ,  
Εὔκτωρ δ' αἰψ' ἐς ἑμὲλον ἰὼν αἰσχυρὰ ἐταίρῳ.

*Ajax vero propere venit, gestans scutum ut-*  
*lusi turrim.*

*Hector vero retro in multitudinem iens re-*  
*codebat sociorum.*

53 *A Menelao & Ajace altero.*] Ajacem Oileum intelligit: sed Homerus à solo Menelao Euphorbum occisum narrat, initio Iliad. 6.

54 *Deformatum jam lacrymis.*] Patrocli luctum sic nobis eleganter describit Homerus, Iliad. 6.

— Τὸν δ' ἄχρ' ὀφείλη ἐκάλυψε μάλα κτλ.  
Ἀμφότεροι δ' χειρὶν ἰλὼν κῆρυ αἰσπλάουσιν.  
Χεύσιν τὰν κεφαλῆς, χαλκῷ δ' ἤχυνε σπέν-  
σιν.

Μολεῖται δ' ἐνὶ πύργῳ ἀμφίζων πέτρῃ,  
Ἀέτης δ' ἐν κούρῃ μέγας μοχλοῦσι πυνόσται,  
Κεῖτο, σφίσι δ' ἐν χειρὶ κόμην ἤχυνε δαΐζων.

— Hinc vero doloris rabies obtegit  
nigra,

Αὐτὰρ ὅς μιν πῶτος παρὰ τὸν ὀφθαλμὸν  
αἵματι

Fudit

mis<sup>55</sup> omni supplicio lamentandi: qui modo prostratus humi, <sup>56</sup> nunc  
cadaveri superjacens, adeo reliquorum animos pertentaverat, ut Ajax  
etiam qui solandi causa adstiterat, nihil luctui remitteret: nec Patrocli  
tantum mors gemitum illum cunctis incusserat, sed præcipue recordatio  
5 vulnerum per loca corporis pudibunda. Quod exemplum pessimum per  
mortales tum primum proditum est, nunquam antea à Græcis solitum.  
Igitur reges multis precibus, atque omni consolationis modo tandem  
Achillem flexum, humo erigunt. Dein Patrocli corpus elutum mox  
veste circumtegitur, maxime ob tegenda vulnera, quæ multis modis im-  
10 pressa haud sine magno gemitu cernebantur. His actis monet, uti custo- CAPUT  
XII.  
des vigilias agere curarent, <sup>57</sup> neque hostes detentis circa funus nostris,  
more solito irruerent. Ita per distributionem officia sua quisque procu-  
rantes, <sup>58</sup> igni plurimo in armis pernoctant. At lucis principio placet, uti  
ex omni ducum numero <sup>59</sup> quinque in montem Idam vaderent sylvam cæ-  
15 sum, qua Patroclus cremaretur: decretum quippe ab omnibus erat, fu-

## NOTÆ.

*Eudit super caput, gratiosamque turpavit  
faciem,  
Divina autem tunica, piger circumhast  
cinis.*

*Ipsæ vero in paluoribus magnus magne ex-  
tensus  
facebat, suisque manibus comam deturpa-  
bat evellens.*

55 *Omni supplicio lamentandi.]* Quil sit  
supplicium lamentandi, ignorare me fateor.  
56 *Nunc cadaveri superjacens.]* Ex illis  
Homer. Iliad. v.

*Εἶρε δὲ Πατρόκλου ἀφαικίσθαι ὃν φίλον ἦεν  
Κλαίωντα λόγιος, πύλεις δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐπι-  
εῖς Μόρῳ.*

*Invenis autem Patrocle circumjacentem  
suum cavitum filium  
Flentem acriter, mulsi autem circa ipsum  
focii lugebant.*

57 *Neque hostes.]* Hoc non procedit:  
certum est legi debere, *neve hostes*, &c.  
Achilles monet, ut custodes vigilias agerent.  
neve hostes irruerent; nostris detentis cir-  
ca funus.

58 *Igni plurimo.]* Supple, *cum* vel *igni  
plurimo accenso.*

59 *Quinque in montem idam vaderent.*  
&c.] Ex Homer. hoc quoque, sed leviter  
immutatum: Homerius enim Merionem  
tantum nominat. Iliad. ψ.

*Μορφοῦσαι δὲ τοῖσι φάιντο ῥαδιόκαυτος ἦεν  
Ἀμφιόκευ ἰλάνειον. ἀπὲρ Κρείων Ἀγαμέμνων,  
Οὐρεὺς τ' Ἀστύνοος καὶ Αἰνείας Ἀχιλλεύς ὕλην,  
Παρτιθὴν ἐκ κλιπῶν. ἐπὶ δ' αὖτις ἰδὼν  
ἰσάμεν.*

*Μερόπης, Στερόπην ἀγαπῶντος ἰδὼν ἄνθρωπον.  
Οἱ δ' ἵππων ὑλοτόμους πύλεις ἐκ χειρὸς  
ἔχοντες,  
Στερεὺς τ' ὑπὸ πλέκους. οὗ δ' ἄρ' ἔρως κίον  
αὐτῶν,  
Πολλὰ δ' ἄνθρωποι, κῆρυγες, πάρεσσι τὶ δόχ-  
μιατ' ἔλθον,  
Ἀλλ' ὅτι δὲ κτηνὸς ἀστυόεντος πολυπύλων ἰδὼν  
Ἀόπην ἄρ' ὄρεος ὑψιόκευς πεινητὴν χαλεπὴν.  
Τάμενον ἱκανοῦμαι.*

*Lugentibus autem ipsis apparuit rosem an-  
tora*

*Circa cadaver miserabile. At rex Aga-  
memnon*

*Mulsoque excivis, & viros ad convenien-  
dam materiam*

*Undique è tentoriis. Simul autem vir stre-  
nuus excitabatur*

*Meriones, minister fortis Diomedis.*

*Hi vero ibant, lignifecas secures in manibus  
habentes.*

*Funneque bene implexos. Ante ipsos ibant  
mulsi.*

*Multaque acclivia, declivia, praruptaque  
transierantque transferunt.*

*At quum ad juga vincerant fontosa Ida  
Protinus quidem quercus alticomas lato fer-  
ro incidebant festinantes.*

K

60 Publice

nus ejus<sup>60</sup> publice uti curaretur. Ière igitur Ialmenus, Ascalaphus, Epios, & cum Merione Ajax alter. Moxque Ulysses & Diomedes, busto locum dimeriuntur, <sup>61</sup> quinque hastarum longitudine, totidemque in transversum. Advecta deinde ligni copia bustum extruitur, impositumque desuper cadaver igni supposito cremant, exornatum jam decore omni preciosa vestis, id namque Hippodamia & Diomedea curaverant, quarum Diomedea nimium juveni & omni affectu dilecta fuerat. Ceterum paucis post diebus, refectis ex labore vigiliarum ducibus, cum luce simul exercitus in campum productus per totum diem in armis agit, opperiens barbarorum adventum. Qui muris despectantes, postquam nostros paratos <sup>10</sup> praelio viderent, eo die certamen distulere. Ita occasu solis Græci ad naves regressi. At vix principio diei Trojani rati etiam nunc in compositos Græcos, armati portis evolant temere & cum audacia, uti antea soliti: instantesque circa vallum, certatim tela jaciunt crebra magis quam cum effectu, nostris ad evitandum tantum ictus compositis. Igitur ubi ad multum diem Barbari intenti jaculis fessi jam, neque ita vehementes <sup>15</sup> animadvertunt, ex parte una nostri, erumpunt, incurstantesque sinistram latus, fundunt, fugantque, neque multo post <sup>63</sup> ex alio <sup>64</sup> abnudentibus jam barbaris, ac sine ulla difficultate versis. Ita plurimi barbarorum, ubi <sup>20</sup> vertere terga foede & <sup>65</sup> vice imbellium ab insequentibus proculcati, ad postremum dispereunt: in quibus <sup>66</sup> Asius Hyrtaco genitus, <sup>67</sup> & cum Hippothoo <sup>68</sup> Pyleus, hi Larissæis, Asius Sesto regnantes. Eodem die <sup>69</sup> vivi à Diomede capiuntur duodecim, ab Ajace quadraginta. Capti etiam <sup>70</sup> Isus & Evander, Priamidæ In ea pugna Græcorum

## NOTÆ.

<sup>60</sup> Publice uti curaretur.] Id est, ut omnes huic funeri vacarent. Nam aliter funus publice curari & publice fieri dicitur, quod sit publico sumptu.

<sup>61</sup> Quinque hastarum longitudine.] Hoc etiam ex Homero, sed immutatum; sic enim ille.

Ποικίλῳ δὲ πρὸς ἑκατόν πεδον ἴσθαι καὶ ἴδον.

Fecerunt autem pyram centum pedum, ex omni parte.

<sup>62</sup> Animadvertunt.] Omnino legendum est, animadvertuntur, vel si mavis, barbaros intentos jaculis, fessos jam, neque ita vehementes animadvertunt. Ait Dictystum de mum Græcos irruisse, quum Trojanos, qui jaculis ad multum diem intenti fuerant, lassos jam & minus vehementes animadvertenterent. Aliter non procedit oratio.

<sup>63</sup> Ex alio.] Latere.

<sup>64</sup> Abnudentibus.] Pugnam scilicet. Verum suspicor hanc vocem usurpasse Dictyn pro eo, quod nos dicimus, *propter*.

<sup>65</sup> Vice imbellium.] Id est, pro imbellibus; seu instar imbellium, quasi imbelles.

<sup>66</sup> Asius Hyrtaco genitus.] Quem Homerus ab Idomeneo occisum refert Iliad. v.

<sup>67</sup> Et cum Hippothoo.] Sed Hippothoum, cum Patrocli cadaver ad Trojanos traheret, ab Ajace Telamonio occisum, narrat Homer. Iliad. φ Dares ab Achille.

<sup>68</sup> Pyleus.] Scribendum, Pylæus. Homero enim, Πύλαος. Hunc Dares ab Achille interfectum dicit.

<sup>69</sup> Vivi à Diomede capiuntur duodecim.] De Achille hoc narrat Homer. Iliad. φ.

Ζωὸς δὲ πρὸς πεντήκοντα δώδεκα λήκον νέους, Πρωτὸν πατρώϊον Μενετιάδην θανάτους.

Vivos à fluvio duodecim delegit juvenes. Inferias Patrocle Menetiada mortuo.

<sup>70</sup> Isus & Evander Priamidæ.] Evandrum inter Priami filios ponit Apollodor. lib. 3. Ejus

71 Guneus interfectus rex Cyphius. Vulneratus etiam Idomeneus dux noster. Ceterum ubi Trojani muros ingressi clausere portas, & finis instandi factus est, nostri spoliata armis hostilia cadavera, apportataque in flumine præcipitant: memores paullo ante in Patroclo insolentia barbarorum: dein  
 72 vino sopita jam favilla, reliquias in urnam collegerat; decretum quippe animo gerebat secum, in patrium solum uti adveheret, vel si fortuna in se casum mutaret, una eademque sepultura cum charissimo sibi omnium contegi. 73 Itaque eos qui obliti erant, deduci ab bustum, una  
 10 etiam Priami filios; ibique seorsum aliquantum à favilla jugulari jubet, scilicet inferias Patrocli manibus: ac mox 74 regulos canibus dilaniandos jact, confirmatque se non prius definire pernoctando humi, 75 quam in auctorem tanti luctus sui sanguine vindicasset. Sed nec multi transacti  
 15 paucis profectum: quæ regina Amazonum, incertum pretio an bellandi

CAPUT  
XV.

## NOTÆ.

Ejus non memisit Homer. Sed quod hic ait Diſſys, Iſum & Evandrum captos; putio deceptum fuiſſe loco iſto Homer. Iliad. λ. ubi de Agamemnone:

Αἰπὴρ ὁ βῆ ρίοντι καὶ Ἀντιφῶν ἐκκαλεῖται,  
 Ὡς δὴν Πελοπόννησον, ἴδον καὶ γήϊον, ἄμφω,  
 Εἰς οἷ ἀφ' ὧν ἴστανται. ὁ μὲν ἰδὼν ἠρώχον,  
 Ἀντιφῶν αὖ περικλυτός, ὠπύει  
 Ἀχιλλεύς.  
 Ἰδὼς οὖν κρηναῖον διδὼ μέγιστον λόγους,  
 Περικλῆσιν ἐπ' ἑστίαι, καὶ ἔλυσεν δαίμονα.

Ceterum hic perrexit, Iſum & Antiphum occisurus

Filios duos Priami, nothum & legitimum, ambos

In uno curru existentes, nothus quidem aurigabatur,

Antiphum autem pugnavat inclitus, quos olim Achilles

Ida in jugis ligavis teneris viminibus, Pascens apud oves deprehendens & dimiſis pro redemptione.

Vel si minus deceptus fuit Diſſys, certe locum illum ipsum ultro immutavit.

71 Guneus interfectus rex Cyphius.] Homer. Γυνεύς δ' οὐ Κίφου — Guneus ex Cypho. Qui cum interfectum fuiſſe non dicit.

72 Vino sopita jam favilla.] Ex Homero, Iliad. ψ.

Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαῖαν σέβοντο αἰῶνα  
 ὄσαν ἐπὶ φλόξ ἔλθε, βαβύια δὲ κείπεται  
 τήφρῃ.

Κλαίωντες δ' ἐπὶ οἷον εἶπον ἰσὶν Λαοκῶν.  
 Ἀντιφῶν ἐκ χρυσίου φιάλῃ καὶ διπλάκῃ δαμόν.

Primum quidem rogam extinxerunt nigro vino.

Quantum flamma penetravit, profundus autem decedit cinis,

Plentes autem socii pii ossa alba

Collegerunt in auream phialam & duplicem adipem.

Inde Virgil. 6. Æneid.

Postquam collapsi cineres & flamma quievit  
 Reliquias vino & bibulam lavere favillam.

73 Itaque eos qui obliti erant.] Ab Homero dissentit; qui scribit duodecim illos junenes, ab Achille jugulatos, eadem pyra cum Patroclo combustos fuiſſe.

74 Regulos.] Priami filios.

75 Quam in auctorem tanti luctus.] Apud Homerum; jam Achilles Hectoriem occiderat, cum Patroclo inferias facit.

76 Obviam Penthesilea cum, &c.] Amazones pro Trojanis stetit alii etiam tradunt. Sed eas Homerus præterit, quod poemati suo indignum putaret scæminas immiscere. Et hæc sane fuiſſe videtur mens Seryii alicubi. Certum est autem Amazones nunquam extitisse; easque à Poëtis inventas & confictas fuiſſe. Fictioni

K 2

vero

cupidine auxiliatum Priamo adventaverat. Gens bellatrix, & ob id <sup>77</sup> ad finitimos indomita, specie armorum incluta per mortales. Igitur Achilles paucis fidis adjunctis secum, insidiatum propere pergit, atque hostem securum sui prævortit. Tum ingredi flumen occipientem, circumvenit: ita eumque & omnes qui comites regulo, dolum huiusmodi ignoraverant, <sup>78</sup> ex improvise interficit: at quendam filiorum Priami comprehensum, mox excisis manibus ad civitatem remittit, nunciatum quæ gesta erant. Ipse cum cæde inimicissimi, tum memoria doloris ferox, spoliatum armis hostem <sup>79</sup> mox constrictis in unum pedibus, vinculo currui postremo adnectit. Dein ubi ascendit ipse, Autemedonti imperat, daret lora equis. <sup>10</sup> Ita curru concito per campum: <sup>80</sup> quæ maxime visi poterat, pervolat, hostem mirandum in modum circumtrahens: <sup>81</sup> genus pœnæ novum, miserandumque. At apud Trojam ubi spolia Hectoris desuper è muris animadvertère, <sup>82</sup> quæ Græci præcepto regis, ante ora hostium prætulèrant: & filius Priami præmissus ab Achille rem ut gesta erat, disse- <sup>15</sup> ruit; tantus undique versus per totam civitatem luctus atque clamor editus, <sup>83</sup> ut aves etiam consternatæ vocibus, alto decidisse crederentur, nostris cum insultatione reclamantibus: ac mox ex omni parte urbs clauditur, cœdatur regni habitus, atque in modum lugubrem, funestumque, obducta facies civitatis: quum sicut in tali nuncio affolet, repente cur- <sup>20</sup> sus <sup>84</sup> trepidantium fieret in eundem locum, ac statim sine ulla certa ratione per diversum fuga, nunc planctus crebri, modo urbetota <sup>85</sup> silen-

CAPUT  
XVI.

N O T Æ.

vero locum dedere populi quidam, qui cum tunicas talares gestarent, quales sceminæ Thraciæ, comasque alligarent mitris, barbasque raderent; ab hostibus mulieres dicti sunt. Vide Palæphat.

<sup>77</sup> *Ad finitimos indomita.* ] Id est, quantum ad finitimos, vel finitimis.

<sup>78</sup> *Ex improvise interficit.* ] Ab Homero diversus abit; qui scribit, Trojanis ab Achille in fugam versis & intra urbem receptis, solum Hectorem Achilli restituisse, ibique occisum fuisse. Eorum pugnam lege, Iliad. x.

<sup>79</sup> *Mox constrictis in unum pedibus.* ] Ex Homero, Iliad. x.

Ἀμφότεροι ποσσὶν ὁδὸν τέρχοντες τινόντες,  
ἐς σφυγὸν ἐν πλίνῃς, πόδας δ' ἐξήπλυν  
ἰμάντας,

Ἐν δὲ πρὸς δ' ἴδμεν. καὶ δ' ἔλκεα ἴκον.  
Amborum pone pedum perforavit artus  
Ad talum usque à calcaneo bovinaque al-  
ligavit lora

Et ex curru ligavit, caputque trahi sivit.

<sup>80</sup> *Qua maxime visi poterat.* ] Recte, ita in Petaviano. In altero Danielis. Vi. Vulgo

Videri. Visere antiqui idem, videre. Lucet. Visitque exortum lumina solis. Et infra lib. 4. Omnia circum Trojam & ultra, qua visi poterant.

<sup>81</sup> *Genus pœnæ novum.* ] Notat Homeri Interpres ex Callimacho; morem patrium Thessalis fuisse, amicorum interfectores circa interfectorum sepulchrum trahere. Huiusque moris auctorem primum fuisse Simonem quendam Thessalum, qui Eurydamantem Mydii filium currui alligavit, circumque fratris sui Thrasuni, quem is occiderat, sepulchrum traxit.

<sup>82</sup> *Qua Græci præcepto regis.* ] Sed ea, ex Homero, Achilles secum in curru sustul-  
erat.

Ἐς δὲ πρὸς δ' αἰατὰς ἀνὰ πλοῦν πύχ' αἰέον.  
In curru autem ascendens, supraque in-  
cluta arma elevans.

<sup>83</sup> *Ut aves etiam consternata vocibus, &c.* ] Puto rescribendum, alto decidisse videntur.

<sup>84</sup> *Trepidantium.* ] Id est, festinantium. Ex Livio, Floro, Virgilio etiam.

<sup>85</sup> *Silentium ex incerto.* ] Id est, cujus causa ignorabatur. Ut sit in luctu. Certe hanc

tium ex incerto. Inter quæ & spes extremas, multi credidère cum nocte simul Græcos mœnia invasuros, <sup>86</sup> excisurosque urbem, securos interitum tantæ ducis: nonnulli etiam pro confirmato habere, Achillem exercitum eum, qui duce Penthesilea Priami rebus auxilio venerat; partibus suorum adjunxisse: postremo omnia adversa, hostilia, <sup>87</sup> fractas ablatasque opes, nullam salutis spem, interemto Hectore in animo habere: <sup>88</sup> quippe is solus omnium in ea civitate adversum tot millia, imperatoresque hostium, varia semper victoria certaverat: \* cui fama bellandi in clytro per gentes, nunquam tamen vires consilio superfuerant. Interim <sup>10</sup> apud Græcos, ubi Achilles ad naves rediit, & cadaver Hæctoris in ore <sup>11</sup> omnium est, dolor quem ob Patrocli interitum paullo ante perceperant, nece metuendi hostis, & ob id præcipua lætitia <sup>89</sup> circumscribitur. Actum universis placet, uti in honorem ejus, quoniam abesset hostilis metus, <sup>90</sup> certamen ludis solitum celebraretur. Neque minus tamen reliqui populi, qui non certaturi spectandi gratia convenerant, instructi armis, paratique adessent, ne qua scilicet hostis, quamvis fractis rebus, solito tamen insidiandi more irrueret. <sup>91</sup> Igitur Achilles victorum præmia quæ ei videbantur maxima, statui imperat. Et postquam nihil reliquumerat, reges omnes ad cōfidendum hortatur, ipse medius, atque inter eos excellior. Tum primum <sup>92</sup> quadrijugis equis Eumelus ante omnes victor declaratur: bigarum præmia Diomedes meruit, secundo post eum Menelaus. Ceterum ad certandum, qui sagittarum arte maxime prævalent, <sup>93</sup> Meriones atque Ulysses duos erexere malos, quæis religatum li-

CAPUT XVII.

CAPUT XVIII.

## INTERPRETATIO.

\* Cui belligerandi fama nobili numquam tamen vires sine consilio fuerant.

## NOTÆ.

hanc Dictys descriptionem lubenter lego: est enim elegans & affectuum plena.

<sup>86</sup> *Excisurosque urbem.*] Virgil. 2. Æn. Nec posse Argolicis excendi Pergama telis.

<sup>87</sup> *Fractas ablatasque opes.*] Opes hic intellige, præsidia, tutamina, &c. Ut in illo Virgil. 2. Æneid.

*Trojanas ut opes & lamentabile regnum Eruerint Danaï.*

Ubi male Interpres.

<sup>88</sup> *Quippe iustus omnium.*] Inde Horat.

*Et adeptus Hector*

*Tradidit festis leviora tolli,*

*Pergamæ Graüs.*

<sup>89</sup> *Circumscribitur.*] Id est, *fitur*. Omne enim ab eo finitur & clauditur, à quo est circumscriptum.

<sup>90</sup> *Certamen ludis solitum.*] I. Ut solitum certamen cum ludis celebraretur. Solitum autem vocat; quia is mos fuit, ut circa mortuorum rogos, sepulchra, vel etiam

in eorum memoriam, ludi & certamina peragerentur.

<sup>91</sup> *Igitur Achilles victorum præmia.*] Hæc omnia ex Homero; sed studiose quædam mutavit Dictys, ut nobis auctorem suum celaret.

<sup>92</sup> *Quadrijugis equis Eumelus, &c.*] At ex Homero falsum est, Eumelum quadrijugos agi: assè, Diomedem vero bigos: nam bigis omnes insidebant. Erant autem quinque, Eumelus, Diomedes, Menelaus, Antilochus & Meriones. Vicit Diomedes, post eum Antilochus, tertius Menelaus, post eum Meriones; omnium ultimus Eumelus, qui tamen & primas tenuisset, nisi Minerva ei jugum fregisset.

<sup>93</sup> *Meriones atque Ulysses duos erexere malos.*] Scribit Homerus, Achillem malum in arena statuisse, cui columbam sune ligavit; quam jacularentur, ut qui eam percuteret victor, qui vero funiculum tangeret, is

K 3 inferior

num tenuissimum, atque ex transverso extentum, utriusque capiti adnectebatur; media columba parte dependebat, ejus contingendæ certamen maximum. Tum reliquis incassum tendentibus, Ulysses cum Merione<sup>94</sup> destinatum confixere. Quibus quum à reliquis favor attolleretur, Philocteta, non columbam se, verum id quo religata esset, sagitta excisurum promittit: 5 admirantibus deinde difficultatem regibus, fidem promissi non felicius quam solertius confirmavit: ita dirupto vinculo, columba cum maxima populi acclamatione decidit. Præmia certaminis ejus Meriones atque Ulysses tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat. 10

CAPUT XIX. Cursu longo certantibus, <sup>95</sup> Oilei Ajax victor excipitur; post quem secundus, Polipœtes. <sup>96</sup> Duplici campo Machaon, singulari Eurypylus, saltu Tlepolemus, <sup>97</sup> disco Antilochus, victores abeunt. <sup>98</sup> Præmia luctandi intacta permanere: <sup>99</sup> quippe Ajax arripiens medium Ulysssem dejecit, qui ruens, pedibus ejus circumnectitur, atque ita præpedito obligatoque nexu, Ajax pene jam victor ad terram ruit. <sup>1</sup> Celtibus reliquoque manu certamine idem Ajax Telamonius palmam refert. <sup>2</sup> Cursu in armis postremo Diomedes prævaluit. Dein ubi præmia certaminis perfoluta sunt, Achilles primum omnium <sup>3</sup> Agamemnoni donum quod ei honoratissi-

## NOTÆ.

inferior haberetur. Surrexit Teucer, surrexit item Meriones. Teucer primus ex forte sagittam misit, & funem attigit juxta pedem quo avis alligabatur; quæ sic libera facta in auras se sustulit. At eam Meriones sub nubibus volantem speculatus, contorta sub ala mediam ferit, eaque rursus malo aliquantum insistens, tandem colum suspendit, pennas pandit & ab eo decedit. Et ex iis satis videre est, quo studio auctor noster ea dissimulavit, quæ ab Homero acceperat.

<sup>94</sup> *Destinatum confixere.*] Lego, *destinatum confixere*. Nempe columbam, alioqui de lino intelligi posset, quod falsum est: id sequentia probant.

<sup>95</sup> *Oilei Ajax victor excipitur.*] Ille quidem Ulysssem & Antilochum; secum currentes, præcedebat; sed cum jam ad metam perveniret, super finem bubulum lapsus est, quare cum Ulysses prævertens victoriæ præmium reportavit. Homerus Ibid.

<sup>96</sup> *Duplici campo Machaon.*] Quid per duplicem campum noster intelligat, vix satis video; nisi per eum duplex stadium, vel simpliciter cursum & recursum velit significare. Et hoc, de duplici campo & de simplici, ut de saltu, à se Dictys addidit.

<sup>97</sup> *Disco Antilochus.*] Imo Polyœtes, quem cursu longo secundum ab Ajace fuisse noster scribit, is disco vicit. Homerus Ibid.

<sup>98</sup> *Præmia luctandi intacta permanere.*] Homerus ait, ambos æqualia præmia reportasse.

<sup>99</sup> *Quippe Ajax arripiens medium Ulysssem.*] Horum luctam sic describit Homerus. Cum Ajax & Ulysses, post multos conatus neque se dejicere vel etiam dimovere possent, tandem Telamonius, generose Ulysses, inquit, vel me sursum tolle, vel te mihi tollendum præbe. Sic fatus ipse prior Ulysssem sustulit; at Ulysses pone ei coxam terit, sicque eum supinum dejecit, ipse super eum incumbens: ambo postea eriguntur in pedes: Ulysses Ajacem medium arripit, cumque vix eum terra eleverat, genibus eum implicavit, & ita ambo humi procubuerunt. Jamque tertiam vicem repetebant, cum Achilles eos dirimit, indicans amborum victoriam fore.

<sup>1</sup> *Celtibus reliquoque.*] Homerus vero scribit, Epeum pugilatu vicisse.

<sup>2</sup> *Cursu in armis.*] Homerus scribit, non cursu, sed vera pugna cum Ajace Diomedem dicertasse, uter prior adversario sanguinem eiceret.

<sup>3</sup> *Agamemnoni.*] Homerus ait, Achillem jugulandi

mum videbatur, offert: secundo Nestori, Idomeneio tertio: post quos Po-  
 dalirio & Machaoni, dein reliquis pro merito ducibus: ad postremum eo-  
 rum fociis, qui in bello occiderant: hisque mandatum, utiquum tempus  
 fuisset, donum ad necessarios eorum perferrent. Postquam certandi præ-  
 5 miorumque finis factus, & jam diei vesper erat, ad sua quisque tentoria  
 discessere. <sup>4</sup> At lucis principio, Priamus lugubri veste miserabile tectus, CAPUT XX.  
 cui dolor, non decus regium, non ullam tanti nominis atque famæ spe-  
 ciem reliquam fecerat, manibus vultuque supplici ad Achillem venit: quo  
 cum Andromacha, <sup>6</sup> non minor quam in Priamo miseratio: ea quippe  
 10 deformata multiplici modo, Astyanacta, quem nonnulli Scamandrum ap-  
 pellant, & <sup>7</sup> Laodamanta, parvulos admodum filios præ se habens, regi  
 adjumentum deprecandi addiderat, qui mœroribus senioque decrepitis filiarum  
 Polyxenæ humeris innitebatur: sequebantur <sup>8</sup> vehicula plena auri atque  
 15 comitatum regis oculis prosequerentur: quo viso repente silentium ex  
 admiratione oritur. Ac mox reges avidi noscere causas adventus ejus pro-  
 cedunt obviam. <sup>9</sup> Priamus ubi ad se tendi videt, protinus <sup>10</sup> in os ruit,  
 pulverem reliquaque humi purgamenta capiti aspergens: dein orat, uti

## NOTÆ.

jaculandi præmium proposuisse; & cum Agamemnon & Meriones jaculaturi surge-  
 rent, ei Achillem præmium detulisse; quippe qui consensu omnium & viribus & jacu-  
 landi peritia reliquos superaret.

<sup>4</sup> *At lucis principio.* ] Homerus scribit, Priamum ivisse ad naves cum jam adesset vesper; nam & Achillem cœnantem invenit. Servius ait, etiam dormientem Achillem inventum fuisse; Priamus, inquit, cum ad supplicandum tentorium Achillis fuisset ingressus, dormientem Achillem excitavit, ut pro filii corpore rogaret eum, cum eum potuisset occidere; licet hoc Homerus, propter Achillis surpentinam, supprimat. Sed vellem scire, unde hoc Servius.

<sup>5</sup> *Quo cum Andromacha.* ] At ex Homero Priamus neminem sibi socium ascivit, præter Idæum præconem, qui currum regebat. Tertium addit Mercurium Homerus, atque ab eo Priamum deductum, ita ut vigiles latuerit: unde Horat. de Mercurio, Od. 10. lib. 1.

*Quin & Atreidas duce te superbas,  
 Illo dives Priamus relicto,  
 Thessalosque ignos & iniqua Troja,  
 Castra sefellit.*

<sup>6</sup> *Non minor quam in Priamo.* ] Hæc fordescunt.

<sup>7</sup> *Laodamanta.* ] Hecubris & Andromachæ filium, Laodamanta nomine, nulum inveni. Anaxicrates quidem, 2. Argolicorum, duos Hectoris & Andromachæ filios memorat, sed eos Amphineum & Scamandrum vocat. Sed ex Homero patet, unicum filium ex Andromacha Hectorem suscepisse Astyanacta, qui & Scamander dictus est.

<sup>8</sup> *Vehicula plena auri.* ] Dictys noster multo erat Homero benignior & magnificentior; qui vehicula multa plena auri & argenti, ad Achillem traducat, cum Homerus scribat, uno & eodem curru, secum ad Achillem Priamum detulisse duodecim peplos eximios, duodecim chænas simplices, totidem tapetas, totidem perpulchra pallia, tunicas totidem, decem auri integra talenta, duos fulgentes tripodas, quatuorque lebetes, & populum perpulchrum.

<sup>9</sup> *Priamus ubi ad se tendi videt.* ] Nihil horum apud Homerum; sed cum ille Mercurii fabulam immisceat, noster hoc tacuit, & alia adjecit, quæ facilius fidem inveniant.

<sup>10</sup> *In os ruit, pulverem.* ] Hic salutandi mos populis orientalibus familiaris, passim in sacris literis.



miserati fortunas suas, precatores secum ad Achillem veniant. Ejus aetatem fortunamque recordatus Nestor, dolet: contra Ulysses maledicis insequi, & commemorare, quæ apud Trojam in consilio ante sumptum bellum <sup>11</sup> ipse adversum legatos dixerat. Ea postquam Achilli nunciata sunt, <sup>12</sup> per Automedontem eum accersit, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus. Igitur ingressis ducibus nostris cum Priamo, rex genua <sup>13</sup> Achilli manibus complexus: <sup>14</sup> Non tu mihi, inquit, causa hujusce fortunæ, sed deorum quispiam, qui postremam ætatem meam quum miserari deberet, in hæc ærumnas deduxit, confectam jam, ac defatigatam tantis luctibus filiorum. Quippe hi si regi per juventutem, quum semper <sup>15</sup> cupiditates animi quoquomodo explere gestiunt, ultro sibi, mihi que perniciem machinati sunt: neque dubium cuiquam, quin contemptui sit adolescentiæ senectæ ætas. Quod si interitu meo <sup>16</sup> reliqui hujusce modi facinoribus temperabunt, me quoque, si videtur, exhibeo poenæ mortis, cui misero confectoque mœroribus, omnes ærumnas, quibus nunc <sup>17</sup> depressus infelicissimum spectaculum mortalibus præbeo, cum hoc exiguo spiritu simul auferes. Adsum ultro, <sup>18</sup> nihil deprecor: vel si ita cordi est, habe in custodia captivitatis: neque enim mihi quidquam jam superioris fortunæ reliquum est: quippe interfecto Hectore, cuncta regni concidère. Sed si jam Græciæ universæ ob meorum male consulta, <sup>19</sup> satis poenarum est filiorum sanguine, ac meis ærumnis; at Deos recordatus, retorque animos ad pietatem: concede parvulis saltem <sup>20</sup> non animam parentis, sed cadaver deprecantibus. <sup>21</sup> Veniat in animum recordatio parentis tui, omnes curas, vigiliasque in te tuamque salutem impendentis. Sed illi quidem cuncta secundum sua vota proveniant, <sup>22</sup> longeque aliter neque mei similem senectam degat. Interea dum hæc commemorat, paullatim animo deficere, ac dissolvi membris, dein obmutescere occipit; quod spectaculum longe miserrimum, omnibus qui tum aderant, dolori fuit. Deinde Andromacha parvulos filios Hæctoris ante Achillem prosternit; ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cada-

## NOTÆ.

<sup>11</sup> Ipse per legatos dixerat.] Vide supra, pag. 41.

<sup>12</sup> Per Automedontem eum accersit ipse retinens.] Hæc omnia à se Dictys adjecit.

<sup>13</sup> Non tu mihi, inquit, causa hujusce.] Ex Iliad. 9. Ubi Priamus ad Helenam.

Οὐτ' ἐμὲ αἰτῶ ἐσσι, θεοὶ νόμοι αἴτιοι σίσι,  
Οἳ μοι ἰφάρμεστο πῆλαμον πολυδάκρυον  
Ἀχαιῶν.

Non tu mihi causa es, Dii certe causa sunt.

Qui mihi exortant bellum lacrimabile Græcorum.

<sup>14</sup> Cupiditates animi.] Eo innuere vult, Paridem sine sua conscientia Spartam navigasse, juvenili quodam desiderio, & ut animi sui cupiditatem expleret.

<sup>15</sup> Reliqui.] Qui mihi filii super sunt.

<sup>16</sup> Nihil deprecor.] Id est, recuso. Sic Livius, nullam poenam deprecor. Mortem deprecari, Cæsar.

<sup>17</sup> Non animam parentis sed cadaver deprecantibus.] Deprecantibus, id est, rogantibus, prece petentibus. Sed vix ferre possum illa: Non deprecantibus animam parentis sed cadaver.

<sup>18</sup> Veniat in animum recordatio parentis.] Ex Homer. Iliad. 9.

Μῦθος

ver conjugis intueri saltem concederetur. Inter hæc tam miseranda Phoenix Priamum sustollere, atque uti animum reciperet, hortari. Tum rex ubi in aliquantum revolvit spiritum; nixus genibus, atque utraque manu caput dilanians: Ubi nunc illa est, ait, quæ apud Græcos præcipue erat iusta misericordia? <sup>19</sup> An solum in Priamum circumscribitur? Jamque omnibus dolore permotis, \* Achilles, decuisse, ait, filios eum suos initio ab eo quod admiseriat facinore, cohibere: neque ipsum concedendo, tanti delicti participem fieri. Ceterum ante id decennium non ita defessum senectâ fuisse, ut suis despectui esset: Sed obsedisse animos eorum desiderium rerum alienarum: neque ob mulierem solum unam, sed Atrei atque Pelopis divitiis inhiantes, <sup>20</sup> raptum res more incondito perrexisse: pro quibus æquissimum ejusmodi pœnas, vel etiam graviores pendere. Namque ad id tempus Græcos secutos morem in bellis optimum, quoscumque hostium pugna conficeret, restituere sepulturæ solitos. Contra Hectorem supergressum humanitatis modum, Patroclum eripere prælio ausum, scilicet ad illudendum, ac scedandum cadaver ejus: quod exemplum pœnis ac suppliciis eorum eluendum, ut Græci ac reliquæ posthac gentes memores ultionis ejus, <sup>21</sup> moremque humanæ conditionis tuerentur. <sup>22</sup> Non enim Helenæ, neque Menelai gratia exercitum relictis sedibus, parvulisque procul ab domo cruentum suo, hostilique sanguine inter ipsa belli discrimina hujusmodi militiam tolerare: sed cupere dinoscere, barbarine, Græcine summa rerum potirentur: quamquam justam causam fuisse inferendi belli, etiam pro muliere: namque uti ipsi raptu rerum alienarum lætarentur, ita maxime dolori esse his qui amiserint. Ad hæc multa infausta detestandaque Helenæ imprecari: confirmareque, se capto Ilio, ante omnes, tanti admissi pœnas sanguine ejus expetere: ob quam patria, parentibusque carens, Patroclum etiam,

CAPUT  
XXIII.

INTERPRETATIO.

\* Achilles ait opportuisse eum initio natos suos coercere à scelere quod perpetraverint, neque eum cadendo tanti facinoris conscium fieri.  
† Neque enim propter Helenam sive Menelaum, exercitum talem militiam perferre, inter ipsa pugnarum pericula, relictâ patria, natisque, longe à domo, madentem suo inimico sanguine.

NOTÆ.

Μῆνιν πατρὸς αἰὶο διότ' ἐπεικέλ' Ἀχιλλεύ,  
Τῆλ' αὖ πατρὶς ἰγὰν ὀλοῦ ἐπὶ γέγον' ἔδδ'.  
Recordare Patris tui, ô Diis par Achilles.  
Ejusdem ætatis ut ego, in gravi senectutis limine.

<sup>19</sup> An solum in Priamum circumscribitur. Quod Terentius dixit, claudi, illud Dictys, circumscribi, id est, finiri: ita enim intelligendus locus ille apud Terent.

Eunuch. 1. 2.

— — — — — Nunc ubi meam.  
— — — — — Benignitatem consisti in te claudier.  
Ubi male elegantissimus Muretus rescribat, c. luvier.

<sup>20</sup> Raptum res.] Opes illas & divitias intellige, quas cum Helena rapuit Paris.

<sup>21</sup> Moremque humanæ conditionis.] Omnino legendum, modumque; neque enim id mos humanæ conditionis dici potest, sed modus.

<sup>22</sup> Non enim Helena neque Menelai.]  
L. Quæ

CAPUT  
XXIV.

solitudinis suæ levamen maximum, amiserit. Dein<sup>23</sup> consiliatum cum supra-  
dictis ducibus surgit: quæ omnibus una atque eadem sententia est, scili-  
cet uti acceptis quæ allata essent, corpus exanime concederet: quod ubi  
fatis placuit, singuli ad sua tentoria discedunt, moxque Polyxena ingres-  
so Achille obvoluta genibus ejus, sponte servitium sui pro absolutione ca-  
daveris pollicetur. Quo spectaculo adeo commotus juvenis, ut qui ini-  
micissimus ob mortem Patrocli Priamo, ejusque regno esset, tum<sup>24</sup> re-  
cordatione filii, ac parentis, ne lacrymis quidem temperaverit. Itaque  
manu oblata, Polyxenam erigit, prædicta prius, mandataque cura Phœ-  
nici super Priamo, ut delectaretur. Sed rex nihil se luctus, neque præ-  
sentium miseriarum remissurum, ait: tum Achilles confirmare, non prius  
cupitis ejus satisfacturum, quam mutato in melius habitu, cibum etiam se-  
cum sumeret. Ita rex veritus, ne quæ concessa videbantur, ipse recusando  
impediret, omnia quæque imperarentur, facienda decrevit. Igitur ubi  
excussus comis pulvis: totusque lotus est, mox à juvene ipseque & qui  
cum eo venerant, cibo invitantur.<sup>25</sup> Dein ubi satiætas omnes tenuit, hoc mo-  
do Achilles disseruit. Refer jam nunc mihi Priame, quid tantum causæ fue-  
rit, cur deficientibus quidem vobis in dies copiis militaribus, ingraves-  
centibus autem calamitatibus atque ærumnis, Helenam tamen in hodie-  
rum retinendam putetis? neque velut contagionem infausti ominis propu-  
leritis: quam prodidisse patriam, parentesque,<sup>26</sup> Et quod indignissimum  
omnium est,<sup>27</sup> fratres sanctissimos, cognoveritis?<sup>28</sup> Namque exfe-  
crari facinus ejus, ne in militiam quidem nobiscum conjuraverunt: sci-

CAPUT  
XXV.

excussus comis pulvis: totusque lotus est, mox à juvene ipseque & qui  
cum eo venerant, cibo invitantur.<sup>25</sup> Dein ubi satiætas omnes tenuit, hoc mo-  
do Achilles disseruit. Refer jam nunc mihi Priame, quid tantum causæ fue-  
rit, cur deficientibus quidem vobis in dies copiis militaribus, ingraves-  
centibus autem calamitatibus atque ærumnis, Helenam tamen in hodie-  
rum retinendam putetis? neque velut contagionem infausti ominis propu-  
leritis: quam prodidisse patriam, parentesque,<sup>26</sup> Et quod indignissimum  
omnium est,<sup>27</sup> fratres sanctissimos, cognoveritis?<sup>28</sup> Namque exfe-  
crari facinus ejus, ne in militiam quidem nobiscum conjuraverunt: sci-

## N O T Æ.

Quæ sequuntur, usque ad finem orationis,  
ca mihi videntur inepta & futile.

23 *Dein consiliatum.*] Id est, consultum.  
Non mihi fuit religio hanc vocem in  
utroque manuscripto inventam; non ma-  
gis quam viris doctis, in Cæsare. 1. de bel-  
lo Civili: *Multumque cum suis consiliandi  
causa secreto præter consuetudinem colloque-  
retur.* Item, *hoc consiliantibus eis nunciatur  
aquatores ab equit. su premi n. stro.* Et inde,  
ut olim à consulendo *Consul*, à consiliando  
*Consiliarius*; quod verbum habes apud  
Suetonium & alios posteriores. Item *C. n-  
siliaris*, apud Paulum J. C. lib. 5. de Offic.  
Adfess. Joz. Mercer.

24 *Recordatione filii ad parentis.*] Hec-  
toris. Sed cur hic propter Polyxenam po-  
tius, Hectoris & Priami recordatur A-  
chilles, quam propter eundem Priamum?  
certe puto scripsisse Dictyn, *filia ac pa-  
rentis.*

25 *Dein ubi satiætas omnes tenuit.*] Ex  
vulgari illo Homeri.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποτίετο καὶ ἰδὲντο ἐξ ἔργου  
ἴππο.

*Deinde postquam potus & cibi desiderium  
emiserunt.*

26 *Et quod indignissimum.*] Quasi vero  
minus sit patriam & parentes prodere  
quam fratres. Sed ita hic loquitur Dictys,  
propter sanctitatem Castoris & Pollucis,  
quippe qui Dei essent.

27 *Fratres sanctissimos.*] Castorem & Pol-  
lucem.

28 *Namque execrari facinus ejus, ne in  
militiam.*] Expressum ex Iliad. γ. Ubi He-  
lena ad Priamum.

Δοίψ' ἢ δῶνάμεν ἰδὲν κατακτείνε λαῶν,  
ἐάτορ δ' ἐκπύδμεον, καὶ πᾶς ἀγαπὸν Πάρι-  
δοναα.

Ἀποκασιγμένω, τὸ μοι μέγα γένηται μέγας.  
Ἢ ἔχ' ἐπιδόλῳ Λακεδαιμονίῳ ἢ ἰσχυροῦς.  
Ἢ δῖος μὲν ἵπποισι νῖσσι· οἱ ποταπόροισι,  
Νῦν δ' αὖτ' ἐπὶ ἰλίῳ, μάχῃ καυδῷ.  
ἄρα ἀνδρῶν,  
Αἰχμὴ διδωσσι, καὶ πείδη πῖμα' ἃ μοι ἐστὶ.

Dues

licet, ne quam audire incolumen nollent, ei per se reditum in patriam quærent. Eam igitur quum cerneretis <sup>29</sup> malo omnium civitatem intravisse vestram, non ejecistis? non cum detestationibus extra muros profecuti estis? Quid illi senes, quorum filios pugna indies conficit: <sup>30</sup> nonne adhuc præferunt, <sup>31</sup> eandem causam extitisse tantorum fune- rum? Itane ergo divinitus vobis eversa mens est, ut nullus in tanta civitate reperiri possit, qui fortunam labantis patriæ dolens, <sup>32</sup> de perniciæ publica cum exitio ejus transigat? Ego quidem ætatis tuæ contemplatione, atque harum precum, cadaver restituam, neque unquam committam, ut quod in <sup>33</sup> hostibus reprehenditur <sup>34</sup> crimen malitiæ ipse subeam. Ad ea Priamus, <sup>35</sup> renovato fletu quam miserabili: Non sine decreto divum adversa homi- <sup>36</sup> nibus irruere ait: Deum quippe auctorem singulis mortalibus boni ma- lique esse <sup>37</sup> neque quoad beatum esse licitum sit, cujusquam in eum vim inimicitiasque procedere: ceterum se diversi partus <sup>38</sup> quinquaginta filio- rum patrem, beatissimum regum omnium habitum, <sup>39</sup> ad postremum Alexandri natalem diem, quem evitari, ne diis quidem præcinentibus,

CAPUT XXVI

## NOTÆ.

*Duos tantum non possum videre pastores populorum.*

*Castorem equorum domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem,*

*Germanos fratres, quos mihi una genuit mater.*

*An non sequuti sunt ex Lacedæmone ama- bili?*

*Vel huc quidem sequuti sunt, in navibus pontigradis.*

*At nunc nolunt pugnam virorum iterum subire.*

*Dedecora timentes & probra multa qua mihi sunt.*

<sup>29</sup> *Malo omnium.]* In omnium pestem & perniciem. Quare Nereus apud Hora- tium Paridi ait, Helenam ducenti.

*Mala ducis avi domum, Quam multo repetet Græcia milite.*

Ubi mala, est, infauusta, exitiali, &c.

<sup>30</sup> *Eandem.]* Refer ad Helenam.

<sup>31</sup> *De perniciæ publica.]* Neminem puto istud posse intelligere, de perniciæ publi- ca transigere cum alicujus exitio. For- san scripserat Dictys, perniciem publicam ex- itio ejus transigas; id est, finiat, absolvat, conficiat. Optimo sensu. Et hæc erit mea sententia, donec me aliquis meliora doceat.

<sup>32</sup> *Crimen malitiæ.]* Proprie loquitur Dictys, malitiam enim vocat quam nos avaritiā.

<sup>33</sup> *Deum quippe auctorem.]* Expressisse videtur Dictys, ex Homer. Iliad. II. ubi Achilles ad Priamum.

Δοῖα δ' π' πύθοι κατακύνειται ἐὶ Διὸς ἔδῃ.  
Δύο γὰρ εἰς ἑδῶν κακῶν, ἐπ' ἄγῃ δὲ ἰδῶν,  
ὧς μὲν κακῶν δὴν Ζεὺς προκύνειται.  
Ἀλλ' ὅτι μὲν π' κακῶν ὅρα κύνεται αἰῶνι δὲ  
ἰδῶν.

ὧς δὲ καὶ τῶν λυπηρῶν δὴν, λυγρὰ δὲ ἰδῶν.  
Duo enim dolis jacunt in Jovis limine,  
Donorum qualia dat malorum alicuius,  
alterum bonorum.

*Cui quidem miscens dederis Jupiter fulmi- nator,*

*Interdum quidem malum ille consequitur, interdum bonum.*

*Cui autem ex tristibus dederis, eum infeli- cem reddis.*

<sup>34</sup> *Neque quoad beatum esse.]* Ait quam- diu alicui beatum esse permittitur, eum nullius violentiæ inimicitiasque expositum esse.

<sup>35</sup> *Quinquaginta filiorum.]* Virg. *Quin- quaginta illi thalami.*

<sup>36</sup> *Ad postremum Alexandri natalem diem.]* In- nuit Alexandrum filiorum Priami postre- mum fuisse. Hyginus tantum ait, Alexan- drum Priamo natum, cum jam plures li- beros haberet. Solus, quod sciam, Apollo- dorus scribit post Heclorem secundo partu Paridem Hecubam edidisse.

L 2 37 *Facem*

potuisse. Namque Hecubam foetu eo gravidam, <sup>37</sup> facem per quietem edidisse visam, cujus ignibus conflagravit Idam, ac mox continuante flamma deorum delubra concremari, omnemque demum ad cineres collapsam civitatem, intactis, inviolatisque <sup>38</sup> Antenoris & Anchisæ domibus. Quæ dum denunciata ad perniciem publicam spectare <sup>39</sup> aruspices præcinerent, internecandum editum partum placuisse. Sed Hecubam more scemineæ miserationis, clam alendum pastoribus in Idam tradidisse, <sup>40</sup> in id dextram dedisse: eum jam adultum cum res palam esset, <sup>41</sup> ne hostem quamvis sævissimum ut interficeret, pati potuisse: tantæ scilicet fuisse eum pulchritudinis atque formæ: quem conjugio deinde <sup>42</sup> Oenone junctum, cupidinem cepisse videndi regiones, atque regna procul posita. Eo itinere abductam Helenam, urgente ac instigante quodam numine, cunctorum civium animis, sibi etiam lætitiæ fuisse: <sup>43</sup> neque cuiquam, quum orbari se filio, aliove consanguineo cerneret, non acceptam tamen, solo omnium adversante Antenore: qui initio post Alexan-

## NOTE.

<sup>37</sup> Facem per quietem.] Inde eleganter Virgil. 10. Æneid.

Et face pregnant,  
Cisseis regina Parin creat.

Vide Apollodor. Lycoph. Ovid. & alios. Solus Hyginus, Fab. 91. ait. Hecubam in quiete vidisse se facem ardentem parere, ex qua serpentes plurimos exiisse. Nisi ibi vox serpentes corrupta sit, & in ejus locum substituenda sit hæc, torrentes; quæ de flammæ proprie dicitur: nam ea incendii magnitudinem indicabat: Hyginus, quo non civitas tantum, sed & Idæ arbores concremata, ut refert Scholiastes Homer. in Iliad. 2. & 10.

<sup>38</sup> Antenoris & Anchisæ domibus.] Quibus Græci peperecere; quia Antenor & Æneas urbem prodiderant, ut aiunt.

<sup>39</sup> Aruspices.] Ælaco Priami filio hoc tribuunt Lycophron, Apollodor. Servius; Apollini vero vetus poëta, apud Cicer. 1. de Divinat.

Ibi ex oraculo voce divina edidit  
Apollo, puerum primus Priamo qui foret  
Post illa natus tempora, hunc si tolleres,  
Eum esse exitium Troja, pestem Pergamo.

Pausanias Sibyllam Herophilam Hecubæ somnium interpretatam dicit. Cum Dicty faciunt Ovid. Hygin. & Homeri Scholiastes.

<sup>40</sup> In id dextram dedisse.] Nescio quid hoc sit, nisi, in aliquid dextram dare, dicat noster eodem sensu quo nos, donner la main à quelque chose.

<sup>41</sup> Ne hostem.] Series est; cum res palam esset non potuisse pati Hecubam, ut Priamus eum jam adultum interficeret, ne hostem quamvis sævissimum.

<sup>42</sup> Oenone.] Quæ Cebreni Phrygiæ fluvii filia fuit.

<sup>43</sup> Neque cuiquam cum orbari se filio.] Hoc ex Homeri Iliad. 9. expressit Dictys. Ibi enim senes Trojani, cum in turri sederent & Helenam accedentem cernerent, pulchritudinem ejus admirati exclamant.

Ὁὐ Νέωσις Τρώας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.  
Τοῦ δ' ἂν μὲν γυναικὶ πολλὴν χρεὼν ἀλγὰς  
παῖσιν,  
Αἰτῶς ἀθανάτοισι θεῆς εἰς ὤπτα ἴακται.

Non mirum est Trojanos & fratres Græcos;  
Tali pro muliere multo tempore dolores pati,  
Valde enim immortalibus Deabus vultu similis est.

Quum locum pessime reddit Interpres. Addunt tamen iidem senes.

Ἀλλὰ καὶ ὡς τὴν ἑστὴν ἰδὼς, ἐν ἰούσι νείδω,  
Μαλ' ἢ μὲν, πλείους τ' ὀπίσω πῆμα λόπειτο.  
Sed & sic etiam, talis quamvis existens

in navibus abeat,  
Neque nobis filiisque, in posterum detrimentum relinquat.

44. Filium

dri reditum, <sup>44</sup> filium suum Glaucum, quod ejus comitatum sequutus erat, abdicandum à penatibus suis decreverit, vir domi belloque prudentissimus. Ceterum sibi, quoniam ita res ruerent, optatissimum appropinquare naturæ finem, omiſſis jam regni gubernaculis atque cura:  
 5 tantum se in Hecubæ filiarumque recordatione cruciari, quas post excidium patriæ captivas, incertum cujus domini <sup>45</sup> fastus manerent. Dein omnia quæ ad redimendum filium advectaverat, ante conspectum juvenis exponi imperat: ex queis, quidquid auri atque argenti fuit, tolli Achilles jubet: vestis etiam, quod ei visum est: reliquis in unum collectis Polyxenam donat, & cadaver tradit. Quo recepto, rex ingratiæ impetrati funeris, an si quid Trojæ accideret, <sup>46</sup> securus jam filiæ, amplexus Achil-  
 10 lis genua, orat uti Polyxenam suscipiat, sibi que habeat: super quæ juvenis aliud tempus, atque alium locum, tractatumque fore respondit; interim cum eo <sup>47</sup> reverti jubet. Ita Priamus recepto Hectoris cadavere,  
 15 ascensoque vehiculo, cum his qui se comitati erant, ad Trojam redit.

CAPUT  
XXVII

## NOTÆ.

<sup>44</sup> *Filium suum Glaucum.*] Nescio unde hoc Dictys.

<sup>45</sup> *Fastus.*] Superbiam. Optime ex Virgil. 3. Æneid.

*Nos patria incensa diversa per aquora velle  
 Stirpis Achilleæ fastus, juvenemque su-  
 perbum*

*Servitio omnia tulimus.*

<sup>46</sup> *Securus jam filia.*] At nondum de Polyxena quidquam neque Priamus neque

Achilles, ut ejus securus esse possit Priamus. Certe hic mendum est. Lego, *securus jam filii*. Ait Dictys, Priamum genua Achillis amplexum fuisse, incertum an propter impetratum ejus sumis; ei enim Achilles dies undecim Hectori sepe-  
 liendo concesserat: an propter redditum filii cadaver, quo recepto, ejus jam securus erat Priamus, quidquid Trojæ accide-  
 ret.

<sup>47</sup> *Reverti jubet.*] Polyxenam scilicet.





# DICTYS CRETENSIS

## DE BELLO TROJANO.

### LIBER QUARTUS

**CAPUT**  
**I.** SED postquam Trojanis palam est, regem perfecto negotio  
Sinviolatum, atque integro comitatu regredi, admirati, laudan-  
tesque Græciæ pietatem ad cælum ferunt: quippe queis ani-  
mo ita hæserat, nulla spe impetrandi cadaveris, <sup>1</sup> ipsumque  
& qui cum eo fuissent, retineri à Græcis, maxime ob Helenæ quæ non <sup>5</sup>  
remitteretur, recordationem. Ceterum viso Hæctoris funere, cuncti ci-  
ves sociique accurrentes fletum tollunt, divellentes comam: sædantes-  
que ora laniatibus, neque in tanta populi multitudine quisquam in se vir-  
tutis, aut spei bonæ fiduciam credere, illo interfecto qui inclyta pergen-  
tes fama rerum militarium, in pace etiam <sup>2</sup> præclara pudicitia, ex qua <sup>10</sup>  
haud minorem quam reliquis artibus gloriam adeptus erat. Interea sepe-  
livere eum haud longe <sup>3</sup> à tumultu Ili regis quondam. Dein exorto  
quam maximo ululatu <sup>4</sup> postrema funeri peragunt, hinc fœminis cum

#### N O T A.

<sup>1</sup> *Ipsūque.*] Regem Priamum.

<sup>2</sup> *Præclara pudicitia.*] Ita disertim uter-  
que manuscriptus. Opponit pudicitiam He-  
ctoris libidini Alexandri; quæ ut in omni-  
bus viris laudanda, ita in principibus ma-  
xime conspicua.

<sup>3</sup> *A tumultu Ili regis.*] Qui sub Troja  
fuit in planicie. Homer. Iliad. λ.

Οἱ δὲ παρ' Ἴλῳ εὔμα πύλαι Δαρδανίδου  
Μίσσῃ καὶ πεδίῳ παρ' ἱερῷ τοῦ Διὸς,  
ἱέρει πύλαι.

*At hi juxta tumulum Ili veteris Darda-  
nida*

*Medium per campum ad caprificum rno-  
bant cupidi civitatis.*

Et Iliad. α.

Οἱ δ' ἐπὶ δὲ μέγα εὔμα παρὰ Ἴλῳ ἔλυσ-  
αν,

Εὐταν αὖ ἡμίονος π, καὶ ἵππος ὄρεα πίονα,  
εὐ ποταμοῖ.

*Hi vero postquam magnum sepulchrum Ili  
præterierunt,  
Steterunt, mulosque & equos ut biberent  
in fluvio.*

Nam juxta Simoentem fluvium fuisse Ili  
tumulum, liquet ex Theocrit. Idyl. 16.

Εἰς πεδίον Σιμοέντος, ὅθι Φρυγὸς ἱερὸν Ἴλῳ.  
*In campo Simoentis, ubi Phrygii sepulchrum  
Ili.*

<sup>4</sup> *Postrema funeri peragunt.*] Nomen  
Hæctoris ter clara voce vocantes. Virg. 3.  
Æneid.

*Animamque sepulcro  
Condimus & magna supremum voce cie-  
mus.*

Qui solennis mos fuit. Et post nomen de-  
functi tertio vocatum, dicebatur, *vale,*  
*vale, vale.*

5 Per

Hecuba desistentibus, hinc reclamantibus Trojanis viris, & ad postremum sociorum gentibus. Quæ <sup>5</sup> per dies decem concessa bellandi requie, ab ortu solis usque ad vespem per Trojanos gesta, nusquam remisso lugendi officio. Interim per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memo-  
<sup>5</sup> ravimus, cum magna Amazonum manu, reliquisque ex finitimo popu-  
<sup>10</sup> lis <sup>6</sup> supervenit. Quæ postquam interemtum Hectorem cognovit, percussam morteejus, regredi domum cupiens, ad postremum multo auro atque argento ab Alexandro illecta, ibidem opperiri decreverat. Dein exactis aliquot diebus, copias suas armis instruit, ac seorsum à Trojanis,  
<sup>15</sup> ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit, cornu dextro sagittariis, altero peditibus instructo, medios equites collocat. Contra ab nostris ita occursum, ut sagittariis Menelaus atque Ulysses, & cum Teucro Meriones, peditibus Ajaces duo, Diomedes, Agamemnon, Tlepolemus, & cum Jalmeno Ascalaphus opponerentur; in equites ab Achille  
<sup>20</sup> & reliquis ducibus pugnaretur. Hoc modo instructo utrinque exercitu, confluxere acies. Cadunt sagittis reginæ plurimi, neque ab Teucris secus bellatum. Interim Ajaces, & qui cum his erant pedites contra quos steterant cedere, ac restantes detrudere umbonibus, moxque repulso obtruncare. Neque quoad deletæ peditum copiarum, finis fuit. Achilles inter  
<sup>20</sup> equitum turmas <sup>7</sup> Penthesileam nactus, hasta petit: neque difficilius quam foeminam equo deturbat, manu comprehendens comam, atque ita graviter vulneratam detrahens. Quod ubi visum est, tum vero nul-

CAPUT II.

CAPUT III.

## NOTÆ.

<sup>5</sup> Per dies decem.] Homerus ait per undecim. Novem enim luctui insumpti sunt, decimo sepultus, undecimo tumulus super eum extructus. Ita Priamus ad Achillem, Iliad. α.

Ἐννῆκα μὲν καὶ αὐτὸν οἱ μεγάλας ἡμέρας.

Τῇ δὲκάτῃ δὲ καὶ ἡμετέρῃ, δαίνοντο πάλαι.

Ἐνδεκάτῃ δὲ καὶ τέτατον ἐκ αὐτῆς ποιήσαντο.

Novem dies quidem ipsum in adibus luge-

remus

Decima autem & sepeliremus, convivimusque populus,

Undecima vero tumulum super ipso faceremus.

Cui respondit Achilles.

Ἐγὼ τοι καὶ ταῦτα χέρον Πριάμω· οἷς οὐ καλίστα.

Σχίσσω γὰρ τῶναι πάλαιον χέρον ἵσαν ἀνέρας.

Erunt tibi & hac senex Priame ut tu jubes

Tenebo enim tanto bellum tempore quanto jubes.

<sup>6</sup> Supervenit.] Sed jam diu est cum et Hector obviam processerat nempe dies 23. interemptum enim Hectorem Achilles per dies duodecim in navibus servavit, redemptumque Trojani per dies undecim obsequiis decoraverunt. Ubi igitur tam sera moratur Penthesilea?

<sup>7</sup> Ipsa suis modo bellatoribus.] Virgil. 1. Æneid.

Ducit amazonidum lunatis agmina pelis  
 Penthesilea furens, mediisque in millibus ardet

Aurea subnectens exerta cingula mamma  
 Bellatrix, audesque viris concurrere virgo.

Ubi Servius: Homerus hac tacuit, quæ facta sunt post Hectoris mortem.

<sup>8</sup> Penthesileam nactus, &c.] Penthesileam ab Achille occisam narrat, Lycophron, Quintus Calaber, Tzetzes, Eustath. Servius, &c. Solus Dares eam à Pyrrho occisam dicit.

9 Bello.]



lam spem in armis rati, fugam faciunt. Clausisque civitatis portis, nostri reliquos, quos fuga <sup>9</sup> bello exemerat, insecuti obtruncant: sceminis tamen abstinentes manus parcentesque sexui. Dein uti quisque victor interfectis quos adversum ierat, regrediebatur, Penthesileam visere seminecem etiam nunc, admirarique audaciam. Ita brevi ab omnibus <sup>5</sup> in eundem locum concursum, <sup>10</sup> placitumque uti quoniam naturæ sexusque conditionem superare ausa esset, in fluvium, reliquo adhuc ad præsentendum spiritu: aut canibus dilanianda jaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens, mox à Diomede prohibitus est. Is namque percontatus circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, consensu omnium <sup>10</sup> pedibus attractam in Scamandrum præcipitat: <sup>11</sup> scilicet pœnam postremæ desperationis atque amentię. Hoc modo Amazonum regina deletis copiis, quibus cum auxiliatum Priamo venerat, ad postremum ipsa spectaculum dignum moribus suis præbuit. At sequenti die Memnon <sup>12</sup> Tithoni atque Auroræ filius, <sup>13</sup> ingentibus Indorum atque Æthiopum copiis <sup>15</sup> supervenit, magna fama: quippe in unum multis millibus armatis vario genere insignium, spes etiam vota que de Priami superaverat. Namque omnia circum Trojam, & ultra quæ visi poterant, viris atque equis repleta <sup>14</sup> splendore insignium refulgebant. Eos omnes <sup>15</sup> jugis Caucasii montis ad Trojam duxit: reliquos neque numero inferiores, imposito <sup>20</sup> <sup>16</sup> Phala duce atque rectore, <sup>17</sup> mari misit. Qui appulsi Rhodum, ubi

• CAPUT  
IV.

## NOTÆ.

<sup>9</sup> Bello.] Sic semper Dictys; pro pugna, prælio.

<sup>10</sup> Placitumque.] In Petavii libro, *palatumque*. Ut videatur scribendum *actumque*: hoc est, *deliberatum*. Nondum enim id decretum erat, donec Diomedes, rogatis ducum sententiis, id fieri curavit. Joz. Mercer. Ego nihil mutandum puto: placebat omnibus eam in flumen præcipitari, sed Achilles eam sepelire conabatur; cum Diomedes, alta voce rogatis sententiis, eam in Scamandrum jactavit. Sed hæc aliter narrat Tzetzes, in Lycophron. ait enim, Achilles, cum Penthesileam occidisset, fortitudinem ejus & formam egregiam admiratus, Græcis suadere voluit ut ei tumulum extruerent; cui cum Therfites adversaretur, objiceretque ei, Penthesileam mortuam ab eo adamatam, Achilles ira æstuans pugno Therfitem occidit: quod ægre ferens Diomedes, ut pote Therfitæ consanguineus, Penthesileam pedibus attractam in Scamandrum præcipitat.

<sup>11</sup> Scilicet pœnam.] Hoc non procedit. Legendum, *pœna*, in sexto casu; vel *in pœnam*.

<sup>12</sup> Tithoni atque aurora filius.] Ita scriptores fere omnes tradunt. Tithonus autem frater fuit Priami. Verum Æschylus Memnonis matrem Cissiam vocat.

<sup>13</sup> Ingentibus Indorum atque Æthiopum.] Virgil. 1. Æneid.

*Eosque acies & Nigri Memnonis arma.* Dioces scribit, Memnonem Trojam adventasse cum decem millibus Susianis & totidem Æthiopibus.

<sup>14</sup> Splendore insignium refulgebant.] Optime Horat. Od. lib. 1.

*Sem te fulgentia signis*

*Castra tenent.*

Ad quem locum male multa Interpretes.

<sup>15</sup> Jugis Caucasii montis.] Caucasus mons inter pontum Euxinum & mare Caspium. Verum alii aiunt, Memnonem ex Æthiopia adventasse: alii ex India, alii denique ex Assyria.

<sup>16</sup> Phala duce.] Hic mihi quidem ignotus est. Sidonius fuit, si fides nostro.

<sup>17</sup> Mari misit, qui appulsi Rhodum.] Sed quomodo ipse ex Caucaso veniens reliquos mari misit, ita ut ii Rhodum appellere potuerint? Certe res mira, nisi

advertere insulam Græcis sociam, veriti ne recognita incenderentur naves, ibidem opperiebantur: ac mox divisi<sup>18</sup> in Camirum & Jalisum urbes opulentas: \* neque multo post Rhodii Phalam incusare, quod paullo ante<sup>19</sup> everſa ab Alexandro Sidone patria sua, auxilium ei à quo laſus ſit ferre cuperet: quoque animos exercitus permoverent, confirmare, haud diffimiles barbarorum videri eos, qui tam indignum facinus defenderent: multa præterea quæ accensura vulgum, & pro ſe factura eſſent, diſſerere: quæ res haud fruſtra fuit: Phœnices namque qui in eo exercitu plurimi aderant, permoti querelis Rhodiorum,<sup>20</sup> an cupidine diripiendarum rerum quas ſecum advexerant, Phalam lapidibus inſecuti necant: diſtributique per ſupradictas urbes, aurum ac reliqua prædæ inter ſe diſpartiunt. Interim exercitus qui cum Memnone venerat, poſitis per locos<sup>21</sup> patulos caſtris, nam intra mœnia haud facile tanta vis hominum retineri poterat, diverſi ſuo quiſque genere exercebantur. Neque eadem arte<sup>22</sup> ſimplex atque idem modus, ſed ut quemque regionis ſuæ mos aſſueſcerat, ita telis aliis in alium modum formatis, ſcutorum etiam & galearum multiformi ſpecie, horrendam belli faciem præbuerant. At ubi triti aliquot dies, & miles bellum cupit, ſimul cum luce exercitus omnis ſigno dato in prælium ducitur, cum his Trojani, & qui intra mœnia ſocii fuerant. At contra Græci inſtructi pro tempore opperiri,<sup>23</sup> debilitati aliquantum animos, metu ingentis atque incogniti hoſtis. Igitur ubi intra teli jaçtum ventum eſt, tum vero barbari clamore ingenti ac diſſonno, ruina in modum irrumpunt: noſtri confirmati inter ſe, ſatis impigre vim hoſtium ſuſtentavere. Sed poſtquam acies renovatæ, in ordinem reformatæ ſunt, & jaci hinc atque inde tela cœpere, cadunt utriusque exercitus plurimi. Neque finis ſit, quoad Memnon curru vectus, adhibito ſecum fortiſſimo quoque, medios Græcorum invadit, primum

## INTERPRETATIO.

\* Neque multo poſt Rhodii Phalam criminari cœperunt, quod cum Sidon ejus patria non ita pridem ab Alexandro diruta fuiſſet, et tamen, à quo offenſus eſſet, auxiliari co-

naretur, neque militum animos excitarent, affirmare, aſſimiles barbaris eos non eſſe, qui ſcelus tam atrox ſuarentur.

## NOTÆ.

nifi de reliquis Æthiopibus intelligas, quibus Memnon mandaverit, ut mare Mediterraneum ſutirentur.

18 In Camirum & Jalyſum.] Rhodii urbes. De quibus jam ſupra ex Hom. & Strab.

19 Everſa ab Alexandro Sidone.] Inſtitio lib. 1. reſultit Diçty Alexandrum Sparta redeuntem, Sidonem de lapſum, regem obtruncaviſſe, & ejus domum expulſiſſe. Sed hoc Rhodii ita argunt, ad majorem invidiam; quaſi ab eo urbs ſydera & diruta fuerit.

20 An cupidine.] Ita diſerte libri: quod inepti & imperiti correctores mutaverant, reſcripſerantque, deo cupidino.] z. Mercer.

21 Neque eadem arte ſimplex atque idem.] Modus idem & ſimplex, eadem arte. Noſſim ego hoc imitari.

22 Ita telis aliis.] Lego: Ita telis aliis in alium modum.

23 Debilitati animos.] Subintelligitur præpoſitio, per vel nam.

M

24 Et

CAPUT  
VI.

quemque obvium fundens, aut debilitans. Ita jam primis nostrorum interfectis, duces, ubi fortuna belli versa, neque spes reliqua nisi in fuga est, victoriam concessere. Eo die incensæ deletæque naves omnes forent, ni nox perfugium laborantium ingruentes hostes ab incæpto cohibuisset: tanta in Memnone bellandi vis, peritiaque, <sup>24</sup> & nostris adversa res. 5

Igitur Græci postquam requies est, perculsi inter se, ac summæ rerum diffidentes, per universam noctem quos in bello amiserant, sepeliere. Dein consilium futuri certaminis adversum Memnonem ineunt, <sup>25</sup> ac placet forte eligi nomen ducis cum eo bellaturi. Tunc <sup>26</sup> Agamemnon Menelaum excipit, Ulyssem Idomeneus. Reliquorum fors agi cæpta Aja- 10 cem Telamonium votis omnium deligit. Ita refectis cibo corporibus, reliquum noctis cum quiete transigunt. At lucis principio, armati instructique pro negotio egrediuntur: neque segnius à Memnone actum, cum quo Trojani omnes. Ita hinc atque inde ordinato exercitu, prælium initum: plurimi utriusque partis, ut in tali certamine, cadunt, aut ictigra- 15 viter prælio decedunt. In quo bello <sup>27</sup> Antilochus Nestoris obvius forte Memnoni, interficitur. Mox Ajax, ubi tempus visum est, inter utranque aciem progressus, laceffit regem, prædicto prius Ulyssi & Idomeneo, ac ceteris <sup>28</sup> uti se defenderent. Igitur Memnon ubi ad se tendi videt, curru desiliit, configitque pedes cum Ajace, magno utriusque 20 partis metu atque expectatione. Tum dux noster summa vi <sup>29</sup> umbonem scuti ejus telo in aliquantum foratum, gravibus atque summis viribus ingruens impulit, vertitque in latus. Quo viso, regis comites accurrere, Ajacem exturbare nitentes. Tum Achilles ubi à barbaris intercedi videt, pergit contra, & nudatum scuto hostis jugulum hasta transfigit. Ita 25 præterspem interfecto Memnone, animi hostium commutantur, & Græcis aucta fiducia: jamque Æthiopum versa acie, nostri instantes cadunt plurimos: tum <sup>30</sup> Polydamas renovare prælium cupiens, circumventus

CAPUT  
VII.

## NOTÆ.

<sup>24</sup> Et nostris adversa res.] Scripsisse debuit Dictys, & nostris tam adversa res. Id enim scribendi ratio clamat.

<sup>25</sup> Ac placet forte eligi nomen ducis.] Idem Cedrenus. Sed ex hoc nostro.

<sup>26</sup> Agamemnon Menelaum excipit.] Melai sortem extraxit, Ulyssis Idomeneus, reliquorum alii. Sed Ajacem fors delegit, quippe quæ ultima in galea restitit. Et ita hic locus intelligendus est.

<sup>27</sup> Antilochus Nestoris.] Antilochum à Memnone occisum narrat, Hom. Odys. & Pindarus, Pythior. Od. 6. scribit Nestorem à Paride pressum, vulnerato jam equo curus sui, Antilochum filium suum inelamasse, eumque accurrentem & Paridem sustinentem, à Memnone interfectum fuisse. Ovidius vero, in Epist. Penelopæ Ulyssi, Antilochum ab Hectore occisum dicit:

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore vultum.

Ubi quidam rescribunt, *Amphimachum*; alii *Archilochum*. Sed *Antilochum* MSS. omnes & excusi. Quam lectionem viri doctissimi unice amplectuntur; dicentes id scientem peccasse Ovidium, cum foeminam loquentem induceret, qui sexus nomina fere solet confundere. Sed Dictys etiam ab omnibus dissentit, cum *Antilochum* à Paride interemptum scribit.

<sup>28</sup> Uti se defenderent.] Sed, ad Ajacem refertur.

<sup>29</sup> Umbonem scuti ejus.] Ita ad verbum Cedrenus: quem describere supersedeo. Umbo est medium scuti.

<sup>30</sup> Polydamas.] Qui tamen apud Hom. nusquam interfectus legitur.

31 Glancus

ad postremum, atque ictus inguina ab Ajace interficitur: <sup>31</sup> Glaucus Antenoris adversum Diomedem astans, <sup>32</sup> Agamemnonis telo cadit. Tum vero cerneret hinc Æthiops cum Trojanis per omnem campum sine ordine atque imperio fugientes, multitudine ac festinatione inter se implicari, cadere, ac mox palantibus equis proculcari: hinc Græcos resumtis animis sequi, cadere, impeditosque dissolvere, atque ita confodere laxatos: redundant circum muros campis sanguine, & omnia, qua hostis intraverat, armis atque cadaveribus completa sunt. In ea pugna Priami filiorum <sup>33</sup> Arejus & Echemon ab Ulyssæ interfecti, <sup>34</sup> Dryops, Bias, & <sup>35</sup> Corython ab Idomeneo: ab Ajace Oilei, <sup>36</sup> Ilioneus cum <sup>37</sup> Philenore, itemque <sup>38</sup> Thyestes, & Thelestes à Diomede: ab Ajace vero altero, <sup>39</sup> Antiphus, Agavus, Agathon, atque Glaucus: <sup>40</sup> & ab Achille Asteropæus. Neque prius finis factus, quam Græcos fatias, & ad postremum fatigatio incessit. At ubi à nostris in castra recessum est, missi ab Trojanis, qui peterent <sup>41</sup> eorum qui in bello ceciderant, humani veniam: collectos suos quisque igni cremant, & more

CAPUT  
VIII.

## NOTÆ.

<sup>31</sup> *Glaucus Antenoris.*] Nam fuit alius Glaucus Hippolochi filius, cum Diomede congressus: sed hospitio cognito & armis permutatis, discessere.

<sup>32</sup> *Agamemnonis telo cadit.*] Alii à Diomede occisum dicunt.

<sup>33</sup> *Arejus & Echemon.*] Arejum male Arrhetum vocat Apollodor. lib. 3. Arejum agnoscit Eustath. Echemona agnoscit Homer. Iliad. a. *Ἐχέμωνος χερσὶν* π: eosque à Diomede interfectos dicit.

<sup>34</sup> *Dryops, Bias.*] Utrumque inter Priami filios ponit Apollodor. lib. 3. prior Hygino dicitur *Drypon*, corrupte; posterior *Biantes*. Et Dryopa quidem ab Achille occisum dicit Homer. γ. *ὦς ἄνδρ, Δρυόπῃ* ἔτα νάτ' αὐχλὸν πλάσας ἀνὴρ. Sic locutus, *Dryopem vulneravit per cervicem mediam jaculo.*

<sup>35</sup> *Corython.*] Corythonem nullum invenio. Credo rescribendum *Gorgythion*. Nec me movet, quod eum supra dicit occisum: nam & hic *Philenorem* nominat, quem necatum dixit, lib. 3. & *Antiphum*, cujus cædem retulit, lib. 2. *For. Morcer.* Forſan scripserat Dictys, *Dorycop*, ex Hygino; qui idem opinor *Doryclus* dicitur Apollodoro.

<sup>36</sup> *Ilioneus.*] Ilioneum Priami filium nusquam inveni. Ilionam quidem Priami filiam, memorat Hyginus. Sed non Ilioneum filium. Apollodor. Idomeneum

Priami filium quemdam dicit, forſan corrupte pro *Ilioneum*. Sed forſan hic Ilioneum illum Dictys intelligit, qui Phorbantii filius fuit & à Peneleo occisus. Homer. Iliad. ε.

<sup>37</sup> *Philenore.*] Philenoris etiam meminit lib. 3. ubi eum ab Agamemnone interemptum dicit. Sed Philenorem, Priami filium nullum inveni; quare & hic & illic *Phillamonem* restituendum esse puto.

<sup>38</sup> *Thyestes & Thelestes.*] Nullum opinor Priamo fuisse filium nomine Thyesten. Pro *Thelestes* legendum *Theleſtas*, ex Apollodoro. *Teliſtas*.

<sup>39</sup> *Antiphus, Agavus, Agathon, atque Glaucus.*] Antiphum Agathonem & Glaucum nominat Apollodor. qui Antiphum ab Agamemnone occisum dicit, & Hom. at Agavum Agathonem & Glaucum, nusquam interfectos describit.

<sup>40</sup> *Et ab Achille Asteropæus.*] Hunc quidem ab Achille interfectum refert Homer. Sed puto, post mortem Patrocli & ante cædem Hectoris. Illum vide, Iliad. φ.

<sup>41</sup> *Eorum qui in bello ceciderant, humani veniam.*] Dudum monui probam & antiquam esse hanc lectionem, quem utrique Manuscriptus agnoscit. Imperii addiderant, *corpora*; ne solocisum paterentur scilicet. Ita Plaut. Capt. *Nominandi*  
M 2 *istorum*

patrio sepeliunt; seorsum ab ceteris cremato Memnone: cujus reliquias urna conditas, <sup>42</sup> per necessarios regis remissere <sup>43</sup> in patrium solum. At Græci lautum bene cadaver Antilochi, justisque factis Nestori tradunt: eumque orant, ferre æquo animo fortunæ bellique adversa. Ita ad postremum corpora sua quisque curantes, vino atque epulis per multam noctem, Ajacem simul atque Achillem laudibus celebrant, atque ad cælum ferunt. At apud Trojam ubi requies funerum est, non jam <sup>44</sup> dolor in casu Memnonis, sed metus summæ rerum, & desperatio incefferat: quum hinc Sarpedonis interitus, inde insecuta paullo post Hectoris clades, spes reliquas animis abstulissent: atque ad postremum in Memnone quem <sup>10</sup> fortuna obtulerat, reliquium jam nihil existere. Ita confluentibus in unum tot adversis, curam omnem <sup>45</sup> exurgendi amiserant. At post paucos dies Græci instructi armis, processere in campum, lacescentes, <sup>46</sup> si auderent, ad bellandum Trojanos. Queis dux Alexander cum reliquis fratribus militem ordinat, atque adversum pergit. Sed priusquam ferire <sup>15</sup> inter se acies, aut jaci tela cœpere, barbari <sup>47</sup> desolatis ordinibus fugam faciunt: cæsiq; eorum plurimi, aut in flumen præceps dati, quum hinc atque inde ingrueret hostis, atque undique adempta fuga esset. Capti etiam <sup>48</sup> Lycaon & <sup>49</sup> Troilus Priamidæ, quos in medium productos, Achilles jugulari jubet: indignatus, nondum sibi à Priamo super his quæ <sup>20</sup> secum tractaverat, mandatum. Quæ ubi animadvertere Trojani tollunt gemitus, & clamore lugubri Troili casum, miserandum in modum

CAPUT  
IX.

### NOTÆ.

*istorum tibi erit, magis quam edundi copia.* Cicero, v. Philipp. *Agrorum suis latronibus condonandi.* Varro 2. de re rust. *Sive enim aliquod fuit principium generandi animalium.* Gellius 16. 8. *Facisse videtur enim librum, sui magis admonendi quam aliorum docendi gratia.* Fox. Mercor. Sed quoniam multi hujus locutionis formam ignorarunt, hæc pauca subjicienda sunt, ex Minerva Sanctii viri doctissimi & diligentissimi. In adjectivo nomine, inquit, seu participio semper deest substantivum *negotium*, aut infinitum verbi. Ut *legendum est*. Subaudi *negotium*. Vel *legere*. *Tempus est legendi*, subaudi *negotii*. Vel *legere*. Hispani, *Tiempo es que se lee*. Sic *tempus est legendi librorum*, regatur à *legere*; quasi dicas *tempus est lectionis librorum*. Sed si dicas, *tempus est legendi libros*, jam non participium est, sed verbum participiale. In cæteris vero omnibus, vox in *du* semper significat passionem, & participium est adjectivum. Plura vide apud illum, pag. 228.

<sup>42</sup> Per necessarios regis.] Ipsius Memnonis. Elianus 1. animalium, scribit Auroram

corpus Memnonis è mortuis ablatum, in patriam Susas detulisse ubi ei tumulus extructus.

<sup>43</sup> In patrium solum remissere.] In Troade tamen monstrabatur ejus sepulcrum.

<sup>44</sup> Dolor in casu Memnonis.] Pro, dolor è casu Memnonis. Nolim hoc imitari.

<sup>45</sup> Exurgendi.] Se se erigendi.

<sup>46</sup> Si auderent.] Transpositio, nostro & aliis etiam familiaris. Series est: *Lacescentes Trojanos ad bellandum, si auderent.*

<sup>47</sup> Desolatis ordinibus.] *Abandonnant les rangs*; Gallice.

<sup>48</sup> Lycaon.] Quem Homerus ab Achille in pugna occisum dicit, Iliad. φ.

<sup>49</sup> Troilus.] Hunc tamen pugnantem ab Achille interfectum describit Virgil. Æneid. 1. 478.

*Parte alia fugiens amissis Troilus armis  
Infelix puer atque impar congressus Achilli,  
Fertur equis, carruque hæret resupinus inani,  
Lora tenens tamen. huic cervixque somaque  
trahuntur*

*Per terram & versa pulvis inscribitur hasta.*

Idem

- descent, recordati <sup>50</sup> ætatem ejus admodum immaturam: qui in primis pueritiæ annis, cum verecundia ac probitate, tum præcipue forma corporis amabilis, atque acceptus popularibus adolefcebat. Dein trans-  
<sup>5</sup> landi per inducias interposita: tum utroque exercitu sacrificio insistente, Priamus tempus nactus, <sup>51</sup> Idæum ad Achillem super Polyxena cum mandatis mittit. Sed ubi Achilles in loco ea quæ illata erant cum Idæo, separatim ab aliis recognoscit, cognita re apud naves suspicio alienati ducis, & ad postremum indignatio exorta. Namque antea rumorem prodicionis  
<sup>10</sup> <sup>52</sup> ortum clementer per exercitum in verum traxerant. Ob quæ, simul uti concitatus militis animus leniretur, Ajax cum Diomede & Ulysse ad lucum pergunt. Hique ante templum resistunt, opperientes si egrederetur, Achillem, simulque uti rem gestant <sup>53</sup> juveni referrent; de cetero etiam deterrent, in colloquio clam cum hostibus agere. Interim Alexander  
<sup>15</sup> compositis jam cum Deiphobo insidiis, pugionem cinctus ad Achillem ingreditur, confirmator veluti eorum quæ Priamus pollicebatur: moxque ad aram, quo ne hostis dolum persentisceret, aversusque <sup>54</sup> à duce, ad-  
<sup>20</sup> sistit. Dein ubi tempus visum est, Deiphobos amplexus inermem juvenem, quippe in sacro Apollinis nihil hostile meruentem, exosculari, gratularique super his quæ consensisset, neque ab eo divelli aut omittere. Quo Alexander librato gladio procurrens adversus hostem, <sup>55</sup> per

CAPUT  
X.CAPUT  
XI.

## NOTÆ.

Idem & infra Dares Phrygius. Tzetzes scribit Troilum fugientem, in Apollinis Thymbræi templum se conjecisse, unde cum eum Achilles abstrahere non posset, juxta aram eum occidit, unde & Achilles postea idem ab alio, juxta eandem aram passus.

<sup>50</sup> *Ætatem ejus admodum immaturam.*  
 Quia scilicet apud Virgilium legerat,

*Infelix puer atque impar congressus Achilli.*

Sed eum fugiebat, viros robustissimos à poetis sæpissime pueros dici, & sane Troilum robustissimum & fortissimum describunt Homerus, Tzetzes in Lycophr. Dares Phrygius & alii.

<sup>51</sup> *Idæum.* Præconem, de quo supra.

<sup>52</sup> *Ortum clementer.* Clementer, id est, lente, modice. In verum traxerant rumorem illum prodicionis, qui per exercitum leviter infonuerat. Achillem autem prodicionis suspectum habebant, propter amorem Polyxenæ.

<sup>53</sup> *Juveni.* Achilli.

<sup>54</sup> *A Duce.* Achille.

<sup>55</sup> *Per utrumque latus geminato ictu.*  
 Alii scribunt Achillem sagitta confossum, quam Alexander, post simulacrum Apollinis latens, immisit. Unde vulgatum fuit ipsum Apollinem tela direxisse. Virgil. 6. Æneid.

*Phabe, graves Troja semper miserate dolores,*

*Dardania qui Paridis direxisti tela manusque,*

*Corpus in Æacide.*

Dares Phrygius narrat, Achillem cum Antilocho diu contra insidiatores pugnasse; sed utrumque tandem ab Alexandro multis plagis confossum. Locum adi. Hyginus parum sibi constat; ita enim scribit Fab. 107. *Hectore sepulto cum Achilles circa moenia Trojanorum vagaretur, ac diceret se solum Trojam expugnasse, ac diceret se solum Trojam expugnasse, Apollo iratus Alexandrum parim se simulans, talum, quem mortalem habuisse dicitur, sagitta percussit & occidit.* At idem Fab. 110. *Itaque Danaï Polyxenam Priami filiam, qua virgo fuit formosissima, propter quam Achilles eam potest, & ad colloquium*

M 3 venisset,



utrumque latus geminato ictu transigit. At ubi <sup>56</sup> dissolutum vulneribus animadvertere, parte alia quam venerant, prouunt. Re ita maxima, & super vota omnium perfecta, in civitatem recurrunt: quos visos Ulysses, Non temere est, inquit, quod hiturbati ac trepidi repente proflivere. Dein ingressi lucum, circumspicientesque universa, animadvertunt 5 Achillem stratum humi, exsanguem, atque etiam tum seminecem. Tum Ajax, Fuit, inquit, confirmatum, ac verum per mortales, nullum hominum existere potuisse, qui te vera virtute superaret: sed, ut palam est, tua re inconsulta temeritas prodidit. Deinde Achilles extremum adhuc retentans spiritum, Dolo me atque insidiis, inquit Deiphobus atque 10 Alexander Polyxenæ gratia circumvenere. Tum expirantem eum duces amplexi cum magno gemitu, atque exosculati postremum salutant. Denique Ajax exanimem jam humeris sublatum è luco effert. Quod ubi animadvertere Trojani, omnes simul portis prouunt, eripere Achillem nitentes, atque auferre intra moenia, scilicet more solito illudere cada- 15 veri ejus gestientes. Contra Græci cognita re, arreptis armis tendunt adversum: paullatimque omnes copiarum productæ; ita utrinque certamen brevi adolevit. Ajax tradito his qui secum fuerant <sup>57</sup> cadavere ejus, infensus <sup>58</sup> Asium Dymantis, <sup>59</sup> Hecubæ fratrem, quem primum obvium habuit, interficit. Dein plurimos, uti quemque intra telum ferit, 20 In quibus <sup>60</sup> Nastes & Amphimachus reperti, Caria imperitantes. Jamque duces Ajax Oilei, & Sthenelus adjuncti multos interficiunt atque in fugam cogunt. Quare Trojani cæsis suorum plurimis; nusquam ullo certo ordine aut spe reliqua resistendi, dispersi palantesque ruere ad portas, neque usquam nisi in muris salutem credere. Quare magna vis 25 hominum ab insequentibus nostris obtruncatur. Sed ubi clausis portis finis cædendi factus est, Græci Achillem ad naves referunt. Tuncque deflentibus cunctis ducibus casum tanti viri, plurimi militum haud dolere, neque utires exposcebat, tristitia commoveri: quippe in animo hæserat, Achillem sæpe consilia prodendi exercitus inisse cum hostibus. Ceterum inter- 30fecto <sup>61</sup> summam militiæ orbatam, <sup>62</sup> & ademptum complurimum, & viro egregio bellandi ne honestam quidem mortem, aut aliter quam in

CAPUT  
XII.CAPUT  
XIII.

## NOTÆ.

venisset, ab Alexandro & Deiphobo est occisus, ad sepulchrum ejus eam immolarunt.

<sup>56</sup> Dissolutum.] Optime. Expressit illud Homerum. *Αἶψα δὲ γοῖα. Σολῆς μεμβρα.*

<sup>57</sup> Cadavere ejus.] Hic vox. ejus mihi suspecta foret, si alium quam Dictin tenerem, & ni ita semper ille.

<sup>58</sup> Asium Dymantis.] Nusquam apud Homerum legas, cum interfectum fuisset.

<sup>59</sup> Hecuba fratrem.] Quæ & Dymantis filia Homero, Hygino, Ovidio & aliis. At qui eam Cissei filiam dicunt, iidem Asium ejus uterinum tantum fratrem faciunt. Vide Eustath. Iliad. π.

<sup>60</sup> Nastes & Amphimachus.] Nomionis filii; jam supra.

<sup>61</sup> Summam militiæ.] Barbare loquitur Dictys; neque enim scribi posse arbitror summam rem orbari, & ratio in promptu est.

<sup>62</sup> Et ademptum complurimum.] Novum loquendi

obscuro <sup>63</sup> oppetere licuerit. Igitur propere ex Ida apportata ligni vis multa, atque in eodem loco, quo antea Patroclo, bustum extruunt. Dein imposito cadavere, subiectoque igni <sup>64</sup> iusta funeri peragunt: Ajace præcipue insistente, qui per triduum continuatis vigiliis laborare non desistit, <sup>65</sup> quam reliquæ coadunarentur. Solus namque omnium pæne ultra virilem modum interitu Achillis consternatus est, quem dilectum præter cæteros animo summis officiis percoluerat: quippe cum amicissimum, & sanguine conjunctum sibi, tum præcipue plurimum virtute ceteros antecedentem. Contra apud Trojanos lætitia atque gratulatio <sup>66</sup> cunctis in-  
 10 cesserat, interfecto quam mutuendo hoste: hique Alexandri commentum laudantes ad cælum ferunt, scilicet quum insidiis tantum perfecerit, quantum ne in certamine auderet quidem. Inter quæ nuncius Priamo supervenit, Eurypylum Telephi <sup>67</sup> ex Mœsia adventare, quem rex multis antea illectum præmiis <sup>68</sup> ad postremum oblatione desponsæ Cassandrae confirmaverat. Sed inter cetera quæ ei pulcherrima miserat, addiderat etiam <sup>69</sup> vitem quandam auro effectam, & ob id per populos memorabilem.

CAPUT  
XIV.

## NOTÆ.

loquendi genus. Vult dicere; cum Achille omnia fere interiisse, ruisse, &c.

<sup>63</sup> Oppetere licuerit.] Non video, quomodo hæc coherere cum reliquis possint. Lego, licuisse.

<sup>64</sup> Iusta funeri peragunt.] Iusta dicuntur quæ mortuis debentur; Græcis νόμιμα, εὐνομία. Iusta autem supple. funera vel officia. De funere Achillis fuscæ Homer. Odyss. α.

<sup>65</sup> Quam reliquæ coadunarentur.] Reliquæ sunt ossa. Coadunare, colligere, quasi in unum. Sed non video, cur hic dicat Ajacem triduo die nocteque laborasse, cum Homerus scribat id mane factum fuisse.

Ἦνθα δὲ τοὶ λείονες λυγρὸν ὄνι, Ἀχιλλεύ, ὄνιρ ἐκ ἀντὶν τοῦ ἀλείονος.

Mane vero tibi colligimus candida ossa, o Achilles,

Vino in puro & adipe, &c.

<sup>66</sup> Cunctis incessebat.] Subintellige, animos, corda; alioqui scripsisset, cunctos.

<sup>67</sup> Ex Mœsia.] Eurypyli ditionem in Mœsia circa Caicum, ponit Strabo & Homer.

<sup>68</sup> Ad postremum oblatione desponsa Cassandra.] Alii dicunt Priamum ipsam Eurypyli uxorem donis illexisse, ut maritum suum in militiam mitteret. Alii aliter. Vide Eustath. ad illud Odyss. λ.

Ἀχιλλεύς τὸν Τηλεφίδην κατήχετο χαλκῷ. Ἡρὸς Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἵππῃ.

Ἐγὼ, Κάπριον κτείνωτο, γυναικῶν ὅσους δούλων.

Sed ut Telephiden interfecit (Pyrrhus) ferro,

Heroem Eurypylum, multis autem circa eum sedulos,

Ceteri trucidabantur, mulierum propter dona,

Vide Strabon. lib. 3.

<sup>69</sup> Vitem quandam auro effectam.] Verba Eustathii apponere non gravabor. Ἡ χρυσῶν τῶν φασὶν ἀμπύλον. Ἡ δὲ χρὸς μὲν ἔχουσιν αὐτὸ Γανυμήδης τῷ πατρὶ Τροί, Πριάμῳ δὲ ἐκ Διὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὑπάρχον Ἀντίχῃ τῇ ἱαντῇ μὲν ἀδελφῇ, Εὐρύπυλῳ δὲ μητρὶ, εἰ πῶς ἐπὶ συμμαχίᾳ τὸν πόλεμον ἐξέδωκεν αὐτῇ. Id est, vel auream quandam vitem dicunt, quam Jupiter pro Ganymede dedit Troi patri; Priamisque per successionem ad se devolutam, promissit Astyoche sorori suæ, quæ mater erat Eurypyli, si filium suum Trojanis auxiliarem mitteret, qui affirmabat per matrem suam stare, quin ad bellum pergeret. Notabis interim illos orientis populos vites illas aureas adamasse: nam vitem auream Pompejo dono dedit Aristobulus, de qua Josephus, Strabo & alii. Vide quæ notavi ad Florum, lib. 3. cap. 5. Sub aureo vitem cælo.

70 Virtus



Ceterum Eurypylus <sup>70</sup> virtute multis clarus, Mœsiaci modo ceterisque instructus legionibus, summa fama lætitiæque à Trojanis exceptus, spes omnes barbaris in melius converterat. Interim Graci ossa Achillis urna condita, <sup>71</sup> adjunctæque simul Patrocli, <sup>72</sup> in Sigæo sepelivère: cui sepulchrum etiam <sup>73</sup> extruendum ab his qui in eo loco agebant, mercede Ajax locat, indignatus jam Græcis, quod <sup>74</sup> nihil in his dignum doloris juxta amissionem tanti herois animadverteret. Per idem tempus Pyrrhus, <sup>75</sup> quem Neoptolemum memorabant, genitus Achille ex <sup>76</sup> Deidamia Lycomedis, <sup>77</sup> superveniens, offendit tumultum extructum jam ex parte maxima. Dein percontatus exitum paternæ mortis, doctusque, <sup>10</sup> Myrmidonas, gentem fortissimam & <sup>78</sup> inclytam bellandi, armis atque animis confirmat; impositoque faciendo operi Phœnici, ad naves atque ad tentoria parentis contendit: ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animadvertit. Moxque adventu ejus cognito, in eundem locum à cunctis ducibus concurritur: hique uti animum æquum haberet, depre- <sup>15</sup> cantur. Quæ benigne respondens, nec sibi ait ignoratum esse, omnia quæ divinitus confierent, forti pectore patiendâ, neque cuiquam super fatum vivendi concessam legem: turpem namque ac detestandam viris fortibus conditionem senectæ; contra imbellibus optabilem. Ceterum

CAPUT  
XV.

## NOTÆ.

70 Virtute multis clarus.] An clarus virtute, ob multa facinora? vel clarus multis facinoribus, ob virtutem:

71 Adjunctæque simul Patrocli.] Ex Homer. Odyss. ω. Qui ait, in eadem urna utriusque ossa condita.

Εἰ τὰ πρὸς αὐτῷ λευκὰ ὅσα φασὶν Ἀχιλλεύῃ,  
Μέγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενoitιάδου θνήσκοντες.

In hac urna tibi jacent alba ossa, illustris Achilles,  
Promiscue autem Patrocli Menoitiaæ mortui.

72 In Sigæo sepelivère.] In littore. Homer. ibid.

Ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ἐπὶ πλατὺν Ἑλλεσπόντον.

Littore in excelsis ad latum Hellepontum.

Vide Strabon. lib. 13.

73 Extruendum ab his qui in eo loco agebant.] Homer. tamen scribit, à Græcis extructum.

Μέγαν κὲ δαμόνεον τύμβον,  
Χείμαρ δ' ἄρ' ἐστὶν ἱερῆς γερῆς αἰχμητῆαν.  
Magnum & laudandum sepul-

crum,

Fudimus Argivorum pins exercitus bellicosorum.

74 Nihil in his dignum doloris.] Hæc ita conjungenda sunt, quod in his nihil doloris animadverteret dignum juxta, &c.

75 Quem Neoptolemum.] Αἰεὶ & πρὸς λέμῃ pro πόλεμῃ, bellum, factum Neoptolemus; quia juvenis ad bellum missus, nam vix duodecimum annum attigerat.

76 Deidamia Lycomedis.] Lycomedes, rex Scyri insulæ: ad eum Achilles à matre missum ut, inter ejus filias latens, Trojano bello non interesset.

77 Superveniens.] At Homer. ait Ulysses Scyrum insulam navigasse, ut inde Pyrrhum adduceret. Sic enim apud eum Ulysses.

Ἀλλὰ γὰρ μὲν ἴδω πολὺν ἐπὶ τῆς ἑσθῆς,  
Ἡ γὰρ καὶ ἔκρυπτο μὲν εὐκλείδης Ἀχαιῶν.

Ipse enim cum ego in profunda navi aqua-

li,

Adduxi ex Scyro ad bene armatos Græcos.

Sophocles in Philocteta, addit Phœnicem.

78 Inclytam bellandi.] Subauditur, arte vel fama.

79 In

sibi eo leviolem dolorem esse, quod non in certamine, neque <sup>79</sup> in luce belli Achilles interfectus esset, quo fortiolem non optasse quidem quemquam exsistere nunc, vel in präteritum, excepto <sup>80</sup> uno illo Hercule. Addit præterea solum virum dignum ea tempestate, sub cuius manibus

5 excindi Trojam deceret: neque tamen abnuere, quod imperfectum a patre relictum esset, à se atque à circumstantibus perfici. Postquam finem CAPUT XVI loquendi fecit, in proximum diem certamen pronunciatum: duces omnes, ubi tempus visum est, solito ad Agamemnonem cœnatum veniunt: in quibus Ajax cum Neoptolemo, Diomedes, Ulysses, & Menelaus: hi-

10 que inter se <sup>81</sup> eundem locum cœnandi capiunt. Interim inter epulas plurima juveni patris fortia facinora numerare, virtutemque ejus commemorando efferre laudibus: quibus Pyrrhus non mediocriter lætus, accensusque <sup>82</sup> industria, se omni ope conari respondit, quo ne indignus patris meritis exsisteret. Dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. At

15 postero die simul cum luce juvenis castris egressus, offendit Diomedem cum Ulyssæ: quos salutatos, quid causæ foret, rogat: hique ajunt, interponendam dierum moram ad reficiendos militum ejus animos, longo itinere maris torpentibus etiam nunc membris, & ob id nequaquam satis firmo nisu, ut solitis viribus agerent. Itaque ex eorum sententia biduum in-

20 terpositum: quo transacto, omnes duces regesque suis quisque militibus instructis exercitum ordinant, atque ad pugnam vadunt. In quibus Neoptolemus regens medios, circum se Myrmidonas statuit atque Ajacem, quem ad finitatis merito, parentis loco percolebat. Interim Trojani vehementer pavere, <sup>83</sup> commemorato duce: tamen Eurypyli hortatu arma

25 capiunt: namque adjunctis secum regulis copias suas Trojanis mixtas, porta educit: atque ita ordinata acie medium sese locat. Tum primum Æneas parato certamine intra muros manet, exsecratus quippe Alexandri facinus <sup>84</sup> commissum in Apollinem, cujus sacra is præcipue tuebatur. Sed ubi signum bellandi datum est, manus conferunt, magna vi utrinque

30 decertantes, caduntque plurimi. Interim Eurypylus obvium forte nactus <sup>85</sup> Peneleum, proturbat hasta, atque interfecit. Inde multo sævior <sup>86</sup> Nireæ aggressus, mox obruncat. Jamque deturbatis qui in acie steterant, medios aggrediebatur: quum Neoptolemus recognita, cominus advolat, <sup>87</sup> dejectumque curru hostem, & ipse desiliens, gladio interfecit.

## NOTÆ.

79 In luce belli.] Elegantissimo.  
80 Uno illo Hercule.] Hic vox illo maxime emphaseos; id est, nobilissimo.

81 Eundem locum.] An locum solitum? an dicit eos eundem ordinem tenuisse, quo supra commemorati sunt?

82 Industria.] Id est, laboriositate, si ita fas loqui, amore agendi.

83 Commemorato duce.] Ob commemoratum ducem, Pyrrhum scilicet.

84 Commissum in Apollinem.] Cum in ejus templo Achillem interfecit.

85 Peneleum.] Hippolemi filium. De eo in Catalogo. Sed Homerus interfectum non refert.

86 Nireæ.] Huic ab Æacæ interfectum describit Dares.

87 Dejectumque curru hostem.] Eurypyli cum Pyrrho certamen fuit Quinthus Calaber, lib. 6.

N

28 Helo.

CAPUT  
XVIII.

Tum ablatum propere cadaver, atque ad naves iussus ejus perlatum. Quod ubi animadvertere barbari, quibus spes omnis in Eurypylo fuerat, sine certo ordine aut rectore, fuga praelium deferunt, atque ad muros revolant: tum plurimi eorum in fuga interfecti. Igitur postquam fufis hostibus ad naves revertêre Græci, ex consilii sententia, Eurypyli cremata ossa, atque urna condita patri remittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitia. Cremati etiam per suos Nireus atque Peneleus, seorsum singuli. At postero die per Chrysen cognoscitur, <sup>88</sup> Helenum Priami, fugientem scelus Alexandri, apud se in templo agere: moxque ob id missis Diomede & Ulysse, tradidit sese, deprecatus prius, uti sibi partem aliquam regionis in qua reliquam vitam degeret, semotam ab aliis concederent. Dein ad naves ductus, ubi consilio mixtus est, multa prius locutus, Non metu, ait, mortis, se patriam parentesque deferere, sed <sup>89</sup> deorum coactum avertione, quorum delubra violari ab Alexandro, neque se, neque Æneam nequisse pati. <sup>90</sup> Qui metuens Græcorum iracundiam, apud Antenorem agere senemque parentem, <sup>91</sup> de cujus oraculo imminencia Trojanis mala cognovisset, ultro supplicem ad eos decurrere. Tunc nostris festinantibus secreta dignoscere, Chryses nutu uti silentium ageretur significat, atque Helenum secum abducit. A quo doctus, cuncta Græcis uti audierat, refert. Addit praterea tempus Trojani excidii, <sup>92</sup> idque administris Ænea atque Antenore fore. Tum recordati eorum quæ Calchas dixerat, eadem cuncta congruentiaque animadvertunt. Dein postero die, egresso utrinque milite <sup>92</sup> ab Alexandro cadunt ad solis

CAPUT  
XIX.

## NOTÆ.

<sup>88</sup> *Helenum Priami.*] Tzetzes in Lyco-phr. Εἴλην δὲ τῷ Πελαῖου πατρὶος ῥακί-  
σιος ἄντρος, καὶ ἡ μὲν αὐτομολήσασα τοῖς ἑλ-  
λησι, κατὰ φασὶν Ὀρφεὺς πρὸς τὴν Τρυφιδωρῆν,  
ἢ ὡς φησὶ Σοφοκλῆς, αὐτοδελήσασα, καὶ κατὰ  
ἑτέρας ἰσὺς Ὀδυσσεύς. Heleno autem Priami  
filio vase existente solo vel sponte ad  
Græcos fugiente; ut dicunt Orpheus &  
Tryphiodorus: vel, ut ait Sophocles, ab  
Ulyssso per insidias capto & rosenso, &c.  
Verum Conon aliter paulo; ita scribit  
enim narratione 34: Παρὶς μὲν ὁρῶντος Ἑλε-  
νους & Δειφώβου Πριάμου filii super Helena  
nuptiis contenderunt, vicisque per vim &  
potentium opem Δειφώβου, αἰσίοιο licet mi-  
nor. Helenus ergo injuria impatiens, in Idam  
fledens orium egit, ubi, Chalcantis suasu,  
qui Trojam obsidebant Græci ex insidiis eum  
capiunt: Illo partim minis, partim dolis vel  
potius odio Troja, Græcis indicavit ligneo  
oquo Trojam capiendam futo esse designa-  
turus. Immo & illud denique, cum Achivi  
cepissent caelo delapsum illud Minerva Pal-  
ladium, quod inter multa erat minimum.

Græca non descripti propter nimiam prolixitatem.

<sup>89</sup> *Deorum avertione.*] Ut apud illam Virgil. *Es aversa Deum mens.*

<sup>90</sup> *Qui metuens.*] Tota certe hæc periodus mihi impedita & intricata mihi videtur. Ita tamen eam expedire tentabam: qui [Æneas] metuens Græcorum iracundiam, apud Antenorem, senemque parentem (Anchisen) agere (deceperas supple). de cujus oraculo imminencia Trojanis mala cognovisset, seque ultro supplicem ad eos decurrere. Optimo sensu.

<sup>91</sup> *De cujus oraculo.*] Hic Anchisem divinandi perikum inducit, ut & non semel Virgil. Unde Servius, ad illud 11. Æncid.

*At pater Anchises oculos ad sidera latus extulit.*

*Es hic & alibi, inquit, Anchisem divinandi perikum inducit.*

<sup>92</sup> *Ab Alexandro.*] A partibus Alexandri. <sup>93</sup> *Sinifram*

# DE BELLO TROJANO, LIB. IV.

partem maximam. At ubi vehementius à nostris instatur, & omni ope bellum finire in animo est, signo dato dux duci occurrit, atque in se praelium convertunt. Tum Philocteta progressus adversum Alexandrum lacessit, si auderet sagittario certamine. Ita concessu utriusque partis Ulysses atque Deiphobus spatium certaminis definiunt. Igitur primus Alexander incassum sagittam contendit. Dein Philocteta infecutus<sup>93</sup> sinistram manum hosti transfigit, reclamanti per dolorem dextrum oculum perforat: ac jam fugientem tertio consecutus vulnere per utrumque pedem trajicit, fatigatumque ad postremum interficit: quippe Herculis armatus<sup>94</sup> sagittis, quæ infectæ hydræ sanguine, haud sine exitio corpori figebantur. Quod ubi animadvertere barbari, magna vi irruunt, eripere Alexandrum cupientes: multisque suorum interfectis à Philocteta, negotium tamen peragunt, atque in civitatem roportant: tumque Ajax Telamonius infecutus fugientes, adusque portam pergit. Ibi caesa vis multa<sup>95</sup> hostium, quum festinantibus inter se, & singulis evadere inter primos cupientibus, magis in ipso aditu, multitudine sua detinerentur. Interim multi eorum qui primi evaserant, super muros siti, collecta undique cuiusque modi saxa, super clypeum Ajacis dejicere, congestamque quamplurimum terram desuper volvere, scilicet ad depellendum hostem; quum<sup>96</sup> super modum gravaretur egregius dux, facile scuto decutiens, haud segnius imminere. Denique, Philocteta, eos qui in muris locati erant, eminus sagittis proturbat, multosque interficit. Neque secus à reliquis in parte alia res gestæ. Atque eo die excisa, everlaque mœnia hostium forrent, ni nox jam ingruens, nostros ab incepto cohibuisset. Qui ubi ad<sup>97</sup> naves regressi sunt, lati Philoctetæ facinoribus, & ob id maximam animo fiduciam gestantes, summo favore a laudibus ducem celebrant. Qui simul cum luce, adjunctis sibi reliquis ducibus, in praelium egressus, hostes

CAPUT  
XX.

## NOTÆ.

93 *Sinistram manum.*] Ita Tzetzes, ad verbum: Φιλοκτήτης ἀντιπρὸς αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον αὖτις πηλείων, πηλείωνος. πρῶτον δὲ κατὰ τὴν λαοὺν χάριν, ὅτι τὸν δὲ αὐτῷ ἐκβαλὼν ὀφθαλμοὺς καὶ τρέπον τὴν πῆδαν βαλὼν ἀντίον. Philocteta contra se stantem Alexandrum jaculatus, primum illi manum sinistram transfigit, deinde dextrum oculum dejecit, & tertio utrumque pedem trajecit, atque ita eum interfecit. Idem etiam Cedrenus. Et sane à sagittis Philoctetæ occisum Alexandrum, fere omnes consentiunt. Ita Lycophro in sua Cassandra, Sophocles in Philocteta. Apollodorus lib. 3. Conon. Parthenius. Dares tamen Phrygius, ab Ajace interfectum dicit, & Ptolemaeus Hephaestion, à Menelao.

94 *Qua infecta Hydra sanguine.*] Hercules Hydram Lernæam Typhonis filiam cum capitibus novem ad fontem Lernæum interfecit. Hæc tantam vim veneni habuit, ut afflatu homines necaret, & si quis eam dormientem transierat vestigia ejus afflabat, & malorum cruciatu moriebatur. Hanc, Minerva monstrante, interfecit & exenteravit, exque ejus felle sagittas tinxit. Itaque quidquid postea sagittis fixerat, mortem non effugiebat, unde postea & ipse periit. Hygin. Fab. 30. earum heres Philocteta.

95 *Facile scuto decutiens.*] Super modum telis gravabatur; sed ea tamen facile decutiebat. Rem miram, scilicet.

96 *Imminere.*] Id est, instare, & quasi eis incumbere. Egregium plane verbum.

N 2 Utipam

metu sui adeo deterruit, ut vix se mœnibus defensarent. Interim Neoptolemus apud tumulum Achillis, postquam in auctorem paternæ cedis vindicatum est, initium lugendi sumit, & una cum Phœnice atque omni Myrmidonum exercitu, <sup>97</sup> comas sepulchro deponit, <sup>98</sup> pernoctatque in loco. Per idem tempus <sup>99</sup> filii Antimachi, de quo supra memoravimus, & adjecti Priami rebus, ad Helenum veniunt, eumque ut ad amicitiam cum suis redeat, deprecati, ubi nihil proficiunt, ad suos remeantes, Diomedis atque Ajaci alteri itineris medio occurrunt: ab queis comprehensi, perductique ad naves, quinam essent, & rem ob quam venerant omnem expediunt. Tum recordati patris eorum, & quæ adversum legatos dixerit, molitusque sit, tradi eos popularibus, atque ante conspectum barbarorum produci jubent, dein lapidibus injectis necari. Interim <sup>2</sup> Alexandri funus per partem aliam portæ ad Oenonem, quæ ei ante Helenæ raprum nupserat, necessarii sui uti sepeliretur perferunt. Sed fertur Oenonem viso cadavere Alexandri, adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret, <sup>3</sup> ac paulatim per mœrorem deficiente animo, concideret.

CAPUT  
XXI.

### NOTÆ.

Utinam in reliquis omnibus se se ita diligenter præstaret Dictys.

<sup>97</sup> Comas sepulchro deponit.] Qui solennis mos fuit. Homer. de Patroclo Iliad. ψ.

Θεοὶ δὲ πάντα νεκρὰ πατρίους αἵματι βάλλοντες.

Capillis autem totum mortuum tegebant quos injiciebant.

Sed super hoc, plura in Callimachum meum conjeci, ad illud Hymn. in Dianam.

Κοῦρῳ δὲ γέροντι ἐφ' ἡέσῳ.

Tondentur autem senes super filios.

<sup>98</sup> Pernoctatque in loco.] Quod etiam aliquoties observabatur.

<sup>99</sup> Filii Antimachi de quo supra memoravimus.] Lib. 11. ubi ait, solum omnium Antimachum in gratiam Alexandri adversum cunctos reclamasse; cum Menelaum injuste injuriam passum, decernerent.

<sup>1</sup> Ajaci alteri.] Sic semper Ajacem Oileum vocat.

<sup>2</sup> Alexandri funus.] Nolim hoc imitari: ferre funus alicujus ut sepeliatur. Alexandri funus dicit, pro cadavere.

<sup>3</sup> Ac paulatim per mœrorem.] Hic locus indicat alium esse hunc Dictyn ab eo, quem Græci habuere. Tzetzes in Lycoph. Τολομήματος δὲ καὶ τοῦ καὶ ταυτὸν συνιστάειν, ἢ μὴ τοῦ Κοῦρῳ ταυτὸν ἐμβάλλειν εἰς

τὸν Ἀλεξάνδρου πυρρὸν, ὃ καὶ τὸν Διόνυσον βέβηκεν ἀπαχθῆναι. Mortuo autem Alexandro, Oenone se ipsam interfecit. Vel, secundum Cointum, se ipsam in Alexandri regnum injiciens, secundum Dictyn, se ipsum funibus strangulans. Cointum sequutus Quintus Calaber. Sed Dictyn Græcum Apollodor. Cedrenus & Conon. Sed Apollodorus & Conon, Alexandrum à Philocteta non omnino occisum, sed vulneratum postea interiisse. Ita enim Apollodor. lib. 3. Alexander sagittis Hercules à Philocteta sanciat in Idam ad Oenonem remeavit, tum illa injuriarum memor Paridem curare nolle affirmat. Alexander igitur cum in Trojam referretur, occubuit. Mox Oenone, quam detestata medela pœnituerat, ad vulnus curandum pharmaca deferebat; siquidem Oenone, medendi canendique artem callebat: qua, ubi jam eum obisse reperit, sibi laqueo vitam finivit. Ubi illa, medendi canendique artem callebat, mihi modo scrupulum injiciunt, in Græco scriptum, λαγαλὸν καὶ μουσικὸν ἔσθαι. Doctissimus Meziriacus legebat, μουσικὸν pro μουσικῷ. Pater meus amantissimus nihil mutabat; musica enim ad incantationem vulnèram, καὶ ἰατρικὴν scilicet. Virgil.

Graviter spirantibus hybris;  
Spargere qua sonnos cantique manique  
silebas.

Ego

Atque ita uno eodemque funere cum Alexandro contegitur. Ceterum  
Trojani, ubi hostis muris infestus, magis magisque sedit, neque jam re-  
sistendi mœnibus spes ulterius est, aut vires valent, cuncti proceres sedi-  
tionem adversus Priamum <sup>4</sup> extollunt, atque ejus regulos: denique ac-  
cito Ænea filiisque Antenoris, decernunt inter se, uti Helena cum  
his quæ ablata erant, ad Menelaum duceretur. Quod postquam Dei-  
phobus cognovit, traductam ad se Helenam <sup>5</sup> matrimonio sibi adjun-  
git. Ceterum ingressus consilium Priamus, ubi multa ab Ænea contu-  
meliosa ingesta sunt, ad postremum consilii sententia jubet ad Græ-  
cos cum mandatis belli deponendi ire Antenorem: qui ex muris  
<sup>6</sup> signum ostendens legationis, ubi a nostris recessum est, ad naves ve-  
nit. Ubi benigne salutatus, atque exceptus, <sup>7</sup> summum fidei benevolen-  
tiæque erga Græciam testimonium capit: maximeque a Nestore, quod  
Menelaum insidiis Trojanorum appetitum, <sup>8</sup> consilio suo atque auxi-  
lio filiorum servaverit: eversa proqueis Troja, multa præclara polliceri:  
hortarique uti dignum memoria, pro amicis adversum perfidos moliretur.

## NOTÆ.

Ego vero nec recte emendasse Meziriacum  
puto, nec recte patrem meum vulgatam  
lectionem retinuisse. Et hanc meam emen-  
dationem verissimam esse existimo. Lego  
enim, *φουκίω*. Ut plus semel hanc vel  
illam vocem pro altera apud optimos scri-  
ptores positam legi: sed redeamus in viam.  
Conon Apollodoro per omnia fere con-  
sentit; illum vide narratione 23.

<sup>4</sup> Extollunt.] Id est, *morvent*, Græce  
*αἰμαῦνται*; proprie.

<sup>5</sup> Matrimonio sibi adjungit.] Lycophron  
ait, Deiphobum Helenā in fortitudinis  
premiū donatum fuisse.

Τὸν δὲ αὖ τίς ποτε τοῦ ἀνδρὸς αἰσῶν  
ἔκρινε καταιφάλλειν, ὅς τι συζύγῳ  
τὰ δάκρυα τῆς διωφάλης πάλης  
λαβόντι κηρύξουσιν.

Quarum autem (marium) fratrem vi-  
debit.

Accipitis rapacis (Paridis) quem inter  
fratres

Secunda præmia (post Helenam) lubrica  
lucra

Adipsum præcones canent.

Ubi Tzetzes, post occisam, inquit, Ale-  
xandrum Deiphobus Helenam uxorem du-  
xit. Vel, eam eam Priamus præcipuum  
posuisset ei, qui se in bello fortissimum  
ostendisset, ipse eam uxorem suam abduxit.  
Vel, ut alii dicunt (sic enim lego apud  
Tzetzen, *ἡ καὶ τὸν δῶκεν αὐτῷ ἡ Πριάμῳ*).

*ἄρ* locus est p. 34.) ipse eam vi cepit;  
ut & Euripides in Troadibus.

Βίη δ' ὅς κενός πο' ὅπως αἰσῶντος πέρας  
Δειφόβου· ἄλλος δ' ἔχει ἀνάντων φρονέων.

Per vim autem me novus ille rapiens maritus  
Deiphobus uxorem habuit, invitis Phrygiis.

Priori sententiæ Tzetzi consentit Scholia-  
stes Homeri, Iliad. ult. *Ἀλέξανδρον πρὸς  
θεῖας ὑπὸ Φιλοκτήτη Πριάμῳ τὸν Ἡλίου  
ζῶντος ἱππῶν ἰδὼν τὸ ἀριστὸν κατὰ τὴν  
μάχην. Δειφόβου δὲ Πριάμῳ ἀγασσάμεν  
ἰσχυρῶς αὐτῷ. Alexandro interfecto ἔκ Πριά-  
μου, Priamus Helena uxoris præmiū πο-  
σὺν αὐτῇ, qui fortissime pugnavisset. Deiphobus  
autem eam accepit.*

<sup>6</sup> Signum ostendens legationis.] Olivam  
scilicet.

<sup>7</sup> Summum fidei benevolentiaque erga  
Græciam.] Ista, si ad verbum interprete-  
ris, nihil aliud sonant quam Antenorem,  
multis testimoniis certiorum factum esse,  
Græcos erga Græciam fideles & benevo-  
los permanere. Sed plane contrarium in-  
nuere vult Dictys; nempe Græcos Ante-  
nori multis testimoniis significasse, se fi-  
dem ejus atque benevolentiam erga Græ-  
ciam laudare, neque se ejus penitere;  
*Quod is, qui de la fides & de  
la bienveillance, qu'il avoit témoigné aux  
Grecs, &c.*

<sup>8</sup> Consilio suo atque auxilio filiorum.]  
Supra lib. 1. non longe ab initio.

Tum longam<sup>9</sup> exorsus orationem : Semper , ait , principes Trojæ po-  
nam ob inconsulta divinitus consequi. Dein subjungit Laomedontis  
<sup>10</sup> adversum Herculis famosa perjuriam , insecutamque ejus regni ever-  
sionem : qua tempestate Priamus parvulus admodum , atque expers om-  
nium quæ gesta erant , <sup>11</sup> petitu Hesionæ , regno impositus est. Eum  
male jam inde desipientem , cunctos <sup>12</sup> sanguine & injuriis insectari  
solutum , pravum , <sup>13</sup> insuetum atque appetentem alieni : quo exemplo  
veluti pessima contagione imbutos filios ejus , neque sacro , neque pro-  
fano abstinuisse. Ceterum se eadem stirpe qua Priamum , Græcis con-  
junctum , animo semper ab eo discerni. <sup>14</sup> Plejonam quippe Danai  
filiam , Electram genuisse , ex qua ortum Dardanum <sup>15</sup> Olizonæ Phi-  
nei junctum Erichthonium ei dederit : ejus Tros , dein ex eo Ilus , Ga-  
nymedes , <sup>16</sup> Cleomestra & Assaracus , atque ex eo Capys Anchisæ  
pater , Ilum dein Tithonum & Laomedontem genuisse : ex Laome-  
donte <sup>17</sup> Hicetæonem , Clytium , Lampum , Tymætē , <sup>18</sup> Bucolionem , <sup>15</sup>  
atque Priamum genitos : rursusque <sup>19</sup> ex Cleomestra & Æfyete se ge-

## N O T Æ.

9 Exorsus.] Ipse Antenor.

10 Adversum Herculem famosa perjuriam.] Cum Laomedon , oraculo monitus , He-  
sionem filiam ceto devorandam exposui-  
set, Hercules pollicetur se Hesionem libe-  
raturum si sibi , quas equas illi pro rapto  
Ganymede Jupiter dedit , Laomedon tra-  
dat. Conditionem accepit Laomedon, Her-  
cules cetum occidit , & Hesionem libera-  
vit. Sed Laomedon pactam mercedem  
denegavit. Quare iratus Hercules adversus  
Trojam expeditionem suscepit. Vide Apol-  
lodor. lib. 2.

11 Petitu Hesionæ.] Troja capta ab Her-  
cule. Priamus qui tunc Podarces diceba-  
tur , inter captivos Herculis tenebatur.  
Et cum Hercules Hesionæ dedisset ut  
quos vellet captivos eligeret , illa fra-  
trem suum elegit , & pro ejus redem-  
ptione dedit flammæ suam e capite dem-  
ptum ; unde Podarces postea dictus *Pria-  
mus* , quasi *emptus* : nam *πρῶτος* emere est.

12 Sanguine & injuriis insectari.] Inse-  
ctari aliquando sanguine , mihi nove & duri-  
ter dictum videtur.

13 Insuetum.] Puto hic , *insuetum* , esse  
ferum & opponi *mansuetum*. Quo sensu non  
facile alibi reperies.

14 Plejonam quippe Danai filiam.] Idem  
supra lib. 1. non longe ab initio. Vide qua  
ibi dicta sunt.

15 Olizonæ Phinei junctum Erichthonium.]  
Optime monuit vir doctus deesse vo. cm.

qua. Olizonæ Phinei junctum, qua ei Erich-  
thonium dedit. Porro Dardani uxorem Ba-  
team Teucris filiam, non Olizonam Phinei,  
multi dicunt.

16 Cleomestra.] Cleopatra dicitur Apol-  
lodoro & aliis.

17 Hicetæonem.] Hicetæonem ex Homer.  
& Apollodoro. Laomedontis filios comme-  
morat. Homer. Iliad. γ.

Οὗ δ' ἀμφὶ Πριάμου καὶ Πάριον ἰδὲ γυ-  
μῶτον  
Λαμπίον τε, Κλυτίον δ' Ἰκτινίον τ' ἔχον  
Ἄρην.

Priamus , & Panthous & Thymoitres,  
Lampusque  
Clytiusque , Hicetæonque ramos maris.

Apollodorus memorat Tithonum , Lam-  
pum , Clytium , Hicetæonem , Priamum  
& Boucolionem.

18 Boucolionem.] Homerus.

Βουκόλιον δ' ἴω' ἡδ' ἀγὰρ Λαομίδωντος,  
Προβόλοντος γένε'. Εὐκλίου δ' Ἰκτινίου πάτερ.  
Boucolion autem erat filius icelyci Laome-  
donti,  
Maximus natu. Fortissime cum edidit  
mater.

Ejus matrem Chalyben nympham dicit  
Apollodor.

19 Ex Cleomestra & Æfyete.] Locus si-  
gularis de genere Antenoris , qui sic Lao-  
medontis consobrinus fuit. Sane veteres  
Æfyetes



nitum. Ceterum Priamum cuncta jura affinitatis proculcantem, magis in suos superbiam atque odium exercuisse. Postquam finem loquendi fecit: postulat uti quoniam à senibus legatus pacis missus esset, darent ex suo numero cum quæis super tali negotio disceptaret: electique Agamemnon, Idomeneus, Ulysses atque Diomedes, qui secreto ab aliis prodicionem componunt. Præterea placet, uti Æneæ, si permanere in fide vellet, pars prædæ & domus universa ejus incolumis maneret. Ipsi autem Antenori dimidium bonorum Priami, regnumque uni filiorum ejus quem elegisset, concederetur. Ubi satis tractatum visum est, Antenor ad civitatem dimittitur, referens ad suos composita inter se longe alia. <sup>20</sup> In quæis donum Minervæ parari à Græcis, eosque cum gratia cupere recepta Helena acceptoque auro, bellum omittere, atque ad suos regredi. Ita composito negotio, Antenor, traditoque sibi Talthybio, quo res finem acciperet, ad Trojam venit.

## NOTÆ.

Æsyteten Antenoris patrem memorant Eustath. ad illud Iliad. β.

*Τῆς ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ Διὸς υἱὸς ἔλεγετο.  
Ἀντιγόης φησὶ πατὴρ αὐτοῦ Ὀδυσσεύς.  
Sepulchri in cacumine Aïsseta senis.  
Antenoris dicis pater & Ucalogovis.*

<sup>20</sup> Donum Minervæ parari.] Equum scilicet. Virgil. 2. Æneid.

*Votum pro reditu simulant.*

Et,

*Pars super innoxia donum exitialis Minerva.*



DICTYS





# DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROJANO.

## LIBER QUINTUS.

**CAPUT I.** ANTENORE Talthybioque civitatem ingressis, cuncti populares sociique, cognita re, propere concurrunt, cupientes dignoscere quæ apud Græcos acta essent: quibus Antenor in proximum diem relata differt: atque ita dimisso conventu, disceditur. Quum inter epulas Talthybins interesset, filios suos monere Antenor; nihil his in vita custodiendum, quam uti antiquissimam ducerent cum Græcis amicitiam: deinde singulorum probitatem, fidem atque innocentiam commemorando, admiratus. Ita finito convivio, tum disceditur. At lucis initio, omnibus jam in consilio expectantibus audire si quis modus tantis malis fieret, cum Talthybio ipse venit, neque multo post Eneas, dein Priamus cum residuis regibus. Denique ubi ea quæ à Græcis audierat, dicere jussus est, hoc modo disseruit: *\*. 2. Grave, Trojani principes, vosque focii, grave bellum nobis excitasse adversum Græciam, gravius vero multoque durius mulieris causa hostes effectos quam amicissimos, qui inde jam à Pe- 15 lope orti affinitatis etiam jure nobis conjuncti sunt. Namque si præterita mala summatim attingere oporteat, en unquam civitas nostra depressa ærumnis ad requiem emerit? Usquam ne nobis defuere fletus, aut focii imminuta calamitates? Quando non amici, parentes, propinqui, filii denique in bello amissi? Et ut ex me reliquorum luctuum memoriam recenseam, quidnam in Glauco filio toleravi? Cujus interitus*

**CAPUT II.**

### INTERPRETATIO.

*\* Durum est Trojani principes & vos focii, durum nobis bellum commisisse cum Græcia; sed multo durius & molestius eos nobis, propter mulierem inimicos factos, qui antea nobis quam maxime amici, quique jam usque à Pelope oriundi consanguinitatis etiam vinculo nos assinent.*

### NOTÆ.

1 Singulorum.] Græcorum nempe.  
2 Grave.] Cave jungas cum bellum. Sed grave est, &c.

3 En unquam.] Pro ecquando. Terent. En unquam injuriarum audisti mihi scriptam dicam.

4 Comitæ.

quamquam acerbus mihi, tamen non ita dolori fuit, quam tempus illud, quo adjunctus Alexandro, ad raptum Helenæ 4 comitatum sui præbuit. Sed præteritorum satis: futuris saltem parcendum ac consulendum est. Græci homines custodes fidei ac veritatis, 5 principes benevolentia atque officiorum. Testis his rebus Priamus, qui ipso strepitu discordiarum 6 fructum tamen misericordiae eorum tulit: neque inferendo bellum quidquam prius temeratum ab his, quam perfidiam in ipsa legatione, 7 insidiasque ab nostris experti sunt. In qua re, dico enim quod sentio, Priamus ejusque filii auctores: in his etiam Antimachus, qui recens amissis liberis, iniquitatis suæ poenas luit. Hæc omnia in gratiam Helenæ gesta, scilicet ejus mulieris, quam ne Græci quidem recipere gestiunt. Retineatur igitur in civitate ea foemina, ob quam nulla gens, nulli populi amici usquam, aut non infesti huic regno. Nonne sponte supplices ut recipiant eam rogabimus? Non omni modo satisfaciemus læsis jam toties per nos? Non in futurum saltem reconciliabimus tales viros? Ego quidem abibo hinc jam & discedam longius, neque commit- tam ut ulterius intersim malis nostris. Fuit tempus quo manere in hac civitate jucundum erat; socii, amici, propinquorum salus, patriæ denique incolumis attinere in hunc diem. Contra nunc quid horum non im- minutum, aut in totum sublatum nobis est? Non feram me cum his morari, quorum opera cuncta mihi cum patriâ concidere. Et eos quidem quos in bello fortuna eripuit, 8 utcumque jam sepelivimus, conceden- tibus ultro veniam hostibus: sed postquam deorum aræ atque delubra 9 sanguine humano per scelus infecta sunt, 10 hoc etiam amissimus: quippe, quibus 11 majora supplicia post mortem charissimorum quam in ipsa amissione subeunda sunt. Quæ ne accidant, nunc saltem provi- dete. Auro atque hujusmodi aliis præmiis, redimenda patriâ est. Mul- tæ in hac civitate dites domus; singuli pro facultatibus in medium consulamus. Postremo offeratur pro vita hostibus, quod mox interitum nostro ipso futurum est. Templorum etiam, si necesse erit, ornamentis, pro incolumitate patriæ utendum est. Solus suas opes intus custodiat Priamus, solus divitias potiores civibus suis teneat: his etiam quæ cum

N O T Æ.

4 Comitatum sui præbuit. Quare supra retulit Diçys, Glaucum à patre Troja pulsum fuisse.

5 Principes benevolentia. Id est, qui primi benevolentiam & officia Trojanis præstiterant.

6 Fructum tamen. Nempe cadaver Hectoris.

7 Insidiasque ab nostris. Lib. I. non longe ab initio.

8 Utcumque. Potius sentitur, quam exprimitur vis hujus adverbii. Est quoque-

modo; Gallice ita exprimerem, à la bonne heure cela est fait.

9 Sanguine infecta sunt. Id est, tincta sunt. Et hoc dicit, propter Achillem occisum, in templo Apollinis.

10 Hoc etiam amissimus. Ut scilicet charissimos nostros sepeliamus. Hoc satis ob- scurum.

11 Majora supplicia. Ait, gravius mul- to esse amissum filium suum insepultum videre, quam eum amittere.

O

12 Quem

CAPUT  
III.

Helena rapta sunt, incubet, videatque <sup>12</sup> quem ad finem utendum putet, patriæ calamitatibus. Nos victi jam sumus malis nostris. Hæc atque alia cum lacrymis differente eo, cuncti simul gemitum edunt, tendentes ad cælum manus, <sup>13</sup> abnuere tot adversis rebus Priamum, singuli vel inter se omnes finem miseriarum deprecantes. Ad postremum uno ore patriam redimendam clamant. In quibus Priamus dilanians caput fletu quam miserabili, non solum jam se odio diis, verum suis hostem effectum; quippe cui non <sup>14</sup> amicus antea, non propinquus, non denique civis inveniri posset, qui ærumnis suis ingemisceret. Namque optasse hæc non nunc demum, verum vivis Alexandro atque Hectore agi <sup>15</sup> cœpta. Sed quoniam præterita revocare nulli concessum est, præsentium habendam rationem futurisque adhibendam. Se namque omnium quæ haberet ad redemptionem patriæ potestatem dare: quam rem Antenori agendam permittere. Ceterum se quoniam odio jam suis esset, abire <sup>16</sup> è conspectu, consentientem his quæ inter se decernerent. Tum separato <sup>17</sup> rege, placet uti Antenor ad Græcos redeat, exploratum voluntatem certam, adjunctusque ei, uti voluerat, Æneas; ita composita re, disceditur. Sed media ferme nocte, Helena clam ad Antenorem venit, suspicans <sup>18</sup> tradi se Menelao, & ob id iram derelictæ domus metuens: itaque eum orat, uti inter cetera sui quoque apud Græcos commemorat<sup>19</sup> tionem faceret, ac pro se deprecaretur. Ceterum, ut cognitum est, post Alexandri interitum invisa ei apud Trojam fuere omnia, desideratusque ad suos reditus. At lucis initio, quibus imperatum erat, ad naves veniunt, decretum civium cunctis narrant. Itaque <sup>20</sup> cum quibus antea ad confirmanda quæ tempus monebat, secedunt. Ibi quum multa de re publica ac summa rerum differerent, voluntatem quoque Helenæ docent, veniamque orant. Et ad postremum confirmant inter se proditionis pacationem. Dein ubi tempus visum est, cum Ulysse & Diomede ad Trojam veniunt, <sup>21</sup> cohibito Ajace ab Ænea, scilicet <sup>22</sup> ne qua insidiis

## NOTÆ.

<sup>12</sup> *Quem ad finem.]* Pro, quousque.

<sup>13</sup> *Abnuere tot adversis rebus Priamum.]* Hic locus diu me torfit. Sed tandem verum ejus sensum invenisse me puto, qui talis est: *Cuncti simul gemitum edunt, singuli vel omnes inter se deprecantes Priamum abnuere tot rebus adversis, & deprecantes finem miseriarum.* Vox deprecantes duobus prædicatis inservit; de quo jam alibi dictum. *Abnuere autem rebus adversis* dixit pro eis respondere, se eis opponere: quia scilicet Priamus iis usque ad illum diem consensisse videbatur, cum Helenam retinuisset, quæ mali origo. Possis tamen & aliter intelligere. *Cuncti tendentes ad cælum manus, gemitum edunt,*

*tot adversis rebus abnuere Priamum.* Id est, quod Priamus post tot res adversas, non consentiret iis quæ dicerentur. Sed prior explicatio potior, ut ex sequentibus liquet.

<sup>14</sup> *Amicus antea.]* I. is qui antea erat amicus.

<sup>15</sup> *Tradi se Menelao.]* Id est, traditum iri.

<sup>16</sup> *Cum quibus antea.]* Series est, ad confirmanda quæ tempus monebat, secedunt cum iisdem quibus antea.

<sup>17</sup> *Cohibito Ajace.]* Ne cum iis ad Trojam iret.

<sup>18</sup> *Ne qua.]* Deest, viâ.

<sup>19</sup> *Exultat.]*

opprimeretur talis vir, quem solum barbari non secus quam Achillem metuebant. Igitur postquam duces Græci in civitate conspecti sunt, cuncti cives tollunt spe animos, existimantes finem belli atque discordiarum. Itaque propere senatus habitus, ubi nostris præsentibus decernitur, primum omnium Antimachum ex omni Phrygia <sup>19</sup> exsulandum, scilicet auctorem tanti mali. Dein super conditione pacis tractari ceptum. Inter quæ repente strepitus <sup>20</sup> ex Pergamo, ubi regia Priami erat, clamorque ingens editur. Quare turbati qui in consilio erant, foras proficiunt, credentes insidias tentatas <sup>21</sup> solito à regulis. Itaque in templum Minervæ <sup>22</sup> propere concedunt. At paullo post, ex his qui ex arce descenderant, cognoscitur Alexandri filios, quos ex Helena susceperat, casu cameræ extinctos: hique erant <sup>23</sup> Bunomus, Corithus, atque Idæus. Quare consilio dilato, duces nostri ad Antenorem abeunt, <sup>24</sup> ibique acceptis epulis pernoctant. Præterea cognoscunt ab Antenore, editum quondam oraculum Trojanis, <sup>25</sup> maximo exitio civitati fore, si Palladium

CAPUT  
V.

## NOTÆ.

19 *Exulandum.*] Apud alios fere omnes semper invenias; *domo mea exulo, exulas pater.* Sed semper deest acculativus cognatus; exulare enim ætivum est, ut recte hic, apud Dictyn. Et Hygin. fab. 26. *Medea iterum exulatur.*

20 *Ex Pergamo ubi regia Priami.*] Hinc intelligendum i. lud Virgil. 2. *Æneid.*

*Hac finis Priami fatorum, hic exitus illum*

*Sorte pulit, Trojam incensam & prælapsa videntem*

*Pergama.*

Pergamus autem erat Ilii arx; quare infra dicit, *ex iis qui ex arce descenderant.* Inde quælibet arces dicit Pergama.

21 *Solito.*] Subauditur, *more.*

22 *Bunomus Corythus atque Idæus.*] Quatuor commemorat Tzetzes, in Lycophr. *Ἐκ Ἀλεξάνδρου οἱ παῖδες φασί τίς τε ῥως περὶ κίαν, Βύνικον, Κόρυθον, Ἀΐωνον, καὶ Ἰδαῖον.* Plures tamen ex Alexandro quatuor Helenam genuisse dicunt, Bonnicum, Corythum, Agamem & Idæum. Lycophron tamen, Helenam nullam masculam prolem edidisse refert.

*Καὶ πάντα τλήσθ' εἶκ' Ἀργείας κινῶς  
Τῆς ἡλυπαυδὸς καὶ τελευτοῦς κέρης.*

*Et cuncta obibit propter Argivam luctum  
Femini puerperam & virgineam puellam.*

Quem locum citans, Stephanus de urbibus in voce *αἶγης* legit, *αἶγυις κέρης.* Et addit, *ὁ λόγος παρὰ Ἐλίου Λακωνικῆς ὕψος καὶ ἀρρενικῆς*

*μὴ πεύκης τῆς Μινελᾶς καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Διφύου γαμβρίας Sermo de Hecena Læconica, quæ non peperit marem; neque Menelao neque Alexandro & Diophobo nupta.* Tamen idem Tzetzes, loco supra laudato, ait etiam esse, qui tradant Helenam mares ex Menelao five ex Theseo suscepisse; nempe *Nicostratum, Ephiolan, & Menelaum.*

23 *Ibique acceptis epulis pernoctant.*] Scripsisse debuit Dærys, *accepti epulis.* Ratio est quod latine dici non possit, *accipere epulas.* Sed, *accipi epulis.*

24 *Maximo exitio civitati fore.*] Dionys. Halicarnas. 1. lib. Antiquit. 69. cap. oraculum Dardano editum refert.

*Εὐτ' αὖ δ' οὐ πῶς σῆμα καὶ ὑμῖν ἔσται  
Δῶκε Διὸς κύρης ἀλόχῃ σῆμα, ἢ δὲ πόλις σὺ  
Ἐσται ἀπὸρρητος, τοὶ αἰχρόνιοι ἥματα πάντα.*

*Nam dum veneranda illa in vestra regione erunt*

*Dona Jovis filia ab uxore tua (accepta) urbis tua*

*Erit inextirpata per omne tempus & dies omnes.*

Et Ovid. v. Fast.

*Ætheream servate Deam, servabitis urbem.  
Imperium secum transferes illa loci.*

25 *Palladium.*] Scilicet uia Palladis, magnitudine trium cubitorum, pedibus ita compositis, ut ambulare videretur, dextra clatam

Quod in templo Minervæ esset, extra mœnia tolleretur: namque id antiquissimum signum cœlo sublapsum, qua tempestate Ilus templum Minervæ exstruens, prope summum fastigii pervenerat: ibique inter operatum necdum tegmen superpositum esset, sedem sibi occupavisse, idque signum ligno fabrefactum esse. Hortantibus dein nostris <sup>26</sup> uti secum ad ea omnia eniteretur, facturum se quæ cuperent, respondit. Atque his prædicit, publice se in consilio super qualitate eorum quæ postulaturi essent, <sup>27</sup> exertius disserturum, scilicet ne qua suspicio sui apud barbaros oriretur. Ita composito negotio, cum luce simul Antenorac reliqui proceres ad Priamum vadunt; nostri ad naves redeunt. Dein ubi iusta <sup>28</sup> pueris facta sunt, post diem tertium Idæus supradictos duces accitum venit: queis præsentibus <sup>29</sup> Lampus, ceterique quorum consilium prævalebat, multa disserere, atque docere ea quæ antea gesta essent, temere & inconsulte, non per se, quippe qui contempti despectique à regulis, arbitrio alieno agerent. Ceterum quod arma adversus Græcos tulissent, non sponte factum: namque qui sub imperio alieno agerent, expectandum his, atque exsequendum esse nutum ejus <sup>30</sup> qui teneat. Ob quæ <sup>31</sup> dignum esse Græcos data venia consulere eis, qui semper aucto-

CAPUT  
VI.

# NOTÆ.

elatum hastam, lavaque colum fufumque gerebat. Apollodor. libro 3. Sed negat Strabo, stantem fuisse; illum vide lib. 13. De Palladio autem variant sententia. Apollodor. ait illum, post urbem conditam, à Jove petiisse ut sibi signum aliquod daret; quo facto postridie ante tabernaculum suum Palladium vidit. Item, cum Minerva & Pallas inter se contenderent, Minerva Palladem interfecit; quare postea dolore affecta, simulacrum illi simile confecit; quod postea Electra illum detulit. Hæc Apollodorus. Alii dicunt Trois tempore Asium quendam fuisse, qui arte sua, astrologiam & artes magicas callebat, ligneum simulacrum per horoscopus fecit, quod inexpugnabilem urbem redderet, in qua servaretur. Eustath. in Dionys. Tzetzes, Suidas, &c. Dionysius Halicarnass. vero lib. 1. Antiquit. c. cit. refert Dardanum, Chryse quadam uxore ducta, ab ea Palladia duo accepisse; quæ ex Peloponæso in Samothraciam & inde in Asiam pervexit, &c. Alii, ut Clemens Alexandrinus, Palladium dicunt ex ossibus Pelopis factum. Alii in agro Phrygiæ, cui inde *Pessinus* nomen fuit, decidisse tradunt, & inde Romam advectum. Et hæc fere præcipua sunt quæ de Palladio traduntur; acque

enim omnia licet congerere, ne liber nimium crescat.

<sup>26</sup> *Uti secum ad ea omnia, &c.*] Uti secum ea omnia tentaret, conaretur: ut Palladium eripere, & alia quæ usu forent.

<sup>27</sup> *Exertius disserturum.*] Omnino ita scribendum; nam quod vulgo *debatur*, *exercitum disserturum*, prorsus absurdum est: nec melius in Danielis libro, *exterioris disserturum*. At in Petaviano, *exercitum disserturum*. At paulo post diserte Danielis liber habet, *qua adversus eos pro patria exertius disseruisset*. *Exerte* pro audacter, confidenter, cum altercatione; elegantia ejus sæculi. *Jox. Merc.*

<sup>28</sup> *Pueris.*] Helenæ & Alexandri, quos cameræ ruina supra obtritos refert.

<sup>29</sup> *Lampus.*] Nescio sane quis iste fuerit *Lampus*, cujus prævaluisse consilium dicit.

<sup>30</sup> *Qui teneat.*] I. qui dominetur. Qui imperium habeat.

<sup>31</sup> *Dignum esse Græcos.*] Dupliciter hoc potest intelligi, si dicas, *dignum negotium esse Græcos consulere eis, &c.* Vel, *dignum esse Græcos*, pro *Cracis*. *Dignum* enim accusativo jungitur, subintellecâ scilicet præpositione, *per vel secundum*.

<sup>32</sup> *Quinque*

res pacis fuerint: ceterum à Trojanis ob maleconsulta satis poenarum exactum. Dein multo hinc atque inde habito sermone, ad postremum de modo præmiorum agi coeptum. Tum Diomedes <sup>32</sup> quinque millia talentorum auri, <sup>33</sup> ac totidem argenti optat, præterea tritici <sup>34</sup> centena millia, æque per annos decem. Tum silentio habito à cunctis, Antenor, non Græcorum more agere eos adversum se ait, sed barbaro \* namque quod impossibilia postulerent, palam fieri, prætextu pacis bellum eos instruere: ceterum auri atque tantum argentine tum quidem <sup>35</sup> priusquam in auxilia conducta dilaceraretur: civitati fuisse. Quod si permanere in eadem avaritia vellent, superesse Trojanis, uti clausis portis, incensisque intus deorum ædificiis, ad postremum idem sibi cum patria exitium peterent. Contra Diomedes: Non civitatem vestram <sup>36</sup> consideratum Argis venimus, verum adversum vos dimicaturi. Quocirca siue etiam nunc bellare in animo est, parati Græci: siue, ut ais, igni dabitur Ilium, non prohibebimus: quippe Græcis affectis injuria, ulcisci hostes <sup>37</sup> suos finis est. Tum Panthus in proximum diem veniam deliberandi orat. Ita nostri ad Antenorem abeunt, atque inde in ædem Minervæ. Interim cognoscitur in apparatu rerum divinarum portentum ingens: namque <sup>37</sup> aris composita sacrorum consueta, mox subiectus ignis, <sup>38</sup> non CAPUT VII. comprehendere, neque consumere uti antea, sed aspernari. Quare turbati populares, simul uti fidem nuncii noscerent, ad aram Apollinis confluunt, atque ibi superpositis extorum partibus, ubi flamma admota est, repente cuncta quæ inerant disturbata, ad terram decidunt: quo specta-

## INTERPRETATIO.

\* Etenim cum impossibilia peterent, in aperto esse eos bellum parare, pacem simulant. Præterea, tantam vim auri atque argenti, ne tum etiam urbem habuisse, æqualem in auxiliares coemptos distrabere-

## NOTÆ.

<sup>32</sup> *Quinque millia talentorum.*] Talentum auri valet aureos nostros 6750000. Inde quinque millia talentorum valent aureos nostros 33750000. Id est, fere sexaginta septem miliones scutorum nostrorum.

<sup>33</sup> *Ac totidem argenti.*] Nempe aureos nostros 3000000. id est, fere sex miliones scutorum.

<sup>34</sup> *Centena millia.*] Modiorum, scilicet.

<sup>35</sup> *Priusquam in auxilia conducta dilaceraretur civitati fuisse.*] Series, non tantum auri vel argenti civitati fuisse, tum etiam, antequam in auxilia conducta ea pecunia distrabereetur. Dilaceraretur autem optime dixit, ut in illo Ovidii.

*Viscera nostra tua dilacerantur opes.*

<sup>36</sup> *Consideratum.*] Illis respondit, quæ dixerat Antenor, non tantum auri argenti civitati fuisse.

<sup>37</sup> *Aris composita.*] Eleganter, pro imposita, ordinata, collocata, &c. Sic Virgil. de Didone, quæ se anrea composuit sponda

<sup>38</sup> *Non comprehendere neque consumere.*] Nam cum ignis sacrificium absumebat, faustum erat, & contra infustum & durum. Sic in Vet. Testament. Pseudopphetas à vero suo sacerdote secernit Deus Opt. Maxim. quod ignem misit, qui voravit holocaustum sacerdotis sui, & ligna & lapides, pulverem quoque & aquam, quæ erat in aquæductu; pseudopphetas

O 3 autem

culo perculsis atque attonitis omnibus subito 39 avis aquila stridore magno immittit sese, atque extorum partem eripit, moxque supervolans, ad naves Græcorum pergit, ibique raptum omittit. Id vero barbari 40 non jam leve aut in obscuro, sed palam perniciosum credere. Interim Diomedes cum Ulysse dissimulantes quæ gerebantur, obambulare in foro, circumspicientes laudantesque 41 præclara operum civitatis ejus. At apud naves auspicio tali motis omnium animis: Calchas uti bonum animum gererent hortatur; brevi quippe dominos fore eorum quæ apud Trojam essent. Ceterum Hecuba re cognita, placatum deos egreditur, 10 CAPUT VIII. 42 ac præcipue Minervam atque Apollinem, quæ cum dona multa, tum 10 victimas opimas admovet: \* sed 43 in adolendo quæ sacra aris reddebantur, eodem modo restingui ignes, ac repente interire visi. Inter quæ

## INTERPRETATIO.

\* Sed in mactando ea quæ consecrata aris porriciebantur.

## NOTÆ.

autem per ignem non exaudivit. Totam historiam pete à libro tertio Reg. cap. 18. 39 *Avis Aquila.*] Nempe aquila est æjectivum. Tota autem hæc historia de aquila, quæ extorum partem rapuit eamque in naves Græcorum dimisit, ex Homeri Iliad. µ. adumbrata est. Ejus locum integrum apponam.

Ὅρνις ἥ σφιν ἐπὶ λῆθι περὶ στήθεσσι μακροῦσιν  
Αἰετὶς ὑψιπύτης. ἱπ' αἰετοῦ λαὸν ἱεργόν.  
Φοινῆται δ' αἰετοὶ φέρων οὐχ ἄσπετον.  
Ζεὺς ἔτ' αἰετοῖσιν ἐκπύει λῆθι τοῦτο.  
Κόψα ἥ αὐτὴν ἔχοντα κρατὶ στήθεσσι δ' αἰετοῦ  
Ἰδὼν τοὶ ὀπίσω. ὃ δ' ἄπο ἔπειτα καὶ χαλκῶς,  
Ἀλκίονος ὀδυνῶσι. Μισρὸν δ' αὖ καὶ ἡρώων.  
ὁμίλῳ.

Αἰετὶς δὲ κλέγχει, πίπτει πρὸς ἀνέμοιο

*Avis enim ipsi (Trojanis) supervenis transire volentibus,*

*Aquila altivolans, ad sinistram populum coercens,*

*Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,*

*Vivum, adhuc palpitantem, qui nondum oblitus erat pugna,*

*Perussit enim ipsam tenentem ad pectus circa collum,*

*Reflexus retro. Illa autem à se dimisit in terram,*

*Dolens doloribus, medium autem dejecit in catum,*

*Ipsaque clangens avelavis flatibus ventis,*

Quod portentum Polydamas ibidem ita interpretatur: ut aquila unum serpentem dimisit, antequam ad nidum suum reverteretur, neque eum portare potuit escam pullis suis: sic nos Trojanis etiam se portas & murum Achivorum superimus robore magno, cesseruntque Achivi; non tamen cum laude à navibus revertemur easdem vias; multos enim Trojanorum relinquentes, quos Achivi ferro interficiunt, propugnantes ante naves. Quare Dictys addit: Id vero barbaris non jam leve aut in obscuro, sed palam perniciosum credere, &c.

40 Non jam leve aut in obscuro.] Repe- te à communi, credere. Series est: barbari vero non jam in leve credere ceperunt aut in obscuro perniciosum putare, sed palam.

41 Præclara perum.] Deest, negotia. Ut in illis, addiderunt opaca domorum, strata viarum, pessima munerum, sacra vatium, prima virorum, &c.

42 Ac præcipue Minervam.] Adumbratum videtur ex Iliad. ζ. ubi Hecuba matronis congregatis Minervæ templum petit, ipsique deæ pepulum offert, &c.

43 In adolendo quæ sacra aris reddebantur.] Nempe victimarum exstremam partem aliquam in ignem jaciebant, quæ porrici proprie dicebatur; reliquæque victimæ populo exponebatur, & dicebatur proprie, pollucta & profana. Quas voces optime illustravit doctiss. And. Dacierius, in notis suis ad Festum, in voce porriciam.

44 Cassan-

tam sollicita, 44 Cassandra deo plena, victimas Hectoris tumulo transferri imperat: deos quippe aspernari jam sacrificia, indignatos ob commissum paullo ante scelus in Apollinem. Ita tauris qui immolati erant, ad rogam Hectoris, sicuti imperabatur, apportatis, moxque igni sub-  
 5 jecto, consumuntur cuncta. Inde ubi jam 45 vesperebat, domum discessum: atque eadem nocte Antenor clam in templum Minervæ venit, ubi multis precibus vi mixtis 46 Theano, quæ ei templo sacerdos erat, persuasit, uti Palladium sibi traderet, habituram namque magna ejus rei præmia.  
 47 Ita perfectæ negotio ad nostros venit, hisque promissum offert: verum  
 10 id Græci obvolunt bene, quo ne intelligi quoquam posset, vehiculo ad tentorium Ulyssis per necessarios fidosque suos remittunt. At lucis principio postquam senatus coactus, & nostri ingressi sunt, Antenor veluti iracundiam Græcorum metuens, veniam orare eorum, quæ adversum  
 eos pro patria 48 exertius deservisset. Dein Ulysses, non se his moveri,  
 15 neque indignari, sed quod finis in tractando non adhiberetur: maxime quum opportunum ad navigandum tempus brevi prætervolet. Tum multo invicem habito sermone, ad postremum binis millibus talentorum auri atque argenti 49 rem decidunt: quod uti ad suos referrent, Græci ad naves abeunt. Ibi conductis ducibus, cuncta gesta exponunt: Palladium  
 20 etiam ablatum per Antenorem docent. Dein ex omnium sententia, reliquus miles rem cognoscit. Ob quæ placet universis, mitti Minervæ donum honoratissimum. Tum accitus ad eam rem Helenus, cuncta quæ antea gesta erant, ac si præsens adfuisset, ordine exponit. Additque finem jam advenisse Trojanarum rerum: quippe quo maxime sustentaretur sum-  
 25 ma civitatis ejus, Palladium fuisse; quo ablato, exitium ingruere: cete-

CAPUT  
IX.

## NOTÆ.

44 *Cassandra Deo plena.*] Cassandra quidem Apollo vaticinandi artem dedit; sed idem effecit, ut ne unquam ei crederent: unde Virgil. 3. *Æneid.*

— Aut quem tum vates Cassandra moveret.

45 *Vesperebat.*] Supple, *sc. Vesperare* autem ut *aternare*, &c. *Ufus* Gell. us alicubi, *ubi jam vesperebat.*

46 *Theano.*] *Θεανώ.* Et hæc ipsius Antenoris conjux fuit, Minervæ sacerdos. *Homer. Iliad. 2.*

Τῆσι δὲ θεῶσι αἰεὶ Θεανὴ καὶ Μινέρη,  
 Κισσὴν, ἄλοχον Ἀντινόου ἐκπαιδευμένην.  
 Τῷ δὲ Τρώϊος Ἰλίου Ἀντινόος ἱερταύ.

*Eis fores apperuit Theano formosa,  
 Cissei filia, uxor Antenoris equestris.*

*Illam enim Trojani fecerant Minerva sacerdotem.*

47 *Ita perfectæ negotio.*] Alii tamen fere omnes tradunt, Ulysses & Diomedem Palladium abstulisse. Ad. Conon. narrat. 34. & Virgil. lib. 2.

— Impius ex quo  
*Tydidēs sed enim, scelerumque inventor  
 Ulysses.*

*Fatale aggressi sacro avellere templo,  
 Palladium, casis summa custodibus arcis,  
 Corripuere sacram effigiem: manibusque  
 cruentis*

*Virgineas ausi Diva contingere vittas.*

Unicus Suidas, quod sciam, Dicty nostro fere consentit, in voce Παλλάδιος.

48 *Exertius*] Audacius. Jam supra.

49 *Rem decidunt.*] Id est, transigunt, paciscuntur, dirimunt.

50. *Equum*



rum donum Minervæ fatale Trojanis esse, <sup>50</sup> equum ligno fabrefactum forma ingenti, cuius magnitudine muri solvendi essent, adnitente atque ministro Antenore: dein recordatus parentem Priamum residuosque fratres, fletum edit miserabilem <sup>51</sup> consternatus per dolorem atque obstupescens ruit. Tum Pyrrhus collectum eum, <sup>52</sup> refectumque animi, ad se deducit, custodesque addit, veritus ne qua per eum hostibus quæ gesta erant, patefierent. Quod ubi Helenus persensit, Pyrrhum uti bonum animum gereret hortatur, securum sui, secretorumque: namque se cum eo etiam post patriæ excidium, <sup>53</sup> multis tempestatibus in Græcia moraturum. Itaque ut Heleno placuerat, multa materies quæ apta hujusmodi fabricæ videbatur, <sup>54</sup> per Epium atque Ajacem Oilei advecta. Interim firmatores pacis ad Trojam eunt, decem lecti duces, Diomedes, Ulysses, Idomeheus, Ajax Telamonius, Nestor, Meriones, Thoas, Philocteta, Neoptolemus, atque Eumelus: quos ubi in foro animadvertere populares, læti animos tollunt, finem jam ærurnarum credentes. <sup>15</sup> Itaque singuli, plures, uti quisque occurrerat, benigne adeunt, salutant, atque gratulantes exosculantur. Tum Priamus pro Heleno orare Græcos, multisque adhibitis precibus, commendare charissimum sibi, & inter cæteros dilectum magis propter prudentiam. Dein ubi tempus visum est, convivium publice cæptum in honore ducum, adscitæque pacis, Antenor <sup>20</sup> <sup>55</sup> deserviente Græcis, atque omni modo benigne exhibente cuncta. At lucis initio senes omnes in ædem Minervæ conveniunt. In quibus Antenor refert, missos à Græcis super conditionibus prædictæ pacis, decem <sup>56</sup> legatos viros: quos ubi deduci in senatum placuit, & dextræ invicem datæ atque acceptæ sunt, statuunt inter se uti proximo die, campi <sup>25</sup>

CAPUT  
X.

## NOTÆ.

<sup>50</sup> Equum ligno fabrefactum forma ingent.] Virgil. 11. Æneid.

*Inftar montis equum divina Palladis arte, Edificans, seseaque intexunt abjete costas.*

Ubi Servius: ut Hyginus & Tubero dicunt, machinamentum bellicum fuit, quod equus appellatur; ut aries & testudo, quibus muri vel discuti, vel subruunt solent. Unde est, aut hæc in nostros fabricata est machina muros. Ut alii, porta, quam eis Antenor aperuit, equum habuit pictum: nonnulli, signum equi datum, ut internoscerent Græci suos vel hostes. A quibusdam dicitur, facta prodictione prædictum ne quis eas domos violaret, quarum ante januam equus esset depictus; unde & Antenor & cæterorum agnita sunt. Aut, quia equestri prælio victa est Troja. Aut, à monte Hippius, post quem se absconderant Græci: unde & alludit inftar montis equum. Aut revera hoc fuit, quod Virgilius sequitur.

Vulgatam opinionem de equo aliquantum immutare voluit Palæphatus; sed frigide sane & inepte.

<sup>51</sup> Consternatus.] Legerem, consternatusque.

<sup>52</sup> Refectum animi.] Græca forma, subintellecta scilicet præpositione ex quæ genitivum asciscit. Vel potius, ut optime Sanctius, *refectus animi*, supple *mente*; quo modo apud Lucret. lib. 6.

*Perturbata animi mens in mæore metuque.*

<sup>53</sup> Multis tempestatibus.] Pro, multo tempore.

<sup>54</sup> Per Epium.] Virgil. *Et ipse doli fabricator Epus.*

<sup>55</sup> Deserviente.] Plus dicit, *deservire* quam *servire*, & affectum quandam denotat.

<sup>56</sup> Legatos viros.] Optime. Nam in omni adjectivo masculino absolute posito, deest *vir*

medio atque in ore omnium aras statuunt, quæ fides pacis jurisjurandi religionibus firmarent. Quibus perfectis, Diomedes atque Ulysses jurare occipiunt, permanfuros se in eo <sup>57</sup> quod sibi cum Antenore convenisset, testesque in eam rem <sup>58</sup> Jovem summum, Terramque matrem, Solem, Lunam, atque Oceanum fore. Dein excisis in partes duas hostiis quæ ad eam rem admotæ erant, ita uti pars <sup>59</sup> ad Solem, residuum ad naves spectaret, <sup>60</sup> per medium transeunt. Dein Antenor <sup>61</sup> in eadem verba placitum confirmat. Ita perfectio negotio, ad suos quisque abeunt. Ceterum barbari Antenorem summis efferre laudibus, advenientem singuli quasi deum venerari: solum quippe omnium credere auctorem pacis ejus, adscitæque cum Græcis amicitia. Ita sopito jam exinde bello, passim uti quisque partium voluerat, nunc Græci cum Trojanis, rursusque hi apud naves amice agere. Interim ubi fœdus intervenerat, cuncti barbarorum socii qui bello residui erant, gratulantes interventu pacis ad suos discedunt, ne opperientes quidem præmia tantorum discriminum atque ærumnarum, scilicet veriti, <sup>62</sup> ne qua pacti fides apud barbaros dissolveretur. Interim apud naves, uti Heleno placuerat, equus <sup>63</sup> tabulatis extruitur per Epeum <sup>64</sup> fabricatorem ejus operis: cui edito in immensum, <sup>65</sup> ima quæ sub pedibus erant, rotis interpositis suspenderat, <sup>66</sup> scilicet quo attractu motus facilius foret: quem offerri donum Minervæ maxime, omnium ore agitabatur. Ceterum apud Trojam auri atque argenti prædictum pondus, per Antenorem atque Æneam summo studio in ædem Minervæ portabatur. Et Græci, postquam auxilia sociorum dimissa cognitum est, impensius pacem atque amicitiam agitavêre, <sup>67</sup> nullo exinde barbarorum interfecto, aut vulnerato; quo magis sine ulla discordiarum suspitione apud hostes fuere. Deinde equum compactum ad fabre, confixumque ad muros movent, prænunciato Trojanis, uti cum summa religione susci- perent, Minervæ scilicet sacrum, dicatumque. Quare magna vis homi-

CARUM  
XI.

## NOTÆ.

vir vel homo, nisi exprimatur ut hic. Sic in amicus, familiaris, necessarius, servus, nuntius, socius.

<sup>57</sup> Quod sibi cum Antenore convenisset.] Et in eo fallebant, quod cum Antenore clam omnino alia pacti fuerant, quam quæ vulgo terebantur.

<sup>58</sup> Jovem summum.] Id est, Cœlum. Jurabant autem per cœlum, mare & terras, &c. Et alia quæquæ, in quibus esse aliquid sacri arbitrabantur.

<sup>59</sup> Ad Solem.] Ad Solem Orientem scilicet, reliquum autem ad Occidentem naves versus.

<sup>60</sup> Per medium transeunt.] De hoc more jam supra.

<sup>61</sup> In eadem verba.] De more scilicet; sacerdos enim præbat verba.

<sup>62</sup> Ne qua.] Ne qua via. Sic semper Dictys.

<sup>63</sup> Tabulatis.] Roboribus textis. Virgil.

<sup>64</sup> Fabricatorem operis.] Virgil. Et ipse doli fabricator Epeus.

<sup>65</sup> Ima qua sub pedibus erant, rotis, &c.] Sub pedibus rotas subjecerat. Virgil. 2. Æneid.

———— Pedibusque rotarum,  
Subjiciunt lapsus.

<sup>66</sup> Scilicet quo attractu.] Series, scilicet quo motus facilius foret attractu. Id est: Quo facilius attractu moveretur.

<sup>67</sup> Nullo exinde.] Quasi vero & ante sociorum discessum, post juratam pacem, quidam à Græcis vel vulnerati sint vel interfecti.

P

num portis egressa, <sup>68</sup> summa letitia, sacrificioque donum excipit, attrahitque propius moenia. Sed postquam magnitudine operis impediri per portas ingressum animadvertere, <sup>69</sup> consilium destruendorum de super murorum capiunt, neque quisquam secus præ tali studio decernebat. Ita inviolatum multo tempestatibus murorum opus, <sup>70</sup> Neptunique, ut perhibebatur, atque Apollinis maxima monumenta, <sup>71</sup> multo dilectu civium manibus dissolvuntur. Sed postquam major pars operis ejus dejecta est, consulto à Græcis intercessum, confirmantibus non sepalluros intra moenia induci equum, priusquam prædictum auri atque argenti pondus fusciperent. Ita intermissio opere, semiruptisque mœnibus, Ulysses <sup>10</sup> cunctos civitatis Trojanæ artifices, ad reficiendas naves conducit. Composita dein universa classe, ubi cuncta navigia instructa, & præmium perfolutum est, jubent nostris peragere incœpta. Itaque destructa murorum parte, <sup>72</sup> cum joco, lasciviaque induxere equum, fœminis inter se atque viris certatim attrahere festinantibus. Interim Græci ubi cuncta navi- <sup>15</sup>

CAPUT  
XII.

## NOTÆ.

terfecti: ridiculum hæc, & sui hic oblitus est Dictys.

<sup>68</sup> Summa letitia sacrificioque excipit.] Virgil.

————— Circum pueri innuptaque puella,  
Sacra canunt.

Sed de sacrificio nihil Virgil. Nisi de sacrificio ista capienda.

————— Orandaque Diva,  
Namina conclamant.

Item.

Nos delubra Deum miseri, quibus ultimus esset

Ille dies, festa velamus fronde per urbem.

Ita enim in sacrificiis.

<sup>69</sup> Consilium destruendorum de super murorum.] Virgil.

Dividimus muros & munia pandimus urbis.

<sup>70</sup> Neptunique & Apollinis.] Qui Laomedonti servientes, Trojæ muros condiderunt. Homer. Iliad. 4. Neptunum loquentem inducit.

————— Οἳ τ' ἔγχε' οὐδ' Ἀπείκων,  
Ἡ γὰρ Λαομείδην πολίστηρ ἀνέλεσται.

Quem murum ego & Phæbus Apollo  
Hæroi Laomedonti ædificavimus laborantes.

Idem tamen, Iliad. 4. ait solum Neptunum muros ædificasse, Apollinem vero regios greges pavisse. Quare Virgil. Neptuno tantum tribuit 9. Æneid.

————— An non viderunt moenia quondam,  
Neptuni fabricata manu, considerare in igues?

Et rursus Apollini 3. Georg.

————— Et Troja Cynobius auctor.

Sed cum Deorum opera ab Diis aliis, ne dum ab hominibus, destrui nefas esset, hominem à Diis operi actum, scribit Pindarus Olym. Odyss. 8. Ubi de Æaco.

Τὸν παῖς ὁ Λατῆς, Ὀδυσσεύς τε Πηνελόπεια,  
Ἰδὼν μάλιστα ἐπὶ τείχεσσι.  
Ταῦτά μ', ἐκείνους τε συνέργον  
Τείχεσσι. ἃ δ' ὅτι νῦν παρρωρῶν,  
Ὀρρωρῶν πολέμων,  
Πτολιπέρβοις ὁ μὲν χυμῶς,  
Λατῆρσι ἀμπεῦσσι καπνῶν.

Quæto filius Latona & Iate imperans Neptunus,

Quæto Ilium essent mœnibus coronaturi.

Advocaverunt cooperatorem

Æaci. Erat quoniam jato decretum.

Surgentibus belis,

Urbem vastatricibus in pugnis,

Vehementem exhalaturum fumum.

<sup>71</sup> Multo dilectu.] Studiose, φιλοφρόνως.

<sup>72</sup> Cum joco lasciviaque inducere equum

fœminis inter se.]

————— Circum pueri innuptaque puella,  
Sacra canunt, fœminisque manu contingere gaudet.

73 Incensus

bus imposita sunt, <sup>73</sup> incensis omnium tabernaculis <sup>74</sup> ad Sigeum secedunt, ibique noctem opperiantur: <sup>75</sup> fessis dein multo vino atque somno barbaris, <sup>76</sup> quæ utraque per lætitiæ securitatemque pacis intervenerant, <sup>77</sup> multo silentio ad civitatem navigant, servantes signum <sup>78</sup> quod igni elato Sinon, ad eam rem clam positus, sustulerat: moxque omnes postquam intravere moenia, divisim inter se civitatis locis, <sup>79</sup> ubi signum datum est, magna vi cadere eos quos fors objecerat, atque obtruncare <sup>80</sup> passim per domos atque vias, loca sacra profanaque, & si qui persenserant, priusquam armare se, <sup>81</sup> aut aliud pro salute capere quirent, opprimere: prorsus nulla requies stragis atque funerum, quum palam & in ore suorum liberi, parentesque magno inspectantium gemitu necarentur: moxque ipsi qui spectaculo <sup>82</sup> charissimorum corporum interfuerant, miserandum in modum interirent. Neque legnius per totam urbem incendiis gestum, <sup>83</sup> positis prius defensoribus ad domum Æneæ <sup>84</sup> atque Antenoris. Interim Priamus re cognita, ad aram Jovis ante ædi-

NOTÆ.

<sup>73</sup> Incensis omnium tabernaculis.] Notus militiæ mos, incendere tabernacula discessuros milites. Homer. Odyss. 8.

*Βάντες ἀπὸ πλεον πῦρ ἐν κλισίῃσι βυλόντες.*  
Euntes navigabant, igne tabernaculis injecto.

<sup>74</sup> Ad Sigeum secedunt.] Virgil. Ait Græcos se post Tenedo condidisse.

*Huc se provecili diserto in littore condunt.*

At Tenedos à Sigeo distabat LXXV. stad. Palæphatus vero, quem in equi historia sequi videtur Dictys, scribit Græcos se abdidisse in cavo quodam loco, qui locus etiam tum vocabatur, Ἀργίλοι λόχος, *Argivorum insidia.*

<sup>75</sup> Fessus dein multo vino.] Virgil.

*Invadunt urbem somno vinoque sepultam.*

<sup>76</sup> Quæ utraque.] Nempe vinum & somnus.

<sup>77</sup> Multo silentio.] Videtur ob oculos habuisse illud Virgil.

*Tacita per amica silentia Luna.*

<sup>78</sup> Quod igni elato Sinon.] De signo à Sinone elato nihil apud alios inveni. Virgil. tantum ait, duces equum delapsos statim portas pandisse, & ita socios accepisse.

*Caduntur vigilæ portisque patentibus omnes,*

*Accipiunt socios atque agmina conscia jungunt.*

Sed hoc ex Virgilio tamen immanitavit Dictys. Virgilius enim scribit non Sinonem clausum signum dedisse, sed contra classem Sinoni, ut rem perageret & claustra laxaret.

*Flammas quum regia puppis  
Extulerat, fatisque Deum infensus iniquis  
Inclusos utro Danaos & pinea furtim  
Laxat claustra Sinon.*

Virgilius quidem alicubi signum Græcis datum scribit ab Helena, non à Sinone.

*Flammam media ipsa tenebas  
Ingentem, & summa Danaos ex arce vocabas.*

Et si illud accipi aliter possit.

<sup>79</sup> Ubi signum datum est.] Certe deridiculus est Dictys, qui in ea trepidatione & strage signum expectatum crediderit.

<sup>80</sup> Passim per domos atque vias, loca sacra.] Virgil.

*Plurima perque vias sternuntur inertia  
passim  
Corpora, perque domos & religiosa Deorum  
Limina.*

<sup>81</sup> Aut aliud.] Consilium intelligo.

<sup>82</sup> Carissimorum corporum.] Corpora dicit, quod nos dicimus, *des personnes.* Ita Græci *σώματα.*

<sup>83</sup> Positis prius defensoribus ad domum Æneæ, &c.] Strabo refert, pellem pantheræ foribus tantum appensam fuisse.

<sup>84</sup> Ante adificiale confugit.] Adificiale pro ædificio sive regia Priami, elegantia  
P 2 hujas

ficiatē confugit, multique ex eo loco ad reliqua deorum templa: Cassandra in ædem Minervæ. Sed postquam univerfos qui in manus venerant fœde, <sup>85</sup> atque inultos obruncavere, occipiente luce <sup>86</sup> domum in qua Helena erat aggrediuntur. Ibi Menelaus Deiphobum, quem post Alexandri interitum Helenæ matrimonium interceptisse, supra docuimus <sup>87</sup> exsecratis primo auribus, brachiisque ablatis, deinde naribus, ad postremum truncatum omni ex parte, fœdatumque summo cruciatu necat. Dein Priamum Neoptolemus sine ullo ætatis atque honoris dilectu retinentem utraque manu, <sup>88</sup> ad aram jugulat. Ceterum <sup>89</sup> Cassandram Ajax Oilei è sacro Minervæ captivam abstrahit. Hoc modo consumptis cum civitate barbaris, deliberatio inita super his qui ab deorum aris auxilium.

## NOTÆ.

hujus sæculi. Aras ante fores ædium Græci habuerunt, notum ex comicis. *Jox. Merccr.* Aras illas habebant in media corte, sive in impluvio. Sic Virgil. de ara illa Priami.

*Ædibus in mediis, nudoque sub atheris axe,*

*Ingens ara fuit, juxtaque veterrima laurns,*

*Incumbens ara, atque umbra complexa penates.*

85 *Atque inultos obruncavere.*] Sic scribendum, non multos. Ita sæpe Veteres scriptores, qui fere semper in ea voce corrupti. Salust. *Dedecores inultique terga ab hostibus cadebantur.*

86 *Domum in qua Helena erat.*] Virgil. Scribit Helenam se in templo Vestæ abdidisse. Ita Æneas.

*Cum limina Vesta,*  
*Servantem & tacitam secreta in sede latentem,*

*Tyndarida aspicio.*

Sed antea Græci domum ejus aggressi fuerant circa mediam noctem; eisque ipsa Helena fores aperuerat. Sic enim Deiphobus, apud Virgil 6. *Æneid.*

*Tum me, confectum curis somnoque gravatum,*

*Infelix habuit thalamus, pressitque jacentem*

*Dulcis & alta quies, placidaque simillima morti.*

*Egregia interea conjux arma omnia tenuis*

*Emovet, & fidum capiti subduxerat ens.*

*Intra tecta vocat Menelaum, & limina pandit.*

*Scilicet id magnum sperans fore munus amanti,*

*Et famam extinguere veterum sic posse malorum.*

Homerus scribit Odyssei cum Menelao Ulysssem ad Deiphobi & Helenæ domum ascendisse:

*Αἰνὰ δὲ δὴν ἔπειτα ἐντὶ δῶματι Δειφόβοιο.*  
*Βιπύου γὰρ ἄρα τοῦ ἀνδρὸς Μενελάου.*

*Sed Ulysssem ad domum Deiphobi*

*Ascendisse tanquam Mariem cum eximio Menelao.*

87 *Exsecratis primo auribus.*] Virg. lib. 6.

*Atque hic Priamidem, laniatum corpora toto,*

*Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora.*

*Ora manusque ambas, populataque tempora raptis*

*Auribus & truncas inhonesto vulnere naves.*

Solus Dares scribit, Deiphobum à Palamede in pugna occisum.

88 *Ad aram jugulat.*] Prius occiso Polite, in ipsius parentis conspectu. Virgilii 2. *Æneid.*

*Hac dicens, altaria ad ipsa tramentem*

*Traxit, & in multo lapsantem sanguine nati.*

*Implicuitque comam laeva, dextraque coruscum,*

*Extensis ac lateri capulo tenus abdidit ens.*

89 *Cassandram Ajax Oilei.* &c.] Virg. 2. *Æneid.*

*Rece-*

vita imploraverant: decretumque ab omnibus, uti per vim avulsi necarentur: tantus dolor injuriæ, & ob id studium exstinguendi Trojani nominis inceserat. Ita comprehensi qui cruciatum prædictæ noctis subterfugerant, trepidantes ac vice pecorum interficiuntur. Dein more belli, 5 per templa ac semivitas domos, populatio rerum omnium, & per dies plurimos ne quis hostium evaderet, studium inquirendi. <sup>90</sup> Interim ad coacervandum auri atque argenti materiam alii ad opportuna loca destinantur, & alii ob preciosam vestem. Igitur ubi satias Trojani sanguinis tenuit, & urbs incendiis complanata est, initium solvendæ per prædam 10 militiæ capiunt, primo à captivis feminis, puerisque adhuc imbellibus. Itaque ex his prima omnium Helena sine sorte Menelao conceditur: dein <sup>91</sup> Polyxena suadente Ulyssæ, per Neoptolemum Achilli inferias missa: <sup>92</sup> Agamemnoni Cassandra datur, postquam forma ejus captus, quin palam desiderium fateretur, dissimulare nequiverat: 15 <sup>93</sup> Ætram & Clymenam, Demophoon atque Achamas habuere: <sup>94</sup> reliquorum fors agi cœpta, atque <sup>95</sup> Neoptolemo Andromacha, (<sup>96</sup> adjunctis postquam id evenerat filiis ejus in honorem tanti ducis) <sup>97</sup> Ulyssæ

NOTÆ.

*Ecce trahebatur passis Priameia virgo*  
*Crinibus à templo Cassandra, adytisque*  
*Minerva,*  
*Ad cælum tendens ardentia lumina frustra*  
*Lumina, nam teneras arcebant vincula*  
*palmas.*  
<sup>90</sup> *Interim ad coacervandum.]* In opportunis locis dispositi fuere custodes qui simul divitias servarent, &c. Virgil.  
*Et jam porticibus vacuis, Junonis asylo,*  
*Custodes lætæ Phoenix & divus Ulysses*  
*Prædam asservabant: huc undique Troia*  
*gaza*  
*Incensæ erepta adytis, mensaque Deorum*  
*Cratereisque auro solidi, captivæque vestis*  
*Congeritur.*

Quidam Codd. habent, *ad coercendum;* quæ lætæ defendi potest.

<sup>91</sup> *Polyxena suadente Ulyssæ.]* Alii fere omnes scriptores tradunt, umbram Achillis vel vocem ex ejus sepulchro exeuntem, sibi immolari Polyxenam petiisse. Euripid. Lycoph. Ovid. &c. Verum Philostratus & Tzetzes in Lycoph. scribunt Polyxenam Achillis mortem sic ægre tulisse, ut sibi super ejus tumultu violentas manus intulerit.

<sup>92</sup> *Agamemnoni Cassandra.]* Postea eam eum Agamemnone occidit Clytemnestra.

Homerum Odyss. λ. ubi Agamemnon ait.

Οὐδ' ἔργα πύττω δ' ἤκουσ' ὅππῃ Πριάμοιο θυγα-  
τρὸς

Κασσάνδρης, τὴν δ' αἶψα Κλυταιμνήστρῃ δόλο-  
μυης

Ἀμφ' ἱμοῖ.

*Massiffimam autem audiui vocem Priami*  
*filia*

*Cassandra, quam occidis Clytemnestra do-*  
*loja*

*Prope me.*

<sup>93</sup> *Ætram & Clymenam.]* De iis superius dictum, Æthra avia erat Acamantis & Demophoontis, Thesæi mater.

<sup>94</sup> *Reliquorum fors agi cœpta.]* Puto rescribendum, *reliquarum.* Adhuc enim de sorte fœminarum.

<sup>95</sup> *Neoptolemo Andromacha.]* Læsches in parva Iliade:

Ἀντὶρ Ἀχιλλῆος μεταθήκη Φαίδιμος ἦες.

Ἐκ θοῖν ὄλοχον κατὰ γὰρ κοίλας ἐπὶ νῆας.

*Verum Achilles generosi inclitus filius*

*Hectoris uxorem ducis cavas ad naves.*

<sup>96</sup> *Adjunctis.]* Jam supra probavimus, Andromacham ex Hectore Astyanactum tantum suscepisse, quem Pyrrhus, sive ut alii volunt Ulysses, de turri præcipitavit.

<sup>97</sup> *Ulyssæ Hecuba.]* Hygin. fab. 3. *Ulysses Hecubam Cissii filiam, vel ut alii auctores*

Hecuba obvenēre. Haecenus nobilium foeminarum <sup>98</sup> cessere servitia. Alii, ut quemque fors contigerat, praedam aut ex captivis, quantum pro merito distribuebatur, habuere. Interim <sup>99</sup> super Palladio ingens certamen inter se ducibus exortum, Ajace Telamonio expostulante in munus sibi, pro his quae in singulos universosque virtute atque industria sua contulerat. Quare coacti pene omnes, simul uti ne laederetur animus tanti viri, cujus praecleara facinora vigiliaeque pro exercitu, in animo retinebant, concedunt Ajaci, contradicentibus solis omnium Diomede atque Ulyssae; sua quippe opera insinuantibus id ablatum: contra Ajax affirmare, non labore aut virtute eorum rem gestam: Antenorem namque <sup>10</sup> contemplatione communis amicitiae, abstulisse. Tum Diomedes honori ejus per verecundiam concedens, a certamine destitit. Igitur Ulysses cum Ajace summa vi contendere inter se, atque invicem industriae meritis expostulare, adnitentibus Ulyssi Menelao atque Agamemnone, ob servatam paullo ante opera sua Helenam. <sup>1</sup> Namque post captum Ilium <sup>15</sup> Ajax recordatus eorum quae tantis tempestatibus propter mulierem perpassi, expertique essent, primus omnium interfici eam jussit: jamque approbantibus consilium Ajacis multis bonis, Menelaus amorem conjugii etiam tunc retinens, singulos ambiendo orandoque ad postremum perfecerat, uti intercessu Ulyssis, Helena incolumis sibi traderetur. <sup>2</sup> \* Itaque <sup>20</sup>

## INTERPRETATIO.

\* Igitur quasi iudicio, utriusque merita perpendentes, qui adhuc etiam bellum in manibus haberent, & undique multos inimicis gentibus circumdarentur, Ulyssi Palladium tribuunt, neglectis viris strenuis, contemptisque Ajacis factis eximiiis, & oblitterata distributione per exercitum frumenti quod ex Thracia adportarat.

dium tribuunt, neglectis viris strenuis, contemptisque Ajacis factis eximiiis, & oblitterata distributione per exercitum frumenti quod ex Thracia adportarat.

## NOTAE.

dicunt Dymantis, Priami uxorem Hectoris matrem, in servitutem cum duceret, illa in Hellepontum mare se praecipitavit.

98 Cessere servitia.] Sic Virgil.

Es patrio Andromachen iterum cessisse marito.

99 Super Palladio.] Idem Suidas & Cedrenus. Verum Homerus, Sophocles & alii omnes tradunt, Ajacem & Ulysssem non de Palladio, sed de armis Achillis contendisse.

1 Namque post captum Ilium.] Nusquam alibi istud reperias. Sed æquum est oculatum testem quædam addere, quæ apud auritos tantum frustra quæras. Ego vero existimo, istud ex ipso Virgilio nostrum expressisse: is enim scribit, 2. Æneid. ipsum Æneam de morte Helenæ cogitasse, sed à Venere alio abductum fuisse.

Exarsere ignes animo, subit ira cadentem

Ulyssis patriam & sceleratas sumere poenas.

Item:

Extinxisse nefas tamen, & sumpsisse meritis

Laudabor poenas, animumque expleto juvabit.

Ulyssis flamma, & cineres satiasse meorum.

2 Itaque uti iudicia amborum merita.] Satis intricata tota hæc periodus. Ait Dictys Græcos, quasi iudicio utriusque Ajacis & Ulyssis merita pensarent, quippe qui & bello adhuc & inimicis circumquaque nationibus circumdarentur, Ulyssi tamen Palladium tribuisse; spreto egregiis facinoribus Ajacis & oblitterata distributione per

uti iudicio amborum merita spectantes, <sup>3</sup> quæis etiam nunc bellum in manibus atque hostiles multæ nationes circumstrepent, nullo dilectu viro-  
rum fortium, spretisque Ajacis egregiis facinoribus, ac frumenti quod ex Thracia advexerat, per totum exercitum distributione, Ulyssi <sup>CATUT</sup>  
5 Palladium tradunt. Quare cuncti duces, qui memores virtutum Ajacis, <sup>XVI.</sup>  
nihil præferendum ei censuerant; quique secuti gratiam Ulyssis, impu-  
gnaverant talem virum <sup>4</sup> studio in partes discedunt. Interim Ajax in-  
dignatus, & ob id victus dolore animi, palam atque in ore omnium  
vindictam se sanguine eorum à quibus impugnatus esset, exacturum de-  
10 nunciat. Itaque ex eo Ulysses, Agamemnon, & Menelaus custodiam  
sui agere, & quo tutiores essent, summa vi vigilare. At ubi nox ade-  
rat, discedentes uno ore omnes lacerare utrumque regem, neque absti-  
nere meledictis; quippe quibus magis <sup>5</sup> libido desideriumque in femina,  
quam summa militiæ potiora forent. At lucis principio, Ajacem in me-  
15 dio exanimem offendunt: perquirentesque mortis genus, animadvertere  
ferro interfectum. Inde ortus per duces atque exercitum tumultus in-  
gens, ac dein seditio brevi adulta, quum ante jam Palamedem virum  
domi belloque prudentissimum, <sup>6</sup> nunc Ajacem inclytum tot egregiis  
pugnis, atque utrosque insidiis eorum circumventos iugemiserent.  
20 Ob quæ supradicti reges veriti, ne qua vis ab exercitu pararetur, intus  
clausi firmatique per necessarios manent. Interim Neoptolemus advecta  
ligni materia, Ajacem cremat: reliquiasque urnæ aureæ conditas <sup>7</sup> in  
Rhoeteo <sup>8</sup> sepeliendas procurat, brevique tumulum exstructum conse-

## NOTÆ.

per totum exercitum firmanti, quod ex Thracia adduxerat. In iudicio autem rem transactam fuisse, ostendit Homer. Odyss. 8. ubi Achill.

Οἷον δ' Αἰάτωρ ψυχὴ Τελαμωνιάδου  
Νόστον ἀφίσταται κεκλονόρη σπῆκα νύκας  
Τῶ μιν ἔγωγε νίκησσι διαζώω. Πρὸς γὰρ ἡνυσ-  
Τεύχεσσι αἰμὴν Ἀχιλλεύ. Ἐθνος δὲ πόλιν αἰ-  
μύττω.

Πᾶσι δὲ Τρώων δίκτυον ἐν Πάριος Ἀθήν.

Sola autem Ajacis anima Telamoniada  
Scorsum stabat, irata propter victoriam  
Qua eum vici judicatus apud naves  
Armis super Achillis, proposuit autem ve-  
neranda mater,  
Nilii vero Trojanorum judicant & Pallas  
Minerva.

Vide Sophocl. Ovid. & alios.

<sup>3</sup> Quæis etiam nunc bellum in manibus.]  
Iracunde & ironice hæc dicit Diæty, qui  
Græcos irridet, quod Ulyssi Palladium tra-  
dant, cum adhuc bello circumfontent, &  
hostibus undique circumdantur, &c.

<sup>4</sup> Studio.] Brigue. Virgil.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus.

<sup>5</sup> Libido desideriumque in femina.] Bar-  
bare loquitur Diæty.

<sup>6</sup> Nunc Ajacem inclytum.] Suspiciantur enim per eos Ajacem interfectum fuisse, qui tamen se ipsum occidit. Homer. Sophocl. Ovid. &c. tamen Dares Phrygius scribit. Ajacem à Paride vulneratum interiisse. Ita & Scholistas Sophoclis.

<sup>7</sup> In Rhoeteo.] Trojæ promontorio, si-  
ve tumulo, ubi urbs etiam fuit Rhoetejum dicta. Strab. lib. 13. Sequitur Rhoetejum, urbs tumulo insita, eique contiguus litorea arena tumulus, Ajantejum quasi Ajacentum. Ubi monumentum est Ajacis & statua. Hanc cum sublatam Antonius in Ægyptum trans-  
lisset, eam rursus Augustus Rhoetenfibus red-  
didit, ut & multis aliis facit. Plinius tamen, lib. 5. cap. 30. ait Ajacem prope Sigæum sepultum fuisse.

<sup>8</sup> Sepeliendas procurat.] Neoptolemo id noster tribuit, quod Sophocles verisimilius Teucro.

<sup>9</sup> Clam.



crat in honorem tanti ducis. Quæ si ante captum Ilium accidere potuissent, profecto magna ex parte promotæ res hostium, ac dubitatum de summa rerum fuisset. Igitur Ulysses veritus vim offensi exercitus, <sup>9</sup> clam Ismarum aufugit: atque ita Palladium apud Diomedem manet. Ceterum post abscessum Ulyssis, Hecuba quo servitium morte solveret, multa ingerere maledicta, imprecarique infausta omina in exercitum: quare motus miles, <sup>10</sup> lapidibus obrutam eam necat, sepulchrumque <sup>11</sup> apud Abydum statuitur, appellaturque <sup>12</sup> Cynossema, ob linguæ proterviam impudentemque petulantiam. Per idem tempus <sup>13</sup> Cassandra deo repleta, multa in Agamemnonem adversa prænunciat: insidias quippe ei ex occulto, eademque domi <sup>14</sup> per suos compositam: præterea <sup>15</sup> universo exercitui profectionem ad suos incommodam, exitialemque. Inter quæ Antenor cum suis Græcos orare, omitterent iras, atque <sup>16</sup> urgente navigii tempore in commune consulant. Præterea omnes duces ad se epulatum deducit: ibique singulos quam maximis donis replet. Tunc Græci <sup>17</sup> Æneæ suadent, secum uti in Græciam naviget. Ibi namque ei simile cum ceteris ducibus jus regni eamdemque potestatem fore. Neoptole-

## NOTÆ.

<sup>9</sup> *Clam Ismarum aufugit.*] Ipse Ulysses, apud Homer. Odyss. 1 narrat se à Troja profectum, ventis Ciconibus appulsum ad Ismarum.

Γλίσθην με φέρον αἴεμα· Κικόνες· πύλασιν Ἰσμάριον.

*Ab Illo me ferens ventus Ciconibus admo-  
vis ad Ismarum.*

Cicones autem Thraciæ populi, ad Hebrum fluvium; ubi urbs Ismarus prope Scœnum fluvium sita, è regione Mæroæ.

<sup>10</sup> *Lapidibus obrutam eam necat.*] Alii scribunt, Hecubam se in mare præcipitasse: alii à Polymnestoris militibus lapidibus obrutam.

<sup>11</sup> *Apud Abydum.*] Alii in Chersoneso ponunt; alii in Sigæo.

<sup>12</sup> *Cynossema.*] Latine diceret, canis monumentum.

<sup>13</sup> *Cassandra deo repleta.*] Hæc ex Lycophrone mutatus est Dictys. Apud quem Cassandra Græcis ventura denuntiavit.

<sup>14</sup> *Per suos.*] Clytemnestram uxorem suam.

<sup>15</sup> *Universo exercitui.*] Hæc ex Homero adumbrata videntur, apud quem Nestor ait, Odyss. 7.

Ἐνὶ δὲ τῷ εὐρείῳ· Θείῳ δ' ἐκείνῳ Διὶ  
καὶ τότε δὴ ζῆς λυγρὸν εἰς ἄριστ' ἐμάτην  
ῥόον.

Ἀργείοις, ἐπεὶ ἔπ' ἐμήμοις ἐδὶ δίκαιοις  
Πάπτος ἴστω. Τῷ σφίον πολὺς κακὸν εἶπεν  
ἐπίστων.

Μῆτις· ἐξ ὁλοῦς Γλαυκῶπιδος ὀφθαλμοπατρὸς  
Ἀβυρινίης in navibus. Deus autem dispersit  
Græcos.

*Et tunc certe Jupiter tristem in mente machinabatur reditum.*

*Græcis, nam neque prudentes neque justii  
Omnes erant. Ideoque ipsorum plures ma-  
lum fatum consecuti sunt.*

*Ira ex perniciofa Minerva patrima.*

<sup>16</sup> *Urgente navigii tempore.*] Nempe quia jam hyems ingruerat, ut infra ipse innuit, veriti ne per moram intervenit hyemis, qua ingruerat, à navigando excluderentur. Et hic eos sequitur Dictys, qui autumno captum Ilium dicunt; inter quos fuisse videtur Servius, qui scripsit; & sciendum est septima luna captam esse Trojam. Sed cum aliis errat Dictys, nam Trojæ excidium accidit finire vère, ut in præfatione ex Scaligero demonstratum. Navigii autem tempus dicit noster, pro tempore navigationis.

<sup>17</sup> *Secum uti in Græciam naviget.*] Quidam scribunt Æneam Neoptolemo captivum

mus<sup>18</sup> filios Hectoris Heleno concedit: Præterea reliqui ducēs auri atque argenti quantum singulis visum est. Dein consilio habito decernitur, uti per triduum funus Ajacis publice susciperetur. Itaque exactis his diebus, cuncti reges<sup>19</sup> comam apud tumulum ejus deponunt.<sup>20</sup> Atque exinde contumeliis Agamemnonem, fratremque agere, eosque non Atridas, sed Plisthenidas,<sup>21</sup> & ob id ignobiles appellare. Quare coacti, simul uti odium sui apud exercitum per absentiam leniretur, orant uti sibi abire ē conspectu eorum sine noxa concedant. Itaque consensu omnium primi navigant, deturbati expulsiq; à ducibus.<sup>22</sup> Ceterum Ajacis filii Æantides Glaucæ genitus, atque Eurysaces ex Tecmessa Teucro traditi. Dein Græci veriti ne per moram intervntu hyemis, quæ ingruerat, à navigando excluderentur, deductas in mare naves, remigibus reliquisq; nauticis instrumentis complent. Atque ita cum his quæ singuli<sup>23</sup> præda multorum annorum quæsierant, discedunt. Æneas apud<sup>15</sup> Trojam manet, qui post Græcorum profectiōem cunctos<sup>24</sup> ex Dardano,

CAPUT  
XVII.

## NOTÆ.

captivum datum, & in Pharsaliā adductum. Lescbes, in parva Iliade.

Αὐτὸν τ' Ἀργύροιο κλυτὸν γένος ἱπποδάμοιο  
Αἰείαν, οὗ ἱκανοὶ ἰοῦντο ποταμὸν ἔχοντες  
Ἐν πύργῳ Δαναῶν ἀγέρῳ γέρας ἔχοντες ἄλλων.

*Ipsūque Anchisæ inclytum filium eques-  
tris*

*Æneam in naves ascendere fecit, per mare currentes*

*Super omnes Græcos sortitus præmium exitum.*

Sed postea, occiso Neoptolemo ab Oreste, Æneas liber factus Macedoniam, & inde Italiam petiit. Alii aiunt Æneam, paulo antequam Troja caperetur, in Idam montem se contulisse; Sophocles, in Tragedia *Laocoon*, referente Halicarnassæo, lib. 1. & inde tertio anno post Italiam navigasse. Alii rursus scribunt, Æneam mansisse in Phrygia, ibique diu regnasse. Alii tandem aliter. Sed nimis longum esset ea omnia hic inferere; quare adi, si lubet, doctissimos Meziriaci commentarios, in Epist. Ovid.

<sup>18</sup> *Filios Hectoris Heleno concedit.* Sed ipse Neoptolemus Helenum captivum abduxit, eique postea Andromachen Hectoris concessit, cum Hermionem peteret. Ipsa Andromacha, apud Virgil.

*Qui deinde secutus  
Ledaam, Hermionem Lacedæmonisq; hy-  
menæos.*

*Me famulam famuloque Heleno transmisit habendam.*

Virgilio consentit Justinus, qui scribit vivente Pyrrho Helenam Andromachum accepisse; cum alii omnes uno consensu tradant, eam post Pyrrhi mortem Heleno cessisse.

<sup>19</sup> *Comam apud tumulum.* De quo more, jam supra.

<sup>20</sup> *Atque exinde contumeliis Agamemnonem fratremque.* Hæc omnia contra veterum sententiam & auctoritatem Dictys protulit. Scribit Homer. *Odyss. γ.* post capram Trojam Menelaum & Agamemnonem verbis inter se contendisse, cum ille Græcos omnes se se navigationi juberet accingere, hic vero eos adhuc ibi morari imperaret, usque dum ipse hec-tombis Minervæ sacrificasset; & dimidiam Græcorum partem cum Menelaq; navigasse, reliquam cum Agamemnone Trojæ mansisse. Plura vide, ibid.

<sup>21</sup> *Et ob id ignobiles.* Vide quæ de Plis-thene superius dicta sunt.

<sup>22</sup> *Ceterum Ajacis filii Æantides atque Eurysaces.* De Æantide Ajacis filio nihil adhuc apud alios comperi. Eurysacis meminit Eustath. in Iliad. λ.

<sup>23</sup> *Præda multorum annorum quæsierant.* Præda est sexti casus. *Præda quæsierant.* Id est, prædando quæsierant.

<sup>24</sup> *Ex Dardano.* Dardanus & Dardanum urbs fuit, ab Abydo distans LXX. stadiis. Sed hic opinor Dardanum dixit, pro regione Dardaniæ.

Q

25 Ex

atque <sup>25</sup> ex proxima peninsula adit, orat uti secum Antenorem regno  
exigerent. Quæ postquam praverſo de ſe nuntio, Antenori cognita  
ſunt, regrediens ad Trojam, imperfecto negotio aditu prohibetur. Ita  
coactus cum omni patrimonio à Troja navigat, <sup>26</sup> devenitque ad mare  
Adriaticum, multas interim gentes barbaras præterveſtus. Ubi cum his  
qui ſecum navigaverant civitatem condit, <sup>27</sup> appellatam Corcyram Mel-  
lanam. Ceterum apud Trojam poſtquam fama eſt, Antenorem regno  
potitum, cuncti qui bello reſidui, nocturnam civitatis cladem evaſerant,  
ad eum confluunt, brevique ingens coalita multitudo: tantus amor er-  
ga Antenorem, atque opinio ſapientiæ inceſſerat: fitque princeps ami-  
citæ ejus <sup>28</sup> rex Cebrenorum Oenideus. Hæc ego Gnoſius Dictys,  
comes Idomenei conſcripſi, oratione ea quam maxime inter tam diverſa  
loquendi genera conſequi ac comprehendere potui, <sup>29</sup> litteris Punicis,  
ab Cadmo Danaoque traditis. Neque ſit mirum cuiquam, ſi quamvis  
Græci omnes, diverſo tamen inter ſe ſermone agunt, quum nenoſ qui-  
dem unius ejuſdemque inſulæ, ſimili lingua, <sup>30</sup> ſed varia permixtaque  
utamur. Igitur ea quæ in bello eveniſſe Græcis ac Barbaris, cuncta  
ſciens, <sup>31</sup> perpeſſuſque magna ex parte, memoria edidi. De Antenore  
ejuſque regno quæ audieram, retuli. Nunc reditum noſtrorum narrare  
juvat.

20

## NOTÆ.

<sup>25</sup> *Ex proxima peninsula.]* Nescio ſane  
quam hic peninſulam cogitet Dictys, niſi  
ipſam Chersonesum intelligit.

<sup>26</sup> *Devenitque ad mare Adriaticum.]* Cer-  
te noſter audierat Antenorem mare Adria-  
ticum deveniſſe. Sed cum hoc nimis tritum  
& vulgare videretur, ipſe maluit Anteno-  
rem Trojæ retinere, & Æneam in mare  
Adriaticum deducere.

<sup>27</sup> *Appellatam Corcyram Melaniam.]* Cor-  
cyra Melana, id eſt, Corcyra nigra, in-  
ſula maris Adriatici ante Illyricum, in qua  
urbem à Cnidius conditam, reſert Strabo,  
lib. 7.

<sup>28</sup> *Rex Cebrenorum Oenideus.]* Cebreni  
vel Cebrenia regio in Troade ad Scaman-  
dram, de qua fuſe Strabo, lib. 13. alibi.  
Hæc erat ſub ditione Priami, unde igitur  
repente rex iſte Oenideus? Aut ubi tam diu  
deliruit?

<sup>29</sup> *Litteris punicis ab Cadmo Danaoque.]*  
De litteris Punicis abunde dictum eſt in  
epiſtola Q Septimii. Sed nota hic Dictya  
earum auctorem cum Cadmo Danaum  
dicere, ipſumque Septimium ſcribere, eas  
auctoribus Cadmo & Agenore frequen-  
tas. Quod nuſquam alibi legere eſt, cum  
uno conſenſu fere omnes tradant, ſolum  
Cadmum primum earum inventorem  
 fuiſſe.

<sup>30</sup> *Sed varia permixtaque utamur.]* Va-  
ria & permixta lingua uſos fuiſſe Creten-  
ſes, fidem faciunt vocabula quædam anti-  
qua, quæ apud Hoſychium & alios legere  
eſt.

<sup>31</sup> *Perpeſſuſque magna ex parte.]* Ex  
Virgil.

Quæque ipſa miſerrima vidi  
Et quorum pars magna fui.

DICTYS



# DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROJANO.

## LIBER SEXTUS.

**P**OSTQUAM impositis, quæ singuli bello quæſiverant, <sup>CAROT</sup>  
 pascendere ipsi, solutis <sup>1</sup> anchoralibus navigant: dein à <sup>L</sup>  
 puppi secundante vento, paucis diebus pervenere <sup>2</sup> ad  
 Ægeum mare: ibi multa imbris ventisque, & ob id  
 5 sæviente mari indigna experti, passim uti fors tulerat, dispa-  
 rantur. In queis Locrorum classis, perturbatis per tempestatem of-  
 ficiis nautarum, & inter se implicatis, ad postremum <sup>3</sup> fulmine com-  
 minuta, aut incensaque est: & rex Locrorum Ajax, postquam natando  
 evadere naufragium enisus est, alique tabulis aut alio levamine fluitan-  
 10 tes, postquam ad Eubœam devenere, <sup>4</sup> Chæradibus scopulis appulsi

### NOTÆ.

<sup>1</sup> *Anchoralibus.*] Subauditur, funibus.

<sup>2</sup> *Ad Ægeum mare.*] Atqui totum illud  
 mare, Græciam ab Asia dividens. Ægeum  
 dictum. Sed tamen hic proprie locutus est  
 Dictys. Nam primum vere Ægeum mare  
 pars illa dicta est, quæ frequentibus insu-  
 lis conspersa. Et ita hic locus intelligen-  
 dus.

<sup>3</sup> *Fulmine comminuta & incensa est.*] Vide Hyginum, fab. 1. 6. qui tamen ipsum  
 Ajacem fulmine occisum dicit.

<sup>4</sup> *Chæradibus appulsi pereunt.*] I. Scopu-  
 lis è regione Eubœæ juxta Caphareum, à  
 quo Capharides dicti. Chæradas autem  
 eos noster vocat. Lycophronem sequutus,  
 χοιράδες δ' ἐφαρδύς. *Chæradibus insidentes.*  
 Ubi Scholiastes, χοιράδες αἱ ὕψαλοι λέγονται  
 πέτραι. Gyras vocat Homerus, quem hic  
 Dictys sequutus est. Sic enim, Odyss. β.  
 de Ajace.

Γυρῆν μὲν πρῶτον Ποσειδάων ἐπέλασσε,  
 Πέτρῃσι μεγάλῃσι, καὶ ἰσοπέδοις θαλάσσης,  
 Καὶ οὐκ ἐκφυγε κήρυξ, καὶ ἐχέμεν περὶ  
 Δ' ὅλῳ,  
 Εἰ μὴ περιφύλλοι ἵππας ἱσάλα, καὶ μέγ'  
 αἰάδα,  
 ὅτ' ῥ' αἰέκηθ' ὅτ' οὐκ ὄντο μέγας λαῖμαρ θη-  
 λώσσης,  
 Τῷ δὲ Ποσειδάων μέγαν' ἔκλυεν ἀνδραγατῆς,  
 Λύτικ' ἵππιται τεύχουσιν ἰλὼν χερσὶ σπινθήρεσσιν,  
 Ἡλῆσσε Γυρῶν Πέτρῃσι, δαπὶ δ' ἐχέουσι αὐ-  
 τῶν,  
 Καὶ τὸ μὲν αὐτοῖσι μέγιστον, τὸ δὲ σφύζον ἴμα-  
 ρισι πάντα.  
 Τῷ δ' ἵλας τὸ πρῶτον ἐφαζέμεν μὲν αἰά-  
 δην.  
 Τὸν δ' ἐφύρει κατὰ πάντα αἰπύροισιν κυρταῖ-  
 σιν.  
 Ὡς δ' ὁ μὲν ἴπ' ἐπέλασσε, ἵππῃ πῖον ἀλμυρὸν  
 ἔδωκε.

Q 1

Id

pereunt : eos namque re cognita <sup>5</sup> Nauplius ultum iri cupiens Pala-  
 medis necem , per noctem igni elato ad ea loca deflectere , tanquam  
 ad portum coëgerat . Per idem tempus <sup>6</sup> Oeax Nauplii filius , Pala-  
 medis frater , cognito Græcos ad suos remeare , Argos venit : ibi Ægia-  
 lem atque Clytemnestram falsis nunciis adversum maritos armat , præ-  
 dicto ducere eos ex Troja uxores , prælatas his : Præterea <sup>7</sup> addidere ea,  
 queis mobile sua natura muliebre ingenium magis adversum suos  
 incenderetur . <sup>8</sup> Ita Ægiale advenientem Diomedem , per cives adi-

CAPUT  
I.

N O T Æ.

Id est.

Ad Gyra quidem primum Neptunus eum  
 appulsi,

Petras ingentes, & servavit è mari;

Et sane effugisset mortem, quamvis invi-  
 sus Palladi,

Disimpium dictum protulisset, propter quod  
 graviter latus est.

Dixit enim, invitis diis se effugere fluctus  
 maris.

Illum Neptunus magna auditis jactan-  
 tem,

Statim demde tridenti arrepto manu for-  
 ti,

Percussit Gyream petram, absciditque ip-  
 sam,

Et pars quidem illic mansit, pars autem  
 incidit mari,

Super quam Ajax primum infidens, gra-  
 viter latus est,

Illumque destruxit in mare ingens unda-  
 sum.

Sic ille quidem ibi periit, postquam bibit  
 falsam aquam.

Homerum ad verbum pene descripsit Ly-  
 cophron, qui Ajacem, propter variam ja-  
 ctantiam, vocavit,

Κόκυρα κομπάζοντα κοψυχόμενος ἑρόμενος.

Cuculum, jactantem varias minas.

<sup>5</sup> Nauplius ultum iri cupiens.] Redeun-  
 te à Troja viatrice classe, Nauplius in Ca-  
 phareo promontorio ignes accendit, ut in  
 scopulos eam pertraheret. Euripid. in He-  
 lena.

Πῶδας δὲ πυρσίστας  
 Φλογεὺς εἰλας αἰεφίρυκας  
 Εὐβοίαν εἰλ' Ἀχαιῶν  
 Μοέωνος αἶψα, πίστεως  
 Καφηρεῖας ἰμβραλὸν  
 Αἰγιάλειος εἰαλίους αἰκταῖς  
 Δολίον ἄτιτον λάμψας.

Multos autem, accendens  
 Flammæam facem, in circumflua  
 Eubœa sustulit Gracorum  
 Uicis vir, petris  
 Caphareis injiciens  
 Ægeisque marinis scopulis  
 Dolosam facem lucens.

Et Lycophron.

Ὅταν κίχη βαρεῖντας ἐν μέσῃς ἄλυσιν  
 Λαμπύρας φάειν τὸν παρθένου σκότους  
 Σίτης, ἀγρύπνη σὺς καθύμνου τίχνη.

Quando capus gravatos ex crapula ducens  
 Facem lucebit ducem tenebrarum  
 Noxius, vigili incumbens fraudi.

6 Oeax Nauplii filius, &c.] Hoc etiam  
 ab ipso Nauplio factum, describit Tzet-  
 zes, in Lycoph. Περιπλάνοι λοιποὶ τῆς χῆ-  
 ρος τὰς Ἐλπίδας περιεκύκασεν τὰς τῶν Ἑλ-  
 λήνων γυναῖκας μοιχεύσθην Κλυταιμνήστῃ  
 τῇ τῷ Ἀχαιῶνιστον Αἰγιάλειον. Αἰγιάλειον  
 τὸν Διομήδης Σθενίλην, Μυθίων δὲ τὸν  
 Ἰδομένην τὸν Διόκωτον, &c. Circum na-  
 vigans Græcia regiones, Gracorum mulieres  
 adulteras fecit: Agamemnonisq; Clytem-  
 nestram ab Ægisto corrumpi, Ægialeam  
 Diomedis ab Sthenela, Medeam Idomenei à  
 Leucone.

7 Addidere ea.] Sed de Oeace tantum  
 loquitur. Quomodo igitur, addideret opti-  
 me Jux. Mercer. addere.

8 Ita Ægiale advenientem Diomedem.]  
 Historia petenda est ex Lycophrone, ubi  
 Scholiastes hæc habet: Διομήδης μετὰ τῶν  
 τῷ Ἰλίου πόρῃσι καταπλευσας εἰς Ἀργεῖν  
 τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καὶ εὗρεν τὸν ἑαυτοῦ  
 γυναικὶν Αἰγιάλειον στυφνομεροδὸν Κομήτην  
 τῷ ἡμῶν Σθενίλῃ, ὃς τὸν ἑαυτοῦ ἐν τῇ Τροίᾳ  
 τῶν Αἰγιστῶν, καὶ μέλλον τὸν ἑαυτοῦ  
 αὐτῆς Αἰγιάλειος ἀναρῆσαι, τίπτε μὲν εἰς  
 τὴν τῆς Ἀργείας Ἡῆρας βορρῶν καταφυγὰν  
 ἐνέστη.

tu prohibet: Clytemnestra per <sup>9</sup> Ægisthum adulterio sibi cognitum, <sup>10</sup> Agamemnonem insidiis capit, eumque interficit: brevique denupta adultero, Erigonem ex eo edit. <sup>11</sup> Interim Talthybius Orestem Agamemnonis filium manibus Ægisthi ereptum, <sup>12</sup> Idomeneo, qui apud Corinthum agebat, tradit. <sup>13</sup> Eo Diomedes expulsus regno, <sup>14</sup> & Teucer prohibitus Salamina à Telamone, quod fratrem insidiis circumventum non defendisset, conveniunt. <sup>15</sup> Interim Mnestheus cum Æthra & Clymena filia ejus ab Atheniensibus recipitur: Demophoon atque Achamas foris manent. Ceterum ubi plures eorum qui evaserant, apud Corinthum fuere, cavent, uti juncti inter se, singula aggredierentur regna,

## NOTÆ.

*οὐκ ἔστιν. Ὑπερὶ δὲ τῆς Ἰταλίας ὄρετο εἰς τὸ  
Δαυνίαν ἰθὺς βάρβαρον ἢ ἰθασιόδοτον Δαυνίαν.  
Diomedes, post captum Ilium Argos rever-  
sus, patriam suam, uxorem Ægialen à Co-  
meten Stheneli filio corruptam invenit, ira  
Veneris, quam ipse in Troja vulneraverat.  
Et cum jam futurum esset ut ab ea interfice-  
retur, confugit ad aram junonis Argiva, ubi  
salutem invenit. Tandemque in Italiam per-  
venit, ad Dauniam nationem barbaram, cui  
Daunus imperabat. Ex quo loco obiter cor-  
rigendus Eustath. Iliad. s. p. 566. ubi Co-  
meten hunc non Stheneli filium, ut reve-  
ra fuit, sed ipsius Stheneli patrem facit.  
Porro, quod de sociis Diomedes fabulati  
sunt poetæ, eos scilicet in aves conver-  
sos fuisse, consule omisit Dictys. De  
qua re sic ipse Diomedes, apud Virgil.  
11. Æneid.*

*Invidisse Deos, patriis ut redditus oris,  
Conjugium optatum, & pulcrum Calydo-  
na viderem?  
Nunc etiam horribili visu portenta se-  
quuntur.  
Et socii amissi petierunt athera pennis.  
Fluminibusque vagantur aves, heu dira  
meorum,  
Supplicia! & scopulos lacrimosis vocibus  
implent.*

<sup>9</sup> Ægisthum.] Thyestæ filium.

<sup>10</sup> Agamemnonem insidiis capit.] Homer. Odyss. β. & λ. narrat advenientem Agamemnonem ab Ægistho cæna acceptum ibique occisum. Tragicis poetæ fabulati sunt. Clytemnestram inducio, quod nul- lum haberet exitum, Agamemnonem in- terfexisse.

<sup>11</sup> Interim Talthybius.] Alii scribunt; Orestem per sororem Electram Ægistho subreptum, in Phocidem demandatum ad Strophium. Ita Sophocles, in Electra & Hygin. Fab. 117. Pindarus, per Arsinocem nutricem Orestis id factum, scribit. Hom. Odyss. γ. innuere videtur, eum Athenas perlatum fuisse: ibi enim dicit Nestor, Orestem Athenis venisse ut Ægisthum in- terficeret. Sed vide ibi Eustath. p. 1469. qui refert quosdam pro, αἶψ' ἀφ' Ἀθηνῶν scrip- sisse δὲ Φοκίῳ, à Phocide. Alios vero, Orestem primo in Phocidem & à Phocide Athenas pervectum, intellexisse.

<sup>12</sup> Idomeneo qui apud Corinthum agebat.] Fingit noster Idomeneum, Creta expulsum confugisse Corinthum, unde postea in re- gnum suum receptus est.

<sup>13</sup> Eo Diomedes expulsus regno.] Nescio quos auctores hic noster sequutus est, qui scribat, Diomedem regno expulsum Co- rinthum petiisse, qui re vera se in Italiam contulit.

<sup>14</sup> Et Teucer.] Telamon cum Teucrum videret absque fratre Ajace redeuntem, eum Salamine ejecit; qui se Si iona con- tulit & inde Cyprum, ubi novam Salami- na condidit, Virgil. 1. Æneid.

*Atque equidem Teucrum momini Sidona  
venire,  
Finibus expulsam patriis, nova regna pe-  
tentem,  
Auxilio Beli, genitor tum Belus opimam  
Vastabat Cyprum & victor diuione tene-  
bat.*

<sup>15</sup> Interim Mnestheus, &c.] Ab aliis au- ctoribus diversus abit, qui scribunt Athe- nienfes,

belloque aditum ad suos patefacerent. Eam rem Nestor prohibet, suadens tendandos prius civium animos: neque committendum, uti per seditionem Græcia omnis, intestinis discordiis corrumperetur. Neque multo post cognoscit Diomedes in Ætolia ab his qui per absentiam ejus regnum infestabant, <sup>16</sup> Oeneum multimodis afflicti: ob quæ profectus 5 ad ea loca, omnes quos auctores injuriæ repperat, interficit: metuque omnibus circum locis injecto, <sup>17</sup> facile ab suis receptus est. Inde per omnem Græciam fama orta, suos quisque reges accipiunt: summam in his qui apud Trojam bellaverant virtutem, neque in resistendo cujusquam vires idoneas existimantes. Ita nos quoque cum Idomeneo rege, Cretam 10 patrium solum summa gratulatione civium <sup>18</sup> remeavimus. Dein ubi Orestes <sup>19</sup> transactis pueritiæ annis, officia viri exsequi cœpit, <sup>20</sup> orat Idomeneum, uti secum ex ea insula quam plurimos mitteret: cupere namque se Athenas navigare. Itaque collecto numero eorum quos idoneos credebat, Athenas venit: ab his auxilium contra Ægisthum orat. Dein 15 ad oraculum adiit: responsumque fert uti matrem, & cum ea Ægisthum interficiat: ex quo fore, uti regnum patrium reciperet. Hujusmodi numine armatus cum prædicta manu ad Strophium venit: is namque Phœnensis, <sup>21</sup> cujus filia in matrimonium Ægisthi denupserrat, indignatus quod spreto priore conjugio Clytemnestram superduxerit, & regem omnium 20 Agamemnonem insidiis interfecerit, ultro ei auxilium adversum inimicissimos obtulerat. Itaque conspirato inter se, cum magna manu Mycenæ veniunt. <sup>22</sup> Statimque quod Ægisthus aberat, primo Clytemnestram interficiunt, multosque alios qui resistere ausi erant. Dein cognito Ægisthum adventare, insidias ponunt, eumque circumveniunt. Inde per 25 omnem Argivorum populum dissensio animorum exorta, quod diversa inter se cupientes, ad postremum in partes discederent. <sup>23</sup> Per idem tempus Menelaus appulsus Cretam, cuncta super Agamemnone, regnoque

## NOTÆ.

aïenses, repulso Mnesteo, Demophoonti regnum tradidisse.

<sup>16</sup> *Oeneum.*] Oeneus Tydei pater, avus Diomedis, rex Calydonis in Ætolia.

<sup>17</sup> *Facile ab suis receptus est.*] Fingit noster, Diomedem in Ætoliam rediisse: quod nescio an alibi reperias.

<sup>18</sup> *Remeavimus.*] Verum alii scribunt. Idomeneum, Creta repulsum, Salentinos campos in Italia obsedisse, unde in Asiam reversus interiit. Alii tradunt, cum reversum apud Apollinem Clarium confidisse.

<sup>19</sup> *Transactis pueritiæ annis.*] Orestes, cum Ægisthum occidit, natus erat annos 23.

<sup>20</sup> *Orat Idomeneum uti secum.*] Totum

istud, de auxiliis ab Oreste corrogatis ut patrem suum ulcisceretur, ab ipso Dicty fictum est. Orestes quidem oraculum accepit, quo Clytemnestram matrem & Ægisthum adulterum interficere jubebatur, non vi cum copiis irruens, sed dolo, &c. Vide Sophocl. in *Electra*, Æschyl. in *Eumenid.* Euripid. in *Oreste*, Iphigenia & *Electra*. Hygin. in *Fab.* 119.

<sup>21</sup> *Cujus filia in matrimonium Ægisthi.*] Non memini me legisse alibi, Strophium Ægisthi socerum fuisse.

<sup>22</sup> *Statimque quod Ægisthus aberat.*] Ex Sophocl. in *Electra*.

<sup>23</sup> *Per idem tempus Menelaus appulsam Cretam.*] Verum est ex Homero, Menelaum

ejus cognoscit. Interea per omnem insulam, postquam cognitum Hele-  
nam eo venisse, multi undique <sup>24</sup> virile ac muliebre sexu confluunt: CAPUT IV.  
aventes dinoscere cujus gratia orbis pene omnis ab bellum conspiravisset: ibi inter cetera Menelaus perfert, Teucrum expulsum patria, civitatem <sup>25</sup> apud Cyprum, <sup>26</sup> Salaminam nomine, condidisse. Multa etiam apud Ægyptum miracula refert: <sup>27</sup> & Canopi gubernatoris sui, qui ibi <sup>28</sup> morfu serpentium interierat, exstructum magnificentum monumentum. Dein ubi tempus visum est, Mycenæ navigat: ibi multa <sup>29</sup> adversum Orestem molitur. Ad postremum multitudine popularium cohibitus ab eo quod cœperat negotio destitit. <sup>30</sup> Inde placet cunctis Orestem super eo facinore causam dicere apud Athenienses, <sup>31</sup> ubi Areopagitarum judicium severissimum per omnem Græciam memorabatur: apud quos dicta causa, juvenis absolvitur. Erigona, quæ ex Ægistho edita erat, ubi fratrem absolutum intelligit, <sup>32</sup> victa dolore immodico laqueo interiit, <sup>33</sup> Mnestheus liberatum Orestem à parricidii crimine, purgatumque mo-

## NOTÆ.

lium à Sunio Athenarum promontorio Cretam delatum fuisse; Odyss. γ. Sed falsum est, cum ibi de Agamemnone & ejus regno aliquid didicisse; quod ei tantum in insula Pharo contigit, à Proteo sene, & fusa Homer. Odyss. δ.

<sup>24</sup> Virile ac muliebre sexu.] Sexu, neutrius generis. Salust. Undique virile ac muliebre sexu per vias & tecta omnium visebatur. Sisenna, lib. 4. Histor. Tum in muro virile ac muliebre sexu, populi multitudine anni collocata.

<sup>25</sup> Apud Cyprum.] Nam illuc etiam Menelaum delatum, docet Homer. Odyss. δ.

<sup>26</sup> Salaminam nomine.] De qua Horat. lib. 1. Odyss. 7.

Ambiguo tellure nova Salamina futuram.

<sup>27</sup> Et Canopi Gubernatoris sui. &c.] Qui etiam urbi Canopo nomen dedit. Strab. lib. 17. Κανὼν δ' ἔστι, πόλις ἐν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίαις ἀπὸ Ἀλεξανδρείας πρὸς τὴν ἑσπέρην θάλασσαν. Κανὼν τὴν Μιναίαν Κυβερνήτην ἀποκαλοῦντες αὐτοί. Canopus urbs 120 stadiis distat ab Alexandria terrestri itinere, cognominis Canopi, qui Menelas gubernator fuerat & ibi mortuus est. Ita Mela, Solinus & alii. Verum alii nomen Canopi ante Menelaum fuisse contendunt; doctique Ægyptiorum, ut refert Aristides, existimabant, Canobum esse vocem Ægyptiacam, quæ Latine significet, *antem solium*.

<sup>28</sup> Morfu serpentium.] Hæmorrhoidem vocat Eustath. in Dionys. serpentem illum, cujus morfu Canopus interiit. Historiam vide apud illum.

<sup>29</sup> Adversum Orestem molitur.] Populum commovet & Orestem cogit apud eum de cæde matris causam dicere. Qui, totius populi consensu, lapidibus damnatus, consiliis amici Pyladis mortem effugit. Historiam pete ex Euripid. in Oreste.

<sup>30</sup> Inde placet cunctis Orestem.] Quidam scribunt, Orestem Deorum monitu Athenas confugisse, ut ibi ab Areopagitis judicaretur.

<sup>31</sup> Ubi Areopagitarum judicium severissimum.] Areopagitz, Athenarum senatores, sic dicti ab Areopago, id est, colle Martis, ἄρειος πύργος. Quo judicaturi conveniebant. Eorum judicia severissima habebantur; unde & in proverbium abiit. Vide Suidam, Erasmum, &c. De Areopago vide doctissimi Meursii libellum.

<sup>32</sup> Victa dolore immodico laqueo interiit.] Idem auctor magni Etymologici. Quidam tamen scribunt, Orestem Erigonam uxorem duxisse & ex ea suscepisse Ponthilum. Ita Tzetzes, in Lycoph. Pausanias & alii.

<sup>33</sup> Mnestheus.] Atqui Mnestheum, eodem anno, quo Troja capta fuit, interiisse certum est. Non poruit igitur Orestem purgare, qui octavo demum anno post



re patrio cunctis remediis <sup>34</sup> quæ ad oblivionem huiusmodi facinoris adhiberi solita erant, Mycenas remittit: ibique regnum ei concessum. Dein transacto tempore, accitu Idomenei Cretam venit, neque multo post Menelaus: ibi multa in patrum severe per eum ingesta, quod sibi per dissensionem popularium multimodis periclitanti, ipse etiam insidiatus esset. <sup>5</sup> Ad postremum intercessu Idomenei uterque conciliatus sibi Lacædæmonia discedit. Ibi Menelaus, sicuti convenerat, <sup>35</sup> Hermionam in matrimonium Orestis despondit. Per idem tempus <sup>36</sup> Ulysses Cretam appulsus est duabus Phœnicum navibus, mercedis pacto acceptis: namque suas cum sociis atque omnibus quæ ex Troja habuerat, per vim Telamonis <sup>10</sup>

CAPUT  
V.

## NOTÆ.

post Trojam captam Ægisthum interfecit. Neque verius Suidas & Aristophanis Scholiastes, qui scribunt Orestem tempore Pandionis Athenas venisse. Pandion enim multo vetustior. Quare Athanzus unice sequendus, qui sub Demophoonte id scribit accidisse. Ita Tzetzes, in Lycophr. Neque etiam de loco conveniunt, ubi Orestes purgatus fuit, ut neque de tempore. Dictys ait, Athenis purgatum, statim postquam absolutus fuerit. Euripides vero, postquam è Taurica regione reversus fuerit. Aliique, non in Attica sed in urbe Træzene. Pausan. in Corinthiacis: *Τὸν δὲ ἱμασσοῦν τῷ καὶ λίθῳ, καλυμμένοι δὲ ἱερῶν, εἰς αὐτὸν ἰόντες ἔπειτα αἰδώς Τροίαν ἔλθον ἐνταῦθα Ὀρέστην ἐκτάμενοι ἐπὶ τῇ Φόνῃ τῆς μητρὸς.* Lapidem autem illum ante templum, qui sacer lapis dictus est, eum esse dicunt, super quem olim viri novem Træzenii Orestem expiaverunt à cade matris. Idem paulo post. *Ante templum Apollinis.* inquit, est Orestis dictum tentorium. Nam antequam cade matris purgaretur, nullus Træzeniorum voluit illum domum suam recipere. Sed illum ibi constituentes purgabant eque cibos præbebant, donec omnino fuerit expiatus. Et etiam nunc nepotes eorum qui illum expiaverunt, statutis quibusdam diebus eodem illo loco canant. Non longe ab illo tentorio sepulta fuerunt purificationes illæ, super quas aiunt laurum natam, quæ adhuc ibi cernitur. Fertur etiam Træzenios purificationes multas alias adhibuisse. & aquam ex Hippocrene, &c.

<sup>34</sup> *Quæ ad oblivionem.* Remedia illa ad oblivionem facinoris non adhibebantur; nam qui purgatus fuerat, non ideo minus à se perpetrati sceleris memor erat: quare scripsisse Dictym existimo, quæ ad ablutio-

nem. Abluti enim proprie dicebantur, qui purificationibus istis expiati fuerant; unde & Gallice adhuc dicimus, *se laver d'un crime, se purger, &c.*

<sup>35</sup> *Hermionam.* De Orestis & Hermionæ conjugio variant scriptores. Nam Hyginus scribit, Hermionam, Neoptolemo desponsatam, statim post Trojam captam, Orestis in matrimonium datam fuisse Menelaumque postea illam ab Oreste abduxisse & Neoptolemo tradidisse. Alii contra, Hermionam prius Orestis desponsatam Neoptolemo à patre Menelao traditam dicunt, eamque deinde ab ipso Menelao abreptam. Sed hæc omnia accuratissime doctissimus Meziriacus, in suis commentariis, in Epistol. Ovid. Hermionæ Orestis.

<sup>36</sup> *Ulysses Cretam appulsus est duabus Phœnicum navibus, &c.* Totam hanc historiam de vi Ulyssis per Telamonem facta, & de Ulyssis Cretam appulsu duabus Phœnicum navibus, ab auctore nostro confictam existimo. Nihil enim Homer. nihil Hyginus, nihil Aufonius. Suspicer etiam id omne commentum fuisse Dictyn, propter locum illum Homeri, ubi Eumæus refert, sibi olim virum Ætolum dixisse, vidisse se Ulysses apud Idomeneum, naves suas tempestate quasas rescipientem. Locus est, Odyss. ξ.

*Φῶ δὲ μὲν ἐς Κρήτην παρ' Ἰδομένην Ἰδαι.*

*Νῆας ἀκροπόρον, πῶς οἱ ἐξωμάξαν αἰμάων.*

*Dixit autem illum, in Creta apud Idomeneum vidisse.*

*Naves sanantem, quas ei fregerant procellæ.*

Imo

amiserat: scilicet infesti ob illatam per eum <sup>37</sup> filio necem, vix ipse liberatus industria sua. Percunctantique Idomeneo quibus ex causis in tantas misérias devenisset, erroris initium narrare occipit: quo pacto <sup>38</sup> appulsus Ismarum multa inde per bellum quaesita præda navigaverit: appulsusque ad <sup>39</sup> Lotophagos, atque adversa usus fortuna, devenit in Siciliam: ubi <sup>40</sup> per Cyclopem & Læstrigona fratres, multa indigna expertus, ad postremum ab eorum filiis <sup>41</sup> Antiphate & Polyphemo, plurimos sociorum amiserit. Dein per misericordiam Polyphemi in amicitiam receptus, <sup>42</sup> filiam regis Arenen, postquam <sup>43</sup> Elpenoris socii ejus amore deperibat, rapere conatus: ubi rescognita est, <sup>44</sup> interventu parentis puella ablata per vim, exactus per <sup>45</sup> Æoli insulas devenit

## NOTÆ.

Imo & pagina sequenti aliter narrat. Ait enim, inter Scyllam & Charybdim amissis navibus, se in manus Phœnicum devenisse, ab iisque per misericordiam reservatum. Locum adi.

<sup>37</sup> *Filio necem.*] Nempe Ajaci. De quo supra.

<sup>38</sup> *Appulsus Ismarum.*] Apud Cicones. A Ciconibus ad Lotophagos Meningis Insulæ populos, unde Siciliam ad Cyclopas & Læstrigonas delatus. Eomerus, Odyss. 1.

<sup>39</sup> *Lotophagos.*] Lotophagos alios supra Mauritanos, versus occasum, locat Strabo, alios in Insula Meninge. quæ & Lotophagitis dicitur, ad Syrtim minorem. Et eos hic intelligendos esse idem docet, illic enim ara Ulyssis ostendebatur: fuere & alii Lotophagi, in recessu intimo Syrtis majoris.

<sup>40</sup> *Per Cyclopem & Læstrigona fratres.*] Cyclopas & Læstrigonas fratres dicit. Nescio unde. Thucydides enim libro 6. Παλαιότεροι μὲν λέγουσι τὸ μέρος τῆς χώρας Κύκλωπις καὶ Λαιστρυγόνες οἰκίσται. Ὡς ἔγωγε ἐπὶ ῥῆθ' ἔχω οἰκίστας, ὅθ' ἐπὶ τοὺς οἰσάλλου, ἢ ὅπου ἀπὸ χωρίων. Antiquissimi dicuntur in parte quadam regionis, (Siciliæ) Cyclopes & Læstrigones habitasse. Quorum ego neque genus possum dicere, neque unde venerint, neque quo abierint. Illud certum est, Cyclopas & Læstrigonas Siciliæ populos fuisse, eamque partem insulæ tenuisse, quam postea Leontini. Helych. Λαιστρυγόνες οἱ νῦν Λεοντίνοι. Læstrigones, qui nunc Leontini. Idem Tzetzes, in Lycophr. & alii. Et sane nomina Læstrigon & Leontinus idem sonare, docuit Bochartus. Sicut enim Læstrigones Punice dicti sunt à leoninis moribus,

quippe Læstrigon Phœnicibus erat Læstrican, leo mordax. Ita eos Græci à Leone Leontinos dixere. Cyclopes autem, qui aliam insulæ partem tenuere, Lilybæum scilicet, inde à Phœnicibus dicti Khekklub, contracto nomine ex Khekklub, id est, sinus Lilybetanus sinus, ad Libyam. Plura vide apud illum, in ejus Chanaan, libro 1. cap. 30.

<sup>41</sup> *Antiphate & Polyphemo.*] Antiphates ex Læstrigonibus, Polyphemus ex Cyclopiis. Homer. scribit Ulyssæm primo ad Cyclopas delatum, deinde ad insulas Vulcanias, unde ad Læstrigonas. Ita ut omnino diversos facere videatur, neque Læstrigonas etiam in Sicilia collocare; sed in Italia circa Cajetam & Formias, quæ Auruncorum veterum sedes. Aurunci autem Læstrigones. Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum Formia, Hormia ante dictum, ut existimaverè antiqua Læstrigonum sedes.

<sup>42</sup> *Filiam regis Arenen.*] Nescio unde hanc historiam habuit Diçys. Minus etiam, unde suam Tzetzes in Chiliadibus; ubi narrat Ulyssæm: post occæcatum Polyphemum, ejus filiam nomine Elpen abduxisse: sed eam postea ei Læstrigonas ademisse, patrique Polyphemo remiisse, &c.

<sup>43</sup> *Elpenoris socii.*] Unus fuit è remigiis Ulyssis. Vide Homer. Odyss. 2.

<sup>44</sup> *Interventu patris puella ablata per vim.*] Polyphates pater puellæ, adveniens eam per vim Ulyssis abstraxit, ipsumque ex insula abegit, &c.

<sup>45</sup> *Æoli insulas.*] Æoliæ, eadem & Vulcaniæ & Hephestiades, septem insulæ occidentis Siciliæ littori oppositæ. Earum olim rex Æolus, qui in sua potestate ventos habere

R

bere

46 ad Circen, atque inde 47 ad Calipso, utramque reginam insularum in quibus morabantur, & quibusdam illecebris animos hospitem ad amorem sui illicientes. Inde liberatus, pervenerit 48 ad eum locum, in quo exhibitis 49 quibusdam sacris, futura 50 defunctorum animis dinoscerentur:

## NOTÆ.

bere dictus est, quia ex nebulis & fumo futura flabra ventorum prædicebat. Ita Diodor. Serv. & alii. Sed optime docuit Bochartus, ipsum Æoli nomen fabulæ locum dedisse: *aol* enim Phœnicibus est *aiama*, procella, tempestas. Unde Æolus creditus Phœnicibus esse rex *aolim*, id est, temp-statuni.

46 *Ad Circen.*] Quam in insula Æea habitasse scribit Homer. Illa autem insula nunc Italiæ promontorium à Circe Circium dictum. De quo Servius, libro 3. *Qui nunc Circius mons à Circe dicitur, aliquando, ut Varro dicit, insula fuit; nondum siccatis paludibus, qua eam dividebant à continente.* Et ante Servium Theophrastus histor. Plant. lib. 1. cap. 8. scripsit, *ἀρχαίως τὴν Ἰγγυλίαν, αἷς ἀπὸ τῆς Ἰκίρης κατὰ τὴν ἐξέσπερον μὲν δὲ τῆς ἐν τῇ Κίρκῃ. Νῦν δὲ τῆς ποταμῶν πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Κίρκῃ.* Dicere incolæ ibi Circen habitasse, ac prius quidem fuisse insulam. Nunc autem à fluminibus quibusdam aggestam esse terram, & continentem factam.

47 *Ad Calypso.*] Atlantis filiam, quæ Ogygiam Insulam habitabat. Homer. Odyss. 4.

Ὁ γυνὴ τις ἦτορ δαίμωνες εἰς αἰὲν κείται.  
Εἴθε μὲν Ἀτλαντὶς θυγάτηρ δολέσσα Καλυψώ,  
Ναὶς ἀπὸ Λόκαμ' ὅθεν θεός.

Egregia quadam insula longe in mari jacet,  
Ubi Atlantis filia dolosa Calypso,  
Habitat, pulchricoma gravis Dæa.

Ubi fuerit illa insula, vix hodie certo dici possit; nam quod eam aliqui statuunt circa Siciliam, vel juxta Lacinium promontorium, id omnino à vero abhorret: nam ex Homero discimus, Ulysssem ex Ogygia Corcyram delatum decima octava die navigationis, cum tamen vento secundo usus fuisset. Remotior ergo fuit illa insula ac vulgo opinantur. Ego libenter crederem per Ogygiam hic Ægyptum Homerum intellexisse: eam enim & Ogygiam, &

insulam olim dictam fuisse, certum est. Huc accedit quod Odyss. 4. Proteus Menelao dicit, se Ulysssem vidisse in insula in domo Calypso. Jam Proteus Ægyptius fuit, vel certe Pharius, necesse est igitur ipsum in Ulysssem incidisse in vicino quodam loco, siue Ægyptum dicas, siue alium quem. Sane ex Strabone facile colligas, Ægypto vicinam insulam fuisse, neque commentitiam, ut quidam putavere. Ita enim ille libro 1. *Quibus etiam Platonis illud commode subiungit, nempe fieri posse ut non sit figmentum id, quod de Atlantide insula (sic dicebatur Ogygia) fertur, de qua is ait tradidisse Solonem, qui ita ab Ægyptiis didicisset sacerdotibus, deletam eam esse, cum fuerit aliquando continente tota non minor insula.*

48 *Ad eum locum.*] Lacum Avernum intellige circa Bajæ, ubi ostia ditius fuisse fabulati sunt. Cimmericos hic statuit Homerus, dicitque eos caligine & nubibus semper tegi, neque sole unquam respici. Quod Virgilius ad nemorum tenebras & halitus atros Averni lacus retulisse videtur, dum locum illum describit, lib. 6.

Spelunca alta fuit vastoque immans biastu,  
Scrueta tuta lacu nigro, nemorumque tenebris.  
Quam super hand ulla poterant impune volantes,  
Tendere iter pennis, talis sese halitus atris,  
Faucibus infundens supera ad convexa ferebat,  
Unde locum Graii dixerunt nomine aoron.

Vide Strabon. lib. 5.

49 *Quibusdam sacris.*] Quæ Homerus describit, Odyss. 2. initio.

50 *Defunctorum animis.*] Id est, per animas defunctorum. Homerus inducit animam Tiresiæ, Ulyssii futura prædicentem.

51 Sire-

post quæ appulsi<sup>52</sup> Sirenarum scopulis, <sup>53</sup> ubi per industriam liberatus sit: ad postremum inter <sup>54</sup> Scyllam & Charybdim mare levissimum, & illata torbere solitum, plurimas navium cum sociis amiserit. Ita se cum residuis <sup>55</sup> in manus Phœnicum per maria prædantium incurrisse, atque ab his per misericordiam reservatum. Igitur uti voluerat, acceptis à rege nostro duabus navibus, donatusque multa præda, <sup>56</sup> ad Alcinoû regem Phæacum remittitur. Ibi ob celebritatem nominis per multos dies benigne acceptus, cognoscit Penelopam ab triginta illustribus viris diversis ex VI.

## NOTÆ.

51 *Sirenarum scopulis.*] Servius, ad illud 5. Æneid.

*Jamque adeo scopulos Sirenium indulta subibat,*

*Difficiles quondam multorumque offibus albos.*

*Sirenes*, inquit, secundum fabulam, parte virgines fuerunt, parte volucres, *Acheloï fluvii* & *Calliopes Musæ filia*, *Hæmon una voce*, altera tibis, alia lyra canebat. Et primo juxta Pelorum, post in Caphareis insulis (lego Capreis insulis) habitaverunt, quæ illos suos cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem, meretrices fuerunt, quæ transientes, quoniam eos ducebant ad egestatem, his sicca sunt inferre naufragia, has Ulysses contemnendo deduxit ad mortem. Ubi ille controversiam, quæ de earum situ semper fuit, conciliare tentavit. Alii enim Sirenes circa Pelorum Siciliæ Promontorium, alii in sinu Cumano prope Neapolin statuebant. Posteriores sententiam potius amplectebatur Strabo, quia Neapoli monstrabatur monumentum *Parthenopes*, quæ una Sirenium fuit. Porro Sirenarum nomen mere Punicum esse docuit Bochartus, qui *Siren* canorum monstrum interpretatus, à Punico *Sir*, id est, *canticum*: & verisimile est scopulis illis nomen illud inditum fuisse, ob fragorem aquarum sese illic allidentium.

52 *Ubi per industriam.*] Sociorum aures cera obturavit, ipsique cum funibus ad malum ligaverunt. Homer. Odys. μ. initio.

53 *Scyllam & Charybdim.*] Scylla & Charybdis, scopuli duo, tell. factu à se invicem distantes. Homer. Odys. μ. Scylla freti Mamertini dextrum sive occidentum latus occupat, Charybdis lævum sive Eoum. Virgil. lib. 3.

*Dextrum Scylla latus, lævum implacata Charybdis.*

Ubi vide Servium. Eos scopulos Homerus in horrenda monstra convertit, quod essent latrocinii pyratarum, qui eos obsidebant, infames. Vide Palæphatum in Scylla. Vel potius quod ea loca naufragiis essent nobilia; unde à Phœnicibus alterum Scyllam dictum docuit Bochartus à punico *scol*, id est, *exitium*: alterum Charybdim, à Punico *Chorabdam*, id est, *foramen perditionis*: hiatu enim magno profundoque torbet navigia.

54 *In manus Phœnicum per maria prædantium, &c.*] Priscus, apud Suidam in voce *Χαρυβδης*. Εἰκὼς, inquit, Ὀδυσσεὺς πίντης τῆς ἰταλίας καὶ τῶν πελοπόννησος, αὐτὸς μὲν ἀναβάντας πάλιν ἐν τῇ πείρῃ τῆς θαλάσσης ἐφίετο. Τὸν ἐνεργικῶς φοβήσας πρὸς ἐν τῇ ὁδῷ πλείοντι ἀναλαβὼν περὶ γὰρ ἐν Κρήτῃ αὐτὸς ἰδὼν ἄνθρωπον θυμῶν. Illic, in Charybdi, Ulysses amissis sociis omnibus una cum ipsis navibus, tabula solus insidens maris fluctibus ferebatur. Hunc Phœnices quidam in aquis navigantem conspicati, receptum Cretam ad Idomeneum nudum deduxerunt. Supra tamen noster retulit, Ulysses Cretam appulisse navibus Phœnicum, cum ipse suas per vim Telamonis amiserit.

55 *Ad Alcinoû regem Phæacum.*] Ad Corcyram Epiro adjacentem insulam: ejus populi *Phæaces* dicti, id est, eminentes, ab Arabico *Phaik*: quomodo dicitur, qui vel opibus vel digantate, vel virtutibus super alios eminet. Quod Phæacibus optime congruit, quos propter opulentiam, industriam & comitatem, & reliqua tam animi quam fortunæ bona, poëtæ pene ad Deorum sortem evehunt. Unde est, quod poëta summus eos appellat; ἀρχαίοις, id est, ὑδαράνοις καὶ ἰσχυροῖς, beatos & Diis æquales, ut recte interpretatur Hesychius, post vereres Scholiastas. Bochart. Ego existime Phæaces dictos ab Arabico *Phaik*.

R 2 id

locis in matrimonium postulari. Hique erant <sup>56</sup> à Zacyntho, Echinadibus, Leucatha, Ithaca. Ob quæ multis precibus <sup>57</sup> persuadet regi, uti secum ad vindicandam matrimonii injuriam navigaret. Sed postquam devenere ad eum locum, paulisper occultato Ulysse, <sup>58</sup> ubi Telemachum rem quæ parabatur edocueri, domum ad Ulyssem clam veniunt: ubi <sup>59</sup> multo vino atque epulis repletos jam procos, ingressi interficiunt. Deinde per civitatem Ulyssem <sup>60</sup> adventasse, popularibus cognitum, à quibus benigne & cum favore exceptus, cuncta quæ domigelta erant cognoscit: meritos donis aut suppliciis afficit. De Penelope, ejusque pudicitia, præclara fama. Neque multo post precibus atque hortatu Ulyssis, <sup>10</sup> Alcinoi filia <sup>61</sup> Nausica Telemacho denubit. Per idem tempus Idomeneus, dux noster, <sup>62</sup> apud Cretam interiit, <sup>63</sup> tradito per successionem Merioni regno: & Laerta triennio postquam filius domum rediit, finem

## N O T Æ.

id est. *eminentes*; propter eorum situm, excelsum enim & eminentes. Quo alluisse Virgilium puto, lib. 3.

*Protinus ærias Phœacum abscondimus arces.*

<sup>56</sup> *À Zacyntho, &c.*] Homerus ait, à Dulichio, Same, id est, Cephalenia, Zacyntho & Ithaca. Odyss. α.

Ὅσοι δὲ πόλιν ἐπικροῦσι δόμοι,  
Δαλχίῳ πὶ Σάμῃ τε καὶ Ὀλίῳ τε Ζακύνθῳ.  
Ἡ δ' ὅσοι περὶ αὐτὸ Ἰθάκῃ κατὰ κρητὸν οἰκοῦσι,  
Τίσι ποταμὸν ἱμεῖο μῶνται, τρύχας δὲ οἶκος.

*Quotquot enim insulis dominantur optime,*

*Dulichioque Sameque & nemorosa Zacyntho,*

*Atque quotquot asperam Ithacam regunt,  
Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.*

Leucatam vocat noster quæ est *Leucas*; olim Epiro continua, sed postea insula facta.

<sup>57</sup> *Persuadet regi.*] Alcinoos. Et hic ab Homero dissentit, scribente Ulyssem à Phœacibus in Ithacam deductum, ibique solum relictum. Odyss. τ.

<sup>58</sup> *Ubi Telemachum.*] Sed ex Homero, Telemachus erat apud Menelaum in Sparta, cum Ulysses Ithacam accessit.

<sup>59</sup> *Multo vino atque epulis repletos jam procos.*] Homerus, Odyss. φ.

<sup>60</sup> *Aut suppliciis affecit.*] Ancillas duodecim & Melanthium. Homer. Od. χ.

<sup>61</sup> *Nausica.*] Scribendum ex Homero; *Nausicaa*. Eustathius quidem scribit, Aristotelem, in republica Ithacensium, Helanum tradidisse Telemacho ex Nausica Perseptolim genitum filium fuisse. Sed idem etiam Hesiodi locum affert, ubi Polycaste Telemacho uxor datur, ex qua Perseptolis.

Τηλεμάχῳ δ' αὖτ' ἵππῃσι θυζέσθῃ Παυκάστῃ;  
Νέστορῳ ἐκ Πρωτῆς κόρη Νηλεΐδῃσιν,  
Περσεΐδῃσιν.

*Telemacho autem genuit pulchra Polycaste;  
Nestoris novissima filia Neleida,*

*Perseptolim.*

Alii ipsum Perseptolim Penelopæ & Ulyssis filium dicunt, Telemachumque Circeæ uxorem duxisse, vel Cassiphonem filiam Circeæ.

<sup>62</sup> *Apud Cretam interiit.*] Homerum sequitur Dictys, nam ex ejus Odyssæa colligere est, Idomeneum Cretæ interiisse: ita Diodor. lib. 6. cap. 15. Idomeneum & Merionem cum navibus nonaginta ad Ilium cum Agamemnone profectos, reversosque postea in patriam, diem suum obiisse, honorificeque sepultos, Deorum honores fuisse affectos. Horum sepulchra in Gnofo hac ostenduntur inscriptione: Gnosii Idomenei sepulchrum aspice, in quo ego Merion molli filius propinquus jaceo. Hos ut nobiles heroes Cretenses colunt sacris, in bellorum discrimine eorum præsidium invocantes. Sed alii Idomeneum alibi mortuum dicunt.

<sup>63</sup> *Tradito per successionem Merioni regno.*] Jam

vita fecit. Telemacho ex Nausica natum filium Ulysses <sup>64</sup> Ptoliporthum appellat. Dum hæc apud Ithacam aguntur, Neoptolemus <sup>65</sup> apud Mo-  
 lossos naves quassatas tempestatibus reficit: atque inde postquam cogni-  
 tum <sup>66</sup> ab Acasto expulsum regno Pelea, ultum in injurias avi cupiens,  
 5 primo exploratum duos quam fidissimos, & incognitos illis locis, Chry-  
 sippum & Arathum, Thessaliam mittit: hique cuncta quæ gerebantur,  
 insidiasque ei paratas per Acastum ab Aslandro non Alieno Pelei, cognos-  
 cunt. Is namque Aslandrus iniquitatem <sup>67</sup> tyranni evitans Peleo con-  
 senserat: <sup>68</sup> notusque adeo ejus domus, uti inter cetera <sup>69</sup> originem etiam  
 10 nuptiarum Pelei cum Thetide <sup>70</sup> Chironis filia, Chrysippo atque Arato  
 narraverit. Quia tempestate multi undique reges acciti domum Chironis,

## NOTÆ.

Jam libro primo dixit, Cretam Idomeneo & Merioni, civitatum & terrarum imperium tradidisse: nunc Idomeneus moriens solum heredem Merionem relinquit. Vide quæ notavi, pag. 2.

<sup>64</sup> Ptoliporthum.] Qui Hesiodo, Aristoteli & Eustathio *Persepolis*: quod idem est; utrumque enim latine *urbium vastator* significat.

<sup>65</sup> Apud Molossos.] Populos Epiri. Epirum autem appulisse Neoptolemum multi consentiunt. Ita Pindarus, Odyss. 7. Nemeorum. Pausan. in Atticis. Justin. lib. 17. &c. Sed ego hic Molossos alios intelligi debere, arbitror. Vide paginam sequentem, *appulsusque ad Sepiadum litus*. Sequentem autem historiam, de Peleo per Acastum regno suo fugato, ex Euripide mutuasse Dictyn puto, qui ait, in Troadibus.

Αὐτὸς δ' ἀνῆλθ' ἐν Νεοπτόλεμῳ, καὶ πᾶσι πᾶσι  
 Πηλείας ἀνέστης συμφορῆς, ὡς γινώσκοντες,  
 Ἀπ᾽ αὐτοῦ οὐκ ἐβόλκετο ὁ Πάρις.

*Ipsæ autem abiit Neoptolemus, novos quosdam*

*Pelei dicens casus, quod illum è regno Acastus ejecit Peleæ filius.*

Esti ille Phthiam abiisse illum dicit, noster vero Epirum.

<sup>66</sup> Ab Acasto.] Pelæi filio. Puto hunc ex Homero, Dulichio regnasse. Ita enim Ulysses Odyss. 8.

Τόχου δ' ἱερὸν ὄρεα τῆς  
 Ἀΐδῳ τῆς περὶ τῆς Δυλίου πολυπύργου,  
 Εἰδὲ ὅτι μὲν ἡρώδης πῆμα βασιλῆος Ἀκάστης,  
 Εἰδὲ πᾶσι.

Contigit enim ut iret navis  
 Virorum Theprocorum in Dulichium frumentariam,  
 Tunc ille me jussit mittere regi Acasto,  
 Ascurate.

<sup>67</sup> Tyranni.] Acasti. Tyrannum autem hic dicit in malam partem: sed eam vocem Trojanis temporibus ignotam fuisse, fuisse notavit Eustath. Odyss. 6.

<sup>68</sup> Notusque adeo ejus domus.] Puto hic notus esse activum, pro *gnarus*; quod tamen vix alibi reperias.

<sup>69</sup> Originem etiam nuptiarum Pelei cum Thetide.] Quas elegantissime describit Catullus. Earum autem originem ita Apollodor. lib. 13. Sed & alteram uxorem duxit Peleus, Thetis Nerei filiam, de cujus matrimonio Jupiter & Neptunus contendunt (Apollinem addit Pindarus,) ac cum Thetis & se ortum filium patre futurum esse præstantiorem prædixisset, abstinuisse Jovem illius nuptiis ferunt. Nec desunt, qui scribant ad ejus complexum jam prodeuntis Jovi, Prometheus dixisse, natum ex ea cælo dominaturum. Sunt etiam qui memorent, Thetis Jovis monitu persuasam Jovem evitasse; hinc iratum Jovem voluisse ut ea mortalis viri conjugio locaretur. Chironis itaque consilio, eam comprehendendi ac detinendi rationem Peleus inivit, eam itaque cum in varias sese formas commutantem observasset, corripit; qua cum interim ignis, interim aqua, modo etiam fera vultum caperet; non eam, priusquam pristinam formam recepisset vidit, remisit. Hanc demum in Pelio monte sibi copulavit.

<sup>70</sup> Chironis filia.] De hoc supra dictum est, lib. 1, revera Nerei filia fuit.

R 3

71 Apol-

CAPUT  
VIII.

inter ipsas epulas novam nuptam magnis laudibus veluti deam celebra-  
verant, parentem ejus Chirona appellantes Nerea, ipsamque Nereidam:  
Et ut quisque eorum regum qui convivio interfuerant, choro modulisque  
carminum praevaluerat, ita <sup>71</sup> Apollinem Liberumque, ex feminis plu-  
rimas musas cognominaverunt: unde ad id tempus convivium illud deo-  
rum appellatum. Itaque ubi cuncta quae voluerant cognovère, <sup>72</sup> ad re-  
gem redeunt, & singula per ordinem narrant: Ob quæ coactus Neopto-  
lemus adverso mari, & multis regionis ejus prohibentibus, classem exor-  
nat, ascenditque. Ipse dein sævitia hyemis multum mari fatigatus,  
<sup>73</sup> appulsusque ad Sepiadum litus, quod <sup>74</sup> propter saxorum difficulta-  
tem nomen ejusmodi quæsierat, omnes fere naves amittit, vix ipse  
cum his qui in eodem navigio fuerant, liberatus. Ibi Pelea avum repe-  
rit occultatum spelunca abdita & tenebrosa, ubi senex vim atque insidias

## NOTÆ.

<sup>71</sup> *Apollinem Liberumque, ex feminis plurimas Musas, &c.*] Ait Dictys, ex regibus illis qui nuptiis affuere, alium Apollinem, alium Liberum, dictum. Ex feminis autem unamquamque unius Musæ nomine insignitam. Idque optime Dictys, ut immutaret fabulam qua dicebatur, Deos vere nuptiis affuisse. Apollodor. lib. 3. *Atque inibi Dii convivio excepti, suo quisque munere matrimonium commendarunt. Nam Chiron hastæ fraxina, Peleum, Neptunus equis Bilio & Xantho, Vulcanus ense, at reliqui aliis muneribus condonarunt.* Inde Catullus,

*Advenit Chiron, portans silvestria dona.*

Et:

*Constitim Peneos adest viridantia Tempe,  
Tempe qua sylva cingunt superimpendentes,  
Munyasin linquens Doris celebranda cho-  
reis,*

*Cranona Eriphonamque, tulit radicitus al-  
tas*

*Egos, ac recto proceras stipite laurus  
Non sine nutanti platano, fletaque sorore  
Flammatis Phœntis & aëria cypressu.*

Et paulo post,

*Inde pater Divum sancta cum conjuge na-  
tisque*

*Advenit cælo, te solum Phœbe relinquens,  
Unigenamque simul cultricem montibus  
hydri,*

*Pelea nam tecum pariter soror aspernata  
est.*

Ubi miror quod ait Catullus, Phœbum & Dianam nuptiis non interfuisse: nam Phœbum etiam affuisse Homerus scribit, apud quem Thetis ait Apollini.

Πάντες δ' ἀνδράσδε θεοὶ γάμου, εἰ δὲ σὺ  
τίς  
Διόνυ· ἔχων φέρμευρα, κακῶν ἔμπ' αἰὼν  
ἀπείη

Omnes autem inter, nisi Dii nuptiis, in-  
te-que tu hos

*Epulabaris, habens citharam, o malorum  
sodalis semper perſede.*

<sup>72</sup> *Ad regem.*] Neoptolemum.

<sup>73</sup> *Appulsusque ad Sepiadum litus.*] Sepias Magneſæ ſaxa, à piſce *σέπια* ſic dicta, ut aiunt, quod cum ibi Thetis varias formas induceret ut Peleo elaberetur, ultimum ſe ſe in ſepiam immutavit. Sed miror hic Neoptolemum ab Epiro Magnetiſiam appulſum, ita ut totam Græciam ab Ionio mari ad Pelagiſicum uſque finem circumnavigarit. Quod mihi videtur incredibile. Quare puto potius ſupra, cum de Moloffis Dictys loquitur, Moloffos illos intelligendos, qui in Theſſalia fuerunt non longe à Phthia. Quod etiam magis Euripidi conſentiet, qui in eadem hiſtoria ait, Neoptolemum Phthiam navigaſſe.

<sup>74</sup> *Propter ſaxorum aſperitatem.*] Vellem ſane nos docuiſſet Dictys, quomodo ſepias ſignificet *ſαῶν ἀſπέρα*, qui Sepiadis nomen ab aſperitate ſaxorum dictum tradat. Ego exiſtimo illum loco Strabonis deceptum fuiſſe, qui legitur extremo lib. 9. *Ἡ δὲ τῇ Σαπτιῇ ἀκτὶ καὶ τῇ ἐφ' ἡμετέραν*

Acasti evitans, assidue nepotis desiderio, navigantes, <sup>75</sup> & si forte eo appulsi essent, speculari consuevit: dein ubi cuncta domus fortunatamque edoctus est, consilium aggrediendi hostis inire occipit: quum forte cognoscit filios Acasti Menalippum & Plisthenem venatum profectos, <sup>76</sup> devenisse ad ea loca. Itaque mutata veste <sup>76</sup> Locrum simulans, juvenibus offert sese, eisque cupitum sui interitum refert. Ob quæ junctis his in venando, ubi seorsum ab ceteris Menalippum videt, eumque & paullo post fratrem ejus insecutus, interficit: in quorum inquisitionem servus quidam Cinyras nomine, perquam fidus profectus, in manus juveni devenit, comprehensusque, Acastum affore nunciat, atque ita occiditur. Itaque Neoptolemus <sup>77</sup> mutata Phrygia veste, tanquam <sup>78</sup> filius Priami Nestor, qui captivus cum Pyrrho ad ea loca navigaverat, Acasto obvius venit, eique quinam esset indicat, & Neoptolemum in spelunca <sup>79</sup> fatigatum navigio, somnoque jacere. Ob quæ anxius Acastus, opprimere quam inimicissimum cupiens, ad speluncam pergit, atque in ipso aditu à Thetide, quæ ad ea loca inquisitum Pelea venerat, re cognita reprimitur. Dein cunctis quæ adversum domum Achillis inique & adversum fas gesserat enumeratis, <sup>80</sup> increpatumque ad postremum intercessu suo, manibus juvenis liberat: persuadens nepoti, ut ne sanguine ulterius ulcisci cuperet ea quæ antecesserant. Itaque Acastus ubi se præter spem liberatum animadvertit, sponte & inlico <sup>81</sup> cuncta regni Neoptolemo tradit. Inde juvenis cum avo & Thetide reliquisque qui secum navigaverant summam regni adeptus, in civitatem venit. Ibi à cunctis popularibus, quique juxta inhabitantes sub imperio ejus agebant, <sup>82</sup> benigne & cum gratulatione exceptus, amorem sui brevi confirmat. Hæc ego cuncta à Neoptolemo cognita mihi memoriæ mandavi, accitus ab eo, qua tempestate Hermionem Menelai in matrimonium susceperat. Ab eo etiam de reliquiis Memnonis cognitum mihi, uti tradita ossa ejus <sup>82</sup> apud Paphum his, qui cum Phallante duce Memnonis mari in Trojam

CAPUT  
IX.CAPUT  
X.

## NOTÆ.

ἡ μὲν τῶν τοῦ ἐξ ἡμῶν ἀλλὰ τὸ ἐν μὲν αἰσθη-  
μοὶ τῶν Περσῶν ὁ δὲ. Ἐν δὲ αὐτῇ μὲν περὶ αὐτοῦ.  
Verum Sepias litus & petra celebra-  
tur, & postea celebrata est propter ibi dele-  
tam Persicam classem. Est autem ipsa acta  
fixata.

<sup>75</sup> Et si forte.] Ferri potest; malim ta-  
men, & si qui forte; vel & qui forte.

<sup>76</sup> Locrum simulans.] Locri ad pedem  
Parnassi: sed nota hic, Locros & Thessia-  
los diverso vestitu usos fuisse.

<sup>77</sup> Mutata Phrygia veste.] Id est, sum-  
pta Phrygia veste; Locrensem cum Phry-  
gia mutavit.

<sup>78</sup> Filius Priami Nestor.] Nullum Pri-  
amo fuisse filium puto, Nestoris nomi-  
ne. Libenter rescriberem, Nestor. Me-

storem enim inter Priami filios numerant  
veteres.

<sup>79</sup> Fatigatum navigio somnoque.] Ex Ho-  
rat. Ludo fatigatumque somno. Qui locus  
multos interpretes torst; qui non viderunt,  
hic somnum esse ipsum desiderium dormien-  
di, l'envie de dormir. Quo sensu nos etiam  
usurpamus nostrum sommeil: dicimus  
enim, accablé de sommeil.

<sup>80</sup> Increpatumque.] Lego, increpatum-  
que; de Thetide enim loquitur, quæ enu-  
meratis cunctis, quæ adversum domum  
Achillis inique gesserat Acastus, increpa-  
tum eum intercessu suo liberat à manibus  
Neoptolemi.

<sup>81</sup> Cuncta regni.] Subauditur, negotia.

<sup>82</sup> Apud Paphum.] Paphus urbs Cypri;  
sed



profecti, <sup>83</sup> ductore interfecto, ablataque præda ibidem morabantur;  
<sup>84</sup> utque Himera, quam nonnulli <sup>85</sup> materno nomine Hemeram appella-  
 bant, soror Memnonis ad investigandum cadaver fratris, eo profecta,  
 postquam reliquias repperit; & de intercepta præda Memnonis palam ei  
 factum est, <sup>86</sup> utrumque recipere cupiens, intercessu <sup>87</sup> Phœnicum, qui  
 in eo exercitum plurimi fuerant, optionem rerum omnium ac seorsum fra-  
 tris acceperit, <sup>88</sup> prælataque sanguinis affectione, recepta urna Phœni-  
 cem navigaverit: delata dein <sup>89</sup> ad regionem ejus Palliochin nomine, se-  
 pultisque fratris reliquiis nusquam repente comparuerit: cujus opinio exor-  
 ta triplex; seu quod post occasum solis cum matre Hemera è conspectu <sup>90</sup>  
 hominum excefferit; sive supra modum dolore affecta fraternæ mortis,  
 ultro præceps ierit; vel ab his qui incolebant, ob eripienda quæ secum  
 habuerat, circumventa interierit. Hæc de Memnone, ejusque sorore  
 comperta mihi per Neoptolemum. Postquam profectus Creta <sup>91</sup> anno post  
 XI. <sup>92</sup> nomine publico <sup>93</sup> cum duobus aliis <sup>94</sup> ad oraculum Apollinis reme- <sup>95</sup>  
 dium peticum venio. Namque nulla certa causa ex improviso, tanta  
 vis locustarum insulam eam invaserat, uti cuncta fructuum quæ in agris

## NOTÆ.

sed hic apud Rhodum dicere debuit. Nam  
 supra retulit milites eos, quos Memnon  
 duce Phala (quem hic Phallantem vocat)  
 mari ad Trojam misit, Rhodum appul-  
 sos. Ibique Rhodiorum sollicitationibus  
 Phœnicas, qui multi in eo exercitu ad-  
 erant, Phalam lapidibus necasse, dire-  
 ptamque prædam inter se divisisse, se-  
 que in urbes Rhodi, Jalysum & Cami-  
 rum distribuisse. Locum adi, libro 6.  
 p. 100. alioqui nos docere debuit Dictys,  
 quomodo iidem relicta Rhodo Cyprum  
 accesserint.

83 *Ductore interfecto.*] Phallante, quem  
 lib. 4. Phalam vocavit.

84 *Atque Himera.*] Non possum dicere,  
 unde hanc historiam de sorore Memnonis  
*Himera* vel *Hemera* hauserit Dictys. Ne-  
 que unquam legi Memnoni sororem fuisse  
*Himeram* sive *Hemeram* nomine. Exi-  
 stimarem huic figmento locum dedisse  
 Memnonis genus. Is enim cum Auroræ  
 filius diceretur, & Aurora ex se diem quæ  
 Græce Hemera dicitur, procreare dicta sit,  
 inde Memnoni Hemeram sororem dede-  
 runt.

85 *Materno nomine.*] Hic Himeram  
 Memnonis matrem dicit, quem alibi Au-  
 roram.

86 *Utrumque recipere cupiens.*] Nempe  
 reliquias fratris & interceptam prædam.

87 *Phœnicum qui in eo exercitu plurimi.*]

Vide lib. 4. p. 100.

88 *Prælataque sanguinis affectione.*] Ait;  
 propter affectum onem sanguinis eam fratris  
 reliquias optasse. Sed quis ita loqui velit,  
*prælata sanguinis affectione.*

89 *Ad regionem ejus Palliochin nomine.*]

Mihi certe ignota est regio *Palliochis*. Ne-  
 que enim ejus meminerunt Geographi.  
 De loco autem ubi sepultus Memnon,  
 veteres dissentiunt. Nam Josephus lib. 2.  
 belli Judaic. sepulchrum ejus ponit in Ga-  
 lilæa, prope fluvium *Seleam*. non longe à  
 Ptolomaide urbe. Strabo, lib. 15. prope  
 fluvium *Badam*, juxta Syriæ urbem nomi-  
 ne *Paltum*. Alii prope Helleſpontum. Alii  
 denique in Æthiopia.

90 *Anno post.*] Postquam ab eo accitus  
 fuerat, supra.

91 *Nomine publico.*] Gallice, *au nom du*  
*public.*

92 *Cum duobus aliis.*] Lycophrone &  
 Ixzo. pagina sequenti.

93 *Ad Oraculum Apollinis.*] Apud Del-  
 phos.

94 *Namque nulla certa causa ex impro-  
 viso, tanta, &c.*] Distingue: *Namque nul-  
 la certa causa, ex improviso tanta, &c.*

95 *Tanta vis Locustarum.*] Quarum ma-  
 gna copia in regionibus illis, ut ex litteris  
 Sacris.

96 *Proci-*

erant, corrumperentur, Itaque multis 96 precibus supplicisque responso editur, divina ope animalia interitura, insulamque 97 provectu frugum brevi redundaturam. Dein navigare cupientes ab his qui apud Delphos erant prohibemur; importunum namque & perniciosum tempus esse. Lycophron & Ixus, qui una ad oraculum venerant, contemptui habentes ascendunt navem, medioque fere spatio fulmine icti intereunt. Interim uti prædictum divinitus erat, eodem ictu fulminum sedata vis mali, immerisque mari, & regio omnis repleta frugibus. Per idem tempus Neoptolemus, confirmato jam cum Hermione matrimonio, 98 Delphos ad 10 Apollinem gratulatum, quod in auctorem paternæ cædis Alexandrum vindicatum esset: proficiscitur, relicta in domo Andromacha, ejusque filio Laodamante, qui reliquis jam filiorum Hectoris superfuerat. 99 Sed Hermione post abscissum viri, victa dolore animi, neque pellicatum captivæ patiens, parentem suum Menelaum accitum mittit, cui multa con- 15 quæsta super injuria prælatæ sibi à viro captivæ mulieris, persuadet.

CAPUT  
XII.

## NOTÆ.

96 *Precibus supplicisque.*] Differunt preces & supplicia. Nam supplicia dixere supplicationes cum sacrificiis quibusdam. Servius, *Indivisa sacrificia dicebantur, quæ subito ad præsens tempus indicabantur, aut certe de bonis damnatorum.* Unde & supplicia dicuntur supplicationes, quæ sunt de bonis pauperum. Salust. in suppliciis Deorum magnifici. Supplicia etiam dicebantur verbenæ & alia pacis insignia, quæ caduceatores sive oratores gerebant, pacem petentes. Vide Doctiss. Dacerii notas ad Festum, in voce *Supplicia*.

97 *Provectu frugum.*] Id est, auctum. Nam provehere est augere. Malim tamen, *proventu frugum*.

98 *Delphos ad Apollinem.*] Scholiastes Pindari Odyss. 7. Nemeor: & Scholiastes Euripidis in Oreste, scribunt Neoptolemum Delphos profectum, ut consulere oraculum super sterilitate Hermionæ, quæ nullis illi liberis pariebat. Euripides in Andromacha, ait cum Delphos profectum, ut placaret Apollinem, quem antea paternæ cædis postularat. Sic enim

Ἀπὸν,  
Δελφῶν κατ' αἶαν, ἵδνα Λοξία δῖου  
Διδοῦσαι μανίας, ὡς τὸς ἐς Πύδην μελαιν,  
Ἦντες φοῖβος πατέρος, ἢ τινὲ δῖου, &c.  
Apud cum Andromacha,

Ἀβσεν,  
Δελφῶν περὶ τὴν γῆν, ὅθι Ἀπόλλιν  
παύει

*Dat furoris, quo olim ad Puthenam veniens,  
Postulavit Phœbum cædis paternæ cuius solvit pœnas.*

Verum alii affirmant, Neoptolemum Delphos ivisse, ut ejus templum expilaret. Et eam opinionem verisimiliorem dicit Strab. lib. 9.

99 *Sed Hermione post abscissum viri.*] Hanc historiam hausit ex Euripide, immutatis quibusdam. Ita enim Euripides in Andromacha. Neoptolemus abijt Delphos, placatum Apollinem quem paternæ cædis olim postularat, post ejus discessum Hermione, se zelotype habens erga Andromachen, ei necem liberoque ejus Molosso machinata, Menelaum accersit. Andromacha id audiens puerum ablegavit, ipsa que fugit ad templum Thetidis. Sed qui cum Menelao venerant, & filium invenerunt, ipsamque deceptam eduxerunt templo; jamque utrumque erant interfecuri, cum adveniente Peleo, prohibiti sunt. Menelaus rediit Spartam Hermione autem penitentiam simulavit, verita præsentiam Neoptolemi. Adveniens autem Orestes, Hermionem quidem reduxit Spartam & Neoptolemo apud Delphos insidias struxit. Itaque interfectus asportatur. Peleo autem volenti lugere mortuum Thetis apparens, hunc quidem jussit in Delphis sepeliri, Andromacham autem mitti ad Molossos cum puero.

§

Ubi

CAPUT  
XIII.

<sup>1</sup> uti filium Hectoris necet: ceterum Andromacha re cognita, instantis periculi vim subterfugit, auxilio popularium liberata: qui miserati fortunae ejus, ultro Menelaum contumeliis persecuti, vix à perniciē viri retenti sunt. Interim Orestes adveniēns, rem cunctam cognoscit, hortatur Menelaum, uti cōpta perageret. Ipse dolens praeceptum sibi à Neoptolemo Hermionae matrimonium, infidias adveniēti parare occipit. Itaque primo ex his, quos secum habebat quam fidissimos, speculatum de adventu Neoptolemi Delphos mittit. Quis cognitis, Menelaus vitare hujusmodi facinus cupiens, Spartam concedit. Sed illi qui praemissi erant, regressi, Neoptolemum Delphis esse negant. Quare coactus Orestes ipse ad inquisitionem viri profectus, <sup>2</sup> qua ierat die remeat, ut sermo hominum ferebatur, negotio perfecto. Dein post paucos dies fama perfertur, interisse Neoptolemum: eumque sermone omnium circumventum infidiis Orestis, per populum disseminatur. Ita juvenis, ubi de Pyrrho palam est, recepta Hermione, quae sibi antea desponsa erat, Mycenae discedit. Interim Peleus cum Thetide cognito nepotis interitu, ad investigationem ejus profecti, <sup>3</sup> cognoscunt juvenem Delphis sepultum. Ibi, ut mos erat, iusta perfolvunt: cognoscuntque in his locis interisse, ubi visus Orestes negabatur. Ea res per populum haut credita; adeo praesumpta ante jam opinio de Orestis infidiis cunctorum animis inhaeserat. Ceterum Thetis ubi Hermionem Oresti junctam videt, Andromacham <sup>4</sup> partu gravidam ex Neoptolemo, <sup>5</sup> Molossos mittit domum, Orestem, <sup>6</sup> ejusque conjugem de interimendo foetu evitans. Per idem tempus Ulysses territus crebris auguriis, somniisque adversis, omnes undique regionis ejus interpretandi somnia peritissimos conducit: hisque refert inter cetera, <sup>7</sup> visum sibi saepius simulacrum quoddam, inter humanum divinumque vultum formae perlaudabilis, ex eodem loco repente

CAPUT  
XIV.

## N O T A E.

<sup>1</sup> *Ubi filium Hectoris.*] Imo potius Neoptolemi Molossum.

<sup>2</sup> *Quo ierat die remeat.*] Non potuit ergo Delphos pervenire: à Phthia enim Delphos usque longior via quam quae die uno aut altero confici queat. Ab Euripide igitur diffinitur, qui scribit Neoptolemum, in ipso templo Delphico, ab Oreste & aliis occisum.

<sup>3</sup> *Cognoscunt juvenem Delphis sepultum.*] Euripides scribit ipsum Peleum, monitu Thetidis, apud Delphos Neoptolemum sepelisse. Apud Delphos autem sepulcrum fuisse omnes auctores tradunt, praeter Hyginum, qui fab. 123. scribit ejus ossa per Ambraciam sparsa fuisse: & Ovidius, in Ibin.

*Nec ita quam Pyrrhi felicius ossa quiescant,  
Sparsa per Ambraciam quae jacere vias.*

<sup>4</sup> *Partu gravidam.*] Pyrrhi & Andromachae tres filios numerant veteres; Pyrrhum, Molossum & Baciden. vel ut alii, Pergamum, Molossum & Pielum sive Pilem. Euripides tamen unicum Pyrrho filium dat, nempe *Molossum*. Euripidem sequitur Dictys, nisi quod nondum natum Molossum tradit, cum Andromacha Molossos misisset.

<sup>5</sup> *Molossum mittit domum.*] Molossi in Epiro sub ditione Pyrrhi; quare ait Molossos domum misisse. Vide Virgil. lib. 3.

<sup>6</sup> *Ejusque conjugem de interimendo foetu evitans.*] Ait Thetidem evitasse Orestem & Hermionem, ne Andromachae foetum interimerent. Sed barbare loquitur Dictys.

<sup>7</sup> *Visum sibi saepius simulacrum.*] An somnium istud aliunde habuerit Dictys, an ipse finxerit, dicere non possum. Simulacrum illud.

edi: quod complecti summo desiderio cupienti sibi, porrigentique manus, responsum ab eo humana voce, sceleratam huiusmodi conjunctionem, quippe ejusdem sanguinis atque originis: namque<sup>8</sup> ex eo alterum alterius opera interiturum. Dein versanti sibi vehementius, cupientique<sup>9</sup> causam ejus rei perdiscere, signum quoddam mari editum, intervenire visum: idque<sup>10</sup> secundum imperium ejus in se jactum, utrumque disjunctum. Quam rem cuncti qui aderant uno ore exitialem pronunciant, adduntque caveret ab insidiis filii. Ita suspectus patris animo Telemachus, agris qui in Cephallenia erant relegatur, additis ei quam<sup>10</sup> diffimis custodibus: præterea Ulysses secedens in alia loca abdita remotaque quantum poterat, somniorum vim evitare nitebatur. Per idem<sup>10</sup> tempus Telegonus, quem Circe editum ex Ulyssæ apud Æeam insulam educaverat, ubi adolevit, ad inquisitionem patris profectus, Ithacam venit, gerens manibus quoddam hastile,<sup>11</sup> cui summitas marinæ turturis<sup>11</sup> osse armabatur,<sup>12</sup> insigne scilicet insulæ ejus in qua genitus erat: dein edoctus ubi Ulysses ageret, ad eum venit,<sup>13</sup> Ibi per custodes agri pri-

CAPUT  
XV.

## NOTÆ.

illud inter humanam divinamque formam Telegonum repræsentabat, qui ex homine mortali, nempe Ulyssæ, & Circe Dea editus erat.

8 Ex eo.] Ex eo tempore, in posterum; alioqui scribendum, ex iis.

9 Signum mari editum intervenire visum est.] Jaculum significavit, quo Ulysses interemptus. Ejus enim acumen erat ex osse pastinacæ marini piscis, qui Græcis Τρυγών dictus est. Quo sensu etiam veteres oraculum illud, à Tirefia Ulyssi redditum, accepere quod refert Homer. Odyss. λ.

Θάνατος δὲ τοι ἐξ αἰθέρος αὐτῷ,

Μὲν τὸν σὺν ἀπὸ τοῦ θανάτου.

Ubi vide interpretem, qui Æschyli locum adducit: fabula ψυχάζουσι, id est, Animarum evocatores.

Ἐκ δ' αἰθέρος πύργου βορέαυος,  
Σάφ' ἰδὼν παλαιὸν ἄρμα καὶ τελεφεύοντα.

Illius autem spina marini piscis,  
Corruptæ pellem tuam antiquam, depilem.

Ita Lycophr.

Κτενὶ δὲ τρυγὸς κλέειν λείπει σάφ' ἰδὼν,  
Κινεῖ δὲ πύργου τοῦ βορέαυος Σαρδονικῆς,  
Κίλει δὲ πύργου τοῦ βορέαυος κλεῖν.

Occidet autem feriens latera lethalis cuspis,  
Aculeo insanabilis piscis Sardonicæ,  
Filius vero patris eris interfectus.

Ita alii quoque; sed Homeri interpreter notat, recentiorum id figmentum fuisse, cum ex Homero certum sit, Ulyssæ senectute debilem diem suum obiisse: quare faceto Lucianus, in Τελεγονίῳ. Podagramma loquentem inducit.

Ἰθάκῃς ἀνὰ τὸν Λαερτιάδῃς Ὀδυσσεύς,  
Ἐγὼ πατρίδῃς, σὺν αἰετῇ τρυγῶν.

Ithacæ regem Laertiadem Ulyssæ,  
Ego interfeci, non spina turturis.

10 Secundum imperium ejus.] Secundum imperium ejus simulacri.

11 Cui summitas marina turturis osse.] Eustathius Telegoni jaculum à Vulcano factum scribit, ejusque cuspidem osse marinæ turturis armatam, summitatemque alteram ex auro & adamante. Atque etiam secundum alios, totum jaculum ex osse turturis fuisse. Porro turturem lethalem esse multi tradunt. Nicander, Hesych. Antigonus & Appianus lib. 2. De venatione scribit, os istud esse in cauda turturis.

12 Insigne scilicet insula ejus.] Insignia, quæ vulgo vocamus armo, vel antiquissima esse hinc colligere licet, ut ex Homero, Æschylo & aliis.

13 Ubi per custodes agri.] Hyginus, fab. 127. Telegonus Ulyssæ & Circes filius, missus à matre ut genitorem quæreret, tempore in Ithacam est delatus, ibique famo conatus agros depopulari cepit. Cum quo

§ 2

Ulysses

mo aditu prohibitus, ubi vehementius perstat, & è diverso repellitur, clamare occipit, indignum facinus prohiberi se à parentis complexu. Ita creditum Telegonum ad inferendam vim regi adventare, acrius resistitur: nulli quippe compertum esse alterum etiam Ulyssi filium: dein juvenis ubi se vehementius, & per vim repelli videt, dolore elatus multos custodum interficit, aut graviter vulneratos debilitat. Quæ postquam Ulyssi cognita sunt, existimans juvenem à Telemacho immisum, egressus lanceam, quam ob tutelam sui gerere consueverat, adversum Telegonum jaculatur. Sed postquam hujusmodi ictum juvenis casu quodam <sup>14</sup> intercipit, ipse in parentem insigne jaculum emittit, <sup>15</sup> infelicissimum casum vulnere contemplatus. At ubi ictu eo Ulysses concidit, gratulari cum fortuna, confiterique optime secum actum, quod per vim externi hominis interemptus, parricidii scelere Telemachum charissimum sibi liberavisset. Dein reliquum adhuc retentans spiritum, juvenem percunctari quisnam, & ex quo ortus loco, qui se <sup>16</sup> domi belloque inclytum Ulysses Laertæ filium interficere ausus esset. Tum Telegonus cognito parentem esse, utraque manu dilanians caput, fletum edit quam miserabilem, maxime discruciatum ob illatam per se patri necem. Itaque Ulyssi, uti voluerat, nomen suum atque matris, insulam in qua ortus esset, & ad postremum insigne jaculi ostendit. Itaque Ulysses ubi vim ingruentium somniorum, prædictumque ab interpretibus vitæ exitum, animorecordatus est, vulneratus ab eo, quem minime crediderat, triduo post mortem obiit, senior, <sup>17</sup> jam provectæ ætatis, neque tamen <sup>18</sup> invalidus virum.

## NOTÆ.

*Ulysses & Telemachus ignari arma contemplantur, Ulysses à Telegono filio est interfectus. Quæ ut vides paulo diversa sunt. Oppianus scribit, Telegonum, cum patris arma abigeret, Ulysses, sibi occurrentem & pecora repetentem, occidisse.*

*Ἀδελφὸν ὁ ἴσας.  
Αἰχμὸν αὖτε ἴσας. καὶ ἄλλοι πῶτα περιβῶν  
Παῖδες αὖ. Γίγνεται δὲ βοῦδε γαίονα τοῦ αὖ.  
Αἰτῆς. ἢ μάλιστα καὶ αὖτε περιβῶν αὖτε.*

*Verum ille insulam, Capras pascens appulis neque latuit, greges vastans*

*Patris sui. Seni autem accurrenti parenti, ipsi quæ quærebant, insulam immisit mortem.*

<sup>14</sup> *Intercipit.] Gallice, détourner.*

<sup>15</sup> *Infelicissimum casum vulnere contemplatus.] Lycophron scribit, Ulyssi latius haustum fuisse.*

<sup>16</sup> *Domi belloque inclytum.] Domi subauditur, tempore; & hic domus usurpatur pro pace. Alii melius dicunt, domi bellique.*

<sup>17</sup> *Jam provectæ ætatis.] Ulysses multis annis obitum interiisse, omnes tradunt.*

<sup>18</sup> *Invalidus virum.] Hellenismus. Subintelligitur enim præpositio ἐν, id est, de, quæ genitivum regit.*

## F I N I S

**DARETIS PHRYGII**

**D E**

**EXCIDIO TROJÆ**

**HISTORIA.**





I N

# DARETEM PHRYGIUM

## P R Æ F A T I O.

**U**T re vera fuit olim Dictys qui res Troicas conscripsit, fuit etiam & Dares Phrygius qui Phrygiam Iliadem fecit. Ac de Dicty quidem jam suo loco dictum est; veniamus igitur ad Daretem. Fuit is è Phrygia; quare, Trojanorum partes sequutus, Hectori monitor datus est. Ptolemæus Hephæstion lib. 1. Ἀντίπατρος δὲ φησὶν ὁ Ἀχάνθιος, Δάρετα πρὸ Ὀμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα μνήμονα γενέσθαι. Ἐκτορος ὥστε τὴν μὴ ἀνελεῖν Πάτροκλον ἑταῖρον Ἀχιλλέως. *Antipater autem Acanthius tradit Daretem eum qui ante Homerum Iliadem conscripsit, Hectoris monitorem factum fuisse ne is Achillis socium Patroclum occideret. Eadem ex Achantio, refert Eustath. in Odyss. 1. additque ex eodem ipsum Daretem transfugam ab Ulyssse fuisse occisum. Historiam autem Daretis sua adhuc ætate extitisse, scribit Ælianus var. histor. lib. 11. cap. 1. Ὅτι καὶ Ὁροβάρτης τρῳαζήνιος ἔφη πρὸ Ὀμήρου, ὅς φασιν αἱ Τρῳαζήνιοι λόγοι καὶ μὲν Φρύγα δὲ Δάρετα, καὶ Φρυγίαν Ἰλιάδα ἔπαι καὶ τοῦ Σποσσομένηω οἶδα. πρὸ Ὀμήρου καὶ τῆτον γενέσθαι λέγουσι. Orabantii Troezenii poemata ante Homerum extiterunt, ut ferunt Troezenii, item Dares Phrygius, ut dicunt, ante Homerum vixit, cuius Phrygiam Iliadem usque in hunc diem conservari scio.*

H



## P R Æ F A T I O.

Et hoc illud est , quod homini nugaci & inepto consilium fecit ut, sub illius Daretis nomine, qui nusquam comparebat, libellum illum quem hodie habemus, in lucem mitteret; fingens illum à Cornelio Nepote latine translatum. Utrumque enim falsum esse, plurima videntur. Nam & ipse scriptor (& jam diu monuit Doctissimus Vossius) per se satis prodit se perexiguæ & doctrinæ & iudicii fuisse, qui multa non solum contra historiam & contra verisimilitudinem peccet. Ut alia multa taceam, quæ in evolvendo opere melius notabuntur. Et de Cornelio Nepote, vix erit unquam qui credat eum hujus libelli interpretem fuisse, nisi qui Augustæ ævi nitorem & genium ignorabit. Auctor enim iste vix latine scribit, ut suo loco dicemus: illa Epistola, quæ Salustio Crispo inscripta est, ita inutilis est & nugax, ut latinitatis potius ultimum senium, quam vigorem illum & florentem illam adolescentiam respiciat. *Sed nos ad cæpta feramus.*

CORNELIUS

# CORNELIUS NEPOS

## SALLUSTIO CRISPOS.

**Q**UAM multa Athenis studiosissime agerem, inveni historiam Daretis Phrygii, ipsius manu scriptam, ut titulus indicat, <sup>1</sup> qui de Græcis & Trojanis memoriæ commendatur. Quam ego summo amore complexus, continuo transuli. Cui nihil adiciendum vel diminuendum rei  
 5 formandæ causa putavi, alioquin mea esse posset videri. Optimum ergo duxi, verè & simpliciter perscripta, <sup>2</sup> si eam ad verbum in Latinitatem transverterem, ut legentes cognoscere possent, quomodo hæc res gestæ essent: utrum magis vera existiment, quæ Dares Phrygius memoriæ commendavit, qui per id tempus vixit, & militavit, quo Græci Troja-  
 10 nos oppugnarent; an Homero credendum, <sup>3</sup> qui post multos annos natus est, quam bellum hoc gestum fuisset: <sup>4</sup> De qua re Athenis iudicium fuit, quum pro insano Homerus haberetur, quod deos cum hominibus belligerasse descripsit. Sed hæcenus ista. Nunc ad pollicitum revertamur.

### N O T E.

<sup>1</sup> *Qui de Græcis & Trojanis memoria commendatur.* Id est: qui super rebus Græcis & Trojanis posteritati commendatur.

<sup>2</sup> *Si eam ad verbum.* Eam nempe historiam; superiora illa, verè & simpliciter perscripta, sunt sexti casus: series est, optimum duxi, quum ea historia verè & simpliciter perscripta sit, & eam in Latinum sermonem converterem.

<sup>3</sup> *Qui post multos annos.* De ætate Homeri mire veteres dissentiunt. Et eorum omnium opiniones referre, nimis longum esset. Ego existimo certissimis argumentis evinci posse, floruisse illum circa Olympiadem 20. tempore regis Numæ 488. circiter annis post Trojam captam, & ante Christum natum 693. & ita olim

pater meus, in libello Gallico. de Poëtis Græcis.

<sup>4</sup> *De qua re Athenis iudicium fuit quum pro insano.* Ita hoc scriptum est, ut inde quis existimare possit, Athenis olim in iudicio actum fuisse, Daretis ne potius an Homero credendum foret, ibique Homerum pro insano exactum. Quod quis unquam audivit! Atqui non illud voluit ineptus scriptor; sed illud tantum, fuisse olim Athenis, qui Homerum stultum iudicarent, quod Deos cum hominibus pugnantibus induceret; & Platonem intelligit, qui de Homero iniquum illud iudicium tulit. A quo alii merito dissentientes affirmarunt, solum Homerum aut vidisse aut ostendisse formas Deorum.



# DARETIS PHRYGII HISTORICI

ex Volaterrano Vita.

**D**ARES Phrygius Historicus scripsit bellum Trojanum Græce, in quo & ipse militavit, ut ait Isidorus, primus fere Historicorum. Qui tandem capto Ilio, cum Antenoris factione remansit, ut scribit Cornelius Nepos: qui opus ejus è Græco sermone convertit, dicavitque Crispo Sallustio.

DARETIS



# D A R E T I S P H R Y G I I

D E

## EXCIDIO TROJÆ H I S T O R I A.



**P**ELIAS <sup>1</sup> rex in Peloponēso <sup>2</sup> Æsonem fratrem habuit. <sup>3</sup> Æsonis filius erat Jason, virtute præstans: & qui sub ejus regno erant, omnes eos hospites habebat, & ab eis validissime amabatur. Pelias rex ut vidit Jasonem acceptum esse omnibus, <sup>4</sup> veritus est ne sibi injurias faceret, & se regno ejiceret. Dicit Jasoni <sup>5</sup> Colchis pellem arietis inauratam esse, dignam ejus virtute, ut eam inde auferret, omnia se ei daturum pollicetur. Jason

CAPUT  
I.

### N O T A.

<sup>1</sup> *Rex in Peloponēso.*] Falsum est Peloponēsi regem fuisse Peliam. Dicere debuerat Thessaliæ, ibi enim imperabat Æson Pelie frater. At eum Pelias regno exivit.

<sup>2</sup> *Æsonem fratrem habuit.*] Sed uterinum tantum: Neptunus enim ex Tyro Salmonēi filia Neleum & Peliam suscepit, quæ Tyro deinde Cretheo nupta, Æsonem, Pheretem & Amytaonem peperit.

<sup>3</sup> *Æsonis filius erat Jason.*] Æsonis & Alcimedes Autolyti, sive, ut alii volunt, Phylaci filie. Alii matrem Jasonis vocant *Polymeden*, sive *Polymelen*, sive etiam *Polyphe-men*, Autolici filiam. Alii Rhæo Staphyli filiam, alii *Arnen* Æoli, sive Scarphēri, alii Theognitam Laodici filiam; alii denique *Amphinomen*.

<sup>4</sup> *Veritus est ne sibi.*] Apollodorus, lib. 1. Tzetzes in Lycoph. Scholiastes Pindari

& alii scribunt, Peliam oraculo monitum fuisse ut caveret ab eo, qui unum tantum calceum gestaret. Quod cum minime intelligeret, paulo post re ipsa percepit. Nam cum in littore Neptuno immolaret, cum permultos, tum etiam Jasonem eo accersivit, qui ruri agens ad ea sacra properavit & Anaurum sive Enipeum amnem trajiciens, alterum in amnis alveo calceum amisit. Id ubi Pelias videt, oraculum animo repetens, propius eum accedit rogatque, ecquid, habens potestatem, facturum esset ei, à quo sibi ex oraculo prædictum fuerit mortem illatum iri? cui Jason, pellem, inquit, velleris aurei ut afferret, imperarem. Quod ubi audivit Pelias ipsum Jasonem ad eam pellem ire statim præcepit, &c.

<sup>5</sup> *Colchis pellem arietis inauratam esse.*]

T 2

Quæ



fuescerent Græci ad sua littora navibus adventare. Mittit itaque ad portum qui dicant ut Græci de finibus ejus discedant: & si non dicto obedissent, tum sese armis ejectionem de finibus. Jason & quicumque venerant, graviter tulerunt crudelitatem Laomedontis, sic se ab eo tractari, quum nulla ab illis injuria facta esset: simul & timebant multitudinem barbarorum, si contra imperium conarentur permanere, ne opprimerentur: quum ipsi non essent parati ad præliandum, navim conscenderunt, à terra receperunt, Colchos profecti sunt, pellem abstulerunt, domum reversi sunt. Hercules graviter tulit à rege Laomedonte contumeliose sese tractatum, & eos qui una profecti erant Colchos, cum Jasonem, Spartamque ad Castorem & Pollucem venit. Agit cum his, ut secum suas injurias defendant, ne Laomedon impune ferat, quod illos à terra & portu prohibuisset. Multos adjutores dicit futuros, si se accommodassent. Castor & Pollux omnia promiserunt se facturos esse, quæ Hercules vellet. Ab his Salaminam profectus, 10 ad Telamonem venit: rogat eum ut secum ad Trojam eat, & suas injurias secum defendat. Telamon promisit omnibus se paratum, quæ Hercules vellet. Inde apud 11 Phthiam profectus est ad Peleum, rogatque eum ut secum eat ad Trojam: pollicitusque est ei Peleus se iturum. Inde 12 Pylum ad Nestorem profectus est; rogat eum Nestor quid venerit. Hercules dicit, quod dolore commotus sit, 13 vellet se exercitum in Phrygiam ducere. Nestor Herculem conlaudavit, operamque suam pollicitus est. Hercules ubi omnium voluntates intellexit, 14 naves xii. parat, milites eligit. Ubi tempus datum est proficiscendi, litteras ad eos quos rogaverat misit, 25 qui cum suis hominibus quum venissent, profecti sunt in Phrygiam: & ad Sigæum noctu accesserunt. Inde Hercules, Telamon, & Peleus exer-

CAPUT III.

NOTÆ.

Argonautica velit intelligi. Sed ineptum scriptorem id latuit, nempe Orpheum illum & alios quosque, qui ante bellum Trojanum fuisse dicti sunt, à poetis fictos fuisse; quod & Vossius ostendit lib. 1. de re poetica. Sic igitur auctor noster per ignorantiam sese Pseudodaretem prodit. De Argonautis autem vide Apollonium Rhodium, Valerium Flaccum, Apollodor. lib. 1. Diodorum Siculum, lib. 4. Hyginum & alios. Eorum expeditio bello Trojano prior fuit annis circiter quinquaginta, etsi aliter Scaligero visum est.

9 Tum se se armis ejectionem de finibus. Lego: Tum se se armis eos ejectionem de finibus.

10 Ad Telamonem venit.] Pindar. Isthm. Odyss. 6.

A'α' Αἰνυδῶν καλῶν,  
Εἰς πλοῶν, κέρει πλοῦτος δαυρυδάων.

————— *Æacidem autem invisans,  
Ad navigationem, citavit omnibus epulanti-  
bus.*

11 Phthiam.] E regione Pencæ, juxta Magnesium.

12 Pylum ad Nestorem.] Pylus Nestoris in Arcadia fuit. Sed vide infra, pag. 163. ubi ait Menelaum, ad Nestorem proficiscentem, circa Cytheram Paridi obvium factum, &c.

13 Vellet se.] Lege velle se.

14 Naves xii. parat.] Alii tradunt Herculem Trojam navigasse, cum navibus xviii. Apollodor. lib. 2. alii cum solis navibus sex. Homer. Iliad. 1.

Εἰς οἷς ἡμεῖς καὶ αἰδομένης παυροπρίας,  
Γὰρ ἐκκαλῶμεν πλοῖον, χέρως δ' αἰγυαῖς.

Sex Solis cum navibus & viris paucioribus;  
Illi destruxit urbem & viduavit vicem.

T. 3. Unde:

CAPUT  
IV.

citum è navibus eduxerunt: qui vero præsidio essent, <sup>15</sup> Castorem, Pollucem, & Nestorem reliquerunt. Laomedon cum equestri copia ad mare venit, & cœpit præliari. Hercules ad Trojam ierat, & imprudentes qui erant in oppido oppugnare cœpit. Quod ubi Laomedonti regi nunciatum est, oppidum ab hostibus oppugnari illum, ilico revertitur: & in itinere obviu Græcis factus, ab Hercule occiditur. <sup>16</sup> Telamon primus oppidum illum intravit: <sup>17</sup> cui Hercules virtutis causa Hesionam Laomedontis regis filiam dono dedit. Laomedontis filii qui cum eo erant, occiduntur. <sup>18</sup> Priamus in Phrygia erat, ubi cum Laomedonejus pater exercitui præfecerat. Hercules & qui cum eo venerant, prædam magnam fecerunt, & ad naves deportaverunt. Inde domum proficisci decreverunt. Telamon Hesionam secum convexit. Hoc ubi Priamo nunciatum est, patrem occisum, cives direptos, prædam avectam, Hesionam sororem dono datam, graviter tulit tam contumeliose Phrygiam tractatam esse à Grajis. Ilium petit <sup>19</sup> cum Hecuba uxore & liberis, Hector, Alexandro, Deiphobo, Heleno, Troilo, Andromacha, Cassandra, Polyxena. Nam erant & alii filii ex concubinis nati; <sup>20</sup> sed nemo ex regio genere dixit esse, nisi eos qui erant ex legitimis uxoribus. Priamus ut Ilium venit, minime moram fecit, ampliora mœnia exstruxit, & civita-

## N O T A.

Unde Lycoph. Herculem vocat *τῷ ἑκάρῳ* *μῶν, sex navium.*

<sup>15</sup> *Castorem, Pollucem & Nestorem.*] Apollodor. scribit Oiclem relictum fuisse, ut naves tutaretur.

<sup>16</sup> *Telamon primus oppidum, &c.*] Idem Apollodor. lib. 2. additque, id ægre fecerentem Herculem recta ad Telamonem ivisse, ut eum occideret; quod cum Telamon animadvertisset; proximos quosque lapides colligere aggreditur, Herculi quidnam ageret percunctanti respondit, se aram excitare Herculi *καθύκειν*, id est, pulcro victuri.

<sup>17</sup> *Cui Hercules virtutis causæ.*] Apollodor. *Τελαμῶνι ἀρετῆς ὡς ἑαίῳ τῷ Ἀχαιῶντι δῶκεν.* Telamoni primum virtutis Hesionam Laomedontis filiam dedit.

<sup>18</sup> *Priamus in Phrygia erat.*] Abfuisse Priamum, cum Trojam expugnavit Hercules, dicit Dares, nescio quos auctores sequutus: nam alii eum ab Hercule captivum factum narrant & ab Hesionæ sorore liberatum. Apollodor. lib. 2. Suspicio hoc hausisse Daretē ex Homer. Iliad. γ. ubi Priamus dicit, se olim in Phrygia contra Amazonas pugnassee: ejus verba sunt.

*Ἦδη καὶ Φρυγίῳ εισέλαθεν ἀμυκλίστασι.  
Ἐνθα ἴδον πολλοὺς Φρύγας. αἰετὸς αἰολοκπί-  
λῃς.*

*Λαὸς Ὁπῆθ', καὶ Μυγδῶν ἀντιόισι,  
Οἱ ἴμ τι ἐγγυτέρω παρ' ἔχθρας Σαγγα-  
ρίῃσι.  
Καὶ γῆρ' ἰσὺν ἐπὶ κερεῖ ἰσὺν ποσσὶ τῶν ἐλῶ-  
θῃ.*

*Ἡμᾶν τῷ, ὅτι ἔλθον Ἀμαζόνες ἀνιπάρ-  
ου.*

*Jam olim Phrygiam intravi visiferam,  
Ubi vidi multos Porygas strenuos equites,  
Populos Otrei & Mygdonis augusti,  
Qui tunc bellabant ad ripas Sangarii,  
Atque ego auxiliaris existens inter eos nu-  
meratus fui,  
Die illo quando venerant Amazones viragi-  
nes.*

<sup>19</sup> *Cum Hecuba uxore & liberis.*] Bis peccat hic Dares; semel contra judicium: nam qui fieri poterat, ut Priamus in Phrygia exercitui præteritus uxorem secum haberet & omnes liberos? Et iterum contra historiam: nam falsum est tunc temporis Priamum tot liberos habuisse, ut ex Homero & aliis facile colligitur.

<sup>20</sup> *Sed nemo, &c.*] Hæc nihili sunt.

<sup>21</sup> *Regiam*

tem munitissimam reddidit; & militum multitudinem ibi esse fecit, ne per ignorantiam opprimeretur, ita ut Laomedon pater ejus oppressus est. <sup>21</sup> Regiam quoque ædificavit, & ibi <sup>22</sup> Jovi Statori aram consecravit. Heclorem <sup>23</sup> in Pæoniam misit. Ilio portas fecit, quarum nomina hæc sunt, Antenorida; <sup>24</sup> Dardania, Iliæ, Scææ, Thymbrææ, Trojanæ: deinde postquam Ilium stabilitum vidit, tempus expectavit. Ut visum est ei patris injurias ulcisci, Antenorem vocari jubet; dicit ei velle se, eum legatum in Græciam mittere, <sup>25</sup> ut quum graves sibi injurias ab his qui cum exercitu venerant, factas in Laomedontis patris nece, & in abductione Hesionæ pertulisset, omnia tamen æquo animo passurum, si Hesionæ ei redderetur. Antenor, ut Priamus imperavit, navim conscendit, & profectus venit Magnesium ad Pelcum. Quem Peleus hospitio triduo recepit, <sup>26</sup> die quarto rogat eum quid venerit. Antenor dicit ea quæ à Priamo mandata erant, <sup>27</sup> Grajos postulare, ut Hesionæ redderetur. Hæc ubi Peleus audivit, graviter tulit, <sup>28</sup> eo quod

CAPUT  
V.

## NOTÆ.

<sup>21</sup> Regiam quoque ædificavit.] In arce.

<sup>22</sup> Jovi Statori aram.] De qua ad Diætyn lib. 5.

<sup>23</sup> In Pæoniam misit.] Ad conducendos milites. Pæones enim Trojanorum amici; ut supra apud Diætyn.

<sup>24</sup> Dardania. Iliæ, Scææ.] Ex Homero tamen constat, Dardaniæ & Scææ eandem fuisse. Ita enim Hesychius, Δαρδανία, πόλις αἰ τῇ Ἰλίου ἦτορ δὲ Δαρδανία καλεῖται. διὰ τοῦ τῶν Δαρδανίων χιῶντος Ἰφροῦ. Ταῖς δὲ αὐταῖς καὶ Σκαῖας ὀνομαζομένης. Ubi corrigendum, ut me monuit Doct. Daceryus, ἢ δὲ ἰόν, & ita vertendum Dardania, porta Ilii, vel à Dardano sic vocata, vel quia ad Dardania regionem ferebant. Ipsas etiam Scæas Homerus vocat. Et hic locus lucem præbet alteri ejusdem scriptoris, in πρῶτος πύλην. Ubi subjungit, τὰς αὐτὰς Δαρδανίας καλεῖ. Ipsas & Dardaniæ vocat. Homerus nempe.

<sup>25</sup> Ut quum graves.] Si hic in Latinitatem inquiras, certe inconsequentiam animadvertes, neque reperies quo vocem ut referre possis. Deest nempe verbum renunciaret, diceret, vel simile. Id enim voluit Dares, dicit Priamus velle se in Græciam legatum Antenorem mittere, ut munitaret, diceret se, quamvis injurias sibi graves ab his qui cum exercitu venerant, in Laomedontis nece & abductione Hesionæ pertulisset, omnia tamen æquo animo passurum, si Hesionæ ei redderetur.

<sup>26</sup> Die quarto, &c.] Observa morem, quo legati & alii quique per dies aliquot in domo hospitum sedebant, antequam de adventu suo quidquam proponerent, scilicet ut ab itineris labore recrearentur: hinc intelligendus Esdras, cap. 8. vers. 32. Καὶ ἡλθοῦντες εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκατοστάθησαν ἡμέρας τρεῖς. Καὶ ἐξῆλθεν τῇ τρίτῃ περὶ τῆς ἑσπέρης τὸ θύοντες καὶ τὸ χερσίων, &c. Et venimus in jerusalem & ibi sedimus dies tres; Die autem quarto aurum & argentum collocavimus, &c. Sic Homer. Iliad. 2. De Bellerophonte, quem rex Lyciæ.

Ἐννῆμαρ ἐξέμενος. καὶ ἐννέα βόες ἱερόσταν. Ἀλλ' ὅτι ἐν δεκάτῃ ἡμέρῃ προσδεδυκὼς ἦν. Καὶ τίτι μιν δεῖοντο. καὶ ἦτορ σῆμα Ἰλίου. Ὅ, τι μιν καὶ ἐξῆμα καὶ ἐν δεκάτῃ ἡμέρῃ.

Novem dies hospitatus est, & novem boves sacrificavit.

Sed cum decima apparuit, totis digitis antrota.

Et hunc ipsum interrogavit & petiit literas videre.

Quas cumque ipsi à genero Procto ferret.

<sup>27</sup> Grajos postulare.] Sed id ex insequentibus falsum est. An dicendum est, ita sponte sua Antenorem mentem esse ut sibi facilius Hesionæ traderetur? an corrigendum, Trojanos postulare, &c.

<sup>28</sup> Eo quod hoc pertinere ad se videbat.] Peleus enim frater erat Telamonis qui Hesionam tenebat.

29 Ucalo-



hoc pertinere ad se videbat: jubet eum de finibus suis discedere. Antenor nihil moratus, navim ascendit, iter fecit Salaminam ad Telamonem: rogare eum cœpit, ut Priamo sororem Hesionam redderet; non enim esse æquum tam diu in servitute habere regii generis puellam. Telamon Antenori respondit, nihil à se Priamo factum: sed quod virtutis causa donatum sit, se nemini daturum: ob hoc Antenorem insula discedere jubet. Antenor navem conscendit, in Achajam venit. Inde ad Castorem & Pollucem delatus, cœpit ab his postulare, ut Priamo satisfacerent, & ei Hesionam sororem redderent. Castor & Pollux negaverunt injuriam Priamo factam esse, sed Laomedontem eos priorem lassis: Antenorem discedere jubent. Inde Pylum ad Nestorem venit, dixit Nestori qua de causa venisset. Qui ut audivit, cœpit objurgare, cur ausus sit in Græciam venire, quum à Phrygibus Græci prius lassi fuissent. Ubi audivit Antenor nil impetrasse, & contumeliose tractari Priamum, navim conscendit, domum reversus est. Priamo regi demonstrat, quomodo unusquisque responderit: & quomodo ab illis tractatus sit: simulque hortatus est Priamum, ut eos bello persequatur. Continuo Priamus filios vocari jubet, & omnes amicos suos, Antenorem, Anchisen, Æneam, **CAPUT VI.** <sup>29</sup> Ucalegontem, <sup>30</sup> Bucolionem, <sup>31</sup> Panthum, <sup>32</sup> Lamponem, & omnes filios qui ex concubinis nati erant. Qui ut convenerunt, dixit eis se Antenorem legatum in Græciam misisse, ut hi sibi satisfacerent quod patrem suum necassent, Hesionam sibi redderent, <sup>33</sup> illos contumeliose tractantes, & Antenorem nihil ab eis impetrasse: Verum quoniam suam voluntatem facere noluisissent, videri sibi exercitum in Græciam mittere, qui prædas repetet ab eis; <sup>34</sup> ne barbaros Græci irrisui haberent. Hortatusque est Priamus liberos suos, ut hujus rei principes forent, maxime Hectorem: erat enim major natu: qui cœpit dicere velle se quidem voluntatem patris exsequi, & Laomedontis avi sui necem ulcisci, & quascunque injurias Græci Trojanis fecissent, ne impunitum id Grajis foret: sed vereri, ne perficere possent quod conati essent; multos adjutores Græciæ futuros, Europam bellicosos homines habere: <sup>35</sup> Asiam semper in desidia vitam exercuisse, & ob id classem non habere. Alexander cohortari cœpit, ut classis præparetur, & in Græciam mittatur: se rei hujus principem futurum, si pater vellet: in deorum benignitate se confidere, victis hostibus laude adeptum, de Græcia domum rediturum esse. **CAPUT VII.**

## NOTÆ.

<sup>29</sup> *Ucalegontem.*] De quo Homer. Iliad. 2. & Virgil. Æneid. 2.

<sup>30</sup> *Bucolionem.*] Priami fratrem paternum.

<sup>31</sup> *Panthum.*] Patrem Polydamantis, de quo apud Diogenem.

<sup>32</sup> *Lamponem.*] Fratrem Priami.

<sup>33</sup> *Illos contumeliose tractantes.*] Deest aliquid; melius scripisset, *illos contumeliose egisse.*

<sup>34</sup> *Ne barbaros.*] Ne mireris hic Priamum se ipsum barbarum vocare. Nam sit apud Euripidem, Hecuba & Hector se ipsos vocant barbaros: neque tunc male sonabat appellatio illa, ut male quidam sibi persuadent.

<sup>35</sup> *Asiam in desidia.*] Quare Asiatici semper molles audire.

Nam sibi in Ida sylva quum venatum abisset, <sup>36</sup> in somnis Mercurium adduxisse Junonem, Venerem, Minervam, ut inter eas de specie judicaret. Et tunc sibi Venerem pollicitam esse, si suam speciem meliorem harum specie judicaret, daturam se ei uxorem, quæ in Græcia speciosior videretur: ubi ita audisset, <sup>37</sup> optimam facie Venerem judicasse: unde sperare debere Priamum Venerem adjutricem Alexandro futuram. Deiphobus placere sibi dixit Alexandri consilium: & sperare Græcos Hesionam reddituros, & satisfacturos, si ut dispositum esset, classis in Græciam mitteretur. Helenus vaticinari coepit, Grajos venturos, Ilium ever-  
<sup>20</sup> furos, parentes & fratres hostili manu interituros, si Alexander sibi uxorem de Græcia adduxisset. Troilus minimus natu, non minus fortis quam Hector, bellum geri suadebat, & non debere terri metu verborum Heleni. Quod omnibus placuit, classem comparari, & in Græciam proficisci. Priamus Alexandrum & Deiphobum in Pzoniam misit, ut milites  
<sup>25</sup> eligerent: ad concionem populum venire jubet. Commonefacit filios, ut majores natu minoribus imperarent. <sup>38</sup> Monstravit quas injurias Græci Trojanis fecissent: ob hoc Antenorem legatum in Græciam misisse, ut sibi Hesionam sororem redderent, & satisfacerent Trojanis. Antenorem contumeliose ab eis tractatum: nec quidquam ab his impetrare potu-  
<sup>30</sup> sse. Ob hoc placere sibi, Alexandrum mitti cum classe in Græciam qui avi sui mortem & Trojanorum injurias ulcisceretur. Antenorem dicere jussit, quomodo in Græcia tractatus sit. Antenor hortatus est Trojanos <sup>39</sup> ne horrescerent ad bellandum <sup>40</sup> in Græciam, suos alacriores fecit. Paucis demonstravit, quæ in Græcia gesserat. Priamus dixit, si cui displiceret  
<sup>35</sup> bellum geri, suam voluntatem ediceret. Tunc Panthus Priamo & propinquis prodit ea <sup>41</sup> quæ à patre Euphorbo audierat: Si Alexander uxorem de Græcia adduxisset, Trojanis extremum exitium futurum. Sed pulcrius esse in otio vitam degere, quam in tumultu libertatem amittere, & periculum inire. Populus auctoritatem Panthi contempsit: regem dicere jussit.

CAPUT  
VIII.

N O T A.

<sup>36</sup> In somnis Mercurium adduxisse Junonem.] Ut fabulam de judicio Paridis historiz accommodat, id omne in somnis factum fuisse dicit. Sed alii scribunt, Paridem hymnum in Venerem composuisse, ubi eam Junoni & Palladi præferebat, unde postea fabula nata est, quasi ipse præsentem deas judicaret. Vide Cedren. & Suid. in voce Πάριος.

<sup>37</sup> Optimam facie Venerem judicasse.] Scribendum est, optima facie Venerem, &c. Ratio est quod Latine dici non possit verbi gratia, Nireus est optimus facie. Sed omnino, Nireus est optima facie. Sic Terentius, And. 1. 1.

Forse unam aspicio adolescentulam,

Forma. Bona fortasse. & vultu Sofia, Adeo modesto adeo venusto ut nihil supra.

<sup>38</sup> Monstravit, &c.] Iisdem fere verbis hic repetit ineptus scriptor, quæ jam dixit pagina superiori.

<sup>39</sup> Ne horrescerent ad bellandum in Græciam.] Invita sane ineptissimum hunc scriptorem percurro, ita barbare & misere scribit scilicet. Sed calcanda tamen via.

<sup>40</sup> In Græciam.] Id est, contra Græciam.

<sup>41</sup> Quæ à patre Euphorbo.] Panthi patrem hic Euphorbum dicit Dares, quem Servius Othriadem. Virg.

Panthus Othriades arcis Phæbique sacerdos. Panthi historiam posuimus apud Diogenem.

V 42 Ma-

runt, quid fieri vellet. Priamus dixit naves præparandas esse, ut eatur in Græciam: utensilia quoque populo non deesse. Populus conclamavit per se moram non esse, quo minus regis præceptis pareatur. Priamus illis magnas gratias egit, concionemque dimisit. Ac mox in Idam sylvam misit, <sup>42</sup> materiem succiderent, naves ædificarent. Hectorem <sup>43</sup> in superiorem Phrygiam misit, ut exercitum pararet; & ita præsto esset. Cassandra postquam audivit patris consilium, dicere coepit quæ Trojanis futura essent, si Priamus perseveraret classem in Græciam mittere. Interea tempus supervenit: naves ædificatæ sunt. Milites supervenerunt, quos Alexander & Deiphobus in Pæonia legerant, & ubi visum est posse navigare, Priamus exercitum alloquitur: Alexandrum Imperatorem exercitui præficit, mittit cum eo <sup>44</sup> Deiphobum, Æneam, Polydamantem. Imperatque Alexandro, ut primum Spartam accedat, Castorem & Pollucem conveniat, & ab his petat, ut Heliona soror ejus reddatur, & satis Trojanis fiat. Quod si negassent, continuo ad se nuncium dirigat, ut exercitum in Græciam possit mittere. Posthæc Alexander in Græciam navigavit, adducto secum <sup>45</sup> duce eo qui cum Antenore jam navigaverat. Non multos ante dies, quam Alexander in Græciam navigavit, & antequam <sup>46</sup> in insulam Cytheream accederet, Menelaus rex <sup>47</sup> ad Nestorem Pylum proficiscens, Alexandro in itinere occurrit, & mirabatur regiam classem quo tenderet. Utrique occurrentes aspexerunt se invicem, incii quo quisque iret. Castor & Pollux ad Clytemnestram ierant, secum Hermionam neptem suam Helenæ filiam abduxerant. <sup>48</sup> Argis Junonis dies festus erat his diebus, quibus Alexander insulam Cytheream

## NOTÆ.

<sup>42</sup> *Materiem.*] *Materia & materies*, proprie lignum: unde in Gloss. exponuntur, *ξύλον, ὕλη*.

<sup>43</sup> *In superiorem Phrygiam.*] Duplex fuit Phrygia major & minor, sive magna & parva: & illa quidem cujus partem Gelatæ occupaverant; hæc ad Hellespontum sita, quæ & ideo Hellespontica dicta est, & Epictetus. Jam non dubium esse potest, quin hic per superiorem Phrygiam, minorem, seu parvam intellexerit; nam & Aristides parvam Phrygiam superiorem vocavit.

<sup>44</sup> *Deiphobum, Æneam, Polydamantem.*] Inde apud Dictyn, lib. 1. Initio, cum Ænea aliisque ex consanguinitate propinquis. Ubi vide annotata.

<sup>45</sup> *Duce eo qui cum Antenore jam navigaverat.*] Sed nullam ejus ducis mentionem fecit.

<sup>46</sup> *In insulam Cytheream.*] Cythera dicitur Strab. lib. 8. & Virgil. lib. 10.

*Est Amathus, est celsa mihi Paphos atque Cythera.*

Est autem juxta Peloponesum intra Maleam promontorium & Laconicum sinum; Porphyris Plinio, Porphyrysa Eustathio, hodie Cerigo.

<sup>47</sup> *Ad Nestorem Pylum proficiscens, &c.*] Tres fuere Pyli in Peloponeso. Una in Elide, ad fluvium Selicentem. Alia in Arcadia, juxta fluvium Amathum. Tertia in Messenia. Omnes sibi Nestorem vindicantes. Sed secundam, veram Nestoris patriam fuisse ex Homero probat Strabo, lib. 8. Hic vero Dares Tertius Nestorem vindicare videtur, cum ait, Menelaum ex Sparta per mare ad Pylum Nestoris proficiscentem, circa Cytheram Paridi occurrisset. Neque enim Dares Menelaum ad alteram, quæ in Arcadia erat, per mare duxisset, cum terrestri itinere via fuerit brevior.

<sup>48</sup> *Argi Junonis dies.*] Juno enim præcipue

- venit, ubi fanum Veneris erat, 49 Dianæ sacrificavit. Hi qui in insula erant, mirabantur regiam classem, & interrogabant ab illis qui cum Alexandro, 50 qui essent, quid venissent. Responderunt illi à Priamo rege legatum missum ad Castorem & Pollucem, ut eos conveniret. At vero
- 5 Helena Menelai uxor, quum Alexander in insula Cytherea esset, placuit ei eo ire. Qua de causâ ad littus processit ubi Dianæ & Apollinis fanum est; ubi rem divinam Helena facere disposuerat. Quod ubi nunciatum est Alexandro, Helenam ad mare venisse, conscius formæ suæ, in conspectu ejus ambulare cœpit, cupiens eam videre. Helenæ nunciatum est,
- 10 Alexandrum Priami regis filium ad oppidum, ubi Helena erat, venisse. Quem etiam ipsa videre cupiebat. Et quum se utrique respexissent, ambo forma sua incensi, tempus dederunt ut gratias referrent. Alexander imperat, omnes ut in navibus sint parati: nocte classem solvant, de fano Helenam eripiant, secum eam auferant. Signo dato fanum invaserunt,
- 15 Helenam inviolatam eripiunt, in navem deferunt, & cum ea 51 mulieres aliquas deprædantur. Quod oppidani quum vidissent, diu pugnaverunt cum Alexandro, ne Helenam eripere posset. Quos Alexander fretus multitudinem sociorum superavit, fanum expoliavit, homines secum quam plurimos captivos duxit, in navim imposuit, classem solvit, domum reverti
- 20 disposuit, 52 in portum Tenedon pervenit, 53 ubi Helenam mœstam 54 alloquio mitigavit, patri rei gestæ nuncium misit. Menelao postquam in Pylo nunciatum est, cum Nestore Spartam profectus est, ad Agamemnonem fratrem misit Argos, rogans ut ad se veniat. Interea Alexander
- ad patrem suum cum præda pervenit, & rei gestæ ordinem refert. Priamus
- 25 gavisus est, sperans Græcos causâ recuperationis Helenæ sororem Hecionem reddituros, & ea quæ inde à Trojanis abstulerant. Helenam mœstam consolatus est, & eam Alexandro conjugem dedit: quam ut aspexit Cassandra, vaticinari cœpit, memorans ea quæ ante prædixerat. Quam Priamus abstrahi & includi jussit. Agamemnon postquam Spartam
- 30 venit, fratrem consolatus est. & placuit ut per totam Græciam conquirenti mitterentur ad convocandos Græcos, & Trojanis bellum indi-

CAPUT  
X.

CAPUT  
XI.

NOTÆ.

cipue Argis colebatur. Diem autem festum hic intelligit, quo Hægia, id est, Junonis sacra colebantur: de quibus vide doctissimi Meurtii Græciam feria am. in voce Hægia.

49 Diana sacrificavit.] Sed cur non potius Veneri sacrificavit, cujus præsidio confidebat? & cur hic mentionem templi Veneris facit, ut postea subjiciat Paridem Dianæ sacrificasse?

50 Qui essent quid venissent.] De hac formula abunde egimus, apud Diestyn.

51 Mulieres aliquas.] Ætriam & Clymenam. Vide apud Diestyn.

52 In portum Tenedon pervenit.] Diestys

air, eum inconsulte usum ventis, Phœnicem appulisse. Vide ibi notata.

53 Ubi Helenam mœstam.] Innuit Dares, Helenam invitam à Paride raptam fuisse. Quod & alii scribunt: unde Homeri Scholiastes, in Odyss. 23. scribit: Venerem Paridi Menelai formam dedisse, & ita Helenam decepisse. Ipsa enim existimans revera esse Menelaum, sponte eum ad naves sequuta est, sed eam Paris intra naves impellens, vela fecit, &c.

54 Alloquio mitigavit.] Id est, solatus est, alloquium enim est consolatio; Catullus vocat allocutionem.

V 2 55 Tlepo-

cendum. Convenerunt autem hi, Achilles cum Patroclo, Enryalus,  
 55 Tlepolemus, Diomedes. Postquam Spartam acceperunt, decreve-  
 runt 56 injurias Trojanorum persequi, exercitum & classem comparare. Aga-  
 memnonem imperatorem & ducem præficiunt. Hi legatos mittunt, ut  
 tota Græcia conveniat 57 cum classibus & exercitibus ornati 58 pariter  
 ad Atheniensem portum, unde pariter ad Trojam proficiscantur, ad de-  
 fendendas suas injurias. Castor & Pollux 59 in recenti, postquam au-  
 dierunt Helenam sororem suam raptam, 60 navem ascenderunt & secuti sunt  
 Lesbos navim solverunt, maxima tempestate correpti, nusquam compa-  
 ruerunt: postea dictum est, eos immortales factos: Itaque Lesbios, na- 10  
 vibus eos usque ad Trojam quæsitum esse, neque eorum vestigia usquam  
 inventa domi renunciassent. 61 Dares Phrygius qui hanc historiam scripsit,  
 ait se militasse usque dum Troja capta est: 62 hos se vidisse quum induciæ  
 essent, partim prælio interfuisse. 63 A Dardanis audisse, qua facie &  
 natura fuissent Castor & Pollux. Fuerunt autem 64 alter alteri similis, 15  
 capillo flavo, oculis magnis, facie pura, bene figurati, 65 corpore de-  
 ducto. 66 Helenam similem illis, formosam, animi simplicis, blandam,  
 eruribus optimis, notam inter duo supercilia habentem, ore pusillo. Pri-  
 amum regem Trojanorum vultu pulcro, magnum, voce suavi, aquilino  
 corpore. Hectorem blæsum, candidum, crispum, 67 strabonem, 68 per- 20

CAPUT  
XII.

### NOTÆ.

55 *Tlepolemus.*] Herculis & Astyoche-  
 mius, dux Rhodiorum: is enim, occiso  
 Lycimnio Alcmenæ fratre, patriam fu-  
 giens Rhodum appulit, eamque sibi sub-  
 jecit.

56 *Injurias Trojanorum.*] Id est, à Tro-  
 janis illatas.

57 *Cum classibus & exercitibus ornati.*] Optime. Nam cum legis, ornatus veste, capillis, &c. subintelligitur præpositio cum. Sic Ovid. dixit, lib. 1. Metam.

*Casariem cum qua terram, mare, sidera movit.*

Sic Paulus Orosius, lib. 7. *Ipse Imperator cum sagitta socius.* Sed vide Sanctium. Sic ipse infra, *sic ornati cum Classe.*

58 *Pariter.*] Id est, eodem tempore.

59 *In recenti.*] Pro tandem, vel postremo.

60 *Navem ascenderunt & secuti sunt.*] Sed jam ante Castor & Pollux contra Idam & Lynceum in Arcadia pugnaverant, ita ut Castore interfecto, Pollux in cælum relatus, cum fratre vitam partiri maluerit. Vide Apollodor. lib. 3.

61 *Dares Phrygius qui hanc historiam scripsit.*] Quid? an hæc erit Daretis Epitome. Sed supposititius Interpres, in nugaci epistola, ait se nihil adjecisse neque diminuisse rei formandæ causâ.

62 *Hos se vidisse.*] Quos, an Castorem & Pollucem? atqui Trojam non pervenerunt, aitque ipse, se à Dardanis audisse quæ facies, &c. Lesbios igitur intellige.

63 *A Dardanis.*] Qui vel Antenorem vel Alexandrum Spartam sequuti fuerunt scilicet. Nisi enim ita intelligas, res absurda erit & perridicula.

64 *Alter alteri similis.*] Nescio certe quælia exemp'aria sequutus Dares, imagines istas expresserit. Sed valde metuo ne illas potius ex idea sua Pictor efformarit. Et si quædam in illis reperias, quæ ex antiquis auctoribus potuit hausisse.

65 *Corpore deducto.*] Id est, gracili, fragile, mince.

66 *Helenam similem illis.*] Vide quæ apud Diogenem posita sunt.

67 *Strabonem.*] Oculos distortos habentem, à *επίφω*, verbo.

68 *Pernicibus membris.*] Ex Homeri Iliade.

69 *Fortem.*]



media, eloquentem, sapientem. Diomedem fortem, quadratum, <sup>79</sup> corpore honesto, vultu aultero, in bello acerrimum, <sup>80</sup> clamosum, cerebro calido, impatientem, audacem. Nestorem magnum, naso obunco, longum, latum, maximum, candidum, <sup>81</sup> prudentem, consiliarium. Protesilaum corpore candido, vultu honesto, velocem, confidentem, temerarium. Neoptolemum magnum, <sup>82</sup> virosum, stomachosum, blasum, vultu bonum, aduncum, oculis rotundis, superciliosum. Palamedem gracilem, longum, sapientem, animo magnum, blandum. Podalirium crassum, valentem, superbum, tristem. Machaonem magnum, fortem, certum, prudentem, patientem, misericordem. Merionem rufum, medio- <sup>10</sup> cri statura, corpore rotundo, virosum, pertinacem, crudelem, impatientem. Briseidam formosam, altitatura, candidam, capillo flavo & molli, supercilis junctis, oculis venustis, corpore æquali, blandam, attabilem, verecundam, animo simplici, piam. Deinde <sup>83</sup> ornati cum classe <sup>15</sup> XIV. Græci Athenas convenerunt. Agamemnon ex Mycenis navibus numero centum. Menelaus ex Sparta navibus numero sexaginta. <sup>84</sup> Arcefilaus & Prothenor ex Boeotia quinquaginta. Ascalaphus & Jalmenus ex Orchomeno, navibus numero triginta. Epistrophus & Schedius ex Phocide, quadraginta. <sup>85</sup> Ajax Telamonius ex Salamina adduxit secum Teucrum fratrem: Elide, Amphimachum, Diorem, Thaliptum, Polyxenum, na- <sup>20</sup> vibus quadraginta. Nestor ex Pylo <sup>86</sup> navibus LXXX. Thoas ex Ætolia navibus XL. Ajax Oileus ex Locris <sup>87</sup> navibus XXXVII. Antiphus, Phidippus, navibus xxx. Idomeneus & Meriones ex Creta navibus LXXX. Ulysses ex Ithaca navibus numero XII. Eumelus ex Phæris <sup>88</sup> navibus x. Protefilaus & Podarces ex Phylaca, navibus XL. Podalirius & Machaon <sup>25</sup> Æsculapii filii ex Trica <sup>89</sup> navibus XXXII. Achilles cum Patroclo & Myrmidonibus ex Phthia, navibus L. Tlepolemus ex Rhodo <sup>90</sup> navibus IX.

## NOTÆ.

nerabiliorem quam Menelæum, scientem omnia consilia prudentia & doctos omnimodos; verbaque navibus hibernis similia fundentem, ita ut cum eo non contendisset quivis alius.

<sup>79</sup> Corpore honesto.] I. pulcro. Sic *peñus honestum*. Virgil.

<sup>80</sup> Clamosum.] Ex Homer. *Βολὴ ἀγαστὴς Διομήδης*. Clamore bonus Diomedes.

<sup>81</sup> Prudentem consiliarium.] Qualem ubique describit Homer.

<sup>82</sup> Virosus.] I. fortis, prima correpta; à vir. Nam aliter *viretus*, prima productus; esset *fœtius*, mali odoris, à virus.

<sup>83</sup> Ornati cum classe.] Sic supra, cum *exercitibus & classibus ornati*. Vide ibi notata.

<sup>84</sup> Arcefilaus & Prothenor.] Cum Pene-

leo, Leito, & Clonio. Ita Homerus, & ex eo Diçys.

<sup>85</sup> Ajax Telamonius.] Non video cur hic dicat Ajacem, Amphimachum, Diorem, Thaliptum & Polyxenum secum duxisse cum navibus quadraginta. Ex Homero enim Ajax Telamonius naves duxit duodecim, at quatuor reliqui duces cum naves quadraginta.

<sup>86</sup> Navibus LXXX.] Homerus & Diçys nonaginta.

<sup>87</sup> Navibus XXXVII.] Homerus & Diçys quadraginta.

<sup>88</sup> Navibus x.] Navibus XI. Homerus & Diçys.

<sup>89</sup> Navibus XXXII.] Triginta tantum ponunt Homer. & Diçys.

<sup>90</sup> Navibus IX.] Aut *esse*. Homer. & Diçys.

Eurypylus <sup>91</sup> ex Orchomeno navibus numero xl. <sup>92</sup> Antiphus & Amphimachus ex Elide, navibus xii. Polypoetes & Leonteus <sup>93</sup> ex Larissa, navibus xl. <sup>94</sup> Diomedes, Euryalus, Sthenelus ex Argis, navibus lxxx. Philoctetes ex Melibœa, navibus vii. Guneus ex Cypho <sup>95</sup> navibus xxi. Prothous ex Magnesia, <sup>96</sup> navibus xi. Agapenor ex Arcadia, navibus lx. Mnestheus ex Athenis, navibus l. Hi fuerunt duces Græcorum, numero xlviii. qui adduxere <sup>97</sup> naves numero mcccii. <sup>98</sup> Postquam Athenas convenerunt, Agamemnon duces in concilium convocat, hortatur, ut quamprimum injurias suas defendant. Rogat, si illis placeat; suadetque ut antequam proficiscantur, Delphos ad Apollinem consulendum de tota re mitterent: cui omnes assentiunt. Achilles huic rei præficitur, & cum Patroclo proficiscitur. Priamus interea ut <sup>99</sup> audivit quia hostes parati sunt, mittit per totam Phrygiam qui finitimos exercitus adducant, domique milites magno animo comparat. Quum Achilles Delphos venisset, ad oraculum pergit: & ex adytis respondetur, Græcos victores, decimoque anno Trojam capturos. Achilles res divinas, sicut imperatum est, facit. Et eo tempore venerat <sup>1</sup> Calchas Thestore natus divinus, <sup>2</sup> & pro Phrygibus à suo populo missus, dona Apollini portabat. Huic ex adytis respondetur, ut cum Argivorum classe militum contra Trojanos proficiscatur, eosque sua intelligentia moveat, ne inde discedant prius, quam Troja capta sit. Postquam in fanum ventum est, inter se Achilles & Calchas responsa contulerunt: gaudentes hospitio, amicitiam confirmant, una Athenas proficiscuntur & perveniunt. Achilles eadem in concilio refert. Argivi gaudent, Calchantem secum recipiunt,

N O T Æ.

<sup>91</sup> Ex Orchomeno.] Lege ex Ormeno, & vide nota apud Dictyn; ubi idem error inoleverat.

<sup>92</sup> Antiphus & Amphimachus ex Elide.] Amphimachus quidem ex Elide; sed eum jam supra Dares commemoravit. Et falsum est, Antiphum ex Elide venisse. Antiphum eum Phidippo conjungit Homer. aitque eos ex insulis Nisyro, Carpatho, Calo, Co, duxisse naves triginta. Ita & Dictys. Neque tamen hic aliquid tentandum est; nullus enim hic inest tam crassus error, qui ab ipso auctore proficisci non possit.

<sup>93</sup> Ex Larissa.] Imo potius, ex Argissa. Et ita rescribendum. Homer.

Οἱ δ' Ἀργεῶν ἦσαν.

Qui Argissam habebant.

Vide nota apud Dictyn.

<sup>94</sup> Diomedes, Euryalus & Sthenelus.] Homerum sequitur, qui tres illos conjungit.

<sup>95</sup> Navibus xxi.] Viginti duo Homerus & Dictys.

Γυνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦσαν δύο καὶ εἴκοσι νῆες.

Guneus ex Cypho ducebat duas & viginti naves.

<sup>96</sup> Navibus xi.] Quadraginta Homer. & Dictys.

<sup>97</sup> Naves numero mcccii.] De summa hac vide apud Dictyn.

<sup>98</sup> Postquam Athenas convenerunt.] Solus, quod sciam, Dares ait duces Græcorum Athenas convenisse.

<sup>99</sup> Auditis quia hostes parati sunt.] Elegantia hujus sæculi; pro, auditis hostes paratos esse.

<sup>1</sup> Calchas Thestore natus.] Quare Calchas Thestorides Homer.

<sup>2</sup> Et pro Phrygibus à suo populo missus.] Calchantem hic Phrygium facit Dares, ut nescio quam historiam compingat. Sed illum Porphyrius, apud Eustathium ex Eubœa natum dicit & Abantis apogonum.



CAPUT  
XVI.CAPUT  
XVII.

classe[m] solvunt. Quum eos tempestates ibi retinerent, Calchas ex augurio respondit ut primum <sup>3</sup> revertantur in Aulidem, ut Dianæ sacrificent. Profecti perveniunt. <sup>4</sup> Agamemnon Dianam placat, dicitque focis classe[m] solvant, ad Trojam iter faciant. Utuntur duce Philocteta, <sup>5</sup> qui cum Argonautis ad Trojam ierat. Deinde applicant classe[m] <sup>6</sup> ad oppidum, quod sub imperio Priami regiserat, & id expugnant: prædaque facta, proficiscuntur: veniunt Tenedon, ibique omnes occidunt. Agamemnon prædam dividit, concilium vocat. Inde legatos ad Priamum mittit, si vellet Helenam, & prædam quam Alexander fecit, restituere. Legati leguntur Diomedes & Ulysses, ad Priamum proficiscuntur. Dum legati mandato <sup>10</sup> parent, <sup>7</sup> mittuntur Achilles & Telephus ad deprædandum Mysiam. Ad Teuthrantem regem veniunt, prædamque faciunt. Teuthras cum exercitu supervenit, quem Achilles fugato exercitu vulneravit: quem jacentem Telephus clypeo protexit, ne ab Achille interficeretur; commemorans hospitium inter se eo tempore quo Telephus adhuc puer, à patre <sup>15</sup> Hercule progenitus, à Teuthrante rege hospitio receptus est. <sup>8</sup> Diomedem ferunt cum equis potentibus venantem & feris ab Hercule interfectum, Teuthranti regnum reddidisse totus: ob hoc <sup>9</sup> ejus filium Telephum ei suppetias venisse. Quod quum Teuthras intelligeret, se eodem vulnere mortem effugere non posse, regnum suum vivus Telepho <sup>20</sup> tradidit, & eum regem ordinavit. Tum regem Teuthrantem Telephus magnifice sepelivit. Suadet ei Achilles ut novum regnum conservet, & plus multo exercitum adjuturum, si commeatu tot annis quibus morati fuerint de eodem regno eos adjuvet, quam si ad Trojam eat. Itaque Telephus remanet. Achilles cum magna præda ad exercitum Tenedon <sup>25</sup> revertitur. Agamemnoni rem gestam narrat: Agamemnon approbat laudatque. Interea legati missi ad Priamum veniunt: Ulysses Agamemnonis verba refert, postulat ut Helena & præda reddatur, satisfque fiat regi,

## N O T A.

<sup>3</sup> *Revertantur in Aulidem.*] Atqui ex Athenis profecti, non ex Aulide. Cur igitur eos ait in Aulidem reverti?

<sup>4</sup> *Agamemnon Dianam placat.*] Optime sacrificium Iphigeniæ obliviscitur, Homerum sequutus; qui nullam illius mentionem fecit.

<sup>5</sup> *Qui cum Argonautis.*] Philoctetam inter Argonautas numerat etiam Hyginus.

<sup>6</sup> *Ad oppidum.*] Nescio quale oppidum hic dicat. In ipso littore fuisse necesse est. Sed nugatur Dares.

<sup>7</sup> *Mittuntur Achilles & Telephus ad, &c.*] Omnino aliter hæc narrat Dictys, qui multo verior. Illum vide. lib. 2.

<sup>8</sup> *Diomedem ferunt cum equis potentibus*

*venantem & feris.*] Hic Diomedes Martis & Cyrenes filius fuit, Thraciæ rex, quem poëtæ fabulati sunt equas habuisse, carnibus humanis vescentes. Illum Hercules interfecit. Vide Apollodor. lib. 2. & Hygin. Fabulam equarum historiæ accommodare nititur Dares cum ait, equas illas potentes & feras fuisse. Sed aliter Palæphatus, qui scribit Diomedem ita equos adamasse, ut omnia sua in eorum alimentum consumpserit. Quare postea ejus amici equos illos hominivoros appellarunt; unde orta fabula. Alii etiam eam aliunde narram dicunt.

<sup>9</sup> *Ejus filium Telephum & suppetias venisse.*] Ejus, id est, Herculis, ei, id est, Teuthranti.

10 Dp

ut pacifice discedant. Priamus injurias Argonautarum commemorat, patris interitum, Trojæ expugnationem, & Hesionæ sororis servitutem. Denique Antenorem legatum quum miserit, quam contumeliose ab eis tractatus sit. Pacem repudiat, bellum indicit, Græcorum legatos de finibus repellere jubet. Legati in castra Tenedon revertuntur, renunciantes responsum. Res consultu geritur. Aderant vero ad auxilium Priamo duces hi cum exercitibus suis, quorum nomina & provincias insinuasdas esse duximus. <sup>CAPUT XVIII.</sup> <sup>10</sup> De Zelia, Pandarus, <sup>11</sup> Amphion, Adrastus. <sup>12</sup> De Colophoniam, Mopsus, <sup>13</sup> Cares, Nastes, Amphimachus. De Lycia, Sarpedon, Glaucus. <sup>14</sup> De Larissa, Hippothous & Copefus. De Ciconia, Euphemus. De Thracia, <sup>15</sup> Pyrus & Acamas, Antiphus & Mesthles de Mætonia. Alcanius & Phorcys de Alcania. De Paphlagonia Pylamenes. <sup>16</sup> De Æthiopia Perses & Memnon. De Thracia <sup>17</sup> Rhesus & Archilochus. <sup>18</sup> De Adrestia, Adrastus & Amphius. <sup>19</sup> De Alizonia, Epistrophus. <sup>20</sup> His ductoribus & exercitibus, qui parabantur, præfecit Priamus principes & ductores, Hectorem, Deiphobum, Alexandrum, Troilum, Æneam, Memnonem. Dum Agamemnon consulit de tota re, <sup>21</sup> ex Corno advenit Nauplii filius Palamedes, cum navibus triginta: ille se excusavit, morbo affectum Athenas venire non potuisse: <sup>22</sup> qui advenit, quum primum potuerit. Gratias agunt, rogantque eum in consilio esse. Deinde quum Argivis non constaret, <sup>CAPUT XIX.</sup> <sup>22</sup> exeundi ad Trojam clam noctu an interdiu fieret, Palamedes suadet & rationem addit,

## NOTÆ.

<sup>10</sup> De Zelia Pandarus.] Homerum sequitur Dares. Vide notata ad Dictyn.

<sup>11</sup> Amphion Adrastus.] Ait, Amphionem & Adrastum ex Zelia venisse, quos Homerus, ex Adrestia. Vide apud Dictyn, qui Amphionem vocat *Amphium*, ex Homero.

<sup>12</sup> De Colophoniam Mopsus.] At Mopsus inter duces Græcorum numerat Dictys: sed is neque Græcis neque Trojanis affuit, ut ex veteribus constat.

<sup>13</sup> Cares, Nastes, Amphimachus.] Totus hic locus ita disponendus est. De Colophoniam Mopsus, Cares, Nastes, Amphimachus. Nastes & Amphimachus Cares, 1. ex Caria: neque enim viri proprium.

<sup>14</sup> De Larissa Hippothous & Copefus.] Nescio unde Copefus, hic vocat, quem Homerus *Pylæum*.

Τῶν τῶν ἱερίων π, Πύλαος τ' ὁμοῦ Ἀργεῶν.

His imperabant Hippothous & Pylæus, ramus Martii.

<sup>15</sup> Pyrus & Acamas.] Piro, Πίρος vocant Homer. & Dictys.

<sup>16</sup> De Æthiopia Perses & Memnon.] De hoc Persæ, nihil apud alios auctores inveniri.

<sup>17</sup> Rhesus & Archilochus.] Dares hic Archilochum cum Rheso conjungit, quem Homer. cum Ænea socium, Antenorisque filium facit.

<sup>18</sup> De Adrestia Adrastus & Amphius.] Sed supra Amphionem & Adrastum memoravit, cum Pandaro, ex Zelia.

<sup>19</sup> De Alizonia Epistrophus.] Cum Odio. Homer. Dictys.

<sup>20</sup> His ductoribus.] Asium Hyrtaciden præterit & Pyrechmem, Chromin & Ennomon: quos vide apud Dictyn, ex Homero.

<sup>21</sup> Ex Corno.] Corni, quod sciam, nemo meminit.

<sup>22</sup> Exeundi ad Trojam clam noctu an interdiu fieret.] Ita distinguendus hic locus, deinde cum Argivis non constaret exeundi ad Trojam clam noctu an interdiu fieret. Ut subintelligatur consilium, cum Argivis non constaret.

luce ad Trojam exscensionem fieri oportere, <sup>23</sup> & manum hostium deduci. Itaque omnes ei assentiunt: consulto Agamemnonem præficiunt. Legatos ad Mysiam, ceterisque locis mittunt, ut exercitui commeatus supportandos curent, Theſidas Demophoontem: Athamantem, & <sup>24</sup> Anium. Deinde exercitum ad concionem convocat, collaudat, imperat, hortatur: monet diligenter, ut dicto obedientes essent. Signo dato naves solvunt, tota classis in latitudine accedit ad Trojam, littora Trojani fortiter defendunt. Proteſilaus in terram exscensionem facit, fugat, cædit. Cui Hector obviam venit, <sup>25</sup> & eum interfecit, ceteros perturbavit: unde Hector recedebat, ibi Trojani fugabantur. Postquam magna cædes utrinque facta est, advenit Achilles: is totum exercitum in fugam convertit, redigitque in Trojam. Nox prælium dirimit, Agamemnon exercitum in terram educit, castra facit. Postera die Hector exercitum ex urbe educit, & instruit. <sup>26</sup> Agamemnon contra clamore magno occurrit: prælium acre & iracundum fit: fortissimus quisque in primis cadit. <sup>27</sup> Hector Patroclum occidit, & eum spoliare parat. <sup>28</sup> Merion cum ex acie ne spoliaretur eripuit. <sup>29</sup> Hector Merionem persequitur & occidit. Quem quum similiter spoliare vellet, advenit suppetias Mnestheus, Hectoris femur fauciat: faucius quoque multa millia occidit: & perseverasset Achivos mittere in fugam, nisi obvius illi Ajax Telamonius fuisset; cum quo dum congrederetur, <sup>30</sup> cognovit eum esse de sanguine suo, erat enim de Hecfione forore Priami natus. Quo pacto Hector à navibus ignem removeri jussit, & utrique se invicem muneraverunt, & amici discesserunt. Postera die Grajugenæ inducias petunt. Achilles Patroclum plangit, Gra-

CAPUT  
XX.

## NOTÆ.

constaret consilium exeundi ad Trojam, noctu ne id an interdiu fieret, &c. Nihil aliud possum.

<sup>23</sup> *Et manum hostium deduci.* ] Dicit, opinor, hostes dividendos & separandos esse. *Qu'il falloit leur faire faire diversion;* Imo potius hostes eliciendos esse. *Qu'il falloit les attirer vers les vaisseaux.*

<sup>24</sup> *Anium.* ] De Anio vide quæ dicta sunt ad Dictyn. extremo lib. primo.

<sup>25</sup> *Et eum interfecit.* ] Proteſilaum ab Aenea interfectum dicit Dictys; eum vide.

<sup>26</sup> *Agamemnon contra clamore magno.* ] Ineptus scriptor de Græcis hic dicit, quod Homerus de Trojanis. Trojanos enim Homerus cum sonitu & clamore ad pugnam dicit procedere.

*Ἰπᾶς ῥῆ. κλυγγῆ τ' ἐσπῆ τ' ἰὺν ἄρις ἐς.*

*Tres quidam eum clangore & clamore incedebant, sicut aves.*

Græcos vero cum silentio

*Οἱ δ' ἄρ' ἰὺν σιγῇ πᾶσαν προΐοντες Ἀχαιοὶ.*

*Illi vero ibant cum silentio robur spirantes Achivi.*

Et Asiaticos omnes in pugnis clamare, testantur historici.

<sup>27</sup> *Hector Patroclum occidit.* ] In secunda pugna Patroclum occisum fuisse dicit Dares, contra omnem historiarum fidem.

<sup>28</sup> *Merion eum.* ] Hæc ex Homero accipit, sed ea immutavit. Homerus enim Patroclum ab Hectore occisum & spoliatum dicit, postea advenisse Menelaum Ajacem, Merionem, &c. qui Patrocli cadaver Hectori adimerent, & ad Græcos referrent.

<sup>29</sup> *Hector Merionem persequitur & occidit.* ] Merionem in eadem pugna cum Patroclo ab Hectore occisum, dicit Dares. Quod ex Homero falsum est, qui nusquam Merionis mortem narravit.

<sup>30</sup> *Cognovit eum esse de sanguine suo.*

Tota.

jugenz suos. Agamemnon Protefilaum magnifico funere effert, ceteroque sepeliendos curat. Achilles Patrocloludos funebres facit. Dum inducitur sunt, Palamedes non cessat seditionem facere: indignum regem Agamemnonem esse qui exercitui imperet & indoctum dixit. Ipse coram exercitu <sup>31</sup> multa sua ostendit studia. Primo suam exscensionem, castrorum munitionem, vigiliarum circuitionem, <sup>32</sup> signidationem, librarum ponderumque dimensionem, exercitusque instructionem ostendit. Hæc quum a se acta fuissent, non æquum esse, <sup>33</sup> à paucis imperium datum Agamemnoni, eum omnibus qui postea convenissent, imperare: maxime quum omnes ingenium & virtutem spectassent in ducibus suis. Dum Achivi de imperio inter se vicissim certant <sup>34</sup> prælium post biennium repetitum est. Agamemnon, Achilles, Diomedes, Menelaus exercitum educunt. Contra Hector, Troilus, Æneas occurrunt. Fit magna cædes, ex utraque parte fortissimi cadunt. <sup>35</sup> Hector Boëtem, <sup>36</sup> Archilochum, & <sup>37</sup> Prothenorem duces occidit: nox prælium dirimit. Agamemnon noctu omnes in consilium vocat: suadet, hortatur, ut omnes in aciem prodeant, & maxime Hectorem persequantur, qui de his aliquos duces occidit. Mane autem facto, Hector, Æneas, Alexander exercitum educunt. Omnes Achivi prodeunt. Fit magna cædes. Multa invicem millia Orco dimituntur. Menelaus Alexandrum persequi cœpit: quem respiciens Alexander, sagitta Menelai femur transfigit. Ille dolore commotus, pariter cum Ajace Locro non cessat eum persequi. Quos ut vidit Hector instantes fratrem suum persequi, suppetias ei venit cum Ænea. Quem Æneas clypeo protexit, & secum de prælio ad civitatem adduxit. Nox prælium dirimit. Achilles cum Diomede postera die exercitum educit. Contra Hector & Æneas. Fit magna cædes. Hector <sup>38</sup> Orcomeneum, Palamenem, <sup>39</sup> Epistrophum.

CAPUT  
XXI.

## NOTÆ.

Tota hæc historia de cognitione Ajacis & Hectoris, à Darete conficta.

<sup>31</sup> *Multa sua ostendit studia.*] Ses recherches, ses découvertes. De iis supra, apud Dictyn.

<sup>32</sup> *Signi dationem.*] Galice, le mot.

<sup>33</sup> *A Paucis imperium datum Agamemnoni.*] Oratio non præcedit nisi hic aliquid subintelligas: ait enim, non æquum esse Agamemnonem omnibus qui postea convenissent imperare, cum ei à paucis imperium datum sit, &c. Sed illud Dares contra historię fidem adducit, nempe Agamemnonem à paucis ducem electum; cum alii auctores tradant, eum ab omni exercitu creatum ducem. De qua re apud Dictyn.

<sup>34</sup> *Prælium post biennium.*] Græcorum patientiam demiror, qui inducias biennii Trojanis concederent.

<sup>35</sup> *Hector Boëtem.*] Hic Boëtes mihi ignotus est. Homer. quidem in Olyss. Eteoneum quemdam nominat, Menelai famulum, quem Boëthis sive Brëthi filium dicit. Sed hic Boëtes alius fortissim.

<sup>36</sup> *Archilochum.*] Ejus mortem nusquam narrat Homer.

<sup>37</sup> *Prothenorem.*] Sed eum Homerus à Polydamante occisum refert, Iliad. 5.

<sup>38</sup> *Orcomensum, Palamenem.*] Qui ambo æque mihi ignoti sunt. Vix etiam puto, *Orcomeneum* viri proprium unquam fuisse.

<sup>39</sup> *Epistrophum, Schedium.*] Qui ambo Phocensium duces fuerunt. Schedium quidem ab Hectore occisum, narrat Homer. Iliad. 6. Sed nihil de Epistropho.

strophum, Schedium, <sup>40</sup> Elpenorem, <sup>41</sup> Dorium, <sup>42</sup> Polyxenum, duces fortissimos occidit: Aeneas <sup>43</sup> Amphimachum, & Nireum: Achilles <sup>44</sup> Euphemum, Hippothoum, <sup>45</sup> Pyleum, <sup>46</sup> Asterium: Diomedes <sup>47</sup> Xanthippum, Mesthlem. Agamemnon ut vidit fortissimos cecidisse, pugnam revocavit. Trojani læti in oppidum revertuntur. Agamemnon sollicitus, <sup>5</sup> duces in consilium convocat: hortatur ut viriliter pugnarent, nequedessisterent, quoniam major pars ex suis superata sit; sperare se exercitum ex Myfia quotidie superventurum. Postera die Agamemnon totum exercitum, & omnes duces in pugnam prodire coëgit. Contra Trojani. Fit magna cædes, acriter utrinque pugnatur, multa millia hinc & inde cadunt: nec differebatur pugna, ita ut continuis octoginta diebus pugnatum sit. Agamemnon ut vidit multa millia quotidie cadere, nec sufficere mortuos sine intermissione funerari, misit legatos Ulysssem & Diomedem ad Priamum, <sup>48</sup> ut inducias in triennium peterent, ut suos funerare possent, & vulneratos curare, & naves reficere, & exercitum reparare, <sup>15</sup> commeatusque comparare. <sup>49</sup> Ulysses & Diomedes noctu legati vadunt: occurrit illis Dolon ex Trojanis. Qui quum interrogarentur, quid ita armati noctu ad oppidum venissent; dixerunt se ab Agamemnone legatos ad Priamum missos. Quos ut Priamus audivit venisse: & desiderium suum exposuisse, in consilium omnes duces convocat. Quibus refert legatos venisse ab Agamemnone, & inducias ad triennium petere. Hæctori suspectum videtur, quod tam longum tempus postulassent. Priamus dicere imperat, quid cuique videatur: omnibus placitum est, inducias in triennium dari. Interim Trojani moenia renovant, suos saucios curant, cum ingenti honore suos quisque funerat. Tempus pugnae super-

CAPUT  
XXII.

CAPUT  
XXIII.

## N O T A.

<sup>40</sup> *Elpenorem.*] Sed Elpenorem Homerus, Odyss. 10. in domo Circes mortuum dicit, cum è tecto decidisset.

<sup>41</sup> *Dorium.*] Neque apud Homerum, neque apud alios quosvis, Dorium invenias. Puto Daretem nomen urbis cum viri nomine confudisse. Dorium enim in Arcadia circa Alpheum alicubi Strabo, lib. 7. Ex Homero, Iliad. β. Nisi potius pro *Dorium* scriptum fuisse dicas *Diorem*; quem noster ab Hectore occisum, etsi illum Homerus à Piro Imbrasiæ, Iliad. δ. Et ita omnino corrigendum. Sic Dictys scribit Diorem & Polyxenum, factis impigre pugnantes, vulneratos fuisse.

<sup>42</sup> *Polyxenum.*] Agathenis filium. De ejus morte nihil Homerus.

<sup>43</sup> *Amphimachum.*] Quem Homerus ab Hectore occisum dicit, Iliad. γ. De Nirei morte nihil Homerus.

<sup>44</sup> *Euphemum, Hippothoum.*] Euphemi mortem tacet Homerus. Et Hippothoum ab Ajace Telamonio occisum dicit, Iliad. ε. Vide apud Dictyn.

<sup>45</sup> *Pyleum.*] Scribendum, *Pylæum*. Πύλαι. Homero, qui ejus mortem tacet.

<sup>46</sup> *Asterium.*] *Asterium* hic virum facit Dares, quod re vera fuit oppidum Thessaliæ, Homer. Iliad. β.

<sup>47</sup> *Xanthippum, Mesthlem.*] Xanthippi nulla mentio, neque apud Homerum neque apud alios. Fuit quidem olim Xanthippus Melanis filius, sed is, ante Trojanam expeditionem, à Tydeo occisus fuit. Apollodor. lib. 2.

<sup>48</sup> *Ut inducias in triennium peterent.*] Nihil intentatum reliquit Dares, ut expeditionis Trojanæ decennium expleat: qui, post inducias biennii, de quibus jam supra, hic triennii alteras ponit.

<sup>49</sup> *Ulysses & Diomedes noctu legati vadunt.*

venit post triennium. Hector & Troilus exercitum educunt cum Aenea. Contra Agamemnon, Menelaus, Achilles & Diomedes occurrunt. Fit magna cædes. Hector in prima acie duces validissimos interficit, <sup>50</sup> Phidippum, Antiphum, <sup>51</sup> & Merionem. <sup>52</sup> Achilles Lycaonem, <sup>53</sup> Euphorbumque occidit. Ex cetera plebe multa millia hominum ex utraque parte cadunt: pugnatur acriter continuis diebus triginta. Priamus ut vidit multa millia hominum de suo exercitu cecidisse, <sup>54</sup> mittit legatos ad Agamemnonem, ut inducias peterent mensibus sex. Et ex consilii sententia Agamemnon concedit inducias. Tempus pugnae supervenit: acriter per  
 10 duodecim duces pugnatur. Multi duces fortissimi hinc & inde cadunt, plurimi vulnerantur, plurimi incuratione moriuntur. Agamemnon mittit ad Priamum legatos, ut inducias triginta dierum postulent, ut funerare mortuos possit. Priamus consulte facit, annuitque. At ubi tempus pugnae supervenit; Andromacha uxor Hectoris in somnis vidit, ne Hector  
 15 in pugnam procederet: & quum ad eum visum referret, Hector muliebria verba abjicit. Andromacha mœsta ad Priamum misit, ut illi prohibeat ne ea die pugnaret. Priamus Helenum, Alexandrum, Troilum, Aeneam & Memnonem jubet accersi, ut illi in pugnam prodirent: in pugnam misit. Hector ut ista cognovit, multum increpans Andromacham,  
 20 arma ut proferret poposcit, nec retineri ullo modo potuit. Mœsta Andromacha summissis capillis <sup>55</sup> Astyanactem filium protendens ante pedes Hectoris eum revocare non potuit. Tunc planctu femineo oppidum concitat, ad Priamum in regiam currit, refert quid in somnis viderit, & Hectorem velle in pugnam prodire, nec posse projecto ad genua filio suo revocari. Priamus omnes in pugnam prodire iussit, & Hectorem retinuit. Agamemnon, Diomedes, Achilles, Ajax Locrus, ut videre Hectorem non prodisse, acriter pugnaverunt, multosque duces Trojanorum

CAPUT  
XXIV.

## NOTE.

dunt occurris illis Dolon.] Historiam Ulyssis & Diomedis hic immutat Dares. Illi enim noctu ad Trojanorum castra speculatores missi, Dolonem exceperunt, qui à Trojanis speculator etiam mittebatur. Vide apud Dictyn.

<sup>50</sup> Phidippum & Antiphum.] Eos Homerus interfectos fuisse non tradit.

<sup>51</sup> Et Merionem.] Sed jam supra, p. 173. Hector Merionem persequitur & occidit.

<sup>52</sup> Achilles Lycaonem.] Ita Homerus Iliad. φ. Lycaon autem Priami filius fuit.

<sup>53</sup> Euphorbumque.] Sed cum Homerus à Menelao interfectum dicit, Iliad. ε. circa cadaver Patrocli.

Τόφῳ δὲ τῷ Μενέλαῳ δέχεται Ἀχιλλεύς  
 406

Πατρόκλην ὄντορας, Τρώων τὸν ἀρχαῖον ἱππῶνα  
 Παρθοίδην Εὐφρόβου.

Interim autem Menelaus bellicosus Atrei filius,  
 Patroclum defendens, Trojanorum fortissimum occidit,  
 Parthoiden Euphorbum.

<sup>54</sup> Mittit legatos ad Agamemnonem.] Nota, ineptissimum hunc scriptorem ita narrationem suam instituisse, ut Græcos & Trojanos per vices inducias petentes inducat.

<sup>55</sup> Astyanactem filium protendens.] Hic Dares conjungit, quæ Homerus narravit Iliad. χ. & in iis etiam quædam immutat. Homerus enim, Iliad. ζ. Andromacham inducit, cum parvulo Astyanacte Hectorem depre-

occiderunt. Hec̃tor ut audivit tumultum in bello, & sine se Trojanos laborare, prosiit in bellum. Statimque <sup>56</sup> Ejoneum obtruncat, <sup>57</sup> Iphinoum fauciat <sup>58</sup> Leonteum occidit, <sup>59</sup> Stheneli femur jaculo figit. Quem ut Achilles respexit & tot acerrimos duces ab eo interfectos, animum in illum dirigebat, ut illi obvius fieret. Considerabat enim Achilles, nisi Hec̃torem occideret, plures de Græcorum numero ejus dextera perituros. Multa millia hominum interea trucidantur. <sup>60</sup> Acre prælum colliditur. Hec̃tor <sup>61</sup> Polypœtem ducem fortissimum occidit: & quum spoliare cœpisset, Achilles supervenit. Fit pugna major, & clamor ab oppido & à toto surgit exercitu. Hec̃tor Achillis femur fauciat. Ille dolore accepto, magis eum persequi cœpit, nec destitit nisi occideret. Quo interemto Trojanos in fugam vertit, & maxima cæde eos usque ad portam fugavit. <sup>62</sup> Cui tamen Memnon fortissime restitit, & acriter inter se certaverunt: læsi utrique discesserunt. Nox prælum dirimit. Achilles de bello saucius redit. Noctu Trojani Hec̃torem lamentantur. Postera <sup>15</sup> die Troilus Trojanos educit contra Græcorum exercitum. Agamemnon exercitum consulit, suadetque inducias duorum mensium postulari, quisque ut suos sepelire possit. Legati ad Priamum profisciscuntur: <sup>63</sup> desiderium prosecuti sunt, duorum mensium inducias accipiunt. <sup>64</sup> Priamus Hec̃torem suo more ante portam sepelivit, cui ludos funebres facit. Dum <sup>20</sup> induciæ sunt, Palamedes iterum non cessat de imperio conqueri. Itaque Agamemnon seditioni cessit & dicit se de hac re libenter facturum, ut quem vellent Imperatorem præficerent. Postera die populum ad concionem vocat: negat se unquam cupidum imperii fuisse: animo æquo se recipere si vellent dare: se libenter cedere: satis sibi esse dum hostes <sup>25</sup> ulciscatur, & parvi facere cujus id ope fiat. Jubet dicere, si cui quid placeat. Palamedes procedit, suum ingenium ostendit. <sup>65</sup> Itaque Argivi

## NOTÆ.

deprecantem, ne in pugnam prodiret. Et. Iliad. x. Priamum Hecubamque prohibere Hec̃torem annitentes, ne contra Achillem procederet.

<sup>56</sup> *Ejoneum obtruncat.*] At in expeditione Trojana, nullius Ejonei usquam mentionem ullam factam invenias. Fuit quidem Ejoneus Rheii pater, sed is Trojæ non affuit; & si affuisset, Trojanorum partes sequutus esset.

<sup>57</sup> *Iphinoum fauciat.*] Sed Homerum eum à Glaucō occisum dicit, ipso initio Iliad. η.

<sup>58</sup> *Leonteum occidit.*] Ex Homero falsum est; qui, post interemptum Hec̃torem, Leonteum disco certantem inducit, Iliad. ψ.

<sup>59</sup> *Stheneli femur jaculo.*] Hoc non alibi legas.

<sup>60</sup> *Acre prælum colliditur.*] Nove dixerunt, opinor, collidere prælum.

<sup>61</sup> *Polypœtem.*] Sed eum Homerus, post ademptum Hec̃torem, disco certantem inducit. Iliad. ψ.

<sup>62</sup> *Cui tamen Memnon.*] Sed alii Memnonem multo ante ab Achille occisum dicunt. Vide apud Diçtyn.

<sup>63</sup> *Desiderium prosecuti sunt.*] Id est, exposuere desiderium suum. Nolim tamen hoc imitari.

<sup>64</sup> *Priamus Hec̃torem.*] Solus hoc dixit Dares, ut aliis omnibus adversaretur; qui tradunt Hec̃toris cadaver ab Achille raptatum, &c. Vide Diçtyn.

<sup>65</sup> *Itaque Argivi imperium ei tradunt.*] Id contra veram sententiam Dares scripsit. Sed de hoc jam multa apud Diçtyn.

<sup>66</sup> *Inducia.*]

imperium ei tradunt. Palamedes Argivis gratias agit, imperium accipit, administrat. Achilles vituperat imperii commutationem. Interea **CAPUT**  
 66 induciæ exeunt. Palamedes ornatum paratumque exercitum educit, in- **XXVI.**  
 struit, hortatur. Contra idem facit Deiphobus: pugnatur acriter à Tro-  
 5 janis. Sarpedon Lycius cum suis impressionem in Argivos facit, cædit,  
 prostermit multos. 67 Ei obvius fit Tlepolemus Rhodius: sed diu stando  
 & pugnando 68 male vulneratus cadit. Succedit 69 Perfes Admestæ filius,  
 prælium restituit: diuque cum Sarpedone cominus pugnando, occiditur.  
 Sarpedon quoque multatus rediit. Itaque per aliquot dies prælia fiunt.  
 10 Utrinque ductores occiduntur, sed plures à Priamo. Trojani mittunt  
 legatos, inducias petunt, ut mortuos sepeliant, saucios curent. 70 Pala-  
 medes Agamemnonem legatum mittit ad Thefidas: Demophoonem &  
 Athamantem, quos legatos Agamemnon præfecerat, ut comneatus  
 compararent, & frumentum de Mysia à Telepho acceptum supporta-  
 15 rent. Ut eo venit, seditionem Palamedis narrat. Illi moleste ferunt.  
 Agamemnon dicit se moleste non ferre, sua voluntate id factum esse.  
 Interea Palamedes naves comparandas curat, castra munit, turribus cir-  
 cundat. Trojani exercitum exercent, murum diligenter refarciunt, fos-  
 sas & vallum diligenter addunt, ceteraque componunt. Postquam dies **CAPUT**  
 20 anni venit quo Hector sepultus est, Priamus & Hecuba & Polyxena, ce- **XXVII.**  
 terique Trojani 71 ad sepulcrum ejus profecti sunt. Quibus obvius fit  
 Achilles, Polyxenam contemplatur, figit animum, amare eam vehe-  
 menter cœpit. Tunc ardore impulsus, odiosam vitam in amore consu-  
 mēre cœpit, & ægre ferebat ademptum imperium Agamemnoni, sibi que  
 25 Palamedem præpositum. Amore cogente, Phrygio servo fidelissimo man-  
 data dat ferenda ad Hecubam: & ab ea sibi uxorem poscit: hoc si fe-  
 cerit, se cum suis Myrmidonibus domum rediturum. Quod quum ipse  
 fecerit, ceterosque idem facturos. Servus proficiscitur, ad Hecubam.

## N O T A.

66 Inducia exeunt:] Nescio an Latine dici possit, *inducia exeunt*, pro *inducia finiuntur*: neque enim Latine dicerem, *exit dies* pro eo quod Catullus dixit, *abit dies*.

67 Ei obvius fit Tlepolemus Rhodius.] Mutavit ex Homero, Iliad. 5.

Τλεπόλεμος δ' Ἡρακλείδῳ, ὃν τιμῶν τι,  
 ὄρσεν ἐκ' ἀνὰ τὴν Σαρπηδὸν μῦθον κα-  
 τὰν.

Tlepolemus vero Heraclidem fortemque  
 magnūque,  
 Impulit adversus divinum sarpedonem sa-  
 sum violentum.

68 Male vulneratus.] Id est, Maxime  
 vulneratus.

69 Perfes Admestæ filius.] Sed supra, Persem quemdam Memnonis socium, inter eos qui Trojanorum partes sequebantur, annumeravit: quomodo igitur hic ineptus scriptor eum ait Tlepolemi vices suscepisse & contra Sarpedonem pugnasse? Nulla certe pagina, ubi non Daretis iudicium requiras.

70 Palamedes Agamemnonem legatum mittit.] Rerum vicissitudines mirare, lector.

— Hinc apicem rapax,  
 Fortuna eum stridore acuto,  
 Sustulit, hic posuisse gaudet.  
 Agamemnon, immensi exercitus modo  
 rex, nunc Palamedis legatus. O san-  
 gens!

71 Ad sepulcrum ejus profecti sunt.]  
 Nota



venit, mandata dicit: Hecuba respondit se velle, sed si Priamo viro suo placeat: dum ipsa cum Priamo agat, servus reverti jubetur: servus quod egisset Achilli nunciat. Agamemnon cum magno comite ad castra revertitur. Hecuba cum Priamo <sup>72</sup> de conditione Achillis loquitur. Priamus respondit, fieri non posse: non ideo quod eum affinitate indignum existimet; sed si ei dederit, & discesserit, ceteros non discessuros: & iniquum esse, filiam suam hosti jungere. Quapropter si id fieri vellet, pax perpetua fiat, & exercitus discedat, foederis jura sanciantur. Si id factum sit, se ei libenter filiam daturum. Itaque quum servus ad Hecubam missus esset ab Achille <sup>73</sup> eadem Hecuba quæ cum Priamo egerat servo dicit: <sup>10</sup> servus Achilli nunciat: Achilles vulgo quaeritur, unius mulieris Helenæ causa totam Græciam & Europam advocatam esse, tanto tempore tot millia hominum periisse, tot pericula adiri, libertatem in ancipiti esse: <sup>74</sup> unde fieri pacem debere, exercitus recedere. Annus circumactus est. <sup>15</sup> Palamedes exercitum educit, instruit. Deiphobus contra. Achilles iratus in prælium non prodit. Palamedes occasionem nactus, impressionem in Deiphobum facit, <sup>75</sup> & eum obruncat: prælium acre insurgit, ab utrisque partibus multa millia hominum cadunt. Palamedes in prima acie versatur: hortaturque ut prælium fortiter gerant. Contra eum Sarpedon Lycius occurrit, <sup>76</sup> eumque Palamedes interficit. Eo facto latus in acie <sup>20</sup> versatur. Cui exsultanti & glorianti <sup>77</sup> Alexander Paris sagitta collum transfigit. Phryges animadvertunt, tela conjiciunt, atque ita Palamedes occiditur. Rege occiso, Argivi cedunt, Trojani persequuntur, castra oppugnant, naves incendunt, cuncti impressionem faciunt, turpiter Achivi terga vertunt, in castra confugiunt. Achilli nunciatum est: diffimulat. <sup>78</sup> Ajax Telamonius fortissime defendit: nox prælium dirimit. Argivi in castris Palamedis scientiam, æquitatem, bonitatem, clementiam lamentantur. Trojani Sarpedonem & Deiphobum desunt. Nestor qui major erat natu noctu duces in consilium evocat, suadet, hortatur, uti imperatorem præficient, & si eis videatur, eundem Agamemnonem <sup>30</sup> minima cum discordia fieri posse. Item commemorat, quod dum is summus imperator esset, res prospere gestæ sint, & satis felicem exercitum fuisse: si cui quid aliud videatur, dicere suadet. Omnes assentiunt, Aga-

CAPUT  
XXVIII.CAPUT  
XXIX.

## N O T A E.

Nota morem; anno redeunte & eodem die ad mortui sepulchrum conveniunt.

<sup>72</sup> De conditione Achillis.] Hic proprie loquitur, id est, de conditione ab Achille oblata, Conditio autem proprie est quædam nuptiarum pactio.

<sup>73</sup> Eadem Hecuba qua cum Priamo.] Hecuba servo dicit eadem, quæ cum Priamo egerat.

<sup>74</sup> Unde.] Id est, quare.

<sup>75</sup> Et eum obruncat.] Ab aliis omnibus discedit, qui scribunt Deipho-

bum à Menelao occisum. Vide apud Dictyn.

<sup>76</sup> Eumque Palamedes interficit.] Sed alii omnes eum à Patroclo occisum dicunt. Vide Homer. Iliad. ٢. Adhuc apud Dictyn.

<sup>77</sup> Alexander Paris sagitta corpus transfigit.] Nusquam alibi legere possis, ab Alexandro Palamedem vulneratum & deinde ita occisum. Sed de ejus morte, vide apud Dictyn.

<sup>78</sup> Ajax Telamonius fortissime defendit.]

Ex

memnonem summum imperatorem præficiunt. Postera die Trojani ex op-  
 pido læti in aciem prodeunt. Agamemnon contra exercitum educit: præ-  
 lio commisso uterque exercitus inter se fugantur: postquam major pars  
 diei transiit, procedit in primis Troilus, cædit, devastat, Argivos in ca-  
 5 stra fugat: postera die Trojani exercitum educunt: contra Agamemnon.  
 Fit magna cædes, uterque exercitus inter se pugnant, prælium acre fit.  
 Multos duces Argivorum Troilus interfecit. Pugnatur continuis diebus  
 septem. Agamemnon inducias petit in duos menses. Palamedem magni-  
 fico funere effert, ceterosque duces ac milites utrique sepeliendos curant. CAPUT XXX.  
 10 Agamemnon dum induciæ sunt, mittit ad Achillem, Nestorem, Ulyf-  
 sem, Diomedem, ut rogarent illum in bellum prodire. Abnegat Achilles  
 mœstus, quod jam destinaverat in bellum non prodire, ob id quod pro-  
 miserat Hecubæ, seminus pugnaturum, eo quod Polyxenam valde ama-  
 bat. Cœpit male eos accipere qui ad se venerant, dicens perpetuam pa-  
 15 cem fieri oportere: tanta pericula unius mulieris causa fieri, libertatem  
 periclitari, <sup>79</sup> tanto tempore diffidere, pacem exoptulat, pugnam renuit.  
 Agamemnoni renunciatur, quid cum Achille actum sit, illum pertinaci-  
 ter negare. Agamemnon omnes duces in consilium vocat, exercitum  
 consulit, quid fieri debeat, imperat dicere quid cuique videatur. Mene-  
 20 laus hortari cœpit fratrem suum, ut potius exercitus in pugnam prodeat,  
 nec debere terreri, si Achilles se excusaverit: se tamen persuasurum ei ut  
 prodeat in bellum, <sup>80</sup> nec vereri si noluerit. Commemorat, Trojanos  
 non habere alium virum tam fortem quam Hector fuit. Diomedes &  
 Ulysses dicere cœperunt, Troilum non minus fortem virum esse quam  
 25 Hectorem: sicque Menelao resistentes bellum geri prohibebant. Cal-  
 chas ex augurio respondit, debere pugnare, nec curare quo modo supe-  
 riores Trojani fuerint. Tempus pugnae supervenit. Agamemnon, Me-  
 nelaus, Diomedes, Ajax, exercitum educunt: Contra Trojani: Fit ma- CAPUT XXXL  
 gna cædes, pugnatur acriter, uterque exercitus inter se sæviunt. Troilus  
 30 Menelaum fauciat, multos interficit, Argivos in castra fugat; nox prælium  
 dirimit. Postera die Troilus & Alexander exercitum educunt. Contra  
 omnes Argivi prodeunt: acriter utrinque pugnatur. Troilus Diomedem  
 fauciat: in Agamemnonem impressionem facit, nec non faciem ipsius fau-  
 ciat, Argivos cædit. Per aliquot dies pugnatur acriter, multa millia  
 35 hominum ex utraque parte trucidantur. Agamemnon ut vidit majorem  
 partem exercitus se quotidie amittere, neque sufficere posse, <sup>81</sup> mittit  
 inducias petere in sex menses. Priamus concilium cogit, indicat Argi-  
 vorum legationem. Troilus negat dari tam longo tempore inducias,

## N O T A.

Ex Homero & Dicty, mutato tantum tem-  
 pore.

<sup>79</sup> Tanto tempore diffidere. Id est, tanto  
 tempore insumpto se de summa rei despe-  
 rare.

<sup>80</sup> Nec vereri si nolueris.] Gall. Et qu'il ne

*craignoit point qu'il ne voulust pas. Il ne craig-  
 noit point qu'il refusât. Sed nolim hoc imitari.*

<sup>81</sup> Mittis inducias petere.] *Petere pro  
 petiit. Virg.*

*Suspensi Euryppylum scitacum oracula Phœbi  
 mittimus.*

Y

82 Sed

<sup>82</sup> sed potius impressionem fieri, naves incendi. Priamus quid cuique videatur, dicere imperat. Omnibus placitum est, debere fieri quod Argivi petunt: tunc fiunt induciæ in sex menses. Agamemnon honorifice suos sepeliendos curat: Diomedem, Menelaum faucios curat. Trojani æque suos sepeliunt. Dum induciæ sunt, Agamemnon ex consilii sententia ad Achillem cum Nestore proficiscitur, ut rogaret eum in bellum prodire. Achilles tristis negare cœpit se proditurum, sed pacem peti oportere, <sup>83</sup> conqueri: sed tamen, quod Agamemnoni nihil negare possit, quum tempus pugnae supervenisset, <sup>84</sup> se milites suos missurum: ipsum excusatum haberet <sup>85</sup> quod se abstinere à pugna. Agamemnon ei gratias agit. Tempus pugnae supervenit, Trojani exercitum educunt. Contra Argivi prodeunt. Achilles Myrmidones instruit, ad Agamemnonem paratos mittit, fit pugna major: acriter sævitur. Troilus enim in prima acie Argivos cædit, Myrmidones persequitur: impressionem facit in castra: multos occidit: plurimos fauciat. Ajax Telamonius obstitit. Trojani victores in oppidum revertuntur. Postera die Agamemnon exercitum educit: omnes duces & Myrmidones prodeunt. E contra Trojani læti in aciem prodeunt. Prælio commisso uterque exercitus inter se dimicant: acriter per aliquot dies pugnatur: multa millia hominum ex utraque parte cadunt. Troilus Myrmidones persequitur, sternit, fugat. Agamemnon ut vidit plures ex sua parte occisos, inducias in dies triginta petit, ut suos funerare possit. Priamus inducias dedit, suos quisque sepeliendos curat. Tempus pugnae supervenit. Trojani exercitum educunt. Contra Agamemnon omnes duces in pugnam cogit. Prælio commisso fit magna cædes: acriter sæviunt. Postquam primum tempus diei transiit, <sup>86</sup> prodit in prælio Troilus, cædit, prostermit. Argivi fugam cum clamore fecerunt. Achilles ut vidit Troilum ita sævire, & Argivis insultare, simulque sine intermissione prostertere, Argivos laborare profiluit in bellum. Eum continuo Troilus <sup>87</sup> præcipit, & fauciat. Achilles de prælio faucius redit: pugnatur continuis diebus sex. Die septimo dum uterque exercitus prælio commisso fugaretur, Achilles quolibet diebus vexatus in pugnam non prodierat, Myrmidones instruit. Hortatur, alloquitur ut fortiter impressionem in Troilum faciant. Postquam major pars diei

CAPUT  
XXXII.CAPUT  
XXXIII.

## NOTÆ.

<sup>82</sup> Sed potius impressionem fieri.] Sic, pagina sequenti: *Negare cœpit se proditurum, sed pacem peti oportere.* Ubi deest verbum contrariæ significationis verbo negare; nempe *dicis, imperat.* De quo loquendi modo abunde apud Dictyn.

<sup>83</sup> Conqueri.] Repete, cœpit à communi.

<sup>84</sup> Se milites suos missurum.] Ex Homero immutatum, apud quem Achilles quidem pugnare recusat, sed Myrmidones suos cum Patroclo in pugnam mittit.

<sup>85</sup> Quod se abstinere à pugna.] Brutus ad Atticum: *Ut se maledictis non abstineat.* Livius lib. 8.

*Alexandrum Romano bello fortuna abstinnit.*

<sup>86</sup> Prodiit in prælio.] Potius scribere debebat, *in prælium*; ut infra, *profiluit in bellum.*

<sup>87</sup> Præcipit.] Id est, præoccupat. Prior in eum tela conjicit.

<sup>88</sup> Prodiit

- transiit, <sup>88</sup> prodiit Troilus ex equo latus. Argivi clamore magno fugam faciunt. Myrmidones supervenere, impressionem in Troilum faciunt, de quorum numero multi à Troilo occiduntur. Dum acriter præliatur, equus Troili saucius corruit, Troilum implicitum excutit. Eum Achilles cito adveniens occidit, & ex prælio trahere cœpit. Et subtraxisset, nisi Memnon eripuisset, & Achillem vulnere fauciasset. Achilles de prælio saucius redit. Memnon insequitur & cum multis impressionem facit. Ut respexit eum Achilles, restitit: curato itaque vulnere, & aliquantulum præliatus, <sup>89</sup> Memnonem multis plagis occidit, & ipse vulneratus ab eo ex prælio recessit. Postquam Persarum dux occisus est, & Trojanorum exercitus fusus est, reliqui in oppidum confugerunt, portasque clausurunt: prælium nox dirimit. Postera die à Priamo legati ad Agamemnonem missi sunt, ut inducias peterent: Agamemnon ex consilii sententia in dies xxx. inducias facit. Priamus Troilum, <sup>90</sup> & Memnonem magnifico funere effert: <sup>15</sup> ceterosque milites utrique sepeliendos curant. Hecuba mœsta quod duo CAPUT XXVII. filii ejus fortissimi Hector & Troilus ab Achille interfecti essent, consilium muliebre temerarium iniiit ad dolorem suum ulciscendum. Alexandrum filium accersit, orat, ut se & suos fratres ulciscatur, insidias Achilli faciat, & eum nec opinantem occidat: quoniam ad se miserit, & rogaverit ut sibi <sup>20</sup> Polyxena in matrimonio daretur, se ad eum missuram Priami verbis, ut pacem foedusque inter se firment, constituentque in fano Apollinis Thymbraei, ante portam: eo Achillem venturum, collocuturum: ibi insidias collocari: satis vitæ suæ esse si eum occiderit, quod temerarius Alexander erat, cito se promissit facturum. Noctu ducuntur de exercitu fortissimi, & in fano Apollinis collocantur: signum accipiunt. Hecuba ad Achillem, Priami verbis, sicuti condixerat, nuncium mittit. Achilles latus Polyxenam amans, postera die ad fanum se venturum constituit. Et insequenti die cum Antilocho filio Nestoris ad constitutum venit, simulque ut introivit in fanum, <sup>25</sup> ex insidiis occurrunt. <sup>91</sup> Undique tela conjiciunt: eos Paris Alexander hortatur. Achilles cum Antilocho, brachio sinistro cooperto, dextro ensi tenens, facit impetum. Achilles multos occidit. Alexander <sup>92</sup> Antilochum & Achillem <sup>93</sup> multis plagis confodit. Ita Achilles ex insidiis, nequicquam fortiter faciens animam amisit: quem Alexander auferri & volucris projici jubet. Id ne fieret Helenus multa commemorans prohibet, & eos <sup>30</sup> de fano ejici jubet, & suis tradi. Achillem & Antilochum in castra afferunt. Agamemnon Achillem magnifico funere effert: & ut sepulchrum

## NOTÆ.

<sup>88</sup> Prodiit Troilus ex quo latus.] E curru pugnasse Troilum, docet Virgil. Ejus locum vide Dictys, pag. 105.

<sup>89</sup> Memnonem multis plagis occidit.] Aliiter paulo Dictys, quem vide lib. 4. pag. 102.

<sup>90</sup> Et Memnonem magnifico funere.] Dictys scribit, Trojanos cremati Memnonis reliquias urna conditas in patrium solum remisisse.

<sup>91</sup> Undique tela conjiciunt.] Aliiter hoc narrat Dictys, quem vide pag. 107.

<sup>92</sup> Antilochum & Achillem.] Sed Antilochum à Memnone occisum narrat, Homer. Dictys & alii omnes.

<sup>93</sup> Multis plagis.] Dictys scribit, geminato ictu Achillem confossum.

CAPUT  
XXXV.

ei faciat, à Priamo inducias petit, ibique ludos funebres facit. Deinde concilium convocat: Argivos alloquitur, placet omnibus ut quid faciendo opus sit, dii consulantur. Mittunt continuo qui consulere debeant: <sup>94</sup> qui responsum accipiunt, per Achillis progeniem finem negotii fieri. Quum hæc nuntii retulissent, Ajax ait: Quum Achilli filius Neoptolemus <sup>5</sup> superfit, eum oportere accersiri ad exercitum, ut patrem suum ulciscatur: tandemque placet Agamemnoni & omnibus consilium. <sup>95</sup> Datur negotium Menelao, hic <sup>96</sup> Scyrum proficiscitur ad Lycomedem avum ejus: imperat ut nepotem suum mittat. Quod Lycomedes Argivis libenter concessit. Postquam induciæ exierunt, Agamemnon exercitum eduxit, in- <sup>10</sup> struit, hortatur. Contra Trojani prodeunt: prælium committitur. In prima acie Ajax versatur, clamore magno orto. Multi ex utraque parte cadunt. Alexander arcum tenens, multos interficit, Ajacis latus nudum figit. Ajax faucibus per hostes persequi Alexandrum cœpit: nec destitit, nisi prosterneret. Ajax fessus vulnere in castra refertur. <sup>97</sup> Sagitta exempta <sup>15</sup> statim moritur. <sup>98</sup> Alexandri corpus ad urbem refertur. Alexandro occiso, Diomedes magno animo in hostes impressionem facit. Phryges fessi in urbem confugiunt, quos Diomedes usque in urbem persequitur. Agamemnon exercitum circa oppidum duxit, & tota nocte circa murum obsedit, & curat ut alternis vicibus diligenter vigilias agant. Postera die <sup>20</sup> Priamus Alexandrum in oppido sepelit, quem magno ululatu Helena prosecuta est, quoniam ab eo honorifice tractata sit. Quam Priamus & Hecuba ut filiam aspexerunt, & diligenter curavere, <sup>99</sup> quod nunquam despexisset Trojanos, <sup>1</sup> & Argivos desiderasset. Postera die Agamemnon cœpit exercitum ante portam instruere, & Dardanos in prælium provo- <sup>25</sup>

CAPUT  
XXXVI.

## NOTÆ.

<sup>94</sup> *Qui responsum accipiunt.* Alii scribunt, Helenum edixisse Græcis fore, ut per Neoptolemum Troja caperetur. Sophocli. in Philoctet. Tzetzes, in Lycophr.

<sup>95</sup> *Datur negotium Menelao.* Ex Homero, Achilli. Ex Sophocli. Achilli & Phœnici.

<sup>96</sup> *Scyrum proficiscitur.* Obiter monendus es, lector, Scyrum insulam mediam inter Eubœam & Lesbion olim fuisse. Unde animadvertas solemnem tabularum Geographicarum errorem, ubi Scyrus Eubœa proxima ponitur.

<sup>97</sup> *Sagitta exempta statim moritur.* Auctor argumenti in Sophoclis Ajacem, ita scribit: De morte Ajacis variant apud auctores sententia; alii aiunt à Paride vulneratum venisse in castra sua sanguine defluentem: alii, Trojanis oraculum editum ut luto eum cœnoque peserens (ferro enim vulnerari non poterat) & hoc modo obisse. Alii

rursus eum sibi mortem conscivisse affirmantes, quorum est in numero Sophocles. Vide apud Dictyn, lib. 5.

<sup>98</sup> *Alexandri corpus ad urbem.* Alexandrum ab Ajace occisum dicit, nescio quos auctores sequutus: nam alii omnes scribunt eum à Philoctete interfectum fuisse, vide apud Dictyn. Solus, quod sciam, Hephaestion affirmat, eum à Menelao in fere more vulneratum interiisse.

<sup>99</sup> *Quod nunquam despexisset Trojanos.* Ex Homero constat, Helenam nunquam Trojanos despexisse: ait enim, Iliad. 7. ad Priamum.

Αἰδῶμαι τὴν μοῖρ' ἑστέ, φίλε ἔκυρ', δούδης π.

*Reverendusque mihi es, dilecte socer, timendusque.*

<sup>1</sup> *Et Argivos desiderasset.* Ex Homero, id quoque multis locis. Et ipsa, apud Euripidem



care. Priamus subsistere, urbem munire & quiescere <sup>2</sup> usque dum Pentefilea cum Amazonibus superveniret. Pentefilea postea supervenit, & exercitum contra Argivos eduxit, sit prælum ingens, per aliquot dies pugnatur. Argivi in castris opprimuntur. Cui vix Diomedes obstitit: alio-  
<sup>5</sup> qui caltra vastasset, naves incendisset Argivorum, & universum exercitum devastasset. Prælio dirempto Agamemnon suos in castris retinet. Interim Pentefilea prodit, usque dum advenit Menelaus cum Neoptolemo. Neoptolemus ut advenit patris sui arma accipit, circa patris tumultum <sup>3</sup> lamentatur clamore magno. Pentefilea ex consuetudine aciem instruit, &  
<sup>10</sup> prodit usque ad castra Argivorum. Prodit Neoptolemus, Myrmidones instruit, & contra educit. Agamemnon exercitum instruit: <sup>4</sup> acriter ambo concurrunt. Neoptolemus stragem facit: Pentefilea occurrit, fortiter cominus stetit. Dum per aliquot dies acriter pugnaverunt, ambo multos occiderunt. Pentefilea Neoptolemum fauciat. Ille dolore accepto, Amazonum ductricem <sup>5</sup> Pentefileam obtruncat. Eo facto totum exercitum Trojanorum in urbem fugat. Argivi cum exercitu murum circundant, ut foras Trojani exire non possent. Hæc postquam Trojani viderunt, Antenor, Polydamas, Æneas ad Priamum veniunt. Agunt cum eo, ut concilium vocet, de fortunjs suis quid sit faciendum. Priamus concilium con-  
<sup>20</sup> vocat: illi postulaverunt loquendi facultatem dari, jubet dicere eos quid desiderent. Antenor commemorat, principes defensores Trojæ Hectorem ceterosque natos ejus cum advenis ductoribus interfectos esse; magnos fortissimosque adhuc contra stare, Agamemnonem, Menelaum, Neoptolemum, non minus fortem quam pater ejus fuisset, Ulyssem,  
<sup>25</sup> Nestorem, Diomedem, Ajacem Locrum, ceterosque quam plures summæ prudentiæ. Contra, Trojanos clausos & contritos esse. <sup>6</sup> Suadet potius, ut Helena his, & quæ Alexander abstulit reddantur, & pax fiat. Postquam multa verba de pace concilianda dixerunt <sup>7</sup> surgit Amphimachus filius Priami adolescens fortissimus: malisque verbis adortus est An-

CAPUT  
XXXVII.

## NOTÆ.

Euripidem in Troadibus, ait se sæpius post mortem Paridis Troja egredi tentasse & Græcorum castra penetrare; & cum etiam per funem è muris delaberetur, à vigilibus in urbem retractam.

<sup>2</sup> *Usque dum Penthesilea, &c.*] Sed ante ademptum Hectorem supervenisse Penthesileam, supra narravit Dictys, ipsumque Hectorem, ei obviam profectum, ab Achille per insidias interfectum.

<sup>3</sup> *Lamentatur clamore magno.*] Vide apud Dictyn.

<sup>4</sup> *Acriter ambo concurrunt.*] Vult dicere, Agamemnonem & Neoptolemum una in hostes impetum fecisse. Sed ita scribit tamen ineptus Dares, ut fere credas eos in se irruisse.

<sup>5</sup> *Penthesileam obtruncat.*] Sed alii omnes eam ab Achille occisam, dicunt. Vide apud Dictyn.

<sup>6</sup> *Suadet potius ut Helena, &c.*] Vide apud Dictyn.

<sup>7</sup> *Surgit Amphimachus filius Priami.*] Falsum est, Amphimachum Priami filium fuisse. Sed locum Homeri male accepit Dares, vel etiam sponte sua immutavit.

Ἰλῖος Ἀντιμάχοιο δαίφρονος (ὅς ἐν πόλει  
 ἦν, καὶ Ἀχιλλεύου διδύμῳ ἀγλαῶ  
 δῶκεν, ὅς ἐστιν Ἐλίου δῖον υἱὸν Μενέ-  
 λαοιο)

CAPUT  
XXXVIII.

tenorem, <sup>8</sup> & eos qui consenserant increpare, factaque eorum cœpit, & suadere potius <sup>9</sup> exercitu irruptionem in castra facere, usque vincant, aut victi pro patria occumbant. Postquam is finem fecit, Æneas exurgit, lenibus mitibusque verbis refutat, pacem ab Argivis peti magno opere suadet. Postquam finis dicendi factus est, Priamus magno animo surgit, <sup>5</sup> ingerit multa mala Antenori & Æneæ: eos auctores belli appetendi fuisse, & legatos in Græciam mittendi, quum ipse quoque Antenor legatus redierit, & renunciaverit se contumeliose tractatum esse. Deinde & Æneam, qui cum Alexandro Helenam, & prædam eripuerit. Quapropter certum sibi esse, pacem non fieri: imperatque ut omnes parati sint, quum <sup>10</sup> signum dederit, per portas irruptionem facere: aut vincere, aut mori sibi certum esse. Hæc postquam dixit, multis verbis eos hortatus, concilium dimisit, Amphimachum in regiam duxit, dixitque se vereri ab his qui pacem suaserant, ne oppidum prodant, eosque habere multos de plebe qui cum eis sentiant: opus esse eos interfici. Si hoc factum sit, se patriam <sup>15</sup> defensurum, & Argivos superaturum. Simulque rogat, ut sibi fidelis & obediens, paratusque cum armis sit: ut sine suspitione ita fieri posset: postera die, ita uti solet, rem divinam facturum, <sup>10</sup> eosque ad cœnam vocare. Tunc Amphimachus consilio approbato hoc facturum promittit, atque ita ab eo discessit. Eodem die conveniunt clam Antenor, Polydamas, <sup>20</sup> <sup>11</sup> Ucalegon, <sup>12</sup> Amphidamas, <sup>13</sup> Dolon: dicunt se mirari pertinaciam regis qui clausus cum patria & comitibus perire mallet, quam pacem facere. Antenor ait se invenisse quid faciendum sit, quod sibi & illis in commune proficiat, dum sibi & illis foret fides. Omnes se in fide adstringunt. Antenor ut vidit se obstrictum, mittit ad Æneam, dicens, <sup>25</sup> prodeudam esse patriam, & sibi suisque cavendum esse: ad Agamemnonem de his aliquem mittendum esse: nam regem iratum de concilio surrexisse, quia ei pacem suaserit: vereri se ne quid novi consilii ineat. Itaque omnes promittunt: statimque Polydamantem, qui ex his unus erat ad Agamemnonem clam mittunt. Polydamas in castra Argivorum pervenit, <sup>30</sup>

## NOTÆ.

*Filios Antimachi sapientis, (qui maxime, Aurum Alexandri capiens, splendida dona,*

*Non permittebas Helenam reddere russo Menelao.)*

<sup>8</sup> *Et eos qui consenserant increpare.] Hic locus ita distinguendus: adorsus est Antenor, & eos qui consenserant, increpare factaque eorum cœpit.*

<sup>9</sup> *Exercitu.]* Forſan pro, exercitusui. Sed melius, irruptionem facere exercitu, id est, cum toto exercitu.

<sup>10</sup> *Eosque ad cœnam vocare.]* Vocare, pro vocaturum. Innuir autem, eos super cœna interfici oportere.

<sup>11</sup> *Ucalegon.]* Hic Ucalegontem Dares addit, nescio unde. Nam de eo tacent alii. Imo Virgilius ejus domum incensam dicit à qua verisimiliter Græci abstinuissent. & inter proditores fuisse Ucalegon.

<sup>12</sup> *Amphidamas.]* Nullum Amphidamantem Trojanum novi. Fuerunt quidem olim plures Amphidamastes, unus Lycurgi filius ex Athenis, alius ex Opunte cujus filium interfecit Patroclus, item Bufiridis filius.

<sup>13</sup> *Dolon.]* Atqui jam pridem ab Ulyſſe & Diomede interceptus, occubuerat Dolon. Sed à recepta aliorum opinione Dares recedit.

<sup>14</sup> *Signum*

Agamemnon clam nocte omnes duces in concilium convocat, refert eadem: CAPUT XL.  
 quid cuique videatur, dicere jubet. Omnibus placitum est, ut fides proditoribus servetur. Ulysses & Nestor vereri se dixere, hanc temeritatem subire. Neoptolemus eos refutat. Dum inter se certant, placitum est,  
 5 <sup>14</sup> signum à Polydamante exigi, & id ipsum per Sinonem ad Æneam, Anchisem, & Antenorem mittit. Sinon ad Trojam proficiscitur. Et quia nondum claves portæ Amphimachi custodibus traditæ erant, signo dato Sinon nomine Æneæ & Anchisæ, & Antenoris audito confirmatus, Agamemnoni renunciat. Tunc placitum est omnibus ut fides daretur & jurejurando confirmaretur, Antenori, Æneæ, Ucalegoni, Polydamanti, Doloni, suisque parentibus, conjugibusque & consanguineis propinquis cum eis qui una commorassent, omnibus fidem præstari <sup>15</sup> suæque omnia sacra & bona incolumia habere liceat. Hoc pacto confirmato, <sup>16</sup> & jurejurando astricto, suadet Polydamas, noctu exercitum ad portam  
 10 Scæam ut adducant <sup>17</sup> ubi extrinsecus caput equi pictum est, ibi præsidia habere noctu Antenorem cum Anchisæ <sup>18</sup> exercitusque noctu portam referaturos, eisque lumen prolaturos. Id signum eruptionis fore, quod ibi præsto forent qui ad regiam eos ducant. Postquam facta confirmata sunt, Polydamas in oppidum rediit, facta renunciat, dicit Antenori & Æneæ, ceterisque quibuscum actum erat, ut suos omnes ad Scæam  
 20 portam adducant, noctu Scæam portam aperiant, lumen ostendant, exercitum introducant. Antenor & Æneas noctu ad portam præsto fuerunt, Neoptolemum susceperunt, exercitui portam referaverunt, lumen ostenderunt, fugæ præsidium sibi & suis omnibus ut esset postulaverunt. Neoptolemus irruptionem facit, Trojanos cædit, persequitur Priamum, quem  
 25 <sup>19</sup> ante Aram Jovis obtruncat. Hecuba dum fugit cum Polyxena, Æneæ

CAPUT XL.

## NOTÆ.

<sup>14</sup> Signum à Polydamante exigi.] Vellem dixisset Dares, quod signum à Polydamante Græci petierint, quod postea per Sinonem ad Æneam & Antenorem misere. Ex sequentibus conjici potest, Polydamantem signum illud dedisse, quo qui vis, à Græcis ad Trojam missus, intra mœnia reciperetur. Quod ut experirentur Græci Sinonem miserunt, qui signo illo dato ab Æneæ, Anchisæ & Antenore cogitus, intra portas quidem receptus non fuit, quia nondum Amphimachi custodibus claves traditæ: sed Æneæ; Anchisæ & Antenoris nomen audivit, quo plane confirmatus est.

<sup>15</sup> Suæque omnia sacra.] Singuli enim cives sua sibi propria sacra custodiebant: cujus rei multa tam ex sacris quam ex profanis litteris exempla congeras.

<sup>16</sup> Et jurejurando astricto.] Pacto astricto

quo jurejurando, id est, per jusjurandum.

<sup>17</sup> Ubi extrinsecus caput equi pictum est.] Innuit equi lignei fabulæ locum dedisse caput equinum, quod portæ Scææ, quam Græcis Antenor apperuit, inscriptum tuit. Nempe ex Servio: *Ut alii porta, quam eis Antenor aperuit, equum habuit pictum.* Sed vide plura apud Diâyn, lib. 6.

<sup>18</sup> Exercitusque noctu portam referaturos.] Malim omnino, exercitusque, vel exercitumque. Antenorem & Anchisem noctu referaturos portam exercitui, Græcorum scilicet. Neque enim dixisse potuit Dares, exercitus Trojanos portam referaturos, cum totum exercitum Antenor & Æneas in suas partes non traxissent.

<sup>19</sup> Ante aram Jovis.] Vide Diâyn, lib. 5.

20 An



CAPUT  
XLIII.

occurrit, Polyxenam ei tradidit, quam Æneas ad patrem Anchisem abscondit. Andromacha & Cassandra in æde Concordiæ se tegunt. Tota die & nocte Argivi non cessant vastare, prædam asportare. Postquam dies illuxit; Agamemnon omnes duces in arcem Minervæ convocat: diis gratias agit, exercitum collaudat, omnem prædam jubet in medium afferri: eam se pariter cum omnibus partitutum: simulque exercitum consulit, an placeat Antenori & Æneæ, cum his qui una patriam prodiderant, servari, quam illis clam confirmaverant. Exercitus totus conclamat; place-re sibi; itaque convocatis omnibus, omnia sua reddidit. Antenor rogat Agamemnonem, ut sibi liceat dicere. Agamemnon dicere jubet. Principio Antenor<sup>21</sup> gratias Grajugenis agit, simulque commemorat Helenum & Cassandram semper patri bellum dissuasisse, <sup>22</sup> Achilli sepulchrum Helenum dixisse donari, <sup>23</sup> & dixit Helenum omnia scire. Agamemnon ex consilii sententia Heleno & Cassandræ libertatem dedit. Helenus pro Hecuba & Andromacha rogare cœpit Agamemnonem, commemorans<sup>15</sup> ab his semper eum dilectum esse. Agamemnon ad consilium refert: <sup>24</sup> placuit illi libertatem reddi, suæque omnia restitui, prædam omnem æqualiter dividi: hostias & vota solvere, & quando debeant domum reverti diem constituere. Ut dies recessione advenit, tempestates magnæ exortæ sunt, & per aliquot dies remanserunt. <sup>25</sup> Calchas respondit, inferis non esse satisfactum. Neoptolemo in mentem venit, Polyxenam, cujus causa pater perierat, non esse in regia inventam. Agamemnonem poscit, conqueritur, accusat exercitum, Antenorem accersiri jubet, imperat ut perquirat eam & adducat. Is ad Æneam venit, & diligentius perquirat: utque primum Argivi proficiscantur, Polyxenam, ut absconditam invenit, ad Agamemnonem adducit. Agamemnon Neoptolemo illam tradidit: isque eam ad tumulum patris jugulat. Agamemnon iratus Æneæ quod Polyxenam absconderat, cum suis protinus<sup>26</sup> patria exce-

## N O T A.

<sup>20</sup> *An placeat Antenori & Æneæ.*] Sic disponenda verba, *an placeat servari Antenori & Æneæ, cum his qui una patriam prodiderant, quod illis clam confirmaverant.*

<sup>21</sup> *Gratias Grajugenis ait.*] Quod sibi pacta servassent.

<sup>22</sup> *Achilli sepulchrum.*] Nusquam alibi legi Helenum dixisse, Achillem sepulchro donandum.

<sup>23</sup> *Et dixit Helenum omnia scire.*] Servius, lib. 3. *Repletus numine novis omnia sacerdos.* Quare illud Virgilii,

———— *Prohibent nam cætera Parca, Scire Helenum, farique vetat Saturnia Juno,*

sic optime distinxit:

———— *Prohibent nam cætera Parca Scire, Helenum farique vetat Saturnia Juno.*

*Scire, subintellige, te. Nam Parcæ prohibent, te scire cætera, & Saturnia Juno vetat Helenum fari.*

<sup>24</sup> *Placuit illi.*] Illi, concilio, alioquin legendum illis; nempe Hecubæ & Andromachæ.

<sup>25</sup> *Calchas respondit.*] Alii scribunt, & tumulo Achillis vocem exiisse, qua Polyxenam sibi immolari Achilles petebat. Vide apud Dictyn, lib. 5.

<sup>26</sup> *Patria excedere jubet.*] Aliter Dictys, qui scribit Æneam apud Trojam mansisse; sed deinde per Antenorem exactum fuisse. Illam adi.

1 *Antenori*

dere jubet. Eneas cum suis omnibus navibus proficiscitur, <sup>1</sup> Antenori terram tradidit. Agamemnon postquam profectus est, Helena post aliquot dies <sup>2</sup> mœsta magis quam alacris, domum reportatur cum suo Menelao. <sup>3</sup> Helenus cum Hecuba, Andromacha, & Cassandra Chersonesum petunt. <sup>4</sup> Hactenus Dares Phrygius Græcis litteris mandavit: <sup>5</sup> nam is ibidem cum Antenoris factione remansit. Pugnatum est <sup>6</sup> ann. XLIV. nis x. mensibus VIIII. diebus XII. ad Trojam ruerunt ex Argivis, sicut acta diurna indicant; quæ Dares Phrygius descripsit <sup>7</sup> DCCCVI. millia hominum ad oppidi prodicionem. Ex Trojanis CCLXXVIII. millia hominum. <sup>10</sup> Eneas profectus navibus <sup>8</sup> quibus Alexander in Græciam venit, numero XXII. quem omnis hominum ætas circiter III. M. CCC. secuta est. Antenorem sequuti sunt duo millia & quingenti. Andromacham & Helenum mille ducenti. Hucusque historia Daretis.

NOTÆ.

<sup>1</sup> *Antenori terram tradidit.*] Vide nota-  
ta apud Dictyn. lib. 5. p. 139.

<sup>2</sup> *Mœsta magis.*] Quippe quæ derelictæ  
domus invidiam timebat.

<sup>3</sup> *Helenus cum Hecuba, Andromacha & Cassandra.*] Ab aliis dissentit qui scribunt  
Helenum & Andromacham Neoptolemo  
datos fuisse, Hecubam Ulyssi, & Cassandram  
Agamemnoni. Vide apud Dictyn.

<sup>4</sup> *Hactenus Dares.*] Igitur quæ sequun-  
tur ab alio quam Daretē scripta sunt. At-  
qui auctor Epistolæ, quæ huic narrationi  
præmittitur, se nihil addidisse vel dimi-  
nuisse dicit.

<sup>5</sup> *Nam is ibidem cum Antenoris factione remansit.*] Sed Eustathius ex Acanthio tra-  
dit ipsum Daretē transfugam ab Ulyssē  
fuisse occisum. Ut in præfatione dictum est.

<sup>6</sup> *Annis x. mensibus VIIII. diebus XII.*] Vix  
certo tradi possit tempus quo apud Trojam

pugnatum est. Illud tantum certum est  
Trojam captam fuisse in plenilunio sine  
veris paulo ante solstitium, anno mundi  
2767. Vide Joseph. Scaligerum de emen-  
datione temporum.

<sup>7</sup> *DCCCVI. millia.*] Neque tamen intel-  
ligendum est tot hominibus eodem tempo-  
re instructum fuisse Græcorum exercitum.  
Ex veteribus enim constat eum stetisse non  
multo pluribus 100000. Trojanorum vero  
50000. Sed existimandum est Græcos &  
Trojanos sibi subinde novas copias acci-  
visse, pereunte in dies priori exercitu.  
Vide Collectanea Meziriaci in Ovidii Epi-  
stola Hermionæ Orestis.

<sup>8</sup> *Quibus Alexander.*] Sed ego libenter  
quererem ubinam gentium naves illæ ser-  
vatz sæviente bello, cum omnia circum-  
quaque, exusta, direpta & consumpta  
sint.

F I N I S.



# INDEX VOCABULORUM OMNIUM quæ apud Dictym leguntur.

Prior numerus Paginam, posterior Lineam indicat.

## A.

**A**

2, f. 4, 7, 9, 27.  
11, 10, 12, 11,  
12, 3, 15, 1, 16, 16.  
21, 2, 23, 7, 24.  
3, f. 9, 26, 9,  
27, 1, 18, 30.  
25, 32, 4, 33, 8, 35, 15, 36, 9,  
9, 39, 28, 40, 1, 41, 1, 42, 16.  
43, 3, 44, 15, 47, 15, 48, 17.  
49, 26, 55, 10, 57, 9, 58, 10.  
60, 7, 63, 7, 66, 15, 67, 28.  
68, 5, 69, 7, 72, 9, 73, 6, 74.  
23, 75, 10, 78, 4, 82, 15, 85,  
2, 86, 5, 87, 9, 87, 9, 89, 4.  
90, 13, 91, 11, 92, 20, 93, 17.  
96, 2, 97, 5, 98, 19, 99, 1.  
12, 22, 101, 11, 103, 3, 11.  
104, 12, 15, 107, 9, 108, 14.  
112, 23, 114, 8, 121, 9, 12.  
122, 4, 123, 2, 125, 6, 127.  
15, 135, 23, 137, 15, 138, 3, 140,  
2, 7.  
Ab, 6, 12, 18, 12, 13, 13, 8, 14, 5,  
20, 2, 21, 3, 121, 22, 24.  
13, 25, 10, 26, 8, 27, 13, 28.  
8, 29, 14, 30, 9, 19, 23, 3, 1, 2,  
10, 19, 33, 1, 34, 13, 21, 35,  
8, 12, 36, 9, 37, 4, 38, 19,  
40, 5, 7, 41, 2, 14, 45, 5, 46,  
2, 15, 47, 13, 48, 10, 49, 24.  
25, 54, 7, 55, 13, 57, 6, 58,  
10, 59, 17, 21, 61, 27, 62, 12,  
13, 64, 11, 67, 16, 33, 73, 15,  
74, 20, 23, 76, 15, 81, 7, 20,  
87, 3, 8, 12, 14, 83, 5, 89, 4,  
90, 4, 91, 1, 9, 10, 12, 13, 15,  
92, 1, 93, 8, 20, 96, 5, 94,  
26, 98, 11, 99, 24, 101, 8,  
102, 10, 103, 5, 105, 7, 8,  
106, 29, 107, 14, 116, 11, 117,  
1, 119, 20, 122, 14, 125, 8,  
126, 4, 7, 15, 127, 9, 129, 7,  
131, 5, 8, 133, 4, 7, 135, 7, 26,  
27, 136, 12, 137, 13, 139, 8,  
140, 21, 22.  
abdicandum, 85, 2.  
abdita, 134, 13, 139, 10.  
abducens, 37, 10, 39, 1.  
abducit, 36, 14, 46, 5, 98, 19.  
abducta, 38, 5-45, 1, 50, 13, 54,  
8.  
abducum, 84, 22, 54, 8.

abluas, 59, 21.  
abduci, 61, 7.  
aberit, 14, 5, 34, 10, 126, 23.  
abesse, 4, 12, 30, 2.  
abessent, 12, 19.  
abesset, 77, 13.  
abest, 42, 10.  
abeunt, 45, 9, 57, 23, 78, 22.  
97, 14, 107, 13, 109, 17, 111, 19,  
113, 8.  
abhorrentem, 43, 21.  
abhorrentes, 42, 21.  
abibo, 105, 16.  
abire, 106, 14, 121, 8.  
ablata, 71, 7, 101, 6, 129, 11,  
136, 1.  
ablatus, 77, 5.  
ablatis, 116, 6.  
ablato, 111, 25.  
ablatum, 11, 9, 93, 1, 111, 20,  
118, 9.  
abnuentibus, 74, 18.  
abnuere, 106, 4, 97, 5.  
abolito, 50, 9.  
abrepta, 7, 2, 12, 6, 44, 5.  
abreptis, 8, 14, 12, 24, 39, 25,  
41, 24.  
ab'cessionem, 8, 4.  
abscissum, 120, 5, 137, 13.  
absentia, 20, 15.  
absentiam, 40, 4, 122, 7, 126,  
4.  
absistere, 119, 12.  
absit, 8, 21.  
absolvitur, 127, 13.  
absolutionem, 82, 5.  
absolutum, 127, 14.  
abstinendum, 24, 3, 50, 8.  
abstinentes, 88, 3.  
abstinuisse, 102, 9.  
abstractio, 6, 6.  
astrahere, 72, 5.  
abstraheretur, 49, 26, 63, 16.  
abstrahi, 39, 1.  
abstrahit, 116, 10.  
abstulisse, 118, 11, 1.  
abstulissent, 92, 10.  
abunde, 45, 9.  
Abydum, 120, 8.  
ac, 21, 17, 22, 1, 27, 1, 22, 28,  
9, 12, 14, 29, 18, 30, 5, 33,  
10, 34, 3, 35, 3, 37, 3, 38, 16,  
39, 8, 20, 41, 4, 42, 2, 4, 9,  
44, 10, 45, 2, 48, 2, 25, 50,  
12, 54, 2, 5, 55, 13, 18, 57, 3,  
58, 4, 9, 20, 59, 24, 28, 61:

4, 18, 23, 62, 7, 63, 1, 16, 64, 3,  
66, 13, 67, 7, 22, 68, 26, 69,  
15, 70, 19, 72, 5, 74, 19, 77,  
12, 79, 16, 81, 16, 17, 82, 8,  
84, 2, 89, 2, 22, 90, 6, 91, 4,  
94, 7, 96, 18, 99, 8, 22, 100,  
16, 101, 4, 105, 4, 106, 21,  
108, 9, 111, 23, 122, 13, 127,  
2.  
Acarnania, 19, 7.  
Acasli, 135, 1, 4.  
Acaslo, 134, 4, 135, 13.  
Acasium, 133, 7, 135, 10.  
Acasus, 135, 14, 20.  
accensura, 89, 7.  
accensusque, 97, 12.  
acceperat, 16, 6, 20, 3.  
acceperant, 31, 15.  
accipere, 13, 1, 29, 18, 31, 20,  
46, 17, 49, 5, 63, 12.  
acciperit, 36, 7.  
accipit, 22, 13, 43, 2, 44, 2, 47,  
2, 67, 17.  
accepta, 25, 3.  
acceptæ, 112, 25.  
acceptam, 31, 2.  
acceptis, 82, 3, 107, 13, 128, 9,  
131, 5.  
acceptoque, 103, 12.  
acceptum, 47, 10.  
acceptus, 23, 7, 36, 4, 93, 3, 135,  
8.  
accescit, 80, 5.  
accidant, 105, 26.  
acciderant, 70, 19.  
acciderat, 16, 11, 25, 7.  
accidere, 120, 1.  
accideret, 48, 5, 85, 11.  
accidit, 48, 12.  
acciendos, 30, 3.  
acciperet, 49, 19, 103, 14.  
accipiendum, 46, 17.  
accipientes, 40, 7.  
accipit, 24, 10, 68, 16.  
accipiunt, 37, 4, 126, 1.  
acciti, 14, 12, 133, 11.  
accito, 67, 12.  
accita, 128, 3.  
accitum, 108, 11, 137, 14.  
accitus, 32, 5, 111, 22, 135, 26.  
acclamatione, 78, 8.  
accolis, 30, 17, 35, 12.  
accurrens, 35, 9.  
accurrentes, 86, 7.  
accurrentibus, 70, 24.  
accurrere, 37, 3, 90, 23.  
accurnit,

# INDEX VOCABULORUM

- accurrat, 7a. 8.  
 accurrunt, 32. 8.  
 acerbissimi, 7a. 6.  
 acerbus, 105. 1.  
 Achamanas, 68. 14.  
 Achamas, 51. 3. 117. 15. 125. 8.  
 Achilles, 48. 10. 18. 49. 19. 21. 25. 54. 6. 76. 15. 82. 5. 87. 14. 91. 13. 96. 8.  
 Achillem, 16. 11. 31. 17. 33. 2. 43. 13. 50. 7. 62. 6. 18. 63. 14. 71. 8. 72. 3. 73. 8. 77. 3. 79. 8. 80. 1. 30. 92. 6. 93. 6. 12. 15. 94. 6. 14. 29. 107. 8.  
 Achilles, 14. 2. 18. 6. 24. 9. 12. 21. 27. 20. 28. 5. 29. 19. 31. 1. 6. 20. 32. 16. 33. 12. 36. 10. 37. 5. 7. 39. 11. 13. 47. 11. 48. 6. 13. 49. 4. 50. 8. 54. 15. 55. 2. 63. 9. 64. 7. 67. 2. 9. 14. 17. 69. 2. 11. 71. 13. 76. 2. 77. 10. 17. 78. 9. 18. 81. 6. 82. 11. 17. 85. 8. 87. 19. 88. 8. 90. 24. 92. 20. 93. 7. 94. 9. 97. 2.  
 Achilli, 22. 10. 75. 5. 82. 4. 7. 117. 12.  
 Achillis, 39. 15. 54. 19. 58. 3. 14. 64. 13. 16. 69. 18. 85. 11. 95. 6. 96. 3. 13. 100. 2. 135. 17.  
 acie, 28. 9. 49. 8. 57. 15. 20. 69. 11. 70. 15. 90. 27. 97. 26. 32.  
 aciem, 28. 3. 49. 3. 54. 4. 56. 7. 68. 1. 70. 5. 20. 87. 16. 90. 18.  
 acies, 55. 18. 56. 5. 68. 6. 23. 69. 11. 70. 23. 24. 72. 13. 89. 24. 92. 16.  
 acri, 8. 6.  
 acrior, 58. 19.  
 acrioribus, 56. 4.  
 acriter, 32. 12.  
 Acrius, 27. 23. 28. 25. 140. 3. 23. 63. 6. 15. 19. 104. 3.  
 adis, 12. 12. 31. 4. 38. 14. 39. 22. 63. 11. 73. 10.  
 adum, 30. 20. 44. 8. 45. 2. 61. 26. 90. 13. 140. 12.  
 ad, 1. 2. 3. 4. 7. 6. 16. 17. 7. 2. 4. 8. 1. 3. 5. 15. 23. 10. 4. 5. 11. 7. 12. 4. 9. 16. 13. 3. 15. 12. 16. 5. 14. 17. 17. 1. 4. 21. 13. 17. 22. 8. 23. 2. 6. 11. 25. 8. 26. 4. 27. 5. 28. 1. 15. 23. 25. 29. 1. 5. 17. 20. 30. 3. 4. 10. 22. 31. 10. 16. 32. 14. 19. 33. 6. 34. 8. 12. 35. 6. 36. 4. 8. 37. 3. 5. 38. 10. 14. 39. 4. 27. 40. 7. 15. 41. 7. 42. 1. 43. 1. 6. 11. 17. 44. 7. 45. 10. 12. 47. 18. 50. 2. 13. 54. 9. 13. 55. 3. 30. 56. 4. 6. 16. 57. 4. 14. 18. 24. 58. 4. 8. 12. 18. 59. 6. 9. 17. 21. 60. 8. 61. 11. 15. 17. 18. 20. 23. 26. 62. 3. 6. 16. 18. 20. 63. 7. 14. 64. 8. 13. 16. 66. 5. 8. 19. 67. 11. 12. 13. 68. 9. 69. 9. 12. 54. 11. 15. 20. 75. 9. 76. 1. 7. 77. 10. 19. 23. 79. 2. 4. 5. 8. 17. 80. 1. 81. 13. 16. 25. 82. 4. 83. 10. 15. 84. 5. 85. 7. 15. 86. 3. 87. 1. 3. 7. 88. 7. 13. 20. 90. 19. 92. 4. 6. 10. 14. 93. 6. 9. 15. 18. 94. 24. 27. 95. 11. 14. 96. 12. 13. 97. 8. 14. 17. 21. 98. 1. 3. 5. 12. 17. 23. 99. 9. 19. 24. 100. 6. 7. 13. 14. 101. 6. 7. 9. 10. 11. 103. 10. 12. 14. 104. 12. 105. 2. 106. 1. 4. 5. 13. 16. 18. 23. 24. 27. 28. 107. 13. 108. 6. 10. 109. 2. 11. 17. 21. 23. 111. 9. 10. 12. 16. 17. 108. 22. 112. 5. 113. 5. 6. 8. 19. 27. 114. 11. 115. 1. 4. 5. 116. 1. 6. 9. 117. 6. 7. 118. 19. 120. 12. 14. 122. 3. 4. 123. 3. 7. 10. 124. 2. 3. 126. 1. 6. 16. 18. 27. 127. 3. 9. 128. 6. 129. 5. 7. 131. 2. 6. 132. 3. 5. 134. 5. 6. 10. 135. 5. 15. 16. 136. 3. 15. 137. 5. 138. 11. 16. 139. 13. 16. 140. 3. 20. 8.  
 addant, 139. 8.  
 addiderat, 79. 12. 95. 15.  
 addidere, 124. 6.  
 addidit, 63. 9.  
 addit, 97. 4. 98. 20. 111. 23. 112. 6.  
 additis, 139. 9.  
 adductæ, 9. 14.  
 adduxerant, 50. 18.  
 adduxerat, 58. 2.  
 adeant, 33. 16.  
 adempta, 92. 18.  
 ademptum, 94. 31.  
 adeo, 48. 16. 73. 2. 82. 6. 100. 1. 15. 133. 9. 138. 19.  
 adeptus, 86. 11. 135. 23.  
 aderant, 9. 1. 12. 4. 33. 12. 80. 29. 89. 9. 139. 7.  
 aderat, 24. 22. 119. 11.  
 adesse, 68. 24.  
 adessent, 77. 16.  
 adeunt, 21. 14. 25. 1. 30. 8. 47. 6. 112. 16.  
 adfabre, 113. 26.  
 adierre, 29. 3.  
 adinitatis, 97. 28.  
 adiuisset, 111. 23.  
 adhibendam, 106. 12.  
 adhibentes, 31. 20.  
 adhiberet, 31. 17. 62. 11.  
 adhiberetur, 115. 15.  
 adhiberi, 128. 1.  
 adhibitis, 15. 17. 112. 18.  
 adhibito, 12. 23. 68. 14. 89. 26.  
 adhospitalare, 16. 4.  
 adhuc, 42. 2. 83. 5. 88. 7. 94. 9. 117. 10.  
 adicere, 51. 1.  
 adigit, 48. 6.  
 adjiciens, 27. 7.  
 adiit, 8. 11. 10. 2. 126. 16.  
 adit, 122. 1.  
 aditu, 50. 13. 99. 16. 122. 3. 124. 8. 135. 16. 140. 1.  
 aditum, 41. 14. 126. 1.  
 aditus, 55. 6.  
 adjumentum, 79. 12.  
 adjuncta, 96. 4.  
 adjunctæ, 28. 5.  
 adjuncti, 94. 22.  
 adjunctis, 76. 3. 97. 25. 99. 27. 117. 16.  
 adjunctum, 35. 6.  
 adjunctus, 35. 2. 106. 17.  
 adjungit, 63. 11. 101. 7.  
 adjungitur, 60. 4.  
 adjunxisse, 77. 5.  
 adjutores, 31. 22.  
 admetus, 14. 10.  
 adminiculo, 36. 3.  
 administris, 98. 21.  
 admiranda, 24. 18.  
 admirantibus, 31. 18. 78. 6.  
 admirari, 63. 12. 88. 5.  
 admirati, 86. 2.  
 admiratione, 79. 16.  
 admiratur, 104. 8.  
 admiserint, 81. 7.  
 admissa, 40. 4.  
 admittam, 9. 21.  
 admittas, 9. 9.  
 admitti, 43. 21. 81. 26.  
 admissum, 9. 2.  
 admittunt, 59. 20.  
 admodum, 3. 3. 79. 11. 93. 2. 102. 4.  
 admonere, 63. 10.  
 admota, 32. 13. 109. 22.  
 admotæ, 113. 6.  
 admotam, 32. 6.  
 admoverunt, 26. 5.  
 admover, 140. 11.  
 adneſcebat, 78. 1.  
 adneſcit, 76. 9.  
 adn. tente, 112. 2.  
 adnitentibus, 118. 14.  
 adolendo, 110. 11.  
 adoleſcebat, 93. 3.  
 adoleſcentiz, 14. 3. 80. 13.  
 adoleſcentis, 49. 23.  
 adoleverit, 69. 8.  
 adolevit, 39. 3. 94. 18.  
 adornant, 23. 9.  
 adſculari, 64. 4.  
 Adraſtus, 53. 5.  
 Adraſtina, 63. 5.  
 Adriaticum, 122. 5.  
 adſcitæ, 112. 20. 113. 10.  
 adſciverat, 53. 3.  
 adſiſcit, 93. 17.  
 adſtitit, 73. 3.  
 adſum, 80. 17.  
 adveſta, 74. 4. 112. 11. 119. 2.  
 adveſtim, 50. 7.  
 adveheret,

# INDEX VOCABULORUM.

- adheheret, 75. 7.  
 adveniens, 58, 16. 138. 4.  
 advenientem, 113, 6. 124. 8.  
 advenienti, 138. 6.  
 advenisse, 6, 15. 111. 24.  
 advenit, 13, 6.  
 adventabat, 32, 5. 37. 7. 57, 19.  
 62. 2.  
 adventante, 28, 14. 59. 10.  
 adventate, 57, 22. 95, 13. 126.  
 25. 140. 3.  
 adventasse, 39, 29. 132. 7.  
 adventaverat, 76, 1. 85. 7.  
 adventu, 33. 9. 37. 6. 39. 9. 59.  
 15. 68. 19. 69. 19. 70. 18. 96.  
 14. 138. 8.  
 adventum, 9, 8.  
 adventus, 29, 23. 31, 18. 59, 1.  
 79. 16.  
 adversa, 30, 10. 43, 24. 49. 23.  
 77. 5. 83. 11. 92, 4. 120, 10.  
 129, 5.  
 adversa, 90. 5.  
 adversante, 46, 6. 84. 15.  
 adversantibus, 30. 7.  
 adversus, 49, 13. 61, 22. 92, 12.  
 106, 4. 138. 24.  
 adverso, 134, 8.  
 adversum, 9, 24. 12, 19. 21, 29.  
 27, 28. 28, 4. 10. 25. 29. 11.  
 31, 15. 32, 18. 19. 35, 12. 14.  
 38. 3. 13. 40. 3. 41, 5. 42, 24.  
 43. 9. 23. 44. 9. 45, 13. 46.  
 15. 49. 26. 54, 11. 56, 10. 12.  
 57. 7. 59, 22. 61, 14. 67. 23.  
 68, 6. 69, 3. 70, 5. 7. 74, 10.  
 77, 7. 80, 4. 88, 4. 90, 8. 91.  
 2. 92. 15. 94. 18. 99. 3. 100.  
 10. 101. 16. 104. 14. 109. 6.  
 13. 111. 13. 124. 5. 7. 126, 21.  
 127. 8. 135. 17. 18. 140. 8.  
 adversus, 6. 2. 20. 10. 25. 6.  
 30. 20. 36. 13. 45. 10. 48.  
 15. 50. 14. 58. 20. 68. 21. 93.  
 21. 101. 4. 108. 15.  
 adventere, 89. 1.  
 advexerat, 89. 10.  
 advexerat, 119. 4.  
 adulta, 119. 17.  
 adulterio, 125. 1.  
 adultero, 125. 3.  
 adultum, 84. 8.  
 advolans, 72. 4.  
 advolat, 97. 33.  
 adusque, 99. 14.  
 Acanthides, 121. 10.  
 adem, 109. 17. 112. 22. 113. 22.  
 116. 2.  
 edificiale, 115. 13.  
 edificis, 109. 11.  
 Aegem, 123. 4.  
 Aegiale, 124. 8.  
 Aegilem, 124. 4.  
 Aegilei, 125. 4. 126. 19.  
 Aegitho, 127. 13.  
 Aegithum, 125. 1. 126. 15. 16. 16.  
 Aegithus, 126. 23.  
 agritudine, 47. 18.  
 Aegyptum, 126. 6.  
 Aeneas, 4. 9. 101. 5. 8. 106.  
 24.  
 Aenez, 32. 4. 103. 115. 14.  
 120. 16.  
 Aeneas, 98. 15. 113. 22.  
 Aeneas, 44. 10. 45. 10. 55. 24.  
 97. 27. 98. 21. 104. 11. 106.  
 17. 121. 14.  
 Aeli, 129. 11.  
 aequalium, 16. 17.  
 aequationem, 22. 3.  
 aequae, 109. 5.  
 aequiparare, 53. 22.  
 aequiparaverat, 28. 13.  
 aequilibrium, 81. 11.  
 aequo, 2. 1.  
 aequum, 96. 15.  
 aeris, 21. 6. 23. 12.  
 Aetopa, 2. 5.  
 arummarum, 112. 15. 113. 15.  
 arumnas, 63. 10. 80. 9.  
 arumnis, 80. 21. 82. 19. 104.  
 18. 106. 9.  
 Esculapii, 30. 5. 31. 37.  
 Esculapio, 14. 12.  
 estivam, 24. 24.  
 estivi, 24. 20.  
 estuare, 67. 22.  
 estuete, 102. 13.  
 etas, 86. 13.  
 etatem, 80. 1. 93. 1.  
 etatis, 3. 5. 39. 14. 83. 8. 116. 8.  
 140. 23.  
 Ethiopas, 91. 3.  
 Ethiopum, 88. 15. 90. 20.  
 Etolia, 15. 4. 126. 4.  
 Etta, 125. 7.  
 Ettram, 5. 2. 117. 15.  
 affatim, 30. 1. 38. 11.  
 affecla, 136. 11.  
 affectas, 41. 22.  
 affectione, 23. 3. 136. 7.  
 affectis, 109. 15.  
 affectu, 77. 7.  
 afferre, 63. 1.  
 afferri, 15. 17.  
 afficiebantur, 4. 6.  
 afficit, 132. 9.  
 affinem, 10. 4.  
 affines, 44. 11.  
 affinitate, 29. 7.  
 affinitatem, 11. 4.  
 affinitatis, 29. 13. 103, 1. 104. 16.  
 affinium, 6. 5. 64. 4.  
 affirmare, 118. 9.  
 affirmaretur, 63. 14.  
 afflictabatur, 29. 5.  
 afflicari, 126. 5.  
 afflicatus, 31. 15.  
 affore, 61. 4. 135, 10.  
 affuit, 14. 16.  
 Agamemnon, 2, 6. 6. 13. 15. 10.  
 17. 6. 21. 2. 23. 3. 25. 4. 47.  
 2. 48. 11. 49. 14. 49. 24. 62.  
 15. 63. 1. 6. 64. 13. 69. 21.  
 23. 87. 13. 90. 9. 103, 4. 119.  
 10.  
 Agamemnone, 20. 2. 22. 8. 46.  
 9. 47. 13. 54. 7. 59. 18. 62.  
 10. 64. 11. 67. 25. 118. 14.  
 126. 28.  
 Agamemnonem, 21. 14. 25. 1.  
 28. 25. 29. 26. 30. 2. 36. 7.  
 47. 12. 48. 17. 63. 17. 97. 8.  
 120. 10. 121. 5. 125. 2. 126.  
 25.  
 Agamemnoni, 24. 4. 29. 17. 30.  
 12. 39. 12. 62. 2. 78. 18. 112.  
 13.  
 Agamemnonis, 16. 7. 22. 5. 39.  
 19. 10. 9. 14. 91. 2. 125. 3.  
 Agapenor, 71. 24. 72. 1.  
 Agapenorem, 17. 8.  
 Agathon, 91. 12.  
 Agavus, 91. 12.  
 agebant, 96. 5. 135. 24.  
 agebantur, 9. 18. 68. 5.  
 agebat, 125. 5.  
 agebatur, 23. 15.  
 agendam, 106. 14.  
 agendo, 62. 11.  
 agendum, 9. 12. 19.  
 Agenorem, 10. 6.  
 Agenoris, 11. 5. 69. 7.  
 agens, 3. 3.  
 agentes, 54. 16.  
 agentibus, 62. 4.  
 agere, 48. 24. 61. 5. 71. 9. 75.  
 11. 93. 14. 98. 9. 16. 109. 6.  
 113. 13. 119. 11. 121. 5.  
 agerent, 97. 19. 108. 15. 16.  
 ageret, 67. 28. 139. 16.  
 ageretur, 13. 3. 98. 19.  
 aggrediebatur, 97. 33.  
 aggrediendi, 135. 3.  
 aggreditur, 36. 12. 37. 8.  
 aggrediuntur, 116. 4.  
 aggressi, 34. 9.  
 aggressus, 27. 17. 36. 16. 45. 22.  
 63. 11. 72. 2. 97. 32.  
 agi, 90. 10. 106. 10. 109. 3. 113.  
 16.  
 agit, 54. 9.  
 agitabatur, 113. 21.  
 agitare, 66. 13.  
 agitavere, 113. 24.  
 agmine, 46. 4. 69. 9. 70. 15.  
 agri, 36. 17. 37. 3. 139. 16.  
 agris, 136. 17. 139. 9.  
 agunt, 122. 15.  
 aguntur, 12. 24. 24. 8. 133. 2.  
 Ajace, 29. 19. 50. 3. 72. 9. 74.  
 22. 90. 20. 91. 1. 12. 95. 3.  
 106. 29. 118. 4. 13.  
 Ajacem, 16. 11. 22. 2. 27. 28.  
 32. 2. 50. 7. 62. 19. 64. 1.  
 67. 16. 90. 10. 24. 92. 6. 97.  
 22. 114. 11. 119. 14. 18.  
 22.  
 Ajaces, 35. 3. 55. 6. 69. 22. 87.  
 13. 61. 10.  
 Ajaci, 34. 6. 67. 24. 100. 8.  
 39. 20.

# INDEX VOCABULORUM

- 39, 20, 72, 7, 118, 8.  
**Ajaci**, 58, 22, 59, 15, 64, 9, 70, 18, 99, 18, 118, 18, 119, 3, 5, 121, 3, 9.  
**Ajax**, 13, 5, 15, 2, 17, 10, 12, 27, 21, 31, 6, 32, 16, 38, 6, 12, 39, 17, 45, 20, 49, 5, 58, 1, 16, 59, 2, 11, 18, 62, 5, 21, 63, 16, 70, 1, 73, 2, 74, 2, 78, 10, 13, 15, 16, 90, 17, 93, 11, 94, 7, 13, 18, 22, 96, 6, 97, 9, 98, 13, 99, 13, 112, 13, 116, 9, 118, 9, 16, 119, 7, 123, 8.  
**ajebat**, 43, 7.  
**ais**, 109, 14.  
**ait**, 8, 17, 29, 6, 42, 7, 62, 22, 64, 1, 5, 81, 4, 6, 82, 11, 83, 11, 96, 16, 102, 1, 109, 6.  
**ala**, 98, 14.  
**Alcinoi**, 132, 11.  
**Alcinoum**, 132, 6.  
**Alendum**, 38, 9, 84, 7.  
**Alexander**, 4, 9, 7, 5, 8, 4, 9, 8, 9, 24, 35, 2, 56, 2, 13, 57, 2, 92, 14, 93, 14, 21, 94, 11, 98, 23, 99, 5.  
**Alexandri**, 8, 12, 23, 10, 4, 30, 19, 40, 12, 41, 12, 42, 16, 24, 83, 16, 84, 15, 95, 10, 97, 25, 98, 9, 100, 12, 15, 106, 21, 107, 11, 116, 4.  
**Alexandro**, 6, 2, 12, 13, 29, 1, 30, 23, 43, 16, 44, 11, 46, 15, 56, 6, 87, 8, 88, 14, 89, 4, 101, 1, 105, 2, 106, 20.  
**Alexandrum**, 7, 3, 12, 1, 56, 1, 57, 10, 99, 3, 12, 137, 10.  
**alia**, 6, 5, 8, 2, 9, 23, 24, 7, 25, 11, 30, 1, 38, 10, 40, 3, 68, 16, 70, 3, 94, 2, 99, 23, 103, 11, 106, 3, 139, 10.  
**altam**, 69, 13, 100, 13.  
**alias**, 17, 7, 58, 1, 67, 17.  
**alienarum**, 81, 10, 24.  
**alienati**, 93, 8.  
**alieni**, 41, 21, 102, 7.  
**alienis**, 62, 13.  
**alienam**, 42, 6.  
**alieno**, 108, 15, 16, 133, 7.  
**alienos**, 28, 26.  
**alienum**, 69, 6.  
**alienus**, 60, 1.  
**alii**, 15, 6, 7, 16, 17, 18, 1, 66, 8, 71, 5, 117, 8, 118, 2, 123, 9.  
**alii**, 4, 9, 15, 17, 18, 5, 19, 1, 2, 20, 1, 27, 8, 30, 23, 89, 16, 93, 8, 98, 11, 103, 5, 105, 27, 136, 16.  
**alimonis**, 39, 14.  
**alio**, 47, 14, 74, 18, 123, 9.  
**alioquin**, 41, 25.  
**aliorum**, 8, 14.  
**alios**, 68, 12, 69, 1, 16, 126, 24.  
**aliove**, 84, 14.  
**aliquam**, 98, 11.  
**aliquantum**, 28, 11, 29, 21, 44, 3, 49, 8, 75, 10, 89, 21.  
**aliquid**, 12, 12.  
**aliquot**, 7, 4, 30, 7, 36, 12, 57, 20, 71, 15, 87, 9, 89, 18, 90, 14.  
**aliter**, 9, 21, 12, 1, 62, 13, 80, 26, 94, 32.  
**aliud**, 62, 19, 71, 19, 85, 13, 115, 9.  
**aliam**, 59, 10, 85, 13, 89, 16.  
**alius**, 54, 1, 59, 10.  
**allata**, 82, 3.  
**allici**, 20, 10.  
**alter**, 2, 3, 14, 6, 71, 24, 74, 2.  
**alteram**, 139, 3.  
**alteri**, 100, 8.  
**alterius**, 139, 4.  
**altero**, 59, 3, 72, 9, 87, 11, 91, 12.  
**alterum**, 49, 4, 50, 16, 140, 4.  
**alto**, 76, 17.  
**altix**, 33, 19.  
**amabilis**, 93, 3.  
**Amazonum**, 75, 15, 87, 5, 88, 12.  
**ambiende**, 118, 19.  
**ambo**, 39, 2.  
**amborum**, 49, 11, 119, 11.  
**amentis**, 88, 12.  
**Ameriprem**, 51, 3.  
**amice**, 7, 5, 29, 9, 41, 3, 17, 22, 113, 13.  
**amici**, 44, 11, 50, 24, 64, 4, 104, 19, 103, 13, 18.  
**amicis**, 31, 19, 45, 21, 101, 16.  
**amicissima**, 41, 19.  
**amicissimi**, 34, 11.  
**amicissimis**, 43, 20.  
**amicissimos**, 29, 7, 104, 13.  
**amicissimum**, 95, 7.  
**amicitia**, 43, 16, 62, 1.  
**amicitia**, 14, 7, 44, 1, 50, 16, 54, 4, 98, 7, 113, 11, 118, 11, 122, 9.  
**amicitiam**, 38, 13, 34, 42, 13, 66, 16, 67, 31, 34, 100, 6, 104, 7, 113, 24, 129, 8.  
**amico**, 40, 5.  
**amicorum**, 50, 14.  
**amicum**, 37, 1.  
**amicus**, 46, 18, 106, 8.  
**amiserant**, 92, 12.  
**amiserat**, 129, 1.  
**amiserunt**, 90, 7.  
**amifere**, 59, 7.  
**amiferent**, 81, 25.  
**amiserit**, 82, 1, 129, 8, 131, 3.  
**amissus**, 105, 24.  
**amissa**, 100, 15.  
**amissi**, 49, 19, 104, 20.  
**amissione**, 105, 26.  
**amissionem**, 96, 7.  
**amissi**, 61, 17, 105, 10.  
**amisso**, 44, 13.  
**amitterent**, 8, 7, 9, 14.  
**amitteret**, 49, 15.  
**amittit**, 134, 11.  
**amor**, 49, 22, 67, 11, 122, 8.  
**amore**, 5, 1, 11, 10, 50, 9.  
**amorem**, 36, 7, 43, 17, 44, 15, 47, 7, 48, 19, 118, 18, 129, 10, 130, 2, 135, 25.  
**Amphiarai**, 15, 3.  
**Amphilochus**, 15, 3.  
**Amphimacho**, 18, 1.  
**Amphimachus**, 52, 4, 94, 21.  
**amplexi**, 94, 11.  
**amplexus**, 85, 11, 93, 18.  
**amplioribus**, 20, 11.  
**amplius**, 6, 6, 11, 14, 32, 18, 49, 18, 50, 3, 53, 4, 61, 12, 70, 8.  
**Amyclam**, 11, 2.  
**an**, 11, 10, 21, 6, 41, 21, 44, 14, 47, 14, 48, 19, 50, 19, 75, 15, 81, 5, 81, 7, 89, 9.  
**Anaxibia**, 2, 6, 13, 12.  
**Anchifex**, 84, 4, 101, 13.  
**anchoralibus**, 123, 2.  
**incipiti**, 33, 10, 57, 18.  
**Andromone**, 14, 1.  
**Andromacha**, 79, 8, 80, 29, 117, 16, 137, 11, 138, 1, 22.  
**animadvertis**, 59, 19.  
**animadvertentes**, 48, 19.  
**animadvertent**, 35, 9.  
**animadvertere**, 27, 20, 39, 7, 29, 54, 4, 60, 6, 61, 7, 70, 12, 76, 14, 92, 21, 94, 2, 99, 11, 112, 14, 114, 3, 119, 15.  
**animadvertent**, 24, 6.  
**animadverteret**, 96, 7.  
**animadvertetur**, 98, 2.  
**animadvertit**, 4, 11, 6, 8, 27, 28, 28, 6, 30, 2, 32, 5, 38, 1, 48, 13, 56, 2, 7, 11, 67, 22, 69, 2, 96, 14, 135, 21.  
**animadvertunt**, 24, 23, 74, 17, 94, 5, 98, 22.  
**animalia**, 137, 2.  
**animam**, 80, 23.  
**animi**, 9, 24, 24, 2, 35, 14, 48, 19, 54, 8, 67, 12, 19, 26, 68, 2, 70, 21, 80, 11, 90, 26, 112, 5, 119, 8, 137, 13.  
**animis**, 40, 10, 56, 10, 11, 66, 18, 84, 13, 91, 6, 92, 10, 96, 12, 97, 17, 110, 7, 130, 4, 138, 20.  
**animo**, 9, 6, 25, 6, 42, 20, 49, 23, 43, 25, 63, 16, 66, 3, 67, 21, 75, 7, 77, 6, 80, 27, 86, 3, 94, 29, 95, 7, 99, 2, 25, 100, 16, 102, 10, 109, 14, 118, 7, 138, 8, 140, 21.  
**animorum**, 58, 15, 126, 26.  
**animos**, 38, 11, 48, 8, 64, 5, 68, 25, 73, 2, 80, 22, 81, 10, 89, 5, 21, 107, 3, 112, 13, 126, 2, 130, 2.  
**animum**, 6, 6, 10, 2, 31, 4, 80, 23, 81, 2, 90, 6, 15, 110, 8, 112, 8.  
**animus**, 67, 10, 93, 11, 118, 6.  
**Z 3**  
**Anius**,

# INDEX VOCABULORUM.

- Anius**, 26, 1.  
**anni**, 38, 12, 58, 1.  
**annis**, 3, 3, 14, 3, 93: 2, 126, 12.  
**annitebatur**, 11, 13.  
**anniterentur**, 8, 7.  
**anno**, 3, 10, 1, 6, 14.  
**annorum**, 12, 14.  
**annos**, 109, 5.  
**annuere**, 40, 8.  
**ante**, 22, 2, 24: 18, 27: 14, 30, 26.  
 40, 13, 43: 3, 18, 45, 15, 46, 16.  
 48, 16, 50, 4, 56, 7, 59, 14.  
 60, 3, 62, 9, 18, 69, 3, 71, 29.  
 75, 4, 77: 11, 14, 20, 80: 30, 31.  
 81: 8, 26, 85, 7, 87, 4, 89, 4.  
 93, 12, 100, 11, 13, 111, 3, 115:  
 15, 119, 17, 118, 15, 120, 1, 138,  
 20.  
**antea**, 13: 8, 39, 15, 74, 13, 93, 9.  
 95; 2, 19, 106, 8, 24, 109, 20,  
 111, 22, 138, 15.  
**antecedentem**, 95: 8.  
**anteibant**, 66: 9.  
**anteiret**, 62, 7.  
**anteiri**, 35, 15.  
**Antenor**, 9, 5, 12, 19, 43, 9, 44:  
 9, 103, 9, 13, 144: 3, 6, 106, 16,  
 108, 9, 109, 5, 111: 4, 6, 112: 23,  
 113: 7, 120: 13.  
**Antenore**, 9, 27, 84, 15, 98: 21.  
 104, 1, 107: 14, 112: 3, 20, 113:  
 3, 122, 18.  
**Antenorem**, 98, 16, 101, 10, 106,  
 18, 107, 13, 109, 17, 111, 20, 113:  
 9, 118, 10, 122, 1, 7, 9.  
**Antenori**, 103, 8, 106, 13, 122,  
 2.  
**Antenoris**, 13, 1, 84, 4, 91, 101:  
 5, 115, 15.  
**Antilochi**, 92, 3.  
**Antilochos**, 13, 11, 49, 4.  
**Antilochus**, 78: 12, 90, 16.  
**Antimachi**, 100, 5.  
**Antimacho**, 42, 23.  
**Antimachum**, 43, 12, 107, 5.  
**Antimachus**, 43, 6, 105, 9.  
**Antiphate**, 129, 7.  
**Antipho**, 28, 29.  
**Antiphus**, 14, 8, 52, 4, 59, 13,  
 91, 12.  
**antiquissimum**, 104, 7, 108, 1.  
**antistites**, 26, 2, 35, 11, 67, 7.  
**anxiis**, 33, 15.  
**anxius**, 9, 11, 48, 14, 49, 14, 63,  
 12, 135, 14.  
**aperiens**, 30, 30.  
**aperit**, 9, 19, 12, 23, 54, 19, 67,  
 12, 24, 28.  
**aperuere**, 28, 23.  
**aperuit**, 6, 3.  
**Apollinem**, 97, 28, 110, 10, 111,  
 3, 134, 4, 137, 10.  
**Apollini**, 34, 14, 67, 1.  
**Apollinis**, 31, 16, 35, 5, 46, 8,  
 19, 47, 14, 48, 9, 50, 2, 61, 26,  
 64, 18, 66, 14, 67, 7, 93, 4, 19,  
 21, 114, 6, 136, 15.  
**apparatu**, 13, 3, 109, 18.  
**apparatus**, 21, 8.  
**apparatum**, 20, 4, 29, 18, 67,  
 8.  
**apparuit**, 58, 15.  
**appellabant**, 136, 2.  
**appellans**, 68, 26.  
**appellant**, 79, 9.  
**appellantes**, 34, 2.  
**appellare**, 42, 15, 121, 6.  
**appellat**, 133, 2.  
**appellatum**, 122, 6, 134, 6.  
**appellatur**, 120, 8.  
**appetitur**, 101, 14, 102, 7.  
**applicat**, 6, 10.  
**apportans**, 37, 5.  
**apportata**, 11, 8, 75, 3, 95, 1.  
**apportatas**, 63, 13.  
**apportatis**, 11, 4.  
**apportatum**, 15, 11.  
**apportatur**, 66, 15.  
**apportaverat**, 39, 11, 18.  
**apprehensos**, 59, 4.  
**approbante**, 9, 10.  
**approbantibus**, 66, 24, 118, 18.  
**appropinquare**, 85, 3.  
**appropinquaret**, 35, 4.  
**appulerant**, 31, 13.  
**appulere**, 7, 4, 26, 5.  
**appulsi**, 88, 21, 123, 10, 136, 2.  
**appulso**, 29, 7.  
**appulsus**, 126, 28, 128, 8, 129, 3,  
 4, 13, 1, 134, 16.  
**apud**, 7, 6, 8, 10, 12, 24, 13,  
 8, 27, 26, 29, 30, 30, 16, 27,  
 33, 6, 41, 15, 24, 42, 7, 50, 17,  
 20, 55, 8, 58, 15, 60, 3, 61, 5,  
 67, 1, 71, 3, 76, 13, 77, 10,  
 80, 3, 81, 4, 92, 7, 93, 8, 95,  
 9, 98, 9, 16, 100, 2, 104, 3,  
 106, 22, 110, 7, 106, 20, 110,  
 7, 8, 113, 6, 15, 21, 26, 120,  
 4, 7, 121, 4, 7, 14, 122, 7,  
 125, 4, 9, 126, 9, 127, 5, 6, 11,  
 12, 132, 12, 133, 2, 135, 29,  
 137, 3, 139, 12.  
**aquila**, 110, 1.  
**ara**, 35, 8.  
**arz**, 105, 23.  
**aram**, 24, 18, 93, 17, 109, 21,  
 115, 15.  
**aras**, 113, 1.  
**Arato**, 133, 10.  
**aratui**, 57, 25.  
**aratum**, 133, 6.  
**arbitrio**, 44, 9, 108, 15.  
**Arcadiæ**, 72, 1.  
**arce**, 107, 10.  
**Archemachum**, 70, 1.  
**Archeilao**, 13, 13.  
**Archeilaus**, 17, 13, 71, 22.  
**ardissimum**, 29, 13.  
**ardius**, 43, 26.  
**arcto**, 59, 9.  
**ardebat**, 16, 16.  
**ardorem**, 67, 12.  
**Arejus**, 91, 9.  
**Arenen**, 129, 9.  
**Areopagitarum**, 127, 11.  
**Argalum**, 11, 2.  
**argenti**, 1, 4, 39, 19, 46, 12, 79,  
 14, 85, 8, 109, 4, 8, 111, 18, 113,  
 21, 114, 9, 117, 7, 121, 2.  
**argento**, 87, 8.  
**Argi**, 13, 4.  
**argis**, 15, 3, 17, 11, 109, 13.  
**aras**, 113, 1.  
**argivæ**, 16, 4.  
**Argivorum**, 126, 26.  
**Argos**, 15, 9, 31, 1, 17, 45, 1,  
 124, 4.  
**argumento**, 22, 12.  
**aris**, 109, 19, 110, 11, 116, 11.  
**Aribam**, 46, 1.  
**arma**, 16, 16, 32, 10, 40, 13, 41,  
 3, 48, 26, 50, 20, 54, 13, 55, 1,  
 57, 21, 58, 11, 61, 5, 18, 70,  
 9, 13, 71, 17, 97, 24, 108,  
 2.  
**armabatur**, 139, 15.  
**armandi**, 32, 11.  
**armare**, 115, 9.  
**armat**, 124, 5.  
**armati**, 8, 5, 49, 2, 74, 13, 90,  
 12.  
**armatis**, 5, 25, 88, 16.  
**armatorum**, 32, 5, 35, 2.  
**armatus**, 99, 9.  
**armatur**, 126, 18.  
**armis**, 27, 3, 32, 8, 48, 13, 50,  
 22, 53, 3, 54, 18, 55, 2, 17,  
 56, 11, 58, 8, 10, 59, 4, 60, 7,  
 68, 4, 70, 16, 73, 13, 74, 9,  
 75, 3, 76, 8, 77, 15, 78, 16,  
 87, 9, 88, 1, 91, 8, 92, 13, 94,  
 16, 96, 11.  
**armorum**, 14, 8, 58, 17, 76, 11.  
**arrepis**, 27, 7, 32, 8, 36, 3, 54,  
 18, 60, 7, 70, 6, 94, 16.  
**arripens**, 78, 13.  
**Arfacum**, 69, 23.  
**arte**, 66, 11, 77, 22, 89, 14, 86,  
 11.  
**artifices**, 114, 11.  
**artis**, 14, 12, 20, 7.  
**aruspices**, 84, 5.  
**Ascalaphus**, 13, 14, 17, 11, 54,  
 1, 87, 14.  
**Afcanius**, 53, 3.  
**ascendere**, 6, 12, 23, 2.  
**ascendit**, 25, 10, 76, 10, 134,  
 9.  
**ascendunt**, 137, 6.  
**ascensis**, 32, 3, 68, 8.  
**ascenso**, 85, 15.  
**ascito**, 68, 9.  
**Asis**, 66, 15, 67, 31.  
**Asum**, 94, 19.  
**Asum**, 53, 5, 54, 1, 74, 21, 22.  
**aspergent**, 79, 18.  
**aspernandum**, 62, 8.  
**aspernaretur**, 63, 8.  
**aspernari**, 24, 2, 109, 20, 111,  
 2.  
**Assandro**,

# INDEX VOCABULORUM

- Affandro**, 133, 7.  
**Affandrus**, 133, 8.  
**Affaracus**, 132, 13.  
**affenso**, 11, 15.  
**affiduum**, 48, 22.  
**affidue**, 135, 1.  
**affollet**, 76, 20.  
**affuefecerat**, 89, 15.  
**assumptis**, 59, 2.  
**astans**, 12, 7, 35, 8, 40, 8, 57, 11, 91, 2.  
**Asteropæus**, 91, 13.  
**astruens**, 8, 16.  
**Astyanida**, 79, 9.  
**astynome**, 39, 12, 49, 16.  
**Astynomen**, 37, 10, 46, 8, 49, 26, 62, 1, 70, 2.  
**Astyochem**, 29, 11.  
**at**, 28, 6, 29, 21, 31, 11, 37, 123, 49, 7, 54, 16, 61, 2, 11, 62, 15, 63, 6, 66, 11, 67, 21, 69, 2, 70, 14, 71, 7, 73, 13, 74, 12, 76, 13, 79, 6, 80, 21, 88, 14, 89, 17, 90, 12, 91, 14, 92, 2, 7, 12, 94, 1, 97, 14, 98, 8, 99, 1, 104, 9, 106, 23, 110, 6, 111, 11, 112, 23, 119, 11, 124, 104, 11.  
**Athenas**, 126, 14, 15.  
**Athenienses**, 127, 11.  
**Atheniensis**, 54, 5.  
**Atheniensibus**, 125, 8.  
**Athenis**, 15, 2, 17, 10.  
**Atlante**, 10, 7.  
**atque**, 1, 4, 4, 7, 6, 8, 12, 8, 9, 22, 9, 3, 4, 10, 6, 12, 1, 13, 2, 14, 7, 15, 5, 16, 2, 20, 4, 21, 1, 6, 22, 3, 6, 23, 2, 11, 13, 24, 7, 23, 25, 2, 26, 10, 27, 15, 16, 28, 3, 29, 1, 30, 8, 31, 4, 19, 32, 1, 33, 2, 4, 9, 20, 34, 2, 36, 14, 37, 2, 38, 4, 39, 2, 3, 6, 41, 5, 22, 29, 42, 4, 20, 43, 4, 8, 24, 26, 44, 12, 16, 45, 7, 14, 21, 46, 12, 47, 11, 48, 15, 49, 3, 21, 50, 7, 22, 53, 2, 54, 6, 55, 6, 14, 56, 1, 11, 57, 1, 58, 7, 9, 59, 6, 13, 24, 61, 11, 15, 20, 62, 13, 20, 63, 15, 64, 2, 11, 66, 15, 67, 4, 5, 68, 6, 69, 18, 70, 3, 71, 5, 15, 19, 72, 3, 73, 7, 76, 3, 6, 78, 1, 79, 7, 13, 81, 2, 82, 2, 19, 83, 8, 84, 11, 85, 4, 86, 2, 87, 7, 12, 21, 89, 15, 21, 90, 14, 91, 2, 6, 92, 5, 93, 3, 94, 5, 95, 2, 96, 12, 97, 6, 21, 98, 1, 6, 19, 99, 2, 13, 23, 100, 3, 101, 1, 102, 4, 103, 2, 5, 104, 4, 105, 4, 23, 106, 10, 107, 3, 12, 108, 6, 17, 109, 2, 8, 110, 1, 10, 111, 6, 112, 2, 4, 14, 16, 21, 113, 12, 5, 21, 22, 114, 1, 6, 9, 115, 2, 7, 8, 10, 15, 116, 3, 117, 7, 15, 16, 118, 8, 13, 119, 2, 8, 16, 120, 13, 121, 2, 4, 13, 122, 1, 9, 124, 5, 125, 8, 128, 10, 129, 5, 130, 1, 131, 4, 132, 6, 10, 133, 3, 10, 134, 13, 135, 10, 15, 136, 2, 139, 3, 140, 19.  
**Atrei**, 3, 2, 81, 11.  
**Atreus**, 3, 4.  
**Attridas**, 121, 6.  
**atroci**, 12, 15.  
**atrocia**, 42, 20.  
**atrocitas**, 6, 1.  
**atrox**, 8, 17, 42, 17, 44, 7, 49, 29.  
**attentari**, 50, 3.  
**autentis**, 38, 3.  
**attingere**, 104, 17.  
**attinuere**, 105, 19.  
**attollentibus**, 64, 12.  
**attolleretur**, 78, 4.  
**attonitis**, 24, 15, 110, 1.  
**attractum**, 38, 11.  
**attractu**, 113, 9.  
**atrabere**, 114, 15.  
**avaritia**, 149, 10.  
**auda**, 90, 27.  
**audax**, 67, 10.  
**audior**, 21, 12, 30, 14, 58, 7, 72, 10.  
**audore**, 48, 18.  
**audorem**, 42, 7, 16, 45, 8, 75, 13, 83, 12, 100, 2, 107, 5, 113, 10, 137, 10.  
**audores**, 8, 18, 10, 6, 105, 9, 108, 18, 126, 6.  
**audoribus**, 30, 16, 39, 10.  
**audus**, 58, 4.  
**audacia**, 74, 13.  
**audaciam**, 88, 5.  
**audendi**, 5, 8, 7.  
**audendum**, 60, 10, 70, 8.  
**audentius**, 70, 16.  
**auderent**, 92, 14.  
**auderet**, 95, 12, 99, 4.  
**auder**, 54, 12.  
**audieram**, 122, 19.  
**audierant**, 67, 24.  
**audierat**, 63, 15, 98, 20, 104, 12.  
**audire**, 83, 1, 104, 10.  
**auditurum**, 67, 15.  
**auentes**, 127, 3.  
**averfione**, 98, 14.  
**averfus**, 93, 17.  
**aves**, 6, 9, 76, 17.  
**auferes**, 80, 17.  
**aufferre**, 94, 15.  
**aufert**, 5, 2.  
**aufugerant**, 8, 3.  
**aufugerat**, 69, 13.  
**aufugeritis**, 45, 3.  
**aufugit**, 120, 4.  
**Auge**, 27, 27.  
**eugendæ**, 55, 4.  
**auguriis**, 138, 24.  
**avi**, 133, 4.  
**avidi**, 79, 16.  
**avidus**, 55, 11.  
**avis**, 110, 1.  
**Aulida**, 17, 4, 31, 22.  
**Aulidam**, 21, 1.  
**Aulide**, 26, 2.  
**avo**, 14, 9, 135, 22.  
**avrem**, 119, 22.  
**avreo**, 36, 10.  
**auri**, 1, 4, 15, 10, 24, 9, 39, 19, 46, 12, 79, 13, 85, 8, 109, 4, 8, 111, 17, 113, 21, 114, 9, 117, 7, 121, 1.  
**auribus**, 116, 6.  
**auriga**, 68, 9.  
**aurige**, 69, 15.  
**aurigam**, 50, 16, 69, 12.  
**aurio**, 87, 7, 95, 16, 103, 12, 105, 27.  
**aurora**, 88, 16.  
**aurum**, 38, 10, 89, 11.  
**aufa**, 83, 7.  
**aufi**, 16, 24.  
**aufo**, 58, 13.  
**aufos**, 68, 12.  
**auspicio**, 110, 7.  
**aufum**, 81, 16, 61, 3.  
**aufuros**, 59, 28.  
**aufus**, 56, 2, 67, 2, 69, 11, 140, 16.  
**aut**, 9, 17, 23, 2, 27, 11, 28, 17, 25, 41, 14, 26, 42, 2, 19, 54, 3, 61, 12, 63, 8, 66, 6, 13, 67, 15, 16, 23, 86, 9, 88, 8, 90, 1, 15, 92, 16, 17, 93, 20, 94, 14, 32, 98, 3, 101, 3, 104, 19, 105, 13, 20, 110, 4, 113, 25, 115, 9, 118, 2, 10, 123, 9, 132, 9, 140, 6.  
**autem**, 2, 4, 20, 12, 34, 4, 54, 6, 64, 5, 82, 19.  
**Automedon**, 67, 21.  
**Automedon:e**, 67, 12.  
**Automedontem**, 50, 16, 80, 5.  
**Automedonti**, 76, 10.  
**avult**, 117, 1.  
**avum**, 134, 12.  
**auxilia**, 30, 23, 109, 9, 113, 23.  
**auxiliarem**, 42, 13.  
**auxiliares**, 50, 18, 24.  
**auxiliari**, 48, 25.  
**auxiliaribus**, 49, 2, 66, 12.  
**auxilium**, 76, 1, 88, 13.  
**auxilio**, 45, 4, 68, 17, 77, 4, 101, 14, 138, 2.  
**auxiliorum**, 45, 5, 67, 34.  
**auxilium**, 29, 3, 58, 15, 67, 32, 89, 4, 116, 11, 126, 16, 21.  
**Axii**, 53, 4.  
**Azanorum**, 54, 3.

## B.

- Barbarus**, 122, 5.  
**barbari**, 9, 17, 57, 23, 58, 5, 59, 8, 61, 22, 71, 18, 74, 16, 81, 22, 89, 22, 92, 16, 98, 2, 107, 1, 110, 3, 113, 9.  
**barbis**, 30, 16, 55, 20, 74, 9, 90, 90.



# INDEX VOCABULORUM.

90, 24, 96, 3. 115, 116, 11.  
12. 17.  
barburo, 67, 7. 109. 6.  
barbarorum, 49, 9, 55, 23, 57. 9.  
59, 12. 74. 9. 19. 75. 4. 89, 6.  
100. 11. 113. 13. 24.  
barbaros, 41, 16. 61. 4. 108, 8.  
113. 16.  
beatissimum, 83. 15.  
beatum, 83. 13.  
bella, 62. 14.  
bellabat, 69. 3.  
bellandi, 41. 26. 55, 16. 57. 22.  
66, 4. 67, 18. 69, 19. 21. 72. 3.  
77. 8. 7. 15. 87. 2. 90. 5. 93. 4.  
96, 11. 97. 29.  
bellando, 32. 14.  
bellandum, 92. 14.  
bellantes, 27. 26.  
bellare, 109. 14.  
bellatoribus, 87. 10.  
bellaverant, 126. 9.  
bellatrix, 76. 1.  
bellarum, 87. 17.  
bellaturi, 90. 9.  
belli, 8, 11. 16. 13. 2. 3. 16. 6. 8.  
15. 27, 16, 21. 28, 14. 17. 29.  
19. 31, 7. 36. 11. 45. 4. 7. 59.  
15. 67, 32. 68, 4. 70. 3. 71. 1.  
72. 2. 81. 21. 23. 89, 17. 90. 2.  
92. 4. 97. 2. 101. 10. 117. 4.  
107. 3.  
bellicarum, 14. 4. 53. 3.  
bellici, 20. 5.  
bellis, 81. 13.  
bello, 28, 18. 30. 31. 55, 23. 58.  
22. 63. 12. 66, 2. 71. 2. 14. 79.  
3. 85, 2. 88, 2. 90. 7. 16. 91.  
15. 104, 20. 105. 22. 113, 11.  
14. 119, 18. 122. 8. 17. 123, 1.  
126, 1. 140. 15.  
bellorum, 50. 11.  
bellum, 12, 17. 14. 12. 15. 12.  
16, 2. 9. 30. 26. 41. 25. 56.  
6. 57, 8. 18. 67, 15. 68, 9. 80.  
3. 89, 18. 99. 2. 103. 12. 104.  
14. 105. 6. 109. 7. 119. 11.  
127, 3. 129. 4.  
bene, 40, 11. 42. 10. 64. 6. 92. 3.  
111. 10.  
beneficiorum, 63, 18. 98. 6.  
benevolentiae, 101, 12. 105. 4.  
benigne, 4, 1. 10. 2. 29. 6. 61. 27.  
63, 17. 67, 33. 96, 16. 101, 12.  
11. 16. 21. 131. 7. 132. 8. 135.  
25.  
Biss, 91. 10.  
biduum, 97. 19.  
bennio, 16. 17. 17. 4.  
bifarum, 63. 3.  
bigarum, 77. 21.  
bini, 61. 12.  
binis, 111. 17.  
bipartito, 49. 1. 57. 24.  
Boëotia, 17. 13.  
Boëotiae, 13. 13. 17. 4.  
Boëotiam, 30. 11.

Boëotius, 71. 23.  
bonae, 86. 9.  
boni, 9. 6. 83. 12.  
bonis, 118. 18.  
bono, 42. 16. 67, 28.  
bonorum, 103. 8.  
bonum, 10, 3. 12, 5. 41, 16. 110.  
7. 112. 7.  
bonus, 43. 14.  
Botryam, 45. 22.  
brachiiisque, 116. 6.  
brevis, 12, 14. 31, 21. 49, 26.  
50, 4. 59, 26. 67, 28. 88, 5.  
94. 17. 110. 8. 111. 16. 119, 17.  
23. 122, 8. 125. 2. 135, 25. 137.  
3.  
breviter, 6. 10.  
Brisei, 39. 13.  
Brises, 38. 1.  
Bucolionem, 102. 15.  
Bunomus, 108. 12.  
busto, 74. 2.  
bustum, 74, 4. 75. 9. 95. 2.

## C.

Cadaver, 71. 4. 72. 8. 74.  
74. 5. 77. 10. 80, 23. 81.  
16. 83, 9. 85, 10. 92, 3. 98, 1.  
136. 3.  
Cadavera, 75. 3.  
Cadavere, 85, 14. 94. 18. 95. 3.  
100. 15.  
cadaveri, 73, 2. 94. 15.  
cadaveribus, 91. 8.  
cadaveris, 82, 5. 86. 4.  
cadere, 91. 5.  
cadit, 27, 13. 57. 3. 91, 2.  
Cadmo, 122. 14.  
cadunt, 8, 6. 49, 9. 71, 1. 17. 16.  
89, 25. 90, 15. 97, 30. 98.  
23.  
cade, 76, 8. 61, 4. 68. 20.  
cadem, 120. 11.  
cadendi, 94. 27.  
cadere, 27, 3. 61, 12. 87, 18. 91.  
6. 115. 7.  
cadis, 61. 14. 100, 2. 137.  
10.  
cadunt, 90. 27.  
caesa, 59, 12. 99, 14. 58, 11. 71.  
22.  
caesi, 92. 17.  
caesus, 27, 6. 94. 23.  
caesum, 73. 14.  
calamitatibus, 82, 19. 106. 2.  
calamitatis, 104. 19.  
Calchanta, 48. 3.  
Calchante, 23. 8.  
Calchas, 15, 13. 19, 17. 48. 8.  
110. 7.  
Calydnis, 19. 5.  
Calypso, 130. 1.  
cameræ, 107. 11.  
campestri, 16. 12.  
campi, 57, 22. 91, 7. 112, 25.  
campis, 68. 4.  
campo, 55, 15. 57, 24. 60, 4. 78.  
11.  
campos, 49, 1. 60. 4.  
campum, 54, 4. 92, 12. 74. 9.  
76, 11. 91. 3.  
Camirum, 89. 2.  
canibus, 75, 11. 88, 8.  
canitur, 54. 13.  
Canopi, 127. 6.  
Capanei, 15. 13.  
capere, 32, 16, 41, 3. 115. 9.  
caperent, 30, 26. 58. 11.  
capit, 36, 12. 39. 27. 46. 1. 56.  
2. 58, 4. 125. 2.  
capiti, 78, 1. 79, 18.  
capitur, 67, 10.  
capiunt, 48, 25. 97, 25. 114.  
117. 10.  
capiuntur, 74, 23.  
Caprea, 21. 11.  
Capream, 21. 4.  
capra, 38. 4.  
capri, 74, 24. 92. 18.  
capivæ, 47, 7. 48, 20. 137, 13.  
15.  
captivam, 116. 6.  
captivas, 86. 6.  
captivis, 117, 10. 118. 2.  
captivitate, 80, 18.  
captivos, 75. 5.  
captivus, 135, 12.  
capto, 42, 2. 81, 26.  
caprum, 41, 23. 118, 15. 120.  
1.  
captus, 51, 117. 14.  
caput, 33, 19. 81, 7. 106, 140.  
17.  
Cappys, 102, 13.  
carens, 81. 21.  
Caria, 52. 4.  
Caria, 94. 21.  
carissimo, 75. 8.  
carissimum, 105, 25. 115.  
12.  
carissimum, 112, 18. 140. 13.  
carminum, 134. 4.  
Carpatho, 19. 5.  
cibus, 49, 13.  
Caso, 19. 5.  
Cassandra, 67, 6. 112, 1. 116, 11.  
117, 13. 120, 9.  
Cassandra, 95. 14.  
castra, 71. 8. 91. 14.  
castris, 61, 15. 89, 13. 97. 15.  
Cassandram, 44, 5. 116. 9.  
casu, 27, 4. 28, 2. 48, 14. 56, 16.  
92. 8. 107, 11. 140. 9.  
casum, 8, 2. 43, 8. 75, 8. 92, 22.  
94, 28. 140. 10.  
casus, 71. 5.  
Caucasi, 88, 19.  
cavedit, 41. 14.  
cavendum, 56, 16.  
cavent, 125. 10.  
caveret, 139. 8.  
causa, 30, 14. 55, 6. 67, 13. 7. 3.  
80.

# INDEX VOCABULORUM.

80, 7. 104, 15. 127, 13. 136, 16.  
causæ, 821. 17. 97. 16.  
causum, 31. 2. 20. 6. 31. 18. 40.  
caus, 7. 43. 16. 20. 46. 3. 55.  
8. 81. 23. 83, 5. 127; 11. 139, 5.  
causæ, 69, 10. 79. 16.  
causis, 8. 15. 129. 2.  
cautius, 70. 9.  
Cebrenorum, 122. 11.  
cecidérant, 28, 18. 91. 15.  
cedens, 56. 12.  
cedentibus, 58. 19.  
cederetur, 55, 21. 70. 23.  
celeberrimi, 22. 14.  
celebrant, 92, 6. 99. 26.  
celebraretur, 77. 14.  
celebrat, 4. 3.  
celebraverant, 134. 1.  
celebratæ, 3. 6.  
celebratæ, 131. 7.  
celeritate, 30, 28. 46. 2.  
cenfuerant, 119. 6.  
Centena, 109. 4.  
centum, 17. 6. 34. 16.  
ceperant, 75. 5.  
ceperat, 61. 12.  
ceperit, 63. 11.  
Cephalenia, 139. 9.  
cepsille, 84. 11.  
cepit, 31. 9. 37. 11.  
Cerimoniarum, 67. 2.  
cernebantur, 73. 10.  
cerneres, 91. 3.  
cerneret, 84. 14.  
cerneretur, 83. 2.  
certa, 76, 21. 136. 16.  
certam, 106. 17.  
certamen, 43, 11. 49. 17. 74, 11.  
77. 14. 78. 2. 97. 7. 118. 3.  
certamine, 28. 10. 38. 16. 49. 8.  
56. 6. 78. 16. 90. 15. 95. 12. 97.  
1. 27. 99. 4. 118. 12.  
certaminis, 27. 23. 57. 13. 70. 4.  
78. 8. 17. 90. 8. 99. 5.  
certandi, 79. 4.  
certandum, 77. 22.  
certanubus, 78. 10. 66. 7. 74. 14.  
certatim, 74. 14. 114. 15.  
certatuni, 77. 15.  
cervaverat, 77. 8.  
certior, 30. 28.  
certo, 59. 9. 94. 24. 98. 3.  
cerva, 24. 17.  
cessere, 118. 1.  
cestibus, 78. 15.  
Cetera, 41. 7. 43. 1. 106. 20. 127. 4. 133. 9. 138. 26.  
ceteram, 69. 22.  
ceteras, 4. 12.  
ceterque, 108. 12.  
ceteris, 38. 3. 90. 14. 92. 1. 96. 1. 135. 7.  
cetero, 93. 13.  
ceteros, 9. 6. 16. 10. 23. 6. 53. 2.

63, 17. 95. 6. 8. 112. 18.  
ceterum, 24. 4. 21. 25. 11. 28. 15.  
29. 11. 30. 1. 31. 10. 21. 33. 14.  
34. 4. 16. 36. 17. 37. 7. 39. 16.  
47. 11. 19. 50. 8. 54. 10. 55. 20.  
25. 57. 15. 59. 2. 25. 64. 16.  
68. 11. 69. 9. 71. 24. 74. 7. 75.  
2. 77. 22. 81. 8. 83. 14. 85. 3.  
86. 6. 92. 30. 95. 15. 96. 1. 19.  
101. 1. 8. 102. 9. 103. 1. 106.  
14. 21. 108. 15. 109. 1. 8. 110.  
9. 111. 25. 120. 4. 17. 113. 8.  
21. 116. 9. 121. 9. 122. 7. 125.  
9. 138. 1. 21.  
Cherronesum, 38. 6.  
Charybdim, 131. 2.  
Chirona, 134. 2.  
Chirone, 14. 2.  
Chironis, 133. 10. 11.  
Chceradibus, 123. 10.  
choro, 134. 3.  
Chromis, 53. 4.  
Chryse, 35. 1.  
Chryses, 35. 4. 46. 7. 47. 13. 61.  
25. 98. 8. 18.  
Chrysi, 37. 10. 39. 12.  
Chryippo, 133. 10.  
Chryippum, 133. 5.  
eibi, 20. 2. 26. 1.  
cibo, 54. 14. 82. 16. 90. 11.  
cibum, 82. 12.  
Ciconis, 52. 1.  
Ciconum, 59. 14.  
Cillam, 34. 9.  
cinctus, 93. 15.  
cineres, 84. 3.  
circiter, 60. 4.  
Circe, 139. 12.  
circen, 130. 1.  
circa, 18. 5. 21. 4. 28. 26. 31. 3.  
33. 7. 34. 15. 43. 17. 18. 49. 4.  
59. 11. 66. 12. 17. 71. 4. 73. 11.  
74. 14.  
circum, 27. 8. 33. 18. 36. 4. 88.  
3. 91. 7. 97. 22. 126. 7.  
circumcurfans, 54. 17.  
circumeunt, 71. 12.  
circumfcribitur, 77. 12.  
circumnectit, 78. 14.  
circumspicientes, 60. 7. 94. 6.  
110. 6.  
circumstantes, 64. 3. 88. 10.  
circumstantibus, 43. 4. 97. 6.  
circumstrepent, 119. 2.  
circumtegatur, 73. 9.  
circumtrahens, 76. 12.  
circumvenere, 94. 11.  
circumveniant, 12. 17.  
circumvenit, 76. 4.  
circumvesiunt, 126. 25.  
circumventa, 136. 13.  
circumventos, 119. 19.  
circumventum, 47. 11. 125. 6.  
circumventus, 36. 5. 72. 10. 90.  
28. 138. 13.  
cito, 46. 4. 101. 5.  
citraque, 30. 18.

cives, 33. 20. 86. 6. 107. 3. 124. 8.  
civibus, 105. 31.  
civis, 106. 9.  
civitas, 9. 8. 34. 4. 38. 4. 66. 15.  
104. 17.  
civitate, 39. 1. 77. 7. 83. 6. 105.  
12. 18. 28. 107. 2. 116. 10.  
civitatem, 33. 18. 34. 2. 60. 3.  
76. 7. 16. 83. 2. 84. 4. 94. 3. 99.  
13. 103. 10. 104. 1. 109. 12. 115.  
4. 122. 6. 127. 4. 132. 7. 135.  
23.  
civitati, 107. 15. 109. 9.  
civitatis, 17. 7. 18. 1. 19. 2. 7.  
43. 20.  
civitatis, 34. 11. 76. 20. 88. 1.  
110. 6. 111. 25. 114. 11. 115. 6.  
122. 8.  
civitates, 33. 16. 36. 11. 41. 22.  
45. 22. 58. 4. 59. 20. 63. 11. 63.  
31.  
civitatum, 2. 2. 66. 18.  
civium, 84. 13. 106. 24. 114. 6.  
126. 2. 11.  
clade, 33. 15.  
cladem, 64. 3. 70. 14. 122. 8.  
clades, 40. 10. 92. 9.  
cladis, 28. 17. 32. 15. 48. 24.  
clam, 12. 16. 24. 22. 33. 9. 54.  
16. 69. 20. 71. 19. 84. 7. 93. 14.  
106. 18. 111. 6. 115. 8. 120. 3.  
132. 5.  
clamant, 106. 6.  
clamare, 140. 1.  
clamor, 54. 19. 76. 16. 107. 7.  
clamore, 35. 9. 55. 4. 57. 6. 68.  
25. 89. 22.  
clamorem, 70. 13. 71. 20.  
clara, 42. 7.  
clari, 39. 3.  
clarum, 50. 16.  
clarus, 16. 10. 96. 1.  
classe, 45. 2. 114. 12.  
classem, 17. 9. 11. 18. 3. 31. 8. 9.  
134. 8.  
classes, 17. 5. 26. 4. 31. 12. 5. 7.  
23.  
classis, 123. 6.  
classium, 20. 4. 12. 32. 6. 33.  
4.  
clauditur, 76. 18.  
clausa, 41. 16.  
clausere, 75. 2.  
clausi, 119. 21.  
clausis, 88. 1. 94. 26. 109. 10.  
clementer, 93. 10.  
Cleomestra, 102. 13. 16.  
Clonio, 13. 12.  
Clonius, 17. 13.  
Clymena, 125. 8.  
Clymenæ, 2. 4.  
Clymenam, 5. 2. 117. 15.  
Clypeo, 56. 15.  
Clypeum, 99. 18.  
Clytemnestra, 22. 13. 24. 9. 125.  
1.

A a

Clytem

# INDEX VOCABULORUM

- Clytemnestram, 22: 8. 124, 5.  
 126, 20, 23.  
 clytium, 102. 13.  
 Co, 19. 5.  
 coconvandum, 117, 7.  
 coacti, 55, 23. 121, 6.  
 co actum, 93. 14.  
 coactus, 50; 20. 111, 12. 122, 4.  
 134, 7. 138. 10.  
 coadunarentur, 45. 5.  
 coalesceret, 44. 1.  
 coalita, 122, 8.  
 Cohim, 34. 4.  
 coegerat, 124, 3.  
 coegit, 33. 11.  
 coelesti, 21. 6.  
 coeli, 23, 16. 24. 8.  
 caelo, 108. 2.  
 coelum, 23, 10. 24, 20. 62, 16. 86.  
 3. 92, 6. 95, 11. 106, 4.  
 coenam, 54, 9. 64, 12.  
 coenatum, 59, 18. 97, 8.  
 coeperat, 58, 13. 68, 3. 127, 10.  
 coepere, 24, 7. 57, 22. 89, 25. 92,  
 16.  
 coeperunt, 33. 20.  
 coepit, 23, 10. 126, 12.  
 cepta, 90, 10. 106, 11. 117, 16.  
 138, 5.  
 ceptam, 59, 2.  
 ceptum, 27, 2. 18. 39, 9. 107, 6.  
 109, 3. 112, 20.  
 coeunt, 6, 15. 46, 2.  
 cogant, 56, 4.  
 cogemini, 41, 21.  
 cogere, 21. 15.  
 cogeretur, 41, 14.  
 cogit, 70. 17.  
 cognitione, 62. 21.  
 cognitionis, 28, 23.  
 cognatum, 41, 14.  
 cognita, 3, 7. 11, 12. 13, 8. 23, 5.  
 27, 7. 30, 31. 32, 8. 33, 12. 55.  
 2. 89, 1. 93, 8. 94, 16. 97, 33.  
 104, 2. 110, 9. 115, 15. 122, 2.  
 124, 1. 135, 17. 26. 138, 1. 140,  
 6.  
 cognitis, 6, 5. 14. 23, 3. 37, 2.  
 138, 8.  
 cognito, 28. 21. 29, 8. 33, 9. 37,  
 6. 46, 8. 54, 19. 58, 17. 63, 5.  
 68, 21. 96, 14. 124, 4. 126, 24.  
 129, 10. 138, 16. 140, 6.  
 cognitum, 41, 24. 66, 18. 72, 7.  
 106, 21. 113, 23. 125, 1. 127, 1.  
 133, 7. 133, 3. 135, 28.  
 cognominandum, 134. 5.  
 cognoscit, 111, 21. 126, 4. 127,  
 1. 131, 8. 132, 8. 135, 4. 138, 4.  
 cognoscitur, 98, 8. 107, 11. 109,  
 18.  
 cognoscunt, 107, 14. 133, 7. 138,  
 17, 18.  
 cognoverat, 62. 1.  
 cognovere, 48, 21. 134, 6.  
 cognoveritis, 82. 21.  
 cognovisset, 98. 17.  
 cognovit, 38, 7. 87, 6. 101, 7.  
 cogor, 44. 9.  
 cogunt, 94. 23.  
 cohibere, 81. 7.  
 cohiberent, 24, 14.  
 cohibito, 106, 29.  
 cohibitus, 43, 5. 127. 9.  
 cohibuissent, 90. 4.  
 cohibuisset, 68, 20. 99, 24.  
 cohibuit, 23. 7.  
 cohortari, 49. 7.  
 cohortati, 27, 22. 48, 24. 68,  
 7.  
 Colchis, 44. 16.  
 colitur, 4. 1.  
 collipiam, 84. 3.  
 collaudatus, 59. 18.  
 collaudavere, 62. 15.  
 collecta, 17, 3. 28, 19. 71, 16. 99,  
 17.  
 collectis, 85. 14.  
 collecto, 126. 14.  
 collectos, 91. 16.  
 collectum, 112. 5.  
 collegerat, 7. 6.  
 colligi, 48. 15.  
 colligit, 70. 9.  
 collocant, 33. 2.  
 collocat, 63, 4. 87. 11.  
 colloquio, 93. 14.  
 Colophona, 19. 7.  
 columba, 78, 2. 7.  
 columbam, 78. 5.  
 comam, 86. 7. 87, 21. 121, 4.  
 comas, 100. 4.  
 comes, 14, 13. 122, 12.  
 cominus, 57, 13. 69, 5. 70, 17. 97,  
 33.  
 comis, 82, 15. 1.  
 comitati, 85, 15.  
 comitatu, 86, 2.  
 comitarum, 13, 7. 79, 15. 85, 1.  
 105. 2.  
 comitem, 27. 14.  
 comites, 76, 1. 90. 23.  
 comitibus, 4, 10. 9, 7. 15, 7.  
 67, 2.  
 commemorando, 97, 11. 104, 8.  
 commemorare, 80. 3.  
 commemorat, 46, 14. 87, 27.  
 commemorationem, 106, 20.  
 commemorato, 97. 24.  
 commendare, 112, 18.  
 commendaverat, 24, 10.  
 commendavere, 24. 22.  
 commenta, 43. 21.  
 commentum, 95, 10.  
 comm natus, 24, 14. 47. 4.  
 comminutam, 123, 7.  
 commissa, 6, 2. 12, 14. 29, 1.  
 commissum, 97, 28. 111, 2.  
 committam, 83, 9. 105. 16.  
 committendum, 126, 2.  
 committere, 54. 11.  
 committit, 23. 1.  
 commoda, 8. 16.  
 commodum, 29. 10.  
 commotam, 100, 15.  
 commoti, 48, 16.  
 commetus, 48. 13. 82, 6.  
 commoveri, 24, 1. 94. 29.  
 commune, 62, 12. 63, 14. 120,  
 14.  
 communem, 30. 20.  
 communi, 15. 12.  
 communiere, 57. 20.  
 communis, 8: 12. 29. 3. 49, 10.  
 118, 11.  
 commutatur, 90. 26.  
 commutare, 30, 17. 44, 8.  
 compactum, 113, 26.  
 comparatum, 24. 5.  
 comparuerat, 136. 9.  
 comperit, 54. 17.  
 comperta, 136. 14.  
 compertum, 30: 16. 40, 9. 140,  
 4.  
 compingunt, 31. 10.  
 complanata, 117, 9.  
 completi, 139. 1.  
 completur, 70. 9.  
 complent, 121. 13.  
 complere, 55. 12.  
 compleri, 57. 22.  
 complera, 64, 12. 71, 5. 91, 8.  
 complexa, 11, 12.  
 complexu, 12: 3. 140. 2.  
 complexus, 80. 7.  
 complurimum, 94. 31.  
 componendi, 54. 5.  
 componunt, 1: 3. 6.  
 compuncta, 103: 10. 106: 17. 109,  
 19. 114, 11.  
 composita, 55. 18.  
 compositam, 120, 11.  
 compositas, 6. 10.  
 compositis, 74: 15. 93, 15.  
 composito, 49: 6. 103, 13. 108,  
 9.  
 compositum, 71. 18.  
 compositus, 70. 16.  
 composuere, 49. 3.  
 comprehendens, 87. 21.  
 comprehenderat, 27. 4.  
 comprehendere, 24: 19. 56: 3.  
 122. 13.  
 comprehensi, 100: 8. 117. 3.  
 comprehensum, 76. 6.  
 comprehensus, 55: 13, 135, 10.  
 conari, 97. 13.  
 conata, 55. 3.  
 conatus, 129. 10.  
 concedant, 121. 8.  
 concede, 80. 22.  
 concedendo, 81. 7.  
 concedendum, 34. 13.  
 concedens, 118. 12.  
 concedentibus, 105. 22.  
 concedentur, 44: 10. 14.  
 concederent, 98. 11.  
 concederet, 57: 4. 82. 3.  
 concederetur, 42, 11. 81, 1. 103,  
 9.  
 coacedit, 121, 1. 138, 9.  
 coaceditur,

# INDEX VOCABULORUM.

conceditur, 117. 11.  
concedunt, 34, 7, 39, 21. 107, 10.  
118. 8.  
concelebrant, 25. 2. 1  
concessa, 49, 25. 82, 13. 87. 2.  
concessam, 96. 18.  
concessere, 90. 3.  
concessum, 50, 12. 106, 11. 121.  
8. 128. 2.  
concidere, 80, 20. 105. 21.  
concideret, 100. 16.  
concidit, 140. 11.  
conciliandos, 38. 10.  
conciliatus, 128. 6.  
conciliavit, 48. 8.  
concilio, 8, 11. 48, 12. 49, 15.  
50. 8.  
concione, 12. 11.  
concionem, 12. 6.  
concitaretur, 12. 14.  
concitatura, 8. 13.  
concitatus, 93. 11.  
concito, 68, 13. 76. 11.  
concitus, 67. 18.  
concordia, 13, 7. 62, 14.  
concordiam, 16, 3. 29, 18.  
concordemari, 84. 3.  
concurrentes, 56. 3.  
concurrentes, 58. 21.  
concurrat, 8. 4.  
concurratur, 27, 10. 96, 15.  
concurrunt, 104. 2.  
concursum, 28. 7.  
concursum, 88. 6.  
condemnerent, 9. 2.  
condensatis, 27. 9.  
condidisse, 127. 5.  
condit, 122. 6.  
condita, 96, 4. 98. 6.  
conditas, 99. 2. 119. 22.  
conditione, 15, 13. 107. 6.  
conditionem, 20, 5. 58, 5. 61, 24.  
88. 7. 96. 19.  
conditionibus, 66, 1. 112, 23.  
conditionis, 21. 18.  
conduci, 27. 9.  
conducit, 9, 18. 114. 11. 138.  
25.  
conducta, 109. 9.  
conducti, 42, 13. 50. 17.  
conductis, 39, 5. 111. 19.  
conducto, 8. 11.  
conductos, 31. 13.  
confecta, 48. 15.  
confectam, 80. 9.  
confecto, 23, 1. 80. 15.  
conferti, 61. 9.  
conficeret, 81, 14.  
conficit, 83. 4.  
confidendum, 77. 19.  
confidens, 56. 9.  
confidentius, 68. 29.  
confierent, 96. 17.  
configit, 57. 11.  
confirmanda, 106. 25.  
confirmandam, 67. 16.  
confirmans, 22. 6.

confirmant, 12, 16. 27. 16, 1. 106.  
27.  
confirmantibus, 114. 8.  
confirmare, 49, 14. 81, 25. 82, 11.  
89. 5.  
confirmarent, 48. 7.  
confirmat, 75, 12. 96. 12. 113.  
8. 135. 25.  
confirmati, 32, 12. 68, 22. 89.  
23.  
confirmato, 70, 22. 77. 3. 137.  
9.  
confirmator, 93. 16.  
confirmatum, 94. 7.  
confirmaverat, 95. 14.  
confirmavit, 78. 7.  
confiteri, 140. 12.  
confixere, 78. 4.  
confixum, 113. 26.  
conflagrationem, 48. 21.  
conflagravisse, 84. 2.  
confiatum, 57. 8.  
configit, 90. 20.  
confidunt, 70, 23.  
confixere, 49, 8. 55, 18. 87, 16.  
confluentibus, 92. 11.  
confluunt, 4, 1. 21, 1. 68, 23. 109.  
21. 122, 8. 127. 2.  
confluxerant, 6. 14.  
confodere, 91. 7.  
confore, 42. 2.  
confugit, 116. 1.  
confugiunt, 61. 17.  
confusione, 23. 12.  
congestam, 99. 18.  
conglobatos, 68. 12.  
conglobaverat, 61. 8.  
congregii, 58. 19.  
congregata, 35. 2.  
congregati, 29, 27. 61, 12.  
congressi, 70. 7.  
congressus, 68. 8.  
congressus, 27, 13. 33, 12.  
congruentia, 98. 22.  
conjectans, 48. 11.  
conjiunt, 71. 2.  
conjuge, 11, 10. 24, 5. 39, 11.  
conjugem, 12, 6. 138, 23.  
conjuges, 67. 3.  
conjugio, 84, 10. 126, 20.  
conjugis, 6, 6. 14, 11. 40, 4. 80.  
1. 118. 18.  
conjuncti, 104. 16.  
conjunctionem, 11, 12. 14. 6.  
139. 2.  
conjunctum, 95, 8. 102. 9.  
conjuracione, 30. 15.  
conjuracionem, 12. 20.  
conjuraverunt, 82. 23.  
connivente, 49. 21.  
conqueritur, 8, 12. 12, 21.  
conquesta, 137. 14.  
conquesti, 7. 1.  
conquiescentibus, 56. 5.  
conquiescentibus, 13, 13. 46. 15.  
conquiescentibus, 84. 14. 1  
conquiescentibus, 4. 9.

conspicuitatem, 29. 2.  
conspicuitatis, 11. 6.  
conscripti, 122. 12.  
consecrat, 119. 23.  
consecutus, 15, 1. 98. 8.  
consecutur, 24. 8.  
consequenter, 133. 8.  
consequenter, 93. 20.  
consensu, 16, 7. 42, 22. 88, 10.  
consentientem, 106. 15.  
consequens, 41. 2.  
consequi, 102, 2. 122, 13.  
conferant, 4. 19.  
conferunt, 57, 17. 68. 7. 97, 29.  
consideratum, 109. 12.  
considero, 41. 19.  
consilia, 43, 23. 94. 30.  
consilium, 82. 1.  
consilii, 6, 17. 13, 2. 22, 7. 29.  
19. 36, 7. 40, 14. 54, 15. 98, 3.  
101. 9.  
consilio, 6, 9. 9. 1. 27. 12, 1. 15,  
12. 43, 14. 45, 9. 47, 10. 53. 2.  
63, 12. 64, 5. 77. 9. 80, 3. 98,  
12. 101, 14. 104, 9. 107, 8. 13.  
108, 7. 121. 2.  
Consilium, 8, 11. 9, 5. 20, 12, 15.  
18. 24, 11. 30. 29. 35, 13. 36, 5.  
39, 9. 29. 41. 6. 43, 4. 54, 19.  
62, 4. 16. 63, 6. 64, 10. 90. 8.  
101, 8. 108, 12. 114, 13. 118,  
18. 135. 3.  
consilium, 24. 18.  
consolati, 25, 2. 29. 20,  
consolationis, 73. 7.  
consolatus, 6. 10.  
conspecti, 107. 2.  
conspectu, 39, 7. 45, 14. 63, 3.  
106, 15. 124, 8. 136. 10.  
conspectum, 12, 8. 85, 7. 100.  
11.  
conspicatus, 55. 25.  
conspicit, 21. 4.  
conspicitur, 23. 3.  
conspiciuntur, 63. 9.  
conspirato, 126. 22.  
conspiravisset, 127. 3.  
constabat, 11. 11.  
constaret, 11. 4.  
consternatur, 6. 7.  
consternat, 76. 17.  
consternatum, 58. 21.  
consternatus, 43, 3. 95, 6. 112, 4.  
constitute, 68. 21.  
constitutis, 76. 9.  
constituit, 135. 2.  
constituta, 109. 19.  
constituerat, 140. 8.  
constulamus, 105. 28.  
constulant, 120. 14.  
constulendi, 42. 10.  
constulendum, 62, 62. 105. 3.  
constulentibus, 55. 2.  
constulere, 11, 11. 108. 18.  
constulimus, 44. 11.  
constulit, 9, 12. 19.  
constulita, 40, 11. 41, 9. 80, 20.  
A 2 2  
constulitare,

# INDEX VOCABULORUM.

consultare, 67, 20.  
 consulti, 9, 17.  
 consulto, 114, 8.  
 consultorem, 25, 3.  
 consultoribus, 30, 23.  
 consuluisse, 41, 8.  
 consulunt, 30, 9.  
 consumere, 109, 20.  
 consumitur, 71, 15.  
 consumpta, 28, 24, 43, 11.  
 consumptis, 45, 9, 116, 10.  
 consumpto, 31, 11.  
 consumpsit, 70, 8.  
 consumpsit, 59, 26.  
 consumuntur, 111, 5.  
 contagio, 41, 10.  
 contagione, 102, 8.  
 contagionem, 82, 20.  
 contactus, 70, 9.  
 contegi, 75, 9.  
 contegitur, 107, 1.  
 contemplatione, 83, 8, 118, 11.  
 contemplatus, 140, 11.  
 contemptui, 19, 1, 80, 12, 108, 14, 137, 5.  
 contemptum, 63, 16.  
 contemptus, 47, 8, 54, 9.  
 contendere, 118, 13.  
 contendit, 96, 13, 99, 6.  
 contentus, 37, 7, 46, 1.  
 contestandi, 12, 12.  
 contigerat, 118, 2.  
 continenti, 60, 3.  
 contingunt, 34, 10.  
 contingendz, 78, 2.  
 contingere, 64, 4.  
 contingitur, 35, 8.  
 continuante, 84, 2.  
 continuatis, 95, 4.  
 contra, 8, 16, 12, 13, 33, 12, 43, 20, 49, 2, 55, 19, 56, 10, 61, 16, 69, 4, 80, 2, 81, 15, 87, 11, 17, 89, 20, 90, 25, 94, 16, 95, 9, 96, 19, 105, 19, 109, 12, 118, 9, 126, 15.  
 contractam, 31, 8.  
 contractum, 20, 13.  
 contradicente, 44, 10.  
 contradicentibus, 118, 8.  
 contrahendi, 30, 22.  
 contraheret, 48, 5.  
 contraxerit, 17, 7.  
 contraxisse, 28, 26.  
 contumeliam, 43, 6, 63, 18.  
 contumelias, 50, 14.  
 contumelias, 40, 12, 47, 12, 121, 5, 138, 3, 118, 6.  
 convenerant, 77, 15.  
 convenerat, 128, 7.  
 convenere, 1, 3, 2, 4.  
 conveniendum, 13, 3.  
 convenire, 12, 10.  
 convenisset, 113, 3.  
 convenit, 12, 20, 30, 29.  
 convenitur, 31, 1.  
 conveniunt, 12, 26, 61, 3, 72, 13, 112, 22, 125, 7.

conventu, 47, 6, 48, 16, 104, 5.  
 conventum, 43, 5.  
 conversam, 70, 20.  
 conversus, 33, 13.  
 converso, 48, 2.  
 converterat, 96, 3.  
 convertit, 7, 7, 28, 1, 30, 14, 46, 7.  
 convertunt, 99, 3.  
 convitiis, 21, 17.  
 convivio, 104, 9, 134, 3.  
 convivium, 25, 8, 112, 20, 134, 5.  
 convocari, 9, 11.  
 convocatis, 67, 25.  
 copia, 50, 1, 74, 4.  
 copiar, 87, 19, 94, 17.  
 copiarum, 67, 34.  
 copias, 50, 18, 58, 7, 87, 9, 97, 25.  
 copiis, 54, 11, 60, 2, 82, 18, 88, 13, 15.  
 Corcyram, 122, 6.  
 cordi, 49, 15, 62, 19, 63, 10, 71, 6, 80, 18.  
 Corianum, 34, 5.  
 Corinthum, 125, 4, 10.  
 cornibus, 70, 3.  
 cornu, 87, 10.  
 cornua, 33, 4, 49, 4.  
 coronavere, 39, 8.  
 coronen, 34, 10.  
 corpora, 28, 19, 48, 14, 49, 11, 50, 8, 71, 16, 92, 5.  
 corpore, 24, 3, 28, 7, 69, 14, 70, 11.  
 corpori, 99, 10.  
 corporibus, 21, 6, 47, 17, 90, 11.  
 corporis, 13, 5, 24, 17, 62, 17, 73, 5, 93, 2.  
 corporum, 48, 22, 115, 12.  
 corpus, 27, 18, 54, 14, 57, 15, 73, 8, 82, 3.  
 corrigere, 41, 9.  
 corrui, 43, 3.  
 corrumpere, 137, 1.  
 corrumpere, 126, 3.  
 corruptum, 12, 5.  
 corusca, 23, 10.  
 Corytho, 91, 10.  
 Corythum, 107, 12.  
 crebra, 74, 14.  
 crebras, 33, 15, 48, 22.  
 crebri, 76, 22.  
 crebris, 57, 22, 70, 7, 138, 22.  
 credebant, 12, 17.  
 credebantur, 20, 8.  
 credebatur, 126, 15.  
 credebatur, 30, 14, 43, 14, 62, 21, 68, 2, 71, 7.  
 credentes, 107, 8, 112, 15.  
 credere, 23, 16, 86, 9, 94, 25, 110, 4, 113, 10.  
 credentur, 76, 17.  
 crederet, 42, 7.  
 crederetur, 37, 1, 46, 19.  
 crederat, 140, 28.  
 credidit, 77, 1.

credita, 138, 19.  
 creditum, 140, 3.  
 credi, 40, 9.  
 cremant, 57, 16, 71, 16, 74, 5, 91, 16.  
 cremaretur, 73, 15.  
 cremat, 119, 22.  
 cremata, 28, 19, 49, 12.  
 cremati, 98, 7.  
 cremato, 42, 2, 92, 1.  
 crematum, 27, 19, 36, 10.  
 crescit, 45, 5.  
 Creta, 18, 3, 136, 14.  
 Cretæ, 2, 5, 44, 15.  
 Cretam, 1, 3, 6, 1, 126, 10, 28, 128, 3, 8, 132, 12.  
 Creteus, 1, 3.  
 crimen, 83, 10.  
 crimine, 127, 15.  
 criminose, 8, 22.  
 crinibus, 67, 8.  
 Crisæorum, 71, 23.  
 cruciari, 85, 5.  
 cruciati, 116, 7.  
 cruciatum, 117, 3.  
 cruentum, 27, 17, 81, 20.  
 cui, 41, 11, 49, 21, 77, 8, 79, 7, 80, 15, 96, 4, 106, 3, 113, 18, 137, 14, 139, 14.  
 cuiquam, 69, 23, 50, 14, 80, 12, 84, 14, 96, 17, 122, 14.  
 cuique, 16, 6.  
 cujus, 8, 10, 9, 8, 12, 19, 14, 10, 16, 9, 32, 13, 33, 5, 8, 36, 5, 49, 13, 69, 19, 84, 2, 85, 6, 92, 1, 97, 4, 28, 98, 16, 104, 21, 112, 2, 118, 7, 126, 19, 127, 3, 136, 9.  
 cuiusquam, 83, 13, 126, 9.  
 cuiusque, 10, 3, 38, 10, 55, 22.  
 cuiusquemodi, 46, 3, 99, 17.  
 culpa, 29, 6, 40, 11, 63, 17.  
 culpe, 41, 29.  
 cum, 2, 2, 18, 4, 4, 9, 6, 1, 7, 2, 8, 21, 9, 7, 11, 4, 12, 6, 10, 13, 6, 11, 14, 6, 9, 15, 4, 16, 1, 18, 1, 3, 23, 3, 8, 24, 9, 25, 3, 27, 13, 28, 20, 13, 29, 2, 16, 30, 13, 31, 3, 22, 32, 5, 33, 13, 35, 6, 36, 17, 37, 7, 39, 24, 40, 5, 41, 4, 43, 14, 44, 2, 4, 45, 2, 46, 7, 48, 25, 49, 5, 19, 55, 13, 56, 3, 57, 3, 59, 3, 60, 1, 5, 61, 1, 62, 2, 63, 13, 64, 13, 15, 67, 3, 69, 21, 74, 2, 8, 75, 8, 76, 8, 18, 77, 1, 78, 7, 79, 8, 80, 5, 16, 82, 1, 83, 2, 84, 8, 85, 4, 86, 5, 13, 87, 5, 88, 13, 89, 12, 19, 90, 9, 91, 13, 92, 14, 93, 2, 94, 11, 95, 7, 97, 9, 15, 99, 27, 100, 3, 101, 1, 5, 10, 103, 4, 104, 7, 10, 105, 20, 106, 3, 108, 9, 109, 11, 110, 5, 112, 5, 8, 113, 3, 114, 14, 118, 13, 120, 13, 121, 4, 125, 7, 126, 10, 16, 128, 12, 130, 13, 131, 13, 132, 13, 135, 12, 22, 25, 136, 20, 137, 9, 138, 16, 140, 12.  
 cuncta,

# INDEX VOCABULORUM.

cuncta, 6, 2. 11, 6. 12, 13. 32, 10.  
40. 5. 43, 24. 44. 5. 48, 20. 55.  
13. 64, 12. 66, 2. 80, 19. 25.  
93, 19. 22. 103, 1. 109, 21. 109.  
23. 111. 5. 19. 22. 114, 12. 15.  
122, 17. 132, 8. 134. 6. 135, 21.  
26. 136, 17.  
cunctam, 67, 24. 138, 4.  
cuncti, 1, 1. 15, 5. 20, 15. 32, 19.  
42, 20. 48, 1. 62, 15. 72, 13.  
86, 6. 101, 3. 104, 1. 106, 3.  
107, 2. 113, 13. 119, 5. 121, 4.  
122, 8. 139, 7.  
cunctis, 9, 10. 21, 2. 22, 6. 24, 11.  
28, 14. 30. 10. 31, 5. 18. 36, 9.  
15. 39, 5. 23. 42, 5. 43, 9. 45.  
13. 46, 4. 6. 48, 17. 55, 1. 56.  
12. 63, 12. 69, 17. 71, 4. 73, 4.  
94, 28. 95, 9. 96, 15. 106, 24.  
109, 5. 127, 10. 128, 1. 135, 17.  
23.  
cuncto, 35, 1.  
cunctorum, 39, 10. 47, 3. 48, 8.  
49, 23. 84, 13. 138, 20.  
cunctos, 9, 19. 15, 9. 44, 24. 48,  
12. 102, 6. 104, 11. 121, 15.  
cupere, 63, 9. 81, 22. 126, 13.  
cuperent, 108, 6.  
cuperet, 8, 19. 89, 5. 103, 12.  
135, 20.  
cupias, 64, 3.  
cupidine, 9, 24. 76, 1. 89, 9.  
cupidinem, 84, 11.  
cupiditas, 22, 12.  
cupiditate, 7, 7. 63, 8.  
cupiditates, 80, 11.  
cupidus, 55, 8.  
cupiens, 36, 8. 43, 4. 54, 15. 56,  
13. 69, 3. 72, 6. 87, 7. 88, 9. 90.  
28. 124, 11. 133, 4. 135, 15. 136,  
5. 138, 9.  
cupientes, 71, 19. 99, 12. 104, 2.  
126, 27. 137, 3.  
cupienti, 139, 1. 4.  
cupientibus, 26, 6. 28, 14. 71, 3.  
59, 15.  
cupierant, 29, 17.  
cupierat, 8, 4.  
cupit, 55, 11. 89, 18. 101, 13.  
cupitis, 82, 12.  
cupitum, 135, 6.  
cur, 82, 18.  
cura, 17, 2. 30, 6. 22. 49, 22. 55,  
16. 82, 9. 85, 4.  
curabant, 23, 14. 49, 5.  
curam, 31, 6. 20. 92, 12.  
curantes, 60, 6. 92, 5.  
curare, 54, 14.  
curarent, 24, 6. 73, 11.  
curaretur, 35, 10. 73, 1.  
curas, 80, 24.  
curaverant, 74, 6.  
curia, 43, 13.  
curibus, 68, 9.  
curru, 68, 13. 69, 13. 70, 6. 76,  
11. 89, 26. 92, 20.  
curui, 76, 9.

currum, 60, 10.  
currus, 20, 5. 61, 7.  
cursa, 58, 8. 78, 10. 16.  
curfus, 76, 20.  
custodem, 96, 13.  
custodes, 27, 3. 33, 3. 61, 15. 73,  
10. 105, 4. 112, 6. 139, 16.  
custodia, 80, 18.  
custodie, 55, 4.  
custodiam, 119, 9.  
custodiat, 105, 31.  
custodibus, 26, 6. 27, 1. 6. 46, 5.  
54, 16. 57, 10. 60, 8. 139, 10.  
custodiebat, 55, 13.  
custodiendum, 43, 8. 104, 6.  
custodum, 140, 5.  
custos, 14, 7.  
Cycladibus, 20, 1.  
Cyclopem, 129, 6.  
Cygni, 53, 17. 19.  
Cygnus, 33, 8.  
Cyllicas, 37, 8.  
Cyllam, 45, 22.  
Cyniras, 135, 9.  
Cynosiema, 120, 8.  
Cyphius, 75, 1.  
Cyprum, 7, 4. 127, 41

## D.

Dabit, 109, 14.  
Danai, 10, 7. 112, 10.  
Danao, 122, 14.  
Danaum, 10, 6.  
dant, 37, 4.  
Dardani, 69, 9.  
Dardano, 121, 15.  
Dardanum, 10, 8. 102, 11.  
dare, 63, 10. 106, 13.  
darent, 103, 3.  
daret, 50, 21. 62, 11. 76, 10.  
dari, 104, 20.  
dara, 108, 18.  
dare, 112, 25.  
date, 45, 7.  
dati, 92, 17.  
datis, 30, 4.  
dato, 21, 21. 26, 5. 55, 17. 56, 12.  
57, 17. 59, 17. 61, 15. 70, 4. 13.  
89, 17. 99, 2.  
datum, 23, 8. 97, 29. 115, 7.  
datur, 39, 20. 117, 13.  
daturum, 67, 13.  
de, 8, 12. 11, 8. 12, 19. 28, 13. 3.  
28, 18. 30, 9. 15, 35. 13. 39, 4. 9.  
47, 14. 42, 24. 43, 2. 48, 20.  
52, 4. 54, 12. 55, 2. 58, 3. 64, 6.  
67, 12. 71, 6. 8. 83, 7. 87, 4. 88,  
17. 93, 13. 97, 19. 98, 15. 100,  
5. 102, 6. 103, 7. 106, 25. 109,  
3. 122, 2. 132, 9. 135, 28. 136,  
4. 13. 138, 7. 14. 20. 23.  
Deam, 24, 4. 134, 1.  
deberet, 89, 9.  
debiles, 48, 2.  
dibilians, 90, 1.  
debilitati, 89, 20.  
debilitatum, 70, 10.  
debuerat, 36, 6.  
decedere, 55, 23.  
decendentibus, 32, 19.  
decidunt, 90, 16.  
decem, 87, 2. 109, 5. 112, 12. 24.  
decennium, 81, 8.  
decere, 29, 2.  
decernebat, 114, 4.  
decernendo, 39, 10.  
decernentibus, 57, 8.  
decernerent, 9, 22. 106, 15.  
decerneretur, 43, 10.  
decernitur, 13, 1. 33, 15. 39, 24.  
42, 23. 45, 14. 107, 4. 121, 2.  
decernunt, 101, 5.  
decernantur, 97, 30.  
decessum, 71, 3.  
decidisse, 76, 17.  
decidit, 78, 8.  
decidunt, 109, 33. 111, 18.  
decimam, 63, 11.  
declarari, 16, 5.  
declaratum, 21, 2.  
declinatur, 77, 21.  
declinante, 57, 1.  
decora, 14, 3.  
decore, 74, 5.  
decori, 4, 8.  
decrepitus, 79, 12.  
decretis, 41, 9.  
decreto, 83, 11.  
decretum, 73, 17. 75, 6. 106, 24.  
117, 1.  
decreverat, 50, 9. 87, 8.  
decreverit, 85, 2.  
decrevit, 82, 14.  
decuisse, 81, 6.  
decursum, 40, 13.  
decus, 49, 15. 79, 7.  
decussa, 56, 15.  
dedecore, 72, 11.  
dederat, 61, 19. 64, 15.  
dedisse, 84, 8.  
deditionem, 38, 8.  
deduceret, 64, 16.  
deduci, 75, 9. 112, 24.  
deducit, 9, 6. 25, 8. 64, 14. 102,  
12. 112, 6. 120, 14.  
deduciam, 69, 8.  
deducias, 121, 12.  
deductis, 54, 9.  
deducunt, 4, 2.  
deducuntur, 59, 18.  
deduxit, 80, 9.  
defatigatam, 80, 9.  
defendere, 50, 15.  
defenderent, 8, 7. 89, 6. 90, 14.  
defendi, 38, 2.  
defendisset, 125, 7.  
defensarent, 100, 1.  
defensaretur, 26, 8.  
defensas, 8, 2.  
defensoribus, 115, 10.  
defensu, 48, 14.  
defessum, 81, 9.

A 23

deficere.

# INDEX VOCABULORUM

- deficere, 80. 27.  
 deficiente, 100. 16.  
 deficientibus, 82. 12.  
 definiunt, 59. 5.  
 defletere, 124. 2.  
 deflent, 93. 1.  
 deflentibus, 71, 4. 87, 1. 94.  
 27.  
 deflentur, 8. 2.  
 deformata, 79. 9.  
 deformatum, 72. 3.  
 defuere, 104. 18.  
 defunctorum, 42, 14. 130. 4.  
 degat, 80. 26.  
 degeant, 6. 1.  
 degere, 46. 9.  
 degeret, 49. 19. 98, 11.  
 dehoneftamentum, 72. 7.  
 dehoneftare, 63. 5.  
 Dei, 46, 10. 13.  
 Deidamia, 96. 8.  
 dejecta, 119. 7.  
 dejectum, 97. 34.  
 deicere, 99. 18.  
 deicit, 58, 21. 78, 13. 83. 14.  
 Dein, 8, 13. 12. 28. 13. 13. 14. 7.  
 16. 4. 17. 4. 22. 2. 23. 10. 25.  
 8. 26. 11. 27. 7. 28. 26. 29. 23.  
 33. 2. 35. 8. 36. 15. 37. 9. 38. 11.  
 39. 9. 42. 22. 46. 2. 48. 10. 49.  
 10. 50. 13. 53. 5. 54. 19. 55. 17.  
 56. 15. 58. 18. 60. 10. 61. 11. 63.  
 15. 64. 9. 67. 14. 68. 13. 69. 13.  
 70. 13. 71. 16. 72. 10. 73. 8. 75.  
 4. 76. 10. 77. 19. 78. 17. 79. 2.  
 80. 27. 82. 1. 85. 6. 86. 12. 87.  
 8. 8. 3. 90. 8. 93. 3. 94. 2. 95.  
 2. 96. 10. 97. 14. 98. 22. 99. 6.  
 100. 12. 102. 14. 104. 11. 106.  
 28. 108. 10. 109. 2. 111. 20.  
 112. 13. 113. 5. 7. 114. 12. 115.  
 2. 116. 7. 117. 11. 119. 17. 121.  
 11. 123. 2. 126. 11. 127. 8. 128.  
 2. 129. 8. 132. 6. 134. 9. 135.  
 17. 136. 8. 137. 3. 138. 12. 139.  
 15. 140. 14.  
 deinceps, 10. 8. 13. 9.  
 deinde, 9. 19. 10. 1. 11. 5. 12. 13.  
 14. 13. 13. 4. 10. 16. 14. 7. 28.  
 24. 29. 13. 28. 31. 18. 39. 4. 20.  
 43. 3. 46. 5. 47. 16. 74. 4. 78.  
 6. 80. 29. 84. 10. 116. 6.  
 Dejopite, 69. 23.  
 Deiphobo, 11. 15. 56. 3. 93.  
 15.  
 Deiphobum, 68. 17. 70. 16.  
 116. 4.  
 Deiphobus, 93. 18. 94. 10. 99. 5.  
 101. 6.  
 delapsus, 7. 5.  
 delata, 136. 8.  
 delectaretur, 82. 10.  
 delectus, 17. 4.  
 delegere, 31. 14.  
 deleta, 64. 18.  
 deletum, 87. 19. 90. 3.  
 delens, 61. 19. 88. 12.  
 deliberandi, 109. 16.  
 deliberantibus, 24. 16.  
 deliberare, 63. 16.  
 deliberatio, 106. 11.  
 delicta, 34. 2.  
 delicti, 81. 18.  
 deligendum, 16. 5.  
 delegit, 90. 11.  
 deligitur, 13. 4.  
 deligunt, 33. 3.  
 Delphis, 138. 10. 17.  
 Delphos, 137. 3. 9. 138. 8.  
 delubra, 84. 3. 105. 13.  
 delubri, 98. 14.  
 Demophoon, 15. 5. 117. 15.  
 125. 8.  
 demum, 42. 7. 57. 2. 8. 84. 3.  
 106. 10.  
 denique, 41. 14. 94. 12. 99. 21.  
 101. 4. 104. 12. 105. 18. 106.  
 8.  
 densatis, 55. 17.  
 densitur, 68. 23.  
 denubit, 132. 11.  
 denuntiat, 119. 9.  
 denuntiata, 84. 5.  
 denuperat, 126. 19.  
 denupta, 2. 6. 37. 11. 125.  
 2.  
 Deo, 21. 10. 111. 1. 120. 9.  
 Deorum, 45. 3. 64. 5. 80. 8. 84.  
 3. 98. 14. 105. 23. 109. 11. 116.  
 1. 11. 134. 5.  
 Deos, 31. 22. 41. 9. 80. 21. 110.  
 9. 111. 2.  
 depellendum, 99. 19.  
 dependebat, 78. 2.  
 deperibat, 129. 10.  
 deponendi, 101. 10.  
 deponere, 54. 13.  
 deponit, 100. 4.  
 deponunt, 36. 3. 121. 4.  
 depopulatur, 46. 2.  
 depradati, 36. 17.  
 deprecabantur, 29. 21.  
 deprecandi, 79. 12.  
 deprecando, 67. 29.  
 deprecantibus, 80. 23.  
 deprecantes, 32. 2. 106. 5.  
 deprecantur, 96. 15.  
 deprecarentur, 64. 4.  
 deprecaretur, 12. 3. 106. 21.  
 deprecari, 49. 18. 62. 10.  
 deprecati, 100. 7.  
 deprecatur, 30. 3. 98. 10.  
 deprecatus, 46. 13.  
 deprecor, 80. 17.  
 depressa, 104. 17.  
 depressus, 80. 16.  
 derelictus, 106. 19.  
 derelictos, 8. 18.  
 descenderant, 107. 10.  
 descendere, 126. 9.  
 descenderet, 36. 2.  
 descivisse, 66. 15.  
 deferere, 98. 13.  
 desertum, 11. 10.  
 deserturos, 16. 2.  
 deservere, 47. 9.  
 deservente, 112. 21.  
 deservissim, 50. 25.  
 deserunt, 98. 3.  
 deservantque, 106. 22.  
 desiderio, 63. 8. 67. 10. 22. 71.  
 6. 135. 1. 139. 1.  
 desiderum, 12. 1. 29. 25. 67. 26.  
 81. 10. 117. 14. 119. 13.  
 designant, 16. 7.  
 desiliens, 97. 34.  
 desili t, 90. 20.  
 desiliunt, 70. 6.  
 desolentem, 102. 6.  
 desolent, 29. 14. 34. 1.  
 desolatis, 92. 15.  
 despectantes, 74. 10. 79. 14.  
 despecti, 108. 14.  
 despectui, 81. 9.  
 desperatio, 92. 8.  
 desperatione, 38. 3.  
 desperationis, 88. 12.  
 despondit, 128. 8.  
 desponsa, 138. 15.  
 desponsa, 95. 14.  
 desponsum, 22. 9.  
 deservisset, 111. 14.  
 destinant, 16. 12.  
 destinantur, 117. 7.  
 destinata, 66. 11.  
 destinatum, 78. 3.  
 destinaverant, 9. 16. 147. 11.  
 destitit, 95. 4. 118. 12. 127. 10.  
 destruxit, 114. 13.  
 destruendorum, 114. 3.  
 desuper, 36. 4. 69. 16. 72. 5. 74.  
 4. 76. 13. 99. 19. 114. 3.  
 detent, 73. 11.  
 deterrere, 93. 13.  
 deterrere, 98. 17.  
 deterret, 97. 5.  
 deterruit, 100. 1.  
 detestanda, 81. 25.  
 detestandam, 56. 18.  
 detestationibus, 83. 3.  
 detinerentur, 79. 16.  
 detrahens, 87. 22.  
 detrimento, 24. 1. 27.  
 detrudere, 87. 18.  
 detrudit, 58. 19.  
 deturbat, 121. 9.  
 deturbati, 97. 32.  
 Deucalionis, 2. 3.  
 devenere, 123. 10. 132. 4.  
 devenerit, 129. 5. 11.  
 devenisse, 135. 5.  
 devenisset, 129. 3.  
 devenit, 122. 4. 135. 10.  
 Deum, 47. 8. 83. 12. 113. 10.  
 dextra, 70. 10.  
 dextra, 112. 24.  
 dextram, 84. 8.  
 dextro, 87. 10.  
 dextrum, 49. 4. 99. 7.  
 Dianz, 21. 4. 10. 23. 23. 10.  
 113. 28.  
 dicaturque,

# INDEX VOCABULORUM.

- dicatumque, 113. 28.  
dicebantur, 3: 2. 26: 11. 35. 12.  
40: 7.  
dicebatur, 14. 2.  
dicendi, 42. 5.  
dicere, 8: 19. 104: 12. 127: 11.  
dicerent, 11: 14. 36. 7.  
dicerentur, 9. 20.  
dicebat, 47. 13.  
dicta, 12: 29. 45: 13. 127. 12.  
dicta, 50. 8.  
dictos, 67. 23.  
Dictys, 2: 4. 122. 11.  
die, 9: 5. 10: 2. 12: 5. 24: 16. 25: 7.  
28: 17. 67. 1. 69: 21. 74: 11. 88:  
14. 90: 3. 97: 15. 98: 8. 23. 99:  
3. 112. 25. 138. 11.  
diebus, 4. 4. 6. 12. 7. 2. 9: 7. 23.  
2: 25. 8. 30. 7. 31. 9. 32: 3. 36:  
26. 37: 8. 55: 14. 58: 5. 66. 14.  
74: 8. 87. 9. 93. 4. 121: 4. 123:  
3.  
diei, 28: 8. 70: 8. 71: 2. 74: 12.  
79: 5.  
diem, 63: 7. 66: 8. 71: 2. 74. 9.  
16. 83: 16. 97: 7. 104: 4. 108:  
11. 109. 16.  
dierum, 28: 11. 97: 17.  
dies, 21: 7. 23: 9. 30: 8. 38: 16. 41:  
23. 46. 15. 47: 14. 48: 1. 57: 20.  
58: 4. 63. 12. 67: 11. 21. 71: 17.  
75: 14. 82: 18. 83: 4. 87. 2. 4.  
89: 1. 8. 92: 13. 105: 19. 117: 5.  
131. 5. 138: 12.  
differendos, 11: 14. 43. 25.  
differre, 8: 2. 49: 6. 16.  
differri, 8: 23. 41. 26.  
differt, 104. 4.  
difficultate, 36: 12. 16. 74: 19:  
difficiliter, 78: 6. 134: 10.  
difficultates, 8. 16.  
diffidens, 38. 7.  
diffidentes, 90. 7.  
dignoscere, 98: 18. 104. 3.  
dignum, 3. 4. 88: 14. 96: 6. 97:  
4. 101. 16. 108: 18.  
digreditur, 71. 13.  
digrediuntur, 28: 15. 61. 20.  
digressi, 57. 23.  
Dis, 15: 1. 83: 16. 106. 7.  
dilaceraretur, 109. 9.  
dilananda, 88. 8.  
dalanandos, 75. 11.  
dilanans, 81. 14. 106. 6. 140: 7.  
dilaniatum, 45. 19.  
dilato, 66. 1. 107. 13.  
dilatatum, 45. 15.  
dilectum, 114. 6. 116. 8. 119. 2.  
dilectum, 95: 6. 112. 19.  
diligentissime, 13. 9.  
diluatur, 8. 22.  
dimetiuntur, 74. 3.  
dimicantem, 27: 16. 18. 1.  
dimicantes, 32. 17.  
dimicaturi, 109. 13.  
dimidium, 73: 3. 103. 8.  
dimissa, 113. 23.  
dimisso, 104. 4.  
dimittit, 43. 7.  
dimittit, 12: 15. 24. 47. 5.  
dimittitur, 9: 5. 103. 10.  
dimittuntur, 30. 23.  
dinoscere, 81: 22. 127. 3.  
dinoscere, 130. 4.  
Diomede, 16: 13. 31: 6. 39. 24.  
49: 5. 10. 59. 2. 74: 23. 88. 9.  
91: 11. 93. 12. 98. 10. 106: 28.  
118: 8.  
Diomedes, 74. 6.  
Diomedeam, 36: 14. 39. 14.  
Diomedem, 22: 2. 50: 1. 55: 6.  
91: 2. 97. 15. 120. 4. 124. 8.  
Diomedes, 15. 9. 17. 11. 27. 18.  
30. 28. 35. 13. 39. 18. 47. 10. 57.  
12. 60. 5. 62. 22. 64. 1. 68. 10.  
74. 2. 77. 21. 78. 17. 87. 13.  
97. 9. 103: 5. 109. 3. 12. 110. 5.  
112. 12. 113. 2. 118. 11. 125. 5.  
126: 4.  
Diomedii, 100. 7.  
Diomedis, 13: 4. 55: 12.  
Diorem, 69. 11.  
Diores, 13: 15. 17. 14.  
Diremit, 49. 11.  
dirimitur, 72. 11.  
diripiendarum, 89. 9.  
dirupto, 78. 7.  
discedam, 105. 16.  
discedentes, 119. 12.  
discederent, 120. 27.  
discedit, 33: 7. 67: 11. 128. 7.  
138. 16.  
disceditur, 104. 5. 9. 106. 18.  
discedunt, 12. 12. 16. 15. 30. 12.  
82. 4. 113. 14. 119. 7. 121. 14.  
disceptaret, 103. 4.  
discerni, 102. 10.  
discessere, 79. 6.  
discessit, 10. 1.  
discessum, 14: 13. 111. 5.  
disciplina, 33. 10.  
disco, 78. 12.  
discordiarum, 8: 14. 105: 5. 107.  
3. 113. 25.  
discordias, 30. 13.  
discordiis, 126. 3.  
discrimina, 81. 21.  
discriminibus, 64. 2.  
discriminum, 113. 15.  
discrutatus, 140. 18.  
disjunctis, 139. 7.  
dispalantur, 123. 5.  
disparis, 42. 16.  
dispari, 54. 3.  
dispartiant, 16. 14.  
dispartiens, 15. 11.  
dispartiant, 27. 22. 39. 22. 89.  
11.  
dispereunt, 74. 21.  
dispergitur, 47. 17.  
dispersi, 94. 24.  
disperfos, 59. 3. 61. 23.  
dispertunt, 55. 7.  
duplicuerat, 30. 19.  
disponunt, 57. 24.  
dispositis, 33. 5. 68. 16.  
disseminata, 12. 25.  
disseminatis, 45. 10.  
disseminato, 42. 18.  
disseminatur, 138. 15.  
dissentio, 126. 26.  
dissentionem, 128. 4.  
differabant, 6. 5.  
differente, 106. 3.  
differere, 89: 7. 108: 13.  
differerent, 106. 26.  
differitur, 108. 8.  
differuit, 42. 12. 76. 15. 82. 17.  
104. 13.  
diffimiles, 89. 6.  
diffimili, 56. 16.  
diffimulantes, 110. 5.  
diffimulare, 117. 14.  
diffimulato, 25: 7. 67: 24.  
diffolvere, 61: 13. 91: 6.  
diffolveretur, 113. 16.  
diffolvi, 80. 27.  
diffoluto, 47. 6.  
diffolutum, 94. 1.  
diffolvuntur, 114. 7.  
diffono, 89. 22.  
distinaverat, 48. 20.  
distribuebatur, 118. 3.  
distribuentes, 33. 4.  
distribuerant, 59. 7.  
distributa, 39. 17.  
distributione, 119. 4.  
distributionem, 55: 18. 73: 12.  
distributive, 89. 11.  
distulere, 74. 11.  
disturbata, 109. 23.  
dites, 105. 28.  
divellentes, 86. 7.  
divelli, 39: 15. 93. 20.  
diversa, 23: 15. 122: 12. 126.  
26.  
diversi, 83: 14. 89. 14.  
diversis, 17: 7. 20. 13. 50. 24.  
131. 8.  
diverso, 122. 15. 140. 1.  
diversum, 76. 22.  
diu, 31. 3. 15.  
divelli, 12. 3.  
diversa, 39. 3.  
dividenda, 39. 9.  
dividendas, 1. 2.  
dividendum, 2. 1.  
dividia, 15. 15.  
divina, 34: 2. 137: 2.  
divinae, 26. 2.  
divinarum, 109. 18.  
divinas, 15. 1.  
divinis, 28. 13.  
divinitus, 24. 19. 50. 4. 83. 6. 96.  
17. 102. 2. 137. 7.  
divinum, 23. 16. 138. 21.  
diviserat, 93. 4.  
divisi, 89. 2.  
divisione, 3. 1. 66. 11.  
divisus, 49. 4. 39. 21. 66. 5. 135.  
6.

differe,



# INDEX VOCABULORUM.

divitiae, 11. 5.  
diviso, 55. 15.  
divitias, 109. 32.  
divitiis, 36. 15. 45. 22. 81. 11.  
diurnas, 16. 13.  
diutius, 56. 1.  
divulgatus, 6. 4.  
divum, 83. 11.  
dixerat, 45. 10. 80. 4. 98. 22.  
dixerit, 100. 10.  
diximus, 35. 5. 63. 6.  
dixisse, 12. 9.  
docent, 29. 1. 43. 2. 61. 4. 105. 26. 111. 20.  
docere, 62. 18. 108. 13.  
docerentur, 44. 5.  
docet, 62. 5.  
docti, 30. 9. 48. 22.  
doctus, 29. 24. 46. 2. 96. 10. 98. 19.  
docuimus, 21. 3. 39. 12. 46. 8. 116. 5.  
documenta, 39. 6.  
documentis, 47. 1.  
doendam, 41. 19.  
dolens, 69. 14. 83. 11. 138. 5.  
dolere, 94. 28.  
dolerent, 9. 9.  
doleret, 80. 2.  
dolo, 47. 11. 68. 2. 94. 10.  
Dolonem, 55. 9.  
dolor, 77. 11. 79. 8. 92. 7. 117. 2.  
dolore, 29. 5. 31. 14. 39. 15. 71. 9. 81. 16. 119. 8. 127. 14. 136. 11. 137. 13. 140. 5.  
dolorem, 97. 1. 99. 7. 112. 4.  
dolores, 35. 14.  
dolori, 30. 6. 34. 16. 80. 29. 81. 24. 105. 1.  
doloribus, 29. 20.  
doloris, 29. 22. 76. 8. 96. 6.  
dolos, 12. 17.  
dolum, 76. 5. 93. 17.  
domi, 8. 10. 40. 1. 85. 2. 119. 18. 120. 11. 132. 8. 140. 15.  
domibus, 84. 5.  
domini, 8. 2. 34. 11. 85. 6. 110. 8.  
dominum, 38. 15. 67. 29.  
dominus, 66. 11.  
domo, 5. 1. 11. 8. 62. 13. 81. 20. 137. 11.  
domos, 115. 8. 117. 5.  
domuitionem, 22. 6. 50. 19.  
domum, 4. 10. 6. 2. 4. 7. 7. 9. 6. 10. 1. 11. 10. 12. 9. 24. 10. 28. 15. 26. 33. 6. 38. 3. 40. 3. 41. 18. 44. 12. 45. 11. 47. 13. 87. 7. 103. 7. 111. 5. 115. 14. 116. 3. 132. 5. 13. 133. 11. 135. 2. 17. 138. 22.  
domus, 44. 4. 105. 28. 106. 19. 139. 9.  
dona, 38. 10. 110. 10.  
donat, 78. 12. 85. 10.  
donati, 29. 29.  
donatos, 29. 10.

donatus, 131. 6.  
donis, 20. 11. 30. 4. 37. 7. 44. 46. 12. 59. 18. 120. 15. 132. 9.  
donum, 78. 18. 79. 4. 103. 11. 111. 21. 112. 1. 113. 20. 114. 1.  
Doryclum, 70. 2.  
doti, 63. 11.  
duabus, 8. 8. 128. 9. 131. 6.  
duarum, 59. 25.  
duas, 15. 13. 27. 22. 113. 5.  
dubitacionem, 24. 2.  
dnbiratum, 120. 2.  
dubium, 59. 23. 66. 10. 68. 18. 80. 12.  
duce, 9. 27. 61. 10. 48. 18. 77. 4. 88. 21. 93. 17. 135. 29.  
ducem, 99. 26.  
ducere, 124. 6.  
ducerent, 101. 6.  
duces, 16. 11. 20. 15. 21. 14. 24. 23. 25. 8. 9. 27. 2. 15. 30. 29. 31. 13. 29. 2. 42. 1. 48. 1. 49. 2. 50. 13. 54. 17. 55. 4. 59. 19. 61. 3. 11. 62. 15. 64. 13. 66. 4. 68. 22. 71. 23. 90. 2. 94. 11. 22. 97. 7. 20. 24. 107. 2. 13. 108. 11. 112. 12. 115. 5. 119. 16. 120. 14. 121. 1.  
duci, 99. 2.  
ducibus, 21. 10. 28. 10. 31. 18. 13. 14. 39. 5. 41. 5. 49. 4. 54. 9. 55. 23. 59. 11. 15. 64. 11. 67. 33. 69. 20. 70. 20. 22. 74. 8. 79. 2. 80. 6. 82. 2. 87. 15. 94. 28. 96. 15. 99. 27. 111. 19. 118. 4. 120. 17. 121. 9.  
ducis, 34. 2. 36. 7. 72. 10. 77. 3. 90. 9. 93. 8. 117. 17. 120. 1.  
ducitur, 89. 19.  
ductore, 136. 1.  
ductu, 33. 6.  
ductus, 98. 12.  
ducum, 34. 16. 55. 19. 73. 14. 112. 20.  
ducunt, 40. 1.  
dudum, 61. 1.  
Dulichio, 18. 2.  
dum, 12. 24. 30. 27. 42. 4. 55. 11. 57. 10. 72. 2. 80. 26. 84. 5. 133. 2.  
duo, 8. 13. 32. 15. 35. 3. 43. 18. 43. 1. 44. 1. 63. 2. 69. 22. 87. 13. 105. 8.  
duobus, 57. 7. 136. 15.  
duodecim, 74. 23.  
duos, 55. 6. 105. 8. 133. 5.  
duplicatis, 20. 12.  
duplici, 78. 9. 11.  
durius, 104. 14.  
dux, 32. 1. 49. 6. 50. 22. 58. 7. 59. 14. 75. 1. 90. 21. 92. 14. 99. 2. 20. 132. 2.  
duxerant, 42. 14.  
duxit, 88. 20.  
Dymanti, 54. 1.  
Dymantis, 94. 19.

## E.

E, 43. 13. 44. 14. 57. 10. 59. 2. 61. 6. 76. 13. 106. 15. 116. 10. 121. 8. 136. 10. 140. 1.  
ca, 4. 1. 4. 7. 2. 8. 10. 13. 9. 13. 11. 8. 12. 6. 13. 8. 22. 9. 27. 8. 12. 28. 15. 29. 5. 24. 30. 24. 32. 11. 13. 35. 11. 42. 20. 43. 2. 44. 5. 7. 48. 7. 20. 49. 9. 55. 20. 56. 15. 59. 10. 59. 5. 23. 63. 15. 16. 64. 2. 66. 6. 7. 18. 68. 5. 18. 22. 74. 24. 77. 7. 79. 8. 80. 4. 83. 10. 88. 10. 91. 8. 97. 4. 104. 12. 105. 12. 108. 6. 13. 122. 12. 17. 124. 2. 6. 126. 6. 13. 16. 135. 5. 12. 16. 20. 138. 19.  
eadem, 7. 6. 34. 12. 75. 8. 82. 2. 89. 14. 98. 22. 102. 9. 109. 10. 111. 6. 113. 7.  
eaim, 3. 2. 10. 2. 11. 1. 15. 17. 18. 5. 20. 6. 21. 11. 22. 11. 24. 18. 36. 12. 40. 6. 43. 16. 20. 45. 19. 83. 2. 88. 9. 105. 14. 111. 22. 115. 5. 120. 7. 126. 1. 133. 4. 6. 136. 17.  
eandem, 40. 3. 41. 7. 83. 5. 120. 17.  
eas, 20. 1. 33. 16. 45. 22.  
ecce, 23. 9.  
Echemon, 91. 9.  
Echinadibus, 18. 2. 71. 24. 132. 1.  
edi, 39. 1.  
edito, 68. 3.  
edidi, 122. 18.  
editisse, 84. 2.  
edifferet, 48. 4.  
edit, 112. 4. 125. 3. 140. 17.  
edita, 127. 13.  
edito, 68. 4. 113. 8.  
editum, 84. 6. 107. 14. 136. 5.  
editur, 107. 8. 137. 2.  
editus, 76. 16.  
edolus, 70. 19. 135. 3. 139. 16.  
educere, 132. 5.  
educaverat, 3. 5. 139. 13.  
educit, 58. 8. 63. 3. 97. 26.  
educta, 72. 12.  
educto, 57. 5.  
edunt, 106. 3.  
Eetione, 37. 9.  
Eetionis, 39. 11.  
effecere, 27. 27. 32. 18.  
effectam, 95. 16.  
effectos, 104. 15.  
effectu, 74. 15.  
effectum, 49. 22. 106. 8.  
effeminati, 61. 17.  
efferre, 97. 12. 113. 9.  
effert, 94. 13.  
efficit, 64. 16.  
efficiunt, 49. 26.  
effugii,

# INDEX VOCABULORUM.

- effugii, 38, 3.  
 effusi, 48, 25, 59, 9, 71, 20.  
 effusus, 67, 7.  
 egere, 59, 28, 67, 34.  
 egestate, 20, 6.  
 ego, 13, 7, 40, 9, 83, 8, 105, 16.  
 122, 11, 135, 26.  
 egredere, 55, 10, 93, 12.  
 egredi, 26, 6, 11, 32, 7, 9, 50, 22.  
 egrediendi, 29, 15.  
 egreditur, 110, 9.  
 egrediuntur, 90, 13.  
 egregia, 39, 20.  
 egregiam, 59, 22.  
 egregie, 44, 8.  
 egregii, 49, 23.  
 egregis, 41, 5, 49, 21, 59, 19, 13.  
 61, 1, 119, 3, 18.  
 egregio, 94, 32.  
 egregius, 59, 14, 69, 19, 99, 20.  
 egressa, 114, 1.  
 egressi, 43, 13, 71, 20.  
 egresso, 98, 23.  
 egressus, 48, 12, 97, 15, 99, 27,  
 140, 7.  
 ei, 6, 2, 12, 9, 24, 10, 25, 7, 27,  
 18, 28, 23, 16, 8, 38, 9, 63, 14,  
 77, 18, 78, 16, 83, 1, 89, 4, 100,  
 13, 102, 12, 106, 17, 22, 111, 7,  
 119, 6, 120, 10, 16, 128, 2, 133,  
 7, 135, 13, 136, 4, 139, 9.  
 eiectionis, 83, 3.  
 Ejone, 60, 1.  
 eis, 30, 24, 29, 33, 3, 38, 19, 108,  
 18.  
 ejus, 2, 3, 4, 5, 7, 5, 1, 2, 7, 7, 8,  
 19, 12, 3, 4, 28, 29, 14, 7, 15, 1,  
 15, 17, 18, 2, 24, 4, 5, 26, 1, 6,  
 27, 17, 28, 2, 30, 2, 30, 14, 31,  
 4, 10, 14, 15, 18, 32, 15, 33, 20,  
 34, 6, 11, 55, 2, 8, 36, 7, 10, 13,  
 39, 18, 40, 7, 41, 2, 20, 41, 11,  
 45, 11, 20, 46, 11, 15, 7, 2, 10,  
 49, 17, 50, 6, 53, 2, 54, 17, 56,  
 10, 57, 15, 59, 24, 60, 3, 61, 1,  
 62, 10, 66, 16, 19, 67, 9, 29, 69,  
 12, 70, 18, 20, 71, 6, 74, 1, 77,  
 13, 78, 2, 8, 14, 79, 16, 81, 18,  
 27, 82, 5, 7, 12, 23, 83, 8, 85, 1,  
 87, 7, 90, 22, 93, 1, 94, 16, 94,  
 18, 96, 14, 97, 11, 17, 101, 4,  
 102, 3, 8, 12, 103, 7, 9, 105, 9,  
 11, 108, 17, 110, 6, 111, 8, 25,  
 113, 10, 18, 114, 7, 117, 14, 17,  
 118, 12, 121, 4, 122, 11, 19, 125,  
 8, 126, 4, 127, 1, 129, 9, 132,  
 9, 133, 9, 134, 2, 8, 135, 8, 24,  
 28, 136, 13, 137, 11, 238, 3, 17,  
 23, 25, 139, 5, 6, 15.  
 ejusdem, 39, 14, 122, 16, 139, 3.  
 ejusmodi, 8, 23, 81, 12, 134, 11.  
 eapū, 42, 16.  
 elato, 115, 8, 124, 2.  
 elatus, 27, 16, 140, 5.  
 electi, 43, 1, 179, 4.  
 electus, 39, 28.  
 Electrum, 10, 7, 102, 11.  
 electum, 63, 15.  
 elegisset, 103, 9.  
 Elephenor, 17, 10.  
 Elephenoris, 129, 9.  
 Elide, 18, 1.  
 elig, 90, 4.  
 eloqui, 48, 10.  
 eluendum, 81, 17.  
 elucum, 73, 8.  
 ementito, 22, 12.  
 emerit, 104, 18.  
 eminus, 59, 21, 68, 12, 99, 22.  
 emissa, 24, 2.  
 emittit, 140, 10.  
 enim, 9, 1, 10, 6, 29, 11, 41, 11,  
 44, 12, 48, 4, 80, 18, 81, 19,  
 105, 8.  
 enilus, 123, 9.  
 eniteretur, 108, 6.  
 enititur, 72, 5.  
 enumerationem, 63, 8.  
 enumeratis, 135, 18.  
 eo, 2, 6, 6, 13, 9, 1, 5, 11, 2, 13, 6,  
 14, 5, 6, 17, 7, 21, 5, 24, 13, 21,  
 25, 7, 27, 14, 18, 29, 16, 30, 9,  
 12, 31, 13, 35, 7, 36, 1, 8, 37, 4,  
 10, 38, 10, 40, 7, 46, 4, 59, 9,  
 21, 63, 3, 9, 64, 3, 67, 16, 30,  
 68, 23, 69, 21, 22, 71, 7, 74, 11,  
 81, 7, 82, 16, 84, 1, 12, 85, 14,  
 86, 5, 89, 8, 90, 3, 9, 93, 20,  
 96, 5, 97, 1, 99, 23, 102, 10, 12,  
 13, 106, 3, 112, 9, 113, 3, 116, 1,  
 119, 10, 125, 3, 127, 2, 10,  
 11, 135, 2, 27, 28, 136, 3, 6, 139,  
 2, 3, 140, 11, 22.  
 eodem, 21, 1, 37, 6, 39, 4, 61, 25,  
 74, 22, 95, 2, 101, 1, 110, 12,  
 134, 2, 137, 7, 138, 27.  
 eorum, 8, 2, 13, 7, 25, 5, 29, 8,  
 30, 28, 34, 5, 37, 7, 38, 1, 5, 7,  
 40, 11, 43, 11, 19, 50, 3, 11, 23,  
 55, 8, 61, 15, 63, 8, 64, 5, 68, 1,  
 79, 2, 4, 81, 10, 17, 91, 15, 92,  
 17, 93, 16, 97, 19, 98, 21, 99,  
 17, 100, 10, 105, 6, 108, 7, 110,  
 8, 111, 13, 118, 10, 16, 119, 19,  
 121, 8, 125, 9, 126, 14, 129, 7,  
 134, 3.  
 eos, 3, 5, 7, 4, 3, 8, 6, 9, 11, 12, 18,  
 24, 13, 10, 12, 15, 6, 26, 7, 27,  
 6, 30, 3, 32, 18, 33, 10, 39, 8,  
 42, 7, 46, 14, 55, 7, 56, 10, 60,  
 9, 61, 3, 63, 7, 68, 21, 57, 9, 77,  
 20, 88, 19, 89, 6, 98, 17, 99,  
 21, 100, 11, 103, 11, 10, 21,  
 109, 6, 8, 111, 14, 115, 7, 121, 5,  
 124, 1, 6.  
 eisdem, 87, 4.  
 Epeus, 20, 1.  
 Epios, 59, 26, 66, 9, 74, 1.  
 Epitrophus, 13, 14, 17, 14, 52, 2.  
 Epium, 112, 11.  
 epulas, 64, 14, 97, 10, 104, 5,  
 134, 1.  
 epulatum, 120, 14.  
 epulis, 4, 3, 92, 5, 107, 4, 132, 6.  
 equi, 16, 16, 20, 4.  
 equis, 68, 7, 76, 10, 77, 20, 83,  
 18, 91, 5.  
 equitatus, 20, 7.  
 equites, 87, 11, 14.  
 equitibus, 68, 7.  
 equitum, 87, 20, 21.  
 equo, 87, 21.  
 equos, 61, 1, 18, 68, 9.  
 equum, 6, 5, 113, 26, 114, 9, 14,  
 112, 1.  
 equus, 113, 17.  
 erant, 3, 2, 4, 8, 6, 2, 7, 2, 17, 7,  
 18, 5, 24, 13, 28, 5, 36, 9, 42,  
 20, 43, 2, 46, 4, 61, 27, 63, 12,  
 66, 7, 67, 3, 71, 10, 75, 9, 76,  
 7, 85, 15, 87, 17, 93, 7, 99, 21,  
 101, 6, 102, 5, 107, 8, 12, 111,  
 3, 23, 112, 7, 113, 6, 14, 19, 126,  
 24, 128, 2, 132, 1, 8, 137, 1, 4,  
 138, 9, 139, 9.  
 erat, 2, 6, 4, 12, 21, 5, 22, 9, 23,  
 7, 8, 26, 7, 29, 30, 31, 12, 32, 6,  
 13, 33, 12, 35, 1, 37, 11, 40, 1,  
 55, 7, 57, 25, 63, 2, 67, 26, 31,  
 71, 3, 72, 13, 73, 15, 76, 15, 77,  
 19, 79, 5, 81, 5, 85, 2, 86, 11,  
 105, 18, 106, 23, 107, 7, 111, 7,  
 116, 4, 127, 13, 137, 7, 138, 15,  
 18, 139, 15.  
 creptum, 23, 12, 69, 13, 125, 4.  
 crexere, 17, 23.  
 erga, 12, 29, 49, 22, 101, 15, 122,  
 9.  
 ergo, 83, 6.  
 Erichthonium, 102, 12.  
 erigit, 82, 9.  
 erigitur, 43, 4.  
 Erigone, 127, 13.  
 Erigonem, 125, 3.  
 erigunt, 73, 8.  
 eripere, 81, 16, 94, 14, 99, 11.  
 eripienda, 136, 12.  
 eripit, 110, 2.  
 eripiunt, 58, 22.  
 eripuit, 105, 22.  
 erit, 105, 30.  
 erroris, 129, 3.  
 eruendam, 42, 1.  
 equissent, 16, 2.  
 erumpit, 51, 2.  
 erumpunt, 74, 17.  
 erunt, 41, 16, 44, 12.  
 eruptione, 59, 1.  
 eruptionem, 54, 17, 58, 6,  
 erutus, 43, 19.  
 esse, 10, 7, 30, 10, 35, 7, 40, 14,  
 48, 5, 13, 49, 15, 62, 19, 63, 10,  
 17, 64, 5, 67, 33, 81, 24, 83, 13,  
 96, 16, 97, 1, 108, 5, 17, 18, 112,  
 1, 137, 4, 138, 10, 140, 4, 17.  
 effem, 50, 20.  
 essent, 9, 14, 12, 6, 14, 22, 11,  
 26, 1, 28, 23, 29, 1, 24, 63, 6,  
 82, 3, 89, 7, 100, 9, 104, 3,  
 108, 8, 13, 110, 5, 112, 2, 118,  
 17, 119, 11, 135, 2.  
 B b effect,

# INDEX VOCABULORUM.

effat, 8: 14. 9: 17. 10: 3. 11. 8. 24.  
 17. 50. 13. 57. 8. 57. 20. 68.  
 4. 81. 9. 82. 7. 84. 8. 88. 7.  
 10. 92. 18. 97. 2. 6. 103. 3. 106.  
 14. 108. 1. 4. 119. 9. 128. 5.  
 135. 13. 137. 11. 140. 16. 19  
 eff, 8: 3. 9. 11. 12. 5. 14. 24. 13. 4.  
 15. 1. 9. 20. 14. 21. 7. 24. 12.  
 21. 26. 3. 7. 27. 2. 28. 8. 14. 30.  
 16. 31. 2. 33. 6. 36. 10. 39. 17.  
 40. 13. 41. 4. 8. 11. 17. 18. 24.  
 42. 4. 9. 12. 43. 5. 25. 44. 8.  
 45. 4. 7. 46. 6. 47. 19. 49. 7. 50.  
 5. 22. 56. 15. 57. 4. 59. 15. 17.  
 68. 7. 23. 24. 69. 18. 70. 6. 72.  
 4. 7. 73. 6. 75. 3. 77. 11. 78. 7.  
 80. 18. 19. 21. 81. 4. 82. 2. 15.  
 22. 83. 6. 85. 9. 86. 1. 87. 22.  
 88. 9. 89. 22. 90. 3. 6. 17. 25.  
 91. 15. 29. 92. 7. 93. 18. 94. 4.  
 8. 27. 95. 6. 97. 8. 98. 12. 99.  
 2. 15. 100. 3. 101. 11. 102. 5.  
 103. 9. 104. 12. 105. 3. 20. 27.  
 30. 106. 11. 28. 109. 14. 16. 22.  
 112. 19. 113. 23. 114. 8. 13. 121.  
 2. 122. 7. 123. 8. 9. 127. 8.  
 128. 9. 129. 10. 135. 3. 136. 5.  
 138. 15. 140. 22.  
 effus, 83. 4.  
 eff, 2. 4. 5. 6. 4. 4. 5. 2. 6. 5. 13. 15.  
 7. 1. 8. 14. 19. 9. 5. 10. 4. 6. 7. 8.  
 11. 2. 5. 13. 12. 6. 13. 3. 6. 9. 11.  
 13. 14. 14. 1. 2. 4. 5. 6. 8. 10. 11.  
 15. 2. 3. 16. 8. 9. 13. 17. 11. 14.  
 18. 1. 2. 19. 1. 2. 4. 5. 22. 2. 11.  
 23. 8. 10. 11. 24. 3. 11. 13. 17. 25.  
 6. 26. 12. 11. 27. 1. 17. 20. 20.  
 28. 7. 20. 23. 29. 7. 15. 23. 27.  
 28. 30. 5. 14. 20. 31. 6. 12. 20.  
 32. 10. 16. 17. 33. 13. 14. 34.  
 4. 7. 8. 15. 35. 13. 14. 36. 8. 11.  
 13. 15. 38. 5. 39. 9. 48. 40. 5. 11.  
 41. 1. 10. 12. 29. 43. 26. 44. 4.  
 17. 45. 6. 8. 46. 10. 47. 8. 9. 12.  
 48. 1. 18. 49. 6. 10. 50. 3. 16.  
 22. 52. 2. 4. 53. 3. 5. 54. 8. 15.  
 16. 55. 5. 16. 21. 56. 9. 57. 22.  
 59. 3. 9. 13. 21. 60. 9. 61. 1. 7.  
 12. 18. 62. 9. 18. 63. 13. 64. 1.  
 3. 13. 66. 5. 11. 18. 67. 6. 7. 8.  
 26. 68. 1. 2. 7. 17. 24. 69. 3. 21.  
 70. 1. 2. 9. 24. 71. 2. 7. 17. 21.  
 24. 72. 9. 11. 74. 2. 5. 6. 7. 13.  
 20. 21. 24. 75. 2. 76. 1. 5. 15.  
 77. 1. 10. 12. 28. 79. 2. 11. 80. 3.  
 82. 15. 21. 84. 4. 85. 10. 86. 5.  
 87. 1. 12. 14. 15. 17. 88. 18. 89. 2.  
 7. 16. 18. 25. 90. 5. 18. 26. 91.  
 7. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 92. 8. 14.  
 22. 93. 4. 9. 11. 94. 3. 21. 22.  
 31. 95. 7. 16. 96. 11. 97. 18. 34.  
 98. 10. 99. 25. 100. 3. 9. 10.  
 102. 14. 16. 104. 20. 105. 16.  
 21. 106. 19. 27. 28. 108. 14.  
 111. 12. 112. 18. 24. 115. 14.  
 117. 5. 121. 6. 123. 4. 7. 8.  
 125. 7. 126. 16. 20. 21. 127.

6. 131. 2. 134. 3. 8. 135. 1. 136.  
 4. 137. 4. 140. 1.  
 etenim, 8. 21. 29. 8.  
 etiam, 1. 4. 11. 4. 15. 17. 16. 12.  
 29. 4. 32. 14. 38. 10. 39. 13. 42.  
 3. 4. 19. 43. 2. 20. 22. 48. 24.  
 50. 6. 58. 2. 62. 4. 10. 63. 6.  
 10. 64. 4. 67. 6. 69. 6. 8. 71.  
 24. 73. 3. 74. 12. 24. 75. 1. 9.  
 76. 17. 77. 3. 81. 12. 23. 27.  
 82. 12. 84. 13. 85. 9. 86. 10.  
 88. 5. 17. 89. 16. 92. 19. 93. 13.  
 95. 15. 96. 5. 98. 7. 104. 16.  
 105. 9. 24. 30. 32. 109. 14. 111.  
 20. 112. 9. 118. 19. 127. 5.  
 128. 5. 133. 9. 135. 28. 140.  
 4.  
 etiamnunc, 97. 18. 119. 1.  
 etiamtum, 71. 21. 94. 6.  
 ethi, 6. 6. 29. 5. 64. 2.  
 evadere, 123. 9.  
 evade, et, 117. 6.  
 evadunt, 8. 9.  
 Evæmonis, 14. 1.  
 Evander, 74. 24. 99. 13.  
 evaserant, 27. 5. 99. 17. 122. 8.  
 125. 9.  
 Eubœi, 17. 19.  
 Eubœam, 123. 10.  
 evenerat, 64. 18. 117. 17.  
 evenere, 122. 17.  
 evenisse, 40. 6.  
 evenisset, 31. 4.  
 eventum, 27. 17. 56. 14.  
 eventum, 27. 21.  
 everſa, 83. 6. 89. 4. 99. 23. 101.  
 15.  
 everſa, 50. 21.  
 everſio, 66. 18.  
 everſionem, 8. 12. 102. 3.  
 everſum, 6. 4. 37. 2. 45. 12.  
 evitandos, 74. 15.  
 evitans, 56. 1. 133. 8. 135. 1. 138.  
 23. 139. 11.  
 evitari, 83. 16.  
 eum, 21. 14. 22. 10. 23. 5. 25. 1.  
 27. 28. 28. 1. 24. 26. 29. 2.  
 20. 30. 9. 33. 13. 34. 7. 35. 6.  
 36. 1. 2. 37. 3. 39. 22. 40. 15.  
 41. 19. 42. 9. 44. 6. 45. 11. 46.  
 4. 9. 18. 47. 6. 48. 9. 49. 4. 50.  
 1. 55. 12. 56. 3. 57. 5. 58. 20.  
 21. 59. 11. 26. 60. 8. 62. 3. 6.  
 20. 63. 7. 64. 3. 5. 6. 66. 12. 67.  
 21. 24. 29. 69. 2. 11. 20. 71. 8.  
 72. 4. 11. 76. 5. 77. 4. 78. 13.  
 80. 5. 81. 6. 83. 23. 84. 8. 10. 86.  
 12. 92. 4. 93. 7. 11. 14. 97. 26.  
 100. 6. 102. 1. 5. 106. 20. 28.  
 112. 6. 118. 17. 122. 8. 125. 2.  
 128. 25. 128. 4. 130. 3. 132. 4.  
 137. 7. 138. 13. 139. 16.  
 Eumedis, 55. 9.  
 Eumelus, 14. 10. 18. 5. 55. 25. 77.  
 20. 112. 14.  
 eundem, 43. 8. 56. 5. 76. 21. 88.  
 9. 96. 14. 97. 10.

eunt, 33. 12. 61. 10. 112. 12.  
 evolan, 27. 3. 61. 9. 74. 13.  
 Euphemus, 52. 1. 59. 14.  
 Euphorbi, 72. 4.  
 Euphorbus, 55. 24. 72. 9.  
 Europæ, 3. 7.  
 Europam, 44. 15.  
 Euryalus, 15. 4.  
 Eurypyli, 97. 24.  
 Eurypylo, 29. 16. 98. 2.  
 Eurypylum, 95. 13.  
 Eurypyles, 14. 1. 19. 3. 29. 11.  
 78. 11. 96. 1. 97. 30.  
 Euryſaces, 121. 10.  
 Eutraphates, 14. 7.  
 ex, 1. 3. 2. 1. 5. 3. 7. 4. 7. 9. 6.  
 11. 12. 13. 17. 8. 15. 18. 9. 20.  
 10. 7. 8. 11. 1. 2. 3. 13. 2. 11. 13.  
 13. 15. 14. 1. 2. 15. 2. 3. 4. 5. 6.  
 7. 17. 67. 9. 10. 11. 12. 14. 18.  
 1. 2. 3. 4. 5. 19. 12. 4. 6. 7. 20.  
 1. 13. 22. 5. 23. 2. 26. 2. 27. 11.  
 27. 28. 7. 29. 12. 19. 30. 30. 10.  
 22. 32. 2. 15. 33. 2. 9. 39. 10.  
 18. 43. 22. 44. 15. 45. 1. 3. 16.  
 17. 48. 5. 21. 50. 2. 24. 51. 3.  
 52. 3. 53. 4. 8. 55. 23. 57. 5. 15.  
 60. 8. 61. 21. 69. 6. 11. 14. 17.  
 20. 70. 17. 21. 22. 73. 14. 74.  
 8. 17. 18. 76. 6. 18. 77. 11.  
 78. 1. 79. 15. 85. 8. 86. 10. 87.  
 5. 95. 1. 13. 96. 8. 9. 98. 5. 101.  
 10. 102. 12. 13. 14. 16. 103. 4.  
 10. 4. 20. 107. 5. 7. 10. 11. 20.  
 116. 1. 7. 117. 7. 118. 2. 119. 4.  
 10. 120. 2. 10. 121. 10. 15.  
 122. 18. 124. 6. 125. 3. 126. 13.  
 17. 127. 13. 128. 10. 129. 2.  
 131. 8. 153. 1. 134. 4. 136. 16.  
 138. 7. 22. 27. 139. 3. 12. 140.  
 15.  
 exactis, 68. 3. 87. 9. 121. 3.  
 exactum, 109. 2.  
 exacturum, 119. 9.  
 excidit, 129. 11.  
 exanimaverat, 28. 12.  
 exanime, 82. 3.  
 exanimem, 94. 13. 119. 15.  
 excedere, 70. 17.  
 excellior, 77. 20.  
 excepta, 39. 11.  
 exceptam, 34. 6.  
 exceptio, 21. 1. 97. 3.  
 exceptus, 96. 2. 101. 12. 132. 8.  
 135. 25.  
 excesserit, 136. 11.  
 excidit, 98. 20.  
 excidisse, 6. 9.  
 excidium, 112. 9.  
 excidit, 36. 17.  
 excipit, 90. 10. 114. 1.  
 excipitur, 78. 10.  
 excisam, 63. 3.  
 excisus, 56. 6. 113. 5.  
 exc. furoſque, 77. 2.  
 excisum, 78. 3.  
 excitasse, 104. 14.

exclamat;

# INDEX VOCABULORUM.

- exclamare, 67, 18.  
 excogitavit, 22, 6.  
 excusis, 82, 14.  
 execraretur, 9, 9.  
 execrari, 47, 9.  
 execratione, 9, 23.  
 exemerat, 88, 2.  
 exempli, 41, 10, 43, 21.  
 exemplo, 42, 18, 45, 12, 55, 21, 57, 4, 66, 16, 102, 7.  
 exemplum, 42, 13, 21, 73, 5, 81, 17.  
 exequendum, 108, 17.  
 exercebantur, 89, 14.  
 exercere, 30, 13, 66, 8.  
 exercitationibus, 38, 13.  
 exercitu, 21, 3, 12, 30, 25, 35, 1, 36, 5, 41, 4, 47, 5, 10, 49, 1, 6, 11, 54, 7, 10, 58, 3, 70, 23, 87, 15, 89, 8, 90, 14, 93, 5, 109, 4, 118, 7, 119, 20, 136, 6.  
 exercitui, 16, 12, 120, 12.  
 exercitum, 21, 3, 12, 23, 2, 25, 3, 27, 21, 28, 26, 33, 6, 34, 15, 36, 8, 37, 5, 38, 11, 39, 4, 22, 42, 14, 45, 12, 47, 15, 49, 22, 50, 5, 58, 4, 60, 26, 64, 7, 66, 12, 67, 14, 68, 4, 22, 77, 3, 81, 19, 93, 10, 97, 21, 119, 4, 120, 6, 121, 7.  
 exercitus, 16, 8, 22, 1, 4, 25, 9, 28, 16, 33, 4, 16, 35, 5, 48, 14, 49, 16, 50, 17, 55, 15, 56, 11, 57, 17, 20, 62, 6, 64, 3, 8, 70, 24, 74, 8, 89, 5, 12, 18, 26, 94, 30, 120, 3.  
 exercituum, 17, 3.  
 exercuisse, 103, 2.  
 exertius, 108, 8, 111, 4.  
 exhaustis, 28, 11.  
 exhibebantur, 4, 4.  
 exhibebat, 34, 15.  
 exhibebatur, 35, 1.  
 exhibente, 112, 21.  
 exhibeo, 80, 14.  
 exhiberetur, 94, 14.  
 exhibitam, 46, 16.  
 exhibitis, 4, 3, 130, 3.  
 exigereat, 122, 2.  
 ex quo, 80, 16.  
 exinde, 113, 11, 24.  
 existere, 29, 5, 92, 11.  
 existimans, 140, 7.  
 existimantes, 107, 3, 126, 10.  
 exitialeque, 120, 12, 130, 7.  
 exitio, 47, 18, 48, 18, 83, 8, 99, 10, 107, 15.  
 exitium, 12, 15, 47, 3, 109, 12, 111, 25.  
 exitum, 43, 8, 96, 10, 140, 21.  
 exornat, 134, 8.  
 exornatum, 74, 5.  
 exoritur, 23, 5, 42, 15, 63, 9, 132, 1.  
 extorta, 93, 9, 126, 26, 136, 9.  
 extorto, 86, 12.  
 extortum, 118, 4.  
 exofculantur, 112, 17.  
 exofculari, 93, 19.  
 exofculati, 94, 12.  
 expectandum, 107, 17.  
 expectantibus, 42, 6, 104, 10.  
 expectatione, 90, 21.  
 expedire, 71, 17.  
 expedito, 30, 24.  
 expediunt, 100, 10.  
 expergefacti, 61, 6.  
 experiemini, 45, 3.  
 experiri, 48, 20, 69, 10.  
 experts, 29, 30, 32, 16.  
 expertem, 36, 7.  
 expertes, 28, 17.  
 experti, 105, 8, 118, 17, 123, 5.  
 expertus, 129, 6.  
 expetens, 28, 3.  
 expetentibus, 34, 5.  
 expetere, 21, 12, 48, 10, 81, 27, 102, 4.  
 expirantem, 94, 11.  
 explendum, 43, 17.  
 explorare, 80, 11.  
 expletum, 61, 3.  
 explicitis, 60, 4.  
 exploratis, 12, 23.  
 exploratum, 55, 10, 60, 7, 106, 16, 133, 5.  
 exponam, 13, 10.  
 exponens, 8, 12.  
 exponere, 15, 8, 63, 10.  
 exponerentur, 9, 3.  
 exponi, 85, 8.  
 exponit, 111, 23.  
 exponunt, 45, 14, 111, 19.  
 exposcebat, 66, 2, 94, 29.  
 exposcentibus, 46, 3.  
 exposito, 63, 6.  
 expositante, 118, 4.  
 expositulare, 118, 14.  
 exposuere, 39, 7.  
 exposuimus, 20, 13.  
 expugnare, 37, 11.  
 expugnata, 38, 16.  
 expugnatum, 6, 4.  
 expugnatis, 39, 2.  
 expugnare, 34, 9.  
 expulsi, 121, 9.  
 expulsum, 127, 4, 133, 4.  
 expulsus, 125, 5.  
 ex sanguem, 94, 5.  
 ex sanguem, 58, 14.  
 excindi, 97, 5.  
 excrari, 66, 18, 82, 22.  
 excrari, 67, 31.  
 excratus, 97, 27.  
 excelsis, 70, 11, 116, 5.  
 excelsum, 15, 15.  
 exlequentibus, 55, 19.  
 exlequi, 126, 12.  
 exsistere, 44, 8, 97, 3.  
 exsisteret, 97, 14.  
 extentum, 78, 1.  
 externi, 140, 12.  
 extincta, 59, 12.  
 extincti, 69, 20.  
 extinctis, 61, 14.  
 extinctos, 107, 12.  
 extinctis, 83, 5.  
 extolles, 59, 20.  
 extollere, 71, 13.  
 extollunt, 101, 4.  
 extollere, 71, 13.  
 extollunt, 101, 4.  
 extorquere, 41, 3.  
 extorta, 41, 17.  
 extorum, 109, 22, 110, 2.  
 extrema, 47, 4, 48, 20.  
 extremas, 76, 1.  
 extremum, 44, 9.  
 extra, 58, 19, 67, 22, 70, 5, 78, 9, 83, 3, 108, 1.  
 extrahere, 69, 14.  
 extruere, 4, 6.  
 extruere, 96, 9, 119, 23, 127, 7.  
 extruendum, 96, 5.  
 extruere, 108, 23.  
 extruuntur, 74, 4, 113, 17.  
 extruunt, 95, 2.  
 extulit, 27, 19.  
 exturbare, 90, 24.  
 exulandum, 107, 5.  
 exultatione, 12, 11, 76, 18.  
 exurgendi, 92, 12.

## F.

- F** Abreſſum, 108, 5, 112, 1.  
 fabrica, 112, 11.  
 fabricatis, 66, 6.  
 fabricatorem, 113, 18.  
 fabricatur, 17, 2.  
 fabulari, 46, 3.  
 facem, 84, 1.  
 faceret, 106, 21.  
 facie, 14, 3.  
 faciem, 24, 24, 61, 6, 89, 17.  
 facienda, 82, 14.  
 faciundo, 96, 12.  
 faciendum, 85, 10.  
 facientes, 19, 7.  
 facies, 76, 20.  
 facile, 35, 15, 56, 15, 59, 13, 89, 13, 126, 7.  
 facilius, 46, 11, 62, 21, 113, 20.  
 facinora, 39, 20, 97, 11, 118, 7.  
 facinore, 24, 4, 81, 7.  
 facinoribus, 49, 21, 59, 24, 80, 14, 99, 25, 118, 3.  
 facinoris, 9, 9, 44, 2, 66, 6, 128, 1.  
 facinus, 4, 11, 8, 17, 9, 2, 30, 19, 41, 11, 45, 15, 61, 3, 82, 23, 89, 6, 97, 28, 138, 9, 140, 2.  
 facis, 42, 8.  
 facit, 6, 12, 9, 26, 15, 12, 40, 2, 49, 15, 63, 9.  
 faciunt, 88, 1, 92, 17.  
 facta, 28, 14, 34, 6, 43, 19, 50, 12.  
 B b 2

# INDEX VOCABULORUM.

59, 19, 71, 10, 108, 11.  
*faciam*, 12, 21.  
*faci*, 6, 16, 49, 2.  
*facis*, 92, 3.  
*facto*, 12, 7, 47, 15.  
*factum*, 29, 6, 108, 16, 136, 5.  
*factura*, 89, 7.  
*facturos*, 29, 2, 34, 8.  
*facturam*, 64, 9, 108, 6.  
*factus*, 30, 28, 31, 2, 57, 12, 58, 7.  
 75, 2, 79, 5, 91, 13, 94, 27.  
*facultate*, 17, 5.  
*facultatibus*, 105, 28.  
*falsas*, 12, 8.  
*falsis*, 124, 5.  
*fama*, 6, 3, 12, 25, 47, 1, 77, 8.  
 86, 10, 88, 16, 96, 2, 122, 7.  
 126, 8, 138, 12.  
*famæ*, 79, 7.  
*famam*, 27, 26.  
*familiariter*, 64, 1.  
*familiarium*, 64, 8.  
*famosa*, 102, 3.  
*fas*, 135, 18.  
*fastigii*, 108, 3.  
*fastus*, 85, 6.  
*fasti*, 14, 11.  
*fatale*, 112, 1.  
*fateretur*, 117, 14.  
*fatigabantur*, 50, 4.  
*fatigabatur*, 71, 2.  
*fatigare*, 21, 7.  
*fatigaretur*, 20, 4, 28, 10.  
*fatigatio*, 91, 13.  
*fatigatis*, 8, 9, 47, 17, 60, 8.  
*fatigatum*, 99, 9, 135, 14.  
*fatigatus*, 134, 9.  
*fatum*, 96, 18.  
*faturo*, 21, 10.  
*favilla*, 75, 6, 10.  
*favor*, 78, 4.  
*favore*, 39, 7, 99, 26, 138, 8.  
*favorem*, 64, 12.  
*fecerat*, 22, 13, 79, 8.  
*fecit*, 42, 5, 45, 5, 62, 15, 64, 1.  
 69, 2, 97, 7, 103, 3, 133, 1.  
*felicius*, 78, 6.  
*femur*, 28, 6, 57, 3.  
*fera*, 14, 5.  
*feram*, 105, 20.  
*ferre*, 58, 5, 61, 25, 66, 14, 134, 11.  
 137, 6.  
*ferrebat*, 138, 11.  
*feriendi*, 66, 11.  
*ferire*, 92, 15.  
*ferit*, 70, 17, 94, 20.  
*ferme*, 106, 18.  
*ferox*, 76, 8.  
*ferre*, 89, 5, 92, 4.  
*ferret*, 29, 21.  
*ferro*, 119, 16.  
*ferrum*, 28, 7, 63, 4.  
*fert*, 126, 16.  
*fertur*, 100, 14.  
*ferunt*, 12, 9, 59, 1, 86, 3, 92, 7.  
 95, 11.  
*fessis*, 74, 16.

*fessis*, 115, 2.  
*festinabant*, 66, 13.  
*festinabatur*, 30, 25.  
*festinantibus*, 55, 1, 98, 18, 99.  
 15, 114, 15.  
*festinarent*, 17, 1, 30, 31.  
*festinaret*, 22, 11, 55, 22.  
*festinatione*, 21, 2, 27, 8, 32, 11.  
 91, 4.  
*fidam*, 34, 13.  
*fide*, 44, 4, 103, 7.  
*videbant*, 33, 3.  
*fidei*, 12, 29, 101, 12, 105, 4.  
*fideles*, 34, 11.  
*fidelis*, 46, 18.  
*fidem*, 11, 7, 22, 13, 31, 21, 37, 4.  
 38, 14, 39, 22, 55, 12, 61, 24.  
 67, 30, 78, 6, 104, 8, 109, 21.  
 113, 1.  
*fidens*, 87, 10.  
*fidet*, 22, 11, 68, 2, 111, 11, 113.  
 16.  
*fidis*, 76, 3.  
*fidissimis*, 139, 4.  
*fidissimos*, 135, 5, 138, 7.  
*fidissimum*, 20, 12.  
*fiducia*, 28, 25, 90, 27.  
*fiduciam*, 32, 17, 86, 9, 99, 26.  
*fidum*, 43, 24.  
*fidus*, 135, 9.  
*fieret*, 61, 14, 76, 21, 104, 10.  
*fieri*, 6, 3, 8, 21, 42, 6, 81, 8.  
 109, 7.  
*fiet*, 41, 26.  
*figebantur*, 99, 10.  
*figitur*, 57, 1.  
*filia*, 10, 7, 22, 14, 58, 5, 61, 27.  
 125, 8, 126, 19, 132, 11, 133, 10.  
*filix*, 2, 1, 25, 1, 26, 1, 40, 4, 46, 13.  
 67, 6, 79, 12, 85, 11.  
*filiam*, 21, 12, 24, 10, 29, 11, 31, 2, 4, 36, 14, 37, 10, 39, 2, 12, 13.  
 20, 46, 8, 17, 102, 11, 129, 9.  
*filiarum*, 63, 10, 85, 5.  
*filii*, 32, 15, 43, 3, 52, 2, 82, 8.  
 100, 5, 101, 5, 104, 20, 105, 9.  
 121, 10, 139, 8.  
*filis*, 40, 1, 44, 13, 117, 17, 129, 7.  
*filio*, 84, 14, 104, 21, 129, 1, 137, 11.  
*filiorum*, 9, 19, 12, 18, 33, 19, 59, 13, 66, 19, 67, 4, 69, 23, 76, 6, 80, 10, 21, 83, 14, 91, 9, 101, 15, 103, 8, 137, 12.  
*filios*, 9, 11, 10, 5, 12, 2, 21, 30, 5, 31, 17, 67, 16, 75, 9, 79, 11, 80, 29, 81, 6, 83, 4, 102, 8, 104, 6, 107, 11, 121, 1, 135, 4.  
*filium*, 11, 5, 55, 9, 85, 1, 7, 125, 4, 133, 1, 138, 1, 140, 4, 16.  
*filius*, 4, 9, 15, 14, 31, 4, 38, 8, 76, 15, 88, 15, 124, 3, 132, 13, 135, 12.  
*fine*, 36, 16, 64, 18.  
*finem*, 42, 5, 45, 5, 62, 15, 64, 1.  
 69, 21, 85, 4, 97, 6, 103, 2, 14.

106, 1, 5, 107, 3, 111, 23, 112, 15, 132, 13.  
*fines*, 44, 17.  
*finibus*, 44, 16.  
*finire*, 99, 2.  
*finis*, 22, 4, 41, 26, 57, 12, 75, 2, 79, 5, 87, 19, 89, 26, 91, 13, 94, 26, 109, 16, 111, 15.  
*finitima*, 43, 22.  
*finitimas*, 33, 16.  
*finitimi*, 37, 2.  
*finitimis*, 30, 21, 45, 21.  
*finitimo*, 87, 5.  
*finitimos*, 76, 2.  
*finito*, 104, 9.  
*firmaret*, 113, 2.  
*firmatique*, 119, 21.  
*firmatores*, 112, 11.  
*firmavere*, 31, 21, 61, 25.  
*firmissimus*, 25, 6.  
*firmo*, 62, 4, 97, 18.  
*fili*, 80, 10.  
*fit*, 89, 26, 122, 9.  
*fite*, 45, 8.  
*flagitare*, 48, 2.  
*flamma*, 84, 3, 109, 22.  
*flantibus*, 6, 12.  
*flatus*, 24, 24.  
*fletere*, 21, 16.  
*flens*, 11, 7.  
*fletu*, 33, 11, 106, 7.  
*fletum*, 86, 7, 112, 4, 140, 17.  
*fletus*, 104, 18.  
*fletum*, 73, 8.  
*flexus*, 64, 8.  
*fluitantes*, 123, 9.  
*flumen*, 76, 4, 92, 17.  
*flumine*, 75, 3.  
*fluvium*, 88, 7.  
*fluxa*, 68, 1.  
*fluxere*, 47, 14, 67, 11.  
*fodit*, 72, 5.  
*foeda*, 72, 1.  
*foedam*, 61, 6.  
*foedandum*, 81, 16.  
*foedantes*, 86, 7.  
*foedari*, 23, 9.  
*foedatum*, 45, 19, 126, 7.  
*foedatus*, 76, 19.  
*foede*, 74, 20, 116, 3.  
*foedere*, 57, 14.  
*foederis*, 41, 15.  
*foedus*, 113, 13.  
*foemina*, 105, 12, 119, 19.  
*foeminae*, 84, 7.  
*foeminam*, 87, 21.  
*foeminarum*, 118, 1.  
*foeminas*, 4, 12.  
*foeminis*, 71, 4, 86, 13, 88, 2, 114, 14, 117, 10, 134, 4.  
*forti*, 84, 1, 138, 23.  
*fortis*, 107, 8.  
*fortum*, 90, 22.  
*fore*, 12, 18, 42, 18, 43, 24, 62, 15, 67, 29, 68, 1, 85, 13, 98, 21.  
 107, 15, 110, 8, 113, 5, 120, 17, 126.

# INDEX VOCABULORUM.

126, 17.  
 forent, 89, 3, 99, 23, 119, 14.  
 foret, 67, 18, 68, 19, 97, 16, 113, 20.  
 foris, 125, 9.  
 forma, 9, 15, 24, 17, 93, 2, 112, 2, 117, 13.  
 formæ, 49, 3, 84, 10, 138, 27.  
 formatis, 85, 16.  
 foro, 100, 5, 112, 14.  
 forte, 21, 3, 31, 13, 35, 8, 55, 25, 56, 1, 67, 9, 25, 90, 16, 37, 30, 125, 1, 4.  
 forti, 96, 17.  
 fortis, 34, 6, 43, 19, 50, 12, 59, 20, 71, 10, 97, 11.  
 fortibus, 96, 18.  
 fortiozem, 97, 2.  
 fortissimam, 96, 11.  
 fortissimo, 89, 27.  
 fortium, 119, 3.  
 Fortuna, 57, 18, 59, 15, 71, 1, 75, 7, 90, 2, 92, 11, 105, 22, 129, 5, 140, 12.  
 Fortune, 80, 7, 19, 90, 4.  
 Fortunam, 72, 2, 80, 2, 83, 7.  
 fortunaram, 135, 2.  
 fortunas, 80, 1, 138, 2.  
 forum, 15, 14.  
 fractas, 77, 5.  
 fracti, 61, 23.  
 fractis, 77, 16.  
 frater, 3, 1, 13, 6, 27, 27, 41, 13, 54, 1, 124, 4.  
 fraternæ, 28, 3, 45, 17, 136, 11.  
 fraterni, 44, 2.  
 fratre, 14, 9, 28, 20, 30, 13, 70, 18.  
 fratrem, 30, 2, 56, 3, 94, 19, 123, 5, 125, 6, 127, 13, 135, 8.  
 fratres, 82, 22, 112, 4, 129, 6.  
 fratri, 41, 13.  
 fratribus, 9, 25, 92, 15.  
 fratris, 136, 3, 6, 9.  
 frequentem, 57, 21.  
 frequentes, 61, 5.  
 frequentibus, 32, 4.  
 fretus, 46, 9, 62, 21.  
 frontibus, 27, 10, 55, 17.  
 fructum, 105, 6.  
 fructuum, 37, 4, 136, 17.  
 frugibus, 137, 8.  
 frugum, 137, 2.  
 frumenta, 25, 11, 57, 25.  
 frumenti, 20, 1, 119, 3.  
 frumentum, 38, 11, 39, 21.  
 frustra, 12, 17, 36, 5, 55, 7, 57, 21, 89, 8.  
 fuerant, 9, 27, 58, 12, 80, 20, 94, 18, 134, 12, 136, 6.  
 fuerat, 17, 5, 21, 9, 40, 22, 59, 5, 74, 7, 98, 2.  
 fuere, 8, 1, 15, 5, 20, 7, 36, 6, 106, 22, 113, 26.  
 fuerint, 109, 1.  
 fuerit, 82, 17.  
 fuga, 27, 5, 70, 21, 76, 22, 88, 2,

90, 2, 92, 18, 98, 3, 4.  
 fugam, 23, 5, 27, 4, 33, 14, 46, 6, 56, 2, 88, 1, 52, 16, 94, 23.  
 fugant, 74, 18.  
 fugarentur, 32, 19.  
 fugatis, 28, 3.  
 fugatus, 69, 19.  
 fugavere, 35, 4.  
 fugere, 33, 11, 68, 20.  
 fugientem, 27, 4, 98, 9, 99, 8.  
 fugientes, 27, 2, 59, 4, 91, 4, 99, 14.  
 fugientibus, 58, 10, 69, 17.  
 fuisse, 29, 8, 81, 9, 23, 84, 10, 13, 109, 9, 111, 25.  
 fuissent, 11, 9, 86, 5.  
 fuisset, 71, 4, 120, 3.  
 fuit, 1, 4, 25, 3, 29, 30, 30, 13, 32, 12, 16, 34, 16, 41, 3, 6, 80, 29, 85, 8, 87, 19, 89, 8, 94, 7, 105, 1, 17.  
 fulmina, 23, 11, 24, 7.  
 fulmine, 123, 7, 137, 6.  
 fulminum, 137, 7.  
 functus, 3, 4.  
 fundens, 90, 1.  
 fundere, 69, 15.  
 fundi, 68, 16.  
 fundit, 68, 13, 69, 5.  
 fundunt, 74, 18.  
 funere, 86, 6, 101, 1.  
 funeri, 21, 8, 95, 3.  
 funeris, 85, 11, 88, 13.  
 funerum, 83, 5, 92, 7, 115, 10.  
 funestum, 76, 19.  
 funis, 36, 3.  
 funus, 36, 9, 73, 11, 15, 100, 13, 121, 3.  
 fusi, 70, 18.  
 fusus, 58, 12, 98, 4.  
 futura, 130, 4.  
 futuri, 90, 8.  
 futuris, 105, 3, 106, 12.  
 futurorum, 15, 14, 48, 3.  
 futurum, 105, 15, 30.

## G.

**G** Aleorum, 89, 17.  
 Ganymedem, 44, 15.  
 Ganymedes, 102, 12.  
 Gargarum, 46, 1.  
 gaudio, 64, 12.  
 geminato, 94, 1.  
 gemitu, 40, 4, 70, 12, 71, 5, 73, 10, 94, 12, 115, 11.  
 gemitum, 73, 4, 106, 3.  
 gemitus, 92, 22.  
 genus, 64, 4.  
 genera, 72, 6, 122, 13.  
 genere, 9, 3, 105, 23, 6, 31, 9, 88, 17, 89, 14.  
 generis, 10, 6, 11, 4, 12, 28, 26, 29, 7.  
 genibus, 34, 2, 39, 15, 58, 14, 64,

4, 81, 3, 82, 54.  
 genita, 11, 3.  
 genitum, 69, 8.  
 geniti, 1, 1, 14, 12, 53, 5.  
 genitore, 52, 4.  
 genitos, 28, 20, 102, 16.  
 genitum, 102, 16.  
 genitus, 2, 5, 13, 15, 27, 27, 28, 12, 29, 11, 51, 2, 52, 3, 54, 1, 60, 1, 74, 21, 96, 8, 121, 10, 139, 15.  
 gens, 76, 1, 105, 12.  
 gentes, 48, 17, 54, 6, 66, 17, 77, 9, 81, 18, 86, 9, 122, 5.  
 gentibus, 87, 2.  
 gentis, 72, 6.  
 gentium, 8, 15.  
 genus, 64, 5, 80, 6, 85, 12.  
 genuerant, 2, 1.  
 genuisse, 10, 8, 102, 14.  
 genus, 24, 3, 26, 12, 119, 15.  
 gerebantur, 110, 5, 133, 6.  
 gerebat, 75, 7.  
 gerebatur, 39, 26.  
 gerens, 139, 14.  
 gerere, 140, 8.  
 gererent, 110, 8.  
 gereret, 10, 3, 112, 8.  
 Gergetham, 46, 1.  
 germium, 16, 9.  
 geruntur, 30, 27.  
 gesserat, 37, 8, 71, 14, 133, 18.  
 gesta, 12, 29, 13, 8, 45, 13, 69, 19, 61, 27, 63, 10, 15, 76, 7, 15, 87, 3, 102, 5, 105, 11, 108, 13, 111, 23, 112, 6, 132, 8.  
 gesta, 99, 23.  
 gestam, 118, 10.  
 gestantes, 99, 26.  
 gestant, 93, 12.  
 gestientes, 94, 16.  
 gestiant, 80, 11, 105, 12.  
 gestum, 67, 26, 115, 14.  
 gladiis, 15, 16, 70, 6.  
 gladio, 57, 5, 93, 21, 97, 34.  
 gladium, 63, 3.  
 Glaucia, 121, 10.  
 Glaucen, 34, 5.  
 Glaucio, 104, 21.  
 Glaucum, 68, 17, 85, 1.  
 Glaucus, 53, 1, 55, 24, 59, 9, 91, 1, 12.  
 globus, 57, 9.  
 gloria, 14, 4, 28, 1, 32, 17, 57, 3.  
 gloriæ, 37, 5.  
 gloriam, 17, 1, 28, 13, 38, 7, 43, 10, 55, 22, 59, 2, 86, 11.  
 gloriosus, 52, 2.  
 Gnoffius, 122, 12.  
 Gorgichione, 70, 18.  
 gradu, 56, 12, 60, 7, 68, 20.  
 Graeci, 9, 4, 31, 21, 32, 8, 17, 33, 1, 34, 9, 39, 7, 43, 15, 50, 1, 6, 54, 13, 59, 27, 62, 9, 64, 17, 66, 2, 68, 20, 71, 7, 74, 11, 81, 17, 82, 22, 89, 20, 90, 6, 92, 3, 13, 94, 3.

# INDEX VOCABULORUM.

94, 16, 27, 96, 3, 98, 5, 105, 4.  
 11, 107, 2, 109, 14, 111, 10, 18.  
 113, 12, 23, 114, 15, 120, 15, 121.  
 11, 122, 15.  
 Græcia, 6, 14, 16, 16, 40, 12, 44.  
 14, 112, 9, 126, 3.  
 Græciæ, 1, 2, 4, 4, 16, 10, 20, 13.  
 23, 6, 30, 15, 27, 41, 4, 26, 80,  
 20, 86, 3.  
 Græciam, 12, 13, 25, 20, 6, 29.  
 5, 30, 20, 29, 120, 16, 126, 8,  
 127, 12.  
 Græcis, 27, 9, 29, 3, 34, 5, 13, 36.  
 9, 43, 21, 48, 10, 49, 12, 55, 18.  
 62, 4, 64, 10, 73, 6, 86, 5, 89, 1.  
 90, 26, 96, 6, 98, 20, 102, 9.  
 103, 11, 104, 7, 12, 109, 15, 112,  
 21, 23, 113, 11, 114, 8, 122,  
 17.  
 Græcorum, 40, 2, 43, 6, 49, 10.  
 13, 55, 10, 57, 11, 74, 24, 89,  
 27, 98, 15, 109, 6, 110, 3, 111,  
 13, 121, 15, 124, 4.  
 Græcos, 29, 22, 31, 15, 32, 7, 33.  
 9, 34, 8, 36, 13, 38, 14, 40, 10.  
 41, 16, 17, 24, 50, 11, 61, 23, 63,  
 17, 66, 17, 74, 13, 77, 2, 10, 81.  
 4, 13, 91, 5, 13, 101, 9, 104, 3.  
 106, 16, 20, 108, 15, 18, 112,  
 17, 120, 13.  
 Grai, 58, 9, 61, 14, 19, 68, 3, 76,  
 14.  
 Graiorum, 43, 19.  
 gramine, 104, 14.  
 grande, 12, 19, 29, 15, 10, 23,  
 13.  
 graffandi, 47, 15.  
 graffari, 21, 8.  
 grata, 34, 14.  
 gratam, 64, 5, 68, 1.  
 gratia, 12, 5, 12, 16, 9, 20, 9, 30,  
 17, 25, 31, 13, 33, 6, 43, 25, 57,  
 8, 77, 15, 81, 19, 94, 11, 105, 11,  
 127, 3.  
 Gratiam, 22, 14, 29, 4, 31, 2.  
 32, 2, 34, 10, 39, 26, 42, 24, 62,  
 7, 19, 85, 10, 101, 13, 104, 14,  
 105, 10, 119, 6.  
 gratias, 61, 26.  
 gratulantem, 29, 9.  
 gratulantes, 112, 17, 113, 74.  
 gratulari, 93, 19, 140, 11.  
 gratulatio, 95, 9.  
 gratulatione, 126, 11, 135, 25.  
 gratulationis, 29, 28.  
 gratulatum, 137, 10.  
 gratum, 47, 10.  
 gravaretur, 99, 20.  
 gravari, 50, 7.  
 grave, 66, 19, 104, 13.  
 gravis, 62, 14.  
 gravidam, 10, 8, 84, 1, 138, 22.  
 graviora, 42, 19.  
 graviores, 81, 13.  
 gravis, 90, 22.  
 gravissimus, 47, 15.  
 graviter, 55, 23, 87, 22, 90, 15.

140, 6.  
 gregum, 46, 4.  
 gremio, 80, 5.  
 gressu, 62, 4.  
 gubernaculis, 85, 4.  
 gubernatoris, 127, 6.  
 Guneus, 19, 3, 75, 1.

## H.

H Abe, 80, 18.  
 habeat, 85, 12.  
 habebat, 27, 8, 15, 138, 7.  
 habebatur, 16, 10.  
 habendam, 34, 6, 106, 12.  
 habens, 9, 8, 58, 2, 68, 18, 74,  
 11.  
 habentes, 12, 11, 39, 27, 137, 5.  
 habere, 40, 9, 67, 30, 77, 3, 6.  
 haberet, 96, 15, 106, 13.  
 haberi, 39, 29.  
 habitam, 62, 1.  
 habito, 109, 2, 5, 111, 17, 121,  
 2.  
 habitu, 82, 12.  
 habitum, 83, 15.  
 habituram, 14, 8.  
 habitus, 10, 1, 54, 10, 76, 14,  
 107, 4.  
 habuerat, 3, 5, 38, 13, 43, 17, 50,  
 11, 68, 12, 128, 10, 136, 13.  
 habuere, 2, 3, 4, 3, 57, 21, 117,  
 15, 118, 3.  
 habuisse, 11, 1.  
 habuisset, 47, 8.  
 habuit, 12, 18, 40, 9, 48, 13, 49,  
 21, 55, 6, 94, 20.  
 hac, 105, 17, 28.  
 hacenus, 45, 2, 118, 1.  
 hæc, 2, 2, 8, 22, 12, 24, 16, 16,  
 17, 1, 22, 9, 24, 8, 30, 27, 80,  
 26, 81, 1, 25, 105, 10, 106, 2,  
 10, 122, 11, 133, 2, 135, 25, 136,  
 13.  
 hæserat, 66, 19, 86, 4, 94, 29.  
 hæsitant, 57, 11.  
 hæsitatione, 23, 15.  
 harum, 83, 9.  
 hæscere, 80, 9.  
 hæsta, 70, 17, 72, 9, 87, 20, 97,  
 31.  
 hæstæ, 68, 11.  
 hæstam, 56, 14.  
 hæstarum, 66, 6, 74, 3.  
 hæstile, 139, 14.  
 hæud, 13, 6, 15, 8, 25, 8, 33, 8, 34,  
 10, 35, 7, 15, 36, 7, 37, 7, 41, 15,  
 49, 19, 45, 7, 47, 10, 48, 4, 56,  
 16, 57, 19, 60, 1, 73, 10, 89, 8,  
 13, 138, 19.  
 hæui, 59, 7.  
 hæut, 86, 11, 12, 89, 5, 94, 28,  
 99, 10, 20.  
 Hætor, 50, 20, 44, 1, 49, 1, 56,  
 2, 58, 6, 12, 17, 67, 13, 15, 68,  
 15, 19, 24, 69, 9, 13, 19, 70,

19, 72, 4.  
 Hætoræ, 77, 6, 80, 19, 106, 10.  
 Hætorum, 43, 13, 58, 20, 59,  
 22, 67, 13, 75, 14, 81, 15, 87,  
 6.  
 Hætoris, 76, 13, 77, 10, 80, 29,  
 85, 14, 86, 6, 111, 1, 4, 121, 1,  
 137, 12, 138, 1.  
 Hecuba, 11, 4, 11, 12, 2, 67, 1, 3.  
 87, 1, 110, 9, 118, 1, 120, 5.  
 Hecubæ, 10, 2, 11, 5, 15, 45, 20,  
 54, 1, 67, 6, 85, 5, 94, 19.  
 Hecubam, 10, 4, 84, 1, 6.  
 Helena, 4, 12, 6, 1, 9, 14, 15, 12,  
 26, 28, 41, 24, 43, 15, 26, 44,  
 101, 5, 106, 1, 18, 107, 11,  
 116, 4, 117, 7, 118, 20.  
 Helenæ, 12, 1, 8, 22, 14, 29, 1, 81,  
 19, 25, 86, 5, 100, 19, 105, 2,  
 11, 106, 26, 116, 5.  
 Helenam, 7, 1, 9, 8, 13, 10, 2, 11,  
 12, 12, 11, 39, 24, 40, 15, 43,  
 17, 44, 3, 82, 14, 84, 12, 101, 7,  
 118, 15, 127, 1.  
 Helenum, 98, 8, 19, 106, 6.  
 Helenus, 112, 10, 17, 121, 1, 113,  
 17.  
 Helenus, 55, 24, 69, 17, 111, 22,  
 136, 10.  
 Hellepontum, 30, 17.  
 Hemeram, 136, 2.  
 Hercule, 14, 9, 28, 12, 44, 8, 45,  
 6, 97, 3.  
 Herculi, 28, 21.  
 Herculis, 14, 13, 29, 4, 66, 11, 99,  
 9, 102, 3.  
 Hermionæ, 138, 6.  
 Hermionam, 128, 7.  
 Hermione, 137, 9, 13, 138, 15,  
 Hermionem, 135, 27, 138, 21.  
 heros, 96, 7.  
 Hestione, 102, 5.  
 hi, 3, 2, 8, 6, 7, 32, 11, 49, 26, 55,  
 6, 80, 10, 94, 4, 113, 12.  
 hic, 14, 3, 44, 10, 69, 6.  
 Hicæonem, 102, 15.  
 lique, 29, 16, 30, 3, 95, 10, 96,  
 15, 97, 6, 107, 12, 132, 1, 133,  
 6.  
 Hierapolis, 36, 15.  
 Himera, 136, 2.  
 hinc, 66, 6, 67, 7, 70, 23, 86, 13,  
 87, 1, 89, 25, 90, 14, 91, 5, 13,  
 92, 9, 17, 105, 16, 109, 2.  
 Hippodamia, 38, 5, 49, 25, 50,  
 12, 63, 14, 16, 64, 16, 74, 6.  
 Hippodamiam, 39, 13, 49, 13,  
 54, 8, 63, 7, 70, 2, 96, 13.  
 Hippolochi, 52, 1, 59, 6.  
 Hippothep, 74, 22.  
 Hippothous, 70, 2.  
 Hippothous, 5, 2.  
 his, 9, 18, 12, 12, 15, 4, 16,  
 14, 23, 14, 24, 15, 27, 3, 8,  
 11, 28, 21, 30, 10, 32, 19, 35,  
 6, 37, 4, 9, 38, 4, 39, 22,  
 25, 46, 1, 55, 13, 57, 7, 61, 27,  
 62, 3.

# INDEX VOCABULORUM

- 62, 3, 22, 63, 1, 9, 69, 3, 7, 73;  
10, 81, 24, 85, 15, 87, 17, 89,  
14, 92, 20, 93, 20, 94, 18, 95,  
5, 101, 6, 104, 6, 105, 5, 7, 9,  
20, 32, 106, 15, 107, 10, 108, 7,  
18, 111, 14, 116, 11, 117, 11,  
118, 5, 121, 4, 3, 122, 5, 124, 6,  
126, 4, 8, 15, 131, 5, 134, 12,  
135, 29, 136, 12, 137, 3, 138, 7,  
18.  
hifce, 42, 19, 44, 15, 45, 3,  
hifdem, 58, 5, 66, 14.  
hifque, 31, 7, 79, 3, 111, 9, 138,  
25.  
hoc, 15, 13, 26, 2, 31, 10, 33, 14,  
34, 3, 12, 40, 12, 41, 14, 47, 19,  
48, 8, 49, 6, 57, 13, 61, 19, 71,  
15, 80, 16, 82, 16, 87, 15, 88,  
12, 104, 12, 105, 24, 116, 10,  
hoderunna, 82, 19.  
hominem, 94, 7, 8.  
homines, 47, 16, 105, 4.  
hominibus, 83, 11, 140, 13.  
hominum, 89, 19, 94, 26, 113,  
28, 136, 11, 138, 12.  
honeftam, 94, 32.  
honeftique, 9, 6.  
honefto, 42, 16.  
honoratiffimum, 78, 19, 111,  
22.  
honoratur, 59, 19.  
honore, 21, 17, 112, 20.  
honorem, 25, 2, 7, 39, 12, 67, 4,  
77, 13, 117, 17, 120, 1.  
honori, 108, 11.  
honoris, 49, 19, 62, 9, 116, 8.  
horas, 67, 10.  
horrendam, 89, 17.  
horrentibus, 108, 5.  
hortari, 43, 15, 107, 16.  
hortatu, 10, 2, 3, 64, 17, 97, 4,  
132, 10.  
hortatur, 10, 3, 30, 30, 54, 18, 63,  
17, 68, 26, 72, 3, 77, 19, 110,  
8, 112, 8, 138, 4.  
horum, 105, 19.  
hos, 14, 9, 54, 1, 66, 10.  
hospitalis, 9, 5.  
hospite, 40, 5.  
hospitem, 41, 14.  
hospitii, 8, 12, 29, 3.  
hospitio, 4, 10, 15, 9, 29, 9, 29,  
hospitium, 66, 17.  
hospitum, 130, 2.  
hofte, 57, 1, 23, 95, 10.  
hoftem, 41, 14, 57, 13, 58, 18, 59,  
6, 61, 6, 69, 2, 68, 26, 70, 9,  
76, 3, 9, 12, 84, 9, 93, 21, 97, 34,  
99, 10, 106, 7.  
hoftes, 27, 23, 26, 32, 12, 38, 2,  
3, 58, 9, 16, 59, 1, 71, 2, 73, 11,  
90, 4, 99, 27, 109, 15, 113,  
26.  
hofli, 57, 3, 99, 7.  
hofli.m, 24, 19, 63, 1, 3.  
hofliarum, 4, 2.  
hoflibus, 8, 9, 32, 9, 17, 33, 149,  
2, 54, 11, 55, 7, 61, 16, 71, 14,  
72, 3, 83, 10, 93, 14, 94, 30, 98,  
4, 105, 23, 29, 112, 6.  
hoftile, 33, 8, 58, 6, 59, 27, 93,  
19.  
hofriles, 119, 2.  
hofili, 81, 20.  
hofilia, 31, 8, 46, 16, 79, 3, 77,  
5.  
hoftilibus, 62, 13.  
hoftiliter, 28, 25, 36, 13, 45, 21,  
58, 3.  
hofis, 58, 10, 77, 12, 16, 39, 21,  
90, 25, 91, 8, 92, 18, 93, 17, 121,  
2, 113, 5, 135, 3.  
hofium, 26, 8, 27, 6, 14, 33, 13,  
15, 38, 11, 44, 9, 45, 16, 68, 8,  
18, 69, 11, 70, 15, 76, 14, 77, 8,  
81, 14, 89, 24, 90, 26, 99, 15,  
23, 117, 6, 120, 2.  
huic, 105, 13.  
hujufce, 41, 10, 48, 9, 80, 7.  
hujufcemodi, 40, 8, 42, 21, 80,  
13.  
hujufmodi, 35, 12, 43, 10, 44,  
14, 76, 5, 81, 21, 105, 27, 112,  
10, 126, 17, 128, 1, 138, 9, 139,  
2, 140, 9.  
humana, 34, 1, 139, 2.  
humanæ, 81, 18.  
humanarum, 25, 5.  
humandi, 91, 16.  
humani, 35, 14.  
humanitatis, 81, 15.  
humano, 105, 24.  
humanum, 138, 26.  
humatio, 33, 11.  
humeris, 27, 19, 79, 13, 94, 13,  
humi, 57, 1, 68, 13, 70, 15, 73, 1,  
75, 12, 79, 18, 94, 6.  
humo, 73, 8.  
hunc, 9, 23, 50, 16, 105, 19.  
bybernis, 68, 13.  
hydræ, 99, 10.  
hyematum, 30, 12.  
hyemem, 66, 1.  
hyemi, 54, 22.  
hyemis, 57, 24, 58, 5, 64, 17, 122,  
11, 134, 9.  
Hyrtaci, 53, 5.  
Hyrtaco, 74, 21.  
**I**  
Acere, 58, 13, 135, 14.  
jaceretur, 88, 8.  
jaci, 89, 25, 92, 16.  
jacet, 75, 11.  
jaciunt, 74, 14.  
jachari, 67, 21.  
jachtione, 67, 19.  
jachtum, 29, 20.  
jachtis, 70, 5.  
jactum, 56, 13, 68, 6, 89, 22.  
jaculatur, 56, 16, 140, 8.  
jaculum, 28, 6, 69, 12,  
jaculi, 56, 14, 140, 20.  
jaculis, 77, 2, 66, 6, 74, 16.  
jasulo, 21, 5, 69, 15.  
jaculum, 140, 10.  
Ialifum, 89, 2.  
Ialmenus, 13, 15, 17, 12, 74, 1,  
jam, 6, 13, 8, 4, 9, 9, 16, 11, 13, 12,  
25, 14, 4, 20, 11, 14, 24, 16, 25,  
9, 27, 18, 26, 31, 18, 39, 55, 40,  
2, 11, 47, 1, 48, 2, 54, 13,  
16, 58, 12, 19, 5, 2, 61, 22,  
63, 16, 66, 10, 16, 67, 30, 68, 3,  
70, 6, 72, 8, 12, 13, 74, 5, 16, 18,  
75, 6, 78, 15, 79, 5, 80, 9, 18,  
20, 82, 17, 84, 8, 85, 4, 11, 90,  
1, 92, 7, 11, 93, 15, 94, 13, 96,  
6, 9, 99, 8, 24, 101, 2, 102, 6,  
104, 9, 15, 105, 16, 22, 106, 2,  
7, 14, 110, 4, 111, 2, 5, 24, 112,  
15, 113, 11, 119, 17, 132, 6, 137,  
9, 12, 138, 20, 140, 23.  
jamjam, 45, 3.  
jamque, 28, 8, 81, 6, 90, 27, 94,  
22, 97, 32, 118, 17.  
ibi, 4, 2, 31, 1, 37, 8, 59, 18, 96,  
13, 99, 14, 106, 25, 109, 22,  
111, 19, 116, 4, 120, 16, 123, 4,  
124, 4, 127, 4, 6, 8, 128, 4, 7,  
131, 7, 134, 12, 136, 23, 138, 18,  
139, 16.  
Ibidem, 58, 17, 60, 5, 87, 8, 89,  
2, 136, 1.  
ibique, 28, 1, 30, 11, 75, 10, 107,  
13, 108, 3, 110, 3, 115, 2, 120,  
15, 128, 2.  
icti, 90, 15, 137, 6.  
ictibus, 70, 7.  
ictu, 68, 21, 94, 2, 137, 7, 140,  
11.  
ictum, 57, 1, 58, 20, 140, 9.  
ictus, 27, 13, 28, 1, 32, 14, 45, 17,  
57, 3, 72, 4, 74, 15, 91, 1.  
id, 12, 8, 22, 14, 12, 16, 9, 22, 5,  
23, 8, 16, 24, 3, 6, 25, 6, 27, 17,  
19, 28, 5, 30, 20, 32, 19, 38, 12,  
39, 15, 26, 43, 6, 44, 4, 46, 17,  
48, 13, 49, 21, 54, 15, 55, 4, 60,  
9, 64, 1, 66, 5, 68, 8, 74, 6, 76,  
1, 77, 12, 78, 5, 81, 8, 13, 84, 8,  
95, 16, 97, 18, 98, 9, 21, 99, 25,  
106, 19, 108, 1, 4, 110, 3, 111,  
10, 117, 2, 17, 119, 8, 123, 4,  
134, 5, 139, 6.  
ida, 2, 5, 95, 1.  
idæo, 46, 3, 93, 7.  
idaum, 93, 6.  
ideus, 45, 19, 108, 11.  
idam, 73, 10, 84, 2, 7.  
idem, 4, 8, 20, 8, 30, 15, 31, 3, 14,  
35, 12, 38, 5, 46, 7, 50, 17, 59,  
28, 78, 16, 89, 15, 96, 7, 100, 5,  
109, 11, 120, 9, 124, 3, 126, 27,  
128, 8, 132, 11, 137, 8, 138, 23,  
139, 11.  
Idomenæi, 122, 11, 128, 3, 6.  
Idomenæo, 59, 9, 59, 3, 79, 1, 90,  
18, 91, 10, 125, 4, 126, 10, 129, 2,  
Idomenæum,



# INDEX VOCABULORUM.

- Idomeneum, 22, 3, 126, 13.  
Idomeneus, 2, 2, 3, 13, 6, 18, 3,  
49, 6, 68, 13, 75, 1, 90, 10, 103,  
5, 112, 13, 132, 11.  
idoneas, 126, 10.  
idonei, 42, 1.  
idoneis, 57, 20.  
idoneos, 126, 14.  
idoneum, 42, 7.  
ierant, 32, 19, 61, 15.  
ierat, 28, 4, 88, 4, 138, 11.  
iere, 74, 1.  
ierit, 136, 12.  
igitur, 6, 14, 9, 18, 11, 11, 12, 19,  
13, 2, 10, 15, 9, 16, 5, 17, 4, 20,  
4, 24, 1, 26, 9, 28, 14, 29, 26,  
31, 4, 33, 5, 35, 15, 36, 9, 39, 2,  
25, 40, 1, 41, 2, 45, 7, 12, 47,  
12, 49, 11, 12, 23, 50, 15, 21,  
51, 1, 56, 6, 57, 6, 61, 22, 62,  
22, 64, 4, 12, 68, 5, 24, 73, 7,  
74, 1, 15, 76, 2, 77, 17, 81, 6,  
82, 14, 89, 21, 90, 6, 19, 95, 1,  
3, 98, 4, 99, 5, 105, 12, 107, 2,  
1, 7, 8, 118, 12, 120, 2, 122, 17,  
131, 5.  
ignara, 55, 11.  
ignaros, 54, 15.  
ignem, 33, 20, 58, 12.  
ignes, 110, 12.  
igni, 27, 19, 28, 19, 36, 10, 42, 3,  
57, 16, 59, 23, 71, 16, 73, 13,  
74, 5, 91, 16, 109, 13, 111, 4,  
115, 5, 124, 2.  
ignibus, 84, 2.  
ignis, 59, 26, 109, 19.  
ignobiles, 121, 6.  
ignorare, 8, 17, 42, 17.  
ignoratis, 41, 22, 44, 16.  
ignoratum, 96, 16.  
ignoraverant, 76, 15.  
ignoraverit, 29, 8.  
ignoscere, 50, 14.  
ignotorum, 69, 22.  
iisque, 7, 1, 20, 11.  
ili, 8, 14, 86, 12.  
Ilenses, 55, 4.  
Ilensibus, 45, 18.  
Ilii, 11, 1.  
Ilio, 42, 2, 81, 26.  
Ilioneus, 91, 10.  
Ilium, 16, 2, 109, 15, 118, 15,  
120, 1.  
illa, 10, 4, 64, 5, 81, 4.  
illata, 93, 7, 131, 3.  
illacam, 54, 7, 129, 1, 140, 18.  
Illaturos, 12, 27.  
illatus, 59, 25.  
ille, 48, 4.  
illecebris, 130, 2.  
illecta, 87, 8.  
illectum, 55, 9, 95, 14.  
illi, 42, 12, 61, 15, 66, 13, 80, 25,  
83, 4, 138, 9.  
illicientes, 130, 5.  
illico, 23, 4.  
illico, 135, 21.  
illuc, 66, 7.  
illis, 27, 11, 133, 5.  
illia, 56, 15.  
illo 86, 9, 97, 3.  
illorum, 11, 7.  
illuc, 67, 19.  
illud, 44, 17, 105, 1, 134, 5.  
illudendum, 81, 16.  
illudere, 72, 6, 94, 15.  
illum, 73, 4.  
illustribus, 131, 8.  
illum, 102, 14.  
illus, 102, 12, 108, 2.  
ima, 113, 18.  
imbellibus, 96, 19, 117, 10.  
imbellium, 74, 20.  
imbellum, 35, 14.  
imbribus, 57, 22.  
imbrum, 23, 12.  
imburos, 102, 8.  
imitati, 41, 6.  
immani, 58, 20.  
immaturam, 93, 1.  
immemores, 63, 18.  
immemum, 113, 18.  
immerisque, 137, 7.  
imminente, 104, 19.  
imminencia, 98, 17.  
imminere, 99, 21.  
imminutum, 105, 19.  
immissum, 140, 7.  
immitit, 110, 2.  
immodicam, 40, 5.  
immodice, 40, 5.  
immodico, 11, 9, 127, 14.  
immolant, 24, 19.  
immolare, 24, 6, 17.  
immolasset, 21, 13.  
immolati, 111, 3.  
immolatio, 34, 16.  
immolatione, 4, 2.  
immolationibus, 16, 3, 31, 21,  
66, 13.  
immolationis, 23, 4.  
immortales, 41, 9.  
impatencia, 14, 5.  
impedientibus, 32, 10.  
impedimento, 31, 12, 69, 5.  
impediret, 72, 14.  
impediri, 114, 2.  
impedita, 59, 12.  
impediti, 58, 11.  
impedito, 59, 10.  
impeditoque, 91, 6.  
impedientis, 80, 25.  
impensius, 113, 24.  
imperabatur, 111, 4.  
imperarentur, 82, 14.  
imperassent, 34, 8.  
imperat, 49, 26, 76, 10, 77, 18,  
111, 2.  
imperator, 26, 7, 50, 25, 72, 1.  
imperatore, 61, 20.  
imperatores, 77, 7.  
imperatorum, 62, 6.  
imperatorum, 63, 2, 116, 23.  
imperfecta, 111, 2.  
imperfecto, 12, 18, 47, 5, 122, 3.  
imperfectum, 97, 5.  
imperia, 55, 19, 61, 9.  
imperialibus, 1, 2.  
imperialibus, 37, 9.  
imperialibus, 52, 1.  
imperialibus, 94, 21.  
imperialibus, 28, 21.  
imperialibus, 13, 2.  
imperialibus, 2, 2, 44, 16, 108, 16,  
135, 21.  
imperium, 36, 8, 51, 1, 139, 6.  
impetrandi, 86, 4.  
impetrare, 41, 3.  
impetrati, 85, 10.  
impetraturus, 62, 21.  
impetraverit, 67, 29.  
impen, 56, 1, 15, 57, 6, 61, 13.  
impenum, 9, 25, 69, 10.  
impenitentie, 18, 42, 3.  
impigre, 28, 7, 69, 1, 89, 23.  
impleretur, 22, 11.  
implicari, 91, 5.  
implicatus, 123, 7.  
imploraverant, 117, 1.  
imponunt, 30, 6.  
importandi, 31, 7.  
importunum, 137, 4.  
imposita, 115, 1.  
impositis, 123, 1.  
imposito, 88, 20, 95, 3, 96, 11.  
impositumque, 74, 4.  
impositus, 102, 5.  
impossibilia, 109, 7.  
imprecari, 81, 25, 120, 6.  
impressa, 73, 9.  
improvisio, 23, 2, 58, 14, 76, 6,  
136, 16.  
improvisus, 69, 18.  
imprudensque, 21, 4.  
impudentemque, 120, 9.  
impugnatus, 119, 9.  
impugnauerant, 119, 6.  
impulit, 90, 22.  
in, 3, 1, 0, 4, 1, 2, 10, 6, 3, 4, 5, 11,  
14, 15, 7, 3, 7, 8, 10, 9, 1, 3, 9,  
23, 25, 27, 11, 7, 12, 4, 6, 8, 10,  
25, 13, 2, 3, 14, 3, 15, 14, 15, 16,  
4, 5, 8, 15, 17, 3, 21, 1, 5, 7, 23, 2,  
6, 15, 24, 6, 7, 8, 10, 25, 8, 27,  
48, 10, 14, 22, 28, 11, 15, 18, 21,  
29, 3, 24, 27, 30, 8, 12, 20, 25,  
31, 2, 11, 13, 33, 1, 12, 14, 34, 10,  
35, 7, 10, 11, 36, 1, 4, 38, 1, 14,  
39, 5, 6, 7, 10, 18, 21, 26, 40, 1,  
41, 7, 23, 42, 4, 5, 24, 43, 4, 6,  
44, 44, 11, 17, 45, 7, 8, 14, 16,  
46, 3, 6, 15, 47, 10, 12, 48, 1, 2,  
8, 13, 15, 16, 49, 7, 8, 9, 43, 15, 18,  
50, 22, 54, 4, 12, 55, 2, 12, 14,  
20, 56, 5, 57, 6, 10, 16, 21, 58,  
12, 13, 59, 5, 13, 22, 24, 60, 6, 9,  
61, 2, 10, 27, 62, 5, 12, 63, 3, 4,  
6, 7, 10, 14, 17, 64, 2, 5, 18, 26,  
1, 18, 67, 9, 10, 13, 21, 25, 68,  
4, 7, 69, 2, 4, 70, 3, 13, 16, 71, 7,  
8, 72, 12, 73, 14, 74, 3, 9, 21,  
24.

# INDEX VOCABULORUM.

24. 75. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 96. 9. 12.  
19. 77. 6. 7. 10. 13. 78. 15. 79.  
8. 17. 80. 3. 9. 18. 23. 24. 81. 5.  
13. 82. 12. 18. 19. 83. 1. 4. 6. 84.  
7. 8. 85. 9. 10. 86. 8. 10. 87. 10.  
88. 1. 6. 7. 11. 89. 2. 8. 90. 2. 6.  
7. 15. 16. 91. 8. 14. 15. 92. 2. 7.  
10. 11. 93. 1. 7. 10. 14. 94. 21.  
23. 25. 29. 95. 2. 12. 96. 3. 4. 5.  
97. 1. 3. 7. 9. 98. 2. 4. 9. 99. 2.  
13. 16. 21. 100. 2. 4. 103. 2. 6.  
11. 104. 4. 9. 105. 7. 9. 10. 12.  
106. 6. 107. 2. 8. 9. 108. 1. 7.  
109. 9. 10. 14. 110. 4. 111. 3. 6.  
15. 112. 9. 14. 20. 113. 1. 5. 4.  
5. 7. 115. 11. 116. 2. 117. 17.  
118. 5. 4. 7. 119. 2. 7. 8. 120. 6.  
16. 121. 12. 122. 17. 123. 6.  
126. 4. 8. 19. 128. 4. 7. 129. 2.  
5. 8. 130. 1. 3. 131. 4. 132. 1. 133.  
4. 134. 12. 135. 7. 8. 136. 6. 17.  
137. 10. 11. 138. 18. 139. 9. 10.  
140. 10. 19.
- inaliquantum, 81. 3. 90. 22.  
incalium, 78. 3. 99. 6.  
incenderetur, 89. 1.  
incenderetur, 124. 8.  
incendiis, 58. 13. 115. 14. 117.  
9.  
incenditur, 70. 22.  
incensi, 39. 1.  
incensæ, 90. 3.  
incensaque, 123. 8.  
incensique, 27. 3.  
incensus, 8. 8. 109. 10. 115. 1.  
incensus, 61. 4.  
incerto, 76. 1.  
incertum, 47. 4. 75. 15. 85. 6.  
incesserat, 58. 10. 16. 66. 10. 92.  
8. 95. 9. 117. 3. 122. 9.  
incessit, 93. 4.  
inchoando, 45. 8.  
incidente, 60. 2.  
incipere, 40. 10.  
incipientes, 32. 1. 7.  
inclamans, 24. 13.  
inclinazione, 72. 2.  
inclyta, 76. 2. 86. 9.  
inclytam, 96. 11.  
inclyto, 41. 5. 70. 22.  
inclyto, 77. 8.  
inclytum, 119. 18. 140. 15.  
incepta, 114. 13.  
incepti, 30. 28.  
incepto, 29. 14. 31. 10. 22. 34. 1.  
90. 4. 99. 24.  
inceptum, 24. 1. 54. 19.  
incepturos, 55. 4.  
incepti, 89. 21.  
incognitos, 135. 5.  
incolarum, 47. 1.  
incolebant, 136. 12.  
incolis, 25. 10. 45. 2.  
incolamem, 83. 1.  
incolumis, 103. 7. 105. 19. 118.  
20.  
incolumitate, 105. 31.
- incolumitatem, 49. 16.  
incommodam, 120. 12.  
incommodo, 48. 24.  
incommodum, 29. 21.  
Incompositos, 71. 22. 74. 12.  
inconditis, 9. 21. 54. 2.  
incondito, 81. 12.  
inconditum, 71. 21.  
inconfulta, 14. 5. 59. 16. 94. 9.  
102. 2.  
inconfulte, 7. 4. 108. 14.  
inconfutum, 40. 10.  
increpare, 64. 2.  
increpatis, 70. 20.  
increpatusque, 135. 18.  
incubet, 105. 1.  
incuria, 17. 3.  
incuriosi, 58. 9.  
incurrisse, 131. 4.  
incurrunt, 27. 23. 32. 12.  
incurfantesque, 74. 17.  
incurfarent, 31. 8.  
incurfent, 33. 17.  
incurfione, 26. 8.  
incurfiones, 33. 15.  
incurfare, 28. 25. 29. 22. 64. 2.  
89. 3.  
incurferat, 73. 4.  
incurferet, 8. 17.  
incurferetur, 46. 12.  
inde, 8. 4. 32. 1. 36. 14. 37. 11.  
67. 8. 70. 23. 89. 25. 90. 14. 92.  
9. 18. 102. 6. 104. 15. 102. 9. 17.  
111. 5. 120. 25. 126. 7. 127. 10.  
129. 4. 130. 1. 3. 133. 3. 135. 22.  
13.  
indies, 45. 5.  
indigna, 49. 20. 54. 9. 123. 5.  
129. 6.  
indignantibus, 9. 10. 57. 7.  
indignari, 111. 15.  
indignatio, 93. 9.  
indignatione, 6. 8. 42. 21. 48.  
14.  
indignationem, 6. 16. 8. 17.  
indignatos, 111. 2.  
indignatus, 3. 1. 92. 20. 96. 6.  
119. 7. 126. 19.  
indigne, 8. 1. 9. 22. 12. 13. 42.  
23.  
indignissimum, 4. 11. 47. 8. 82.  
21.  
indigno, 36. 6.  
indignum, 89. 6. 140. 2.  
indignus, 97. 13.  
indomita, 76. 2.  
Indorum, 88. 15.  
induci, 114. 9.  
inducias, 61. 23. 93. 4.  
inducis, 28. 18.  
industria, 39. 4. 54. 12. 97. 13.  
118. 5.  
industriæ, 15. 1. 39. 6. 118.  
13.  
industriam, 27. 15. 131. 1.  
induxere, 114. 14.  
inerant, 109. 23.
- inermem, 93. 11.  
ineffect, 9. 4.  
ineundus, 23. 6.  
ineunt, 35. 13. 68. 9.  
iniando, 47. 18.  
iniusta, 81. 25. 120. 6.  
infausti, 82. 20.  
infecta, 99. 10. 105. 24.  
infecis, 9. 27.  
infelicitissimum, 80. 16. 140. 10.  
infensus, 94. 18.  
inferendam, 140. 3.  
inferendi, 81. 23.  
inferendis, 45. 8.  
inferendo, 105. 6.  
inferens, 8. 23.  
inferias, 75. 11. 117. 12.  
inferiores, 88. 20.  
inferioribus, 66. 6.  
infestabant, 126. 5.  
infestabat, 38. 6.  
infesti, 105. 11. 129. 1.  
infestis, 32. 4.  
infesto, 69. 9.  
infestum, 48. 9.  
infestus, 28. 3. 101. 2.  
infortunia, 25. 6.  
infrequentes, 58. 9.  
ingemiscerent, 119. 19.  
ingemisceret, 106. 9.  
ingenii, 27. 15. 35. 14.  
ingenio, 62. 17.  
ingenium, 124. 7.  
ingens, 33. 11. 55. 1. 107. 8. 109.  
18. 118. 3. 119. 16. 122. 8.  
ingenti, 13. 5. 39. 3. 8. 89. 22.  
112. 2.  
ingentibus, 88. 15.  
ingentis, 89. 21.  
ingerere, 120. 6.  
ingesta, 101. 9. 128. 4.  
ingravescente, 47. 16.  
ingravescentibus, 82. 18.  
ingravescit, 67. 11.  
ingredi, 76. 4.  
ingreditur, 64. 10. 93. 16.  
ingressi, 75. 2. 94. 5. 111. 12. 132.  
6.  
ingressis, 42. 14. 80. 6. 104. 1.  
ingressio, 82. 4.  
ingressos, 63. 17.  
ingressu, 59. 10.  
ingressum, 114. 3.  
ingressus, 38. 15. 46. 4. 58. 3. 60.  
4. 70. 9. 101. 8.  
ingruerat, 121. 11.  
ingruens, 57. 10. 90. 22. 99.  
24.  
ingruentem, 70. 16.  
ingruentes, 90. 4.  
ingruentibus, 27. 24.  
ingruentium, 104. 20.  
ingruere, 111. 25.  
ingrueret, 25. 10. 71. 15. 92.  
18.  
inguina, 91. 1.  
inhabitantes, 135. 24.  
inhabitare,

C c

# INDEX VOCABULORUM

- inhabitare, 35. 11.  
 inhæreat, 118. 20.  
 inhiantes, 81. 11.  
 injectis, 100. 12.  
 injecto, 126. 7.  
 inimica, 46. 16.  
 inimici, 62. 14.  
 inimicissimi, 56. 8. 76. 8.  
 inimicissimos, 126. 21.  
 inimicissimum, 69. 14. 135. 15.  
 inimicissimus, 82. 6.  
 inimicitias, 16. 1. 46. 6. 83. 14.  
 inique, 135. 17.  
 iniquissimos, 42. 15.  
 iniquitatem, 133. 8.  
 iniquitas, 105. 10.  
 iniquum, 8. 20.  
 inire, 41. 5. 54. 3. 135. 3.  
 inisse, 94. 30.  
 inita, 116. 11.  
 initio, 30. 9. 19. 81. 7. 84. 15. 104. 9. 106. 24. 112. 22.  
 initium, 31. 11. 44. 17. 100. 3. 117. 9. 129. 3.  
 initum, 90. 14.  
 injuria, 8. 12. 42. 18. 63. 15. 137. 15.  
 injuriæ, 8. 18. 40. 7. 50. 8. 117. 2. 126. 6.  
 injuriam, 6. 7. 27. 2. 29. 23. 42. 23. 47. 13. 48. 9. 50. 13. 54. 8. 132. 3.  
 injuriarum, 56. 9.  
 injurias, 6. 16. 7. 1. 9. 54. 15. 133. 4.  
 injuriis, 40. 12. 45. 8. 102. 6.  
 innitebatur, 79. 13.  
 innocentiam, 104. 8.  
 innoxiam, 34. 3.  
 innoxii, 41. 19. 64. 8.  
 iniquitudine, 24. 13.  
 inquietum, 43. 12.  
 inquirendi, 117. 6.  
 inquisitionem, 135. 8. 138. 11. 139. 13.  
 inquisitum, 135. 16.  
 inquiet, 8. 20. 80. 7. 94. 4. 7. 10.  
 infestator, 45. 7.  
 infestari, 102. 6.  
 infestata, 13. 9. 28. 17. 92. 9.  
 infestum, 102. 3.  
 infestum, 11. 1. 14. 8. 15. 8. 21. 17. 56. 4. 88. 2.  
 infestus, 4. 4.  
 infestus, 13. 12. 69. 11. 99. 6. 14. 135. 8.  
 infederant, 71. 6.  
 infederat, 49. 23.  
 infrequentibus, 74. 20. 94. 26.  
 insequerentur, 27. 24.  
 insequeretur, 28. 5.  
 insequerur, 41. 13.  
 insequi, 80. 2.  
 insidiandi, 77. 7.  
 insidiarum, 66. 13.  
 insidias, 12. 21. 41. 1. 105. 8. 107. 9. 120. 10. 126. 25. 133. 7. 134. 83. 138. 6.  
 insidiatum, 76. 3.  
 insidiatus, 129. 5.  
 insidias, 7. 6. 33. 9. 93. 15. 94. 10. 95. 11. 101. 14. 105. 29. 119. 19. 125. 2. 6. 126. 21. 138. 14. 20. 139. 8.  
 insidiosa, 41. 12. 43. 24. 71. 19.  
 insidiose, 36. 2.  
 insigne, 139. 15. 140. 10. 20.  
 insignes, 14. 8.  
 insigni, 63. 15.  
 insignibus, 61. 1.  
 insignium, 88. 17. 19.  
 insimulare, 8. 21.  
 insiuans, 31. 3.  
 insinuantibus, 118. 9.  
 insistentes, 58. 19.  
 insistente, 93. 5. 95. 4.  
 insistere, 57. 25.  
 insolentia, 72. 6.  
 insolentia, 75. 4.  
 inspecta, 30. 6.  
 inspectantium, 115. 11.  
 inspectatis, 71. 12.  
 insperabile, 22. 6.  
 insipientes, 4. 6.  
 instans, 75. 2.  
 instantem, 49. 17.  
 instantes, 70. 23. 74. 14. 90. 27.  
 instanti, 28. 8.  
 instantis, 138. 1.  
 instantibus, 32. 9. 55. 21.  
 instaretur, 27. 12.  
 instar, 24. 20. 27. 25.  
 instat, 72. 3.  
 instator, 99. 1.  
 instigante, 84. 12.  
 instructa, 66. 5. 114. 12.  
 instructæ, 68. 6.  
 instructam, 17. 8. 31. 9.  
 instructas, 17. 5. 58. 9.  
 instructi, 30. 30. 49. 3. 77. 15. 89. 20. 90. 12. 92. 13.  
 instructis, 54. 11. 97. 21.  
 instructo, 30. 25. 58. 2. 87. 11. 15.  
 instructus, 20. 14. 55. 17. 96. 2.  
 instruere, 109. 8.  
 instruit, 37. 7. 87. 9.  
 instrumenta, 16. 14.  
 instrumentis, 121. 13.  
 instrumento, 6. 9.  
 insuetum, 102. 7.  
 insula, 4. 1. 126. 13.  
 insulæ, 122. 16. 139. 15.  
 insulam, 6. 3. 35. 11. 89. 1. 127. 1. 136. 17. 137. 2. 139. 12. 140. 19.  
 insularum, 130. 1.  
 insulus, 129. 11.  
 insulis, 18. 2. 5. 19. 4. 20. 1.  
 intacta, 63. 14. 78. 13.  
 intactus, 84. 4.  
 intacto, 59. 5.  
 intactus, 70. 6.  
 integra, 42. 4.  
 intero, 86. 2.  
 integrum, 45. 7.  
 intelligi, 111. 10.  
 intelligit, 68. 25. 121. 14.  
 intenta, 28. 6.  
 in entaro, 55. 3.  
 intenti, 66. 2. 74. 16.  
 intentus, 63. 12. 71. 2.  
 inter, 3. 6. 8. 5. 13. 12. 7. 16. 13. 7. 16. 13. 17. 1. 20. 4. 23. 13. 24. 1. 25. 15. 25. 28. 4. 30. 21. 32. 12. 13. 41. 18. 42. 20. 43. 1. 14. 44. 1. 48. 24. 9. 12. 50. 7. 55. 6. 15. 59. 5. 12. 61. 9. 62. 10. 13. 64. 14. 18. 66. 7. 8. 10. 68. 12. 69. 16. 22. 70. 4. 72. 1. 77. 1. 19. 81. 1. 21. 87. 19. 89. 11. 22. 90. 6. 17. 91. 5. 92. 16. 95. 12. 15. 97. 10. 99. 15. 101. 5. 103. 10. 104. 5. 106. 5. 15. 20. 27. 107. 6. 108. 3. 110. 12. 112. 18. 25. 114. 14. 115. 6. 118. 4. 13. 120. 12. 122. 12. 15. 123. 7. 125. 10. 126. 22. 26. 117. 4. 131. 2. 133. 9. 134. 1. 138. 26.  
 intercedendi, 45. 12.  
 intercederet, 29. 13.  
 intercederetur, 57. 9.  
 intercedi, 90. 24.  
 intercepisse, 116. 5.  
 intercepta, 136. 4.  
 intercepti, 140. 9.  
 intercesserat, 29. 22. 39. 23.  
 intercessit, 118. 20. 128. 6. 135. 19. 126. 5.  
 intercessum, 57. 4. 114. 8.  
 interdum, 67. 20.  
 interea, 58. 16. 64. 3. 62. 4. 70. 24. 80. 26. 86. 11. 127. 1.  
 interempti, 72. 10.  
 interemptis, 57. 10.  
 interemptum, 67. 19.  
 interemptus, 140. 13.  
 interesseret, 23. 4. 104. 5.  
 intereunt, 48. 1. 137. 6.  
 interfecerit, 126. 21.  
 interfecit, 33. 13. 36. 14. 38. 16.  
 interfecit, 88. 8.  
 interfecit, 28. 16. 38. 4. 55. 20. 91. 9. 98. 4.  
 interfecit, 27. 14. 35. 4. 72. 13. 88. 4. 99. 12.  
 interfecto, 37. 9. 70. 17. 71. 7. 80. 19. 86. 9. 90. 26. 94. 30. 95. 10. 113. 25. 136. 1.  
 interfectum, 119. 16.  
 interfectus, 46. 4. 75. 1. 92. 7.  
 interficere, 6. 23. 140. 16.  
 interficeret, 84. 9.  
 interfic, 118. 17.  
 interficiendo, 35. 13. 67. 16.  
 interficiendos, 67. 4.  
 interficiendum, 57. 4.  
 interficit, 35. 16. 68. 12. 15. 69. 12.

# INDEX VOCABULORUM.

12. 70. 11. 76. 6. 94. 20. 99. 9.  
97. 1. 34. 125. 2. 126. 6. 17.  
135. 8. 140. 6.  
interficiat, 27. 11. 17. 90. 17.  
91. 1.  
interficiunt, 60. 10. 69. 23. 94.  
22. 126. 24. 132. 6.  
interficiuntur, 117. 4.  
interfuertur, 115. 12. 134. 3.  
interfui, 113. 10.  
interiacet, 55. 16.  
interjiciens, 8. 14.  
interibant, 47. 18.  
interierat, 127. 7.  
interierit, 136. 13.  
interisse, 136. 13.  
interit, 36. 6. 38. 4. 127. 14. 152.  
12.  
interim, 8. 9. 9. 6. 22. 16. 15. 21.  
1. 7. 21. 4. 23. 7. 24. 10. 27.  
6. 11. 27. 28. 19. 30. 12. 32.  
8. 35. 2. 7. 35. 10. 45. 20.  
26. 55. 22. 57. 10. 17. 58.  
1. 61. 21. 63. 5. 12. 66. 1. 9. 21.  
70. 19. 71. 13. 77. 9. 79. 9. 80.  
5. 13. 87. 17. 89. 12. 93. 14. 96.  
3. 97. 10. 23. 30. 99. 16. 100. 1.  
12. 109. 18. 110. 4. 112. 11. 113.  
13. 16. 114. 15. 115. 15. 117. 6.  
118. 3. 119. 7. 21. 122. 5. 125. 3.  
7. 137. 6. 138. 4. 16.  
intermendo, 138. 23  
interire, 110. 12.  
interirent, 115. 13.  
interitu, 25. 1. 71. 6. 77. 2. 80. 13.  
95. 6. 135. 29. 138. 16.  
interitum, 70. 14. 77. 11. 106.  
22. 116. 5. 1. 5. 6.  
interitura, 137. 2.  
interiturum, 139. 4.  
interitus, 92. 9. 104. 21.  
interius, 60. 9.  
intermixto, 114. 10.  
intermixceretur, 54. 10.  
internecundum, 84. 6.  
internecionem, 8. 15.  
interponendam, 97. 16.  
interponi, 15. 13.  
interposita, 12. 26. 44. 4. 48. 6.  
93. 5.  
interpositis, 28. 19. 113. 19.  
interposito, 61. 24.  
interpositum, 97. 19.  
interpretandi, 138. 25.  
interpretibus, 140. 21.  
interrumpens, 8. 19.  
intersim, 105. 17.  
intervenerat, 115. 3.  
intervenerat, 113. 13.  
intervene, 139. 5.  
interventu, 9. 26.  
interventum, 61. 6. 113. 14. 121.  
11. 291. 10.  
intestinis, 126. 3.  
intra, 56. 12. 57. 23. 59. 1. 61. 7.  
62. 22. 68. 6. 89. 13. 19. 22. 94.  
15. 97. 128. 114. 8.  
intraverat, 91. 8.  
intravere, 115. 10.  
intravisse, 83. 2.  
intrepida, 2. 18.  
introduci, 42. 14.  
intueri, 81. 1.  
intulere, 39. 18.  
intus, 50. 15. 105. 31. 109. 11.  
119. 27.  
invidendi, 56. 8.  
in adere, 54. 16. 58. 9.  
invaderet, 69. 16.  
invadit, 21. 6. 28. 3. 32. 7. 33.  
10. 82. 27.  
invadunt, 33. 17. 61. 11.  
invalidum, 70. 11.  
invalidus, 62. 3. 140. 23.  
invaserat, 136. 17.  
invasit, 30. 8. 33. 20.  
invasit, 47. 15.  
invasuros, 77. 2.  
invectus, 68. 10.  
inventi, 106. 9.  
inventurum, 50. 14.  
investigandum, 136. 3.  
investigationem, 138. 16.  
invicem, 27. 12. 28. 18. 24. 30.  
4. 32. 12. 43. 10. 45. 9. 66. 8.  
111. 17. 112. 24. 118. 13.  
invidiz, 55. 14.  
inviolatum, 63. 7.  
inviolatque, 84. 4.  
inviolatus, 12. 24.  
inviolatum, 86. 2. 114. 5.  
inviolatus, 41. 25.  
invia, 106. 22.  
invitantur, 82. 16.  
invitarent, 64. 14.  
inultus, 116. 3.  
invocantes, 31. 22.  
Io, 45. 1.  
joco, 114. 14.  
Iolchorum, 44. 17.  
Iove, 1. 1. 10. 8. 11. 1.  
Iovem, 113. 4.  
Iovis, 115. 15.  
Iphicli, 14. 9.  
Iphigeniz, 24. 14.  
Iphigeniam, 22. 9. 23. 1. 30. 14.  
ipfa, 11. 30. 21. 1. 80. 30. 81. 21.  
87. 10. 88. 13. 105. 7. 26.  
ipsum, 5. 1. 24. 18. 134. 2.  
ipfas, 134. 1.  
ipse, 3. 3. 6. 9. 13. 10. 24. 15. 36. 2.  
39. 13. 50. 22. 63. 12. 13. 16. 76.  
8. 10. 77. 12. 80. 4. 5. 82. 13.  
15. 83. 10. 104. 11. 128. 5. 129.  
1. 134. 9. 11. 138. 5. 10. 140. 10.  
ipfi, 27. 23. 39. 3. 43. 5. 3. 10. 81.  
24. 103. 7. 115. 12. 123. 2.  
ipfis, 9. 22. 29. 10. 59. 22. 60. 9.  
ipsum, 15. 7. 29. 4.  
ipso, 57. 6. 61. 16. 99. 16. 105. 5.  
135. 10.  
ipforum, 29. 6. 105. 30.  
ipfos, 42. 19. 45. 15.  
ipsum, 47. 12. 62. 19. 81. 7. 86. 4.
- ira, 6: 8. 12. 15. 27. 3. 47. 14. 57.  
7. 03. 8. 67. 18.  
iracunde, 44. 7.  
iracundia, 22. 5.  
iracundiz, 40. 14. 64. 2. 16.  
iracundiam, 93. 15. 111. 13.  
iram, 21. 10. 48. 9. 106. 19.  
irane, 21. 5.  
iras, 61. 7. 120. 13.  
ire, 29. 9. 43. 4. 47. 3. 54. 154.  
101. 10.  
irent, 62. 20.  
iret, 67. 13.  
iri, 15. 12. 124. 1.  
irruentes, 61. 18.  
irruere, 83. 12.  
irruerunt, 73. 12.  
irrueret, 77. 17.  
irruisse, 27. 6.  
irruunt, 9. 20. 43. 5. 89. 23.  
irruunt, 99. 11.  
is, 4. 11. 23. 1. 28. 12. 31. 3. 32. 5.  
43. 14. 55. 11. 18. 7. 60. 2. 64.  
16. 75. 5. 77. 7. 88. 9. 126. 18.  
133. 8.  
Ismurum, 120. 4. 129. 4.  
Ius, 74. 24.  
ita, 6. 2. 7. 7. 8. 9. 9. 4. 27. 11. 11.  
12. 4. 23. 13. 4. 15. 16. 16. 7.  
13. 20. 2. 14. 22. 3. 27. 16. 25.  
28. 18. 29. 14. 30. 3. 31. 2. 9.  
33. 1. 17. 36. 4. 39. 21. 42. 21.  
43. 25. 45. 8. 50. 4. 55. 2. 57.  
20. 59. 14. 61. 1. 63. 1. 20. 69.  
2. 70. 21. 74. 12. 22. 73. 12.  
74. 11. 16. 19. 76. 5. 11. 78. 7.  
14. 8. 17. 81. 9. 24. 82. 13. 85.  
3. 85. 14. 86. 4. 87. 11. 22. 88.  
5. 89. 16. 90. 1. 11. 14. 25. 91.  
6. 92. 4. 94. 2. 17. 97. 20. 99.  
4. 101. 1. 103. 13. 104. 4. 8.  
105. 1. 106. 17. 108. 9. 109. 17.  
111. 3. 113. 6. 8. 11. 114. 5. 10.  
117. 3. 120. 4. 121. 1. 122. 3.  
124. 8. 126. 10. 131. 3. 134. 4.  
135. 10. 138. 14. 139. 8. 140.  
2.  
itane, 83. 6.  
itaque, 12. 2. 11. 24. 5. 39. 10. 27.  
41. 4. 45. 14. 47. 3. 75. 9. 82.  
8. 97. 19. 10. 20. 24. 107. 4.  
9. 112. 10. 16. 114. 13. 117. 11.  
118. 20. 119. 10. 121. 3. 8. 126.  
14. 22. 13. 6. 135. 5. 11. 20.  
137. 1. 138. 7. 140. 18. 20.  
item, 2. 5. 4. 3. 13. 14. 17. 12.  
91. 11.  
iter, 38. 14.  
itearo, 41. 6.  
Itacit, 18. 4. 132. 2.  
Ithacam, 133. 2. 139. 13.  
itinere, 60. 8. 84. 12. 97. 17.  
itineris, 100. 8.  
itum, 26. 6.  
iturum, 62. 22.  
jubent, 30. 5. 61. 4. 114. 13.  
juberetur, 24. 17.  
C e 2 iubet;

# INDEX VOCABULORUM.

habet, 8, 2.23, 15, 15, 16, 29, 14.  
 42, 14, 50, 20, 22, 58, 9, 13, 15.  
 63, 1, 75, 10, 85, 14, 15, 92, 20.  
 101, 9.  
 incundum, 105, 18.  
 iudicio, 119, 20.  
 iudicium, 127, 11.  
 iugi, 28, 9, 36, 17.  
 iugis, 88, 19.  
 iugulari, 75, 10.  
 iugulati, 116, 9.  
 iugulum, 90, 25.  
 iuncta, 112, 21.  
 iunctam, 29, 11, 138, 21.  
 iuncti, 13, 7, 125, 10.  
 iunctis, 135, 6.  
 iunctos, 29, 7.  
 iunctum, 84, 11, 102, 12.  
 Iunonis, 16, 4.  
 iura, 41, 15, 103, 1.  
 iurare, 113, 2.  
 iurasset, .....  
 iurat, 63, 7.  
 iure, 104, 16.  
 iurifutandi, 48, 7, 113, 1.  
 ius, 27, 19, 41, 3, 120, 17.  
 iussi, 49, 26.  
 iusserat, 118, 17.  
 iustu, 2, 3, 98, 1.  
 iustus, 104, 12.  
 iusta, 81, 5, 95, 3, 108, 10, 138,  
 12.  
 iustam, 81, 23.  
 iustus, 92, 3.  
 iuvat, 122, 20.  
 iuvene, 82, 15.  
 iuvenem, 93, 18, 138, 17, 140, 7,  
 14.  
 iuveni, 74, 7, 93, 12, 97, 11, 135,  
 9.  
 iuvenibus, 135, 5.  
 iuvenis, 64, 4, 82, 6, 85, 7, 97, 15,  
 127, 13, 140, 4, 9.  
 iuventus, 16, 17.  
 iuventutem, 80, 10.  
 iuxta, 55, 22, 63, 17, 70, 12, 96,  
 7, 135, 24.  
 Ixus, 137, 5.

## L.

**L** Abantis, 83, 7.  
 laborantibus, 68, 17.  
 laborantium, 90, 4.  
 laborare, 95, 4.  
 labore, 74, 8, 118, 10.  
 laboribus, 50, 12.  
 laborum, 29, 4, 39, 6, 20, 63, 16,  
 Lacedaemona, 12, 27, 128, 6.  
 Lacedemone, 17, 9.  
 Lacedaemonem, 11, 2.  
 Lacedemoniam, 7, 6.  
 lacerabat, 47, 12.  
 lacerare, 119, 12.  
 lacerantes, 92, 13.  
 lacerantibus, 56, 7.

lacefferet, 56, 6.  
 laceffit, 90, 18, 99, 3.  
 laceffiti, 46, 8.  
 lachrymis, 34, 20, 40, 6, 44, 3,  
 72, 13, 25, 82, 8, 106, 3.  
 laceretur, 118, 6.  
 Laerta, 132, 13.  
 Laertæ, 140, 16.  
 læsa, 40, 13.  
 læsis, 105, 15.  
 læstrigona, 129, 6.  
 læsum, 63, 8.  
 læsus, 89, 4.  
 læta, 23, 1.  
 lætabatur, 21, 11.  
 lætarentur, 81, 24.  
 læti, 25, 1, 29, 19, 59, 17, 64, 14,  
 71, 9, 112, 15.  
 læticia, 4, 5, 64, 12, 77, 12, 95, 9,  
 66, 2, 114, 1.  
 lætitiæ, 29, 28, 84, 13.  
 lætitiæ, 115, 3.  
 lætus, 63, 14, 97, 12.  
 lamentabili, 80, 30.  
 lamentandi, 73, 1.  
 lamentatione, 8, 2.  
 lamentationem, 40, 6.  
 Lampum, 102, 15.  
 Lampus, 108, 12.  
 lanceam, 140, 7.  
 laniatibus, 86, 8.  
 Laodamante, 79, 11.  
 Laodamante, 137, 12.  
 Laodamia, 32, 4.  
 Laomedonte, 102, 14.  
 Laomedontem, 102, 14.  
 Laomedontis, 102, 2.  
 lapidibus, 45, 16, 19, 89, 10, 100,  
 12, 120, 7.  
 laqueo, 38, 4, 127, 14.  
 large, 4, 3.  
 largiter, 29, 29.  
 Larissa, 51, 3.  
 Larissæ, 74, 22.  
 Larissam, 46, 2.  
 lascivia, 114, 14.  
 latera, 33, 4.  
 latus, 47, 17, 90, 23, 94, 1.  
 Laudacum, 70, 1.  
 laudantes, 86, 2, 95, 11, 110, 6.  
 laudibus, 39, 8, 71, 13, 92, 6, 97,  
 12, 99, 26, 113, 9, 134, 1.  
 laus, 40, 11.  
 lauti, 16, 3.  
 laurum, 92, 3.  
 laxatos, 91, 7.  
 laxiores, 66, 12.  
 læti, 30, 22, 99, 25, 112, 12.  
 lætus, 17, 13.  
 Leda, 11, 5.  
 legati, 12, 18, 27, 28, 17, 40, 14,  
 45, 12.  
 legatione, 105, 7.  
 Legationis, 39, 26, 101, 11.  
 legatis, 12, 21, 22, 44, 6.  
 legatorum, 8, 10.  
 legatos, 9, 5, 11, 14, 12, 17, 13, 1.

43, 26, 45, 10, 61, 23, 80, 4,  
 100, 10, 112, 24.  
 legatur, 103, 3.  
 legem, 96, 18.  
 legonibus, 96, 2.  
 Leitus, 13, 13.  
 Lelegum, 37, 11.  
 Lemno, 62, 3.  
 Lemnon, 50, 6.  
 Lemnum, 35, 10.  
 leniretur, 93, 11, 121, 7.  
 leniri, 21, 12, 50, 2.  
 lenitur, 67, 10.  
 Leonteus, 13, 2, 19, 4.  
 Lelbum, 36, 12.  
 levamine, 50, 4, 123, 9.  
 levamen, 82, 1.  
 Leucatha, 132, 2.  
 leve, 110, 4.  
 leviozem, 97, 1.  
 libens, 64, 16.  
 liberaliter, 62, 1.  
 liberam, 29, 14.  
 liberant, 8, 9.  
 liberantur, 9, 27.  
 liberat, 135, 19.  
 liberata, 138, 2.  
 liberatas, 50, 22.  
 liberatis, 33, 14.  
 liberatum, 57, 15, 127, 15, 135, 21.  
 liberatus, 28, 8, 129, 1, 130, 3,  
 131, 1, 134, 12.  
 liberavisset, 140, 13.  
 liberi, 115, 11.  
 liberis, 105, 10.  
 liberius, 64, 1.  
 libero, 33, 1.  
 liberum, 48, 5, 134, 4.  
 libidine, 9, 17.  
 libidini, 41, 21.  
 libido, 119, 13.  
 librato, 93, 21.  
 liceret, 50, 15.  
 licet, 40, 12.  
 licitam, 83, 13.  
 fictores, 63, 1.  
 lictoribus, 49, 25.  
 licuerit, 44, 16, 95, 1.  
 ligni, 74, 4, 95, 1, 119, 22.  
 ligno, 108, 5, 112, 1.  
 lingua, 9, 16, 122, 16.  
 linguae, 120, 8.  
 linum, 77, 23.  
 literas, 22, 8, 24, 9.  
 literis, 16, 7, 122, 13.  
 litora, 27, 6.  
 litori, 26, 5, 8, 32, 6.  
 litus, 134, 10.  
 loca, 31, 8, 39, 3, 54, 14, 73, 5,  
 115, 8, 117, 7, 124, 2, 126, 6,  
 135, 5, 12, 16, 139, 10.  
 locat, 96, 6, 97, 26.  
 locati, 70, 3, 99, 21.  
 locatis, 68, 7.  
 loci, 26, 6, 35, 2, 36, 13.  
 locis, 13, 2, 19, 1, 28, 27, 30, 10,  
 37, 9, 45, 3, 62, 13, 113, 6, 126,  
 7, 132, 1.

# INDEX VOCABULORUM.

7. 132, 1. 133, 5. 138, 18.  
 loco, 21, 5. 28, 4. 54, 12. 93, 7.  
 95, 2. 96, 5. 97, 23. 100, 5. 116,  
 1. 138, 27. 140, 14.  
 locorum, 20, 5. 38, 15.  
 locos, 89, 12.  
 Locride, 15, 2.  
 Locrorum, 123, 6. 8.  
 Locrum, 135, 5.  
 locum, 49, 18. 55, 12. 56, 14. 59,  
 7. 60, 8. 61, 12. 69, 17. 74, 2.  
 76, 21. 85, 13. 88, 6. 96, 14. 97.  
 10. 130, 3. 132, 4.  
 locus, 23, 3. 17, 4.  
 locustum, 136, 17.  
 locutus, 22, 12. 98, 12.  
 longam, 23, 5. 63, 9. 102, 1.  
 longe, 42, 19. 55, 11. 57, 19. 80,  
 26. 28. 86, 18. 103, 10.  
 longitudine, 74, 3.  
 longius, 22, 3. 105, 16.  
 longo, 78, 10. 97, 17.  
 loquebantur, 36, 9.  
 loquendi, 45, 5. 62, 16. 64, 1. 97,  
 7. 103, 2. 122, 13.  
 lora, 76, 10.  
 Lotophagos, 129, 5.  
 lotus, 89, 15.  
 luce, 58, 8. 74, 8. 89, 18. 97, 1. 15,  
 99, 27. 108, 9. 116, 3.  
 lucis, 61, 3. 71, 15. 73, 13. 79, 6.  
 90, 12. 104, 9. 106, 23. 111, 11.  
 112, 22. 119, 14.  
 luco, 23, 2. 24, 2. 8.  
 ludandi, 78, 12.  
 ludibus, 80, 10.  
 ludu, 31, 3.  
 ludui, 73, 3.  
 luctus, 30, 14. 75, 13. 76, 16. 82,  
 10.  
 luctuum, 104, 20.  
 lucum, 21, 4. 24, 12. 93, 11. 94,  
 5.  
 ludis, 77, 14.  
 luere, 34, 3. 59, 16.  
 lues, 21, 6. 24, 20.  
 lugenti, 87, 4. 100, 3.  
 lugubrem, 76, 19.  
 lugubri, 79, 6. 92, 22.  
 luit, 45, 17. 57, 18. 72, 10. 105,  
 10.  
 lumen, 23, 12.  
 lunam, 113, 5.  
 Lycaon, 51, 2. 92, 12.  
 Lycia, 51, 2.  
 Lyciam, 57, 16.  
 Lyciorum, 52, 3.  
 Lycius, 20, 8. 32, 4. 53, 1. 70,  
 3.  
 Lycomedis, 96, 9.  
 Lycophron, 137, 4.  
 Lynceum, 37, 8.

## M.

**M** Achaon, 14, 11. 19, 2. 78,  
 11.  
 Machaone, 31, 20.  
 Machaonem, 30, 5.  
 Machaoni, 79, 2.  
 machinati, 80, 12.  
 Mzandriorum, 34, 11.  
 Mzonii, 53, 1.  
 magis, 3, 2. 4, 5. 10, 4. 12, 12. 21,  
 7. 30, 8. 31, 4. 42, 2. 47, 16.  
 67, 11. 21. 71, 2. 74, 14. 96, 16.  
 101, 2. 103, 1. 112, 19. 113, 25.  
 119, 13. 124, 7.  
 magistro, 54, 5.  
 magistrum, 50, 16.  
 magna, 17, 2. 20, 4. 23, 13. 24,  
 12. 27, 10. 30, 21. 28. 32, 5. 17.  
 33, 6. 36, 14. 16. 43, 10. 46, 7.  
 47, 18. 50, 1. 55, 16. 58, 17. 59,  
 12. 87, 5. 88, 16. 94, 2. 5. 97, 29.  
 99, 11. 111, 8. 113, 28. 115, 7.  
 120, 2. 122, 18. 126, 22.  
 magnam, 16. 9. 32, 6. 33, 13. 37,  
 5. 39, 1. 46, 5.  
 Magnes, 18, 4.  
 magni, 39, 28.  
 magnifica, 4, 5. 62, 1.  
 magnificent, 46, 13.  
 magnifice, 3, 7. 4, 3. 4.  
 magnificentia, 8, 1.  
 magnificentiam, 63, 12.  
 magnifici, 39, 3.  
 magnificum, 127, 7.  
 magnis, 29, 20. 39, 9. 16, 60, 2.  
 64, 2. 134, 1.  
 magnitudine, 112, 2. 114, 2.  
 magno, 4, 8. 24, 7. 9, 27, 21.  
 39, 15. 40, 4. 42, 5. 56, 1. 15,  
 68, 25. 70, 12. 73, 10. 90, 20.  
 94, 12. 110, 1. 115, 11.  
 magnum, 22, 6.  
 magnus, 16, 10.  
 major, 3, 1. 22, 9. 114, 7.  
 majora, 27, 17.  
 majore, 20, 6.  
 majorum, 10, 6.  
 majus, 6, 4. 43, 26.  
 mala, 63, 8. 98, 17. 104, 17.  
 malam, 59, 27. 64, 10.  
 male, 30, 20. 41, 9. 59, 1. 72, 11.  
 80, 20. 102, 6.  
 maleconfula, 109, 1.  
 maledicta, 120, 6.  
 maledictis, 56, 4. 80, 2. 119,  
 13.  
 mali, 24, 23. 46, 4. 48, 10. 50, 2.  
 83, 12. 107, 6. 137, 7.  
 malis, 104, 10. 105, 17. 106,  
 2.  
 malitia, 83, 10.  
 malo, 21, 9. 15, 33. 10. 42, 18.  
 47, 16. 83, 2.  
 malos, 77, 23.

malum, 9, 21.  
 mandat, 67, 14.  
 mandata, 33, 11. 43, 2. 64, 16.  
 82, 9.  
 mandatis, 93, 7. 101, 10.  
 mandatum, 20, 2. 79, 3. 92,  
 2.  
 mandatur, 7, 1. 30, 24.  
 mandavi, 135, 26.  
 manens, 50, 15.  
 manent, 119, 21. 125, 9.  
 manente, 54, 6.  
 manere, 105, 17.  
 minerent, 85, 6.  
 manet, 97, 27. 120, 4. 121,  
 15.  
 manibus, 42, 4. 58, 22. 59, 2.  
 69, 14. 75, 11. 76, 7. 79, 8. 80,  
 7. 11, 7. 119, 2. 125, 4. 135,  
 19.  
 manu, 27, 2. 32, 5. 35, 3. 41, 7.  
 48, 25. 63, 4. 70, 10. 81, 4. 82,  
 8. 87, 5. 21. 116, 9. 126, 13. 122,  
 139, 14. 140, 17.  
 manum, 64, 12. 69, 18.  
 Manus, 27, 10. 41, 19. 43, 11. 49,  
 7. 55, 12. 57, 2. 17. 64, 2. 68,  
 7. 88, 3. 97, 29. 106, 4. 116, 2.  
 131, 4. 135, 9. 139, 1.  
 manuuum, 78, 15. 99, 7.  
 mare, 30, 8. 31, 12. 121, 12. 122,  
 4. 123, 4.  
 marem, 15, 14.  
 mari, 88, 21. 123, 5. 134, 8. 9.  
 137, 8. 139, 5.  
 maria, 131, 4.  
 marina, 139, 14.  
 maris, 23, 11. 24, 24. 97, 18.  
 maritimorum, 26, 8.  
 maritos, 124, 5.  
 Martem, 16, 3.  
 materia, 119, 22.  
 materiam, 117, 7.  
 materies, 112, 10.  
 materna, 12, 5.  
 materni, 11, 4.  
 materno, 136, 2.  
 matre, 136, 10.  
 matrem, 113, 14. 126, 16.  
 matris, 45, 20.  
 matrimonii, 132, 3.  
 matrimonio, 12, 10. 29, 11. 107,  
 7. 137, 9.  
 matrimonium, 44, 9. 63, 10. 67,  
 13. 69, 8. 116, 5. 126, 19. 128,  
 7. 132, 1. 135, 27. 138, 6.  
 matris, 140, 19.  
 matronæ, 67, 3.  
 matronis, 4, 8.  
 mature, 22, 12.  
 maxima, 20, 5. 28, 16. 36, 8. 71,  
 24. 77, 18. 78, 7. 94, 2. 96, 10.  
 114, 6.  
 maximam, 21, 13. 31, 6. 99, 7.  
 25.  
 maxime, 8, 10. 21. 21, 11. 22, 14.  
 28, 11. 30, 25. 33, 3. 43, 3. 49,  
 C c 3 1 5. 17.

# INDEX VOCABULORUM.

- 15, 17, 59, 9, 54, 9, 56, 8, 57, 8.  
 62, 8, 20, 63, 13, 17, 6, 52, 66, 9.  
 73, 9, 76, 11, 81, 34, 86, 5, 101,  
 13, 111, 15, 24, 113, 20, 122, 12,  
 14, 18.  
 maximis, 120, 15.  
 maximo, 86, 13, 107, 15.  
 maximum, 78, 2, 82, 1.  
 me, 44, 10, 80, 14, 94, 10, 104,  
 2, 105, 20.  
 meam, 80, 8.  
 meaur, 45, 1.  
 Meisthei, 15, 4.  
 Melema, 44, 16.  
 mede, 1, 30, 5, 31, 16, 35, 12, 42,  
 8.  
 media, 78, 2.  
 medas, 56, 5.  
 medica, 14, 12.  
 med camina, 30, 6.  
 medio, 57, 10, 58, 12, 68, 7, 69,  
 4, 113, 1, 119, 14, 137, 6.  
 mediocriter, 28, 2, 9, 12.  
 medios, 39, 8, 18, 49, 5, 68, 13,  
 16, 87, 11, 89, 2, 97, 22,  
 33.  
 medium, 8, 19, 15, 14, 16, 39, 5,  
 45, 16, 62, 5, 78, 13, 92, 19, 97,  
 26, 105, 28.  
 medius, 12, 7, 40, 8, 55, 15, 77,  
 19.  
 Meges, 13, 15, 18, 2, 71, 24.  
 mehercule, 41, 19.  
 mei, 80, 26.  
 meis, 80, 21.  
 Melenam, 122, 6.  
 Melo, 52, 2.  
 meliore, 35, 15.  
 melus, 82, 12, 96, 3.  
 membris, 80, 27, 97, 18.  
 meminisse, 64, 2.  
 meministi, 40, 15.  
 Memnon, 88, 14, 89, 26, 90,  
 10.  
 Memnone, 89, 12, 90, 5, 13, 26,  
 92, 1, 10, 136, 13.  
 Memnonem, 90, 8.  
 Memnoni, 90, 10.  
 Memnonis, 92, 8, 135, 28, 29,  
 13, 3, 4.  
 memor, 50, 8, 69, 3, 71, 14.  
 memorabant, 99, 8.  
 memorabantur, 26, 2.  
 memorabatur, 33, 19, 127, 12.  
 memorabilem, 95, 16.  
 memorare, 59, 20.  
 memorata, 42, 9.  
 memoravimus, 6, 7, 12, 20, 13,  
 11, 15, 6, 19, 6, 27, 1, 3, 28, 21,  
 48, 3, 54, 2, 61, 20, 87, 4, 100,  
 5.  
 memores, 47, 9, 75, 4, 81, 18, 98,  
 6, 119, 5.  
 memoria, 4, 6, 69, 7, 76, 8, 101,  
 16, 122, 13, 135, 26.  
 memoriam, 3, 4, 8, 14, 104, 20.  
 memoriter, 11, 6.  
 Menalippum, 135, 4, 7.  
 Menelai, 4, 10, 5, 2, 6, 2, 11, 8,  
 12, 10, 29, 1, 81, 19, 135, 27.  
 Menelao, 30, 13, 40, 15, 44, 7,  
 49, 10, 67, 26, 72, 9, 106, 19,  
 117, 11, 118, 14.  
 Menelaum, 6, 15, 9, 9, 24, 13, 28,  
 25, 29, 27, 42, 23, 3, 7, 47, 12,  
 56, 3, 90, 9, 101, 6, 14, 137, 14,  
 158, 3, 5.  
 Menelaus, 2, 5, 6, 6, 7, 1, 12, 5, 15,  
 17, 9, 23, 8, 14, 39, 28, 40, 2,  
 44, 7, 55, 25, 56, 8, 15, 57, 5, 66,  
 9, 77, 23, 87, 12, 97, 9, 116, 4,  
 118, 18, 119, 10, 126, 28, 127,  
 4, 128, 3, 138, 8.  
 Menestheus, 127, 15.  
 mens, 11, 8, 83, 6.  
 mensura, 66, 6.  
 mente, 100, 15.  
 Mentorenses, 34, 7.  
 Mentorensium, 33, 18.  
 meo, 80, 13.  
 meorum, 44, 9, 80, 20.  
 merandi, 30, 16, 31, 13.  
 mecede, 31, 13, 42, 13, 50, 17,  
 60, 1, 96, 5.  
 mercedem, 50, 24.  
 mercedis, 128, 9.  
 merces, 38, 9.  
 mereri, 46, 19.  
 Merione, 2, 2, 18, 3, 64, 14, 74,  
 2, 78, 3.  
 Meriones, 13, 7, 55, 25, 66, 9, 77,  
 23, 78, 8, 87, 13, 112, 13.  
 Merioni, 132, 13.  
 meriti, 39, 17, 119, 1.  
 meritis, 97, 14, 118, 13.  
 merito, 16, 11, 62, 9, 79, 2, 97,  
 23, 118, 3.  
 meritos, 132, 9.  
 mertum, 40, 5.  
 Merope, 53, 5.  
 meruit, 77, 21.  
 Mesthes, 42, 4.  
 Mestor, 19, 13.  
 Methone, 19, 2.  
 metu, 11, 10, 23, 15, 27, 7, 64, 18,  
 66, 13, 77, 13, 89, 21, 90, 21,  
 98, 13, 100, 1, 126, 6.  
 metuabant, 107, 2.  
 metueat, 11, 11.  
 metuendi, 77, 12.  
 metuendo, 95, 10.  
 metuens, 35, 6, 98, 15, 106, 19,  
 111, 13.  
 metuentem, 36, 13, 47, 3, 93, 14.  
 metuentibus, 33, 8.  
 metuere, 41, 12.  
 metum, 32, 17.  
 metus, 30, 18, 92, 8.  
 Midonis, 53, 4.  
 mihi, 80, 7, 11, 13, 82, 17, 105,  
 1, 21, 135, 26, 28, 136, 14.  
 miles, 25, 4, 29, 20, 55, 17, 68,  
 4, 71, 1, 72, 12, 89, 18, 111, 21,  
 120, 7.  
 militari, 33, 11.  
 militarium, 80, 10.  
 miliarius, 8, 2, 98, 23.  
 militem, 57, 21, 71, 18, 92, 15,  
 milites, 2, 5.  
 militia, 29, 24, 66, 2, 12.  
 militis, 15, 15, 17, 1, 2, 10, 22,  
 1, 31, 5, 10, 50, 23, 57, 19, 59,  
 16, 24, 94, 31, 117, 10, 119,  
 11.  
 militiam, 29, 11, 81, 21, 82, 23.  
 militibus, 59, 5, 50, 20, 54, 12,  
 63, 13, 97, 20.  
 militis, 20, 15, 93, 11.  
 militum, 20, 3, 24, 1, 94, 28, 97,  
 17.  
 militia, 17, 2, 21, 7, 27, 6, 77, 7,  
 10, 3, 5.  
 milibus, 88, 16, 111, 17.  
 minas, 41, 1.  
 minatus, 12, 15.  
 Minerva, 67, 6, 103, 11, 107, 9,  
 108, 1, 2, 109, 17, 111, 6, 112,  
 1, 22, 113, 20, 22, 28, 116, 2,  
 10.  
 Minervam, 110, 10.  
 minime, 9, 12, 36, 6, 44, 3, 62, 7,  
 140, 22.  
 ministras, 36, 11.  
 ministro, 112, 3.  
 ministrantur, 9, 21.  
 Minos, 1, 3.  
 Mnoi, 52, 2.  
 Minos, 1, 1.  
 minor, 79, 8.  
 minorem, 86, 11.  
 minus, 3, 5, 58, 11, 77, 14.  
 mirabilis, 66, 11.  
 miracula, 27, 6.  
 miranda, 5, 1, 46, 2.  
 mirandum, 76, 12.  
 miro, 9, 3.  
 mirum, 122, 14.  
 mitebuntur, 50, 12.  
 miserabile, 79, 6.  
 miserabilem, 112, 4, 140, 17.  
 miserabili, 83, 11, 106, 7.  
 miserandi, 81, 1.  
 miserandum, 48, 15, 61, 16, 76, 13,  
 22, 115, 3.  
 miserat, 80, 8.  
 miserat, 95, 15.  
 miserati, 80, 1, 138, 2.  
 miseratio, 79, 8.  
 miseracione, 3, 5.  
 miseracionem, 34, 4.  
 miseracionis, 9, 4, 84, 7.  
 misereri, 24, 3.  
 miserrimum, 82, 11, 106, 5.  
 miserris, 129, 3.  
 misericordia, 81, 5.  
 misericordis, 105, 6.  
 misericordiam, 129, 8, 131, 5.  
 misero, 80, 15.  
 miserrimum, 80, 28.  
 misisse, 62, 18.  
 misit, 88, 21.

mihi,

# INDEX VOCABULORUM.

missa, 117. 13.  
 missas, 24: 9. 60. 7.  
 missi, 91. 15.  
 missos, 112. 23.  
 missus, 45: 18. 98. 10. 103. 3.  
 mittuntur, 43. 1.  
 mitteret, 22: 12. 126. 13.  
 mitti, 41: 18. 62. 5. 111. 21.  
 mittit, 93: 11. 133. 6. 137. 14. 138. 8. 22.  
 mittitur, 35. 11. 45. 18. 50. 6.  
 mittunt, 55: 6. 61. 23.  
 mittuntur, 28. 18.  
 mixtas, 97. 25.  
 mixtis, 111. 7.  
 mixtus, 64: 10. 98. 12.  
 Mnestheus, 54. 5.  
 Mnestheus, 15: 2. 17. 9. 126. 7.  
 mobile, 124. 7.  
 modestiam, 41. 6.  
 modi, 38. 10.  
 modis, 73. 9.  
 modo, 12: 2. 3. 15. 13. 26. 2. 27. 24. 32. 9. 33. 14. 17. 36. 6. 38. 6. 41. 8. 47. 7. 48. 8. 49. 6. 18. 54. 3. 55. 19. 57. 13. 59. 4. 11. 61. 19. 71. 15. 20. 73. 1. 7. 76. 22. 79. 9. 80. 11. 87. 9. 15. 88. 12. 96. 1. 104. 13. 105. 14. 109. 3. 110. 12. 112. 21.  
 molulis, 134. 3.  
 modum, 6: 5. 9. 23. 48. 15. 61. 17. 76. 12. 19. 81. 15. 89. 16. 23. 92. 22. 95. 6. 99. 20. 111. 5. 10. 136. 7.  
 modus, 21: 8. 48. 1. 89. 15. 104. 10.  
 moenia, 61: 17. 22. 77. 2. 89. 13. 19. 94. 15. 99. 23. 103. 1. 114. 2. 9. 113. 6.  
 moenibus, 100: 1. 101. 3. 114. 10.  
 moeror, 30. 18.  
 moerore, 44. 4.  
 moeroribus, 79: 12. 80. 15.  
 Moesi, 28. 15.  
 Moesia, 55. 13.  
 Moesiacis, 96. 1.  
 Moesia, 26: 7. 53. 4.  
 Moesiorum, 26. 4.  
 moesta, 31. 3.  
 molestia, 58. 18.  
 Moli, 2. 3.  
 molirentur, 43. 23.  
 moliretur, 67: 23. 101. 16.  
 molitum, 35. 13.  
 molituri, 127. 9.  
 molitus, 100. 11.  
 Moloissos, 133: 2. 138. 22.  
 monebunt, 106. 15.  
 monee, 71: 14. 104. 6.  
 monet, 8. 13. 3. 30. 54. 18. 73. 10.  
 monitus, 31. 16.  
 monte, 4. 6.  
 montem, 46. 4. 73. 14.

montis, 88. 20.  
 monumenta, 29. 4. 114. 6. 127. 7.  
 Mopius, 19. 7.  
 morabantur, 130. 2. 136. 1.  
 mor m, 121. 11.  
 morandum, 53. 6.  
 morari, 125. 20.  
 moraturum, 112. 9.  
 mortuus, 60. 2.  
 morbi, 48: 1. 9.  
 morbo, 47. 19.  
 morbus, 47. 15.  
 more, 4: 2. 9. 20. 22. 1. 27. 20. 30. 4. 35. 14. 42. 22. 54. 4. 57. 9. 64. 1. 66. 5. 71. 18. 73. 12. 77. 17. 81. 11. 84. 7. 91. 16. 94. 15. 109. 6. 117. 4. 125. 15.  
 morem, 41. 6. 67. 2. 81. 13. 18.  
 moribus, 9: 16. 21. 54. 2. 88. 14. 92. 1.  
 mors, 73. 4.  
 mortu, 35: 8. 127. 7.  
 mortales, 38: 5. 42. 18. 54. 2. 55. 21. 58. 11. 69. 20. 73. 6. 76. 2. 94. 7.  
 mortalibus, 8: 17. 80. 16. 83. 12.  
 mortalium, 28: 16. 47. 17.  
 morte, 14. 11. 72. 10. 87. 7. 120. 5.  
 mortem, 42. 2. 82. 7. 94. 32. 205. 25. 140. 12.  
 mortis, 28: 3. 80. 14. 96. 10. 98. 13. 119. 15. 136. 11.  
 mortuus, 47. 19.  
 morum, 12: 20. 14. 5. 50. 16. 97. 17.  
 mos, 72: 4. 89. 15. 138. 18.  
 motis, 110. 7.  
 motu, 24. 8.  
 motus, 23: 4. 11. 57. 12. 113. 20. 120. 7.  
 movent, 113. 27.  
 moverentur, 9. 2.  
 moveri, 55. 4. 111. 14.  
 mox, 24. 15. 19. 42. 12. 45. 2. 9. 17. 7. 9. 48. 12. 50. 21. 55. 4. 13. 57. 3. 24. 58. 21. 59. 7. 17. 60. 7. 61. 23. 24. 62. 19. 63. 1. 68. 4. 21. 70. 5. 2. 72. 5. 73. 8. 74. 2. 75. 11. 76. 7. 9. 18. 79. 16. 82. 4. 15. 84. 2. 87. 18. 88. 9. 91. 5. 93. 16. 96. 14. 97. 32. 98. 9. 105. 29. 109. 19. 111. 4. 115. 5. 12.  
 muconibus, 15. 18.  
 muliere, 124. 7. 127. 2.  
 mulier, 21. 10. 81. 23.  
 mulierem, 81: 10. 118. 16.  
 mulieris, 47. 7. 104. 15. 105. 11. 137. 15.  
 mulierum, 9. 15.  
 Mulum, 70. 2.  
 multa, 9: 23. 17. 2. 21. 7. 22. 12. 27. 6. 7. 28. 24. 36. 13. 40. 3.

43. 11. 46. 3. 58. 3. 81. 15. 89. 7. 95. 2. 58. 12. 99. 14. 101. 8. 15. 106. 25. 108. 13. 110. 10. 112. 10. 120. 5. 10. 123. 4. 127. 5. 8. 128. 4. 129. 4. 6. 137. 14.  
 multae, 105: 27. 119. 2. 131. 6.  
 multam, 92: 5. 95. 2.  
 multarum, 4: 12. 66. 18.  
 multas, 5: 1. 122. 5.  
 multi, 20: 5. 7. 28. 16. 38. 5. 47. 13. 54. 2. 55. 21. 58. 11. 64. 3. 66. 13. 69. 20. 71. 22. 75. 13. 77. 1. 99. 16. 115. 1. 127. 2. 133. 11.  
 multimodis, 126. 5. 128. 5.  
 multiformi, 89. 17.  
 multiplici, 79. 9.  
 multis, 16: 3. 25. 8. 10. 27. 14. 29. 24. 30. 2. 31. 21. 33. 20. 34. 14. 37. 7. 43. 6. 47. 1. 6. 49. 21. 38. 13. 39. 2. 57. 14. 72. 5. 73. 7. 9. 88. 16. 95. 13. 96. 1. 99. 12. 111. 6. 112. 9. 18. 114. 5. 118. 18. 132. 2. 134. 8. 137. 1.  
 multitudine, 58. 21. 59. 10. 96. 8. 99. 16. 127. 9.  
 multitudinem, 9. 26.  
 multitudo, 32. 17. 66. 4. 122. 8.  
 multo, 4. 5. 6. 6. 9. 26. 12. 22. 13. 6. 20. 6. 21. 5. 23. 12. 30. 31. 32. 7. 33. 7. 34. 7. 35. 10. 38. 4. 50. 18. 58. 18. 61. 5. 62. 2. 70. 18. 74. 18. 89. 3. 97. 31. 104. 11. 14. 109. 2. 111. 16. 114. 6. 115. 2. 4. 126. 3. 128. 3. 132. 6. 10.  
 multorum, 28. 11. 33. 14. 121. 14.  
 multos, 57. 11. 62. 18. 94. 22. 99. 22. 126. 24. 131. 7. 140. 5.  
 mulrum, 29. 27. 66. 8. 70. 8. 71. 2. 74. 15. 139. 9.  
 mune.e, 78. 9.  
 muneribus, 29. 10. 29.  
 munia, 17. 1. 57. 24.  
 munificentiae, 29. 30.  
 munus, 49. 19. 118. 4.  
 muri, 27. 25. 112. 2.  
 muris, 45. 16. 48. 21. 61. 21. 74. 10. 76. 13. 94. 25. 99. 21. 101. 2. 10.  
 muros, 114. 3. 5. 13.  
 muros, 45. 15. 57. 23. 59. 1. 75. 2. 83. 3. 91. 7. 98. 3. 99. 17. 113. 27.  
 murum, 79. 4.  
 Mutas, 134. 5.  
 mut. ret, 75. 8.  
 mutata, 59. 15. 135. 5. 11.  
 mutatio, 58. 15. 68. 2.  
 mutationem, 21. 6.  
 mutato, 82. 12.  
 mutatur, 71. 1.  
 Mycenae, 22. 7. 126. 22. 127. 8. 128. 2. 138. 15.  
 Mycenis,



# INDEX VOCABULORUM.

Mycenis, 15, 21, 17, 6.  
Myrmidonas, 96, 11, 97, 22.  
Myrmidonum, 54, 7, 100, 4.

## N.

**N**adi, 32, 2, 69, 22.  
nactus, 64, 1, 69, 18, 87, 20.  
93, 6.  
nam, 4, 11, 7, 3, 10, 7, 17, 4, 21,  
11, 22, 7, 9, 24, 3, 26, 7, 28,  
10, 12, 25, 29, 30, 30, 14, 31, 3,  
35, 11, 40, 14, 43, 5, 14, 44, 5,  
47, 1, 48, 9, 52, 22, 54, 7, 55,  
8, 56, 16, 57, 4, 58, 7, 62, 12,  
66, 3, 67, 31, 74, 6, 81, 13, 23,  
82, 1, 22, 88, 9, 17, 89, 8, 13,  
93, 9, 95, 5, 96, 18, 97, 25, 104,  
16, 21, 106, 9, 12, 108, 1, 16,  
109, 6, 19, 111, 8, 112, 8, 118,  
10, 15, 120, 16, 124, 1, 126, 13,  
18, 128, 9, 133, 8, 136, 16, 137,  
4, 139, 3.  
narius, 116, 6.  
narrant, 12, 28, 106, 24, 139, 7.  
narrare, 71, 9, 122, 19, 129, 3.  
narraverit, 133, 11.  
Nastes, 52, 4, 94, 21.  
natalem, 83, 16.  
natam, 10, 7.  
natando, 123, 8.  
nati, 41, 20.  
nationes, 119, 2.  
natu, 21, 13, 22, 9.  
natum, 11, 2, 38, 9, 133, 1.  
natura, 124, 7.  
naturæ, 85, 4, 88, 6.  
navem 6, 11, 137, 6.  
naves, 8, 2, 5, 16, 16, 17, 6, 9, 12,  
13, 18, 2, 19, 1, 3, 6, 25, 10, 26,  
5, 28, 15, 29, 17, 30, 31, 8, 33, 1,  
37, 10, 38, 12, 46, 9, 54, 13, 55,  
16, 57, 24, 58, 9, 12, 17, 59, 17,  
61, 1, 8, 20, 67, 11, 74, 11, 77,  
10, 89, 1, 90, 3, 93, 8, 94, 27,  
96, 12, 98, 1, 5, 12, 99, 25, 100,  
9, 101, 11, 106, 23, 108, 10,  
110, 3, 7, 114, 18, 113, 6, 12, 17,  
121, 12, 133, 3, 134, 11.  
Naufragium, 123, 9.  
navibus, 7, 5, 8, 8, 26, 11, 27, 3,  
29, 15, 30, 11, 31, 2, 32, 1, 36,  
12, 55, 11, 58, 19, 59, 22, 114,  
15, 128, 9, 131, 6.  
navigandi, 17, 3, 21, 1, 24, 25, 9,  
30, 7, 10.  
navigando, 121, 12.  
navigandum, 30, 31, 111, 16.  
navigant, 115, 4, 121, 9, 123, 1.  
navigantes, 135, 1.  
navigare, 32, 1, 126, 14, 137, 3.  
navigaret, 132, 3.  
navigassent, 28, 24.  
navigat, 31, 17, 122, 4, 127, 8.  
navigatione, 28, 11.  
navigatum, 26, 2, 33, 6.

navigaverant, 122, 6, 135, 23.  
navigaverat, 135, 12.  
navigaverit, 129, 4, 136, 7.  
naviget, 120, 16.  
navigia, 114, 12.  
navigii, 7, 4, 31, 12, 120, 13.  
navigio, 134, 12, 135, 14.  
naves, 32, 13.  
navium, 16, 11, 17, 2, 8, 11, 18, 3,  
30, 1, 31, 9, 59, 25, 131, 3.  
Nauplii, 2, 4, 124, 3.  
Nauplius, 124, 1.  
Naufica, 132, 11, 133, 1.  
nautarum, 123, 7.  
nauticis, 121, 3.  
nautico, 20, 8.  
ne, 8, 7, 9, 24, 11, 13, 17, 2, 20, 3,  
21, 17, 23, 4, 16, 29, 22, 31,  
19, 34, 2, 37, 3, 39, 16, 41, 5,  
43, 9, 22, 44, 16, 17, 45, 20,  
47, 14, 49, 14, 50, 19, 57, 3,  
63, 7, 67, 16, 23, 77, 16, 82, 8,  
13, 25, 83, 1, 16, 84, 8, 89, 1,  
93, 17, 94, 32, 95, 12, 97, 13,  
104, 8, 105, 11, 26, 106, 29,  
109, 8, 11, 12, 112, 6, 113, 4, 6,  
117, 6, 118, 6, 119, 20, 121, 11,  
122, 15, 135, 19.  
nec, 11, 4, 12, 3, 21, 12, 16, 49, 18,  
71, 18, 73, 3, 75, 13, 96, 16.  
necant, 89, 10.  
necarent, 45, 15.  
necarentur, 115, 12, 117, 1.  
necari, 100, 12.  
necat, 7, 6, 116, 7, 120, 7.  
necavisse, 47, 11.  
necdum, 108, 4.  
nece, 77, 12.  
necem, 8, 6, 21, 11, 124, 2, 129, 1,  
140, 18.  
necessaria, 15, 10, 26, 1, 30, 1.  
necessarii, 20, 8, 100, 14.  
necessarius, 16, 1, 30, 31.  
ne effugio, 9, 14.  
necessariorum, 20, 2, 3.  
necessarios, 79, 4, 92, 2, 111, 11,  
119, 21.  
necessarium, 15, 8.  
necesse, 105, 30.  
necessitatem, 25, 6.  
necessitati, 50, 20.  
necessitudinem, 6, 1.  
negabatur, 138, 19.  
negant, 138, 10.  
negaretur, 31, 19.  
negligebantur, 31, 5.  
negligere, 26, 11.  
negotii, 55, 5, 12.  
negotio, 6, 11, 9, 12, 12, 18, 22,  
12, 23, 1, 30, 24, 42, 6, 47, 5,  
49, 3, 55, 3, 62, 11, 67, 17, 20,  
86, 1, 90, 13, 103, 4, 13, 108, 9,  
111, 9, 113, 8, 122, 3, 127, 10,  
138, 12.  
negotium, 23, 8, 32, 6, 39, 26,  
41, 11, 62, 20, 67, 26, 99, 12.  
Neoptolemi, 133, 8.

Neoptolemo, 97, 9, 117, 16, 135,  
22, 26, 138, 5, 22.  
Neoptolemium, 96, 8, 117, 12,  
135, 13, 136, 14, 138, 10, 13.  
Neoptolemus, 97, 21, 33, 100, 1,  
112, 14, 116, 8, 119, 21, 121,  
17, 133, 2, 134, 7, 135, 11, 137,  
8.  
nepotes, 28, 21.  
nepoti, 135, 19.  
nepotibus, 1, 4.  
nepotis, 135, 1, 138, 16.  
Neptuni, 114, 5.  
nequa, 108, 8.  
nequasquam, 48, 7, 97, 18.  
neque, 3, 5, 7, 2, 12, 9, 10, 22,  
14, 4, 16, 1, 20, 9, 21, 5, 9, 22,  
4, 23, 12, 26, 9, 27, 3, 29, 29,  
30, 31, 31, 12, 32, 7, 9, 10, 15, 18,  
33, 7, 34, 7, 10, 35, 10, 36, 5,  
37, 1, 38, 4, 40, 13, 41, 8, 18, 26,  
42, 10, 15, 17, 43, 16, 22, 25,  
44, 12, 45, 15, 46, 1, 17, 47, 13,  
19, 49, 16, 24, 50, 3, 14, 55, 3,  
21, 56, 1, 57, 12, 59, 8, 19, 23,  
61, 5, 62, 2, 13, 63, 8, 13, 16, 64,  
2, 66, 6, 10, 12, 67, 34, 68, 2, 5,  
70, 7, 18, 71, 1, 73, 11, 77, 14,  
80, 12, 18, 26, 81, 10, 19, 82, 10,  
20, 83, 9, 13, 84, 13, 86, 8, 87,  
16, 19, 20, 88, 20, 89, 3, 14, 26,  
90, 2, 13, 91, 13, 93, 20, 94, 25,  
28, 96, 17, 97, 1, 5, 98, 14, 15,  
99, 22, 101, 2, 102, 8, 104, 11,  
105, 6, 16, 109, 20, 111, 15, 114,  
4, 115, 13, 119, 2, 122, 14, 126,  
2, 3, 9, 128, 3, 137, 13, 140, 23,  
nequas, 64, 3.  
nequicquam, 61, 21.  
nequisse, 98, 15.  
nequitum, 41, 4.  
nequiverat, 117, 14.  
Nerea, 134, 2.  
Nereidam, 134, 2.  
Nervis, 70, 11.  
Nestor, 6, 13, 13, 23, 5, 80, 2,  
112, 13, 126, 1, 135, 12.  
Nestore, 39, 9, 101, 13.  
Nestorem, 43, 20.  
Nestori, 2, 6, 79, 1, 52, 3.  
Nestoris, 90, 16.  
neutra, 54, 11.  
nexu, 72, 15.  
nexus, 81, 3.  
ni, 12, 26, 47, 4, 90, 3.  
nihil, 3, 4, 9, 17, 11, 9, 27, 1, 33, 8,  
36, 2, 40, 10, 41, 1, 48, 20, 54,  
8, 58, 6, 59, 27, 60, 10, 62, 19,  
64, 2, 67, 17, 71, 19, 73, 3, 77,  
18, 80, 17, 82, 10, 92, 11, 93,  
19, 94, 25, 96, 6, 100, 7, 104,  
6, 119, 6.  
nihilominus, 63, 14.  
nimium, 74, 7.  
Nirea, 97, 32.  
Nireus, 15, 1, 18, 6, 98, 7.  
nisi, 20, 15, 24, 14, 45, 2,  
nifu,

# INDEX VOCABULORUM.

- nifu**, 97. 19.  
**Nifro**, 19. 5.  
**nitebatur**, 139. 11.  
**nitentes**, 90. 24. 94. 15.  
**nobiles**, 45. 22.  
**nobilibus**, 4. 8.  
**nobilium**, 118. 1.  
**nobis**, 34. 12. 44. 8. 45. 4. 46. 19. 67. 32. 104. 14. 16. 18. 105. 20.  
**nobiscum**, 82. 23.  
**nocte**, 28. 14. 77. 2. 106. 18. 117. 6.  
**noctem**, 90. 7. 92. 5. 115. 2. 114. 2.  
**noctes**, 63. 12.  
**noctis**, 61. 2. 90. 12. 117. 3.  
**noctui**, 7. 6.  
**nocturnam**, 122. 8.  
**nolent**, 83. 1.  
**nomen**, 16. 7. 90. 9. 134. 11. 140. 19.  
**nomina**, 15. 8.  
**nomine**, 13. 5. 39. 3. 62. 20. 68. 23. 127. 5. 135. 9. 137. 2. 8. 15.  
**nomina**, 3. 4. 6. 22. 14. 27. 9. 117. 2. 131. 7.  
**nom**, 3. 2. 8. 16. 10. 11. 14. 12. 1. 17. 21. 22. 22. 10. 28. 2. 25. 31. 11. 33. 11. 37. 2. 39. 19. 40. 5. 13. 41. 12. 14. 26. 46. 19. 55. 7. 10. 57. 25. 62. 9. 66. 7. 67. 10. 29. 69. 7. 10. 71. 5. 75. 12. 77. 15. 78. 4. 79. 7. 8. 80. 7. 22. 81. 9. 19. 82. 11. 83. 3. 11. 84. 14. 86. 5. 92. 7. 94. 4. 95. 4. 97. 1. 2. 12. 98. 13. 104. 19. 105. 1. 13. 14. 15. 19. 20. 106. 7. 8. 14. 16. 109. 10. 12. 15. 19. 110. 4. 111. 14. 15. 114. 8. 118. 10. 121. 5. 125. 7. 133. 7.  
**Nonaginta**, 17. 8.  
**nondum**, 67. 6.  
**nonne**, 83. 5. 105. 13.  
**nonnulli**, 77. 3. 79. 9. 136. 2.  
**nonnullis**, 34. 16.  
**nonnullos**, 56. 2.  
**nos**, 41. 8. 45. 8. 105. 15. 106. 2. 122. 15. 126. 10.  
**noscedi**, 55. 12.  
**noscere**, 79. 16.  
**noscerent**, 109. 26.  
**nosser**, 49. 6. 72. 13. 75. 1. 90. 21. 132. 12.  
**nostra**, 104. 17.  
**nostrae**, 20. 10.  
**nostris**, 26. 10. 28. 15. 25. 29. 25. 34. 6. 49. 2. 54. 4. 55. 4. 57. 11. 61. 9. 18. 74. 17. 75. 3. 88. 1. 89. 22. 90. 27. 107. 13. 108. 10. 109. 17. 111. 12.  
**nostris**, 29. 14. 33. 7. 57. 6. 58. 5. 59. 17. 61. 24. 26. 67. 33. 73. 11. 74. 15. 76. 18. 80. 6. 87. 12. 90. 5. 91. 14. 94. 26. 98. 18. 99. 1. 101. 11. 105. 8. 17. 106. 2. 107. 4. 108. 5. 114. 13.  
**nostro**, 33. 9. 105. 29. 131. 6.  
**nostrorum**, 37. 6. 55. 25. 58. 13. 68. 8. 71. 22. 72. 11. 90. 1. 122. 19.  
**nostros**, 28. 10. 38. 2. 54. 15. 58. 16. 68. 19. 74. 10. 99. 24.  
**notusque**, 133. 9.  
**novam**, 134. 1.  
**novis**, 55. 5. 57. 1. 67. 7. 76. 12.  
**novo**, 67. 7.  
**novum**, 76. 12.  
**nox**, 49. 10. 57. 19. 71. 15. 90. 4. 99. 24. 119. 11.  
**nox**, 121. 8.  
**nubilo**, 23. 10.  
**nudatis**, 15. 16.  
**nudatum**, 90. 25.  
**nulla**, 20. 14. 23. 14. 38. 2. 42. 9. 86. 4. 105. 12. 115. 10. 136. 16.  
**nullam**, 59. 8. 77. 6. 87. 22.  
**nulli**, 28. 17. 105. 13. 106. 11. 140. 4.  
**nullis**, 70. 4.  
**nullo**, 9. 10. 22. 7. 31. 5. 16. 33. 19. 46. 5. 57. 23. 58. 13. 59. 5. 113. 24. 119. 2.  
**nullus**, 21. 8. 41. 19. 61. 14. 83. 6.  
**numen**, 24. 2.  
**numerare**, 97. 11.  
**numeri**, 22. 3.  
**numero**, 30. 1. 73. 14. 103. 4. 126. 14.  
**numerus**, 20. 12. 45. 5.  
**numine**, 84. 13. 126. 17.  
**numini**, 47. 2.  
**numinis**, 46. 9. 11. 47. 8.  
**nunc**, 12. 2. 41. 25. 43. 15. 56. 8. 59. 4. 62. 8. 19. 70. 23. 73. 1. 74. 12. 76. 22. 80. 15. 81. 4. 82. 17. 88. 5. 97. 3. 105. 19. 26. 106. 10. 109. 14. 113. 12. 119. 18. 122. 19.  
**nunciabantur**, 50. 22.  
**nunciant**, 27. 7. 29. 17.  
**nunciaretur**, 26. 10.  
**nunciari**, 29. 14.  
**nunciat**, 135. 10.  
**nunciata**, 48. 19. 80. 4.  
**nunciatum**, 43. 1. 45. 17. 76. 7.  
**nunciatur**, 75. 14.  
**nunciavere**, 29. 26.  
**nuncii**, 109. 21.  
**nunciis**, 30. 16. 32. 4. 124. 5.  
**nuncio**, 43. 3. 55. 2. 76. 20. 122. 2.  
**nunciam**, 29. 22.  
**nunciis**, 6. 1. 66. 14. 95. 12.  
**nunquam**, 73. 6. 77. 9.  
**nupierat**, 100. 14.  
**nuptae**, 67. 6.  
**nuptiam**, 134. 1.  
**nuptiarum**, 133. 10.  
**nuptiae**, 9. 16. 63. 7.  
**nuptiis**, 22. 11.  
**nuptum**, 44. 6.  
**nulquam**, 87. 3. 94. 23. 136. 9.  
**nutraverat**, 70. 24.  
**nutu**, 98. 18.  
**nutum**, 108. 17.  

O.

**O**, 3. 2. 6. 1. 7. 9. 24. 11. 10. 12. 12. 8. 14. 14. 12. 20. 5. 6. 11. 2. 1. 6. 11. 22. 5. 11. 24. 3. 25. 6. 27. 15. 17. 29. 2. 30. 13. 20. 31. 2. 10. 33. 15. 34. 6. 36. 7. 38. 12. 39. 12. 15. 17. 20. 40. 3. 41. 7. 42. 13. 43. 16. 20. 44. 4. 46. 14. 15. 17. 19. 47. 7. 9. 48. 7. 19. 50. 24. 54. 7. 15. 55. 4. 59. 2. 61. 27. 62. 9. 64. 1. 6. 66. 5. 68. 8. 11. 73. 9. 76. 1. 77. 11. 12. 80. 20. 81. 10. 27. 82. 7. 86. 5. 93. 10. 95. 16. 97. 18. 98. 9. 99. 25. 100. 9. 102. 2. 105. 12. 106. 19. 108. 17. 109. 1. 111. 2. 21. 117. 2. 8. 118. 14. 119. 8. 20. 120. 8. 121. 6. 123. 4. 126. 5. 129. 1. 131. 7. 132. 2. 134. 7. 135. 6. 14. 136. 12. 140. 8. 18.  
**obambulare**, 110. 5.  
**obducta**, 76. 20.  
**oberrare**, 67. 20.  
**obje erat**, 115. 7.  
**objecta**, 8. 2.  
**obierint**, 42. 2.  
**obit**, 140. 23.  
**oblata**, 82. 9.  
**oblata**, 2. 19. 56. 9.  
**oblatus**, 63. 7.  
**oblatus**, 75. 9.  
**oblacione**, 63. 13. 95. 14.  
**oblatus**, 46. 12.  
**oblatus**, 24. 6.  
**obligatoque**, 78. 14.  
**oblatus**, 15. 18.  
**oblitum**, 63. 4.  
**oblivionem**, 128. 1.  
**obmutescere**, 80. 27.  
**obrutam**, 120. 7.  
**obruunt**, 36. 4.  
**obscuro**, 95. 1. 110. 4.  
**obsecrans**, 43. 14. 46. 13.  
**obseque**, 81. 9.  
**obsequi**, 47. 1.  
**obsequiis**, 50. 15.  
**obsequium**, 67. 4.  
**obsequendo**, 38. 1.  
**obsequione**, 43. 24.  
**obsequio**, 31. 3.  
**obstinat**, 8. 6. 21. 16. 28. 4.  
**obstufefactus**, 112. 4.  
**obstufefeceret**, 100. 15.  
**obtentu**, 67. 5.  
**obterere**, 59. 4.  
**obterit**, 68. 13.  
**obtruncant**, 88. 2.  
**obtruncantur**, 94. 26.  
**obtruncat**, 27. 16.  
**obtruncare**, 27. 4. 87. 18. 115. 7.  
**obtruncat**,

# INDEX VOCABULORUM.

obtruncat, 9, 26, 97, 32.  
obtruncavere, 116, 3.  
obvulerat, 92, 11, 126, 22.  
obvulere, 29, 28, 39, 13.  
obvenere, 118, 1.  
obviam, 21, 15, 26, 6, 27, 9, 29,  
5, 47, 3, 49, 7, 61, 10, 70, 6,  
75, 14, 79, 16.  
obvius, 69, 15.  
obvium, 21, 9, 90, 1, 94, 19, 97,  
30.  
obvius, 90, 16, 135, 13.  
obvolvebantur, 58, 15.  
obvoluta, 82, 5.  
obvolutæ, 39, 16.  
obvoluti, 64, 4.  
obvolutum, 111, 10.  
occasionem, 86, 8.  
occasu, 74, 11.  
occasum, 57, 18, 67, 31, 136,  
10.  
occidentique, 15, 15.  
occiderant, 79, 3.  
occidere, 32, 14.  
occiditur, 55, 14, 135, 11.  
occipiente, 72, 10, 116, 3.  
occipientem, 72, 8, 76, 4.  
occipit, 30, 8, 80, 28, 129, 3, 135,  
3, 138, 6, 140, 2.  
occipiunt, 70, 10, 113, 3.  
occifa, 99, 23.  
occiperant, 54, 14.  
occiperat, 31, 11.  
occipit, 38, 8, 63, 16.  
occubuit, 28, 2.  
occultæ, 57, 5.  
occultas, 41, 1.  
occultato, 132, 4.  
occultatum, 134, 13.  
occulto, 69, 17, 69, 20, 120,  
10.  
occupasse, 27, 7.  
occupatis, 33, 7.  
occupatura, 41, 11.  
occupavisse, 108, 4.  
occurrerat, 112, 16.  
occurrit, 68, 15, 16, 99, 2.  
occurrunt, 100, 8.  
occursum, 87, 12.  
Oceanum, 113, 5.  
octavo, 31, 10.  
octo, 18, 5.  
oculis, 67, 9, 79, 15.  
oculos, 43, 18.  
oculum, 99, 7.  
odii, 69, 10.  
odio, 45, 11, 50, 9, 106, 7, 14,  
odium, 66, 19, 103, 2, 121, 7.  
Odus, 52, 2.  
Oeax, 2, 4, 124, 3.  
Oebali, 11, 3.  
Oecum, 126, 5.  
Oenideus, 122, 11.  
Oenone, 84, 10.  
Oenonem, 100, 13, 14.  
Oenotropæ, 26, 1.  
offendere, 7, 3.

offendi, 48, 8.  
offendit, 96, 9, 97, 15.  
offendunt, 119, 15.  
offensam, 35, 6, 48, 6.  
offensu, 120, 3.  
offeratur, 105, 29.  
offerebant, 67, 32.  
offerebatur, 25, 11, 63, 8.  
offerrent, 67, 24.  
offerri, 113, 20.  
offerret, 12, 8, 79, 1, 111, 9, 135,  
6.  
offerunt, 75, 5.  
officia, 31, 5, 66, 5, 73, 12, 126,  
12.  
officiis, 95, 7, 123, 6.  
offinam, 36, 11.  
officio, 87, 4.  
officiorum, 105, 5.  
officium, 39, 26.  
Oilei, 15, 2, 70, 1, 78, 10, 91, 10,  
94, 22, 112, 11.  
Oileus, 17, 12, 49, 6.  
oleæ, 39, 8.  
Olizane, 402, 11.  
Olizonem, 69, 8.  
omissis, 24, 12, 85, 4.  
omittam, 40, 12.  
omittenda, 64, 1.  
omittere, 93, 20, 203, 12.  
omitterent, 120, 15.  
omitteret, 24, 1.  
omittit, 100, 3.  
omittunt, 29, 19.  
omne, 16, 2, 30, 26, 67, 15.  
omnem, 6, 3, 10, 5, 20, 6, 24, 10,  
30, 17, 28, 38, 11, 64, 4, 84, 3,  
91, 3, 92, 12, 100, 9, 126, 8, 26,  
127, 1, 12.  
omnes, 3, 7, 6, 13, 15, 12, 4, 25,  
14, 4, 15, 9, 21, 14, 22, 2, 24,  
24, 25, 8, 26, 5, 29, 24, 26, 39,  
29, 41, 26, 42, 13, 43, 12, 25,  
48, 17, 50, 22, 54, 1, 55, 2, 58,  
7, 59, 24, 61, 4, 67, 31, 75, 5,  
76, 5, 77, 19, 20, 80, 15, 24,  
81, 28, 82, 16, 88, 19, 90, 3, 14,  
94, 14, 17, 96, 3, 97, 7, 20, 106,  
5, 112, 22, 115, 6, 118, 6, 119,  
21, 120, 14, 122, 15, 126, 6,  
138, 11, 24.  
omni, 6, 9, 17, 9, 13, 18, 3, 30, 22,  
31, 9, 32, 9, 33, 17, 38, 6, 39, 11,  
45, 2, 73, 1, 7, 14, 74, 5, 7, 76,  
18, 97, 13, 99, 1, 100, 31, 105,  
14, 107, 7, 112, 21, 116, 7, 122,  
4.  
omnia, 8, 1, 16, 16, 33, 18, 34, 1,  
8, 40, 7, 41, 12, 15, 42, 9, 47,  
2, 60, 8, 71, 5, 77, 5, 82, 14,  
85, 8, 88, 18, 91, 7, 95, 16, 105,  
10, 106, 22, 108, 6, 120, 6.  
omnibus, 2, 18, 12, 23, 23, 9, 24,  
12, 14, 22, 31, 1, 32, 10, 33, 2, 5,  
34, 13, 35, 8, 36, 2, 37, 1, 38, 9,  
43, 1, 47, 14, 49, 24, 29, 54, 11,  
56, 10, 61, 17, 62, 12, 66, 17.

67, 28, 68, 1, 71, 12, 73, 15, 80,  
28, 81, 6, 82, 2, 88, 5, 104,  
9, 110, 1, 117, 1, 126, 7, 128,  
10.  
omnino, 27, 25, 31, 11, 47, 19.  
omnis, 8, 3, 9, 22, 16, 16, 25, 4,  
26, 8, 63, 11, 68, 4, 82, 20, 89,  
18, 98, 2, 126, 3, 127, 3, 132,  
8.  
omnium, 9, 10, 11, 15, 13, 5, 15, 5,  
11, 16, 5, 7, 20, 12, 21, 2, 32, 13,  
33, 17, 34, 15, 39, 7, 42, 22, 23,  
43, 3, 18, 45, 14, 46, 5, 47, 12,  
48, 16, 49, 14, 56, 9, 62, 20, 63,  
7, 8, 9, 10, 11, 15, 68, 10, 69,  
14, 71, 8, 75, 8, 77, 7, 11, 78,  
18, 82, 22, 83, 2, 17, 84, 15,  
88, 10, 90, 11, 94, 3, 95, 5, 102,  
4, 107, 5, 106, 12, 110, 7, 111,  
20, 113, 1, 10, 20, 115, 1, 117,  
5, 11, 118, 8, 119, 8, 121, 8,  
126, 20, 136, 6, 138, 13.  
onerarias, 38, 12.  
onusti, 61, 20.  
ope, 97, 13, 99, 1, 137, 2.  
opera, 105, 21, 208, 3, 118, 9, 15,  
139, 4.  
operam, 62, 11, 22.  
operæ, 114, 10.  
operi, 96, 12.  
operis, 113, 18, 114, 2, 7.  
operum, 4, 6, 110, 6.  
opes, 1, 2, 5, 1, 9, 13, 13, 2, 16,  
14, 59, 24, 61, 18, 77, 6, 105,  
31.  
opibus, 8, 7, 11, 13, 37, 10.  
opimas, 110, 11.  
opinio, 122, 9, 136, 9, 138, 20.  
opinor, 41, 2.  
oporere, 43, 18, 62, 3.  
oporteret, 104, 17.  
oportet, 64, 2.  
oportuerit, 29, 9.  
opperiebantur, 89, 2.  
opperiebatur, 60, 5.  
opperiens, 74, 9.  
opperientes, 57, 21, 93, 12, 113,  
15.  
opperiri, 41, 18, 61, 5, 87, 8, 89,  
20.  
opperiuntur, 115, 2.  
oppetere, 95, 1.  
opponerent, 27, 25.  
opponerentur, 87, 14.  
opportuna, 117, 7.  
opportunitate, 30, 9.  
opportunitum, 12, 23, 25, 9, 111,  
16.  
opportunus, 13, 3, 55, 25.  
oppositum, 69, 5.  
opprimere, 115, 10, 135, 15.  
opprimeretur, 107, 1.  
opprimi, 72, 5.  
opprimunt, 61, 11.  
optabilem, 96, 19.  
optasse, 97, 2, 106, 9.  
optat, 109, 4.

optati-

# INDEX VOCABULORUM.

optatissimum, 85. 8.  
 optime, 140. 12.  
 optimi, 71. 23.  
 optimis, 39. 10.  
 optimo, 66. 5.  
 optimum, 25. 3. 81. 14.  
 optimus, 36. 4.  
 optionem, 12. 8. 136. 6.  
 opulentas, 89. 3.  
 opum, 16. 9. 17. 5. 63. 13. 114. 5.  
 ora, 43. 3. 48. 16. 76. 14. 86. 8.  
 oraculi, 31. 21.  
 oraculo, 31. 16. 98. 16.  
 oraculum, 31. 18. 34. 12. 107. 15. 126. 16. 136. 15. 137. 5.  
 orandoque, 118. 19.  
 orans, 80. 30.  
 orant, 92. 4. 106. 27. 121. 7.  
 orare, 11. 7. 21. 15. 34. 20. 62. 19. 111. 13. 112. 17. 120. 13.  
 orat, 29. 24. 31. 19. 63. 7. 79. 18. 85. 12. 106. 20. 109. 17. 122. 1. 126. 12. 15.  
 oratione, 9. 1. 12. 13. 28. 24. 43. 11. 45. 6. 122. 12.  
 orationem, 23. 5. 40. 8. 42. 15. 63. 9. 102. 1.  
 orationis, 9. 3.  
 oratum, 41. 7. 46. 14. 64. 6.  
 oraverant, 39. 16.  
 orbari, 84. 14.  
 orbam, 94. 31.  
 orbem, 41. 11.  
 orbis, 127. 3.  
 orbitas, 44. 13.  
 orbitatem, 40. 4.  
 orcomenii, 13. 15. 17. 12.  
 ordinans, 1. 4.  
 ordinant, 54. 4. 5. 68. 5. 97. 21.  
 ordinat, 92. 15.  
 ordinata, 97. 26.  
 ordinatis, 33. 4.  
 ordinato, 54. 10. 90. 14.  
 ordinatus, 25. 9.  
 ordine, 30. 22. 33. 10. 54. 3. 35. 19. 59. 9. 63. 6. 75. 5. 91. 4. 94. 24. 98. 3. 111. 23.  
 ordinem, 33. 2. 42. 12. 71. 12. 78. 9. 89. 24. 137. 7.  
 ordinibus, 61. 8. 70. 13. 92. 16.  
 ore, 47. 12. 77. 11. 106. 5. 113. 1. 20. 115. 11. 118. 8. 119. 8. 12. 139. 7.  
 Orestes, 125. 3. 127. 9. 10. 15.  
 Orestes, 126. 12. 138. 4. 10. 194.  
 Orestis, 128. 8. 138. 14. 20. 21. 22.  
 orienti, 15. 15.  
 origine, 3. 7. 6. 14. 15. 5.  
 originem, 10. 5. 11. 6. 48. 4. 69. 7. 133. 9.  
 originis, 139. 3.  
 oriretur, 9. 25. 108. 9.

oriri, 24. 8.  
 oritur, 45. 11. 55. 1. 79. 16.  
 Ormenius, 14. 1. 19. 3.  
 ornamentis, 64. 15. 105. 30.  
 ornamentorum, 46. 10.  
 ornam, 67. 7.  
 oratum, 31. 4.  
 orra, 57. 8. 126. 8.  
 orti, 104. 16.  
 ortoque, 8. 15.  
 ortu, 87. 3.  
 ortum, 93. 10. 102. 11.  
 ortus, 8. 3. 9. 11. 119. 16. 140. 15. 19.  
 os, 79. 17.  
 ossa, 96. 3. 98. 6. 135. 28.  
 osse, 139. 15.  
 ossibus, 80. 6.  
 ostendere, 101. 11.  
 ostendit, 140. 20.  
 ostentationem, 8. 1.  
 otio, 30. 12. 55. 14. 66. 2.  
 otiose, 54. 16.

## P.

**P**Abuli, 20. 7.  
 pace, 34. 8. 36. 17. 37. 3. 86. 10.  
 Pacem, 29. 18. 38. 14. 113. 24.  
 pacis, 8. 16. 37. 4. 103. 3. 107. 6. 109. 1. 7. 112. 12. 20. 23. 113. 1. 10. 14. 115. 3.  
 Pacta, 112. 12.  
 Pacta, 60. 1.  
 pacti, 37. 4. 39. 22. 61. 24.  
 pactionem, 106. 27.  
 pacto, 128. 9. 129. 3.  
 pantis, 14. 13.  
 Paoonius, 53. 4.  
 Paoonum, 68. 10.  
 palem, 36. 9. 46. 24. 57. 23. 84. 8. 86. 1. 94. 8. 109. 7. 110. 4. 115. 11. 117. 14. 119. 8. 136. 4. 138. 15.  
 Palamedes, 35. 15.  
 Palamedem, 22. 2. 34. 13. 119. 17.  
 Palamedes, 2. 4. 6. 8. 17. 8. 10. 20. 16. 13.  
 Palamedis, 9. 1. 47. 9. 124. 1. 3.  
 palantes, 59. 9. 61. 23. 94. 24.  
 palantibus, 92. 5.  
 Palladio, 118. 3.  
 Palladium, 107. 15. 121. 8. 129. 25. 119. 4.  
 Palliochim, 136. 2.  
 palmam, 78. 16.  
 Pammon, 59. 13.  
 Pandari, 57. 5.  
 Pandarus, 51. 2. 57. 11. 13.  
 Panthus, 42. 7. 43. 13. 109. 16.  
 Paphlagonius, 52. 1.  
 Paphlagonum, 69. 5.

Paphum, 135. 29.  
 par, 41. 18.  
 parabatur, 15. 12. 16. 9. 30. 26. 63. 5. 132. 5.  
 parandas, 16. 14.  
 parare, 12. 22. 58. 1. 138. 6.  
 pararentur, 46. 16.  
 pararetur, 119. 20.  
 parari, 103. 11.  
 parat, 6. 9. 23. 5.  
 paratas, 133. 7.  
 parati, 77. 16. 109. 14.  
 parato, 56. 16. 97. 27.  
 paratos, 56. 11. 74. 10.  
 paravere, 58. 6.  
 parcendum, 105. 3.  
 parcentisque, 88. 3.  
 parcere, 27. 4.  
 perceret, 63. 13.  
 parcius, 8. 20.  
 parent, 13. 2.  
 parentem, 25. 4. 98. 16. 112. 3. 134. 2. 137. 14. 140. 10. 17.  
 parentes, 82. 21. 98. 13. 104. 19. 115. 11.  
 parenti, 49. 16.  
 parentibus, 27. 18. 81. 27.  
 parentis, 80. 23. 24. 82. 8. 96. 3. 97. 23. 129. 10. 140. 2.  
 pari, 42. 22.  
 pariter, 39. 27.  
 patricidii, 127. 15. 140. 13.  
 pars, 20. 5. 28. 16. 36. 8. 54. 11. 57. 25. 68. 18. 71. 24. 103. 7. 113. 6. 114. 7.  
 partam, 8. 5. 43. 19.  
 parte, 32. 25. 33. 16. 59. 5. 60. 6. 68. 15. 22. 70. 3. 22. 74. 17. 76. 18. 78. 2. 94. 2. 96. 10. 99. 23. 114. 14. 116. 7. 120. 2. 122. 18.  
 partem, 59. 26. 62. 9. 63. 5. 69. 13. 98. 10. 99. 1. 100. 13. 110. 2.  
 partes, 15. 15. 27. 22. 119. 7. 126. 27.  
 partibus, 77. 4. 109. 22.  
 particeps, 22. 7.  
 participem, 53. 3. 81. 8.  
 participes, 15. 7.  
 partim, 9. 8. 15. 7. 16. 17. 67. 4. 68. 12.  
 partiri, 36. 1.  
 partis, 49. 9. 55. 20. 90. 15. 21. 99. 4.  
 partium, 22. 4. 35. 6. 113. 12.  
 partu, 138. 22.  
 partum, 84. 6.  
 partus, 83. 14.  
 paruiscent, 24. 14.  
 parum, 11. 11. 43. 16. 68. 2.  
 parvo, 8. 5.  
 parvulis, 80. 22. 81. 20. 102. 4.  
 parvulos, 79. 11. 80. 29.  
 parvus, 3. 3.  
 pascentem, 21. 4.  
 passim, 113. 11. 115. 8. 123. 5.  
 D d a paffium

# INDEX VOCABULORUM

- passum, 42. 23.  
passurum, 12. 22.  
passuros, 114. 8.  
pastoribus, 84. 7.  
patēfacerent, 126. 1.  
patēfaciet, 41. 18.  
patēfactum, 24. 11.  
patēherent, 112. 7.  
pater, 14. 10. 102. 102. 14.  
paterentur, 34. 3. 43. 26.  
paternæ, 23. 4. 96. 10. 100. 2.  
137. 10.  
pati, 84. 9. 98. 15.  
patiebantur, 6. 11.  
patiebatur, 58. 1. 69. 12.  
patiemur, 42. 10.  
patiēda, 96. 17.  
patiēns, 31. 12. 137. 14.  
patiētes, 40. 8.  
patiētia, 50. 11.  
patitur, 35. 15.  
patre, 4. 7. 43. 5. 52. 2. 97.  
6.  
patrem, 11. 3. 83. 15.  
patri, 98. 6. 140. 18.  
patria, 81. 27. 89. 4. 105. 18. 21.  
27. 109. 11. 111. 14. 127. 4.  
patrim, 83. 7. 85. 6. 105. 31. 106.  
2. 13. 112. 9.  
patriam, 12. 10. 82. 21. 83. 1. 98.  
13. 106. 5.  
patrimonio, 122. 4.  
patricio, 4. 2. 27. 20. 92. 1. 128.  
1.  
patris, 28. 13. 97. 11. 13. 100. 10.  
139. 8. 13.  
patrum, 57. 17. 77. 7. 92. 2. 126.  
11. 17.  
Patrocli, 71. 10. 73. 3. 2. 75. 11.  
77. 11. 80. 6. 82. 7. 96. 4.  
Patroclo, 67. 23. 75. 4. 95. 2.  
Patroclum, 50. 15. 64. 15. 70. 13.  
71. 13. 81. 15. 27.  
Patrocius, 14. 6. 63. 5. 13. 64. 3.  
70. 3. 8. 14. 72. 2. 73. 15.  
patruum, 128. 4.  
patulos, 89. 12.  
pauci, 67. 11.  
paucis, 6. 12. 7. 2. 9. 7. 23. 2. 31.  
3. 9. 35. 10. 36. 16. 37. 8. 67. 2.  
74. 7. 75. 15. 76. 3. 93. 4. 123.  
9.  
paucorum, 30. 20. 41. 21.  
paucos, 38. 16. 58. 4. 92. 12. 138.  
12.  
paere, 97. 24.  
paulatim, 27. 16. 32. 18. 47. 16.  
50. 3. 80. 27. 96. 16. 100. 16.  
paulisper, 43. 4. 54. 12. 59. 7. 60.  
2. 132. 4.  
paulo, 21. 3. 34. 3. 40. 13. 41.  
21. 46. 16. 59. 14. 62. 9. 64.  
14. 69. 3. 75. 4. 77. 11. 89. 3.  
92. 9. 107. 10. 111. 3. 118. 15.  
135. 8.  
pecora, 21. 8. 46. 3.  
pecoribus, 47. 15.  
pecorum, 1. 4. 46. 5. 117. 4.  
pedore, 96. 17.  
Pedisum, 37. 11.  
pedem, 99. 8.  
pedes, 90. 20.  
pedestres, 20. 5.  
pedibus, 76. 9. 78. 14. 88. 11.  
113. 19.  
pedites, 87. 17.  
pedibus, 87. 10. 11. 13. 19.  
Pelagico, 18. 6.  
Pelagidarum, 51. 3.  
Pelea, 133. 4. 134. 12. 135. 6.  
Pelea, 133. 8.  
Pelei, 14. 2. 133. 7. 10.  
Peleus, 138. 16.  
pellicatum, 137. 13.  
Pelope, 104. 15.  
Pelopidæ, 12. 25. 29. 23. 26. 28.  
25.  
Pelopis, 6. 14. 8. 14. 15. 6. 81. 11.  
penatibus, 85. 2.  
pendere, 81. 13.  
pene, 78. 15. 95. 5. 118. 6. 127. 3.  
Peneleum, 97. 31.  
Peneleus, 13. 12. 17. 13. 98. 7.  
Penelopam, 131. 8.  
Penelope, 152. 9.  
peninsula, 122. 1.  
peninsulam, 60. 3.  
pensu, 9. 17.  
Penthesilea, 77. 4. 87. 4.  
Penthesileæ, 75. 14.  
Penthesileam, 88. 4.  
penuria, 20. 3.  
per, 4. 8. 6. 3. 12. 17. 25. 15. 6. 11.  
16. 1. 20. 6. 8. 21. 8. 22. 3. 25.  
3. 9. 29. 4. 8. 30. 15. 17. 31. 14.  
32. 3. 33. 4. 12. 34. 1. 4. 13. 38.  
5. 11. 39. 3. 5. 22. 40. 4. 41. 39.  
17. 42. 12. 18. 45. 10. 11. 46. 7.  
18. 47. 2. 16. 49. 1. 50. 1. 5. 7.  
13. 17. 54. 6. 14. 55. 18. 57. 20.  
58. 5. 59. 28. 61. 13. 64. 16.  
66. 1. 4. 26. 68. 13. 21. 71. 2.  
72. 6. 73. 5. 74. 9. 76. 2. 11.  
77. 9. 83. 1. 84. 1. 85. 10. 86. 9.  
87. 2. 3. 4. 89. 11. 12. 90. 7. 91.  
3. 92. 2. 5. 93. 5. 10. 94. 7. 95.  
4. 16. 96. 7. 98. 7. 99. 8. 100.  
5. 16. 105. 15. 108. 14. 109. 5.  
111. 11. 20. 112. 6. 11. 113. 7. 17.  
114. 2. 115. 3. 8. 117. 1. 5. 118.  
12. 119. 4. 6. 120. 9. 11. 121. 3.  
7. 123. 6. 124. 2. 3. 8. 125. 1.  
126. 2. 4. 127. 1. 12. 128. 4. 8.  
129. 14. 11. 131. 1. 4. 5. 7. 132. 7.  
11. 133. 7. 134. 7. 137. 8. 138.  
14. 19. 139. 7. 16. 140. 5. 12.  
peractis, 16. 14. 24. 20. 29. 16.  
peracto, 17. 4. 41. 4.  
Peræbis, 19. 4.  
peragere, 114. 13.  
perageret, 138. 5.  
paragata, 25. 2.  
paragunt, 95. 3. 99. 13.  
perceperant, 77. 11.  
percitus, 12. 5.  
percolebat, 25. 4. 97. 23.  
percoluerat, 95. 7.  
percontanti, 129. 2.  
percontari, 71. 9. 140. 14.  
percontatur, 29. 23.  
percontatus, 88. 9.  
perculsa, 87. 6.  
perculsi, 90. 6.  
per. ulsi, 27. 11. 110. 1.  
perculus, 28. 2.  
perdisere, 139. 5.  
pereunt, 124. 1.  
perfecerat, 118. 19.  
perfecerit, 95. 11.  
perfecta, 94. 3.  
perfectus, 16. 3. 34. 9. 113. 2.  
perfecto, 50. 2. 86. 1. 111. 9. 113.  
8. 138. 12.  
perfectus, 49. 12.  
perferrent, 79. 4.  
perfert, 22. 8. 127. 4.  
perfertur, 34. 13. 138. 12.  
perfici, 97. 6.  
perficiunt, 100. 14.  
perfidiam, 105. 7.  
perfidiose, 101. 16.  
perforati, 99. 7.  
perflugium, 90. 4.  
pergamo, 107. 7.  
pergebat, 36. 17. 46. 6.  
pergentibus, 39. 25.  
pergeret, 30. 3.  
pergeretur, 48. 17.  
pergit, 24. 12. 47. 3. 56. 10. 76.  
3. 87. 10. 90. 25. 92. 15. 99.  
14. 110. 3. 135. 15.  
pergunt, 29. 17. 48. 25. 49. 7.  
57. 2. 60. 8. 61. 15. 70. 6. 93.  
12.  
perhibebatur, 114. 5.  
periclitanti, 128. 5.  
periculi, 138. 2.  
periculo, 28. 8.  
perita, 45. 4.  
peritia, 90. 5.  
peritiam, 20. 8.  
peritissimos, 138. 25.  
perjuria, 102. 3.  
perlata, 12. 16.  
perlaturum, 98. 1.  
perludabilis, 138. 27.  
perlegerat, 24. 11.  
permanere, 103. 6. 109. 9.  
permanerant, 34. 12.  
permanere, 78. 13.  
permanuros, 113. 3.  
permittere, 106. 14.  
permittit, 29. 15.  
permittitur, 29. 9.  
permixta, 9. 4. 122. 16.  
permixtione, 57. 10.  
permixtum, 25. 1.  
permoti, 9. 15. 89. 9.  
permotis, 81. 6.  
permoverat, 6. 6.  
permoverent, 89. 5.  
permoveri,

# INDEX VOCABULORUM.

- permoveri, 42. 21.  
 permutatio, 23. 16.  
 pernicië, 32. 9. 48. 14. 83. 7. 70. 138. 3.  
 perniciem, 24. 14. 30. 21. 49. 17. 80. 12. 84. 5.  
 perniciosus, 43. 23.  
 perniciosum, 110. 14. 137. 4.  
 pernoctando, 75. 12.  
 pernoctant, 73. 13. 107. 14.  
 pernoctare, 67. 22.  
 pernoctat, 100. 4.  
 perpauci, 28. 17.  
 perpesti, 118. 16.  
 perpestus, 47. 13. 122. 18.  
 perpeti, 64. 3.  
 perpetraverat, 4. 11.  
 perquam, 135. 9.  
 perquirente, 48. 10.  
 perquirentes, 119. 15.  
 perrexisse, 81. 12.  
 perrogatis, 42. 22.  
 perspicere, 55. 9.  
 persenserant, 115. 9.  
 persensit, 112. 7.  
 persentieret, 93. 17.  
 perseverabat, 27. 19.  
 persoluta, 78. 17.  
 persolutum, 114. 12.  
 persolvunt, 138. 18.  
 perspicere, 48. 4.  
 persisteret, 48. 18.  
 persistit, 140. 1.  
 persuadendi, 23. 6.  
 persuadens, 135. 19.  
 persuadent, 36. 2.  
 persuadet, 132. 2. 137. 15.  
 persuasit, 211. 7.  
 pertentatis, 21. 6.  
 pertentaverat, 73. 2.  
 perterritum, 42. 4.  
 pertinacia, 48. 19.  
 pertinere, 10. 5.  
 pertulerat, 14. 11.  
 pertulere, 57. 17.  
 pertulerit, 63. 11.  
 perturbat, 99. 22.  
 perturbatis, 123. 6.  
 pervagatus, 30. 29.  
 pervenerant, 56. 13.  
 pervenerat, 108. 13.  
 pervenere, 6. 13. 32. 3. 123. 3.  
 pervenerit, 130. 3.  
 pervenisset, 8. 15.  
 perveniunt, 29. 20. 34. 8.  
 pervicacia, 22. 5.  
 pervolat, 76. 11.  
 pessima, 102. 8.  
 pessimi, 34. 2. 42. 17.  
 pessimis, 30. 23.  
 pessimo, 45. 12. 57. 4. 9. 71. 18.  
 pessimum, 73. 5.  
 pestifera, 47. 18.  
 peterent, 45. 18. 62. 10. 16. 91. 15. 109. 22.  
 petit, 87. 20.  
 petisam, 136. 16.  
 petitu, 102. 5.  
 petiverant, 3. 1.  
 petulantiam, 120. 9.  
 Phazacum, 131. 7.  
 Phala, 88. 21.  
 Phalam, 89. 3. 10.  
 Phalidis, 20. 9.  
 Phallante, 135. 29.  
 phanum, 50. 2.  
 Pharus, 14. 10.  
 Pheris, 18. 6.  
 Phidippus, 14. 2. 28. 20.  
 Philenore, 91. 11.  
 Philenorem, 70. 1.  
 Philoæta, 14. 13. 35. 7. 62. 2. 66. 10. 78. 4. 99. 3. 6. 12. 21. 112. 14.  
 Philoæta, 50. 6. 99. 25.  
 Philoætam, 78. 9.  
 Philoætes, 19. 2.  
 Phinei, 102. 11.  
 Phineo, 69. 7.  
 Phocenses, 13. 14.  
 Phocentis, 126. 18.  
 Phocide, 17. 14.  
 Phœnice, 4. 7. 100. 3.  
 Phœnicem, 5. 7. 11. 5. 16. 12. 50. 16. 136. 7.  
 Phœnices, 89. 8.  
 Phœnici, 82. 9. 96. 12.  
 Phœnicum, 128. 9. 131. 4. 136. 5.  
 Phœnix, 14. 6. 64. 3. 81. 2.  
 Phorbantem, 36. 13.  
 Phorcys, 53. 3.  
 Phrygas, 38. 14.  
 Phryges, 53. 3.  
 Phrygia, 54. 1. 107. 5. 135. 11.  
 Phrygiæ, 58. 3. 59. 21.  
 Phrygius, 4. 9.  
 Phylaca, 19. 1.  
 Phyleo, 13. 15.  
 Phyrum, 36. 15.  
 pietatem, 80. 22. 86. 3.  
 pietatis, 23. 4. 41. 15.  
 pigebit, 41. 8.  
 pignus, 29. 13. 44. 1.  
 Piros, 51. 3.  
 placet, 31. 7. 46. 28. 71. 18. 73. 13. 77. 13. 90. 8. 106. 16. 111. 21. 127. 10.  
 placida, 45. 6.  
 placitum, 88. 6. 123. 7.  
 placuerat, 112. 10. 113. 7.  
 placuisse, 84. 6.  
 placuit, 15. 13. 16. 5. 82. 4. 112. 24.  
 planctus, 76. 22.  
 Plejona, 10. 7.  
 Plejonam, 102. 10.  
 plena, 21. 10. 79. 13. 111. 1.  
 pleno, 56. 12. 58. 8.  
 plenum, 35. 15.  
 plerisque, 45. 16. 70. 21.  
 Plisthene, 2. 5.  
 Plisthenem, 135. 4.  
 Plisthenes, 3. 3.  
 Plisthenidas, 121. 6.  
 Plisthenis, 3. 2. 10. 5. 67. 16.  
 plures, 15. 6. 48. 1. 64. 17. 112. 16. 125. 9.  
 plurima, 8. 19. 29. 4. 63. 8. 97. 11.  
 plurimæ, 67. 3.  
 plurimas, 131. 3. 134. 4.  
 plurimi, 8. 6. 30. 22. 49. 8. 58. 21. 64. 4. 71. 1. 74. 19. 81. 16. 89. 9. 26. 90. 15. 92. 17. 94. 28. 97. 30. 98. 4. 136. 6.  
 plurimis, 21. 16. 35. 4. 46. 12. 72. 11. 94. 23.  
 plurimo, 73. 13.  
 plurimos, 68. 24. 69. 22. 90. 28. 94. 20. 117. 6. 126. 13. 129. 7.  
 plurimum, 28. 8. 95. 8.  
 Podalirio, 31. 20. 79. 1.  
 Podalirium, 30. 5.  
 Podalirius, 14. 11. 19. 2.  
 Podarces, 19. 1.  
 poenæ, 76. 12. 80. 14.  
 poenam, 88. 11. 102. 1.  
 poenarum, 11. 10. 24. 4. 80. 2. 109. 1.  
 poenas, 21. 11. 41. 21. 45. 17. 48. 10. 56. 9. 57. 14. 59. 16. 72. 10. 81. 12. 26. 105. 10.  
 poenis, 81. 17.  
 Polytes, 59. 13.  
 pollebat, 53. 2.  
 pollens, 28. 13.  
 pollicebatur, 93. 16.  
 pollicentibus, 62. 22.  
 polliceri, 101. 5.  
 pollicetur, 67. 15. 82. 6.  
 polliciti, 29. 25. 34. 19.  
 pollicitus, 38. 12. 63. 6.  
 Polydamas, 55. 24. 90. 28.  
 Polydoro, 43. 2. 44. 13.  
 Polydorum, 39. 23. 25. 27. 41. 23. 43. 21. 45. 14. 18. 20.  
 Polydorus, 38. 8. 43. 7.  
 Polymnestar, 38. 7.  
 Polymnestore, 39. 22.  
 Polynicia, 15. 4. 19. 6. 27. 13.  
 Polyphemi, 139. 8.  
 Polyphemo, 129. 7.  
 Polypoetes, 19. 4.  
 Polypoetis, 78. 11.  
 Polyxeni, 67. 6. 8. 15. 69. 4. 82. 4. 93. 6. 117. 12.  
 Polyxenæ, 79. 13. 94. 11.  
 Polyxenam, 44. 6. 67. 9. 82. 9. 85. 9. 12.  
 Polyxeno, 18. 1.  
 Polyxenum, 65. 1.  
 pondere, 24. 10. 06. 6.  
 pondus, 15. 10. 113. 21. 114. 9.  
 ponunt, 126. 25.  
 popliteum, 70. 10.  
 populares, 39. 28. 104. 1. 109. 21. 112. 15.  
 D d 3      popu-

# INDEX VOCABULORUM.

- popularibus, 9, 25, 29, 13, 93, 3, 100, 11, 132, 7, 135, 24.  
popularium, 11, 15, 12, 8, 127, 9, 128, 5, 138, 2.  
populatio, 117, 5.  
populi, 37, 3, 77, 14, 78, 8, 86, 8, 105, 13.  
populus, 87, 5.  
populos, 66, 4, 17, 95, 16.  
populum, 45, 10, 126, 26, 138, 14, 19.  
populus, 8, 3, 9, 22, 27.  
porcum, 15, 14.  
porrigenti, 139, 1.  
porro, 11, 1.  
porta, 58, 8, 97, 26.  
portabantur, 30, 1.  
portabatur, 113, 23.  
portam, 99, 14.  
portas, 59, 9, 75, 2, 94, 25, 100, 13, 114, 3.  
portaverant, 62, 3.  
portentum, 109, 18.  
portio, 50, 6.  
portis, 48, 25, 51, 1, 74, 13, 88, 1, 94, 14, 26, 109, 10, 114, 1.  
portum, 124, 3.  
poscentibus, 36, 16.  
posita, 84, 12.  
positam, 60, 3.  
positis, 33, 2.  
positis, 6, 11, 89, 12, 115, 14.  
positum, 70, 15.  
positus, 115, 5.  
posse, 38, 2.  
possent, 32, 10.  
posset, 12, 3, 31, 15, 106, 9, 111, 10.  
possit, 8, 21, 83, 7.  
post, 9, 7, 12, 22, 13, 6, 15, 14, 9, 13, 20, 11, 21, 5, 23, 12, 24, 5, 25, 8, 30, 31, 32, 8, 33, 7, 34, 3, 7, 35, 10, 38, 4, 16, 40, 8, 48, 6, 21, 42, 9, 50, 11, 58, 4, 59, 27, 61, 5, 62, 2, 11, 64, 4, 10, 14, 70, 18, 74, 8, 18, 77, 21, 78, 10, 79, 1, 84, 15, 85, 5, 89, 3, 92, 9, 12, 104, 11, 105, 25, 106, 21, 107, 10, 108, 11, 112, 9, 116, 4, 118, 15, 120, 5, 121, 15, 125, 4, 128, 3, 131, 1, 132, 10, 135, 8, 136, 10, 14, 137, 13, 138, 12, 140, 22.  
posteris, 42, 3.  
postero, 12, 5, 97, 11, 98, 8, 23.  
posthac, 41, 11, 81, 18.  
postquam, 6, 6, 15, 11, 6, 24, 11, 26, 4, 11, 42, 5, 43, 10, 45, 5, 47, 2, 48, 1, 21, 50, 21, 56, 7, 59, 16, 64, 9, 69, 8, 9, 13, 71, 1, 16, 72, 13, 74, 10, 77, 18, 79, 5, 80, 4, 86, 1, 87, 6, 89, 24, 90, 6, 97, 6, 98, 4, 100, 2, 101, 6, 103, 2, 105, 23, 107, 2, 111, 12, 113, 23, 114, 2, 7, 115, 6, 116, 2, 117, 13, 17, 122, 2, 7, 123, 1, 8, 10, 127, 1, 129, 9, 132, 3, 13, 133, 5, 136, 4, 14, 140, 6, 9.  
postrema, 1, 33, 86, 13.  
postremæ, 88, 11.  
postremam, 80, 8.  
postremo, 9, 10, 15, 5, 43, 8, 76, 9, 77, 5, 78, 17, 105, 28.  
postremum, 8, 16, 11, 7, 12, 4, 21, 15, 17, 23, 6, 12, 28, 25, 31, 16, 32, 11, 14, 19, 47, 18, 55, 10, 56, 4, 57, 14, 58, 18, 59, 21, 61, 18, 63, 7, 64, 9, 66, 19, 67, 12, 69, 12, 71, 9, 74, 21, 79, 2, 83, 15, 87, 1, 1, 88, 13, 92, 1, 14, 92, 4, 10, 99, 9, 94, 12, 95, 14, 99, 9, 101, 9, 106, 5, 27, 109, 2, 11, 117, 17, 116, 6, 118, 19, 123, 7, 126, 27, 127, 9, 128, 6, 129, 7, 132, 2, 135, 18, 140, 20.  
postulantes, 61, 23.  
postulare, 50, 23.  
postularent, 109, 7.  
postulari, 132, 1.  
postulat, 103, 3.  
postulerunt, 108, 7.  
potentissimi, 48, 5.  
poterant, 76, 11, 88, 13.  
poterat, 32, 18, 39, 15, 89, 14, 139, 11.  
poterit, 41, 25.  
potero, 13, 10.  
potest, 41, 26.  
potestas, 32, 12, 42, 8, 11.  
potestatem, 29, 15, 106, 13, 120, 17.  
potior, 42, 12.  
potiora, 119, 14.  
potiores, 105, 32.  
potirentur, 81, 22.  
potissimum, 43, 15.  
potitum, 122, 8.  
potiuntur, 42, 11.  
potius, 29, 6, 36, 2, 40, 11.  
potuere, 27, 9.  
potuerit, 64, 3.  
potui, 122, 13.  
potuisse, 84, 1, 9, 94, 8.  
potuissent, 120, 1.  
potuit, 20, 10.  
præ, 71, 6, 79, 11, 114, 4.  
præbebantur, 38, 11.  
præbeo, 80, 16.  
præber, 15, 10.  
præbuerant, 89, 17.  
præbuere, 26, 1.  
præbuit, 88, 14, 105, 2.  
præcellentibus, 49, 9.  
præcelleret, 66, 10.  
Præceps, 9, 24, 92, 17, 136, 12.  
præcepto, 54, 5, 76, 14.  
præcēderant, 25, 5.  
præcinerentibus, 83, 16.  
præcinerent, 84, 6.  
præcipitant, 75, 3.  
præcipitarentur, 59, 11.  
præcipitat, 88, 11.  
præcipitiam, 23, 13.  
præcipitatum, 30, 21.  
præcipua, 49, 13, 77, 12.  
præcipue, 17, 2, 29, 2, 31, 9, 46, 19, 63, 13, 64, 6, 71, 4, 73, 4, 81, 4, 93, 2, 95, 3, 97, 28, 100, 10.  
præclara, 86, 10, 101, 15, 110, 6, 118, 7, 132, 10.  
præclaram, 27, 26.  
præclaris, 44, 6.  
præcones, 39, 5.  
præconibus, 45, 17.  
præconium, 12, 29.  
præda, 9, 17, 36, 14, 39, 9, 11, 17, 46, 7, 58, 4, 61, 20, 121, 14, 129, 4, 131, 6, 136, 1, 4.  
præde, 3, 7, 8, 3, 34, 6, 37, 5, 49, 1, 50, 6, 89, 11, 103, 7.  
prædam, 8, 7, 117, 9, 118, 2.  
prædantium, 131, 4.  
prædas, 59, 21, 63, 14.  
prædicantes, 62, 6.  
prædicat, 108, 8.  
prædicta, 82, 9, 126, 18.  
prædictæ, 112, 23, 117, 3.  
prædictam, 24, 18.  
prædictis, 31, 22, 68, 18.  
prædicto, 90, 18, 124, 5.  
prædictum, 31, 19, 35, 1, 113, 21, 114, 9, 137, 7, 140, 21.  
præerat, 19, 2.  
præeunte, 35, 1.  
præfecerat, 26, 9.  
præfecit, 12, 8.  
præfectoque, 16, 1.  
præferendum, 119, 6.  
præferens, 46, 10.  
præferentes, 13, 1.  
præficiunt, 22, 2.  
præferre, 24, 21.  
præjactis, 43, 7.  
prælatæ, 137, 15.  
prælatæque, 136, 7.  
prælatas, 124, 6.  
prælia, 54, 3.  
prælii, 15, 13.  
præliis, 66, 17.  
prælio, 8, 6, 9, 28, 4, 35, 15, 45, 8, 67, 19, 72, 6, 74, 11, 82, 16, 90, 16.  
prælium, 12, 19, 41, 5, 49, 11, 68, 23, 70, 22, 72, 22, 74, 11, 89, 19, 90, 28, 98, 3, 99, 2, 27.  
præmia, 77, 17, 21, 78, 8, 12, 17, 111, 8, 123, 15.  
præmiis, 55, 9, 95, 14, 105, 27.  
præmiis, 74, 4, 109, 3.  
præmiis, 23, 23.  
præmissi, 138, 5.  
præmissus, 76, 15.  
præmittendos, 29, 8.  
præmittit, 56, 14.  
præmittunt, 17, 5.  
præmium,

# INDEX VOCABULORUM.

- premium, 15, 1. 46, 18. 49, 21. 50,  
 12. 114, 12.  
 prænuntiāt, 120. 10.  
 prænunciatio, 113, 27.  
 præparantur, 16, 17, 31, 8.  
 præparatur, 55, 15.  
 præparatūque, 20, 14.  
 præparentur, 41, 23.  
 præpediebat, 12. 2.  
 præpedito, 78, 14.  
 præpeditus, 28. 5.  
 præponitur, 16, 12.  
 præceptum, 138, 5.  
 præcipiunt, 61, 19.  
 præscium, 48. 3.  
 præsciū, 15. 14.  
 præscis, 111, 23.  
 præsenferant, 54. 17.  
 præsenferunt, 83, 5.  
 præsentia, 64, 6.  
 præsentia, 8, 12. 67, 20.  
 præsentia, 28, 11. 29, 29. 64, 7.  
 70, 21.  
 præsentiam, 43, 18. 46, 13.  
 præsentibus, 31, 5. 40, 2. 70, 4.  
 107, 4. 108, 12.  
 præsentendum, 88, 7.  
 præsentis, 46, 11.  
 præsentium, 67, 33. 82, 10. 106,  
 11.  
 præsertim, 62, 12.  
 præsidia, 70, 24.  
 præsidio, 12. 23.  
 præsidium, 71, 7.  
 præsumpta, 138, 20.  
 præsentia, 40, 11.  
 præter, 4. 12. 9, 5. 16, 10. 23, 6.  
 29, 26. 31, 7. 39, 13. 40, 1. 42,  
 8. 53, 2. 90, 26. 95, 6. 135,  
 21.  
 præterea, 9, 15. 11, 9. 20, 7. 23,  
 12. 27, 7. 46, 14. 63, 9. 67, 3.  
 89, 7. 97, 4. 98, 20. 103, 6. 107,  
 14. 109, 4. 120, 11. 14, 121, 1.  
 124, 6.  
 præterierint, 63, 18.  
 præterita, 64, 1. 104, 10. 106,  
 11.  
 præteritorum, 105, 3.  
 præteritum, 97, 3.  
 prætermittam, 45, 1.  
 prætervectus, 122, 5.  
 prætervolet, 111, 16.  
 prætextu, 109, 7.  
 prætulerant, 76, 14.  
 prævalebant, 77, 22.  
 prævalebat, 108, 12.  
 prævaluerat, 134, 4.  
 prævaluit, 78, 17.  
 prævenire, 56, 13.  
 præverso, 55, 2. 122, 2.  
 prævertere, 71, 20.  
 prævisu, 70, 15.  
 prævertit, 76, 4.  
 præcussus, 66, 7.  
 pravitate, 30, 20.  
 pravum, 102, 7.  
 precabantur, 67, 8.  
 precatōres, 66, 6. 80, 1.  
 præces, 63, 7.  
 precibus, 23, 24. 30, 3. 33, 20. 49,  
 16. 64, 7. 73, 7. 111, 7. 112, 18.  
 132, 2. 10. 137, 1.  
 precum, 83, 9.  
 pressus, 60, 9.  
 pressio, 60, 7.  
 pretio, 20, 9. 75, 15.  
 pretiosa, 4, 6.  
 pretiosæ, 74, 5. 79, 14.  
 pretiosum, 117, 8.  
 pretiosissimis, 25, 10.  
 pretium, 63, 16.  
 Priame, 82, 17.  
 Priami, 4, 9. 10, 6. 12, 28. 29, 11.  
 32, 15. 38, 8. 13, 42. 13, 44. 12.  
 45, 11. 59, 13. 60, 1. 69, 23. 75,  
 9. 76, 6. 15. 77, 4. 88, 17. 91,  
 9. 98, 8. 100, 6. 103, 8. 107, 7.  
 135, 12.  
 Priamidæ, 32, 8. 43, 13. 77, 16.  
 74, 24. 92, 19.  
 Priamidarum, 51, 1. 67, 32. 69,  
 6. 71, 6.  
 Priamidas, 12, 16.  
 Priamidis, 90, 25.  
 Priamo, 12, 27. 16, 1. 32, 4. 40,  
 1. 41, 1. 25, 60, 7. 66, 15. 76,  
 1. 79, 8. 80, 6. 82, 10. 11. 88,  
 13. 92, 20. 95, 12.  
 Priamum, 8, 11. 10, 4. 12, 2. 20,  
 29, 12. 39, 24. 43, 1. 44, 13. 78,  
 18. 81, 2. 5. 101, 4. 102, 9. 16.  
 103, 1. 106, 4. 108, 10. 112, 3.  
 116, 8.  
 Priamus, 8, 19. 23, 9. 11. 18, 11.  
 13, 12. 7. 20, 11. 79, 6. 17. 83,  
 10. 85, 14. 93, 6. 16. 99, 3. 101,  
 8. 102, 4. 104, 11. 105, 5. 9. 32.  
 106, 6. 112, 17. 115, 15.  
 prima, 32, 15. 117, 7.  
 primam, 33, 17.  
 primi, 5, 25. 68, 8. 99, 17. 121, 9.  
 primis, 3, 3. 14, 3. 68, 8. 90, 1.  
 93, 1.  
 primo, 21, 14. 23, 15. 26, 11. 56,  
 14. 67, 18. 116, 6. 117, 10. 126,  
 23. 133, 5. 138, 7. 139, 16.  
 primos, 27, 25. 32, 14. 61, 10. 99,  
 13.  
 primum, 8, 11. 12, 23. 30, 24. 30.  
 33, 16. 44, 17. 54, 10. 63, 9. 64,  
 10. 67, 18. 71, 8. 73, 6. 77, 20.  
 89, 27. 94, 19. 97, 26. 107,  
 4.  
 primus, 13, 4. 17, 6. 5. 1. 58, 10.  
 68, 10. 118, 17.  
 princeps, 122, 9.  
 principatum, 67, 3.  
 principem, 16, 6.  
 principes, 13, 14. 27, 23. 40, 9.  
 41, 16. 102, 1. 104, 13. 105, 4.  
 principio, 47, 15. 61, 3. 71, 15. 73,  
 13. 74, 12. 79, 6. 90, 12. 111, 11.  
 119, 14.  
 priora, 44, 9.  
 priore, 126, 20.  
 prius, 6, 17. 16, 2. 22, 10. 26, 9.  
 57, 12. 68, 3. 70, 18. 75, 12. 82,  
 9. 11. 90, 18. 91, 13. 98, 10. 12.  
 105, 7. 115, 14. 126, 2.  
 priusquam, 9, 20. 21, 12. 35, 3.  
 92, 15. 109, 8. 114, 9. 115, 4.  
 pro, 3, 6. 6, 10. 17, 5. 22, 12. 24,  
 4. 27, 7. 22. 35, 1. 44, 5. 9. 49,  
 3. 21. 50, 12. 61, 22. 63, 11. 14.  
 66, 3. 67, 5. 70, 20. 77, 3. 79,  
 2. 81, 12. 23. 82, 5. 89, 7. 20.  
 90, 13. 101, 15. 106, 105, 28. 111,  
 14. 112, 17. 115, 9. 118, 2. 5.  
 7.  
 probanda, 42, 18.  
 probaveritis, 41, 15.  
 probitate, 93, 2.  
 probitatem, 104, 8.  
 probis, 43, 7. 47, 7.  
 procedere, 55, 3. 17. 83, 14.  
 procedunt, 79, 16.  
 proceras, 101, 3. 108, 10.  
 procerum, 9, 26.  
 procerus, 14, 3. 28, 12.  
 procefferat, 28, 9. 43, 17.  
 proceffere, 68, 6. 70, 5. 92, 13.  
 proceffisse, 63, 9.  
 procos, 132, 6.  
 procul, 23, 9. 28, 6. 32, 6. 33, 8.  
 34, 10. 35, 7. 36, 1. 56, 2. 7. 57.  
 11. 60, 6. 61, 9. 62, 13. 69, 18.  
 81, 20. 84, 11.  
 proculcans, 69, 16.  
 proculcantem, 103, 1.  
 proculcari, 91, 5.  
 proculcati, 74, 20.  
 procurantes, 73, 12.  
 procurat, 119, 23.  
 procurrens, 93, 21.  
 prodendū, 11, 8. 44, 3.  
 prodendi, 94, 30.  
 proderet, 67, 14.  
 proderetur, 11, 13.  
 prodidisse, 82, 21.  
 prodidit, 94, 9.  
 proditam, 30, 13.  
 prodicionem, 67, 15. 103, 6.  
 prodicionis, 93, 9. 106, 27.  
 proditum, 73, 6.  
 producere, 71, 17.  
 produci, 100, 12.  
 produci, 94, 17.  
 productio, 55, 14.  
 productis, 74, 9.  
 productos, 92, 19.  
 productum, 68, 4.  
 productus, 45, 16.  
 producunt, 57, 19.  
 profana, 115, 8.  
 profano, 102, 8.  
 profecta, 136, 5.  
 profecti, 39, 24. 136, 1. 138,  
 17.  
 professionem, 20, 15. 31, 2. 120,  
 12. 121, 15.  
 professionis.



# INDEX VOCABULORUM.

professionis, 30, 26, 31, 14.  
 profecto, 120, 2.  
 profectus, 135, 4.  
 profectum, 75, 15.  
 profectum, 22, 10.  
 profectus, 22, 7, 126, 5, 135, 9.  
 136, 14, 138, 11, 139, 13.  
 proficiscitur, 137, 11.  
 proficiunt, 100, 7.  
 profusus, 22, 1.  
 progressi, 39, 5, 54, 4, 60, 9, 61, 10.  
 progressio, 56, 6.  
 progressus, 21, 3, 56, 4, 57, 12, 58, 12, 62, 5, 68, 26, 90, 18, 99, 8.  
 prohibebatur, 69, 6.  
 prohibebimus, 109, 15.  
 prohibendum, 35, 3.  
 prohibentibus, 134, 8.  
 prohibentur, 26, 9.  
 prohibere, 50, 13.  
 prohiberi, 27, 1, 38, 2, 140, 2.  
 prohibet, 125, 1, 126, 1.  
 prohibetur, 20, 7, 122, 3.  
 prohibiti, 68, 20.  
 prohibitus, 88, 9, 125, 6, 140, 1.  
 projicere, 43, 13.  
 Projici, 48, 16.  
 Promisce, 21, 8.  
 promissi, 22, 10, 78, 6.  
 promissus, 55, 9.  
 promissum, 111, 9.  
 promittit, 78, 5.  
 Promotus, 120, 2.  
 promoturus, 12, 3.  
 promptior, 72, 3.  
 promptus, 58, 20.  
 promptum, 69, 2.  
 pronepotes, 1, 1.  
 pronunciant, 139, 7.  
 pronunciantes, 43, 12.  
 pronunciat, 48, 9, 11.  
 pronunciarum, 97, 7.  
 prope, 66, 15, 67, 31, 108, 3.  
 properabat, 8, 5.  
 properantium, 59, 10.  
 properare, 21, 15.  
 properatione, 7, 3.  
 properere, 24, 12, 26, 5, 27, 9, 28, 1, 29, 13, 30, 6, 25, 31, 17, 32, 1, 7, 33, 11, 36, 3, 37, 11, 39, 29, 48, 25, 54, 17, 70, 15, 72, 8, 76, 3, 95, 1, 98, 1, 104, 2, 107, 4, 10.  
 propinqui, 104, 19.  
 propinquorum, 70, 4, 105, 18.  
 propinquus, 106, 8.  
 propius, 114, 2.  
 propria, 11, 9, 14, 11.  
 propriam, 28, 13, 69, 7.  
 proprio, 44, 8.  
 proprium, 7, 7, 45, 14.  
 propter, 14, 6, 16, 8, 9, 22, 13, 29, 2, 31, 2, 64, 5, 112, 19, 118, 16, 134, 10.  
 propuleritis, 82, 10.

propulsat, 70, 11.  
 proras, 58, 13, 59, 25.  
 prorufus, 21, 8, 28, 17, 59, 4, 115, 7.  
 prorueret, 57, 5.  
 proruerunt, 94, 2, 14.  
 profecti, 39, 8, 83, 3, 138, 3.  
 prosequerentur, 79, 15.  
 proflivere, 94, 4.  
 profluiunt, 107, 8.  
 prospera, 59, 1.  
 prosperos, 24, 24.  
 prosternere, 59, 4.  
 prosterneret, 57, 13.  
 prosternit, 80, 30.  
 prostratos, 69, 15.  
 prostratus, 73, 1.  
 protectus, 28, 7.  
 proterviam, 120, 8.  
 Protefilai, 33, 7.  
 Protefilai, 14, 9, 19, 1, 32, 13.  
 Prothenor, 13, 13, 17, 13.  
 protinus, 58, 8, 79, 17.  
 Protous, 18, 4.  
 proturbat, 72, 8, 97, 3.  
 provectus, 140, 23.  
 provectu, 137, 2.  
 proveniant, 80, 25.  
 provide, 42, 4, 105, 26.  
 proxima, 122, 1.  
 proximas, 36, 11.  
 proximo, 112, 25.  
 proximum, 97, 7, 104, 4, 109, 16.  
 prudens, 25, 5.  
 prudentem, 64, 2.  
 prudentes, 42, 10, 100, 9.  
 prudentiam, 112, 19.  
 prudentissimum, 119, 18.  
 prudentissimus, 85, 2.  
 Protoporthum, 133, 1.  
 publica, 83, 2.  
 publicam, 70, 14, 84, 5.  
 publice, 74, 1, 108, 7, 112, 20, 121, 8.  
 publico, 50, 8, 136, 15.  
 publicum, 12, 5, 36, 9.  
 pudibunda, 73, 5.  
 pudicitia, 86, 10, 132, 9.  
 puella, 129, 11.  
 pueris, 108, 11, 117, 10.  
 pueritia, 93, 2, 126, 12.  
 pueros, 34, 4.  
 pugionem, 93, 15.  
 pugna, 27, 12, 28, 15, 32, 13, 49, 9, 55, 20, 71, 3, 74, 24, 81, 14, 83, 4, 91, 9.  
 pugnat, 68, 16.  
 pugnat, 57, 25.  
 pugnam, 59, 22, 27, 87, 10.  
 pugnando, 28, 1, 37, 8.  
 pugnantes, 57, 18, 69, 1.  
 pugnare, 68, 26.  
 pugnaretur, 87, 15.  
 pugnaverat, 68, 23, 72, 7.  
 pugnis, 119, 19.  
 pulcher, 15, 2.

pulcherrima, 95, 15.  
 pulcherrimis, 59, 24.  
 pulcritudine, 4, 5, 67, 9.  
 pulcritudinis, 84, 10.  
 pulverem, 79, 18.  
 pulvis, 82, 15.  
 Punicis, 16, 6, 122, 13.  
 puppi, 123, 3.  
 pure, 16, 3.  
 purgamenta, 79, 18.  
 purgatum, 127, 15.  
 putarent, 11, 8.  
 puteo, 36, 1.  
 putet, 106, 1.  
 putetis, 82, 29.  
 puto, 41, 29.  
 Pylai, 51, 3.  
 Pylamene, 53, 1.  
 Pylamemem, 69, 4.  
 Pylamenes, 52, 1.  
 Pylaeus, 74, 22.  
 Pyrachmen, 68, 10.  
 Pyrachmes, 53, 4.  
 Pyrrho, 135, 12, 138, 14.  
 Pyrrhum, 112, 7.  
 Pyrrhus, 96, 7, 97, 12, 112, 5.  
 Pythii, 34, 13.

Q

Qua, 3, 6, 7, 6, 21, 11, 29, 11, 36, 17, 44, 4, 46, 6, 55, 6, 63, 8, 73, 15, 76, 11, 77, 16, 86, 10, 87, 4, 91, 8, 98, 11, 102, 9, 11, 105, 8, 108, 2, 112, 6, 113, 16, 116, 3, 135, 27, 138, 11, 159, 15, 140, 19.  
 quadam, 67, 1.  
 quadraginta, 74, 23.  
 quadrijugis, 77, 20.  
 quadripartitur, 22, 4.  
 quae, 2, 6, 4, 1, 4, 5, 2, 6, 2, 7, 1, 8, 1, 9, 14, 10, 3, 11, 6, 9, 12, 4, 6, 8, 13, 1, 8, 14, 2, 17, 7, 18, 5, 21, 5, 22, 11, 13, 23, 13, 24, 7, 25, 2, 26, 1, 11, 28, 4, 29, 17, 30, 31, 31, 3, 33, 19, 34, 8, 36, 4, 37, 8, 39, 7, 21, 40, 5, 41, 17, 19, 42, 9, 12, 43, 2, 44, 1, 45, 10, 46, 15, 47, 2, 48, 6, 49, 19, 55, 7, 58, 1, 59, 5, 60, 3, 61, 27, 62, 10, 63, 6, 64, 5, 15, 66, 12, 67, 29, 69, 16, 70, 19, 72, 1, 73, 9, 75, 15, 76, 7, 14, 77, 1, 80, 3, 81, 4, 82, 3, 14, 84, 5, 87, 2, 88, 18, 89, 7, 8, 92, 20, 93, 7, 10, 95, 12, 96, 17, 98, 21, 99, 10, 100, 10, 101, 6, 102, 5, 104, 3, 102, 105, 26, 106, 13, 25, 107, 6, 108, 6, 109, 23, 110, 5, 111, 7, 112, 6, 113, 5, 115, 3, 118, 5, 119, 20, 120, 1, 121, 11, 122, 1, 17, 123, 1, 126, 5, 127, 13, 128, 1, 10, 131, 1, 132, 2, 5, 133, 5, 134, 6, 135, 6, 20, 136, 12, 17, 138, 15, 140, 6, quaedam.

# INDEX VOCABULORUM

quædam, 9, 4. 14, 5. 21, 10. 24.  
2. 46, 10.  
quæque, 67.  
quæcumque, 29, 25.  
quererent, 83, 1.  
quereri, 40, 4.  
quæsit, 64, 15. 67, 12.  
quæsit, 129, 4.  
quæzitur, 69, 17.  
quæziverant, 121, 14. 123, 1.  
quæziverat, 134, 11.  
quæso . 8. 20.  
qualitate, 108, 7.  
quam, 3, 2. 5. 9, 22. 10, 5. 7. 12,  
9. 13. 9. 16, 2. 22, 10. 25, 4.  
30, 24. 30, 34. 6. 39, 11. 44, 6.  
50, 6. 57, 12. 62, 14. 67, 29.  
34. 71. 19. 72, 3. 74, 14. 75.  
12. 78. 7. 79. 8. 81, 27. 82, 12.  
83, 1. 86, 11. 13. 87, 21. 91, 13.  
94, 2. 32. 95, 5. 10. 100, 9. 104,  
6. 15. 105, 1. 7. 11. 106, 7. 107,  
1. 119. 14. 120, 15. 122, 18.  
135, 3. 5. 136, 2. 139, 7. 9. 140,  
8. 17.  
quamdā, 95, 16.  
quam plurimum, 99, 18.  
quamquam, 6, 15. 31, 5. 49, 20.  
54. 7. 81, 22. 105, 1.  
quamque, 118, 2.  
quamvis, 77, 16. 84, 3. 122, 14.  
quando, 64, 2. 104, 19.  
quanta, 41. 10.  
quantæ, 9. 13.  
quantas, 8, 13. 63, 10.  
quanti, 29, 23.  
quantis, 8, 17.  
quantum, 39, 19. 69, 11. 95, 11.  
118, 2. 121, 2. 139, 11.  
quapropter, 42, 3.  
quare, 94, 23. 25. 107, 8. 12. 109,  
20. 113. 28. 118, 6. 119, 4. 120,  
6. 121, 6. 138, 10.  
quartum, 22, 3.  
quarum, 22, 9. 74, 6.  
quas, 11, 10. 16, 5. 17, 7. 24, 11.  
38. 12. 63, 11. 71, 14. 85, 5. 89,  
10.  
quasi, 39, 4. 113, 9.  
quassas, 133, 3.  
quatenus, 67, 20.  
quies, 16, 3. 17. 6. 58, 6. 59. 7. 13.  
63. 14. 67. 28. 32. 71, 2. 22. 74.  
21. 77. 23. 81, 12. 82, 2. 86, 3.  
92. 14. 94, 21. 96, 16. 100, 8.  
101, 15. 103, 4. 11. 108, 12. 110,  
10. 113. 1. 119, 1. 123, 6. 124,  
7. 138, 8.  
quem, 11, 3. 15. 15. 15. 16. 6. 19. 5.  
20. 11. 13. 21, 2. 26, 10. 27, 13.  
15. 35, 3. 5. 38. 9. 43. 17. 44. 9.  
46. 7. 47. 10. 48, 3. 50, 10. 53.  
1. 56, 1. 58, 2. 61, 25. 64, 4.  
75. 5. 77. 11. 78, 10. 79. 9. 83,  
16. 84. 10. 92, 10. 94, 19. 95,  
6. 13. 96. 8. 97. 23. 103, 9. 106,  
1. 107, 1. 113, 20. 116, 4. 139

12. 140, 22.  
 quemdam, 76. 6.  
 quemquam, 42. 17. 97. 3.  
 quemque, 61, 8. 89, 1. 91, 1. 94,  
 20.  
 queunt, 21. 16. 55, 3.  
 qui, 1. 1. 6. 13. 7. 5. 8. 2. 21. 9. 1.  
 12. 14. 13. 20. 7. 23. 14. 24.  
 1. 26. 7. 27. 8. 28. 8. 18. 29.  
 16. 29. 30. 6. 31. 13. 34. 11. 35. 9.  
 36. 7. 37. 9. 41. 24. 42. 1. 24.  
 43. 12. 44. 11. 12. 46. 4. 47. 7.  
 50. 4. 54. 16. 55. 12. 15. 57.  
 24. 58. 12. 14. 59. 5. 61. 14.  
 62. 3. 63. 13. 15. 64. 5. 68. 21.  
 69. 7. 70. 12. 73. 1. 74. 10.  
 75. 4. 76. 5. 77. 4. 15. 78. 14.  
 79. 13. 80. 8. 28. 8. 1. 24. 82.  
 6. 83. 7. 84. 15. 85. 15. 86. 5.  
 9. 87. 17. 88. 21. 89. 6. 8. 91.  
 15. 94. 8. 95. 4. 96. 5. 97. 32.  
 98. 15. 99. 17. 101. 10. 103. 5.  
 104. 15. 105. 5. 106. 9. 107. 10.  
 108. 14. 18. 111. 3. 113. 15. 115.  
 12. 116. 7. 117. 3. 119. 5. 121.  
 15. 122. 8. 125. 4. 9. 126. 4.  
 127. 6. 134. 3. 12. 135. 12. 136.  
 5. 12. 137. 3. 12. 138. 2. 9. 139.  
 7. 9. 140. 15.  
 quia, 20. 6. 36. 8. 68. 1. 133. 4.  
 quibus, 6. 11. 9. 11. 16. 10. 19.  
 1. 21. 9. 23. 8. 24. 10. 20. 27.  
 14. 28. 23. 30. 31. 31. 8. 32. 11.  
 33. 11. 12. 36. 6. 37. 2. 39. 19.  
 40. 15. 42. 8. 12. 59. 25. 61. 9.  
 63. 2. 66. 5. 7. 78. 4. 80. 15.  
 88. 13. 91. 9. 12. 21. 98. 2. 104.  
 3. 105. 25. 106. 6. 23. 24. 112.  
 22. 113. 2. 119. 9. 13. 129. 2.  
 130. 1. 132. 7.  
 quibufdam, 130. 2. 4.  
 quid, 9. 11. 19. 24. 43. 10. 44. 16.  
 55. 5. 67. 23. 82. 17. 85. 11.  
 104. 21. 105. 19.  
 quidam, 135. 9.  
 quidem, 29. 22. 35. 3. 41. 5. 44.  
 22. 44. 10. 64. 5. 80. 25. 82. 8.  
 83. 8. 16. 94. 32. 95. 12. 97. 2.  
 105. 11. 16. 21. 109. 8. 113. 15.  
 122. 15.  
 quidnam, 24. 17. 58. 10.  
 quidquam, 37. 1. 48. 5. 49. 18.  
 71. 18. 80. 18. 105. 7.  
 quidque, 21. 9. 61. 19.  
 quidquid, 1. 4. 85. 8.  
 quiete, 90. 12.  
 quietem, 84. 1.  
 quieti, 59. 28.  
 quieris § 8. 6.  
 quietum, 45. 21. 97. 14.  
 quin, 32. 18. 41. 17. 26. 49. 16.  
 59. 23. 66. 10. 68. 18. 80. 12.  
 117. 14.  
 quinquam, 26. 10. 28. 23. 29. 23.  
 100. 9. 135. 13.  
 quinquaginta, 17. 10. 18. 6. 19. 6.  
 31. 9. 63. 12. 83. 14.

quinquē, 73, 14, 74, 3, 109, 3;  
 quinquennio, 20, 14.  
 quippe, 2, 2, 9, 13, 16, 11, 5, 12,  
 17, 21, 20, 2, 11, 21, 14, 23, 15,  
 25, 3, 42, 16, 44, 3, 15, 45, 4, 16,  
 46, 18, 47, 7, 59, 20, 68, 8, 67,  
 28, 69, 6, 73, 15, 75, 6, 77, 7,  
 78, 13, 79, 8, 80, 10, 19, 83, 12,  
 86, 3, 88, 16, 93, 19, 94, 24, 95,  
 7, 97, 27, 99, 9, 102, 10, 105,  
 5, 106, 8, 108, 14, 109, 15, 110,  
 8, 111, 2, 24, 113, 10, 118, 9,  
 119, 6, 13, 120, 10, 139, 3, 140,  
 4.  
 quique, 42, 13, 50, 17, 71, 16,  
 135, 24.  
 quirent, 115, 9.  
 quis, 23, 5, 34, 9, 41, 11, 42, 14,  
 49, 12, 104, 10, 117, 6.  
 quispian, 80, 8.  
 quisquam, 70, 7, 114, 4.  
 quique, 3, 6, 15, 6, 27, 4, 10, 42,  
 6, 46, 12, 49, 8, 61, 2, 11, 68,  
 7, 71, 12, 73, 12, 79, 5, 86, 8,  
 88, 3, 89, 14, 91, 16, 92, 5, 97,  
 14, 112, 16, 113, 8, 127, 8, 134,  
 3, 140, 15.  
 quisquis, 35, 6.  
 quo, 2, 3, 8, 18, 10, 8, 13, 3, 13, 3,  
 23, 6, 26, 8, 46, 11, 48, 5, 54,  
 19, 58, 11, 63, 16, 69, 8, 70, 10,  
 78, 5, 79, 8, 82, 6, 85, 10, 89, 4,  
 90, 14, 23, 93, 17, 95, 2, 97, 2,  
 98, 19, 100, 5, 103, 13, 105, 2,  
 109, 23, 111, 24, 113, 19, 119,  
 11, 120, 5, 126, 17, 129, 3, 130,  
 3, 140, 15.  
 quoad, 83, 13, 87, 19, 89, 26.  
 quocirca, 41, 16, 109, 13.  
 quod, 3, 3, 4, 12, 8, 4, 12, 17, 15,  
 12, 16, 8, 22, 14, 24, 6, 25, 7,  
 27, 18, 28, 25, 29, 7, 30, 24, 31,  
 1, 35, 14, 36, 1, 37, 1, 39, 14,  
 40, 14, 41, 3, 42, 2, 47, 8, 48,  
 12, 50, 11, 53, 2, 54, 3, 56, 7,  
 57, 7, 60, 5, 62, 1, 63, 5, 64, 2,  
 67, 24, 70, 12, 72, 7, 73, 5, 78,  
 18, 80, 13, 81, 7, 82, 3, 83, 4,  
 85, 1, 87, 12, 89, 3, 94, 4, 96, 6,  
 97, 1, 98, 1, 99, 11, 101, 6, 102,  
 7, 105, 8, 108, 1, 109, 11, 111,  
 15, 112, 7, 113, 3, 115, 5, 119, 4,  
 126, 20, 127, 10, 128, 4, 134,  
 10, 136, 10, 137, 10, 139, 1, 140,  
 12.  
 quod m, 84, 12, 140, 9.  
 quoddam, 138, 26, 139, 5, 14.  
 quondam, 14, 10, 40, 5, 86, 12,  
 107, 14.  
 quoniam, 13, 9, 67, 30, 77, 13,  
 85, 3, 88, 6, 103, 3, 106, 11.  
 quorum, 49, 24, 111, 10.  
 quoque, 5, 2, 20, 2, 39, 14, 71, 14,  
 89, 5, 27, 106, 20, 126, 10.  
 quouob, 80, 11.  
 quorum, 13, 8, 29, 3, 32, 6, 33, 3,  
 39, 29, 57, 8, 83, 4, 98, 14,  
 105, 10.

# INDEX VOCABULORUM

105, 21. 108, 12. 135, 8.  
quos, 2, 1. 13, 10. 14, 2. 15, 6. 27,  
8. 28, 4. 48, 12. 54, 2. 58, 10.  
68, 11. 69, 3. 79, 1. 87, 17. 88,  
2. 90, 7. 92, 19. 94, 3. 97, 16.  
105, 24. 107, 11. 112, 14. 126,  
6. 127, 12. 138, 7.  
quocumque, 81, 14.  
quum, 3, 3. 8, 6. 9, 3. 11, 13. 12, 2.  
16, 17. 20, 14. 23, 9. 24, 8. 25,  
9. 27, 11. 28, 14. 29, 10. 30, 19.  
31, 15. 32, 8. 42, 6. 43, 15. 50,  
15. 54, 15. 55, 21. 56, 13. 57, 4.  
59, 10. 61, 21. 62, 2. 63, 13. 64,  
3. 14. 67, 18. 68, 3. 70, 8. 75, 14.  
76, 20. 78, 4. 79, 3. 80, 8. 84,  
14. 92, 8. 95, 11. 97, 33. 99, 15.  
104, 5. 106, 25. 108, 4. 111, 16.  
115, 10. 119, 17. 122, 5.

## R.

**R**amis, 39, 8.  
rapere, 44, 10. 129, 10.  
rapiebat, 6, 16.  
rapiendi, 44, 17.  
rapit, 57, 10. 70, 15.  
rapta, 8, 1. 106, 1.  
raptum, 61, 8.  
raptu, 81, 24.  
raptum, 29, 1. 81, 11. 100, 13.  
105, 2. 110, 3.  
raptus, 44, 14.  
rati, 24, 19. 27, 2. 55, 4. 59, 8. 27.  
60, 6. 100, 61. 4. 70, 14. 74, 12.  
88, 1.  
ratione, 12, 3. 76, 21.  
rationem, 106, 12.  
ratus, 32, 6. 36, 11. 38, 2. 48, 20.  
56, 9. 14, 70. 8.  
re, 3. 7. 6. 3. 23, 5. 27, 7. 30, 31.  
89, 1. 93, 8. 94, 16. 97, 33. 104,  
2. 105, 8. 106, 17. 110, 9. 115,  
15. 124, 1. 135, 17. 138, 1.  
rebatur, 44, 3.  
rebus, 6, 14. 9, 11. 27, 21. 10, 25.  
10, 30. 30, 38. 8. 42, 8. 61, 23.  
62, 8. 77, 4. 16, 100, 6. 105, 5.  
106, 4.  
recederet, 47, 4.  
recedunt, 56, 12.  
recens, 38, 9. 43, 19. 105, 9.  
recenscam, 104, 21.  
recepta, 11, 8. 61, 27. 103, 12. 136,  
7. 138, 15.  
receptus, 41, 17.  
recepto, 85, 14.  
receptos, 29, 9.  
receptui, 54, 13. 59, 17.  
receptus, 4, 10. 38, 14. 126, 7.  
129, 8.  
recessum, 91, 15. 101, 11.  
rec pere, 105, 11. 136, 5.  
reciperent, 39, 25.  
reciperet, 81, 2.

recipiant, 105, 14.  
recipiendam, 40, 15.  
recipit, 15, 9.  
recipitur, 125, 8.  
recipiuntur, 29, 29.  
reclamabat, 9, 23.  
reclamante, 42, 24.  
reclamanti, 99, 7.  
reclamantibus, 76, 18. 87, 1.  
recognoscere, 40, 12.  
recognoscit, 93, 8.  
reconciliabimus, 105, 15.  
reconciliandum, 62, 18.  
recordati, 93, 1. 98, 21. 100,  
10.  
recordatio, 73, 4. 80, 23.  
recordatione, 44, 2. 46, 11. 50,  
19. 64, 8. 82, 7. 85, 5.  
recordationem, 86, 6.  
recordatus, 41, 12. 67, 25. 69,  
10. 80, 2. 21. 112, 3. 118, 16.  
140, 21.  
recto, 12, 1.  
rector, 144, 7. 52, 3.  
rectore, 22, 1. 88, 21. 98, 3.  
rectorem, 16, 4.  
rectoribus, 59, 8.  
recurrunt, 94, 3.  
recusando, 82, 13.  
recusante, 49, 21.  
recusantemque, 21, 15.  
recusare, 29, 11.  
redarmatz, 57, 2.  
reddebantur, 110, 11.  
reddendam, 9, 13. 46, 17.  
redderetur, 12, 27. 43, 8. 16.  
redeat, 100, 7. 106, 16.  
redemptionem, 46, 12. 106,  
13.  
redeunt, 12, 28. 108, 10. 134,  
7.  
redigere, 63, 14.  
redit, 77, 10. 132, 13.  
redimenda, 105, 27.  
redimendam, 106, 6.  
redimendum, 85, 7.  
redimitas, 67, 7.  
rediret, 64, 5.  
redit, 85, 15.  
reditum, 83, 1. 84, 1. 122,  
19.  
reditus, 106, 23.  
reductam, 62, 1.  
reductus, 70, 21.  
reducto, 49, 11. 56, 6.  
reductus, 31, 2.  
redundant, 91, 7.  
redundaturam, 137, 3.  
refectis, 74, 8. 90, 11.  
refectamque, 112, 5.  
refectus, 43, 4.  
refer, 82, 17.  
referens, 103, 10.  
referrent, 93, 12. 112, 18.  
refert, 31, 18. 39, 23. 45, 20. 55,  
13. 63, 15. 78, 16. 98, 20. 112,  
23. 127, 6. 138, 15.

refertas, 36, 15.  
referti, 36, 17.  
referunt, 94, 27.  
reficiendas, 114, 11.  
reficiendos, 97, 17.  
reficit, 133, 3.  
reformatus, 89, 25.  
reformatique, 24, 15.  
reformavit, 31, 4.  
refugium, 40, 14.  
refulgebant, 88, 19.  
refutatione, 8, 22.  
rege, 33, 13. 59, 18. 67, 24. 106,  
16. 126, 10. 131, 5.  
regem, 4, 12. 7, 5. 21, 2. 36, 13.  
49, 14. 60, 10. 61, 6. 68, 10. 14.  
69, 5. 86, 1. 90, 18. 119, 12.  
126, 20. 131, 6. 134, 6.  
regendos, 68, 9.  
regens, 97, 22.  
reges, 1, 1. 4, 4. 11, 1. 16, 10. 17,  
5. 47, 6. 48, 6. 17. 50, 23. 57,  
19. 67, 23. 72, 13. 73, 7. 77,  
15. 79, 16. 97, 20. 119, 20. 121,  
4. 126, 8. 133, 11.  
regi, 24, 21. 26, 10. 28, 6. 29, 28.  
30, 12. 31, 1. 36, 8. 37, 11. 10,  
19. 25. 48, 19. 97, 11. 132, 2.  
1. 10, 3.  
regia, 107, 7.  
regis, 8, 1.  
regiam, 8, 3.  
regibus, 29, 18. 46, 11. 61, 18.  
68, 18. 78, 6.  
regina, 75, 15. 88, 12.  
reginæ, 67, 4. 87, 16.  
reginam, 130, 1.  
regio, 21, 17.  
regio omnis, 26, 8. 137, 8.  
regione, 45, 1. 66, 18.  
regionem, 26, 4. 33, 17. 38, 15.  
53, 3. 55, 6. 136, 8.  
regiones, 30, 27. 43, 22. 54, 6.  
84, 11.  
regionibus, 15, 7. 19, 4. 30, 22.  
45, 21. 50, 24. 62, 14.  
regionis, 18, 1. 25, 11. 53, 2. 89,  
25. 98, 11. 134, 8. 138, 25.  
regios, 3, 5. 34, 4.  
regis, 6, 4. 8, 6. 9, 4. 20, 9. 29,  
26. 30. 36, 14. 38, 5. 39, 2. 45,  
19. 48, 5. 52, 3. 61, 4. 63, 19.  
76, 14. 79, 15. 85, 12. 90, 23.  
92, 2. 129, 9.  
regium, 39, 12. 49, 15. 79, 7.  
regna, 8, 13. 16, 15. 40, 12. 41, 18.  
44, 1. 84, 11. 125, 10.  
regnabunt, 6, 14.  
regnantes, 74, 22.  
regni, 15, 7. 17, 5. 25, 2. 33, 19. 45,  
81. 63, 11. 66, 19. 76, 19. 80, 19.  
85, 4. 104, 3. 120, 17. 135, 21.  
23.  
regnis, 20, 13.  
regno, 29, 7. 80, 10. 81, 7. 102,  
5. 105, 13. 122, 1. 7. 19. 125, 5.  
126, 28. 132, 13. 133, 2.  
regnum,

# INDEX VOCABULORUM.

- regnum, 13, 4. 16, 2. 33, 9. 44, 12. 103, 8. 126, 4. 17. 128, 2.
- regredi, 12, 9. 10. 86, 2. 87, 7. 103, 13.
- regrediebatur, 88. 4.
- regrediens, 122. 3.
- regreditur, 37, 4. 57, 4. 62, 3.
- regressi, 54, 13. 59, 17. 71, 8. 74, 12. 99, 25. 138, 10.
- regressum, 71. 13.
- regressus, 38. 4.
- reguli, 9, 20. 11, 14. 12, 11.
- regulis, 41, 2. 43, 5. 97, 25. 104, 11. 107, 9. 108, 14.
- regulo, 76. 5.
- regulos, 12, 7. 43, 14. 75, 11. 101, 4.
- regum, 15, 7. 43, 18. 47, 18. 43, 15. 134, 3.
- rei, 42, 11. 48, 13. 57, 12. 139, 5.
- relata, 104, 4.
- relaxari, 50. 4.
- relegatur, 139, 9.
- relicta, 137. 11.
- relicti, 61. 16.
- relictas, 9, 18. 70, 13. 81, 20.
- relicto, 45, 5. 69, 13. 72, 7.
- relictum, 97. 6.
- religata 78. 5.
- religatum, 77. 23.
- religione, 4, 1. 12, 26. 46, 9. 48, 7. 113, 2.
- religionem, 16, 1. 46, 19.
- religionibus, 113. 2.
- religionis, 21, 4. 26, 2.
- relinquatur, 42. 3.
- relinqueretur, 45. 21.
- relinqui, 37. 2.
- reliqua, 13, 9. 30, 10. 32, 15. 39, 15. 79, 18. 89, 11. 90, 2. 94, 24. 116, 1.
- reliquis, 8, 3. 34, 6. 67, 5. 81, 17.
- reliquam, 59, 8. 58, 11.
- reliquas, 8, 8. 92, 10.
- reliquerat, 2. 1.
- reliqui, 9, 26. 11, 14. 33, 11. 59, 19. 61, 11. 68, 22. 79, 19. 77, 14. 88, 13. 108, 9. 121, 1.
- reliqua, 95. 5.
- reliquias, 57, 10. 75, 10. 92, 1. 119, 22. 136, 4.
- reliquis, 136. 9.
- reliquis, 29, 17. 40, 2. 44, 11. 54, 9. 56, 5. 64, 11. 78, 3. 79, 2. 85, 6. 86, 11. 87, 5. 92, 14. 99, 22. 121, 13. 135, 22. 137, 12.
- reliquisset, 3. 4.
- reliquo, 78, 15. 89, 7.
- reliquorum, 68, 20. 73, 2. 90, 10. 104, 20. 117, 17.
- reliquos, 48, 24. 61, 3. 64, 18. 71, 10. 88, 2.
- reliquum, 61, 1. 64, 7. 77, 18. 80, 19. 90, 11. 92, 11. 140, 14.
- reliquus, 29, 29. 57, 24. 61, 14. 111, 20.
- rem, 12, 22. 15, 17. 44, 11. 45, 19. 54, 17. 67, 24. 76, 15. 93, 12. 100, 9. 106, 13. 111, 18. 113, 4. 115, 5. 118, 10. 126, 1. 132, 5. 138, 4. 139, 7.
- remeantes, 100. 7.
- remeare, 124. 4.
- remearunt, 30. 24.
- remear, 138. 11.
- remeavere, 39. 4.
- remeavimus, 126, 11.
- remediis, 128. 1.
- remedio, 31. 16.
- remedium, 22, 6. 31, 19. 48, 10. 136, 15.
- remigibus, 121. 12.
- remilerat, 54. 8.
- remilere, 92. 2.
- remiserit, 64. 3.
- remissa, 43. 26.
- remisso, 87. 3.
- remissum, 41. 2.
- remissurum, 82. 11.
- remittebatur, 27. 1.
- remittendum, 48. 20.
- remittere, 29, 10. 62, 7.
- remitteret, 73, 3. 64, 5.
- remitteretur, 49, 17. 86, 6.
- remittit, 76, 7. 128, 2.
- remittitur, 131. 7.
- remiunt, 98, 6. 111, 11.
- remorari, 30. 11.
- remota, 139. 10.
- remotis, 23, 9. 36, 1.
- renovare, 90. 28.
- renovare, 89. 24.
- renovato, 83. 11.
- renovarum, 68. 14.
- renovatus, 50. 5.
- renuens, 36. 14.
- renuendis, 58. 15.
- renuere, 21. 16.
- renueret, 31. 2.
- repelli, 140. 3.
- repellitur 140. 1.
- repente, 9, 29. 23, 10. 57, 8. 58, 15. 75, 14. 76, 20. 79, 15. 94, 4. 107, 7. 109, 23. 110, 12. 136, 9. 138, 27.
- repentino, 55. 4.
- repererat, 126. 6.
- reperiri, 83, 7. 134, 12.
- reperit, 136. 4.
- reperiti, 94. 21.
- repertum, 36. 1.
- reperebant, 69. 7.
- repetebar, 11. 4.
- repetens, 10, 5. 12, 7.
- repetentes, 4. 6.
- repetere, 62. 7.
- repeteret, 7. 2.
- replent, 20. 2.
- replet, 37, 10. 38, 13. 120, 15.
- repleta, 88, 18. 120, 9. 137, 8.
- repletas, 25. 19.
- repletos, 132. 6.
- reportant, 99. 13.
- reprehenditur, 83. 10.
- represso, 68. 20.
- repressus, 57. 6.
- reprimatur, 135. 17.
- republica, 106. 25.
- repugnare, 43. 10.
- repulsae, 69. 4.
- repullos, 87, 18.
- reputans, 25. 6.
- reputare, 42. 20.
- reputant, 43. 25.
- reputate, 41. 10.
- requie, 23, 14. 28, 9. 87, 2.
- requies, 21, 9. 28, 14. 29, 22. 49, 11. 90, 6. 92, 7. 93, 4. 115, 10.
- requiescentes, ....
- requiescentibus, ....
- requirit, 10. 3.
- rerum, 14, 4. 25, 6. 42, 21. 53, 3. 67, 30. 71, 14. 72, 2. 81, 10. 22, 86, 10. 89, 10. 90, 6. 92, 8. 96, 13. 106, 26. 109, 18. 117, 5. 120, 3. 136, 6.
- res, 8, 13. 20, 15. 25, 2. 30, 17. 31, 12. 34, 14. 42, 4. 43, 25. 49, 25. 50, 23. 55, 7. 67, 29. 81, 11. 85, 3. 89, 8. 90, 5. 94, 29. 99, 23. 103, 14. 111, 8. 120, 2. 125, 10. 138, 19.
- referatur, 24. 21.
- referatum, 131. 5.
- residui, 113, 14. 122, 8.
- residuis, 41, 23. 104, 11. 131, 4.
- residuos, 112, 3.
- residuum, 113. 6.
- resistendi, 94, 24. 101, 2.
- resistendo, 126. 9.
- resistendum, 11. 14.
- resistente 33, 20. 44, 10.
- resistere, 43, 9. 58, 13. 59, 7. 68, 12. 126, 24.
- resisti, 27, 1. 32, 18.
- resistit, 70. 16.
- resistitur, 140. 3.
- resistunt, 93. 12.
- respectantes, 61. 21.
- respondebatur, 67. 33.
- respondens, 29, 6. 96, 16.
- respondent, 9. 13.
- responderetur, 67. 28.
- respondit, 10, 4. 64, 9. 85, 13. 97, 13. 108, 6.
- responsio, 137. 1.
- responsum, 126, 16. 139, 21.
- restantes, 87. 18.
- restaurat, 27. 23.
- restingui, 110. 12.
- restituam, 83. 9.
- restituenda, 44. 5.
- restituere, 81, 14.
- restitui, 41. 25.
- restituit, 59, 26. 70, 20.
- restitutione, 49. 17.
- restitutionem, 48. 11.
- E e 2 resumptis,

# INDEX VOCABULORUM.

resumptis, 91. 6.  
 resurgens, 28. 7.  
 retardaret, 20. 15.  
 retentans, 64. 13.  
 retenti, 138. 4.  
 retentis, 54. 12.  
 retento, 40. 1.  
 retexuit, 11. 7. 12. 14.  
 retineatur, 105. 12.  
 retinebant, 118. 7.  
 retinebat, 52. 16.  
 retinendam, 82. 20.  
 retinens, 63. 4. 80. 5. 118. 19.  
 retinentem, 116. 8.  
 retinerent, 63. 2.  
 retineri, 41. 24. 86. 5. 89. 13.  
 retinuerat, 20. 12.  
 retinuit, 39. 14.  
 retorquet, 80. 22.  
 retro, 37. 4.  
 retuli, 13. 9. 122. 19.  
 revere, 45. 13.  
 re. errere, 98. 5.  
 revertis, 85. 14.  
 revertissent, 12. 18.  
 revertit, 58. 5.  
 revertitur, 9. 7. 23. 2.  
 revertuntur, 30. 12.  
 revisunt, 71. 8.  
 revocare, 64. 3. 106. 12.  
 revocetur, 41. 25.  
 revolant, 98. 3.  
 revolvit, 81. 3.  
 rex, 10. 2. 27. 15. 30. 2. 37. 6. 38.  
 1. 43. 2. 63. 6. 64. 15. 68. 11. 75.  
 1. 80. 6. 81. 3. 82. 10. 85. 10.  
 95. 13. 99. 20. 122. 11. 123.  
 8.  
 Rhesus, 59. 28.  
 Rhodil, 89. 3.  
 Rhodorum, 89. 9.  
 Rhodo, 18. 5.  
 Rhodum, 88. 21.  
 Rhoeteo, 119. 23.  
 rogabimus, 105. 14.  
 rogat, 97. 16.  
 rogatu, 39. 18.  
 rogatur, 67. 5.  
 rogam, 111. 4.  
 rotis, 113. 19.  
 ruens, 78. 14.  
 ruentem, 78. 11.  
 ruenti, 68. 14.  
 ruentibus, 55. 20.  
 ruere, 59. 9. 94. 24.  
 ruent, 85. 3.  
 ruina, 59. 10. 71. 27. 89. 23.  
 mit, 28. 5. 31. 14. 56. 1. 72. 4.  
 78. 15. 79. 17. 112. 5.  
 rumore, 16. 8.  
 rumorem, 93. 9.  
 rursum, 25. 2.  
 surfus, 57. 9. 69. 14. 102. 16. 113.  
 12.

## S.

**S**acerdos, 111. 7.  
 sacerdoti, 35. 2.  
 sacerdotem, 35. 5. 46. 8. 14. 61.  
 25.  
 sacerdoti, 46. 17. 47. 4.  
 sacerdotis, 48. 9.  
 sacra, 97. 28. 110. 11. 115. 8.  
 sacri, 35. 11. 63. 5. 67. 8.  
 sacrificia, 111. 2.  
 sacrificii, 24. 3.  
 sacrificio, 23. 9. 24. 21. 35. 7. 50.  
 2. 61. 24. 93. 5. 114. 1.  
 sacrificium, 23. 14. 34. 14.  
 sacrilegii, 21. 11.  
 sacris, 130. 4.  
 sacro, 93. 19. 102. 8. 116. 10.  
 sacrorum, 109. 19.  
 sacrum, 113. 28.  
 saepe, 66. 13. 94. 30.  
 saepius, 158. 26.  
 saeviens, 21. 7.  
 saeviente, 123. 5.  
 saevior, 59. 2. 97. 31.  
 saevire, 30. 8. 38. 2. 58. 13. 69.  
 14.  
 sevilissimum, 84. 9. 131. 2.  
 sevit, 101. 2.  
 sevitia, 134. 9.  
 sagitta, 57. 5. 69. 18. 78. 5.  
 sagittam, 99. 6.  
 sagittarii, 87. 11. 12.  
 sagittario, 99. 4.  
 sagittarios, 66. 9.  
 sagittarum, 66. 11. 77. 22.  
 sagittas, 15. 1.  
 sagittis, 57. 11. 66. 7. 87. 16. 99.  
 10. 22.  
 Salamina, 17. 11. 125. 6. 127. 5.  
 saltem, 41. 25. 80. 22. 81. 1. 105.  
 3. 15. 26.  
 salu, 78. 12.  
 salubribus, 41. 9.  
 salubritas, 50. 5.  
 salus, 105. 18.  
 saluans, 10. 2.  
 saluant, 94. 12. 112. 16.  
 salutatores, 4. 1. 63. 17. 97. 16.  
 salutatur, 64. 11.  
 saleratus, 101. 12.  
 salute, 115. 9.  
 salutem, 80. 24. 94. 25.  
 salutis, 38. 3. 59. 8. 77. 6.  
 sana, 41. 8.  
 sanctissimos, 82. 22.  
 sanctitate, 12. 19.  
 sane, 56. 16. 57. 34.  
 sanguine, 15. 17. 56. 10. 75. 15.  
 63. 4. 80. 21. 81. 21. 26. 91. 7.  
 95. 7. 99. 10. 102. 6. 105. 24.  
 119. 9. 135. 19.  
 sanguinis, 69. 6. 117. 8. 136. 7.  
 139. 3.  
 Sarpedon, 20. 9. 31. 3. 49. 1. 52.

3. 53. 2. 55. 24. 59. 6. 70. 14.  
 sarpedonis, 71. 4. 92. 9.  
 satias, 91. 14. 117. 8.  
 satietas, 82. 16.  
 satis, 24. 4. 25. 5. 38. 2. 39. 19.  
 40. 9. 42. 1. 62. 4. 67. 33. 68.  
 16. 24. 69. 1. 80. 21. 82. 4. 87.  
 10. 89. 23. 97. 18. 105. 3. 109.  
 1.  
 satisfaciemus, 105. 14.  
 satis scurum, 82. 12.  
 satius, 67. 19.  
 saxa, 99. 18.  
 saxis, 36. 4. 66. 8.  
 saxo, 58. 20.  
 saxorum, 134. 10.  
 Scamandrum, 79. 9. 88. 11.  
 sceleratam, 139. 2.  
 sceleratissimæ, 57. 15.  
 scelere, 140. 13.  
 sceleri, 23. 4.  
 sceleris, 21. 12. 41. 21. 42. 17.  
 scelus, 29. 2. 98. 9. 105. 24. 111.  
 3.  
 Scephim, 46. 1.  
 Schedius, 13. 14. 17. 14. 71. 23.  
 sciens, 122. 18.  
 scientes, 42. 10.  
 scilicet, 17. 2. 20. 3. 45. 11. 50.  
 11. 62. 16. 68. 1. 70. 14. 72. 6.  
 10. 75. 11. 77. 16. 81. 16. 82. 2.  
 23. 84. 9. 88. 11. 94. 15. 95. 11.  
 98. 6. 99. 19. 105. 11. 106. 29.  
 107. 5. 108. 8. 113. 16. 19. 28.  
 129. 1. 139. 15.  
 sciunt, 6. 15.  
 scopulis, 123. 10. 131. 1.  
 Scuti, 90. 22.  
 scuto, 90. 20. 22. 99. 20.  
 scutorum, 89. 16.  
 scyllam, 131. 2.  
 scytharum, 24. 22. 37. 6.  
 scythas, 31. 13.  
 scythia, 30. 16.  
 se, 3. 6. 8. 16. 9. 6. 10. 4. 11. 7. 12.  
 10. 16. 19. 13. 7. 16. 1. 8. 13. 12.  
 29. 24. 14. 25. 8. 27. 8. 28. 10.  
 29. 25. 32. 12. 35. 15. 40. 2. 3.  
 41. 19. 42. 6. 20. 45. 13. 46. 15.  
 47. 7. 48. 2. 7. 25. 49. 13. 50.  
 7. 14. 21. 54. 11. 18. 55. 2. 56.  
 10. 57. 7. 59. 12. 61. 9. 62. 13.  
 18. 22. 63. 7. 9. 15. 64. 1. 6. 66.  
 8. 67. 13. 15. 68. 12. 25. 69. 9.  
 70. 4. 7. 9. 75. 8. 12. 78. 5. 79.  
 11. 81. 26. 82. 10. 83. 1. 14. 84.  
 14. 85. 15. 86. 8. 88. 17. 89.  
 7. 11. 90. 16. 91. 5. 92. 16. 97.  
 10. 22. 98. 9. 13. 99. 2. 15. 100.  
 1. 101. 5. 7. 102. 9. 16. 103. 10.  
 106. 5. 7. 12. 19. 21. 108. 6. 14.  
 109. 6. 111. 14. 112. 5. 8. 113. 3.  
 114. 8. 115. 6. 118. 4. 119. 9.  
 120. 14. 122. 2. 123. 7. 133.  
 10. 126. 14. 129. 24. 131. 3.  
 135. 6. 20. 139. 6. 140. 2. 5. 15.  
 18.

secedens,

# INDEX VOCABULORUM.

- fecedens, 139. 10.  
 fecedunt, 106, 26. 115, 1.  
 fecordius, 66. 12.  
 secreta, 98. 18.  
 secreto, 103. 5.  
 secretorumque, 112. 8.  
 sedator, 9. 6.  
 secum, 3, 5, 9, 8. 11, 8. 38, 12. 46, 14. 48, 12. 50, 16. 58, 2. 62, 2. 63, 16. 68, 11. 17. 75, 7. 76, 3. 89, 10. 27. 92, 21. 94, 18. 97, 25. 98, 10. 108, 5. 120, 16. 122, 1. 6. 126, 13. 132, 3. 135, 22. 136, 12. 138, 7. 140, 12. .  
 secunda, 60. 4.  
 secundam, 42. 15.  
 secundante, 123. 3.  
 secundis, 61. 8.  
 secundo, 16, 7. 27, 16. 40, 2. 77, 21. 79, 1.  
 secundum, 40, 5. 80, 25. 139, 6.  
 secundus, 78. 10.  
 securitatemque, 115. 3.  
 securos, 77. 2.  
 securum, 76, 3. 112. 8.  
 securus, 85. 11.  
 secus, 25. 4. 87, 16. 107, 1. 114, 4.  
 secuta, 10. 2.  
 secuti, 54, 2. 119, 6.  
 secures, 81. 13.  
 securus, 13, 7. 85, 1.  
 sed, 3, 1. 8, 2. 9, 5. 9. 19. 11, 9. 12, 21. 15, 6. 17, 1. 20, 5. 21, 16. 24, 8. 25, 4. 27, 4. 12. 30, 7. 32, 2. 33, 18. 35, 4. 36, 6. 38, 1. 6. 39, 28. 41, 6. 42, 11. 43, 10. 13. 47, 18. 48, 4. 49, 14. 55, 15. 56, 10. 57, 19. 58, 21. 61, 10. 62, 9. 63, 8. 17. 66, 8. 67, 11. 68, 10. 15. 71, 1. 16. 18. 72, 13. 73, 4. 75, 13. 80, 8. 20. 81, 9. 11. 21. 82, 10. 84, 6. 86, 1. 89, 15. 92, 8. 15. 93, 7. 94, 8. 16. 97, 29. 98, 13. 100, 14. 105, 3. 23. 106, 11. 109, 6. 20. 110, 4. 11. 111, 15. 114, 2. 7. 121, 6. 126, 16. 132, 3. 137, 12. 138, 9. 140, 9.  
 sedata, 24, 20. 137, 7.  
 sedaram, 24. 23.  
 sedem, 108. 4.  
 sedere, 63. 17.  
 sedibus, 81. 20.  
 seditio, 119. 17.  
 seditionem, 101, 3. 126, 2.  
 seditiosum, 43. 12.  
 segnius, 68, 5. 90, 13. 99, 21.  
 semel, 11. 7.  
 semermos, 71. 21.  
 semet, 27, 24. 32, 11.  
 seminecem, 8, 22. 88, 5. 94, 5.  
 seminuipique, 114. 10.  
 semiustus, 117. 5.  
 semo-am, 98. 11.  
 semper, 40, 10. 44, 12. 77, 8. 80, 10. 102, 1. 10. 108, 13.  
 Senatum, 112. 24.  
 senatus, 107, 4. 111, 12.  
 senecta, 80, 13. 81, 9.  
 senectus, 95. 19.  
 senectam, 80. 26.  
 senem, 45, 4. 98, 16.  
 senes, 9, 18. 39, 29. 83, 4. 112, 21.  
 senex, 134. 13.  
 senibus, 103. 3.  
 senioque, 79. 12.  
 senior, 140. 23.  
 seniores, 40. 6.  
 seniorum, 42. 22.  
 sententia, 6, 12. 17. 13, 7. 22, 9. 29, 19. 31, 3. 39, 10. 40, 14. 48, 20. 82, 2. 97, 19. 98, 5. 101, 9. 111, 20.  
 sententia, 9, 20.  
 sententiam, 9, 18. 42. 6.  
 sententiis, 42, 22. 47. 30.  
 sentio, 105. 9.  
 seorsum, 2, 3. 24, 9. 54, 6. 55, 1. 57, 7. 75, 10. 87, 9. 92, 1. 98, 7. 135, 7. 136, 6.  
 separatim, 93. 8.  
 separato, 106. 15.  
 separantur, 39. 16.  
 sepeliendas, 119. 23.  
 sepeliendis, 28. 18.  
 sepeliendum, 45. 18.  
 sepeliere, 90. 7.  
 sepelire, 88. 9.  
 sepeliretur, 100. 14.  
 sepelivere, 86, 11. 96, 4.  
 sepelivimus, 105. 22.  
 sepelivit, 27. 20.  
 sepeliunt, 49, 12. 71, 16. 92, 1.  
 sepeliuntur, 28. 19.  
 Sepisium, 134. 10.  
 sepiem, 19. 3.  
 sepulcro, 100. 4.  
 sepulcrum, 96, 4. 120, 7.  
 sepultrique, 136. 8.  
 sepultrum, 36, 10. 138, 17.  
 sepultura, 75. 8.  
 sepulture, 81. 14.  
 sepulturam, 33. 7.  
 sepulturas, 48. 22.  
 sequebantur, 51, 1. 79, 13.  
 sequemur, 45. 8.  
 sequenti, 98. 14.  
 sequerentur, 42. 17. 19. 50, 21.  
 sequeretur, 20, 10. 40, 11.  
 sequi, 59, 3. 91, 6.  
 sermo, 138. 11.  
 sermone, 9. 3. 109, 2. 111, 27. 122, 15. 138, 13.  
 sermonem, 8. 20.  
 serpentem, 35. 9.  
 serpentiis, 35. 8.  
 serpendium, 127. 7.  
 servantes, 61. 10.  
 servata, 34. 4.  
 servatam, 118. 15.  
 servaverit, 101. 15.  
 servitici, 118. 1.  
 servitium, 82, 5. 120, 5.  
 servis, 45. 19.  
 servus, 13. 9.  
 sese, 97, 26. 98, 10.  
 Sesto, 53, 5. 74, 22.  
 seu, 136. 10.  
 severe, 118. 4.  
 severissimum, 12. 12.  
 sexaginta, 17, 7. 9.  
 sexu, 127. 2.  
 sexui, 88. 3.  
 sexus, 88, 6. 99, 22.  
 si, 4, 4. 8, 21. 9. 14. 24. 12. 9. 18. 41, 8. 14. 20. 42, 11. 17. 43, 7. 17. 25. 44, 4. 48, 18. 49. 17. 63, 9. 67, 14. 75, 7. 80, 13. 17. 85, 11. 93, 12. 99, 4. 103, 6. 104, 10. 10. 107, 15. 109, 9. 111, 23. 115, 8. 122, 14. 135, 1.  
 sibi, 9. 16. 11, 11. 12, 10. 16, 120. 12. 24. 9. 29, 7. 11. 31, 19. 34, 3. 39, 14. 49, 15. 53, 1. 55, 1. 56, 9. 57, 15. 63, 13. 67, 8. 14. 68, 9. 69, 5. 75, 8. 80, 11. 30. 84, 13. 85, 3. 12. 92, 20. 95, 8. 96, 16. 97, 1. 98, 10. 99, 27. 103, 13. 108, 4. 109, 11. 111, 8. 112, 18. 113, 3. 118, 5. 121, 7. 125, 1. 128, 4. 6. 137, 15. 138, 5. 26. 139, 1. 4. 140, 13.  
 sic, 41. 5.  
 Siciliam, 129. 5.  
 sicut, 6. 3. 35, 1. 63, 6. 76, 20.  
 sicuti, 111, 4. 128, 7.  
 Sidone, 4, 7. 44, 15. 89, 4.  
 Sidoniorum, 7, 5. 20, 9. 45, 1.  
 Sigeo, 96. 4.  
 Sigeum, 115. 1.  
 sigillatim, 15. 8.  
 sign. ficat, 98. 19.  
 signo, 20, 15. 26, 5. 55, 17. 57. 17. 61, 15. 68, 4. 70, 4. 13. 99, 2. 89, 18.  
 signum, 23, 13. 45, 7. 50, 21. 56, 7. 11. 59, 16. 97, 29. 101, 11. 108, 2. 5. 115, 4. 7. 139, 5.  
 silentibus, 43. 9.  
 silentio, 12, 7. 42, 5. 59, 19. 63, 18. 109, 5. 115, 4.  
 silentium, 76, 22. 79, 15. 98, 18.  
 simile, 120. 16.  
 sim. lem, 80. 26.  
 simili, 122. 16.  
 familia, 42. 19.  
 similibus, 8. 15.  
 simplex, 89. 15.  
 simplicem, 98. 27.  
 simplicis, 49. 3.  
 simul, 11, 12. 48, 14. 26. 56, 13. 57, 7. 58, 8. 10. 62, 1. 11. 16. 69, 2. 71, 21. 72, 3. 74, 8. 77, 2. 80, 17. 89, 18. 93, 10. 12. 94, 14. 96, 4. 97, 15. 99, 27. 106, 3. 108, 9. 109, 21. 118, 6. 121, 7.  
 simularat, 35. 7.  
 simulacrum, 138. 26.  
 E c 3      simulans;

# INDEX VOCABULORUM.

- simulans*, 135. 5.  
*simulata*, 22. 5.  
*simulatio*, 35. 15.  
*simulacra*, 8. 13.  
*line*, 10, 1. 12, 11. 22, 1. 28, 9. 32, 9. 33, 10. 36, 12. 39, 15. 41, 22. 47, 10. 54, 3. 55, 19. 59, 28. 61, 8. 66, 13. 68, 2. 71, 9. 73, 10. 74, 19. 76, 21. 83, 11. 91, 3. 98, 2. 99, 10. 113, 25. 116, 8. 117, 11. 121, 8.  
*singula*, 4, 7. 9, 3. 123, 10. 134, 5.  
*singulari*, 78, 11.  
*singularum*, 9. 16.  
*singulas*, 54. 6.  
*singuli*, 3, 6. 6, 5. 9, 1. 13, 1. 16, 5. 17, 5. 26, 11. 30, 11. 19. 39, 6. 42, 1. 47, 6. 54, 14. 59, 10. 64, 17. 82, 4. 98, 8. 105, 28. 106, 4. 112, 16. 113, 9. 121, 13. 123, 11.  
*singulis*, 9, 21. 16, 15. 54, 19. 55, 1. 18, 83, 12. 99, 15. 121, 2.  
*singularum*, 39, 17. 104, 7.  
*singulos*, 15, 11. 16. 39, 21. 48, 6. 61, 2. 68, 25. 118, 5. 19. 120, 15.  
*sinistram*, 99. 6.  
*sinistram*, 28, 6. 74, 17.  
*sint*, 8. 22.  
*siquidem*, 44. 8.  
*Sirenarum*, 131. 1.  
*sisterentur*, 59, 25.  
*sit*, 41, 11. 42, 18. 80, 12. 83, 13. 89, 4. 100, 11. 122, 14. 131, 2.  
*sita*, 41. 7.  
*siti*, 99. 17.  
*situs*, 68. 15.  
*sive*, 25, 5. 109, 13. 14. 136, 11.  
*Sminthii*, 35, 5. 46, 8. 61, 25.  
*Sminthio*, 34. 14.  
*sociam*, 89. 1.  
*societatem*, 20. 10. 67, 32.  
*societatis*, 27. 19.  
*socii*, 50, 23. 57, 16. 86, 6. 89. 19. 104, 2. 13. 105, 13. 113, 13.  
*sociis*, 61, 24. 79, 3. 104, 19. 128, 10. 131, 3.  
*sociorum*, 50, 17. 87, 2. 113, 23. 124, 8.  
*solandi*, 73. 3.  
*solem*, 113, 4. 6.  
*Solemo*, 52. 3.  
*solenne*, 93. 4.  
*solent*, 24. 8.  
*solere*, 40, 10.  
*solertiam*, 14. 12.  
*solertius*, 78. 7.  
*solet*, 40, 14. 42, 6.  
*foli*, 41, 22. 61, 16.  
*solicita*, 30, 21. 111, 1.  
*soliciti*, 66. 12.  
*solicitis*, 21, 10. 33, 14.  
*solicitudi*, 49, 13.  
*folia*, 44, 14. 57, 18. 74, 11. 87, 3. 98, 23. 118, 8. 136, 10.  
*solita*, 54, 14. 128, 2.  
*solitam*, 41, 6. 62, 7.  
*solitaria*, 70. 4.  
*solitario*, 38, 16. 56, 5.  
*soliti*, 35, 12. 54, 3. 74, 13.  
*solitis*, 97. 19.  
*solito*, 42, 22. 73, 12. 77, 17. 94. 15. 97, 8. 107, 9.  
*solitos*, 81. 15.  
*solitudinis*, 82. 1.  
*solitum*, 49, 2. 63, 14. 73, 6. 77, 14. 102, 7. 131, 3.  
*solitus*, 50. 5.  
*solo*, 11, 15. 42, 23. 84, 15.  
*solvendæ*, 117, 9.  
*solvendi*, 112. 2.  
*solvetur*, 120. 5.  
*solum*, 57, 16. 63, 14. 15. 17. 75, 7. 81, 5. 10. 92, 2. 97, 4. 106, 7. 107, 1. 113, 10. 126, 11.  
*solus*, 54, 9. 95, 5. 105, 31. 32. 123, 2.  
*soluturum*, 67. 15.  
*somniæ*, 138. 15.  
*somniis*, 138. 24.  
*somniorum*, 139, 18. 140, 21.  
*somno*, 60, 9. 61, 6. 115, 3. 135, 11.  
*sono*, 54. 3.  
*sopita*, 45. 6.  
*sopiro*, 113. 11.  
*sorbere*, 131. 3.  
*soror*, 2, 6. 136, 3.  
*sorore*, 136, 13.  
*sororem*, 34, 5. 67, 14.  
*sors*, 61, 8. 89, 64, 17. 90, 10. 115, 7. 117, 16. 118, 2. 123, 5.  
*sorte*, 90, 9. 117, 11.  
*Spartæ*, 4. 10.  
*Spartam*, 6, 13. 138, 9.  
*spatio*, 137, 6.  
*spatium*, 99, 5.  
*spe*, 86, 4. 94, 24. 107, 3.  
*specie*, 5, 1. 14, 9. 58, 17. 76, 2. 89, 17.  
*speciem*, 79. 7.  
*spectaculo*, 48, 16. 82, 6. 109, 23. 115, 5.  
*spectaculum*, 80, 16. 28. 88, 13.  
*spestandi*, 77. 15.  
*spectantes*, 119. 1.  
*spectare*, 84. 5.  
*spectaret*, 113. 6.  
*spectari*, 68, 2.  
*speculari*, 135, 2.  
*speculatum*, 138, 7.  
*spei*, 86. 9.  
*spelunca*, 134, 13. 135, 14.  
*speluncam*, 135. 15.  
*spem*, 59, 8. 77, 6. 88, 1. 90, 26. 135, 21.  
*sperato*, 50, 4. 41, 15.  
*spero*, 41, 15. 42, 2.  
*spes*, 59, 24. 71, 7. 77, 1. 82, 17. 90, 2. 92, 9. 96, 2. 98, 2. 101, 3.  
*spiritu*, 80, 17. 88, 8.  
*spiritum*, 81, 3. 94, 10. 140, 24.  
*splendore*, 88, 19.  
*spolia*, 76. 13.  
*spoliata*, 75. 3.  
*spoliatum*, 76. 8.  
*spoliatus*, 44. 8.  
*spoliaverit*, 21. 17.  
*sponte*, 62, 22. 82, 5. 105, 13. 108, 16. 135, 21.  
*sprecis*, 119. 3.  
*spreto*, 126. 20.  
*statim*, 27, 9. 42, 24. 61, 14. 72, 4. 76, 21. 126, 23.  
*statuant*, 113, 1.  
*statuentes*, 39, 8.  
*statui*, 77. 18.  
*statuit*, 97. 21.  
*statuatur*, 120. 8.  
*statum*, 94. 5.  
*statuunt*, 49, 12. 112, 25.  
*steterant*, 61, 12. 70, 12. 87, 17. 97, 32.  
*steterat*, 55, 22. 58, 20.  
*Sthenelus*, 15, 3. 94, 22.  
*stipatores*, 68, 11.  
*stipatus*, 9. 25.  
*stirpe*, 102. 9.  
*stragem*, 69. 22.  
*stragis*, 15. 10.  
*strenue*, 8, 8. 27, 16.  
*strenuis*, 28, 10. 68, 16.  
*strenuissimi*, 55. 21.  
*strepitu*, 105. 5.  
*strepitus*, 107. 7.  
*stiridore*, 110. 1.  
*Strophium*, 126, 18.  
*studils*, 66. 3.  
*studio*, 14, 3. 16, 15. 72, 9. 113, 22. 114, 4. 119, 7.  
*studium*, 31, 7. 117, 2. 6.  
*stupescitum*, 6. 8.  
*stupescitum*, 24. 15.  
*sui*, 1. 4. 3. 1. 10. 1. 16. 15. 17. 19. 28. 30. 12. 58, 22. 66, 5. 71. 12. 73. 12. 79, 5. 80, 25. 82. 4. 89, 4. 92. 5. 99, 16. 118, 5. 9. 15. 124, 7. 129, 2.  
*suadens*, 126. 1.  
*suadent*, 120. 16.  
*suadente*, 48, 18. 117, 12.  
*suæ*, 27, 26. 63, 10. 72, 6. 82, 1. 89, 15. 105, 19.  
*suam*, 24, 10. 40, 3. 46, 8. 62, 22. 63, 18.  
*suas*, 80, 1. 87, 9. 97, 25. 105, 31. 128, 9.  
*sub*, 17, 7. 97, 4. 108, 16. 113, 19. 135, 24.  
*subducta*, 57. 19.  
*subductas*, 33. 1.  
*subductis*, 30. 11.  
*subeam*, 83. 10.  
*subeunda*, 105. 26.  
*subiecto*, 95, 3. 111, 4.  
*subiectus*, 109. 19.  
*subjicere*, 33. 20.  
*subire*, 41. 21.  
*subita*, 23, 15. 68, 2.  
*subito*,

# INDEX VOCABULORUM.

- subito, 110. 1.  
 subituros, 81. 19.  
 subjungit, 102. 2.  
 sublati, 63. 1.  
 sublati, 35. 9.  
 sublatum, 94. 13. 13. 105. 20.  
 subterere, 69. 16.  
 subterfugerat, 117. 3.  
 subterfugerint, 49. 17.  
 subterfugit, 69. 11. 138. 2.  
 subvenire, 69. 3.  
 successionem, 132. 12.  
 succidens, 72. 10.  
 sudibus, 66. 7.  
 sudore, 58. 18.  
 sueti, 30. 18.  
 suffusus, 44. 2.  
 suggerente, 67. 8.  
 sul, 10. 6. 29. 23. 33. 6. 46. 11. 54.  
 15. 67. 25. 75. 13. 76. 4. 82. 5.  
 97. 14. 100. 1. 14. 105. 2. 106.  
 20. 108. 8. 118. 8. 119. 11. 121.  
 7. 127. 6. 130. 2. 135. 6. 25.  
 140. 8.  
 suis, 12. 6. 13. 5. 6. 19. 4. 32.  
 18. 38. 8. 61. 62. 7. 63. 13.  
 81. 9. 85. 2. 87. 9. 10. 88. 14.  
 97. 20. 100. 7. 105. 32. 106. 7.  
 9. 14. 120. 13. 126. 7.  
 sullapsum, 108. 2.  
 sumeres, 82. 12.  
 sumit, 100. 3.  
 summa, 4. 1. 13. 7. 16. 8. 17. 1.  
 57. 3. 18. 67. 30. 81. 22. 90. 21.  
 96. 2. 106. 26. 111. 24. 113. 27.  
 114. 1. 118. 13. 119. 11. 14. 120.  
 3. 126. 11.  
 summae, 42. 11. 90. 6. 92. 8.  
 summam, 94. 31. 126. 8. 135.  
 23.  
 summis, 8. 7. 11. 13. 66. 3. 90. 22.  
 95. 7. 113. 9.  
 summitas, 139. 14.  
 summo, 99. 26. 113. 22. 139. 1.  
 116. 7.  
 summum, 101. 12. 108. 5.  
 sumptis, 7. 4. 36. 11.  
 sumptum, 80. 3.  
 sumus, 106. 2.  
 sunt, 12. 16. 13. 8. 9. 14. 8. 15. 8.  
 41. 7. 17. 42. 1. 10. 43. 13. 44.  
 11. 14. 48. 19. 55. 3. 23. 57. 2.  
 61. 7. 64. 1. 12. 71. 5. 78. 18. 80.  
 4. 12. 89. 25. 91. 8. 99. 25. 101.  
 9. 104. 16. 105. 1. 8. 24. 26.  
 107. 2. 108. 11. 111. 12. 112. 25.  
 115. 1. 122. 3. 138. 4. 140. 7.  
 suo, 27. 7. 29. 7. 61. 23. 68. 14.  
 81. 20. 89. 14. 101. 14. 103. 4.  
 135. 19.  
 suorum, 27. 11. 21. 28. 8. 36. 16.  
 39. 6. 49. 12. 50. 19. 55. 4. 64.  
 2. 68. 16. 24. 25. 70. 20. 71.  
 16. 75. 5. 94. 23. 99. 12. 115.  
 11.  
 suos, 12. 9. 27. 22. 27. 28. 28. 25.  
 32. 7. 38. 2. 46. 7. 49. 7. 68. 7.  
 19. 81. 7. 72. 3. 91. 16. 100. 7.  
 103. 2. 10. 12. 104. 6. 106. 23.  
 109. 15. 111. 11. 18. 113. 8. 14.  
 120. 11. 12. 124. 4. 7. 126. 1.  
 8.  
 super, 9. 12. 15. 12. 59. 10. 61. 26.  
 63. 2. 79. 14. 85. 12. 92. 20. 93.  
 6. 20. 94. 3. 96. 17. 99. 17. 20.  
 103. 4. 107. 6. 108. 7. 112. 23.  
 116. 11. 118. 3. 126. 28. 127. 10.  
 137. 15. 144. 4.  
 superabat, 14. 4.  
 superare, 88. 7.  
 superaret, 94. 8.  
 superaverat, 88. 17.  
 superbas, 41. 1.  
 superbiam, 103. 2.  
 superduxit, 126. 20.  
 superesse, 109. 10.  
 superfueraut, 39. 21. 61. 16. 77.  
 9.  
 superfueraut, 27. 20. 137. 12.  
 supergressum, 81. 15.  
 superiacens, 73. 2.  
 superioris, 80. 19.  
 superpositis, 109. 22.  
 superpositum, 108. 4.  
 superstitibus, 44. 14.  
 supervenerant, 68. 21.  
 superveniens, 96. 9.  
 supervenit, 13. 12. 24. 15. 59. 11.  
 63. 6. 16. 67. 2. 70. 19. 87. 6.  
 88. 16. 95. 12. 120. 2.  
 supplicabant, 66. 14. 67. 5.  
 supplicante, 67. 1.  
 supplicem, 44. 4.  
 supplices, 34. 7. 43. 15. 105.  
 14.  
 supplici, 79. 8.  
 supplicia, 8. 18. 105. 25.  
 supplicio, 73. 1.  
 supplicis, 81. 17. 132. 9. 137. 1.  
 supposito, 74. 5.  
 supra, 12. 20. 13. 10. 15. 6. 19. 6.  
 20. 13. 21. 3. 27. 13. 28. 21.  
 35. 5. 39. 12. 46. 8. 50. 8. 61.  
 26. 63. 6. 67. 23. 99. 18. 100. 5.  
 116. 5. 136. 1.  
 supradictas, 89. 11.  
 supradicti, 119. 20.  
 supradictis, 9. 7. 59. 11. 63. 16.  
 82. 1. 39. 27.  
 supradictos, 108. 11.  
 surgit, 82. 2.  
 susceperant, 31. 7.  
 suscepit, 7. 6. 13. 12. 107. 11.  
 135. 27.  
 suscepti, 55. 11.  
 suscipere, 68. 1.  
 susciperent, 62. 20. 113. 27. 114.  
 10.  
 suscipereatur, 121. 3.  
 suscipiat, 85. 12.  
 suscipiebant, 4. 5.  
 suscipit, 16. 8. 25. 7.  
 suspecta, 41. 12.  
 suspectis, 66. 16.  
 suspectus, 139. 8.  
 suspenderat, 113. 19.  
 suspensum, 63. 2.  
 suspicans, 106. 19.  
 suspicantibus, 58. 6.  
 suspicio, 93. 8. 108. 8.  
 suspicione, 113. 25.  
 sustinebantur, 32. 17.  
 sustentaretur, 111. 14.  
 sustentavere, 89. 24.  
 sustinere, 56. 2.  
 sustollere, 81. 2.  
 sustulerat, 115. 5.  
 suum, 25. 4. 40. 6. 50. 16. 85. 1.  
 137. 14. 140. 19.  
 sylvam, 73. 14.  
 Syme, 15. 2. 18. 6.

## T.

- Tabellis, 16. 5.  
 tabernaculis, 61. 2. 115. 2.  
 tabulatis, 113. 17.  
 tabulis, 123. 4.  
 taciti, 9. 2. 42. 20.  
 tacitos, 48. 12.  
 tadio, 50. 18.  
 Taigetam, 11. 1.  
 tale, 43. 22.  
 talem, 6. 5. 62. 8. 119. 7.  
 talenta, 63. 11.  
 talentorum, 109. 13. 111. 17.  
 tales, 105. 15.  
 tali, 6. 3. 11. 9. 12. 33. 8. 42. 5.  
 47. 5. 59. 25. 62. 12. 66. 2. 67.  
 5. 76. 20. 90. 15. 103. 4. 110.  
 7.  
 talibus, 54. 13. 45. 9.  
 talis, 107. 1.  
 talium, 64. 7.  
 Talthybio, 103. 13. 140. 1. 106.  
 Talthybius, 104. 5. 125. 3.  
 tam, 8. 17. 22. 14. 23. 4. 13. 28.  
 25. 30. 21. 42. 17. 59. 5. 61. 27.  
 62. 14. 63. 15. 68. 2. 72. 1. 69.  
 16. 80. 29. 81. 1. 89. 6. 111. 1.  
 122. 12.  
 tamen, 4. 5. 6. 7. 16. 7. 3. 14. 5.  
 27. 14. 29. 6. 29. 31. 6. 32. 11.  
 34. 10. 44. 3. 49. 20. 54. 8. 58.  
 15. 61. 22. 67. 20. 77. 9. 17. 82.  
 19. 84. 15. 88. 3. 97. 5. 24. 99.  
 13. 105. 1. 6. 122. 15. 140.  
 23.  
 tandem, 64. 8. 73. 7.  
 tanquam, 22. 8. 27. 22. 40. 7. 41.  
 14. 49. 24. 50. 4. 54. 12. 124.  
 2. 135. 11.  
 tanta, 20. 3. 22. 1. 27. 28. 58. 15.  
 72. 1. 93. 6. 86. 8. 89. 13. 90. 5.  
 136. 16.  
 tantam, 24. 1.  
 tantarum, 63. 13.  
 tantas, 129. 2.  
 tanti, 21. 12. 30. 14. 46. 9. 47. 8.  
 48. 3. 75. 13. 77. 3. 79. 7. 81. 8.  
 26.



# INDEX VOCABULORUM.

26.84, 9.94, 28. 96, 7. 117, 17.  
118, 7. 120, 1.  
cantis, 80, 9. 104, 10. 107, 6. 118,  
16.  
tanto, 24. 4.  
cantorum, 85, 5. 113, 15.  
tantum, 9, 2. 20. 4. 71, 7. 73, 4.  
74, 15. 82, 17. 85, 5. 95, 11.  
109, 8.  
tantummodo, 59. 26.  
tantus, 49, 22. 76. 16. 117, 2. 122,  
8.  
tardarentur, 17. 3.  
taxis, 111. 3.  
te, 80, 24. 94, 8. 9.  
Tecmessa, 121. 10.  
Tecmestiam, 39, 1. 20.  
tectum, 18. 22.  
Tectus, 79. 6.  
regenda, 73. 9.  
tegi, 23. 10.  
tegmen, 108. 4.  
tela, 16, 16. 71, 21. 74, 14. 89, 25.  
92. 16.  
Telamone, 125. 6.  
Telamonis, 128. 10.  
Telamonium, 22, 2. 33, 3. 90,  
11.  
Telamonius, 13, 5. 17, 10. 27,  
21. 31, 6. 32. 16. 38, 6. 45, 20.  
49, 5. 58, 1. 16. 62, 5. 70, 1. 78,  
16. 99, 13. 112, 13.  
Telegonum, 140, 3. 8.  
Telegonus, 139, 12. 140, 16.  
Telemacho, 132, 1. 133, 11. 140,  
7.  
Telemachus, 140. 13.  
Telemachus, 139. 9.  
Telephi, 27, 14. 28. 28. 12. 95,  
13.  
Telepho, 27, 13. 29, 18.  
Telephum, 27, 5. 28. 21. 29, 20.  
30, 4. 8.  
Telephus, 26, 7. 27, 7. 28. 2. 7.  
29, 5. 21. 31, 14. 32, 1. 33, 5.  
teli, 56, 13. 68, 6. 89, 16. 22.  
telis, 70. 5.  
telo, 28, 2. 6. 32, 14. 57, 13. 59, 4.  
68, 12. 15. 72, 4. 90, 22. 91, 2.  
telum, 57, 1. 70, 15. 94, 20.  
temeratum, 105. 7.  
temere, 40, 10. 74, 13. 94, 4.  
108. 13.  
temeritas, 94. 9.  
temperabunt, 80. 14.  
temperaverit, 82. 8.  
tempestare, 8, 10. 34, 12. 59, 23.  
97, 4. 102, 4. 108, 2. 133, 11.  
135, 27.  
tempestatem, 123. 6.  
tempestatibus, 112, 9. 114, 5. 118,  
16. 133, 3.  
tempestatis, 23. 14.  
templa, 116, 1. 117, 5.  
templi, 4, 5. 35. 8. 46, 10.  
templo, 16, 4. 98, 9. 108, 1. 111,  
7.

templorum, 105. 30.  
templum, 4, 2. 35, 4. 93, 12. 107,  
9. 108, 2. 111, 6.  
tempore, 2, 6. 6, 10. 8, 5. 11, 1.  
24, 23. 27, 22. 33, 8. 37, 6. 11.  
39, 4. 50, 18. 61, 25. 62, 12. 67,  
25. 70, 20. 89, 20. 120, 14. 128,  
3.  
temporis, 24, 20. 30. 9.  
tempus, 4, 8. 13, 4. 20, 8. 25,  
9. 30, 7. 10. 15. 26. 31, 11. 14.  
32, 3. 34, 12. 35, 13. 38, 5. 43,  
6. 46, 6. 7. 50, 17. 21. 55, 16.  
57, 18. 20. 58, 1. 59, 28. 64, 1.  
17. 66, 1. 70, 20. 79, 3. 81, 13.  
90, 17. 93, 6. 128. 96, 7. 97, 8.  
98, 20. 100, 5. 105, 1. 17. 106,  
25. 28. 111, 16. 112, 19. 120, 9.  
124, 3. 126, 27. 127, 8. 128, 8.  
132, 11. 134, 5. 137, 4. 8. 138,  
23. 139, 12.  
tendentes, 106. 3.  
tendentibus, 78. 3.  
tendere, 56, 11. 58, 9.  
tendi, 69, 10. 79, 17. 90, 19.  
tendit, 69. 4.  
tendunt, 94, 16.  
teneat, 105, 32. 108, 17.  
tenebrosa, 134. 13.  
tentandos, 126. 2.  
tentat, 54. 16.  
tentatas, 107. 9.  
tentatus, 47. 19.  
tentoria, 55, 3. 61, 7. 15. 64, 16.  
67, 22. 71, 12. 82, 4. 96, 13.  
97, 14.  
tentorius, 60, 5. 10.  
tentorium, 111. 11.  
tenuissimum, 78. 1.  
tenuit, 82, 16. 117. 9.  
terra, 6, 10. 23, 11.  
terram, 26, 10. 63, 2. 78, 15. 99,  
19. 109, 23. 113, 4.  
terga, 74. 20.  
terrarium, 2, 2. 41, 11.  
terreri, 23. 15.  
terrili, 58. 14.  
territos, 33, 10. 59, 3.  
territus, 69, 19. 138, 24.  
terrore, 59, 28. 61, 16.  
tertio, 79, 1. 99, 8.  
tertium, 108. 11.  
testarentur, 30. 21.  
testatus, 12. 14.  
testimonium, 101. 13.  
testesque, 119. 4.  
testis, 105. 5.  
Testoris, 15. 14.  
tetra, 23. 13.  
Teucer, 13, 6. 66, 9. 125, 5.  
Teucris, 87. 16.  
Teucro, 87, 13. 121, 10.  
Teucrum, 127, 4.  
Teuthranio, 27. 27.  
Teuthranus, 27. 27.  
Teuthrantem, 38. 15.  
Teuthrantis, 39. 20.

Thalpius, 17. 14.  
Theano, 111. 7.  
Thebis, 19. 6.  
Thelestes, 91. 11.  
thesaurum, 36. 1.  
Thessali, 133. 6.  
Thessalo, 28. 20.  
Thessandrus, 15, 4. 19, 5. 27, 12.  
Thetide, 133, 10. 135, 16. 22.  
138, 16.  
Thetidis, 14. 2.  
Thetia, 138. 21.  
Thoas, 14, 1. 18, 2. 112, 13.  
Thracas, 61. 6.  
Thracia, 51, 3. 119, 4.  
Thracibus, 61. 20.  
Thracum, 38, 6. 60, 2. 61, 11. 68,  
14.  
Thrasymede, 13. 11.  
Thyestes, 91. 11.  
Thymbraei, 64, 18. 93, 4.  
Thymbraeo, 66. 14.  
tibiam, 70. 17.  
timore, 48. 2.  
Thitoni, 88. 14.  
Tithonum, 11. 14.  
Tlepolemus, 14, 7. 18, 4. 28, 20.  
29, 15. 78, 12. 87, 13.  
tolerare, 81. 21.  
toleravi, 104, 21.  
tollere, 62. 16.  
tollerentur, 108. 1.  
tolli, 85. 8.  
tollit, 68. 25.  
collunt, 86, 7. 92, 21. 107, 3.  
112, 15.  
tolluntur, 70. 21.  
tonitrua, 23. 10.  
torpentibus, 97. 18.  
tot, 41, 4. 44, 13. 50, 11. 59, 21.  
23. 61, 22. 63, 16. 77, 7. 92, 12.  
106, 4. 119, 18.  
tota, 9, 8. 76, 22.  
totam, 29, 4. 66, 1. 76, 16. 115,  
13.  
totidem, 74, 3. 109, 4.  
toties, 105. 15.  
totius, 38, 11. 41, 4.  
toto, 16, 16. 20, 14.  
totum, 74, 9. 105. 20. 119, 4.  
totus, 82. 15.  
trachando, 111. 15.  
trachari, 107. 6.  
trachatum, 85, 13. 103, 9.  
trachaverat, 92. 21.  
tracho, 49. 8.  
tradendam, 44. 7.  
tradendum, 36. 8.  
traderent, 39. 25.  
traderet, 111. 8.  
traderetur, 9, 14. 23. 1. 118, 20.  
tradi, 100, 11. 106, 19.  
tradidit, 34. 5.  
tradidisse, 43, 21. 84, 7.  
tradidit, 98. 10.  
tradit, 62, 2. 85, 10. 125, 5. 135,  
22.  
cradita,

# INDEX VOCABULORUM.

tradita, 135. 28.  
traditas, 37. 16.  
traditi, 127. 11.  
traditis, 122. 14.  
tradito, 94. 18. 103. 13. 132.  
12.  
traditum, 39. 23.  
traditur, 38. 10.  
traditum, 101. 7.  
tradunt, 33. 5. 92. 3. 119. 5.  
traduntur, 29. 16.  
tradunt, 12. 14.  
trahi, 27. 21.  
trahit, 8. 7.  
trahit, 99. 9.  
transacti, 75. 13.  
transactus, 93. 3. 126. 12.  
transacto, 97. 20. 128. 3.  
transactorum, 64. 2.  
transactum, 43. 17.  
transigere, 3. 7.  
transiunt, 113. 7.  
transferti, 111. 1.  
transfigit, 21. 5. 28. 6. 69. 18. 90.  
25. 9. 1. 99. 7.  
transfigitur, 63. 6.  
transfigat, 83. 8.  
transfigunt, 61. 2. 90. 12.  
transire, 15. 16.  
transmiserat, 38. 9.  
transmiserat, 50. 2.  
transmissa, 4. 8.  
transportaretur, 30. 27.  
transcedam, 44. 17.  
transfertur, 9. 18.  
transverso, 78. 1.  
transversum, 74. 9.  
traxerant, 93. 10.  
trepide, 59. 5. 12. 69. 16.  
trepidantes, 117. 4.  
trepidantium, 76. 21.  
trepidarent, 61. 22.  
trepidati, 94. 4.  
trev, 18. 6.  
tribuentes, 67. 4.  
Tricenes, 14. 11.  
triduo, 140. 22.  
friduum, 95. 4. 121. 3.  
triennio, 132. 13.  
triginta, 17. 10. 20. 1. 131. 8.  
triplex, 136. 10.  
tristior, 44. 2.  
tristitia, 94. 29.  
triti, 71. 17. 89. 18.  
tristiti, 109. 4.  
tristis, 30. 7. 50. 18. 55. 14.  
Troezenius, 52. 1. 59. 14.  
Troja, 33. 8. 101. 15. 122. 4. 124.  
6. 128. 10.  
Troja, 33. 16. 36. 11. 43. 29. 45.  
21. 50. 24. 85. 41. 102. 4. 124.  
Trojam, 6. 17. 7. 2. 8. 10. 12. 24.  
13. 8. 22. 10. 30. 10. 16. 27. 32.  
3. 33. 6. 43. 43. 50. 17. 55. 8.  
15. 67. 1. 71. 3. 76. 13. 80. 3.  
85. 15. 88. 18. 20. 92. 7. 97. 5.  
23. 103. 14. 106. 22. 28. 110. 9.

112. 12. 113. 21. 121. 15. 122.  
3. 7. 126. 9. 155. 29.  
Trojanum, 414. 11.  
Trojanum, 24. 5. 45. 3.  
Trojanorum, 67. 30. 111. 24.  
Trojani, 8. 8. 40. 9. 41. 8. 16. 48.  
21. 59. 14. 61. 21. 64. 17. 66.  
11. 70. 12. 74. 12. 75. 2. 79.  
14. 89. 19. 90. 14. 92. 21. 94.  
14. 23. 98. 20. 101. 2. 104. 13.  
117. 2. 8.  
Trojanis, 37. 1. 49. 1. 57. 9. 68. 5.  
86. 1. 87. 1. 9. 91. 3. 15. 56. 2.  
97. 25. 98. 17. 107. 15. 109. 1.  
10. 112. 1. 113. 12. 27.  
Trojanorum, 30. 23. 45. 13. 101.  
14.  
Trojanos, 20. 10. 39. 28. 59. 27.  
60. 6. 87. 3. 92. 14. 95. 9.  
Trojanus, 60. 4.  
Troili, 92. 22.  
Troilus, 92. 19.  
Tros, 10. 8.  
truncatum, 116. 7.  
trunco, 28. 5.  
tu, 89. 7.  
tu, 94. 8.  
tux, 83. 8.  
tuam, 80. 24.  
tuantur, 44. 12.  
tuendam, 44. 4.  
tuarentur, 54. 18. 81. 19.  
tui, 80. 24.  
tulerat, 123. 5.  
tolere, 78. 9.  
tulissent, 108. 15.  
tulit, 105. 6.  
tum, 4. 8. 7. 3. 10. 13. 13. 15. 15.  
12. 22. 5. 13. 14. 26. 7. 27. 18.  
26. 29. 2. 15. 25. 38. 8. 43. 7.  
14. 46. 19. 47. 17. 48. 11. 49.  
2. 8. 57. 2. 58. 11. 19. 59. 11.  
26. 60. 8. 61. 17. 62. 4. 17. 63.  
9. 13. 17. 64. 6. 9. 67. 5. 9. 68. 8.  
70. 22. 71. 3. 73. 6. 76. 4. 8.  
77. 13. 20. 78. 3. 81. 2. 82. 7. 11.  
87. 22. 89. 22. 90. 24. 91. 3.  
93. 2. 5. 94. 6. 11. 95. 8. 98. 1.  
4. 21. 99. 3. 13. 100. 10. 104. 9.  
106. 15. 109. 3. 5. 8. 16. 110. 10.  
111. 16. 22. 112. 5. 17. 118. 11.  
140. 16.  
tumulo, 86. 12. 111. 1.  
tumultu, 52. 14.  
tumultus, 8. 3. 9. 10. 45. 10. 55.  
8. 119. 16.  
tumulum, 96. 9. 100. 2. 119. 23.  
121. 4.  
tunc, 12. 7. 54. 10. 70. 16. 71.  
20. 90. 9. 94. 27. 98. 18. 118.  
19. 120. 15.  
turbati, 109. 20.  
turbata, 71. 19.  
turbati, 58. 10. 94. 4. 107.  
8.  
turbiditas, 32. 10.  
turbatur, 97. 28.

turmas, 87. 20.  
turpem, 96. 18.  
turturis, 139. 14.  
tutelam, 33. 4. 140. 8.  
tutores, 119. 11.  
tuto, 33. 2. 72. 12.  
tutos, 62. 15.  
tutum, 68. 25.  
Tyndari, 11. 3.  
Tymoerem, 102. 15.  
tyranni, 133. 8.

## V.

V Acui, 41. 20.  
vacuum, 30. 13.  
vadunt, 97. 21. 108. 10.  
vagabantur, 30. 18.  
vagaretur, 22. 1.  
vagina, 63. 3.  
valent, 101. 3.  
valid, 66. 3.  
vallum, 58. 19. 74. 14.  
vario, 77. 8. 122. 16.  
varius, 66. 4.  
varia, 88. 16.  
vasculo, 36. 10.  
vastabatur, 21. 9.  
vastant, 33. 18.  
vastarentur, 37. 3.  
vastat, 58. 3.  
vastatis, 39. 2.  
vastatum, 37. 2.  
vastatis, 22. 4.  
ubi, 4. 11. 6. 8. 8. 2. 10. 3. 12. 16.  
13. 1. 4. 15. 9. 21. 16. 22. 13.  
24. 23. 26. 9. 27. 20. 28. 5.  
29. 18. 30. 2. 7. 15. 31. 11. 32. 5.  
38. 1. 7. 39. 7. 42. 12. 43. 2. 13.  
44. 1. 45. 12. 46. 6. 47. 13. 48.  
8. 13. 19. 49. 7. 50. 19. 54. 4.  
16. 55. 2. 16. 56. 2. 57. 1. 19.  
59. 15. 60. 5. 61. 6. 62. 15. 63.  
12. 15. 67. 11. 21. 68. 5. 16. 24.  
69. 2. 70. 5. 12. 24. 71. 9.  
72. 7. 74. 15. 75. 2. 76. 10. 77.  
10. 78. 17. 79. 17. 81. 3. 4. 82.  
3. 16. 87. 22. 88. 2. 89. 17. 90.  
2. 91. 14. 92. 7. 21. 93. 7. 18.  
94. 1. 13. 25. 97. 8. 98. 2. 99. 1.  
11. 24. 100. 7. 101. 2. 8. 12. 103.  
9. 104. 12. 106. 28. 107. 4. 7.  
108. 10. 109. 22. 111. 5. 6. 7.  
112. 19. 24. 113. 3. 114. 12. 115.  
6. 15. 117. 8. 119. 11. 122. 5.  
125. 9. 126. 11. 127. 8. 11. 129.  
6. 10. 131. 1. 132. 4. 5. 134. 6.  
13. 135. 2. 138. 14. 139. 13. 140.  
140. 1. 4. 11. 20.  
vechus, 89. 26.  
vehementer, 97. 23.  
vehementius, 74. 16.  
vehementius, 27. 12. 69. 14. 71.  
15. 99. 1. 139. 4. 140. 1. 5.  
vehicula, 79. 13.  
F f vehiculo,

# INDEX VOCABULORUM

- vehiculo, 85, 15, 111, 10.  
vel, 41, 23, 44, 6, 62, 8, 75, 7.  
80, 17, 81, 12, 97, 3, 106, 1, 136,  
12.  
velle, 12, 10.  
vellent, 36, 1, 64, 9, 109, 10.  
vellet, 29, 25, 103, 7.  
velut, 82, 20.  
veluti, 20, 15, 30, 14, 36, 9, 11.  
41, 10, 93, 16, 102, 8, 111, 1, 1.  
234, 1.  
venando, 135, 7.  
venatum, 135, 4.  
venena, 35, 12.  
venerant, 9, 15, 29, 16, 82, 16, 94,  
2, 100, 9, 137, 5.  
venerari, 113, 10.  
venerat, 12, 8, 27, 11, 35, 5, 77,  
4, 88, 13, 89, 12, 135, 16.  
veneratio, 46, 11.  
venere, 15, 9.  
venia, 108, 18.  
veniam, 62, 24, 91, 16, 105, 23,  
106, 27, 109, 16, 111, 13.  
veniant, 8, 2, 29, 25.  
veniat, 80, 23.  
venientes, 50, 13.  
venimus, 40, 15, 41, 7, 109,  
13.  
venio, 136, 16.  
venire, 30, 5.  
venisse, 40, 3, 127, 2.  
venissent, 43, 16, 64, 6.  
venisset, 46, 15.  
venit, 12, 6, 21, 14, 27, 9, 39,  
3, 46, 10, 61, 26, 63, 14, 79,  
8, 101, 11, 103, 4, 104, 11, 106,  
8, 108, 11, 111, 6, 9, 124, 4, 126,  
4, 126, 15, 118, 128, 3, 135, 13,  
23, 134, 14, 16.  
veniunt, 7, 2, 8, 5, 27, 5, 28, 23,  
29, 27, 30, 4, 32, 1, 39, 28, 97,  
8, 106, 23, 29, 126, 23, 132,  
5.  
venit, 24, 7, 26, 4.  
ventis, 6, 12, 7, 4, 30, 7, 123,  
4.  
vento, 123, 3.  
ventorumque, 24, 23.  
ventos, 31, 2.  
ventrum est, 42, 7, 68, 6, 89,  
22.  
ver, 68, 3.  
vera, 94, 8.  
verba, 40, 2, 42, 8, 49, 25, 113,  
7.  
verbis, 42, 5, 45, 9, 56, 3, 62,  
6.  
verborum, 41, 1.  
verecundia, 92, 2.  
verecundiam, 18, 12.  
verendum, 43, 22.  
veris, 30, 10.  
verissime, 13, 10.  
veritatis, 105, 4.  
vesti, 89, 1, 113, 16, 119, 20,  
121, 11.  
veritus, 2, 24, 67, 22, 82, 13,  
112, 6.  
vero, 47, 17, 49, 8, 67, 23, 70,  
22, 87, 22, 89, 22, 21, 2, 12,  
110, 3.  
veris, 90, 2, 27.  
verisimili, 139, 4.  
verisimilitudine, 28, 25.  
verisimili, 43, 18.  
veris, 27, 3, 46, 6, 59, 7, 85, 67,  
9, 74, 19.  
veris, 61, 18, 62, 14.  
veretere, 74, 20.  
veritque, 90, 23.  
verunt, 70, 14.  
verum, 78, 5, 93, 10, 94, 7,  
106, 7, 10, 109, 13, 111,  
9.  
vesper, 71, 3, 79, 5.  
vespera, 59, 16, 60, 2, 72, 11.  
vesperam, 87, 3.  
vesperarar, 111, 5.  
veste, 73, 9, 79, 6, 135, 5, 11.  
vestem, 117, 8.  
vestigia, 61, 7.  
vestis, 74, 6, 79, 14, 85, 9.  
vestra, 41, 7.  
vestre, 42, 3.  
vestram, 41, 12, 42, 1, 83, 3, 109,  
12.  
vestris, 40, 10.  
vexari, 37, 1.  
vi, 20, 1, 21, 16, 27, 1, 10, 36, 16,  
38, 2, 43, 10, 57, 18, 90, 21, 97,  
26, 99, 11, 111, 7, 118, 7, 118,  
13, 119, 11.  
vias, 115, 8.  
vicaria, 14, 10.  
vicariam, 21, 13, 1.  
vicarium, 49, 19.  
vice, 3, 1, 66, 6, 74, 20, 117,  
4.  
vicem, 24, 6, 41, 29.  
vices, 16, 14.  
vicinam, 41, 22.  
vicina, 127, 14, 137, 13.  
vidi, 106, 2.  
viduam, 21, 13.  
viduarum, 34, 16, 50, 1.  
viduas, 110, 11, 1, 1, 1.  
viduor, 58, 4, 77, 21, 78, 10, 88,  
3.  
viduores, 59, 15, 17, 61, 19, 62, 9,  
86, 18.  
vidua, 61, 80, 77, 8.  
viduam, 24, 5, 90, 4.  
viduas, 50, 12.  
viduorum, 77, 17.  
vidus, 119, 8.  
videatque, 106, 1.  
videbam, 9, 13.  
videbantur, 77, 18, 82, 13.  
videbat, 9, 1.  
videbatur, 39, 19, 47, 14, 49, 14,  
55, 16, 56, 7, 67, 30, 79, 1, 112,  
21.  
videndi, 84, 11.  
vident, 21, 16, 75, 9.  
videretur, 9, 12, 22, 11, 3, 12, 5,  
16, 6, 29, 1, 44, 6, 47, 8, 48,  
20, 25, 63, 10.  
viderent, 74, 11.  
videri, 89, 6.  
videt, 69, 10, 79, 17, 90, 20, 24,  
135, 7, 138, 21, 140, 5.  
videtis, 42, 11.  
videtur, 8, 27, 50, 23, 82,  
14.  
vigilare, 119, 11.  
vigilia, 60, 4.  
vigilium, 16, 13, 74, 8.  
vigilias, 60, 6, 73, 11, 80, 24,  
118, 7.  
vigiliis, 95, 4.  
viginti, 19, 7.  
vigor, 50, 5.  
vim, 16, 10, 24, 23, 32, 6, 33,  
13, 37, 5, 39, 1, 40, 13, 41, 3,  
17, 46, 5, 83, 13, 89, 24, 117,  
1, 120, 3, 128, 10, 129, 11, 134,  
13, 138, 2, 139, 11, 140, 3, 5, 12,  
20.  
vincere, 72, 2.  
vinculo, 76, 9, 78, 7.  
vindictam, 27, 2, 231, 3.  
vindictam, 48, 18.  
vindictae, 75, 13.  
vindictam, 100, 3, 137, 11.  
vindictam, 119, 9.  
vineas, 28, 4.  
vino, 75, 6, 92, 5, 115, 2, 132,  
6.  
vinum, 25, 11.  
violari, 98, 14.  
violati, 29, 3.  
violato, 59, 14.  
vir, 9, 5, 36, 4, 69, 19, 85, 21,  
107, 1.  
vires, 77, 9, 101, 3, 126, 9.  
virgine, 25, 3.  
virginem, 23, 7, 24, 16, 21.  
virginis, 24, 3, 6, 48, 11, 67, 10,  
13.  
viri, 34, 15, 38, 7, 59, 20, 62, 16,  
69, 10, 94, 28, 110, 7, 126, 12,  
137, 13, 138, 3, 11.  
viribus, 27, 17, 23, 28, 13, 50,  
22, 97, 19.  
virile, 41, 11, 127, 2.  
virilem, 95, 5.  
viriliter, 29, 27.  
viris, 87, 1, 88, 18, 96, 18, 135,  
8.  
virum, 39, 17, 50, 7.  
virum, 27, 15, 140, 23.  
viro, 22, 14, 59, 25, 94, 32, 137,  
15.  
virorum, 64, 7, 119, 3.  
vires, 23, 6, 39, 29, 105, 10, 112,  
24.  
virtus, 36, 5.  
virtute, 14, 4, 32, 16, 33, 3, 43,  
14, 62, 17, 94, 8, 95, 8, 96, 1,  
118, 5, 10.  
virtutem,

## INDEX VOCABULORUM

virtutem, 38, 7, 45, 3, 59, 20, 68,  
11, 97, 11, 126, 9.  
virtutibus, 28, 13.  
virtutis, 13, 3, 27, 26, 86, 8.  
virtutum, 119, 5.  
virtum, 62, 8, 97, 4, 119, 7, 17.  
vis, 9, 4, 14, 5, 17, 2, 20, 3, 22, 1,  
23, 13, 47, 17, 50, 2, 59, 12, 89,  
13, 90, 5, 94, 25, 95, 1, 99, 24,  
113, 2, 119, 20, 136, 17, 137,  
7.  
visi, 50, 3.  
visum, 84, 2.  
visentibus, 45, 16.  
visere, 67, 2, 88, 4.  
visi, 76, 11, 88, 18, 110, 12.  
visus, 49, 2, 61, 9, 16.  
viso, 79, 15, 86, 6, 90, 23, 100,  
15.  
visos, 94, 3.  
visum, 13, 24, 14, 3, 15, 8, 46, 6.  
50, 21, 85, 9, 87, 22, 90, 17, 93,  
18, 97, 8, 103, 9, 106, 18, 112,  
19, 121, 9, 127, 8, 133, 26, 139,  
6, 1.  
visus, 138, 19.  
vita, 3, 4, 104, 6, 105, 29.  
vitae, 117, 1, 133, 1, 140, 22.  
vitam, 98, 11.  
vitare, 138, 2.  
vitam, 95, 16.  
vicia, 28, 5.  
vivendi, 96, 18.  
vivi, 74, 23.  
vivis, 106, 10.  
vix, 74, 12, 100, 1, 129, 1, 134,  
11, 138, 3.  
vulscis, 109, 15, 135, 20.  
valla, 2, 3, 21, 16, 28, 9, 31, 22, 6,  
12, 16, 63, 27, 4, 19, 76, 22, 113,  
25.  
viam, 79, 7.  
vallis, 61, 8.  
villo, 1, 2, 33, 10, 54, 3, 64, 18,  
69, 13, 94, 23, 24, 116, 8.  
villus, 22, 4.  
vulkeris, 43, 25, 45, 6, 15, 49, 16,  
59, 27, 68, 19, 69, 10, 101, 3,  
105, 17, 135, 20.  
vulconem, 12, 14, 22, 2, 57,  
3.  
vulconis, 81, 12.  
vultra, 60, 10, 82, 28, 95, 5.  
vulso, 29, 3, 30, 18, 43, 21, 67,  
32, 34, 71, 7, 80, 1, 17, 58, 17,  
90, 23, 126, 21, 136, 12, 138,  
3.  
vulsum, 6, 16, 54, 15, 124, 1, 133,  
4.  
vulstus, 86, 19.  
vulstus, 1, 8, 16, 13, 21, 2, 42, 2,  
55, 13, 60, 5, 92, 9, 93, 11, 97,  
26, 98, 10, 103, 5, 106, 28, 110,  
9, 117, 12, 118, 9, 132, 4, 139,  
22.  
vulstum, 28, 4, 30, 8, 50, 1, 55,  
6, 62, 19, 78, 13, 99, 20, 132,  
22.

5.7. 140, 16.  
 Ulysses, 6, 17, 12, 12, 18, 4, 22.  
 5.23, 8, 35.9, 13, 39, 18, 24, 40.  
 2. 42, 14, 45, 6, 47, 11, 54, 6.  
 55, 25, 66, 9, 74, 2, 77, 23, 78.  
 3.8, 80, 2, 87, 12, 94, 3, 64.  
 5.97, 9, 99, 4, 111, 4, 14, 112.  
 13, 113, 2, 114, 10, 118, 12, 119.  
 10, 120, 3, 128, 8, 133, 1, 138.  
 24, 139, 10, 16, 140, 11.  
 20.  
 Ulysses, 23, 1, 90, 18, 117, 17.  
 118, 14, 119, 4, 140, 4, 16.  
 18.  
 Ulysses, 24, 21, 111, 11, 118, 20.  
 119, 6, 120, 5, 132, 10.  
 umbonem, 90, 21.  
 umbonibus, 8, 18.  
 una, 9, 12, 21, 1, 62, 22, 82, 2.  
 74, 17, 75, 8, 9, 63, 8, 100, 3.  
 137, 5.  
 unam, 81, 11.  
 unde, 7, 4, 134, 5.  
 undique, 48, 15, 58, 21, 61, 17.  
 62, 14, 68, 23, 92, 12, 99.  
 17, 127, 2, 133, 11, 132.  
 24.  
 unadqueverus, 76, 16.  
 uni, 103, 8.  
 universi, 9, 14, 63, 15, 66, 4.  
 72, 6, 94, 5, 103, 7, 114,  
 15.  
 universi, 30, 15, 80, 20.  
 universum, 7, 7, 18, 25, 45, 11.  
 90, 7.  
 universus, 26, 4, 64, 13.  
 universi, 47, 9.  
 universus, 41, 37, 46, 18, 77, 13.  
 111, 21.  
 universo, 120, 11.  
 universos, 30, 18, 29, 42, 15.  
 62, 17, 66, 17, 126, 2, 128,  
 5.  
 universum, 50, 3, 90, 21, 67,  
 14.  
 universus, 55, 16.  
 unius, 122, 16.  
 uno, 97, 3, 101, 10, 106, 5, 119,  
 12, 139, 7.  
 unquam, 36, 5, 83, 9, 104,  
 17.  
 unum, 6, 15, 12, 25, 17, 3, 27, 9.  
 29, 27, 39, 5, 40, 1, 48, 2, 15.  
 76, 9, 85, 9, 118, 16, 92,  
 12.  
 unus, 45, 17.  
 robis, 41, 8, 22, 24, 42, 4, 9, 45,  
 7, 82, 18.  
 robicium, 45, 2.  
 roos, 9, 12, 24, 13, 42, 7, 18, 119,  
 2.  
 roebus, 76, 17.  
 rocis, 54, 3.  
 volentes, 9, 6.  
 volentibus, 30, 11.  
 volvere, 99, 19.  
 voluerant, 134, 6.

voluerat, 106, 17. 113, 12. 132, 1.  
5. 140, 19.  
voluntas, 42. 10.  
voluntate, 11, 12. 12, 4. 28. 46.  
23.  
voluntatem, 42, 8. 62, 11. 68, 1.  
106, 16. 26.  
voluntati, 12. 85.  
volutare, 63, 15.  
vos, 49. 9. 41. 5. 7. 22. 104. 3.  
109, 13.  
vota, 80, 2. 5. 88, 17.  
votis, 90, 11.  
vox, 21, 13. 24, 2.  
urbe, 36, 22.  
urbem, 78, 1. 77, 2. 115, 14.  
urbes, 36, 15. 89, 2. 11.  
urbs, 76, 18. 117, 9.  
urgens, 58, 18.  
urgente, 84, 12. 120, 13.  
urna, 92, 2. 96, 3. 98, 6. 136,  
7.  
urnae, 119, 22.  
urnam, 75. 6. 80, 5.  
us, 7. 4.  
usquam, 59. 8. 94, 25. 104, 12.  
105, 13.  
usque, 8, 15. 31, 11. 63, 9; 87,  
3.  
usui, 22, 11.  
utrum, 36, 3. 59, 1.  
utrum, 20. 7. 129, 5.  
ut, 3. 1. 2. 7. 1. 8. 21. 9. 2. 2. 120,  
16. 16, 13. 20, 10. 41, 13. 29,  
21, 24. 32, 6. 33, 15. 34, 20.  
36, 2. 39, 24. 40, 1. 15. 41, 2.  
18. 22, 42, 11. 20, 45. 7. 48, 5.  
50, 20. 56, 4. 61, 8. 64, 15. 17.  
67, 26. 28. 73, 2. 76, 15. 17.  
77, 13. 82, 9. 17. 86, 6. 10. 83,  
6. 9. 84, 9. 89, 15. 90, 15. 94, 8.  
97, 19. 98, 10. 100, 1. 6. 104,  
20. 105, 14. 17, 22. 106, 21.  
109, 14. 112, 10. 114, 5. 118, 2.  
134, 3. 135, 19. 138, 11. 18.  
utamur, 122, 17.  
utcumque, 105, 28.  
utebantur, 66, 8.  
utendum, 67, 20. 105, 32. 106,  
1.  
uteretur, 3. 2.  
uterentur, 27. 28.  
utroque, 56, 11. 12. 57, 17. 70, 5.  
71, 3. 128, 6.  
ui, 12, 13. 13, 1. 21, 9. 25, 27, 4.  
10, 29. 14, 30. 3. 24. 25. 30. 31,  
7. 17. 34. 13. 35. 10. 41. 18. 42,  
5. 18. 43. 15. 25. 48, 14. 18. 46,  
13. 47. 14. 48, 3. 6. 17. 49. 63,  
53. 48. 55, 20. 61, 14. 59. 61, 4.  
67, 12. 68, 3. 70, 3. 10. 13. 74,  
1. 13. 75, 5. 7. 79, 3. 88. 80. 30.  
81, 2. 24. 82, 3. 85, 12. 88, 3. 6.  
90, 19. 93, 10. 12. 94, 20. 29.  
96, 15. 98, 18. 20. 100, 14. 15.  
101, 5. 16. 103, 3. 6. 104, 7. 106,  
16. 17. 20. 108, 5. 109, 10. 20.  
8 f 2 21.

# INDEX VOCABULORUM

21. 110, 7. 111, 8. 112, 7. 16.  
25. 113, 6. 11. 17. 27. 117, 1.  
118, 6. 20. 119, 1. 120, 1. 121, 3.  
7. 122, 1. 123, 5. 127, 10. 126,  
2. 13. 16. 17. 131, 5. 132, 2. 133,  
9. 135, 28. 136, 17. 137, 7. 138,  
1. 5. 140, 19.  
utile, 41. 17.  
utilitate, 42, 12. 63, 11.  
utilitatem, 62, 9.  
utramque, 90, 17. 130, 1.  
utraque, 28, 4. 32, 15. 57, 25. 63,  
5. 70, 22. 81, 3. 115, 3. 116, 7.  
140, 17.  
utrinque, 8, 6. 27, 10. 49, 6. 54,  
13. 55, 17. 57, 19. 58, 5. 68, 23.  
72, 11. 87, 15. 94, 17. 97, 29.  
98, 23.  
utrisque, 71, 3.  
utriusque, 28, 16. 35, 5. 43, 8.  
49, 9. 55, 14. 20. 57, 2. 70, 20.  
78, 1. 89, 25. 90, 15. 20. 99,  
4.  
utroque, 93, 5.  
utroque, 119, 19.  
utrum, 11. 9.  
utrumque, 94, 1. 99, 8. 119, 12.  
136, 5. 139, 6.  
Vulcani, 35, 11.  
Vulgum, 89, 7.  
vulnera, 77, 9.  
vulnerat, 69, 1.  
vulnerata, 71, 24.  
vulneracum, 87, 22.  
vulnerati, 28, 16. 55, 23. 71, 10.  
17. 113, 25.  
vulneratos, 140, 6.  
vulneratus, 57, 6. 69, 21. 70, 71.  
75, 1. 140, 22.  
vulnere, 70, 10. 71, 9. 99, 8.  
vulneri, 30, 5. 34, 21. 56, 14. 69,  
1. 140, 1.  
vulneribus, 59, 7. 72, 5. 94,  
1.  
vulneris, 29, 5.  
vulnerum, 73, 5.  
vultu, 9, 2. 12, 15. 47, 3. 79,  
8.  
vultum, 64, 4. 138, 27.  
vultus, 46, 10.  
vixores, 124, 6.

X.

X Anthi, 32, 4.  
Xantho, 52, 3.

Z.

Z Acyntho, 132, 1.



INDEX



# I N D E X

## VOCABULORUM

Omnium quæ apud Daretem leguntur.

Prior numerus Paginam, posterior Lineam indicat.

### A.

**A**

- 149, 8. 9. 150, 15. 151, 14. 152, 5. 13. 153, 26. 155, 26. 156, 14. 159, 18. 160, 15. 162, 22. 163, 8. 166, 10. 167, 4. 10. 14. 170, 10. 171, 3. 175, 5. ab, 147, 4. 149, 4. 150, 5. 6. 155, 9. 152, 16. 23. 25. 153, 19. 154, 14. 155, 2. 160, 14. 17. 161, 3. 164, 8. 166, 4. 9. 167, 26. 168, 17. 171, 9. 16. 172, 2. 174, 4. 13. 20. 176, 16. abductione, 151. 10. abduxerant, 154. 23. abjicit, 165. 15. abisset, 153. 1. abnegat, 169. 11. absconderat, 176. 28. abscondit, 176. 1. absconditam, 176. 29. abstineret, 170. 10. abstrahi, 155. 29. abstulerat, 155. 26. abstulerunt, 149. 8. abstulisset, 148. 2. abstulit, 173. 27. ac, 154, 4. 169, 9. Acamas, 161. 11. accedat, 154. 13. aggedent, 154. 19. accedit, 153, 7. accepto, 166, 11. 173, 14. acceptum, 147, 5. 157, 19. 167, 14. accersit, 165. 18. accersiri, 172, 6. 176, 23. accersit, 171. 18. accesserunt, 149, 26. 156, 2. accipere, 169. 14. accipit, 167, 1. 173, 8. accipiunt, 166, 19. 171, 25. 172, 4. accuset, 176, 23. acerrimos, 166. 4. acerrimum, 157, 21. 158, 2. Achæiam, 152. 7. Achille, 160, 14. 168, 10. 169, 19. 171, 16. Achillem, 157, 20. 169, 10. 170, 6. 171, 6. 22. 25. 32. 35. 36. Achilles, 156, 1. 158, 26. 159, 11. 14. 16. 22. 23. 160, 11. 13. 22. 25. 162. 11. 24. 163, 2. 12. 25. 164, 2. 165, 2. 4. 26. 166, 4. 5. 9. 14. 167, 2. 22. 168, 11. 15. 169, 11. 21. 170, 7. 12. 22. 27. 29. 31. 171, 4. 6. 8. 26. 30. 31. 32. Achilli, 168, 3. 11. 25. 171, 18. 172, 5. 176, 12. Achillis, 166, 10. 168, 4. 170, 4. Achivi, 163, 10. 19. 24. Achivos, 162. 19. acie, 162. 15. 165, 3. 168, 18. 20. 170, 14. 172, 12. aciem, 163, 16. 169, 2. 170, 18. 173, 9. acre, 160, 14. 166, 7. 168, 7. 169, 6. acriter, 164, 10. 165, 6. 9. 27. 166, 13. 167, 4. 169, 29. 32. 34. 170, 13. 19. 25. 171, 3. 177, 11. 13. acti, 163, 8. 177, 7. actum, 169, 17. 170, 5. 20. ad, 148, 5. 150, 2. 153, 15. 23. 154, 15. 19. 155, 6. 22. 156, 6. 159, 10. 15. 160, 4. 10. 161, 1. 21. 162, 5. 163, 24. 164, 13. 18. 165, 7. 11. 15. 166, 12. 23. 167, 21. 26. 168, 3. 169, 12. 170, 6. 12. 171, 12. 28. 172, 16. 173, 18. 174, 15. 29. 175, 5. 14. 18. 20. 176, 1. 16. 24. 26. 177, 7. addit, 161. 22. adducant, 159, 14. 175, 15. 21. adducat, 176. 24. adducit, 176. 26. adducto, 154. 17. addunt, 167, 19. adduxere, 159. 7. adduxisse, 153. 2. adduxisset, 153, 11. 17. adduxit, 158, 19. 163, 24. ademptum, 167. 24. adepta, 152. 35. aderant, 161. 6. adhuc, 160, 15. 173, 23. adiri, 168. 13. ad, utores, 149, 12. 152, 30. ad, utricem, 153. 6. adjuvum, 160. 23. adjuver, 160. 24.

# INDEX VOCABULORUM.

*Admetus*, 167. 7.  
*administrat*, 167. 2.  
*admoveo*, 148. 16.  
*adolefcens*, 173. 29.  
*adortus*, 173. 29.  
*Adrius*, 161. 8. 14.  
*Adrestia*, 161. 14.  
*adstricto*, 175. 14.  
*adstringunt*, 174. 25.  
*adversos*, 148. 19.  
*adveniens*, 161. 20.  
*adveniens*, 171. 4.  
*advenis*, 173. 22.  
*advenit*, 161. 18. 166. 11. 28. 173. 7. 8. 176. 19.  
*adventare*, 149. 1.  
*aduncum*, 158. 7.  
*advocatam*, 168. 12.  
*adytis*, 159. 15. 19.  
*ade*, 176. 2.  
*edificarent*, 154. 5.  
*edificaret*, 148. 5.  
*edificari*, 148. 6.  
*edificavit*, 154. 9.  
*edificavit*, 174. 3.  
*agere*, 167. 24.  
*Ænea*, 163. 23. 165. 1. 174. 6.  
*Æneæ*, 175. 8. 20. 26. 176. 7. 28.  
*Æneam*, 154. 12. 157. 7. 161. 17. 165. 18. 174. 8. 25. 175. 5. 176. 24.  
*Æneas*, 163. 13. 18. 23. 26. 164. 2. 173. 18. 174. 3. 175. 22. 176. 1. 177. 1. 9.  
*æquali*, 158. 13.  
*æqualiter*, 176. 18.  
*æque*, 170. 5.  
*æquitatem*, 168. 27.  
*æquo*, 166. 24.  
*æquum*, 152. 4.  
*Æsculapii*, 158. 26.  
*Ælonem*, 147. 1.  
*Ælonis*, 147. 2.  
*ætas*, 177. 15.  
*ætate*, 117. 5.  
*Æthiopia*, 161. 13.  
*Ætolia*, 158. 21.  
*affabilem*, 158. 8. 158. 13.  
*affectum*, 161. 19.  
*afferri*, 176. 5.  
*afferunt*, 171. 35.  
*affinitate*, 168. 5.  
*Agamemnon*, 155. 29. 158. 15. 170. 8. 160. 3. 7. 26. 161. 17. 162. 12. 14. 163. 1. 72. 15. 164. 4. 5. 8. 12. 165. 2. 9. 11. 26. 166. 16. 22. 167. 13. 16. 168. 3. 169. 2. 5. 8. 10. 18. 27. 35. 170. 3. 5. 10. 16. 20. 24. 171. 13. 36. 172. 10. 18. 24. 173. 6. 11. 175. 1. 176. 4. 10. 13. 16. 26. 27. 187. 2.  
*Agamemnone*, 164. 18. 21.  
*Agamemnonem*, 155. 22. 156. 3. 157. 17. 162. 2. 163. 3. 165. 7.

167. 12. 168. 30. 33. 169. 1. 33. 170. 12. 171. 12. 173. 23. 174. 26. 29. 176. 10. 15. 22. 27.  
*Agamemnoni*, 160. 26. 164. 8. 167. 24. 169. 27. 270. 2. 272. 8. 175. 8.  
*Agamemnonis*, 160. 27.  
*agant*, 172. 20.  
*Agapenor*, 59. 4.  
*agit*, 168. 2.  
*agit*, 148. 8. 149. 11. 167. 1. 170. 11. 176. 5. 11.  
*agunt*, 161. 20. 173. 18.  
*Ajace*, 163. 22.  
*Ajaceem*, 157. 25. 173. 15.  
*Ajacia*, 172. 13.  
*Ajax*, 158. 19. 22. 162. 30. 165. 26. 168. 26. 169. 28. 170. 15. 172. 5. 12. 14. 15.  
*ait*, 156. 13. 272. 5. 174. 23.  
*alacrioris*, 153. 23.  
*alacris*, 177. 3.  
*Alexander*, 152. 32. 153. 10. 26. 154. 40. 16. 18. 24. 155. 5. 12. 17. 23. 160. 9. 163. 18. 20. 168. 21. 169. 31. 171. 23. 29. 30. 33. 272. 13. 27. 177. 10.  
*Alexandri*, 153. 7. 172. 16.  
*Alexandro*, 150. 26. 155. 5. 154. 13. 155. 25. 17. 27. 172. 16. 274. 9.  
*Alexandrum*, 153. 14. 20. 154. 11. 155. 10. 157. 5. 16. 163. 20. 165. 17. 171. 17. 172. 14. 21.  
*albo*, 157. 17.  
*alii*, 150. 17.  
*alioqui*, 273. 4.  
*aliquantulum*, 174. 8.  
*aliquas*, 155. 16.  
*aliquem*, 174. 27.  
*aliquibus*, 170. 31.  
*aliquos*, 163. 17.  
*aliquor*, 167. 9. 169. 34. 170. 29. 173. 3. 17. 176. 20. 177. 2.  
*aliud*, 168. 23.  
*alium*, 169. 23.  
*Alizonia*, 161. 14.  
*aliquo*, 155. 20.  
*alloquimur*, 154. 11. 170. 32. 172. 2.  
*alta*, 158. 12.  
*altam*, 157. 14.  
*alter*, 156. 15.  
*alteri*, 156. 15.  
*alteris*, 172. 20.  
*amabat*, 169. 23.  
*amabatur*, 147. 4.  
*amans*, 171. 26.  
*amare*, 167. 22.  
*Amazonibus*, 173. 2.  
*Amazonum*, 173. 14.  
*ambo*, 155. 11. 173. 11. 13.  
*ambulare*, 155. 9.  
*amici*, 148. 7. 162. 29.  
*amicitiam*, 159. 22.  
*amicos*, 152. 18.  
*amist*, 174. 33.

*amittere*, 153. 28. 169. 25.  
*amore*, 167. 23.  
*amori*, 157. 2.  
*Amphidamas*, 174. 21.  
*Amphimachi*, 175. 7.  
*Amphimachum*, 158. 20. 164. 2. 174. 13.  
*Amphimachus*, 159. 2. 161. 2. 173. 28. 174. 19.  
*Amphion*, 161. 8.  
*Amphius*, 161. 14.  
*amphora*, 150. 9.  
*an*, 161. 22. 176. 7.  
*Anchise*, 175. 5. 8. 16.  
*Anchisem*, 152. 18. 175. 5. 176. 1.  
*ancipit*, 168. 13.  
*Andromacha*, 150. 16. 165. 14. 16. 20. 176. 2. 15. 177. 4.  
*Andromacham*, 157. 11. 165. 19. 177. 12.  
*animadvertunt*, 168. 22.  
*animam*, 171. 33.  
*animo*, 148. 1. 156. 17.  
*animi*, 148. 12. 153. 10. 157. 2. 17. 158. 8. 14. 159. 14. 166. 24. 172. 17. 174. 5.  
*animum*, 166. 4. 167. 22.  
*animum*, 162. 4.  
*anni*, 160. 7. 20.  
*annis*, 160. 23. 277. 6.  
*anno*, 159. 16.  
*annuit*, 165. 13.  
*annus*, 168. 14.  
*ante*, 154. 18. 155. 28. 165. 21. 166. 20. 171. 22. 172. 25. 175. 26.  
*antequam*, 154. 18. 159. 10.  
*Antenor*, 151. 11. 13. 152. 1. 7. 14. 135. 22. 173. 17. 21. 174. 7. 20. 23. 25. 175. 22. 176. 6. 11.  
*Antenore*, 154. 17.  
*Antenorem*, 152. 7. 152. 6. 10. 18. 20. 24. 153. 27. 18. 21. 177. 19. 161. 3. 174. 1. 175. 6. 16. 176. 23. 277. 29.  
*Antenori*, 152. 5. 174. 6. 175. 10. 19. 176. 7. 177. 1.  
*Antenoride*, 151. 5.  
*Antenoris*, 175. 8. 177. 6.  
*Antilocho*, 171. 27. 30. 31. 35.  
*Antiphum*, 165. 4.  
*Antiphus*, 158. 22. 159. 2. 164. 11.  
*aperiat*, 155. 22.  
*Apollinem*, 159. 12.  
*Apollini*, 159. 18.  
*Apollin*, 155. 0. 271. 22. 25.  
*appendi*, 174. 6.  
*applicat*, 160. 5.  
*appropinquat*, 160. 16.  
*approbato*, 174. 19.  
*aprum*, 157. 2.  
*apud*, 149. 18.  
*aquilino*, 156. 19. 157. 20. 24.  
*aram*, 151. 3. 175. 24.  
*Arcadia*

# INDEX VOCABULORUM

**Arcadia**, 159. 6.  
**arcem**, 176. 4.  
**Arceilaus**, 158. 16.  
**Archilochus**, 163. 24.  
**Archilochus**, 161. 14.  
**Archilochus**, 148. 4.  
**arcum**, 172. 13.  
**Argis**, 154. 23. 159. 3.  
**Argivi**, 159. 24. 166. 27. 168. 23. 27. 169. 32. 170. 2. 12. 26. 171. 1. 173. 4. 16. 176. 3. 25.  
**Argivis**, 161. 21. 167. 1. 170. 27. 172. 9. 174. 4. 177. 7.  
**Argivorum**, 159. 19. 169. 7. 38. 173. 5. 10. 174. 30.  
**Argivos**, 167. 5. 169. 4. 30. 34. 170. 14. 28. 172. 2. 24. 173. 3. 174. 16.  
**Argo**, 148. 11.  
**Argonauticum**, 161. 16.  
**Argonautas**, 148. 15.  
**Argonautis**, 160. 5.  
**Argos**, 155. 23.  
**Argum**, 148. 4.  
**arma**, 160. 20. 173. 8.  
**armati**, 164. 18.  
**armis**, 149. 3. 157. 21. 174. 17.  
**Arcalaphus**, 158. 17.  
**Arcania**, 161. 12.  
**Arcanius**, 161. 12.  
**ascenderunt**, 156. 8.  
**ascendit**, 152. 31.  
**aspexerunt**, 172. 23. 154. 21.  
**aspexit**, 155. 28.  
**asportare**, 176. 3.  
**assentiant**, 159. 11. 162. 2. 168. 33.  
**Afterium**, 164. 3.  
**Athyaniadem**, 165. 21.  
**At**, 155. 4. 165. 13.  
**Athimantem**, 162. 4. 167. 13.  
**Athenas**, 138. 15. 159. 8. 23. 161. 19.  
**Athenienfium**, 156. 8.  
**Athenis**, 159. 6.  
**atque**, 148. 1. 168. 22. 174. 19.  
**atrocem**, 157. 26.  
**auctores**, 174. 6.  
**auctoritatem**, 153. 29.  
**audacem**, 158. 3.  
**audierat**, 153. 26.  
**audierunt**, 156. 17.  
**audiisse**, 156. 14.  
**audisset**, 153. 5.  
**audito**, 175. 8.  
**audivit**, 148. 1. 149. 151. 15. 152. 12. 13. 154. 7. 159. 12. 164. 19. 166. 1.  
**aveham**, 150. 13.  
**auferunt**, 155. 14.  
**auferri**, 171. 33.  
**augurio**, 160. 1. 169. 26.  
**avi**, 152. 28. 153. 20.  
**Avlidem**, 160. 2.  
**avrum**, 148. 7.

**austero**, 158. 2.  
**austus**, 152. 12.  
**aut**, 174. 3. 11.  
**autem**, 156. 1. 15. 163. 18.  
**avum**, 172. 8.  
**auxilium**, 161. 6.

## B

**B Arbarorum**, 149. 6.  
**Barbaros**, 152. 25.  
**barbatum**, 157. 1.  
**bellandum**, 155. 23.  
**belli**, 174. 6.  
**bellicosus**, 152. 31.  
**bellicosum**, 157. 1.  
**bello**, 152. 17. 158. 2. 166. 1. 15.  
**bellum**, 153. 12. 25. 155. 31. 161. 4. 166. 2. 169. 11. 12. 22. 25. 170. 6. 28. 176. 12.  
**bene**, 156. 16. 157. 21.  
**benignitate**, 152. 34.  
**biennium**, 163. 11.  
**blasum**, 156. 20. 158. 6.  
**blandam**, 156. 17. 157. 12. 158. 13.  
**blandum**, 158. 2.  
**Boetem**, 163. 14.  
**Boeotia**, 158. 17.  
**bona**, 175. 13.  
**bonitatem**, 168. 27.  
**bonum**, 158. 7.  
**brachio**, 171. 30.  
**Briseidam**, 158. 12.  
**Bacollionem**, 152. 19.

## C

**C Adere**, 164. 12.  
**cadit**, 162. 15. 167. 7.  
**cadunt**, 164. 11. 165. 9. 10. 168. 18. 170. 29. 172. 13.  
**caede**, 166. 12.  
**caedes**, 162. 10. 163. 13. 26. 164. 10. 165. 3. 169. 5. 29. 170. 25.  
**caedit**, 162. 8. 167. 5. 169. 4. 34. 170. 14. 26. 175. 25.  
**Calchantem**, 159. 24.  
**Calchas**, 159. 17. 22. 160. 1. 169. 25. 176. 20.  
**calido**, 158. 3.  
**candidam**, 151. 11. 14. 158. 12.  
**candido**, 158. 5.  
**candidum**, 156. 20. 157. 2. 158. 4.  
**capillis**, 157. 15. 25. 165. 21.  
**capillo**, 156. 16. 157. 16. 22. 158. 12.  
**Capta**, 156. 13. 159. 21.  
**captivos**, 155. 19.  
**capturos**, 159. 16.  
**caput**, 175. 15.  
**Cares**, 161. 9.  
**Cassindra**, 150. 16. 154. 6. 155. 28. 176. 2. 177. 4.  
**Cassindram**, 176. 14.  
**Cassindram**, 157. 13. 176. 12.  
**Castor**, 149. 14. 152. 9. 154. 22. 156. 7. 15.  
**Castorem**, 149. 11. 150. 1. 152. 7. 154. 13. 155. 4.  
**caltra**, 161. 5. 162. 13. 167. 17. 168. 13. 23. 25. 169. 4. 30. 170. 14. 171. 35. 172. 15. 173. 5. 10. 174. 2. 179. 30.  
**caltris**, 168. 27. 173. 4. 6.  
**caltrorum**, 163. 5.  
**cavendum**, 174. 26.  
**causa**, 150. 7. 152. 5. 155. 6. 25. 168. 12. 169. 15. 176. 22.  
**cautum**, 157. 10.  
**cecidisse**, 164. 4. 165. 7.  
**cedere**, 166. 25.  
**cedunt**, 168. 23.  
**caenum**, 158. 16.  
**cerebro**, 158. 2.  
**certant**, 163. 18. 175. 4.  
**certaverunt**, 166. 14.  
**certum**, 158. 9. 174. 10. 12.  
**cessant**, 176. 3.  
**cessat**, 163. 22. 166. 21.  
**cessit**, 166. 22.  
**cetera**, 165. 5. 167. 19. 20.  
**ceteris**, 162. 3. 175. 20.  
**ceteros**, 162. 9. 163. 1. 167. 28. 168. 6. 169. 9. 171. 15. 173. 22. 25.  
**Cherifoneum**, 177. 4.  
**Ciconia**, 161. 10.  
**circa**, 172. 19. 173. 8.  
**circiter**, 177. 11.  
**circuitionem**, 163. 6.  
**circumactus**, 168. 14.  
**circumdant**, 173. 16.  
**circumdat**, 167. 17.  
**cito**, 171. 4. 24.  
**cives**, 150. 13.  
**civibus**, 157. 2.  
**civitatem**, 160. 19. 163. 24.  
**clam**, 161. 22. 174. 20. 30. 175. 1. 176. 8.  
**clamor**, 166. 9.  
**clamore**, 162. 14. 170. 26. 171. 14. 172. 12. 173. 9.  
**clamosum**, 158. 2.  
**clara**, 157. 25.  
**clariorem**, 148. 2.  
**claris**, 157. 11.  
**clariorem**, 148. 13.  
**classe**, 153. 20. 158. 14. 159. 19.  
**classem**, 152. 32. 153. 13. 154. 8. 21. 155. 2. 13. 19. 156. 3. 160. 1. 3. 5.  
**classibus**, 156. 5.  
**classis**, 152. 33. 153. 8. 162. 7.  
**classe**, 175. 7.

**clausuram**.



# INDEX VOCABULORUM.

clau'erunt, 171. 11.  
clausus, 173. 26.  
clausus, 174. 21.  
clementem, 157. 2. 4. 21.  
clementiam, 168. 27.  
Clypeo, 160. 14. 163. 23.  
Clytemnestram, 154. 22.  
coegit, 164. 9.  
coenam, 174. 18.  
coeperunt, 166. 24.  
coepisset, 166. 9.  
cepit, 150. 3. 4. 152. 3. 8. 12.  
27. 33. 153. 9. 154. 7. 155.  
9. 28. 163. 20. 166. 11. 167.  
23. 24. 169. 14. 20. 170. 7.  
171. 5. 172. 14. 25. 17. 1. 176.  
15.  
cogente, 167. 25.  
cogit, 169. 37. 170. 24.  
cognoscere, 184. 15.  
cognovit, 162. 21. 165. 19.  
cohortari, 152. 33.  
Colchis, 147. 7. 148. 2.  
Colchos, 148. 6. 149. 8. 10.  
collaudat, 162. 5. 176. 5.  
collidit, 166. 7.  
collo, 157. 14.  
collocantur, 171. 25.  
collocat, 171. 22.  
colloquurum, 171. 22.  
collum, 168. 21.  
Colophoniz, 161. 9.  
cominus, 167. 8. 173. 13.  
comitibus, 174. 22.  
commeari, 160. 23. 168. 3.  
commearus, 162. 3. 164. 16. 167.  
13.  
commemorans, 160. 15. 171. 34.  
176. 15.  
commemorassent, 175. 12.  
commemorat, 161. 1. 168.  
31. 169. 22. 173. 21. 176.  
11.  
commissio, 169. 3. 170. 17. 24.  
31.  
committitur, 172. 11.  
commodissent, 149. 15.  
commonefacit, 153. 15.  
commorus, 148. 20. 149. 21. 163.  
21.  
commune, 148. 20. 174. 24.  
commutationem, 167. 2.  
comparandas, 167. 17.  
comparare, 156. 3. 164. 16.  
compararent, 167. 14.  
comparari, 155. 13.  
comparat, 159. 14.  
comparuerunt, 156. 9.  
componunt, 167. 19.  
compositis, 157. 15.  
conarentur, 149. 6.  
conati, 148. 13. 152. 30.  
conclamat, 176. 8.  
conclamavit, 154. 2.  
concedit, 165. 4.  
concessit, 172. 9.  
concilianda, 173. 28.

concilio, 159. 24. 174. 27.  
concilium, 159. 8. 160. 8. 169.  
37. 172. 2. 173. 18. 19. 174. 12.  
176. 1.  
concionem, 153. 15. 162. 5. 166.  
23.  
concionemque, 154. 4.  
conciat, 165. 22.  
concordia, 176. 2.  
concubinis, 150. 27. 152. 20.  
concurrunt, 173. 12.  
conitione, 168. 4.  
condixerat, 171. 26.  
conjiunt, 168. 22.  
confidentem, 158. 5.  
confidere, 152. 35.  
confirmant, 159. 23.  
confirmaretur, 175. 10.  
confirmata, 175. 18.  
confirmato, 175. 13.  
confirmatus, 175. 8.  
confirmaverant, 176. 8.  
confodit, 171. 32.  
confugerunt, 171. 11.  
confugunt, 168. 25. 172. 18.  
congrederetur, 162. 21.  
conjiunt, 171. 29.  
conjugem, 155. 27.  
conjugibusque, 155. 11.  
coniudivit, 149. 22.  
conqueri, 166. 21. 170. 8.  
conqueritur, 176. 23.  
conquesturi, 155. 30.  
con sanguineis, 175. 11.  
confrunderunt, 149. 7.  
confendit, 151. 12. 152. 7. 15.  
conficius, 155. 8.  
consecravit, 151. 3.  
conferent, 174. 1.  
conferet, 160. 22.  
confiderabat, 166. 5.  
confideravit, 148. 20.  
confiliarium, 158. 4.  
confili, 170. 5. 171. 13. 174. 28.  
176. 14.  
confilio, 157. 8. 161. 21. 174.  
19.  
confilium, 153. 7. 154. 7. 163.  
16. 164. 6. 20. 165. 8. 168.  
29. 169. 18. 171. 16. 172. 7.  
176. 16.  
confulatus, 155. 27. 30.  
confpectu, 155. 8.  
confitret, 161. 21.  
constituantque, 171. 21.  
constitue, 170. 19.  
constitutum, 171. 28.  
constituit, 171. 27.  
constuenter, 148. 20.  
constuunt, 173. 9.  
confulantur, 172. 3.  
confulendum, 159. 11.  
confulere, 172. 3.  
confulit, 161. 17. 166. 17. 169.  
19. 176. 6.  
confulte, 155. 13.  
confulta, 161. 6.

confulto, 162. 2.  
consumere, 167. 23.  
contemplatur, 167. 22.  
contemnit, 153. 29.  
continua, 164. 11. 165. 6. 169. 2.  
170. 30.  
continuo, 172. 17. 154. 15. 170.  
29. 172. 3.  
contra, 149. 6. 159. 19. 162. 14.  
163. 12. 25. 164. 9. 165. 2. 166.  
16. 167. 4. 168. 15. 19. 169. 2. 5.  
28. 31. 170. 11. 24. 172. 11.  
173. 3. 11. 23. 26.  
contritos, 173. 26.  
conulerunt, 159. 22.  
conumeliose, 149. 9. 150. 14.  
152. 14. 22. 153. 19. 161. 3.  
174. 8.  
convenerunt, 148. 10. 152. 20.  
156. 1. 158. 15. 159. 3.  
convenerat, 154. 14. 156. 5.  
conveniret, 155. 4.  
convenissent, 163. 9.  
conveniant, 174. 20.  
convertit, 162. 11.  
convexit, 150. 12.  
convocandos, 155. 31.  
convocat, 159. 8. 162. 5. 164. 6.  
20. 172. 2. 173. 20. 175. 1. 176.  
4.  
convocat, 176. 9.  
cooperto, 171. 30.  
Copefus, 161. 10.  
copia, 150. 2.  
coram, 163. 4.  
Cormo, 161. 18.  
corpore, 156. 16. 20. 157. 10. 17.  
19. 22. 158. 1. 5. 11. 13.  
corpus, 172. 16.  
concepi, 156. 9.  
convi, 171. 4.  
crasum, 158. 3.  
Creta, 158. 23.  
crispatum, 157. 21.  
crispum, 156. 20.  
crudelem, 158. 11.  
cruelitate, 149. 4.  
cruribus, 156. 18. 157. 16.  
cucurrit, 148. 6.  
cui, 150. 7. 153. 24. 159. 11. 162.  
8. 163. 4. 166. 13. 20. 26. 168.  
21. 33. 173. 4.  
cuique, 164. 23. 169. 19. 170. 1.  
175. 2.  
cujus, 148. 11. 166. 26. 176. 22.  
cuncti, 168. 24.  
cupidum, 157. 5. 7. 166. 24.  
cupiebat, 155. 4.  
capiens, 155. 9.  
cur, 152. 12.  
curant, 164. 25. 169. 9. 171. 15.  
curare, 164. 15. 169. 26.  
curat, 163. 2. 167. 17. 170. 4. 23.  
172. 20.  
curatione, 165. 11.  
curato, 171. 8.  
curavere, 172. 23.

curen

# INDEX VOCABULORUM.

curent, 162, 1. 67, 11.  
currit, 165, 23.  
custodibus, 175, 7.  
cum, 148, 12. 14. 149, 3. 16. 11.  
25, 150, 2. 8. 10. 15, 151, 9.  
153, 20. 154, 12. 17. 155, 2. 15.  
17, 22. 24. 156, 1. 5. 158, 14.  
26. 159, 12. 19. 160, 4. 12. 17.  
25, 161, 7. 18. 162, 20. 163, 7.  
21. 23. 25. 164, 25. 165, 1. 167.  
5-8. 168, 2. 3. 4. 10. 31. 169, 17.  
170, 6. 26. 171, 7. 27. 30. 173,  
2. 7. 16. 18. 22. 174, 9. 15. 17.  
22, 175, 12. 16. 26. 176, 6. 7.  
28. 177, 1. 3. 4. 6.  
Cypho, 159, 4.  
Cytherea, 155, 5.  
Cytheream, 154, 19. 24.

## D.

**D** Apfitem, 157, 17. 22. 23.  
Dardania, 151, 5.  
Dardanis, 156, 14.  
Dardanos, 172, 25.  
dare, 166, 25.  
Dares, 156, 12. 177, 5. 8.  
Daretis, 177, 13.  
darecur, 171, 20. 175, 9.  
dari, 164, 24. 169, 38. 173, 20.  
dat, 167, 26.  
datam, 150, 14.  
dationem, 163, 6.  
dato, 155, 14. 162, 6. 175, 7.  
datum, 149, 24. 163, 8.  
datur, 172, 7.  
daturam, 153, 4.  
daturum, 147, 8. 152, 6. 168, 4.  
de, 148, 17. 153, 2. 27. 155, 6. 15.  
159, 11. 160, 24. 161, 4. 8. 162.  
21. 163, 10. 17. 165, 7. 166, 6.  
15. 21. 168, 14. 170, 24. 171, 2.  
6. 24. 173, 19. 28. 174, 14. 27.  
debeant, 172, 3. 176, 18.  
debeat, 169, 19.  
debere, 153, 6. 12. 168, 14. 169,  
21. 26. 170, 2.  
decem, 177, 6.  
decentem, 157, 1.  
decimoque, 159, 16.  
decreverunt, 150, 12. 156, 2.  
dederit, 168, 6. 174, 11.  
dederunt, 155, 12.  
dedit, 150, 8. 155, 27. 170, 22.  
176, 14.  
deduci, 162, 1.  
deducto, 156, 16.  
deesse, 154, 2.  
deessent, 148, 3.  
delendant, 149, 9. 159, 9.  
defendat, 149, 16.  
defendendas, 156, 7.  
defendit, 168, 26.  
defendunt, 162, 7.  
defensores, 173, 21.  
defensurum, 174, 15.

deferant, 155, 15.  
defect, 168, 28.  
degere, 153, 28.  
deinde, 148, 17. 151, 6. 158, 14.  
160, 5. 161, 21. 162, 5. 172, 1.  
174, 3.  
Deiphobo, 150, 16.  
Deiphobum, 153, 14. 154, 12.  
157, 2. 3. 161, 16. 168, 17. 28.  
Deiphobus, 153, 6. 154, 10. 167,  
4. 168, 15.  
delatus, 152, 8.  
Delphos, 159, 10. 14.  
demonstrare, 148, 14.  
demonstras, 152, 15.  
demonstravis, 153, 24.  
Demophoontem, 162, 4. 167,  
12.  
denique, 161, 3.  
deorum, 152, 34.  
depradandum, 160, 11.  
depradantur, 155, 16.  
deportaverunt, 150, 11.  
descripsit, 177, 8.  
deside: asset, 172, 24.  
desiderent, 173, 21.  
desiderium, 164, 19. 166, 18.  
desidia, 152, 32.  
desisterent, 164, 6.  
despexisset, 172, 24.  
destinaverat, 169, 12.  
desistit, 166, 11. 172, 14.  
devastasset, 173, 6.  
devastat, 169, 4.  
dextera, 166, 6.  
dextro, 171, 30.  
Dianz, 155, 16. 160, 2. 3.  
dicant, 149, 2.  
dicendi, 174, 5.  
dicens, 169, 14. 174, 25.  
dicere, 152, 27. 153, 21. 29. 154,  
7. 164, 23. 166, 26. 168, 33. 169,  
19. 24. 170, 2. 173, 20. 175, 2.  
176, 10.  
dicit, 147, 6. 148, 3. 149, 13. 20.  
151, 7. 14. 166, 22. 167, 16. 168,  
1. 10. 175, 19.  
dicitque, 160, 3.  
dicto, 149, 2. 162, 6.  
dictum, 156, 10.  
dicunt, 174, 21.  
die, 151, 13. 162, 13. 24. 163, 25.  
164, 8. 165, 17. 166, 16. 23. 169,  
1. 5. 31. 170, 16. 30. 171, 12. 27.  
172, 20. 24. 174, 18. 20. 176, 3.  
diebus, 154, 24. 164, 11. 165, 6.  
169, 7. 170, 30. 31. 177, 7.  
diei, 169, 4. 170, 25. 33.  
diem, 176, 19.  
dierum, 165, 12.  
dies, 154, 18. 24. 167, 9. 14. 169,  
34. 170, 19. 21. 171, 13. 173, 3.  
15. 176, 4. 19. 20. 177, 3.  
differebatur, 164, 11.  
diffidere, 169, 16.  
digitis, 157, 15.  
dignum, 147, 7.

dignum, 157, 2.  
Dii, 172, 3.  
Dius, 176, 4.  
dilectam, 176, 16.  
diligenter, 162, 6. 167, 18. 19.  
172, 20. 23. 176, 24.  
dimensionem, 164, 7.  
dimicant, 170, 18.  
dimisit, 154, 4. 174, 13.  
dimittuntur, 163, 19.  
Diomede, 163, 25.  
Diomedem, 158, 1. 160, 16. 164,  
13. 169, 11. 32. 170, 4. 173, 25.  
Diomedes, 156, 2. 159, 3. 160, 10.  
163, 12. 164, 3. 16. 165, 2. 26.  
169, 23. 28. 172, 17. 18. 172, 4.  
Diosem, 158, 20.  
dirempo, 153, 6.  
direptos, 150, 13.  
dirigat, 154, 15.  
dirigebat, 166, 5.  
dirimit, 162, 12. 163, 15. 24. 166,  
14. 168, 26. 169, 31. 171, 12.  
discedant, 149, 2. 159, 20. 161, 1.  
discedat, 168, 8.  
discedere, 152, 1. 6. 11.  
discesserit, 168, 6.  
discesserunt, 162, 23. 166, 14. 1  
discessit, 174, 20.  
discessuros, 168, 6.  
discordia, 168, 31.  
displiceret, 153, 24.  
dispositum, 153, 8.  
disposuerat, 155, 7.  
disposuit, 155, 20.  
dissimiles, 157, 3.  
dissimulat, 168, 25.  
dissuasisse, 176, 12.  
diu, 152, 4. 155, 16. 167, 6. 8.  
dividi, 176, 18.  
dividit, 160, 8.  
divinam, 155, 7. 174, 18.  
divinas, 159, 16.  
divinus, 169, 18.  
diurna, 177, 8.  
dixere, 175, 3.  
dixerunt, 164, 18. 173, 28.  
dixisse, 176, 13.  
dixit, 145, 1. 150, 18. 152, 11. 20.  
153, 7. 24. 163, 4. 174, 12. 13.  
176, 13.  
doctum, 157, 4.  
Dol-n, 164, 17. 174, 21.  
Doloni, 175, 10.  
dolore, 149, 21. 163, 21. 166, 10.  
173, 14.  
dolorem, 171, 17.  
dolosum, 157, 26.  
domi, 156, 12.  
domique, 159, 14.  
domum, 149, 9. 150, 11. 152, 15.  
35. 155, 19. 167, 27. 176, 18.  
177, 3.  
dona, 159, 18.  
donari, 176, 13.  
donatum, 152, 6.  
dono, 150, 8. 14.  
G g Dorium,

# INDEX VOCABULORUM.

Dorium, 164. 1.  
ducant, 175. 18.  
duce, 154, 17. 160. 4.  
ducem, 156, 4. 166. 8.  
ducendi, 177. 13.  
ducere, 149. 21.  
duces, 159, 8. 6. 163, 15. 17. 164. 1.  
6. 9. 20. 165. 3. 10. 27. 166. 4.  
168. 29. 169. 7. 9. 18. 170. 17.  
24. 175. 1. 176. 4.  
dudibus, 163. 10.  
dudioribus, 161. 15. 177. 22.  
dudicem, 173. 15.  
dudonur, 171. 24.  
duum, 176. 13. 160. 10. 161. 17.  
162. 20. 163. 2. 10. 166. 20. 25.  
168. 2. 169. 10. 170. 5. 30.  
171. 3. 173. 1. 7. 13. 174. 21.  
175. 4. 26.  
duo, 156. 18. 171. 15. 177. 11. 12.  
duodecim, 165. 10. 177. 7.  
duorum, 166. 17. 19.  
duos, 169. 8.  
dux, 171. 10.  
duximus, 161. 8.  
duxit, 155. 19. 173. 19. 174. 13.

## E.

E, 150. 11.  
ea, 148. 13. 151. 14. 153. 26.  
155. 1. 26. 28. 195. 17. 167. 26.  
eadem, 159. 23. 168. 10. 175. 1.  
eam, 147. 8. 155. 9. 14. 27. 167.  
22. 176. 6. 24. 27.  
eat, 153. 2.  
eat, 148. 6. 149. 16. 18. 160. 24.  
eatur, 154. 1.  
econtra, 170. 17.  
ediceret, 153. 25.  
educit, 162. 13. 163. 25. 166. 16.  
167. 3. 168. 15. 169. 2. 170. 17.  
173. 11.  
educunt, 163. 12. 18. 165. 1. 169.  
5. 28. 31. 170. 11. 23.  
eduxerunt, 150. 1.  
eduxit, 172. 10. 173. 3.  
effert, 163. 1. 169. 9. 171. 14.  
36.  
effugere, 160. 20.  
egerat, 168. 10.  
egisset, 168. 3.  
egit, 154. 4.  
ei, 147. 8. 148. 4. 149. 19. 151. 7.  
11. 152. 9. 153. 4. 155. 6. 160.  
19. 22. 163. 23. 167. 1. 6. 168.  
9. 169. 21. 170. 10. 172. 1.  
174. 28. 176. 1.  
ejecturum, 149. 3.  
ejicerent, 147. 6.  
ejici, 171. 35.  
Ejoneum, 166. 2.  
eis, 147. 4. 152. 20. 23. 25. 153.  
19. 161. 3. 168. 30. 174. 15. 173.  
124. 17.

ejus, 147. 3. 8. 149. 2. 150. 9. 151.  
2. 154. 14. 155. 9. 160. 28. 166.  
6. 167. 21. 171. 16. 172. 8. 173.  
22. 24.  
Elide, 158. 20. 159. 2.  
eligerent, 153. 15.  
eligit, 149. 23.  
eloquentem, 158. 1.  
Elpenorem, 164. 1.  
enim, 152. 3. 27. 162. 21. 166. 5.  
170. 13.  
ensem, 171. 30.  
eo, 148. 3. 22. 149. 3. 4. 150. 8. 12.  
151. 15. 154. 12. 17. 155. 6. 159.  
17. 160. 15. 166. 4. 167. 15. 168.  
20. 169. 13. 171. 9. 22. 172.  
22. 173. 15. 17. 174. 20.  
eodem, 160. 19. 24. 174. 29.  
eorum, 156. 11. 174. 1.  
eos, 147. 3. 148. 10. 14. 15. 149.  
10. 24. 150. 18. 152. 10. 17. 155.  
4. 156. 10. 11. 160. 1. 24. 166.  
12. 169. 14. 171. 29. 34. 173.  
20. 174. 1. 6. 12. 15. 175. 4.  
18.  
eosque, 159. 20. 174. 14. 18.  
Epistrophum, 163. 26.  
Epistrophus, 158. 18. 161. 15.  
equestri, 150. 2.  
equi, 175. 15.  
equis, 160. 17.  
equo, 174. 1.  
equum, 163. 8.  
equis, 101. 3.  
erant, 147. 3. 148. 10. 11. 12. 149.  
10. 150. 4. 9. 17. 18. 151. 14.  
152. 20. 155. 2. 7.  
erat, 147. 2. 148. 1. 11. 150. 9.  
152. 27. 154. 24. 155. 1. 10. 160.  
6. 162. 21. 168. 29. 171. 23. 174.  
29. 175. 17. 20.  
eripiant, 155. 14. 15.  
eripuerit, 174. 9.  
eripuisset, 171. 6.  
eripuit, 162. 17.  
erupionis, 175. 17.  
esse, 147. 5. 7. 148. 19. 150. 15.  
18. 151. 1. 152. 4. 10. 35. 153.  
3. 28. 154. 1. 3. 161. 8. 21.  
163. 4. 8. 166. 25. 167. 16.  
168. 7. 12. 13. 169. 24. 171.  
23. 173. 22. 26. 174. 8. 10.  
12. 15. 26. 27. 176. 16. 21.  
22.  
efflent, 148. 8. 13. 149. 7. 150. 1.  
152. 20. 154. 2. 155. 3. 156. 14.  
162. 6.  
efflet, 149. 5. 154. 6. 155. 5. 168.  
10. 32. 175. 24.  
eff, 147. 5. 148. 12. 15. 18. 28. 149.  
18. 19. 20. 22. 24. 150. 5. 13. 154.  
3. 7. 152. 15. 17. 26. 153. 22.  
154. 10. 155. 7. 8. 9. 22. 25. 27.  
30. 156. 10. 13. 159. 7. 21. 160.  
16. 162. 11. 163. 11. 164. 23. 167.  
20. 168. 14. 25. 170. 2. 171. 10.  
11. 172. 21. 173. 29. 174. 5.

175. 3. 4. 9. 150. 177. 2. 6.  
11.  
et, 147. 3. 4. 6. 148. 1. 151. 1. 154.  
24. 18. 155. 6. 11. 156. 8. 158.  
17. 159. 1. 12. 17. 160. 6. 11.  
12. 28. 161. 2. 7. 16. 162. 1. 14.  
163. 4. 164. 9. 10. 165. 1. 10.  
166. 1. 9. 167. 14. 20. 168. 6.  
8. 12. 169. 20. 30. 31. 171. 5.  
8. 18. 19. 24. 27. 33. 34. 173. 1.  
26. 174. 1. 8. 23. 175. 5. 6. 8.  
13. 24. 176. 7. 12. 24. 177. 4.  
11.  
etiam, 155. 11.  
everfluros, 153. 9.  
cum, 149. 16. 18. 20. 150. 9. 152.  
8. 13. 152. 13. 160. 21. 161. 20.  
162. 9. 162. 1. 163. 9. 22. 165. 15.  
22. 166. 11. 168. 5. 17. 19. 20.  
170. 29. 171. 4. 7. 19. 20. 23.  
172. 6. 176. 16.  
Eumelus, 158. 24.  
eundem, 168. 30.  
evocat, 168. 29.  
Euphemus, 164. 3.  
Euphemus, 161. 11.  
Euphorbo, 153. 26.  
Euphorbum, 165. 4.  
Europam, 152. 31. 168. 12.  
Euryalus, 156. 2. 159. 3.  
Eurypylus, 159. 1.  
ex, 150. 17. 152. 20. 158. 15. 26.  
17. 159. 1. 2. 160. 1. 161. 18.  
162. 13. 16. 163. 13. 164. 7.  
165. 5. 8. 169. 1. 26. 35. 170. 5.  
171. 1. 5. 9. 13. 29. 32. 172. 12.  
173. 9. 174. 29. 176. 14. 177. 7.  
excedere, 176. 28.  
excusatum, 170. 10.  
excusaverit, 169. 21.  
excusavit, 161. 19.  
excusit, 171. 4.  
exempta, 172. 15.  
exercent, 167. 18.  
exercitibus, 156. 5. 161. 7. 15. 1.  
exercitu, 151. 9. 160. 12. 13. 163.  
4. 165. 7. 166. 10. 171. 24. 173.  
16. 174. 2.  
exercitui, 150. 10. 154. 11. 162.  
3. 175. 23.  
exercitum, 149. 21. 26. 152. 24.  
154. 6. 11. 16. 156. 3. 160. 23.  
25. 162. 5. 11. 12. 13. 163. 12.  
18. 25. 164. 7. 8. 15. 165. 1.  
166. 16. 17. 167. 3. 18. 168. 15.  
32. 169. 2. 5. 17. 28. 31. 170.  
11. 16. 23. 172. 6. 10. 19. 25.  
173. 5. 11. 15. 175. 14. 21. 176.  
5. 6. 23.  
exercitus, 159. 13. 163. 4. 7. 168.  
8. 14. 169. 3. 6. 20. 29. 36. 170.  
18. 31. 171. 10. 175. 3. 16. 176.  
8.  
exercuisse, 152. 32.  
exundi, 161. 21.  
exeunt, 167. 3.  
exierunt, 148. 17. 172. 10.  
exigi,

# INDEX VOCABULORUM.

exigi, 175. 5.  
exire, 173. 19.  
existimabit, 148. 2.  
existimet, 168. 6.  
exitium, 153. 27.  
exortæ, 176. 20.  
expectavit, 151. 6.  
expoliavit, 155. 18.  
expostulat, 169. 16.  
exposuisse, 164. 20.  
expugnant, 160. 6.  
expugnationem, 161. 2.  
extremum, 153. 27.  
extrinsecus, 175. 15.  
extruxit, 150. 19.  
exconsonem, 162. 1. 8. 163. 5.  
exequi, 152. 28.  
exultanti, 168. 21.  
exurgit, 174. 3.

## F.

**F**Acere, 152. 24. 155. 7.  
163. 3. 166. 26. 174. 2. 12.  
23.  
faceret, 147. 6.  
faciant, 160. 4. 170. 33.  
faciat, 171. 18. 172. 1.  
facie, 153. 5. 156. 14. 16.  
faciem, 169. 33.  
faciendo, 172. 2.  
faciendum, 173. 19. 174. 23.  
faciens, 171. 33.  
facit, 159. 17. 162. 8. 13. 163. 2.  
165. 13. 166. 20. 167. 4. 5. 168.  
17. 169. 33. 170. 14. 171. 7. 14.  
31. 172. 1. 17. 173. 12. 175.  
25.  
faciunt, 160. 12. 168. 24. 171.  
2.  
facta, 149. 5. 160. 6. 162. 11. 174.  
1. 175. 18. 19.  
factam, 152. 10.  
factas, 151. 9.  
factione, 177. 6.  
facto, 163. 18. 168. 20. 173.  
15.  
factos, 156. 10.  
factum, 152. 5. 167. 16. 168. 9.  
174. 15.  
factura, 148. 14.  
facturos, 149. 14. 167. 28.  
facturum, 166. 22. 171. 24. 174.  
18. 19.  
factus, 150. 6. 174. 5.  
facultatem, 173. 20.  
facundum, 157. 8. 18.  
fermineo, 165. 22.  
fano, 155. 13. 174. 21. 25. 35.  
fanum, 155. 1. 6. 14. 18. 159. 12.  
171. 27. 28.  
fatis, 171. 23.  
fecerit, 167. 27.  
fecerunt, 150. 11. 170. 27.  
fecissent, 152. 29. 153. 17.

fecit, 150. 19. 151. 1. 4. 152. 2.  
153. 23. 160. 9. 174. 3.  
felicom, 168. 32.  
femur, 162. 18. 163. 21. 166. 3.  
10.  
ferat, 149. 12.  
ferebat, 167. 24.  
ferenda, 167. 26.  
feris, 160. 17.  
ferre, 167. 16.  
ferunt, 160. 16. 167. 15.  
fessi, 172. 17.  
fessus, 172. 15.  
festus, 154. 24.  
fiat, 154. 15. 160. 22. 166. 29.  
167. 26. 168. 8. 173. 27. 174.  
24.  
fidelis, 174. 16.  
fidelissimo, 167. 25.  
fidem, 175. 12.  
fides, 174. 24. 175. 2. 9.  
fieret, 161. 22. 166. 5. 171.  
34.  
fieri, 154. 1. 162. 1. 168. 9.  
7. 14. 31. 169. 3. 15. 19.  
170. 1. 2. 172. 4. 174. 10.  
17.  
figit, 166. 3. 167. 22. 172. 14.  
figurati, 166. 16.  
filiam, 150. 8. 154. 23. 168. 7. 9.  
172. 23.  
filii, 150. 7. 8. 158. 26. 171. 16.  
filio, 165. 24. 171. 28.  
filios, 152. 17. 20. 153. 15.  
filium, 155. 10. 160. 18. 165. 21.  
171. 18.  
filius, 149. 2. 161. 18. 167. 7. 172.  
5. 173. 29.  
finem, 172. 4. 174. 3.  
finibus, 149. 2. 3. 152. 1. 161.  
4.  
finis, 174. 5.  
finitimos, 159. 13.  
firmament, 171. 21.  
fit, 162. 15. 163. 13. 19. 26.  
164. 9. 166. 2. 166. 9. 167. 6.  
21. 169. 6. 28. 170. 13. 24. 173.  
3.  
fuit, 167. 9. 170. 3.  
flavis, 157. 15.  
flavo, 156. 16. 157. 6. 158. 12.  
foederis, 168. 8.  
foedus, 171. 21.  
foras, 173. 17.  
fore, 175. 17.  
forent, 152. 26. 175. 18.  
foret, 152. 30. 174. 24.  
forma, 155. 12. 157. 16.  
formæ, 155. 8.  
formosam, 156. 17. 157. 12. 14.  
158. 12.  
formosum, 152. 19. 26.  
fortem, 175. 3. 5. 6. 8. 25. 158. 1.  
9. 169. 23. 24. 173. 24.  
forti, 148. 13.  
fortis, 148. 1. 153. 11.  
fortissime, 166. 13. 168. 26.

fortissimi, 163. 14. 165. 10. 171.  
16. 24.  
fortissimos, 164. 2. 4. 173. 23.  
fortissimum, 166. 8.  
fortissimus, 162. 15. 173. 29.  
fortiter, 162. 7. 168. 19. 169. 33.  
171. 33. 173. 12.  
fascinis, 173. 19.  
fessas, 167. 18.  
fratrem, 147. 1. 155. 23. 29. 158.  
20. 163. 23. 169. 20.  
fratres, 153. 10. 171. 18.  
fretus, 155. 17.  
frumentum, 167. 14.  
fuerint, 160. 24. 169. 27.  
fuerunt, 156. 15. 159. 6. 175.  
22.  
fugabantur, 162. 10.  
fuga, 175. 24.  
fugæ, 175. 24.  
fugam, 162. 11. 20. 166. 12. 170.  
26. 171. 1.  
fugantur, 169. 3.  
fugaretur, 170. 31.  
fugat, 162. 8. 169. 5. 30. 178. 20.  
173. 16.  
fugato, 160. 13.  
fugavit, 166. 13.  
fugit, 175. 26.  
fuisse, 166. 24. 168. 33. 174.  
6.  
fuissent, 152. 13. 156. 15. 163.  
8.  
fuisset, 162. 20. 173. 24.  
fuit, 169. 23.  
funebres, 163. 2. 166. 20. 172.  
1.  
funerare, 164. 14. 165. 12. 170.  
22.  
funerari, 164. 13.  
funerat, 164. 25.  
funere, 163. 1. 169. 9. 171. 14.  
36.  
fusus, 171. 10.  
futura, 154. 7.  
futuram, 148. 2. 153. 6.  
futurorum, 157. 14.  
futuros, 149. 13. 152. 31.  
futuram, 152. 34. 153. 27.

## G.

**G**Audent, 159. 24.  
gaudentes, 159. 22.  
gavilus, 155. 25.  
genere, 150. 18.  
generis, 152. 4.  
genua, 162. 24.  
gerant, 168. 19.  
geri, 153. 12. 25. 169. 25.  
geritur, 161. 6.  
gesserat, 153. 24.  
gestis, 155. 21. 24. 168. 32.  
gestam, 160. 26.  
Glaucus, 161. 10.  
G g 2 gloriani,

# INDEX VOCABULORUM

gloriant, 168. 21.  
gracilem, 157. 9. 158. 8.  
Graeci, 149. 1. 2. 152. 13. 25. 29.  
153. 16. 158. 15.  
Græcia, 148. 19. 152. 35. 153. 4.  
11. 22. 24. 27. 156. 5.  
Græcia, 148. 14. 152. 31.  
Græciam, 148. 5. 151. 8. 152. 23.  
21. 24. 33. 153. 8. 13. 17. 20. 23.  
154. 2. 8. 16. 18. 155. 30. 168. 12.  
172. 7. 177. 10.  
Græcis, 150. 6. 177. 5.  
Græcorum, 159. 7. 161. 4. 166. 6.  
16.  
Græcos, 153. 7. 155. 25. 31. 159.  
15.  
Graus, 150. 15. 152. 29.  
Grajos, 151. 14. 153. 9.  
Grajogenz, 162. 24.  
Grajugenis, 176. 11.  
Gratias, 148. 8. 154. 4. 155. 12.  
161. 20. 167. 1. 170. 10. 176. 5.  
11.  
gratum, 157. 19.  
graves, 151. 8.  
graviter, 149. 4. 9. 150. 14. 151.  
15.  
Guneus, 159. 4.

## H

**H**abebat, 147. 4.  
habentem, 156. 18.  
habere, 152. 4. 31. 32. 169. 23.  
174. 14. 175. 13. 16.  
habebant, 152. 25.  
haberet, 170. 10.  
habuit, 147. 1.  
hac, 166. 22.  
hæcenus, 177. 5.  
hac, 151. 5. 15. 163. 7. 172. 5.  
173. 17. 174. 12.  
hanc, 156. 12. 175. 3.  
harum, 153. 4.  
Hæbor, 153. 12. 162. 8. 9. 13.  
15. 17. 22. 163. 13. 14. 18. 22. 25.  
26. 165. 1. 3. 14. 15. 19. 166.  
1. 8. 10. 167. 20. 169. 23. 171.  
16.  
Hæbore, 150. 15.  
Hæborem, 151. 4. 152. 27. 154.  
5. 156. 26. 161. 16. 163. 17. 165.  
24. 25. 26. 166. 6. 15. 20. 169.  
25. 173. 21.  
Hæbore, 164. 22.  
Hæbore, 162. 18. 165. 14.  
22.  
Hecuba, 150. 15. 167. 20. 168. 1.  
4. 10. 171. 15. 25. 172. 22. 175.  
26. 176. 15. 177. 4.  
Hecubæ, 169. 13.  
Hecubam, 157. 1. 167. 26. 28.  
168. 9.  
Helenæ, 155. 5. 7. 10. 160. 28. 172.  
21. 173. 27. 177. 2.

Helenæ, 154. 23. 155. 9. 25. 168.  
11.  
Helenam, 155. 8. 14. 15. 17. 20.  
26. 156. 8. 17. 170. 9. 174. 9.  
Heleni, 153. 12.  
Heleno, 150. 16. 176. 14.  
Helenum, 157. 3. 4. 165. 17. 176.  
11. 13. 177. 12.  
Helenus, 153. 9. 171. 34. 176. 14.  
177. 4.  
Hercule, 150. 6. 160. 16. 17.  
Herculem, 149. 22.  
Hercules, 149. 9. 15. 17. 20. 22.  
26. 150. 3. 7. 10.  
Hermionam, 154. 23.  
Hefionæ, 151. 11. 14. 154. 14. 162.  
21.  
Hefionæ, 151. 10. 161. 4.  
Hefionam, 150. 7. 12. 13. 152. 3.  
9. 22. 153. 7. 18. 155. 26.  
hi, 152. 21. 155. 1. 156. 1. 4. 159.  
6. 161. 7.  
hilari, 157. 21. 26.  
hilaribus, 157. 9.  
hinc, 164. 10. 165. 10.  
Hippothoum, 164. 3.  
Hippothous, 161. 10.  
hi, 149. 11. 15. 151. 9. 152. 8. 153.  
19. 154. 14. 24. 161. 15. 163. 17.  
172. 8. 173. 27. 174. 13. 27. 29.  
176. 7.  
historia, 177. 13.  
historiam, 156. 18.  
hoc, 150. 12. 152. 16. 153. 17. 20.  
160. 18. 167. 26. 174. 15. 19.  
175. 13.  
homines, 152. 31. 155. 18.  
hominibus, 149. 75.  
hominum, 165. 5. 7. 166. 7. 168.  
13. 18. 169. 35. 170. 19. 177. 8.  
11.  
honesto, 158. 5.  
honore, 164. 25.  
honorifice, 170. 3. 172. 22.  
horreicerent, 153. 23.  
hortari, 169. 20.  
hortatur, 159. 9. 162. 5. 163. 16.  
164. 6. 167. 4. 168. 19. 29. 170.  
32. 171. 30. 172. 11.  
hortatus, 148. 12. 152. 16. 26.  
153. 22. 174. 12.  
hos, 156. 13.  
hospites, 147. 3. 148. 7.  
hospitio, 151. 13. 159. 22. 160.  
16.  
hospitium, 160. 15.  
hostem, 152. 26.  
hostes, 159. 13. 166. 25. 172. 14.  
17.  
hosti, 168. 7.  
hostias, 176. 18.  
hostibus, 150. 5. 152. 35.  
hostili, 153. 10.  
hostium, 162. 1.  
huculque, 177. 13.  
huic, 159. 11. 19.  
huius, 152. 26. 34.

## I

**I**aculo, 166. 3.  
Ialmenus, 158. 17.  
iam, 154. 7. 169. 12.  
Iason, 147. 2. 8. 148. 6. 8. 9. 16.  
149. 3.  
Iasone, 148. 14. 149. 10.  
Iasonem, 147. 5. 148. 7. 12.  
Ia'oni, 147. 6.  
Iasonis, 148. 8.  
ibi, 152. 1. 3. 160. 1. 7. 162. 10.  
171. 22. 172. 1. 175. 15. 18.  
ibidem, 177. 6.  
id, 152. 29. 32. 160. 6. 166. 26.  
167. 16. 168. 7. 8. 169. 12. 171.  
34. 175. 17.  
Ida, 153. 1.  
Idam, 154. 4.  
Idem, 167. 4. 28.  
ideo, 168. 5.  
idipsum, 175. 5.  
Idomeneus, 158. 23.  
ierant, 154. 22.  
ierat, 150. 3. 160. 5.  
ignem, 162. 22.  
ignorantiam, 151. 2.  
Iliæ, 151. 5.  
Ilio, 151. 4.  
Ilium, 150. 5. 7. 15. 18. 151. 6.  
153. 9.  
Ilium, 176. 27.  
ille, 161. 19. 163. 21. 166. 20.  
173. 14.  
illi, 155. 3. 162. 20. 165. 16. 18.  
166. 5. 167. 15. 173. 20. 176.  
17.  
illico, 148. 10. 150. 5.  
illis, 148. 8. 149. 5. 152. 16. 154.  
9. 155. 2. 156. 17. 159. 9. 164.  
17. 174. 23. 24. 176. 8.  
illos, 149. 12. 152. 22.  
illum, 166. 5. 169. 11. 17. 170. 6.  
illuxit, 176. 4.  
immortales, 156. 10.  
impacientem, 158. 3. 11.  
imperare, 163. 9.  
imperarent, 153. 16.  
imperat, 148. 4. 154. 12. 155. 12.  
162. 5. 164. 23. 169. 19. 170. 2.  
172. 9. 174. 10. 176. 24.  
imperatorum, 154. 11. 156. 4.  
166. 23. 168. 30. 32. 169. 1.  
imperatum, 159. 17.  
imperavit, 151. 11.  
imperet, 163. 4.  
imperii, 157. 7. 166. 24. 167. 2.  
imperio, 160. 6. 163. 11. 166. 21.  
imperium, 149. 6. 163. 8. 167. 1.  
24.  
impetrare, 153. 19.  
impetrasse, 152. 14. 23. 153. 19.  
impetum, 171. 31.  
implicitum, 171. 4.  
imponi,

# INDEX VOCABULORUM.

- imponi, 148, 11.  
 impoſuit, 155, 19.  
 impreſſionem, 167, 5. 168, 16. 24.  
 169, 33. 170, 14. 33. 171, 2. 7.  
 17.  
 imprimis, 169, 4.  
 imprudentes, 150, 3.  
 impuſus, 167, 23.  
 impune, 149, 12.  
 impunitum, 152, 29.  
 ip, 147, 1. 148, 6. 149, 21. 150, 4.  
 153, 1. 154, 16. 19. 155, 1. 8.  
 159, 24. 160, 2. 161, 5. 21. 162,  
 7. 11. 163, 10. 164, 5. 165, 3. 11.  
 14. 18. 167, 5. 23. 168, 13. 27.  
 169, 2. 4. 33. 170, 21. 171, 13.  
 20. 24. 172, 11. 17. 173, 4. 174,  
 2. 24. 30. 175, 19. 176, 2. 4. 5.  
 22.  
 inauratam, 147, 7. 148, 2.  
 incendi, 170, 1.  
 incendit, 173, 5.  
 incendunt, 168, 24.  
 incenſi, 155, 12.  
 includi, 155, 29.  
 incolumia, 175, 13.  
 increpans, 165, 19.  
 increpare, 174, 1.  
 inde, 147, 8. 149, 17. 19. 26. 150,  
 11. 152, 7. 11. 155, 26. 159, 20.  
 160, 8. 164, 10. 165, 10.  
 indicant, 177, 8.  
 indicat, 169, 31.  
 indicendum, 156, 1.  
 indick, 161, 4.  
 indignum, 163, 3. 168, 5.  
 indoctum, 163, 4.  
 inducere, 156, 13. 163, 2. 166, 21.  
 167, 3. 169, 10. 170, 3. 5. 172,  
 10.  
 inducias, 162, 24. 164, 14. 21. 23.  
 165, 8. 9. 12. 166, 17. 19. 167, 11.  
 169, 8. 37. 38. 170, 21. 22. 171,  
 13. 172, 1.  
 ineat, 174, 28.  
 inferis, 176, 20.  
 ingenium, 163, 10. 166, 27. 173,  
 3.  
 ingens, 173, 3.  
 ingenti, 164, 25.  
 ingerit, 174, 6.  
 iniiit, 171, 17.  
 iniquum, 168, 6.  
 inire, 163, 29.  
 injurias, 147, 6. 149, 5. 12.  
 16. 150, 7. 151, 7. 8. 152, 29.  
 153, 16. 21. 156, 3. 159, 9. 161,  
 1.  
 infoci, 154, 22.  
 inſequenti, 171, 27.  
 inſequitur, 171, 7.  
 inſidias, 171, 18. 22.  
 inſidias, 171, 29. 32.  
 inſinuandas, 161, 7.  
 inſtantes, 163, 22.  
 inſtructionem, 163, 7.  
 inſtruere, 172, 25.  
 inſtruis, 162, 14. 167, 3. 168, 15.  
 170, 12. 32. 172, 10. 173, 9. 11.  
 inſula, 152, 6. 155, 1. 5.  
 inſulam, 154, 19. 24.  
 inſultare, 170, 27.  
 inſurgit, 168, 17.  
 intellexit, 149, 3.  
 intelligentia, 159, 20.  
 intelligeret, 160, 19.  
 inter, 153, 2. 156, 18. 159, 21.  
 160, 15. 163, 11. 166, 13. 169, 3.  
 6. 29. 170, 8. 171, 21. 175, 4.  
 interdiu, 161, 22.  
 interea, 154, 8. 155, 23. 159, 12.  
 160, 27. 166, 7. 167, 2. 17.  
 interempto, 166, 12.  
 interfecit, 162, 9. 169, 7.  
 interfecti, 171, 16.  
 interfeſtos, 166, 4. 173, 22.  
 interfectum, 160, 17.  
 interſaceretur, 160, 14.  
 interſici, 174, 15.  
 interſicit, 165, 3. 169, 30. 168,  
 20. 172, 13.  
 interſuiſſe, 156, 14.  
 interim, 164, 24. 173, 6.  
 interitum, 161, 2.  
 interituros, 153, 10.  
 inſermiſſione, 164, 13. 170,  
 28.  
 interrogabant, 155, 2.  
 interrogarentur, 164, 17.  
 intraffe, 148, 18.  
 intravit, 150, 7.  
 introducunt, 175, 22.  
 introiit, 171, 28.  
 inuaderunt, 155, 14.  
 inueniſſe, 174, 23.  
 inuenit, 176, 26.  
 inuenta, 156, 12.  
 inuentam, 176, 22.  
 inuicem, 154, 21. 162, 23. 163,  
 19.  
 inuolaram, 155, 15.  
 Iovi, 151, 3.  
 Iouis, 155, 26.  
 Iphinoum, 166, 2.  
 ipſa, 155, 11. 168, 2.  
 ipſe, 163, 4. 167, 27. 171, 9. 174,  
 7.  
 ipſi, 149, 7.  
 ipſis, 148, 14.  
 ipſius, 169, 33.  
 ipſum, 170, 9.  
 iracundum, 162, 15.  
 iratum, 174, 27.  
 iratus, 168, 15. 176, 27.  
 ire, 148, 3. 155, 6.  
 irent, 148, 13.  
 iret, 154, 22.  
 irriſui, 152, 25.  
 irruptionem, 174, 2. 11. 175, 25.  
 is, 162, 11. 168, 31. 174, 3. 176,  
 24. 27. 177, 6.  
 iſſe, 156, 11.  
 iſta, 165, 19.  
 iſta, 153, 5. 154, 6. 157, 2. 164, 11.  
 18. 168, 22. 170, 27. 171, 31.  
 174, 17. 18. 20.  
 itaque, 149, 1. 156, 10. 160, 24.  
 162, 2. 166, 21. 27. 167, 9. 168,  
 9. 171, 8. 174, 29. 176, 9.  
 item, 168, 31.  
 iter 152, 2. 160, 4.  
 iterum, 166, 21.  
 Ithaca, 158, 24.  
 itinere, 150, 6. 154, 20.  
 ituri, 148, 12.  
 ituros, 148, 8. 10.  
 iturum, 149, 19.  
 iubent, 152, 11.  
 iubet, 151, 7. 152, 1. 7. 18. 153, 15.  
 161, 5. 165, 18. 166, 26. 171,  
 34. 35. 173, 20. 175, 2. 176, 10.  
 15. 23. 177, 1.  
 iubetur, 168, 2.  
 iucundum, 157, 24.  
 iudicaret, 153, 2. 4.  
 iudicaſſe, 153, 5.  
 iugulat, 176, 27.  
 iunctis, 158, 13.  
 iungere, 168, 7.  
 iunonem, 153, 2.  
 iunonis, 154, 23.  
 iura, 168, 8.  
 iureiurando, 175, 10. 14.  
 iuſſerunt, 153, 29.  
 iuſſit, 148, 4. 12. 153, 21. 155, 29.  
 162, 23. 165, 25.  
 juſtam, 157, 11.  
 iuvenes, 148, 19.

## L.

- Laborare, 166, 2. 170, 28.  
 laſci, 152, 13. 166, 14.  
 laſciſſe, 152, 10.  
 laſci, 164, 5. 169, 2. 170, 17.  
 laſtus, 168, 20. 171, 1. 26.  
 lamentantur, 166, 15. 168, 28.  
 lamentatur, 173, 8.  
 Lamponem, 152, 19.  
 Laomedon, 148, 19. 149, 12. 150,  
 2. 9. 151, 2.  
 Laomedonte, 149, 9.  
 Laomedontem, 152, 10.  
 Laomedonti, 148, 17. 150, 4.  
 Laomedontis, 149, 4. 150, 8. 151,  
 9. 152, 28.  
 largam, 157, 17.  
 largum, 157, 21.  
 Lar iſta, 159, 2. 161, 10.  
 latitudine, 162, 7.  
 latum, 158, 4.  
 latus, 172, 13.  
 laudatque, 160, 26.  
 laude, 152, 35.  
 legerant, 154, 10.  
 legat, 148, 16.  
 legati, 160, 9. 10. 27. 161, 5. 164,  
 16. 166, 18. 171, 12.  
 legationem, 169, 38.  
 G g 1 legatos,

# INDEX VOCABULORUM.

legatos, 156, 4. 160, 8. 161, 4.  
162, 2. 164, 13. 18, 21. 165, 7.  
12. 167, 11, 13. 174, 7.  
legatum, 151, 8. 152, 21. 153, 17.  
155, 4. 161, 3. 167, 12.  
legatus, 174, 7.  
legitimus, 150, 18.  
leguntur, 160, 9.  
lenibus, 174, 4.  
Leonteum, 166, 3.  
Leonteus, 159, 2.  
Lelbhos, 156, 10.  
Lelbo, 156, 9.  
libenter, 166, 22. 25. 172, 9.  
liberis, 150, 15.  
liberos, 152, 26.  
libertatem, 153, 23. 163, 13. 169,  
15. 176, 14. 17.  
librarum, 163, 6.  
liceat, 175, 13. 176, 10.  
litteras, 149, 24.  
litteris, 177, 5.  
litora, 149, 1. 162, 7.  
litus, 155, 6.  
loca, 148, 1.  
locis, 162, 3.  
Locris, 158, 22.  
Locro, 163, 22.  
Locrum, 173, 15.  
Locrus, 165, 26.  
longam, 157, 12.  
longis, 157, 15.  
longo, 157, 15. 169, 38.  
longum, 157, 6. 9. 158, 4. 8. 164,  
22.  
loquendi, 173, 20.  
loquitur, 168, 4.  
luce, 162, 1.  
ludos, 163, 2. 166, 20. 172, 1.  
lumen, 175, 17. 21. 23.  
Lycæonem, 165, 4.  
Lycia, 161, 9.  
Lycius, 167, 5. 168, 20.  
Lycomedem, 172, 8.  
Lycomedes, 172, 9.

## M.

**M** Achon, 158, 25.  
Machæonem, 158, 9.  
Mæonia, 161, 12.  
magis, 166, 11. 177, 3.  
magna, 160, 25. 162, 10. 163, 13.  
19. 26. 164, 10. 165, 3. 169, 6.  
28. 170, 24.  
magnus, 176, 19.  
magnam, 150, 11. 157, 10.  
magnas, 154, 3.  
Magneſia, 159, 5.  
Magneſium, 151, 12.  
magnifice, 160, 22.  
magnificum, 163, 1. 169, 8. 171,  
14. 36.  
magnis, 156, 16. 157, 20. 23.  
magnos, 173, 22.

magno, 159, 14. 162, 14.  
171, 1. 172, 12. 17. 21. 173, 9.  
174, 4. 5.  
magnum, 156, 19. 157, 2. 4. 18.  
158, 3. 6. 8. 9.  
major, 152, 27. 164, 7. 166,  
8. 9. 168, 29. 169, 3. 170, 13.  
33.  
majorem, 169, 35.  
maiores, 153, 16.  
mandata, 151, 14. 167, 25. 168,  
1.  
mandato, 160, 10.  
mandavit, 177, 5.  
mane, 163, 17.  
manu, 153, 10.  
manum, 162, 1.  
mala, 174, 6.  
male, 167, 7. 169, 14.  
malisque, 173, 29.  
mallet, 174, 22.  
mare, 150, 3. 155, 10.  
materiem, 154, 5.  
matrimonio, 171, 20.  
maxima, 166, 12.  
maxime, 152, 26. 163, 9. 16.  
maximum, 158, 4.  
mediocri, 157, 13. 19. 158, 9.  
media, 158, 1.  
medium, 156, 5.  
Meliboea, 159, 4.  
meliozem, 158, 5.  
membris, 157, 1. 10. 15. 18. 20.  
24.  
Memnon, 161, 13. 166, 13. 171,  
5. 7.  
Memnonem, 161, 17. 165, 18.  
171, 9. 14.  
memorans, 155, 28.  
Menelai, 155, 8. 163, 21.  
Menelao, 155, 21. 169, 25. 172,  
8. 177, 3.  
Menelaum, 157, 19. 169, 30. 170,  
4. 173, 23.  
Menelaus, 154, 19. 158, 16. 163,  
12. 20. 165, 2. 169, 19. 27. 173,  
7.  
menſes, 169, 8. 37. 170, 3.  
menſibus, 165, 8. 177, 7.  
menſium, 166, 17. 19.  
mente, 152, 11.  
mentem, 176, 21.  
Mercurium, 153, 1.  
Merion, 162, 16.  
Merionem, 158, 9. 162, 17. 165,  
4.  
Meriones, 158, 23.  
Meſthles, 161, 12.  
Meſthlem, 164, 4.  
metu, 153, 12.  
micantibus, 157, 13.  
militaſſe, 156, 13.  
milites, 149, 23. 153, 14. 154,  
9. 159, 14. 169, 9. 170, 9. 171,  
15.  
milicium, 151, 1. 159, 19.  
mille, 177, 13.

milſia, 162, 19. 163, 19. 164,  
10. 12. 165, 5. 7. 166, 7. 168,  
13. 18. 169, 34. 170, 19. 177, 8.  
12.  
Minervæ, 176, 4.  
Minervam, 153, 2.  
minima, 168, 31.  
minime, 150, 19.  
minimus, 153, 11.  
minoribus, 153, 16.  
minus, 154, 3. 169, 13. 24. 173,  
24.  
mirabantur, 155, 2.  
mirabatur, 154, 20.  
mirandam, 18, 18.  
mirari, 174, 21.  
miſericordem, 158, 9.  
miſerit, 161, 3. 171, 19.  
miſſile, 152, 21. 153, 17.  
miſſis, 148, 10. 149, 24. 151, 4. 153,  
14. 154, 4. 6. 155, 21. 23. 164,  
13. 165, 16. 19.  
miſſi, 160, 27. 171, 12.  
miſſos, 164, 19.  
miſſum, 155, 4.  
miſſurum, 171, 20.  
miſſurum, 170, 9.  
miſſus, 159, 18. 168, 9.  
miſtibusque, 174, 4.  
mitigavit, 155, 21.  
mittat, 172, 9.  
mittatur, 152, 33.  
mittendi, 174, 7.  
mittendum, 174, 27.  
mittere, 151, 8. 152, 24. 154, 8.  
16. 162, 20.  
mitterent, 159, 11.  
mitterentur, 155, 31.  
mitteretur, 153, 9.  
mitti, 153, 29.  
mittit, 149, 1. 154, 12. 159, 13.  
160, 8. 165, 7. 11. 167, 12. 169,  
10. 170, 13. 171, 26. 174, 25.  
175, 6.  
mittunt, 156, 14. 162, 3. 167, 10.  
172, 3. 174, 30.  
mittuntur, 160, 11.  
Mneſtheus, 159, 6. 162, 18.  
modestam, 157, 12.  
modestum, 150, 19.  
modo, 168, 20. 169, 26.  
moenia, 150, 19. 164, 24.  
moesta, 165, 16. 20. 171, 15. 177,  
3.  
moestiam, 155, 20. 27.  
moestus, 169, 12.  
moleſte, 167, 15.  
mollis, 157, 6. 158, 12.  
monet, 162, 6.  
monſtravit, 153, 16.  
Mopſus, 161, 9.  
moram, 150, 19. 154, 3.  
morati, 160, 23.  
moratus, 152, 2.  
morbo, 161, 19.  
more, 166, 20.  
mori, 174, 21.  
moritur,

# INDEX VOCABULORUM.

moritur, 172. 16.  
moriuntur, 165. 11.  
mortem, 153, 21. 160, 20.  
mortuos, 164, 13. 165, 13. 167, 11.  
moveat, 159. 20.  
mox, 154. 4.  
muliebre, 171. 17.  
muliebria, 165. 15.  
mulieres, 155. 15.  
mulieris, 169. 15.  
multa, 162, 19. 163, 5. 19. 164, 10. 12. 165, 5. 6. 166, 7. 168, 18. 169, 34. 170, 19. 171, 34. 173, 28. 174, 6.  
multatus, 167. 9.  
multi, 165, 10. 171, 3. 172, 12.  
multis, 171, 7. 9. 32. 174, 12.  
multitudine, 155. 17.  
multitudinem, 149, 5. 151, 1.  
multo, 160. 23.  
multos, 148, 19. 149, 13. 152, 3. 154, 18. 165, 27. 167, 6. 169, 7. 30. 17. 170, 15. 171, 31. 172, 13. 173, 13. 174, 14.  
multum, 165, 19.  
muneraverunt, 162. 23.  
munire, 173. 1.  
munit, 167. 17.  
munitionem, 163. 6.  
munitissimam, 151. 1.  
marum, 167, 18. 172, 19. 173, 16.  
Myſſenis, 158. 15.  
Myrmidonibus, 158, 26. 167, 27.  
Myrmidones, 170, 12. 14. 17. 20. 32. 171, 2. 173, 10.  
myrteo, 157. 22.  
Myſia, 164, 8. 167, 14.  
Myſiam, 160, 21. 162, 3.

## N.

**NA**vis, 168. 1.  
nam, 150, 17. 153, 1. 174, 21. 177, 6.  
narrat, 160, 26. 167, 15.  
naſo, 158. 3.  
Naſtes, 161. 9.  
nati, 150, 17. 152, 20.  
natos, 173. 22.  
nata, 152, 27. 153, 11. 16. 168, 29.  
natura, 156, 15. 157, 3.  
natus, 159, 17. 162, 22.  
navem, 148, 4. 6. 10. 16. 152, 7. 155, 15. 156, 8.  
naves, 149, 23. 150, 11. 154, 15. 19. 159, 7. 162, 6. 164, 15. 167, 17. 168, 24. 170, 2. 173, 5.  
navi, 148, 17.  
navibus, 149, 1. 150, 1. 155, 13. 156, 10. 158, 15. 166, 18. 20. 21.

22. 23. 24. 25. 26. 27. 169, 12. 3. 4. 5. 6. 161, 18. 162, 22. 175, 1. 10.  
navigare, 154. 10.  
navigaverat, 174. 17.  
navigavit, 154, 17. 18.  
navim, 158, 11. 18. 149, 7. 151, 12. 152, 2. 14. 155, 19. 156, 9.  
Nauplii, 161, 18.  
ne, 147, 6. 149, 6. 12. 151, 1. 152, 25. 159. 153, 22. 155, 17. 159, 20. 160, 14. 162, 16. 165, 14. 171, 34. 174, 14. 18.  
nec, 153, 19. 164, 11. 12. 166, 11. 169, 21. 22. 26. 171, 19. 172, 14.  
necaſſent, 152. 22.  
nece, 151. 10.  
necem, 152. 28.  
necnon, 169. 33.  
negare, 169, 18. 170, 7. 8.  
negallent, 154. 15.  
negat, 166, 25. 169, 38.  
negaverunt, 158. 2.  
negotii, 172. 4.  
negotium, 172. 7.  
nemini, 152. 6.  
nemo, 150. 17.  
Neoptolemo, 173. 7. 176. 21. 26.  
Neoptolemus, 158, 6. 172, 14. 173, 24. 175, 23.  
Neoptolemus, 172, 5. 173, 7. 10. 12. 175, 4. 25.  
nepotem, 172. 9.  
neptem, 154. 23.  
neque, 156, 11. 164, 6. 169, 36.  
nequicquam, 171. 32.  
Neſtor, 149, 20. 22. 158, 21. 168, 28. 175, 3.  
Neſtore, 155, 22. 170, 6.  
Neſtorem, 149, 20. 150, 2. 154, 19. 158, 3. 169, 10. 173, 25.  
Neſtori, 152. 11.  
Neſtoris, 171. 28.  
nigris, 157, 9. 25.  
nihil, 152, 2. 5. 23. 170, 8.  
nil, 152. 14.  
Nireum, 164. 2.  
niſi, 150, 18. 162, 20. 166, 5. 11. 171, 5. 172, 15.  
nobilem, 157. 18.  
nocte, 155, 13. 172, 19. 175, 1. 176, 3.  
noctu, 149, 26. 161, 22. 163, 15. 164, 16. 18. 166, 15. 168, 24. 171, 24. 175, 14. 16. 21. 22.  
noluerit, 169, 22.  
nolaſſent, 152. 24.  
nomen, 148. 11.  
nomina, 151, 4. 161, 7.  
nomine, 175. 8.

non, 148, 3. 15. 149, 2. 7. 157, 3. 153, 11. 12. 154, 2. 3. 18. 160, 20. 168, 19. 21. 163, 3. 8. 22. 165, 22. 27. 166, 21. 167, 16. 168, 5. 6. 16. 169, 12. 23. 24. 170, 32. 173, 17. 24. 174, 10. 176, 3. 21. 22.  
nondum, 175. 7.  
noſte, 148. 1.  
noſtrum, 148. 15.  
notam, 156, 18.  
novi, 174. 28.  
novum, 160, 22.  
nox, 162, 12. 163, 15. 24. 166, 14. 168, 26. 169, 30. 171, 12.  
nudum, 172. 13.  
nulli, 149. 5.  
numero, 158, 15. 16. 18. 24. 159. 1. 7. 166, 6. 171, 3. 177, 10.  
nunciat, 168, 3. 11.  
nunciatum, 148, 18. 150, 5. 12. 155, 7. 9. 22. 168, 25.  
nuncii, 172. 5.  
nuncum, 154, 15. 155, 21. 171, 26.  
nunquam, 172. 23.  
nuſquam, 159. 9.

## O.

**O**B, 152, 6. 32. 153, 17. 20. 160, 28. 169, 12.  
obediens, 174. 16.  
obedientes, 162. 6.  
obediſſent, 149. 2.  
objurgare, 152. 12.  
obſedit, 172. 19.  
obſtitit, 170. 15. 173, 4.  
obſtrictum, 174. 25.  
obtruncat, 166, 2. 168, 17. 173, 15. 175, 26.  
obviam, 162. 9.  
obvius, 150, 6. 162, 20. 166, 5. 167, 6. 21.  
obunco, 158. 3.  
occaſionem, 168, 16.  
occidat, 171. 19.  
occideret, 166, 6. 11.  
occiderit, 171. 23.  
occiderunt, 166, 1. 173, 14.  
occidit, 162, 16. 17. 19. 163, 15. 17. 164, 2. 165, 5. 166, 3. 8. 178, 15. 171, 5. 9. 31.  
occiditur, 150, 6. 167, 8. 168, 23.  
occidunt, 160. 7.  
occiduntur, 150, 9. 167, 10. 171, 3.  
occiſo, 168, 23. 172, 16.  
occiſos, 170. 2.  
occiſum, 150. 13.  
occiſus, 171. 10.  
oculis, 156, 16. 157, 6. 9. 11. 13. 15. 22. 158, 7. 13.  
occumbant



# INDEX VOCABULORUM

occumbant, 174. 3.  
 occurrentes, 154. 21.  
 occurrit, 154. 20. 162. 14.  
 164. 17. 168. 20. 173. 12. 176.  
 1.  
 occurrunt, 163. 13. 165. 2. 171.  
 29.  
 odio, 177. 7.  
 odoginta, 164. 11.  
 odiosam, 167. 23.  
 Oileum, 157. 23.  
 Oileus, 158. 22.  
 omnem, 176. 5. 17.  
 omnes, 147. 3. 148. 77. 152. 8.  
 19. 155. 13. 157. 16. 159. 11.  
 160. 7. 162. 2. 163. 10. 15. 16.  
 18. 164. 9. 20. 165. 25. 168. 33.  
 169. 18. 32. 170. 17. 24. 174.  
 10. 24. 29. 175. 1. 20. 176.  
 4.  
 omnia, 147. 8. 148. 1. 149. 14.  
 151. 10. 175. 12. 176. 9. 13.  
 17.  
 omnibus, 147. 5. 149. 17. 153. 13.  
 163. 9. 164. 23. 170. 2. 7. 175.  
 2. 9. 12. 24. 176. 6. 9. 177.  
 1.  
 omnis, 177. 12.  
 omnium, 149. 23.  
 ope, 166. 26.  
 operamque, 149. 22.  
 opere, 174. 4.  
 opinantem, 171. 19.  
 oportere, 162. 1. 169. 15. 170. 7.  
 172. 6.  
 oppidani, 155. 16.  
 oppidi, 177. 9.  
 oppido, 150. 4. 166. 10. 169. 1.  
 172. 21.  
 oppidum, 150. 5. 7. 155. 10. 160.  
 5. 164. 5. 18. 165. 22. 170. 16.  
 171. 11. 172. 19. 174. 14. 175.  
 19.  
 oppressus, 151. 2.  
 opprimerentur, 149. 6.  
 opprimeretur, 151. 2.  
 opprimuntur, 173. 4.  
 oppugnant, 168. 24.  
 oppugnare, 150. 4.  
 oppugnari, 150. 5.  
 optimam, 153. 5.  
 optimis, 156. 18. 157. 16.  
 opus, 148. 1. 172. 3. 174. 15.  
 oraculum, 159. 15.  
 orat, 171. 18.  
 Orco, 163. 19.  
 Orchomenum, 163. 26.  
 Orchomeno, 158. 17. 159. 1.  
 ordinavit, 160. 21.  
 ordinem, 155. 24.  
 ore, 156. 18. 157. 7. 13. 20.  
 26.  
 ornati, 156. 5. 158. 14.  
 ornatum, 169. 3.  
 orto, 172. 12.  
 offendit, 175. 21.  
 offenderunt, 175. 23.

offendit, 163. 5. 7. 166. 27.  
 otio, 153. 28.

## P.

**P** Ace, 173. 28.  
 pacem, 161. 4. 168. 14. 169.  
 14. 170. 7. 171. 21. 174. 4. 10.  
 14. 22. 28.  
 pacifice, 161. 1.  
 pacto, 162. 22. 175. 13.  
 Pæonia, 154. 10.  
 Pæoniam, 151. 4. 153. 14.  
 Palamedem, 158. 7. 167. 25.  
 169. 8.  
 Palamedes, 161. 18. 22. 163. 3.  
 166. 21. 27. 167. 1. 3. 11. 17. 168.  
 15. 16. 18. 20.  
 Palamedis, 167. 15. 168. 27.  
 Palamemem, 163. 26.  
 Pandarus, 161. 8.  
 Panthi, 153. 29.  
 Panthum, 152. 19.  
 Panthus, 153. 25.  
 Paphlagonia, 191. 12.  
 parabantur, 161. 15.  
 pararet, 154. 6.  
 parat, 149. 23. 162. 16.  
 parati, 148. 8. 149. 7. 155. 13. 159.  
 13. 174. 10.  
 paratos, 170. 13.  
 paratum, 149. 17. 167. 3.  
 paratissime, 174. 17.  
 paratur, 154. 3.  
 parent, 160. 11.  
 parentes, 153. 10.  
 parentibus, 175. 11.  
 Paris, 168. 21. 171. 24.  
 pariter, 156. 5. 6. 163. 21. 176.  
 6.  
 pars, 164. 7. 169. 3. 174. 33.  
 parte, 163. 14. 165. 5. 169. 35.  
 170. 19. 21. 172. 12.  
 partem, 169. 36.  
 partibus, 168. 18.  
 partim, 156. 14.  
 partitum, 176. 6.  
 parui, 166. 26.  
 passurum, 151. 11.  
 pater, 150. 10. 151. 2. 152. 34. 173.  
 24. 176. 22.  
 patientem, 158. 9.  
 patre, 153. 26. 160. 15.  
 patrem, 150. 13. 152. 21. 155. 24.  
 172. 6. 176. 1.  
 patri, 155. 21. 157. 3. 176. 12.  
 174. 3.  
 patria, 174. 9. 22. 176. 28.  
 patriam, 174. 15. 26. 177. 7.  
 patris, 151. 7. 9. 152. 28. 154. 7.  
 161. 2. 173. 8. 176. 27.  
 Patroclo, 156. 1. 158. 26. 159. 12.  
 163. 2.  
 Patroclum, 157. 22. 162. 15.  
 24.  
 paucis, 153. 23. 163. 8.  
 pax, 168. 7. 173. 27.  
 pectorosum, 157. 20.  
 pedes, 165. 21.  
 pedibus, 157. 16.  
 Peleum, 149. 18. 151. 12.  
 Peleus, 149. 19. 26. 151. 12. 26.  
 151. 12. 15.  
 Peliz, 148. 3.  
 Pelias, 147. 1. 4. 148. 3. 11.  
 pellem, 147. 7. 148. 2. 6. 149.  
 8.  
 Peloponneso, 147. 1.  
 Penthesilea, 173. 1. 2. 7. 9. 12.  
 14.  
 Penthesileam, 173. 15.  
 per, 148. 6. 151. 2. 154. 2. 155. 30.  
 159. 13. 165. 9. 167. 9. 169. 34.  
 170. 19. 172. 4. 14. 173. 3. 13.  
 174. 11. 175. 5. 176. 20.  
 perficere, 152. 30.  
 perficiendum, 148. 13.  
 pergit, 159. 15.  
 periclitari, 169. 16.  
 pericula, 168. 13. 169. 15.  
 periculum, 148. 20. 153. 28.  
 perierat, 176. 22.  
 periisse, 168. 13.  
 perire, 174. 22.  
 perituros, 166. 6.  
 permanere, 149. 6.  
 perniciosus, 157. 1.  
 perpetua, 168. 8.  
 perpetuum, 169. 14.  
 perquirat, 176. 24.  
 perquirat, 176. 25.  
 Persarum, 171. 10.  
 persequantur, 163. 17.  
 persequatur, 152. 17.  
 persequi, 156. 3. 163. 20. 22. 23.  
 166. 11. 172. 14.  
 persequitur, 162. 17. 170. 14. 20.  
 172. 18. 175. 25.  
 persequuntur, 168. 23.  
 Perses, 161. 13. 167. 7.  
 perseveraret, 154. 8.  
 perseverasset, 162. 19.  
 persuasurum, 169. 21.  
 pertinacem, 158. 11.  
 pertinaciam, 174. 21.  
 pertinaciter, 169. 17.  
 pertinere, 152. 1.  
 pertulisset, 151. 10.  
 perturbavit, 162. 9.  
 pervenit, 155. 20. 24. 174. 30.  
 perveniunt, 159. 23. 160. 3.  
 petat, 154. 14.  
 petere, 164. 21. 169. 37.  
 peterent, 164. 14. 165. 8. 171.  
 31.  
 peti, 170. 7. 174. 4.  
 petiit, 150. 15. 169. 8. 170. 21.  
 172. 1.  
 petiturus, 143. 7.  
 petunt, 162. 24. 167. 11. 170. 3.  
 177. 5.  
 Pheris, 158. 24.  
 Phidippum,

# INDEX VOCABULORUM.

- Phidippum, 165. 3.  
Phidippus, 150. 22.  
Philocteta, 160. 4.  
Philoctetes, 159. 4.  
Phocide, 148. 18.  
Phorcys, 161. 12.  
Phryges, 168. 22. 172. 17.  
Phrygia, 150. 9.  
Phrygiæ, 148. 16. 149. 21. 25.  
150. 14. 154. 6. 159. 13.  
Phrygius, 152. 13. 159. 18.  
Phrygis, 167. 25.  
Phrygius, 156. 12. 177. 5. 8.  
Phthia, 158. 27.  
Phthiam, 149. 18.  
Phylaca, 158. 25.  
pium, 157. 11. 12. 158. 14.  
pictum, 175. 15.  
pium, 157. 8.  
placeat, 159. 10. 160. 3. 166. 26.  
168. 2. 176. 7.  
placere, 153. 7. 20. 176. 9.  
placet, 172. 2. 7.  
placitum, 164. 23. 170. 2. 175. 2.  
4. 9.  
placuit, 153. 13. 155. 5. 30. 176.  
17.  
plagis, 171. 9. 32.  
planchi, 165. 22.  
plangit, 162. 24.  
plebe, 165. 5. 174. 14.  
plures, 166. 6. 167. 10. 170. 21.  
173. 25.  
plurimi, 165. 10. 11.  
plurimos, 155. 18. 170. 15.  
plus, 160. 23.  
Podalirium, 158. 8.  
Podalirius, 158. 25.  
Podarces, 158. 25.  
pollicentur, 148. 7.  
pollicetur, 147. 8.  
pollicitam, 153. 3.  
polliciti, 148. 10.  
pollicitus, 149. 19. 22.  
Pollucem, 149. 11. 150. 2. 152.  
3. 154. 13. 155. 4.  
Pollux, 149. 14. 152. 9. 154. 22.  
156. 7. 15.  
Polydamante, 175. 8.  
Polydamentem, 154. 12. 174.  
29.  
Polydamanti, 175. 10.  
Polydamas, 173. 18. 174. 20. 30.  
175. 14. 19.  
Polypoetem, 166. 8.  
Polypoetes, 159. 2.  
Polyxena, 150. 17. 167. 20. 171.  
20. 175. 26.  
Polyxenam, 157. 14. 167. 22.  
169. 13. 171. 26. 176. 1. 21. 25.  
28.  
Polyxenum, 158. 20. 164. 1.  
ponderum, 163. 6.  
poposcit, 165. 20.  
populo, 154. 2. 159. 18.  
populum, 153. 15. 166. 23.  
populus, 153. 29. 154. 4.  
portabat, 159. 18.  
portæ, 175. 7.  
portam, 166. 12. 20. 171. 22.  
172. 25. 175. 14. 16. 21. 22. 23.  
portas, 151. 4. 171. 11. 174. 11.  
portu, 149. 13.  
portum, 148. 16. 18. 149. 1. 155.  
20. 156. 6.  
poscit, 167. 26. 176. 23.  
posse, 154. 10. 160. 20. 165. 24.  
168. 5. 31. 169. 36. 174. 17.  
possent, 152. 30. 173. 17.  
posset, 155. 17. 164. 15.  
possit, 154. 16. 165. 15. 166. 18.  
170. 8. 22.  
possi, 163. 11. 165. 1. 177. 2.  
possea, 156. 10. 163. 9. 173. 2.  
possera, 163. 13. 24. 163. 25. 164.  
7. 166. 15. 23. 169. 1. 5. 31. 170.  
16. 171. 12. 27. 172. 20. 24.  
174. 17.  
possum, 154. 16.  
postquam, 151. 6. 154. 7. 155. 21.  
29. 156. 2. 21. 159. 8. 21. 162.  
10. 167. 19. 169. 3. 170. 25. 33.  
171. 10. 179. 10. 173. 17. 28. 174.  
3. 5. 12. 175. 18. 176. 3. 177.  
2.  
postulare, 151. 14. 152. 8.  
postulari, 166. 17.  
postulassent, 164. 22.  
postulit, 160. 28.  
postulaverunt, 173. 20. 175. 24.  
postulent, 165. 12.  
potentibus, 160. 17.  
potius, 169. 20. 170. 1. 173. 27.  
174. 2.  
potuerit, 161. 20.  
potuisse, 153. 19. 161. 19.  
potuit, 165. 20. 22.  
præceptis, 154. 3.  
præcipit, 170. 29.  
præda, 155. 24. 160. 6. 25. 28.  
prædam, 150. 10. 13. 160. 7. 9. 12.  
174. 9. 176. 3. 5. 17.  
prædas, 152. 25.  
prædixerat, 155. 28.  
præfecerat, 150. 10. 167. 13.  
præfecit, 161. 15.  
præficerent, 166. 23.  
præficiant, 168. 30.  
Præficit, 154. 12.  
præficiunt, 159. 12.  
præficiunt, 156. 4. 162. 2. 169.  
1.  
prælia, 167. 9.  
præliandum, 149. 7.  
præliati, 150. 3.  
præliatur, 171. 3.  
præliatus, 171. 8.  
prælio, 156. 14. 163. 24. 169. 2.  
170. 18. 24. 26. 29. 31. 171. 5. 6.  
9. 173. 6.  
prælium, 161. 12. 14. 163. 11. 15.  
24. 166. 7. 14. 167. 8. 168. 16.  
17. 19. 26. 169. 6. 30. 171. 11.  
172. 11. 25. 173. 3.  
præparandas, 154. 1.  
præparetur, 152. 33.  
præpositum, 167. 25.  
præposui, 157. 14.  
præsidia, 175. 15.  
præsidio, 150. 1.  
præsidium, 175. 24.  
præstans, 147. 2.  
præstari, 175. 12.  
præsto, 154. 6. 175. 18. 22.  
Priami, 155. 10. 160. 6. 162.  
22. 171. 20. 25. 173. 29.  
Priamo, 150. 12. 151. 14. 152. 5.  
8. 10. 15. 153. 25. 155. 3. 161. 6.  
167. 10. 168. 1. 2. 4. 10. 171. 12.  
172. 1.  
Priamum, 152. 14. 17. 153. 6. 156.  
18. 160. 8. 10. 27. 164. 14. 19.  
165. 12. 16. 23. 166. 18. 173. 18.  
175. 25.  
Priamus, 150. 9. 18. 151. 11. 152.  
17. 26. 153. 14. 24. 154. 1. 3. 8. 11.  
155. 24. 29. 159. 12. 161. 1. 15.  
164. 19. 22. 165. 6. 13. 17. 25.  
166. 19. 167. 20. 168. 4. 169.  
27. 170. 1. 22. 171. 14. 172. 21.  
22. 173. 1. 19. 174. 5.  
prima, 165. 3. 168. 18. 170. 13.  
172. 12.  
primis, 162. 15.  
primo, 163. 5.  
primum, 154. 13. 160. 2. 161. 20.  
170. 25. 176. 25.  
primus, 150. 6.  
principem, 152. 34.  
principes, 152. 26. 161. 16. 173.  
21.  
principio, 176. 11.  
priorem, 152. 10.  
prius, 152. 13. 159. 21.  
pro, 157. 5. 159. 18. 174. 3. 176.  
14.  
procederet, 165. 15.  
procedit, 166. 27. 169. 4.  
processit, 155. 6.  
prodant, 174. 14.  
prodeant, 163. 16.  
prodeat, 169. 20. 22.  
prodendam, 174. 25.  
prodeant, 163. 19. 169. 2. 32. 170.  
12. 17. 18. 172. 11.  
prodiderant, 176. 7.  
prodierat, 170. 32.  
prodiisse, 165. 27.  
prodiit, 171. 1.  
prodire, 164. 9. 165. 24. 25. 169.  
11. 12. 170. 6.  
prodirent, 165. 18.  
prodit, 153. 26. 168. 16. 170. 26.  
173. 7. 10.  
prodicionem, 177. 9.  
proditoribus, 175. 3.  
proditorium, 170. 7.  
profecti, 148. 14. 149. 8. 10. 25.  
160. 3. 167. 21.  
profectus, 149. 18. 20. 151. 12.  
155. 22. 177. 2. 10.  
H h profectus,

# INDEX VOCABULORUM.

proferret, 165. 20.  
proficiat, 174. 24.  
proficiscantur, 156. 6. 159. 19.  
176. 25.  
proficiscatur, 159. 20.  
proficiscendi, 149. 24.  
proficiens, 154. 20.  
proficisci, 150. 11. 153. 13.  
proficitur, 159. 12. 167. 28.  
170. 6. 172. 8. 175. 6. 177. 1.  
proficiscuntur, 159. 23. 160. 6.  
10. 166. 18.  
progeniem, 172. 4.  
progenitus, 160. 16.  
prohibeat, 165. 16.  
prohibebant, 169. 25.  
prohibet, 171. 34.  
prohibuisset, 149. 13.  
proiecto, 165. 24.  
proici, 171. 34.  
prolaturus, 175. 17.  
prolixus, 157. 16.  
promiserat, 169. 12.  
promiserunt, 149. 14.  
promissit, 149. 17. 171. 24.  
promittit, 174. 19.  
promittunt, 174. 29.  
propinquis, 153. 25. 175. 11.  
prosecuta, 172. 21.  
prosecuti, 166. 19.  
prostitit, 166. 2.  
prostituit, 170. 28.  
prosperare, 168. 32.  
prostrernere, 170. 28.  
prostrerneret, 172. 15.  
prostrernit, 167. 8. 170. 26.  
protendens, 165. 21.  
Protefilium, 158. 5. 163. 1.  
Protefilus, 158. 25. 152. 8.  
protexit, 160. 14. 163. 24.  
Prothenor, 158. 17.  
Prothenorem, 163. 14.  
Prothous, 159. 5.  
protinus, 176. 28.  
provincias, 161. 7.  
provocare, 173. 1.  
prudenciam, 157. 18. 23. 158. 4.  
9.  
prudencia, 173. 26.  
pudicam, 157. 12.  
puellam, 152. 4.  
puer, 160. 15.  
pugna, 164. 11. 166. 9. 170. 10.  
13.  
pugne, 164. 25. 165. 9. 14. 169.  
27. 170. 9. 11. 23.  
pugnam, 164. 4. 9. 165. 15. 18. 24.  
25. 169. 16. 20. 170. 24. 32.  
pugnando, 167. 7. 8.  
pugnant, 169. 6.  
pugnare, 169. 26.  
pugnarent, 164. 6.  
pugnaret, 165. 17.  
pugnatum, 164. 11. 177. 8.  
pugnatur, 165. 6. 10. 167. 4. 169.  
7. 29. 32. 34. 170. 19. 30. 173.  
4.

pugnamur, 169. 13.  
pugnaverant, 173. 13.  
pugnaverunt, 155. 26. 165. 27.  
pulcherrimam, 148. 5.  
pulcherrimis, 157. 6.  
pulcherrimum, 157. 4.  
pulcrum, 157. 11.  
pulcrus, 153. 27.  
pulcro, 156. 19. 157. 22.  
pura, 156. 16.  
pusillo, 156. 18.  
Pylzmenes, 161. 13.  
Pylzum, 164. 3.  
Pylo, 155. 22.  
Pylum, 149. 19. 152. 11. 154.  
20.  
Pyrus, 161. 11.

## Q.

Q Ua, 148. 6. 152. 12. 155. 6.  
156. 14.  
quadragesima, 158. 17. 19. 21. 159.  
3.  
quadratum, 157. 8. 24. 158. 1.  
quae, 148. 11. 13. 149. 14. 17. 151.  
14. 153. 4. 24. 26. 154. 7. 155.  
26. 28. 156. 11. 157. 16. 168.  
10. 173. 27. 177. 8.  
quaeritur, 168. 11.  
quam, comparat. 153. 11. 28. 155.  
18. 159. 21. 169. 23. 24. 173.  
24. 176. 8.  
quam, nom. 148. 5. 155. 27. 29.  
160. 9. 24. 161. 3. 172. 22. 174.  
22. 176. 1. 8. 177. 3.  
quam primum, 159. 9.  
quando, 176. 18.  
quapropter, 168. 7. 174. 9.  
quarto, 151. 13.  
quarum, 151. 4.  
quas, 153. 16.  
quascumque, 175. 29.  
quem, 151. 12. 155. 11. 160. 13.  
162. 17. 163. 20. 23. 166. 3.  
23. 171. 33. 172. 21. 175. 25.  
177. 11.  
qui, 147. 3. 148. 1. 10. 12. 14.  
149. 2. 3. 10. 25. 150. 1. 4. 8.  
10. 18. 151. 9. 152. 12. 20. 25.  
27. 153. 20. 154. 17. 155. 3.  
2. 3. 156. 12. 159. 7. 23. 161.  
15. 20. 163. 9. 17. 164. 17. 168.  
29. 169. 14. 170. 31. 172. 3.  
4. 174. 1. 9. 13. 14. 22. 29.  
175. 12. 18. 176. 7.  
quia, 159. 13. 174. 28. 175.  
6.  
quibus, 154. 14. 160. 23. 164.  
20. 167. 2. 177. 20.  
quibuscum, 175. 20.  
quique, 153. 19.  
quid, 149. 20. 151. 13. 154. 1. 155.  
9. 164. 18. 23. 166. 26. 168.  
33. 169. 17. 170. 1. 172. 2.

173. 19. 20. 174. 23. 28. 175.  
2.  
quidem, 152. 27.  
quiescere, 173. 1.  
quingenti, 177. 12.  
quinquaginta, 159. 6.  
quisque, 154. 22. 162. 15. 164.  
25. 166. 17. 170. 22.  
quo, 154. 3. 21. 22. 160. 15.  
162. 20. 22. 166. 11. 167.  
20.  
quod, 149. 12. 21. 150. 4. 151. 15.  
152. 5. 21. 30. 153. 13. 154. 15.  
155. 7. 16. 160. 6. 19. 164. 22.  
167. 23. 168. 2. 5. 31. 169. 12.  
13. 26. 170. 2. 8. 10. 171. 15. 23.  
172. 9. 23. 174. 23. 175. 18. 176.  
28.  
quomodo, 152. 15. 16. 153. 22.  
quoniam, 152. 23. 164. 7. 171.  
19. 172. 22.  
quoque, 151. 3. 154. 2. 162. 14.  
167. 9. 174. 7.  
quorum, 161. 7. 171. 3.  
quos, 149. 14. 154. 9. 155. 17.  
163. 22. 164. 19. 167. 13. 172.  
18.  
quotidie, 164. 8. 12. 169. 36.  
quum, 148. 9. 149. 5. 7. 25. 158.  
8. 152. 13. 163. 1. 155. 5. 11. 16.  
156. 13. 159. 14. 160. 1. 19. 161.  
3. 20. 21. 162. 17. 163. 9. 164.  
17. 165. 15. 166. 8. 167. 27.  
168. 9. 170. 9. 172. 5. 174.  
7. 10.

## R.

R Aptam, 156. 8.  
rationem, 161. 22.  
re, 159. 11. 162. 18. 166. 22.  
recedebar, 162. 20.  
recedere, 168. 14.  
recenti, 156. 7.  
recepit, 151. 13.  
receptus, 160. 16.  
recesserunt, 149. 8.  
recessionis, 176. 19.  
recessit, 171. 10.  
recipere, 166. 25.  
recipiunt, 159. 24.  
redas, 157. 16.  
redum, 157. 23.  
recuperationis, 155. 27.  
reddantur, 173. 27.  
reddatur, 154. 14. 160. 28.  
redderent, 152. 9. 22. 153. 11.  
redderet, 152. 9.  
redderetur, 151. 11.  
reddi, 176. 17.  
reddidisse, 160. 18.  
reddidit, 151. 1. 176. 9.  
redducuros, 153. 8. 155. 26.  
rededit, 162. 11.  
redierit, 174. 8.  
reddiit, 167. 9. 175. 19.  
redit,

# INDEX VOCABULORUM.

redit, 166, 15. 170, 29. 171, 6.  
 reditum, 152, 35. 167, 27.  
 relectus, 149. 15.  
 referentia, 155. 12.  
 referret, 165. 15.  
 refert, 155, 24. 159, 24. 160, 28. 164, 20. 165, 23. 175, 1. 176, 16.  
 refertur, 172, 15. 16.  
 reficere, 164. 15.  
 refutat, 174, 4. 175. 4.  
 rege, 149, 7. 155, 3. 160, 16. 168, 23.  
 regem, 153, 29. 156, 19. 160, 12. 21. 163, 3. 174, 27.  
 regi, 148, 3. 17. 150, 4. 152, 15. 160, 28.  
 regia, 176. 22.  
 regiam, 151, 3. 154, 20. 155, 2. 165, 23. 174, 13. 175, 18.  
 regii, 152. 4.  
 regio, 150. 17.  
 regio, 150, 8. 154, 3. 155, 10. 160, 6. 174, 22.  
 regno, 147, 3. 6. 160, 24.  
 regnum, 160, 11. 20. 22.  
 regunt, 176. 2.  
 rei, 152, 26. 34. 155, 21. 24. 159, 11.  
 reliquerunt, 150. 2.  
 reliqui, 171. 11.  
 rem, 155, 7. 160, 26. 174, 18.  
 remanet, 160. 25.  
 remanserunt, 176. 20.  
 remanfit, 177. 6.  
 removeri, 168, 22.  
 renovant, 164. 24.  
 renuit, 169. 16.  
 renunciante, 161. 5.  
 renunciante, 156. 12.  
 renunciat, 175, 9. 19.  
 renunciatur, 169, 17.  
 renunciaverit, 174. 8.  
 separare, 164. 15.  
 repelli, 161. 5.  
 repetet, 152. 25.  
 repetitum, 163. 11.  
 reportantur, 177. 3.  
 repudiat, 161. 4.  
 res, 148, 13. 159, 16. 161, 6. 168, 32.  
 refarciant, 167. 18.  
 refarcituros, 175. 17.  
 referaverunt, 175. 23.  
 resistentes, 169. 25.  
 respexissent, 155. 11.  
 respexit, 166, 4. 171, 7.  
 respiciens, 163. 20.  
 responderit, 152. 16.  
 responderunt, 155. 3.  
 responderetur, 153, 15. 159, 19.  
 respondit, 152, 5. 160, 2. 168, 5. 16, 26. 176, 20.  
 responsa, 159. 22.  
 responsum, 161, 6. 172, 4.  
 repetit, 166, 13. 171, 8.

restituere, 160. 9.  
 restitui, 176. 17.  
 restituit, 167. 8.  
 retinerent, 160. 1.  
 retineri, 165. 20.  
 retinet, 173. 6.  
 retinuit, 165. 26.  
 retulissent, 172. 5.  
 reversi, 149. 9.  
 reversus, 152. 15.  
 revertantur, 160. 2.  
 reverti, 155, 19. 168, 2. 276, 18.  
 revertitur, 150, 5. 160, 24. 168, 4.  
 revertuntur, 161, 5. 164, 5. 170, 16.  
 revocare, 165. 22.  
 revocari, 165. 25.  
 revocavit, 164. 4.  
 rex, 147, 1. 148, 4. 11. 20. 154, 19.  
 Rhesus, 161. 13.  
 Rhodius, 167. 6.  
 Rhodo, 158. 27.  
 rogans, 155. 23.  
 roganteque, 161. 20.  
 rogare, 152. 3. 176, 15.  
 rogarent, 169, 11.  
 rogaret, 170. 6.  
 rogat, 149, 16. 18. 149, 20. 151, 13. 159, 9. 174, 16. 176, 9.  
 rogaverat, 149. 24.  
 rogaverit, 171. 19.  
 rogavit, 148. 8.  
 rotundis, 158. 7.  
 rotundo, 157, 13. 158, 11.  
 ruerunt, 177. 7.  
 rufam, 157. 13.  
 rufum, 157, 7. 19. 158, 9.  
 rumor, 148. 6.

## S.

S Acra, 175. 13.  
 sacrificavit, 155. 1.  
 sacrificent, 160. 2.  
 scire, 170. 27.  
 scivitur, 170. 13.  
 scivunt, 169, 29. 170, 25.  
 sagitta, 163, 21. 168, 21. 172, 15.  
 Salamina, 158. 19.  
 Salaminam, 149, 15. 152, 2.  
 sanguine, 162. 21.  
 sapientem, 157, 12. 158, 1. 8.  
 Sarpedon, 161, 10. 167, 5. 9. 168, 19.  
 Sarpedone, 167. 8.  
 Sarpedonem, 168. 28.  
 satis, 154, 14. 162, 28. 166, 25. 168, 32.  
 satisficerent, 152, 8. 153, 21. 18.  
 satisfactum, 176. 21.

satisfacturos, 153. 8.  
 sauciantur, 168. 8.  
 sauciasset, 171. 6.  
 sauciat, 162, 19. 166, 3. 10. 169, 30. 33. 170, 15. 29. 173, 14.  
 saucios, 164, 20. 167. 11.  
 saucius, 162, 19. 166, 15. 170, 4. 29. 171, 4. 6. 172, 14.  
 Scza, 151. 5.  
 Sczam, 175, 15. 20. 21.  
 Schedium, 164. 1.  
 Schedius, 158. 18.  
 scientiam, 168. 27.  
 scire, 176. 13.  
 scripsit, 156. 12.  
 Scyrum, 172. 8.  
 se, 147, 6. 8. 148, 2. 149, 4. 11. 14. 21. 150, 12. 151, 8. 152, 1. 5. 10. 20. 27. 34. 153, 4. 154, 3. 15. 155, 11. 23. 156, 13. 159, 22. 160, 18. 161, 19. 163, 8. 11. 164, 7. 18. 166, 1. 13. 22. 24. 167, 16. 168, 1. 169, 6. 13. 21. 36. 170, 7. 10. 18. 171, 18. 19. 20. 21. 24. 174, 8. 15. 25. 28. 175, 3. 4. 176, 2. 6.  
 secum, 149, 16. 18. 145, 17. 22. 155, 14. 158, 19. 159, 24. 163, 24.  
 secuta, 177. 11.  
 secuti, 156, 8. 177. 12.  
 sed, 148, 15. 150, 17. 152, 30. 167, 6. 10. 168, 1. 6. 170, 1. 7. 171, 27.  
 seditionem, 163, 3. 167, 15.  
 seditioni, 166. 22.  
 semper, 152, 32. 176, 12. 16.  
 sententia, 165, 8. 170, 15. 171, 13. 176, 14.  
 sentiant, 174. 15.  
 sepeliant, 167. 11.  
 sepeliendos, 163, 1. 169, 9. 170, 4. 22. 171. 15.  
 sepelire, 166. 18.  
 sepelit, 172, 21.  
 sepelivit, 160, 22. 166, 20.  
 sepeliunt, 170. 5.  
 septem, 169. 8.  
 septimo, 170. 50.  
 sepulchrum, 167, 21. 171, 36. 176, 12.  
 sepultus, 167. 20.  
 servari, 176. 7.  
 servetur, 175. 3.  
 servitute, 152. 4.  
 servitorem, 161. 2.  
 servo, 167, 25. 168, 10.  
 servus, 167, 28. 168, 2. 9. 11.  
 sese, 148, 10. 149, 3. 10.  
 sex, 165, 8. 169, 37. 170, 3. 30.  
 sexaginta, 158. 16.  
 si, 148, 2. 151, 11. 152, 34. 153, 3. 24. 26. 154, 8. 15. 159, 9. 160, 8. 23. 166, 25. 167, 26. 168, 1. 6. 30. 33. 169, 21. 174, 15.  
 sibi, 147, 6. 151, 8. 152, 21. 22. 24. H h 2 155.

# INDEX VOCABULORUM.

- 153, 1. 3. 7. 10. 18. 20. 166. 25.  
167, 24. 26. 176. 9. 171. 19. 174.  
10. 11. 16. 23. 24. 26. 175. 24.  
176. 10.  
sic, 149. 4. 169. 25.  
sicut, 159. 16. 177. 7.  
scuti, 171. 26.  
Sigzum, 149. 26.  
signi, 163. 6.  
signo, 155. 14. 162. 6. 175. 7.  
signum, 171. 25. 174. 11. 175.  
5. 17.  
similem, 156. 17.  
similes, 157. 3.  
similis, 156. 15.  
similiter, 162. 18.  
Simuena, 148. 16. 18.  
simplici, 157. 17. 158. 14.  
simplicis, 156. 17.  
simul, 149. 5.  
simulque, 152. 6. 170. 27. 171.  
28. 174. 16. 176. 6. 11.  
sine, 156. 13. 166. 1. 170. 28.  
sinistro, 171. 30.  
Sinon, 175. 6. 8.  
Sinonem, 175. 5.  
sint, 155. 13. 168. 32. 174. 10.  
sit, 149. 21. 152. 6. 12. 16. 153. 22.  
159. 21. 161. 4. 164. 7. 12. 198.  
9. 169. 17. 172. 3. 22. 173. 19.  
174. 15. 17. 23.  
sociique, 148. 3.  
sociis, 160. 2.  
sociorum, 155. 18.  
solet, 174. 18.  
sollicitus, 164. 5.  
solvant, 155. 13. 160. 4.  
solvere, 176. 18.  
solverunt, 156. 19.  
solvit, 155. 19.  
solvunt, 160. 1. 162. 6.  
somnia, 153. 1. 165. 14. 23.  
soror, 154. 14.  
sorore, 162. 22.  
sororem, 150. 14. 152. 3. 9. 153.  
18. 155. 25. 156. 8.  
sororis, 161. 2.  
Sparta, 158. 16.  
Spartam, 149. 11. 154. 13. 155.  
22. 29. 156. 2.  
Specie, 153. 2. 4.  
Speciem, 153. 3.  
speciosior, 153. 4.  
spectassent, 163. 10.  
sperans, 155. 25.  
sperare, 153. 6. 164. 7.  
spoliare, 162. 16. 12. 166. 8.  
spoliaretur, 162. 16.  
stabilicum, 151. 6.  
stando, 167. 6.  
stare, 173. 23.  
statim, 166. 2. 172. 16. 174. 29.  
statori, 151. 3.  
statura, 157. 13. 26. 158. 11. 12.  
sternit, 170. 20. 173. 13.  
Steneli, 166. 3.  
Stenelus, 159. 3.  
Stomachosum, 158. 6.  
Strabonem, 155. 20.  
Stragem, 173. 12.  
studia, 163. 5.  
sua, 149. 1. 155. 12. 157. 16. 159.  
20. 163. 5. 167. 16. 170. 21. 175.  
12. 176. 9. 17.  
suadebat, 153. 12.  
suadere, 174. 2.  
suadet, 159. 10. 160. 22. 161. 22.  
163. 16. 166. 17. 168. 29. 33.  
173. 26. 174. 4. 175. 14.  
sua, 155. 8. 171. 23.  
suam, 149. 22. 152. 23. 153. 3.  
25. 154. 23. 156. 8. 163. 5. 168.  
7.  
suas, 149. 12. 15. 156. 7. 159. 9.  
suaserant, 174. 14.  
suaserit, 174. 28.  
suavi, 156. 19. 157. 7.  
sub, 147. 3. 160. 6.  
subire, 175. 4.  
subsistere, 173. 1.  
subtraxisset, 171. 5.  
succedit, 167. 7.  
succiderent, 154. 5.  
sufficere, 164. 12. 169. 36.  
sui, 152. 28. 173. 8.  
suis, 149. 25. 152. 1. 153. 21. 161.  
7. 163. 10. 164. 7. 167. 5. 27. 171.  
35. 173. 19. 174. 26. 175. 5. 11.  
24. 176. 28. 177. 1.  
summa, 173. 25.  
summissis, 165. 21.  
summum, 169. 1.  
summus, 168. 31.  
sunt, 148. 15. 149. 8. 9. 25. 177. 5.  
154. 9. 156. 8. 159. 13. 163. 3.  
166. 19. 21. 167. 21. 169. 10.  
170. 5. 171. 12. 175. 19. 176.  
20. 177. 12.  
suo, 159. 18. 162. 21. 163. 7. 24.  
166. 20. 177. 3.  
suos, 152. 18. 26. 153. 23. 163. 1.  
164. 14. 24. 25. 166. 18. 168. 1.  
170. 4. 5. 9. 22. 171. 18. 173. 6.  
175. 20.  
superata, 164. 7.  
superatum, 174. 16.  
superaverat, 157. 16.  
superavit, 155. 18.  
superbum, 158. 9.  
supercilia, 156. 18.  
superciliis, 158. 13.  
superciliofum, 158. 7.  
superiorem, 154. 5.  
superiores, 169. 26.  
superst, 172. 6.  
supervener, 171. 2. 1.  
supervenerunt, 154. 9.  
superveniret, 148. 9. 173. 2.  
supervenisset, 170. 9.  
supervenit, 148. 9. 154. 9. 160.  
13. 164. 25. 165. 9. 14. 166.  
9. 169. 27. 170. 11. 23. 173.  
2.  
superventurum, 164. 8.  
suppetias, 160. 19. 162. 18. 163.  
23.  
supportandos, 162. 3.  
supportarent, 167. 14.  
surgit, 166. 10. 173. 28. 174. 5.  
surtexille, 174. 27.  
susciperunt, 175. 23.  
suspectum, 164. 22.  
suspensione, 174. 17.  
suum, 152. 22. 155. 24. 160. 20.  
163. 23. 164. 20. 166. 27. 169.  
20. 171. 17. 172. 6. 9.  
sylva, 153. 1.  
sylvam, 154. 4.  
  
**T.**  
**T** Am, 150. 14. 152. 4. 164. 22.  
169. 23. 38.  
tamen, 151. 10. 166. 13. 169. 21.  
170. 8.  
tandemque, 172. 7.  
tanta, 169. 15.  
tanto, 168. 12. 169. 16.  
tela, 168. 22. 171. 29.  
Telamon, 149. 17. 26. 150. 6. 12.  
152. 4.  
Telamonem, 149. 15. 152. 2.  
Telamonium, 157. 25.  
Telamonius, 158. 19. 162. 20.  
168. 26. 170. 15.  
Telepho, 160. 20. 167. 14.  
Telephum, 160. 18.  
Telephus, 160. 11. 14. 15. 21. 25.  
temerarium, 158. 5. 171. 17.  
temerarius, 171. 23.  
temeritatem, 175. 3.  
tempestas, 156. 9.  
tempestates, 160. 1. 176. 19.  
tempore, 159. 17. 160. 15. 168.  
12. 169. 16. 26.  
tempus, 148. 9. 149. 24. 151. 6.  
154. 8. 155. 12. 164. 22. 25. 165.  
9. 13. 169. 27. 170. 9. 11. 23.  
25.  
tenderet, 154. 21.  
Tenedon, 155. 20. 160. 7. 25.  
161. 5.  
tenens, 171. 31. 172. 13.  
terga, 168. 25.  
terra, 149. 8. 13.  
terram, 148. 17. 162. 8. 12. 177.  
2.  
terreri, 153. 12. 169. 21.  
Teucrum, 158. 19.  
Teuthrante, 160. 16.  
Teuthrantem, 160. 12. 21.  
Teuthranti, 160. 18.  
Teuthras, 160. 12. 19.  
Thalpius, 158. 20.  
Theudas, 162. 4. 167. 12.  
Thestore, 159. 17.  
Thoas, 158. 21.  
Thracia, 161. 11. 13.  
Thymbræ, 151. 5.  
Thymbrai, 171. 21.  
timebant,

# INDEX VOCABULORUM.

timebunt, 149. 5.  
 Tlepolemus, 156, 2. 158, 27. 167. 6.  
 tot, 160, 23. 168, 12. 13.  
 tota, 156, 5. 159, 11. 16. 18. 162, 7. 166, 4. 172, 19. 176, 2.  
 totam, 148, 5. 155, 30. 159, 13. 168, 12.  
 toto, 166. 10.  
 totum, 162, 11. 164, 8. 173, 14.  
 totus, 160, 18. 176, 8.  
 trachantes, 152. 23.  
 trachari, 149, 4. 152, 14.  
 trachata, 172. 22.  
 trachetam, 150. 15.  
 trachatum, 149, 10. 153, 19. 174, 8.  
 trachatus, 152, 16. 153, 22. 161, 4.  
 trahi, 171. 35.  
 tradidit, 160, 21. 176, 1. 27. 177, 2.  
 traditæ, 175. 7.  
 tradunt, 167. 1.  
 trahere, 171. 5.  
 transfigit, 163, 21. 168, 22.  
 transit, 169, 4. 170, 25. 171, 1.  
 Trica, 158. 26.  
 triduo, 151, 13.  
 triennium, 164, 14. 21. 24. 165, 1.  
 triginta, 158, 18. 161, 19. 165, 6. 12. 170, 21.  
 trifitem, 138. 9.  
 triflis, 170. 7.  
 Troja, 156, 13. 159, 21.  
 Trojam, 161, 2. 173, 21.  
 Trojanam, 149, 16. 29. 150, 3. 156, 6. 11. 159, 16. 160, 4. 5. 24. 161, 21. 162, 1. 7. 12. 175, 6. 177, 7.  
 Trojanæ, 151. 1.  
 Trojani, 162, 7. 10. 164, 5. 9. 24. 166, 15. 167, 10. 18. 21. 168, 23. 28. 169, 1. 5. 27. 28. 170, 4. 11. 15. 17. 23. 172, 11. 173. 17.  
 Trojanis, 152, 29. 153, 17. 18. 27. 154, 7. 15. 155, 26. 31. 164, 17. 167, 4. 177. 9.  
 Trojanorum, 148, 18. 153, 21. 156, 3. 19. 165, 27. 174, 10. 173, 16.  
 Trojanos, 153, 22. 159, 20. 166, 1. 12. 16. 169, 22. 172, 24. 173, 26. 175, 25.  
 Troili, 171. 4.  
 Troilo, 150, 16. 171, 3.  
 Troilum, 157, 4. 161, 18. 165, 17. 169, 24. 170, 27. 33. 171, 2. 4. 14.  
 Troilus, 153, 11. 163, 13. 165, 1. 166, 16. 169, 4. 7. 29. 31. 32. 38. 170, 13. 20. 26. 29. 171, 1. 16.  
 trucidantur, 160, 7. 169, 35.  
 tulerunt, 149, 4.  
 tulit, 149, 9. 150, 14. 151, 15.  
 tum, 149, 3. 160, 21.

tumultu, 153. 28.  
 tumultum, 166. 1.  
 tumulum, 173, 8. 176, 27.  
 tunc, 153, 3. 25. 165, 22. 167, 23. 170, 3. 174, 19. 175, 9.  
 turpiter, 168. 24.  
 turribus, 167. 17.

## V.

**V** Adunt, 164. 16.  
 valde, 169. 13.  
 valentem, 157, 5. 25. 158, 9.  
 valentibus, 157, 18. 20. 24.  
 validissime, 147. 4.  
 validissimos, 165. 3.  
 vallum, 167. 18.  
 vastare, 176. 3.  
 vastasset, 173. 5.  
 vatem, 157. 4.  
 vaticinari, 153, 9. 155, 28.  
 ubi, 148, 1. 19. 149, 23. 24. 150, 4. 9. 12. 151, 15. 152, 13. 153, 5. 154, 10. 155, 1. 6. 7. 10. 165, 13. 175, 15.  
 Ucalegon, 174. 21.  
 Ucalegoni, 175. 10.  
 Ucalegontem, 152. 19.  
 vehementer, 167. 22.  
 velle, 148, 3. 151, 8. 152, 27. 165, 24. 168, 1.  
 vellent, 166, 23. 25.  
 vellet, 149, 15. 17. 21. 152, 34. 154, 1. 160, 8. 162, 18. 168, 7.  
 velocem, 157, 7. 158, 5.  
 velocibus, 157. 19.  
 venantem, 160. 17.  
 venatum, 153. 1.  
 venerabili, 157. 1.  
 venerant, 149, 3. 150, 20. 151, 9. 169, 14.  
 venerat, 159. 17.  
 venerem, 153, 2. 3. 5. 6.  
 venetis, 155. 1.  
 venerit, 149, 20. 151, 13.  
 venerunt, 148. 7.  
 veniat, 155. 23.  
 venire, 152, 13. 153, 15. 161, 19.  
 venisse, 155, 8. 10. 160, 19. 164, 19. 21.  
 venissent, 149, 25. 155, 3. 164, 18.  
 venisse, 152. 12. 159, 15.  
 venit, 148, 16. 149, 11. 15. 150, 3. 19. 151, 12. 152, 7. 11. 154, 1. 155, 30. 162, 9. 163, 23. 167, 15. 168, 1. 171, 28. 176, 21. 24. 177. 10.  
 venunt, 160, 7. 12. 27. 173, 18.  
 ventum, 159. 21.  
 venturos, 153. 9.  
 venturum, 171, 22. 27.  
 venustis, 157, 15. 158, 13.  
 venusto, 157, 7. 20.  
 venustum, 157. 8.  
 verba, 160, 28. 173, 28.  
 verbis, 171, 20. 26. 173, 29. 174, 4. 12.  
 verborum, 153. 12.  
 verecundum, 158. 14.  
 verecundum, 157. 23.  
 vereri, 152, 30. 169, 22. 174, 13. 28. 175, 3.  
 veritus, 147. 5.  
 vero, 150, 1. 155, 4. 161, 6.  
 versatum, 157. 10.  
 versatur, 168, 18. 21. 172, 12.  
 vertit, 166. 12.  
 vertunt, 168. 25.  
 verum, 152. 23.  
 vestigia, 156. 11.  
 voxatus, 170. 31.  
 vicibus, 172. 20.  
 vicissim, 163. 11.  
 victi, 174. 3.  
 victis, 152. 35.  
 victores, 159, 16. 170, 16.  
 videtur, 164, 23. 168, 30. 33. 160, 19. 170, 2. 175, 2.  
 videbat, 152. 1.  
 videbatur, 148. 14.  
 videre, 155, 9. 11. 165, 26.  
 videretur, 153. 5.  
 videri, 152. 24.  
 viderit, 165. 23.  
 viderunt, 173. 27.  
 videtur, 164. 23.  
 vidisse, 156. 13.  
 vidissent, 155. 16.  
 vidit, 147, 5. 151, 6. 163, 22. 164, 4. 12. 165, 6. 14. 169, 35. 170, 21. 27. 174, 25.  
 vigiliarium, 163. 6.  
 vigiliis, 172. 20.  
 viginti, 177. 11.  
 vincant, 174. 2.  
 vincere, 174. 11.  
 vires, 148. 3.  
 viridibus, 157. 22.  
 virili, 157. 11.  
 viriliter, 164. 6.  
 viro, 168. 1.  
 virosum, 158, 6. 11.  
 virtute, 147, 2. 8.  
 virtutem, 163. 10.  
 virtutis, 150, 7. 152, 5. 157, 5.  
 virum, 169, 23. 24.  
 visum, 151, 7. 154, 10. 165, 15.  
 vitæ, 171. 23.  
 vitam, 152, 32. 153, 28. 167, 23.  
 vituperat, 167. 2.  
 vivus, 160. 20.  
 vix, 173. 4.  
 ulciscatur, 166, 26. 172, 18. 172, 6.  
 ulciscendum, 171. 17.  
 ulcisceretur, 153, 21.  
 ulcisci, 151, 7. 152, 28.  
 ullo, 165. 20.  
 ululatu, 172. 21.  
 Ulysses, 157, 26. 164, 13. 169, 10. 173, 24.  
 Ulysses, 158, 24. 160, 12. 27. 164, 3.

# INDEX VOCABULORUM.

164, 16. 169, 24. 175, 3.  
 una, 148, 8. 10. 149, 10. 159, 23.  
 175, 12. 176, 7.  
 unde, 153, 5. 156, 6. 162, 9. 168,  
 14.  
 undique, 171, 29.  
 universum, 173, 5.  
 unius, 168, 11. 169, 15.  
 unquam, 166, 24.  
 unus, 174, 29.  
 unusquisque, 152, 15.  
 vocare, 174, 18.  
 vocari, 148, 4. 151, 7. 152, 18.  
 vocat, 160, 8. 163, 16. 166, 24.  
 169, 18.  
 voce, 156, 19. 157, 7. 25.  
 vocet, 173, 19.  
 volebat, 148, 1.  
 volucris, 173, 33.  
 voluntate, 167, 16.  
 voluntatem, 148, 5. 152, 24. 28.  
 153, 25.  
 voluntates, 149, 23.  
 vota, 176, 18.  
 urbe, 162, 13.

urbem, 172, 16. 18. 173, 1. 186.  
 usque, 156, 11. 13. 166, 12. 172,  
 18. 173, 1. 7. 10. 174, 2.  
 ut, 147, 4. 8. 148, 1. 150, 18. 151,  
 2. 152, 3. 153, 2. 154, 13. 14.  
 155, 12. 159, 10. 160, 28. 161,  
 1. 162, 3. 6. 163, 13. 166, 26. 164,  
 4. 165, 6. 166, 1. 167, 13. 169,  
 11. 20. 35. 170, 2. 22. 171, 18.  
 19. 172, 2. 9. 173, 16. 174, 10.  
 16. 17. 25. 175, 2. 9. 15. 20. 176,  
 10. 19. 24. 25.  
 utensilia, 154, 2.  
 uterque, 169, 3. 6. 29. 170, 18. 30.  
 uti, 168, 30. 174, 18.  
 utque, 176, 25.  
 utraque, 165, 5. 169, 35. 170, 19.  
 172, 12.  
 utrinque, 162, 10. 164, 10. 168,  
 10. 169, 32.  
 utrique, 154, 21. 155, 11. 162, 23.  
 166, 14. 169, 9. 171, 15.  
 utrique, 168, 17.  
 utuntur, 160, 4.  
 vulgo, 168, 11.

vulneratos, 164, 15.  
 vulneratus, 167, 7. 171, 9.  
 vulneravit, 160, 13.  
 vulnere, 160, 20. 171, 6. 8. 172,  
 15.  
 vult, 148, 15.  
 vultu, 156, 19. 157, 2. 21. 158, 2.  
 5. 7.  
 uxor, 155, 5. 165, 14.  
 uxore, 150, 15.  
 uxorem, 153, 4. 10. 26. 167, 26.  
 uxeribus, 150, 18.

X.

X Anthippum, 164, 3.

Z.

Z Elia, 161, 3.

JOSIE,

F I N I S.



JOSIÆ MERCERI  
A D  
DICTYM CRETENSEM  
N O T Æ.







# HIERONYMO GROSLOTIO LISLÆO

S A L.

**D**ICTYM Cretensem mitto ad te, ornatissime & amicissime Grosloti, vel potius elegantem mediæ ætatis scriptorem, qui sub illustri Dictys nomine Trojani belli historiam Latine concinnavit, maxima eruditione ac judicio, ut ego quidem censeo; qui eruditionem agnosco ex diligenti & accurata lectione veterum scriptorum, qui *οὐδὲ Τρωϊκῆς ἱστορίας ὅτι καὶ τῶν ῥήτων* post Homerum omnis eruditionis principem tragico cothurno plurimi, alii epico carmine, quidam etiam soluta oratione illustraverant: judicium, ex solerti cura, quam serio adhibuit, ut è diversis antiquorum sententiis & discrepantibus relationibus fere ubique eas eligeret, quæ & plurimum & gravissimorum auctorum consensu firmarentur, & resecatis poeticis figmentis quæ supra hominum ac rerum naturam deos veluti è machina ad omnes actus adhibuerant, historiam repræsentarent ita uti potuit accidisse sine miraculo. Itaque illustrium actionum quæ in tota hac historia vel apud Homerum, vel apud Tragicos recensentur, fere nulla est quam non attigerit, plerasque autem & eas insigniores accurate expolivit, additis etiam gravibus concionibus & sparsis ubique ex optimo quoque & antiquissimo scriptore decerptis elegantissimis elocutionis flosculis: qui tamen ante hanc nostram editionem vix apparebant, scædata tot mendis eleganti diatriba, quas primarum editionum correctores insignita audacia juxta & inscitia intruserant. Eas fere omnes quum nos ante annos multos duorum scriptorum codicum ope freti emendassemus, resumimus nuper in manus in rusticano otio, dum oppressa tyrannici grassatoris artibus ac viribus bonorum omnium liber-

tate nec tutus nobis aditus in urbem, nec in communibus patriæ afflictæ malis aliud quam in literis solatium, quas ut graviores & serias adhibuimus leniendo dolori quem percipiebamus è publicis periculis, ita interdum in his levioribus acquievimus, & paucorum dierum opera recensuimus & illustravimus lepidum scriptorem: cui etiam addidimus libellum de excidio Trojæ Daretis Phrygii nomine præscriptum: non aliam ob causam quam quod ante una edi solitus, & circa idem argumentum versatus: scriptum alioqui longe inferius illo altero, in quo neque eruditionem, neque iudicium, neque ullam elocutionis elegantiam observamus, ut nimis impudenter fecisse videatur qui Cornelii Nepotis nomen ementitus est quasi infictæ versionis auctoris. In enarratione totius historię fere ubique diversus abit ab omni antiquitate, pauca similia vero de suo adstruit, absurda, inconsequentia plurima: ut vel id quod de variis plurium annorum ac mensium induciis affingit, ut ad decennium perveniat: nec quicquam in toto libello singulare, præter Theſidarum mentionem quos una cum Anio rem frumentariam curasse scribit, & inepti illi Trojanorum Græcorumque ducum & mulierum formæ ac morum *χαρακτῆρες*, quibus similia deliramenta è Græcorum neotericorum nugis ediderunt nuper viri docti. Nos tamen & hunc auctorem, qualiscumque est, meliorem damus, ope duorum codicum è bibliotheca S. Victoris Parisiensis, quos ante annos triginta & amplius contulimus, è quibus quantumvis dissimilimis editionem hujus libelli commodiorem & fideiorem præstamus: nec tamen tanti scriptorem ipsum esse censemus, ut singulorum rationem reddendam existimemus. Totum hoc qualecunque est, optime & eruditissime Grosſoti, offerimus tibi, leve munus, & subicimus examini ac censuræ limatissimi iudicii tui: simul volumus ut exstaret monumentum amicitię, quæ inter nos ab ephebis coepta, continuata per multos annos similitudine studiorum ac fortunarum, permansit incorrupta, & manebit Deo juvante, dum nos manebimus: Eadem nos studia conjunctos iisdem locis olim videre: idem iudicium extorres fatali Galliæ calamitate in Britannia ante annos triginta attinuit: idem in Augustissimi & invictissimi Regis Henrici IV. castris commilitio sociavit: idem pestifera Franciæ nostræ dignitatum omnium auctione passim regnante a magistratibus,

bus, pecuniæ non dignitati tributis pari & obfirmato proposito arcuit: idem tamen ad opem quantum in nobis fuit ferendam nutanti Reip. consilia nostra semper univit, ut in discrepantibus etiam eorum qui prudentes ac boni videbantur opinionibus idem sentiremus, & nuper etiam in turbulentissimis patriæ nostræ tempestatibus easdem sententias diceremus & facto exsequeremur. Quæ omnia libenter animo recolo nunc maxime, quum sedatis divina ope & Regis supra ætatem & spes omnium sapientis insigni facinore publicis turbis, juvat antemalorum grato animo refricare memoriam. Tantæ amicitiae tenue monumentum fateor, & vellem esset ad manum quod darem præstantius: neque hoc tamen, si munus nostrum verbis augere fas est, tam leve, si præclarum vatem audies, qui Trojani belli scriptorem à se Præneste relectum gravissimis Academicorum & Stoicorum scitis anteponis, & judicii sui rationem late ac docte reddit, quod si in Homero locum habet, cujus historia fabulis meris mixta fidem vero detrahere potuit, quid de hoc nostro dicemus, qui eandem narrationem ita relatam ut nihil sit quod fidem minuat, illustribus concionibus exornavit, quæ veras causas everisionis Asiatici imperii evincunt, avaritiam ac libidinem, è quibus exemplum sibi sumant prudentes rerum publicarum arbitri? Ut alia nunc omittam, quam illustre illud in ipso limine de Cretei insulæ Cretæ reguli successionem? qui filiarum liberis pecunias ac cetera mobilia reliquit, insulæ ipsius regnum fratris liberis: quod sane non videtur Cretei ordinationi tribuendum, sed à Minoe maximo & potentissimo antiquæ Græciæ rege institutum, qui Creticam Remp. fundavit iis legibus, quarum causa claruit sæculis posterioribus inter Respublicas optimis institutis inclytas: quod institutum secuta optima quæque Respublica, & in primis nostra Francica, quæ per hos mille ducentos annos hac lege stetit, quamvis concussa magnis fluctibus, præcipue ubi obliiti majores nostri Francicarum sanctionum, quæ Regum ipsorum filias legitimas à successionem & administrationem regni removeant, interdum ob discordias Principum è regia stirpe gubernacula Reip. mulieribus commendaverunt: quod fere nunquam sine gravibus & periculosis turbis visum patribus nostris. Et tamen ætas nostra majorum sanctas leges &

sapientissima instituta convellens eo usque prolapsa erat, ut  
militares etiam dignitates & provinciarum præfecturas mulieri-  
bus mandaret, inaudito exemplo & patribus nostris & omni-  
bus omnium ætatum politicis, qui muneribus virilibus eum  
sexum uno consensu abstinere voluerunt. Sed & hoc & cetera  
Reipublicæ nostræ σφάλματα spes est correctum iri juvenescen-  
tis Herculis nostri prudentibus simul ac fortibus laboribus,  
cui Deus det majorum suorum fortitudinem, justitiam, pru-  
dentiam, felicitatem, & insitam simul Borboniæ genti ac  
præcipuam admirando illius parenti invictissimo Heroi cle-  
tiam. Inmen quo omine desino, & munusculum nostrum boni  
consulas rogo. E Grynæo nostro Kal. Majis c19. DC. XVII.

A D



A D

# DICTYM CRETENSEM

## N O T Æ.

**C**ONSILIUM hujus auctoris fuit historiam belli Trojani ab ipso initio usque ad Græcorum ducum reditum scribere, omisiss & refecatis iis quæ de deorum pugnis fabulose vulgabantur, & quæ alia *παραφασμα* poetæ addiderant, quæ fidem elevabant antiquissimæ & maxime memorandæ Græcorum expeditionis, quam recte Plutarchus vocat *κατασκευὴ τῆς πόλεως τῆς Ἰθάκης*. Quod sane hic scriptor quisquis ille fuit, magna eruditione, ingenio, ac judicio præstitit; nam quæcunque ab antiquis historicis ac poetis *ἐκ τῆς ἱστορίας ἀνέβη* & *ἐκ τῆς ποίσεως* celebrata sunt, ea singula diligenter executus est, ita ut fieri potuerunt sine miraculo: in præcipuis Homerum secutus, ut nominatim in recensitione navium quæ Græcos duces vexerunt, & copiarum quæ Trojanis subsidio venerunt: in iis quæ Homero prætermisiss, aliis auctoribus insistent, ita tamen ut in diversis sententiarum consensum fere majoris partis referat. Conciones addit illustres, & alia ornamenta historiarum lucidissima: elocutionem vero, ut ejus sæculi quo scripsit trahentem quasdam sordes, ita distinctam elegantissimis floribus ex optimis & antiquissimis scriptoribus. De auctore ipso nihil certi dici potest: quisquis is fuit, adscivit faciendæ fidei nomen illustre Dictys Cretici Idomeni comitis, ut & alter libellus qui sub nomine Daretis Phrygii & Cornelii Nepotis interpretæ circumfertur, quem ego longe inferiorum censeo judicio, eruditione, & ipso eloquio. Idem nomen Dictys ementitus fuerat alius scriptor qui Græce eandem historiam texerat, cujus mentio apud

Suidam & Joannem Tzetzem: sed is, credo, alius à nostro: nam apud illum Ornone audita morte Paridis suspensio seipsam tollit, quæ apud nostrum per mororem deficiente animo concidit. Et multa indicia sunt Latine scripsisse nostrum, non ex Græco vertisse, & habere à Græcis *ῥητοὺς ὅλως*, à Latinis multas dictiones expressas, præcipue à Sallustio. Septimii nomen præfert epistola Arcadio scripta, sed eam non inveni in manuscriptis, nec videtur antiqua. Tempus quo scripsit crediderim fuisse post Constantinum, ex illa narratiuncula quæ libro præfixa codicem in sepulcro repertum Rutilio Ruffo Cretæ Consulari oblarum refert; ita enim recte in utroque manuscripto: At Consulares quamvis quidam ab Adriano, tamen plerique à Constantino instituti, quum translata sede imperii, provinciarum omnium administrationis & jurisdictionis ordinem mutavit, & in occidente viginti provincias magistratibus consularium nomine parere jussit; in Oriente quindecim, in iis Cretam: quod ignotum officinarum correctoribus eos impulerat ut pro Consulari substituerent Præsidem: sicut iidem maximam partem elegantissimarum locutionum, & antiquarum dictionum mira inscitia corruperant, quas nos restitimus ope duorum manuscriptorum codicum, eorumque non sane antiquorum, sed tamen scriptorum ante vulgatam aeternam typographicam. Unus fuit optimi & antiquitatis curiosissimi Petri Danielis, quem nos anno c. d. d. lxxxiii. contulimus: alter C. V. Pauli Petavii Curie Parisiensis consularii, quo usi sumus anno c. d. d. xcvi.

sed eo longo deteriori. Horum ope freti infinitas mendas ex eleganti scriptore determinamus, quorum omnium non sumus rationem reddituri in his notis, ne opus in immensum crescat; satis erit in praesentiarum insigniora quædam notare, dum aliud tempus detur quo de judicio adhibito à nostro auctore in explicanda tota hac historia figillatim dicamus; & nunc semel monere lectorem, cetera quæ in hac editione mutavimus auctoribus iis libris esse mutata.

*Dictys Cretensis genere.*] Hæc veluti præfatio in libris nostris erat sine ulla inscriptione; at sequens epistola quæ vulgata sub nomine Q. Septimii Romani, nulla est in antiquis exemplaribus. Itaque non dubitamus quin hæc sit ab ipso scriptore operis, qui apposite finxit hæc de Punicis literis, de arcula stanæa, de sepulcro terræmotu patefacto, de Eupraxide, Rutilio Cretæ Consulari, & Nerone cujus jussu liber in Græcum sit conversus. A recenti manu est illa Septimii, quæ nihil novi addit, nisi versionem è Græco in Latinum, quam novicis hic sarcinator videbat deesse superiori narrationi, & contractio τὸς αὐτοῦ in unicum librum, quod eo addidit, quia apud Suidam legerat Dictym scripsisse libros novem; sed is fuit Dictys Græcus alius à nostro, ut monuimus. At nostrum sex libris absolutum ipsa hæc præfatio retulit.

*In Achajam.*] Quo nomine dicta quæ olim Græcia, post victos Achæos; & mansit id nomen Achajæ provinciae sub Imperatoribus Romanis, & in novâ divisione Constantinii.

*Consulari.*] Ita libri scripti, non præfati, quod imperiti correctores vulgaverant. Consulares volunt in quibusdam provinciis institutos ab Adriano Imperatore; hoc certum plures magistratus hoc nomine præfectos à Constantino parvis & pacatis provinciis; in iis Cretæ. Notitia Imperii.

*Quorum seriem.*] Et hæc indicant sequentem epistolam Septimii nomine editam esse à mala manu, quæ nec exstat in libris manuscriptis, & seriem hanc turbat, neque quicquam novi nos docet, sed interpolat tantum quæ in superiori; & Quinto Arcadio inscripta in Rufinum definit, & Ephemeridem nominat hunc librum minus proprie, & ut semel dicam, omnino est nuperi & imperiti grammaticuli scriptum. Addebant superiores editiones appendicem quamdam genealogicam, imperitius etiam scriptam, quam jure merito expunximus.

## A D L I B. I.

CAP. I. *Ad dividendum inter se Creteis opes.*]

Insigne mendam infederat ipsum initium libri; erat enim in omnibus editis & scriptis, exemplaribus, *Atrei opes*: & mox, *Atreus namque ex Minou*: & hinc vulgatus error Grammaticorum, de duobus Atreis. Rescripsi, *Cretei*: poterat & *Cratei*: nam Creteus five Crateus unus è Minois filiis, maximus natu, & regni successor: quem alii per θ Cretheum malunt, sed errant. Κρητὺς Æoli filius, Salmonei frater. At Κρητὺς Minois filius, nomine imposito ab insula in qua regnavit pater, à qua & Creta, Asterii filia, quam Asclepiades apud Apollodorum facit Minois uxorem, & Creta filia Deucalionis, Idomenei soror: Apollodorus Bibliothecæ 11. Κρητὺς δὲ τῷ Μίνω τῷ Ἀερόνῃ καὶ Κλυμένη, καὶ Ἀπιδμοσίων καὶ Ἀλθηνίδης υἱὸς γίνονται. Χρῶν δὲ Κρητὶ αὐτῷ κατεστραφῆς βίη, &c. Sed hoc insignis Regis nomen nescio quo fato fere ubique insigniter corruptum, apud ipsum Apollodorum pluribus locis, apud Lycophronis interpretem, & alios Tragicorum Icholiastis.

*Deucalionis Idomeneus, alter Moli.*] Et hæc pessime edebantur antea, & inde fingebant duos Idomeneos, unum Deucalionis, alterum Molium. Verum est Minoi filios fuisse Creteum, Deucalionem, Glaucum, Androgeum, Apollodorus: Μίνω δὲ Κρητὺν καὶ τοικαὶν ἔγραψε νόμος, καὶ γήρας Πασιφάω τῷ Ἡλίου καὶ Περσίδης, ἢ ὡς Ἀσκληπιάδης φησι. Κρητὺν τῷ Ἀερόνῃ θυγατέρα, παῖδας δὲ ἐτίκνωσε Καστρία, Δευκαλίωνα, Γλαῦκον, Ἀνδρόγεον. Scribe, Κρητῖα, vel Κρητῖα, ut in sequentibus; quamvis idem mendum apud Ilacium & alios, ut modo diximus. Apollodorus suo more progeniem quatuor filiorum Minois ordine enumerat, incipiens à Creteo, dein pergens ad Deucalionem, inde ad Glaucum. Δευκαλίωνι δὲ ἐξ ὧν ποτὶ Ἰδομένην τε καὶ Κρήτην, καὶ Ἰδοθὲν δὲ Μάλῳ. Γλαῦκος δὲ ὁ Μίνω, &c. ubi insignis defectus in omnibus exemplaribus: nam quæcunque de Idomeneo, Creta, Molo & ejus filio Merione suo more scripserat, interciderunt. Molus videtur notus fuisse Deucalionis, & scribendum καὶ Ἰδοθὲν δὲ Μάλῳ, ut male noster eum participem regni faciat Idomeneo, scilicet quia in Homeri catalogo ducem eum Cretensem legerat cum patruo Idomeneo. *Moli*, non *Molius*, recte libri nostri Homerus. Iliad. κ.

Ἀμφιδάμους



Ἀμφιδόμος δὲ Μάλα δύνει ξενίον εἶναι,  
 Ἀντίρ τε Μηρόν τε δύνει ὅ παῖδι φορέων.  
*Clymena & Nauplius Palamedes & Oeax.*  
 Pessimè edebatur, *Clymena & Nauplius filius*  
*Palamedes & Ajax*: è quo feci, *Oeax*.  
 Apollodorus: Κλυμένης γαμέτι Ναυπλίου, καὶ  
 Πάριον παῖδι γένεται. Οἶατος καὶ Παλαμήδους.  
 Ubi male edunt, *Oeax*. At rectè infra  
 initio lib. 6. *Oeax Nauplii filius Palamedis*  
*frater*: idem ubique occurrit in Mycenen-  
 si historia. Vide Euripidem *Orestes*.

*Dicti Creteida.* Librorum scriptorum  
 unus, *Dictys ex Creteida*: alter, *Dictys ex*  
*Creteida*: vulgò edebatur, *Dictys ex Creta*  
*Ila*: quo quid potuit ineptius fingi? quæ  
 enim pars *Dicty* in hac divisione, & quor-  
 sum hæc, *ex Creta Ida*? Scripsi, *dicti Cre-*  
*teida*: quippe quum mox Agamemnonem  
 & Menelaum referat dictos Atridas, qui  
 erant *Plisthenis*, ad tegendam obscuritatem  
 paterni nominis; verisimile est eadem ra-  
 tione addidisse Palamedem & Oeacem *Nauplii*,  
 dictos *Creteidas* ab avo materno *Cre-*  
*teo*, quum origo paterna esset multo igno-  
 bilior. *Nauplius* enim mercaturæ laude  
 potius censendus quam ulla alia arte: eo-  
 que illi traditæ à *Creteo* oraculorum præ-  
 fata verito filiarum quas venundaret. *Apol-*  
*lodorus*: Ἀργείων δὲ καὶ Κλυμένης Κρητίος Ναυ-  
 πλίου διδόνται εἰς ἀποτέλει ἡπειρος ἀπειρωτῆται.  
 Idem: Ἀργίω δ' ἰδὼν Ναυπλίῳ τῷ Ποσειδῶ-  
 νι ὡς ἄριστον ἀπειρωτῆται. Idem: Ἀμυ-  
 κίων δ' ἐν Ποσειδῶνι ἐξήνησε Ναύπλιον.  
 ἄντες μακροτέρῳ χρόνῳ πάλιν τῷ Πάριον  
 καὶ ἐμπέπυσαν ἐπὶ θανάτῳ ἰδὼν φορέ. Et mox:  
 ἐξήνησε Κλυμένης τῷ Κρητίῳ. Ita legendum,  
 καὶ ἐξήνησε Παλαμήδου. Οἶατος, *Ναυσιμήδου*.

*Anaxibia.* Ita rectè libri nostri, non ut  
 edebatur, *Anaxibia*, *Pausanias Corinthia-*  
*cis*. *Apollodorus* primo *Bibl.* Νέτωρ γήματος  
 Ἀναξίβιαν τῷ Κρητίῳ.

*CAP. II. Ex Sidone à Phœnice patre.* Ita  
 libri nostri: mutaverant qui *Europam* *Age-*  
*noris* non *Phœnicis* audierant: ad id juris  
 ambigui fuit *Apollodorus* initio lib. 3. πῶς  
 δ' Εὐρώπῳ σὺν Ἀγένορος, εἰδὼ Φοίνικος λέ-  
 γουσι. *Homerus*, *Iliad.* ξ.

Ὅσδ' ὅτι Φοίνικος κέρως πελεκέτωιο.  
 Ἡ δ' ἔτι μοι Μίνω τι καὶ ἀντίστοι' Ἀδάμαντιον.  
 Hæc autem addita à nostro auctore, ut fabu-  
 lam de transfectione *Europæ* in *Cretam*  
 vectore tauro dissimulet, ut consilium suum  
 sequatur, redigendi omnia περὶ πύματος ad  
 ea quæ fieri humanitus potuere.

*CAP. III. Aliique ex consanguinitate.* In  
 vulgatis, cum *Ænea* aliisque: quæ duo ver-

ba absunt à scriptis: & sane vix convenit  
 cum historia sequenti hic *Æneæ* comitatus,  
 quem *Dares* & alii auctores minus verifi-  
 militer commenti sunt. Certe non alius  
 hic nominatus quam *Glaucus Antenoris*,  
 quem infra expeditionis ejus comitem re-  
 fert & pœnas luisse morte: isque ex con-  
 sanguineis *Alexandri*, quum nepos dicatur  
*Ælyetæ* & *Cleomestæ*, quæ amita *Laonie-*  
*dontis*: infra fine lib. 5.

*Sicut in tali re fieri amat.* Ita diserte li-  
 bri nostri, eleganter: non addo exempla  
 quæ notarunt docti ex Græcis & Latinis  
 scriptoribus. At boni correctores edide-  
 rant, *solet*.

*CAP. V. Ad ostentationem regia magnifi-*  
*centia.* *Homerus*, *Iliad.* ξ.

Εἴδ' ἴσων οἱ πύσθιοι παμπόσιλοι, ἔργα γυναικῶν  
 Σιδονίων, πῶς αὐτὸς Ἀλέξανδρος Ἰσοειδής  
 Ἡγάγε Σιδονίην ἐπιπλοῖς ὀρέα πόντου  
 Τῷ ὀδῶν ἰὼν Ἐλίου πρὶ ἀνέστην εὐπαιστῆα.

*CAP. VII. Nihil pensi aut consulti facien-*  
*tes.* Libri, *patientes*. Scribe, *habentes*.  
*Sallustius* in *Catilina*: *Nihil pensi neque mo-*  
*derati habere*, & in *Jugurthino*, *nihil pensi*  
*neque sancti habere*.

*CAP. IX. Danaum enim atque Agenorem.*  
 Nescio quos secutus auctores hanc consan-  
 guinitatem attexit: neque enim *Danai* &  
*Agenoris* cognationem exsequitur, quæ  
 ponenda fuit, ut ratio constaret, ponen-  
 dumque *Danaum* filium *Beli* qui frater *Age-*  
*noris*. *Simplicius* fuisset dicere, *Electram*  
 & *Taygetam* sorores, *Plejonæ* & *Atlantis*  
 filias, & ex *Electra* *Priamum*, ex *Taygeta*  
*Tyndareum*, de quo veteres omnes con-  
 sentiunt. At *Plejonam* *Oceani* non *Danai*  
 fere omnis antiquitas, & *Taygetam* *Atlan-*  
*tis* non *Agenoris*. Sed eandem originem  
 repetit etiam infra libro quarto.

*Ex Plejona.* Hæc erat vulgata scriptura;  
 manuscriptorum unus, *Jona*; alter *Ona*;  
 utrumque corrupte, infra libro quarto,  
*Helsona*: ut videatur etiam in hoc alios se-  
 cutus auctores.

*Amiclam.* Ita scripsi, quia in libris, *A-*  
*miclum*: ut vulgò edebatur, *Amiclum Mus-*  
*culum*, corruptissime. Quod sequitur de  
*Argalo*, quamvis sectatores habeat viros  
 doctissimos, longe aliter enarratur à vete-  
 ribus, qui *Amyclæ Cynorram*, hujus *Pe-*  
*rierem*, ejus *Oebalum* fere omnes consen-  
 tiunt.

*Agenoris quippe filium Phœnicem.* Non  
 magis constat ratio hujus consanguinitatis  
 quam superioris: Unus librorum, & *Dime-*  
*patriis*



patris Hecuba & Leda: alter, de Dime: ut videatur scriptum fuisse, Agenoris quippe Phineum & Phoenicem, & inde patres Hecuba & Leda consanguinitatis originem divisisse. Phineum Agenoris adserit noster etiam lib.

3. Perhibebatur ex his qui à Phineo Agenoris originem propriam memoria repetebant. A quo per filiam Trojanos reges noster deducit lib. 3. & 4. Leda Thestii filia. Hecuba Dymantis Homero & nostro; aliis Cissei: sed ii an à Phineo ac Phoenice, mihi non liquet.

An *poenarum*.] Vulgo addebant, metu, quod abest ab utroque manuscripto: nec desunt exempla in veteribus scriptoribus ejus locutionis, qua diversis enuntiationibus unica particula aptatur, quamvis alteri minus proprie congruat: notus est locus B. Pauli; *καλονότων γαμῶν, ἀπὸ τοῦ βρωμῶτων, &c.*

CAP. X. Bonum publicum materna gratia.] Ex Sallustii Jugurthino: ita bonum publicum, uti in plerisque negotiis solet, privata gratia devictum.

CAP. XIV. Qua ex Chirone dicebatur.] Ita diserte libri nostri. Thetidem Chironis etiam adserit lib. 6. quod & plerique veterum crediderunt, & ab iis Joannes Tzetzes:

Ὡς Ἀχιλλεύς τ' Οἰπύδης καὶ Ἑ Πηλεΐδης γένετο.

Οὐ τ' ἡμετέρας Οἰπύδης, ἀλλὰ πρὸς γυναικί.

H' *πρὸς τὴν ἡμετέραν Χείρην* φιλοσόφει. Sed dixit, qua dicebatur, propter vulgaram famam, eam esse Nerei, ut supra de Helena, Tyndarei, ex qua ipsa genita videretur.

Medicina artis.] Ita diserte libri nostri, non medica, sic, terra Italia, mulier meretrix, senecta ætas, & alia ejusmodi.

Conditione praelii.] Ita libri, abutitur ubique noster vocibus belli & praelii, contra proprietates utriusque nominis & differentias vere notatas à grammaticis. Infra, paucis clade belli ejus expertibus, pro praelii. Item, dilato conditionibus in tempus bello.

CAP. XV. Thistoris.] Ita scribendum, non Nestoris, quamvis reclamantibus imperite omnibus libris. Mox recte libri veteres, *Exfectum*.

CAP. XVII. Contraxerat.] Ita recte libri, non construxerat. Porro ut in toto opere præcipue Homerum sequitur, adhibito judicio ea mutans quæ ferri non posse credit, ita præcipue in catalogo navium & recensione auxiliorum Trojanorum, ejus vestigiis insistit, exceptis quæ hic in fine de

Thersandro, Epeo, Calchante; Mopso: nos hæc omnia antea corruptissima fidem manuscriptorum secuti restituimus.

Elephenor ex Eubæa triginta.] In libris: Mnestheus ex Athenis 61. Elephenor ex Eubæa, Ajax Telamonius Salamina 12. Scribe, ex Athenis quinquaginta, quadraginta Elephenor ex Eubæa: Ajax 8. 12. Convenit cum Homero, ut diximus.

Prothous Magnes.] Ita scribendum, non Manus, quod est in omnibus editis & scriptis libris: non dicit è Magnesia, quia apud Homerum invenit Magnetes nominatos & designatos à vicinia Penei fluminis & Pelii montis, non appellatis civitatibus:

Μαγνήτιος δ' ἦρχε Περόθο· Τειθηρῶν δ' ἡγε,

Οἱ δὲ Πηνειὸν καὶ Πηλίοι ἐντοσίφρωνες

Ναῖστος

Sed & veteribus ita solitus insigniri Prothous: Apollodorus apud Ifacium *Μάγνης δ' Περόθο· ἐν Εὐβοίᾳ δὲ τ' Καφρία σὺν ποταμῷ ἐπὶ τοῖς Ἀλφειῶσιν*.

Rhodo, aliisque circa eam insulis.] Immo è Rhodo sola: nam ex insulis vicinis Antiphus & Phidippus Heraclidæ delectos milites duxere. Sed quia Homerus Lindum, Jalysum, & Camirum nominavit, quæ tres Rhodi tribus sive civitates, credidit noster alias insulas recenseri. Mox pro octo, volui editum, novem, ut in Homero, & in utroque manuscripto.

Eurypylos Ormenius.] Ita scripti ex Homero. Orchomenius erat in omnibus libris, ut & supra. Mox ex libris edidi, *Guneus Perrhabis*. Homerus:

Γαυῖος δ' ἐκ Κόφης ἦν δῶν καὶ εἰκοσι ἦνες.

Τὰ δ' ἐν ἰνῆσι ἔποντο ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῶν Πελοποννησίων.

Ex insulis congregatis.] Ita libri: intelligit eas quæ in Homeri Catalogo, Nisyrum, Carpathum, Casum, Con, & Calydnas; quas frustra hic intruserant correctores.

Thessandrus Polynicis.] Hic deest in Catalogo Homeri; noster quia auctore suo deficitur, non sibi constat: nam hic ait Thebis venisse cum supra memoratis, hoc est Boeotis Arcefilao, Prothenore, Peneleo, Leite, Clonio. At paullo ante dixit venisse ex Ætolia; quod nulla ratione fulciri potest, quum Thersander per Epigonos restitutus sit in Thebarum regnum ante expeditionem Trojanam. At in Homero nulla ejus mentio, quia occisus ante τὴν Ἀχιλλεύς μῆνην. Addit etiam noster Calchantem, Mopsum, Epeum, quorum nulla mentio in Homeri Catalogo; nec verisimile Calchantem & Epeum tot naves instruxisse. Mopfi in Trojana

Trojan expeditione non meministi fieri alibi mentionem: contra omnis antiquitas consentit in reductu Calchantem, quum aliis comitatus appulisset Colophona, ubi regnabat Mopsus Mantus filius insignis vaticinandi solertia, victum à Mopsio arguente ejus inscitiam, pudore an dolore confusum interisse. *Acarnania*, non *Arcadia*, uterque manuscriptus.

*Necessarium cibi.*] Ita liber uterque. *Εἰς αὐτὴν. Necessaria cibi*, ut in fine hujus libri; *Frumenta, vinum, aliaque cibi necessaria Anius ejusque filia præbuerunt. Aliis necessarium, τοῖς ἀλλοῖς τὸ ἀπαιτούμενον*. Ut supra; interea legasorum *Palamedes*. Τῶν δὲ πλείων ἐπὶ Παλαμῆδους. Sic Reliqua prædæ, lib. 4. aurum atque reliqua præda inter se dispartiant.

*CAP. XVIII. Phalidis Sidoniorum regis.*] Lectio hæc à correctoribus est, qui legunt infra lib. 4. Phalam Sidonium: sed is Sidonius quidem, at non Rex Sidonis, sed classis rector, Memnonis, ut videtur, mercenarius. Et alioqui à Phala non fit Phalidis. Librorum unus, frigios; alter, frigie; ut videtur, Phrygiæ.

*Inici quisvis uti.*] Ita scripti, quum invenissem in utroque manuscripto, in lectus qui virtutis societatem.

*CAP. XIX. Iræ celesti, an ob mutationem aëris.*] Egrege ex utroque codice restituiamus priscam lectionem; quam male corruperant vulgo, *ita Diana ob mutationem aëris*. Inquit veram causam fuisse mutationem aëris, creditam vulgo iram celestem. Eadem locutionis elegantia paullo post: *Agamemnon affectione paterna pietatis motus, an ne tam illicito immolationis sceleris interesset*. Et lib. 11. *Pertinacia animi, an ob amorem captivæ*. Item, *tadione an recordatione suorum domuitionem cupiebant*. Quam & ubique corruperant. lib. 3. *in gratiamne impetrati funeris, an si quid Troja accideret, securus jam filia*. lib. 4. *Formosi querelis Rhodiorum; an cupidine diripiendarum rerum quas secum advexerant*. Ubi rescriperant, deinde cupidina. Frequens Tacito locutio. *Promissa.*] Ita libri veteres: in quibus etiam recte, *per peccata atque exercitum grassari*.

*Palamedem.*] At eum in Catalogo ne nominavit quidem, quia non invenerat in Homero, cujus recensio post mortem Palamedis; sed noster certe debuit non omisisse vel in enumeratione, vel in conventu principum qui habitus Argis.

*CAP. XX. Domuitionem.*] Ita scriptum quum in vulgatis esset, *domum demigrationem*, in scriptis, *domi mentionem*. Idem verbum corruptum infra lib. 11. *tadione an recordatione suorum domuitionem cupiebant*. Domuitio, *νέσος*. Pacuvius Herminio:

● Nam solus Danaus hic domuitionem dedit.

Philoxenus; *Domuitionem, ἐπιδόδο*.

*An ne tam illicito*] Ita recte libri.

*CAP. XXI. Corusca, fulmina.*] Ita libri, non *coruscationes*. Corusca, *αἰσχροπῶς*, tonitrua, *βρονταῖς*, fulmina, *καταιγίδες*. Hæc tria distincta & Varroni: *Cognitio enim trium, fulgestra, tonitrua, fulguris, à fulmine orta*.

*CAP. XXIII. Aliis cibi necessaria.*] Ita libri, recte diximus supra. Mox rescriptimus, *qua Oenotropa & divina religionis antistites membrabantur*. Fabulam de Anio Deli rege & sacerdote, & ejus filiabus quæ vinum, oleum, & omne tritici genus ultro funderent, habes apud veteres Grammaticos, è quibus enarrator Lycophronis: *Ἀνίος Ἀπόλλων ἔνιχεν εἰς δῆλον, ὃς Δαριόπυρος γῆρας ἔχων τῆς οὐδέλεπας, Οἶνῳ, Σπέρματι, Ἐλαίῳ, αἷς ὁ δῖος οὐκ ἔχρησεν ὅτι βέλαιτο οἶον, σπέρματι καὶ ἔλαιον λαμβάνειν κατὰ τῆς τῶν οὐρανῶν δέσσης. Φεικιδῆς δὲ φησὶ ἐπὶ Ἀνίῳ ἔπειτα τῆς ἑλλήνας πατρὸς Ἐννοδῶς αὐτῇ, αὐτὴν ῥῆσαι τὰ ἐνὶ ἡνίκα ἐπὶ δειδῶς δὲ αὐτῆς τὸ δινεῖν ἐπὶ ταυτολήσῳ ἐπὶ τῷ Ἰλίου καὶ περὶ τῆς αὐτῆς χρομῆς ὅς τῆς ἑλλήνας ἰδὼς Τροίας κατὰ τῆς δινεῖν χρομῆς ὑπὸ χρομῆς δὲ αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῷ Ἰουλίῳ αὐτὴν πείσσει. Vide & quæ Grammatici ad 3. Æneidos, ubi Anius hic vetus Anchisæ amicus: & ibi servius Danielis: *Anius Rex Deli, Apollinis sacerdos, quum trium filiarum esset parens, ne unius tantum Dei esset tutus auxilio (ita scribendum) filias numini Liberi patris devovit, qui parem ei gratiam referens effecit ut quicquid una attigisset venteretur in fruges, altera in vinum, tertia in oleum: id quum comperisset Agamemnon dux Argivorum, quum mille navibus oppugnatum ires Trojam, misit qui eas accerserent, ut posses alere Græcia exercitum*. Verisimile est Deum electam à Græcis ducibus, quo annuam ex omni Græcia compartarent ad necessarios usus exercitus transvehendam, ejusque curam datam Anio, qui singulis filiarum eam custodiam distribuerit.*

## AD LIB. II.

CAP. I. *Ad Mæstium regionem.* ] Ita Hæbri veteres. Scio Mysiam esse in Asia, Mœsiam in Europa Thraciæ vicinam: sed & hoc scio, posteriores Græcos & Latinos utramque nomen confudisse. Itaque Mœsiam hanc Eurogæm passim videas in Constantinopolitana historia appellari Mysiam: Mœsiani contra Asiaticam in Latinis posterioris ævi scriptoribus. Hæc Mysia ad mare fuit proxima Troadi. Plinius v. xxx. Mela.

CAP. III. *Instar muri.* ] Ita recte libri: male edebatur, *mortis*.

*Teutranus.* ] Ita libri veteres, non *Teutranus*. Finxit nomen noster à Teutrania urbe Myzæ: nam de hoc in veteribus altum silentium: nec verisimile Teuthrantem Telepho relicturum fuisse Myzæ regnum, si ex Auge liberos tulisset.

*Ad eum convertit.* ] Ita recte libri. Gellius i. 26. *Convertit ad me qui interrogaveram.* Idem i. 8. Tali petulantia mulieris atque pecunia magnitudinis istius expavidus que Demosthenes avertit. Tacitus Annal. 4. cuncta tentanti promptissimum visum ad uxorem ejus Liviam convertere.

*Acies invadit.* ] Ita libri, non *Ajacem*.

*Quos adversum ierat.* ] Sallustius Jugurthino: *Prospicatis iis quos adversum ierat, rediens à latere Mauros incurrit.*

CAP. IV. *In aliquantum.* ] Ita libri nostri, familiari locutione nostro scriptori. Mox, *debilitaverat*, scripsi è Petaviano: male in altero, *dubitaverat*; in vulgatis, *exanimaverat*.

*Mæsi ad se domum.* ] Ita recte libri. Catullus:

*Ad se quisque vago passim pede discedebant.*

CAP. VII. *Ex his locis ad Trojam navigandi.* ] Hæc vero magna Geographiæ ignorantio. Mysia enim in qua regnavit Telephus, proxima Troadi, ut diximus supra: nec navigio opus, ut ex ea illam attingerent, & si navigio uti vellent, ora tantum legenda. Sed hæc ita finxit, ut novennium expeditionis impleret, & decennium vulgatum belli Trojani ad novem annos & paucos redactum in decimum ipsius belli contraheret.

*Exercere discordias vacuum fuit.* ] Ex Sallustio hist. i. *postquam remoto metu Punico similitates exercere vacuum fuit.*

CAP. VIII. *Auctoribus nuntii ejus Scythis Barbaris.* ] Ita scribendum. Scythæ jam tum nautica & mercatura clari. Inde mox eos duces navigationis adsumunt Græci.

CAP. XVI. *Phorbanta.* ] Ita recte libri scripti, Homerus. Iliad. i.

Τὸ δ' ἄγε παραπλήθευ γυνή, τὴν Λαοῖον ἔτα.

Φορβάντης θυγάτηρ Διομήδεος καλλιπαρμένη.

Vitiosissime edebatur, *Forgaritam*.

*Dein Phyrum.* ] Ita libri nostri, credo: pro *Scyrum*, quam eodem tempore captam ab Achille Homerus memorat:

Σαῶθ' ἱλὸν αἰπὸν Εὐρώῃ πτόλιόν τε.

CAP. XVII. *Étione.* ] Ita recte libri, non *Fædione*: item *Cilicas*. Lyrnessus & Thebæ Cilicum istorum civitates ab Achille expugnatz eodem tempore: in illa regnavit Mynes Briseidis maritus; in hac Étition pater Andromachæ, maritus Chryseidis. Homerus. Iliad. a.

Ὁ γὰρ οἷς Θέβῳ ἐρβὸν πόλιν Ἡτίωνος,  
τὴν δὲ διαπρυόμῳ τι καὶ ἦτορ ἐτάδι πάντα.  
καὶ τὸν πόλιν δῖος αὐτὸν μὲν σφίον ἦν Ἀχαιῶν,  
ἐκ δ' ἱλὸν Ἀτρεΐδης Χρυσηΐδα καλλιπαρμένη.

Et in catalogo:

Λορυσσὸν ἀλκιοπαρμένη καὶ τοῖον Θέβης.

Et in ζ.

Ἀνδρῶν δὲ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡτίωνος.  
Ἡτίωνος υἱὸς Ἰσχυρὸς ὀλβίος ἦν,  
Θέβης καλλιπάρης, Κίλικος ἀνδρῶν ἀνίστατο.  
Et mox,

ἐκ δὲ πόλιν πύρρον Κίλικος ἰὸν ταπεινόν τε,  
Θέβῳ ὑψέπλοον, κατὰ δ' ἐκβάντι Ἡτίωνο.

Ex cujus spoliis citharam & equum Pedasum abductum idem Homerus scribit. Iliad. a. & π. Dixi, istorum Cilicum: alii enim sunt Homero Cilices prope Idam, quos etiam recenset Plinius s. 30. longe ab iis Cilicibus, quos sequens ætas agnovit ad Taurum & Amanum.

*Pedasum, Lelegum urbem.* ] Ita scribendum, Homerus Iliad. φ.

Ἀλπίων δὲ Λαλίσσος φολέθλῃσσι αἰείεσσι.  
Πήδῳσι αἰπύσσαν ἔχον ὑπὸ Σατυρείῳ.

Sed Homerus Pedasum regnatam facit Alteo, non Brisei, & Briseida Lyrnesso captam

ptam non Pedaso: quod noster immutavit  
ut dissimularet unde accepisset.

CAP. XVIII. *Aliaque dona cuiusquemodi.* Ita scripta, quis in libris, *hujusquemodi.* Vox verba & antiqua, sed fere ubique corrupta. Lucretius lib. 6.

*In terra cuiusquemodi rerum esse figuras.*

Cic. 1. de Offic. *admittenda hominum cuiusquemodi multitudo.* Et 11. de Orat. *Ut ad cuiusquemodi genus videtur vultus etiam accommodetur.* Sallustius in Jugurthino: *Eo imponit vasa cuiusquemodi.* Saepe in libris sequentibus, sed ubique in mendo. Habes saepe in Apuleio & aliis scriptoribus.

*Tenthrantem.* Libri scripti, *Tenthrantem*: is est Sophocli *Telentias*, Ajae magnigrophoro. Isfra, ubi iterata ejus mentio, liber unus, *Tenthranti filiam*; alter, *Tenthranti*.

CAP. XX. *Gracorum, Menelaus.* Muta distinctionem: *Menelaus* & *Menelaus*. Ut supra, legatorum Palamedes.

CAP. XXI. *Ante consilia.* Vulgo, *bono consilia*. Libri, *à me consilia*.

CAP. XXII. *Cui virile negotium est.* Ita libri; hoc est, cui domi uxor. Virile ingenium rescriperant, quasi haberet à Sullustio, apud quem in Catilina: *quis mortalium cui virile ingenium est tolerare potest illis divitiis superare?* At hic virile ingenium minus quadrat, quum formido & suspicio mulierum sit potius quam virorum; & ut virorum, non certe à *inde*.

*Nati paucorum libidini.* Ita libri veteres, elegantissime.

CAP. XXV. *Ne quid tale commenta finitima.* Ita est in Petaviano: at in altero, *ne quid tale confinitima regiones*; scilicet scriptum fuit, *ne item alia confinitima regiones perniciose consilia adversum Trojam molirentur.* Mox edebatur vulgo; nihil exploratum neque fidum esse, insidiosa cuncta atque adversa in obsidione fore. Dux primæ voces, nihil exploratum, aberant ab utroque manuscripto. In altero, neque fidum, contra insidiosa cuncta: at in Petaviano, namque fidei jus, contra insidiosa e. a. a. i. o. fore. Omnino scribendum; neque fidelius, contra insidiosa cuncta atque a. i. o. fore.

*An solis qui à Gracia sunt.* Imitatum ex illis Homeri notissimis:

Η' μῦθος φίλον' ἔλεγχος μέγιστος ἀδράντων  
Α' τρεῖς δὲ

E quis & Virgilius:

*Nec solos tangit Atreidas  
Iste dolor.*

CAP. XXVI. *Quippe Crete Europam quidam à Sidone.* Vetus querela Asiaticorum, relata sive conficta ab Herodoto ipso initio historiarum, de raptu Ius, Europe, Medee, cuius *καταβολή* notat Plutarchus. Jolchorum *deus libri*, non *Celchorum*.

*Io ex Sidoniarum.* Contra est: nam Io Argisavecta à Phoenicibus: sed noster quum hæc invenisset apud Herodotum, putavit ex persona Trojanorum mutanda, ut causam suam approbarent, quam omnes Asiatici defendebant eodem modo, quasi Græcis *καὶ ἰδίων δόξαν*. Itaque & qui Daretis nomine Trojanum bellum scripsit, ab Argonautica expeditione injuriarum initium repetit, deinde ab insculta Hecionæ servitute.

CAP. XXVII. *Botiram Cillamque* In Danielis libro *Botiram*: de qua nihil invenit. At Cilla nota ex Homero:

Ὅς ἔχρησεν ἀμφιπέλαγος  
Κίλλαν τε Ζακίλον.

Ex eodem nota Arisba & Larissa; ex Geographis Gargara & Scepsis. Pro *Gergisbam*, edebatur vulgo, *genitem*. Libri, *genium*: è quo feci *Gergisbam*, quam prope Scepsim locant veteres Geographi.

CAP. XXX. *Adigir.* Ita optime libri.

CAP. XXXI. *ertinacia animi, an ob amorem captiva.* Ita recte libri. Similes elegantias notavimus supra. In iisdem recte, *cuncta extrema ratus experiri*.

CAP. XXXII. *In aliquantum* Ita libri, & sic saepe noster, à cuius sæculo non est exigenda Latini sermoni puritas.

CAP. XXXV. *Tadiene, an recardatione suorum.* Totus hic locus misere turbatus erat tam in vulgatis quam in scriptis libris. In illis edebatur; tempore frustrato *seditione* odio an *recardatione* suorum bellum non occipiebant. In libro Danielis, tempore multo frustra tritos editione an *recardatione* suorum domi *seditionem* accipiebant: in altero, tempore frustrati tota editione an *rec. f. domi* *seditionem* accipiebant. E quibus concinnavi lectionem quam editio hæc repræsentat. Corrumpendo loco duo fuerunt; primum

K k 2 quod

quod non capiebant elegantiam hujus sermonis, *ratione an recordatione*, quam ubique mali editores corruerant, ut diximus supra. Alterum ignorantia antiquæ vocis, *domitionem*, quam & supra explicavimus. Non dubium est quia hæc sit genuina auctoris scriptura.

*Adicere.*] Ita liber Danielis: antiqua scriptio, pro *adjicere*; quam in omnibus optimæ notæ libris inventam viri docti testantur. Poterat tamen ferri cum vulgatis & altero manuscripto, *edicere*.

*Primus igitur.*] Et hic catalogus ab Homero, ut pleraque alia.

*Pandarus Lyaone genitus, ex Lycia.*] At Homerus Zelia oriundum dicit, sub extremum Idæ pedem. Scilicet duplex Lycia Homero; altera proxima Cariae, in qua Xanthus fluvius, è qua Sarpedonem & Glaucum emittit; altera sub Ida proxima Troadi: nam & de Pandaro Homerus Iliad. 3.

Α' περιρρ'ς Λυκίαν.  
Οὐτ' τις ἐκ Λυκίης σὺν ἑ' ὑχ' ἰν' ἡσ' αὐ' μούων.

Idco quum Lyciam Sarpedonis nominat, addit *τὰ λῶν ἐκ Λυκίης*, quia ea longinquier.

*Hippothous Pylei*] Ita libri, scilicet male legerat versum Homeri, in quo Hippothous & Pylæus filii Lethi Pelagi:

Τῶν ὑχ' ἰ' πύλοος π' Πύλαι· τ' ὄρ'· Ἀ' γ'·  
ἦ δὲ δὴν Λύβοιο πύλοσ' γ' ὕ' Λόπηϊδ' αὐ'.

*Acamas ameriplem puros.*] Expressu scripturam veterem, cui non medeor. Hic Acamas Eussori filius Homero, diversus ab Acamante Antenoris, & altero Acamante Asii. Puros Imbrasi filius. Uterque Thraces duxere. Suspicio est nostrum scripsisse, *Acamas Antenoris filius & Puros ex Thracia*; confusus imperite Acamante Imbrasi & Acamante Antenoris.

*Odius & Epistrophus.*] Ita libri, non *Dius*. Errant qui in Catalogo rescribunt, ὁ δ' ὄρ'· arguit ipse Homerus. Iliad. 3.

Ἀ' γ'· ὄρ'· Ἀ' λ'· ὄρ'· ὄρ'· ὄρ'· ὄρ'· ὄρ'· ὄρ'·  
Mox scribe, *Alizatum reges*.

*Ex Solemo*] Corruptissime hæc omnia in editis & scriptis. *Ex sole monastes & amphi-*  
*machus nomomis de Caria.* Solemum dicit pro Solymis, qui vicini Lyciæ, & quos sæpe pugnasse cum Lyciis Homerus refert. Nastes & Amphimachus Cares Homero.

*Genitore Pylamene.*] Ita scribendum ex Homero. Vulgo, *Telameneo*: librorum unus, *Talimeno*.

*Glaucus Hippolochi.*] Et hæc pessime edebantur, quæ nos secuti vestigia scripturæ veteris restituiimus. Quod ait Glaucum adscitum à Sarpedone quasi inferiorem, cave credas: nam Glaucus Hippolochi filius, Bellerophontis nepos, amittinus Sarpedonis, cui mater Laodamia soror Hippolochi: Homerus Iliad. 7.

*Chromis Midonis.*] Ita scribendum, vel *Chromius*. Utrumque habes apud Homerum: vulgo, *Fronius Midonis*: libri, *Pro-*  
*minues Midonis ex Mæsin.* *Parechmus Anni-*  
*poenius*: è quo feci, *Pyrachmes Axii*. Credidit apud Homerum *ἀπ' Ἀχίης*, esse filium Axii.

*Ex Adrestina.*] Ita libri: vulgo, *agrestina*: scribe, *Adrestia*. Homerus:

Οἱ δ' Ἀδρεστίαν τ' ἔχον

*Asius Hyrtaci Sesto.*] Ita scribendum, non *Asius Hyrtacus*: libri, *Asius Hyrtaci esto*. Homerus: *Ἀσίου Ὑρτιάδος*, apud quem & alius Agus Dymantis filius, Hecubæ frater. Iliad. 3.

Ἀσίου δὲ μήτρης ὡς Ἐχέως ἰππιδάμοιο.  
Αὐτοκαίγοντος Ἐκάκης, ὡς Ἀδύμουτος.  
Ὁς Φρυγίῳ ταίως ῥοῖς ἰπὶ Σαχάειοιο.

CAP. XXXVII. *Avidus ignara nescendi.*] Ita libri recte. Sallustius in Jugurthino: *More humana cupidinis ignara visendi*. Item, *mare magnum & ignara lingua commercium prohibebant*. Item; plerisque *velocitas & regio hostibus ignara tuta sunt*. Virgilius: *ignarum Laurenti habet ora Mimitanta*.

CAP. XXXIX. *Armis atque animis.*] *Vox animis*, deest in manuscriptis. Et sane non iidem animi Paridi, qui coactus à fratribus redibat ad pugnam pudore potius quam ferocia. Scilicet *paratus armis aequae*: hoc est; paribus armis instructos; quod sane iusto duello necessarium.

CAP. XLII. *Atque audendi auctor.*] Virgilius 12. *Auctor ego audendi*.

CAP. XLIII. *Glaucus Hippolochi.*] Ita recte libri, ut distinguat à Glaucō Antenoris, de quo infra. Idem recte, *Asteropaus*, non *Steropus*. Et hic Lycius, quem una cum Sarpedone & Glaucō

Ho-

Homerus præficit quintæ turmæ auxilium. Iliad. α.

*Pammon, Meffor.* ] Ita scribendum. Vulgo, *ac modo Nestor*. Libri, *Ammon Nestor*. Priamo filios quinquaginta assignavit antiquitas: in iis Antiphum. Homerus Iliad. δ. & λ. Politem, Iliad. β. & ω. ubi & Pammonis & Mefforis mentio.

Πέρμορον τ' Αὐτόφορον π, βολὴν ἀζαλοῖ π  
Πολίτῳ.

Et mox;

Μήνορ τ' ἀντίστον, ἢ Τρωῖον ἱπποχάρμω.

CAP. XLV. *Rhesus Ejone genitus.* ] Ita scripsi, secutus Homerum, Iliad. x.

Εἰ δ' ἔσθ' ἢ ἔσθ' ἢ ἔσθ' ἢ ἔσθ' ἢ ἔσθ'.

At vulgo ediderant, *Rhesus de Ejoneo genitus*: libri, *Rhesus sifone genitus*.

### AD LIB. III.

CAP. II. *Achilles ausus visere.* ] Vulgo, *volens visere*: manuscripti, *adveniens visere*: omnino scribendum, *avens visere*: itaque editum volueram.

CAP. IV. *Pyrachmem regem Paonum.* ] Pessime antea, *Cicomm*. Libri, *Paanium*.

CAP. V. *Dioron & Polyxenum Alios.* ] Id est, *Elios*. Ita dilerte optimus Danielis ebdex: *alter & alios*: vulgo, *aliosque*, utrumque male. Alius pro *Elios* Dorice: ut sæpe Captivis Plauti, quod item antea coriupum, restitutumque à viris doctis. In libris Græcis sæpe invenias *πλεῖς*, corruptum pro *Ἡλῶς*: quod notarunt & emendarunt eruditi. Mansit adhuc in Polybio lib. 4. *ἱππεῖς δ' ἐκ τῶν πλεῖς οἱ ἀπὸ τῶν Μυχαίων περὶ τὴν Λακωνικὴν*. Ubi legendum *Ἡλῶς*.

*Phylamenem.* ] Ita recte libri, non *Philemenem*. Mox ex iisdem scripsi, à *Phinea Agenoris*. Sequitur alios auctores ut dixi supra: nam pterique Phineum Belli dicunt non Agenoris. In iisdem est *Olizonem*, ut & infra lib. 4. Apollodorus Bateam Teucri filiam jungit Dardano, è qua Erichthonius.

CAP. VI. *Clam atque ex occulto vulne-*

*raius.* ] Ita recte libri, antea edebant, *ex finitimi latinitate ineptissime*.

CAP. VII. *Arfacum cum Deiopite.* ] Libri, *Arfacum, Deiopiteos*. Scribe, *Arfacum & Deiopiten*. At horum Priami filiorum mentio nulla in Homero, præterquam Dorycli, Iliad. λ. & Hippothoi, Iliad. ω. Apollodoro nominantur *Διοπίτης, Ἀρχήμαχος, Φιλαίμων, Μήλιος, Δορυκλῆς, Ἰπποχάρμης, Ἰπποδάμης*. Ut videatur scribendum, *Arfacum, Deiopiten, Archemachum, Laodorum, & Philemonem*: item, *Melium, Astyochum, Doryclum, Hippothoum, Hippodamanta*. *Διοπίτῳ* etiam habes in Iliad. λ. occisum ab Ulyssæ: *Mulium*. Iliad. π. occisum à Patroclo, & alium *Mulium*. Iliad. ο. ab Achille.

CAP. VIII. *Gorgithione.* ] Ita recte libri, non *Gorgithone*, ut vulgo. Gorgithion filius Priami nothus. Iliad. θ. Apollodorus.

*Neque fortuna belli mutatur.* ] Scripserat, *mutat*.

CAP. X. *Crissaorum.* ] Ita scribendum, non ut in manuscriptis, *tres eorum*. Schedius Phocenses ducbat, in quorum regione Crissa:

Κρίσσω π, ἑαίλω. ———

*Alter Echinadibus imperator.* ] Hæc addidimus è libris.

CAP. XIV. *Fæde & vice imbellium.* ] Ita libri, optime.

*Et cum Hippothoo Pyleus.* ] Totum hunc locum corruptissimum è libris restitui-mus.

*Isus & Evander, Priamida.* ] Isus nothus Priami. Iliad. λ. Evandri meminit Apollodorus lib. 3.

*Ganeus rex Cybini.* ] Ita scribendum, libri, *Cynus rex Scyphus*. At quam male vulgo, *Caranus rex Scythia*.

Γανὺς δ' ἐκ Κύφῃ ἔστ' ———

CAP. XV. *Qua maxime visi poterat.* ] Rectè ita in Petaviano. Danielis 6. vulgo, *videri*. Visere antiquis idem quod videre. Lucretius.

——— *Visique exortum lumina solis.*

Tacitus Annal. 3. *Sed præfulgebant Cassius atque Brutus, eo ipso quod imagines eorum non*  
K k 3

non visabantur. Apuleius Apologia: *quum in eo visitur imago mire relata, infra lib. 4. Omnis circum Trojam & ultra qua visi poterant. Ubi etiam rescriperant, qua visui patebant.*

CAP. XXI. *Non tu mihi caussa.* ] Ex 3. Iliad.

Ὅπ' μοι αἴτι' ἐστὶ, θεοὶ κ' μοι αἴτιοι εἶναι.  
Οἳ μοι ἐφάρμυσεν πόλεμον πολυδάκρυον  
Ἀχαιῶν.

CAP. XXIV. *Consiliatum.* ] Non mihi fuit religio recipere hanc dictionem in utroque manuscripto inventam; non magis quam viris doctis in Cesare I. de bello Civili: *multumque cum suis consiliandi caussa secreto prater consuetudinem colloquebatur.* Item, *Hec consiliantibus eis nuntiat aquatores ab equitatu premi nostro.* Et inde olim à consulendo consul, à consiliando consiliarius; quod verbum habes apud Suetonium & alios posteriores; Item consiliaris apud Paulum J. C. lib. 5. de offic. adfessor.

CAP. XXV. *Namque execrati facinus ejus.* ] Homerus Iliad. γ.

Ἡ δὲ γὰρ ῥῆθ' ἔπειτα νέος' ἦν ποταπὸς ἐργισ-  
σι.  
Νῦν δ' αὖτ' ὅτε ἐβόλετο μάχην καταδύμε-  
ναι ἀνδράν,  
Ἀχαιοὶ δὴ δίοτες καὶ οὐείδων πόλιν ἄρ' αὖ μοι  
ἔην.

## AD LIB. IV.

CAP. I. *Præclara pudicitia.* ] Ita disertim uterque manuscriptus. Opponit pudicitiam Hectoris libidini Alexandri: quæ sane ut in omnibus viris laudanda, ita in principibus maxime conspicua, eoque magis quorior. Hectoris sane antiquitas nullos amores novit, neque aliam sobolem quam ex Andromacha.

*Per dies decem.* ] Homerus, undecim: apud quem Achilles,

Σχίστο δ' τόσον πόλεμον χρόνον ὅσον αἰώ-  
ρας.

Ut hic, *bellandi requies.* Sed sic solet bellum pro prælio, ut diximus supra.

CAP. III. *Placitumque.* ] Ut videatur scribendum, *actumque*, hoc est, deliberatum; nondum enim id decretum erat, donec Diomedes rogatis ducum sententiis id fieri curavit.

CAP. IV. *Camirum & Falsum.* ] Edabatur perverse *Galissam*: libri, *Calyssum*. Scripsi *Falsum*. Homerus:

Λίδην, Ἰήλουσόν τε, καὶ Ὀρχανίαν Κάλυμνον.

*An cupidine.* ] Ita diserte libri: quod inepti & imperiti correctores mutaverant, rescriperantque *dein cupidine*.

CAP. VII. *Arejus & Echemon.* ] *Arejus* est in utroque manuscripto, non *Attreus*: recte, in Apollodoro ita scripserim, non Ἀτρεΐδης: at pro vulgato *Echion*, Danielis liber habuit *Archemon*; Petavianus, *Echemon*: è quo feci, *Echemon*: qui notus Homero. Iliad. ε. Ἐχέμονά τε Χερσίων τε. Et memoratus eidem Apollodoro.

*Dryops, Bias, & Corythion.* ] Vulgo editum fuit, *Drappe bias & Corinthia*: manuscripti, *Dyrassia & Chorithon*. *Dryops* & *Bias* recensiti Apollodoro. *Corythionem* nusquam invenio: credoque rescribendum, *Gorgithion*: nec me movet quod eum supra dicit occisum; nam & hic Philenorem nominat, quem necatum dixit lib. 3. & Antiphum, cujus cædem retulit lib. 2. Illioneum etiam non inveni, nisi in Apollodoro scribendum sit Ἰλιονεύς, pro Ἰδρυεύς; Telestes in eodem est, & Glaucus, & Agathon, quem etiam Homerus agnoscit: Iliad. ω. ubi & Agavus. Thyestes nusquam mihi repertus.

CAP. VIII. *Eorum humandi veniam.* ] Dudum monui probam & antiquam esse hanc lectionem, quam uterque manuscriptus agnoscit. Imperiti addiderant *corpora*, ne solæcismum paterentur, scilicet, *Plautus Captivis*: *Nominandi istorum tibi erit magis quam edundi copia.* M. Tullius V. Philip. *Agitur utrum M. Antonio facultas detur opprimenda Reip. cadis facienda bonorum, diripienda urbis; agrorum suis latronibus condonandi.* Varr. 2. de rustica: *sive enim aliquod fuit principium generandi animalium.* Gellius 16. 8. *Focisse videtur eum librum sui magis admonendi quam aliorum docendi gratia.*

CAP. IX. *Lycan & Troilus Priamida.* ] *Troilus* satis notus. *Lycan*is meminit Homerus Iliad. γ. & φ.

*Etatem*

[*Etatem ejus admodum immaturam.*] Quia legit in Virgilio:

*Infelix puer, atque impar congressus Achilli.*

Ad Priamum. Iliad. v.

*Ejus meminit tanquam fortissimi.*

CAP. XII. *Nastes.*] Libri, *Restes.* Vulgo, *Jastes.* Homerus:

Νῆστες Ἀμφικραχὲς πὶ Κορίνθῳ ἀγγαίηται.

CAP. XVIII. *Holennum Priami.*] Tzetzes in Lycophronem: Ἐλννὸν δὲ τὸν Πριάμου παῖδα μάλιστα ὄντα, καὶ ὃ μόνον αὐτομαλὴν ποιεῖν ἔμελλεν, καὶ τὸν Ὀφείην πὶ καὶ Τρυφιδωγῆς, ὃ δὲ φασὶ Σοφικλῆς, ἐνδραχίοντα καὶ κρηναχίοντα τῶν Ὀδυσσέως.

CAP. XIX. *Sinistram manum.*] Tzetzes eodem loco: Φαλαγγίης ἀντιπρόσθεν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς τῶν τεχνισίων, ὡς τὸν καὶ κατὰ τὸν λαὸν χεῖρα, ὅτε τὸν διέκρινεν αὐτὸς ἐκβαλὼν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸν τῶν πάλαι βασιλῶν αἰσῶν.

CAP. XXI. *Per plejonem deficiente animo.*] Hic locus indicat alium esse nostrum Dictym ab eo quem Græci habuerunt. Tzetzes in Lycophronem: καλοῦνται δὲ οὐδὲν καὶ ἐκ τῆς συνωνυμίας, ὃ καὶ τὸ Κρίναι τὸν τῶν βασιλῶν ὡς τῶν Ἀλεξάνδρου πατρὸς, ὃ καὶ τὸ Δίκην βαρύνει ἀπαιχθύνει.

CAP. XXII. *Plejonam quippe.*] Constat sibi noster, secutus eosdem auctores quos lib. 1. & 3. Contra plerique veterum Plejonam Oceani filiam faciunt, uxorem Dardani Bateam Teucris filiam, non Olizonem Phineis. *Hefsonam* hoc loco libri scripti habent, non Plejonam, ut dixi supra.

*Olizone Phineis.*] Libri, *obzone*, dixit supra lib. 3. Deest vero particula, *qua*; quæ Erichthonium ei dederit.

*Cleomestra.*] Ita libri nostri. Apollodoro est Cleopatra, cujus sericem non excusatur tamen.

*Hicetatonem.*] Homerus. Iliad. γ.

Οἱ δὲ ἀμφὶ Πριάμου καὶ Πάριος ἰδὲ θεομοίτῳ,

Δάμπεος πὶ Κλόνος θ' Ἰκταόνην τ' ἔχον Ἀχαιοί.

Ὀυκαλῶν πὶ καὶ Ἀντίωρ ———

Latet hoc nomen in mendo apud Apulejum de Deo Socratis: non focus etiam in Trojano exercitu quum divinatione res indigent, tacet

illo sapiens senatus, nec audet aliquid pronuntiare vel Hector, vel Lampo, vel Clytius, sed omnes silentio auscultant vel ingrata auguria Heleni, vel incredita vaticinia Cassandra. Quid Hectori cum Senatu? qui certe manu, sed non inter tū Trojæ ἀμωγῶνται. Libri optimi quos olim contuli habent uno consensu omnes, vel hic etiam, vel Lampo, vel Clytius: nec dubito quin ii quos viri docti viderunt, & ex his infinitas mendas correxerunt, eandem lectionem habuerint, sed ab iis aut minus animadvertam, aut insuper habitam. At ea indicat legendum, vel Hicetaton. Lampo illi est qui Homero Lampus: & certe Apollodoro est Δάμπεος.

*Bacoliem.*] Et hunc agnoscit Apollodorus. Homerus:

Βακόλην δὲ, ὃν ἦν ἀγαθὸν Ἀκρεμίδου, Βραχύντης γένεθ. ἀέθον δὲ ἰχθυόεντα μέγαν.

*Et Elyte.*] Locus singularis de genere Antenoris; quem certe dolendum fuit corruptissimum vulgari: *Elyte* ex *Cleomestra* & *Bois* se genitum. Scripsi, & *Elyte*: quem sine veteres Antenoris patrem memorant. Eustathius ad illud Iliad. β. τὸν βαρύνει ἀπαιχθύνει Ἀντιπρόσθεν γένεθ. ὃ δὲ Ἀντιπρόσθεν δημοσίως δοχῶν, παρὰ τὸν βαρύνει τῶν τῶν ἔχον τὸν αὐτοῦ κατὰ, Ἀντιπρόσθεν φασὶν καὶ Ὀυκαλῶνται.

## AD LIB. V.

CAP. II. *En nunquam.*] Ita scripsi, quum in vulgatis esset, *quando*; in manuscriptis, *nunquam*. Terentius:

*En nunquam injuriam audisti mihi scriptam dicam?*

Et alii sepe, ut notavimus ad Nonium.

CAP. V. *Cyillus atque Idæus.*] Ita scripsi & libri. Tzetzes in Lycophronem: Ἐν δὲ Ἀλεξάνδρῳ οἱ πλείους φασὶ τίσασθαι πτοκῶν, Βήκεον, Κέρουον, Ἀχαιοὺς, καὶ Ἰδαίον.

*Exertius desertum.*] Omnino ita scribendum: nam quod vulgo edebatur, *exercitum desertum*, prorsus absurdum est; nec melius in Danielis libro, *exercitus desertum*: at in Petaviano, *exercitus desertum*. At paullo post diserte Danielis liber habet, *qua adversum eos pro patria exercitus discessit*.



*differuisset.* Exerte, pro audacter, confidenter, cum altercatione; elegantie hujus sæculi.

CAP. VIII. *Theano.*] Ita scribendum cum libris, non *Theana*. Theano sacerdos Minervæ Ilienſis. Homerus. *Iliad.* ζ.

Τὼ δ' Τρῶες ἴθικαν Ἀθηνάης ἱέρον.

Sed eam Homerus ubique Antenoris uxorem facit. *Precibus vi mixtis*, recte in libro Danielis.

CAP. X. *Legatos viros.*] Ita libri, optime; ut mulier meretrix, mulier præfica, & supra. senectus ætas.

CAP. XII. *Incenſis omnium tabernaculis.*] Ita recte libri, notus militie mos, incendere tabernacula discessuros milites. Homerus in eadem re *Odyſſ.* θ.

Βάντες ἀπὸ λεινὸν πῦρ ἐκ κλισίας βαλόντες.

*Multo vino atque somno.*] Virgilius: *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.*

*Alarum Jovis ante adificiale.*] Sic libri, *adificiale* pro ædificio, sive regia Priami, elegantia hujus sæculi. Aras ante fores domuum Græci habuere, ut notum ex Comicis. Helladius apud Photium: τὸν Ἀρξίμου ὃς ἀντιστάμενος, ὃς ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἑαυτοῦ ἱδρυμένον, καὶ πύλον βαμμένον παρ' αὐτῷ σφραγίσαν ποιῆσαι, καὶ μνηστῆρας ἐπιφρονεῖν.

*Atque inultos.*] Sic scribendum; non *multos*. Ita sæpe veteres scriptores, qui ferre semper in ea voce corrupti. Sallustius: *Dedecores inultisque terga ab hostibus cedebantur.*

*Menelaus Deiphobum.*] Homerus *Odyſſ.* θ. Virgilius lib. 6.

CAP. XV. *Clam Ismarum aufugit.*] Ita recte libri. Homerus:

Ἰλιόθεν μὲν φέροντες ἑταίρους πύλασσαν Ἰσμάριον

## AD LIB. VI.

CAP. I. *Charadibus scopulis.*] Lycophron:

Διπλῶν μετὰ Κριεῖδων σφενδάμων.

CAP. II. *Præterea addidere.*] Scripsimus *addere*.

*Oeneum multimodis afflicti.*] Ita scribendum; vulgo, *so nomine*. Oeneus Tydei pater, avus Diomedis, rex Calydonia in Ætolia. *Multimodis* libri, ut supra, & sæpe in Lucretio & Apuleio.

CAP. IV. *Virile ac muliebre saxu.*] Ita libri, habet à Sullustio hist. 2. *At Idesellus in ulteriorem Hispaniam post annum regressus magna gloria concurrentium undique virile ac muliebre sexu,*



CASPARIS

**CASPARIS BARTHI**  
**AD**  
**DICTYM CRETENSEM**  
**NOTÆ**  
**EX IPSIUS ADVERSARIIS**  
**COLLECTÆ.**

**L 1**

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

1951

RECEIVED



CASPARIS BARTHI  
AD  
DICTYM CRETENSEM  
NOTÆ.

Casp. Barthius Advers. Lib. XIV. Cap. XIII.

**S**ep<sup>ti</sup>m<sup>i</sup>us Romanus, qui Dictys de Bello Trojano loqui Latine fecit, Romanus sanè scriptor est, nec refrager doctis, qui Q. Arcadio Rufino nuncupasse conjectant ævo Theodosiano, aut præter propter. (*Lib. 57. cap. 20.*) De eo scriptore ita judicare possumus: videtur vir quispiam prisce eloquentiæ, inclinantibus jam rebus Romanis cum cerneret multa diversis modis de bello illo famosissimo differri, statuisse ei confusio<sup>n</sup>i medicinam facere, & omnem historiæ seriem instar certæ narrationis, libellis complecti. Ufus autem videtur titulo Dictys, ne flaccesceret auctoritas. Eum autem librum postea in suam linguam Græculi videntur transduxisse, in-  
scriptione ejusdem tituli & fabula addita, talem librum eum terræmotu patefacto sepulchro inventum, & Claudio Cæsari traditum, ejus jussu fuisse traductum. Eam fabulam recenset Suidas ex alio quopiam auctore. *Διτῆς ἐστὶ Κλαυδίου τὸ ἑρῆς καὶ σωρῆς καὶ πύλωνος, καὶ πάλιν τῶν ἀντιγράφων τῶν Διτῆς ἐστὶν ἑρῆς καὶ σωρῆς καὶ πύλωνος, καὶ πάλιν τῶν ἀντιγράφων τῶν Διτῆς ἐστὶν ἑρῆς καὶ σωρῆς καὶ πύλωνος.* Apud Græcos quidem Dictyn extitisse auctores sunt ambo Tzetæ, Joannes & Isaacus, ut notat etiam doctissimus vir Jacobus Nicolaus Loensis lib. 4. Miscellan. cap. 20. Daretis quidem Phrygii Iliadem ad sua tempora servatam fuisse scribit Elianus lib. 11.

variæ Historiæ. Sed illa nihil ad Septimium, qui scriptor est Latinus, licet miris modis ab exscriptoribus variis sæculis mutatus & interpolatus.

AD LIB. I.

*Cap. I. Atreus namque ex Minos postrema sua ordinans.] Postrema ultimam voluntatem morituri jam hominis designant. Est namque talis sanctio postremum judicium hominis, ut appellatur à Diocletiano & Maximiano Impp. Leg. 2. Cod. Justin. qui testamenta facere possunt.*

*Qua eotempore Nestori dempna erat.] Dempna pulchrius ab eodem mulier dicitur, quam cum vulgo nupta.*

*CAP. IV. Regem ira atque indignatione stupefactum consilio excidisse.]* Obdūperari homines subitis casibus atque eventibus videmus, quales pulchrè mente & corpore consilioque cecidisse & excidisse ait idem elegantissimus auctor. lib. 1. *At ubi animadvertit Palamedes, regem &c.* lib. 4. *Sed fertur Oenonem viso Alexandri cadavere adeò commotam, uti amissa mente obdūperaret, ac paulatim per marem deficiente animo concideret.* Lib. 5. *Helenus recordatus parentem Priamum residuosque fratres, fletum edit miserabilem, consternatusque per dolorem, atque obdūperatus, ruit.* Non poterat melius vel summus scriptor, & collatione talium

L I 2 facile

facile apparet Latinum auctorem esse, quem cum summa animi voluptate legimus. *Advers. lib. 57. cap. 20.*

CAP. V. Tum namque prope ratione navigii inconsulte usi ventis ad Cyprum appulere. ] Legendum arbitrer: Dum namque prope ratione navigii inconsulte usi ventis, Cyprum appulere. *Advers. lib. 24. cap. 10.*

Sumptis aliquot navibus Alexander Phœnicem delapsus. ] Delapsus Alexandrum navigio, hoc est, prosperis ventis delectum elegantissime etiam dixit libro eodem primo: tum namque prope ratione navigii inconsulte usi ventis, ad Cyprum appulere. Unde sumptis aliquot navibus Alexander Phœnicem delapsus, Sidoniorum regem, qui eum amicum susceperat, noctu insidiis necat. Quæ verba & superius prolata non carent suspitione apud nos maculæ. Quamquam scelere domus Menelai spoliata onusta navi properasse contra ventos etiam dicat Alexandrum, ne à persecuturis apprehenderetur. Est autem τὸ delapsus Poëticum. *Virgil. lib. 10.*

Labitur alta secans fluctuque astuque secundo. Tamen aliquid mendosum est iis verbis, ut memoravimus.

Eademque quæ apud Lacedæmoniam cupiditate. ] Lacedæmonia est uis ipsa Sparta, quomodo nescio an ullus Latinus Scriptor usurparit.

Universam domum ejus in scelus proprium convertit. ] Verti in scelus dicitur quicquid ut contra fas & æquitatem patrat.

Cum obstinate hi regis necem defenderent. ] Defendere est vindicare. Rex autem erat jam insidiis Alexandri interemptus.

CAP. VI. Ut taciti vultu tamen admissum facinus condemnarent. ] Mos est hominum cum rem quampiam minus probant vultum contrahere, & eo eam velut averſari. Id vultu condemnare pulcre dixit. Sic Auctor Moreti idem alludit.

Sæpe viri nareis acer jaculatur apertas Spiritus, & sumo damnat sua prandia vultu. *Advers. lib. 57. cap. 20.*

CAP. VII. Cum partim exemplo facinoris execraretur. ] Exemplum memini ab auctoribus dici dignam rem imitatione & laude perpetua. Claudianus de fratribus Catanæis:

Ipsæ rediundantem frenavit Mulciber Ætnam, Laderet exempli ne monumenta pii.

In veteri epitaphio:

Exemplum perit, casta lugere puella. Dixi de bona, capitur autem & in malam partem. Ut exemplum unicum malitia est apud Appuleium pag. 381. Sic gula exem-

plum Apicium vocat scholiastes priscus iuvenalem. Ita exemplum facinoris facinus ipsum pessimum Septimio lib. 1. de Bello Trojano. *Advers. lib. 35. cap. 14.*

Qui lingua moribusque barbari, nihil pensat. ] De Trojanis quod ait, præcipue autem de regulis, ut vocat Priami filios, longè aliter se eam rem habere persuadebitur qui Dionis Chrysostomi orationem Troicam leget. Quo sanè libro mirum est nisi veritas totius belli Trojani aut nunquam gesti, aut magno Græcorum dedecore aperitur, in pudorem omnino figmentorum levissimæ nationis. *Advers. lib. 57. cap. 20.*

CAP. XIV. Hic in primis adolescentia annis, procerus, decora facie, studio rerum bellicarum, omnes jam tum virtute & gloria superabat. ] Non audio virum doctum hæc mendi suspicientem; potius nos Sallustianum loquendi modum agnoscimus, ut jam sententia velut plena acſiciantur tamen alia, quæ rem ipsam penitus concernant. Sic hoc loco sufficere poterat dici Achillem proceritate, venustate formæ & studio rerum bellicarum omnes superasse; ille verò etiam virtutem & gloriam adjecit. Observare poteris apud Sallustium, nec non uno atque altero loco, Thucydidem.

Neque tamen aberat ab eo vis quadam inconsulta, & effera morum impatentia. ] Ex Homero adumbravit hæc omnia Septimius & de eodem Achille Horatius notandorum morum summus artifex:

Aur famam sequere aut sibi convenientia fingo. Scriptor honoratum si forte reponis Achillem, Impiger, iracundus, inexorabilis, acer, Jura neget sibi nata, nihil non arroget armis.

Quod ad formam Achillis attinet, eandem pulcre nobis representavit Macius Porphyrogenitus, à summo viro Jano Rutgersio editus: ὁ Ἀχιλλεύς, αἰτ, ὀψήθη, μέγας δ' ὄνυχ' ἔστωκε, μακρόστελ', πῦρος. Ξανθὸς, εὐπρόσωπος, οἰστανὸς (legam εἰσδοῦς) γρηῖς ἔχων τὸς ὀφθαλμοὺς, πολὺ βέλ' μακρόστελ', τὸς πόδας ὀξὺς, καὶ τοὺς ἀλμυροὺς δούκους, διῶς πολέμου, ἰσχυρὸς, φιλόδοξ', μεγαλόφρων καὶ καλίστατος. &c. Morum autem impatentia illud iracundus Horatianum designat. Sic contra patientes pro prebis & simplicibus quodammodo ponit lib. 2. auctor idem hic noster. Eam Seniores lamentationem immodicam cum lacrymis accipientes, ad omnia quæ ab eo dicebantur, tanquam injuriæ ejus patientes annuere. Tamen eo loco idem potius quod impatientes designat hoc verbum. *Advers. lib. 57. cap. 7.*

Vicaria

*Vicaria morte conjugis sua propria protulerat.*] *Vicariam mortem* eleganter Alcestidis vocat, quæ vice mariti occidit. Cujus pater Admetus quondam vicaria morte conjugis sua propria protulerat. Ita legendum cum ineptè alioqui edatur: *protulerat*. Sic libro eodem nec leniri, priusquam auctor tanti sceleris filiam natum maximam vicariam victimam immolasset. Sic *vicarium munus* lib. 2. *Nec quicquam deprecari amplius, modo in locum ejus Hippodamiam, qua cum Achille dogeret vicarium munus amissi honoris acciperet.*

*Comes Heracles post discessum ejus.*] *Discessum* pro morte usurpatum cui similia ex Festo, Vitruvio, Ammiano, aliis, alibi notavimus. *Advers.* lib. 27. cap. 10.

CAP. XV. *Porcum marem in forum medium afferri jubet &c.*] Riturum concipiendi sacramenti live juramenti & conjurationis in hostilitatem alicujus sanctum & inviolabilem indicat. Quod legenti mihi sanè mirari subit hominum securitatem, qui tantum exercitum Græcorum ad muros Ilii admissum à dominatore illo Asiæ, fingere sunt ausi. Tantus rex, tot populorum Imperator, tot Heroum pater non potuit aditus regni sui munire, ne urbs imperii caput obsideretur à principibus angulum unam tenentibus Europæ, minimè cum ipso omnibus unico comparandis. Porro morem istum vovendi inimicitias inrefutabiles nescio an supra etiam notarim, certè observatione est dignissimus, & mentio ejus est infra apud nostrum etiam lib. 2. & lib. 5. Exsecratur autem in populo Dei eandem hanc ceremoniam Hieremias Propheta cap. 34. qua se utique addixerant gentilium superstitioni, interpositis diris adjurationibus. Verba Prophetæ sunt: *Et dabo viros qui pravaricantur fasces meum, & non observaverunt verba faderis, quibus assensu sunt in conspectu meo, vitulum quem conciderunt in duas partes, & transferunt inter divisas ejus Principes Juda & Principes Hierusalem, Eunuchi & Sacerdotes, & omnis populus terre, qui transferunt inter divisiones vituli, dabo eos in manus inimicorum suorum, & erit morticinum eorum in escam volatilibus cæli.*

*Martem atque Concordiam multis immolationibus sibi adhospitalitatem.*] Scitum est quod ait, Deos sibi Martem & Concordiam velut hospitio conjunxisse Græcos priacipes, quod *adhospitalitatem* dixisse priocos exinde apparet. Ut videlicet cum eis manerent duo

ista numina, & inter eos habitarent. Non occurrit nunc adhospitalitatem hujus mentio in alio quopiam auctore. *Advers.* lib. 57. cap. 7.

CAP. XVI. *Ita consensu omnium secundo rumore, &c.*] *Secundo rumore* valet auspiciatò. Virgilius lib. 8.

*Ergo iter inceptum coherant rumore secundo.* Suevius vetus Poëta lib. 5.

— *Redeunt referunt rumore petita secundo.* Et hoc haud dubiè à favore multitudinis descendit obscuro quopiam rumore secundis rebus plaudentis & eas voventis.

*Vigiliarumque vices dispartiant.*] *Dispartiant* sonat dividere.

CAP. XVII. *Agamemnon ex Mycenæ navis centum.*] Illud observare velut aliud agentem licet, parum in catalogo navium Græcarum ad oppugnationem Ilii collectarum dissentire Septimium hunc a libello veteri qui Daretis nomine inscribitur, & multa a Græcis recensionibus universæ Trojanæ historiæ discrepat. Septimius enim noster numerum 1117. navium producit; Dares autem 1148. enumerat, ut diversissimi auctores vix triginta ipsis navibus discrepent.

CAP. XIX. *Profus nullus funeri modus neque requies.*] *Funus* pestilentiam, contagionem live contagium notat Auctori nostro. Velut *Funus* aliquod numen funestum & sæviens cadaveribus faciendis diceretur. Pariter autem *Libitinam* pro tali aliquo dæmone accipit aliquot locis Horatius.

*Mulier quædam Deo plena Diana iram fatetur.*] Notandum his verbis, *Fari* propheticum esse verbum, & edicere a numine instinctum denotare. *Fata* enim sunt oracula. Lucan. lib. 9. Pharsaliæ:

*Stabant antefores populi quos miserat Eni,  
Cornigerique Jovis monitu nova fata petebant.*

*Plena Deo instinctam* notat, ut lib. 5. Septimius idem noster: *inter qua tam sollicita Cassandra Deo plena victimas ad Hectoris tumulum transferri inferrique jubet.* Calpurnius Ecloga 1.

— *Famandum velut ipso numine plenum* Me quatis & missus subis inter gaudia terrar. Quod genus loquendi irrisit olim Seneca pater in nescio quo declamatore, non facturum si ea cognoscere potuisset, quæ nos docent sacræ litteræ, & ex iis Didymus lib. 1. de Spiritu Sancto. Pariter Arnobius lib. 5. *ut vos plenos Dei numine ac potestate consentis.* Et Julius Firmicus

de Erroribus profanarum Religionum Vetus inscriptio:

*Templum in rupe Tagi superis & Casare plenum.*

*Saturum & potatum torrente deliciarum Dei dixit Victor Uticensis sine lib. 1. de Persecutione Vandalica.*

*Nē tanta vis exercitus sine rectore effusus ac sine more militia vagaretur.* Mos idem est quod lex, effectu quidem, licet non origine; mos enim oritur ex consuetudine, lex verò ex sanctione: promissue tamen usurpatur, ut a Septimio nostro.

*Ita per aquisitionem numeri atque partium quadripartitur exercitus.* Quadripartiri est in quatuor partes dividere. Equum autem quaternarium numerum dicit ob perfectionem cubi, de quo consule Macrobius & Favonium in somnium Scipionis, Capellam & Isidorum in Arithmeticis Tractationibus.

CAP. XX. *Neque interim ullus finis vastitatis.* Vastitas est pestilentia. Arnobius sine lib. 4. Deos saepe dicitis propter ceremonias non rite perfectas tremoribus infremuisse terrarum, & contagione pestilentia corrupisse auras temporum luctuosam cum populi vastitate. Hoc est pestilentia & contagione morborum ab infecto aëre.

CAP. XXI. *Quum ecce dies sedari, & cælum núbilo tegi cœpit.* Nubulum est tenebrosa tempestas cœlo obducto nubibus. Precipitatio imbris eleganter magnam illam ruinam cœli, ut Maro loquitur, designat. Valerius Aëdiius de flamma amoris in se ardentissima:

*Istam non potis est vis seua extinguere flamma,*

*Atque imber cœlo candida præcipitans.*

*Dein cœpere venti atque fulmina consensere.* Elegantissime dicit consensere vim ventorum & tempestatum, pro remittere labefieri, deficere. Egesippus lib. 1. cap. 26. Excitus Herodes congregato exercitu petebat Hierosolynam, ut solveret omnem Hircani potestatem, ac pene effecerat, nisi à fratre infrastratus & patre, impetus ejus consensisset.

CAP. XXII. *Ab inquietudine Iphigenia cohibent sese.* Inquietudo est molestia. Advers. 57. cap. 7.

*Reformatoque jam die.* Reformatus dies cui nubilo pulso reddita serenitas. Quomodo animum atque ornatum reformare lib. 2. dixit. Advers. lib. 27. cap. 10.

*Referatum est cælum.* Referatum cælum pulvere pro referenato ponit. Lucretius

lib. 1. *Et referata viget genitabilis aura Favoni.* Advers. lib. 57. cap. 7.

CAP. XXIII. *Ventorumque fluvius navigandi prosperos.* Fluvius ventorum est comoda temperies. (Advers. lib. 57. cap. 7.) Quam vocem ita elegantissime etiam ab aliis autoribus usurpari, alibi notavimus. Advers. lib. 27. cap. 10.

*Eum quippe optimum consultorem suum, quem non secus &c.* Eleganter nonnulla omittit, quod ego non minimum ornamentum Latini sermonis arbitror. Quæ res pergrata atque accepta per exercitum fuit. Eum quippe optimum consultorem suum, quem non secus quam parentem miles omnis percolebat. Deest: putabant, consultorem suum scilicet. Quæ & ipsa vox non vulgi. (Advers. lib. 27. cap. 10.) Vide quæ Indice Appuleiano, voce, Omiffa, conspiciamus. Et sic emensum primum hujus scriptoris librum, cæteros pariter examinaturi, cum otium erit, aut animus. Illud dicere cogor ex re ipsa, bona quamplurima esse in hoc auctore, pauca verò sequioris seculi indicia, quorum gratiam illi libenter facimus, præcipue cum constet nobis ab exscriptoribus miris modis interpolatum & contaminatum esse, quod se etiam usu expertum didicisse collatione cum scriptis codicibus instituta, commemorat homo judicii & ingenii præstantissimus Josias Mercerus Notis ad Nonium, qui & locum ex hoc eodem primo libello pag. 25. *nec multo post irane Diana ob mutationem aëris corporibus percontatis lues invadit; corrigat ex libris suis: neque multo post irane cœlesti an ob mutationem aëris. Cui equidem assentimur merito volentes.* Advers. lib. 57. cap. 7.

## AD LIB. II.

CAP. VI. *Eumque jactatum magnis doloribus.* Crebro jactationem à pelago deducunt scriptores ad animi aut fortunæ jactationem. Septimius lib. 2. ad Telephum perveniunt, eumque jactatum magnis doloribus consolati &c. Florus lib. 1. de populo Roman. tot laboribus periculisque jactatus est, ut ad constituendum ejus imperium virtus & fortuna contendisse videantur. Propertius lib. 2.

*Scilicet alternum quoniam jactamur in unda,*

*Nostraque non ullis permanet aura locis.*

Gellius lib. 1. cap. 5. *maledictis appellationibusque præposteris jactatus est.* Advers. lib. 20. cap. 20.

## CAP. VIII.

CAP. VIII. *Tempus professionis anteciperens.*] *Præcipere est antecipare, primo loco priusque capere. Virgilius:*

*Si lac præcipitis ætas.*

Ovidius Fastorum 4.

*Et canis, leonem dicemus, quo fidere moto Testis sitis tollus, præcipiturque seges.*

Livius lib. 31. *Nox, dieique infrequentis pars ad præcipiendum iter Philippo data est, &c.* Sic antecipere Sallustius. *Non scim, neque frigus, neque lassitudinem operiri, sed omnia luxu antecipare.* Q. Septimius lib. 1. de Bello Trojano. *Tempus professionis anteciperent.* Advers. lib. 46. cap. 8.

CAP. XXIX. *In ore omnium ipsumque & Menelaum consumelius lacerabat.*] *Lacerare consumelius est vel: existimationem aliqujus discernere.* Apuleius pag. 259. Q. Septimius lib. 2. *Cæterum Achilles in ore omnium ipsumque & Menelaum consumelius lacerabat.* Et multa sunt quibus conveniunt hi duo scriptores. Advers. lib. 34. cap. 15.

### AD LIB. III.

CAP. I. *Mors optimo divisa ad sua officia quibusque.*] *Mors optimo est laudabili consuetudine.* Sic infra: *sed Barbari more pestimo nihil aliud quam turbata atque insidiosa capientes prælium pravertere.*

*Neque dubium quin inter hos jam præcelleret Philoctetes.*] Legendum est: *inter hos etiam.* Videtur tractum fuisse: *hos inter etiam.* Unde omisso literarum.

*Neque circa exercitum solliciti.*] *Lege: circa exercitum.* Nam Græcis exercitiis occupatis cessante bello opponit desidia barbarorum.

CAP. II. *Polyxena & Cassandra, Minerva atque Apollinis antistes.*] Clarum est inferendam voculam *hæc.* *Polyxena & Cassandra, Minerva hæc atque Apollinis antistes.*

*Auctore in bonis desiderio.*] *Desiderium pro intensiore amore non inrudite dixit.* Catallus:

*Cum desiderio meo nitenti*

*Carum nescio quid labori joculari.*

*Desiderii poculum pro philtro Horatio Epodo 17. Sic & Propertius lib. 3. Eleg. 21.*

*Daturum se in matrimonium forem mandat.*] *Mandare est nuntio indicare.* *Mandatus pro missio.* apud Tertullianum lib. 3. in Marcionem cap. 2. Advers. lib. 14. cap. 13.

CAP. III. *Animi jactatione saucius.*] *Saucium animi jactatione hominem tristem dixit.*

*Saucium vecordia Apuleius, ut & fatigaticone. Advers. lib. 10. cap. 16.*

*Cum rege commemorantur.*] *Cum rege commemoratos Ajaces & Patroclum, ejus tuendi ab amatoris aliquo subito incurfu dicit; ne id aliquem turbet.*

CAP. IV. *Igitur ubi utrinque instructa acies adversum processere.*] *Adversum eleganter usurpat hic scriptor.* *Mox: mox telas adversum jactis ubi utroque intactus est, &c.*

*Hæctor situs in parte alia.*] *Situs in parte alia Hæctorem pro ibi degentem & rem gerentem dicit.* *Sed ubi Hæctor situs in parte alia medios suorum funus accepit dispositis satis strenuus, ubi pugnabat, accurrit auxilio laborantibus.* Quæ verba eo lubentius adscripsi, ut eorum auxilio duo menda sequentibus abstergam. Legitur: *ita Græci prohibiti cæde reliquerum represso gradu adversus eos qui supersternerant consistere.* Legendum: *qui supervenerant.* Nam Hæctorem, Deiphobum, Glaucum, Polydaman-ta dicit. Continuo: *ac mox cognito per universum exercitum prælio in ea parte reliqui duces confirmati, ubi quisque pugnauerat, undique eo confluent.* Ex eadem periodo reponendum ajo: *confirmatis.* Non enim aliter quam Hæctor apud Trojanos, hi apud Græcos deserturi loca, quæ primum pug-nantes ceperant, muniant illa præclaris viris.

CAP. V. *Philemonem Paphlagonum regem impedimento sibi oppositum cominus fundit &c.*] *Non habeo extra suspensionem ista.* *Philemon enim primo nomen Græcum, quomodo Paphlagonum regi fit nescio.* Deinde in illud *proprium* aliquid correxisse puto. Mirum enim si alienæ potius quam suæ originis memoriam repetierint. Sed de nomine largior: valde enim incautæ in talibus Homericæ fabulæ; quas certè huic etiam cuicumque etiam Dicti vel interpreti cum solo nomine originem dedisse autumo, utcumque alia affectet.

CAP. VII. *Ubi uterque intactus est, curru desiliunt, atque arreptis gladiis pergunt obviam.*] *Notandum intactum non tactum valere.* *Obviam etiam absolute posuit, pro sibi mutuo obviam.*

*Colligit in arma sese.*] *Eleganter colligere se in arma Patroclum & in armis compositum dixit.* Virgil. lib. 10.

*Sed bellis acer Hæcylus*  
*Tendit in adversos, sequæ in sua colligit arma.*  
*Ejusdem alteram quoque phratem esse puto, sed locus excidit: neque nostrum est ignavis indicibus uti.*

CAP.



CAP. VIII. *Naque fortuna belli mutatur.] Fortuna belli est ambiguus ejus status, sive & numen aliquod, ut alibi monuimus. Infra: Patroclus fortunam belli vincere aggressus dum hortatur suos, &c.*

CAP. IX. *Circa Sarpedonis cadaver cunctis desistentibus.] Deslere enixe flere est. Virgil. lib. 6.*

— *Tum membra toro deflata reponunt.*

CAP. X. *Mege &c.] Legendum: Mege & Elpenor Arcada, non Arcadia, ut excusum. Indignatio rei ibidem indignitatem denotat. Sic dignatio saepe dignitatem in libris aevi cadentis.*

*Patroclus fortunam belli vincere aggressus.] Fortuna belli est Bellona. Quam Fortunam belli vocat Lucanus lib. 6.*

*Te precor, ut certum liceat mihi noscere finem,*

*Quem belli fortuna paret* —

*Et lib. 4.*

*Non eadem belli totum fortuna per orbem*

*Constituit* —

*Q. Septimius lib. 3. Patroclus fortunam belli vincere aggressus telo Euphorbi ruit. Sic aliarum magnarum rerum fortuna dicebatur. Ut fortuna populi Romani apud Ciceronem Philippica 2. ubi de caede Caesaris. Cicero pro Marcello: Cum esset incertus exitus & Fortuna belli. Aufonius Periocha Iliad. 15. Jupiter monet pro Phrygiis belli instaurare Fortunam. Advers. lib. 14. cap. 19.*

*Insolentia gentis sua illudere cupiens.] Tò sua ab aliena manu est, delendum ergo protenus.*

CAP. XI. *Ob tegenda vulnera, qua multis &c.] Bardos libentarios! non viderunt legendum, qua oculis locis impressa. Supra dixerat: Patrocli vero mors non tantum gemitum illum cunctis incusserat, sed praecipue recordatio vulnerum per loca corporis pudibunda. Advers. lib. 14. cap. 13.*

CAP. XX. *Priamus lugubri veste miserabile totus.] Ablativos in ipso e vulgato exeuntes usurpat Apuleius, & contra. Sic lib. 4. Imo etiam paratus non fusti tantum, sed machara percussus occumbere. Valerius Maximus lib. 6. cap. 3. Fusti percussam interemit. Ita veteres libri eo loco habent, ubi Pighius restituit fustim. Contrarium in Apuleio lib. 9. At dum fodiens dum irrigans cateroque incurvus labore deservit. Erat enim labori dicendum. Sic Septimius lib. 3. Priamus lugubri veste miserabile totus. Venantius lib. 2. de rebus Martini.*

— *Effosas trajecto missile costas*

*Unde eruentati pariunt baptismata rivi.*

*Propertius: illa meo charos donasset funere crimes. Lucilius: esuriente leoni ex ore exsculpere pradam. Advers. lib. 25. cap. 5.*

CAP. XXVI. *Renovato fletu quam miserabili.] Apuleius: cum quam misella dicit de Charite. pag. 311. miserrima intelligenda est. Q. Septimius lib. 3. Ad ea Priamus renovato fletu quam miserabili, non sine decreto divum hominibus adversa irruere ait. Idem lib. 4. Apud Trojanos latitia atque gratulatio interfecto quam metuendo hoste. Eam vim particulæ quam nemo puto hactenus agnovit. Advers. lib. 33. cap. 12.*

## AD LIB. IV.

CAP. I. *Caterum viso Hectoris funere.] Funus cadaver sonat apud Q. Septimium lib. 4. de Bello Trojano. Caterum viso Hectoris funere, cuncti cives sociique accurrentes fletum tollunt, &c. Seneca Satyrico de morte seu potius apotheosi Claudii: Claudius ut vidit funus suum, intellexit se mortuum esse, &c. Magis autem ridiculum Senecæ dictum facit, si perpendamus funus non pompam funebrem intelligere, quæ fingi à petulantibus & male feriatis hominibus poterat in ludibrium etiam tum viventis principis, ut spectator ipse videlicet suarum fieret exequiarum; sed vero tantumdem esse ac si dixisset: ut vidit cadaver suum. Advers. lib. 7. cap. 1.*

CAP. XVII. *Maxime quod in suis indies deficientibus auxiliis.] Est abundans positum et in, ut apud plures scriptores. Tertullianus de Testim. Anim. cap. 5. Judæos in quorum oleastro insiti sumus. Septimius lib. 4. Interim Trojani vehementer pavere, maxime quod in suis indies deficientibus auxiliis novus adversus se miles pararetur. Optatus Afer lib. 5. Inestamini in personas hominum. Virgilius Ecloga 7.*

*Hos Corydon, illos referebat in ordine Thyrsi.*

*His locis superest ea vocola, aliis desse potest. Vitruv. lib. 8. cap. 13. Quod legitur Ponto & Asia est astrum. Par est quod idem Apuleius alibi dicit in verba fidere. pag. 139. Quomodo legitur apud Hieronymum ad Sabinianum: Angelorum strepitum desuper concinens in eadem verba testatur. Advers. lib. 34. cap. 15.*

ULRICI

ULRICI OBRECHTI  
A D  
DICTYM CRETENSEM  
N O T Æ.

M<sub>n</sub>

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY  
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION  
1892

1892



ULRICI OBRECHTI  
IN  
DICTYM CRETENSEM  
NOTÆ.

IN PROLOGUM.

**D**ICTYS CRETENSIS.] Prologus iste, ut in *Codice Bibliotheca Argentinenfis* inscribitur, Græce & ad Dictum Græcum compositus videtur: inde nec versionis de Græco in Latinum factæ meminit, & *textus*, ut appellat, statim connotatur. Pleraque autem quæ continet, apud Græcos pervulgata fuisse, plenius apparebit, cum integra *Joannis Antiocheni Historia* quæ in Angliæ Bibliothecis latet, publici juris facta erit.

*Tertio decimo anno Neronis.*] Aliqui ad Claudiam Imper. referunt, adoptivo Neronis nomine decepti. *Suidas*: Επὶ Κλαυδίου τὸ Κρήτης ὑπὸ σεισμῷ καταπληθείσης, καὶ πολλοὶ τῶν τοῦ Κρήτης ἀποκρίβηται ἐκείνῳ ἐν τῇ τῆς τοῦ σπυργίου. τὸ ἱερὸν Διὸς, τὸ πρὸς τῇ πόλει τοῦ Παλαιοῦ. ἐπὶ λαοῖς Κλαυδίου, ἐκείνους γράφει. Factus est autem hic terræ motus anno Neronis penultimo ineunte; post Id. Octobr. scilicet, C. Suetonio Paulino, L. Pontio Telesino Coss. cum, ex dicto Apollonii Tyanei, qui eo tempore in Creta morabatur, ἡ Ἰουδαία γὰρ ἔσται, nata subito inter Theram & Cretam insula. *Philostrophus de vit. Apollonii* 4. 2. Σεισμὸς ἀπέβη τῇ Κρήτῃ περὶ τὸ αὐτὸ. βεβαιῶν δὲ ἐστὶ ἐν τῇ ἰσχυρῇ, δὴ ἐν τῇ γῆς ὑπερχεῖται. xxi.

*Kutito kuso ianus insula tunc consulari.*] Quocumque nomine live Rusilii five Julii Rufus hic notandus sit, eundem esse cenfeo, qui cum C. Fontejo Capitone itidem tertio

decimo Neronis anno Consul fuit. *Fasti antiqui Græci Latinique Rufum* duntaxat, prius autem quod sciam *Onasphrius Panvinus* C. Julium Rufum nominavit. Sed uterque parte tantum anpi consuetum gessit, à Nerone, qui in utriusque locum solus iniit, ante tempus honore privati: atque eodem adhuc anno Capitori Germania inferior, Rufo, ut opinor, Cyrenaica & Creta provincia obtigit. Vere is itaque, & Augustei ævi stylo *Consularis* sc. Legatus: ἀντιπρωτοῦ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, de quibus videndus *Dio lib. 53.*

*Ad Neronem transfugit.*] Ex Achaica peregrinatione reducem, quæ Eupraxidem five alium quempiam Creteusium ἀνὴρ ψόβου invitasse videtur, ut è copia scriptorum, qui de Bello Trojano jam tum extabant, aliquem pro Dicty. obt uderet, atque Principem eo argumento demereri contenderet, quod non æstimatum saltem illi, sed ex cultum magnopere constabat; scriptis quippe *Troiciis*, ac decantata subinde *Ilis* Ἀλκίῳ.

*Muneribus à Romana civitate donatum.*] MSC. Arg. *muneribus à Romana civitate*: male. Ita sub idem plane tempus Judices quoque suorum certaminum remuneratus fuerat Nero. *Suetonius* cap. 29. *Decedens Achaia provinciam universam libertate donavit: simulque judices civitate Romana, pecunia grandi.*

*In Graecam Bibliothecam recepit.] De hac Suetonius in Aug. cap. 29. Templum Apollinis in parte Palatina domus excitavit. Ad-didit porticus cum Bibliotheca Latina Graeca-que.*

*In L. Septimii Epistolam.*

*L. Septimius Q. Aradio.] Prima editio quæ A. C. 1627. Mediolani prodit, & cui debetur hæc epistola, sub isthac inscriptione illam exhibet: Septimius Q. Aradio S. D. ea vero quam 22. post annis Franciscus Faragonius Venetiis procuravit: Septimius Q. Aradio S. D. ipse vero Faragonius in iis quæ de suo adjecit, virum Romanum eloquentissimum vocat: unde in ceteras editiones labes fluxit, ut Septimius Romanus diceretur. Lucii prænomen ex Arg. Cod. restitimus, in quo Epistola quidem deest, sed libro quinto præscriptum legitur: L. Septimii Ephemeridos liber quartus explicat: incipit liber quintus. Itemque lib. 6. L. Septimii Ephemeridos Dictys liber quintus explicat: incipit sextus. Q. Aradio Rufinus coævum Epistola indicat, quam adolescenti & in liberalibus studiis adhuc versanti scriptam conjicio. Sed is quidem inde à Diocletiano usque ad Julianum per aliquot Imperatorum tempora vitam protraxit, sicut vel ex Epigrammate Symmachi constat:*

*Princeps ingenio, fortuna munere princeps  
Ætatis, Rufine, tua, cui prospera, cuique  
Tristia mirandis æquavit gloria rebus.*

*Unus amor eunuchis, & præstudium trepidorum.*

*Principibus, quorum viguisti tempore, doctus  
Aut calcaria ferre bonis, aut fræna tyrannis.*

*De eodem Libellus de præfectis urbis à Panvinio editus: Diocletiano IX. & Maximiano VIII. Coss. prid. non. Jan. Aradius Rufinus Pr. Urb. fuit. Itemque anno post Consulatum IV. Constantini M. Sabino & Rufino Coss. prid. non. Aug. Ovinus Gallicanus Pr. Urb. fuit. Idque consentientibus Fastis. Inscripto apud Gruterum.*

*D. D. CRISPO ET CONSTANTINO  
JUNIORE*

*NOBILISSIMIS CÆSS. COSS. IV.  
KAL. SEPT.*

*MUNICIPES MUNICIPI T. AELI  
HADRIANI AUG. CIVI*

*LITANI Q. ARADIUM RUFINUM  
VALERIUM PROCULUM*

*C. V. LIBEROS POSTEROSQUE EJUS  
SIBI LIBERIS POSTE*

*RISQUE SUIS PATRONOS COOP-  
TAVERUNT TESSERAM  
QUE HOSPITALEM CUM EO FE-  
CERUNT &c.*

*Ammianus Marcellinus lib. 23. de Juliano Imp. Rufinum Aradium Comitem Orientis in locum avunculi sui Juliani recens defuncti prevehit.*

*Ephemerides belli Trojani.] Madag. edit. lectio hæc est: quam firmat Suidas: Δίctυς ἱστορικὸς, inquit, ἱεροῦ καὶ πολεμικοῦ. ἢ δὲ τῶν μὲν ὀμνηγῶν καὶ πολεμικῶν ἐν βιβλίῳ θ. Γραμμά. Τραϊκῆς Ἀλγεοῦ. ἢ τοῦ ἱεροῦ καὶ πολεμικοῦ καὶ τῶν Μινυαίων καὶ πῶτος Ἰλίου καὶ πολεμικοῦ. Locus male à descripto-ribus, sed pejus ab interprete habitus, ver- tit enim: Dictys Historicus scripsit Epheme-ridem. Novem autem libris res ab Homero prætermittas est complexus. Res Italicas. de Trojana Republica. Hic etiam scripsit de rap- tu Helena & Menelao & universa Iliaca si- ve Trojana Historia. Γραμμά mutare debuit in ἱστορίαν, ut jam ad oram Codicis sui Hieronymus Wolfius annotavit, ac porro lo- cum interpunctione sanatum vertere: Dictys Historicus scripsit commentarios rerum Troja- narum, quibus Ilias post Homerum prosa ora- tione in novem libros relata continetur. Dictys iste scripsit de raptu Helena & de Menelao & de omnibus quæ ad Trojam gesta sunt. Non unius Authoris hæc esse, sed ex pluribus confarcinata, uti apud Suidam plurima, conjicio, & ista quidem ἢ δὲ τῶν μὲν ὀμνηγῶν καὶ πολεμικῶν ἐν βιβλίῳ θ. Γραμμά. ἢ πολεμικοῦ καὶ πολεμικοῦ interjecta esse. Τραϊκῆς Ἀλγεοῦ est rerum Trojanarum digestus, si cum Papinio loqui licet, vel Digestum aut Digesta Trojana, si cum Tertulliano & Jura-consultis. Αλγεοῦ est digerere, acta, res, tempora: quod Historicis præsertim solent: etiam illi qui non nisi ἱστορίας dare se profitentur. Nam si hunc operum titulum ad actus diurnos tantum referre velis, quid fiet Caesaris commentarii, quos atque ἱστορίας vocavit Plutarchus. Sed notum est de iis Ciceronis testimonium in Bruto. Et quamquam olim Commentarii non diurni saltem sed & Annales, ab Historia distin- guerentur: postea tamen usus permiscuit. vid. Gellius N. A. V. 18. Est & Poëtarum Ἀλγεοῦ. Atque inter hos alius Epicorum, alius Tragicorum, qui cum res vere gestas ut Troicas, Romanas, alias juxta legem operis sui contextunt, quid aliud quam Hi- storiam, scribunt, poëtice digestam & Cete- rum aliquos ante Homerum excoluisse &c.*

ἐν τῷ Ἰνδικῷ satis constat, atque imprimis Daretē αὐτὸν Ὀμήρου πρὸς Ἰλιάδα scriptis testatur Antipater Acanthius apud Ptolemæum initio τῆς ἐκ πολεμικῶν καὶ νηυσὶν. Sed Ephemeridem quæ Dictys nomen præferbat Iliadem esse post Homerum scriptam non potuit ignorare Suidas. Homero autem prætermissa nempe τῶν αἰσίων καὶ ἀρπύγιος κτλ. multi executi sunt, atque inter Latinos etiam Macer: ad quem Ovidius de Ponto:

Tu canis aeterno quicquid restabat Homero,  
Ne caveant summa Troica bella manu.

## IN LIB. I.

CAP. I. Ad dividendas inter se Atrei opes.] Verum Regis hujus nomen apud Cretenses Catreus. Testes, Diodorus Siculus V. 59. Ἀλκαμένης ὁ Κατρεὺς υἱὸς τῆς Κρήτης βασιλείας. Pausanias in Arcadicis de Tegeatis: λέγουσιν αἱς Τηγεαῖσι τὴν παῖδων ἰδίαν τῶν ποταμῶν καὶ τῶν Κρήτων Κούδων, Κατρεὺς Ἀρχιδῶν καὶ Γόρτων. Καὶ δὴ τῶν φασὶν ὀνομασθῆναι τὰς πόλεις Κούδων, Γόρτων, Κατρεὺς. Κρήτες δὲ ἔχοντες τὰ Τηγεαίων λόγῳ, Κούδων μὲν Ἀκακίδους θυγατρὸς Μίνω καὶ Ἐρμῆ, Κατρεὺς δὲ φασὶν εἶναι Μίνω, τὴν δὲ Γόρτων Ῥαδάμανθυον. Sed per aphæresin haud inusitatam invaluit ut Atreus diceretur: à quibus haud dubie fumpit Noster. Apollodorus Bibliothecæ lib. 2. de Nauplio: πρὸς δὲ πλεονήθειαν ἔφη, αἱ μὲν οἱ τετρακοὶ λέγουσι, Κλυμένην τὴν Ἀργείαν.

Dictus ex Creta Ida.] Ita Merceri Cod. nec multo aliter Arg. Dictys ex Creta Ida. Cretenses nimirum dialecto sua colles præruptos ἄγρους vocarunt: inde ἄγριος & quod idem est οἰαγός, χωρὶς Κρητικὸν ὄψιλον, apud Etymologum, ac κατ' ἐξοχὴν præcipuos Cretæ montes Dictam atque Idam notavit. A quorum altero Oeacis nomen derivat Septimius, sive, quod potius reor, Scholiastes quidam Septimii. Pertinent huc Apollonii illa ex Argonauticorum lib. 1. de Dictylis Idæis:

Ὅταν σὺ νῆφῃ  
Ἀρχαίῃ Δικταίων ἀνασπῇ αἰνότησιν  
Δαξάμην γαίης εἰαγίδος ἐβλάσῃ.

Addatur Stephanus de Urbibus in Οἰαγῶ: itemque Servius in Virgilio Ecloga 1. ubi versus Apollonii Latine à Varrone Atacino conversos, sed in fine mutilos exhibet. Idem qui in Æn. 3. vers. Idamque nemus: annotat, ostendere voluisse Poëtam, Idam montem qui sit in Troja, de Creta Ida cognomen indeptum.

Admodum parvis.] Ita rescripti pro eo quod est in vulg. admodum parvus. Agamemnon nimirum & Menelaus parvi admodum erant, cum Plithenes ipse quoque agens in primis annis virilis ætatis, vita fungeretur. Parvis id est, ἡγουμένῳ τοῖς. Livius 1. 39. de Servio: Tantus illi bonos habitus, credere prohibet servum natum, parvumque servisse. Noster infra 4. 21. de Priamo: qua tempestate Priamus parvulus admodum regno impositus est. Eisdem autem cum Græcis Homeri Commentatoribus fontes haufit. Sic enim ad Iliad. B. vers. 249. Anonymus pariter & Eustathius annotant: αἱ ἐπὶ Πηλεΐδης Νέου πλεονεί, μὲν δὲ ἡγουμένης μνηστῶν αἰών, τοῖς πᾶσι ἀνατολίταις τῶν Ἀργείων, αὐτὴ πᾶσις ἐκλήθη.

CAP. II. Itemque insecutis diebus. At Reges Græcia.] Ex corrupta MSC. Arg. lectione, pronum fuit hanc probam concinnare habet enim: itemque insecutis diebus Atrei gratia.

CAP. III. Ænea aliisque ex consanguinitate comitibus.] Sic Arg. MSC. & ed. Mediol. sed Mercerus suorum Codd. auctoritate Æneam expungit, non convenire cum sequenti historia hunc Æneæ comitatum ratus: at qui orationem legerit quam Æneæ contra Menelaum tribuit Septimius 2. 26. vix mirabitur raptori comitem fuisse, qui raptum tam acriter propugnat. Scriptum tamen hic forte fuerat: Per idem tempus Alexander Phrygius Priami, fratribus aliisque ex consanguinitate comitibus.

Æthram etiam & Clymenam Menelai affines.] Joannes Antiochenus in Excerptis Peirescianis, ex Dicty Græco: συνῆσαν δὲ Ἐλίνην Αἰθρὰν καὶ Κλυμένην, καὶ τὴν γένεσιν καταγορεύοντα Πέλοπος καὶ Εὐρώπης. Noster 6. 2. Interim Mnestheus cum Æthra & Clymena filia ejus ab Atheniensibus recipitur.

CAP. V. Properatione navigii, inconsulte usum venti ad Cyprum appulere.] Ita Mediol. & Venet. inconsulte usum subint. ventis: Ovidius Met. 13. 419. jubet uti navita ventis. Porro autem ut hic, venti ad Cyprum appulere, sic 2. 1. postquam ad Mæsiarum regionem universas classes venti appulere. Navigium autem pro navigatione passim, 2. 10. At ubi instructæ omnino classes, & mare navigii patiens, vers. 16. Urgente navigii tempore. 6. 9. Neoptolemus in spelunca fatigatum navigio somnoque jacere. Ita etiam Scavola in l. 121. D. de Verb. Oblig. Idque creditum esse in omnes navigii dies. & mox redderet universam continuo pecuniam, quasi

M in 3 perfecta

perfecto navigio. Forte & Lucretii illud referri huc queat è lib. 5.

Nec poterat quenquam placidi pellacia Ponti  
Subdola pellicere in fraudem videntibus undis:  
Improbæ navigii ratio tum cæca jacebat.

Universam domum ejus in scelus proprium  
convertit. ] Sceleris sui prædā fivē materiā fecit. *παρασκευάζω*. prorsus ut in illo  
Lucani Pharf. 2. 266.

Quis nolet ab isto  
Ense mori, quamvis alieno vulnere labens,  
Et scelus esse tuum.

Itemque Ovid. Heroid. 16. 294.  
Castitatem tamen cum te mea Troja tenebit:  
Et tuasim, quo so, crimina solus ego.

Sensum hausit ex Sallustio Jug. 14. ex improviso fugurtha, intoleranda audacia, scelere, atque superbia sese effrensus, fratre meo atque eodem propinquo suo interfecto, regnum ejus sceleris sui prædā fecit. Imitator Sallustii Sulpicius Severus Hist. Eccles. lib. 1. Joas Amasia civile bellum intulit, victoriaque potitus, multam prædā in regnum suum convertit. Ceterum sententiā etiam in vulgus notā, opes materia scelerum. Justinus 3. 2. de Lycurgo: Auri atque argenti sum, velut omnium scelerum materiam sustulit.

Reliqui prædā. ] Sic Arg. vulgo reliqua prædā.

Quum obstinate hi Regis necem defenderent. ] id est pro vindicanda Regis necē pugnarent. Noster infra 6. 2. Tencer prohibitus Salamina à Telamone, quod fratrem insidiis circumventum non defendisset. Pro quo Vellejus 1. 1. Tencer non receptus, ob segnitiam non vindicata fratris injuria. Legionis 13. milites apud Casarem de Bell. Civ. 1. 7. Sese paratos esse, conclamant, Imperatoris sui Tribunorumque plebis injurias defendere.

CAP. VI. Interfaciens memoriam discordiarum Ili & Pelopis. ] Cœptæ hæ discordiæ inter Troem & Tantalum; illum Ili, hunc Pelopis patrem, ob raptum Ganymedis; quem Tros armis vindicare aggressus, cum decederet, bellum Ilo peragendum reliquit: à quo Tantalus Paphlagonia ejectus. Sed detrimenta patri illata, magnis invicem damnis Pelops ultus est. Præter Diodorum Siculum & Lycophronis Scholiastem videatur Orosius 1. 12.

CAP. VII. Cujus adventu in tota civitate. ] Hæc est Arg. Cod. lectio: vulg. cujus adventum tota civitas quum parum exemplo facinoris execraretur.

Nihil pensi aut consulti patientes. ] Med. facientes. Salustius subinde habentes sed Arg. Cod. lectio quam repræsentavimus; vera est. Hic enim *παράδοξα* non exhibet Salustium Septimius, ita ut vim phraeos haud parum intendat. Nam si Barbari, qui nihil pensi aut consulti habent; quanto magis qui nec patiuntur. Livius 22. 29. eum inquit, primum esse virum, qui ipse consulat quod in rem sit: secundum eum, qui bene momenti obediāt: qui nec ipse consulere, nec alteri parere scit, eum extremi esse ingenii.

CAP. VIII. Ita infectis rebus, populus contentui habitus. ] Salustius J. g. 34. Tameis multitudo terrebat eum, vicit tamen impudentia. Ita populus ludibrio habitus ex consensione discedit.

CAP. IX. Namque ex Hefiona Danai filia & Atlante Electram natam. ] Vulg. ex Plejona: Mercer. Codd. Jona. & Ona Arg. Sona. Med. Plejone. infra 4. 22. Hefionam quippe Danai filiam Electram genuisse. Scholiastes Apollonis ad lib. 1. *Ἡφίονα δὲ τὴν Δαναὸς καὶ Διὸς θυγατέρα Ὀρχημενός*.

Argalum patrem Oebali, quem Tyndari patrem constaret. ] Apollodorus Biblioth. lib. 3. *εἰσι δὲ οἱ λέγοντες Οἰβάλου καὶ Νηΐδος θυγατρὸς Βαττιάδας γενέσθαι παῖδα Τυνδαρίων* Pausanias in Laconicis: *ἀπὸ Τυνδαρίων δὲ Ἀμύκλας ἐστὶν Ἀργαλῶν καὶ Ὑπεργῆς ἐστὶν Κυνορτίου ἀφικέτο καὶ Διοχῆς Κυνορτίου δὲ ἱεράτορ Οἰβάλος, ὅπως παῖδα ἔχει Τυνδαρίων*.

Agenoris quippe Phineum. ] Vulg. Agenoris quippe filium Phœnicem. Sed de Phineo Mercerus jam admonuit. Septimius infra 3. 5. Perhibebatur quippe hic etiam ex iis qui à Phineo Agenoris originem propriam repetebant.

Et Dymæ patris Hecubæ. ] Ita Med. & ex Mercerianis Codd. quidam Arg. deinde patris Hecubæ. Phineus itaque Agenoris filius, juxta Septimum Olizonæ pater. 3. 5. Olizonæ uxor Dardani, ibid. & 4. 22. Dardanus autem è Dionysii Hælicarnassensis recensione Antiqu. 1. pater Dymæ. Porro Leda Thestio Ætolo nata juxta Strabonem, Apollodorum, alios: Thestius Agenore. Pausania relatu in Laconicis. Sed Agenor iste Pletronis, ab Agenore Neptuni quem Septimius innuit, patria & ætate longè diversus solo nomine scriptores induxit, ut alterum cum altero subinde permūtarent. An pœnarum quas ob desertam domum à conjuge metuebat, ita sibi consulere maluerit. ] Salustiana Ellipsis. Pœnarum subint. causa. Catil. 6. Regium imperium initio conservanda



*Servanda libertatis atque augenda Reip. fuerat, 51. ne quis divitiarum magis, quam injuria bellum incœptum diceret. Histor. 1. Omnia retinenda dominationis honesta existimat. Et paulo post: Exercitum opprimunda libertatis habet. De eadem Virgilius Æn.*

2. 571.

*Illa sibi infestos everfa ob Pergama Teucros, Et pœnas Danaûm, & deserit conjugis iras Permetuens.*

*Noster lib. 5. iram derelicta domus metuens.*

*Cap. X. Quæ ob id in conspectu popularium venerat. Sic Arg. pro quo vulgata editiones: in conspectum. Cæsar de Bell. Civ. 2. 31. Hac acta diebus quadraginta, quibus in conspectu adversariorum venerit.*

*Cap. XIII. Eos Peneleus insecutus cum Clonio & Arcefilao consanguineis. Peneleum, Clonium, Arcefilaum, Prothœnorem, Leitum fratres partim germanos, partim patruales fuisse discas ex Diodoro Siculo 4. 69. Βοιωτῶν δὲ Πηνελόωνος καὶ Κλωνίου καὶ Ἀρκεσίλαου καὶ Προθόνηρος καὶ Λείτου ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ. Πηνελόωνος δὲ Ἀχιλλεύου καὶ Κλωνίου δὲ Πηλεΐδος καὶ Προθόνηρος δὲ Πηλεΐδος καὶ Λείτου δὲ Πηλεΐδος. Postrema hæc firmat Septimius infra cap. 17. item ex omni Bœotia Arcefilaus, Prothenor, Peneleus, Leirus, Clonius, naves quinquaginta. ac præcipue Homerus:*

*Βοιωτῶν μὲν Πηνέλοος, καὶ Λήϊτος ἄρχον  
Ἀρκεσίλαος τε, Προθόνηρος τε Κλωνίος τε.  
Vicaria morte.] Alcestis nimirum Admeto ὑπὸ ψυχῆς facta. Hyginus Fab. 243. Alcestis Pelæi filia propter Admetum conjugem vicaria morte obiit.*

*Post discessum ejus ad Deos.] vulg. à Diis. Arg. adeos. Unde difficile non fuit genuinam lectionem restituere: quam primum conjectaverat Tollius ad Ausonii Eidyl 4. Vellejus 1. 2. Anno octogesimo post Trojam captam; Centesimo & vicesimo quam Hercules ad Deos excesserat.*

*Sagittas divinas industria præmium consecutus est.] Hyginus Fab. 102. Ob id beneficium Hercules suas sagittas divinas ei donavit.*

*Ex Ætolia Theffandrus.] Usus ibi hospitio Oenei: cujus auspiciis cœptum inter Tydeum & Polynicem societatis jus, utroque ad Thebas interfecto, cum Diomede Oenei nepote coli perseveravit. infra 2. 2. Nam cum conventus Græcorum Argis institueretur, Oenei utique regnum Ætolia fuit, 6. 2. Theffandri Thebæ. 1. 17.*

*Martem atque concordiam multis immolationibus sibi adhospitalare.] Si Septimius ita scriptum reliquit, non immerito forte hanc locutionem inter τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων retuleris: cujus sensum idem extulit 2. 10. Cæterum Græci multis immolationibus Deos adiutores incœpto invocantes. Neque aliud fuerit Deos adhospitalare sibi, quam illos precari ut adventent, præsentefque ac propitii sacrificio, ac deinceps exceptis adsint: iis potissimum formulis quas lib. 1. verborum solennium collegit Brissonius: Vos precor Dii, ut nobis volentes, propitii adsint.*

*Adsis & tandem & propius tua Numina firmes. Traditum enim veteribus, Deos hominibus piis & bonam causam foventibus ἱεμένους hospites fieri, sive ut Glossa Græco-Latinæ interpretantur hospitari. Palæphatus de Oratione: Ζῆς δὲ καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἑρμῆς ἱεμένους αὐτῶν, κτλ. Statius in Hercule Surrentino:*

*Sed felix simplexque domus, fraudumque malarum*

*Inscia & hospitibus Superis dignissima sedes. Et paulo post:*

*Da templum, dâgnasque tuis conatibus aras, Quo Pater ætherius, mensisque accita Deorum Turba, ex excelsis veniat, soror hospita templo. Quem locum etiam Catullus excoluit de Nuptiis Pelci:*

*Præsentef namque ante domos invifere castas Sapius, & sese mortali ostendere cœu*

*Calicula nondum sprete pietate solebant &c.*

*Apud Romanos peculiari elogio gens Potita hospitio Deorum immortalium sacra habebatur, teste Livio 9. 34. Græcis autem Θεὸς ἐπὶ ἐνιαυτῶν, itemque Θεὸς ἐδδδδ ἐπὶ ἐνιαυτῶν familiare fuit: inde Θεοζάνια & Θεῶν πνεύματα passim obvia. Nisi tamen hic editorum pariter atque scriptorum exemplarium obstarer autoritas, pro adhospitalaverunt substituentium censerem adhospitalaverunt. Placare enim Deos & propitiare, sacrificulorum stylo, ostiare & hostiare dicebatur, quod Servio præcipue notatum ad Æneid. 2. Hostia, victima; dicta quod Dii per illam ostententur, id est, aqua & propitii reddantur. A significato genuino, ad novum sed vicinum tamen, ut plura alia, deflexit Plantus, Rudent. Act. 1. sc. ult. sacerdotem Veneris inducens, ad eas quæ vacuis manibus aræ appropinquabant, dicentem:*

*— vos equius erat candidatas venire hostiasque ad hoc sanum, ad isthunc modum non veniri solet. Quod autem apud Servium sequitur: unde hostimentum aquationem; non recte*





Glossēma id puto, sed quod ad veram lectionem viam monstrat. Scriptum scilicet fuerat: *Balidis Sidoniorum regis*, & five inter lineas, five in margine annotatum: *Balis Rex Phrygie*, quo scholio, Græcis certe Glossographis non incognito, Balidem Phrygia lingua regem notare significabatur. Nimirum indidem Glossæ author, unde *Hesychius* sumpsit. βαλῖδ. βασιλεύς. φρυγία. *Plutarchus de Fluminibus*, ubi de Sigari Phrygiæ loquitur: περιέχεται δὲ αὐτῇ ὄρες βαλιδῶν καλέμενοι, ὥστε ἐπὶ μετεωρολόγιον βασιλεῖς. Referas huc & *Euphorionis* testimonium, sed levi mendo expurgatum, apud *Æschyli Scholiasten* in *Perf. vers. 606*. βαλῖδ ὁ βασιλεὺς λέγεται. Εὐφροῖν δὲ φησὶ Θερσίων εἶναι τῷ Διόλαχῳ, pro Θερσίων leg. Θουρίων. Et apud Tyrios quidem, Sidonios, atque in universum Phœnices, itemque apud Pœnos, & Phrygas, promiscuo in usu quamquam varie inflexa videas nomina *Baal*, βαλῖδ, βαλῖδ, βάλεις, unde *Abibal* Tyriorum Rex, & in *Sacris Ithobal* Sidoniorum, *Jezebelis* pater. Ut autem à βαλῖδ βαλιδῶν, sic & βαλιδῶν apud *Diodorum* 17. 46. in *Abdolonimum* à Latinis scriptoribus conversus.

Magnum atque insperabile cunctis remedium excogitavit.] *Scipio Africanus* ad *Quirites* apud *Gellium* N. A. 4. 18. Pacem & victoriam vobis peperit insperabilem.

Quæ in magno cœli motu criri solent consensescere.] *Salust.* Jug. cap. 35. *Avidus Consul* belli gerundi, moveri quam consensescere omnia malebat. Idem apud *Priscianum* lib. 10. nisi cum ira belli defensusset.

CAP. XXII. Referatur est cœlum.] *Arg.* serenatum: quod à Glossatoris manu est. *Lucret.* lib. 1.

Tibi vident aquora ponti,  
Placatumque nitet diffus lumine cœlum:  
Nam simulac species patefacta est verna dei,  
Et referata viget genitilis aura favoni, &c.

*Agamemnon* ad *Calchantem* apud *Senec.* in *Troad.* hanc tempestatem spectans:

Tu qui Pelasga vincla solvisti rati  
Morasque bellis, arte qui referas Polum.

## IN LIB. II.

CAP. II. Condensis utrinque frontibus.] *Al.* condensatis. *Arg.* condensis satis. quod indicio est condensatis illud à Glossatore profectum. Sed veteres desere & condensere di-

cebant: *Salustius Hist. lib. 3.* Ille subsidiis principes augere, & densere frontem.

CAP. III. Interim Teutranus ex Teutran- te & Auge genitus.] Postquam *Telephus* jam à *Teutran*te in familiam & spem regni adoptatus fuisset. *Stephanus de Urbibus in Teutrania*: ὁ Τευθρὸς δὲ τῷ Ἀδελῷ ἤννηκε, καὶ τὸ Τηλεφὸν ἐπαυδαποιήσατο. *Add. Strabo lib. 13.*

Inter vineas.] *Pindarus Isthm. 8.* de *Achille*.

Μύστρον ἀμπελόων  
Αἶμαξ· Τηλεφὸν μέλαν· ῥαῖναν φόνος πιδόν.

Utraque acie.] Sic *Arg.* rectius quam vulg. utraque acies. Cum utraque acie fatigaretur: subint. miles sumptum ex *Homeric*o illo:

ἄλλο δὲ ἔγχρ' ἤνεγκε καμνέται.

Ubi Scholiastes: ἀπεργασίας, male, rectius quod sequitur: ἢ καμνέται πρὸς, καμνέται ἐργασίας.

Inspecto crure.] Ita *Vindingius*, ἰδοῦς crure. vulg. inspecta cura. *Livius* 1. 41. inspectum vulnus abstergo crure.

CAP. VIII. Commutare res cum accolis fueti.] *Med.* commutare merces. Sed nihil mutandum. *Salustius Jug. cap. 18.* Nam freti divisi ab *Hispania*, mutare res inter se instituerant.

Metus atque mæror universos invasere.] *Ex Salust.* Jug. cap. 39. Metus atque mæror civitatem invasere.

In communem perniciem precipitatum iri.] *Arg.* in commune. Apparet scriptum fuisse: commune in perniciem precipitatum iri. Commune Κοινὸν sæpe in nummis & inscriptionibus antiquis, de tota populi universitate. Sed & apud *Ciceronem* in *Verrem*: quomodo ille in Commune *Miliadum* vexaverit. *Ovid.* *Metam.* 12.

Conjurataque sequuntur  
Millerates gentisque simul Commune Pelasga.

*Apollinis* oraculo monitus.] Ὁ θεὸς ἰάσεται, quod in proverbium abiisse notat *Apostolus* 13. 36. & colligas etiam ex *Suetonio* in *Claud.* cap. 43.

Dux *Telephus* ob acceptam gratiam factus.] *Malim*: ob accepti gratiam. Ut *Achilli* sanati vulneris gratiam referret. Eodem haud dubie loci reperit *Septimius*, quo *Apostolus* ea quæ ad proverb. *Μοσῶν λέγει* annotavit, ubi inter cætera apposite prorsus ad hunc locum: ὁ δὲ Ἀχιλλεύς μοῖρας ἐκ τρωάντων ἐπὶ τοῖς μακρῶν τῷ ἄλλοις Τροίαν ἰδὼν, καὶ πάλιν μακρῶν ἐξ αὐτῶν, ἐκείδων πάλιν τῇ χάριτι. *Est* *Statius* ad ll. 6. τῇ πάλιν πάλιν ἰσχυρὰ at-

N p tribuit.

tribuit, & exinde itidem τὴν εἰς Τροίαν ἐδ-  
ξαν μισθὸν τῇ θυγείᾳ Achilliab Telepho ob-  
tignisse, refert.

CAP. XII. Per latera atque cornua distri-  
buentes.] Εἰς παραλάμῃ hic ponuntur latera  
atque cornua exercitus. Pollux Onomast. 1. 10.  
τὰ τῷ μαχομένων ἐκατέρωθεν ἄκραι, πλάγας,  
κίοντες, διέξον καὶ εὐνοῦμεν.

Cygnus, cujus haud procul à Troja regnum  
erat.] Βασίλειά Τρωάδας vocat Conon Narrat.  
28. Κολωνῶν Strab. lib. 13. nimirum Colo-  
nas intelligit πᾶς ἐπὶ τῇ ἐκτῇ Εὐλασσονίᾳ  
Ἰαλάρῃ, quæ urbs non nisi 140. stadiis Ilio  
distabat. Unde Pausanias in Phocicis: αἱ δὲ  
ἡκύντο ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωάδι αἱ Κολώναι. Nepos  
in vit. Paulan. cap. 3. Colonas, qui locus in  
agro Troade est, se contulerat.

Mentorensium civitatem.] Arg. [Mentoren-  
sium: Med. Mentorensium, Venet. Metho-  
riensium. Methone urbs passim Geographis  
atque Poëtarum interpretibus celebrata,  
sed in Thracia sita; è qua regione Cygnus  
oriundus. Ac pleraque insuper Thraciæ  
atque Troadis Urbes cognomines, ut Stra-  
boni jam observatum; ut hic non immerito  
Methonensium, quo editionis Venetæ lectio  
ducit, scriptum fuisse suspiceris.]

Neque tamen Coronen, quæ haud procul ab-  
erat contingunt in gratiam Meandriorum.]  
Cillam, Carenen, Neandron junctim me-  
morat Plinius V. 30. Ex Stephano vero To-  
ronen in Troade, itemque Neandriam sive  
Neandrium fuisse constat. Qui Neandriam  
etiam subinde corrupti à scriptoribus no-  
tavit in Leandriam. Strabo & Scylax Nean-  
driæ Cebrenen jungunt: in qua nominum  
varietate tutissimum visum est hic nihil mu-  
tare. Med. & Ven. pro Meandriorum exhi-  
bent, Meandriorum.

Qui domini civitatis ejus.] Venet. qui con-  
termini civitatis ejus.

CAP. XV. Cujus neque consilium unquam  
neque virtus frustra fuit.] Ex Sallustio sum-  
ptum Jug. cap. 7. quippe cujus neque consi-  
lium, neque inceptum ullum frustra erat.

CAP. XVI. Lesbium aggreditur.] Parthe-  
nius Niceensis in Er. sicis cap. 21. λέγονται καὶ  
ἐν Αἰχιδίᾳ πόλιν τῆς αἰσχυρῆς τῇ ὑπὲρ τοῦ ἡ-  
μεῶν ἐκείνης, αἰσχυρὴν αὐτὴν λέγουσι. κτλ. Adde  
eundem cap. 26.

Dein Phryum.] Arg. Phryam. Med. Pyrram.  
L. Pyrrham. Quo nomine inter Lesbi urbes  
una Scylaci memoratur, & inter insulas Troa-  
di prætentas, Plinio 5. 31. Scyrusea demum  
expeditione, quam in Cilicas instituit  
Achilles expugnata videtur. Add. Strabo.

CAP. XVII. Interfecto dein Eëtionē qui hic  
locis imperitabat.] Non de Lyrnesso hæc in-  
telligenda sunt, sed in universum de Cili-  
cibus, quibus utique imperitabat Eëtionē.  
Inde Homero Iliad. 2. vers. 397. dicitur

Κίλικος ἀνδρῶν ἀνίσταται.

Regni sedes, Thebe. Schol. Homer. in Il. a.  
vers. 366. Κίλικες ἐν τῷ βαρβαρῶν τῷ ὑπὸ τῷ  
Πλάκῳ ἔσθῃς Θήβης. τέστιν ἡγεῖται Κίλικας  
Ἡέπων. κτλ. Lyrnessi autem regulus sub  
Eëtionē Mynes Hippodamiae maritus.

Sed eorum Rex Brises.] Alten Elelegum  
Regem, Pedaso imperantem refert Home-  
rus. Iliad. φ. v. 86. 87. Sed hoc de reli-  
quiis Elelegum & Pedasi accipiendum recte  
monuit. Strab. lib. 13. Nam qui tūm Peda-  
si Rex fuit, cum urbs ab Achille caperetur,  
cladi publicæ haud dubie superstes non  
mansit.

CAP. XVIII. Quem Rex recens natum clam  
omnes alendum ei trans miserat.] Ita Med. Ak  
quem rex recens natum, alendum homini trans-  
miserat. Arg. quem rex recens natum ominis  
causa alendum ei trans miserat. Mediolanensi  
lectioni favet Euripides in Hecuba, ubi Po-  
lydorus de Priamo:

ὅς μὲ ἐπὶ Φρυγῶν πόλιν  
Κύδωνος ἔχει δοῦναι ποσσὶν ἰδανικῶν  
Δείσας ὑπετίμιμυς Τρωϊκῆς χθονὸς  
Πολυμήδεος αἰὲς δόμῃ.

Virgilius Æneid. 3. 49.

Hunc Polydorum auri quondam cum pon-  
dere magno

Infelix Priamus furtim mandarat alendum  
Threicio Regi: quum jam diffideret armis  
Dardania, cingique urbem obsidione videret?

Ovidius Met. 13. 2.

Polymestoris illic,

Regia dives erat, cui te commisit alendum  
Clam Polydore pater.

CAP. XXI. Et ut ante consulta omittam.]

Ita rescribendum, ex Arg. & Mercer. ubi  
ameconsulta: Præterita, quod est in vulga-  
tis explicationis causa à Scholiaste adjectum.  
Cicero ad Attic. 9. 9. Oblivisci me scripsi  
antefacta & delicta nostri amici. Virgilius  
Æneid. 1.

O socii, neque enim oblii sumus antema-  
lorum.

Hoc jam licet te cognoscere.] Non ut vul-  
go, recognoscere: quod sphalma obvium  
apud scriptores. Etiam apud Sallustium in  
illis, Catullus cap. 35. Egregia tua volun-  
tas recognita grata mihi, pro, re cognita  
grata mihi.

*Ne sit quidem praelium adversum vos inire consilium fuit.] Ita solet Sallustius Cat. 4. 1. non fuit consilium secordia otium conserere.*

*Iterato ad vos ab eadem causam oratum venimus.] Etiam hoc ex Sallustio sumptum Jug. cap. 24. Non mea culpa sepe ad vos oratum mitto P. C.*

**CAP. XXII.** *Quis enim posthac cui virile negotium est.] Sic Arg. etiam. Mod. ingenium, cui virile negotium est, recte Morcerus explicavit, cui domi uxor. Notus Plauti locus in Pannulo 1. 2.*

*Negotii sibi qui vult vim parare, navem & mulierem*

*Hac duo sibi comparato, nam nulla magis dua*

*Plus negotii habent.*

*Addi meretur Laberii illud in Nocyomantia, apud Gellium N. A. 16. 7. Duas uxores! hoc hanc plus negotii est. Afranius rem uxorem pro matrimonio videtur posuisse in Emancipato: ut abs se sororis sentiam de uxoria re. Possus cui virile negotium est simplicius interpretari, qui vir est, sicut negotia hominum pro hominibus; & apud Cicero- nem negotium Callisthenis pro Callisthene dictum Critici observant. Locus Sallustii quem respexit Septimius extat in Cat. cap. 20. Etenim quis mortalium cui virile ingenium inest, tolerare potest illis divitiis superare!*

**CAP. XXIII.** *Cunctis, ut in tali negotio fieri solet, alienam sententiam expectantibus.] Sallust. Hist. 1. ne alius alium principem expectantes antecipiunt. Cato apud eundem Cat. cap. 52. inertia & mollitia animi alius alium expectantes cunctantur.*

*Quum se quisque minus idoneum auctorem crederet.] Livius 9. Quum alterum quisque magis mentis compositum & consilii duceret.*

*Panthus clara voce: Apud eos, ait, Uysse verba facis.] Ita visum est interpungere hunc locum, cum vulgo ederetur: Panthus clara voce apud eos ait: & pejus ab aliis: Panthus apud eos clara voce ait.*

**CAP. XXV.** *Nam is inter regulos cum virtute, tum consilio bonus credebatur.] Ad Hectorem transtulit Jugurthæ elogium, ex Sallustio in Jug. cap. 7. quod difficillimum in primis est & praelio strenuus erat, & bonus consilio.*

*Ne qua & alia conjuncta ac finitima regiones.] Arg. ne quid tale commenta finitima regiones. Noster supra 2. 22. An vos soli ignoratis, ut affecta sint vicina atque amica vobis civitates. Et mox 2. 27. Ne quid quie-*

*tum finitimis Troja regionibus atque amicis relinqueretur.*

*Noque fidei jus.] Arg. neque fidum. Petav. namque fidei jus. Non fore procedente obsidione fidei jus; inquit, id est. neque pactis vim suam, neque foederibus auctoritatem constitutam esse. Sed perfidiæ & defectionibus locum & jus datum iri. Sic Lucanus Pharsal. initio.*

*Jusque datum sceleri.*

*Hoc est, scelus auctoritate juris munitum, dixit: Statius Thebaid. 3.*

*Incertusque animi, daret armis jura, novisque*

*Gentibus incuteret stimulos.*

*Domus quippe juvenus perita belli abunde nobis est.] Vera haud dubie lectio, quam ex Arg. Cod. restitimus. Antea edebatur, deorum quippe auxilio juvenus perita belli: itemque, deorum quippe ope & auxilio. Sed in propatulo ratio est, quod domesticam juventutem externis auxiliis adjungit Septimius.*

**CAP. XXVII.** *Gergitham.] Ex Merceri conjectura. Sed MSSC. habent Gentium etiam Arg. In editis est Genison. Ortelius Gentium Stephano memoratam innui, suspicatur. Sed illa demum ab Æneæ posteris condita est: ἡ πόλις ἡν οὐκ ἔστιν ἔτι, quod tamen de restauratione possis accipere. Nam & de Arisba idem Stephanus: ἡ πόλις ἡν οὐκ ἔστιν ἔτι, ἡ πόλις ἡν οὐκ ἔστιν ἔτι.*

*Cujuscunque modi pecora.] Sic in Arg. & in vulgatis Sallustii editionibus Cat. 39. neque solum civis sed cujuscunque modi genus hominum sollicitabat. Al. cujusque modi ἄνθρωποι. Nam veteres pro quocunque, quisque dicebant ut Noster 2. 14. quisque partium ad eum venerat. Lex ad antiquam formulam scripta apud Cicero-nem de Legibus 2. quaque quoque divo decora grataque sine hostia providenda &c.*

**CAP. XXVIII.** *Obsecrans uti magnificarent præsentiam dei.] Id est revererentur, suspicerent. Plautus in Menachm. 2. 3.*

*Pol te unum ex omnibus*

*Venus voluit me magnificare.*

*Idem Stichus 1. 2. ubi uxores de maritis:*

*— pudicitia est,*

*Eas magnificare qui vos socios suspenserunt sibi.*

*Nonius cap. 4. observare, suspicere, magnificare.*

**CAP. XXXIII.** *Cum manu auxiliari.] Arg. auxiliaria. Plautus in Trucul. 2. 1.*

*N 2 2 — ma-*

magisque  
Adeo si consiliarius hic amicus est quam  
auxiliarius.

Simplicis forma aciem composuere.] Arg.  
simplici forma. Med. simplici fronte. Nimi-  
rum Græci hic simplicis formæ aciem. bi-  
partito Barbarorum exercitui opposuere.  
Præcedit enim de Trojanis: ac dein per  
campos exercitum bipartito. Pertinet huc Ti-  
bulli locus ex elogio Messalæ, uti à Scali-  
gero & Lipsio emendatus legitur:

Tunc tibi non desit faciem componere  
pugna,  
Sed sit opus quadratum acies consistat in  
agmen.  
Rectus ut aquatis decurrat frontibus  
ordo.

Hæc simplicis formæ acies; sequitur de  
bipartita:

Sed libeat duplicem, sejunctum cornore  
martem,  
Dexter ut laevum teneat, dextrumque  
sinister  
Miles, sit quo duplex gemini victoria  
casus.

Sive libeat, ut acies bipartita sejunctim de  
alea belli decernat, ita ut duo cornua à  
media acie distracta, hostium cornua op-  
posita invadant, atque adeo duobus præliis  
velut diversis, victoriam quærant. Cerno-  
re martem dixit, ut Ennius apud Ciceronem  
de Offic. lib. 1. & apud Nonium, cornore vi-  
tam, de hac aciei forma. Vegetius 3. 20.  
Mediam aciem suam, qui se dimicat, nuda-  
re compellitur, & in duas partes exercitum  
separare. Et mox: sic de dextro cornu suo,  
illius sinistrum; & de sinistro cornu suo, illius  
dextrum aggreditur.

CAP. XXXV. Dein Hippobous Pylei.]  
Scriptum haud dubie fuit, dein Hippobous  
& Pyleus. Pyleum enim non patrem Hip-  
pothoi sed socium ducum in hac expedi-  
tione fuisse non ignoravit utique Septimius.  
Sic enim de iisdem 3. In quibus Afrius Hir-  
taco genitus & cum Hippoboo Pyleus; hi  
Larissæ, Afrius Sesto regnantes.

Acamas & Piro, ex bracia.] Arg. Aca-  
mas Ameripiro. Mercor. Acamas Ame-  
riplepiros. Conjectio istud Ameripleri ex  
marginali Glossa conflatum. Homer. Iliad.  
8. Eo enim libro Acamas & Piro Homero  
memorantur:

Αἰνὴν ὀφείλουσι τῷ Ἀκάμῳ καὶ Πείρῳ ἡγεῖσθαι.

Magistro ac preceptore componendi Mæ-  
stheo.]

Τῷ δὲ ὅπως καὶ ὁμοῖον ἐπὶ τοὺς γένους  
ἀντὶ,  
Κατασκευάσει ἑαυτὸς καὶ κατὰ ἀνέκτους ἀντιπάλους.

Ex Homeri elogio Iliad. β. 553. è quo ipsi  
Homero laus parva, ut veluti author ac pa-  
rens τῶν παλαιῶν στρατηγῶν haberetur. vid.  
Ælianum Tacit. cap. 1.

Ordinant autem per gentes atque regiones  
singulas.] Caesar uno verbo reddidit: gene-  
ratim. Bell. Gall. 1. 51. Germani suas co-  
pias à castris eduxerunt generatimque consti-  
tuerunt, paribusque intervallis, Harudes,  
Marcomannos, Triboccos, Vangiones, Neme-  
tes, Sedusios, Suevos. Græcus Cæsaris in-  
terpres: κατὰ φύλιν καὶ διαίτην ἕξ ἑνὸς ἀντι-  
πάλους. Credas Nestorem disciplinæ hujus  
authorem habuisse. Cujus illa sunt apud  
Homerum Iliad. β. 362. ad Agamemnonem:

Κεῖν' ἀνδρες κατὰ φύλιν, κατὰ φρεσίν  
Ἀγέμενον  
Ὡς φρεσὶν φρεσὶν φρεσὶν δέχοντες, φύλιν δὲ  
φύλιν  
Εἰ δὲ καὶ ὡς ἴσθης καὶ τοὶ πεδοντοὶ Ἀγ-  
χμοί,  
Ποτὲ ἴσθης ὅς θ' ἡγεμόνων καὶ ὅς τινες  
νύκτων,  
Ἢ δ' ἴσθης ἰσθλὸς ἴσθης, κατὰ φύλιν καὶ κατὰ  
χρῆμα.

Eadem huc Germanos ratio duxit: nempe  
ut discretus labor fortes ignavesque distingue-  
ret, atque ipsa contentione decoris accende-  
rentur, quæ Taciti sententia est. Hist. 3.  
27. Tectis idem Germ. cap. 7. Quodque  
præcipuum fortitudinis incitamentum est,  
non casus nec fortuita conglobatio turmarum  
aut cuneum facis, sed familia & propin-  
quitates.

CAP. XXXVIII. Composite Græcis, ac  
singulis per distributionem imperia ducum exe-  
quentibus.] Ita distinguere visum, cum an-  
tea ederetur, conflixere acies compositæ,  
Græcis ac singulis. Itemque: conflixere acies  
compositæ à Græcis, ac singulis &c. Græci  
ita conflixere ut compositæ omnes in uni-  
versâ acie, & per distributionem in suis  
quisque turmis, imperia ducum exequen-  
rentur. Utrumque παλαιῶν: imo τῶν παλαιῶν  
in his duobus fere summa. vid. Xeno-  
phontem Cyropædia lib. 8.

CAP. XXXIX. Paratos armis atque ani-  
mis.] Arg. paratos armis. Animi tamen  
Paridi.

Paridi etiam oburgatione fratrum redditi videntur. *Noster* inferius de Pyrrho lib. 4. cap. 15. *Myrmidonas gentem fortissimam & inclytam bellendi, armis atque animis confirmas.* Virgilius *Æneid* 12.

*Olli sublimis armis animisque refecti.*

Livius 6. 24. *Eunt insignes armis animisque, & 6. 29. At tu fretus armis animisque, concitatis equis invade mediam aciem.*

CAP. XLII. *Utraque pars arasni infestore, ferere frumenta.] Leg. ex Med. dein ferere frumenta.*

CAP. XLII. *Incuriosique ab armis.] Livius 29. 3. Omnibus pacis modo incuriosis agentibus, magna clades illata.*

CAP. XLIII. *Ac dein mole sua urgens hostem.] Et si quicquam immutare nisi prae-euntibus libris religio est, non potui tamen quin hic mole sua edi curarem pro molestia, ut edita manique exarata exemplaria exhibent, quæ vidi, omnia. Ut hic mole sua Hectorem Ajax urget, sic apud Virgilium Æneid. lib. 10. Mezentius contra Æneam:*

————— mole sua stat.

Infra 4. 6. *Noster de eodem: gravis atque summis viribus ingruens.*

CAP. XLV. *Apud peninsulam qua anteposita civitati.] Med. editioni debatur hæc lectio. In cæteris est: qua ante positam civitatem. Servius ad Æneid. 3. vers. Sicario præsentia sinu jacet insula. Præsentia, anteposita.*

CAP. XLVI. *Raptim ac senio ullis ordinibus.] Arg. rapiunt. Med. rapiunt arma. Livius 23. 20. vicit tamen ea pars, qua nihil raptim nec temere agendum censuit.*

CAP. XLVII. *Quanto interm Trojani ex muris respectantes.] Ibidem Trojani apud Ennium referente Macrobio Saturn. 6. 2.*

*O lux Troja germane Hector,  
Quid ita cum tuo lacerato corpore miser,  
Aut qui te sic respectantibus transivere  
nobis?*

CAP. XLIX. *Neque cupiditate ulla aut desiderio lapsus.] Ita Med. in Arg. est lapsus: vulg. læsum. Plantus in Cist. Act. 2.*

*Ita me amor lapsus animi ludificat.*

CAP. LII. *Interca reliquis ducibus favorem attollentibus.] Mami sōm aūtē abpūqūm.*

ut recte hunc locum Casaubonus explicat ad *Vopisci Aurelium* cap. 48. Inferius 3. 18. *Quibus cum à reliquis favor attolleretur. Livius 23. 46. Nolanus per clamorem favoris indicem accedentibus ad ardorem pugna. Favor itaque pro applausu sive acclamatione: quia clamor favoris index. Ovidius Metam. 10.*

*Adjiciunt animos juveni clamorque favore.*

Et lib. 19.

————— piumque  
*Æneada præstant & mente & voce favorem.*

*Quum lati inter se invitarent.] Fortefuit: quum lati vino se invitarent, ex *Salustio Histor. lib. 4. Reversis postero die, cum se cibo vinoque lati invitarent. Noster 3. 25. Ipsaque & qui cum eo venerant cibo invitantur. Plautus suo more ad jocum transtulit in Rudente 2. 3. de Naufrago: Neptunus magnus poculis hac nocte cum invitavit. Inde invitatio vini apud Gellium 15. 2. Sed hæc largiorem paulo jucundiorumque vini invitationem non improbat Plato. Ellipsis tamen etiam usu firmata. Plautus eodem loco:**

*Si invitare nobis paulisper pergeret,  
Ibidem obdormissemus.*

Et in *Amphitriono*:

*Mira sunt nisi invitavit sese in cena plustulum.*

Livius 1. 57. *Victor maritus, comiter invitatis regios juvenes. Caesar Bell. Civ. 1. 74. Interim alii suos in castra, invitandi causa adducunt. Suetonius Aug. cap. 77. Quoties largissima se invitaret, senos sextantes non excessit. Invitare autem non repleti significat, ut Nonius interpretatur: sed ad edendum bibendumque provocare: quod præsertim de iis dicitur, qui erga alios hoc comitatis genere officiosi sunt, quique se invicem mutua exhortatione laceant, habet tamen etiam in iis locum qui pro se genio suo hilarius indulgent.*

## I N L I B. III.

CAP. I. *Dilato conditionibus in tempus bello.] Salustius apud Servium: Bellum quibus posset conditionibus desinere. Idem Jug. sibi per Dabarem ex Sulla cognitum posse conditionibus bellum poni.*

N a 3

Nam

*Namque facinoris exemplum.*] Sic Arg. & Med. at Venet. & al. namque facinoris exemplo. mox Arg. omnibus praeliis Gracos viâtes cognito, ubi Med. & Venet. omnibus praeliis Gracos victores cognitam, sc. in animis hæserat. Noster paulo inferius, Jamque crebris adversum se ictibus congressi, neque vulneratus quisquam, tantum diei consumserant. Livius 4. Ante omnia refellit salsum imaginis titulum, paucis ante annis lege cautum, ne tribunis Collegam cooptare liceret. Idem 6. tantum Camillus auditis Imperatoris terroris intulerat. Et 27. Liberatas religione mentes superavit rursus nuntiatum Frusione, insanciem natum esse quadrimo patrem.

*Rogaturæ supplicabant.*] Med. Supplicaturæque, tolerabilius quam supplicabant, quod à Glossatoris manu esse nemo non videt.

CAP. IV. *Ascito sibi quisque auriga.*] Salustius Jug. cap. 18. multis sibi quisque imperium petentibus.

CAP. VI. *Ac prostratos, cum alios invaderet desuper, proculcans obterere.*] Ita Arg. Salustius Jug. cap. 94. Eo acrius Romani instare, fundere, ac plerosque tantummodo sanciare, dein super occisorum corpora vadere.

CAP. VII. *Ingressusque hostem complexitur, manu dextra poplitem succidens.*] Gallice comp de Jarnac hunc ictum vocari in proverbium abiit, cui originem dedit singularis inter Vidum Caborium Jarnacium, & Franciscum Vivonum Castaneum dimicatio, Thuanus etiam memorata Histor. lib. 3. ad A. 1547. Caterum ingredi hic est sub gladium succedere, ut veteres loquebantur. *Quadrigenarius* apud Gellium 9. 13. de pugna Manlii Torquati cum Gallo, eiquo sub Gallicum gladium successit.

CAP. XVI. *Ut aves consternata vocibus, alio decidisse crederentur.*] Majoris severatione de Græcis cum in Isthmico spectaculo libertas & immunitas illis promulgata esset, Valerius Maximus 4. 8. iterata pronuntiatione preconiis, tanta cælum clamoris alacritate complaverunt, ut certo confiet, aves qua super volabans attonitas paventisque decidisse. Et Romæ in concione, cum de Pompeio ad piraticum bellum imperatore eligendo tractaretur δ αἰνῶν μὲν αὖ ἀπαλαγῆναι αἰνεῖται scribit Dio lib. 36. αὖτε ἡγεμονία πᾶσι τῶν ἑλλήνων ἐφ' ὅν ἀπαλαγῆναι, καὶ πᾶσι αὖτε ἀπαλαγῆναι. Add. Plutarchus in Flaminio & Pompeio.

*Fortior quam felicior.*] Hæc ex Mod. ed. addita, cui tamen detraximus Glossatoris assumptum, cunctis ducibus nostris. Iterum hic Salustium imitatur Septimius: Sic enim ille de Sulla Jug. cap. 95. atque felicissimo omnium ante civilem victoriam, nunquam super industriam fortuna fuit, multique dubitavero, fortior an felicior esset.

*Media columba sparto dependebat.*] Arg. Cod. scriptura hæc est. Al. Media columba sparto dependebat. Scio apud Gellium 17. 3. ex Varrone disputari, sparti usum in terra Gracia diu incognitum fuisse, multisque post illium captum semperatibus ex terra Hispania advectum. Sed Nostro licuerit hac voce uti communi significatione qua Græcis ἀράρη denotasse tunc ex cammabo & stupa ceterisque sativis rebus, Varro fateretur. Ita certe Eustathius ad Homer. Il. B. vers. 135. Εὐάρετος ἀράρητον φυτόν, καὶ οἱ παλαιοὶ οὗ τῶν οὐκ ἔστιν.

*Cursum longo certansibus Oiloi Ajax victor.*] τῶν δὲν ἀγίστων οὐκ ἔστιν.

CAP. XIX. *Duplici campo Machaon.*] Διὰ τὸν δῆμον. Ἀγῶν, καὶ τὸν δῆμον ἐν τῶν δῶν, καὶ γὰρ οὗτος καὶ μὴ δ' ἀπὸ τοῦ. vid. Pausanias in Corinthiacis, ubi victorias Graniani Sicyonii statuae subscriptas, itemque in Eliacis prioribus, ubi figuram δ' ἀνάλου exhibet.

*Pedibus ejus circumvoortitur atque ita praepedito obligatoque nexu.*] Arg. Cod. & Med. ed. consensum hic secuti sumus, raro quippe in vitiosam lectionem conspirantium. in al. edd. est, pedibus ejus circumvoortitur atque ita praepedito obligatoque nexu. Cui scripturae firmandae sunt quæ differit Gronovius Diatrib. ad Statium cap. 24.

CAP. XX. *Quo cum Andromacha non minor quam in Priamo miseratio.*] Ovidius Metam. 1. 654.

— Tu non inventa, repertâ  
Lucius erat levior,

Es. 4. 603.

Sed tamen ambobus versa solatia forma  
Magna nepos fuerat.

CAP. XXI. *Adsumen ultro.*] Ita rescripti Med. ed. vestigia secutus. Apparet autem, Nostro in oculis fuisse orationem Cottæ apud Salustium: Atque ego cuius ætati mors propior est, non deprecor. Adsum en C. Cottæ consul. Sic Mithridates apud Tacitum Annal. 12. 18. Mithridates tota marisque Romanis per tot annos quasitus, sponte adsum.

CAP.



CAP. XXIV. *Ut delataretur.*] Med. ed. debetur hæc emendatio. vulg. *delectaretur.* Præcesserat de Priamo, *proximus in os ruit, pulverem atque alia humi purgamenta capiti aspergens.* Mox vero sequitur. *Igitur ubi excussus comis pulvis totusque lautus est.*

CAP. XXVI. *In Idam tradidisse.*] Sequitur in vulg. *in id dextram dedisse:* quod abest ab Arg. Cod. & Med. atque ex vitiosa verborum præcedentium scriptura irrephisse palam est.

## AD LIB. IV.

CAP. II. *Ac resistentes destrudero umbonibus.*] Arg. *resistentes.* Salustius Hist. 1. *validam urbem multos dies resistentem pugnando vicit.* Livius 6. 30. *dum iniquo loco sola virtute militum resistentes caduntur caduntque.* 6. 32. *Aliquantum aqua virtute fortunaque Latina legiones resistebant.*

CAP. VIII. *Summa rerum desperatio.*] Ex Liv. 24. 9. *Tempus ac necessitas belli, ac disferimen summæ rerum faciebant.* In Med. est, *summa rei.*

CAP. IX. *Quo viso Ulysses, non temere est inquis.*] Ita Med. non quos visos ut est in aliis. Virgilius Æn. lib. 9.

*Haud temere est visum, exclamant ab agmine Volscens.*

CAP. XIV. *Addiderat etiam vitæ quamdam aureo effictam.*] Refer huc quæ de vitæ aurea quam Pompeio Aristobulus dono misit, commentatur Saldanus de *Jur. Natur. & Gent.* 2. 8. ubi Athenæzi, Herodoti. Plinii testimoniis Persarum etiam cæterisque Orientis Regibus ejusmodi cimelia fuisse in usu docet.

*Mons facis modo Cæcisque instructis legionibus.*] Vulg. *ceterisque.* at Arg. *Citisque* unde & dubitandi divulgata, & ad veram lectionem perveniendi occasio nobis nota est. *Homerus Od. 2. vers. 519. de Eury. pylo.*

Πολλὰ δ' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἱμῶν  
Κέντρον πύλοιο.

CAP. XIX. *Egresso utrinque milite ad bellandum.*] Ope Med. restit uimus huic locum, cum vulgo ederetur, *egresso utrinque milite, ab Alexandro cadunt ad solis partem maximam.*

CAP. XXII. *Cunctos sanguinis sui injuriis insectari solitum.*] Ita Med. pro quo al.

*cunctos sanguinis & injuriis insectari solitum.* Noster paulo post in hac eadem oratione, *Ceterum Priamum cuncta jura affinis præculantem, magis in suis superbiam atque odium exercuisse.*

*Parcum in suo atque appetentem alieni.*] Hæc quoque Med. ed. correctio debetur. Vulg. *pravum insuatum atque appetentem alieni.* *pericula ad Salustianum illud in Cat. cap. 5. alieni appetens sui profusus.* *Parlamenta in suo mox iterum exprobratus Priamo 5. 2. Solum suas opas intus custodias Priamus, solum divitiis potiores civibus tenent.*

## IN LIB. V.

CAP. III. *Tendentes ad caelum manus annuere, tot adversis rebus.*] Hoc quoque loco dux ad veram lectionem Med. ed. cum in cæteris sit, *Tendentes ad caelum manus annuere tot adversis rebus Priamum.* Supra. 2. 20. *Et Seniores lamentatione immédica cum lacrymis accipientes, ad omnia quæ ab eo dicebantur, tanquam injuria ejus participes, annuere.*

*Non solum jam se, ait, hostibus, odio.*] Vulg. *odio diu.* Leg. ex Med. *hostibus odio sum.* Cæcilius apud Nonium:

— In foveclute hoc depæto miserrimum.  
Sentire ea atate, esse odiosum se alteri.

CAP. V. *Insidias tentatas solito à regulis.*] Med. more addit è Glossa. Supra 4. 16. *Solito ad Agamemnonem cognatum venimus.* Auctor de origine gentis Rom. ex C. Fabii Pistoris *Annalibus* itemque ex antiquissimo scriptore Vennonio: *Salito insidensque egresam virginem in usum sacrorum aquam petiit.*

CAP. XI. *Scilicet quo attractu motus facilis foret.*] Salustius *Jug. cap. 94. Uti prospectus visusque per saxa facilis foret.* Livius 25. 11. *munitionemque iter, quo faciliore plausura minisque moles in transitu esset.*

*Nulla dilectum, æquum manibus dissolvitur.*] Med. *Nulla delicto.* Al. *multo dilectum.* Inferius: *sine ulla atatis atque honoris dilectum.* & *nulla dilectum viroque fortium.*

*Semiruptisque incensibus.*] Sic Arg. Vulg. *semiruptisque.* Salustius apud S. Hieronymum in *Habacuc*, de Sagartiniis, quippe qui etiam tum semiruptis manibus.

CAP.



CAA. XII. *Ad aram Jovis antedificialis confugit.*] Ita diferte *Med.* ed. nec longe abijt *Arg.* MSC. in quo: antedificiales, Scioppius legit adificialis. Vulg. ante adificiale. *Jupiter antedificialis* ἱερεὺς Ζῦς, ὁ βασιλεὺς, ut scribit *Harporatation*, εὐταῖς ἱερκεὺς ἐν τῇ βασιλῇ ἰδρυται. τὸ δὲ περὶ εὐταῖς ἱερκεὺς, pro ὅ τῇ βασιλῇ legendum haud dubie ἔστιν τῇ αὐτῇ *Paujanias* in *Corinthiacis*: τῆς τῆς Διὸς Περαιμένης φωνῆς εὐταῖς πατρῶν, ἐν ἱερκεῖς τῇ αὐτῇ ἰδρυμένων. *Hesychius*, Ἐρεκεὺς Διὸς ἔστι τὸ πᾶν τοῦ οὐρανοῦ. &c. *noys*, ἱερκεὺς. πύλας αὐτῇ αὐτῇ. *Eusebathius*, ὁ ἱερκεὺς ὁ ἐπὶ τοῦ αὐτῇ πύλας dictus autem antedificialis non tantum quod in aula ante ædificium cohereret, sed etiam quod septo ædificij præpositus esset. Idem *Eusebathius* ad *Homer.* *Od.* 10. βασιλεὺς ἱερκεὺς Διὸς, ἔξω πύλῃ τοῦ αὐτῇ αὐτῇ εὐταῖς εὐταῖς, οὐρανοῦ πύλας φαίνοται. &c. ὅ τῇ Διὸς ἱερκεὺς ὁ ἱερκεὺς. Simulacrum ejus describit *Paujanias*, quod duos oculos eo loco quo homines, tertium in frontem habuerit. Aram ad Alexandri Magistratem mansisse superstitem discas ex *Arrian*o lib. 1.

CAP. XVI. *Hecuba quo servitium morte  
solveret, multa ingerere maledicta.*] *Plautus  
in Menachm. 5. 1.*

*Non tu scis, mulier, Hecubam quampropter  
canem*

*Graji esse predicabant? — —*

*Quia idem faciebat Hecuba, quod tu nunc facis:*

*Omnia mala ingererat quemque aspexerat ;  
Itaque adeo jure coepit appellari est canis.*

CAP. XVII. *Æneas apud Trojam manet.*] Scholiastes Lycophronis: Ο Αἰνείας μέγας Φυγὼν ἐκ τῆς αἰλώσεως, πάλιν ἤκουσεν τὴν Τροίαν.

*Quum ne nos quidem unus ejusdemque insula, simili lingua, sed varia permixtaque utamur.] Homerus Od. T. de Crete incolis:*

Ἀλλὰ δι' αὐτὴν γλῶσσα μεμετρμένη. εἰ μὴ  
Ἀγαπᾷ.

Εἰ δ' Ἐπὶ κρηπίδων μακράτορες ἐν δὲ Κούδωνι,  
Δωρὸς σὺ τετραχίτωνος δῖοι τι πηλασγῆ.

**Adde Strabonem lib. 1 p.**

IN LIB. VI.

**CAP. I. Solus in anchoralibus navigant.] Li-**  
**gicus 22. 19. Viximus omnes confunderant,**

quam alii res soluis oris in anchoras evehuntur, alii ne quid tenens anchoralia incidunt: rapinamque omnia praeptere agendo, milium apparatus nautica nimis feris impediuntur, trepidatione nauarum capere & aptare arma miles prohibetur. Nimirum anchoralia solvere hic idem significat, quod apud Ovidium *Met.* 15. 696. *retinacula puppi solvere*. Et apud Euripidem in *Hecuba*.

**Δύσση χαλινότηρας μεών.**

Et ob id *saviente mari.*] Med. & *obsa-*  
*viente mari.*

*Per noctem igni elato ad ea loca deflectere  
tanquam ad portum coëgerat.] Seneca in A-  
gammemnone 3. 1.*

———— hanc arcem occupas  
Palamedis ille genitor, & clarum manu  
Lumen nefanda vertice à summo defferens  
In saxa ducit perfida classem face.

Ex Euripide translata, qui de eadem re in  
Helenâ:

Πολλὰς δὲ περὶ τοὺς  
Φεβρουάριον σέλας ἀμφὶ ῥυτίτι  
Εὐβοίαν εἰς Ἀχαΐαν  
Μοιόκαπος ἀπὸ πίπτης  
Καφερίου ἰμβραλὼν  
Αἰγυαίης ἐναλίοις ἀπὸ αἰ  
Δάλιον ἀπὸ λαμψας.

*Sophocles* integram *Tragediam* scripsit, cuius titulus *Ναυπλιος πυρκαϊς* indicante *Hefychio* in *πρωτῷ*. Retulit autem & *Apolodorus lib. a.* facinus istud, ac simul poemam quam talionis jure *Nauplius* subiit. Sed librartorum incuria locus in alium plane sensum detortus est. *ὄντο μοι γένοιτο θρόνον*, *ὡς τὸν τῷ Νάυπλιου πῦρ ἐκπύλωται ἐπὶ ἡμετέρῃ ἰδνεσίῃ*. *οὐδέ τις ἐν τῷ αὐτῷ πλάτυσται αἰσίου τοῦ ἡμετέρου πάρος αἰσίου πλάτυσται αἰσίου ἰδνεσίῃ*. Utroque pro *ἰδνεσίῃ* legendum *ἐκπύρωσι* vel *ἐκπύλωσι*. *Nauplius* nimirum profecta aevi patate eos qui sibi in mari obviam facti essent face elata ad mortem illexerat : inde iusta numinis vindicta contigit, ut ipse etiam naufragio interiret, adeoque id mortis genus subiret quo alii face ipsius illecti perierant.

CAP. II. *Omnem multimodis affligere.*  
Poëta vetus apud Ciceronem de Oratore:  
*Multimodis sum circumventus serbo, ex-  
fusio atque inopia.*

Apollodoros Biblioth. lib. 1. Οἱ δὲ Ἀγροί  
σταῖς ἐφελιάδου πρὸ Οἰνίας βασιλείᾳ τῇ πε-  
ρὶ Ἰδουμνὴν καὶ προσηπ ζῶντι τῷ Οἰνᾷ κατερί-  
ξασσι χυκύνου.

CAP. III. Cujus filia in matrimonium E-  
gisthi denupterat.] Ovidius Metam. 12.

———— Nec Canis in ullos  
Densusit thalamos.

Εὐφρανέσθω Taciti illud An. 6. 27. Pars  
mæroris fuit quod Julia Drusi filia denuſſet  
in domum Rubellii Blandi.

CAP. IV. *Multi undique virile ac muliebre sexu confusum.*] Veteres secus scribebant & ut ait Sôpistur, per omnes casus integra forma declinabant. Ita *Salustius Hist. 2. Undique virile ac muliebre secus per vias & secta omnium visibatur. Petronius: quibus se nil aliud virile secus effret quod auxiliaretur. Livius 26. 47. Liberosum capitum virile secus ad decem millia capta. Interdum tamen & sexus eodem modo usurpabant. Sifenna Hist. 4. apud Nonium: sum in muro virile ac muliebre sexus populi multitudinem omni collocata. Plautus Rudens. 1. 1.*

*Filiolam ego unam habui eamque unam perdidit,  
Virile sexus nunquam ullum habui.*

CAP. V. *Inter Scyllam & Charybdim mare  
saviſſimum & illata ſorbere ſoliſum.*] Ex Sa-  
luſtius ſumptum, cujus teſtimonium Servio  
debemus ad *Æneid.* 3. ubi de Charybdi.  
*Sorbet univerſa qua prehendit. & ſecundum*  
*Saluſtium* ana circa Tauromenitanum ege-  
ris litus. Sequitur paulo inferius ipſe  
Saluſtii locus, quod forte inlata (naufragia)  
ſorbens gurgitibus occultis millia ſexaginta  
Tauromenitana ad litora trahit.

CAP. VII. *Neoptolemus apud Molossos naves quassatas tempestatibus rescit.*] Utcunque longus ac difficilis à Molossis ad Magnetes fuerit *meivulus*, non possunt tamen hic alii Molossi intelligi quam quos Neoptolemo ejusque posteris in Epiro paruisse scribit *Strabo lib. 7.* & ad quos post mortem Neoptolemi Andromacham remissam esse inferius cap. 13. Septimius memorat. *de iisdem Virgilius Aen. 3.*

*Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes  
Conjugio Æacida Pyrrhi sceptrisque positum.  
Et deinceps:*

**Et deinceps:**

*Morte Neoptolemi, regnorum reddita cessis  
Pars Helena:*

**Ibidem de erroribus Neoptolemi, Andromacha:**

*Nos patria incensa diversa per aquora velle  
Stirpis Achillea fastus, juvenemque superbum  
Servisio enixa sulimus.*

Refer huc & ad sequentia è *Pindari Nemeis*  
Oden. 4. ubi inter cætera:

———— Θίπς Δὶ κρηπῖ  
Θίλκ. Νωπτόλιμυς δ' Ἀ'πείρω.

*Pausanias in Atticis de eodem* : τὴν μὲν εἰς  
Θεσσαλίαν ὑπερῶν ἀναχώρησιν, εἰς δὲ τὴν  
Ἡπείρου κατὰρτος ἐνταύθῃ ἀνέστη.

*Ab Acaſto expulſum regno Pelea.] Eodem regno ante Trojanum bellum Pelcus Acaſtum expulerat Jalonis & Tyndaridarum auxilio, teſte Pherecyde in Scholiis Pindari ad Nem. Od. 3. Itemque Apollodoro Bibl. lib. 3. & Nicolao Damasceno in Excerptis Perſeſianis.*

*Convivium illud dextrum appellatum*] Re-  
feratur huc cœna *dextralis*. Augusti ex  
*Suetonio in vita ejus cap. 70.*

*Scpiaduzza listus* quod propter saxorum difficultatem nomen ejusmodi quaesierat. | Scpiadum nimirum piscis, *αυφιάδης*, ἢ δὲ *Σκπιὰδης* *αὐτῆς* Strabonis testimonio lib. 9. *πρωτόδου*. Unde ratio nominis sponte se obtulit naturam rei potius quam Poëtarum fabulas secuti. Sic aras in quas *Aeneæ* naves impactæ sunt *ἱερὰ νῆες* vocatas Servius annotavit ad illa *Virgilii* *Æn.* 1.

*Saxa vocant Itali mediisque in fluctibus ara  
Dorsum immane.*

In *Ed. Veneta* legitur *Sepiium littus*. Sed *Nofer* *τῆς Σαπιδῆς ἀπὸ τοῦ* *Sepiium littus* eadem licentia transulisse videtur quia in aliis etiam nominibus à Græca in Latinam terminationem convertendis usus est, nisi ipsa forte saxa quibus *Sepias* aperiatur, à *Separium* similitudine *Sepiades* nuncupavit. Sicut *Echinades Insulas* aliqui dictas tradiderunt *ἀπὸ τῆς ἐχίνου ἑστῶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀγῆς τῆς ἰχθύος*. *Eustathio* recentiente *Dionysium Periegerem*. Præcipua autem celebritas *Sepiium littori* postea demum *Perficæ* classis naufragio parta est, de quo videndum *Herodorus in Pelynnia cap. 188. & seqq. Add. Pausanias in Arcadici.*

*Ibi Pelea avum reperis occultatum spelunca abdita & tenebrosa.] Ex Euripidis Andromacha, ubi Thetis ad Peleum:*

Παλαιῆς χειρὸς ἀγίλοι μυχὸς  
Σηπιάδης ἴζο.

*Itaque mutata veste folcium simulans.]*  
Ita rescripti ex *Arg. Cod.* ubi *locicum* & *ed.*  
*Med.* ubi *fecum*. Nam *Locrum* quod est  
in vulgatis locum utique hic non habet,  
cum ad *locum* hæc sint gesta.

CAP. X. *Nusquam repente comparuerit.]*

*ὃς δέλεοντο, non apparuit, si profanis sacra*  
*miscere, solennemque formulam qua He-*  
*nochiad Deum excessus notatur, huc trans-*  
*ferre fas est. Sic Servius ad Æn. 3. de Sca-*  
*mandro, Videtur in Xantho flumine non com-*  
*paruit. Gellius l. 19. Sed eam mulierem tunc*  
*a Tarquinio degressam, postea nusquam loci*  
*visam constitit. Apollodorus de Europa, αἴψα*  
*αὖς δὲ Εὐρώπης ἡνομήσεν.*



PAULI

PAULI VINDINGII  
IN  
DICTYM CRETENSEM  
DE BELLO TROJANO  
NOTÆ

002





PAULI VINDINGII  
IN  
DICTYM CRETENSEM  
DE BELLO TROJANO  
NOTÆ.

LIB. I.

**CAPUT I.** **C**RETAM CONVENERE.] Hoc Authori nostro familiare est nomina Regionum & insularum sine adjecta præpositione construere. Ita lib. 6. cap. 2. *Cretam patrum solum remeavimus*; pro in *Cretam*. lib. 2. cap. 14. *Lemnum insulam mittitur*. lib. 1. patriam regredi &c.

*Alter Moli.*] Merionem Moli filium cum Idomeneo heredem constitutum indignatur vir doctus in notis ad h. l. eo quod Molus *ὁ* Deucalionis fuerit. Idomeneo adeo non displicuit, teste *Austore* lib. 1. cap. 13. *Idomeneus & Meriones summa inter se concordia juncti*. Neque illa ætate *ὁ* eadem severitate ab successione, qua hodie excludantur; unde *Eustathius* ad hanc ipsam vocem, *ὁ* Odyss. γ. *Εἰ δὲ στυγνὸς παῖς καὶ παρθένος παῖδας ἢ παῖσιν ἀντιφύει σμῶν τι ἔχοντες, καὶ τὸ πρῶτον δὲ παῖς τῶν γυναικῶν οἱ ὀνότι, ἔχει πικρὸν &c.* sc. natalium iniquitatem virtute corrigere licebat. Molus hic alibi apud *Eustathium*. *Κρηναὶ* appellatur ad ἰλ. α. p. 722.

*Sed hi non Plisenis, ut erant.*] Parentis obscuritas, & res forte domi angusta, liberos in aliam familiam transmiserat, unde apud nostrum lib. 5. cap. 16. *Exinde contumeliis Agamemnonem fratremque agere, eosque non Atreidas, sed Plisientidas & ob id*

*ignobiles appellare*. Nam nihil dignum ad memoriam nominis reliquerat Pater; & liberi in nullam sortem bonorum nati.

**CAP. II.** *Multarum hostiarum.*] *Ἐκατόμ-βω* intelligit, vid. hujus libri cap. 15. & alibi.

*Exhibitisq; epulis.*] In ipso templo, ut puto. Scilicet in more apud antiquos fuit, peractis sacrificiorum mysteriis, in ædibus ipsis Deorum epulari, & ipsis carnibus sacrificiis vesci. De Potitiis Pinariisque apud *Livium* lib. 1. res manifesta est. Et *Sueton.* in *Claudio* cap. 33. *Vicius nidera prandis, quod in maxima Martis ade Salus apparabatur, deserto Tribunali, ascendit ad sacerdotes, unaque discebat*. Ita suas, peracto tremendo mysterio, Agapas Christiani habuere. Et ex 1. *Salm.* 9. v. 13. & 19. institutum & celebratum fuisse convivium post sacrificia constat.

*Magnifice eos habuere.*] Ad eundem ferè modum *Sallust.* in *Bell. Catilinar.* cap. 14. *Parum honeste pudicitiam habuisse*.

**CAP. III.** *A Phœnice patre ejus.*] Sic *Ca-* non Europam filiam Phœnicis vocat, neptem Agenoris.

*Præter cæteras.*] Hoc est, supra cæteras, infra cap. 20. de Nestore: *Præter cæteros Græcia viros jucundius acceptusq;e*. Vide lib. 6. cap. 13.

*Ætram etiam & Clymenam Menelai aff-* nos.] Quæ postea Helenæ ancillabantur, ab





PAULI VINDINGII  
IN  
DICTYM CRETENSEM  
DE BELLO TROJANO  
NOTÆ.

LIB. I.

CAPUT I. CRETAM CONVENERE.] Hoc Authori nostro familiare est nomina Regionum & insularum sine adjecta præpositione construere. Ita lib. 6. cap. 2. *Cretam patrium solum remanemus*; pro *in Cretam*. lib. 2. cap. 14. *Lemmum insulam mittitur*. lib. 1. patriam regredi &c.

Alter Moli.] Merionem Moli filium cum Idomeneo heredem constitutum indignatur vir doctus in notis ad h. l. eo quod Molus ~~id~~ Deucalionis fuerit. Idomeneo adeo non displicuit, teste *Austore* lib. 1. cap. 13. *Idomeneus & Meriones summa inter se concordia juncti*. Neque illa ætate *id* eadem severitate ab successione, qua hodie excludantur; unde *Eustathius* ad hanc ipsam vocem, *id* Odyss. γ. Εἰ δὲ σκεπτός τις ἐστὶ παρθένος παῖδας ἢ παῖδας ἀειφίει στυγίῳ τι ἔχοντες, καὶ τοὶ πατέρες διὰ πλοῦτος τῶν γυναικῶν οἱ ἰδοῖσι, ἔχοντες καὶ πλοῦτος &c. sc. natalium iniquitatem virtute corrigere licebat. Molus hic alibi apud *Eustathium*. *Κρηναί* appellatur ad *l. n. p. 722*.

Sed hi non *Plislenis*, ut erant.] Parentis obscuritas, & res forte domi angusta, liberos in aliam familiam trans miserat, unde apud nostrum lib. 5. cap. 16. *Exinde contumelios Agamemnonem fratremque agere, eosque non *Atidas*, sed *Plisthenidas* & ob id*

*ignobiles appellare*. Nam nihil dignum ad memoriam nominis reliquerat Pater; & liberi in nullam sortem bonorum nati.

CAP. II. *Multarum hostiarum*.] *Ἐκατόμω* intelligit, vid. hujus libri cap. 15. & alibi.

*Exhibitisque epulis*.] In ipso templo, ut puto. Scilicet in more apud antiquos fuit, peractis sacrificiorum mysteriis, in ædibus ipsis Deorum epulari, & ipsis carnibus sacrificiis vesci. De Potitiis Pinariisque apud *Livium* lib. 1. res manifesta est. Et *Sueton.* in *Clandio* cap. 33. *Vilius nictæ prandii, quod in maxima Martis ade Salus apparabatur, deserto Tribunali, ascendit ad sacerdotes, unaqueque discebat*. Ita suas, peracto tremendo mysterio, Agapas Christiani habuere. Et ex *1. Sæm. 9. v. 13. & 19.* institutum & celebratum fuisse convivium post sacrificia constat.

Magnifico eos habuere.] Ad eundem fere modum *Sallust.* in *Bell. Catilinar.* cap. 14. *Parum honeste pudicitiam habuisse*.

CAP. III. *A Phœnicis patre ejus*.] Sic *Caton* Europam filiam Phœnicis vocat, nepotem Agenoris.

Præter ceteras.] Hoc est, supra ceteras, infra cap. 20. de Nestore: *Præter ceteros Græcia viros juvenum acceptusque*. Vido lib. 6. cap. 13.

*Ætram etiam & Clymenam Menelai affines*.] Quæ postea Helenæ ancillabantur, ab



Homero *Il. γ. ἀμφίπυλος* dicitur, quod *Δυλίδης* *Eustathius* interpretatur. *Ætra* Pitthei filia, & apud quosdam Theseos mater. *Ætram* vero & *Clymenam*, quæ Homero memorantur, nonnulli, teste *Eustathio*, non affines istas *Menelai* putant, sed alias his cognomines; *ἀμφίπυλος* τῆς *Δυλίδος* *ἱμαμῶν*, ut de *Ætra* & *Pittheo* loquitur. *Clymenam* idem *Eustathius*, *παύλου* *κρυπτοήτοιον*, ait, *τὸ δὲ ἱμαμῶν τῆς* *Εἰλῆς* *δορυγῆς*, *ἢ* *Αἰλῆος* *δορυγῆς* *ἢ* *ἄλλης* *εἰς* *Δαυδαίμονα*.

Sicut in tali re fieri amat.] Hoc est solet. *Sallust. Bell. Jugurth. cap. 3. Quæ ira fieri amat, & cap. 41. Quintilian. lib. 9. cap. 3. Ex Græco inquit translata Sallustii plurima, quale est, vulgus amat fieri.*

CAP. IV. Indignatione stupefactum.] *Infra lib. 4. amissa mente obstupesceret Virgil.*

Obstupui, sterneratque coma, vox faucibus hæsit.

Ita stupet apud *Senecam*, si recte memini, eleganter scio sumi, ubi ita doloribus obruitur animus, ut ne lacrimæ quidem extorqueri possint.

Positis ex divissione.] Ut lib. 6. *Impositis. Pro tempore.*] Ut paulo infra, *pro tempore armati, & lib. 2. cap. 3. Pro tempore cohortati suos.* Hoc est, ut res postulabat, & tempus permittebat.

Quæ in tali negotio patiebantur.] Placet magis: *Partiebantur.*

Uti conquesti injurias *Helenam* repeterent.] *Liv. lib. 1. ad eundem fere sensum: injurias & non redditas res ex fœdere, quæ repetita sunt.*

Legantur prius.] Eadem Consilii sententia Romæ pervicit, obfessa Sagunto, mittendos prius legatos ad res sociorum inspicendas.

CAP. V. Apud Lacedæmonam.] Ita cap. 12. *Lacedæmonam redeunt, & cap. 17. ex omni Lacedæmona. Barthius in adversar. Lacedæmoniam:* ubi dubitare se ait, an urbs ipsa à Latino Auctore ullo ita sit usurpata. Sed observare debuit vir doctissimus, *Lacedæmonam* apud Authorem, non pro urbe, quæ & *Sparta*, sed pro *Laconia*, & regione ipsa sumi, ut ex cap. 17. evidens est: *Ex omni Lacedæmona naves sexaginta:* quis hæc de urbe dicta credidurus est? In eo v. *Homertum* noster secutus est, qui *Il. β. Λακεδæμονες* expresse distinguit *ἅνδρας* *ἑταίρους*.

Οἱ δ' ἄνδρες ἡρώδης Λακεδæμονας ἐπὶ Λακεδαιμονίᾳ, *Ζωγράφου* *π.* *Ζωγράφου* *π.*

In scelus proprium convertit.] Hoc est, contra æquitatem & jura hospitii; ut illud *Lucani 1. Pharsal:*

*Jusque datum secleri*

Cum v. hoc loco proprium idem est ac suum, in scelus suum convertit; licebit ne hunc sensum erueret? Universam domum Regis, ob atrocitatem facti in scelus suum puniendum convertit; ita *Florus lib. 1. cap. 17. Omnium mentes in se converterat.*

Proprium.] Hoc loco pro suo sumitur. Ut & cap. 14. *Admetus* vicaria morte conjugii sua propria protulerat, lib. 2. cap. 4. propriam gloriam aquarauerat, & lib. 3. Originem propriam memoria repetebat. Male hic *Barbinius* putat propriam irrepsisse. Mirum, inquit, si aliena potius, quam sua originis memoriam repetierit. Sed eleganter satis proprium pro suo ponitur, ut & *Ido.* pro *avro* vel *avro*, ut *Act 1. v. penult. eis τῶν ἰδίων*, quod quidam per *avro*, alii v. per *avro* exponunt.

Reliqui præda.] Hoc est, ex præda relictis: qui prædatorum manus effugerant. Et hæc lectio convenientior, quam reliqua præda.

Cadunt utrinque plurimi.] *Jul. Cæf. Bell. Gall. lib. 1. cap. 15. Pauci de nostris cadunt.*

Hi Regis necem defenderent.] Hoc est vindicarent, ulciscerentur. Ita *Dares Phrygius* ut quam primum injurias suas defenderent.

CAP. VI. Ad Priamum adis.] Ita cap. 9. ad *Helenam* adis & lib. 6. cap. 3. ad *tracum*, *læm* adis.

Conductioque Consilio.] Convocato concilio. Ita infra: *Priamum suæ conductis & lib. 2. conductis militibus. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 51. Metellus ubi videt Numidas minus instare, paulatim milites in unum conducit. Et Tacitus annal. 4. item lib. 19. auxilia in unum conducta.*

Consilio.] Constantem hanc lectionem retinendam censeo, & non *Concilio*. Exempla apud nostrum obvia.

Quantis mortalibus.] Quot mortalibus, ut & alibi quantis apud Authorem pro quot invenies, lib. 2. cap. 6. *Et quanti Pelopida in ea militia essent.* Si quantam pro quantis legeris, nihil inde incommodi erit. Quantam scilicet indignationem tam atrox facinus incuteret.

CAP. VII. Alexander enim supradictis comitibus venit.] *Joannes Antiochenus* MS. in Bibliotheca Bodlejana, qui lib. 5. *Ἐγὼν ῥημίων* multa ex *Dicty* recitat; alias circumstantias addit; scilicet *Alexandrum* post 33. annorum in agro *Amandra* moram, *Trojan*

Trojam ingressum fuisse *μὴν ἔκδοις τῶν καὶ ἀνέστη*.

*Exemplum facinoris.*] Egregium illud Livii est lib. 26. *Ad plures exemplum, quam calamitas pertinet, & alibi: diutius durans exempla, quam mores, & lib. 2. Neque huic tam possibilibus exemplo remedia ulla ab Imperatore qualis sunt.*

*CAP. VIII. Reguli repente consilium irrumpunt.*] Ubique apud autorem Priamidæ sunt Reguli, ut lib. 21 cap. 14. de Priamo: *iro in consilium cupiens ab regulis cohibitus est. Ipsi namque pro relicto patre, conventum irrumpunt, & lib. 5. Priamus cum residuis Regulis venit: nam ceteros bello amiserat. Scio & Regulos pro Magnatibus five regio sanguine ortis sumi: ita vulgata versio.*

*CAP. IX. Dardanum genuisse ex quo Tros &c.*] Tros hic non filius Dardani est, sed ejus ex Erichthonio & Olizonæ nepos; unde noster lib. 4. *Electram genuisse, ex qua ortum Dardanum Olizonæ Phinei junctum, Erichthonium ei dedisse, ejus Tros: Et Arrianus de Dardano: Δαρδανὸς ἐκ οὐρανῶν ὁμογενὴς Ἰδνῶν τῆς ἑ Τρώεσσι βασιλεὺς θυγατρὸς Ἰφύης, Νύμφης δὲ Βατίανος. καὶ ἐκ τῆς Νύμφης ἔσθ' αὐτῶν θυγατρὶς Σίβωια &c. ἐκ Βατίανος δὲ Βερύκτιος καὶ Γαῖος.* Sed hic omnia Apolline egent; nam Olizonam matrem Erichthonii Dictys statuit, Arrianus Batian; illum ille Erichthonii nepotem, hic fratrem. Sed hæc omnia fere sunt, ut Strabo alibi; *μὴν ἀνέστη*.

*CAP. X. Tyndari, ex quo ipsa genita.*] Unde consobrinam Penelopis fuisse constat: Icarus quippe Penelopis pater, Tyndari frater erat.

*Traduxit.*] Retineo lectionem, pro *transduxit*. Et ita ubique fere in *Cod. MS. Julii Caesaris ex Bibliotheca Ampliff. Dn. Obrechtii traducere pro transducere*, ut impressi libri habent.

*Inter Regulos medius adstant.*] Verba scilicet facturus. Ita de Ulyssæ lib. 2. *Ulysses medius adstant hujusmodi orationem habuit. Et hoc honoris gratia factum, five ut auditores, instar coronæ, perorantem attenderent.*

*CAP. XIII. Eorum ego sacutus comitatum.*] De Dicty Joh. Antiochenus MS. lib. 5. *Ἐγὼ τῶν κατὰ τὸν ἑσπέρου δόξου, καὶ ἐν τῇ κρήνῃ &c. ἡ δὲ μὴν ἑ ἰδρυμένη ἑ ἀπορῶν τὸ Δαρδανὸν ἑ κατὰ τὸν αἶμα τῆς αἰῶνος Ἀχαιῶν. συσσεφῶν δὲ ἑ αὐτῶν ἑ ἰδρυμένη ἑ ἰνὸν καὶ αὐτῆς Διότις, καὶ ἰνὸν καὶ ἀνέστη τῇ ἑ πατρίδι, καὶ συσσεφῶν*

*μὴν αὐτῶν κατὰ τὸν αἶμα.* Circa finem lib. 4. Author ipse de se plenius: *Hæc ego Gensius Dictys, comes Idomei conscripsi &c.*

*Ab Ulyssæ cognita.*] Leg. postea ab Ulyssæ cognita.

*Eurypylus Evemonis, Ormenius.*] Comata tollenda hic sunt, ex Ormenio quippe Eurypylus fuit, ut infra cap. 17. & ex Homero constat.

*CAP. XIV. Qua ex Chirone dicebatur.*] Ut cap. 1. dictus ex Cræta Ida.

*In primis adolescentia annis.*] Lib. 4. c. 9. *In primis pueritia annis.* Sunt qui in hac periodo tota mendum suspicantur, indicante Barthio, qui hic Sallustianum stilum defendit.

*Rektor ejus.*] Idem lib. 2. cap. 34. vocatur morum Magister.

*Vicaria morte.*] Sic alibi noster dixit. *Vicariam victimam, & vicarium munus lib. 2.*

*Fata propria protulerat.*] Hoc est, vitam prolongaverat, nec assentior Barthio, qui, *Emacula*, inquit, protulerat, leg. protulerat. Fata propria, hoc est mortem sibi destinatum: ita Justinian. *Institut. tit. de pub. jud. &c.* Alia deinde, dum ait, *lege Pompeia de parricidio cavetur, ut si quis parentis, aut filii, aut omnino affinitatis ejus qua nuncupatione parentum continetur, fata preparaverit, &c.*

*Morte Conjugis.*] Illa Alcestis fuit teste Homer. *Id. β.*

*Tricenses.*] Ex urbe Tricca five Trica in parte Thessaliæ, Æstori five Hestizoti dictæ: urbe celebri templo Æsculapii, & tabulis ibidem morborum expugnatorum indicibus.

*Medicina artis.*] Sic mulieris ancilla sugarium Sallust. dixit in *Jugurth. & Augustin. Confess. lib. 4. cap. 3.* Eras eo tempore vir sagax, medicina artis peritissimus, atque in ea nobilissimus, & noster lib. 5. cap. 7. *avis aquila.*

*Pantis Philocteta, qui comes Herculis, post discessum ejus a diis.*] Leg. ad deos, vel ab eo sc. Hercule. Discessum recte mortem interpretatur Barthius, five *ἀνάστασιν*. Inclytus certe sagittandi arte fuit Philoctetes apud Homer. *Id. β. & nostrum lib. 3 cap. 1.* Neque dubium, quia inter hos jam præcelleret Philoctetes, quippe Herculis sagittarum dominus & destinata arto ferendi mirabilis. Ideoque sagittas divinas vocavit, quod adeo feliciter objecta transfigeret: excederet fidem, quod noster lib. 3. cap. 18. Philoctetem refert sagitta excidisse vinculum, quo

quo religatâ columba fuerat. Sagittas ejus Hydræ sanguine infectas fuisse *Diâys* lib. 4. author est; inque Thurinorum urbe conspicui *Justin.* lib. 20. cap. 1. Thurinorum urbem condidisse Philœtetem ferunt, ibique adhuc monumentum ejus visitur, & Herculis sagittæ in Apollinis templo, quæ fatum Trojæ fuisse.

CAP. XV. *Porcum mare in forum adfersi jubet.*] Apud Romanos in fœderibus etiam porci usus. *Liv.* lib. 1. p. 15. Id ubi dixit, porcum saxo filice percussit.

*Orienti occidentique dividit.*] Et ita Augurem apud Livium fecisse invenimus lib. 1. *Augur Deos precatus, regiones ab oriente ad occasum determinavit.* Ortumne respexit hic sacerdos, more solito, ut *Virg.* lib. 12. *Æneid.*

*Illi ad surgentis conversi lumina solis  
Dant fruges manibus falsas* —

Conjecturæ hic liceat indulgere. Cum Argos convenerant Duces, mox inde Aulida petitori, iter, via publica ingredientibus, ralefuit, ut occasum medii inter & ortum pergerent; Aulis quippe Bæotiæ, orientalis est Argis in Argolide.

*Per medium transire jubet.*] Similiter lib. 5. cap. 10. Excisus in partes duas hostiis per medium transeunt. Notissima historia Xerxis est apud *Herodotum*, per medium filii Hostitis liberalissimi in duas dissecti partes, exercitum traduentis. Quin graviter Judæos increpat *Jeremias* 34. 8. quod per dissecti vituli medium transire consueverant.

*Pure lauti.*] Hoc est decenter præparati, ut solenne istud exigebat. Infra lib. 4. cap. 8. *Græci lautum bene cadaver Antilochi Nestori tradunt.*

*Sibi ad hospitare.*] *Barth.* explicat: Deos sibi velut hospitio conjunxisse. Melius, Deos sibi propitios reddidisse, vel; Deos istos pro hospitalibus Deis elegisse: Erant enim Deos inter, quos veteres *ἑοῖς* appellabant, hospitales; ob intimiorem eorum præsentiam & familiaritatem; ut *Jupiter Xenius* apud *Plautum*, & *Jupiter Hospitalis* apud *Ciceron.* in *Epist. famil.*

CAP. XVI. *Punicis litteris nomen Agamemnonis designant.*] Mirum igitur, unde *Josapho* lib. 1. contra *Apionem* in mentem venerit, quod dixerit *Homeri* carmina ne quidem conscripta fuisse, nec litteras tum notas, Hic quippe Punicarum litterarum mentio fit; & scio me aliquo in loco apud ipsum *Homerum* legisse.

*Ἐπεὶ δὲ τὰ σήματα λυγρὰ  
Γεγραμμένα πινυτο πικρὰ θυμὸν φέρειν πᾶσι.*  
*Punicis litteris.*] Græcas litteras punicas vocat, utpote à Cadmo Danioque inventas, ut ipse ait lib. 5. *Conscripti litteris Punicis, ab Cadmo Danioque traditis;* suamque ibi vernaculam à Græca distinguit. Græci quippe ut multa alia ita & litteras à Phœnicibus habuere. Consule *Bocharti Phæleg.* & *Scalig. not. ad Euseb. Chronol.* *Clem. Alexandr.* lib. 1. *Stromat.* pag. 224. Cadmus, inquit, litteras invenit. Hinc litteras Phœnicias vocatas esse ait *Herodotus*.

*Propter magnam opum vim.*] Vulgatum illud:

*Cræsus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.*

*Ad munia militia festinarent.*] Delevo- culam ad, & ita noster initio lib. 3. *Græci cuncta, qua in tali negotio militia exposcebat, intenti animo, summis studiis festinabant.* Iniqua est censura Catonis apud *Gell. not. Att.* lib. 16. cap. 14. *Qui multa simul incipit, neque perficit, is festinas.*

CAP. XVII. *Aulidam.*] Melius *Aulida*. Sed monitum supra id Authori nostro frequens esse, ut *Lacedæmoniam*.

*Naves centum, aliasque sexaginta.*] *Lege.* aliisque sexaginta *Agapenorem* præfecit; adeo ut centum naves duxerit *Agamemnon*, sexaginta *Agapenor*, quas tamen ab *Agamemnone* acceperat; sed ipse ex *Arcadia* milites & remiges imposuerat, teste *Homer.* *il.* β.

*Αὐτὸς γὰρ σφὶ δῖος Ἀχιλλεύς αἰδρῶν Ἀγαμέμνονα  
Νῆες ἑκατάμυα πλεῖται ἐπὶ οἰκτρῷ ποταμῷ  
Ἀργείδης ἐπὶ ὁ σφὶ θυλάστια ἱερὰ μακρὰ.*  
Inde etiam apud *Daretem Phrygiæ* est; *Agamemnon* ex *Mycenis* navibus numero centum. Et postea. *Agapenor* ex *Arcadia* navibus 60. *Tlepolamus Rhodo* octo.] Restitui novem ex *Homero* & *Darete*.

### Catalogus Navium Græcarum.

|  | Diây. | Darete. | Homero.   |
|--|-------|---------|-----------|
| Agamemnon ex Mycenis, cum aliis, quibus Agapenorem præfecit. | 100   | 100     | 100       |
| Nestor   | 60    | 60      | 60        |
| Menelaus   | 90    | 80      | 90        |
| Mæstheus   | 69    | 60      | 60        |
|  | 59    | 50      | 59        |
|  |       |         | Elephenor |

|                     |    |    |    |
|---------------------|----|----|----|
| Elephenor           | 30 | —  | 40 |
| Ajax Telamonius.    | 12 | —  | 12 |
| Diomedes            | 80 | 80 | 80 |
| Ascalaph. & Ialmen. | 30 | 30 | 30 |
| Oileus Ajax         | 40 | 37 | 40 |
| Arcefilaus &c.      | 50 | 50 | 50 |
| Sched. & Epistroph. | 40 | 40 | 40 |
| Thalpius & Diore.   | 40 | 40 | 40 |
| Thoas               | 40 | 40 | 40 |
| Meges               | 40 | 40 | 40 |
| Idomeneus           | 80 | 80 | 80 |
| Ulysses             | 12 | 12 | 12 |
| Prothous Magnes     | 40 | 12 | 40 |

Error librarii XI.

pro XL.

|                     |    |    |    |
|---------------------|----|----|----|
| Tlepolemus          | 8  | 9  | 9  |
| Eumelus             | 11 | 10 | 11 |
| Achilles            | 50 | 50 | 50 |
| Nireus              | 3  | —  | 3  |
| Podarces            | 40 | 40 | 40 |
| Podalir. & Machaon. | 30 | 32 | 30 |
| Philocteta          | 7  | 7  | 7  |
| Eurypylus Ormenius  | 40 | 40 | 40 |

leg. ex Ormenio,  
pro Orchomeno.

|           |    |    |    |
|-----------|----|----|----|
| Guneus    | 22 | 21 | 22 |
| Leonteus  | 40 | 40 | 40 |
| Phidippus | 30 | 30 | 30 |
| Thestius  | 50 | —  | —  |
| Calchas   | 20 | —  | —  |
| Mopius    | 20 | —  | —  |
| Epios     | —  | —  | —  |

1267 1090 1186

NB. In Darete vitiosissimi sunt numeri — qui adduxerentur numero 1202. Decesse itaque nomina Ducum cum suis Classibus oportet, ut hi numeri sibi consent.

CAP. XVIII. Toto quinquennio. ] Excidit hic Aushori, quod supra retulerat cap. 16. hac omnia toto biennio preparantur.

CAP. XIX. Irano caelesti, an ob mutationem aeris. ] Phrasus Aushori nostro familiariter usurpata. sic lib. 2. Incertum alione casu, an uti omnibus videbatur &c.

Corporibus persentatis. ] Lib. 2. cap. 30. Sed regum nullus ex hoc malo adsentatus est. lib. 3. cap. 11. de luctu Achillis adeo reliquorum animos persentavorat.

Promisce. ] Idem ac promiscue. Gell. noſt. att. lib. 6. cap. 14. Sed ita ut promisce dici solet & lib. 13. cap. 9. de variis atque promiscuis quæſtionibus composuit; & alibi.

Deo plena. ] Lib. 5. cap. 16. Cassandra Deo plena; Jussimo, divino spiritu impleta.

Irani fatum. ] Justin. lib. 43. cap. 2. Fama fuit uxor nomine Jassua, qua assidue divino spiritu impleta, velut per furorem futura præmonere, unde adhuc qui inspirari solent, fatuari dicuntur.

Sine modo militia. ] Lib. 2. cap. 38. Sine modo atque ordine Barbaris ruenibus. Hoc est: sine legibus & institutis militaribus.

Quadrupartitus exercitus. ] Barthius ait, ob perfectionem cubi de quo consulendus Macrobius & Favonius. Sed ad cubos confingere opus non est, cum & hodie in 4. partes dividere castra, juxta 4. cardines mundi, mos sit.

CAP. XX. Domuitionem confirmans. ] Lib. 2. cap. 35. Domuitionem cupiebant. Ex Pacuvio & Philoxeno vir doctus exempla attulit.

Responsim Achilli. ] Aque scite ac desponsatam, ut & apud Sueton. in vita Jul. Caesaris.

Tum propter gratiam Helena. ] Quam reversionem sperabat: Si enim Daresti Phrygiæ credendum, invita rapta fuerat Helena; dum de Paride ait, Helenam matrem alioquo mitigavit.

An ne. ] Leg. Ac ne.

CAP. XXI. Venti atque fulmina cæpere consensescere. ] Florus lib. 3. cap. 3. Donac invicta illa rabies & impetus consensesceret: & lib. 4. cap. 2. Ut ardentissimi Ducis consensesceret impetus.

CAP. XXII. Reſeratum eſt cælum. ] Barthius, quasi referenatum. Val. Flac. lib. 1.

Emicuit referata dies cælumque resolvit.

CAP. XXIII. Ventorumque status navigandi prosperos. ] Leg. navigando, sc. faventes, neque opus hic est cum Barthio Flatus in Status mutare, illud quippe magis Latium sapit.

Eum quippe optimum. ] Barthius advers. pag. 2692, Eleganter, inquit, omittitur verbum, putabant, habebant, ut apud Septimum, Eum quippe optimum consultorem suum, quem non secus &c. At vero super vacuum fuerit pronomen quem hic intrudere; cum melius impressi libri, Eum non secus, quam parentem miles omnis percolebat. Sic Livius lib. 2. de Bruto, Marona annum, ut parentem eum luxerunt.

Eorum, quæ præcesserant satis prudens. ] E contra hoc lib. cap. 16. Imprudens religionis.

Frumenta, vinum, aliaque cibi necessaria. ] Leg. oleumque, cibi necessaria, cap. 17. alia quoque necessarium cibi replent. Retinuisse

P p

nuissem *alia* cum libris impressis, nisi *Oleum* convenientius fuerat; quippe cum ex *Lycophrone*, *Servio*, aliisque constet, datam filiabus *Anii* facultatem convertendi, quicquid attigerant 1. in fruges 2. in vinum 3. in oleum, non video rationem cur frumenta & vinum memoraret author, excluso oleo.

*Oenotropa*.] Licet unica saltem *Oenotropa* fuerit, reliquæ v. *Spermatropha* & *Elæotropha*, tamen omnes *Oenotropæ* audiunt, sc. quod à *Libero* patre hoc privilegio donatæ fuerant: *αἱ δὲ Διώνυσος ἑταῖραι, ὅτε τι βύλωντο οἶον, ἀντὶ τούτου τῷ ἑταίρῳ λαμβάνουσιν ὅσα τὰς τῶν ἐνοικητῶν θύραις*, utinquit *Enarrator Lycophronis*.

## LIB. II.

**CAP. I. Ad Maforum regionem.] Tlō** *Μωρῶν* *Ἰσχυρῶν* vocat *Strabo* lib. 12. de *Telepho* loquens & *Homer*. *ἡ β. Μωρῶν διχέμεται*, quod noster dixit lib. 2. *Chromus* *Midonis* ex *Mæssia*. *Mæssia* quippe & *Myssia*, ut illa *Europæ*, hæc *Asiæ* præcipue competit, ita nomina sæpissime inter se commutantur, ut hîc apud nostrum & alios. Ita *Retaria* *Myforum* dicitur quæ apud *Anthonin*. est *Regio* 14. in *Europa*. Et *Florus* de populis à *Crasso* in *Europa* devictis, lib. 4. cap. 12. *Norici*, *Illyrii*, *Pannonii*, *Dalmata*, *Myfi* &c. ubi *Mæssi* in *Europa* intelliguntur.

*Telephus*, qui cum *Mæssia* *Imperator*.] A *Teuthrante* *Cilicium* & *Myforum* rege adoptatus, cui etiam in regnum successit.

*Neque versis his atque in fuga parcere.*] *Lege*, *Neque versis his in fugam*.

**CAP. II. Ob industriam virium atque ingenii.] Industriam** *Donatus* interpretatur scientiam & providentiam. *Florus* lib. 2. cap. 12. expresse industriam viribus opponit: *Industriam* inquit, *Macedonum*, viribus *Thracum*, ferociam *Thracum* disciplina *Macedonum* temperaverunt.

*Societatis jus.*] Sic *jus familiaritatis* *Justin*. lib. 7. cap. 3. & lib. 16. cap. 5. *Jure familiaritatis* admissi.

*Mors patrio.*] *Infra* de more tolligendi cineres quædam adnotabimus.

*Sepelivis.*] Hanc sepulturæ curam a *Majoribus* *Diomedes* hauserat, refert quippe *Justin* lib. 3. cap. 5. de militibus *Lacedæmoniorum*, *Tantum*, inquit, arderet mi-

litibus iniecit, ut non de salute, sed de sepultura solliciti, resseras, insculptis suis & parum nominibus dextro brachio deligarent, ut si omnes adversum prælium consumsisses, & temporis spatio confusa corporum lineamenta essent, ex indicio titulorum tradi sepultura possent.

**CAP. III. Ipsi Duces Principes certaminis.] Scilicet ipsi Duces** primipili quasi fuerunt, qui primi hostium aciem infringere tentabant.

*Teutranus ex Teutranthe & Auge genitus, frater.*

*Telephi uterinus.] Uterinum* apprime noster addidit. *Auge* quippe patrem *Alcam* habuit, qui eandem ab *Hercule* compressam deprehendens cistæ una cum filio *Telepho* incluserat. *Teuthras* corporibus inventis *Augen* uxorem duxit, ex qua *Teutranium* suscepit, *Telephum* vero sibi adoptavit, *Hercule* genitum ut noster intra, cap. 4.

*Quos adversum ierat.] Sic cap. 5. Priamum* adversum militiam reculare, pro adversus *Priamum*.

*Ab instanti perniciem.] Ita lib. 2. cap. 33. Instantem perniciem.* *Instant* hoc est, præsens. Sic apud optimum authorem, (nomen mihi excidit) scio me legisse, *Tempus præteritum* *instant*, & *futurum*.

**CAP. IV. Quum utraque acie.] Totam** periodum ita lego: quum utraque acies intenta in prælium (vel intenta prælio ut bello intentus lib. 3.) sine ulla requie, jugi certamine, ac strenuis adversum se ducibus fatigaretur.

*Multorum diurnum navigio.] H. lib. c. 10. Mare* navigii patiens. *Navigium* pro navigatione.

*Mæsi ad se domum.] Locum* ex *Catullo* vir doctus adscripsit:

*Ad se quisque vago passum pede discedebant.*

*Multi mortales.] Et hoc Sallustianum* est pro hominibus mortales ponere.

**CAP. VI. Jactatus magnis doloribus.] Ita** *Florus* lib. 1. de pop. *Rom.* in proem. Nam tot laboribus periculisque jactatus est.

*Deprecabantur.] Hoc est* valde precabantur. *Gell. noſt. Att. lib. 6. de versu* quodam *Catulli*. *Deprecor* hoc in loco vir bonus ita dictum esse putabat, ut plerumque à vulgo dicitur, quod significat valde precor & oro & supplico, in quo de proposito ad augendum & cumulandum valet. *Justin. lib. 7. cap. 6. Adeo* ut interjectis diebus pacem deprecanti-

*bus dederit & lib. 12. cap. 2. auxilia aduersus Bruttios deprecantibus.*

*Ex numero navium.]* Hoc est pro numero navium. Ita Sallust. fere locutus B. Catil. c. 26. *sperans facile se ex voluntate Antonio usurum*, hoc est pro voluntate.

*Qui inspecta crure.]* Omnino legendum pato: *inspecto crure*, sequitur quippe; *propere apta dolori medicamina imponunt*. Achilles quippe femur finistrum Regi relotransfixerat.

*CAP. VIII. Authoribus nuntiis.]* Superfluum hic est, *Authoribus*.

*Tempus profectiois antecaperent.]* Sall. B. Catil. *omnia luxu antecapere*, & cap. 32. *priusquam legiones scriberentur, multa antecapere*. vid. cap. 55. & al.

*CAP. XII. Tuto collocans.]* Leg. *in tuto*.

*Cygnus, cuius haud procul à Troja regnum.]* Hic est ille quem Strabo Κύκων, Θέσπια το γένος, πύργος δὲ Τίβης, βασιλεία δὲ Κολωνίον vocat lib. 13. p. 604. Per regnum Cygni apud nostrum intellige Colonas, Achæo contiguas; (alias Colonas coloniam Milesiorum supra Lampſacum in agri Lampſaceni mediterraneis in Phocide, Thessalia Strabo recenset p. 589.) sed Colonæ Cygni ad extermum Helleſponti mare fuere ab Illo distantes stadia 140.

*CAP. XIII. Paulo post fidem sibi.]* Addendum: *futuram*.

*Cum pace ad Gracos conveniunt.]* Ita cap. 16. *cum pace accurrere*.

*CAP. XIV. Centum victimarum.]* Εξήντα.

*Præante Chryse.]* Ut apud Livium, præeunte verba Pontifice vel augure.

*Quisque partium ad eum venerat.]* Leg. *us quisque partium venerat*.

*CAP. XV. Invidia plenum &c.]* Inſita quippe mortalibus natura recentem aliorum felicitatem ægris oculis introſpicere, modumque fortunæ à nullis magis exigere, quam quos in æquo vident.

*Arreptis saxis obruunt.]* Dares Phrygius Palamedem à Paride ſagitta ictum narrat.

*Acceptusque in exercitum.]* Leg. *acceptus exercitum*, pro exercitui, quo modo hunc casum optimi Authores veteres expresse- runt: ita Magiſtrum apud Jul. Caf. lib. 1. de Bell. Gall. cap. 16.

*Veluti publicum funus.]* Publicis sumptibus ut apud Romanos.

*Aureo vaseculo ſepulchrum.]* Et lib. 5. cap. 15. *Reliquiasque urnæ aureæ conditas in Rhetæ ſepeliendas procurat*. Homer. il. ψ.

ὅτι πύργος  
καὶ τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν  
Θέσπια

*CAP. XVI. Phryam.]* Legend. *Pyrrham*, πύρρα Straboni, qua tempore ipsius eversa erat.

*CAP. XVII. Interfecto Etione, qui his locis imperitabat.]* Strabo lib. 13. *ἀφελῶτο εἰς δύο δυναστείας οἱ Κίλικες, καὶ ἡμῆς ἑκατέρῃ, τὴν τε ὑπὸ τοῖς Ἡγετίωνι, καὶ τὴν ὑπὸ τοῖς Μύρμι.*

*CAP. XVIII. Multis execrationibus.]* Leg. *multisque*.

*Teuthrantem dominum locorum.]* Scilicet Phrygiæ. At Historici aliæ ferunt Teuthra- tem Cilicum & Mysorum regem fuisse.

*CAP. XIX. Ramis olea coronavere.]* Et hoc ingentis præmii, sic apud Plinium lib. 15. cap. 14. *Olea bonorum Romana Majestas magnum præbuit, turmas equitum idibus Julii ex ea coronando*.

*Ex omni prada &c.]* Totam periodum ita restituo: *Ex omni prada, quam Achilles apportaverat, exceptam Etionis conjugem Astynomen &c. Agamemnoni obtulere*, cap. quippe 28. *Noster Chrysem cognovisse ait filiam suam Astynomen cum Agamemnone degere*. Voce, *Excepta*, eodem modo nos- ter usus est, cap. 13. de Glance: *Quam nostri Ajaci ob sortia facta ejus, exceptam reliqua prada habendum concedunt*.

*Ejusdem alimonii.]* Ejusdem educationis & convictus.

*Genibus obvoluta.]* Qs. advolutæ ut infra: genibus Achilles obvolvebantur.

*In medios.]* Leg. *in medio*.

*CAP. XX. Traditumque Polydorum refert.]* Deest Ajax, cujus erat pacis tractatus, se auctore, cum Polymestore factos referre.

*Ea seniores lamentatione immodica cum lacrymis accipientes.]* Leg. *Eam seniores lamentationem immodicam cum lacrymis accipientes*.

*Et ut prætèrita antea consulti omittam.]* Leg. *Et ut prætèrita consulti omittam*.

*CAP. XXI. Quod amice impetrare nequitum est.]* Sallust. Bell. Jugurth. cap. 31. *Quod sine sanguine civium ulcisci nequitur, jure factum est*. Sext. Pomp. *Nequitum*, inquit, & nequitur pro non posse dixerunt. Cato Origin. 1. *Quod termino sanum fuit, id nequitum exaugurari*.

*Priora male consulti corrigere.]* Livius: *Prætèrita corrigere, emendare non licet*. Quo loco Livii putavi semper legendum *corripere*.

re; nam corrigere & emendare ejusdem fere  
valoris sunt.

CAP. XXII. *Aut quis frater fratri aditum  
patesfaciet.*] Ita apud Liv. 40. de fratre fra-  
ter, Perseus de Demetrio: *Aperienda nimi-  
rum nocte janua fuit &c.*

*Apud Barbaros & Græcos.]* Trojanoſ etiam noſter *Lingua moribuſque Barbaroſ* vocat. *Barbari* hic opponuntur *Græciſ*, ut apud *Latinoſ* aliæ nationeſ *Romaniſ*, *Strabo lib.*  
14. *Originem appellationiſ iſtius eleganterr*  
*deſcriptiſt*: εἰσέντες, inquit, ἰδὲν ἐπὶ τὰ λα-  
λοῦντο, *Barbaroſ*, ἐν δόχοις γὰρ κατὰ τὸ λαλῆσαι,  
ὡς αἱ παχυσύναις ἢ τεχνισμοῖς. εἴπε κατὰ γλῶ-  
σσας. αἱ ἰδιῶτα καὶ οὐκ ὄντως ἀντιπαρεσῆναι  
ὡς τὰς Ἰάνας. hinc in Senatu *Ætolorum*  
facturus verba *Macedonum* orator *Roma-*  
*noſ Barbaroſ* vocat. *Ætoloſ*, inquit, *Acar-*  
*nianoſ*, *Macedonoſ* ejuſdem lingua *homineſ*  
*leveſ* ad tempuſ orta cauſa diſiungunt, con-  
*iunguntque cum alienigeniſ*, cum *Barbariſ*  
*æternum omnibuſ Græciſ bellum eſſe eritque*,  
Ubi per alienigenaſ & *Barbaroſ Romaniſ* in-  
telliguntur. Quin *Plautuſ* diſerte ait: *Mar-*  
*euſ veritiſ Barbariſ*, hoc eſt, *Latinoſ*.

*In dies residuis.]* Leg. *Residuos.*

CAP. XXIII. *Patiemur.*] *Leg. patimur.*

CAP. XXV. *Et Helena cum gratia remis-*  
sa.] Delendum omnino Et.

CAP. XXVI. *Siquidem proprio spoliatus.*  
Leg. *Propria scilicet conjuge.*

*Juventus perita belli abunde nobis est.] Ita Iocutus Sallust. Bell. Catilin. cap. 21. quibus mala abunde omnia erant, & B. Fugurth. cap. 14. Abunde magna praesidia nobis in vestra amicitia fore.*

*Haud integrum vobis.] Hoc est vix licet. Ita Cicero alicubi: haud integrum mihi.*

*Dase igitur belli signum.* Liv. lib. 21:  
*Tum Romanus sinu ex toga facto, hic (leg. hoc) inquit, vobis bellum & pacem portamus, utrum placeat, sumite: sub hanc vocem haud minus ferociter, daret utrum vellet, succlamatum est, &c.*

*Adversum legatos Æneas dixerat.*] Cum tamen postea Æneas reddendæ Helenæ peritiæ author fuit; cumque addit Author, odio regni ejus, constat Æneam in Græcos adeo arberè invecum, silem ut contra Trojanos majus excitaret incendium.

CAP. XXVII. *Gargarum.*] Leg. *Gargarin.* Græce enim est Γαργάριον in Troade.

*Gergitham.*] Leg. *Gergetham*, unde *Gergethii* αἱ τῆς Γέργῃς, quos Attilus in pagum *Gergetham* prope Caici fontes transfudit, oppido, de quo nobis hic sermo est, sublato.

CAP. XXVIII. *Præfatus Dei unicus.] St-  
mulacra Apollinis.*

*Magnificarent. ] Magni facerent. Vox*  
*Latinis Patribus usurpata.*

CAP XXX. Sed regnum omnino nullus.]  
Scilicet,

*Quicquid delirant Reges plerumque Activi.*

*Perspicere se.*] Aut hic addendum, *sic*,  
aut delendum *se*.

CAP. XXXIII. *Tanquam sperare.*] Eradatur: *tanquam.*

CAP. XXXV. *Pandarus Lycous genitus.*  
 Duo hujus nominis videntur fuisse, Lycius  
 alter, alter Trojanus: *Strabo* quippe lib. 13.  
 p. 664. in hunc modum ait: *καταπύται τῷ*  
*Καίῳ πίνακι ἐν μιστραίῳ τῷ μιστρῶν ὅπου πύ-*  
*λαις ἐπὶ τῇ Λυκίᾳ. καταπύται δὲ πᾶν δαίμων.*  
*παῦ- ται, τοχὸς ἰσως ἀποπύει τῷ Τρωαίῳ, καὶ οὗ*  
*πύται ἐν Λυκίᾳ φασι.* Verum cum *Strabo*  
 lib. 13. ex *Horn.* lib. 6. Lycios appellari Troas  
 ait, & apud *Eust.* thium, *σημαίνοντα ἐκ πα-*  
*λαιῶν, ὅτι ἂν ῥῆι κατὰ πᾶν δαίμονα χύει.* ὁμοί-  
 ος τῇ ἐκ τῷ *Ξάνθῳ* *λυκία καλῶνται*, *Pandari*  
 duo non temere statuendi sunt, cum *Priam-*  
*us* ex *Alte* *Lelegum* Imperatoris filia *Lyc-*  
*eonem* genuerit, patrem *Pandari* nostri.

*Larissam Pelasgidarum.*] Ut ab illa, quæ in Thessalia est distingueretur; quamvis & illa Pelasgidarum vocari possit, cum olim inter Æoles Thessaliæ incolæ gens charissima fuerit Pelasgi.

*Phylamenes Paphlagonia.*] Non omittenda sunt, quæ de nomine *Phylamēnis Euxinici* habet, ad Π. β. ἡ φυλαμῆνις ποιήσασθαι ἔφη τὸν μισοπόλιν. αἱ δὲ τὴν γένεσιν δὲ τὸ μισοπόλιν, καὶ τερπὴ τὸ οἰεσθαι, μισοπόλιν, καὶ πλοονεσθαι τὴν μισοπόλιν, ὅτι φυλαμῆνις, φυλαμῆνις, φυλαμῆνις. Vide nuperam *Sebastiani Eschii dissertationem de nomine Phylamēnis Evergetæ Regis Paphlagoniæ*, qui familiare nomen *Phylamēnis* Regibus *Paphlagoniæ* fuisse asserit, & à primo illo, quem laudat *Homerus*, ad ultimum usque descendisse, ut apud *Cappadocas* nomen *Ariarathis*, apud *Ægyptios* *Ptolemæi*, &c.

Odinus *Alezonum*. J Leg. Alizonum, quos Strabo Alazonas vocat. Male in quibusdam libris impressis *Homor.* Δ. β. ὁ Διὸς, quasi esset Dius; nam expressit *Eustathius* ait. Δαλιώνος ὁ π. Οὐδ' ἔργον αὖ ἐπ' ἱεροῦ.

Nastes & Amphimachus de Caria.] Infe-  
re Nomionis, hujus enim filii teste Home-  
ro erant. A. B.

— Naples

— — *Καπίταις ἀγλάν τινα.*

CAP. XXXVIII. *Densatis frontibus.* ] Ut supra cap. 2. *condensatis utrinque frontibus.*

CAP. XXXIX. *Gracias singulis.* ] Leg. *Gracorum singulis.*

*At ubi procul.* ] Leg. *Id ubi procul.*

*Ad postremum cogunt.* ] Melius *Cogero.*

CAP. XL. *Adversum cedens.* ] Leg. *Adversum vadens.* Non enim cedo, quando in aliquem infestus ruo.

CAP. XLI. *Militem frequentem in arma habuere.* ] Leg. *In armis,* hoc est armatos. Aut *frequentem apud arma* legere licet, ut h. lib. cap. 45.

*Qui reliquus.* ] Leg. *quis reliquus.*

CAP. XLV. *Rhesus.* ] Strabo lib. 13. *Πῶς πῶτος ἐὶ Τρώα. Πῶς δὲ ὁ Πάριος ἔσθλα.*

CAP. XLIX. *In utramque sacri partem.* ] Leg. *Inter utramque.*

### L I B. III.

CAP. I. *More optimo.* ] Barthius exponit. *Laudabili consuetudine.*

*Quin inter hos jam praeclaret.* ] Barthius. *Quin hos inter etiam praeclaret;* Sed nihil mutandum cenfeo; Jam tum ita ubique Author usurpat: Nemo quippe dubitabat, quin jamdudum inter hos praeclaret Philoctetes, sc. ob divinas sagittas.

*Circa exercitum solliciti.* ] Barthius in *adversar.* legit *Exercitium;* Ego exercitum retinere malo, sensus quippe est, non curasse eos ad exercitum & militiam pertinentes. Sic supra noster locutus est lib. 2. cap. 9. *Insimulans, qua circa filiam ejus evanissens.* & lib. 2. cap. 12. *Circa Protefilai sepulchrum nostris occupatis;* & praecipuus mihi locus est lib. 2. cap. 34. *Obindustria & amorem, quem circa omnem exercitum exhibebat.*

*Suspensio.* ] Leg. *exemplo facinoris suspectio.*

CAP. II. *Reliqua tali obtentu.* ] Leg. *alio obtentu.*

*Etiam Hecuba filia inuupta.* ] Barthius locum plane mutat, Polyxenam dignitate sacerdotii privata. scil. *antistes pro antistes, redimta pro redimta, precabatur pro precabantur:* It. *Minerva hac & Apollinis antistes.* Ego nihil immutandum cenfeo.

Ambae antistites erant, Cassandra quidem Minervae: Polyxena Apollinis; Cum vero sacra hic facta sunt Thymbræo Apollini, Polyxena ut templi antistes apparatus Cassandrae, quæ hic Hospita fuit, suggessit, unde noster, *suggerente sibi* (hoc est ei, Cassandrae) *Polyxena apparatus sacri ejus.* *Suggerente.* ] Ultero offerente. Flor. lib. 2. cap. 8. *Ultero se suggerentibus causis imperium procederet.*

*Mandat.* ] Jubet Achilli nuntiandum. Ita locutus Justinus lib. 24. cap. 2. *Itaque non credenti mandat velle se cum filio ejus regni consortium jungere* Et sic Gallice hodie dicitur, *Mander.* Vous me mandez des nouvelles.

CAP. III. *Qua res eo habere fidem videbatur.* ] Leg. *ideo.*

CAP. IV. *Ascensu curribus bellum inuenit.* ] De curruum usu in proeliis leg. *Currium* lib. 3. cap. 11. & Schoeff. *de re vehicul. veterum.*

*Hector situs in parte alia.* ] Consimiliter lib. 4. cap. 20. *Multi eorum, qui primi evaserant, super muros siti.*

*Reliqui duces confirmati.* ] Leg. *confirmati.* Ut apud suos Hector laborantibus auxilio fuerat, ita Græci suos, ubi opus erat confirmant, & in alteram partem exercitus transgrediuntur.

CAP. V. *Alios.* ] Leg. *aliosque satis impigre pugnantes vulnerat.*

*At ubi eum Achilles ita in hostem promptum animadvertit.* ] Leg. *in hos promptum* sc. Diorem, Polyxenum & suorum alios, contra quos irruebat Hector.

*A quo Olizonem genitam.* ] Ut lib. 4. cap. 22. fusius narrat. Olizone quippe filia Phineï, neptis Agenoris, Dardani conjux, Erichtonii mater fuit: nescio unde suam Amalixio habet *Faschius de nummo Pylamensis*, quam Agenoriis filiam, Dardani conjugem facit.

CAP. VI. *Vulneri locum ubi nactus est.* ] Lib. 2. cap. 40. *ratum locum vulneri inventurum,* hoc est occasionem vulnerandi hostem.

CAP. VII. *Colligit sese in arma.* ] Virgil. *æneid.* 10.

— — *Sed bellis acer Halesus  
Tendit in adversos, seque in sua colligit arma.*

CAP. VIII. *Ita presentia ejus animi solentur.* ] Multum enim valet presentia Turni.



*Diei vesp̄er erat.*] Sallust. Bell. Jugurth.  
Et jam diei vesp̄er erat. cap. 52.

CAP. X. *Alter Echmadihus Imperator.*] Leg. Echmadium.

*Inclinatione rerum.*] Barthius legit; Ind. gnatione rerum.

*Fortunam belli vincere aggressus.*] Lucan. Pharf. lib. 4.

*Non eadem belli totum fortuna per orbem  
Constitit.*

*Insolentia gentis sua.*] Barthius in adversar. eradit pronomen sua.

CAP. XI. *Omni supplicio.*] Leg. omnique supplicio.

*Nunquam autem à Gracis solitum.*] Forte cognatum.

*Multis modis impressa.*] Alii legunt, oculis in locis, ut respiciatur ad antecedentia, recordatio vulnerum per loca corporis pūdibunda.

CAP. XIII. *Neque multo post ex alio.*] Leg. alia sc. parte.

CAP. XIV. *Isque vino sopita jam favilla reliquias in urnam collegerat.*] Mos quippe Græcorum fuit, cineres vino & unguento inspergere αἶψά τοι αἰετῶν καὶ ἀλκυονίδων, ut ait Homer. Odys. 23.

CAP. XV. *Et ob id ad finitimos.*] Leg. apud finitimos.

CAP. XVI. *Ex incerto.*] Hæc ex glossis irrepsisse videntur.

*Nunquam tamē vires consilio superfu-  
erant.*] Aut leg. defuerant, aut intellige per  
superfuērant, nunquam supra consilium vi-  
res fuerant.

CAP. XVIII. *Philoctetes non columbam se.*] Quæ de Philoctete hic noster, ea Homerus ἄλφι. de Merione narrat, eumque solum cum Teucro certasse.

*Destinatum.*] Leg. destinatam sc. colum-  
bam.

CAP. XIX. *Curfu Longo certantibus.*] Hoc græce ita Homerus.

Τοῖς δ' ἀπὸ νίκης τῆς τοῦ δαίμονος.

Certabant currendo καὶ πρὸς ἀλλήλους  
habituari Homerus Ajacem, Antilochum &  
Ulyssē certasse ait, hunc v. victorem,  
inde Antilochum ultimum abstulisse præ-  
mium.

*Disce Antilochus.*] Homero Polypætes.

*Pramia luctandi intacta permanere.*] A-  
chille litem dirimente Homer. ἄλφι.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ ἀνελόντι.

*Donum ad necessarios eorum perforant.*] Leg. donum.

CAP. XX. *Lugubri veste miserabile totius.*] Miserabile pro miserabili ex sententia Barthii adversar. lib. 25. cap. 25. sed perperam. Miserabile hic pro miserabiliter positum est, uti alibi apud optimos Latinæ Lingvæ au-  
thores.

CAP. XXI. *Quam in Priamo miserator.*] Leg. quam Priamus.

*Rex genus Achilli.*] Leg. Achillis.  
*An solum in Priamum circumscribitur.*] Supra lib. hunc cap. 17. dolor necesse metuen-  
di hostis circumscribitur.

CAP. XXV. *Cibo invitantur.*] Lib. 2. cap. 52. Inter epulas cum lati inter se invi-  
tarent.

CAP. XXVI. *Deum quippe auctorem sin-  
gulis mortalibus malique esse.*] Vox Ethni-  
co digna. Nec hic opus est adnotare quæ  
de fato Latini & αἰετῶν καὶ ἀλκυονίδων Græci scripserunt.

*Tantum se in Hecuba filiarumque recorda-  
tione.*] Tolle particulam in.

## LIB. IV.

CAP. I. *Quis animo ita baserat nulla spe  
impetrandi.*] Leg. Quis animo inbaserat  
nulla spes impetrandi.

*Ceterum viso Hætoris funere.*] Hoc est,  
cadavere, ut explicat Barthius ex loco Se-  
neca in Satyrico de morte Claudii Imperatoris.  
Sed & paulo supra quod noster dixit, nulla  
spes impetrandi cadaveris jam viso funere in-  
terpretatur. Sic apud Danos tenebris pom-  
pa & cadaver eadem voce, ἐν τῇ λυγρῇ expri-  
muntur. Apud Livium locus est lib. 2. p. 63.  
Victoria egregie parva tristis tamen duobus tam  
claris funeribus, & lib. 2. noster, funus ejus  
crematum.

*Incluta per gentes fama.*] Leg. Inclutus.

*Hinc reclamantibus Trojanis.*] Leg. Illinc.

CAP. III. *Clausisq.*] Leg. Clausis.

*Atque amentia.*] Adde iniquitatem, scilicet  
præcipitat Penthesileam postremæ despe-  
rationis atque amentia poenam lucturam.

CAP. IV. *Memnon Troion filius.*] Is scilicet  
de cujus tumulo Strabo loquitur lib. 13.  
p. 587.

*Ingentibus Indorum atque Æthiopum mil-  
libus.*] Æthiopes dicitur Homerus in τῇ καὶ  
δύο.

Ἀσσυρίῳ ἡλίῳ, & in τὰς τῷ ἀσιατίῳ. Odyss. α. Hoc loco Orientales intelligo Æthiopas, sive Asiaticos Indis confinitimos; quin ipsi Æthiopes Indi vocati sunt. *Jobus Ludolph.* in nupera *Hist. Æthiopica lib. 2. cap. 3.* Duplex fuit veterum Æthiopia: *Asiatica & Africana, sive Orientalis & Occidentalis.* Æthiopes Authoris nostri prope sinum Arabicum incoluerunt, ab Habbassenis hodiernis, qui interiora Africæ incolunt, distinguendi. Et Æthiopas etiam in Asia fuisse testis est *Eustathius*: οἱ Ἰθαῖ, inquit, διαρίτωι φυσικῶς τὸ ἀρεθῶς ἦτοι ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ, οἱ μὲν ἰθὺν κείῳροι τὸ καπνῶ, οἱ δὲ ἐκείῳ. Unde & Phalas cum Asiaticis Æthiopibus facile mari Rhodum venit; in quo exercitu etiam Phœnices erant.

*Camiram & Falisum.* *Strab. lib. 14. Κάμειρος, ἐπὶ τῶν ἁλυσσῶν καὶ τῶν Διοδώρ. Sicul. οἱ τῶν ῥόδου ἦσαν κατοικῶντες, καὶ τῶν ἁλυσσῶν, καὶ Λίνδου καὶ Κάμειρος.* Jalyium hanc non esse eandem cum Rhodo urbe apud *Plinium* *Cassanbonus* in suis ad *Strabon.* comment. demonstravit.

*Permoti querelis Rhodiorum.* *Leg. per motine querelis Rhodiorum, an cupidine &c.* CAP. V. In ordinem.] Inque ordinem reformatæ.

CAP. VII. Impeditosque dissolvere.] Dele particulam que.

CAP. VIII. Qui peterent eorum.] Forte leg. eos: qui peterent eos, qui in bello ceciderant, humani veniam. Sed & alii priori modo loquendi usi sunt.

*Seorsum ab ceteris cremato Memnone.* Quippe apud Indos & Ægyptios mos fuit, funebres Principum tunicis ex licio quod igni non absumentur conficere, eisque defunctum induere, quo cineres cremati à reliqua favilla discriminati forent. Et ad hunc morem respexit forte *Strabo lib. 10. pag. 446.* Apud *Caristum*, inquit, lapis nascitur, qui plectitur & textitur, atque ex eo mantilia conficiuntur, (ὁράματα χροῖων) qua ubi sordem contraxerunt, in flammam injecta purgantur, perinde atque lotione linteorum macula eluuntur.

*Fustisque factis.* Dele que ut & paulo infra: ferre a quo animo fortuna bellicque adversa; omnino ibi tollenda enclitica. Sic lib. 3. cap. 10. *Fortunam belli vincere aggressus.*

*Non jam dolor in casu Memnonis.* *Leg. ex casu.*

CAP. IX. Indignatus nondum sibi à Priamo super his que secum tractaverat mandatum.] Mandatum ejusdem hic valoris est

ac mandat lib. 3. cap. 2. Stomachabatur quippe Achilles nullum tractatum priorum effectum productum. Hinc tandem cap. 10. *Priamus tempus nactus, Idæum ad Achillem super Polyxena cum mandatis mittit.*

CAP. X. Rumorem prodicionis clementer ortum.] *Clementer;* Levibus iniuriis & auctoribus ortum. Ita *Sallust. B. Jugurth. cap. 23.* *Legati in Africam maturantes veniunt, eo magis, quod Roma, dum proficisci parant, de prœlio facti & oppugnatione Cirte audiebatur. Sed is rumor clemens erat.* Hoc est vero major. Vide *Priscianum.*

CAP. XI. Quos visos.] *Leg. Quis visis Ulysses, non temere est inquit.*

*Geminato ictu transfigit.]* Sunt qui à *Pentheilea* occisum Achillem tradunt, ut *Telles*; alii sagitta in ventre ictum ab *Alexandro*, ut *Systratus.*

*Exosculati postremum saluant.] Catull. Epigram. 816.*

*Accipe fraterno multum manantia fletu,  
Atque in perpetuum frater ave atque vale.*

*Virgil. 11. Æneid.*

Salve aeternum mihi maxime Pallæ,  
Æternumque vale

*Ovid. 10. Metam.*

*Supremumque vale, quod jam vix auribus ille  
Acciperet, dixit.*

CAP. XIII. Summam militia orbatam.] *Leg. orbitatem, ut & licuisse pro licuerit: ut subintelligatur, Dolebant.*

*Per triduum continuatis vigiliis.] Italib. 5. cap. 16.* Per triduum funus Ajacis publice suscipiunt. Quod tempus more antiquo contractius fuit. *Servius, Est, inquit, sciendum, quia apud Majores, ubicumque quis fuisset exstinctus, ad domum suam referebatur, & illic 7. reservabatur diebus, octavo die incendebatur, nono sepeliebatur. Virgil. lib. 5. Æneid.*

*Præterea si nona diem mortalibus alium  
Aurora extulerit.*

Etiam per dies 10. funebria durasse noster testis est lib. 4. cap. 1.

*Quam reliqua coadunarentur.]* Hoc est quam ossa à reliquo cinere collecta & in urnam congeleta fuerant. Hoc indicat *Virgil. lib. 6. Æneid.*

Offa-

*Ossaque lecta cado textis Choryneus atheno.*  
Et *Homer. id. 24.*

*O'ia λείπει λείπει κησίνην.*

*Conduere.]* Ita *adunare* apud *Justin.*  
*classes adunare*, si recte memini. vid. *Am-*  
*pliss. Borrich.* nostrum contra *Scioppium.*

*CAP. XIV. Alexandri commentum.]* Hoc  
est. *Facinus.* Ita *Justin. lib. 21. cap. 3.*  
Cum rapina occaso deisset, universam civi-  
tatem callido commento circumvenit.

*Quidem.]* Leg. *Quidam.*

*Inter cetera, quae ei pulcherrima miseris.]*  
Haec sunt illa *ῥαῖα δῖος*, quae *Strabo lib. 13.*  
de *Eurypylo* & *Ceteis* loquens ignorare se  
ait, cum *Homer. Odys. λ. ῥαῖα δῖος*,  
qui secutus ait *Ceteis*. *ῥαῖα δῖος*, forti  
ob oblationem *Cassandrae*, aliarumque *nym-*  
*pharum.*

*Vitem quandam auro effectam.]* Et hoc  
splendidum inter cetera munus. Legi &  
alibi *Aristobulum* Romae in capitolio au-  
ream vitem dedisse. Et de vite *Judaeorum*  
sub aureo coelo (si haec lectio sibi constat)  
apud *Florum lib. 8. cap. 6.* & *Lipsium* ad  
eundem locum.

*CAP. XV. Qui in eo loco habebant.]* Leg.  
*Habitabant.*

*Genitus Achille.]* Leg. *Achilli.*

*Forti pectore patienda.]* *Μόχθον ἀνὰ γυναι-*  
*κὴς δὲ δαιμόνιον τόχμα.*

*Ὅτις φέρει ῥαῖα δῖος ἀνὰ γυναικὸς σοφός.*

*Sibi eo leviorum dolorem esse.]* Mihi vide-  
tur substituendum *graviorem.* Indignaba-  
tur quippe *Achillem* gloriosa morte priva-  
tum, honestam mortem (ut supra cap. 13.)  
non contigisse, nec aliter, quam in obscu-  
ro loco oppetiisse.

*CAP. XVI. Ne indignus Patris meritis ex-*  
*sisteret.]* Egredia vox *Scipionis* apud *liv. 26.*  
Brevis faciam, ut quemadmodum nunc no-  
scitatis in me patris, patrique similitudinem  
oris vultusque & lineamenta corporis, ita  
juveni, fidei, virtutisque exemplum ex-  
pressam ad effigiem vobis reddam, ut reviv-  
xisse aut renatum sibi quisque *Scipionem* Im-  
peratorem dicat.

*Ut solitis viribus agerent.]* Leg. *Solidis.*

*CAP. XVIII. Ad nares reverti Graci.]*  
Pro reverti, Sic *Salust. bell. Catilin. cap. 37.*  
Id adeo malum multos post annos in civitatem  
reverteret.

*De cuius oraculo imminencia.]* Interpo-  
ne, de cuius oraculo postquam imminencia  
*Trojanis* mala cognovisset &c.

*Congruentiaque.]* Tolle voculam *quo.*

*CAP. XIX. Ab Alexandro cadunt ad solis*

*partem maximam.]* Hoc est. Qui ab *Ale-*  
*xandro* stabant; five milites *Alexandriani.*  
Sic à *Silva* pro *Silvestris.* *Florus lib. 4. cap. 2.*  
Ejus *Elephantis* bellorum rudes & nuper à  
*Silva.*

*Ad solis partem maximam.]* Ad tene-  
bras fere, hinc cap. 20. *Nisi* nox jam in-  
gruens nostros ab incepto cohibuisset.

*CAP. XXI. Comas sepulcro deponis.]* Et  
lib. 5. cap. 16. *Cuncti* Reges comam apud  
tumulum deponunt. & de *Achill. Homer.*  
*id. ψ.*

*Εἰς χάρις τῷ μὲν ἐπιτάφιος φίλοις*  
*ἔστιν.*

*Mortuum capillis totum conspergere mos*  
fuit, ut egregie de *scripsit Homer. id. ψ.*

*Θεοὶ δὲ πάντα νίκην κερταίνουσιν, ἀντιπάλους*  
*Κερταίνουσιν.*

Etiā jumentis & bestiis pilos abraderi in  
tali luctu consueverant, ut apud *Herodotum*  
est; *ὡς ἐν τῷ Μασσέῳ Μαρδόνιος καὶ ἐς ἑσπέρης*  
*ἐπιθήσαντο σφίσις τὸ αὐτὸς κείρας, καὶ τὴν ἰσ-*  
*κίαν καὶ τὴν ὑπερβύαν.* Sed de his satis, ne  
adversaria scribere videamur.

*Idem funere cum Alexandro contegitur.]*  
Scilicet in *Cebrenia*, teste *Strabone lib. 13.*

*CAP. XXII. Famosa perjuria.]* *Εἴς τε*  
*ἔστιν*, ut apud *Strabonem* est lib. 13.

*Functum Erichthonium ei dederit.]* Leg.  
Ex qua ortum *Dardanum* *Olizona* *Phinei*  
*functum*, *Erichthonium* edidisse.

## LIB V.

*CAP. I. Inter epulas Talskybius interosset.]*  
Leg. *Esset* pro *intereisset.*

*CAP. II. Admiratus.]* Leg. *admiratur.*  
*Quidquam prius temeratum ab his.]* Leg.  
*tentatum*, aut, si mavis, *temere actum.*

*CAP. III. Hac atque alia.]* Leg. *Hac at-*  
*que alia.*

*Haberet.]* Leg. *Habeat.*

*CAP. IV. Itaque cum quibus antea.]* Forte  
leg. *cum quibusdam.*

*CAP. V. Palladium, quod in templo Miner-*  
*va esset.]* Id hic notandum, *Pherocydem* dice-  
re, omnia simulacra humana, manu non fa-  
cta, & quicquid è coelo in terram devol-  
vitur, *Palladia* vocari. *Palladium* *Troja* ab  
*Aenea* advectum *Macrobius lib. 3. cap. 4.* *A-*  
*pollinem* & *Neptunum* fuisse asserit. Fuit  
& *Athenis* *δυναστείας* quod teste *Pausania*  
*πυλάδιον* dicebatur, ubi *ἰδμεν* τὴν ἀν-  
*οίαν φόνος.* Hinc apud *Aristoph. Κνῆς οὐ τί-*  
*κων. ὁ δὲ ἐπιτάφιος, ἐπὶ πυλάδιον παρὰ*  
*πύργῳ δῖος ἰδμεν.*

*CAP.*

*Carolephusum.*] Veldclaphum, ut Ovid.  
in *Fagis*.

*Delapso auxilia carle.*

*Exertius differturum.*] Violentius, quasi  
exerta voce, ut exertis manibus, & cap. 8.  
*Exertius differtur.*

CAP. X. *In honore Ducum.*] Leg. in ho-  
norem.

*In quibus.*] Leg. quibus.

*Permansuros se in eo, quod sibi cum Ante-  
nore convenisset.*] Egerat de prodenda parria;  
sed aliter Trojani actum credebant, Ulysses  
in iuramento senfum verborum suorum si-  
bi servatum habuit. Vide Gros. de jur. B. &  
Pag. c. de verbor. Interpret.

*Ita uti pars ad solem, residuum ad naves  
spectantes.*] Ad solem hoc est ortum. Trojæ  
quippe situs Orientalis erat stationi navium  
Græcarum.

CAP. XI. *Motus facilius foret.*] Leg. facilior.

*Donum Minerva maximo.*] Leg. maximum.

*Cum summa religione.*] Leg. Eum summa  
religione suscipere.

CAP. XII. *Jovis ante adificiale.*] Forte  
leg. antadificialis.

*Retinentem utraque manu ad aram jugu-  
las.*] Præpositio ad plane delenda. Aram  
enim supplices, sive postes altarium quasi  
in asylo futuri amplectebantur, nec se avelli  
patiebantur. Ita de Joabo in sacris legimus  
1. Reg. 2. 28. Coram altaris amplexum,  
Regis jussu maceratum. Ita apud Molossos,  
Samotheas, Crotoniatas, Messenios &c.  
ad deorum aras confugisse pro asylo habi-  
tum; unde & Ithacenses Jovis aram habue-  
re. Vide Alex. ab Alexandr. Sic apud no-  
strum: deliberatio inita super his, qui ab deo-  
rum aris auxilium vite imploraverant; qui  
tamen nullo dilectu trucidati fuerunt.

CAP. XIII. *Vice pecorum.*] Hoc est instar  
pecorum, ut lib. 3. cap. 14. *Vice imbellium.*  
In fragm. Sallust. Runtque pars maxima  
suisset aut proxumorum telis, ceteri vice  
pecorum obruncabantur, & Tacit. lib. 6.  
*Qui omnia facta distaque vice legis observans.*  
*Vice pecorum idem est ac apud Liv. lib. 40.*  
*Modo pecorum fugientes per saltus avios.*

*Et alii ob pretiosum vestem.*] Leg. ad pre-  
tiosam vestem.

*Per Neoptolemum Achilli inferias missa.*] *Εἰς τὸ νεοτὸς οὐκ ἔστιν ἢ φίλος.* Vid. Eustath.  
ad ill. ψ.

*Aut ex captivis.*] De'e aut.

CAP. XIV. *Jamque approbantibus multis  
locis.*] Sic Liv. lib. 21. Pauci, ac fere  
optimi quisque assensiebant.

CAP. XV. *Quam ante jam.*] Jam tra-  
dendum est.

*In Rhæteo.*] Strabo. Ραῖτω, πάλαι ἐπὶ Λό-  
φῳ κειμένη τῇ τε ταῖς αἰσῶσι καὶ τῇ ἀλυσίᾳ  
Αἰώντων, ἢ ἢ πάλαι καὶ ἐπὶ Αἰώντων.

CAP. XVI. *Appellaturque Cynossema.*] *Strab. lib. 13. de Fl. Rodio.* Καὶ ἐν τῇ  
Χερσονήσῳ τοῦ Κυνὸς σῆμα ἐστὶ, ὃ φασὶν ἐκείνῳ  
εἶναι πᾶσι. Et hic corrigendus *Bristius Pa-  
rall. Geogr. tom. 2. de Thracica Chersoneso.*  
*Cynossema*, inquit, hoc est tamulus *Helenæ*  
*in canem conversa, lapidibus obruta à Græcis*  
*ob convicia.* Non enim *Helenæ*, sed *Hecū-  
bæ* est.

CAP. XVII. *Civitatem condit appellatam  
Corcyram Melenam.*] Leg. Melanam. Με-  
λαινὰ Κέρκυρα καλεῖται καὶ πάλαι. Strab. lib. 7.

## LIB. VI.

CAP. I. *Ascendere ipse.*] Delendum *ipse*.  
*Dispalantur.*] Uti apud Livium. *Palati*  
*per agros.*

*Postquam ad Eubœam devenere.*] Omnino  
dele postquam; ut & supra, est, ut sensus  
sit, postquam Ajax eni us alique fluitantes  
ad Eubœam devenere; tunc Chæradibus  
scopulis appulsi pereunt.

CAP. II. *Muliebre ingenium.*] Liv. lib. 1.  
*Qua maximo ad muliebre ingenium efficaces  
preces sunt.*

*Et Teucer prohibitus.*] Vid. Justin. lib. 44.  
c. 3. & Horat.

*Teucer Salamina patremque*

*cum fugeret.*

CAP. III. *Hujusmodi numine armatus.*] *Leg. animatus.*

*Ægisti.*] Leg. *Ægisto.*

CAP. IV. *Multi undique virile ac mulie-  
bre sexu consunt.*] Leg. ita: *Multi undique,*  
*virile ac muliebre sexus consunt.* Nam &  
*Sexus* in Neutro apud Nonium legitur; &  
*Plantum* in Rudente: *Virile sexus*, nullum  
unquam habui; quod & notavit ex Plauto  
Priscianus.

*Qua ad oblivionem hujusmodi facinoris.*] *Αμνηστία* innuit.

CAP. V. *In quo exhibitis quibusdam acris.*] *Illa sacra apud Homer. Odyss. A.* talia fuere:

— ἐγὼ δὲ ἀπορῶ ἐρωσάμεθα πρὸς μᾶλλον  
βίβωμι ἐρεῖα ὅστις τι πυγύσῃσι ἴδῃ καὶ ἴδῃ  
Ἄμφ' αὐτῶν δὲ χάρις χάρις πάσι νεκροῖσιν.  
Πρῶτον μολυμένην μετέπειτα δὲ ἡδὺ οἶνον.  
Τὸ τρίτον αὖθ' ἰδμεν. ἐπὶ δὲ ἀλφειῶν Ἀλφειῶν  
πάλαιον.





ARGENTINÆ EDITIONI

Anni 1691.

PRÆFIXA PRÆFATA.

GENEROSO DN.

JOHANNI HENRICO

O BRECHTO,

*Juventutis Argentoratensis Principi*

S. P. D.

**Q**Uandoquidem in Paternarum Avitarumque virtutum strenue assurgis exempla, *Juvenis Nobilissime*, tantorumque splendorem Nominum, quorum in præconio occupata vox publica est, Tibi proprium facere anniteris; æquum omnino fuit, Tuis dedicari studiis, quod vel Illorum illustratum ingenio, vel commendatum confilio est, aut alioqui generosis conatibus Tuis convenire credebatur. Ita enim grassaris ad domesticas laudes, ita exseris illam indolem, quam hinc ab *Illustri Parente*, inde à *Magno Bæclero* Avo materno hausisti, ut quæ ab his profecta sunt, ea omnia Tuo quodam jure Tibi asserere velle videaris. Et sane, ut hunc Libellum, ad cujus editionem non ingenium qui-

Qq 2

dem

dem sed operam præstiti, Tibi potissimum inscriberem, non simplices me moverunt causæ. Quas inter cum illustria Parentum Tuorum in me merita fuerunt, tum recordatio illius temporis, quo studia Tua mecum communicare, & ad jacienda insignioris structuræ, quam jam tum minabaris, fundamenta me socium qualemcunque adsciscere non dedignatus es. Quod itaque Tibi debetur, id à me ultro oblatum ne averferis, sed agnoscas potius simplicis fidei pignus, animumque ejus qui se suaque officia Tibi cupit esse quam commendatissima. Servet Te Deus *Juvenum Flos Generosissime*, ducatque per plurima annorum virtutumque augmenta, ut in Te Illustris Familiæ quam nunc pulcherrime floret spes, tam feliciter olim propagetur gloria! Vale.

*Scribebam Argentorati IV, Id. Febr. M. DCXCI*

**Generositati Tuæ**

addictissimus:

*Samuel Artopæus.*

**A D**



A D

## LECTOREM.

**D**ictyn Cretensem exhibemus tibi, Lector Benevole, nova veste condecoratum, talemque prorsus, qualis ex Scriptis Illustri Viri, ULRICI OBRECHTI, apud Argentoratenses Prætoris Regii, prodire debuit; non dubitantes, quin ultro tibi sese probatura sit hæc editio. Cum enim Auctor hic plurima sit passus à librariorum manu, quorum partim incuria illum corruerat, partim inscitia, non capientium stili à suo seculo abhorrentis antiquam gravitatem; factum inde est, ut & existimationis ipsi debitæ plurimum amitteret, & paucorum admodum manibus tereretur. Neque verò illis solum, sed & Criticis non parum est suæ sortis quod imputet, qui cum MSCtos Codices dissentire inter se deprehenderent, sæpe veriore lectionem illi postposuerunt, quam genio seculi, quo Q. Septimius Dictyn interpretatus esse dicitur, convenientiorem judicabant. Quo magis illi optandum erat, ut inveniret Patronum aliquem ex reipubl. literariæ Proceribus, qui reformaret habitum ornatumque ejus, & ab hoc neglectu vindicatum pristino nitore dignitatique restitueret. Quod quidem illi contigit, postquam Viri istius Summi, nunc sublimioribus admoti curis, accurato judicio emaculatus pariter atque illustratus, eum, in quo nunc comparet, splendorem accepit. Ipsa res docebit, & subjectæ textui notæ, quid in hac editione sit præstitum, ad quam Codex MSCtus Bibliothecæ publicæ Argentoratensis, licet ipse non ubique bonæ notæ, nec vetustatis primæ, multis tamen in locis facem prætulit. Accessit Dictyni Daretis Phrygii de Excidio Trojæ Historia, seu si mavis Periocha carminis illius, quod sex libris Historiam de Bello Trojano exhibet, & explosâ jam pridem à doctis inscriptione,

Q9 3

Cornelii



Cornelii Nepotis nomen præfert, cum verus ejus auctor sit Josephus Devonius, S. Iscanus, Anglus: ex quo opere si consarcinatam quis hanc Daretis prosam dixerit, nobis non valde inviduis id fiet. Et eum quidem Daretem, quod hætenus individuus comes Dictyos fuit, eidem nunc quoque adjungere visum est, propter argumenti similitudinem, quanquam cætera illi neutiquam comparandum. In tota autem hac editione Dictyos Typographo & nobis ea sola cura fuit, ut quam emendatissimus ex officina prodiret, & studiosæ Juventutis usibus accommodatus, adjunctum etiam haberet Indicem rerum & vocum locutionumque insigniorum, in quibus cum Sallustianæ imitationis non obscura appareant vestigia, in illa, quoad fieri potuit in indice, digitum intendimus. Siquidem nonnihil etiam hoc ad commendationem Dictyos facere arbitrati sumus, si ostenderetur, eum cum optimis auctoribus alieno licet seculo loquutum esse. Optamus enim in manibus hunc auctorem esse, eo etiam nomine, quod res Trojanæ, & earum Scriptor proprius Homerus, tanta olim apud omnes æstimatione fuerunt, ut nemo non Poëtarum, quin & Oratores Philosophique, exemplis & argumentis inde potissimum repetitis suos libros impleverint, quibus intelligendis, cum rarissimi ipsum Homerum legant, hæc Iliados compendia possunt lumen præferre. Sua serim itaque ea tenèriori adhuc Juventuti prius, quam reliquos auctores, Poëtas cum primis evolvat, in manus dari. Cui etiam fini hanc curam impensam esse, B. L. scias velim. Tu studia hæc nostra & vota boni consule.

PASCA.



PASCASIUS· GROSIPPUS

VERO NOMINE

GASPAR SCIOPPIUS

In Paradoxis literariis Epistola V.

**H**inc porro judicari potest, cujus notæ Critici sint, qui *historiam Belli Trojani*, quæ *Dareti Phrygii* nomen præfert, à *Cornelio Nepote* Latine conversam censuere. Elegancia Styli ductos id fecisse *Johannes Savaro*, homo Gallus judicat. Haud vidi magis: cum qui vel primoribus labris bonos Latinitatis auctores attigit, historiam tam lutulentam non nisi ab homine indoctissimo, qui nec minimum Latini sermonis gustum unquam hauserit, scribi potuisse statim agnoscat. Ita in omnibus pagellis ea se offerunt, quæ τὸ κοινὸν claustra respiciant, aut Actuariorum cancellos nuper admodum refregisse videantur. Facilius multo intelligentibus fidem fecissent, si historiam alteram cujus *Diædys Cretensis* auctor inscribitur, ad Nepotem retulissent, quippe ad cujus styli similitudinem illa proxime accedit, ut omnino *Vellei*, *Valerii Maximi*, & *Curtii* ætate, ab aliquo elegantis ingenii & judicii homine animi gratia & exercitationis scripta videatur, etsi nonnullis locis aliquid mali à mala ei objectum est manu, quod & belli Alexandrini scriptori, & aliis præterea contigit. *Josias Mercerus*, vir sane magnæ eruditionis acrique judicio, perfrivolis ducitur argumentis, ut eam post Constantini demum Magni ætatem scriptam putet. Scilicet in præfatione *Consularis Creta* fit mentio, quæ imperii appellatio est recentior. At enim præfationem non ejusdem esse cujus est historia, quivis non indoctissimus facile intelligat: quam haud dubie indoctus quispiam nugator subjecit. Tum in aliis scriptis codicibus, quos editi sunt secuti, non *Consularis*, sed *Præfes* legitur. Nihil autem *Mercerus* affert, cur suo tantum Codici credere alios postulet: qui quod quædam loquendi genera Latinæ Linguae puritate non satis digna in eadem Historia legi censet, profecto se jam depontanum factum probat, quem jam domi se continere, nec suffragii ferendi in literarum Comitium ire par fuerit. *Libro 2. in prius editis legebatur:*

*Namque*

*Namque nostros multorum dierum navigatione aliquantum exhaustos maxime praesentia Telephi exanimaverat. Et infra: Cohortati suos quisque acie conflixere. Tum vero aliquantulum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt.*

Mercerus utrobique: in aliquantum edidit, annotatque: ita libri, & sic saepe noster, à cuius seculo non est exigenda Latini sermonis puritas. Sed primum falsum est, saepe sic apud hunc scriptorem legi, nec enim praeterea est locus in omni ea Historia, ubi vocis *aliquantum* idem usus sit. Deinde negare Mercerus nequit, nec suos libros nusquam corruptae lectionis esse. Quid ergo est, cur auctorem id potius, quod in Merceri, quam quod in aliorum libris est, scripsisse accredamus. Tandem parum Mercerus doctrina sua & honorum auctorum usu dignum facit, cum id damnare animum inducit, quod & regulis artis congruit, & locupletissimis se auctoribus tutari potest. Ut enim in Grammaticis docui, *Quantum, Tantum, Multum, Paulum, Aliquantum, Immensum*, regulariter cum Praepositione *ad* vel *in*, figurate vero sine praepositione dicuntur: ut, *quantum pater filio, tantum poeta ingenii sui partu gaudet. Avarus multum est ambitioso deterior. Senex est Paulum ad rem attentior. Adolescens aliquantum animo omissior. Mons immensum editus.* In his omnibus praepositionem desiderari, plurima optimorum auctorum exempla videntur. Liv. 22. 27. *In tantum suam virtutem enituisse.* Virg. *Nec puer Iliaca quisquam de gente Latinos, in tantum spe tollet avos.* Juven. *In quantum sitis atque fames & frigora possunt.* Plin. 10. cap. 36. *Solutus columbarum volatus est in multum velocior.* Livius 29. 25. *Ad immensum augere aliquid.* Et 24. 15. *Dextera pars terrae labe in aliquantum altitudinis diruta erat.* Ubi genitivus altitudinis non regitur ab *aliquantum*, sed à suppresso nomine substantivo quod est *negotium*, quod similiter in omnibus reliquis adiectivis jam enumeratis subauditur. Minus autem syntaxin istam Mercerus mirabitur, si rationem ineat, eadem ista nomina in sexto casu nullo sententiae discrimine usurpari solere, ut Terent. Heaut. *Paulo qui est homo tolerabilis. Pater aliquanto iniquior.* Et Phorm. *Ego isti nihilo aliter sum ac fui,* Sallust. Jugurth. *Cum vineae paulo processerant, igne aut lapidibus corrumpebantur.* Cicero: *Quanto superiores sumus, tanto nos submissius geramus.* Idem: *Arrogantia ingenii multo est molestissima.* Senec. Epist. 94. *Adspice quanto aliter unusquisque populo vivat, aliter sibi.* Livius extremo lib. 9. *Flavium aliquanto antea desisse scriptum facere.* Justin. lib. 33. *Sed quanto Grypus abnuit, tanto foror accenditur.* In quibus omnibus praepositio *a* & nomen negotio subauditur, ut eodem sensu dicatur, *quanto magis & quantum magis, quanto melior & quantum melior*: quo posteriore Livius utitur lib. 3. 15. *Quantum magis juniores patrum plebi se insinuabant, eo acrius contra Tribuni tendebant.* Et lib. 44. 7. *Quantum longius procederet, eo majorem rerum omnium inopiam sentiens.* Atque hinc opinor Mercerus intelliget, quam imperite ista Grammatici Adverbiis annumerent, quae praepositio eis praemissa nomina esse clamat.

Aliud ejus argumentum est quia lib. 5. in suis exemplaribus legerit:

*Pyramus*

*Priamus re cognita ad aram Jovis ante edificiale confugit.*

Annotatque: *Ædificiale pro edificio sive regia Priami. Elegancia hujus seculi.* Atqui nihil necesse est ita nos legere, ut libri ejus exhibent, sed potius ut alii recte habebant: *ad aram Jovis edificialis confugit.* Id enim est ad aram Jovis Hercæi, quomodo alii Græce dicere maluerunt, ut Ovid. in Ibin. *Cui nihil Hercæi profuit ara Jovis.* Hygin. fab. 91. *Pars in aram Jovis Hercæi insukit.* Festus: *Hercæus Jupiter intra conseptum domus cujusque colebatur, quem & Deum penetralem appellabant.* Servius in Æneid. 2. *Singula domus sacrata sunt Diis, ut Culina Diis penatibus, Maceries, quæ ambis domum, Hercæo Jovi.* Itaque nihil Mercerus egit, cum probata Latinæ laudem huic Historiæ sententia sua abrogavit, ultroque gratiam ejus emendatione meritam effudit: qui non minus in eo allucinatur, quod cum libro primo membranarum suarum fide sic edidisset:

*Podalirius & Machaon Æsculapio geniti, acciti ad id bellum ob solertiam medicina artis.*

Annotavit, *Medicinam artem dictum esse, ut terram Italianam, mulierem meretricem, Senectam ætatem.* Perperam scilicet *Medicinam, Senectam & Meretricem*, perinde ut *Italianam* nomina substantiva esse credidit. Nam *Senectus* participium esse idemque significare quod *ο̃ μεγίς*, Priscianus veterum auctoritate satis probavit. Dicebant nimirum *Senectus vir, Senecta femina, Senectum corpus*: adeoque quoties *Senectam* pro *Senectute* legimus, *Ætatem* subaudimus, quod quidem Mercerus Servio credere poterat in Æneid. 11. sic monenti: *Si dicamus Senecta, aut addendum atas, aut intelligendum.* Meretrix non aliam rationem habet, quam *Genitrix, Victrix, Altrix*, quæ adjectivorum instar esse nemini potest esse dubium. *Medicinam* porro merum adjectivum esse, ut *Ars*, vel *Taberna* subaudiatur, quomodo tandem Mercerus tantus literator ignorare potuit? Legerat enim in Varrone lib. 4. de Lingua Latina. *Artificibus maxima causa ab arte, id est, ab arte medicina ut sit Medicus dictus, à sutrina sutor, non à medendo ac suendo.* Et lib. 7. *Taberna, ubi vanit caro, Laniena, ubi pelles, pellefvena, ubi calcei, sutrina dicitur.* Donatus in Adel. act. 4. sc. 2. *Veteres absolute dicebant Pistrinam, ut Sutrinam & Medicinam, ad Tabernam referentes.* Charisius lib. 1. *Pistrium neutro dicitur, sed Lucillius feminino extulit: Media à Pistrina ad Tabernam referens.* Ubi ridicule Josephus Burdosciliger postrema tria verba Lucillii esse credidit, quæ Charisii esse ex Donati verbis discere poterat. Hyginus fabula 274. *Ne quis servus artem Medicinam disceret.* Plinius: *Hippocrates clarissimus Medicina scientia.* Cæterum Varro in eo nil præter solitum nugatur, cum *Medicum à Medicina & suturem à sutrina* derivatum affirmat, cum nec pueri jam ignorent, nomina in *Inus* exeuntia ab eo primigenii nominis casu, qui cadat in *J.* formata esse. Itaque cum à participio passivo *Sutus* factum fuisset *Sutor*, ab hujus postea tertio casu *Sutori* profectum est *Sutorinus*, & per syncopen *Sutrinus*, similiterque, à verbo *Pinso*, (priscis *Piso*, teste Diomede, à Græc. *πίνω*)

participio *Pistus*, factum fuit *Pistor*, & à *pistori* *Pistorinus* & *pistrinus*, à *Textori* *Textorinus* & *textrinus*, à *Medicus*, *medici*, *medicinus*, à *Piscis*, *pisci*, *piscinus*, à *Rex*, *regi*, *reginus*, à *Sal*, *sali*, *salinus*. In *Salinum* ergo subaudimus *Vas*, in *Salina*, vel *Taberna*, vel *Fodina*, in *Piscina*, *aqua*. Nam & *Pesimen piscinum* *Nævius* teste *Festo* dixit. In *Regina* subauditur *fœmina*, *filia*, *uxor*. *Charisius*: *Regina* nullo modo recipiendum nisi *reciperemus* & *Reginum*. Itaque *Virgilius* *Iliam* vocat *Reginam*, nec fecus *Ariadnam*, quod *filiz* essent *regiz*. Et *Servius* in illo *Æneid.* 1. *Quod regia Juno monstrarat.* *Regia* interpretatur *Regina*, nempe ut à *Lux* est *Lucius* & *Lucinus*, unde *Juno Lucina*, sic à *Rex*, *regius* & *reginus*. Etiam à *Taurus* exiit *Taureus* & *Taurinus*. Nam ut ait *Plinius*, referente *Servio* in *Æneid.* 9. *derivationes non habent firmas regulas, sed exeunt prout auctoribus placet.*

OLAUSS



# OLAUS BORRICHIIUS

## DE VARIIS LATINÆ LINGUÆ ÆTATIBUS.

Pag. 12.

**I**N Argentea Scioppii ætate nonnulla etiam desiderabunt forsitan qui rem attentius expenderint. *Dictys Cretensis* non repræsentat genium illius seculi. Pugnat quidem pro eo vehementer Scioppius, & omnino Velleii, Valerii Maximi, aut Curtii ætate ab aliquo elegantis ingenii & iudicii homine scriptum arbitratur, inque Josiam Mercerum, negantem, acerbe, more suo, invehitur. Sed Vossius maturiori iudicio transfert scriptorem hunc, *Lib. de Hist. Latin.* in ævum Constantini Magni, aut, quod adhuc verisimilius putat, in aliquot post Constantinum Magnum ætates. Quin & dictio ipsa hujus Q. Septimii Romani (qui *Dictyn* Græcum vertisse creditur) utcumque non inelegans, refert tamen sæpe nescio quid creperum, & auri tereti inusitatum. Quis enim argenteæ ætatis judicabit ista? lib. 1. de Bello Trojan. Inde, inquit, quod jam Alexander abreptis, quæ cupierat, abscessionem properabat, (a) parvo a L. pro. tempore armati ad naves veniunt. Paulo post: Atque ita (b) sagittatis b L. fam jam pralio hostibus evadunt. Dices, sagittare probum est. Non damno, *sagittis*. sed argenteæ ætatis esse unde demonstrabitur? Justinus quidem est lib. 40. & Solini cap. 22. & Vegetii de re Milit. 3. cap. 15. & lib. 3. cap. 9. atque in Epilogo lib. 3. ejusdem Vegetii: sed hi auctores sunt extra ævum argenteum. Ut mittam, hos vocabulum usurpare significatione neutra, atque sine casu adjuncto, *Dictyn* seu *Septimium* passiva & casu comitante, quod novum utique, & hujus auctoris commentum. Iterum lib. 1. *Quis perfectis pure lauri Martem atque Concordiam multis immola-*

Rr 2

immolationibus sibi adhospitaluere. Et mox: ita per equationem numeri  
 atque partium quadripartitur exercitus (quadripartitur tamen melioris avi  
 est) lib. 2. Egregie nobis actum est, pro nobiscum. Eodem libro: Ubi  
 interposita iurijurandi religione confirmarent, nequaquam se ob eam causam  
 offendi. Ibidem. At ubi in manus ventum est, cohortari suos quisque acie  
 conflixere, pro ad manus. Et quibusdam interjectis: At ubi novis jaculis  
 manus redarmata sunt, pergunt contra. lib. 4. Dein plurimos, uti quenque  
 intra telum (c) fecerant, [interficiunt,] pro ut quisque ad telum jactum per-  
 venerat. Et post pauca: Tuncque (d) resistentibus cunctis ducibus casum  
 tanti viri, plurimi militum haud dolore, neque, uti res exposcebat, (e) tristitia  
 commoveri. Tandem versus finem ejusdem libri: dein subjungit Laome-  
 dontis adversum Herculem (f) famosam perjuriam, insecutamque ejus atque  
 regni everfionem. Lib. 6. Solutis anchoralibus navigant pro anchoris.  
 Sed quid attinet in re liquida, & confessa verba perdere, cum dictio  
 ipsa ævum obscurius fateatur?

a. B. fe. rit. d L. de- flenti- bus. L. tri- stitia. f L. fa- mos/a perju- ria. Liv. Plinius, alii.

Addantur Antonius Possevinus in Appar. Sect. 4. cap. 1. p. 143.  
 Ludov. Vives de Tradendis Disciplinis lib. 5. p. 508.  
 Fernand. de Cordova in Didascalia multiplici cap. 46. p. 367.  
 Cl. Salmasius ad Aram Dosada. p. 243.

JOSEPHI

**JOSEPHI ISCANI**

Poëtæ elegantissimi

**DE BELLO  
TROJANO,**

LIBRI SEX,

NOTIS EXPLICATI,

A

**SAMUELE DRESEMIO**

**DITHMARSO.**



Duo sunt quæ nescire te nolim, Lector candide, tria me Iſcani exem-  
 plaria vidisse, primum Heniſchii Baſileenſe, alterum Spondani, qui  
 Homero comitem illum dederat, tertium Alex. Caroli Trogneſii,  
 omnia interpunctionibus & mendis laborantia innumertis: quod vi-  
 debis ſi inter ſe contendes. Alterum eſt quod  $\chi\theta\epsilon\varsigma$  &  $\pi\epsilon\iota\lambda\omega$  vidi,  
 autorem hunc à Jano Gaſperio Gevartio viro doctiſſimo, ad ſecun-  
 dum Sylvarum Papinii cap. 13. p. 155. Devoniam nominari. Sic  
 Devonius ait, Daretis Phrygii interpres lib. 1. de Bello Trojano,  
 de Fama quæ murmura regum extenebrat, &c.



MAGNIFICO, NOBILISSIMO,

Consultissimo & Doctissimo Viro

DN. FRIDERICO

PRUCKMANN O, Jcto

CELEBERRIMO,

Illustrissimo Electori Brandenburgico à Secretio-  
ribus consiliis, & Marchiæ Cancellario, &c.

*Domino & fautori suo.*

CUM Josephum Iscanum meis vindiciis postlimi-  
nio redivivum & quasi Virbium vitæ & hæredio  
suo assererem, jamque, ut seculi hujus moribus agitur,  
Pindari ductu *αἰσώπειν τηλαυγές* & insigne oculiferum in  
frontispicio antiquirerem, non opus erat satagei in mo-  
rem, aut anxie illud quarere, aut præter rationem à  
sexto, quod dicitur, lapide accersere. Occurrebas enim  
statim, vir Magnifice in Electorali ista Orchestra, cu-  
jus autoritate & favore qua autorem, qua meipsum  
robo-

## D E D I C A T O R I A.

roborare, & contra alienæ industriæ catillones munire possem. Electoris enim Brandenburgici consilium es & eloquium, tantaque cum dignitate in Luce Marchiæ versaris, ut majorem propemodum ad illam adferas, quam ab illa capias: tanta æquitate Astrææ sacra obis, ut justitium tuum judicium esse videatur, & quod olim de Bruto dictum quamvis nihil ad gratiam facias, omnia tamen grata videantur, quæ facis. Ea vero eruditio tua est, quam tot ingenii monumenta & quotidianæ vitæ documenta loquuntur, ut non solum his in vera laude & gloria; illis apud posteros, dum res erit litteraria, ætatem sis laturus, sed & tibi ipsi superstes tuæque æternitati & vitæ post vitam jam tum interesse videaris. Ut enim plurimarum es literarum, literis plurimum delectaris, bonasque artes per quas ingenia crescunt, cum ingeniis crescere facis, nec ipsas solum, sed & ipsarum amas amafios: ut jam sine omni adulationis offa vere dici possit.

*Ipsus amat Musas, Musas amat ipse amantes.*

Quamvis autem tot curis & Electoralibus consiliis quotidie animum & corpus fatiges, tamen quod summi quique viri olim fecerunt, te tibi subtrahis, & ut illi, qui angustiis urbium includuntur, in agros & prædia, ita ex legum & fori cancellis, ad omnis sapientiæ & elegantiae latifundia digrederis, facturus id procul dubio sapius, si per tot ardua negotia sapius liceret. Exemplum habes magni illius & πολυμαθῆς I Cti Domitii Ulpiani Syrophœnicis, qui licet Imperatoris Alexandri Severi negotiis immersus princeps seriniorum, ut tum loquebantur, & deinde Præfectus prætorio esset, qui maximus honor & onus, tamen Philosophorum, Oratorum, Poetarum, Philologorum non tantum lector, sed & amator & congerrocrat

## D E D I C A T O R I A.

erat assiduus : qui nihil appositorum comedebat , nisi prius interrogaret καται, ἢ ὕ, καται, ὕ πῦ καται, an hoc vel illud legeretur, ubi, & in quo autore inveniretur? Adeo ut ex rei frequentia κατέκειτο nominatus sit, & <sup>Suidas</sup> inter magnos illos πολυτρος & τετραπλοήτορας sive Dipno- <sup>& A- thnai</sup> sophistas à doctissimo illo Nāvoratita cum æterna secu- <sup>præfatō</sup> lorum memoria relatus sit. Eundem maximus ille Im- <sup>Arbo- nam. lib. 1.</sup> perator, ut rebus gravissimis adiutorem, ita conviviiis fre- <sup>Lam- pridius in Ale- xand. pag. 350.</sup> quentissimum adhibebat socium : *ut haberet fabulas lite- ras, quibus se recreari dicebat & pasci.* Quid vero ju- cundius & præstantius, quam beneficio tot lectissimo- rum ingeniorum prioribus seculis interesse & cum illis eruditionis commercia instituere, cum illis legendo, cum posteris scribendo loqui? Habeant alii delectas suas delicias, suas cum vitis divitias, sit illis muscerda pi- per, saperda acipenser, villum nectar, fœnum ambrosia: qui literis & bonæ menti litat, quid betis & blitis illis fiat, cicum ut Comicus ait, non interdūit: illi nihil dulcius est,

— — Bene quam munita tenere  
Edita doctrina sapientum templa serena.

Lucres.

Vel ut Varro dicebat, legendo & scribendo vitam pro- ducere: revera illi magna voluptas est, bonos autores novisse, major possedisse, maxima legisse & pervolvisse, quid dicam in usum vertisse? Sed ne extra oleas, & quod dicitur, omissa hypera pedem sectari videar, accipe vir Magnifice Iscanum Poetam elegantissimum; in re vul- gari non vulgariter versatum, cujus nomen tot viri do- cti anxie desiderarunt, cujus sententiis auro contra caris flor. Philologi tantum, sed & Jcti usi sunt. Videat  
S f lucem

## D E D I C A T O R I A.

lucem sub luce tui nominis, qui tam diu in tenebris nullo suo merito delituit : tua Mag. ad novam lucem caliganti, *χρηεργίας* adjumentum & favorem indulgeat : ea tua humanitas est, ut velit, ea autoritas & dignitas, ut possit. Ut in illuni nocte stella oriens gratissima est ; sic in media barbarie quasi renatae placeant stricturae elegantioris poeticae : jure enim merito illud Menelai de se neget,

*Eurip.  
Orestes.*

*Βεβαρβάρωμαι, χείριος δὲ ἐν βαρβάρους.*

Ad me quod attinet, pignus hoc devoti animi apud tuam Mag. depono, quæ si illud acceperit tanquam meum, sed ipsi debitum, & defenderit tanquam suum, sed à me profectum, acceptum illud & vere acceptum gaudebo : sic Josephus noster *ὅτι δύο ἀγῶνας σπλῆναι* commodius habebit,

*Cum melius duo defendant retinacula novum.*

Deus tuam Magnif. reipublicæ florenti florentem, mihi que faventem diu conservet & sospitet.

*Tua Magnif.*

qui colit & asstimat

SAMUEL DRESCHMUS

A D



A D

# LECTOREM.

UT apud veteres statuas bene meritum, quas \* Plinius humanissi- \* Lib.  
mam vocat ambitionem, capite demto in alterius formam, surdo, 34. c. 4.  
ut idem ait, figurarum discrimine, solebant μεταρρυθμίζεν, & transfigu- Vide ea  
rare; vel titulo inducto easdem pessimo exemplo μεταγενέσθην, eamque de 10  
laudem alteri transcribere; sic in statuis ingeniorum, quæ rempublicam  
fecerunt literariam, libris dico, alieni laboris fucos, peregrinæ gloriæ  
choragos reperiri, qui pessimo publico, alterius industriam suam supponant  
ignaviæ, alienum quid in armum tollant, μάζαν γε μεμαχόμενος τὴν τοῦ ἄλλου  
μεμνημένῳ, ἢ ἀποτελοῖς, ut Isidorus ait Pelusiota, ἀνακλαρόμενος πόν- gnam  
τοις, jamdudum est, cum bonarum literarum conquesti sunt amasii. \* Cle- Rhodia-  
mens Alexandrinus felles ejusmodi literarias, Vitruvius Pollio & \* Herodo cam.  
tus enumerant multas: de quibus vere Synesius, ἡ γῆμαι δὲ ἀσιβίπρον Strom.  
δοσθηπόντων λόγος κλέπτειν, ἢ θοιμάνα, ὃ καλεῖται πυρρῶν χερσῶν: & Plinius: P. 45.  
obnoxii profecto est animi infelicisque ingenii, deprehendi in furto In pro-  
malle, quam mutuum reddere, cum præsertim fors fiat ex usura. Hinc mio lib.  
multi jure postliminii, & interdicto unde vi, in librorum istas lamias & 7.  
ingeniorum αἰσθηλας recte atque ordine usi fuerunt: neque abs re foret, \* In vi-  
si ut olim adversus caprarios, ita à senatu Critico in illos, qui aliena com- ta Ho-  
pilant, Præfectus Vigilum daretur: manes τὸ φιλοκάλον id unice pro- mari.  
barent. cum quilibet instar Thaletis & Mamurii inventa sua effundimur: Vide  
Poetæ in primis, ut & Philosophus testator, πάντες ἀγαπῶσι μᾶλλον τὰ  
αὐτῶν ἔργα, ὥστε οἱ γὰρ οἱ καὶ οἱ ποιηταί. Fortunam hanc Poeta noster, Agonist.  
quem nunc tibi damus, benevole Lector, hominum injuria nescio, an lib. 2.  
incuria passus sit: nominalla illius mutata, debita laus oblivione tenua- c. p. 35.  
ta, & ut earundem Musarum symmista, fortasse etiam συνχρονῶ Gun- Epist.  
therus, quia Ligurinum scripserat, factus est Ligurinus: sic noster, qui 142. Fe-  
erat Josephus Iscanus, Cornelius Nepos factus est, quia Nepotem, qui nestella.  
ut opinio quorundam est, Daretem latina veste induerat, in Poesi sua c. p. 24.  
securus erat. Suboluit quibusdam ἡ γῆς ἢ πτωχῶ non esse hunc Nepotem Arist.  
illum, qui ausus erat. Eth. 4.  
cap. 1.

Unus Italorum

Omne autem tribus explicare chartis.

Alios tamen novi, qui illud assertum ibant: quippe mihi cum sua C.  
S. Iulio inscribat, cum Athenis Darem reperisse, vertisse, sua aherat epi-  
stola. ὦ Πομπιὶ ἀς ἐφίδεξ ἱστὸς Πομπι! credant illi & suvantur suo erroris,

Si 2

mibi

## AD LECTOREM.

mihi talia campæ Solis & Nævii Buttubatta. Contradicunt stylus, imitatio, & αἰτεπὶν γελῶ ipse, qui de Nerone, de Christiana fide, de ματαιοπεγχιᾷ oraculorum, de Arthuro inspergit. In rem quidem ista satis, nomen tamen in quæstione erat, quod nec Soli quærendum dare, nec manes, ut ille Homeri interrogare, nec à nostri seculi πολυμαθεῖσι discere potui. ὁ ἐν ἀγίοις Caselius, rem mihi expeditam promittebat: sed impeditam reliquit. Decurrenti mihi paginas aliquot, οἴκθην, quod ajunt, ὁ μάρτυς, sub umbra se visus est ostendere: ait enim lib. 2.

*Non nostra Britannia Rhenum.*

Quod ergo pensus æstimanti unicum supererat, Britannorum rudera scruta, & quicquid illorum nactus eram, oculis decurrebam, aliquem sperans illius honori & nomini asurrecturum, nam ut Philostratus ad Areum: σοφοὶ σοφῶς σώζουσιν, ἅν ὧσιν σοφοί. Sed nisi plane luscitiosis & Homericis oculis usus sum, frustra ibi fui. A veteranis itaque ad luculentam illam Cambdeni Britanniam diverti: exinde mentis meæ habitum, ut ille ait, gaudio splenduisse non diffiteor, illius auxilio Poetæ patriam nomen & ingenium restitui.

Josephus itaque Iscanus, post tot secula & ingenia, ausus ob Trojam, ut Plautus loquitur, exercitum ducere, juventutis illas minas, ut quidem mea opinio est, splendide exseruit: viamque illis ad famam quasi- vit. Opus suum Thomæ Cantuariensi Episcopo & Henrico II. inscripsit. Thomas vero Episcopen illam adiit Anno c10 cxxii. interfectus anno c10 clxx. vel sequenti, ut Sylvester Gyraldus cap. 20. scribit: ex quo liquet istius octennii anno aliquo libros hos publicatos. Antiocheida etiam adornasse dicitur, ex qua versus habes in Notis ad finem lib. 2. Cambdenus ait ad Hubertum Archiepiscopum Cantuariensem, quædam illum misisse, & floruisse Anno c10 ccxxiii, quæ si fide veri dicta, forsan septuagenario major excessit: sed hæc ἀπίρρητα ἀμείνω. Non dubito autem plurimos futuros, quibus laureolam in mustaceo quævisisse videbitur: qui ferula hypercritica omnino illum abjicient: jam tum enim aures meas ista personant. Orationem illius instar attritæ & decotis togæ proletariam, δοθεῖσι φλογμαίνουσιν, sribiliginem meliori seculo descobin- andam sapere: verba maculantia, quibus versus conforivit, Nævii to- lutiloquentiam fonticam, in re latinicitatis intestabilem, Minervamque rancidiorem, cui spongia deletili opus, quæ phrasis distenditur hydrops, ἔξω περὶ ἀνθελίων arcendam. Alius legirupam esse, syllabarum tempora διππιδέν statera auraria, ut Varro monebat, nihil ponderare, non διπ- πμιλδέν stylum, illiusque nasum condere: saturos itaque se ambrosia, quam scenum esse malle. At paulo aliter judicabunt, quos nec φιλαυτία cæcos, nec carpendi studium strabos reddidit: Τετράν Simonidis fortasse non coluit, ἀνθρογλωττεῖ δὲ ἡ ἀνθρογεγεφῆ, & quod Photius de Basilio Seleuciense, ἰσθῶ ἀμελύνει χάριν. Sed quis nescit, mundi non unam plagam, nec styli unam faciem & ætatem esse, imo nec uno seculo, aut anno eundem orationis ductum usurpatum, ut juventutis spiritus omit- tam.

# AD LECTOREM.

tam. Ipso Augusto ævo, alios pressa castigata & matronæ similis, alios <sup>Vide Se-</sup>  
diducta affluens instar virginis χαρμότης afficiebatur oratio: nec Mæcenæs, <sup>necam,</sup>  
nec Tiberius, nec prior illis Antonius pro seculo loquebantur: stylus il- <sup>Epist.</sup>  
lorum erat χαμπάτης, φρυαγματίας ἢ κενὸν γανειάματ' ἢ φιλοποιίας ἀναι- <sup>114.</sup>  
μάλης μεσός. Quis Pindarum non æstimat? Nonnum non amat? & ta- <sup>Senec.</sup>  
men, si ferreas illius metaphoras, hujus tumores & περισείαν ad Hefio- <sup>lib. 2.</sup>  
di & Æschyli modestiam frugalemque parsimoniam contendas, illos ala- <sup>Flutar.</sup>  
tos equos, navemque vento plenam quod judicii exactissimi vir, Cæsar <sup>in An-</sup>  
Scaliger de Papinio & Lucano dixit; hos oculum verecundiæ, & mare <sup>tonio,</sup>  
tranquillum, quod idem de Thucydide & Livio, jure merito dicas. Ac-  
cedit, quod juvenis scripsit, calidus autem ille sanguis, ὅσα πίντ' ἀεί-  
δων, grande locuturus nebulas Helicone legebat: illiusque ætatis minæ  
altera orientem, quod de Alexandro ille, altera occidentem tenebant:  
stylus igitur non χαμαὶ σῦρι, sed ρευόμεν' ἢ βρονθώμεν' ἀεροβατεῖ.  
Medicorum filii cum venas de valetudine interrogant, melius sperant, si  
fortius micant, & de stylo major expectatio, si in juventute masculæ  
dictionis brachia: ἀκρον namque λαβὼν μέσον ἔξῃ. Malo denique poetam  
stare, quam jácere: surgere, quam repere: volare, quam volutari: con-  
ferat qui volet, Coluthi & Tryphiodori reptiles & aqueos conatus, tan-  
tum noster superabit, \* *Obruit Idæam quantum tuba martia buxum.* \* Val.

Vixit porro seculo, quo bonæ artes & linguæ adverso amne niteban- <sup>Flac.</sup>  
tur, imo, quo literas scire, barbaries erat: quo mera foris gargari-  
zare, ut Varro loquitur, seculum erat. Quid ergo mirum, si quid de  
seculo trahit? si non omnia Augusto candore perfundere potuit? imo  
mirum, quod supra seculum aliquid præstitit, quod cum Gunthero (quo  
ipso tamen venustior & comitior est) instar geminorum in illum nem barba-  
rici noctem prospexit. Ut rosæ alienis mentibus natæ ex raritate sumunt  
precium, sic illi favorem & æstimum: qui ut cum \* *Pe usiota loquar* \* <sup>Epist.</sup>  
ἀπρῶστίας λειψάνων ἐπὶ κόσμον κατασφενδονῶντων τῶν λυγρῶν ἀρεχχνῶσαν μετα- <sup>154.</sup>  
χειρίζομαι ἐπὶ ληψαν. Denique non dico omnia optima, sed meliora, <sup>lib. 3.</sup>  
quam pessima: multa egregie, multa concinne, suaviter, ornate dixit,  
quæ à nullo melius dici possunt; anquire quatuor illas Poetæ virtutes,  
nervum, numerum, candorem & venustatem, invenies τὸ ἐρμελὲς, ἢ  
ὕχρον, ἢ μεμυσαμένον. Ovidius dicere solitus est, decentiorem esse fa- <sup>Seneca:</sup>  
ciem, in qua aliquis navis: de nostro verum putó, qui non omnia linea <sup>2. con-</sup>  
alba signavit: sed poeta tuetur se judicio, cuilibet sui placet Idea ingenii, <sup>iron. 10.</sup>  
& quis Cæcilius nunquam cæcutit? Quidam s̄bene apud \* *Athenæum.* \* <sup>lib. 5.</sup>  
ὃ γὰρ ἐγὼ τὰς ἐν τ' βυβλίῳ ἀκάνθους ὡς περ σὺ ἀναγινώσκων ἐκλέγω, αἰτῶ δὲ τὰ <sup>pag.</sup>  
χρησιμώτατα ἢ ἀποῆς ἄξια. De mea ut dicam opera, facile adsuaderi mihi pas- <sup>67.</sup>  
sus sum, ut senectutem & tenebras auctori amolirer, & priorum editionum  
errata februem, sæpiusque nostro sæpius aliis cæcum allucendo, miscella  
hæc, ut pallium Babylonium texerem. \* *Agathonis illud cogitavi mecum.* \* <sup>Athen</sup>

Τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὡς ποιέμεθα,  
Τὸ δὲ ἔργον ὡς πάρεργον ἐκπνεύμεται.



## AD LECTOREM.

Neque tamen ignoro *εἰ καὶ αἰσθάνονται* aliquos, ut suos errores aliorum reprehensione tegant, locum scalpuriendi sua scabie quæsituros, *πανοσιεῖαν* & λόγῳ ἐξοστρακίζειν auturos, maxime illos, qui tam apti sunt ad hæc studia, quam sus ad sacra Veneris. Sed illorum *λογηδιάρροια* Claudianum mihi erit tonitru, & folia farferi: cum Catone itaque istos Vitilitigatores præterfluere sinam, illisque Cypriæ bovis merendam delicias suas relinquam. Calumnia vel invidia si quid per ægrimoniam consomniaverit,

*Οὐκ ἀλέγω, ὥς εἰ με γυνὴ βάλοι, ἢ παῖς ἄφρων*: illis enim immorari, est Claudianum istud morari.

Fructum laboris quæsi, ut placerem melioribus: *ἀναμάρτητα* mea nunquam putavi: primum scientiæ vestibulum statuo, scire quod nescias. Reliqua urum interim me spondeo, & plura, si DEUS votum meum iuverit, daturum. Bene vale, & conatibus fave.

SAMUEL DRESMIUS.

*Guilbelm.*

## AD LECTOREM.

*Guillelmus Cambdenus in Britannia sua. pag. 133.*

Quo seculo floruit, qui hinc oriundus & cognominatus Josephus Iscanus, splendidissimo ingenio Poeta, cujus scripta ita probabantur, ut ad veterum scriptorum laudem pervenerint: ejus etenim de bello Trojano poema Germani semel atque iterum sub Cornelii Nepotis nomine divulgarent.

*Idem pag. 33.*

Quod vero Britannos una cum Hercule in Hefiones raptos adfuisse configatur, ex his Cornelii, ut existimant, Nepotis versibus, dum nuptias Telemonis & Hefiones describit.

— & in aurea pecula fusi

\* *Inuitant sese pateris plebs mixta, Britanni &c.*

Plane poeticum est: & illius autorem non fuisse Cornelium Nepotem, ut Germani volunt, sed Josephum Iscanum sive Exoniensem, dilucide & quasi ob signatis tabulis probare possum. Utique qui Henrici nostri secundi & Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi meminerit.

\* Versus.  
ex lib.  
2. 87.

*Idem pag. 160.*

Nec abs re erit, si quæ Josephus noster Iscanus non de populo Poeta olim in sua Antiocheide, in Artharum cecinit, hic adjungam. Versus habes in fine Notarum lib. 3.

*Idem pag. 261.*

Hic ille est Scava, cujus virtus in bello civili, Dyrrachii clarissime emicuit, quemque natione Britannum fuisse Poeta noster Josephus in Antiocheide prodit, his de Britannia versibus.

*Hinc & Scava satus, pars non obscura tumultus*

*Civilis, Magnam solus qui mole soluta*

*Obsedit, meliorque stetit pro Casare murus.*

*Idem pag. 497.*

Latinis Vigornia, quo nomine primus, quod sciam, usus est Josephus Iscanus, qui Cornelii Nepotis nomine circumfertur, in his ad Hubertum Cantuariensem Archipræsulem versibus.

*In numerum jam crescit honor: te tertia poscit*

\* *Insula, jam meminit Vigornia, Cantia discis,*

*Romanus meditatur apex, & naufraga Petri*

*Ductorum in mediis expectat cymba procellis.*

\* Loc.  
gend.  
Insula.

*Raphaël*

## A D L E C T O R E M.

### *Raphael Volaterranus in Antropologia.*

Dares Phrygius historicus scripsit bellum Trojanum Græce, in quo ipse militavit, ut ait Isidorus, primus tere historicorum, qui tandem capto Ilio cum Anthenoris factione remansit, scribit Cornelius Nepos, qui opus ejus sex libris \* è græco convertit, dicavitque Crispo Salustio.

\* Sex  
libris  
Joseph  
Nepoti  
videtur  
assuere.

### *Possevinus Bibliothecæ lib. 17. cap. 29.*

Daretis Phrygii de bello Trojano libri feruntur à Cornelio Nepote Latino carmine Heroico donati, sed quisquis ille fuerit, versus non videntur inepti.

Claudius Dasquius ad orationem Basilii Seleuciensis de Elia, commentario ad ista verba. *μανθάνεωσαν τ' ὅμῳσαν τ' ἡρώων ἀβροχίαν ἀληθίνοις*: Elatum, inquit, ad exemplum perquam ingeniosi Poetæ. Nimborum pincerna Notus: quæ sunt verba Josephi iscani lib. 4. vers. 294.

### *Conradus Rittershusius in commentario ad Guntheri lib. 1. cap. 4.*

In hac sententia delicias facit ille, quisquis est, qui de bello Trojano scripsit poema, sub nomine Cornelii Nepotis falso se vendicans, cum sit longe posterior. — *Canescant alii mento &c.* Versus habes initio libri primi.

Eadem recantat Taubmannus ad Plauti Trinummum. pag. 1118. L. Weitzius in Notis ad Prudentium. pag. 697. & ad Terentium. pag. 330. aliique.

### *Alexander Carolus Trognesiuss in præfatione editionis sue.*

Nihilo tamen minoris erit æquæ rerum æstimatori (de Cornelio Nepote *ἡ δὲ πρῶτος* loquitur) imo hoc etiam plaris esse debet, quod tantum hic autor in altissima barbarie, præstiterit, quantum non nisi optimus quisque aureo Augusti sæculo fuisset affecturus.

A R G U.



# ARGUMENTUM

## LIBRI PRIMII.

**P**rotinus in Colchos primus liber expedit arma  
Argonautarum, rapiunt qui velleris aurum.  
Et parat Æsonidi redeunti prandia lauta.  
Excidium Trojæ sub Laomedonte videbis,  
Inde statum & formam graphice depingiet urbis.

### NOTÆ.

Trecenti præter propter autores pugnam Marathoniam, ut Plutarchus notat, literis mandarunt, plures fortasse bellum Trojanum; quos maximam partem temporum injuria subduxit. Ante patrem ingeniorum Homerum id egerunt Palamedes, Phemius, Demodocus, Polemo Ilienſis, Acatus Argivus, Corinna, Syagrus, quorum Athenæus, Alianus, Paulianus, Suidas meminere. Homerum secuti sunt Lesches, Pigres, Idæus Rhodius, Timoleon Larissæus, Cephalo Gargithius, Hellanicus, Tzetzes, Cointus, Manasses. Segmentum quoddam & partem illius Æschylus, Sophocles, Euripides, Coluthus, Tryphiodorus; ex Latinis Ennius, Virgilius, Ovidius, Papinius, Seneca Tragicus delibant. Taceo Petronii & Neronis Troica; cui non Troia labor? Proverbium inde natum puto, Τῆς Τροίας ἰδέσθαι. Daretem Phrygium & Dictyn Cretensem

sunt qui illis annumerant. Joannes Tzetzes, inquit Nicolaus Loënsis; lib. 7. cap. 24. Dictys Cretensis testimonio utitur, illumque sua ætate Græce circumlatum scribit: Mercerus ejusdem interpretem probæ & veteris notæ putat. Volaterranus, Aldus Manutius, Bodinus, Marcellus Donatus utrumque agnoscunt. Hercules Ciofanus ad 13. Ovid. Metam. Daretis ista abjudicat: recte ejusmodi illius ἐκδομὴν ἀποκατατάξουσιν; quia, inquit, multa in iis leguntur, quæ repugnant veritati: nec itaque Homerus Iliados & Odysseæ autor, siquidem ita colligimus. Joh. Maria Catanæus, ista quæ Daretis nomine circumferuntur, Nepotem illum Cornelium, qui vitam Attici descripsit, Latio donasse putat: verum jure merito Illustris Josephus Scaliger ἀποδομικῶς isthæc censet, qui subscriptorem habet Possesvinum Biblioth. tom. 2. sect. 4. lib. 16.

T. JOSEPHUS



## JOSEPHI ISCANI

## DE BELLO TROJANO

## LIB. I.

**I**liadum lachrymas, concessaque Pergama fatis,  
Prælia bina ducum, bis adauctam cladibus urbem  
In cineres, querimur: stemusque quod Herculis ira,  
Hesiones raptus, Helenæ fuga fregerit arcem,

## NOTÆ.

[*Iliadum lachrymas.*] Juven. Sat. 10. *inter Iliadum lachrymas.* Ovid. Fast. 4. *Hec pater Iliades.* Euripides πῶλες Ἰλιάδου dixit in Hecuba, ut Theocritus Ἰλιάδας κείρας in Dioscuris. Nohit autem libros suos Ἰλιάδα inscribere, neque, ut alii, Ἰλιόπυριον (quamvis à πῶλε Josephus Scaliger Ἰλιόπυριον ita malit) nec ἄλυσιν Trojæ, sed σπῆρας de Bello Trojano, quo κινεῖται, ut Homerus nominat, perit.

[*Concessaque Pergama fatis.*] Erat enim in fatis, Trojam perituram. Alii fuerunt Trojæ fata specialia, quibus salvis urbs salva: Palladium, Laomedontis sepulchrum, Troilus: de quibus Comicus in Bicchidibus. Vide infra v. 536.

[*Concessaque Pergama.*] Servio Troja est regio: illum urbs: Pergama arx. Hesychius: Πέργαμος ἡ ἐργασμένη ἡ λίαν. Suidæ Pergamus, Ionum lingua, est quævis ἀνεργασμένη.

[*Prælia bina ducum.*] Laomedontis cum Hercule, Priami cum Agamemnone & reliquis.

[*Bis adauctam cladibus urbem.*] Bis vero? Theocritus, sive is Simmias Rhodius, τεινομένη in Περσέϊ ἐκ τινεῖς αἰῶνα τεινομένη: imo sæpius vastata: primo ab Hercule; secundo ab Ælacidis; tertio à Charidemo, qua de re Polyænus lib. 3. Strateg. in fine; quarta à C. Fimbria, de qua Strabo lib. 3.

p. 409. Appianus in Mithridatico. Aurel. Victor in Fimbria. Augustinus 3. de civit. Dei, cap. 5. Antecessit omnes quinq. αἰῶνες, ut quidam putant. Amazonum, quæ minorem Asiam occuparunt: nisi id de incurratione tantum intelligas. Amazonum expeditionis meminit etiam Homerus. Orosius lib. 1. cap. 15. & 16. centum annis urbes evertisse scribit, Asiæ imperium tenuisse, Europam maxima ex parte domuisse. Atticam vero ab iisdem infestatam, Arcopagum conditum: vide infra v. 50. & pluribus lib. 6. v. 566. Canterus & Brodæus propter Amazonas & Græcos τεινομένη à Theocrito dictam putant. Vide Stephanum in Ἀρκαδίων. Clem. Alexand. lib. 1. Strom. p. 246. Strabo lib. 13. ex Hegesiana scribit, à Gallis etiam occupatam fuisse: quæ sexta fuerit.

[*Bis adauctam cladibus urbem.*] Papinium identidem pressio pede sequitur, qui lib. 1. Theb. bis adauctum legibus Istrum.

[*Stemusque quod Herculis ira, Hesiones raptus, Helena fuga fregerit urbem.*] Causam aliam Apollod. lib. 3. p. 179. allegat. Ilium contra oraculi iustum ad Ates collem Ilium extruxisse. Gemina ex Isaacio Tzetze adfert Canterus lib. 1. cap. 1. Stephanus Byzantius, Ἰλιον πῶλες Τρωάδου ἢ αἱ Τρῶες Ἀτρεΐδης (ita enim recte emendavit doctissimus

- Impulerit Phrygios, Danaas exciverit urbes.  
 Ut quid ab antiquo vatū proscripta tumultu  
 Veri sacra fides, longum sylvefcis in ævum?  
 An quia spreta lates? mundoque infensa priori  
 Nos etiam noscenda fugis? metum inclyta, mecum  
 10 Exorere, & vultum ruga leviori resumens,  
 Phœbeam dignare tubam: sterilisque vetustas  
 Erubeat, dum culta venis, dum libera frontem  
 Exeris: en aureis blandas, en pectus amicum  
 Mulces, vulgarem levius passura cachinnum.

## NOTÆ.

mus Meursius) οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτῆς λόγος δίδωμι.  
 Eustathio non sine causa istud de Atē, commentum sapere videtur. Euripides in Orestæ ait, Deos id bellum excitasse, ut hominum improborum, qui pondera terræ inutilia, sentinam exhaurirent.

Θαυμάσιος τὸ ἴδιον αἰσῶν ἀπαιτοῦν χρόνος.  
 Vel, ut Statius in Cypriis loquitur, σὺν ὅντι κυρίως, αἰσῶντι παρὰ τὴν γαῖαν.  
 Eadem Eustathius ad Iliad. α. p. 15. Hinc Tertullianus, *lucem, famem, & bella, tonsuram insolentis generis humani nominat* lib. de anima. Vide Loënsen lib. 4. cap. 3.  
 5 Impulerit Danaos.] Seneca lib. 1. de clementia cap. 5. Elephas Leonem transiit, quæ impulerunt, Gratius: *meo sine munere sylvas impuleris.*

6 Ut quid ab antiquo.] Livius: *Ut quid aliquis Tribunus plebis vivat cæcus in certamina?* Virgil. in Cæiri: *Ut quid ego amens.*  
 7 Veri sacra fides.] Claudianus de Bello Getico: *& noxia vatibus ipsis Veri sacra fides!* Symmachus lib. 9. epist. 131. *fidem veri occultare non debui.* De veritate viribus suis se emergente, Polybius insignite in Eclogis lib. 14.

Longum sylvefcis in ævum.] Ὑπομονή, χρησιμότης, χορηγία: Festo id est obiter, Isidori notæ: *Ager ingraminat.* Augustin. de civit. Dei, lib. 2. cap. 18. *Unde talia vitia sylvescerent.* Arnob. lib. 3. *qui capillos immittunt sylvescentium crinium, τραχυφρόντι.* Ita Juvenalis, sed fruticante pilo; & horrida sylvæ coma, Sat. 9. Nazianz. orat. 19. *χρησιμότητι ἐκκλησία.* Chrysost. orat. 1. de futo πάλιν ἐλομαινέται. Synesius de Insomniis pag. 150. *ὀλομασθῆν καὶ φλεγμῶν ἐνομήτων κακότητι.* Ad istam λέξιν & faciem Varro dixit *aurescere*, unde Aurora,

*puellascere, commascere.* Festus: *adulescere, imbarbescere, inlucere, vallescere.* Varr. *stefco*, Nigidius apud Nonium. Lucretius, *avescere, ferescere, grandescere, alescere, valescere, tenerascere.* Cato: *signa dishiascunt.* Attius *Agri vastescunt.* Farius: *Virescere, à vitibus.* Autor Culicis, *succescunt.* Silius: *Solem infervescere fronti.* Valerius Cato, *sterilescunt gaudia nobis.* Cornelius Celsus, *sanescere.* Seneca, *radicescere.* Tertullianus, *longisco.* Hilarius, *planeescunt campi.* Alcinius Avitus, *flameescunt.* Prudentius, *augefco, pudafco, vivifco, lassifco, frugefco.* Aulonius, *minniscunt.* Cassiodorus, *ponnascere.* Sidonius vero etiam familiarifco & phibifco dixit, quæ partim veterum elegantiam, partim recentiorum redolent audaciam.

10 Et vultum ruga leviori resumens.] Ἀλλὰ καὶ δίδωμι sunt diffundere vultum, Ovid. *Explicare frontem: deppe supercilio nubem.* Horat. *Experrigere frontem.* Terent. *vultum relaxare*, quod Philoni est ἰσχυρὸν βλάμματα, Plaut. in lib. de vita Mosis. Contraria sunt nubem frontis amabas, Sil. lib. 8. *Papin nubemque hanc frontis opaca.* Pacuvio, *frons caligans.* Senecæ, *astracta, adducta.* Martiali, *astricta.* Petronio, *constricta.* Horatio, *obducta.* Apuleio, *striata, sulcis rugarum inarata: & nescio cui, simbrata.* Hinc ista consulfare frontem, Plaut. *Rugas cogere.* Ovid. *Rugare frontem.* Hier. Plautus, *frons caperata severitudine.* Seneca, *colligit rugas, astrabit frontem.* Tristitiam id nominabant de qua multis Heraldus ad Martialem, pag. 1. *Nec Græci copia inferiores.* Vultuosi enim illis sunt σφοδρῶς Arist. *σωφροῖς, εὐδαιμόνιαι.* Euripidi. *σφοδρῶς τῷ ὀφθαλμῷ.* Aristæneto. *πολύ ὀφθαλμῷ.* Sophocle. *σφοδρῶς σωφροσύνη.* Laërt.

Si nostris nil dulce novum, nil utile visum,  
Quod teneri pariunt anni, si secula tantum  
Aurea Saturni memorant, & nulla recentis  
Gratia virtutis: aude tamen ardua, pubes:  
Mento canescant alii; nos mente: capillo;

## NOTÆ.

συνεφής ἀνθρώπων Sophocl. συναγμένοι Chry-  
sostomus. Idem ὁφρὺς φέρει καὶ φέρει  
γάρου. Clem. Alex. ὅτις δὲ μάλιστα. Nice-  
tas Choniates, συνῆς τῶν ὅτιν συνεφής τῶν  
ὁφρῶν καὶ αἰσῶν ἀποκαλύπτει. Tali sunt:  
ταυρωτοὶ δὲ ἀνθρώπων: Philo. ταυρωτοὶ ὅτι  
Aristoph. Idem venuste in Lyfistrate τῶν  
παιδῶν τῶν ὁφρῶν; quod Hesychius exponit  
συγρηθῆναι. Idem κατέλειψαν ἰδὲ, καὶ τὴν μέν-  
την ἀφῆκαν. μανικὸν καὶ τραγικὸν βλέπειν  
Aristoph. παινῶν βλέπειν Lucianus in Ti-  
mone. Sacre etiam literæ Genes. 4. Cain  
συνήχησεν ἀδελφῷ: & deinde, ἡν π συνή-  
χασεν τὸν ἀδελφόν. Amphis eleganter apud  
Laërt.

Ὅς ἰδὲ ἰδὲ πάλιν σπινθὴν παίζας μόνον  
Ὁσπερ κοχλίας σπινθῆς, ἐπηρεάζει τοὺς ὁφρῶν.  
Elegans & illud Demetrii, Phalerei apud  
Diogen. Laërt. lib. 5. ἴλασα μὴ μικρὸν εἶναι  
μῆρ' τοῦ τῶν ὁφρῶν. ἴλασ γὰρ ἐπισκοπεῖται δυνάμει  
τῶν βίῳ.

15 Si nostris nil dulce novum, &c.] Arist. 7.  
Ethic. cap. ult. ἰδὲ νέτης. Juvenis vero hæc  
scripsit; quod sequentia arguunt. Pinda-  
rus, αἰετὶ πάλαιος μὲρ οἶον, αἶψα δ' ὕμνων  
νέτης. Homeri gemina γέννησεν Odys. α.  
nota est. Eleganter de novitate Cassiodorus  
Variarum 3. ep. 21. Mihi in seculi sui bar-  
barie ad renovatam Poeticam respicere vi-  
detur: ut & Guniherus συνήχον, ni fal-  
lor, illius lib. 10. quod jam per multa la-  
tentis Secula, nec clausis aperire penatibus  
ausus Pteridas vulgare paro: prisca quoque ni-  
torem Reddere carminibus.

19 Mento canescant alii, nos mente, &c.]  
Versus sunt à multis laudati, quibus tamen  
Josephi nomen non innotuerat. De sen-  
tentia vide Casaubonum ad illud Persii Sat.  
4. ante pilos sapientia, Rittershusium ad  
illa Guntheri: Mente senex, atate puer: à  
quo sumpsit Taubmannus noster. Mihi  
præter ista etiam hæc notata sunt gemina  
& germana. Menander: ὅχι αἱ τείχεα πῶ-  
ς αἱ λούρα φρονεῖν, αἱ δ' ὅτι τείχεα εἰσὶν ἱε-  
ρὰ φύσιν γάρ. Pind. Pyth. 4. καὶ πᾶσι νῆ-  
σιν ἐν βυλῶν περὶ σέως. Nizianz. orat. 10. de  
Basilio: καὶ ὅτι πᾶσι τῶν γὰρ συνήχον, καὶ

καὶ τῶν πᾶσι. p. 332. Idem Orat. 10. p. 161.  
συνήχοντες χεῖρας καίμαται, αἱ ψυχὴ δὲ διὰ  
τῶν πᾶσι. Idem ait epist. 77. Hieronymus  
epist. 13. Nec sapientiam canos verutes, sed  
canos sapientiam. Plut. in παιδων. μόνον ὁ  
νῆς πάλαιος μὲρ αἰετὶ Basilii Seleucienfis  
Orat. 1. de Davide, ὁλίγος τῶν χεῖρας, πάλαι  
δὲ ἀλγίστος. Chrysostomi aureum: os de eo-  
dem: νῆς μὲρ δὲ ἡλικίας, πάλαιος μὲρ δὲ  
τῶν ἀλγίστων. Piat. 50. ποίκα, ὅτι ἡ πάλαι-  
ος ὁλίγος, ὅτι ἡ νέτης χεῖρας πάλαιος ὅτι ἡ τείχεα  
λούρα, αἱ δὲ ψυχὴς φρονεῖν. De eodem: με-  
κρὸς τῶν οἰδῶν, μέγας τῶν φρονεῖν. Item: ὁ  
εἰς νέτης πάλαιος μὲρ, ὁ μικρὸς τῶν σῶματι  
καὶ ὁ πάλαιος τῶν πνεύματι. Idem in Orat. cum  
presbyter factus, tom. 3. καὶ πᾶσι νῆ-  
σιν, οἱ δὲ πᾶσι καὶ ἰσχυρὸς νῆ-  
σιν ὅτι πᾶσι καί. ὅτι  
ἰσχυρὸς αὐτῶν τῶν σπινθῶν πᾶσι φρονεῖν ἰσχυ-  
ρῶς. Tali apud eundem in Esaiæ cap. 3. p. 687.  
in Genesin Hom. 41. & 7. in epist. ad Heb.  
Item in fine libri secundi de Sacerdotio,  
pag. 52. edit. Hæschel. Sic juvenis ille  
apud Josephum de Maccabæis, ἐγὼ μὲρ τῶν  
ἡλικίων τῶν ἀδελφῶν τῶν πᾶσι, τῶν δὲ ἀλγίστων  
ἡλικιών. Idem innuit Clem. Alexand. 4.  
Strom. p. 365. νῆς ὅτι καὶ πάλαιος. Vide  
etiam Isidorum Pelusiotam, ὁ τείχεα εἰσὶν  
ἡλικιών. Idem in Epist. 314. lib. 1. & Papin.  
5. Syl. mentem sua non capis atas. Pruden-  
tius de Eulalia: Moribus & nimium teneris  
Canitiem medicata fenum. Claudianus &  
Canitiem nominat animi. Idem Prud. Cer-  
tamen una matre quod sapientem edidi Gesserat  
pueri, sed factis viri. Petrus Ravennas Ser.  
5. Seniores illum non tempora fecerunt, sed  
sensus: Item: Sicut sapientia dat canos,  
ita quicquid viri est, tollit insipientia. De  
vera senectute egregie Philo libro ἰσχυρῶν  
Νῆς, p. 214. 215. & in libro de hærede re-  
rum divinarum, p. 407. Simile quid re-  
dolet illud Anacreontis, τείχεα γάρ μὲρ  
ἐσσι, τῶν δὲ φρονεῖν πᾶσι. Philonis & illud  
2. Allegor. p. 70. ὅχι οἱ σῶμα ἀλγίστων, αἱ  
οἱ χεῖρας πάλαιος. Gemina habes libro de  
Plantat. Noe, p. 185. Archilochus apud  
Dionem Prusæum Tarfica priori tale quid  
innuit:

- 20 Nos animo: facie; nos pectore. Tempora certe  
Virtutem non prima negant, non ultima donant.  
Quod duplex ætas varios contendat in usus,  
Hæc viget; illa jacet: hæc pullulat; illa fatiscit.  
Mira quidem dictu, sed vera, advertite, pandam:
- 25 Nam vati Phrygio Martem certissimus index  
Explicuit præsens oculus, quem fabula nescit.  
Hunc ubi combiberit avidæ spes ardua mentis,  
Quos superos in vota vocem? mens \* conscia veri  
Proscripsit longe ludentem ficta poetam:

\* Marg.  
amula.

## NOTÆ.

ionuit: φίλος ερετηγὼν ἐπὶ νοήμασι δασιώ.  
Eadem ratio ἀντίστροφος in illo Aristophanis:  
μῆτις χρημῆτις ἔστι, αἰὲν ἄπαν χρόνον. Au-  
sonius: moritis anus est, ætate puella. Ari-  
stoteles itaque recte Ethic. 1. cap. 2. ἀλγὺς  
φίρεν ἔστιν, ἡ δὲ τὸ αἰνέειν. ἡ δὲ τὸ ἐπὶ τοῦ  
Egyptiorum de Græcis φθονοῦν tale est,  
quod toties iteratum à Chrylostomo, illius  
verbis ponam: ἴδαντι αἰὲν παῖδες, γέροντι δὲ  
ἴδαντι ἔτι. ἡ δὲ ἴχνη παῖδας χροῖον πολίων,  
quod est apud Platonem in Timæo. Clem.  
Alex. Strom. lib. 1. Justinum Martyrem,  
Orat. ad Gentes, p. 16.

20 Tempora certe Virtutem non prima ne-  
gant, non ultima donant. Job. 32. ἐχὼ οἱ  
πολυχρόνιοι εἰσι σοφοί. Philemon: χρόνος ἡ  
διδασκαλία φρονήσεως Chrysost. hom. 7. in epist.  
ad Hæbr. ἡ πολὺ αἰώνιος ἔχοντες χρυσόμαλλον  
ἴδαντι δὲ φρονήσεως πῦρ ἴχνη. Ambrosius  
contra Symmachum: Non annorum canities  
laudanda, sed morum: quod ex Menandro  
sumptum, & à Chrylostomo allatum ex  
eodem, vide supra. Gregorius etiam egre-  
gie, lib. 30. Moral. Senes non eos sacra  
Scriptura vocare consuevit, qui sola tempus  
quantitate, sed qui morum gravitate  
maturi sunt. Cum his pugnare videtur Ho-  
meri illud Odyssei. αἰὲν πρὶν ἰώππεγος ἀφροσύνης  
& Philonis alterum lib. de rerum divinar.  
hærede pag. 409. ἡ δὲ τὸ ἐπὶ τῶν οὐρανῶν καὶ ἐπὶ τοῖς  
ἰσοστάσις πῦρ αἰώνιος πῦρ ἡ βίη δυνατὴ  
βιβαμένη.

22 Quod duplex ætas.] Λιπολογία.

24 Mira quidem dictu, sed vera, adver-  
tite pandam.] Sic lib. 2. Mira quidem, sed  
vera duces, advertite, pandam. Utrumque  
ex fornace Ovidiana 3. Fast. Credite dicen-  
ti, mira, sed acta loquar. Fast. 6. mira qui-  
dem, sed tamen acta canam.

25 Nam vati Phrygio.] Daretii. Cur vero

vati? an quia versu scripsit? reclamant,  
quæ Nepotis nomine versa: Affirmare vi-  
detur Ælianus, lib. 11. Var. Hist. cap. 2.  
καὶ τὸν Φρύγιον Δάρεττον, ὃν Φρυγίαν Γαλλίδα ἴπ-  
κα καὶ τὴν ἀποστολὴν μάλιστα εἶδεν. ὅθεν Ὁμήρου καὶ τῶ-  
ν ἡρώδων λέγεται. Ilias poeticum quid in-  
nuit. Idem Syagrum Troica primum tra-  
ctasse scribit, lib. 14. cap. 21.

26 Certissimus index Monstravit præsens  
oculus. Quia Dares non clausus, vel in totum  
Homerici oculis, ut Tertull. ait, ista usut-  
pavit; adeo ἀπὸ τῶν μύθων, ut proverbium  
est apud Diogenianum, erit. Oculorum  
vero testimonia aurium antistare indicis,  
in vulgus notum est: ἰδρυκοί, ἢ ποδόμενοι,  
ait Oppianus, ad quem vide ἀνθολογία  
Rittershusium 3. Cyneg. & 5. lib. ad Gun-  
therum. Græcis hinc dicta βλάπτου μαρ-  
τύρια: de quibus ὁ πᾶν Scaliger in suis ad  
Ætnam. Clem. Alex. in fragmentis, vel,  
Theodotus pag. 566. ἀπὸ τοῦ καὶ ἀπὸ τῶν  
ὀφθαλμῶν. Philo libro de remulencia: πᾶ-  
ντες ὅψιν ἔχουσιν, pag. 195. lib. de confus-  
ling. p. 266. ὅψιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ  
τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἀπὸ τῶν  
παρὰ τὸν ὄψιν καὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν  
pag. 37. ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν  
Idem ait lib. 1. de vita Moysi p. 498. 499.  
& libro de Abrahamo p. 290.

27 Hunc ubi combiberit.] Horat. 1. ep. 2.  
nunc adhibe puro Pectore verba puer. Prud.  
Postquam combiberint Drum medullis, hym-  
no 4. Aristenetus, lib. 1. κατὰ τὴν φιλο-  
σοφίαν.

29 Proscripsit longe ludentem ficta poetam.]  
Homerum, qui, ut Arist. ait, libro de  
poët. cap. 24. διδασκαλία μάλιστα καὶ τῶν ἀπὸ  
ψαλμοῦ λέγεται, αἰὲν δὲ. Varro scribit, Sibyl-  
lam Erythræam Grajis Ilium petentibus va-  
cinationem, perituram Trojam, & Home-  
rum mendacia scripturum. Noster respe-



Quin te Cecropii mentita licentia pagi,  
Et lædant figmenta pater, quo præside floret  
\* Pontia, & in prisca respicit libera leges.

Felices quos non trahit ambitus! ardua nactus

\* *Marg.*  
*Lego*  
*Tantia.*  
*Cantia.*

## NOTÆ.

xisse videtur ad illam Platonis *ἡγεμονία*, quæ ex republica ejicitur, quæ nunquam fuit.

*Ludentem ficta potestatem.* [*Τὴν ἀληθινὰν ζήτησιν.* quotannis bello Trojano Homerus posterior, *πρωτόβρα δὲ οὐκ ὀνόμαζεν*, ut loquitur Philosophus. Videbis Herodotum, Plutarchum, Archilochum, Solinum. Prolixe ea de re agit Clem. Alex. 1. Strom. pag. 239. Agellius lib. 17. cap. 21. Lipsius ad Velleium lib. 1. pag. 245. Josephus Scaliger prima Olympiade non multo antiquiorem putat: Ilium autem captum annis 408. ante primam Olymp. lib. de Emend. 1. pag. 205. 206. ad Eusebium pag. 66. & in Canon. Hag. pag. 159. item præfat. in Manilium.

30 *Quin te Cecropii mentita licentia pagi.* Athenas nūit, quas Athenæus lib. 5. p. 187. *ἡμάδες μακρόν*; Thucydides *πρωτόβρα* *ἡμάδων* vocant, & *ἡμάδες ἡμάδων*, cujus elegantem descriptionem habes apud Diczarchum p. 169. Cur autem *pagum*? quia locus antea *πῆγος* dicitur, cum autem Mars causam ibi dixisset, *ἀρεῶν πῆγος*. Paus. in Atticis. Hesych. in *πῆγος*, & auctor Etymol. Magni. Vide etiam Iliorum Pelusiorum lib. 2. epist. 91. & 92. in qua ista ista de Marte prolire. Juvenali sat. 9. est curia Martis. Aliiter Æschylus in Eumenid. pag. 296. *πῆγος δὲ ἀρεῶν τὸ δὲ Ἀμαζόνων ἰδρυμένη Σαλαμίς* δὲ ἄλλων Θουκιδέως κατὰ φθόρον γεγραπλῶς ὄντων, & πάλιν νόστον τῶν δὲ ἰνδύων ἀντιπύρρονται τῇ. Ἀρεῶν δὲ ἵππων, ἵππων ἵππων πῆγος πῆγος τὸ ἀρεῶν, quod Scholiales notare jubet: notavitque Autor Etymol. & magnus Scaliger ad Eusebium. Si eo respexit autor noster. tempus prioris syllabæ in *πῆγος* migravit. Sed ad Latinum vocabulum oculos intendit & produxit: *Pagi* enim, ut Festus ait, *Dorica lingua πῆγος, à fontibus, quod eadem aqua uterentur.*

31 *Quo Præside staret Tantia.* In ora libri erat *Pontia*. Neutrum probo: legendum enim *Cantia*, cum Thomæ Cantuariensis Episcopo, Cambdeno autore, ista dedicavit, quem ludicris fabularum incestari non concedit. Probant etiam, quæ sequantur. Julius Cæsar *Cantium* nominat lib. 5. de bell. Gallico, & illius Græcus in-

terpres *Κάντιον*. Walsinghamus in Angliæ historia p. 77. & Salisburyensis *Cantium*; & ita semper Owenus, quem animam epigrammatis jure merito homines. Vide etiam Cambdenum de illo Thoma pag. 252.

32 *Et in prisca respicit libera leges.* Episcopus enim ille prædia Ecclesiastica recuperavit, & libertatem Ecclesiæ magna severitate defendit, ut scribit Franciscus Gudwinus lib. de Episcop. Angliæ p. 1106.

33 *Felices quos non trahit ambitus!* Hæc ideo, quia Thomas Henrici secundi Cancellarius (ita loquuntur) fuit, homo splendidus & pompæ serviens: mutato vero vitæ genere adeo mutavit animum, ut ad cili-  
cium etiam properaret. Idem Gudwinus.

*Ardua nactus non in se descendit honores.* Verissime, nec ab uno dictum. Dionysius Halicarnas. *ὅτι ἡμεῖς ἀλγύνα τὸ ἀνθρώπου διαβῆσαν, & διαπαρασθέντων, ὅταν διαβῶν, lib. 5.* Chrysostomus epist. 79. *οἱ πολλοὶ τὸ ἀνθρώπου πῆγος δὲ πῆγος ἀρχὴ ἐπιλαύονται, καὶ ἐν γὰρ φρονήματος γίνονται, πῆγος.* Gemina habet in Orat. antequam in exilium iret. Hinc Euripides in Iphigenia: *ἀνδρὶ δὲ ἡ χρεὶν τὸ ἀγαθὸν πρῶτον μαζάλα, τὸς τῶν πῆγος μαζάλα.* Maximus Tyrius eo digitum intendisse videtur, cum ait Dissert. 11. *χρεὶς πάντων γυναικῶν.* Refer huc elegantem Iliori Pelusiotæ Epistolam, lib. 2. p. 105. Sext. Aurel. Victor: *Comperit habeo, humillimos quosque, maxima ubi alta accesserunt, superbia atque ambitione immodicos esse.* Salvianus epist. ad Eucherium pag. 246. *Pedissequa novi honoris plurimique est arrogantia.* Aristophanes id alludit; *πολυτὼν οὐκ ἐπὶ ἡδονῇ φασὶ.* Andorides orat. 2. pag. 20. *πάντες ἀνθρώποι ἐπὶ τὸ εὖ πρῶτον γίνονται καὶ οὐκ* Eandem sententiam habes ex Solone, Theognide, Philisto, apud Clem. Alex. Strom. lib. 6. pag. 238. Isocratem in Panathenais; Stobæum Ser-mone 149. Basil. Seleuc. Orat. 35. Agapetum parænesi 33. Victorium Var. lect. lib. 25. cap. 3 qui Thucydidem, Demosthenem, Livium paria locutos ostendit. Exempla habes apud Sabellicum multa lib. 8. cap. 8.

- Non in se descendit honos; non cæca potestas.  
 35 Quid possit fortuna videt: non perfida sentit  
 Prosperitas, flevisse humilem, qui ridet in altis.  
 Parcite, venales quisquis venatur honores,  
 Unde ruat tabulata struit. Fremit ultio noxas  
 Tunc gravior: cum tarda venit: tunc plena timoris,  
 40 Quum terrore caret: blanda nil sævius ira,  
 Quum floret miseri felix injuria voti.  
 At tu dissimilis longe, cui fronte serena  
 Sanguinis egregii lucrum, pacemque litata  
 Emptam anima pater ille pius, summumque cacumen  
 45 In curam venisse velit, cui cederet ipse  
 Prorsus, vel proprias lætus sociaret habenas.  
 Hactenus hæc, tuque oro, tuo da maxime vati  
 Ire iter inceptum, Trojamque aperire jacentem:  
 Te sacræ assument acies, divinaque bella,  
 50 Tunc dignum majore tuba, tunc pectore toto  
 Nitar, & immensum mecum spargere per orbem.  
 Luserat omnificæ quondam solertia curæ,  
 Ignotas molita rates, aurique cupido

## NOTÆ.

38 Unde ruat tabulata struit.] Alludit illud Claudiani: tolluntur in altum &c. Seneca recte controv. lib. 1. pro cæmio: Hora momentum, inter solium & aliena genua. Tales sunt πρὸς τὴν πόλιν illi, ἡλικίας ἰσὺ αὐτῶν συμφορῆς, ὡς καὶ καὶ νῦν ἰσὺ, ut est proverb. apud Arist. 2. Meteor. cap. 6. Imitatur autem Juvénal. Sat. 10. numerosa parabat Excelsa turris tabulata, unde altior esset Casus, & impulsa præceps immaner ruina. Utitur illo simili etiam Isidorus Pelusiota lib. 1. Ep. 112.

41 Quum floret miseri felix injuria voti.] Claudianus de 4. consulatu Honorii. v. 168. promissi felix injuria voti.

43 Pacemque litata emptam anima, &c.] Per pacem litata anima emptam, crucem & mortem Σωτῆρος Salvatoris intelligo: per summum cacumen, Pontificiam Alexandri Papæ dignitatem. Ille enim Thomam exulem contra Henricum secundum acerrime defendit, cui tanquam ἑρμηνεύσαντος illum adjungit. Vide Gudwinum, & supra v. 33.

Pacemque litata emptam anima.] Imitatur Papinium lib. 3. Theb. Hi fibris animæque litant. Italib. 3. v. 11. noster: Mente litat pura.

45 In curam venisse velit.] Ita Lucanum in partemque operis veniam. Valer. Flaccus: in pacem dextramque reverti. lib. 7.

49 Te sacræ assument acies.] Hæc ad Henricum secundum, Cambdeni monitu, referenda: innuit autem expeditionem Syriacam, quam aut Henricus moliebatur, aut Fridericum Barbarossam ad illam stimulat, & juvabat: huic enim cum Henrico fœdera: cujus legationem ad Fridericum habes apud Guntherum lib. 6. v. 168. Sed nihil in illa ad expeditionem Syriacam. Præstitit autem Josephus noster, quod promissit illius enim Antiocheida citat Cambdenus: versus aliquot ἡλικίας καὶ in fine lib. 3. posuit: utinam totam legere, & cum Petri Angeli Bargzi Syriade (si tamen eadem tractant) contendere liceret.

52 Luserat omnificæ quondam solertia curæ.] De navium inventore primo, alii aliter. Clem. Alex. Strom. 1. pag. 225. Atlantem primum agnoscit nauegum: Æschylus inventorem Prometheus: Plinius & Apollodorus Danaum: Catullus & Apollonius Rhodius Argum Aristoriden, Ἀθηναίων ἱστορίαν. Athenæus Janum: Thucydides alique Minoem. Argo autem istam circumnavigationem.

Audendi transgressa modum, trans æquora misit,  
 Qui caperent thalamos, spoliarent templa metallis.  
 Siccine mortalis finem metitur hiatus?  
 Egestæ sic Ditis opes, quas ambitus audax,  
 Quas prædo pallens stygiis extorquet ab antris  
 Sufficiunt? cui jam satis est, quod regna, quod urbes,  
 Ipsaque quod pateant rapiendis tartara gazis?  
 Itur in ignotos fluctus, ultroque procellis  
 Insultare juvat, & soli vivere fato.

Aesonides primus undas assumpsit in usus,  
 Phryxeam rapturus ovem: cui laudis alumnus  
 Alcides socias indulsit in ardua vires.  
 His Peleus, Thelamonque duces, his cætera pubes  
 Æmathiæ, casus Pelagi conjurat in omnes:  
 Pars \* invita ratem, pars famæ prona petendæ,  
 Pars mundum visura novum, gentesque remotas.

Ergo sequi docilis quas nondum noverat undas,  
 Tethyos in gremium migrat prærepta Dianæ  
 Pinus, & è ramis remos habet: inque profundum

## NOTÆ.

*citiremem*, ut Varro nominat, primam navim agnoscunt Ovidius, Catullus, Propertius, Lucanus, Apollonius Rhodius, Plinius, Democritus, qui animalium nos dicebat discipulos, nautilum piscem ansam dedisse cum Oppiano censet. Maximus Tyrius, vel aviculam in aquam delapsam, vel hominem natantem, vel lignum in aquam projectum, artis imaginem monstrasse putat. Damoxenus recte apud Athenæum, *ἡ φῶς πῆλιν τῆς αἰνῆς ἀρχαίας* lib. 3. p. 102. Vide & Themistium de primo inventore, Orat. 16. p. 381. & graphicam navis *ἰστορίας* apud Nonnum Dionys. 40.

57 *Egestæ sic Ditis opes.*] Papin. ubi *Ditis* viso pallidus fessor redit, eructoque concolor auro: ex quo Silius, ut doctiss. notat Hein- sius: *Es redit infelix effosso concolor auro*. De re eadem Latinus Pacatus, insignis Panegyrici autor, pag. 24.

62 *Aesonides.*] Convenit id Iasonis *ἰσίδης*, qui Aristotelis verbis, *ἰσὴ πᾶν ἐν πῆλιν πῆλιν*, Polit. 3. cap. 3.

64 *Phryxeam rapturus ovem.*] *Entriva pollicula aurum* nominat Juvenal. Sat. 1. Orpheus, *ἄρτος αἰνῆς*. Varias de isto arie- te, sive, ut alii, homine, fabulas prolixè enarrat Had. Jun. lib. Animadvers. 5. cap. 12. Apollonius fontes quatuor adjungit, *ἀνὰ πῆλιν αἰνῆς πῆλιν*. Vide Diod. Sicul. lib. 5.

Pausaniam in Bœoticis. Hyginum fab. 181. Lycophronem Cassandra. Vide etiam Plu- tarchum libello de fluminibus, quem nu- per nobis dedit Maullacus, titulo *Tanais* pag. 48. & Aristophanis Interpretem ad Nubes.

*Cui laudis alumnus.*] Ita infra: *multetur alumnus factorum*, *ἀντὶ τῆς φήμης*, ut am- bitiosissime contendit Castalio Vario- rum cap. ultimo: aliter censet Taubmannus no- tis in Culicem Vir. pag. 283. sed non le- gitis istis, Cruquii opinioni adhærescit. Her- cules vero, juxta Pherecydem, in Aphetis derelictus est; quod Argo illius *βάρει* ferre non posset. Apollod. lib. 1. pag. 45.

68 *Pars fama prona petenda.*] Claud. 2. de Stil. laud. *mens aliorum prona favori*.

72 *E ramis remos habet.*] Hinc naves *ἰστορίας* Lycophron nominat: quia *ἰστος* animal illud multipes remorum similitudi- ne exscribit navis. Hesych. *ἰστος* *ζῷον πο- λύπουν, ὅτι ἐκ τῶν ἀνδρῶν*. Valer. Flaccus eodem modo, ait doctiss. Meursius ad Ly- cophron. *Phrygiis Iulos* dixit, de navibus Trojanis loquens. Error maximus. Flaccus enim Vespasiano Britannicæ domitæ laudem tribuit: cum Oceanus Julium Cæsarem il- liusque progeniem Phrygibus oriundam ante indignatus sit: quod præcedentis ar- guat.

Tuque

# DE BELLO TROJANO, LIB. I.

- 63 Ornatu contenta radi plus robore; cultu  
Fisa minus, paucis exul peregrinat in armis.  
75 Nondum sava Deos ponto objectare natantes  
Religio, non fluxa sinu tumuere secundo \*  
Carbasa: delicias dat fastiditior usus:  
Exornatque suum novitas operosa periculum.

Prima inopem pinus cultum quo stabat in Hamo

## NOTÆ.

*Tu quo ô pelagi cui major aperti  
Fama. Caledonius postquam tua carbasa  
vexit  
Oceanus Phrygiis prius indignatus Iulos.*

Ita Tacitus: Divus Claudius autor operis, transuectis legionibus auxiliisque, & assumpto in partem rerum Vespasiano, quod initium ventura mox fortuna fuit, domita gentes, capti reges, & monstratus satis Vespasianus, in vita Agricola, p. 354. Quod ergo ait, *Phrygiis prius indignatus Iulos*, de classe Julii Cæsaris, vi tempestatis, ut Suet. ait. *prope absumpta*, intelligendum. Tacitus etiam in vita Agricola Britanniam ostendisse, non tradidisse Cæsarem ait. Augustum etiam & reliquos usque ad Claudium, Britanniam non tentasse ex eodem scimus. Vide etiam Dionem lib. 39. p. 114. lib. 60. p. 685. Et quid *âπρωτογενῶς*, quam Oceanum indignatum naves Phrygias, quibus nihil cum Oceano Britannico: nisi ad Brali illius fabulosam navigationem divertamus? quam nec ipsam indignatus est, si vel commento ponamus. Vide etiam Camdenum in Britannia p. 187.

74 *Paucis exul peregrinat in armis.* Peregrinum & hoc videtur à lingua Latina: ita infra v. 238. *blandos peregrinat in usus*, v. 526. *alio peregrinat ab orbe*. *ἀπὸ τοῦ ὅρα* ut multa apud veteres. Varro, *discedimus*, pro *discessibus*, *contemplare*, *imitari*, *mirari*. Tibullus, *atteruisse*, pro *attrivisse*. Salust. *Occidit*, ab *Occano*. Plautus ita *lactat*, *amplector nuptiâs*, ut & Petronius. Lucret. *minas*. Ovidius, *funera non potuit comitare*, nec *angere corpus*, *se nihil exacto*. Idem. *quis comitavit Orestem*. Ita Propert. item ominat: Virg. *nutritor*, *olivam*, *fontes aversitur*. Arnob. *ex acuminibus aspicias*. Verrius Flaccus, *Abomino*. Proper. *sic juveni grata*, quod Scalig. est *gratare*. Ita *cremant*, *mutant*, *vertunt*, *mare turbas*, *excitant* propassivis, & sexcenta alia, quorum sylvam videbis apud Priscianum,

lib. 8. de communibus. Nonium de contrariis generibus verborum, prolixè: item Gifanium in Lucret. Indice passim. Inprimis Scalig. ad Triumviros Amorum, & Heraldum ad Martialis lib. 4. Ep. 90.

75 *Nondum sava Deos ponto objectare natantes Religio.* Morem tutelarium Deorum sive *temenoniarum* nondum invaluisse ait, de quo lib. 3. v. 174. plura.

77 *Delicias dat fastiditior usus*] Vid. lib. 3. v. 167. Copia solvit in nauseam, & frequentia sentiendi tollit admirationem, ut raritas auget precium. Claud. de Eutrop. lib. 1. *cum fastiditas abiret*. Sen. de brevitate, *post fastiditas honores*. Ovid. 2. de remed. *Es fastidita non libet esse domo*. *Fastidito jure potiri*, Manil. lib. 4. Aufon. *fastidita Phœnis*, quod Vinetus contra legem *pedariam in fastidita vertit*. Varro etiam *fastidiliter*, in Satyra, *Cras credo*. Ad illam faciem *fastiditius* flexum, ut Seneca *causatus*, *curatus*, ut Plinius in Epist. lib. 9. p. 545. *custoditius*.

79 *Inopem pinus cultum, quo stabat in Hamo.*] Pinum cum omnibus veteribus navis assignat. Virg. *utile lignum Navigis pinos*. Malum etiam Pinum fuisse Taubmannus in Culice contendit; frustra, cum omnes fere *quercum Chaoniam* nominent. Apoll. lib. 1. *sagum Dodonasm*. Philostratus. Lycophron. Apollonius Claudius, *rursusque locuta in te Chaonia mœrent carmina quercus*. Unde Orpheus, *ὄλκας ὄρεα, palmula*, ut Catul. *vult abiegnat*. Facta autem in Magnesia navis, juxta Pindarum; unde *Magnetida Argo* vocant. Ovid. in Pagala portu. Vid. Hyg. lib. 2. Argo nominata ab autore, ut & noster & Apollod. lib. 1. p. 42. vel propter celeritatem. *Hamum* vero cur nominet? cum *Pelium* omnes fere velint: Ennius, item Hieron. epist. 16. *Utinam ne in nemore Pelio*, quod toties Cicero iterat, & Varro, desumptum ex Eurip. Medea. Quintil. lib. 5. de causis longe petitis. Vide eandem

Detulit in fures: autor ratis Argus, & Argo  
 Navis erat, sed uterque rudis: nil illa superbe,  
 Non auro superos læsit, non rupibus aurum.  
 Stat dubius novus hospes aqua: reditumque fugamque  
 Ludentis pelagi miratur, & æquora visu  
 Metitur, patriæque pium consultat amorem:  
 Virtuti nutu facili cessurus, & undis.  
 Sed rapit aura ratem. Quonam, quo naufraga tendis?  
 Quo populos in fata trahis? te ne angue, vel armis  
 Patrandum fastidit opus? scio tædia tollis,  
 Delicias lethi quæris: nunc utere Saxo  
 Terra potens, atque injectæ Symplegadis icu  
 Nulla prius \* consumpta refer: ferat ipse cruentum  
 Quod peperit fatum, primaque superbiat ira.  
 Fata obstant, hominum prædatrix Atropos arcet.  
 Plus superi, quam fata queunt, trabs Thessala divos  
 Præsentem, quos fecit, habet: contemptus in antris  
 Hippotades, in aquis Triton, in carcere Corus,

\* Cæsi-  
 disse. m.

## NOTÆ.

eandem rem eleganti amplius apud Clem.  
 Alex. Strom. lib. 8. Fortitan hoc fecit, quia  
 Hæmus Thraciam à Thessalia distinguit, ut  
 Servius ait, argo vero Thessala pinus: superius  
 Poëtis dicta. Ovid. Fast. 5. Pelion etiamonia  
 mons est obversus in Ausonium. De Hæmo  
 vide Livium lib. 40.

80 Detulit in fures. ] Ita Virg. 9. Æneid.  
 Detulit in terras. Cur vero fures? an quia  
 dixerat, qui capere studeamus, spoliarent  
 regna metallis: vel quia fures aurei velleris,  
 furto enim quod est fraude Medæ illud  
 obtinent: si enīfra prædonem vocat Jasonem.

87 Sed rapit auratam. ] Papin. 3. in Sylv.  
 Audimur, vocat ipse ratem: paulo post,  
 fugit ecce vagas ratis acta per undas.

88 Tene angus, vel armis patrandum fa-  
 stidit opus? ] Nescio an omnia satis sana.  
 Plaut. fastidit mei, fastidimur bonorum, Lu-  
 cilius. Meri fastidit, Plaut. in Stichō: pa-  
 buli fastidire, autor Diramm. Usurpatur hic  
 pro fastidio efficit: ut infra v. 198. fastidita  
 auris. & v. 219. quorum fastidit usus regna-  
 re negantem. Phædrus lib. 4. 64. qui stulti-  
 tiam naufragant, p. 57.

90 Delicias lethi quæris. ] Sic infra: ra-  
 tis Atropos auxit. Multa in hunc sensum  
 apud plures autores. Prop. Terra parum fue-  
 rat: fatis, adjecimus undas: Fortuna miseris  
 auximus. arte vias. Phædrus lib. 4. professus

morsis viam nominat: adducitur Juvencus.  
 Plin. præf. lib. 19. provocamus velis & na-  
 vigationem nostram. Lucan. lib. 3. fatisque per  
 illam accessit mors: anaratum. Hinc Papin. 2.  
 Syl. puppem temerariam Minerva: alius  
 quis, Pasalam properant necessitatem. Val.  
 Fl. lib. 1. vias cerant sibi crescere Parva.  
 Horatii distich. lib. 1. & Papin. in Propert.  
 nota est. Vide Stobæum de navigat.

92 Nulla prius consumpta refer. ] In ora  
 libri, cecidisse. Utroque significari puto:  
 Symplegadam icu, vel concursu, primam  
 navem tactam esse, æque mirum novum-  
 que fore, ac istam navem primam fuisse.

95 Plus Superi quam fata queunt. ] Lib. 2.  
 v. 575. Fatis nulla fides, alio respectu, &  
 alia lingua. Sumptum vero à Papin. lib. 1.  
 & usum fatis sequantur: pueri. N. d. d. d. f. l. a.  
 m. m. d. d. v. m. Oppian. Cyneget. 4. pueri.  
 N. d. d. f. l. a. m. d. d. e. g. m. Augustinus: Fatum  
 est vox divina mentis: nullo in quo sanctorum  
 ordine in ordinem redigitur.

96 Præsentem, quos fecit, habet. ] M. m.  
 as Virgiliana. Representare, id est, sine  
 mora exigere, Suet. lib. 5. vide Cæsarib.  
 p. 179.

Contemptus in antris Hippotades, &c. ]  
 Ita festive Vitalis Blesensis in sua Autula-  
 ria: si sapiens homines, mendicat turba Deo-  
 rum, &c.

98 Hæc

**Hac rate prærepta summos tenuisset in annos.**

Quippe Deum genitore metu, mens cæca creavit

100 Ditem umbris, coelo superos, & numina Ponto.

Vix pelagi sensere minas, jamque Æole clamant.

*Eole, tuque dato mulces qui coerulea sceptro*

Undarum Neptune potens, date numen ituris.

Si reduces, meritis nomen sacrabitur aris.

105 Mox ierant in vota Dei, gaudentque \* vocari:

Hic faciles proclinat aquas, hic evocat antro

Qui vela imprægnat zephyrum, qui purget abacta

Nube diem: cursu tandem producta sereno,

Labitur in portus Phrygios ratis: improba pubes

¶ 10 Emicat, & vetita certant tellure potiri.

Fama nocens subitum Sygea in regna tumultum

Spargit, & infidias populo regique minatur,

Dardana si coeant peregrinae ad littora classes.

Plebs excita furiſ: nec abeſt, qui Laomedontem

115 Intentet Danais, ultro ni littore cedant.

O superis invisa manus! sic pignora cœli,

Crescentesque Deos in syrtis cogis? an unam

\* *Vocati*  
-*mag.*

**N O T E.**

98 *Hac raris praerupta summas tenuisset in  
annos.] Papin. in lib. 3. in Propert. Metii  
Celeris: Ante rases solito torpebant aquora  
funno. &c.*

99 *Quippe Deum genitora matu.*] *Deu*  
*soluam.* Multa habes apud Etymologici auto-  
rem s. vide Festum in *Deus*, Plato à 36.  
Clem. Alex. *985* ou *3* *Deu impudens* vide  
*aliquis*. Vide & Nemesian. Orn. 36. p. 589.  
Phormus: *Ad 1m* & *2m*, q. *3m* & *4m*.  
Petronius, *Præm* in *orbo Deas fecit timor*:  
quæ totidem verbis apud Papin. 3. Thebaid.  
Petronio tribuit Falgout. Placides lib. 1.  
Mythol. p. 129. Juvenal. Sat. 13. *Est alius*  
*metuens, ne crimen patris sequatur, hic por-*  
*tas effo* Deas. Clem. Alex. lib. 2. pag. 276.  
*Ne* & *in 160*. *3m*.

103 *Undarum Neptunus potens.*] Frequenter ita posita. *Deus potens nemorum*; Papin. *Umbraarum potens*, Claud. *Tiberinus Armarumque potens*, Val. Flac. *Pietas potens*, Plant. *Dive videns potens*, Silius. *Deus potens*, Cypri, Horatius.

109 *Mors inveniunt in vota Dei.*] Alludit Romanorum morem, qui pedibus in senectutem ibant. Ovid. id dicitur: *Vota suos habere Deos*, Cic. *in alia omnia ire*; nihil vero aliud ait, quam quod Græci *ἐν τῷ αἵματι* *παρῶν*.

107. *Qui vela imprægnat Zephyrum.*] Si-  
num effusum, plenum nominant Tibul-  
l. eleg. lib. 1. Propert. 3. Var. de re rustica  
*poma prægnantia*. Plaut. *prægnantes plagæ*.  
Juvenal. *prægnantem flammis fufum*, ut & Si-  
don Apoll. Virgil. *Cyri gravidæ fufus*, ut  
Masil. *gravidæ nubes*. At *gravidæ arænes*  
Cymus natus. Plinius, *thursiferam arborem*  
*prægnantem*, lib. 12. c. 14. Imo Cicer. *terra*  
*fœminibus gravidæ*. Noster infra v. 514. *ar-*  
*istas prægnantes*. Virgilius ita loca dixit *fœta*:  
Tertul. *igne fœtus*. Ita frequenter Græci  
*ἐγκύματα*: Nonnus maxime. Xenophon.  
*ἐγκύματα δ' ἔλεγε ἐγκύματα* & *ἔπαι*, Trypho-  
dorus, *λόγος δ' οὖν φέρει ἐγκύματα*, Philo-  
Alleg. lib. 2. p. 61.

109 *Improbis pubes emicat.* ] *Αἰμαίνωντες*  
*παρὰ τὸν φανόντα* Demosthenes, Virgilius  
*juuvenum matris emicat ardens latus in Hesperio*. Oppian. *ἡμῶς ἰδοὺς*, emicat. De voce  
*improbis* vide plura apud Clem. Musambertium ad Ramiressii putidas *augas* lib. 1.  
pag. 2a. v.

124. *Intentet Danais.*] Ita lib. 3. v. 195-  
si reddere raptam velle novent, bellum inten-  
set. Horat. vero, quibus intentata nites.

117 *Crescensque Deos.*] Festivum ex  
Centilium dandus: quarum carminibus ni-  
hil est nisi fabula caelum. Manilius,



- 135 Rara comes, raro Phrygiam cum milite pendit.  
 Excipit ancipites docti tuba Nestoris aureis:  
 Suspensosque regit, irataque pectora mulcet.  
 O qui magnanimo domuistis remige fluctus,  
 Qui freta, qui ventos primi libastis, & astra;  
 140 Iratum didicistis iter, non nota sequuti,  
 Discite dura pati, sola est quæ conterit hostem.  
 Virtutesque regit patientia: sola triumphis  
 Militat innocuis, & honestæ consulit iræ.  
 Est tempus, quando, locus est, ubi lædimur omnes,  
 145 Lædimur immeriti, patimurque indigna priores,  
 Ut causa meliore frui superisque secundis  
 Marte dato liceat, non hic injuria nobis,  
 Sed Danais facta est: veniet qui proba suorum  
 Ense pio redimat. Sic fatur, & accipit omnes  
 150 Delinita Thetis, gremiumque exponit ituris.  
 Jam fluctus emensa vagos, in Phasidis undas  
 Declinat Pagasæa ratis: Pelagoque relicto,  
 Pauperiore sinu, sed liberiore potita,  
 Multa prius metuenda tulit, dum littore in alto  
 155 Discordes ageret undarum prælia motus.  
 Improbis audaci suspendit gurgite pontum

## NOTÆ.

Choniates in Alex. Comn. p. 257. Plura vide apud Phalaridem epist. 77. Chrysost. Hom. 41. in Mat. ὅταν λαὸν ἴπῃς ἔδῃ ἄλλο λάγεις ἢ σθεόλους, καὶ σκοπίλους, καὶ ὑφάλους, καὶ ἀνιλάδας &c. p. 385. Victorius Var. lect. lib. 31. cap. 7. Eadem de vulgo sunt apud Guntherum lib. 1. v. 689.

135 Raro Phrygiam cum milite pendit.] Sic lib. 4. Dux Ithacus prudens consultum pendere, lib. 6. si lumina pendas. Frequens in istis est loco συνθέτων ponendis: ut limat pulmo loquax, lib. 4.

136 Tuba Nestoris.] Facundia, vel tuba Nestoris, pro Nestore. Sic lib. 5. Agamemnon Imperiale tonat. Ita Virg. Augustinam tubam. Vide Hartungum 3. Criticor. p. 719. Ita Prud. de Symmacho. partam dicendi fulmine famam. De Pericle notum est ἡσυχασθαι, ἡσυχῆσαι. Aristoph. Acarnensib. Idem in Equit. ὁ δὲ αἶψ' ἔδδον ἐλασίεργον ἀναβήσαντες. Inde Apocal. 1. φωνὴ αἶς σάλπιγγος. Hieron. D. Paulum tubam Evangelii nominat: & Ahanasius audiit μυζῶλη σάλπιγγος ἐκκλησίας. Sic Chrysostom. D. Paulum σάλπιγγα τῆς ἐκκλησίας, & toties φωνὴ αἶσχατῆ-

σαν, βορρῆς λαμπροτέρων. Tryphiod. de Ulyssē, θείον ἡσυχῆσαι. Tertull. de veland. Virgin. 129. cap. 13. nihil debuccinemus eorum, quæ apud Deum mercedem merebuntur. Pindarus audacissime δοῖον μύσην πινύς, Pyth. Odyss. 4.

142 Patientia sola triumphis.] Silius optime lib. 10. est virtus fusile nomen ni decus adfuerit patiendi &c. Vide Stob. serm. de patient. & de eadem Tertul. Cyprianum Homil. de nativ. Christi. Chrysost. optime in fine epist. 7. ὑπομονὴς ἴσον ἔδῃ, ἀλλ' αὐτῇ μάλιστα ἐπὶ ἡ βασιλείᾳ τῶν ὁσίων ὁ θεὸς τῶν κτερωμάτων, ὁ λιμὸν ὁ ἀκύματες, ἡ εὐπολίμοις εἰρήνη ἡ εὐλαλία πάλιν, &c. p. 760.

144 Est tempus quando locus est ubi.] Nazianz. Orat. 33. ἔστιν ἐπὶ καὶ οἷς καὶ ἐφ' ὅσον. pag. 530. Vide infra lib. 6. vers. 33. & a. vers. 492.

150 Gremiumque exponit ituris.] Sic infra, hostilis arena allapsi gremio. Silius, in gremio Thebes, lib. 3. & lib. 4. in gremio patria: Græcorum imitatione, ut doctiss. monet Heinsius ad Silium.

156 Suspendit gurgite pontum.] Phasis: quæ



Phasis, & obnitens castigat in arva ruentem,  
 Cessuram miseratus humum: furit ille, feroxque  
 Potandas incesat aquas, bilemque refundit.  
 In vada blanda suam, dedignaturque teneri.  
 Ipsa etiam clausisque Notis, cœloque fereno,  
 Continuas hyemes portus angustia volvit:  
 Nec spatio laxum languet mare: crescit arena  
 Consumptura rates, tellusque occulta vadosas  
 In cumulum suspendit aquas mentita profundum.  
 Fluctuat ambiguus Tiphys, prope littora spectat;  
 Suspectam formidat humum, discitque timere.  
 Quo tutum sperabat iter: timor elicit artem.  
 Consultura vadum medias minor alnus in undas  
 Pellitur, & conto metitur iudice pontum.  
 Littoris insidiæ postquam patuere, coacto  
 Inter utrunque solum decurrens limite puppis.  
 Arva petita premit, fractasque offendit arenas.

160

165

170

• Quid  
 moror,  
 m.

Quid \* memorem Æsonidæ duras incumbere leges  
 Ætæ imperio? quid semina jacta? quid hostes  
 Terrigenas: Martisque boves, sævique Draconis  
 Excubias? ignis virtuti cedit & ensis:  
 Eripiturque emptum summo discrimine vellus.  
 Neptunum sensisse putes: fugientibus æquor

175

## NOTÆ.

quem Orpheus, Apollonius, Val. Flaccus, Pind. Pyth. Odys. 4. sub adventum Argonautarum tranquillat: noster in simpulo. quod aibnt, fluctus movet, respiciens ad Varronem, qui ait *frezum sapie concurret æstus, ut quo effervescat*. De Phasi vide Arriani *περὶ τοῦ Περσίου*, Plinium, & illius fucum Solinum.

157. *Castigat in arva ruentem.* Ita lib. 2. v. 221. *postentis mæra frondes castigat*. Virg. 4. *Æn. Castigantque moras*, Silius 21. *Insula castigatur aquis*, *Castigata munita*, Q. Serenus. Vide Gevartium ad Papin. lib. 2. cap. 2.

159. *Potandas incesat aquas bilemque refundit.* Limosus enim Phasis, Ovid. 6. *Met. Consigerant rapidas limosi Phasidos undas*, sic lib. 4. *utulos incesat amoris*, & lib. 5. *parc alitis alas Incesat Ganymede suo*, lib. 4. *incesatque fidem*, ut Virg. *incesat funero classem*.

163. *Nec spatio laxum languet mare.* Autor libri de plantis: *ἡναι πλεονεχία ἰδύμε*

*ἡναι πλεονεχία, ὅτις ἡναι ἐν τῷ αἰνῷ αἰνῷ αἰνῷ*, lib. 2. cap. 1.

177. *Ignis virtuti cedit & ensis.* O'κλιν *ἡναι ἡναι ἡναι ἡναι*, Stob. serm. 1. Aristotelis scholior. elegans est, *ἡναι ἡναι ἡναι*, &c. Quidam: *ἡναι ἡναι ἡναι* nulla est via. Curt. *Nihil tam alte natura confisus, quo virtus non possit auri*. Unde Hesiodus virtutem in rupe cum Simonide locabat. Cointus in *arhona dionysii*, Clem. Alex. lib. 4. *ἡναι ἡναι ἡναι ἡναι* ubi videtur Pindari & Eschylæ dicta esse *ἡναι ἡναι ἡναι*, ut inibi cum Heraclito dicit.

179. *Neptunum sensisse putes.* Poësis usitata *ἡναι ἡναι*, lib. 9. *Vasa virum valuisse putes*, lib. 6. *sensisse putes* Corinthus, *ἡναι ἡναι ἡναι ἡναι*, Rapin. lib. 9. *Autissimam legemisse putes*, it. lib. 8. *pates sensisse*, repugnans Corinthus, Lucanus lib. 7. *legemisse putes campos*. Petronius de bello civili: *Cælestis illic cecidisse putes*. Ovid. *Corinthus epist. Regius dedit ille miser, sensisse*

- 180 Altius intumuit fractique in littore fluctus  
Intonuere simul. Procul o proculite prophani!  
Non licet in sanctum cum praeda tendere pontum.  
Has Notus haud passus causas instare timoris,  
Præripuit voces, nec iter concessit in aures.
- 185 Navigat auricomis spoliatis vellere Colchis  
Prædo potens, culpemne ratem quæ prima per undas  
Ad facinus molita vias, atque Atropon auxit?  
An causa potiore problem? sine remigis usu  
Non nosset Memphis Romam, non Indus Iberum,
- 190 Non Scythæ Cecropiden, non nostra Britannia Gallum.  
Primus ab excubiis montes prærota Pelasgos  
Anticipat salvere jubens: at cætera pubes  
Remorum assurgit studio, victrixque carina  
Thesalicis reddit, quos in freta duxerat arvis.
- 195 Quis varios memoret plausus, quis gaudia vulgi?  
Si parcus meminisse velim, vel nolle fateri;  
Vel feriem non posse putent: si prodigus; auris  
Fastidita neget faciles ad singula nutus.  
Pelea miratur reducem Larissa, Pylonque
- 200 Nestor habet, Telamone suo Salamina superbit:

## NOTÆ.

*fuisse putares.* Neronis quoque illud fertur: sub terris conuisse putres, quod Lucanum cō αἰνολογίας ἀπαγορεύουσα iterasse, Sueton. in ipsius vita narrat.

181 *Procul o proculite prophani.*] Orphei est. ὄρεται ἐπὶ τοῖς βίβλας ἐκείνους ὅτις ἀλυστοί, ἐκείνους ἐστὶ βίβλας. Vide Brisson. p. 3. quibus adde Gratium de Venat. *procul hinc extorribus ire Edico præfente Deo.* Chrysostomus in Psal. 133. ἢ ἡ ἀκαθάρτη καὶ βίβλος ἐδὲ ἀποδοῦναι ἢ ἡ ἐκείνη ἀφελῶν θύμης. Clem. Alex. lib. 5. Epidaurici templi inscriptionem fuisse ait: ἀγγὺν καὶ τοῖς θανάτοιο ἐκείνους ἰόντας ἔμμεναι; Galenus Horat. ad artes, hominibus Achilochi dictum, scribit: *μουσῶν διδομένην ἀπὸ τῶν θεῶν, ἔστιν ἡ.* Juliani tempore Christianis inelamabant, lotus procul abbit & unctus. Nam dum Diis suis immolant, si aliquis assistat signatam frontem gentis, sacra nullo modo liant, ait Lactant. lib. 4. cap. 27.

191 *Montes prærota Pelasgos.*] Is fuit Lynceus Aphareï filius, Hyg. fab. 14. Plautus in Rudente: *Si tu prærota isti navi es, ego gubernator ero.* Prærota munia habes apud Turneb. lib. 28. cap. 43. apud Ovid. 3.

Metam. ubi *prora insula Melanthus* vocatur: item apud Xenoph. lib. 5. Metamor. p. 840. Aristophanis illa ex Equiribus huc faciunt: ἐκείνῳ χρόνῳ πρῶτον ἡρώδης, καὶ τὰς αἰνολογίας ἀπαγορεύουσα. κατὰ κυδανῶν αὐτὸν ἰαυτῶν. Vide Pollucem lib. 7. cap. 33. Xenophonem de repub. Atheniens. Plutarchum in Agide & Cleomene, qui ait, *ἀπὸ τῆς ἐκείνης* (ita enim legendum videtur) τὸ φερόμεν. Nazianzenus etiam signate illius officium describit epistol. 127. qui illum τοῦ ὀφθαλμοῦ nominat.

200 *Telamone suo Salamina superbit.*] Sic lib. 2. *Salamina* dicitur *alumni*, & postea: *importus Salamina tuos.* Metaplasmus est, ut apud sequioris seculi Latinos, Sphingam, Gorgonam, Eleusinam. Sic Orosius lib. 1. cap. 7. *in Attica regnavit, & Eleusinam condidit.* Ita Hieronymus sæpe Septimius & Hyginus, item Justinus lib. 44. *Urbem nomine antiqua patria Salaminam condidit.* Messala Corvinus: *Telamoni Salamina regi*, paulo post: *Teucer Salaminam condidit.*

Leda Cerauneis, & fratribus Orithyia  
Ismariis, laudatque suum Calydonia mater  
Oeniden, nondum tantum soror, Orphea Thraces,  
Arcades Admetum, Thalaumque & Theſea & Idam  
Antaumque urbes varia: ſua mœnia quenque.

205

At Peloponneſum cum præda divite Jaſon  
Occupat, inſigni laſcivit regia cultu:  
Victorique ſuo gratas plebs obvia voces  
Elicit, & vero diſpenſat gaudia vultu,  
Soluſ inexplicita Peliaſ ſub fronte ſerena,  
Invidia ægreſcit, ſeſe cauſatur, in omnes  
Vota Deoſ conſumpta gemit, Martemque laceſſit,  
Qui gratis domitoſ tulerit deſervere tauroſ:  
Eluctata diu rapidiſ \* impulſibus ira  
In verbum ſingultat atrox, quæſtuſque ſuperboſ.

210

O ſuperi, quo thura meant? o fata, quiſ error  
Imperat? ô hominum caſuſ, paucosne reſervat,  
Ut multoſ fortuna premat? jam ſentio, traxi  
Invito mea regna Deo: cape maxime tandem  
Quorum faſtidit uſuſ regnare negantem,

220

## NOTÆ.

201 *Leda Cerauneis.*] Caſtore & Polluce, qui tonanti Jovi καρυίαι, vel καρυνοβόλαι, vel, ut Orpheuſ, καρυίαι ζώναι, filii, unde & δίκρυποι. An vero Caſtor & Pollux inter Argonautaſ, Neſtor item & Herculeſ, curioſe fatagere, eſt otium deſperare: variant mire omneſ Argonautici ſcriptoreſ. Videſis Eufebium, & maximi Scaliger. Animadverſioneſ pag. 44. &c. Iſta vero noſter ad imitationem Ovidii ſcripſit 7. Metam. *Æmonia matreſ &c.* Pindaruſ quoque illoſ enumerat Pythior. 4. De gemmiſ vero Cerauneis videatur Plin. lib. 37. cap. 9. Tertul. de habitu muliebri. Hieronymuſ ad Demetriadem. Prudent. *ψύχου ſυλπίδι* radiare ceraυνίαι. Claud. *ſub antriſ igneſ fluminea legere Ceraunia nympha.*

202 *Laudatque ſuum Calydonia mater Oenidem nondum tantum ſoror.*] Interpret eſto Ovid. 8. Metam. Hygin. cap. 244. Pauſaniaſ in Arcadicia. Apoll. lib. 1. p. 27. 28. Pauſaniaſ Althææ fratreſ Protoum & Cometea. Ovid. nominat Plexippum & Toxeum. Alludit vero Ovidiana iſta: *Incipit eſſe tamen melior germana parente.* Item 1. Trift. Eleg. 6. *Utque cremaviſſe ſuum fertur ſub ſtipite natum Theſtias, & melior matre fuiſſe ſoror.*

205 *Antaumque urbeſ varia.*] Quiſ illeſ an Lybicus, cui robur novum à matre terra, λέγεται. Orpheo, Pauſania, Apollonio. Val. Flacco eſt Ancæuſ, qui gubernator poſt Typhin. Apollod. *τὸν υἱὸν Ἀγκαιῶν ἰσχυροῦτατον ἐκείνου*, lib. 1.

206 *At Peloponneſum.*] Lucret. *In Peloponneſo queſ exituſ hic animal.* Fuit autem priuſ Egialea vocata. Ovid. & Apoll. p. 55. Iolchiacoſ portuſ nominant. Pauſaniaſ in Boeoticiaſ ait, Tiphæenſeſ monſtrare locum, ad quem Argo reverſa appulerit, p. 306.

216 *O ſuperi quo thura meant!*] Cauſam μετ' ἑμὴν ἀπὸ τοῦ ἑμὸν fuſe Apollod. lib. 1. & Hyginuſ thure cap. 12. exponunt. Pliniuſ lib. 13. cap. 1. negat, ante Iliaca tempora ſupplicatum. Ovid. 1. Metamorph. & ante diluvium thure facit: ut & in Jaſonis reſditu, lib. 7. Sed Poëtiſ *καρυνοβόλαι* frequenſ.

217 *Paucosne reſervat, ut multoſ fortuna premat.*] Hirtiuſ lib. de bello Alexand. *Fortuna plerumque eoſ, queſ plurimiſ beneficiis ornavit, ad durioſeſ caſuſ reſervat.* Talis ſententia eſt in Græco Poëta, cujuſ verſuſ Ariſtoteleſ 2. Rhet. cap. 13. allegat.

221 *Tum-*

\* m. ſon.  
guli-  
ſus.

- Quz longo emisti voto: tumeasque relictis  
 Non raptis: tenui certe non sponte Deorum:  
 Hisque velim regnis emptum vicisse tonantem:  
 Me mage (si qua fides) votorum offensa laceffit,  
 225 Quam sceptri jactura mei: voluine sub Arcton  
 Proscripsisse virum? regnat. fregisse? superbit.  
 Extinxisse? viget. titulos minuisse? triumphat.  
 Ergo Deos dico ingratos, da thura tonanti,  
 Quum dederis, sperata neget, donisque retentis  
 230 Rideat elusum, melius fortuna pianda est,  
 Quz pacem, quz fulmen habet, quz prima tyrannis  
 Imperium partita tribus concessit, abegit,  
 Mutato lusit cœlo, rursusque jubebit,  
 Quos fecit Reges, mecum migrare sub umbras,  
 235 Et Jove proscripto Saturni leniet iras.  
 Sic fatur, diroque animam depascitur æstu,  
 Has tamen, has cordis rugas, hæc prælia mentis  
 Frontis oliva domat: faciesque dolosa sophistam  
 Mendicat vultum, & blandos peregrinat in usus.  
 240 Gaudia prima ducum, solenni mensa tumultu  
 Excipit. At cœli prædo terræque marisque  
 Ambitus acceptas venatur regibus escas:

## NOTÆ.

221 *Tumeasque relictis, non raptis.*] Ultero se abdicare simulat, nec cogi, ægrefcit vero, quod votis, non quod regno exciderit. Vide Pindarum 4. Ode Pythior. ubi multa de discalceato Jafone: item Apollod. lib. 1.

222 *Tenui non sponte Deorum.*] Lucianus lib. 5. seu *sponte Deorum*, lib. 9. Nil facimus non sponte Dei, Sosipater Charis lib. 2. Cottæ illud affert, tu de tua sponte hic cum religione.

223 *Vicisse tonantem.*] De Pelia cape.

230 *Melius fortuna pianda est.*] Sortilegam urnam, qua Jovi, Neptuno & Diti, in Saturni imperio eriscundo partes cessere, postliminio revocandam ait: ut & Jupiter de regno periclitetur, & Saturnus in integrum restituitur. Aufon. Eldyl. 9. cui cura secundæ sortis, &c. Virg. 1. Æneid. Piare vero est piaculo se obstringere, Vide Festum. Ita Virg. Ceiri: nequicquam jura piasses. Papin. lib. 9. Ergo ut in amne nefas merse ser crine piavis, pro expiavit.

237 *Has tamen, has cordis rugas.*] Vide v. 10. ruga levior, & lib. 6. imbelles audent certamina ruga.

238 *Faciesque dolosa sophistam mendicat vultum.*] Virgilii illud est, *spem vultu simulat*, &c. Pacuvio, *maniculari*, quasi obducta mantica dolose agere. Tertul. Proverb. est. *ὁδὸν ὁδοῦναι*: vultum suere & componere. Ita Simonides eleg. *ὁδὸν ἀντιπάλῳ ὁδοῦναι* ὁδοῦναι, ut illud Pacuvii: *Jusjurandum est mantila*, quo quotidianæ noxæ extergeantur: vel ut Laberius, *emplastrum aris alieni*. Vide Scaliger. in Festum, p. 86. Ita *ὁδὸν ἀντιπάλῳ* Arist. in Rhetoricis vocat solæcon hominis divitis, *ἀντιπάλῳ* opes ostentantis, ita Tertulliano Miltiades Ecclesiarum est Sophista, lib. advers. Valentiniianos, cap. 5. quia dylo elegantiori rem quasi fucarat.

239 *Blandos peregrinat in usus.*] Vide supra v. 74.

241 *Cœli prædo terræque marique Ambitus.*] Lib. 10. v. 155. quod terra, quod aer, quod pelagus, litusque dedit, quod luxuri inani Ambitione furens toto quaesivit in orbe. Eadem Lucanus lib. 1. v. 160. &c. *Ambiter in bello civili*. Juven. Sat. 1. *gustus elementa per omnia quarunt*. Eadem Seneca Consol.

X x

Juno lyram volucrum languescere sentit: alumnos  
 Equoris emungi Tethys dolet: aspera Phœbe  
 Indignata sui numerum rarefcere civis  
 Excubat, ultoremque humeris accommodat arcum,  
 Venantes venata viros, prædamque petentes  
 In prædam petit, & lucos vigilantibus ambit.  
 Ergo thoros conuiva premit, donumque dearum  
 Interpres blandus hilarat Deus, humida ficcis  
 Mire concilians: comptos discreta clientes  
 Cura agit: hi Cererem cumulant: hi fercula mutant:  
 Illi hilares iterant calices: at rege superbo  
 Emeritum libante merum, mensalibus hærent,  
 Submissique haustum Bacchi regalis adorant.  
 Has mensæ genialis opes, hæc ocia curæ  
 Dapsilis, hoc grati certatum dulce laboris

245

250

255

## NOTÆ.

ad Helviam, cap. 9. pag. 634. & epist. 90. Manil. lib. 5. pag. 115. & 120. Ovid. 6. Fastorum pag. 153. De luxuria tali Drepanius Pacatus in Panegyrico. De Pittacorum linguis magno luxu comestis, vide insigne exemplum apud Hadrianum Junium Animadv. lib. 4. cap. 8. Contra illos *παρρηγορεύς* divine dixit Chrysost. Oratio. 6. de fato & provid. pag. 838.

243 *Juno lyram volucrum.*] Juno enim est ær, qua de re vide Orpheum in Hymno Junonis, quem Latinum *Ὀρχαῖζον* habes beneficio magni Jos. Scaliger. Juno posita est in similitudinem æris. Albricus lib. de Deorum imaginibus, Germanicus Cæsar in Phænom. Arati ait, Jovem dictum cælum, Lyram vero volucrum dixit, ut Chrysost. *ὀρχαῖζον ὀρίδων ὁ χορὸς μουσικῆς τὸν αἰῶνα πάντα ἐπλήρει.* Orat. contra Anomæos, pag. 789.

247 *Venantes venata viros.*] Ovid. 2. Metam. *Venatrixque motu venantium terris fugit.*

254 *Emeritum libante merum.*] *Εὐχρηστίαν*, ut Virg. 1. Æneid. Ovid. 7. Metam. Papin. 1. Thebaid. De poculo boni Dæmonis circumlato vide Victorium Var. lect. lib. 1. cap. 1. Lipf. Antiqu. lect. lib. 3. Libabant vero in mensam, in ignem, in aquam, in terram, exempla apud Pœtas passim.

254 *Mensalibus hærent.*] *Ἐπαπιδία* inteligo. Suet. in Claudio. *Adhibebat cæna & liberos suos, cum pueris puellisque nobilibus,*

*qui more veteri ad fulcra lectorum sedentes vescerentur.* Idem in Augusto imum vocat lectum.

256 *Hæc ocia cura dapsilis.*] Pollucibilem innuit cœnam, ut Macrobius loquitur Saturnal. lib. 3. cap. 17. Plautus, *dapsilis dicitur, dapsiles sumptus.* Lucilius: *Scito etenim bene longinquum mortalibus morbum. In vino esse, ubi qui invitavit dapsilius se.* Ita dapalis cœna, pontificalis, Terentio *dubia* & Horat. 2. sat. 2. Est autem *δωψιλὸς* largus, promptus, *δωψιλὸς*, ut Heiych. & Lex. Græcolat. *ἀφθόνιος*, a *δωψίλῳ*, quod est *καταφθῆναι* *μὴ ἀναρῆναι*, quod Latinis *extinguari*, *λαφρότατος*. Clem. Alex. Strom. 2. *δωψιλὸς δὲ τῆ φιλοπονητικῆς ὁ χορὸς λέγεται.* pag. 293.

257 *Hoc grati certatum dulce laboris.*] Certamen puto scriptum fuisse, nisi forte *Ὀρχαῖζι*, certatum pro certatus, quo Papin. 3. Syl. utitur: *nudosque virorum certatus.* Ita veteres vultu ricta, item adspexit, luctum, saktum de quibus prolixè Giphanius in Ind. Lucret. in *conatus*, *culto*, & alibi. Ita ambitum ambit, incestum incesti, gelum geli: nomina enim quartæ flexionis secundæ erant. Tertul. adversus gentes, cap. 26. *Roma ante regnavit, quam tantum ambitum Capitolii exsterneretur.* Sic forsitan Virg. *ante expectatum*, 3. Georgic. Sententiam si spectas gemina est illius Pin-daricæ Pyth. Odysf. 4. *πάντα ἐς ὀφθαλμῶν τέρψιν, ἀλέγας πῖναι δευπαρὴν ὕψιστος ἰδὲ ἀπὸ τοῦ ἰσοῦ ὠκυμῆος ἄσπετον.*

269 Nescio

- Incolumi virtus delibat sobria gustu.  
 Non ignava gravi peperere oblivia menti  
 260 Deliciæ, non in somnos elanguit ira  
 Amphitryoniadæ: Trojam bis terque resumens  
 Se vultu reseat, animumque his asperat ægrum.  
 Ergo Jovem meritis cunali Marte parentem,  
 Coelestes docui mecum vagire dracones,  
 265 Prævenique minas? pudet heu, vir, victor, adultus,  
 Barbaricis cessi, non viso milite, jussus.  
 Ergo minis frangendus eram? proh fata pudenda,  
 Proh crimen superum, fatoque immanior omni  
 Nescio quis famæ meritum scidit: arma tenebam,  
 270 Nec deerant hostes, i nunc, & prisca revolvens,  
 Privignum mirare tuum Jovis inclyta conjunx,  
 Vicisti fateor, fugi, victoria summa  
 Alciden fugisse fuit: rursusne severum  
 Dignere artificem nostris Eurysthea pœnis?  
 275 Si Lernam edomui; si Cerberus ore tritauci  
 In scopulos Dodona tuos aconita refudit;  
 Si gravis Antæus, gratam suspensus arenam  
 Dedidicit mirante Rhea; si cetera mundi  
 Monstra triumphali potui consumere dextra;  
 280 In Phrygios, dicamne viros? humanaque bella  
 Depotuisse pudet? sed cur clare acta revolve?  
 Degeneri gravius accedit gloria factis.  
 Quin potius seris gladius quid conferat ausis  
 Monstrorum domitor reminiscere: Pergama pœnas  
 285 Pendant, & meritis perjuros perde ruinis.

## NOTÆ.

269 Nescio quis fama meritum scidit.] Virg. in Ceiri: *operta spes est incisa salutis*. Virg. *quam quisque secat spem*. Noſter lib. 2. *oculo cenſore ſecanda lis arat*, ubi vide plura.

278 Dedidicit mirante Rhea.] Quæ Heſiodo terræ eſt filia; Lucretio lib. 2. terra ipſa; Orpheo, terræ mater.

281 Depotuiſſe pudet.] Italibro ſecundo, *deſtitulas*. De enim minuit & auget, ut in *deſeruo*. Plaut. in Trinummo. *Depuduit* Ovidius, & *develat* pro detegit. *Depotior* *deſolatus* Lex. Græcol. Sic noſter lib. 2. *deſederat*, *Laberius depudico*, apud Agel. lib. 16. cap. 7. *Deplevimus* Papin. *Deſanare*, Caro. *deſugos*, Prud. *Depanais* apud Nonium. *Depreciati* *deſolatus* Lex. Græco-Lat. *Deſavere*, *Deſautio* Tertul. *dege-*

*rere bellum* Lucret. *dememorare* Val. Flaccus *deformatio* Hygin. lib. 2. *proemio deformare* Suet. *degravis* Propert. *deſacrare* Papin. ita *Depraliantes delitigat*. Horat. *Decertare* Papin. *Deparcus* Plaut. *Devitare* valde vitare, ait Feſtus *deſpretus* valde ſpretus, idem & *deperire*. *Deſolio* Plin. *Denormas* Horat. *De triumphare*, *deonerare*, *demandare* pro *deorſum mandare*. Tertul. 1. Talia multa apud veteres, quibus germana illa, *incutere* pro *caditum* de domicoenio Suet. lib. 3. *impasſi* pro *circumſpecti*. Ita item Suet. *reſectis* pro bene tectis, ut quidem Caſaub. *impreſſa* *ubera* pro non preſſa. Propert. ut magnus Scaliger cum Caſaubono exponit in Suet. Vide Agel. lib. 6. cap. 16. Sic *invalidus*, *indurus*, *exangere*. Vide Rittershuſium de verbo hoc ad Guntheri lib. 1. v. 639.

X 2 2 190 Ani-

Sic Phœbo, liquidoque Jovi ducture triumphum;  
Sic tibi, sic Danaïs, docilesque instare Pelasgos,  
Non fugisse sciant, qui quum potuere minari,  
Et potuere pati. Tacitis sic questibus iram  
Exacuens, summos animum procudit in ausus.

290

Haud secus exilium grata dequestus arenæ  
Armenti princeps lunatum robur in ornos  
Asperat objectas, & se præmensus in hostem  
Ocia dura gerit, & prælia pulchra figurat,  
Fronte furens, pulsasque pudet non frangere sylvas  
Inde thoro meliore redit, veteremque repulsam  
Excusans, victor regnat, lauroque superbit:

295

Vix primos belli motus libraverat heros,  
Et jam fama loquax rapiens ex aure potentum,  
Quod ferat in vulgus, pavidas quod spargat in urbes,  
Prælia mota canit: illamne nocentis Averni  
Progeniem; cœli ne rear? quæ murmura rerum  
Occulta extenebrat, redditque latentia luci?  
Immo quis è supera contendat pace creatam  
Turbatricem hominum? quæ sancta silentia regum  
In mundi præfert aures, & plebis in ora

300

305

## NOTÆ.

290 *Animam procudit in ausus.*] Varro: *legendo & scribendo vitam procudit* 3. de re rustica gallina excudit: quod cave in excludit vertas; frequentat enim, ut excusculi. Lucret. lib. 5. *procudere prolem, visus procudit agisque aëra*, aliquoties lib. 4. Cic. 3. de Orat. *procudere linguam*. Virg. Georg. lib. 1. *procudit arator Vomeris obtusi dentem*: quod *πρόκυπτει* n loquitur.

291 *Haud secus exilium.*] Elegans comparatio, quam contendens cum illis, quas maximus Scaliger in Hypercritico censet.

298 *Primos belli motus libraverat heros.*] Noster Daretis vento navigat, itaque subsequituram dat Trojæ eversionem: alii magnum ponunt temporis interstitium. Vide illust. Scalig. in Euseb. p. 44.

*Vix primos belli motus libraverat heros.*] Nihil adeo frequens Iscano huic, quam illud *libravit*. *Libravit in arces*, lib. 2. *Librato gressu formam juvenat*, lib. 2. & huc illuc gressum librans. *Librato culmine pectus erigit*, lib. 4. *Stabiles libratur in artus*, lib. 4. *Dirivos librabat equos*, lib. 5. *Tensos libravit in bella lacertos*. In mediis se libravit aquis. Sic lib. 2. *fideream fama libram*, ut Symmachus. 2. *libra aequissimi iudicii*: autus li-

*brantis habena*, lib. 2. *rerum libravit vices*, lib. 3. *consilii librata fides*, lib. 4. *librantis habena non vendit nutum*, lib. 2. Sic Virg. *solum librabat ab aure*, 9. *Æneid.* Ovid. *jaculum quod dextra librabat*. Papin. *formidine gaudia libras*, lib. 8. *Huc se carleo libravit ab æthere virgo*. Nec *libravit metus*.

302 *Quæ murmura rerum extenebrat.*] Excurrit in famam exemplo Virg. & Papi- nit. item Ovid. lib. 12. *Metamorph.* & Sili- initio quarti: quæ de re vide Parrhasium Sylloge 4. epist. 19. Est autem *extenebrat* *φωτισμένη*, *ἀνεκκρυφία*. Ita Tertull. *Sol tenebravit*, lib. contra Judæos, cap. 13. Varro 2. de re rust. *quod extenebravit*, *ἡ ἀναισθησία*. Idem: atque omnes adeo perquirat atque extenebrat artes. Orosius libro de Arbitrio: *Vitium naturalia bona contenebrat & infirmat*, p. 676. Sic Plaut. *exterebro- nides ab exterebrare*. Prud. *elaganda ani- mis Constantia*. Fama, quæ plurima scit, ut ait Sen. epist. 43. post cœnia illa, & vitia, quæ tenebras habent, extenebrat, non *ἀναισθησία* & inlatebrat: sed *λογισμὸν* rumisferat, ut ait apud Nonium: est *rumigerula*, quæ vox Ammiani Marcellini.

310 *Ingenus*

Diffipat, arcanum curæ furata silentis.

Haud mora, non iussi lituis, non ære vocati

Conspirant ad bella viri, sed & arma tumultu

310 Plebs rapit, & vibrans quos non bene noverat enses,

Ingenue irasci discit, multumque minatur,

Sed factura parum: terit hic in fræna jugales,

Non longum mansurus eques, rapta ille superbit

Casside, & impatiens captos decrescere visus:

315 Hi furas riguisse stupent; hi pondere victi

In clypeos nutant; pars barbara regna laceffit

Litigiis audax & citra prælia fortis,

Objecta secura freto, gemit anxia matrum

Turba, nec infaustis solatia mœsta querelis

320 Ire negant lachrymæ: lachrymis certatur, & omnem

Excessisse putat flendi parcissima luctum:

Hæc inter medios enses timet, illa charybdin

Incurrit: pietas nunquam secura quiescit.

Mens O prona virum, non hæc suspiria virtus

325 Infracta admittit, non dant complexibus artus,

Oscula non iterant, ne vel sic bella morentur.

Vix memores dixisse vale: mulcetur alumnus

Fatorum Alcides, & spe meliore superbis

Affidet inceptis, fremitu navalia fervent,

## NOTÆ.

311 Ingenue irasci discit.] *Ἀνδραγαθῶς*, more militari, non defensorio & rustico.

311 Multumque minatur, sed factura parum.] *Infra: Litigii audax & citra prælia fortis.* Vide etiam lib. 6. v. 604. Petronius: *absentem votis interfecit hostem.*

320 Lachrymis certatur.] Sen. Controv. 6. lib. 8. *lachryma: sunt pignora nolentium*, paulo post: *Fletus humanarum necessitatum verecunda execratio est.*

*Et omnem excessisse putat flendi parcissima luctum.*] Se scilicet excessisse; sæpe enim tale quid omittit, lib. 2. *hæc me animosa superbis*, Solius meminisse viri, lib. 5. *remiscere sanctorum Spartanos coluisse lares*, lib. 6. *fungere sacra vovet*, *fungit se sacra vovere*, nec enim vovisse solet jure ducis, *gaudet cum talia spectat Nupturam depulisse Thetin*. Ovid. *simulat Jove natus abire*. Papin. lib. 2. *ipsaque tellus Miratur paruisse retro*. Tibul. *Juravi quoties rediturum ad limina nunquam*. Catul. *Es negat mihi vestra reddituram*. Virg. *Æneid.* 12. *Summasque minatur Dejætarum acies Italum excidioque daturum.*

Idem lib. 8. *Hoc signum cecinit missuram diva creatrix*, lib. 3. *Ipsæ diem noctemque negat discernere caelo*. Suet. *quem ex Casare Cleopatra concepisse predicabat*, in Augusto. Ut Græci, *ὑψηλὸν τὸν θεὸν νομίζοντες μυστικῶς*. E contra sæpe tale quid abundat. Terent. *qui placere se studeat bonis quam plurimis*. Vide Gifan. in 10 & 100.

324 Non hæc suspiria virtus Infracta admittit.] *Infractum* hic est *ἀσπῆκτος*, ut Pindaro *ἀσπῆκτος* *φύλαξ*, Isthm. Ouyff. 6. ut *infragilis* Pedoni Albinovano, *Alia mane, supraque tuos exurge dolores: infragilemque animam, quod potes, usque tene: u. inclynis*, *ἀνδρῶν*, Valerio Flacco & Manilio. Veteres tamen frequentius *infractum* in contrariam partem usurparunt, quod vel unum illud Ciceronis probet Tuscul. *In quem cadat agritudo, cadere in eum timorem & in fractionem animi*. Verum in, ex, de, & re aliquando intendere, aliquando minuire ubertim probantur deo rei literariæ optimi maximi Dictatores, Jos. Scaliger, & Isaac. Casaub. hic ad Suet. ille ad Propertium.

X x 3. 331. Toti



Egeosque finis ter quino remige frangit  
 Lecta cohors, totidemque movet per cœrula pinus:  
 At Notus incumbens humeris, Puppique sequaci  
 Ducit in offensam Simountis in ostia classem.

Puppibus emigrat primus, Telamone secundo,  
 Larissæ pollentis honos, cui cœrula nupsit  
 Nereis, amplexus non aspernata minores,  
 Mortalemque thorum, quo principe gloria spirat  
 Myrmidonum, quem tota suis obnoxia fatis  
 \* Dorica castra canunt: Danaïs hic debet Achillem;  
 \* Ajacem Telamon, æquale in prælia fulmen.

Dividit ergo acies æqui libraminis instar  
 Alcides, pars in Phrygios armata penates,  
 Jam dictos fortita duces, pars cura relicta  
 Classis disponit cum Nestore, parique sequuta  
 Amphitryoniaden, sociis partitur utrisque  
 Excubias hinc inde suas. Sic agmine trino  
 Consultitur bello; patriumque armaverat orbem  
 Principis edictum Phrygii: ruit omnis in arma  
 Barbaries: flammisque rates consumere fiscus,  
 Et Danaos sparsurus aquis, ad littora Martem  
 Dux migrare jubet: paretur. & ocyus omnes  
 Fluctibus insiliunt, solitæ nil tale timere  
 Nereides, visa arma stupent, horrentque tumultum.  
 Hi telis instant, alii face: pectora telum;  
 Fax puppes injecta petit, cunabula Mavors  
 Cypridis infestat armis, & & Lemnius igne.

\* marg.  
 sonant.  
 \* marg.  
 Perga-  
 ma.

## N O T A.

331 Totidemque movet per cœrula pinus.] Apollod. 18. numerat, lib. 2. pag. 110.

336 Amplexus non aspernata minores.] Sic alibi: gaudet cum talia spectet Nuptiarum pepulisse Thesin. Jupiter cur illius amplexu irui noluerit, habes apud Apollodorum Biblioth. lib. 3. pag. 189. vide tamen diversa lib. 1. pag. 9. Hyginus de eadem re agit 54. fab. Idem in Astronomico, titulo Sagitta pag. 66. Pindarus Isthm. Od. 8. qui oraculum non Prometheo, sed Themidi tribuit. Ovid. lib. 11. Metam. fab. 7. Proteo Hinc Papin. Achillem, formidatamque parenti Progeniem nominat, 1. Achil-leidos.

343 Pars cura relicta classis.] Non male ju-ra legas, ut Manilio, jura capeffunt: sed & cura bonum est, sic lib. 4. cui cura juvare Ovid.

epist. Penel. immunda cura fidelis hara. *καρτερικὴ*; ut Virgil. cura Deum effigies. Salust. Marius in extremo agmine curabat. Papin. Noscere cura Duces. Sic noster alibi: cura tridentis: cui cura juvare: tertia cura vocat. Auson. Eidyl. 9. cui cura secunda sororis & aquorei cussu tutela tridentis. Ita Ovid. 14. Metam. & abest custodia regis. Sæpe etiam *καρτερικὴ*: tua maxima cura Tristis Aristæus. Virg. Propert. Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis. De Cura Dea vide Hyginum fab. 210. Quod sequitur, disponit cum Nestore, signate dictum, ut diem disponere. Vide Herald. ad Matth. lib. 5. epist. 21.

355 Cunabula Mavors Cypridis.] Quia ex mari oriunda. Vide libro 2. vers. 419.

357 Sanguis

- Tunc primum bellis subuit mare: sanguinis illas  
 Murex hausit opes, quas nondum oblitus in annos  
 Praesentes meminit, sequumque expendit in usum.  
 360 Scyllas nova praeda canes ad funera monstri  
 Gurgitis invitat, caecum larrantibus undis  
 Monstra sinus Siculi, dehinc hausto necesse diro  
 In freta sparguntur similem venantia potum.  
 At fremitu accepto Nereus excussus ab antris,  
 365 Motatis horrescit aquis: fontique relapsus  
 Nascentem explorat lunam, visoque meatu  
 Quem genitrix natura dedit, securior exit.  
 Immo agite, immisso bellum consumite ponto,  
 Di si qui undarum: raptæque Atlante repulso  
 370 Evolvatur aquæ, fatis injuria prima  
 Excusanda fuit, an & hos impune furores  
 Ferre juvat? misero completus sanguine pontus  
 Spumat, & incensum fumat mare, Scylla charybdis  
 Excitat, & nostris pinguescunt monstra ruinis.  
 375 Si neutros superesse ratum: Si iudice poena  
 Elicitis poenas, Phrygios perjuriam mergent,  
 Exemplum sceleris Danaos, quæ jam mora segnes?  
 Pronius in facinus tardis ultoribus itur.  
 Ardua jam trepidis murorum septa catervis  
 380 Iliacæ traxere manus: stat Dardana pubes  
 Pro jugulis armata suis: nec enim invida regni  
 Ambitio ludit pugnas, sed & ira, minæque,  
 Et non extorti per vulnera cruda furores  
 Bella cient, hinc inde odiis flammata superbis.  
 385 Primus in adversos vibrata cuspide muros  
 Torquet equum Peleus, fractaque accenditur hasta.

## NOTÆ.

357 *Sanguinis illas Murex hausit opes.*] Commisiscitur purpuræ prima natalia: alia vide apud Nonnum lib. 40. v. 310. Pollucem lib. 1. cap. 4. qui Herculis canem morfu purpuræ rubentem, coloris indicem fuisse ait. Aliter Nazianzenus, qui pastoris Tyrii canem, non Herculis vult fuisse orat. 3. p. 103. Autor Etymologici: *αλουργή αλός* 370: quod exponit de cochlea marina. Vide Plin. lib. 9. Scalig. exerc. 325. 514. Eodem modo corallium ex guttis occisæ Medusæ natum Ophæus scribit lib. de lapidibus. Ovid. 4. Metam. virgas capiti illius subjectas in corallium mutat. Plura de Purpura Bernart. ad Sylvas Papin. p. 46.

366 *Nascentem explorat Lunam.*] Quia pelagistratia illa Dea maria variis æstibus imprægnat: quod sanguine effuso factum fingit: *explorat* proprie. Claudianus, & quos *nascentes explorat gurgite Rhænus*, 2. in Rufinum.

376 *Phrygios perjuriam mergent Exemplum sceleris Danaos.*] Laomedonis perjurium, & Græcorum scelus in rapiendo aureo velere, quo reliqui invitati, tanquam exemplo, causas interitus iustas allegat.

378 *Pronius in facinus tardis ultoribus itur.*] Sic lib. 2. multa nocentes Emendas vetitis velox si occurreris ausis, ubi plura. Sententia ab Ecclesiaste sumpta videtur ex cap. 8. 11.

Hæc (ait) hospitii aditus, & in hospita tecta  
 Pulsanti referanda manu: nos urbe fruamur,  
 Porru alii, dixit: cunctique instare Pelasgi  
 Ceu belli tunc causa recens nec tempore longo  
 Ira minor, minus accendant in praelia mentes  
 Jussa, tubæ, promissa, preces: asperrima cernas  
 Bella geri: non præcipientes telluris hiatus,  
 Non undas timuere viri: sibi quisque videri  
 Dux aliis, milesque sibi: pars cratibus instat  
 Continuas molita vias, vallemque profundam  
 Molibus injectis vincit: pars aspera divi  
 Impatiens hæsisse subit: jam copia muri,  
 Jam silices laxare licet: sed desuper urgent  
 Dardanidæ, incussasque trabes & saxea volvunt  
 Fragmina: pars jaculis audax, pars aspera flammis  
 Flagrantes \* invergunt aquas? septum arbore Dymus  
 Affectabat iter, fixoque in mania vultu,  
 Hæserat: hunc latices decalvare profusi,  
 Fulmineique imbres, nudum spoliatur utroque  
 Crine caput: penetratque fluens in viscera vulnus.  
 At testudineo Telamon defensus amictu  
 Occultum furatur iter: silicumque tenorem  
 Ære domat, jamque in præceps pendente ruina  
 Cedit, & effracta tandem prior urbe potitur.  
 Interea flammis populari vela parantem  
 Percellit vox dira ducem: cui strenue ductor  
 Dardanidum, cui bella geris? civisne perosus  
 Monstripari pacem pelagi sancire laboras?  
 An pavidis profugisque instas? & ne qua superstes

\* marg.  
 immer-  
 git.

## NOTE

404 Hunc latices decalvare profusi.] Vegetius de re milit. lib. 4. cap. 8. exurimenta nominat, bitumen, sulphur, picem liquidam, oleum incendiarium. Talem πολυέφυτον Papin. lib. 10. describit, quam imitatur pressio pede item Silius lib. 1. & 14. Decalvare φιλανθρον, ut Plantus denasare in Captivis, decollare, deartuare. Papin. 2. Theb. ασπροςque vulares Deculcare genis.

406 Fluens in viscera vulnus.] Ut Papin. lib. 11. obliquo descendit ab aere vulnus. Silius lib. 17. fluit undique victor Mulciber. Varro: fluunt uberius venti. Ita Lucret. de ventis: Nec ratione fluunt alia. Idem: fluunt pice lib. 6. Lucilius: fluunt caprones alia.

408 Occultum furatur iter.] Hujus ge-

neris ἰμμελῆς sunt in his libris multa. Lapsurum suspendit iter. Nocturnum disponit iter. Phœbeum maturat iter. Præceptum miratur iter. Equoreum sulcabat iter. Papin. lib. 10. Aërium sibi portat iter.

412 Percellit vox dira ducem.] Εὐπρόσθε. vulnerat animum & aures. Vide Scaligeri Festum in Planca, & inibi proverb. planstrum perculi: ut & Agel. lib. 2. cap. 23. ubi Cato ait: Ventus Cercius armatum hominem, planstrum oneratum percellit. Varro in Parmenone: teneram abietem solus percellit. Nevius in Tarentilla: alii percellit pedem; quod Plauto in Asin. pedem pede premit. Lucret. retroque recellit. Est autem ἀνέμω.

# DE BIELADOTROJANO LIB. I.

Sit fuga, consumis classes? prioribus ausis  
 Intendere manus hostes, huc lumina flecte,  
 Atque urbem miserare tuam: vix credulus haret  
 Laomedon, cernitque tamen jam Pergama rumpi,  
 420 Stare hostes, nutare Phryges: rapit ocyus agmen  
 Attonitum, bellicue rudis non colligit alas:  
 Sed sparsis properat signis: quem præpete gaudens,  
 Excipit occurfu Tiryntius: hisque ait, olim  
 Cum premerent portus optataque littora fessi,  
 425 Exilem telluris opem, tenuemque, negasti  
 Sæve moram, spreta pacis cum fronde Minerva.  
 Sume vices, hostis rediit, qui venerat hospes.  
 Sic fatur, strictoque ducem transverberat ense:  
 Thoracisque moras, clypeique umbramina raptim  
 430 Dissipat, atque animam tot defensoribus usam  
 Elicit, & stygios jubet irrupisse penates.  
 Fit fuga Dardanidum mactato principe: at hostis  
 Civiles prædatur opes: pars cædibus iras  
 Innumeris explere fitit: vox regia tandem  
 435 Castigat rapidos Danao grassante tumultus.  
 Parcite victores Danaï, compescite dexteras:  
 Labe pari peccat, pariter crudelis uterque  
 Qui \* cunctis, & nulli: nobilis ira est  
 Citra iram punire reos: jam copia regni,  
 440 Urbs cecidit, cessit hostis: cæsoque tyranno,  
 Ut miseris faciles, Graiorum exempla secuti,  
 Esse Phryges discant, damus ultro rura colono,  
 Castra viris, pontum nautis, & civibus urbem,  
 At pereat dira si quis de stirpe superstes:  
 445 Hanc quoniam delere juvat. Sic fatur, & ecce  
 Amphitus, Hyfiphilus, Volcontus, & inclyta vultu  
 Hesiione, sævis vincti post terga catenis  
 Traduntur ducibus: hi dira in funera rapti;

• Parcie  
 leg.

## NOTÆ.

428 Atque urbem miserare tuam. Fessus: miseratur, qui conqueritur aliena incommo-  
 da, miseratur is, qui miserrum subleuat. Ve-  
 tus Grammaticus: Miserrari, consolari cunctum  
 est iura afflicta dolere. Plautus, se miserrari.  
 Tacitus, faciendo miserrari, loqui nempe  
 ad misericordiam. Sed hoc discrimen  
 sæpe migrant autores. Virg. Æneid. lib. 7.  
 Biquarumque ad hunc miserrans attollit omi-  
 cum. Idem Georg. 4. & res miserrabit fra-  
 tra. Et Georg. 1. Ignarissimæ viæ meum

miseratas agrestes. Propert. tu sola humanos  
 nunquam miserata labores.  
 428 Strictoque ducem transverberat ense. Apollodorus lib. 2. jaculis confectura scri-  
 bit. Cum his quæ ex Darete transumptis  
 bene convenit omnibus, quæ Messala Cor-  
 vinus de progenie Augusti scripsit, quod  
 semel dixisse satis est.  
 444 At pereat dira si quis de stirpe super-  
 stes. Fessus: Dirus, dei ira natus, dicitur  
 de illa.

Hæc Telamon tibi præda datur, quod Pergama victor,  
 Quod prior effraçtis facilem das hostibus urbem.  
 Ilicet Argolici præda Hefioneque potiti  
 Incumbunt pelago, laurumque insigne triumphi  
 Puppibus exponunt, penetratque ad sydera plausus.  
 His aberat Priamus, aliam servatus in iram  
 Fatorum calusque alios: cui Marte secundo  
 Eeos populata Phryges victoria læta  
 Faverat, & reduci comites plausere triumphi  
 Dura hominum Lachesis, fors perfida, ludit anceps  
 Imperium, Priamus natales ampliat agros;  
 Troja ruit: sceptroque novus dum quaritur orbis,  
 Sceptri nutat honos: faustus in regna meatus  
 Fata dabunt reduci: sed dira, sed aspera donis  
 Invidit fortuna suis, quæ cum ardua donet,  
 Gustatos graviore favos ulciscitur ira.  
 Jamque urbis trépido conspectum pectore ductor  
 Hauserat, occurrit luctus, visumque salutat  
 E muris manuum plausus lachrymabilis, horror  
 Aggreditur, turbatque ducem, totamque pererrat  
 Infelix planctus aciem: stant undique cives,  
 Solanturque suam Priamo spirante ruinam.  
 Ille autem licet interno \* complura dolore

\* Leg.  
 templu-  
 ra.

449 Hæc Telamon tibi præda datur.] Præ-  
 mium, *πῆγμα*: ut Arist. in Ethicis. Pinda-  
 rus Nem. Ode 4. Apollod. libro 2. & 3.  
*Τελαμόνι δῶκεν ἱπποῦ δίδου.* Hefychius:  
*πῆγμα τὸ τιμὴν καὶ τὴν τιμὴν ἡμέτερον δίδου.*  
 Vide Heinsii notas in Silium, lib. 1. Græci  
 sæpe conjungunt *πῆγμα* & *ἐξαιρέτην*. Philo lib.  
 1. de vita Moïsis pag. 491. *πῆγμα* & *ἐξαιρέτην* ἰ-  
 ἰστέον ἱστέον ἐξαιρέτην, & alibi sæpe. Ita Latini  
 exortem honorem. Virg. Æneid. 9. *clypeum*  
*crislaque comantes* Excipiam *sorti*. Vide Eu-  
 rip. in Troad. & Victorium Var. lect. lib.  
 26. cap. 1. Septimius ille, qui Dictyn Cre-  
 tenscm vertit, *munus extra ordinem nomi-*  
*nabit*.

452 Laurumque insigne triumphi Puppibus exponunt.] Vide Carolum Paschali-  
 um de coronis lib. 7. cap. 7.

454 His aberat Priamus.] Negat Apol-  
 lodorus lib. 2. & Hyginus fab. 89. addunt  
 que Podarce ante dictum. Idem ait, He-  
 lionem *πυλῶντος* Herculi pro fratre *λύτρου*  
 dedisse: unde Priamus *ἄνδρα* *πυλῶντος*. Vide  
 & Lycophronem in Cassandra.

459 Natales ampliat agros.] Verbum  
 probum Festus: *Marinus primus altera colum-*  
*nas extendit signa, ut ampliarentur superiora.*  
 Horat. lib. 2. sat. 4. *ampliet ut rem.* Lu-  
 canus de Tanaï: *Stans hanc d. nunc illam.*  
*qua fluctuat, ampliat orbem.* Suet. in Au-  
 gusto: *ampliato Apollinis templo.* Martial.  
 lib. 8. Epigr. 66. *Quorum pacificus ser am-*  
*pliaris Jovis nomina.* Autor Glossar. *Am-*  
*pliari dicitur.*

462 Aspera donis Invidit fortuna suis, quæ  
 cum ardua donet, Gustatos graviore favos ul-  
 ciscitur ira.] De sententia illa vide plura  
 sub finem lib. 5. Eurip. in Hecub. *πῶς δὲ*  
*ναὐαὶ, eodem modo in re eadem locutus.*  
 Vide Epist. Sen. 8. qui alibi recte. *Non est*  
*inimicum, fortuna quod facit inimicum.* Bene igitur  
 illis, qui cum fortuna parum contrahunt,  
 & Dioclis Carystii consilium sequuntur:  
*ποῖα ἰεὶ τοῖς τῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πᾶν νομ-*  
*μῶν αὐτῶν πᾶσι.*

471 Intorno complura dolore.] Magis ad  
 palatum, autoris fuerit, *complura*, quo lib. 3.  
 utitur, *compluraque murea vela*, & lib. 2.  
*complu-*

N O T A

Corda gemant, vultu lachrymas castigat adultas:

Ut saltem speret ducis ad solatia vulgus:

Nam summe miser est, cui nec sperare relictum est.

475 Nec mora, diffusam spaciis majoribus urbem

Integrat, ac potior constructio Barbara Gracam

Excludit Nemefin: medicati vulnera muri.

Respirant meliore manu, contemptaque moles

In lævum patuisse aditum: & qua saxa recedunt,

480 Continuant valvæ duplices: hæc cardine laxo

Alternos pandit aditus, hæc robur acernum

Pectine ferrato tacitos suspendit in usus.

Jamque arces cecidisse juvat, jam machina major,

Et lucro jactura fuit: muralia primas

485 Propulsura manus, pinnarum culmine denso

Conspicuos tollunt apices, nec mœnia munit

## NOTÆ.

complutaque muris inulto. Hier. epist. 27. *completi sunt complutum est.* Latinus Pacatus in Paneg. *Effugit quidem ut scimus & timor gaudium, sed ita intus manus affectus proditor vultus emittit, ut in speculo fratrum animas imago animorum.*

472 Vultu lachrymas castigat adultas.] Vide supra v. 238.

474 Nam summe miser est, cui nec sperare relictum est.] Unde Theocrito mortui *ἀλγος*, & desperantes *κακὸν ἄλγος* ad idem proverbium dicitur. Diogenes apud Seob. sectm. 261. *ἀλγος καὶ τὸν ἄλγος ἴσως.* Unde Hesiod. & Homerus, ut est apud Plutarch. de consolat. ultimum remansisse fingunt. Salvianus: *totum inter homines spebus agitur.* Antiphon O at. 14. pag. 141. *τὸ πᾶν τοῖς ἀλγος.* & *ἀλγος τὸ πᾶν ἴσως.* *Ἐλπίς* *ἀλγος*, ut ex Lino recitat Iamblichus libro de vita Pythag. pag. 131. Proverb. notum est, *Ægroti dum avari sunt, spes est.* Sen. epist. 103. *Nec speraveris sine desperatione, nec desperaveris sine spe.* Dum viris sperare docet. Priap. autor. Vide Scalig. Cataloga titulo 18. De spe, & Tibullum in fine lib. 2. Sen. in Medea: *qui nil potest sperare, desperet nihil.* Recte ramena Pindarus Nem. Od. 8. *καὶ τὸν ἄλγος καὶ τὸν ἄλγος.* Varro *ambrosiam spei deperare*: quod proverbium redolet. Agregie etiam de spe Chrysost. Hom. 17. in Genesin.

477 Medicati vulnera muri.] Sic Val. Flaccus de navi disshiascente, ut Cato loquitur, *vel pica vel molle concidenda, vulnera*

*ra cora*, lib. 1. Propert. lib. 3. Elea. 1. *Sponsa sua muri membra coisse ferant.*

478 Contemptaque moles in lævum patuisse aditum, idemque. Partem à Peleo deslutaam, portæ ait locum præbuisse.

481 Robur acernum pectine ferrato.] *Cattarractas peniles* *æterni* *æterni*.

483 Jam machina major.] Virgilius ductus: *pendens opera interrupta minaque Murosum ingentes aquatque machina celo.* Papin. 24 Sylv. *nec solidus prodest sua machina terris*, lib. 3. *dum me flammiferi portabit machina caeli*, sub finem lib. 7. *volutentis machina caeli.* Manil. & lib. 2. *Machina enim moles.* Etiam pro mole vide Scaliger. in Festum, pag. 62.

484 Et lucro jactura fuit.] Papin. *par jactura lucra.* Optime huc refertur Pindar. Pyth. Od. 4. *ἐλπίς πρὸς τὸν σῖτον, & ἀφ᾽ αὐτοῦ ἐλπίς, αὐτὸς ἴσως αὐτὸς ἴσως, ἀφ᾽ αὐτοῦ ἐλπίς, αὐτὸς ἴσως αὐτὸς ἴσως, ἀφ᾽ αὐτοῦ ἐλπίς, αὐτὸς ἴσως αὐτὸς ἴσως.* Procopius Cæsariensis initio Histor. temp. um ait Sophiz & Byzantii ex voto inflammatum videri, ut melius instauraretur, pag. 2.

Muralia primas propulsura manus.] *Ἀπὸ τοῦ πύργου, ἀπὸ τοῦ πύργου.* Plutarcho id narrat. Agamator *ἀπὸ τοῦ πύργου* etiam. Homerus Iliad p. *ἀπὸ τοῦ πύργου* *ἀπὸ τοῦ πύργου* *ἀπὸ τοῦ πύργου*. Hieron. advtri. Jovinianum. *contemplantur gloriam meam, & petra firmissima segete promuntali*, lib. 1. Ita procostris castrorum, & anteurbanis *ἀπὸ τοῦ πύργου*.

485 Mors,



- Certat: at inconstans, nec major, nec minor, agris  
 Anchises parcit pedibus, gressumque perosus  
 E speculis videt urbis opes, plaususque viarum.  
 505 Haud procul incumbens, urbi mediantibus arvis  
 Idæus confurgit apex, vetus incolæ montis  
 Sylva viret, vernat abies procera, cupressus  
 Flebilis, interpres laurus, vaga pinus, oliva  
 Concilians, cornus venatrix, fraxinus audax,  
 510 Stat comitis patiens ulmus, nunquamque senescens  
 Cantatrix buxus, paulo proclivius arvom  
 Ebria vitis habet, & dedignata latere  
 \* Canicolam poscit Phœbum, vicinus aristas  
 Prægnantes fœcundat ager, nec plura Phalernus  
 515 Vina bibit, non tot pascit Campania messes.

## NOTÆ.

*utidus* esse solet: facile itaque incendium ex incuria oboritur. Juvenal. *jam frivola transfert Ucalegon. Ardens alen potit.* ut Virgil. *Perfidus alta petens.*

502 *Inconstans, nec major, nec minor.* Prius ad animum, hoc ad staturam *πρεσβυτον* refero. Tibul. lib. 4. *Nec tamen hinc aut hinc tibi laus majorve, minorve.* Inibique: *si versus noster totusve minusve.* Propert. in fine lib. 2. *Nec minor his animis, nec se minor.* Manil. lib. 2. *Nec deest, nec superest census.* Aufon. Etyl. 9. *seque inter geminas species novissimamque & utrimque.*

507 *Vernat abies, &c.* Daemonium hominis Julius Cæsar Scaliger in Hypercritico, Papianum non immerito arguit, in uno nemore tam diversis ponentem arbores: & hæc videtur à natura abluere. Poëtis tamen hoc non est insolens: fecit ante, quamvis parcius, 11. Æneid. v. 135. Virg. item 6. Æneid. Effuse Ovid. 10. Metamor. Claudian. lib. 2. de raptu Prof. Calymachus in hymno Cereris. Seneca in Hercule Oetæo. Varro in Parmen. ut ex Nonio conferrimur Jos. Scalig. Conject. pag. 119.

513 *Canicolam.* In ora libri *canoclam*, scripserat *calicolum*, vel, quod melius, *Cæli oculum* - *poscit Phœbum.* Apud Ovid. Sol de seipso: *Omnia qui video, per quem videt omnia tellus, mundi oculus.* 4. Met. & *virgine figis in una quos mundo debes oculos.* Plinius, *Sol cor mundi.* Lucret. lib. 5. *Lucis caput, ibid. radiatum insignem diem.* He-rodus Solem, *Aut vocat οφθαλμὸν.* Clem.

Alex. lib. 5. Strom. p. 410. *ὁ ἡλίου ὀφθαλμὸς ἡ λαμπρὸς μέγας τῷ αἵματι πλανητῶν πνευμάτων, τοῖς δ' ὅπρ' αὐτὸν, τοῖς δ' ὅσ' αὐτὸν κατὰ τὰς θεῖας μουσικὰς ἐοικέναι τῷ φωτὶ, quæ ad verbum fere eadem apud Philonem lib. 3. de vita Moysi, p. 518. vide etiam Nazianz. Orat. 304 p. 559. Pifidas Solem *ἡμῶν* vocat. Ambrosi. *Sol oculus est mundi, munditas diei, cæli pulchritudo, natura gratia, creatura præstantia.* Orpheo est *πνευμάτων.* Vide plura apud Meurs. in Critic. part. 2. cap. 35. & *μαλιτυργῶν* illam *μαλισσῶν.* Weitzium Comment. in Prudent. pag. 737. *Oculi* vero vocem Pindarum eleg. sæpe usurpat: *οὐκ ἴσται οὐκ ὀφθαλμοῖς.* Olym. Od. 2. *ποδὶν ἐργαῖς οφθαλμοῖν ἱμάς.* Od. 6. *ἡμῶν φασγάνων ἐξίς,* Pyth. 5. *Ita δὲ οὐκ ὀφθαλμοῖς.* Diphilus apud Clem. Alex. lib. 6. pag. 442. Ita Achilles Tatius *οφθαλμοῖν αἰσθῆναι*, quod Sapphus esse *α.* Stephanus existimat. Philostratus etiam pag. 894. in epist. *τὸ ῥῆμα γὰρ ὁμοῖον* nominat. Horat. *Solem Asia Brunnem appellat,* Sat. 7. lib. 1. Demosthenis illud venustum est de Atheniensibus Philoxeni, præfæci Alexandri conspectu perterritis: *εἰ πάντες τὸν ἥλιον ἰδόντες, οὐ μὴ διασώσωσι τοὺς λυχίον ἀνθρώπων.* Plut. *ἀπὸ δυνάμεως.* Athenæus 10. 10 p. 425. scribit *cenoptas* vocatos *οφθαλμοῖς*, anquam inspectores convivii. Ita Nazianzenus Orat. 32. p. 517. Constantinopolim vocat *οὐκ ἴσται οφθαλμὸν.**

514 *Nec plura Phalernus Vina bibit.* *Εὐμοσος* veterum. proferre *Falernos*, ut Tibul. loquitur. Horatio frequens, sed in laudibus

\* *Marg.*  
*cano-*  
*clam.*  
*leg.*  
*Cæli*  
*oculum,*  
*vel Can-*  
*licolum.*

Y 7 3

vini



\* Leg.  
rigant.

Proxima rura \* rigant, alio peregrinat ab orbe  
Visurus Trojam Simois, longoque meatu  
Emeruisse velit, ut per tot regna, tot urbes,  
Exeat æquoreas tandem Trojanus in undas:  
Dumque indefesso miratur Pergama visu  
Lapsurum suspendit iter, fluviumque moratur  
Tardior, & totum complecti destinat urbem:  
Suspensus infensus aquis violentior instat  
Nereus, atque amnem cogens procul ire minorem,  
Proximus accedit urbi: contendere credas  
Quis propior: Sic alterius concurritur undis,  
Sic crebras iterant voces, sic jurgia miscent.

Undique fiderei majestas conflua mundi  
Iliacum dignata solum, juga, mœnia, pontum  
Vestit, & astrifero dat respiramina collo.  
Idæos Cybele colles colit, ipsa superbis  
Regnatura jugis, reliquos tibi Delia saltus,  
Donat, & Idæis pensat venatibus orbem.  
Pampineum te Bacche nemus, te spicea cingit  
Sylva Ceres, Neptunus aquas, navalia Phœbus,  
Arces Pallas habet, & habetur Pallade fatum.

## NOTÆ.

vini tantum. Incolaseo nomine hic insignit, nisi forte *συνωδον* agro Falerno. ut Plinius sæpe loquitur lib. 14. cap. 3. & 6. incolase comprehendit.

516 *Alio peregrinas ab orbe.*] Vide supra v. 74.

519 *Exeat æquoreas tandem Trojanus in undas.*] Similem fluviorum ambitionem vide in Mosella Aufonii v. 353. 295. Sequentia non abluant ab illis Claudiani, de 6. Conf. Honorii.

———— *Advena Nereus, &c.*

530 *Astrifero das respiramina collo.*] Atlantis, qui tibiens & destina cœli singitur, vide Apollon. 2. lib. Bibliothec. pag. 105. Arnob. lib. 2. *Quando siderum motus aut ratio cœpta est genealogica sciri non post Theutin Egyptianum, aut post Atlantiem, ut quidem forunt; gestatorem, bisulcum, tibi cinem illum, ac destinam cœli.* Simile egregium hinc desumpsit Claud. lib. de laud. Stilic. 1. v. 143. Hyg. fab. 150. *Atlanti qui dixit Titianum fuit. Jupiter cœli fornacem super humeros imposuit: qui adhuc dicitur cœlum sustinere.* Munc Clem. Alex. lib. 1. Stromat.

Phryga, alterum qui *αἰὲτος ἰσὶς ἀντιστή-  
αυτο*, Libicum facit, p. 215. Ejusdem fere sententia est illud Peticn. Arbitri: *Sentis terra Deos, montaque sidera pondus quasi-  
vere suum: namque omnis regia cœli in par-  
tes deducta fuit.* Papinuse etiam, *proclamat-  
que adici cervicibus Atlas.* Vide Meurs. Cri-  
ticor. ad Arnob. lib. 2. cap. 13. Philo vero  
vere dixit: *ὁ δὲ τῶν ἐν ἡλάναις ἀγνῶτων ὕψους,  
ὡς ἔκαστος ἀχρὸς ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ*, lib. de plant.  
pag. 166.

536 *Et habetur Pallade fatum.*] Palladium, de quo fuit Meurs. ad Lycophron. pag. 110. Apollod. lib. 3. Ovid. lib. 6. Fast. Herodianus cœlo decidisse id ait, lib. 1. Inde Phrygio agro Pessinuntis nomen. Dionys. Halic. lib. 6. Servius lib. 3. & 5. *En.* Pausanias in Corinthiacis, Argivos illius *ἀγάλματος* possessionem sibi arrogasse referre, pag. 65. Alii Nautem Enææ locum illud in Italiam asportasse volunt. Salvum illud & illæsum etiam post Fimbriæ *ἀλματος* inven-  
tum, assunt Appianus & Jul. Obsequens. Vide Vivemad cap. 7. lib. 3. Augustini de Civit. Dei. Firmicus *Abarim Scythiam* id fecisse & consecrasse vult, quod maximus  
Scabiger

# DE BELLO TROJANO, LIB. I.

Est sacer urbe locus media, modicumque laborat  
In cumulum pygmæus apex, quem surgere plene,  
Quem plane residere neges; hic celsa superbi  
540 Fulgurat ara Jovis, non sceptro & fulmine nudi,  
Non qualem Tyrius, non qualem prædicat Indus.

## NOTA.

Scaliger miratur in Comment. ad Euseb. p. 46. Meus vero liber habet *apharum Scytham*. Clem. Alex. & Arnob. ex ossibus Pelopis illud fabrefactum scribunt: ille vero in Protrep. p. 23. duplex ex Appellæ sententia fuisse, vult.

537 Est sacer urbe locus media. ] Dares: Regiam quoque adificavit, ibique Jovis aram statuatque consecravit.

Modicumque laborat in cumulum pygmæus apex. ] Pygmæum nominat, id est, parvum, quia tumulum modicum dixerat. Pygmæi Hefychio quasi *πυγμαῖος* cubitales: nisi *pygmaum* apicem intelligas similem manus in pugnum contractæ. Hefych. *πυγμαῖος* *πυγῆς* *πυγῆς*, *ἐν τῷ σπυγμῶντι* *δουλοῦντος*. Juven. *virginem Pygmaeam*, Sat. 6. Auson. de tumulo tali, sed altiori: *quam sublimis apex longo super ardua tractu visibus assurgit*. Eidyli. 9. Sic lib. 5. v. 264. noster: *juga crurum*. Haut absimile Gunthoet illud lib. 4. *Thuscique crapundia montis*.

539 Celsa superbi fulgurat ara Jovis. ] Hercæi puto ad quam lib. 6. Priamus occiditur. Illo exciso in divisione prædæ signum Hercæi Jovis Sthenelo Capanei filio *ἀλφειῶν* obtigit. Pausan. in Arcadicis.

541 Non qualem Tyrius, non qualem prædicat Indus. ] Belum & Jovem Hammonium innuit Hyg. cap. 133. & lib. 2. Astron. Poët. p. 69. capite. Arias: vide Meurs. in Criticis ad Arnobium cap. 2. lib. 6. Ciceronis verba sunt de Nat. Deor. 3. *Quintus Jupiter in India, qui Belus dicitur, cum aliter Nonnus vocat*. Vide Liliu Gyraldum in Jove. In primis vero maximum Scaliger. in Canonibus Isagog. ad Euseb. lib. 3. p. 313. Lucan. lib. 9.

Ventum erat ad templum, Libycis quod gentibus unum

Inculci Garamantes habent: stat corniger illic

Jupiter, ut memorant, sed non aut salmina vibrans,

Aut similis nostro, sed tortis cornibus Ammon.

Non illic Libyca posuerunt ditia gentes  
Templa; nec Bois splendent donaria gemmis.

Quamvis Æthiopum populis, Arabumque gentibus,

atque Indis unis sit Jupiter Ammon.



ARGU.



# ARGUMENTUM

## LIBRI SECUNDI.

*Mittitur à Priamo legatio Sancta secundo.  
Ad proceres Danaum, repetant qui pace sororem  
Hesionem, magna vi nuper ab Hercule raptam.  
Judicium Paridis sequitur, quo iudice disces,  
An Venus, an Juno, vicitve decore Minerva.*

# JOSEPHI ISCANI

## DE BELLO TROJANO

### LIB. II.

\*Marg.  
armu.

**J** Am floret Priamus populofo pignore felix  
Felix conjugio, felix natalibus \* arvis  
Si superi, si fata sinant, si stare beatis  
Permissum: videt Aleſto, quas fregerat arces,  
Fortuna meliore frui: Videt, ardet, & hydrys 5  
Iraſcens circumque genas & tempora crebris  
Mene, inquit, reginam Etebi, mundique potentem.  
Atque utinam cœli, regnum mortale laceſſet.  
Eternum? pudet heu. laſcivit terra ſuperſtes  
Poſt Danaos, quibus uſa fuit noſtrisne triumphis 10

### NOTÆ.

3 Si ſtare beatis permiſſum.] Τίλη δ' ἔχουσιν  
ὅθεν, ut imitatione Solonis Theogonius dicit,  
& Thucydides, & Philistus apud Clem.  
Alex. lib. 6. Strom. p. 249.

8 Regnum mortale laceſſet æternum?] Ta-  
lem Virgilius Junonem lib. 1. & 7. Ovi-  
dianus Aleſto inducit lib. 1. in Roſinum,  
συνφορῶν δ' ἰπῶν, δωχὴν φάλαγ' ἀμείνων.

ut ait Synefius de Provid. pag. 97. Διόνυσος  
vero habent illa, quæ inſtar ἐπιφορημάτων  
ſequenti verſu attezuntur, ut notavit ma-  
gnus Scaliger in Poët. lib. 5. Sic Virgilius  
tæpe: potuiſti linquere ſolam, Crudelis? au-  
detque viris concurrere virgo Bellatrix. Ita  
Hom. χίτων.

- Contendit, vincique negat? ruat ocius ergo  
 A cunis concessa mihi. Sic quæsta, quietem  
 Invidet exiguum Priamo, raptumque fororis  
 Servilemque colum, & lacrymas objectat inultas.
- 15 Q hominum superumque pater, si numina curas,  
 Cur hominem plectis? miseræne quod incola terræ,  
 Despicitur? certe lacrymis, noctique dedisti  
 Proscriptas à luce animas. Pater optime tandem  
 Flectere, redde polo reduces: vel funera saltem
- 20 Exilii tutare tui: cur impia sævit  
 Alesto in miseros? cur Pergama dia fatigat,  
 Tot superis confisa suis? tolle inclyta, tolle  
 Virgo moras, nec passa premi, quas incolis arces,  
 Gorgone prætenta itygias perstringe Medusas.
- 25 En aras, en thura \* tibi communia poscunt  
 Nutrices scelerum injuriæ: noctisque tyrannos  
 Exorare jubent cælum inter mœnia clausum,  
 Concives habuisse Deos. hem linquet inultum  
 Tisiphone, regique suo cultore negato,
- 30 Quem dedit invidiam; Phrygius luet. Ecce profundis  
 Curarum furiis, vigilique impulsa dolore  
 Mens Priamum in diversa trahit, nunc Marte reposcit  
 Hesionem, nunc bella timet? Sententia tandem  
 Fortior inviti precibus, tentare Pelasgos

\* Morg.  
 sibi.

## NOTÆ.

19 *Vel funera saltem exilii tutare tui.* ] Hominum nempe exulum. Ita conjugium pro conjuge, Propert. Juvenal. Sat. 2. *canam* pro cœnantibus. Papinius, *ne quo convulsio migrans*, pro convivis. Exodium pro exodiaro Juvenal. Sat. 3. Papin. lib. 2. Theb. *turbataque mussant Concilia*, lib. 6. *erecto timeant spectacula voto* pro spectatoribus. Matrimonia pro uxoribus, Livius lib. 10. Suet. lib. 2. etiam quarto. Justinus Trogius lib. 3. *ut severius matrimonia sua viri cœrereant*. Sic *carcer*, qui in carcere; *ergastulus* Lucilio, qui in ergastulo. Vide Scalig. ad Festum, p. 36. *Consilia* pro consiliariis Suet. in Augusto. Adde Casaubonum ad Sueton. Scalig. in Triumviros Amorum. Bernartium in 2. lib. Thebaid.

22 *Tot superis confisa suis?* ] Faventibus, & communibus, ut populo suo Facere. Aristophan. in Equitibus: *ὡς ἐφ' ὅδ' ἐν τῷ θεῷ* *ἵππων ἐκ τῶν τοῦ θεοῦ*. Horat. Epod. 9. *venis isurus non suis*. Ovid. 4. Met. *Vota suos habuere Deos*. Virg. 12. *Æneid. nos Dii*

*texere Cupentum, Ænea veniente, sui*. Ovid. *Andiat averso non meus aure Deus*. Et, *Proinus ipsa meos auguror esse Deos*. Virg. *non numine nostro*. Papin. paulo aliter: *quem temeraria quævis, nocte mea?* 384. pag. 12. Theb. aliter Oedipus de filiis, *crudeles minimumque mei*, Cornel. Severus, *hic meus est dixere dies*; quod solœcum Porcellus arguebat Grammat. apud Senecam Sualoria 2.

*Tolle &c. quas incolis arces.* ] Quia in fine lib. 1. dixerat, *Arceas Pallas habet*.

25 *En aras, en thura tibi.* ] In ora erat sibi, quod melius.

27 *Cælum inter mœnia clausum. Concives habuisse Deos.* ] Refer ad 20 *subent*: vel in seq. versu lege: *an linquet inultum Tisiphone*; & conjunge cum prioribus, concives nempe Deos cælum quasi mœnibus clausum solos inhabitare, Furiis exclusis. Eo facit vers. 7.

29 *Regique suo cultore negato.* ] Pluroni.

Blanditiis: voce hac legatum Antenora demum  
Instruit, & parvo claudit mandata libello.

Haecenus invicti gens imperiosa Pelasgi,  
Libertas Asiae nullis concussa vigeat  
Casibus, invidit solitum fortuna favorem,  
Et rerum decrevit apex: Verum Hercule vinci  
Turpe minus, tantoque leves auctore ruina.

Nunc quia conciliat humiles favor, exuo regem,  
In miseras descendo preces: Sic India Bacchum,  
Sic Cyrum Cræsus, Tamirim sic Cyre rogabas.

At si Parca prior qua cæperat ire, mearet,  
Ipse orandus eram, geminumque impensus in usum  
Aut pacem regerem iudex, aut prælia princeps.

Proh superi, quæ dira orbem deludit Erinniis!  
Exieram miles, tractabam prælia ductor,  
Victor eram: Sed quid Eoo blanda triumpho,  
Si mæstos lato reditus fortuna parabas?

Hæccine post tantos mihi debita pompa labores?  
Sic metui tibi Troja dari, quæ lata parabas

## NOTÆ.

40 Verum Hercule vincti, Turpe minus, tantoque leves auctore ruina.] Sic Tellos apud Ovid. clademque auctore levare, & lib. 2. panamque levavit honore, lib. 9. Magna quoque nobis tantus solatia Victor, lib. 12. solamen habeto mortis, ab Æmonio quod sit juvenis Achilles. Sic Virg. Ænea magna dextra cadis, lib. 10. Ita & lib. 6. v. 198. tantoque sub hasta nulli turpe mori. Capaneus apud Papin. lib. 9. ego vulneris auctor, Laoni abi, multumque aliis jactantior umbris. Idodoro Pelus. lib. 4. epist. 27. φησὶ γὰρ τὸν φιλοπαίῃον τῶν κινεσσομένων ἢ τῶν κινεσσομένων ὑπερβαίνει.

42 Nunc quia conciliat humiles favor.] Idem cum isto Senecæ Thebaid. Misere magis fortuna conciliat suis. Papin. lib. 4. Theb. sen quos movet Exul. Et hasta Tristibus aucta fides, ὑποδύναται, lib. 1. Alexandro ex ipsis saxa nullia sese adjunxerant, more quoddam humani ingenii, aspirantibus ad misericordiam rebus adversis. Philo libro de iudice: ἵλασθ' ἐν ἀνθρώποις, pag. 557. Philostratus etiam scire: ὅτι δὲ ἀνθρώποις, ἀνθρώποις, ἀνθρώποις, & ἵλασθ' ἐν ἵλασθ' ἀνθρώποις, in Heroicis pag. 656. Rhetores quoque cum Fabio aiunt favorem naturaliter pro reo facere, & Gaius D. de reg. juris lib. 12. 5. Favoreabiliores rei potius, quam

actores videntur. Causas rei habes apud principem Philosophorum, Rhet. & probl. 13. sect. 19. Phocionis illud de favore & misericordia est insigne: ὅτι ἐκ τῶν βασιλέων, ὅτι οὐκ ἀνθρώποις φέρονται ἀφαιρέσιον τῶν ἱλόν. Stob. Serm. 1.

44 Tamirim sic Cyre rogabas.] Tomyris est Græcis: item Tibullo lib. 4. nec quæ regna vago Tomyris furoris. Aratus. Circa vero obitum Cyni variant: Herod. in fine Eleius, illum in acie occisum vult: Diod. Sicul. 2. Bib. vivum captum & in crucem actum: Xenophon in lectulo suo mortuum scribit, vel fingit potius, lib. 8. Philostratus in Heroic. ait Cyro ex Orphei capite Lesbium oraculum esse datum, ut hoc & ἀνθρώποις. Cynus ad regionem transfudit, quod ad genus mortis referebatur. Quod vero Cynus Tomyrin rogarit, illorum nihil Herodotus & Diodorus. Ingenti vero ἀνθρώποις Cytum bello Trojano antiquiorem facit. Sed hanc licentiam ἀνθρώποις φέρονται Poëtæ. Vide Scallig. lib. 3. Poët. cap. 49. Vossium in Rhetoricis lib. 5. cap. 3. Tale quid in Sophocle illius Græcus interpres notat initio Trachiniam, p. 680. Possat etiam ἱμνὸς αὐτοῦ ille versus includi & cancellari, ac si Poëtæ attribueretur illa comparatio cum ἀνθρώποις.

- Quum redii? Sæva illa dies, semperque gemenda,  
 55 Qua reduci primum patriæ mæstissima clades  
 Visa, audita simul: melius, quem fecimus hostis,  
 Aut cui factus eram, vitam hanc tot tristia passam  
 Rupisset gladio. Sceptrone & culmine regni  
 Dulce frui? Sic sic fratrum patrisque perempti,  
 60 Sic raptæ memor Hesionæ? miserescite magni  
 Myrmidonum proceres: Cæsum lagere parentem,  
 Exhaustam vidisse domum, lapsosque penates,  
 Sit satis: Hesionem lacrymis solatia tantis  
 Reddite. Parva quidem posco, sed muneris instar  
 65 Majoris, vitæ pariter, pariterque salutis  
 Exanimem dabit. Sic postquam questus & ipsi,  
 Ex cui charta datur, tepidus fluit humor in ora.  
 Anthenor Zephyris blandum spondentibus æquor  
 Haurit iter: rapiensque ducis mandata per undas,  
 70 Magnesi fines, Sparten prætervolat altam,  
 Fatidicamque Pylon, paucis ubi tracta diebus  
 Ocia dequestus cedit: non Pelea magnum,  
 Tyndaridas geminos, Pyliam flexere senectam  
 Verba ducis: læti tandem Telamonis ad urbem  
 75 Fleat iter, Lachesisque fugam vestigat in omnes.  
 Regia celsa nitet, complutaque murice multo  
 Purpura Sidonius dispergit in atria luxus,  
 Solennem confessa diem, qua jungit herilem  
 Jūno thorum: læto cuncti connubia plausu  
 80 Concelebrant, populoque suo certamina prima  
 Ventri-potens ponit genius: cœnare decorum,  
 Et mensas variare juvat: nec pocula defunt

## NOTÆ.

56 Melius, quem fecimus hostis, aut cui factus eram.] His Græcos; illis Eoos Phrygas signat.

70 Magnesi fines.] Lego ut Lucretius, lib. 6. Magnus I stumina Iuxi.

71 Fatidicamque Pylon.] Cur fatidica: & quænam? tres enim cognomines in Pelopis ista insula. Prius Apollodorus me ducit lib. 1. habitavit ibi Melampus vates: de quo mira inibi

72 Ocia dequestus.] Moras nempe & comperendinationes. Vide Caroli Paschali Legatum cap. 36. Papin. lib. 1. similesque Notos dequestus & imbro. Guntherus lib. 1. dequesti crudelia facta tyranni.

75 Lachesisque fugam vestigat in omnes.] Lib. 6. v. 770. Fati fuga sola timetur. quia

legatus tutum iter & admissionem querebat: solebant id facere ramo oleæ velato lana. Luc. lib. 3. cultuque insigne verando Vincta laurus & supplicis arbor olivæ. Sic apud Virg. pacem præstat olivæ. Cum ambitu vide agentem de istac re Paschali lib. de legat. cap. 22.

76 Complutaque murice multo.] Vid. lib. 1. v. 471.

81 Ventripotens ponit genina.] Γαστρίπορος. Ita Papinius s. Sylv. ventriloqui, γαστρίπορος τρυφίλων vero non inicit de- scribit.

82 Et mensas variare juvat.] Satin caute, pro isto quidem sæculo? nisi per manus, ut ait Ovid. 9. Metam. felicia poma secundas; παρακίματα & μελίσματα intelli- git.

\* Leg.  
tyrannis

Fœcundam factura sitim: repetisse voluptas,  
Et vires conferre libet: civiliter ipsi  
Indulgent proceres cyathis, bibulique clientes,  
Heus Hymenæe! sonant, & in aurea pocula fusi,  
Invitant sese pateris: plebs mixta \* Britanni  
Certatura sibi, longique potentior haustus,  
Plebeios gaudet calices & sobria vina  
Regali mutasse mero: redimitque voluptas  
Rara moras, nec cessat hians, dum pectore victo  
Lingua fluat, crescant lychni, vestigia nutent.  
Cætera multiplici lascivit curia plausu,  
Pars syrtis, pars grata lyris, pars ore canoro

85

90

## N O T A.

git; quod non videtur; vel pro ferculis, ut Claud. 2. in Eutrop. *corruptasque dapas variasse decorum*: de qua re Casaub. in August. Suet. pag. 100. Ita *mensas variare*, esset *de pateris* vel missus (Suet. nominat *fercula*) mutare. Mensas vero in dapiliobus convivii & Romani & Græci variabant: eratque eiam altera esculentorum, eaque duplex ex carnibus & fructibus: altera poculentorum: qua de re Casaub. ad Athen. lib. 11. cap. 2. Plutarch. in Agide & Cleomene. Ovid. *Mensisque purpureos deserit alta viros*. Sic Cleopatra apud Plin. lib. 9. cap. 35. unionem haustura, *mensam fœcundam* inferre jubet. Vide Lips. lib. 2. Elect. Victor. Var. Lect. lib. 1. cap. 1. Sal-muthi & Pancirol. de cibo capiend. pag. 303. *convivium regium* etiam Chrysostomo usitatum, Homil. 4. ad populum Antiochen. in fine pag. 72.

87 *Invitant sese pateris: plebs mixta Britanni.* Guil. Cambdenus, cui nomen & famam restitutam Josephus hic debet, in sua Britanica, pag. 39. ita scribit: *Quod vero Britannos una cum Hercule in Hispania rapti adfuisse colligatur ex his Cornelii, ut existimant, Nepotis, versibus, dum nuptias Telamonis & Hesiones describit, & in aurea pocula fusi.*

87 *Invitant sese pateris: plebs mixta Britanni.* Hæc *Planus poeticum est*. Hætenus ille. Dares Phrygius, cujus vento noster navigat, nihil de Britannis, Dictys, ad quem interdum respicit, tantumdem. Quinam vero Britanni in aula Telamonis? vel quis Brutus inibi? (nam à Trojano quodam Bruto deducere quosdam novi) à quo Britannis

concilium nominis? *ἀγογὶ λέγουσι, ὡς φησὶ τὰ φησὶ μὴ ἀγογὶ!* qui facile excluduntur, filigas & interpungas mecum, *plebs mixta tyrannis. ὀρχασαίως*. firmanit id sequentia, *plebeios gaudet calices & sobria vina Regali mutasse mero.*

90 *Redimitque voluptas rara moras.* Papin. lib. 7. *præcipitant redimuntque moras.*

91 *Lingua fluat, crescant lychni, vestigia nutent.* Id scilicet lucri faciunt non *ἀεγθαίμεναι* & *ἀεγμῶνται*, sed Furii illi bibaculi, *καλὴν εἶται.* αἰὲν ὅς ἐστιν ἡ πηδάλια, ut est apud Athenæum, *διῆγοι τὸ εἰς πῶναι.* Et ut scire dictum, *αἰὲν πῶναι* αἰὲν, αἰὲν αἰὲν πῶναι αἰὲν αἰὲν, *μαδὶ κῆρος πῶναι.* Lucret. lib. 3. *crura vacillantes, tardescit lingua, madet mens, nant oculi.* Gemina apud Senecam Epistol. 83. Et Bacchylides lib. 2. apud Athenæum *γῆρυμαί.* De Ebrietate vero vide Basilii Orationem. Philonem *ἐν φρεσίν*, & lib. singulari *ἐν μῶναι.* Clem. Alex. lib. 2. cap. 2. Plin. lib. 14. cap. 22. Stobæum de Ebriet. Chrysost. ad populum Antiochen. Homil. 1. & in Epist. ad Rom. qui *ἡγορῶν* αἰὲν αἰὲν αἰὲν toties & jure merito Homilii suis auro contra differt.

*Vestigia nutent.* Papin. lib. 4. de eadem re, *succiduntque gradus.* Anthol. lib. 4. *μαρμαρυγῶν ἡχοὶ ἰλασθ.*

92 *Pars syrtis, pars grata lyris.* Sæpe refero ad tubas ductiles: *ἡρῶνα* *ῥομφαίᾱ* nominat Nicomachus Gerasenus Musicæ lib. 1. pag. 65. Sacrae literæ frequenter, *ὡς ἱλαίως, κερταίως.*

*Pars ore canoro nativæ essentis oper.* Aliam scilicet vocem, quam Arist. 8. Polik. cap. 5.

- 95 Nativas ostentat opes, contentaque nervis  
Arteriz, non artis opem, non carmina nervi  
Ad vocis mendicat opus: se quolibet ornat  
Musa libens, quæ voce placet, quæ dote superbit.  
Non tamen indulgent studiis communibus omnes:  
100 Etatum parium similis concordia: narrat  
Cum sene canicies, ludit cum pube juvenus.  
At moduli alternat libamina prima Chœraules  
Prævius, & docilis hoc explicat ore choreas:  
Plaudite concives, Salaminæ ditis alumni,  
105 Plaudite: victori nubet Priameia nostro  
Hesione: clamant una, feliciter; omnes:  
Congeminantque iterum, feliciter. Ille canoros  
Concilians in pleetra modos, his exit in aures.  
Quid gentis Danæ proavos, quid prisca stupemus  
110 Prælia? miremur potius, quem protulit ætas,  
Qua fruimur, rerum patrem, mundique patronum  
Amphytroniaden, axis quem laudat uterque:  
Cujus opem sævos debellatura Gigantes  
Astra petunt, geminoque armari fulmine poscunt:  
115 Hunc non Juno ferox, non accusator iniquus,  
Non labor exhaustit: redolent cunabula prima

## NOTÆ.

cap. 5. *ψαλῶν*: distinguit enim pluribus inter *ψαλῶν* & *αὐλῶν*. ut & Fulgent. 3. lib. Mythol. cap. de Apolline & Marfya. Longus 2. Pastoralium, ἡ ἀρὰ ἔστιν ἀλ' ἰστέμεται. Phrynici. *ψαλῶν αὐλῶν, ἀσφαιτισίον*. p. 29. De assa voce vide Conjectan. Scalig. p. 121. Varronem in Logistorico, pag. 291.

95 *Contentaque nervis Arteria.*] *Ἀρτηρία*. Itaque per *ευώνυμον* trisyllabum erit: ut Horat. *lusciniæ*, & *Vindemiator*. Ita in veteri epigrammate apud Plinium lib. 35. cap. 10. *Marcus Ludius Elosas Ætolia cymindus*. Vide infra lib. 6. v. 384. & infra v. 126.

100 *Narrat cum sene canicies.*] *Garrus* malim, *λαγχυσίται λαρυγίζη*, quod solet fieri ὡς ἐπιτυλιεῖται λόγῳ. ut Græci vocant. Casaub. Athen. lib. 1. Ita Horat. *garrere libellos*. Propertius: *quam multis apposita narramus verba lucernæ*, quod Suetonio in Aug. *submissum fabulari*. Long. Pastoral. lib. 2. cap. 2. *ἡ δὲ οὖν δι' ἡμέρας ἰασησέμεν. ῥῆμα σῶς αἰνῶντος παλαιὰ ἔλεγον*.

102 *Chœraules prævius.*] Qui. τῷ χορῷ αὐλῶν, ad chororum tibia canit: alius vero qui

digitis chironomus & pedibus gestiens voce tibiarum & fistularum sonum imitatur. Sidonius: *dare ravnulos chœraulas, &c.* Vide Scalig. ad Propert. pag. 284. Ita *λαρυγίζη*, *αὐλῶν*, qui ad tibiam. Vide eundem in Eusebianis Animad. p. 155 & prolixè etiam Casaub. ad Athen. lib. 14. cap. 2. p. 562. *Malus chœraules, bonus symphoniacus*: Augustinus. Arist. 8. Polit. 6. tanquam rarum notat, *ὡς λαυδαίμωνί τις χορευτὴς αὐτὸς αὐλῶν τῷ χορῷ*, erat enim id Chœraulæ.

107 *Congeminantque iterum, feliciter.*] Morem veteram. Juvenal. Sat. 2. in humili re, *dictum feliciter*. Phædrus lib. 5. *Feliciter succlamans ipsi principes*. Sen. Epist. 67. *feliciter quod agis*. Ita in re adversa: *Vellem quæ velles*. Horapollon in nuptiis à Græcis acclamatum scribit, *εὐχεσθαι, καὶ, καὶ, καὶ, καὶ*. lib. 1. cap. 8. Vide inibi aliter. cerum p. 136. De formula vero *feliciter* Brissón. lib. 8. Muret. lib. 9. cap. 8. Turneb. lib. 15. cap. 17. Guntherus lib. 4. *Acclamans viro sanctum feliciter omnes*.

116 *Redolent cunabula primum vix ortu virentis opus.*] Antea libro primo: *Cælestes docui*.



\* *Leg.*  
*clamantes,*  
*vel*  
*damna-*  
*sis.*

Vix ortæ virtutis opus: Nemeæus adultos  
Expavit terror humeros: Erymantus abactō  
Respiravit apro: victicis victima clara,  
Abolvit Creten taurus: dux fiebat Hiberus,  
\* Damantis quas Cacus opes absconderat antris:  
Non angues Lernæ reduces non Cerberus ingens,  
Non Lapithæ domuere virum: vigilata dracohi  
Poma tulit: pestem Libycam libravit in auras:  
Edocuitque hostem nocituris artibus astra,  
Qui quondam geometer erat, Achelous in armis,  
Messus in effugio nimis effugisse queruntur.  
Odrysios mactavit equos, revocavit ab armis  
Hippolyten, domuitque fero Stympthalidas arcu:  
Nec solum tibi se tellus, sed sidera debent:  
Vētor eras, & vētor eris: da maxime felix

120

125

130

## NOTÆ.

*doeni tecum ungire Dracones.* Apollod. lib. 2. Plaut. in Amphit. Hyginus in Hercule, cap. 30.

121 *Damantis quas Cacus opes absconderat antris.* Clamantes legebam opes, de bobus mugientibus intelligens: rectius fortasse *Damnatis*.

*Absconderat antris.* Vide lib. 6. v. 870.

122 *Non angues Lernæ reduces.* Αἰετοὶ δὲ καὶ δράκοντες, ut ait Apollod. lib. 2. Ovid. *Vulneribus fecunda suis erat illa.* Item ex eadem fornace: *Crescentemque malo domui.* 9. Met. Eodem libro: *nec profuit hydra crescere per damnum.* Minutius Felix in Octavio: *hydra felisibus vulneribus renascens.* Vide etiam Nazianz. epist. 127. Ovid. d. l. centum illi capita dedit. Apollod. octo mortalia, unum ab aëre. De *ἄλλῃ σφαίρῃ*. Plato in Euthydemo.

124 *Pestem Libycam.* Antæum. Lucanus prolixè lib. 4. *Edocuit hostem astra*, quod addit, concinnum est, quia, ut Aratus autor est, Hercules à Chirone Astronomiam didicerat. Apollod. lib. 2. ἀστρονομία τὴν ἐκ τῶν ἀστέρων ἐπιστήμην. Mythologia elegantia monstra illa ad affectus applicat Heraclitus epist. 1. ad Hermodorum.

126 *Qui quondam Geometer erat.* Ex Geometra factus Astronomus, dum matrem nequit extrema contingere planta, ut ait Papinius. Syllabæ quantitati forsitan non consuluit. Sidonius tamen: *Tractator Geometria Musæusque.* Juvenal. *Grammaticus Rheior, Geometros, pistor, Aliptes.* Exce-

sari possunt talia vel *συναρπάζειν*: de qua antea lib. hoc v. 95. vel si deducas à γῆ: qua de Micyllus lib. 2. p. 211. vel denique exemplis: *ὀρέχματα, ὑδατὶς, εἰς ἀπὸν, σελαινομήδης, ἀλκυονες, φαίνας, κιδάρων*, de quibus vide Joseph. Scaliger. ad Aufon. lib. 1. cap. 22. & 28. lib. 2. cap. 21. Casaub. ad Athen. lib. 7. cap. 13. Frequens præterea Latinis aliter nomina terminare, quod vel ex uno, sive is Corn. Nepos, sive Æmilius Probus, apparet: ille enim *Periclus, Neoclus, Proclus, Datamus*, quæ Græcis *Περικλῆς, Νεοκλῆς, Προκλῆς, Δαμάμος*. De Antæo & Hercule plura apud Philost. 2. *ἐκείνων*. Diod. Sic. lib. 4. Biblioth. & Fulg. Mythol. lib. 3.

127 *Nimis effugisse queruntur.* A vivis ad mortuos, quæ maxima est fuga. Vide Ovid. 9. Metam. ubi Hercules inclamans Nessum, non tamen effugies, & Cointus lib. 6. in eadem re: *νείκεν ἀποφυγόντα μήχην*. Sic Lucret. lib. 5. *vita fugiens*.

130 *Nec solum tibi se tellus, sed sidera debent.* Ovid. Epist. *Deianiræ, se tibi pars terra (vel pax) tibi se tota æquora debent.* Innuit autem Herculis laborem, cum Atlantidis suppositicius, vel optio in coslo fuit ferendo, de qua re in fine lib. 1. v. 530. Clem. Alex. *Ἡρόδοτος δὲ τὴν Ἡρακλῆα, μὴ πρὸς τοὺς φονεῖς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς παρὰ Ἀτλάντας ἔβαρβαρεν ἔφρονες ἀστέρας τὰς ἑξ ὧν κίοντες, ἀντιστοιχοῦν ἑκάστῳ τῷ ἔργῳ τοῦ σφαιροῦ μὲν τῶν ἀστέρας.*

131 *Vētor eras, & vētor eris.* Resposita oculi.

- Auspicium, lætum tribuas nubentibus omen:  
 Et prosit cecinisse tibi. Si iusseris, ibunt  
 Monstra procul, ridebit Hymen, vinoque favebit:  
 135 Nam tua sic Hebe pariat Saturnia cælo:  
 Et nostro nova nupta duci. Plaudentia rursus  
 Tecta sonant, festoque favet plebs læta tumultu.  
 Sola tamen \* duro turbat convivium † vultu  
 Hefione, spernit plausus, oditque faventes,  
 140 Nil titulis permota suis, non dote superba,  
 Non cultus mirata novos, sibi capta videri,  
 Mæsta queri, & quotiens sibi plaudit regia, nomen  
 Reginae captiva pavet, nec libera fidit,  
 Sed iussa in thalamos timide ventura coactos.  
 145 Cumque aliis modulentur aves, quæ conjuga fata:  
 \* Exhilarant meliore lyra, sibi credula fingit  
 Noctivagas ululasse striges, bubone sinistro  
 Tecta premi, stygioque fatas Archeronte sorores;  
 Funestas cessisse faces: heu cæca futuri,  
 150 Quam sævum patris paritura nepotibus hostem!  
 Quin etiam oblatos calices, oblata recusat  
 Cymbia: nunc tacito perfundit pocula luctu,  
 Et lacrymas bibit ipsa suas, segnique morantes  
 Crescentesque cibos gustu jejuna fatigat.  
 155 Tristior interea Phrygius delabitur hospes  
 In portus Salamina tuos, ramoque verendus  
 Palladio, celsas subit arces. Cætera nosse  
 Curia cunctatur, concivem sola Phrygemque  
 Agnoscit nova nupta virum, pudibundaque vultum  
 160 Flectit, & orantem miratur talibus illum.  
 Inclyta sceptrigeri proles Jovis, & minus uno  
 In natum perducte gradu, reverende Pelasgis

\* Tristi.  
 † luctu.

\* Exsp-  
 rant.

## NOTÆ.

cæli, cujuscunque & deitatis ~~est~~ fuit, fortasse tolerandum: monstrata tamen omnia quæ confecit, *Videtur* legendum clamant. Plures Herculis labores enumerat Sidon. Apollin. car. 9.

140 Nil titulis permota suis.] Reginae & sponsæ.

147 Nocturnas ululasse striges.] Papin. Nocturnæque gemunt striges & feralia bubo.

150 Quam sævum patris paritura nepotibus hostem.] Ajacem Telamonium, quod lib. 6. res probat, non Teucrum, ut Apollodori verba sunt lib. 2. p. 111. quæ glossæma redolent. Hyginus etiam fab. 89. Ten-

crum ex illa natum ait: Ajacem vero ex Peribæa, fab. 97.

151 Oblata recusat Cymbia.] Pulchre *ετυμολογῶν* magnus Cæsar Scaliger in isto vocabulo, epist. 26. *cymbium* *αἰετὶ* *κῆρυγος* *βασίλειον*, à quo non abludit autor Etymologici.

153 Et lacrymas bibit ipsa suas.] Ita Psal. 102. *τὸ πῶπον μου μὲν κλάω, τὸ δὲ ἔσπινον*.

161 Minus uno in natum producta gradu.] Silius lib. 8. Sed genus adnotum superis, summumque per alios attingebat avos calum. Papin. lib. 2. Theb. procerum manus omnis, & alio, quæ propior de rege gradus.

76 Nove-

Justitia, belloque potens, tibi supplicat omnis  
 Cum duce Troja suo, Telamon, miseresce cives;  
 Tuque prior: non tot terraque marique labores  
 In-cassum fluxisse finas: post aspera multa  
 Huc tandem huc veni: Cerno quam querere jussus  
 Hesionen, Cerno: non hæc commercia certè  
 Juno probat: victore suo captiva fruetur?  
 Flens hilari? famulans domino? vel barbara Græco?  
 Redde magis, tot vestra iurus Europa superbas,  
 Tot celebres habet illa faces: melioribus ortam  
 Quære aliam fatis: hæc edita fidere diro  
 In raptus damnata fuit, facilisque vel omni  
 Præda venit, semperque suis rapienda minatur.  
 Noverat Argolicus Alcides, noverat alter  
 Cum Polluce error, novit cum Nestore Peleus,  
 Quum levis ascensu facili tibi præda daretur  
 Hesione, meque haud fines trussisset in istos  
 Infelix Priamus, si quis de gente superstes  
 Cognata, patriæ pensaret damna ruinæ:  
 Hanc tibi non superis, animam debere fatetur  
 Quam sibi servatam gaudet, \* sibi? sed Telamoni  
 Dic potius, subicit, Telamon invitaque flentis  
 Oscula prædatur, & in hos ait ire lacertos  
 Emerui gladio. Sic interfatur, & illud  
 Dircaum memorat, teneo longumque tenebo.  
 Pulsus abit Phrygius, relegenque quod hauserat æquor;  
 In patrios delatus agros, iter explicat omne  
 Civibus: Hesiões thalamos, & nulla Pelasgos  
 Jura sequi, bellumque hortatur. At æger iniqua

\* Non  
marg.

## NOTE.

176 Noverat alter cum Polluce error.] Id  
 est Castor, parvus propter adjectum qua  
 faciem, qua mores, similitudinem. Virg.  
 lib. 10. *simillima proles Indiscreta suis, gra-  
 tusque parentibus error.* Silius lib. 4. de ea-  
 dem re, *elusus dubius error,* & Lucanus lib.  
 3. v. 606. *Agnorunt miseri sublato errore pa-  
 rentes.* Plura habes apud Casperium Gevar-  
 tium in Sylv. Papin. lib. 2. cap. 16. Qui  
 alterius vero faciem exhibet, illum poetæ  
 mentiri dicunt, ut Silius lib. 2. *fratrem men-  
 tiri Lycorma:* ad quæ plura Heinſius. *Mentiri*  
*minas idem Silius, pro simulare lib. 13. Pru-*  
*dentius, peristephanon v. 290. Lapis severa*  
*fronte mentitur minas.* I. a Tertul. lib. de cul-  
 ty fornicarum, *proteram mentitus saram.*

187 Illud Dircaum memorat, teneo lon-  
 gumque tenebo.] Etheoclem Statii Papinii  
*dux volucrium,* cujus hæc verba ad Tydenum  
 Polyneici regni alterna jura poscentem lib. 2.  
*Qua fors iusta mihi, qua non indebitis annis*  
*Sceptra dicaritis honos, teneo longumque tenebo.*  
 Silius quoque lib. 3. *teneo, longumque tene-*  
*bit. Tarpeias arces sanguis tuus.* Virg. *sedet,*  
*æternumque sedebit infelix Theſeus.* Papin.  
 lib. 8. *teneo æternumque tenebo.*

191 Æger iniqua suspitione Paris.] Men-  
 suram secundæ syllabæ migrasse videbitur,  
 cui illud Martialis in mentem venerit, *Oblig-*  
*neret minima, si qua est suspicio rimæ.* Syri:  
*Ad tristem partem streuua est suspicio.* Vir  
 optimus Henricus Smetius & Pincierus hoc  
 versu

- Suspicionem Paris. Ne credite, ludimur (inquit)  
 Dardanidæ, miror hilarem: sibi commodus uni.  
 Non sperata refert, non quod commune decorum,  
 195 Molitur speciale bonum: male publica curat,  
 Qui sua pluris habet: gelidoque haud utitur ense  
 Saucia proximitas, mihi classem ac vela parate,  
 Ibo, ibo non me pavidus quas objicit Hector  
 Terruerint Syrtes, non arma adversa, vel hostes,  
 200 Non aditus in regna graves: mihi numen ab alto  
 Indulget, dictatque vias, spemque addit ituro,  
 Mira quidem, sed vera duces advertite, pandam.  
 Desertura virum flebat Pallantias ortum  
 Processisse diem, sed jam maturior æstus  
 205 Solverat argentes lacrymas me dulce trahebat  
 Certamen nemorum, populari lustra, fugaces  
 Indagare feras, faciliq[ue] instare molosso.  
 Ocius exciti, qui casse, vel ore, vel aure,  
 Fraude, sono, sensu, ludentes prælia, casse

## NOTÆ.

versu tanquam tibicine secundam in *suspicio* brevem probare volunt, idque nomine Cornelii Nepotis ante Christum scilicet nati errore passivo. Sed recte summus ille dictator Jul. Cæsar Scaliger, qui brevem *συμψύχην*, longam *συμψύχην* beneficio agnoscit: est enim *ἀνάλωγος* suspicium, *συσπύχην* Male itaque concludit *ὁ μακροχρόνιος* Taubmannus, ex Scaligeri sententia illam tantum produci: male etiam, imo ridicule, qui in aliis autoribus pro *suspicio* legunt *suspectio*.

195 *Molitur speciale bonum.*] Intus canit, *σφίγγει*: nam ut Claudianus ait, *levius communia tangunt*, 3. de raptu Proserp. Arist. 1. *Oecon.* 6. *ὅστις ἐπιμαλθεταὶ ὁμῶς τῷ ἀλλοτρίῳ ἢ τῷ αἰκίῳ*. Idem Isæus: *ἐδὴν ἄλλος ἐπὶ πλείονος ἑαυτοῦ ποιεῖται*. Orat. 2. pag. 44. Isidorus *Pet.* lib. 4. epist. 67. *ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ εἶδον, τὸ τῷ ἄλλῳ παρῆδον*, quæ sequenti *γινώσκω* exprimentur. Proseper Aquitan. de Provid. lib. *quod speciale bonum est hominibus*.

196 *Male publica curat, qui sua pluris habet.* *Λόγῳ πολλῆς ἐστὶ τῆς αἰ. ἱερῶν δ.* Eurip. Vide insignite ea de re Lycurgum Orat. contra Leocratem p. 161. &c. Tales Lucilius apud Nonium *ιδιῶτης* nominavit, sibi tantum, non plurimis utiles.

203 *Desertura virum.*] Sequitur *πρόσπιν*

illud Bubalci iudicium, cuius in memoriam Homerum dicit Macrobius lib. 3. cap. 17. & cum illo Meursius: cum Iliad. α. p. 851. diserte id exponat. Fabulæ involucri & interius cerebrum vide apud Meursium Comment. in Lycophr. Cassandr. p. 125. Fulgentium lib. 2. cap. 2. & lib. 2. c. de Peleo & Thetide. Cælius Rhodig. lib. 19. cap. 19. Isocrates in Encom. Helenæ *ῥοιζέειν*, ut nominatur à Simmia Rhodio, illius meminit, & Paridis partes agit: Dio etiam Pruseus. Vide etiam Plutarchum in vita Homerii, Eurip. in Helena, Lycophronem. Clem. Alex. Protrept. p. g. 16. Hyginum fab. 92. Lucianum *ῥοιζέειν*. Dialogo Panopes & Galenes, Charidamo & convivio Lapitharum. Meminerunt etiam Herodotus, Thucydides alique innumeræ. Iudicium in Andro factum vult Strabo: Ovidius in Ida & Seneca initio Troadis. Describit illud *ὁ παρὰ* Silius lib. 7. prolixè Lucianus dicto loco 1 & Coluthus libro de raptu Helenæ, sed reptilis illius conatus nihil ad nostrum. *Flebat Pallantias.*] Illud propter rorem, vel pruina, unde & *argentes* addit lacrymas: ita lib. 6. super obitu Memnonis v. 370. vide Gifanium in Indice Lucret. in *flere*. Pallantias Ovid. lib. 15. & 9. est Aurora, Pallantis soror, qui ex numero Gigantum: Hyperionis filia Hesiode

Fallunt, ore cient, vestigant aure: simulque  
Invadunt saltus: me nutu numinis error  
Deviis in spaciū seductius, in nemus altum  
Egit: venarique dedit secreta dearum.

210

Idæi regæ sinus dignissima Phœbo  
Laurus in-offenso frondosum vertice crinem  
Explicat, & nemoris proscrip̃ta plebe minoris,  
Sola viret, nullique suas communicat umbras:  
Cætera Cyrrhæam veneratnr sylvæ juventam,  
Celsum submittens apicem, longeque reducta  
Majorem temere poscentes æra frondes  
Castigat, metuitque sacris occurrere ramis.

215

Huc Deus, aut casus, certe \* gravissimus error,  
Pertulit, ereptum sociis, hac latus in umbra  
Mirabar laurum vivacis lege juventæ,

Nil Jove mutato passam: mirabar & Eurum.

225

Murmure adulantem foliis, & frontibus auram  
Secretum spirare suum, quum languida sensim  
Fur oculi somnus invitans ocia, blandum  
Pectoris elusit studium, curasque fefellit.

Sic capit herbofo projectum celsipite fultus,

230

Delicias hausi superum: nec frivola suetus

In plebem luisse sopor, sed somnia regum

Dignatus subiit: magni mox nupta Tonantis,

Et Venus, & Pallas, sese languentibus ultro

Ingressere oculis: quarum quæ maxima, fando

235

Vix bene maturam visa est solvisse quietem.

## N O T A.

216 *Proscripta plebe.*] Sic lib. 4. *proscripta-*  
*que* Noto, & lib. 5. *Nox aperis proscripta diem.*

222 *Gratissimus error.*] In libris erat *gra-*  
*vissimus.* Horat. epist. 2. *Et dampnus per*  
*viam mentis gratissimus error.*

226 *Murmure adulantem foliis.* Sic Ze-  
phyri motantes apud Virg. Eclog. 5. *ὕπνου*  
*ἡδονῆς, ἡδονῆς ἡδονῆς.* Theocrito: unde &  
ait *ὕπνου ἡδονῆς.* Aristoph. in Nub. pag.  
181. *ὕπνου ἡδονῆς ἡδονῆς.* Auf. Cum-  
que suis loquitur tremulum coma pinea ven-  
tis. Terentianus Maurus: *Pinea brachia*  
*dum tropidant, Audio canticulam Zephyri,*  
*ἡδονῆς, ἡδονῆς ἡδονῆς.* Ita Catul. & Claud.  
nutantes Platan: *nutant ad nutua palma*  
*fœdera:* ita canes apud Lucret. *gannius vo-*  
*cis adulant.* Ovid. 14. *Metam. perque fera-*  
*rum Agmen adulantum.* Homer. *ἡδονῆς ἡδονῆς*  
*ἡδονῆς ἡδονῆς ἡδονῆς.* Similis ventorum

lene susurrantium descripto est apud Chry-  
in Acta. Hom. 6. p. 495. *ὕπνου ἡδονῆς*  
&c. Synecium epist. 114. Eodem modo  
Catul. de fluctibus: *ipsius ante pedes fluctus*  
*salis alludebant.* Ovid. & in alludentibus  
undis.

228 *Fur oculi Somnus.*] Cicero, *Somnus*  
*per fugium laborum,* 2. de divin. Pindarus  
*ὕπνου ἡδονῆς ἡδονῆς.* Pyth. Od. 9. Colu-  
thus, *ὕπνου ἡδονῆς ἡδονῆς,* nox per fugium  
laborantium. Sil. *Nox somni genitrix.*

232 *Somnia regum dignatus subiit.*] Vnde  
Artemidorum Daldianum lib. 1. cap. 3. & 7.  
item lib. 3. cap. 64. apposte item Nice-  
phorum Gregoram commentar. in Syneci  
librum de Insomniis p. 355. &c. & Rigal-  
tium in Artemidori librum primum. Recte  
vero Philo lib. de Abrahami migrat. *ὕπνου*  
*ὕπνου ἡδονῆς ἡδονῆς,* p. 530.

237 *Venimus.*]

- Venimus in saltus Phrygios & Dardane veni  
 Magni nupta Jovis venit Mavortia Pallas:  
 Venit blanda Venus: gratare, en noster alumnus  
 240 Quod dare Parca neget, timeat promittere votum,  
 Siderez libram formæ dedit ipsa Tonantis  
 Unica, quæ trini dispenso fœdera regni:  
 Cui parent undæ Neptuni, tartara Ditis,  
 Astra Jovis: non si laudor cenfore caduco,  
 245 Indignor, non grata minus reditura tonanti,  
 Si nostro dubius hæsit mortalis in ore:  
 Quod longum est, mirantis erit: neu forte putetur  
 Mendax, quem debet famulatrix fama favorem,  
 Quod rarum superis, nudos en aspice vultus:  
 250 Talis in amplexus venio Jovis: ergo quis ausus;  
 Pallida Gorgoneam, bellatricemque Medusam  
 His conferre genis? non sic pudor exulat omnis,  
 Ut populi tenor, vulgi fuga, bajula lethi,  
 Quod terret, placuisse velit: vis dira doceri,  
 255 Diva tamen dictura fui, non hic opus ense,  
 Angues tolle tuos, armatos exsue vultus,  
 Da facilem visu faciem, frontem exere, cedat  
 Cassis, & inclusum sine respirare Cerasten:  
 Detege quod galea horrendum, quod parma pudendum  
 260 Occulit, atque aude præconia vera mereri.  
 Hicne nitor Chalybis, hoc aurum hostile, decoris  
 Extorquebit opem? nescis favissima nescis.  
 In chalybe horror inest, in casside fulgurat aurum:  
 In capulo crudescit ebur: sic docta minaces  
 265 Delicias adfert, & vult placuisse Minerva.  
 Tunc Jovem mentita patrem? qua pellice nostra  
 In lectos audente suos? sed matre carere

## NOTÆ.

- 237 *Venimus.*] Junonis hæc oratio ὄχλῳ-  
 δις. Palladis, δυνάμει ἀνδραγαθῆς, Veneris,  
 γλαφυρῆς ἡ χαρίτων πότνης: idque ex deco-  
 ro personarum, qua de re post Arist. in  
 Rhet. Demetrium, Hermogenem, multa  
 Jul. Cæsar Scaliger, lib. 3. Poët. & alibi  
 passim.  
 241 *Siderez libram formæ.*] Ita Minutius  
 Felix, libram tenens æquissimi judicii.  
 249 *Nudos en aspice vultus.*] Apud Lu-  
 cianum ἐὼ δυνάμει καὶ ὅσῳ omnes se exuunt.  
 apud nostrum Venustantum post alloquium.  
 253 *Bajula lethi.*] Θανάτῳ φέρεται ἡ δυνάμει  
 ἀχλὺς φεγγῶν, gemitus nunciorum & fallaciam  
 ferro. Plaut. Pseud. Sen. Epist. 123. *verba*  
*gestare & vitia.*  
 258 *Et inclusum sine respirare Cerasten.*] *verba*  
 Angues ex capite Medusæ, quos adverso pe-  
 ctore gestabat, ut habet Ovid. in fine 4. Me-  
 tam. Apoll. lib. 2. Ἀ' θανάτῳ δ' ἐὼ μέσην τῆς ἀσπίδος  
 Τρογῶν τὴν κεφαλὴν ἀνέστηκεν. Prud. c. 1. σφ.  
 v. 275. *Et dum Minerva pectus hybris asperat.*  
 264 *In capulo crudescit ebur.*] Vide lib.  
 4. v. 190.  
 267 *Sed matre carere creditur.*] Exponit  
 in sequentibus v. 365. Philo refert ad sep-  
 tenarium numerum, illud de patrima vir-  
 gine lib. κοσμοποιίας, pag. 17.

Creditur. O superum pudor, hæc ne animosa superbit  
Soliis meminisse viri? dicique virago  
Emeruit? certe superos invisa fatigat,  
Mortales consumit. At est Mavortia, dicunt:  
Ergo mares vorat. At Pallas, fit: sed quia pallet,  
Vel quia Pallanti jugulum scidit: hinc color, inde  
Dextra nocens nomen alterno jure meretur.

• Idem  
quod  
luxus.

Tuque, sed O facinus, tunc, inquam, prodiga \* secus, 275

Fœmina plus, quam jura sinunt, & mollior æquo,  
Tunc ergo Venus, ausa venis in præmia formæ?

An nescis cui jura petis communia? Sed quis  
Credet? tot Juno similes habet: unica quondam  
Et nullis æquanda fui: quum provida mundum 280

Dirigeret natura suum, sine conjuge conjux  
Stabit, & in florem cultu crescente severum  
Stabat adhuc, cum sic mater Natura, quid hæres  
Cœli hæres? quod possis habes: hæc sanguine juncta,

Junctior amplexu: soror est, conjux erit, una 285

E numero selecta tibi, una, sed unica, cujus  
Nec similem memoret tellus, nec sidera norint.

Absque pari parit illa tibi: Sic fata negantem

In fratris cupidi dedit oscula: conscius ille

Optati sceptrum tribuit commune sorori. 290

Ergo eat & vultus nostros Ericina laceßat:

Nuptum ivi selecta Jovi: sed fallitur, isset

Diva Paphi potius: quoniam ortus nacta serenos

Concrevit spumante freto, cæsisque pudendis.

Hæc patrem factura Jovem, tibi bellice Mavors 295

Et populo pareret: hæc anceps ætheris hæres

Aurea degeneri violaret regna metallo.

## N O T Æ.

273 Vel quia Pallanti jugulum scidit.] Ante enim Tritonia dicta. Festus tamen: Pallas Minerva est dicta, quod Pallantem gigantem interfeceris, vel, sicut putabant, quod in Pallante paluda nata est. Arnob. lib. 4. Nam Minervam me esse genitorem ex Pallante procreatam, testis est omnis poetarum chorus, qui Palladem me nuncupat, derivato à patre ædognomine.

276 Fœmina plus, quam jura sinunt.] Velleius lib. 2. ocio ac mollitiis pave ultra fœminam fluens.

285 Una è numero selecta tibi, una, sed unica.] Egregia, sine exemplo priva, ægum. Ita Catullus de Cesare; Imperator

unico. Festus: Thalassium virgo unica pulchritudinis. Sardanapalus unica luxuria. Plaut. in Bacchid. unico unum plurimi pendis, & alibi, uno magis unicus. Ita noster lib. 5. ruis unicus ille Laodamia tuus. Gifan. Ind. Lucret. in sagax. Queroli autor: me reliquit solum atque unicum.

294 Concrevit spumante freto.] Infra v. 430.

296 Et populo pareres.] Πάριδος ἀπογονίαν.

297 Aurea degeneri violaret regna metallo.] Ipsa, ait, maris, non cœli progenies, hybridis & infestis illis cœli & Deorum majestatem deterit.

- Quique nec \* iudicio Phæbi, nec vindice textu  
Securam potuit noctemque fidemque mereri  
300 Lemnius, ultum iret alieni probra pudoris:  
Lemnius, & proprios non suspiraret amores.  
Ut Phrygium Sileam, quis vulgatissima nescit  
Furta deæ? sed blanda, sed alma, sed aurea nescit;  
Blanda dolos, alit alma malum, petit aurea donum.  
305 Olim, nam memini, certandi sola potestas  
Cum Jove nostra fuit: ubi tunc Venus, illane venit  
Tertia? ubi Pallas? an quarta iussa veniret?  
Tiresia certe steterat sub iudice Juno.  
Sed taceo, tu Phryx potior, tu discere mereri  
• 310 Junonem quæ sceptrum ferat, quæ commodet aurum.  
Tot mundus miratur opes, tot regna Cometa  
Dispensant: quæ sceptrum velis, quas elige terras  
Quicquid agas, quacunque fluat sententia nosti  
Junonem placuisse Jovi: \* Junoniæ iudex  
315 Censorem ne sperne Jovem. Sic alta profando,  
Reginæ multum meminit, vultumque superbum  
Vocibus ingessit, contenta fronte precantis.  
Prodit in aspectum Pallas, fandique secundas  
Nacta vices, propria fidens & conscia causæ,  
320 Irriguo sacras haurit de pectore voces.  
Magna parens superum, nec enim nego magna tonantis  
Nupta, nec invidio, meritum Phryx inclite nostram,

\* Log.  
iudicio.\* Mar.  
iustissi-  
mo.

## NOTÆ.

302 Quis vulgatissima nescit? Πολυβόλ-  
ληται ὡς κατηρακτορὶς.307 An quarta iussa veniret? Lego in-  
iussa, vel. & iussa.308 Tiresia certe steterat sub iudice Juno.  
Iudex inter Jovem & Junonem datus de  
elegantiori scilicet problemate: ἀντιπρὸς τοῖς γο-  
νιῶσι, ἢ τῶν ἀνδρῶν ἡδὲ τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς  
δυναστίαις συμβαλὴν. Sententiam Tiresiæ ha-  
bes apud Apollodorum lib. 3. Ovid. 3. Me-  
tam. Hyginum fab. 75. Fulgent. in Tiresia  
p. 137: propter quam excæcatum ferunt à  
Junone: Callimachus tamen hymno in la-  
vacrum Palladis, & Propert. Eleg. 10. lib. 4.  
à Pallide factum voluit. Steterat sub iudice  
hic est experiri, discere: alias stare vi-  
ctores, penes quos lis data est, dicuntur;  
Horatius, recto sit fabula talo: opponitur  
que illi excidit, vel quod Juvenalis de Pa-  
pinio, fregit subsellis versu, ut quidem ex-  
ponit Scaliger in Ausonianis lectionibus:Casaubonus enim ad Athenæum, illud de  
fractis subsellis ad plausum & συνηγοῦντες  
recte transfert. Quia vero Juno causa ce-  
ciderat, ideo ait: Sed taceo, & tu Phryx  
potior.311 Tot regna Cometa dispensant. ] Lu-  
canus lib. 1. & terris mutantem regna Co-  
meten. Papin. in fine lib. 1. mutans quæ  
sceptrum Cometa. Vide Marcellum Donatum  
in Suetonii Claudium cap. ultimo.317 Contenta fronte precantis. ] Diocles  
Carysius eleganter apud Senecam cont. 34.  
lib. 5. ἀπὸ τοῦ ὅτι ἡ ὑπερηφάνεια αὐτῆς τὴν ἀρετὴν  
ἔδειξε. Lucan. 10. vultus adest precibus: id  
negligit Juno: nam reginæ multum memi-  
nit, non autem illius, quod est apud Rhe-  
toras, τὴν ἀρετὴν αὐτῆς ὡς πεινῶν. Arist. 3.  
Rhet. cap. 14. An. quod idem ait: ὁ πλε-  
ονεὺς ἀνὴρ οὐδὲν αἰσθάνεται ὅτις ἐστὶν, συνελθόντων πα-  
τινταιν ὀψιν. Horat. qua de re in magnis  
Moralibus Arist. lib. 2. cap. 28.

A a 3 325 Hæc



Si quod erat, carpit: testor freta, testor olympum,  
 Testor humum, non armatus in praelia linguæ  
 Credideram venisse deas: hac parte loquacem  
 Erubeo sexum, minus hic quam foemina possum.  
 Martem alium didici: victoria fœda, ubi victus  
 Plus laudis victore feret, nostrisque triumphis  
 Hic haud notus honos: Sed quo regina decoro  
 Effatu tendit? Dea sit cedo, immo dearum  
 Maxima: non dextræ fortiri sceptrâ potentis,  
 Partirive Jovem certatim venimus: illa  
 Illa habeat: quæ se ostentat, nos gloria saltem,  
 Cum titulis opus est, ornat minor: & quia cogor  
 In laudes ire, haud omni sine dote Minerva,  
 Si gena, si generis autor, si denique mores  
 Quærendi, in curis regnat pudor: à Jove sanguis:  
 Cenfori facies oculo patet: hæccine forma,  
 Hoc genus, hic mentis cultus? Si conjuga divæ  
 Gaudia nuptarum dotes, & pignora jactant:  
 Virginitas me sola juvat, nil passa pudendum,  
 Non læsura thoros, non deprensura maritos.  
 Maeste Paris, mea bella viri, mea pensa puellæ,  
 Et mea laurigeri meditantur carmina vates:  
 Sic populis utrisque fruor, sic grata per omnes.  
 Sed quid ego hæc? quid ad hæc subnectere plura laborem?  
 Moribus indignum, fateor, studiisque pudicis,

325

330

335

340

345

## NOTE.

325 *Hac parte loquacem erubeo sexum.*]  
 Sic lib. 6. de Pentalile: *ut virgo loquacem*  
*Tarda sequi sexum.* Garrulitas enim est *su-*  
*pellex muliebris*, Plaut. Pœnulo. & *mulie-*  
*res*. Idem: *immo monstrum, mulier musa.*

326 *Minus hic quam foemina possum.*] Sic  
 antea: *foemina plus quam jura sinunt.*

327 *Victoria fœda, ubi victus plus laudis*  
*victore feret.*] Optima *γνώμη* in convicio-  
 rum & calumniarum strepitum, sumpta à De-  
 mosthene, qui, ut est apud Stobæum serm.  
 71, *λοιδορησάτω πρὸς αὐτὸν, ὃ συνεκαυχώσατο,*  
*αἶψα, εἰς ἀγῶνα οὗ ἡ νικητὴς ἐπὶ*  
*πρότῃ.* Philo eandem sententiam recitat  
 lib. de agricult. p. 158. Plut. Nazianzenus  
 apposite, *πρότῃ ἐπὶ τοῦ καλῶς, ἢ κατὰ ἐπι-*  
*φαιδῶς ἢ ἀδίστατος.* Orat. 1. p. 41. Plutarch.  
 in lib. de hostium auxilio: *ἢ σὺν πανταχῶ*  
*πρὸς ὑπὸ τῶν, οὗ δὲ λαοδωροῖς σμῶν,* &c.  
 Vide Stob. serm. 92. ubi ista Philemonis  
 habes auro contra:

*Ἥτοι εἶδη, ὅδ' ἡμετέροισι,*  
*Εἴς ἢ διωκόσιν λοιδορήσας φέρου,*  
*Καὶ τὸ ὃ λοιδορῶν, αἰ ὃ λοιδορῶν*  
*Μὴ σιωπῶνται λοιδορεῖ ὃ λοιδορεῖ.*

Imo *κακῶς αἶψα πρὸς αὐτὸν, ἢ ἄλλαν κακῶς.*  
 Insignis super hac re est Justin Martyris  
 sententia in epistola ad Zenam & Serenam  
 pag. 2. *ὡς δὲ κενεργῶν σιωπῶν, &c.*  
 quæ pluscula Chersippus quilibet *παρόπλητος*  
*καλμασπὸς οὐ βόρτης,* & Daphitas si attende-  
 ret, nunquam foret Stratonis ille oculus,  
 qui de se apud Athenæum, *εἴλω δὲ βάλ' ἐπὶ*  
*μαργαρί αὐτῆς λίγαν,* lib. 9. pag. 383. Sed  
 bene habet, *ἐπὶ θύμῃ καὶ γλῶσσῃ ἀπαυδία*  
*καὶ σιωπῇ ἄτη,* ut ait Cointus Smyrnæus de  
 Therfite lib. 1. v. 750. *ἀρχαλὸν σμασπῶν*  
*τὸ πλὴν διενεργῶ.* Vide insignite egregia de  
 Calumniarum fructu apud Chryl. Hom. 14.  
 in Acta Apost. p. 553. & Hom. 39. p. 716. v. 319.  
 347 *Moribus indignum fateor, studiisque*  
*pudicis.*]

Ostendunt

- Ostentare suum: propria nam venditur artis:  
 Detitulat titulos, quos ingerit, at quia præsens  
 350 Viribus & vitiis armatur causa, Minervam  
 Accipe plus tacite meritum, quam voce sequutam.  
 Quam vetus efflueret in regnum mobile mundus,  
 Terrarumque notas ultrix detergeret unda,  
 Emerfit cum sole fides, mox cætera dudum  
 355 Nacta fugam virtus terris offensa prophanis  
 Jam mundo meliore redit: prudentia nunquam  
 Velox, indulgens pietas: patientia victrix:  
 Strenua simplicitas: hilaris pudor: ardor agendi  
 Sobrius, & nullo nutans constantia casu,  
 360 Non vaga pax aderat, rerum Concordia cultos  
 Justitiæ rectique tenor, sine iudice stabant  
 Visuræ populos & Deucalionæ forores,  
 Poscebantque ducem: nec enim securo meandi  
 Copia, nec prorsus furiis in tartara pulsus  
 365 Cassavere metus: tandem genitura Minervam  
 Contremuit frons celsa Jovis, totusque rotatu

## NOTÆ.

*Ostentare suum: propria nam venditor artis  
 Detitulat titulos, quos ingerit.*

*Suum* hic est ἴδιον τῷ ἀνδρὶ αὐτοῦ. *Detitulas*, ut lib. 1. *de potuit*, v. 281. ubi plura de hac *συνθήκη*. Gaudet hic poeta *ὑπερβολὴν* quadam; potuisset enim levi versura: immi-  
 nuit, infuscat, vel ut ipse infra, *Virginis  
 elidit titulum*. Tertullian. contra Judæos  
 cap. 9. pag. 100. *Magos quoque Samarita-  
 norum appellatione titulavit*, & lib. de Ju-  
 dicio Domini: *Et vernis roseas titulabit flo-  
 ribus auræ*. *Γράμμα* sumpta est ex passivo  
 illo: *laus in suo cuiusque ore sordescit*. Salo-  
 mon Proverb. cap. 27. *ἔγνωσαν ἵππῳ ἐν ὁ-  
 πύλῳ, καὶ μὴ τὸ ἐν στόματι, ἀλλ' ἐν ἔργῳ, καὶ μὴ  
 τῷ στόματι χαίρειν*. Plur. eleganter in libro de sui  
 laude: *αὐτῷ μὲν ἦν ὁ παρ' ἄλλων ἵππος ὁ ἴδι-  
 ος ἀνυσσόμενος ἔστιν, ἵππος δὲ ὁ ἀπὸ αὐτοῦ ἀν-  
 ηρξάμενος*. Geminum est illud Themistii  
 Euphradæ, *ὅτι ἂν φορτικὸν ἀνυσμός, οἷς ὁ  
 παρ' αὐτοῦ ἵππος*. Orat. *ἀπὸ φιλοσοφίας*. Id  
 elegitans Æschines dicebat virorum etiam  
 clarissimorum laudes esse molestas, multo  
 magis Demosthenis, *ἵνα δὲ*, addit, *ἀνθρώπων  
 αἰσχρὰ καὶ πάλαι χρόνῳ ἰσχυρὰ ἐγκωμιάζει* τὴν  
 αὐτῶν *ὑπερηφάνειαν* αὐτῶν; Demosthenes  
 id animadvertens obliquat exordio aureæ  
 illius de corona orationis: *φύσιν πάντων ὑπὲρ  
 πάντων μὲν λαοφιλῶν, καὶ ἢ κτηνοφιλῶν ἀνθρώπων*

*ἴδιος*. τῷ ἵππῳ οὗ ὁ αὐτὸς ἀρχὸς. Eadem  
 est Chrysostomi *ῥήσις* in 2. ad Corinth.  
 Hom. 22. p. 894. *ὅτι ὅταν ἀπορίστηται πρὸς  
 πολλοὺς ἢ ἀπορῶν, οἷς τὸ ἰαυτὸν πρὸς ἑκα-  
 τὸν μιλίαν*. Eadem habes p. 896. eadem Ho-  
 mil. Synes. de dono Astrolog. *καρῶν ἰαυτὸν  
 καὶ πάντα πρὸς ὑπὲρ ἐπιδοῦναι ἢ ἐσθλῶς ἀπὸ  
 σφοδρῶς ἔστιν*, pag. 307. Nilus etiam bene:  
*φύσιν τὴν ἐκείνην, αἰσχρὰ δὲ τὰς ψεύδεις*, pa-  
 ræz. 27. Vide etiam Plinium epist. 8. lib.  
 1. & Plutarchum in Cicerone.

352 *Cum vetus efflueret in regnum mo-  
 bile mundus.* Regnum-mobile propter *ὑπε-  
 κληρονομίαν*. Vide lib. 1. v. 406.

355 *Nacta fugam virtus.* Ovid. *Ultima  
 caelestium terras Astræa reliquit*. Ita Chryso-  
 stomus in Matthæum Hom. 10. p. 97. *ἀπὸ  
 λήλαται καὶ ἐσθλῶν καὶ τῶν ὑπὲρ ἀφῆται τὴν  
 ἕρπον ἀποδοῦναι*, de Pace loquitur. Fugam  
 illam Virtutis prolixè Aratus describit p. 206.

365 *Genitura Minervam contremuit frons  
 celsa Jovis, &c.* Apollod. Rhodius lib. 4.  
 Argonaut. Callimachus hymno in lavacrum  
 Palladis, Pindarus insignite, Olym. 7:

Ἀνὴρ Ἀφαίης τέχνησι χαλκευάτω πλέει,  
 Παιτὶς δ' Ἀλκίονα κρηφαίη κρητ' ἀκρον  
 Ἀργεῦσι δ' ἀλάλαξεν ὑπερμάνει βοῆ.  
 Οὐρανὸς δ' ἰφειλὶ πρὸς καὶ γαίᾳ μέγας.

Securis

\* Leg.  
gravior.

\* Leg.  
tunc.

Intonuit majore polus, nec \* gravior unquam  
Lux superis: hoc patre fluens, hoc edita partu,  
Divum pandit iter, diras & monstra relegat  
Virtutum custos, virtutum prævia Pallas. 370  
Hæc illa est, quam Juno notat, quam Dardana cernis:  
Marte Minerva potens, hæc cujus dextra minacem  
Exhaust Phlegram: vidi dicamne? sed omnes  
Novimus, Enceladi consumpsit flamma Cyclopes:  
Centimanus pharetras centum, Niobesque sagittas 375  
Sprevit anhelanti jam major Marte Typhoeus:  
Cælum poscebat, ubi \* nunc Mavortia Juno?  
Juvisset numero, saltem, propiorque stetisset  
Pro sceptris armata suis? jam pene supernos  
Persephone thalamos, Ditem complexa tenebat. 380  
Quum tandem exiliens trepidis Saturnia stratis  
Exclamat Pallas, Pallas prohi fata, moraris?  
Pellimur accessi, sensit valuisse Medusam,  
Gorgoneamque Deam, sensit quod fulgurat aurum  
Plus splendore potens, cum cælum, sceptrum penates 385  
Reddidimus trepidæ sit nunc ingrata, sit hostis:  
Nostrum est quod regnat, nostrum quod cum Jove somno  
Securo fruitur: at curam imbellis olympi  
Quum subii, tunc diva fui, tunc dicta virago.  
Vos superi testor, quantis sudaverit ausis 390  
Hoc caput, hoc pectus nostrum (ac ostendit utrumque,  
Cælum suspiciens) pudor hic, hic cassidis horror,  
Et paræ quam Juno notat: genuitne cerastus  
Juppiter? advertat cujus convitia tractat  
Divæ memor, pareatque suis: parit illa potentem 395  
Vulcanum, pariatque velim: non quod pede molli

## NOTÆ.

Securis itaque obstetrix fuit, & quod addit, Jupiter Rhodiis aurum pluit. Vide Apollodorum lib. 1. pag. 8. qui absorpta Thetide, Prometheo, vel Vulcano, caput percutiente Palladem juxta Tritonem amnem armatam exiluisse scribit. Philo *Ἐκτομοσ*. commentum de Minerva ad numerum septenarium transfert, pag. 17. Item Chalcidius Comment. in Timæum Platonis pag. 111.

374 Enceladi consumpsit flamma Cyclopes.] Vide Apollodorum lib. 1. & illa quæ sequuntur de Typhæo, qui manuum, *τῶν ἀπὸ τῶν ἰανίγων ἐκπινομένων, τῶν δὲ ἰανίτων ἀντιπάλων* jacebat, dicuntur inibi *ἐάν*

*ταχέως* Cœli filii, & *ἰανίτων* simpliciter, Nazianzeno, orat. 4. pag. 121.

384 Sensit quod fulgurat aurum.] Refer ad Junonis Hæa, supra v. 358. 363.

391 Hoc caput, hoc pectus nostrum (ac ostendit utrumque.) Imitatio est Ovid. 13. Metam. *Aspicies ea, vestemque manu deduxi.* Sic Virg. in Cætri: *aut ferro hoc, aperis ferum quod ueste latebat.*

396 Pede molli: Milesas, invidet.] *Ἐφφρα* *μωροῦς* & *ἰνιδία* elegans in his & sequentibus. Sic apud Homerum Juno illam appellat *ἰνιδωδέα*, vide & apud Cicer. 2. de Nat. Deor. illius picturam, de qua Victorius Variarum lib. 29. cap. 20. Vide *ἰνιδωδέα*

- Militat, invidéo, nescitve quod arte catenas.  
 Sic fatur, Veneremque obliquo figit ocello  
 Atque iterat. Res ô vatum dignissima visu,  
 400 En generat voces, evolvit nomina, nugas  
 Pieridum, & nostras dignatur nescere frondes:  
 Sed male vel didicit meminit vel mollius æquo,  
 Vera voce fluit à polleo Pallas, & alti  
 Splendorem meriti vix gloria nominis æquat.  
 405 Maeste Paris, quid enim numerandis improba veris  
 Effluo, & in titulos suspiro prodiga? læsi  
 Forte Deos, exempla sequor, veniamque coactus  
 Error habet, nosti Junonem indigna locutam.  
 Sed taceo, promsi (fateor doleoque) superba,  
 410 Vera tamen, sed molle decus, formæque triumphum  
 Non hac mente peto, viles ut solvar in usus,  
 Vulgaresque jocos; hac fronte, hoc oris honore  
 Venatrix hominum vernet Venus. O fuga morum,  
 Diis utinam libranda forem: Nunc Cypris in omnes  
 415 Bella ciet, victrixque placet, mundumque superbit  
 Imperiis cefsisse suis: heu rara securis  
 Aurea, rarus amor morum, quippe ardua frangit,  
 Virus dulce, pia Syrtis amentia supplex

## NOTÆ.

ἀνὰ πρὸς apud Camerarium, problemate 7. p. 22. & Plutarchum in lib. de facie Lunæ: qui Vulcanum ideo claudum ait, quod πῦρ ἐν αὐτῇ χειρὶ. ὡς αὖτε χειρὶ βασιλείας ἢ ἐπὶ τοῦ π. 931. Talis autem ἀφαιρούμενος est in illis, quæ magnus ille Scaliger in Cerrato emendat, cum partes tacitas mavult, quam pendendas, lib. 6. Poët. cum ipse cunas cruentas ponit, pro μαῖναι ἀνὰ πρὸς.

402 Meminis vel mollius æquo.] Μνησθῆναι ἀμείψασθαι.

403 Vera voce fluit a polleo Pallas.] Nimis Grammaticum, nisi ad orationem Junonis referas. Etyma quatuor enumerat autor Etymologici: quorum tria etiam Tzetzes ad Hesiodum: aliud habes apud Hesychium: aliud Clem. Alex. Orat. ad gentes, p. 9. ἀνὰ πρὸς ἢ τὴν καρδίαν διόρυσεν ὡς φησὶ Παλλὰς ἐν τῇ πείλῃ τὴν καρδίαν ἀνὰ πρὸς. Plato etiam in Cratylō ἀνὰ πρὸς. Vide etiam Phornutum, titulo Minerva, p. 160. qui illam intellectum Jovis appellat, ut Papinius, magni decus ingeniumque parentis, lib. 2. Theb. Vide etiam Apollod. lib. 1. p. 15. Minerva unde dicatur, habes

apud Festum, & qui inde sumpsit, Mercurium Criticon. 2. part. cap. 5. pag. 117.

407 Veniamque coactus Error habet.] Arist. Ethic. 3. cap. 1. ἡ ἀγνοία ἢ κατ' ἔκτατον ἐν αὐτῇ καὶ ἀπὸ πρὸς, ἐν ταῖς ἡμέραις καὶ συζητήμασι. Eadem Philo in fine libri de migrat. Abrahami pag. 331.

416 Hæu rara securis aurea.] Quid his securis aurea? an de imperio? ut Propert. Brutique secures, nihil minus. An vero de aurea securi, quam Mercurius rustico pro ferrea obtulit, ut est in fabula Æsopi apud Planudem fab. 44. quo Acron refert illud Horatii Sat. 7. lib. 1. feritur quo rara securis. Ita de simplicitate intelligendum foret, cum sequatur, rarus amor morum, sed non videtur. De victimis mactandis in honorem Deorum intelligo, ita lib. 3. v. 216. Cæsarum cumulat promissa securi, quam & fecespiam nominabant. Nisi forte ad Saturni falcem referendum, qua Coeli mundum demessuit. De securi in judicium vocata, vide Pausaniam in Atticis pag. 22. & 27.

418 Virus dulce &c.] Ὁ ἔρως. Vide lib. 4. v. 221.

Molle matrum, morbus hilaris: Sic vindicat orbem,  
Exitium venale Venus, sic exit in omnes  
Teligerum complexa suum: exemplumque datura,  
Vulcano Martique parit: moderantior olim  
Mortali contenta iugo, non altra coëgit.  
In \* numen laqueumque suum: non fulmine blando  
Fulminis autorem fregit: non Cynthus ignes  
Majores miratus erat: non cura tridentis  
In mediis fervebat aquis: sed nomine vero  
Bacchus liber erat: pudet Ægeonis alumna,  
Sera ultrix superos vexat, cœlumque reposcit  
Cum patrio projecta gelu, cumque exule mentu:

420

425

430

\* Marg.  
nume-  
rum.

## NOTÆ.

426 *Non cura tridentis.*] Neptunus, qui Silio lib. 15. *tridenti potens*, ille ex Venere Erycis pater est: ut Sol Electryonis, quæ hic arrodit Pallas:

427 *Sed nomine vero Bacchus liber erat.*] Liber enim dictus.

428 *Pudet Ægeonis alumna.*] Venus *ἡγεονογῆς* in Ἰνάλαιας, ut Musæus loquitur: hinc lib. 1. nostri *Tritonis* alumna, & *Ægeonis*: ponit enim utrumque nomen pro mari, ut postea, *Cum Jove, cum Tritone suo, cum deo Dione*. Sic Ægeon pro mari apud Lycophronem: *αἰγαιῶντος αἰγρίωντος πύργου*. Ovidio est Deus marinus, ut & Papin. 5. Theb. *Diis pelagi ventisque & Cycladas Ægeoni Amplexo*, ille 2. Metam. *balanarumque prementem Ægeon suis immanis terga lacertis*. Ægeon etiam est Briareus. Hom. Iliad. α. *ὅς βριάρην καλέουσι θεοὶ ἀδρυες δὲ πύργου Αἰγαίου*. Ita Papin. Achilleid. 1. *duros laxantem Ægeon nodos*. De illo vide plura apud Turnebum Advers. lib. 19. cap. 2. De hoc Apollod. lib. 1. De tempore syllabæ penultimæ vide Hartungum 2. tomo, Thef. Critici, cap. 8. pag. 736.

430 *Cum patrio projecta gelu, cumque exule mentu.*] Ita in omnibus editionibus: legendum autem verbo nupto, *mentula*: quod satis arguunt illa: *Erubeo ulterius loqui*: unde etiam syllaba coaluit cum sequenti. Eandem rem Juno tetigit supra:

— quoniam ortus nactus serenos  
Emerevit spumante sale, calisque pudendis.  
Sed sacce.

Venerem mari esse oriundam, cum *αἰγῶν*  
Cœli Saturni defecuit falx, ut Antonius

ait, nimis notum ex Hesiodi Theogonia. Apollodoro lib. 1. pag. 2. Arnobio lib. 4. Macrobio Saturnal. lib. 1. cap. 8. & 12. & Poëtis omnibus. Eandem è mari emergentem habes apud Pausaniam, in Corinthiæ. Heliæis prioribus; & apud Plin. lib. 35. cap. 10. Anthol. Græcor. Epigrammat. lib. 4. Involucrum fabulæ est apud Varron. lib. 4. de causis ling. Lat. Fulgentium lib. 2. p. 135. b. Clem. Alex. Pædag. lib. 1. cap. 6. ex Diogenis Apolloniæ sententia: item apud Arist. 2. de Generat. Animal. cap. 2. Hinc vulgo *ἀφ' ἡγεονος* dicta. Dydimus vero dictam putavit *ἀφ' ἡγρίωντος* πύργου τὰ ἀδρυες, ut habet autor Etymologici magni. Plato in Cratylō etymo Hesiodi tamen Scholiastes cum Euripide insuper habuit: qua de re etiam apud Aristot. 2. Rhetor. cap. 23. *ἡ γὰρ ὁμοία ὀρίων ἀφ' ἡγεονος ἀρχὴ δὲ αἰγῶν*, ut habet autor Etymologici magni. Euprid. in Troadibus ita *μυθολογῶν*: etiam Heraclides ad Homerum, cur Diomedes hortatu Palladis, vulneret Venerem.

*Cumque exule mentu.*] Sic lib. 6. *exule bello*: item *extorres artus*: Ita Synesius in hymno quinto: *φύλας γαίης ποχθόν*: cui opponitur Nonno toties usurpatum *ἐμῶν*. Prudent. in Hamartig. *fugit exul sanguinis & carnis penetralia: avis exul hyemis*, Laberius. *Alcorumque exul nemorum*, inde de fera lib. 2. in Ruf. Claudianus, *exul spei* Hegeſippus, lib. 3. Tertullian. de Baptis. cap. 5. *viduis aquis sibi mentiuntur, à quibus scilicet Spiritus sanctus gratia exulas*. Ita viduis soli, Silius lib. 2. *viduus pharetra*. Horat. Isidorus, *ἀλυστὴν χαρδόν*, lib. 2. epist. 213.

431. Mo.

- Erubeo ulterius loqui: me strenua certe  
 Omnipotensque Venus tentabat flectere, cessit  
 Sensi etenim, mecumque utinam deprenderet orbis,  
 Quum fallax & blanda venit, nihil hoste polito  
 435 Sævius, omnifico vultu mentita favorem  
 Amplexum in luctus solvit, descenderat urbes,  
 Arces frangit, & in subitum rapit omnia Martem  
 Quum ventum in cædes, cedit: quum prælia fervent,  
 Frigescit: tunc arma juvant, tunc Pallas in usu;  
 440 Et Venus in probris: commercia turpia, molles  
 Exacuit, duras emasculat, & rapit orbem  
 In prædam, cui præda venit: sic mutuus error  
 Invenit alterni solatia digna pudoris.  
 Non cogo in certos numerosum Prothea vultus,  
 445 Non venerem semper variam, moresque pererro  
 Implicitos, satis est aliquo si cognita casu  
 Non trahat incautum prorsus, sed voce monentis,  
 Exemplum cui mundus erit, quis dicat egere?  
 Maxime Priamidum, nostra est si gloria quicquid  
 450 Mars audet, quod Clio docet, quod certat Arachne,  
 Si tibi mixta manus, & partitura Minervam,  
 Si tutoris egent arcès, & in arce triumphat  
 Palladium, formæ titulum si virgo meretur,  
 Annue, & Iliacum iudex ne despice fatum.  
 455 Desierat vultuque animum vocemque sequuto  
 In gyrum flectens aciem sedet: emicat axe  
 Idalio provecta Venus, tandemque profatur  
 Mœsta parum, sed blanda oculis, & fronte serena.  
 Heu quibus exilium populis positura relinquitur,  
 460 Libera Saturni proles? Cui grata, vel æqua,  
 Si superis invisâ vagor, si transfuga cœli  
 Fata sequor? vos o spirat quibus orbe secundo

## NOTÆ.

431 *Me strenua certo, &c.* Vide eadē re Dialogum Luciani, & Homerum in hymno Palladis.

432 *Nil hoste polito sævius.* Hostis politus *ἑνὸς ἀνθρώπου*, qui familiariter amicitias exerceat, ut Cicero loquitur. *λυσίφιλων* Proverb. cap. 27. *ἀγαπῶντες οἱ αὐτὸν τρυφῶσιν* *φίλος ὁ ἀνὴρ φιλήσων ἐχθρῷ.*

439 *Tunc Pallas in usu.* Et Venus in probris. Ita Terent. in Phormione: *sine probro testis, in probro sum.*

451 *Si tibi mixta manus & partitura Minervam.* Consilii & auxilii promam se pro-

mittit & partiri curas & rerum arcana sol-  
 bat, ut Papin. loquitur.

454 *Iliacum iudex ne despice fatum.* Palladium, quo salvo, urbs salva. Vide Apollod. lib. 3. p. 180.

459 *Heu quibus auxilium populis positura relinquitur.* Ita Æschines Demostheni ista assuit: *ἐπεγρήσαί μοι ὅτι τῆς πολέτιας, ἐν τῷ ἐπὶ ἀναστάσει.* Orat. contra Coronam, vel Ctesiphontem.

461 *Spirat quibus orbe secundo indefessa fides.* *Ἐφ' ὧν* a Diis ad hominum iudicium adornat, cum à Junone & Pallade quasi

B b b 2 cœlo

Indefessa fides, quos non livescere certum est,  
 Si pia, si facilis, si nulli dura Dione,  
 Pendite quis causam casus premat, unde tumultus,  
 Unde minæ: cum prima meos lux extulit ortus,  
 Fovi hominem duos tenere solata labores,  
 Et casus miserata graves: sic publica grati  
 Tempa mihi struxere viri: sic thura merebar:  
 Hinc iræ, hinc odii causæ: miserefcite saltem.  
 Vos quibus exul agor, cœli rea, deprecor orbem,  
 Quem colui, vestram populi defendite civem.  
 Flos juvenum, spes nostra Paris, non vexo locutas  
 Non incuso Deas: quis enim vel carpere possit,  
 Vel sacros æquare modos? at si qua fatendi  
 Libertas veri, nosti puer inclite nosti  
 Quæ rerum series, steterit quo cardine causa,  
 Quam bene rem sermo digesserit: indice vultu,  
 Eloquio frontis, oculo censore, secunda  
 Lis erat: unde igitur armata licentia fandi  
 Infremuit? Si dura minus reverensque pudoris,  
 Et Jove progenita, & virgo Tritonia credi  
 Posset? At emeruit Musarum maxima dici,  
 Non nego, fingit enim, nullique hæc parte secunda  
 Falsigraphos commenta docet: docet auribus æti  
 Mollibus, & cæcos per frivola ducere sensus.

## NOTÆ.

cœlo excludatur: quo spectant illa, si forius & melius magnas plerumque secas res: transfiga cœli fata sequor, cœli rem deprecor Virg. quam quisque secas stem. Lucret. Si subito medium coloris præsideris ista vis aliqua, lib. 3.

463 Quos non livescere certum est.] Livescunt certe homines, sed Diis sua non invident: nam ut Aristoteles ait 2. Rhet. cap. 19. φθόνοςμα εἰς εἰς τὸν ὁμοῖον ἢ φειρόμενον & paulo post, εἰς εἰς πολλὸν εἰσὶν αὐτῶν καὶ αὐτοῖς, ἢ παρὰ τοῖς ἀλλοῖς λείπονται.

479 Oculo censore secunda lis erat.] In rem præsentem ait veniendum; ut enim Pindarus, εὐνύμοις ἐς δίκην τοῖς ἴσιν Ἀγρῶνισι. Liton secare est honorarii arbitri, quod Cicero in libro de Fato, est medium ferire, ut quidem Victorius legit lib. 1. cap. 18. ut & Græci μέτρον τίθενται: ita apud Athenæum lib. 14. πῶς μέτρον τίθεται: videtur Erasmi. medium secare. Jul. Cæsar, Scaliger in farragine poematum. Dicebant veteres, medium secas: isto sed barbara, extremum medium principiumque secas. Plotar. 1. Sympos. q. 2. ἐν τῷ Ἀλκιμαχίῳ ἐκείνῳ, ὃ καλεῖται ὁ ἄριστος Ἀλκιμαχίῳ. Horat. ridiculum auri

485 Falsigraphos commenta docet.] Poetas quibus maxima de nihilo nascitur historia: quorum carminibus nihil est nisi fabula cœlum, Manilius, ὁλοκαυτὶ τὸ πᾶν αὐτῶν, ait Isid. Pelus. lib. 2. epist. 278. ἐν ὁμοῖον φέρονται, Oppianus: qua de re illustis in utramque partem apud Pindarum locus Nem. Od. 7. p. 281. Falsigraphus formavit, ut Attius, Plautus, Aufonius, falsidicus: ut antiquus poeta Legitrepitundunt, lairant fora. Vide Catalecta Scaligeri pag. 332.

Docet auribus æti mollibus, & cæcos per frivola ducere sensus.] Illi ut plurimum Veneris sunt satellites, & ὁμοῖοι, ut Æschines dicebat συναισθητοί, contra Ctesiphont. qui κατὰ λόγον αὐτῶν τὸ λόγιον, & ut Pindarus Olymp. Od. 1. τῶν τῶν λόγων διδασκαλῶν ψεύδοι ποιητῶν ἐκπαταῖν μὲν ἄλλοι τῶν φημι: quo spectant sequentia Phyllidas, Heliophylas.

- Cumque per ambages nugis pomposa venustis  
Phyllidas, Hyphisilas, & praelia nostra retractet,  
Lucratur sacram venalis fabula laurum.
- 490 At si militiam fingendi foeda facultas  
Hanc habitura fuit, saltem discrimen habendum  
In quam, quid, quare, nec enim si nata cerebro  
Nostri plena Jovis, gelida nil improba fando  
Virginis elidit titulum, doctissima virgo.
- 495 Illa virum titulos raptis mendicet ab armis;  
Sit sese contenta Venus, tumide illa minetur;  
Nos humiles facilesque pati: rorantia tabo  
Signa ferat victrix; nostri sine cæde triumphi.  
An quia naturæ non obluctata, fatigor?
- 500 Anchysæ si blanda fui, sexumne refelli?  
Si peperî, cui facta nocens? meus astra Cupido,  
Æneas Phrygiam vester colit: hæccine culpa?  
Hoc Venus exitium superis molitur & orbi?  
His homines, his dono deos. ergo innuba Pallas
- 505 Sic meritæ mores Veneris notet? illane grata,  
Grata viris, quos Marte vorat? placanda puellis  
Quarum fastidit sexum? diis digna serenis,  
Quos refides timidosque vocat? sic exit in omnes,  
Sic telis placitura suis: sic omnibus æqua?
- 510 At virgo est; negat Aglaurus, negat anguis opertus:

## NOTÆ.

Hyphisilas, ut mavult Casaubonus legere in Persio, unde hæc sumpta.

492 Inquam, quid, quare.] Videl. lib. 1. v. 145. lib. 6. v. 33.

493 Gelida nil improba fando virginis elidit titulum.] Verba nupta, ait quæ v. 459. *audrym* proferebat Pallas, illam de virginum, ut Apuleius, vel depudicans, ut Laberius apud Agel. lib. 17. cap. 7. Gelidam virginem nominat, quod amore non incalcescat, *ἀναισθητόν* scilicet & *παῖον ἀναισθητόν*. Elidere titulum, ut Cicer. 3. Tuscul. elidere agrestudines. Quid proprie elidere vide Junium in Apologet. Tertul. cap. 23. p. 40.

499 An quia naturæ non obluctata, fatigor? Rea peragor, quia non fugio a sexui ut juven. loquitur. Est autem verbum *fatigor* multæ significationis: sæpissime nostro est *ἀναισθητόν*, *ἀναισθητόν*, ut supra, *superis invisa fatigas*, lib. 4. ut non *sensura fatigant Membra*, lib. 6. mille licet mortes hinc inde *fatigent*, duplicique *fatigas* Morte

animam. Phrygios umbone fatigans. Sic Virg.

4. Eneid. Corripit & stratis corpus socioque fatigat; excitat lib. 3. Martemque fatigans, lib. 9. Sylvas, terga fatigare, curasque fatigas, Papin. lib. 5. Sylv. Propert. sat tibi sint noctes, quas de me Paule fatiger, lib. 4. Silius lib. 7. tertia bella fatigas, lib. 13. campos fatigare: quas spes grata fatiget, lib. 16. Tacit. lib. 15. dextram osculis fatigare. Trebel. Pollio: res secunda sapientum mentes fatigans. Sidonio Apollinari fatigare est cavillis & locis incessere, lib. 3. epist. 13. si fatiget in contumelias; si fatigetur in furias. Vide Wölberium ad Epist. 8.

510 At virgo est, negat Aglaurus.] Fabulam exponit Ovid. Metam. 2. Hyginus fab. 166. Fulgentius, tit. de Vulcano & Minerva, p. 129. Apollodorus lib. 3. p. 195. Pausanias in Atticis, nullo tamen, quod mendacii & *ἀναισθητόν*, consensu. Venus, ut verbo rem signem, Minervam negat virginem, quia Erisichthonium Aglauri fidei commisit, quem ex Vulcano natum volunt.

B b b 3 qui.



At taceo. At facie pollet; consulta reclamat  
 Unde tumorque genæ: gladiis at strenua sumptis;  
 Non proprium, quod fingat habet: mentita potestas  
 Læta brevi, probrosa diu, post pauca serena,  
 Spuria perpetuo sordescit gloria luctu. 515  
 Quondam certa fides, bella imperiosa deorum  
 Non una confecta manu, laurusque per omnes  
 Dicta dari. at victrix Perseæ Gorgonis umbrâ,  
 Extorsit titulos, palmamque imbellis olympi.  
 Sic de se meminit Pallas, sic credere oportet; 520  
 Crede Paris, res digna fide, tradendaque fastis,  
 Plus Jove, plus Phæbo potuit, plus fœmina Marte:  
 Marte utinamque meo: nec enim tibi Juno nepotes  
 Invideo, si digna tamen: nec turpe Minervam  
 Ut socium numerare genus, tot freta Dione 525  
 Vindicibus potuit saltem, si fata tulissent,  
 Serpentum non esse parens, miserique per urbem  
 Exulis explicito raperet vestigia giro  
 Hermione Martis; vidi, vidi ipsa nefande

## NOTÆ.

qui, ut ait Apoll. ἀπαρτίσθαι οἱ εἰς τὸ οὐλῶν  
 ὁ δὲ δῖος. Nazianz. Orat. 2. in Julian. per. 128.  
 Ἀπὸ τῆς πηλὸς τοῦ καὶ τῆς δὲ γενέσθαι.

Negat anguis operius.] Hæc: vel ad Eri-  
 fichtonem cistæ inclusum referenda: quo  
 faciunt verba Apollodori: εἰς τὴν τῆς Ἀπὸ-  
 φῆς πηλὸς τοῦ καὶ τῆς δὲ γενέσθαι: vel ad Æscu-  
 lapium, quod ad verba auctoris propius ac-  
 cedit; atque ita anguis operius erit Æscu-  
 lapius, quamvis non nesciam, Draconem tu-  
 telam vel famulum Æsculapii rectius dici.  
 Serenus de illo: *Qui quondam placida tectus  
 sub pelle Draconis.* De eodem Sext. Aurel.  
 Victor: *se in Ogulnii tabernaculo conspiravit.*  
 Palladis vero & Æsculapii filia dicitur Ὑψίον,  
 quod solus, quantum scio, Pausanias scri-  
 bit in Atticis: ἢ δὲ δῖος Ὑψίον ὡς ὕψος  
 καὶ ὡς Ἀσκληπιοῦ παῖδα οἰοῦντες καὶ ἀπὸ αὐ-  
 τοῦ Ὑψίον καὶ τῆς Ὑψίον: deinde etiam apud  
 eundem in quarta parte Aræ Amphiarai tri-  
 buit Veneri Panaceæ locus; item Jasoni.  
 Hygieæ, & Minervæ Præoniæ: cujus rei My-  
 thologiam habes apud eundem in Achaicis  
 p. 230. & disceprationem Pausaniæ cum  
 quodam Sidonio. Vide & Plinium lib. 35.  
 cap. 11. ubi Iaso & Egli filię nominantur  
 Æsculapii: Dalecampius ista de Iaso ad Ia-  
 sonem Chironis alumnæ manifestè errare

transfert. Quamvis autem Theocrito, Lu-  
 ciano, Homero aliisque, Diana, Musæ &  
 Minerva αἱ καὶ παῖδες: alii filios tamen & fi-  
 lias illis assignant: de Diana, si eadem est  
 cum Luna & Ilithyia ἀσκήνη res clara: de  
 Musis est apud Pausaniam in Bœoticis p. 103.  
 Apollodor. lib. 1. pag. 8. Causam adfert  
 Bion Eidyll. 4. Paschalius de Coronis lib. 3.  
 cap. 4. pag. 144.

515 Spuria perpetuo sordescit gloria luctu.]  
 Si spurii καὶ ἀσκήνη, ut vult Modestinus  
 D. de statu Hom. lib. 23. dicti rectius Au-  
 sonius: *quique notam spurii versibus addi-  
 derat.* De vocabulo vide Crinitum lib. 2.  
 cap. 5. Scaliger in Festum p. 112. ubi de  
 mortuis, παῖδες, Favoniis; & Meursium  
 ad Lycophronem p. 206. Casaub. ad Apu-  
 leium, p. 148. De vitio filii Scaliger ad  
 Varronem pag. 224. de iisdem Imbris vel  
 Umbris dictis apud eundem. p. 201.

527 Serpentum non esse parens.] Harmo-  
 nie cum Cadmo in serpentem mutata est,  
 quæ filia Martis & Veneris Apollod. lib. 3.  
 p. 143. Ovid. 4. Metam. Papin. lib. 1. Theb.  
 Hyginus fab. 6. 176.

529 Hermione.] Ex prioribus liquet Har-  
 monie legendum, non Hermione, ut in aliis  
 editionibus retinuerant ἀμείβων.

530 Casum

- 530 *Casum*; quem peperit populum. Sic fata madentem  
Inclinat vultum, rursusque accensa profatur:  
De facie nil læsa queror metuenda Deorum  
Invidia est: blando Semele conceperat astro,  
Plena Deo, paritura Deum: denusque tumebat
- 535 *Mensis*, quum Juno vultum mentita severum  
Accedit, persuadet, abit: quid, credula, simplex,  
Inscia jurato premitur Jove? Sic tua longis  
Cadme fides perfecta viis, sic annuus error  
Emeruit? cum rapta soror, viduamque parares
- 540 Junonem sancire Jovi, te luctibus ecce  
Munerat: inque tuos flammis armatur alumnos.  
Gaudeat, en quali deitas rugosa triumpho  
Molitur titulos, tremula dum militat hasta,  
Altricis mentita fidem: nam cætera nullus
- 545 Confinxisse labor, faciles ad tempora cani,  
Ad faciem rugæ veniunt: fallenda senectus,  
Non fingenda fuit: ô si ad certamina formæ  
Illa potens Beroë staret socianda Dionæ,  
Incuteret celebrem simulatrix simia risum?
- 550 Stulte quid Europem genero Jove quæris Agenor?  
Illa rapi meruit, raptorem excusat egestas,  
Et thalami potioris amor, sibi maxima debet,  
Quod totiens vidua est conjunx Jovis: alite fausto  
Nupsisset, stabilique thoro si prima tulissent
- 555 Fœdera plus formæ, linguæ minus, improba, turpis  
Garrula, legitimi mores incestat amantis  
At soror est conjunxque Jovis; bene cessit, in uno  
Conjugis offensam redimit soror: ardua regnat;  
At patris in solio, fruiturque jugalibus astris:

## NOTÆ.

530 *Casum quem peperit populum.*] Quis ille, ex Palladis partu? Loquitur de dentibus Draconis, quibus Cadmus sementim fecit, unde armati, quos Spartos nominabant, enati, *quis avi mensura dies*, ut ait Papin. lib. 4. Thebaid. Plura Apollod. lib. 3 p. 137. Hyg. fab. 178.

*Sic fata madentem inclinat vultum.*] Ovidium imitatur, *manusque simul lacrymans terret lumina*. Metam. lib. 13.

532 *De facie.*] De facie legendum, movent quæ sequuntur: nisi ad Junonis faciem & Beroë referas.

540 *Junonem sancire Jovi.*] Junone relicta Europæ adhærebat Jupiter: Cadmus

autem sororem quærens, illam Jovi creptum ibat: ut cum Junone Jupiter in gratiam rediret.

548 *Illa potens Beroë.*] Ovid. Metam. 3. *Ipsaque erat Beroë Semeles Epidauria nutrit.* Hyginus fab. 179. 167.

551 *Illa rapi meruit: raptorum excusat egestas.*] In prioribus egestas: in reliquis deformitatem Junonis carpit: Jovem excusat. Ingenium poetæ.

553 *Quod toties vidua est conjunx Jovis.*] Plauti imitatione. Cistellar. *nunquam ego hanc viduam esse cubare sivi*. Apul. *An contentus fuit vidua pudicaque nocte*. Vide Gruterum ad Plauti Stichum act. 1. sc. 1.

560 *Non-*

• Leg.  
Tritone.

Stirpis non thalami merito: fuit aureus olim  
 Ille senex, quo nata feror, fuit unicus hæres  
 Nec dum fortilegam mundus nutabat in urnam  
 Cum pia Saturni proles, æquanda Minervæ,  
 Vel saltem non exul erat, regnoque tyrannis  
 Concedente tribus triplicem processit in orbem  
 Communis regina Venus: quod cum Jove Juno,  
 Cum Jove, cum \* Titone fuit, cum Dite Dione.  
 Non mea fideribus famulis contenta potestas,  
 Tartara solatur, mulcet freta: vos pia ponti  
 Turba Dei: vestra scelus excusate sororis:  
 Si scelus hinc traxisse genus: tuque optima vindex  
 Imperiosa Thetis, cœlum Junone fugata,  
 Posce tuum, raptasque faces, jam pellice pulsa,  
 Jam non sollicito venies paritura tonanti.  
 Fatis nulla fides, precium Saturnia formæ  
 Perdet opes, perdet: non hunc emptura decorem  
 Venisset, si pulchra domi: male Dardane mores  
 Consuluit, dare prompta tuos: non flebitur auro,  
 Qui titulum paritatis habet: victricibus olim  
 Armentis impenfa fides, librantis habenæ  
 Non vendit nutum, veteris non immemor æqui.  
 Illane blande Paris vultu victore fruetur,  
 Cui gemit Hefione? Sanguis cui fluxit avitus?  
 Alcida quæ tela sui libravit in arces

560

565

570

575

580

## N O T Æ.

562. *Nondum fortilegam mundas nutabat in urnam.*] Jovis, Neptuni, & Plutonis imperia, quæ sorte venerunt, habes apud Apollod. lib. 1. p. 4. Virg. lib. 1. Æneid. Papin. lib. 8. v. 28. Claud. de rap. Proserp. lib. 1. De sorte & urna vide Varron. lib. 5. de ling. Lat. pag. 59. Hadrianum Junium. Animad. lib. 2. cap. 5.

564. *Regnoque tyrannis concedente tribus.*] Cedere de sorte *αὐτοκρατορίας*; de rebus eriscundis Auson. *cui cura secunda sortis & aquorei cessit tuse la tridentis* Etyl. 9. Papin. 6. Theb. *cessit victoria vasi*, Lucret. lib. 4. *humanis concedere rebus*, quod illi est amoris assensum dare Corn. Sev. in Ætina, *sacris facere rebus*: ut quidem Scalig. legit. Sulpitia in carmine, *si tibi cessit*: quæ respicit *allia* Ovidii, *Carmina secessum* &c.

567. *Cum Jove cum Titone*, legendum *Tritone*.] Id enim nomen pro Neptuno crebro usurpat; licet Triton Apollodoro sit Neptuni filius. Vide supra v. 428. ubi Ve-

nerem *Ægeonis alumnæ* nuncupat, eodem sensu, lib. 3. v. 25. *nostri Tritonis alumnæ*, item lib. 1. *in aquis Triton*, lib. 3. *in me sevisime Triton has intende minas*. Est autem à *τράω* quod est fluctus. Nonnius Syll. 5. Miscell.

574. *Jam non sollicito venies paritura marito.*] Fabulam tangit: qua Prometheus si-ve Themis Jovem monuisse dicitur, necum Thetide esset, filium enim ex ea nasciturum patre majorem. Vide lib. 1. v. 336. Ovid. Metam. 11. fab. 8.

575. *Fatis nulla fides.*] Respectum habet ad illa, quæ Pallas de regno, Juno de opibus promiserat. Ita Juvenal. *Fronti nulla fides*, v. 586. in sequentibus, eodem spectat, *factum ubi?* Palladii.

580. *Librantis habenæ non vendit nutum.*] Librans habenæ est judicii arbitrium, vide lib. 1. v. 298. sic antea dictum: *Diis utinam libranda forem*.

588. *Aspera*

- 585 Pellica virgo tuas? ubi tunc quæ prælia jactas?  
Fatum ubi? plus actum est rapto Phryge, pocula nata  
Eripuit, thalamumque Deæ: Sic molliter ultus,  
Aspera miscet adhuc superis, dotatus olympo.  
Flos Asiæ, veneranda Deum regumque propago.
- 590 Non meus instabilis labor est, aut gloria, versus  
Texere, non trepidas penfis urgere puellas:  
Non mecum Phæbus, mecum certabit Arachne:  
Hos Pallas sibi pacta pedes, hæc stamina nectat  
Plurima: dii (fateor) faciles & summa pacisci
- 595 Et dare: sed quid opes, quid regna, quid arma potenti  
Adiiciunt? Cujus sceptrum pars amplior orbis,  
Cujus opes Phrygiæ, cujus gens Dardana, vires,  
At si solanda est thalami regalis egestas,  
Si vires, si sceptræ, nihil sine conjugis usu,
- 600 Munus habet Veneris: munus quo Sparta superbit,  
Munus quod dici Juno velit, esse Minerva  
Quid moror? internam propius rimare Dionem:  
Res agitur tractanda palam, jam pectora nuda  
Pandimus: hac facie Phæbo duce metior astra,
- 605 Hoc vultu produco diem formosa merenti  
Gratare, & similem iudex ne despice vultum.  
Sic effata, genas rapto depromit amictu:  
Nuda humeros, exerta sinus, totoque diefcit

## NOTÆ.

588 *Aspera miscet adhuc Superis.* Καταμιγνύει, vel κρύπτει Catul. qui dulcem curis miscet amaritiem.

589 *Flos Asiæ.* Ganymedes, qui pocula Hebe Junonis filie, & quia παιδὶς ἦν Jupiter, Junoni usum thalami eripuit. Talia sunt Deorum gentilium, quibus Augustini verbis, æris sunt, sanguinem non habent, itaque nec erubescunt.

*Flos Asiæ.* Juvenal. Satyr. 5. *Flos Asiæ ante ipsum.*

599 *Regna nihil sine conjugis usu.* Vide sis Asterii Homil. 5. pag. 65. &c. ubi ἡγεμονίαν egregie exprimit.

600 *Munus quo Sparta superbit.* Helena πρῶτος ἰθαὺς ἄσπερον maximam illam ad motum ποικίλῳ, oratorum monitu, reservarat: Fulgentius scite lib. 2. Mythol. tit. de Hercule & Omphale: Mulieris illecebra major est mundo, p. 136. Neque obstat quod Helenam nondum viderat, nam & ignotarum magnum fuisse amorem ex Charete Mitylenæo Arist. aliisque prolixè probat Athenæus lib. 3. p. 575.

604 *Hac facie Phæbo duce metior astra.* Ad Stellam Veneris hæc referenda, cum solem anteit & sequitur.

608 *Totoque diefcit ore.* Apud Lucianum in θεῶν κείῳ se omnes ab initio actionis nudant: apud Coluthum prius vestes exiit, inde loquitur Venus.

Ἡ δ' ἰανὼν βαθύκολπον ἐς αἶσρα γυμνώσκει  
Κολπὸν ἀνιχνεύουσα, καὶ σὺν ἡδίστῳ κίπρῳ.

Deinde εὐθεὶς ἄπαι γόμνασε, καὶ ἐκ ἀμνηστῶ μαζῶν. Hæc est muta illa commendatio pulchritudinis, ut Syrus dicebat, regnumque sine satellitio ut Carneades: quia formosi sine vi impetrant quicquid volunt. Anacreon: νικᾷ δὲ καὶ σιδήρεϊ καὶ πύρρῳ καλῇ περὶ ἴσση. Vide Athenæum lib. 13. p. 566. prolixè de pulchritudine agentem. Diefcit dixit, ut nolescit, lucefcit, sic lib. 5. & pulchra genarum raptæ dies, Papin. lib. 6. membrorumque omnis aperta est Latitia. Silius lib. 7. in iudicio Paridis de Veneris forma:

Nec iudex sedisse vales: fissique nitoris  
Luce cadunt oculi: metuit dubitasse videri.

C c c Secun-

Ore: pudet divas Veneri cessisse triumphum.  
 Consulite ultores Phrygii, Venus excitat ægros:  
 Hæc constant mihi visa fide: vel somnia cerre  
 Pondus habent, hic fata sequor: parete Dionæ  
 Quæ civi lacrymas, risus quæ terminat hosti.

## NOTA.

Secundum Venerem itaque lis tanta da- | sentibus ambabus (ut in 12. tab. ista imiter)  
 tur, ut Lucanus ait lib. 8. Paræ enim præ: | Veneri licet addixit.



ARGU.



# ARGUMENTUM

## LIBRI TERTII

*Tertius extremum Troja divinat; & inde  
Ad raptus Helena Paridem transmittit in Argos,  
Qui prius Hesione captivam reddere nollent.  
Agmina Græcorum conspirant ilico ad arma,  
Et duo nimboso merguntur in æquore fratres  
Tyndarida, tumido extendunt in gurgite palmas.*

# JOSEPHI ISCANI

## DE BELLO TROJANO

### LIB. III.

**S**olvuntur vario consultata silentia plausu:  
Sidalum Poena canunt, plebs, aula, senatus:  
Hic fatis vover, ille \* dies, una omnibus, una  
Voce animoque frequens plaudit Venus, altus ubique  
5 Sanguis obit, sacris ultro cessantia cedunt  
Arva, coronato luget spoliata marito

\* Legi.  
Dei.

### NOTÆ.

3. *Ille fatis vover, ille Dei.* Dies male legabatur. Helæus, Cassandra, alii, fatis antebebantur; Paris Priamus propter regem superiorem Deos secundos sperabant.

6. *Coronato luget spoliata marito Inachis.* Inachis est Is; hic pro vacca posuit, ut Philomelam pro lusciniâ, Daphnen pro lauro, Tiresiam pro cæco ponimus. *Coronatus molibus* est taurus, quia moris erat victimas coronare, & cornua inaurare, qua de re prolux agit doctiss. Paschalius lib. 4. de Coron. cap. 16. &c. Papin. etiam

inferias coronant: tam fœda videri interit cornua ferri. Et quia de corona & illius doctissimo laudatore diximus, non abs re erit, illius errorem notare, lib. 1. cap. 1.

„ ait: Quo sensu dicimus *regis* & *Is*.  
„ Hoc exemplo Prothetus ille, qui apud  
„ Lucianum per ignem petiit gloriam, di-  
„ cit se aureæ vitæ auream coronidem im-  
„ ponere. Quam vocem nostris compla-  
„ citam video. Ovidius:

„ *Unde coronidem circumfusa Tybridis alba.*  
„ *Insula Samulea sacris adjecteris arbis.*

Ccc 2

At

Inachis, & raptos gemebunda reposcit alumnos.  
 Illustres superis epulas molita potestas  
 Sacrificis bibulos licioribus instruit ignes,  
 Totaque thuricremis Panchaia spirat in aris,  
 Venales emptura Deos: at pauper acerra.  
 Principe digna Deo, nostro placitura tonanti.  
 Mente litat pura; votis exorat honestis.

100

## N O T A E.

At *Coronides* Ovid. est *Æsculapius*, Apollinis & Coronidis filius: ut scribant Apollodorus lib. 3. pag. 171. & Hyg. fab. 102. Repugnat & syllabæ mensuræ. Mart. Si nimius videor, feraque coronide longus, lib. 10. Talis est emendatio illius in loco Papinii, qui lib. 7. Theb. & brachia plantæ nigra ferens, pro brachia legit lumina, male, in luctu enim non tantum oculos fatigare, sed & genas, & brachia lassare radereque moris erat. Vide Papinium in sylvis Epicediis. Theb. 5. & 6. & prolixè Desid. Heral. ad lib. 2. Mart. epist. 40. Sed hæ guttulæ aquæ non infusant vinum illud Paschalii.

9. *Sacrificis bibulos licioribus instruit ignis.* Licior hic est Victimarius, Popa cultarius, *ἱεργός*, pœtis etiam minister, ut Dion. Halicarnas. *ἱεργός*. Festus: *Flaminii licior* est, qui Flaminii Dioli sacrorum causa præsto est. Sic nosser lib. 4. *ambis licioribus aras*, v. 244. & hoc lib. v. 216. & *largæ cumulus promissa securi*. Dictys, quem nosser sequi solet lib. 2. pag. 62. *His actis Agamemnon asserre hostiam liciores jubet*. Macabant autem securi vel cultro. Val. Flaccus lib. 1. vocat *bipennem*. Quid Pastor 3. pag. 84. *ex adamantæ securim*. Ovid. Metam. 2. fab. 12. *lactentis visuli Tempora discussit clavo cava mallens iscu*. Festus aciorin nominat. *Aciorin*, ait, *securis aras*, quæ in sacrificiis utebantur *spordates*. Suet. in Tiberio, *secossitans*. Pollux, *ἱεργός*, *εργαῖον*, Etymolog. Stephani *ἱεργός* *ἱεργόν*, lege aciorin ex Festo. Nominant & *πύλων*. Apoll. Rhod. *ἱεργόν*. Plura de victimariis vide apud Magium part. 2. cap. 4. pag. 1405. Fabrum in Agonist. cap. 15. lib. 2. Polit. Miscel. cap. 60. Calaub. ad Athenæum lib. 14. cap. 22. Tanta vero superstitione gentium erat, ut non tantum egregias, sive toto grege selectas, (quas Suet. *excoctissimas* nominat, Philo *ἐλαχίστας* & *πρωτοτάτας*, & quæ eas inspectabat *μυροειπὺς*, lib. de Agricultura p. 160.) offerrent, sed

& nomina victimas ducentium prosperelegerent, ut Plin. 28. loquitur: quæ de re Jos. Scaliger in Conjectan. pag. 83.

10. *Totaque thuricremis Panchaia spirat in aris.* Virg. 2. Georg. *Totaque turis aris Panchaia divos arenis*.

11. *Venales emptura Deos.* Scyte Chryl. Hom. 17. in Matth. p. 178. *τὸ πῶλον θεῶν πῶλον ἐφίδον ἀνὰ τὴν θύαν, ὅπως ἐν τοῖς ψαλμοῖς ἐστὶν ἀνὰ τὴν θύαν φιλῶντες*. Clem. Alex. Strom. 7. pag. 515. ex Pherecrate in hunc sensum multa adducit. & sua superaddit.

*At pauper acerra, mente litat pura.* Quid *acerra* Festus satis explicat. *ἄκρα*. Ovid. 13. Metam. fab. 11. *custodem thuris acerram* nominat. De vasis in sacris prolixè agit Junius lib. 2. Animad. cap. 10.

13. *Mente litat pura.* Ita lib. 1. *pacemque litata emptam animæ*, *ἡσυχίαν* ita à Papinio etiam lib. 2. Theb. est: *hi fibris animæque litant*, *hi cessante nudo: nec minus auditis, si menti accepta morietur*. Arist. Rendemior. lib. 7. cap. 10. *ὁ δὲ θεὸς ἀνθρώπων ἀνὰ δυνάμει λαμβάνει τὰς ψυχὰς*. Gemina scribit Porphyrius libro de sacrificiis: *Isidorus Pelusiota lib. 3. epist. 75. Ita Seneca ad Lucil. Colitur autem non sanctorum optimis corporibus contrucidatis, vel auro argentoque suspensis, nec in thesauro stipe infusa, sed pia & recta voluntate*. Sic Dracontius de Deo: *quem mens pura juvat hominum, non villima supplex*. Ita Prudent. lib. 2. contra Symmach. *Justitiamque litant & templum peccatoris ornant*. Ita Clem. Alex. Strom. lib. 7. p. 515. *ἡμεῖς ἀλλήλους ἀγαπῶν, τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἡμετέραν εἶναι δόξαν ἀρχῆς λαμβάνει καὶ ἀποστέλλει*. Chrylost. in Gen. Homil. 18. de sacrificio Caini Deum loquentem facit: *εἰς ἡδὴ πῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἰδὴ ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ἀλλὰ τὸ πῶν ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅπως ἐν τοῖς ψαλμοῖς ἐστὶν ἀνὰ τὴν θύαν φιλῶντες*. Idem in Epist. ad Philip. Hom. 15. p. 1210. *τὸ πῶν ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅπως ἐν τοῖς ψαλμοῖς ἐστὶν ἀνὰ τὴν θύαν φιλῶντες*. Laet. de vero cultu lib. 6. cap. 2. *His votis est cultus*.

Celsior explicitas rapturus in ardua flammæ

- 15 Regius extruitur \* comestis floribus ignis:  
Perfringitque aciem, procul his expirat ab aris  
Hostia dira cruor, Veneri quod dulce propinat  
Ductor, Aristæos latices, melibœa fluentia,  
Icarios haustus, fracti phœnicis odores.

- 20 Fronde comes nexæ, † sanctous astare parenti  
Iliades iussæ, spumantia lacte serenis  
Cymbia devolvunt flammis: rex ipse ministrans  
Idaliæ delibat avem, sic ante precatus.

Diva potens hominum, divum imperiosa voluptas

- 25 Vera Deum soboles, nostri Tritonis alumna  
Alma Venus, seu te convivam Tethyos urna  
Poscit, seu nectar superum, seu forte papaver  
Elysium, flecte hæc teneros ad dona jugales,

\* Comestis  
floribus  
ignis.

† Leg.  
sanctus-  
quis.

## NOTÆ.

*cultus, in quo mens colentis seipsam Deo im-  
maculatam victimam sistit, &c. item* cap. 24. in fine. Tertull. gemina in Apo-  
loget. cap. 30. p. 60. Philo etiam lib. de  
agricult. p. 160. & libro de plantat. Noe.  
p. 185. plura lib. 3. de vita Moïsi p. 518.  
& in libro de victimis p. 649. Et graphice  
Philemon de eadem re apud Clem. Alex.  
lib. 5. quos versus etiam Justinus Martyr  
libro de Monarchia allegat, p. 168. Vide  
etiam Plautum Prologo Rudentis, Minu-  
tium in Octavio pag. 74. Eadem sententia  
est in sacris precibus trium puerorum.

15 *Comestis floribus ignis.*] Sic lib. 4.  
v. 338: *comestis spoliis* utrobique *congestis*  
legendum.

17 *Hostia dira cruor.*] Fusa ea de re Clem.  
Alex. lib. 7.

18 *Aristæos latices.*] Mel.

*Melibœa fluentia.*] Aquam fontanam in-  
telligo, quæ cum lacte & vino, vel oleo ad  
χολω pertinet: de qua plura Heinſius doctiff.  
ad Silium lib. 7. & 13.

19 *Icarios haustus.*] Vinum Papin. lib. 4.  
& *Icaria Rhodopen* assueverat umbra, ad  
quæ Lactantius: *Icarum Bacchi comitem vi-  
ni usu invento à se, pastoribus id propinasse,*  
*qui ebrioli veneno se tentatos dum putant,*  
*Icarum interimunt.* Rem omnem Apollo-  
dorus lib. 3. pag. 197. exponit. Hæc vero  
olent Papinii imitationem, qui lib. 4. Theb.

*Inclinat Bacchi latices, & munera verni  
Lactis, & Aristæos imbres sudumque cruo-*  
*rem.*

*Fracti Phœnicis odores.*] Thura & cinnama-  
& quæ plura habes apud Ovid. 15. Metam.  
fab. 39. Vide Claudianum, & Lactantium  
in Poëm. de Phœnice. *Fracti Phœnicis*  
est, sensu confecti. Lucret. lib. 2. *Inde  
minutatum, vires & robur adultum-Frangitis  
& in partem pejorem liquitur atas.*

20 *Sanctoque astare parenti.*] Sic apud  
Papin. Adrastoadsunt filæ: oculique ad san-  
ctum rediere patrem: quod Tertulliano in  
pudore, est deducere oculos.

23 *Idaliæ delibat avem.*] Aristoph.  
in Avib. αἰσχροειρωδιῶν δὲ περὶ πάντων τοῖς θεοῖς  
στὶν ὅτι ὀρίθων, ὃ αἰὲν ἀριμολῶν ἡγεὶ ἔκαστον. Vide  
seq.

25 *Nostri Tritonis alumna.*] Vide lib. 2.  
v. 428.

27 *Seu forte papaver Elysium.*] Cur Ely-  
sium? quia Virg. *lethæum* nominarat. 4.  
Georg. Item lib. 1. *lethæo persusa papavera  
somnia*, Dioscor. lib. 4. κατὰ μηχανὰν διώματις  
ψυχικῇ, & paulo post: αἰσχροῖς ποθεῖς βλαπτικῇ  
ποιῶν ληθαργικῆς καὶ ἀναισθητοῦ, & Proserpina  
quia papaver apud inferos gustarat, matri  
restitui non potuit. De papavere Paschal.  
lib. 3. cap. 17. Virg. *Cereale papaver* no-  
minat, quia in tutela Cereris. Omen quod  
captabant amantes ἀποπληξία φύλου papaverum  
foliis, exponit Cælius Rhod. lib. 17. cap. 4.  
Erasmus in proverb. *crepitum probabis*,  
& Hartung. in Theſ. Crit. p. 728. cap. 8.  
Sc. 13. De vocabulo *papaveris* Meursius ad  
Plautum.

28 *Teneros ad dona jugales.*] Columbas.



Hos dignare favos: nec enim mactante Securi  
 Grata minus pia sacra tibi: si digna litamus,  
 Exorata veni, partemque haustura recumbe:  
 Celsa licet caleant centeno thure Cithara:  
 Idalios modulos nectat nemus: ardua Cypri  
 In flores crescant varios: incensa Cythara  
 Idalias volucres, Cypri thyma, Pergama vincent:  
 His mentis, his (si qua tamen) veneranda Dione  
 Adde fidem visis, sponsi memor, adde favorem,  
 Solatam solare domum: non improbus oro,  
 Ut tuus Inachias prædo prædetur alumnas  
 Hefione contentus eat: Tritonia certe  
 Non neget, hosque velit melior Saturnia raptus.  
 Olim Asiæ (sed quid vulgata ac flenda revolvo?)  
 Claruit imperium: formidandusque Pelasgis  
 Phryx erat, inversa est vetus alea: respice Diva,  
 Æneadas miserare tuos: sic fatus in ignes  
 Hyblæas inclinat opes, jejunaque spirans  
 Nidor odorifero solatur sidera fumo.

Jam votis sacrisque modus, jam fessa reclinat  
 Flamma apices: alios Helenus prorumpit in æstus,  
 Bacchantemque Deum flagranti pectore nactus,  
 Vocales tripodum furias angustat in usus,  
 Orsus ita. Heu Phrygii, gens non præmensa futuri!  
 Quo noster spoliator abit? quænam illa carina,  
 Quo Trojam mensura venit? jam littora tangit:

## NOTÆ.

36 *His mentis, his si qua tamen, &c.*] *Visa mentis* referenda ad Paridis judicium, nisi legas *meritis*, & ad libamina referas.

37 *Sponsi memor.*] Promissi de Helena: vel sponsus est Anchises.

38 *Solatam solare domum.*] Ita Papin. in fine lib. 3. *tu solare virum*, pro consolare. Festus: *solari sine propositione dixisse antiquos, se suis est Pacuvius, cum ait solatur, auxiliatur, hortaturque me.* Sic lib. 5. v. 149. Papinius: *Idem animus solare domos, juvenumque senumque precipitare colos*, pro desolare, ut Virg. *quos desolavimus agros*. Solatum morbi genus apud eundem, à quo Plinio *solari* lib. 29. cap. 6. qui ex Solis calore *ἡλιακὴ* inde dictas in facie habent. Pollux & Helych. in *ἡλιακὴ*. Nicander in Therapeut. *ἡ ἡλιακὴ ἰατρικὴ ἐκ τῆς ἡλίου θερμότητος αἰνιγματικῶς λέγεται.*

44 *Inversa est vetus alea.*] Proverbium redolet. Ita Virg. *fortuna fuit*, 7. *Æneid.*

Tac. 5. *Annal. versa ad fortuna, πολλὰ αἰετὶ ἡμεῖς ἀλγεῶν παλαιοῖς*, Aristophanes Plut. Lucan. lib. 6. *initio placet alea fuit*: & Petronius, *judice fortuna cadat alea*. Ira Julii Cæsar apud Plutarch. *ἡ ἡσσότα αἰετὶ*.

47 *Nidor odorifero solatur sidera fumo.*] Vide supra v. 13. Lactantium in primis & Clem. Alex. dictis locis. *Narimofus* appellaverunt Deos ait Lact. lib. 5. cap. 12. quod odoribus thuris colantur. Orpheus huic fortasse hymnos suos *ὑμνοῖς* suæ fœmina inseripsit.

51 *Tripodum furias angustat in usus.*] De Tripode & cortina vide Scaliger. conject. Bernart. ad Statium. *Augustat αἰετὶς, ut angusto*, quo Lucretius utitur *ναυοφονίας* tamen, ut multa alia redolet: idem est quod lib. 4. ait v. 273. *ut tripodum vulgata fides*: Statio, id est, *Deos prædere*.

54 *Qua Trojam mensura venit.*] *Lego mensura*, Horatii Od. 15. lib. 1. nisi quis referat

- 55 Ite duces contra: sic interrupta profatus,  
Plus dubios urit, pleno tamen arguit ore  
Deiphobum, cui summa fides & sola medendi  
Copia, iussa sequi Veneris, raptum ire Lacanas  
Autores sperare Deos. Quanam ista nefanda  
60 Spes? inquit, Superumne fides, cœlique potestas  
Incestum dispensat iter? prædantibus adsit?  
Maeste Paris sceleris, alios molite ministros,  
Et somnum tibi finge novum: non fallere norunt  
Qui falli nequeunt: orantem haud sustinet ultra  
65 Troilus, utque animo præceps, bellique sititor  
Et gladio consultor erat: Timidissime fratrum  
Vade (ait,) ô tenebris antri damnate loquacis,  
Vade, inquam, & quotiens visum tibi fallere plebem,  
Finge Deum: nobis alius jam constat Apollo.  
70 Ibit Alexander: non si Cumana senectus,  
Aut aries Libycus, aut Chaonis obstrepat ales,  
Jussum flectet iter: ibit, miseramque reducet,  
Quod nolles tamen Hesionen. Conclamat herilem  
Præceps ad nutum plebis, excire tumultus,  
75 Quos nequeat sopire, potens: nec mensa futurum  
Audet, cum præsens metuat nihil: omnibus arma  
Arma animis, mentique frequens illabitur Argo,  
Laomedonque jacens, & inultæ dedecus urbis,  
Conclamantque iterum, Quonam usque, ô libera pueres  
80 Dardanio cognata Jovi, patiemur inultum  
Tot jugulos rubuisse senum? tot colla parentum  
Argea nutasse manu? non impia sanxit  
Atropos, hoc etiam nostris incumbere fati,  
Ultorem non posse dari: si numinis iram  
85 Troja merens sensit, pœnam quoque iudice Phœbo  
Dira Mycenæ debent convivia mensæ.  
Ite duces, Venus hæc, hæc certior augur Apollo  
Bella jubet, fratrumque exhausta funditus urbe.

## N O T Æ.

referat ad illa lib. 6. v. 854. Trojaque jacens  
metiri jam fata licet.

63. Non fallere norunt, qui falli nequeunt.]  
Vere & scite dictum. Pindarus de Apolline  
Pyth. Od. 3. ὡς δὲ τὸν ἐξ ἀπείρου, καὶ πλεον  
πῶς ἔστιν ὁ θεός, ὁ μεγάλων ἔργων ἔπαινος.  
Scalig. Epidorp. lib. 1. quid turpius est fal-  
lier, an fallere justo? falli nequit, at no-  
luerit fallere prudens.

64. Orantem haud sustinet ultra Troilus.]

Talis apud Papinium, quem sequitur, Ca-  
pæus Amphiarao insultans lib. 3. 600. &c.

70. Ibit Alexander.] Illud nominis con-  
cilium Paris obtinuit ἁγῶν ἀλκιμῶν, ut ait  
Apollod. lib. 3. pag. 182. Ovid. Epist. Pa-  
ridis.

Cumana senectus, &c.] Sibyllinum. Ammo-  
nis Jovis, & Dodonæum, oracula ἀμφιπόρῃ.

88. Fratrumque exhausta funditur urbe.]  
Atridarum, Mycenis.

99. Inten-

Poscit inoffensos Phrygio ductore meatus.  
 Unde metus, metus unde viri? concessit in ignes  
 Indutus Nessum Tiryntius, ecce timoris  
 Causa prior cessit; spirat par Herculis Hector:  
 Ecce animos gens nostra dabit. Si prima Pelasgis  
 Laureæ, fas Phrygibus palmam sperare secundam,  
 Et nostros rediisse Deos: vos inclyta saltem  
 Pignora, castrorum jugulos lugete parentum:  
 Vos quibus uberior lachrymas injuria necit,  
 Vos pietas armata vocat. Sic voce precantur,  
 Intenduntque manus: agras cum Panthus in aures,  
 Priscos fatorum monitus ferit, & quod ab ipsis  
 Extorsit genitor adytis Euphorbius index,  
 In medium pandit proles: Lapsura sub armis  
 Pergama, si Phrygias Helene conscendat in urbes.  
 His jam facta fides ducibus, vulgique tumultus;  
 Flebitur: ô quanto priscis nova mollius urgent!  
 Plus superi constant Pantho memorante futura,  
 Quam dicente Heleno: Priami tamen agra laceffit  
 Consilia Hecione, superos premit: audit & audet  
 Dux falli: satisque favet, quum fata recuset.  
 Atque ita dic, inquit, alio dic ordine fata  
 Anthenor, memora jam facta: necesse peractum  
 Constat: venturum, mutabile transit: habemus  
 Jam cunctis graviora minis: perfusa cruore  
 Pergama, nuptarum lachrymas, planctusque parentum:  
 Tu quoque visa refer Phrygiæ repetitor alumna:  
 Atque ita, quæ passus, obiter tot cladibus adde:  
 His saltem cedat bacchantis fabula fani,  
 Et moneat potiora fides: prius esse negabit  
 Unda fluens, ignis urens, spirabilis aer,  
 Quam dicet facienda furor: sic fatur, at ille,

## NOTÆ.

99 *Intenduntque manus.* Ovid. de Ajaxe irato lib. 13. *Metamor. intenduntque manus.*

102 *Lapsura sub armis.* Melius *Argis*, quod ora libri habuit.

107 *Priami tamen agra laceffit Consilia.* Malim, *Consilia.*

109 *Satisque favet quum fata recuset.* Prius est de raptu Helenæ, posterius fatum de *Διάσει* Trojæ. Hic Papin. lib. 7. *lucemque timent, lucemque precantur*, lib. 9. *aridi lethum suadetque verique*, & lib. 11. *vicinamque funera sentit, & sepulchra timet.*

111 *Necesse peractum constat, venturumque mutabile.* Necesse, ut Græci *ἀνάγκη*: Euripides in Oreste, *ἀνάγκη Τροίης*. Ita lib. 6. v. 257. *cum nequeat fasale necesse percellit*. Necessus necessum & necesse. Sententia est; præterita reprehendi non posse, ideoque necessaria, futura *ἀδύνατον ἀμύνειν*. Seneca contra 4. lib. 4. *Necessitas est lex temporis*. Epictetus graviter de malis præteritis, ideoque necessariis.

*Ὅτις δὲ ἀνάγκη συνιστάται καλῶς, Σοφὸς παρ' αὐτοῦ, καὶ τοῖς θεοῖς ἐνέχεται.*  
 Sospiter lib. 2.

221. *Retur*

- Ergo (ait) ô cives, rerum testanda priorum  
 Historia? an lapsa est nondum vetus? indice questu  
 Non opus est, ubi regna dolos & bella loquuntur.  
 Vidimus emeritis fecundam civibus urbem,  
 125 Atque alium regnare ducem: nondum Ilion Argis  
 Cesserat: hanc vices velox oblivio transit  
 Immemor, & longi præcidit tædia luctus?  
 Impatiens languere diu? quin inclyta pubes,  
 Si juvat inviso mentes absolvere questu,  
 130 Armata de \* cursu diu fortuna sequenda est,  
 Dum præclarum aliquid dolor indecoctus anhelat:  
 Nil grande & longum: segnem timor obruit iram:  
 Hæretis, quia \* fata verant? hæc scilicet angit  
 Cura Deos, ævi tacitos vexare recessus,  
 135 Et rerum librare vices: stant fata tenore  
 Fixa suo: certam miseris si parca ruinam  
 Indixit Phrygibus: moriendum Marte: triumphum  
 Si pepigit; meritum minuit victoria segnis.  
 O fallit facilis: si fas depromere verum,  
 140 Deprendi insidias superum: Lernæus Apollo  
 Nostras vexat aves, & quæ metuenda minatur,  
 Dardanidis timet ipse suis: sic ficta loquutus

\* Vide  
 nos.

\* Marg.  
 fana.

## NOTÆ.

[121 *Rerum testanda priorum Historia.*] Ovid. 2. Amor. *Omnibus historiis se mens aptat amor.* Ita pedo Albinov. *Pars erit historia totoque legetur in orbe.* Quæ adducta, ut Poëtica suis finibus cœreantur: aliud est enim *ἱστορία*, τὸ χροῖον vel *πρὸς λόγον* scribere, aliud *ἱστορίας* & *ἐπὶ λόγον* & *μαρτυρίας*, ut Eustathius ad Homerum loquitur: quod toties divina sua *ἔργα* magis ille ingerit Scaliger: nec immerito Aristoteles alicubi monet, Poetas aliena quasi lingua locutos esse.

[130 *Armata de cursu diu.*] Ita in editione Basil. unde sequentes libri, *armata decurre diu*: incepte, quid enim *decur-re diu*, cum ad raptum Helenes hortetur, non autem de præludio prælii loquatur: nec syllabam post primum pedem propter cæsuras (nulla enim hic cæsura) producit unquam. Legerim, *armato decurre duce*; sed nec in heptemimeri syllabam in brevem vocalem desinentem producit, legendum forsitan: *Armatis decurre Deis: Armatum decerne ducem: Arma tuo decerne duci: Arma duo des curra duci: Desurras armata diu*, Eho-

dum lector, promissi crines, incepti hario-lari! sed Sabini quod volunt somniant: mihi nihil illorum placet.

[131 *Dum præclarum aliquid dolor indecoctus anhelat.*] Persius Sat. 1. *si forte aliquid decoctius audis*: ad quem locum vide doctissi. Casaubonum. Infra lib. 3. v. 435. *& nil decoctius audens ira recens.* Virg. 7. *Æneid. foemina ardentem curaque iraque coquebant.* Silius lib. 4. *Cui consul, namque ira coquis.* Ita Græci *πίψαι ἐργὸν*. Arist. *ὡς αὖτὸς ὅδ' ἐπίψαι ἐργὸν μέγιστον δέοναι.* Homer. *Iliad. δ' ἡλόων θυμολόγῳ πικρῷ.* Vide Acidaliū ad militem Plauti. Chrysost. in Acta Apost. Rom. 31. p. 669. *ὅργη ἀδιαμείωτον ἡμῶν φθίσιναι.* Pind. Olymp. Od. 1. *καταπίψαι μέγαν ἔλπον ἐν ἰδυμῶδι.* Quintil. γλυκύς χυμὸς lib. 2. cap. 4. *adulcum decoquens anni, multum ratio limabit, aliquid velut usu ipso detereatur.* Incocti corpora Mauri, Sil. in fin. lib. 17. Lucret. *nigra virum percoctaque secla calore.* De mulieribus incoctis vide Festum, & Scaliger. conject. pag. 139. Junium in Animad. lib. 3. cap. 5. de decoctis.

D d d 147 Ant



- Miratur similes bacchari ad littora voces.  
 Hanc decor insignit, qualem progressior usus  
 Post longum lucratur opus, tabulata superbis  
 170 Præradiant inscripta notis, vestitur herili  
 Prora Tyro, puppisque Tago, nitor erigit Indus  
 Antennam, spargitque in transtra cupressus odorem  
 Vela regens: certant venti, quis lintea tendat  
 Purpureos discincta sinus: at lene fluentes  
 175 Arcessit Zephyros puppi præscripta Dione.  
 Instabat jam dicta dies, qua classis in altis  
 Propulsum poscebat aquas, cum lecta juvenus  
 Priamidem poscebat ducem per littora ferri  
 Discursu rapido, qualisque abeuntibus ardor,

## NOTÆ.

cap. 13. p. 537. Phornutus de Rhea, p. 152. Varro in fragment. Ambitu cum maximo de Gallis agit Marcellus Donat. Dilucid. ad Suet. cap. 68. Varro pag. 94. *μυθολογῆ* de singulis, & Lucret. lib. 2. pag. 55.

168 *Qualem progressior usus.* Ita lib. 4. 479. *progressus testata dies*, lib. 6. v. 778. *productior usus.* Festus in Proculum: *quia patribus senibus, quasi procul progressu ætate, nati sunt, αὐτοδυνάμει εἰς γῆρας αὐτοδυνάμει, ut Dio Cocceius loquitur, αὐτοδυνάμει ἡμετέων*, Genes. 24. *αὐτοδυνάμει ἡμετέων*, Arist. 7. *Histor. Animal. cap. 12. proventus ætate.* Sueton. Tib. 54. & initio lib. 5. in Claud. 2. *ne progressa quidem ætate.* Sic Hegesippus: *edita ætas.* Declinata ætas Quintil. Lucret. lib. 2. *paulatimque gradus ætatis scandere adultæ.* Virgil. lib. 3. *Georg. sin in progressu ætatis crude scire morbus.* Oppone huic apparatus alterum lib. 1. v. 77. Aristotelis illud ad sensum huius loci facit: *πλεῖστα τὸ δοχεῖον ἔστιν ἀπὸν διήρηται.* Polit. 2. cap. 10.

170 *Vestitur herili Prora Tyro, puppisque Tago.* Tagus & Tyrus pro auro & purpura. Ita Tertull. *aliquid Arabia*, id est thuris, lib. de corona militis cap. 10. p. 183. Sil. lib. 16. *Aurifero profusa Tago villosa leonis Terga feri* Lucianus: *ὄλκω τὴν Ἀργεῖαν ὀφθαλμοῦ ἐκ τῆς ταχέως δυνάμει.*

173 *Quis lintea ducat Purpureos discincta sinus.* De velis purpureis vide Bernartium ad Sylvas Papin. lib. 1. p. 46.

175 *Puppi præscripta Dione.* Tutela navis erat Venus. Silius: *Trojanam ostentat irepidis de puppe Minervam.* In prora significatio siue *πρυμνα*, Tacito 6. *Annal. insigne ponebatur, unde navinomen.* Vide pro-

lixæ de Titis. Heinssiam ad Silium, lib. 14. pag. 484. & lib. 11. pag. 455. & ante illum maximum Scalig. ad Eusebium, pag. 39. & 41. Villiomarus quoque (forsan & ille Scaliger) Animad. in Controvers. Titii. lib. 7. pag. 139. toto capite. Justus Lipsius tutelam & insigne siue *πρυμνα*, male confundit, in Comment. ad Senecæ 76. epist. A nominibus illis *πρυμνα*, quod jamdudum subodorati sunt, fabulas deduxere *μυθολογῆ* Poetæ. Hinc Jupiter Taurus, quamvis Palæphatus ad prædonem Cretensem transferat, tit. Europa. Hinc aries cum aureo vellere: qua de re Fulgent. in Mythol. lib. 1. titulo Ganymedis, & passim. Vide Meursium ad Cassandram Lycophronis pag. 320. &c.

*Puppi præscripta Dione.* Gemina sunt apud Ovid. in Epist. Paridis, qui eundem exponit apparatus.

177 *Propulsum poscebat aquas.* *Νεώκλειος*, qualem Apollonius Rhod. lib. 1. describit; item Orpheus & Valer. Flaccus in Argonauticis lib. 1. Silius lib. 6. talia qui ligna lib. 12. *substramina*, Iridorus *pulvinos*, Pollux *φάλαγγας* vocat. Varr. *Pænos homines capros pro palangis carina subjecerat*; in fragm. pag. 216. de quibus Perottus ad Epigram. Martial. 115. Pollux. lib. 10. cap. 31. *Νεωκλῆς δὲ σκεδὴ φάλαγγες, φάλαγγες ὀλκῆς, ὡς ἐστὶν Ἀπολλωνίου ἰντερπρετὸς τῶν μὲν* illud addit, ex talibus pulvinis unum germinasse sua ætate visum.

*Propulsum poscebat aquas.* Ita Val. Flaccus: *Us pariter propulsa raris.* Sil. lib. 17. *Nec mora, propulsa fuleant vada salsa carina.* Ibidem: *Abconditis late propulsi puppibus aquæ.*

D d d 2 180 Suet.

Certatim fremere, & varios miscere tumultus.

180

Haud mora, succinctos Nabathæos agmine ducens.

Hector in arma Phryges: comites per carula fratri:

Ire jubet, certantque rates stipare secuti

Ræonidæ duce Deiphobo: quin ipse Diones

Spes Anchisiades cum Polydamante secundo

185

Jungit opes: jamque effractas rapiebat arenas

In pelagus classis, humerosque manusque sequuta,

Cum tandem exclamans adytis Cassandra relictis,

Fata aperit, turbatque Phryges: at sæva morantes

Impellit Lachesis pinus, uncosque tenaces

190

Rumpit, & intento percellit flamine vela.

Ultimus in socias fatalis prædo carinas:

Provehitur: multum Primo frustra que rogatus,

Ne quidquam temere: victori supplicet hosti:

Hesione contentus eat: si reddere raptam

195

Velle negent, bellum intentet: sic format iturum,

Venturosque Phryges, accepto interprete, spondet.

Vix in conspectu Paridi patuere Cythæra,

Cum patrias permensus aquas, ad Nestora casu

Atrides molitus iter, Simountide pinu

200

Aspecta, secum volvit cur, quo, unde: stupentque

Alternis Reges figentes lumina velis.

En qua fata fide rerum discrimina nescant:

Hostis adest, Menelaus abest, geminosque Lacones

Hermione sibi nata duces Agamemnonis urbem

205

Visum ierat, matrem cupide visura secundam.

Plebs quoque Junoni celebrem confluxerat Argos:

Ludificum ductura diem, pontusque \* vocabat,

Et tellus exuta viris. Sic omnia casus

\* Al.  
vocabat

Expediit ventura potens, victrixque Dione.

210

Prodit in abruptum prætentis insula saxi.

Myrtigeræ sacrata Deæ, pars una recessu

\* L.g.  
arcus.

Abditore latens refugos falcatur in \* artus

Deprensos furata sinus: huc littora blando

## NOTÆ.

181 Succinctos Nabathæos. ] Lib. 1. nominantur Eoi Phryges, vers. 456. Dares Phryges superiores nominat.

184 Pæonida. ] Priamus, in Pæoniam miserat Deiphobum milites lectum.

187 Humerosque manusque secuta. ] Succollantium, ut lib. 4. v. 289. describit.

206 Matrem cupide visura secundam. ] Clytemnestram prætentis insula. Est enim ma-

tertera, ait Festus, quasi mater altera.

209 Sic omnia casus expediit. ] Papin. sic omnia casum fecimus. & viros auxil. fortuna nocendi.

213 Refugos falcatur in artus. ] Arcus legendum. Ovid. in Metam. Est sinus Æmonia modico falcatus in arcus, in 2. Epist.

Heroid. Est sinus adductus modico falcatur in arcus.

216 Latoides.



- 215 Freta Phrygum pubes, puppes agit: ipse propinquas  
Sanguine sacifico Latoidos irrigat aras  
Princeps, & larga cumulat promissa securi:  
Ergo Cytheriacas præcepit it fama per urbes,  
Priamidem venisse Parim: plebs undique portus  
220 Decursu complet: at pollens ore Lacæna  
Ignotos visura viros ad littora gressus  
Dirigit, accellvemque freto defertur Helæam.  
Postquam Helènes Paridi patuit præsentia, classens  
Deserit: ac formæ fidens, & conscius oris,  
225 Huc illuc gressum librans, qua Tyndaris ibat,  
Indefessa vagis incessibus ocia textit:  
Certantesque offert vultus, incendia nutrit  
Mutua, captatumque brevi lucratur amorem.  
Quippe nec ad cursum præcepit, nec segnior æquos  
230 Librato gestu formam juvat, actus in armos,  
In caput erectus, tenero delibat arenam  
Incessu, figitque oculo mirante Lacænam.  
Oblitosque gradus sistit: suspectus haberi  
Mox metuens, transfert celeres ad cætera visus:  
235 Ceu stupeat quicquid spectet: moderantius illa  
Obliquos vultus, & non ridentia plene  
Ora gerit, totasque velit cum pectore nudo  
Ostentare genas: sed castigatorem adultus  
Comprimit excessus animi pudor: ægraque mixtus  
240 Pulsat corda metus: sentit Paris, ardet & audet:  
Promissorque ingens, facilis præfagia prædæ  
Ducit amor, dum signa juvant, dum nutus oberrat  
Interpres, cordisque vagi præsentior index

## NOTÆ.

216 *Latoidos irrigat aras.*] Dianæ, cum qua conjungit Dares Venerem.

222 *Accellvemque freto defertur Helæam.*] In Darete, ad oppidum, quod est Helæa, male legitur, cum sit Helæa.

224 *Forma silens, ac conscius oris.*] Dares: *consciis forma sua.* Lucan. lib. 10. *Quem forma confusa sua Cleopatra sine ullis Tristis adit lachrymis.*

231 *Tenero delibat arenam incessu.*] Coluthus de eadem re: *ἄγαν φειδωλὸν ἐν ἄγαν ἄγαν ἑλόντι.* Reliqua Coluthi longe inferiora, quam ut æquilibrium præstent. Latini *suspensum gressum* vocant. Cornel. Gallus vel Maximinus: *Fallere sollicitos. suspensos ponere gressus.* Apul. 3. *Metam. ad superius cubiculum suspensio & infuso vo-*

*stigio me perducit.* Musæus: *ἡγῆμα πρὸς τὸ ἴδιον.* De superbia illa multa Herald. ad Mart. lib. 2. Epigr. 57.

242 *Nutius oberrat interpres.*] Musæus: *νύμιος λαβερδίοις πικρὸν πλάζων φέρων κύρις.* Huc spectat vers. quem Hieronymus allegat, epist. 11. *Risu & arguto quiddam promissit oculo.*

243 *Cordisque vagi præsentior index Leno oculis tacui garris præludia voti.*] *Ἐν τῷ ἄρτι τὸ ἑγὼ,* ut inter reliquos etiam Isidorus Pelusiota adfert lib. 3. epist. 254. *Ἀνίστα:* et. epist. 1. ex Homero eleganter: *ἴσως ἐν αἰσθησὶ τῷ πνεύματι ὡς ἄλλος ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῷ ὀφθαλμῷ βολαίς.* Philostratus in Epistola Græcis: *οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσιν τὴν ψυχὴν,* & in alia pag. 913. *cujus initium, πᾶσι μὲν τῷ*



Leno oculus taciti garrit praeludia voti.

Ut verò explicitas peregrini Tyndaris auri  
Blanditias hausit, complutaque murice vela  
Conspexit, quid agat haret, prabere rogatas  
Prompta manus, cogique volens: at turba precandi  
Stipatrix, juveni fas invidet, inclyte prædo  
Ne propera, dabit illa manus: manus aurea vincet;  
Plus opibus, minus ore potes: Cicerone secundo  
Non opus est, ubi fantur opes: quin ipsa rapinis  
Blanditur fortuna tuis, urbs, aura, Lacæna  
Nuda, favens, facilis: cæptum juvat, urbis Helæa

245

250

## NOTÆ.

ψυχῇ κατὰ λαβὴς, de eadem re multis. Muzus: ὀφθαλμοὶ δὲ ὁδὸς ἐστὶν &c. Oculi sunt animi fores, ut dicebat Polemo. Vide Arist. 1. Hist. animal. 10. & Plinium lib. 11. cap. 37. Nonnus Dionys. 5. ὀφθαλμοὶ ἀνὰ λαβὴν ἐγίγνετο πρῶτος ἱερῶν. Eadem est sententia Philonis lib. 1. αὐτὸν δὲ ἐπὶ τῶν ἱερῶν. Isidorus ita explicat illud Jerem. 9. v. 2. mors per fenestras ascendit epist. 89. lib. 1. Idem de re eadem lib. 3. epist. 11. ἀνοίγειν ὀφθαλμοὺς ἐστὶν τὸ παθεῖν & lib. 3. epist. 66. Philonis & ista sunt lib. de Cherubim pag. 95. αὐτὸν δὲ πρῶτον πρὸς τὴν ψυχὴν τῶν ἱερῶν γὰρ ἐστὶν ἱερὸν. Dio Prutzus Tarfica 2. pag. 408. ἡ ἀνοίξις δὲ ὁδὸς, καὶ δὲ ὀφθαλμοὶ πρῶτον πρὸς τὴν ψυχὴν. Insignis est hac de re Clem. Alex. γράμμα. Pædag. lib. 3. p. 184. cap. 11. Plura de illa Ovid. sent. oculi sunt in amore duces, vide apud Hæschel. in Horapol. p. 184. Barthium in Cæria pag. 68. Chryf. Homil. 3. de verbis Esæ, vidi Dominum, p. 861. Quintil. declamatione 1. Vitiis nostris in animum per oculos via est. Nilus insignite paræn. 67. ἀσφαλίζε τὴν ἀψυχήν, καὶ τὴν ὀφθαλμῶν, δι' αὐτῶν γὰρ πρῶτον τὴν βίαν τὴν κακίαν εἰσέρχεται. Hieron. adversus Jovinianum lib. 2. per oculorum fenestras anima libertas capitur.

244 Leno oculus.] Πηγῶν γὰρ. Prudent. Hamartig. v. 261. solvendi leno pudoris de auro loquitur. Ita in Catalectis Scaligeri: se Narcissus amat captus lenonibus undis.

Garrus praeludia voti.] Ἀνεγούλας μὲν νομινάτ Achill. Tatius. Macedonius Anth. Græcor. Epigram. χρῆματι μὲν ἀποκρίσθαι praeludia garrire vult. Euripidis Interpres in Oreste: τῷ ψυχῇ πάλιν εἰσὶν αἱ ὀφθαλμοὶ. p. 142.

245 Peregrini Tyndaris auri Blanditias hausit.] Lucilius scite, ut quidem illustris

Scaliger concinnat: nequaquam est aurum aureis cuius vehementius ambit. Vide Doussam ad Lucilii fragmenta.

246 Complutaque murice vela.] Vide lib. 1. v. 471.

249 Juvenis fas invidet.] Ἐξὸν, καὶ δειπνῶν: ita nefas ἀδύνατον. Hor. quicquid corrigere est nefas. Plur. in Paulo: δειπνῶν ἐστὶν μὴ βέλτερον κατηνάρχον. Virg. mortali manu facta immortale carina has habens & 9. Æneid. Ovid. 1. Metam. fab. 16. neque enim succedere totis fas habet. Prud. de deo v. 976. Dum transgressa Dei positum fas improba calcas.

250 Ne properes, dabis illa manus.] Ovid. manum πρῶτον lib. 3. Sæpe dabis, dederis, quæ semel ille manus. Claud. Quicquid amas, dabis illa manus, communiter omni fungitur officio, in Eutropium.

Manus aurea vincet.] Notum est Philippo datum oraculum. Aristoph. in Ranis: φῶς αἱ μίαν δυνάμιν πρῶτον τὴν δὲ ὀφθαλμῶν. Plaut. Aul. Di immortales aurum quid vales? Philemon Analthæa cornu divitiarum nominabat, apud Stob. serm. 228. quem vide & oppone illis Isidori Pelusiote auream Epist. lib. 2. p. 146. Xenophon: τὸ πρῶτον ἀνθρώπου ἐστὶν αἱ ἀμαὶ ἔλκε, ἢ αἱ διδῶναι. Manus cava Avaritiæ signum, de qua Casaub. ad Suetonii Augustum.

251 Cicerone secundo non opus est ubi fantur opes.] Vulgo aiunt: Nummus ubi loquitur, Tullius ipse tacet. τῷ θεῶν καὶ σφραγῶν καὶ πηλῶν. Proverb. vetus apud Pollucem lib. 9. cap. 6. χεῖρην addit, πρῶτον τῶν ἰσχυρίων. Contrarium affirmat Claud. Epigram. ad Olyb. Cedere divitiis animi, fortuna faciem, & tantas oris copia vincit opes, quod contra facit.

254 Urbis Helæa nomen.] Ὀρεὶ Ἠλῆν, quod

- 255 Nomen, in hanc pelagus undis declivibus actum,  
Proxima littoreis delambit tecta procellis,  
Et medias impingit aquas, clauditque profundo.  
Hic Latonigenis cognatas struxerat aras  
Prisca fides: jubet hic noctem regina propinquam  
Excubiis hilarare sacris: templum ipsa superbum
- 260 Prima petit, solitoque Deos implorat honore.  
Res cupido perlata Phrygi, temeraria sancit  
Consilia, indulgetque aditus in vota secundos  
Pollicito majore Venus: rapere haud mora nuptam
- 265 Victor, & imbelles populari destinat aras.  
Tantaque præcipitem pulsat lascivia mentem,  
Vix noctem expectat, suspensio vespere credens  
Zelotypum Titana suis livere secundis.  
Fregerat Hesperias radiis languentibus undas
- 70 Phœbus, & aëtrorum medio poscebat in alto  
Nauta diem: tellus, aër, mare, celsa remenso  
Consopita Deo, strepitu defuncta filebant  
Undique & in teneros nutabant oia somnos.  
At Paris obsequio noctis præsentius audet
- 275 Impatiens differre, Deos Veneremque secutus:  
Primus ad imbelles thyasos, & debile vulgus  
Armatum maturat iter, ludentia turbat.  
Fana ferox, non hospes Hymen, non conjuga sacra,  
Hospitii non obstat honos, non ultor iniqui
- 280 Asperior tutela Deus: temere omnia præceps  
Aspernata Venus, nil respectura decorum,  
In facinus, votumque ruit: rapit ergo Lacaniam,

## NOTÆ.

quod esset ἰλαστή. Homer. Iliad. 4. ἀνδρὲς δὲ  
ψυχὴν πάλω ἔλθον ὅτι λείπῃ, ὅθ' ἰλαστή. Papin.  
lib. 1. Achil. Amyclis ait, surreptam, in-  
cantas blande populatus Amyclas. Ovidius  
Sparta.

266 Tantaque præcipitem pulsat lascivia  
mentem.] Juvenal. quem sextus & octogesi-  
mus annus pulsat. Ovid. 6. Fast. & fert su-  
spensus corde micante gradus: cor enim mi-  
cat σφοδρῶς in improba spe, quod hic pulsat:  
inde ἰλαστήναι ἰλαπύλου eleganter dixit Isi-  
dorus Pelus. lib. 1. Epist. 87. Περσέτιμος  
vero scite tribuit Paridi: Amor siquidem  
alatus est, vel ipsi amantes potius, ut vult  
Alexis apud Arbenæum lib. 13. λέγεται ὅτι  
ἀνὰ τὴν κοφισίαν, καὶ πῖπταλ' ἔδωκεν ἡ  
ἑρως, τοῖς δὲ ἰλαπύλου. Nazianz. vere orat. 3.

ἡρως ἀνὰ κοφισίαν π' ἔδωκεν ἡ κοφισία Orat. 3.  
pag. 67.

268 Zelotypum Titana suis livere secun-  
dis.] Juvenal. Zelotypum Hyarbam. Secun-  
da vero pro rebus secundis. Ita lib. 5.  
Unde nihil melius, quam nihil habuisse se-  
cundum. Ita infra: solatur blandis. Sic Claud.  
Honorum moræ impatientem fingit:

Incurat spes agria moras, longique videntur  
Stare dies, segnemque rotam non volvere  
Phæbe.

276 Hospitii non obstat honos.] Contradi-  
cere Dareti, & sua vineta incidere videtur,  
nisi forte ad Ovidium & aliorum figmenta  
de hospitio respexit: de quo etiam Manaf-  
ses in Troicis.

282 Rapit ergo Lacaniam.] Euripidis Scho-  
liasta



- Postquam exempta quies, & mœsto pulsa fragore,  
 300 Inscia turbatas haufere silentia voces,  
 Aure prius mensi fremitus, ubi & unde tumultus,  
 Armati cognata petunt oracula cives.  
 Hic tritas stridere lytras, hic pocula cernunt  
 Effuso calcata Deo, funalia lucem  
 305 Ponere, & effracto lachrymari lampada vitro.  
 Mirati qua clade nova jucunda fileret  
 Relligio, quæ causa pios inopina tumultus  
 Flexerit, advertunt alias ad littora lites,  
 Et toto sonuisse mari. Quo perfide leno  
 310 Hospitii temerator abis? sic digna rependis  
 Regales prædate thoros? his mobile vulgus  
 Excitum, arma fremit, raptaque superstita turba  
 Invadunt Phrygios: illi nec pandere vela,  
 Molirique fugam cessant, nec jungere bello  
 315 Dignantur dextras: contentâ paupere pugna:  
 Sola tamen tumidos pertentat gloria captis  
 Injicere manus: proprium cum quisque trophæum  
 Ostentare parer, aut cive, aut virgine rapta.  
 Ecce redit Paphiæ meritis virgulta coronæ  
 320 Victrices victura comas, Tenedoque potitus  
 Jam minus audentem solatur prædo Lacænam:  
 Jam tandem patriæ memorem, sed gnarus adulter  
 Pollicitus fluxis mæchæ sancire favorem,  
 Et fictos lenire metus, ebur aggerat Indum,  
 325 Thura Sabæa, Midæ fluvios, & vellera serum  
 Ac mundi majoris opes, quodque educat ær  
 Jucundum, pontus clarum, vel fertile tellus:  
 Hæc faciles emere thoros, domuere rebelles  
 Amplexus, pepigere fidem: non jam oscula reddit,  
 330 Non reddenda negat Helene, sed pectore toto  
 Incumbens, gremium solvit, premit ore, latentem

## NOTÆ.

301 *Aure prius mensi.*] Silius lib. 9. *quantumque vicissim auderet mensi.*

315 *Contenta paupere pugna.*] *Lego contenta*, ut in v. 341. *mobile vulgus pro nobilo.*

329 *Non jam oscula reddit.* &c.] Longus Pastora ium lib. 2. *ὡς πὶ φιλήματι πορρα, καὶ ὡς πὶ ἀνδραγαθῶν λαυδαλῶν.*

*Non jam oscula reddit.* &c.] Nimis graphice, nimis Latine loquitur, *ὡς αἰμαθὶς καὶ θυγατρὸς ἀνδρῶν ἀνδρῶν λίσσιν.* Iuvenum vero arguit, quod *ἀνδραγαθῶν*. *ὡς τῆς*

*ἐνδοξῆς*, exemplo Lucretii, Apollonii, Euripidis, Aufonii, aliorum. Hieronymus adversus Helvid. *Apud Christianos solacismus est magnus, & vitium, turpe quid narrare vel facere.* Arist. 7. Pol. *ὁλως καὶ τὰ ἀνδραγαθῶν ἐν τῷ πόλει καὶ τῷ κοινῷ ἐξορίζον.* Parthenius ille Maro cautior, alique, de qua re vide Loësem Tom. 5. Crit. Miscell. lib. 2. cap. 16. Homerus Iliad. 7. Paridem in Crææ Insula cum Helena, quod noster hic describit, fuisse vult.

E c c 341 *Inc.*

Furatur Venerem: jamque expirante Dione,  
Conscia secretos testatur purpura rores.

Proh scelus, an tantis potuisti pessima votis  
Indulxisse moras? expectabatque voluptas 335  
Emptorem? ô teneri miranda potentia sexus,  
Præcipitem in lucrum suspendit foemina luxum,  
Nec nisi conducto dignatur gaudia risu.

Res hilarat vulgata Phrygas, Priamoque sereni  
Clarescunt vultus, rugas rarefcere sentit 340  
Infelix animi morbus dolor: improba paulum  
Cedit hyems mentis, voto dura angere sperat,  
Reddendam Hesionen, Helenam si reddat Achivis.

Nondum Sigæas portu digressus arenas  
Dardanus attigerat, meritos mentita triumphos 345  
Obvia \* pompa subit, pars curru vecta superbo  
Aerium suspendit iter, pars cætera casum  
Haud metuens, gressu vestigia paupere rexit:

\* *Mayz.*  
*subit.*

Obsequio contenta pedum: & quæ cura novorum  
Inachiam visura nurum: plebs currit anhela 350  
Contemptrix operæ nutricis, & immemor artis,  
Nec lucri meminit, prædam dum spectat amœnam.

At cui sublimes humeros proceraque colla  
Invidit natura brevis, vel desuper altis  
Incumbit tectis, vel recto calce fatigat 355  
Articulos, humilesque gradus suspendit in altum:

## N O T A.

341 Improba paulum cedit hyems mentis.] Ita lib. 5. nec sola maritos urit hyems. Curas illas *ἡμετέρας* notat. Ovid. *illa dies misera fatum mihi dixit: ab illa pessima mutari capis amoris hyems.* Claud. de laud. Stilic. lib. 1. *Latumque alternis ictibus anceps Imperium pulsaret hyems.* In Eutrop. lib. 1. *lapidum hyems.* Papin. *flammea hyems.* 3. Syl. Val. Flaccus 4. *igneæ montem tæsis hyems.* Vide plura apud Scipionem Gentilem ad Apul. n. 700. Chrysostomo & Philoni nihil frequentius, quam *ψυχῆς χειμῶν* aff. & us nominare. Ita lib. 1. *rugas cordis.* Hyemi vero animi opponit *liquidum* Plautus.

342 Dura angere sperat.] In Edit. Basil. erat *durum angere*, inde Spond. & Carol. *dura angere*, male. Priamus dura angere sperat, vix *δύρα* extorquere: quæ? reddendam Hesionem, quod sequitur, eamque fortasse jam matrem, vel *καταδ' ἔχου*. Demosthenes: *λαβὼν δὲ τὸ γένῃ* diceret.

Angere *ἀγγεῖν ἐρίφην* proprie sunt luctatorum, ut Pollux lib. 3. retulit. Virgil. 8. *Æneid.* *Corripit, in nodum complexus, & angit inhaerens* Elises oculos, &c. Horat. Epist. lib. 1. 18. *Munere te parvo beet aut incommodus angat.* Ovid. *hunc filia nubilus angat.* Papin. lib. 1. Theb. *sestera potenssem fœdere præcipiti semper novus angere heras.* Silius initio lib. 8. *majoribus agrum Argebat curis.* Imitatur noster Papin. lib. 4. Theb. v. 837. &c. vide infra lib. 5. v. 22.

349 Quæ cura novorum.] Aliud agens vulgi *φιλονεικία* notat, quam etiam Demosthenes sæpe arguit, *ἢ τὸ κούριον*. Lucret. scite lib. 4. *Humanam genus est avidum nitris auricularum.*

355 Recto calce fatigat Articulos: humilesque gradus suspendit in altum.] Græci *ἄρσεν ὀνύχων βάρβαν*. Seneca Epist. 111. *Non exurgis in plantas, nec summis ambulas digitis, eorum more, qui mentis staturo adjuvant, longioresque quam sunt, videri volunt.*

- Hoc populo dederat vulgati fama decoris  
 Certamen mirandi Helenam: subit illa pudicè  
 Ora gerens, oculis nusquam vaga, voce faventi  
 360 Spectatum, pudibunda parum, mixtoque nitore  
 Sidereas neutrata genas. At regia vates  
 Ut venisse Parim certo Cassandra relatu  
 Audit, & adductam monstrum fatale Lacenam,  
 Ad tripodas questura fugit, ramosque loquaces  
 365 Ore premit, poscensque Deum, non irrita longum  
 Fatis plena redit: claret interprete vultu  
 Extorti vindicta Dei, furiosa potestas  
 Imbelles vexat artus, cervice rotata,  
 Crine umbrante humores, oculis spargentibus ignem  
 370 Et \* faecula prodente fidem, nunc livida vitrum,  
 Nunc flammata facem superat, nunc pallida buxum  
 Tali se mediis procerum tot millibus infert.  
 Ore ferens, tremulosque gradus vix ebria figit,  
 Atque ita Tyndariden cernens. Tunc illa juvenca  
 375 Quæ saltus ingressa novos, præsepe paternum  
 Incesta liquisse fuga, taurumque jugalem  
 Diceris, & nostros petis importuna penates?  
 Ite viri, Deus ire jubet pontoque vel igne,  
 Maternas abolete faces, ne dura sequatur,  
 380 Quam cecini clades: sic paucis quæsta quiescit:  
 Expediuntque Deum suspiria longa relictum.

\* Mart.  
 facie.

## N O T Æ.

volumus. Mart. lib. 13. *flans summos resupinus usque in ungues.* Juvenal. *erecta consurgit ad oscula planta.* Lucil. *Gallinaceus cum victor se gallus honeste sustulit in digitos, primoresque erigit ungues.* Quod Philostrato est *αἰὼν βαίνειν*, de Apollonio lib. 1. cap. 10. Tales dicuntur *Atta*, qui (verbis Festi) propter vitium crurum, aut pedum, primis plantis insistant, & attingunt magis terram, quam ambulant. *αἰσχροί, ἡ ἀλὰ πῶς βυδ' ἔσται*: quibus opponuntur *αἰσχροτάτοι*, quos Latini *salipedantes*. Vide Casaub. in Suet. imitio lib. 3. Scaliger. in Conject. p. 139.

361 *Sidereas neutrata genas.* Non redolet castam Latinitatem, licet *αἰσχρογῆ* permittat. Ita Varro apud Non. *facies maandrasa, & varmiculata.* Lucret. lib. 3. *stat cernendi virvata potestas.* Ibid. *corporis atque animi virvata potestas.* Moreti autor: *sub juga parentes cegit lorata juvencos.* Ovid. 3. *Fest.* *Mollis erat tellus vorata mane pruinæ.* Ita Seneca contrav. 6. lib. 1. *absinabia-*

*tum poculum.* Martial. *leucophaenum.* Genæ autem neutrata sunt, quod priora interpretis vicem præmissa docent, *tubicunde albentes.* Ennius: *est mulier erubuit, ocula lacte & purpura mista*: quod simile Virgilius & multi alii reinuerunt. Sic Horat. lib. 2. Sat. 2. de illo, qui nec mundus nimis, nec sordidus, in neutram partem cultus miser.

370 *Et faecula prodente fidem.* Malo, quod in ora libri erat, *facie*, sequitur enim *nunc flammata facem superat.* Similes Phœbadum descriptiones sunt apud P. pin. lib. 10. Lucan. lib. 5. Apuleium lib. 8. Millef. Ruffin. Eccles. hist. lib. 2. cap. 4. Dionem Chrysost. in Orat. 1. de regno.

374 *Tunc illa juvenca.* Lycophron Helenam vocat *πρην*, causam ex fabula veteri adducit Meursius in Lycophron. pag. 123. Ovid. Epist. Oenones ad Pariden: *Graia juvenca venit, qua te patriamque domumque Perdet, lo prohibe, Graia juvenca venit.*

His hilares harent animi, totusque faventum

Sopitur strepitus: favissent agmina vatis

Imperio, motas reverentia principis iras

Obruit, indignisque datur Cassandra catenis.

385

Rex Helenam lenit, inopinaque probra gementis

Solatur blandis: suspicia vatis, anhelas

Excusat furias: celeresque ad jurgia voces,

Et vitio capitis solitos favire tumultus.

Nec mora lascivit solenni regia cultu,

390

Imperiis ornata ducis, tædæque pudendas

Tollit adulter Hymen: melius caligo profunda

Pollutum merfisset opus, quid nomine sacro

Incestum phalerare juvat? prætendit operta

Bractæolam caries, agnum lupus, ulcera byssum:

395

Sed famam fraus nulla latet: non una duorum

Esse potest: nam prima fidem dum fœdera servant,

Alterius non uxor erit, sed præda cubilis.

## NOTÆ.

389 *Et vitio capitis solitos favire tumultus.*] *Ἐπιφωρισμός* & *ἰσχυρὸς νόσος* comitalis morbi: de quo multa ad Apuleium Scipio Gentilis.

393 *Quid nomine sacro Incestum phalerare juvat.*] Lib. 4. v. 101. *mixta virum phalerant.* Falera Glossarium *ἱπποκόμος*, inventum Tarquinii Priscini lib. 1. cap. 5. ut Florus monet. De phaleris prolixè Manutius in Quæstis per Epist. cap. 10. Marcus Donatus in Suet. cap. 30. pag. 721. Lipsius de re militari, Dial. 5. Varro Hecatombe: *Ubi illa phalerata gemmaeque ephippia.* Petron. *mulieres phalegiis ornatas* ait: quod de margaritis è pelago Junius explicat. Aristoph. in Achar. *τῆ ἀμφιχάλου φάλαγγος δώματα ἀλυσσῶν.* Prudent. contra Symmachum. *Vittarum insignis phaleris*, lib. 2. Noster Terentium sequitur, qui *phalerata dicta*, *lucata* & *ἱππολά* vocat. *Incestum* igitur *phalerare nomine sacro*, est conjugii titulo palliare: ut Dido apud Virgil. *Conjugium vocat*, hoc celabas nomine culpram: quod est *παλὰ πολλὰ καὶ αἰσχος*, ut ait Nazianz. p. 410.

394 *Prætendit operta Bractæolam caries.*] Hoc est, quod Dracontius dicebat, *quæris opem sceleri, per quam fallatur honestas.* Hex. v. 345. Sumptum à statuis verminantibus & cariosis, quibus bractæas superinducebant. Juvenal. Sat. 13. *bractæolam de Caffre ducunt.* Hinc *bractæonia felicitas* apud Sen. epist. 30. Aufonius vero *bractæonium*

*dictum* in Panegy. vocat, de auro, quo statuz inducebantur. Talis vero fucus eleganter exprimitur à Prudentio in Psychom. v. 551. ubi Avaritia se in parsimoniam transfigurat. *Opertam cariem* dixit appositè, ut Nazarius, *operta mentium*; Virgil. *sol-luris operta*, 6. Æneid. Papin. *operta praelia* lib. 10. Valer. Flaccus lib. 1. *sacra operta.* Ita Symmachus in Orat. *dum ratio eis in aperto sit*: ut Ovid. 3. Fast. *non est rationis operta.* Prud. *arcano natura seclius operto* contra Symm. lib. 2. Psychom. v. 461. *laserisque sinistri velat opermenta.* Item: *boni mendacis opertum*, v. 336. Ut Demades in Oratio. sua pag. 180. *ἀσβλήμα κρυπτείας.*

396 *Sed famam fraus nulla latet.*] Claud. *Cælicolas fraus nulla latet.* Xenophon: *τίς μὲν ἐν ἀφελῶν.* Musæus eleg. *γλῶσσα ἥδ' αἰθέρων φιλονεικία.* *εἰ δὲ σιωπῇ, ἔργον ὡς τὰ δὲ πρὸς τοῖς ἐν τρυφῇ αἰσῶν.* Nazianz. epist. 17. p. 779. *ἀσβλήμα κρυπτείας* φιλοσοφῶν αἰθέρων. Pindarus vere 1 Olymp. *εἰ δὲ τίς αἰσῶν πρὸς ἑλπίδας πρὸς ἑλπίδας, ἀμαρτυρίαν.* Nicetas Choniates lib. 1. *ἀφελῶν τῇ φησὶ μὲν αἰθέρων τῇ πρὸς αἰσῶν ἐλπίδας, & lib. 1. de Andronico: ἡ φησὶ πρὸς τῇ πρὸς ἑλπίδας πρὸς ἑλπίδας διογῶν.* p. 302. Claud. 4. Consul. Honor. *nam lux altissima fatis occultum nihil esse sinis, latebraque per omnes lapsas, & abstrusos explorat fama recessus.* Nazianz. orat. 1. p. 18. *τὸ χεῖρ ἀνὰ μὲν πρὸς τῇ πρὸς αἰσῶν πρὸς ἑλπίδας.* 410 Sic.

- Interea Graium præceps perlabitur orbem  
 400 Luctus, & Europæ dotatas nomine terras  
 Armato rumore quatit: læduntur in uno  
 Una omnes, seu quod populos injuria regum  
 Acris incendit: seu regnis prælia livor  
 Inducit, seu quisque suas præsumit in iras,  
 405 Quod fieri sibi triste potest, quod flere paratum  
 Quodque pati potuere, gemunt: hinc omnibus idem,  
 Idem animus, similes scelerum præcidere motus,  
 Et thalamos sancire metu: ruit ocyus ergo,  
 Non jussa expectat populus, belli ardor inert  
 410 Noscitur, augetur forti: Sic prælia vulgus  
 Præcipit: at viduos it solatura penates  
 Clara ducum series, Maleæ quos erigit umbo,  
 Quos Larissa fovet, quas Græcia cætera nutrit.  
 Enumerem? facilesque fide distante meatus  
 415 Victrices Danaum certo sequar ordine vires?  
 Quæ loca, qui reges, pelagus quod quisque fatiget  
 Classibus? \* ac celebres hac novi parte Camænas  
 Fraudari titulis, aureſque offendere molles.  
 Pauca tamen studio non ægrefcente faventum  
 420 Succincte dixisse velim, numerique sigillo  
 Juratas signasse rates: tert bella bis una,  
 Bis centum & decies centum, quas undique raptas  
 Cæcropsii vocat unda sinus, & Apollinis æquor:

## N O T A.

410 Sic prælia vulgus præcipit.] *πρόλαβον* anticipat, vel occupat.

412 Maleæ quos erigit umbo.] Papin. Achil. 2. *nudifona quod circuit umbo Maleæ*. Virg. *Maleaque sequacibus undis*. Strabo lib. 8. illius meminit: *μαλίων δὲ πύργους*. *Ἰππιδίου* & *αἰκάδου*. Proverbium est apud Nicetam Choniætem lib. 2. de Manuele p. 82. Vide Erasmus. Symmachus epist. 61. lib. 8. *Vulgati proverbii est, Enavignito Malis obli-* *mari eorum memoriam, quos domi reliqueris*. Plinius Cæcilius Epist. 10. *ἔπειρ μαλίων*. Vide Brodæum lib. 1. cap. 35. *Umbo* autem est quod prominet, *πρὸν*. Vocabulum Papinio frequens.

421 Tert bella bis una, bis centum & decies centum.] Dares, cujus noster funalis equus, variat in numero: etiam Dydæus. Catalogum navium habes apud Homërum, & Papinium in Achilleide. Plautus, Ovidius, Virgilius, Propertius, Juvenalis, Seneca Tragicus, Euripides, etiam Livius

lib. 5. d. 5. mille naves, Thucydides lib. 1. mille ducentas. Homerus plures numerat. Apud nostrum lib. 5. Palamedos huic numero 30. addit. Hyginus fab. 97. ab omnibus dissentit, Manasses etiam *ἐλόν χιλίων* vocat, Pausanias in Laeoniciis *Hellenium* vocat locum, ubi Græci consultum venerint: alios vero ad Xerxis expeditionem hunc locum transferre ait.

423 Cæcropsii vocat unda sinus.] Alii in Aulide juratum id bellum volunt, Virg. 4. Æneid. Papin. 2. Achilleid. Philostratus in Heroicis variat, interdum enim in Aulide convenisse, interdum bellum ait jurasse. Noster à Darete *ἑπὶ τοῖς ἀγῶνι*, Athenis classem convenisse scribit, inibi consulto oraculo, tempestate impeditam & retrogressam, ex Aulide solvisse.

Apollinis æquor.] Cur? an quia Apollo *ὡς παντρώϊς ἐπὶ τῇ πάλῃ*, quæ sunt verba Demosthenis in Orat. pro Ctesiphone. Plura Scholiastes Aristophanis ad Nubes.

E c c 3.

433 Et



Huc acies, huc arma meant: hinc bellica classis  
Orditi disponit iter, sic culmen herile  
Imperii jussit, statuit consulta potestas.

425

Ast ubi gesta Phrygum geminos vulgata Lacones  
Concussere, fremunt ambo, dolor excitat ambos,  
Ambos ira quatit, non sic orbata Leones  
Lustra indignati lugent, non fulminis ales  
Sic gemit e linguis inopina silentia nidi.

430

Haud mora conscendunt classem, Lesbosque relicta:  
Dum præceps animus, & nil decoctius audet  
Ira recens, nullos expectatura sequentes  
Haurit iter fluidum pietas memor: alta tenebat  
Castor & Iliacas jam jam poscebat atenas  
Excidium latura ratis: nox obviat atra  
Defensura Phryges, armatique aeris ira  
Instrepat, & geminis expugnat vela procellis.

435

O pietas, qua nulla Deum præsentior ambit:  
Virtus! ô mitis fraterni candor amoris!  
Sola hæc in geminos cessit discordia fratres,  
Discordes habuisse metus: hic illius, ille  
Hujus fata timet: quotiesque illabitur æquor,  
Invergitque latus puppis subitura profundum,  
Æquoris occursum certatim vertice prono  
Anticipare parant: & sic proclamant uterque,  
In me dira Thetis, in me sævissime Triton  
Has intende minas tantos molire tumultus,  
Hunc serves, huic parce precor: tandem acrius actò  
Incumbente Noto, nil jam sperante carina,  
Ledæi juvenes nexis per colla lacertis  
Nata simul, simili deponunt corpora fato.

440

445

450

## NOTÆ.

433 Et nil decoctius audet ira recens.] Perlius sat. 1. si forte aliquid decoctius audis. Vide supra v. 131.

440 O pietas, qua nulla Deum præsentior ambit Virtus! Philo de Decalogo p. 580. *οὐκ ἔστι θεὸς πλεονέκτης πρὸς τὸ θεῖον. θεὸς δὲ διὰ τοῦτο θεός.* Quæ γὰρ αἰὶν Aristoteli à Stobæo ascribitur, serm. 286. Sophocles in fine Philoctetæ: *ὦ θεῖον σπουδαῖον θεῶν καὶ ἡρώων, καὶ δυνάμεων. εἰς δὲ δυνάμει.* Hermes: *μία φυλακή ἰσχυροῦς.* Ex quo Carn. Severus in Ætæa: *Quævis est pietas homini tantissima Virtus.* Nazianz. orat. 10. p. 161. *ὅτι μὴ γὰρ ἀνθρώπων, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν ἐκείνοις ἔστιν ἡ εὐεργεσία.* Hierocles: *πολλοὶ τὸ θεῖον κρᾶναι*

*ἵππιν ἡ ἀνθρώπων.* Insignite etiam Isidor. Pelus. lib. 3. epist. 268.

443 Hic illius, ille hujus fata times.] Ita Manilius lib. 2. de Pylade & Oreste: *his una fuit per secula mortis, alter quod raperet fatum, non cederet alter, &c.*

445 Invergitque.] Immoriturque vel inuorsitque, malim legere.

453 Nata simul simili deponunt corpora fato.] Homerus, quod Lactantius lib. 1. de falsa religione, cap. 10. observat, ambos tantum mortuos testatur: non in Deo relatos. Lactant. inibi, dum alienas sponas rapiunt, alterum ab Ida transverberatum ait. Vide Theocrit. in Dioscuris; Pindarum

Desine Cecropii funesta licentia pagi

- 455 Incestos generare Deos: non fabula cœlum,  
Sed virtus non ficta dabit: quos cœcus ab alto  
Merfit in ima furor, in summos erigis axes:  
Et similes Jovis esse jubes: quos ignis in auras,  
In scopulos sparsit fluctus, mentiris adeptos
- 460 Sidera, gentilisque preces deludis acerræ:  
Tyndaridis quos hausit hyems, dans Artica cœlum  
Fabula, Castoreos casus Pollucis in ortum  
Fingit, & alterni redimit dispendia fati.  
At neutrum testata Deum, feralis utrique
- 465 Atropos iniecit laqueum, quô fortibus ægros,  
Quo fontes placidis, inopis quo regibus æquat.  
Sola tamen fatis Ledæum Lesbos amorem  
Concessisse negat, captosque secuta Lacones,  
Quos nec apud Phrygios, mediis nec repperit undis,
- 470 Credidit esse Deos: sterilique reversa favore,  
Diis urbes auxit, thure aras, marmore templa.  
Sic Britonum ridenda fides & credulus error  
Arturum expectat, expectabitque perenne.

## NOTÆ.

darum Nemeor. Od. 10. Lycophronem in Cassand. Tzetzen Chiliad. 1. histor. 48. Genus vero loquendi ad illud Ovidii 2. Fast. accedit: *Nata simul, moritura simul, simul ite sub undas Corpora*. Valer. Flacc. lib. 5. *nec separe conteget urna, sed simul, ut juvenis venistis in aquora fatis*.

455 *Non fabula cœlum.* Manil. *Quorum carminibus nihil est nisi fabula cœlum*.

458 *Quos ignis in auras, in scopulos sparsit fluctus.* Eodem modo *decurrit* Juvenal. *Alter aquis, alter flammis ad sidera missus*. Omnem vero acrimoniam superat ille juvenalis *μικτερωπός* in Claudium: *sternuntque caput descendere jussit in cœlum* quod pessimo conatu sollicitavit Grossetius in sua ad Lectum proluxa epistola, quod *descendere* substituit.

462 *Castoreos casus Pollucis in ortum Fingit.* Ponit *casum* pro *occasu*: vide autores supra allegatos v. 455. & Apollodor. lib. 3. pag. 178. *Ζῆς ἀποφύγιος παρ' ἡρώδης καὶ τοῖς εἰσὶν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἰδὼς*. Eadem Pindarus. *ποταμὸς ὅς τις ἀνὰ κλῆ, &c.* Homerus *ἰπποπόεις* vocat hoc sensu, Odyss. 2. hinc Virg. 6. *Æneid.* *alternam mortem* nominat: & Silius lib. 9. *Alternasque animas* *Castore Pollux*. Scitum est illud

Alcibiadis, qui apud Athenienses *Διοσκύρεω* vitam vivere se dicebat: nam & gratia polens Diis æqualis, & ea excidens, parum sibi à mortuis differre videbatur. Ælianus lib. 13. Var. Hist. cap. 38. Philo de Decalogo p. 586. de mundi gemino interpretatur hemisphærio.

469 *Quos nec apud Phrygios, mediis nec repperit undis, credidit esse Deos.* Isocrates id Helenæ assignat: *πρώτοι μὲν τὰς ἀδελφὰς ἰδὼν, ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν εἰς τοὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους*.

472 *Sic Britonum ridenda fides & credulus error, Arturum expectat.* Arturus ille Britonum fabulis *πολυβύβαντος* in acie non recidisse, sed subduxisse se putabatur, jam jamque reversurus. Hic est ille, de quo incredibilia fingunt, quod Malfredo Monemutensi ascribitur: quod & Guil. Neubrigenensis concedit. Joh. Lelandus tamen contra Guil. Parvum, veri fidem illis astruit: Vide Annales Anglicos. Polydorum Virg. lib. 15. Buchananus hæc de Arturo: *Concursus est ingentibus animis, sed Modredo & confederatis* (Scotis & Picis) *duo fuere auxilio, locus in medio paluster, Britannis transitu difficilis, & in ipso pugna ardore subornatus, qui Brittones moneret, ut Arturo caso.*

## NOTA.

caso, rebus perditis, sua quisque saluti consuleret. Ea vox in fugam illos vertit: magna tamen cadus utriusque partis facta: Victoria nemini lata fuit: caso ab altera parte Modredo, ab altera fratre ejus Galvino: atque Arturo lethaliter vulnerato. Non ignoro, quæ de vita & morte Arturi à multis fabulose tradantur, sed indigna relictæ sunt. & viri clarissimi rebus gestis tenebras offundunt. Nam dum tam asseveranter mendacia affirmantur sæpe veritas in dubium vocatur. Fuit certe vir magnus, & singulari fortitudine & caritate in patriam, vel dum suos à servitute liberat, vel cultum Dei sincerum revocat, vel vitiatum restituit. Hac nos de genere, vita & morte ejus, pluribus quam instituti ratio poscebat, sumus prosecuti, ut quibus non minus Britannorum res gestas complecti, sed partim ab oblivionis injuria, partim à fabulosis male feriatorum hominum commentis res gestas nostræ gentis liberare suis propositum. In Arturi vero rebus longiuscule sumus immorati, quod plerique eas, partim per inviam nimis parce, partim per vanitatem ni-

mis verbose persequantur. Hæc Buchananus. Vide etiam Hectorem Boëtium lib. 9. In primis Cambdenum in sua Anglia pag. 123. & 160. ubi Autoris nostri versus recitat: Nec abs re erit, si quæ Josephus noster Iscanus (verba sunt Cambdeni) non de populo Poëta alim in sua Antiacheide, in Arthurum cecinit, hic adjungam:

Hinc celebri fato, felici clavis ortu  
Flos regum Arturus, cujus (a) cum facta  
suspensi

Non micere minui: (b) totus quid in aure  
voluptas,

Et populo plaudente (c) favus. Quacun-  
(d) que piorum

Inspecte (e) Pelam commendat fama ty-  
rannum;

Pagina Casareis loquitur Romana triumphos  
Alcidem domitis attollit gloria monstros:

Sed nec pinetum corili, nec sidera Solem

Æquant, annales Latios Graiosque revolve,

Prisca parem nescit: aequali postera nullum

Exhibitura dies. Reges superminet omnes

Solus, præteritis melior, majorque futuris.

a sum l. b desit aliquid, vel legendum quod. c favor. d lego, quemcumque priorum.  
a Bellam.



ARGU



## A R G U M E N T U M

## L I B R I   Q U A R T I

*Argolicos Phrygiosque duces locat ordine quartus:  
Dira canunt iri destructum oracula Trojam.  
Barbarica cum gente manus mox Græcia pugnae  
Conferit, & Teuthras expirat vulnere tactus,  
Mandat ad Elysos campos quem pompa celebris &c.*

## JOSEPHI ISCANI

## DE BELLO TROJANO

## L I B. IV.

**P**ostquam Mygdonias bellatrix fama per urbes

Armorum vulgavit opus: concussa minaci

Barbaries motu, trepidis conjurat in arma

Viribus, & totos Priamo Mars excitat ortus.

5     Primus opes Phrygibus Celia tradente sequaces  
Commodat Amphion, socium cui Pandarus arcum,

## N O T Æ.

1 Postquam Mygdonias.] Philostratus *ἑρμῆος* vocat in Heroic. p. 715. Mart. Capella in Satyrico lib. 6. Phrygia Troadi imminet, ab Aquilone Galatia est, à Meridie Lycaonia, & Pisidia Mygdonia confinis est, ab Oriente Lycia, à Septentrione Mysia & Caria. Vide Strab. lib. 12. Horat. lib. 2. Od. 12. Aut pinguis Phrygia Mygdonias opes. Ovid. initio 6. Metam. per Mygdonidas natus, Lydas intelligit. Vide Stephanum in *μυγδονία*.

Bellatrix fama per urbes Armorum vulgavit opus.] *Φαίριον δὲ αἰ φήμιν πύρραϊον ἔργον πύρρῃ.* Philo libro de Josepho p. 437. Fama in bello maximum momentum, imo fama bello constans, ut ait Alexander apud Curtium lib. 8. & 5.

5 Primus opes Phrygibus Celia.] Sequitur Daretis ductum & ex parte Dictyn: nomina tamen variant, quod manifestum erit si inter se contendas, *Ἰλίου* etiam Homerus in Catalogo nominat.

F f f

8 Dicit

Consortem Adrastus gladium rapit: hospes iturum  
 Instruit Amphimachum Colophoniam: ducit alumna  
 In bellum Lyciam socio Sarpedone Glaucus.  
 Marticolæ Thraces Xantippum, Memnona Mauri,  
 Pæonidæ Phorcum, sequitur Zizonia Remum  
 Ephemus & Capesus, & quorum nomina longum  
 Equato sermone sequi, stipare cohortes  
 Certant, & sese numero, vel robore vincunt:  
 Dat Ganges Arabem, Syrium largitur Orontes  
 Dat Scythicos Tanais: geminoque obnoxia mundo  
 Ripa duplex, bellis populum partitur utrumque,  
 Nacta ducem geminum: migratque in prælia quicquid  
 Prima dies, orbis oriens, cunabula Phæbi,  
 Gentis alunt; quicquid Asiæ dispendia, quicquid  
 Hermus aquis, Taurusque jugis includit, & omnis  
 Iliacos legio tendit munire penates.

Hos inter fremitus certantumque ardua regum  
 Robora, pugnaces jactantius armat alumnos  
 Troja potens: nulloque locum sperante priorem,  
 Indigenæ vires, cognataque cellius arma  
 Confurgunt: toto sed Troilus agmine princeps,  
 Fulmineusque Hector, par bellis impetus, æqua  
 Vulgi tempestas: titulis percellere certant,  
 Et dubia alterno contendit fama favore.

Cætera fraterni Martis numerosa potestas,  
 Ductu quemque suo discretis fulminat ausis:  
 Ut quot Priamidas, tot jurent Hectoras esse:  
 Quot Troes, tot Marte pares tibi Troile dicant.  
 Nunc utinam, quo quisque animo, quo fulserit ore,  
 Quis membris inscriptus honos, quis pectora motus  
 Extulerit, meminisse queam, vult usque peremptos  
 Suscitet eloquii virtus, oculisque sepulti

## NOTÆ.

8 *Ducit alumna in bellum Lyciam.*] Lego *alumnam*. Sarpedon enim & Glaucus è Lycia.

10 *Memnona Mauri.*] Dares: *Memnon ex Æthiopia*, lib. 6. *Eorum regem*, & socios ipsius *Perfas* vocat, v. 344. *Est fuga Perfarum*.

13 *Equato sermone sequi.*] Versu in pedes commensurato.

16 *Geminoque obnoxia mundo Ripa duplex.*] Tanais fluvius. *Εὐχάτω δὲ Ἀσίης Τανάϊς διπλὴν ῥίπον ἔχει*. Dionysii Alexand. Vibius Sc-

quester, *Tanais Scythia Asiam ab Europa dividit*, lib. de flum. p. 113. Æschylus Phasin, ut Arrianus allegat, limitem statuit: qua de re Loënsis tom. 5. Crit. Epiphyl. lib. 2. cap. 22.

28 *Æqua vulgi tempestas.*] De favore populi intelligo, in quo Ciceronis sensu, crebrior animorum, quam tempestatum mutatio: unde Scaliger ille *ταυράσιος* vulgus mare seipsum movens nominabit. Vide Phalaridem epist. 77. *οὐκ ἔστι δὲ μῦθος ὡς πῶς αὐτὸς ἀνέβη βασιλεὺς αὐτῶν τῶν πρῶτων*. &c.

39 *Vivunt.*

- Pectoribus vivant, scripto præcone tyranni.  
 40 Sic olim positos populis mirantibus offert  
 Elinguis pictura viros: sic culta profatur  
 Charta duces, oculis hæc blandior, auribus illa.  
 Celsa duci Priamo late surgentibus armis  
 Effulcit roseum cervix caput, ardua scribingunt  
 45 Membra virum, blandoque genas terrore minaces  
 Regius ornat honos: placida vox nuncia mentis  
 Nil tumidum, nil triste sonat, propriorque precanti  
 Mollibus imperiis famulantes instruit aures.  
 Hector magnanimum librato culmine pectus  
 50 Erigit, intorto candet coma crispa capillo,  
 Succinctum complexa caput, blandeque recisos  
 Furatur vox blæsa sonos, pernícia membra  
 Mens placida in cives, faciem lanugo serenam  
 Induit, ac visus acies obliqua cadentes  
 55 In geminas spargit partes, semperque supina  
 Occiduo stabilem contristat lumine vultum.  
 Ore pares, patremque genis, matremque secuti

## NOTÆ.

39 *Vivant, scripto præcone tyranni.*] Eo pertinet Pindari sententia Nemeor. Od. 7. qui tenebras illustrum factorum hymnis pellendas ait, qui sint speculum virtutis: & Sappho apud Plutarchum egregie: κατ' ἄλλους κείσεαι, ἢ δὲ τις μνημοσύνη σέθεν ἴσται. ἢ δὲ μνησέας πόδας τ' ἐπὶ περὶ αἶας. Horatii illud notum est de his qui sacro vate carnerunt, lib. 4. Od. 9. Et M. Antonii Flaminii ea de re carmen insigne est lib. 1. Maxime excellit in ista γράμῃ Anna Alexii Comneni filia, initio Alexiadis sue, quam bono publico de literatura Græca præclare meritis restituit Hæschelius.

40 *Sic olim positos.*] *Positi* vel *siti* sunt mortui, οἱ κείδμενοι. Virg. *positum assati discedite corpus.* Papin. Theb. 9. *positusque beata morte pater.* Egroti, *depositi.* Virgil. lib. 12. *Ille ut depositi proferret fata parentis.* Cicero, *deposita res publica.* Ita Euripidi in Alceste ἡδὲ σωτηρίας ἐπὶ τῷ ψυχῶν πρὸς τὸν νεκρὸν, & in limine collocando.

*Sic olim positos.* &c.] Plutarchus Simonidi tribuit illud ἡρώων & ἀνάλων Ποσειδῶν & Πέδωρ, libro de Atheniensibus, utrum bello, vel pace meliores: ἢ Σωμανίδης τῷ μὲν ζωγροφίαν ποίησιν ἀπαύστησιν ἀσφαλιστέον. τῷ δὲ ποίησιν ζωγροφίαν λαλῶσιν. Repetit illud libro de audiendis Poëtis: item in libello de Adulatore cognoscendo. Philostratus initio

είκοσι idem ponit, & agnoscit Arist. cap. 6. Poëtices: item Autor ad Herennium. Prudentius libro post. contra Symmachum, v. 40. &c. Alludere viderur Clem. Alex. Strom. lib. 6. p. 463. οἱ φιλόστοφοι ζωγροφίαν δαίμονι ἀσφαλιστέον τῷ ἀνθρώπῳ.

43 *Celsa duci Priamo.*] Picturam non sublestatam vel ἀπόλαστον heroum illorum habes apud Pausaniam in Phocicis pag. 348. Philostratum in Heroicis, & Iconibus.

50 *Candet coma crispa capillo.*] Οὐλότρεχον, ἀλοκάρελον fuit: vide Hadrianum Junium de συμβολαῖς πομπῶν istis lib. de coma cap. 8. Vide statuam Hectoris apud Philostratum in Heroicis p. 655.

56 *Occiduo stabilem contristat lumine vultum.*] Strabus fuit. Plinius lib. 11. cap. 37. *Ubi homini oculi depravantur, unde Strabonum & Patrum nomina.* Philostratus ait, illum solitum ἀνὰ πηλὸν βλέψαι, καὶ φθίγγειν μάλα. Imitatur vero Virg. lib. 3. Æneid. & *lavo contristat lumine cælum.* *Stabilis autem vultus,* ut Græci κατὰ κράτος βλέμμα, τὸ ἢ σιμῶν ἀσπῆξιν, ait Philo libro de Principe p. 561. Ita Papin. Epithal. Stellæ, *stantia pectora.* Maximianus, *stantesque papilla.* Lucilius, *stat senibus pectus,* quod Nonius *plenum est,* exponit. De nomine Hectoris Plato agit in Cratylō, p. 271.

Priamidæ gemini studio certante Minervam  
Partiti, colit hic artes, hic arma fatigat:  
Deiphobum Mavors, Helenum demulcet Apollo,

Troilus in spatium surgentes explicat artus,  
Mente Gigas, ætate puer, nullique secundus.

Audendo virtutis opus, mixtaque vigore  
Gratior illustres insignit gloria vultus.

Imperii cupidus, habiles prolatus in armos,  
Siderea vernat acie Paris, ore serenus,  
Eloquio lenis, pede præceps, strenuus armis,  
Vertice flavescens, frontemque actura superbam  
Præferat tonsura genas, in summa recurrens  
Tempora: neve vagans formæ furetur honorem  
Cæsaries, utramque comam sua detinet auris.

Crine minax, vultu placidus, sermone serenus,  
Affatu facilis, oculo nigrante venustus,  
Consiliisque pius, stabiles libratur in artus  
Æneas, fufis humeris, & lumine grandis.

Anthenor tenui productus corpore, sura  
Succincta, motu facilis, quo nemo suorum  
Insidias vel nosse prior, vel necere major.

Regius incendit Hecubam decor, ardua pingit  
Gloria, nec partu species effæta frequenti  
Marcida vectoris uteri dispendia sentit.  
Mens victrix, nil molle movet, nil debile dicat,  
Sonti difficilis, at miti blanda rigorem  
Exuit, afflictis clemens, & civibus æqua.

Forma, modus, pietas, sensus, pudor, auctius ornant  
Andromachen erectam humeris, visuque serenam.

Non membris egressa modum, non cæca futuri,  
Fulta gena tereti, suspecto crine cruorem  
Mentitur, flagratque acie Cassandra micanti.

## NOTÆ.

62. *Mente Gigas, ætate puer.* ] Ita Guntherus de Friderico Imperatore: *mente femex, ætate puer*, ad quæ vide Rittersh. Noster lib. 6. non abludit: *oro leo, sed corde lepus*. Vide lib. 1. v. 19.

64. *Gratior illustres insignit gloria vultus.* ] *Παυδοῖν*. Virgilii illud *Æneid.* 5. *Gratior & pulchro veniens in corpore virtus*. Quod frustra rodit Seneca; Poëtæ enim sensuum non aspernantur iudicium.

69. *Præferat tonsura genas.* ] Cæsaries non palliavit genarum lætitiā: sed quia

aures comas detinebant, vultum magis aperuit. Vide Junium de Coma. Casaub. ad Suetonii Augustum, pag. 85. & Tiberium, p. 151. Dixit autem *præferat*, ut Ovid. 6. *Metam. præconcrebras*, lib. 14. *prævisitas*, & *præcorruptis*. Ita Festus Prædiderat. *αὐχμηρὸν*.

71. *Utramque comam sua detinet auris.* ] Talis coma *αὐχμηρὸν* Græcis, si Suidam sequimur, qui exponit *τὴν ἐν τῇ κεφαλῇ λεγόμενῃ*: quamvis comam densam apud Philostratum notet.

90. *Solique*

- 90 Iliadum populo victore Polyxena vultu  
Præradiat, solique decus speciale meretur  
Lactea membrorum series, ridentis ocelli  
Blandities, pede fulta brevi, procera venustas  
Poplitis, erecto libris vestigia gressu.
- 95 Articulos non æquat ebur, non lilia colli  
Ardua, non rutilum pavonis fimbria crinem:  
Ipsa humilis, simplex, facilis, nil turget herile,  
Nil varium fingens, nunquam frustrata petentes.  
Martius ornat honos Agamemnona, fusa vigorem
- 100 Celsaque membra foveat, vultu præcone potestas  
Enitet, & regem species armata profatur:  
Mixta virum phalerant cirro candente decora  
Virtus, nobilitas dives, facundia prudens.  
Gratior æquato Menelaum forma venustat
- 105 Fulta statu, virisque comæ geniale rubentis  
Mens domat: ipse actu mentitos iudice crines  
Arguit, acceptus noto, gratusque merenti.  
Audax, magnificus, hilaris, pius æquat Achilles  
Vultu Phæbum, animo Gradivum, Pelea membris:

## NOTÆ.

91 Solique decus speciale meretur.] Εἰς αἰ-  
γετον. Sedulius: & speciale bonum, cum sis  
generale revolvam. Speciale bellum, Julius  
Capitolinus in vita Antonini p. 302.

95 Articulos non æquat ebur.] Vide Ana-  
creontem in pictura Bathylli; & infra v. 177.

96 Non rutilum pavonis fimbria crinem.]  
Limbū sive fasciam extremitatem caudæ  
ambientem vocat fimbriam, ut Græci κρο-  
ταῖς αἰχμῶν κροταῖς ἐπιμαχέταις κροτα-  
νί, Homerus & Διονύσιος. Vide Pollu-  
cem lib. 7. cap. 14. Cicero in Pisone  
cincinnorum fimbrias arguit. Apul. 8. Mile-  
fiar. flagrum contortis tamiis lanosi velleris  
prolixe fimbriatum. Suet. lib. 1. latius clavus  
ad manus fimbriatus. Plinius: retica folia  
fimbriata. Vide de fimbriis & tamiis Pascha-  
lium lib. 4. cap. 8. De Pavonis vero fimbria  
graphice agit Dio Prusæus Orat. 12 p. 194.  
Fulle tit. 15. pag. 15. Nazianz. orat. 34.  
pag. 554.

102 Mixta virum phalerant.] Vide lib.  
3. v. 395. De Agamemnonis regia specie  
Homerus.

Καλὸν δ' ἔτι ἐν τῷ δὲ ἐπὶ ἰσχυρίῳ.

Ὁδὴ ἄντι πύργῳ. Πυλὸν δ' ἀνδρείον.

Athenæus etiam lib. 13. p. 566.

104 Æquato fulta statu.] Status, ait  
Donatus ad Terent. Eun. 5. 3. refertur ad  
habitum: statura ad corpus. Noster diffe-  
rentiam illam negligit; ut & infra in me-  
dium librata statum. Plautus in Rudente,  
statum procerum nominat. Usurpat au-  
tem pro statura, ut Columella, qui serofas  
longissimi dixit status, lib. 7. cap. 9. & ea-  
nem pecuarium statu longiorem & productio-  
rem. Kueius vero statura est solius hominis  
ἰσχυρὸν: reliqua animalia in ventrem pro-  
cumbunt: quod Galenus 3. de usu partium,  
Aristotel. 2. de partibus, cap. 7. 10. 11. 14.  
& lib. 4. cap. 10. quater asserit. Macrobius  
etiam in Somn. Scip. cap. 14. Ambrosius  
Hexaëm. lib. 6. cap. 3. Philo libro de plan-  
tatione.

105 Virisque comæ geniale rubentis.] Ari-  
stoteles etiam in Physiogn. ὑπερὰ δὲ ὁμι-  
νὴν τρινοῖον vocat, & noster infra: men-  
tis antebas incensant furias flammatis incendia  
crinis. Vide Io. Baptistam Portam in Phy-  
siognom. & Bodinum de repub. Homerus  
Menelaum ἑμὸν, ut & alios Heroes facit:  
Philostrato etiam commendatur ἡλίου &  
πυρρὴ coma, quæ Solis radios mentitur.  
Vide de colore illo Junium comment. de  
Coma, pag. 542. &c.



- In pectus laterum laxatur culmen, in arctos  
Crispatur Cirros, coma myrthea, crinis in armos  
Deprimitur, poplesque gradus confurgit in altos.  
Aëtorides acie grandi, vernansque decoris  
Artubus, eloquio leni, cui cura juvare  
Muneribus, constare sibi, disponere cunctis. 115  
Vox teneris distincta vocis, mens ardua, fusi  
Arctus, Locrensis titulos Ajacis opimant.  
Ajacem Telamone satum coma pulla venustat,  
In torquem collecta levem, modulata serenis  
Lingua sonis, mens fraudis hebes, sed strenua bellis. 120  
Ore hilaris, modiceque humiles collectus in armos,  
Dux Ithacus, prudens consultum pendere, gnarus  
Obliquare dolos: ductus captare loquendo.  
Voce ferox, animo præceps, fervente cerebro,  
Audentique ira, validos quadratur in artus 125  
Tydides, plenisque meretur Tydea factis,  
Sic animo, sic ore fero, sic fulminat armis.  
Nestora magnificat morum prudentia, custos  
Consilii librata fides, & sobria dandi  
Gloria: porrectoque humeris, senioque nitenti 130  
Nasi grata minus brevitās incurva sedentis;

## NOTÆ.

111 *Coma myrthea.*] Dares, *flava*. Philostratus p. 708. τὸ μὲν δὲ κεφάλαιον ἀμφιλαφὲς αὐτῆς φασὶν εἶναι καὶ χρυσῷ ἰδίῳ. Videtur Libanium in Achillis, Ulyssis, & Diomedis encomio.

113 *Aëtorides acie grandi, vernansque decoris Artubus.*] Facio legendum in quibusdam libris, sed acie melius. Vernare artubus, ut Ennodius sæpe, vernare stylo, diotome.

117 *Titulos Ajacis opimant.*] Aufonius: *reflui maris astus opimas*: quæ eodem sensu Phalaris epist. 62. πλάμυρσις ἀψυχθεῖσσι ἐνεργῶν ἀπὲρ ὄργῃ πᾶσι τὸ πιδίον.

121 *Modiceque humiles collectus in armos, dux Ithacus.*] Protefilaus apud Philostratum in Heroic. Ulysses Homeri nominat παύριον. Item: *κατίστημι, ἢ μάχην, πωληταμάρχον τῆς ὀφθαλμῆς*.

125 *Validos quadratur in artus Tydides.*] Statura est hæc Plauto commoda; quam noster antea innuit, aquato fulta statu: & in medium librata statum. Corn. Cellus lib. 2. cap. 1. *Corpus habiliissimum quadratum est, neque gracile, neque obesum.* Vide Aristot.

in Physiognom. & de partibus Animal. lib. 4. cap. 10. Columella etiam *porcos quadratos* lib. 7. cap. 9. *gallinas* lib. 8. cap. 2. *canes* lib. 8. cap. 14. item *πτερόγωνα ἰσώματα* apud Appianum lib. 5. *ἰσώματα*. & Athenæum lib. 5. sed *καταλογίζω* non semper attenditur: quemadmodum *quadratum* nominant etiam illud, qui, ut cum Ansonio loquar, *vir bonus est, mundi instar habens, teres atque rotundus*; quod Plato in Protag. pag. 235. ad Simonidem refert: ὅτι αὐτοὶ ἀγαθοὶ μὲν ἀλλοθίως ᾄδοντες χαλεποὶ, χαρσὶ τι ποσὶ π καὶ ἰσὺ πτερόγωνα. αὐτοὶ ψόγῳ πτυγμῶν: quo respexit Aristot. lib. 1. Ethicor. cap. 11. De Statura vide Casaubonum lib. 3. ad Suet.

127 *Sic animo, sic ore fero, sic fulminat armis.*] Virg. *sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat*: quod ex Homero.

128 *Nestora magnificat.*] Sic alibi *pennificat*.

131 *Nasi grata minus brevitās incurva sedentis.*] Philost. in Heroic. pag. 671. de Nestore: εἶναι δὲ μαλακώστατον. καὶ μὴ ἀπονεμασμένον τῷ ῥυτί, &c.

132 *Phyllacides*

- Phyllacides vernante gena, candente capillo,  
 Alite mobiliior, Shcytica torrentior aura,  
 Ardua nulla timens, animum non viribus æquans,  
 135 Nil grave, nil aurum censet, nil linquit in ausum.  
 Ore vitum fassus, indignarique minaces  
 Suspendens cervice genas livore superbo  
 Obliquat socios Pyrrhus, scribuntque ferocem  
 Ardua membra, teres oculus, projectior alvus,  
 140 Texendis vox ægra sonis, teneroque laborans  
 Eloquio lingua blesos frustratur hiatus.  
 Naupliaden tenui progressum corpore, lenem,  
 Magnanimum, prudens animi moderatur honestas  
 Arduus in fastum, pingues demensus in artus,  
 145 Crispanti vestit humeros Podalyrius umbra.  
 Casaries ceu ruffa jacens, patientia supplex,  
 Vis temere ausa nihil, pietas Machaona pingunt.  
 Impia præcipitem natura Meriona mergit  
 Invidiæ cinctum stimulis, curæque tenacis  
 150 Defessum excubiis, teretes cumulatur in artus  
 Carneæ massa tumens, animique ebullit Erinnyes  
 In caput, in corpus reliquum: livescit inustum  
 Sanguineis pectus maculis, gena disputat hydris,  
 Indicio pejore virens, & mentis anhelas:  
 155 Accusant furias flammæ incendia crinis.  
 In medium librata statum Briseis heriles

## NOTÆ.

132 Phyllacides vernante gena, candente capillo.] Philostr. *ἡμῶν καὶ τῶν ἑλλήνων* *ἡμετέριον*.

136 Indignarique minaces.] *Ἐναντιώδης*.

140 Texendis vox ægra sonis.] *Μοχλῶδες*, quem Glossarium *attubum* interpretatur, *αὐτοφύκτι*.

142 Naupliadem tenui progressum corpore.] Dares, *Palamedem gracilem, longum*. Sic lib. 3. *qualem progressor usus*, lib. 6. v. 552. *In nobis progressa dies*. Vide lib. 3. v. 167.

148 Impia præcipitem natura Meriona mergit.] Merion apud Homerum in laude, Daretem in probro est: male natum arguit, cum *naturam impiam* vocat. Per Erinnyes iram intelligit, quæ ebullit, *ἐμπυλάει*, *ἐνδοξάζει* in caput. Cicero 3. Tuscul. Quærit. *si virtutes ebullire volunt* *ἡ σοφιστία*. Vide insignem irati descriptionem apud Chryf. Homilia in Joh. 3. p. 31. Senecam lib. 2. de ira cap. 35. *Illeus scite: cō τῆς ποτ' ἐργῆς πρὸς χόλον ἀπαυγῆς ἀποκατὰ ἀναρπάζει*. *Orat.* 1. pag. 36.

153 Gena disputat hydris.] Ad colorem refero varium & contrarium, quo respiciunt illa, *indicio pejore virens*. Plaut. in Menæchis: *Viden' oculos illi virere*. Item: *ut viridis exoritur color*: de illo, qui insaniam simulabat. Ita Græci *χλωρόν* subpalidum, *χλωροτάρον*, quod Virg. *viridis lactea*. Vide Turneb. lib. 18. cap. 15. Ovid. 2. Metam. *Pecora felle virent, mens est infecta veneno*. Expono de invidia, per quam optimi quoque ab improbis quasi exprimentes aspiuntur, ut ait Sulpitius Severus lib. 2. Silius lib. 9. de eadem re: *Agno vit juvenem scintillavitque eruentis Ira genis*. *Disputare*, ut ait Varro, *dicitur sermo, in quo pura disponuntur verba, ne sit confusus, atque ut dilucent*, lib. 5. de lingua Latina. Noster verbum illud ad pugnam applicat, ut lib. 5. *nudo Troilus ense Disputat*.

156 Briseis heriles promit in affectum vulnus.] Briseis, ut Cornutus vult, dicitur quasi *Briseis* *ἁερὸ* enim Cretensis est dulce,

\* Log.  
p. 15.

Promit in affectum vultus, nodatur in æquos  
Planicies crinita sinus, Umbraque minoris  
Delicias oculus junctos suspendit in \* artus  
Divitiis formæ certant insignia morum,  
Sobria simplicitas, comis pudor, arida nunquam  
Poscenti pietas, & fandi gratia lenis.

150

Tyndaridis geminis geminum nihil, unicus ambos  
Oris honos ambit: similis flavescit utrique  
Crinis: par hilares augefcit visus in orbes:  
Æquus membra modus, concordēs pectora motus,  
Conciliant, spirantque unum gena, lumina mores.  
Sola pares variis præsumunt nomina formas  
Distinxisse notis, ac victor vindice vultu  
Eludit dubios error, vocumque repugnans  
Diffidio, alterno confundit nomine nomen.

165

170

\* Log.  
par.

Inclyta cognatos æquat Spartana Lacones;  
Vultu, crine, genis sociæ cunabula stirpis  
\* Pars oris testatur honos; at plenius haurit  
Sidereum Ledeæ Jovem, totosque per artus  
Lactea materni spirant mendacia Cygni.  
Nativum frons fundit ebur: caput exerit aurum  
Æquatis crinale comis, gena candida byssum  
Æquat dextra nivem, dens lilia, colla ligustrum.  
Auris in expleto crispata volumine, visus

175

180

## N O T Æ.

dulce, unde *Britomartis*, ait Solinus sermone nostro sonat virginem dulcem. Vide Casaubonum ad Strabonis lib. 10. *Vultum in affectum promere* est ad *modum* prolucere: uade *ἡρώς ἡρώς ἀλγυδράς* dicebat Alexander Macedo.

163 *Tyndaridis geminis geminum nihil* &c.] Adeo similes hos fuisse putat Vitellios, ut non duplex, non similis, sed una & eadem duobus fuerit facies, ut illi apud Papin. lib. 5. Theb. v. 457. *qui ambiguo visus errore lacescunt*. Virg. etiam de tanta similitudine, *gratusque parentibus error*. Claud. de iisdem: *juvat ipse sonantem error*. lib. 4. Constant. Honorii, v. 216. *Noster lib. 2. v. 176. mouerat altercum Polluce error*. Castor nempe, Græci *ἀδελφὰς καὶ ἀδελφῶν*, ut Latini *gemma* vocant.

172 *Inclyta cognatos æquat Spartana Lacones*.] De Helenæ matre quomodo ex ovo nata, vide Junium Animum lib. 1. cap. 15. Athenæum lib. 2. De forma Helenæ videndus Hecrates, Theocritus Idyll. 18. & Ma-

nasses in Troicis versibus undecim id agens & pulchritudinis eximie descriptio apud Aristænetum epist. 1. Anacreon in Batylli pictura. Chrysoft. in Psalm 44. pag. 792. *τί τινος καὶ τοῦ σώματος, ὁμοῦς ἐκτεταγμένη, ὁμοβαλῶς μενιῶν, πικρὰ ἰερουργομένη, χρύσειον ὄμμα, τετραχρῶς ἀντοχρῶς, ὡς καὶ χρυδαυμένη, διαβόλοι ὑμῶντος, ὑδαίνῃ ἀντοχρῶς, λευκότης ἰπποδάμου*. Opponit illi pulchritudinem animi. Vide etiam in Psalmum 50. pag. 980.

178 *Gena candida byssum* *Æquat, dextra nivem, dens lilia, colla ligustrum*.] Martial. *Toto candidior puella cygno, Argentea, nive, lilio, ligustro*. Claud. de nuptiis Honorii: *non labra rose, non colla pruinæ, non crines æquæque viola, non iuncea flamma*. Venantius de B. Maria. *Nix præmitur candore suo, Sol orinis honore*.

180 *Visus excubitor*.] Sunt enim sensus exteriore vice intellectum. Philo Alleg. lib. 2. pag. 63. *δευρότης καὶ αἰσθητικὴ καὶ καὶ ἡ βασιλεία ἀπὸ τοῦ αἰσθητικοῦ*

- Excubitor, nasusque vagi venator odoris,  
 Poscunt alternum titulo certante triumphum.  
 Productum modice mentum candescit, & alta  
 Lenius ut pressis insidant basia labris,  
 185 Parcius in roscum consurgunt ora tumorem.  
 Fundit apex humeros, pressum tegit ubera pectus,  
 Ilia succingit levitas, tractusque lacertos:  
 Pes brevis incessu terram libante supino  
 Lascivum suspendit iter, crurumque decora  
 190 Mobilitas compto libramine ponderat artus.  
 Sola superciliis labes interflua raris,  
 Audaci macula tenues discriminat artus.  
 At nimis insignes latebras secretius ornat,  
 Vitalesque colit thalamos, & digerit urbem  
 195 Interior natura suam: cor principe motu  
 Libratum disponit opus: modulamina linguae  
 Limat pulmo loquax, modico dispensat hiatu

## NOTÆ.

ὁ πόλις λαχὼν οἰκεῖν. Eadem libro de Confus. ling. p. 252. & lib. 1. de Monarchia p. 627. Minut. Felix in Octavio.

186 Fundit apex humeros.] Caput diffundit humeros, descendit enim ab arce ad inferiora.

187 Ilia succingit levitas.] Ovid. Et castigatus suberat sub pectore venter. Succingit, ut Papin. de Luna: atque iterum mundo succincta latent.

188 Pes brevis incessu terram libante supino Lascivum suspendit iter.] Talipedantem sive supinum incessum argumentum vult lascivix, alii fastus, unde Persius: Italo quod honore supinus. Prudent. quod vultuosus quod supinus, quod rigens. 2. Macc. 15. ἡμῶν πάσης ἀλαζονείας ὑψαυχινῶν. Seneca: quid tantopere te supinus? 2. de Benef. Græcis supini ὑψαυχινῆς ἐξουσιάζονται. Vide Casaubonum ad cert. pag. 163. Si quis ad Lascivum, quod sequitur, respectum habet, de casabunda comitali (ut quidem Douss & Guillemus exponunt Plauti verba nupta in Persia) χαμαιπότη, χαμαικλίβη & χαμαιπόπηθ' intelligit: eo referet illud Alexis in Isostasio apud Athenæum lib. 13. pag. 568. τὴν πικραλὴν ἐπὶ τῷ ὤμῳ κατεβάδων ἐξήρχετο. Videsis Isidor. Pelus. lib. 3. epist. 224.

191 Sola superciliis, &c.] Seneca epist. 33. Non est formosa mulier, cujus crus laudatur & brachium, sed illa cujus universa facies

admirationem singulis partibus abstulit. Dares describit Helenam inter duo supercilia notam habentem. Ovidius apud Senecam lib. 2. contr. 10. aiebat, decentiorem faciem esse, in qua aliquis navus. Lucilius lib. 17.

Helenam ipsam denique nolo

Dicere, tunc vide, atque dissyllabon elige quodvis

Τὴν ἢ τίνα αἰνέειν aliquam rem insignem habuisse,

Verrucam, navum pictum, dentem emiculum unum.

194 Vitalesque colit thalamos, & digerit urbem Interior natura suam.] Interiorem hominem describens corpus urbem nominat, ut Prudent. ψυχῶν. v. 818. purgati corporis urbem. Philo, τὴν ψυχῆς συνίδεον, libro de confus. ling. p. 261. ut Manilius caput arcem: stetit unus in arcem erectus capiti: & Prud. animumque levans rationis ad arcem. Claud. de 4. Conf. Hon. hanc alti capitis fundavit in arce Mandatricem operum.

197 Limat pulmo loquax.] Pro elimat: Ovid. tenuemque elimat ad unguem. lib. 4. de Ponto, Eleg. 6. qua tibi tam tenui cura limantur. Limare etiam apud Cicer. lib. 3. Epist. ad Appium, & Horatium alio sensu Epist. lib. 1. cap. 14. Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam limat. Prudent. limat capillos & corymbos Liberi. Item: quod limat agram pectorum rubiginem. Martial.

G g g

lib. 6.

Splen risum, facili fel castigatus ira  
 Uritur, ac teneri scintillat mollius æquo  
 Pruritus jecoris, meritæque insignia famæ  
 Mergens, nativi titulos incestat amoris.  
 Hoc monstrum non ales edax, non labile saxum,  
 Non axis torquens, non mendax vicerit unda  
 Cum bene fracta tepet, moriturque sepulta libido,  
 Respirant plenis incendia pristina fibris;  
 Sic Helenen totam pars unica mergit, & ipsum  
 Excitat in cladem regnis certantibus orbem.

200

205

Jam Pandionios collato robore portus  
 Argivæ tenuere rates, spaciumque negabat  
 Terra viris, velis aer, & puppibus æquor,  
 Cum tandem licitos poscebant bella meatus,  
 Et jussas libare vias, ad Delphica missum  
 Fata explorabant, refugasque evolvere Parcas  
 Actoride socio Phæbum prælibat Achilles.

210

215

Mira fides, quos præcipites in prælia traxit  
 Impetus, atque omnis nocuit mora, sponte quietis  
 Pigrescunt votis, placideque oracula poscunt.  
 Ægra dolor differt suspiria, gloria palmam,  
 Ira minas, hærent suspensis agmina bellis:

## NOTÆ.

lib. 6. epist. 64. *tibi cor limante Minerva.*  
*Deaconides super limari in ætus, pro deat-*  
*uari; limare per membra; Limare dentes,*  
*&c.* Sæpe autem noster simplicia prævertit:  
 synthesis, ut *Solatam*, pro desolatam:  
*aque obice morbi tantum*, pro detentum.  
 Ita *pendit*, pro perpendit. Sic Silius lib. 10.  
*flammas*, pro inflammat. Papin. in Sylvia  
 lib. 2. *condere divitias*, pro abscondere.

199 *Scintillas mollius æquo pruritus jecor-*  
*is.* ] Ildorus Pelusiota lib. 1. epist. 385.  
*ὀρεῖται πὶ ἀγέῃ καὶ ἐνδονίῳ φλογμῶν καὶ*  
*ἀναισθησίᾳ.* Clem. Alex. Pædag. lib. 2. cap.  
 10. p. 146. *βαστεῖ δὲ καὶ ἐνδον ὁ ἴσχυς, δὲ*  
*ὁ φλογμῶν καὶ ἐνδονίῳ ἀναισθησίᾳ.*

202 *Hoc monstrum.* ] Insultat pruritui,  
 aquilæ Tityi vel Promethei, Saxo Sisyphi,  
 rotæ Ixionis, dolio Belidum, vel potius por-  
 næ Tantalii, ita lib. 6. *tibi Tantalus undas,*  
*Ixion radios, saxum remeabile reddet Sisyphus,*  
*ac Tityus volucres.* Affectus vero *Jucæ* fre-  
 quentissime Græci nominant. Chrysof. in  
 2. ad Corinth. Hom. 23. pag. 909. 910. in  
 epist. 2. ad Tim. Hom. 9. pag. 1683. *πρὸ*

*πρὸς Jucæ.* πὶ πύθι λίμν, Jucæ δὲ αἰσθη-  
*καλὰ καὶ ἀγέῃ.* Matreæ apud Athæneum:  
*Jucæ τριφύλλος αὐτὴ ἰαυτὴ κρητὶς.* Vide plura  
 apud Casaubon. ad lib. 2. Athenæi cap. 17.  
 204. *Cum bene fracta tepet.* ] Vide Clau-  
 dianum, qui *ἐνδονίῳ* illud graphice de-  
 scripsit de 4. Conf. Honor. 229. quem ne-  
 ster pressio pede sequitur. Item Hieronym.  
 Epist. 21. qui iisdem fere verbis utitur.

208. *Jam Pandionios.* ] Molem totius hujus  
 belli, cum variis calamitatum procellis in-  
 signite delineat Clem. Alex. Pæd. lib. 2.  
 cap. 2.

212. *Ad Delphica missum.* ] Philostratus  
 in Heroicis pag. 677. Lesbum illos navi-  
 gasse scribit, ut auspicato καὶ ποτὶ δεικνύμεναι  
 proficiscerentur, inibique Orphei oraculum  
 scitatos.

216 *Sponte quietis Pigrescunt votis.* ] Ful-  
 gentius Mytholog. lib. 1. *Carnia virigenis*  
*pigrescere jussit alis.* Attius apud Nonium:  
*Melius pigrasse, namque prosperasse est nefas.*

219 *Hærent suspensis agmina bellis.* ] Papia-  
 2. Achill. *Te tua suspensus expectat Græcia*  
*signis.*

222 *Rise*

220 Expectat antri veniam Mars ipse loquacis.

O variis delusa modis gens credula curæ  
Gentilis? risu an lachrymis, an flente cachinno  
Egypti \* potentia querar? Memphitica sulcos  
Religio vestit, in cortice marcet, in hortis

\* Leg.  
portentis

## NOTÆ.

222 *Risu an lachrymis, an flente cachinno.*]  
Ut ille in Græco epigram. lib. 1. cap. 13.  
dubitat, an cum Democrito rideat, vel  
Heraclito fleat: sic κωμωδία γέντιλιον  
vanitatem μωκτική. Amphilocheus v. 105.  
ἡ δακρύων τι καὶ στυγμάτων αἶμα. Flens cachin-  
nus δὲ ὕμωρον est, quo optimi autores fre-  
quenter uti, atque en tibi ad illa, quæ du-  
dum ab aliis collecta, auctarium Hom. Od.  
ἰκμοεσθῆς 350: ut lachrymosa gaudia Gun-  
therus, ἰλαροτερωδία. Casubon. lib. 8. ad  
Athenæum lib. 3. cap. 9. ἀγοστόφ. Chryf.  
de Libanio, νεκρὸς ἐμψυχός. γέρονι πάλαι;  
quod παιδιόγερων. Niceræ Choniatae lib. 3  
de Isacco p. 477. ἀδώναντες, ἢ ἀπαιδύτων,  
ἡ ψυχὴ ἀψυχός, Chrysof. Synesius, ὕμνη  
ἀνυμφοῦντος, σὺφον ἡδύων, Demosth. pie con-  
sumtas, castum lupanar, crimen pietatis,  
probrus honor, Prudentius, dormiens ex-  
cubabat. Suet. inordinatus ordo, Apul. πῶς οὖν  
αἰπεῖς Basil. & Philo p. 567. ades celebra-  
rimus absens. Ovid. hostis amans. Idem:  
gratus horror. Silius, dixitque tacendo Py-  
thagoras. Claudian. Formosus rigor, idem,  
αἰνυτός. πῶς Asterius Hom. 1. secretum in  
publico, Pacatus, doctus ignorantia, Scalig.  
monstrum sine vitio. Idem de Virgilio igno-  
rantia scientia. Fulgentius Mythol. Flebile  
gavisa. Papin. gaudent lamenta, novaque  
exultant lachryma. Idem δακρύων γλαύσασσι.  
Hom. Iliad. ζ. quod Philo repetit libro de  
amigrat. Abrah. p. 323. Nazianz. orat. 22.  
pag. 404. δύο παῖδων μετ' αἰχμηῶν nominat,  
silentium clamosum, Cassiod. lucetque latet-  
que Calculus, Aufonius, mundus latet orbe  
paterque, Manilius. In vitio bonus. Idem:  
πῶς οὖν ἀπλῆς, ἰλαρὸς καὶ μὴ λαβῆς, ἐπὶ τοῦ  
καὶ μὴ ἐπιτυχῆν. Chrysof. dives dum omnia  
desint, Catul. Apparuit olim non ardens ar-  
dere rubus, Prud. queis gloria summa dede-  
cori est. Idem: ἡδὲν αἰσθαλίας τινος σφύττει.  
Chryf. ἰνφανίαν salubriter, & moriebar  
vitaliter, Augustin. πηγαῖντες ἐν τοῖς βλάται.  
Καὶ ἐν ἰδὲν τῇ Γ' σὺν αὐτῶν ζῶντες καὶ ἔχοντες.  
δοκῶντες καὶ οὐκ ἀποκῶντες. Item: ἡ καὶ τὸ  
καλῶν. ἀλλὰ μὴ βλάταις ἀποκῶντες, τὸ ἐν  
καλῶν. Item: αἰσθαλίας ἡδὲν αἰσθαλίας, καὶ ζῶντες

ἡδὲν αἰσθαλίας, καὶ τὸ ἐν ἰδὲν αἰσθαλίας. Chryf. or-  
quod Scalig. lib. 6. Epidorpidum, crescere  
diminuenso. Nazianz. orat. 38. pag. 621.  
ἀέριση ὁδὸς ὑψώσεως ἢ περὶ τῶν. Idem Chryf.  
ἄνθρωπος ἐστὶ μὴδὲν ἔχοντες, καὶ πάντων κατὰ τὴν  
ἄνθρωπος ἐστὶ καὶ πάντων κατὰ τὴν, ἀν δὲ ἀποκῶντες  
καὶ πάντων, ἢ πάντων ἀποκῶντες, & addit:  
καὶ ἀνθρώπων τὸ εἰρημῶν εἶναι δεκῆ. Ita no-  
ster lib. 2. v. 418. Virus dulce, pia Syrtis,  
amentia supplex, molle malum, morbus bi-  
lavis. Ita μῆτις νηφαλιός, Philo de opificio  
mundi p. 21. ἀγνεία αἰσθαλίας, αἰσθαλίας κα-  
τακῶντες, libro de Cherubim, pag. 96.  
ἀσύνετον συμφορὰς, Philo de confus. ling.  
p. 267. καλῶν ἀκαλῶν p. 396. ὑψηλοτάτων  
τον, μεγαλομύων, pag. 426. αἰσθαλίας ἰορτή,  
Nazianz. Orat. 2. p. 46. quo & Philo uti-  
tur p. 614. ἀπαιδύτων φιλαδελφία. Orat.  
3. p. 63. σῶπρον κατὰ τὴν. Nazianz. orat. 3.  
in fine pag. 109. Idem orat. 12. pag. 191.  
talita multa coacervat, eaque insignia, ἀπο-  
φῶς σὺφοι orat. 15. p. 227. δι' ἀσθαλίας  
ἀσθαλίας, καὶ δι' ἀσθαλίας ἀσθαλίας. Orat. 19.  
p. 300. σῶπρον κατὰ τὴν. Orat. 20. p. 319.  
κατὰ τὴν ἐστὶ τὸ μὴδὲν ἔχοντες, pag. 357. item:  
ἀποκῶντες τὸν ἀποκῶντες ποιῶντες, pag. 359.  
& τοκογλύφον, ἀποκῶντες ἀποκῶντες, pag. 542.  
ἀσθαλίας κατὰ τὴν, pag. 614. ποιῶντες ἀποκῶντες,  
κατὰ τὴν ἀποκῶντες, pag. 631. πῶς ἀπλῆς,  
pag. 861. πηγαῖντες τοῖς αἰσθαλίας, κατὰ τὴν  
μοῦν ἐπὶ τὴν, p. 397. Item p. 478. 613.  
675. 773. ἀσθαλίας εὐλαβία, pag. 647.  
item pag. 799. 804. Istud etiam non possu-  
mus, possimus. Queroli autor. Hieronym.  
de fucata: quanto scdior, tanto pulchrior,  
epist. 10. sermo silens & silentium loquens,  
cultus sine cultu, epist. 15.

223 *Memphitica sulcos Religio vestit.*]  
Terra Memphitide Juvenal. Memphitice,  
Tibul. Refer huc Satyram 15. Juvenalis.  
Vilia cur magnos æquant animalia Divos,  
Papin. 3. Sylvarum. De Diis illis Egyptiis  
Herod. in Euterpe. Strabo lib. 17. Diod.  
Sicul. lib. 1. Minut. Felix in Octavio, Philo  
de vita contemplat. p. 599. & de Decalogo  
p. 583. Hieron. contra Jovin. lib. 2. Pru-  
dent. hymno 14. Virgil. lib. 8. Æneid qui

Crescit, nunc terra serpens, nunc aëra fulcans.  
 Plus errant responsa tamen, plus spiritus ille  
 Quem misera poscunt animæ, quem nomine pulchro  
 Præsumunt censere Deum. At non mugit in antro,  
 Quem suus autorem mundus sonat: ista priorum  
 Noxia simplicitas in nostros defluit annos,  
 Incestatque fidem: nam ceu Balearicus augur  
 Gentiles distinguit aves, vel voce, vel alis,  
 Vel gestu vario, venturis omnia ducens,  
 Ridentem sic odit anus præfaga soporem,  
 Sic oris vacui casum timet, augure plausu  
 Pieriæ volucris aut indice nunciat aure,  
 Hospitibus numerum, discessurisque recessum.  
 Multa quidem captata diu fortuna secuta  
 Expedi, insidiansque hosti male credula fallit

225

230

235

## NOTÆ.

omnigenum Deum vocat monstrum. Casaub.  
 ad Augustum Suet. Chrysof. Hom. 8. in  
 Mat. p. 79. Franc. Florid. Sabinus Subcis.  
 Lect. lib. 3. cap. 1. qui ex Luciano causas  
 quarrit.

225 Nunc terra serpens, nunc aëra ful-  
 cans. ] Cicer. 5. Tusc. Egyptiorum moras  
 quis ignorat, quorum montes erroribus imbu-  
 ta quamvis carnificinam prius subierint, quam  
 Ibin, aut aspidem, aut fulem, aut canem,  
 aut crocodilum violenti Chrysof. d. l. Egy-  
 ptum αἰλῶνι δῖδῶν nominat.

231 Incestatque fidem. ] Vide lib. 1. v. 159.  
 Nam ceu Balearicus augur. ] Augurio  
 nunquam Baleares egregii fuere. Nec Strab.  
 lib. 3. p. 116. Nec Ptolomæus, nec Dio-  
 nysius Ater, aut Plinius, aut Marcianus  
 Heracleotes quicquam augurii Balearici me-  
 minere, malim itaque Babylonius legere,  
 ut Claud. de 4. Conf. Honorii, quamvis  
 astrispices illi, non augures, sed μάταιον-  
 γοῦ vocabulum augurii sumamus, ut Silius,  
 Augurium mentis. Nisi me conjectura fallit,  
 in Papinio, quem crebro imitatur, augur  
 legit, isto versu: & tota Balearicus autor  
 habena.

132 Gentiles distinguit aves, vel vocem, vel  
 alis, vel gestu vario. ] De Auguriis, auspi-  
 ciis & tripudiis pullorum, Cicero de Divin.  
 Peucerus; Artemidorus; Valer. Maxim.  
 libro de religione; Feneftella prolixè de ri-  
 tu augurandi; Statius, Papin. lib. 3. Theb.  
 graphice; Ammianus Marcellinus lib. 21.  
 Salisberienfis du nugie Curialium lib. 2.

cap. 1. Alex. ab Alex. & Tiraquet. lib. 5.  
 cap. 19. Scalig. Aufon. Lect. lib. 1. cap. 16.

234 Ridentem sic odit anus præfaga sopor-  
 rem. ] Astrampsychus Onirocrit. γελῶν ὡς  
 ὕπνῳ, ἀσπείρου; ἔξῃ τῶν ὕπνῳ. Nicephorus  
 Constant. γελῶν ἐν ὕπνῳ; ἀσπείρου; ἔξ ὕπνῳ.  
 Artemidorus lib. 2. cap. 65. καὶ τὸ χαίρειν εἰς  
 τὸ εἰσέναι τριπύδῳ. λυγρὸν ἀσπείρου.  
 Eadem ἀνιερῶν Ἀχμετῆς conjecturæ  
 cap. 254.

235 Sic oris vacui casum timet. ] Intelli-  
 gerem de diductione oris, in χαρῶν, quæ  
 πυχῶν fieri solet: sed aliud innuunt illa  
 lib. 5. v. 435. nudus videt oris hiatus sangui-  
 nem fudare sonus.

236 Pieria volucris. ] Picæ. Pieri enim  
 Macedonis filias in picas transfigurat Ovid.  
 5. Metamor. Ad sequentia refer Adagium  
 Græcum: αἰὲν ὡς φῆλον ἀγέλας, ἔθνος δὲ  
 πῆλιν: de quo Erasimus, Suidas.

Aut indice nunciat aure. ] Κληδονικὴ  
 species πικρῶς; πικρῶς, & tinnitus vel  
 ἰσχυρὸς aurium: de anima loquitur. Vide  
 Plinium lib. 28. cap. 2. Scalig. ad Aufon.  
 lib. 1. cap. 16. & 25. Gevartiumrad 4. Sylv.  
 Papin. cap. 7. Sappho apud Dionys. Lon-  
 ginum: ἀκούειν δὲ αὐτῆς ποῦ.

238 Multa quidem captata diu fortuna  
 secuta expedit. ] Est quæd Papin. ait, Casus  
 agit virtutis opus. Fortuna vetis captantium  
 subscibit.

239 Male credula fallit Postora. ] Δυσ-  
 δαμονία πυχῶν ὡς ἀνιερῶν: qua de re  
 ἀνιερῶν ἰδὺν πῶν Plutarchus, ca de re lib.

245 Lib.



- 243 Pectora, ut in fatuum declinent pronius usum.  
At melius, ne labe levi mens casta labaret,  
Augurium nescisse fuit, veterumque sepulti  
Cessissent ritus: quorum decreta secuti  
Grajugenæ summis oracula Delphica votis
- 245 Implorant, prior Æacides lictoribus aras  
\* Ambit, & has donis tandem solennibus emptas  
Inachidis voces pandit venalis Apollo.  
Vincitis ultores Danaï, grave Marte bilustri  
Hæret opus, decimum sequitur victoria bellum.
- 250 Talibus Æacides fatis excitus, in omnes  
Secretum tripodum socios partitur, & ecce  
Testorides Calchas mediis congressus in antris,  
Concordeſque Deos, & consona fata revolvit.  
Hic patriæ & propriis scitatum oracula regnis
- 255 Venerat, hosque adytis monitus effudit eisdem  
Numen idem: Non ô superis gratissime vates  
Vana petis, dabitur patriis clementior aer  
Sulcis, jejuni populator Syrius anni  
Occidet, & plenis pinguescent messibus agri.
- 260 Tolle moras, te bella vocant, pete Cecropis urbem,  
Ultrices dispone acies: tibi bellica cædet  
Turba manu, Mopsus oculis & pectore Nestor.  
Sera quidem, sævisque virum mercanda ruinis  
Inachidas lustro ditabit palma secundo.
- 265 Ergo hilares socias jungunt in fœdera dextras  
Æacides Calchasque pares: quippe altus utrique  
Gentis honos, regni æquus apex: at major Achilli  
Spirat amor belli, Calchas tranquillior extis  
Evoluisse deos, & cœli nosse meatus.
- 270 Treis unit jurata fides, consortia prima  
Tertius auget amor, nec jam partitus amicum  
Invidet Actorides sed pontum \* lenior haurit  
Et reducem torquet socio Calchante carinam.  
Ut tripodum vulgata fides per castra, per urbem
- 275 Per puppes, certo jam claruit indice, cunctos  
Bella juvant, cunctis jam pulchrum vincere; tardum

\* Im-  
buitur.\* Marg-  
latior.

## NOTÆ.

245 *Lictoribus aras Ambis.* ] Dixi v. 9.  
lib. 3.254 *Propriis scitatum oracula regnis.* ] Vir-  
gil. *Scitatum oracula Phœbi Mittimus.*264 *Inachidas lustro ditabit palma se-  
cundo.* ] *Lustrum*, ut Varro ait lib. 5. de  
ling. Latin. *nominatum tempus quinquen-*

nale à luendo (ut flustrum à fluo) hoc est,  
solvendo, quod quinto quoque anno vestigia  
et ulro tributa per censores persolvebantur.  
Josephus Scaliger lustrum novius de qua-  
driennio & initio quinti accipit. quam sen-  
tentiam Jos. quidem Castalio plane plumbeo  
pugione jugulare frustra conatur.

G E E 3 277 Nau-



Marte frui: munit eques armis, nauta ceruchis,  
Civis messe rates: pauci quos debile pectus  
Mens phebeia jacens animus, nescire triumphos

Jussit, & abjecti merfit caligine fati,

Aut acies metuunt; aut lente vincere damnant

Longa decennalis mensi dispendia belli:

Cum casus cedant varii, cum praelia nulli,

Sanguine cum multo paucorum gloria vincat.

Hos tamen, hos etiam regum reverentia flectit,

Et passura pares confors vicinia motus.

Ergo animos hebetes mendax audacia frontis

Diffimulat; clamorque minax despumat in ausus:

Haud mora, corripunt classes, hic pendula pandit

Dextra sinus; cervix alios defixa fatigat

In fluctus latura rates; hi robore textas

## NOTE.

277 Nauta ceruchis.] Antennis. Lucanus: *instabit summis minor ursa ceruchis*, lib. 8. & 10. *Transfraque nautarum summi- que arsero ceruchi*. Val. Flacc. lib. 1. *Temperos ut tremulos Zethes fraterque ceruchos*. Grotius de cavea in summitate mali apud Lucanum intelligit; ergo cornua antennarum, quod nominis probat concilium. Virg. *Cornua velatarum obvertimus antenarum*. Glossarium: *antenna, antenna*.

283 Cum casus cedant varii, cum praelia nulli.] Prius Æschylus probat in Trag. septem contra Theb. 1239. *ὅς ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἀνέστη*. O varia atque incerta, valuit quedam bellorum alea &c. Hegesip. lib. 5. cap. 30. In posteriori premia malim: nisi cedant pro succedant, quod nostro frequens, sumatur.

284 Sanguine cum multo paucorum gloria vincat.] Verissimum dictum. Hoc est quod Clitus apud Curtium lib. 8. *Male insituisse Græcos, quod tropæis regum duntaxat nomina inscriberent, alieno enim sanguine partem gloriam intercipi: quæ ex Euripide non ad verbum sunt desumpta, sed ad personæ conditionem & rem commodè transumpta*; ita ut frustra Loënsis Curtium lancinet Miscel. lib. 5. cap. 17. Vide Plutarchum in vita Alex. Victorium lib. 28. cap. 22. Horatii in adversam partem illud notum est: *Quicquid delirans &c.* De Agrippa simile quid in prerogativa gloriæ enarrat Xiphilius ex Dione lib. 49. Opponi autem potest illud Hegesippi: *in milite unus, &c.* in

*duce universorum periculum*, lib. 5. cap. 30. Si vero omnia periculum, etiam gloria re bene gesta.

286 Et passura pares confors vicinia motus.] Symmachus: *Adversa quæ cum pluribus perulisti, mora humani ingenii habent aliquod de societate solatium*, lib. 8. epist. 27. Multa de vulgi ista opinione apud Senecam in Troade. Lucanus eo respexit, cum ait: *querunt cum qua gente cadant*.

288 Clamorque minax despumat in ausus.] Seneca epist. 68. *Hac atas optima facit ad hac studia; jam despumavis, jam vitia primo fervore adolescentia indomita lassavit*. Lucanus lib. 6. *Donne suppositis propior despumat in herbas*. Tertull. libro de anima cap. 27. *Toto hominis concusso despumat in semen totius hominis*. Hieronymus epist. *Quarum fervor despumat coitum, &c.* Adversus Jovinianum lib. 1. *post despumatas corporis voluptates*. Item epist. 49. *habet animæ despumandas libidines solatia munerum*. Alibi idem: *Veneri mera astuans cuncto despumat in libidinem*.

290 Cervix alios defixa fatigat in fluctus latura rates.] Vide lib. 3. v. 176. & lib. 2. v. 185. *succollare* dicuntur Plinio, Suetonio & Varro, qui vox talis est *apud quos*, vel, ut Philo loquitur, *apud quos* *intra*. *De vita Moysi*, pag. 491. Varro de apibus scite lib. 2. *de re rustica*: *Regem suum sequuntur quoque it, & festum subleuant*. *Si sequitur velare, succollens, quod ante sequens voluit*.

295 Nim-

295 Nimborum pincerna Notus : noxque imbris haustis

**NOTE.**

295 *Nimborum pincerna* Notus. ] Bafil.  
Seleucienſis Oratio de Elia: *μαρτυροῦντων*  
*ἡ μὲν ὄρεων ἡ χορηγία αἰσχροῦ καὶ κτηνῶν*: ad  
quæ in notis ſuis Clem. Bauſiquæ: *Elam*  
*ad exemplum per quam ingenioſi Poætæ*  
*Nimborum pincerna notus*: Septuaginta In-  
terpret. Job. 9. *ταμίαι ὄντα*, v. 9. Sic Chry-  
ſoſtomus. Eliam ἦ ὀδῶν ταμίαι nominat, p. 858.  
Nazianzen. Deum *ψυχῶν ἡμῶν ταμίαι*,  
orat. 10. p. 176. *ὁρῶν ταμίαι*, Iſid. Peſuſ.  
1. epist. 374. Idem lib. 3. epist. 273. *λόγον*  
*ταμίαι* dixit, non abſimili translatione.  
Plato in Timæo: *ταμίαι πτωμάτων τῶν σώ-*  
*ματι ὁ πνεύμων*. Hom. Od. κ. *Æolum αἰ-*  
*τάων ταμίαι*. Cares ſunt Critiæ apud Athen.  
lib. 1. *αἰὼς ταμίαι*. Vulcanus *πυρὸς ταμίαι*.  
Libanio apud Chryſoſt. Oratio contra Gen-  
tiles, pag. 774. & inibi pag. 777. Jupiter  
*ἡμῶν ἡνίας ἔχων*. Cælius Rhod. lib. 15.  
cap. 7. ſcribit Auguſt. nomināſſe Auſtrum  
*pincernam pluviarum, ut Hieronymus Aqui-*  
*donem ſcopam viarum*. Varro in Marci pore  
*nubes dixit aquam vomere inferam mortali-*  
*bus*: inibique, phreneticos *ſeptentrionum fi-*  
*ſios ventos appellat*. Dracontius Hex. v. 518.  
*Qui de theſauris ventorum flammam mittit*:  
ex Pfalm 134. Valer. Flaccus lib. 1. *Nim-*  
*borum cum prole Notus*: ad quem noſter re-  
ſpexit. Latinis etiam Auſter eſt *imbricus*  
*Imbricator*: ut notus à *μβρῖς*, quod eſt hu-  
meſtare. Vide Ariſt. 3. Meteorol. Senecam  
Natural. Quæſt. lib. 5. Theophrastum de  
ventis, Comment. Scaligeri. Tales verò  
*ὑπογεφυῖαι κατὰ βοτάνην* Poëtis & ora-  
toribus frequentiffimæ & jucundiffimæ  
ſunt: In guſtum quaſdam dabimus. Homo  
eſt Mercurio *ὁ καλεῖται Διὸς Διότης*, quo  
reſpexit Silius: *tribulis natiuitas ipſa minores*  
*hos terris natura Deos*, lib. 15. Pindarus  
vinum *ἀμπέλαι παιδῶν* Nem. 9. *Δακρυὶ Διὸς*,  
pluvium Pythagoræ; ut mare *Κόρινθον*,  
Clem. Alex. Strom. lib. 5: referente. Inſu-  
la *Ναυπλίου* maris Apuleius libro de mundo  
nominat. Appion Grammaticus Tiberio  
*πικνὴν κύμβαλον*. Plutarchus eſt Eunapio  
*ἡ πόλις φιλοſοφίας ἀφορμὴν καὶ λόγον*: quod  
Junius falſo de Porphyrio dictum putat,  
cum hunc *Βιβλιοθήκη πᾶς ἡμῶν* ὦν, καὶ ἄλλοι.

παῖδ' ὀνομινετ μουσίου. Philostratus ex Euripide Palamedem ἐξ ἄλγυνον ἀνδρῶν μουσίου. Aiacem ἀΐαλμον πολέμου. Hectorem Γρακτορον χήρα, Aeneam ἔν. Prudentius: *Damonas notis satellitis*. Hieronymus. Basilus Seleucienus, & Chrysostomus D. Paulum ἀσπληγὰ μετὰ πολλῶν διασχολῶν, ἐμβατὶς μὲν διὰ τὸ Ἐυαγγελί. Ita Athanasius dicitur μουσολογία σάπηντος τῆς ἀληθείας. Nazianz. Orat. 21. p. 381. epist. 10. Pifidas Hesperum κύρυκα νυκτός, καὶ ἀσφάττει νύκτας. Columbam pacis divina precone, Tertullianus David Chrysothomo ad Psal. 100. καθάπερ ἔμψυχον καὶ λογικόν. Luna Plinio mundi spiritus. Gaudium D. Basilio σκέρτης καὶ ψυχῆς. Laetitia requies ciborum, in Moreto. Mæcenas dextra Caesaris, in Elegia de obitu Mæcenatis. Flores stipendia Veneris, in Diris. Scarus cerebrum Jovis Ennio. Homeri Ilias ἀνὰ δούρατος ἦλος. Odyssæa κατὰ δούρατος ἦλος, ut quidem innuit Dionysius Longinus ἐπὶ ὕψους libro. Tale est illud Dionysii de eodem; cum ilium vocat κερυφῶν ἀπάντων, καὶ σκοπὸν, ἐξ ἑπὶ πάντας ποταμούς, καὶ πᾶσαι θάλασσαι καὶ κρήναι. Sic ἦες ἀλὸς ἴσπου Odyss. δ. ἀνθρώπος βροτῶν ἐσθλός. Philo ἐπὶ χερσὶν. λόγος ἀπὸ χερσὶ ἀθανάτων. δὲ λόγος ἀπὸ χερσὶ ἀθανάτων, libro de insidiis pejorum, p. 126. ἀνθρώπος βροτῶν χερσὶν, de plantat. Noe. pag. 170. πᾶσα βασιλεία τῶ ἡμετέρων ἡμέρας. Nazianz. orat. 19. pag. 304. Basilus Athenas κενὸν μακαρίαν nominabat, ut est apud Nazianz. orat. 20. pag. 329. Ingeniorum pater Homerus, Velleio Patriculo. Ἀκρωτὶ ἀφροσύνης φάρμακον. Philo libro de tumul. pag. 201. Ita libro de Abrahamo: ἡλπίς ἐστὶ τῶν θορυβῶν πυλῶν, pag. 277. οὗτος ἀνθρώπος ἐν ἀνθρώποις, pag. 334. ἡλπίς ζωῆς ἀπὸ ζωῆς, pag. 724. φόβος λύπης ἀπὸ λύπης, pag. 728. ἐκαστος βρῶν τῷ νῦ, pag. 845. vita privata, est πλὴν φιλοσοφίας καὶ κατὰ ἐξουσίαν, Epist. 776. Ita Alexander M. Athenas nominabat θιαύρον τῶ αὐτῷ βασιλείας, Nazianz. epist. 111. Sic rosa Symposio πανταυτῆς terra, Ænig. 45. *Disputationes famula veritatis* Damasceno Log. cap. 1. Historia ἔμψυχον καὶ ἀσπληγὸν πᾶν, Nicephoro Gregoræ lib. 1. recta ratio ἔνοικον, Ζηδὲς, Hierocli pag. 118. Ita Decalogus

Ebria tela, viros, puppes, humentibus umbris  
Involvit cogitque ipsos dubitare magistros.  
Errat cæca freti classis, solitosque procella  
Egressus objecta negat, fluitantia pinum  
Percellunt mediam repetitō verberare vela.

300

Primus ut à prora surgentes conspiciat imbres  
Thestorides, frustra que duces contendere, divos  
Præfago jubet ore sequi, nolentibus austris  
Cedere, & armatos ordiri ex Aulide cursus.

305

\* *Marg.  
gravis.*

Parent Æolios nutus vatemque secuti  
Grajugenæ, & flexis repetentes Aulida \* velis  
Montivagæ Phæbes pacem implorantibus aris  
Conciliant, largoque exorant thure meatum.

† *mn-  
sano.*

Illicet irato bibulæ Thaumandidos arcu  
Cœruleum † mirante jubar, ventoque sereno,  
In risum redeunte polo, deterfa meretur  
Juno Jovem, atque hilari solatur flentia vultu

310

## N O T E.

Decalogum *rupices paginas* & *saxum volum-*  
*men* elegantif. Salviatus lib. 1. pag. 31. de  
Gubernat. De nominavit. Manus Aristoteli  
est *ὁππότε* & *ὁππότε*, lib. 3. ad quem ductum  
Galenus mentem *πικρὸν* & *πικρὸν* vocat.  
Id. Pelus. somnum *τὸς φόνους* *δυσπία*.

Nox imbris *haustis ebria*.] Vide  
Mureti Var. lect. lib. 5. cap. 6. Junium  
Animad. lib. 3. cap. 6. Rittersh. ad Oppia-  
sum aliquot locis. Ita *πικρὸν*, & Chrysost.  
Hom. 23. in Mat. *τὸν ὁππότε* *πικρὸν*, p. 230.  
*τὸν πικρὸν* *τὸν γλῶ*. Etia 55.

298 Errat cæca freti classis.] Ut Virgil.  
*cæco* carpitur igni. Ita Tertull. libro de Pa-  
tient. *cæca vivere*, de Corona militis, *cæ-*  
*co* bono suo, *cæcus* somnus, libro de Anima.  
qui sine visionibus. Sic *vada cæca*, Virgil.  
*cæca fata*, Horat. *cæca nocte*, Lucan. lib. 10.  
*cæca futuri mens hominum fati*. Idem lib. 2.  
*Animum cæci*, Tertullianus libro de anima.  
Sic Varro dixit *viri casta*, *madidus minerva*  
Martial. *infelix studiorum*, Virg. *effusa veri*,  
*vana veri*, *ingratus saluus*, *fortunatus labo-*  
*rum*. Idem: *blandus precum*, Auson. *per-*  
*tenuis meriti*. Idem: *vetus belli*. Tacitus:  
*ager amiss*, Silius. Et quia plenus est Hel-  
lenismi Silius Italicus; age nisi *εὐνομένης*  
& hæc addamus, quæ certe *καὶ ὁ γλυκύ*  
redolent: *ita laudandus opaca*; *opum levior*,  
*doctus virga sonipes*; *hyemisque assusque fac-*  
*amisque invictus*, *fati melior*, *novus doloris*  
*impavidus semper*, *prævens saga*, *crudelis belli*,

*pulcherrimus ira*, *avi floridior*, *damnatu-*  
*doli*, *falsus cupid*, *pigerimus unda*, *ambo-*  
*lus laboris*, & plura alia apud Silium. Sic  
Apuleius, *largiter aqua superest*, & Labe-  
rius apud Charisium, *largiter lucri fecit*.

299 Fluitantia pinum percellunt mediam  
*ripes* *verberare vela*.] Papin. 5. Thebaid.  
*puppemque insana flagellat arbor*. Sidonius  
in Narbone: *inquato duratum pede stipitem*  
*flagellanti*. Reprehendit magnus Scaliger,  
quod arborem *insano* epitheto appellarit.  
*Insanum* vero dicitur, quicquid ultro citro-  
que lymphatorum & cerritorum more in  
gyrum vertitur, quod *καὶ* *καὶ*, ita aquas  
*insanas* nominant: quas *ἀνέμοι* *δυνάται* *καὶ*  
*καὶ* *καὶ*.

311 In risum redeunte polo.] Lib. 5. *astra*  
*sidereum popigore diem*: quod est liquidissima  
*cæli tempestas* Lucretio lib. 4. *cum innubi-*  
*lus æther integis* & *largo diffusi lumine ridet*,  
ut air lib. 3. Ridere vero, ut Græci *ἰδμενα*  
*παύει*, *ἰδμε* *παύει* *παύει*. Oppian.  
Claud. *riserunt floribus annes*. Vide Lucret.  
Ipd. in ridere. Risi huic cæli opponitur  
lib. 6. v. 276. *sancta cæli forma*, *cum sub-*  
*stanti nubila cælum*, ut Valer. Flaccius de api-  
bus lib. 1. Lucanus, *cæli fuscator Eoi Im-*  
*puleras* Corus, lib. 4.

Deterfa meretur Juno Jovem.] Vide lib.  
1. v. 243. ut & illa: *Proscriptoque noto*,  
lib. 2. v. 216.

314 *Majora*

- Nubila, proscriptoque Noto, levique susurro  
Dante vias majora petit suspiria classis.
- 315 Ergo Deum nutu libratis flatibus usa  
Euboicas numerosa ratis descendit in undas,  
Consumptura fretum, totum sub puppibus æquor  
Ire stupet, certat perplexis navita remis  
Quis prior & junctis confligunt ictibus æra.
- 320 Sic geminas miratus Athos Xerxeius umbras,  
Ignotum velis textit mare: sic tua sylvæ  
Voce potens Orpheu modulantiæ plectra sequuntæ,  
Pythionios longis clausere amplexibus agros.
- Dum mediis spatiantur aquis, securaque fandi
- 325 Ocia sopitus pelagi non invidet æstus,  
Jasonium relegens Philoctetes præviis æquor,  
Has, inquit, passi syrtes, his hæsimus undis  
Hos Cyanes tulimus scopulos, Phrixæa sequuti  
Vellera, Lemniacis domus hæc, Thracensibus illa,
- 330 Hæc Paros, hæc Naxos: sic cuncta rogantibus heros

## NOTÆ.

314 *Majora petit suspiria classis.*] Quia Poëtæ ventos animas vocant, ut Lucret. Horat. ideo & suspiria illis addit. Claudian. de raptu Proserp. nec talibus unquam spirare notis anima, de ventis loquitur. Inde exspirare ventidicuntur. Virg. 7. Æneid. Aspirant aura in nostrum.

317 *Totum sub puppibus æquor ire stupet.*] Hoc est, quod Lucretius ait, *strepbat navibus pontus*. Cato apud Charisium & Servium, *mare velis florere videres*.

320 *Sic geminas miratus Athos Xerxeius umbras.*] Quare geminas? an propter duas fossæ ripas? an mons ille duplicat umbram. Suidas in proverbium: Ἄθος καλέσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀπολλωνίου λέγει, vel ὑπὸ τοῦ Ἀπολλωνίου λέγει. Secphanus de Urbibus: βάλαντι δὲ καὶ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος καλεῖται, ὡς καὶ τὸν ἄνθρωπον καλεῖται: intelligo de umbra velorum & arborum. De monte vide Herod. lib. 6. & 7. Lucan. lib. 2. Diod. Siculum lib. 11. pag. 2. & Lyfiam erat. funebri.

324 *Dum mediis spatiantur aquis.*] Spatiari Scaliger in Catalæc. pag. 272. ad istudium *νεωτεροῦ* transfert: est enim *ναῦδος* *ἔκκλιον* *ἔκκλιον*. Sallustius apud Agell. *naves ait progressas* lib. 10. cap. 26. ut noster *spatiari*. Virg. *Progredimur portu*, & 2. Georg. *spatiis conficimus æquor*. Plautus sæpe, *Solabis, it dies, lien ambulat*. Florus lib. 2. cap. 1. *in Africam navigat bellum*. Ita Plau-

tus, *admigrant infamia: naves ambulant*. Cato apud Agell. lib. 10. cap. 26. Bracon-tius: *Et pelago spatiantis fretis & litoris astu*. Minutius Felix: *Flavio insuere, eodem semper exercitus lapsibus*. Propertius: *Est modo tam celeres miror is currere litoris*. Cato de re rust. lib. 1. *prope sit mare, aut amnis, qua naves ambulant*. Seneca de Ira lib. 3. cap. 10. *Proderit morbum suum nosse, & vires ejus, antequam spaciuntur, opprimere*. Propertius lib. 2. *Nec meam tam longa spaciatur imagine pompa*.

326 *Jasonium relegens Philoctetes navibus æquor.*] Jasonias ut Papin. lib. 11. in fine: *Japeton aut fixam supera ad convexa levare Inarimen*. Vide Baptistam Piam Sylloge 3. cap. 155. pag. 540. Secundam vero in Philoctetes abbreviat. ut Oppianus in *ἀναπλάσειον* *ἰναιμῶν*, ut Propertius: *Te scelus accepto Thracis Polymnestoris auro*. Vide Gitanii indicem Lucret. in vocab. omnium.

329 *Thracensibus illa.*] Thracius & Threicius *ἰναιμῶν* sunt: & fortasse magis Latina, usuque frequentiora. Seneca lib. 3. controv. 1. *Quidam cum Hoplomachis, quam cum Thracibus optime pugnant*. Papin. lib. 5. *speñans trans æquora Thracem*. Ut Latini *Ambracensis* & *Ambraciota*, Ἀμβρακίας & Ἀμβρακίωτος (Vide doctiss. Calaub. ad Apuleium) ita *Thracensis* formavit. Julius Capitolinus, *Thraciscus*, *Thraciscus*.

H h h

332 d i s

Explicat, agnoscens veteris vestigia cursus  
Æsoniasque vias: sic quæ subeunda, magistrat:  
Quæ vitanda, docet: cum tandem hostilis arenæ  
Allapsi gremio, sævis clangoribus urunt  
Aëra, & iratis impingunt littora contis.

335

Protinus effuso per castra, per arma tumultu,  
Littoreas populantur opes, & proxima ponto  
Mœnia Dardanii titulo male tuta tyranni  
Tandem \* Comestis spoliis, & divite præda,  
Consumunt inopes flamma victrice penates,  
Ac classes repetunt, & quas fecere favillas  
Illabi mediis gaudent per cœrula velis.

340

Prima tulit Tenedos graviore militis iras,  
Non solas dequeſta faces, non rapta metalli  
Pondera, sed prorsus gladii consumpta furore  
Exspirasse gemit, jugulum puer ensibus affert  
Imberbem, tremulamque fenex, & tyro comantem:  
Hic ducibus strepitu sedet expectare sepulto  
Iliaci responsa ducis, Calydonius heros  
Decreto procerum socio legatus Vlyſſe  
Deligitur: qui dicta ferat, qui pace sequeſtra  
Res Danaum, Spartæ spoliū, raptamque repositat.

345

Interea Æaciden stimulantibus excitat ausis  
Impatiens languere animus, furor intima pulsat  
Martius, & residem mens arguit effera dextram.  
Consorti studio similis præconia famæ.

355

## N O T A E.

332. *Sic quæ subeunda magistrat.* Paulus ex Festo: *Magistrare, regere, & temperare est: unde magistri non solum doctores artium, sed etiam pagorum, societatum, virorum, collegiorum, equitum dicuntur.* Glossarium: *magister navis à navigiū.* Tib. Ovid. *vas quæ celebrata magistrum: quum moridebunt vana magisteria, culpa potare magistra.* Horat. Quod vero Philoctetes in *Æneide* hic *magistrat*, id Valer. Flacc. lib. 3. paulo aliter: *ipso ratem vanto stellisque ministrat.*

334. *Sævis clangoribus urunt aëra.* Sic lib. 6. *Postquam Helenem trepidam exurens nuncios aures percussit, hic de Tyrrheno clangore tubarum intelligendum.* *clangor* poetice. Urere vero *divem* non tantum ad dicta & scommata, sed famam & nitem referunt poëtæ. *Urebat montana nives,* Lucan. lib. 4. *Urebat urbem Luna primis* Valer. Flaccus lib. 2. Vide Daufqueium ad

Basilium Seleuciensem; Jungermannum ad Longi Pastoralia, pag. 223.

344. *Non rapta metalli Pondera.* *Æs* Tenedium: *scaptesula* enim inibi plurimæ, ut Lucretius loquitur.

344. *Qui pace sequeſtra.* Vide Festum in *Sequeſter*. Palmerium Spicil. pag. 617. Agel. lib. 20. cap. 11. Plautus, *sequeſtra torum*: Prudent. *carni sequeſtra.*

352. *Sparta spoliū.* Videntur ista contradicere lib. 3. descriptioni, ubi *Helas* nomen urbis, v. 227.

356. *Præconia famæ Telephi affert.* Auges & Hæcullis pæles cervina lacte enutrita *hæc* & *hæc* Apollod. lib. 2. & 3. Hygia in Telepho tab. 99. De clypeo Telephi apud Philostratum multa pag. 668. *hæc* illud quod lib. 6. cap. ultimo ait Telephi Myſii animam in rabiolum puerum migrasse. Vide etiam de Telepho pro-

lix.

- Telephus affectans; it cuncto robore Mœsus  
 Prædaturus agros: venientia bella Caycus  
 Horret, & in voces cantu stridente remissas  
 360 Plangit alumnus olor: peregrinum Naiades hostem  
 Non ausæ vidisse, timent, tutasque sub undis  
 Venantur lacrymas: pecudum lascivia cessat,  
 Jam studiosa minus: & floris, & amnis & umbræ:  
 Quippe ferox urbes fluvios, & pabula turbat  
 365 Æacides: rapitur quicquid vel dulce, vel usu  
 Egregium, vel Marte juvans, vel pace decorum,  
 Cultores juga quæstæ boves, fugiente colono  
 Decisum mirantur opus, mirantur abactum  
 Septa gregem: quacunque vagum fert impetus hostem,  
 370 Castra, casæ, sulci, sylvæ testantur Achillem.  
 At Teuthras postquam bella increbrescere sentit,  
 Civiles miseratur opes, & numina ruris  
 In prædam cessisse novam, parat arma, cohortes  
 Excitat, & totis occurrit viribus hosti.  
 375 Æacides oblata novæ præconia palmæ  
 Latatus, variis intentas raptibus alas  
 Colligit, hostilemque addens in verba cæchinnum,  
 Sistite, ait, defensor adest: nec plura, feroxque  
 Fertur in obiectum nimbis torrentior hostem,  
 380 Ense metens medios, prostratamque impete primo  
 Calcat equo victore aciem: res plena stupore  
 Turba fugit, solusque fugat: sic igne trifulco  
 Tota pavet percussa domus, pars ætheris iram

## NOTÆ.

lixæ Alcida mantem Oratorem in accusatio-  
 ne Palamedis pag. 184: & Strabonem lib.  
 13. pag. 423.

367 *It cuncto robore Mœsus prædaturus  
 agros.* ] Melius, *juncto robore.* Mysorum  
 Homer. Iliad. w. meminit. Philostratus  
 Protefilaum addit Achilli: Telephumque  
 ab Achille vulneratum; & quæ multa in  
 fabulis. Idem Mysos, Lycios & Pæonias  
*deperit* ad Troiam venisse dicit. No-  
 ster Daretio vento navigat: neque fluviorum  
 & regionum enumeratione illi cum Ptole-  
 mio lib. 7. Geog. cap. 2. convenit. Vibius  
 Sequester cum nostro Cæcym-Mysiz facit  
 fluvium, libro de flumin. pag. 105.

379 *Et in voces cantu stridente remissus  
 Plangit alumnus olor.* ] Eadem fore loquitur  
 Nazianzenus de cantu oloris, orat. 34.

pag. 554. qui siticem funeris ipse sui, &  
 poetis fingitur, & cui non dictus Hylas?  
 soli, quod scio Ælianus, Jul. Cæsar Scali-  
 ger, & Bodinus isti æzniz, non sine causa,  
 occiderunt. Voces vero remissas, ait prop-  
 ter morituri *κρηίδιον* μίλθον.

367 *Fuga boves.* ] Queruntur agri de  
 cultu intermisso, quod cum essent restibi-  
 les, sunt vervæcæ. Sequentia declarantur  
 per Philostratum in Heroicis, pag. 660.

371 *At Teuthras.* ] De Theutrante vide  
 Hygiaum fab. 100. Apollod. lib. 3. p. 166.  
 imprimis Strabonem lib. 13. pag. 423. &  
 Plutarchum libello de fluminibus in *Cæcis*  
 pag. 72.

382 *Turba fugit, solusque fugat.* ] Sic  
 lib. 6. *Cum manus una fugit, fugatque  
 exercitus omnis.*

Hhh 2

384 In

Sentit, at in cunctos spargit sua fulmina terror.

Haud aliter diræ furiis exterrita dextra

385

Barbaries, dat terga viro fugientia primus

Indice deprendit curru vestigia regis

Acacides, quippe aris apex radiantis inertes

Accusat latebras: ô noxia gloria rerum:

Tuta inopes fatis adimit fuga, notus in auto

390

Dux timet, & vitæ discrimina ditia gestans.

Cum vellet latuisse, perit: jam sæva cruores

Hausta alios haustura fuit, primusque tepebat

Mucro, cum parma repetitum Telephus ictum

Depulit objecta, dextramque elusit inanem

395

Missilis innocui: mixta pudor asperat ira

Æacidem, frendet, atque ignescentia torquens

Lumina, Tunc meos (ait) ausus fallere nifus,

Et steriles quassare minas? sic fatus, in ipsum

Vibrasset jaculum, timido cum Telephus ore,

400

Heu parce, exclamat: procul hæc fortissime gentis

Myrmidonum, avertant superi probra: tunc bis ullum

Percuties hostem, ? quisquis vel sensit Achillem,

Sufficiat cecidisse semel: tua fulmina passus.

405

Alterius non mortis eget: cur torva minaris?

Non tegimus, meruitque tamen: scis ipse tumultus

Et Diomedei furias gregis: atra nefandi

Septa ducis, longis hominum satiata ruinis,

Herculeæ cecidere manu: stratoque tyranno

Tutior in patriam reducem Teuthranta regressus.

410

Post crebras acies & equorum bella recepit.

Ipse triumphanti fatus Hercule, Mœsa subisse

Regna, ducisque hospes blandos coluisse penates

Gratulor, ac memini gratus: sed dicere longum,

Quæ mecum gessit, patris memor: hinc mihi lapsum

415

Erigere, & gladios tutari cura timentem,

## NOTÆ.

384 *In cunctos spargit sua fulmina terror.*] Sic Papin. *Impugnatorum* vicem tempestatis descriptioni subnectit venuste: & *tamen oppressos miserantur in aquore nautas.*

392 *Jam sæva cruores hasta alios haustura.*] *Æacidem* Poëtica, primum ictum omittens, celeritatis significandæ ergo. Virg. de Mercur. *Lybia citius adfuit aris.* Vide Scaligerum Poët. lib. 3. c. 77.

399 *Et steriles quassare minas.*] Lib. 3. *Et steriles rediisse preces.* Papin. 3. Sylv. de Myracintho: *quemque irrita fontis imago, &*

*sterilis consumpsit amor.*

407 *Et Diomedei furias gregis.*] *Thras* ille Diomedes, qui hospites equabus laniandos objiciebat. Hygin. fab. 30. nomina illarum recenset. Videatur Philostratus in Achille pag. 705. Apollodorus lib. 2. pag. 96. Ovidius in Ibin. Parrhas. Sylv. 4. pag. 846. Papin. lib. 6. Palæpharus de fabulosis narrat. lib. 1. p. 112. qui *prodidit* adducit. Diomedem suas opes *præsepibus* dēnasse, ut Juvenalis ait, quemadmodum *Actæon* canibus.

417 *Quæ*

- Et tardum venisse pudet: quin Martia magnum:  
Si manus Æaciden, ut non sensura fatiget  
Membra, trahit, facilique animo nova suadet Erinny's  
420 Ultra velle nihil, nil citra posse, ferendum est:  
Cedimus, hosque artus gelidos, hæc \* reddimus exta  
Ultrici calcanda rotæ, sic fatus, in altum  
Sublato clypeo pavide tamen, ultima questum  
Fata ducem monstrat, friget cruor, oraque pallent  
425 Eluctante anima tandem miseratur Achilles,  
Agnoscitque manum. Sic multa serò furorem  
Temperat, & pœnis tandem, satiata supremis  
Illaudata feros differt clementia motus.  
At Teuthras ubi dura ægris insidere fibris  
430 Altius, & certam minitanti vulnera mortem  
Sentit. Habe Mœsos, inquit, te Telephe noster  
Poscit honos, quis enim propior, quis dignior heres?  
Me tuus Alcides Thracensi urgente tyranno,  
Edomitis absolvit equis, sceptrique quietem  
435 Sanxit, & armatos in pacem reddidit annos,  
His meritis tibi regna damus, quæ perfida fati  
Ira negat prædata mihi: te lenius astrum  
In senium serosque dies & summa reseruet  
Tempora, regno hilarem: vix hæc & frigida fessis  
440 Atropos inserpit labris, turbata rigescunt  
Lumina, hebet sensus, vivoque exuta calore  
Membra, gelu lethale subit: mens libera tandem  
Evolat, & socios redit inspectura Triones.

\* Martia:  
exta  
m. 100.

## NOTÆ.

417 Quin Martia magnum &c.] Διὰ χυμῶν obscurat sensum, qui est: Si ardor trahit Æaciden in mortuam sævire.

426 Agnoscitque manum.] Vim roburque suum. Sic Tydeus, Menalippo occiso apud Papin. lib. 8. seseque agnovit in illo.

428 Illaudata feros differt clementia motus.] Crudelem Homerus & implacabilem fingit Achillem, eoque nomine ab Apolline. Iliad. α. accusatur, contra vero ἀπαλὴν ἐπιπλεῖν φέρεις αἰδῶν, ut ait Homerus: item, αἰνεῖται τοὺς φέρεις ἰσθλῶν. De crudelitate illius multa Libanius in Progym. pag. 101. unde Phrynichus apud Pollucem lib. 7. cap. 9. pag. 372. οὐ δὲ πρῶτον, αἰς Ἀχιλλεύου εἰδὲ αἰς.

434 Sceptraque quietem sanxit.] Papin. & pacem fulmine sanxit.

443 Socios redit inspectura Triones.] Papin.

lib. 11. & summis apicem sibi poscit in astris. lib. 2. præreptaque noscit sidera principiumque suum. Sic lib. 6. de metalli fossore: indignantem animam propriis non reddidit astris. Stoici, Pythagorei animam ex astris derivabant. Lucret. lib. 11. pag. 67. quod missum ex atheris oris, id rursus cœli veltum templa receperant. Epicharmus apud Plutarchum in consolat. ad Apoll. συνηκεῖν καὶ διακεῖν, καὶ ἀπ' αὐθιγῶν, θεοῦ αὐθιγῶν, πάλιν γὰρ ἰδὲ εἰς γαῖαν, πνεῦμα δὲ αἰῶν. π. 7. δὲ χαλεπὸν. Gemina ex Tragico citat Philo. de Mundi in corrupt. pag. 734. Ennii Epicharmus terra corpus est, at mentis ignis est. Vide Jos. Scaliger. Conject. pag. 27, 28; Triones vero quasi teriones: Festus in Septentrioni. Varro lib. 6. de lingua Latina Scaliger in Conject. pag. 144. à litra derivat & pag. 83. Triones vero hic συνηκεῖν pro astris sumuntur.

Hhh 3

451 Regia



Telephus ut vacuos spiranti sanguine vultus  
 Conspicit, effuso miseranda in vulnera fletu,  
 Funus herile struit: quicquid vel mulcet odore,  
 Vel virtute ligat nervos, artusque fluentes  
 Continet, aggeritur busto: compescit hiantem  
 Dextra premens istum, fluxum domat arcta cruorem  
 Fascia, ut obtrusos frustra negat ire meatus.

Regia conspicuis moles inscripta figuris,  
 Exceptura ducem, senis effulta columnis  
 Tollitur, electro vernat basis, arduus auro  
 Ardet apex, radioque stylus candescit eburno.  
 His excepta filex partus clausura verendos  
 Jaspide vestitur: gemmae quas littoris Indi  
 Dives arena gerit, aurum quod parturit Hermus,  
 In varias vivunt species, ditique decorum  
 Materiae contendit opus: quod nobile ductor  
 Quod clarum gessit, ars explicat, ardua pandit  
 Moles, & totum referat sculptura tyrannum.

Prima ducis facies nascenti vagit in aere,  
 Sidoniis variata togis, cunalis in altum,  
 Surgit honos, trepidæ circum nutrixque, parensque  
 Alterno teneros demulcent ubere fletus.

Proxima lascivis inhians discursibus ætas  
 Nunc labente pila, nunc se volvente, fatigat  
 Buxo, nunc arcu: credas curvata coire  
 Cornua, & excussam nervo stridere sagittam.

Tertia magnanimi loquitur primordia regis  
 Accingens pictura virum: regale verendas  
 Accendit diadema comas, sublime sedentem  
 Fulcit ebur, sceptroque manus radiante superbis  
 Ipse nova vultum pictus lanugine regni

## NOTÆ

451 Regia conspicua. ] Quæ noster de Theutrante, veteres ex parte de Telepho fingeant. Pausanias in Arcadicis pag. 356. pugnam Achillis & Telephi etiam sua ætate pictura memorabilem fuisse dicit.

454 Radioque stylus candescit eburno. ] Columnæ intermedium stilum nominat, quæ ad suam applicat ætatem: neque enim stilum hic pro cippo, qui erat ad monumentum, qualem in Achillis sepulchro vel monumento Alexander injunxit, Plutarchus in Alexand. accipio: neque proprie pro pila, quali Augustus, eaque duplici res à se gestas incidit. Vide Oslabonum ad Suetonium

lib. 2. pag. 127. Tale monumentum vide apud Stat. Papin. lib. 6. Vide Meursium de Romanorum sepulchris ad Lycophronem, pag. 192. & 227. Josephi Scaligeri Animad. ad Eusebium pag. 146. Conject. pag. 14.

468 Credas curvata coire cornua. ] Virg. 6. Æneid. credas innata revulsas Cycladas. Item lib. 11. v. 859. Prudent. credas moveri fluctibus lacunar. Cicero hoc volebat in Hortensio, quando dixit: cum omnis solertia miranda est, tum ea quæ efficit, ut inanimata quæ sunt, vivere & spirare videantur.

- 475 Maturum dispensat opus: belloque togaque  
 Alternus, rerum vario poscente meatu,  
 Commodat aut fremitus armis, aut ocia paci.  
 In serum perducta senem, pars ultima canos  
 Colligit, & raris sulcantur tempora rugis,  
 480 Progressos testata dies: procul exitus avi,  
 Mors longe & Lachesi stamen vitale ministrat,  
 Nondum fessa soror: at fato maior Erinnyes  
 Precipitat festina ducem: tres ære propinquo  
 Hærent, irata Pelides fronte, precanti  
 485 Telephus, exanimi Teuthras: pallere videres  
 Ora, genas, aurumque mori: cruor altus in auras  
 Exilit, & minio rorant tabulata fluenti.  
 Hæc super exiguo breviter collecta sigillo  
 Fata viri, quis regis honos, quis funeris autor:  
 490 Quod fatum, quæ causa, patentque hoc singula scripto:  
 Dux Teuthras, Mœsis decus arvis, passus Achillem,  
 Ense necem sensit, sceptri defensor aviti.  
 Postquam iusta ducis nigro deplanxit honore  
 Fida manus, mœstaque ululatum voce quievit  
 495 Supremo jam fine vale, redeuntia ducit  
 Agmina Pelides, urbes invitæ amicas  
 Telephus & socios recturus linquitur agros.  
 Ipse quidem plus pace, acies: minus ocia, bellis  
 Poscat, & armata malit discrimina vita  
 500 Spe palmæ: at populi dilecto principe nudi  
 Mærentes vicere preces, ut regis iniret  
 Excubias, molemque datam: monet ipse futuri  
 Providus Eacides cultis insidere regnis:  
 In sulcos laxare solum, producere fruges,  
 505 Et missa socias solari messe cohortes.  
 Sic paribus vincet titulis, cum ad prælia donet

## NOTÆ.

476 *Rerum vario poscente meatu.*] Plaut. ut res eunt, ut seculi mos possidet.

480 *Procul exitus avi, mors longe.*] Virg. 4. *Æneid.* Tum quia nec fato, merita nec morte peribat, sed misera ante diem, &c. Aut enim fato, aut natura, aut casu moriuntur: qua de re Servius ad illa Virgilii, & Nannius Syllog. 5. Miscel. cap. 17. Ca-  
 faubon. ad Suet. lib. 1. Dicit itaque poëta tale quid, sua morte, ut Seneca loquitur, vel naturali, ut Plinius, non est mortuus, sed violenta, ut cum idem Seneca, à natura

492 *Sceptri defensor aviti.*] Καλλὸς ἰσχυρὸς ἢ τοῦτο.

495 *Supremo jam fine vale.*] Servius ad-  
 versum Virg. Sic ὁ sic p̄ situm affati discedi-  
 te corpus, *Æneid.* 2. affamini, ut dici mor-  
 tuis solet, Vale, Vale, Vale. Ita *Æneas*  
 lib. 11. Salve æternum mihi, maxime Palla,  
 æternumque valo. Vide de funeribus Kir-  
 chmannum lib. 3. cap. 9. qui illa ex Bris-  
 sonii lib. 8. de formulis pag. 747. tran-  
 scribitur.

504 *In sulcos laxare solum.*] Virg. *Ecl.* 4.  
 telluri insudare sulcos.

507 *Ille*

Ille dies, ipſique manus: hæc fatus Achilles,  
 Ad Danaos maturat iter: ſed venerat ante  
 Dux Ithacus: bellum referens, pacemque negatam  
 Nunciat, ægreſcunt, indignaturque Pelasgi:  
 Bella petunt, hæſiſſe dolent, & frondibus hoſtes  
 Palladiis tentafſe pudet: jam libera major  
 Laxat frena furor: ſtimulat Bellona volentes:  
 Mars cogit dubios, lugens per Caſtra furentis  
 Interpres animi: clamor tonat: arma capeſſunt,  
 Arma fremunt, augent lituique tubæque tumultum,  
 Et reſponſuris invitant vocibus Echo.

§ 10

§ 15

Iſſet in Iliacos claſſis Pelopeia portus  
 Non expectata venia ducis: at nocituras  
 Nox neſcit vicina moras, humilemque ſoporat  
 Decrepitus Titana dies, & anhela ſub undas  
 Admittunt radios Atlantia littora feſſos, &c.

§ 20

## NOTE.

§ 07 *Ille dies, ipſaque manus.*] Metaphorice. *Diem* pro commeatu ſumo, cujus beneficio dies, tempus nempe decem annorum, ad Trojam manere poſſunt: vel indeterminate *diem* pro tempore ſumit. Trojanæ obſidioni debito. Ut Virg. *multa dies longuſque labor*. Et Juvenalis, *longa dies igitur quid conſulis*.

§ 13 *Stimulat Bellona volentes.*] Papin. Achill. *ſtimulatque Agamemnon volentes*.

§ 17 *Et reſponſuris ſparſas vocibus Echo.*] Paulinus: *Et reſponſuris ſeris æra vocibus æmæ*.

§ 20 *Humilemque ſoporat decrepitus Titana dies.*] Dies naſcitur poetis; itaque & *tyro* & *veteranus* ſive *decrepitus* eſt. Dra-

contius: *ſub vere novo, ſub tempore primo, ſub tyronis die veterana in ſecula paratus*. Feſtus: *decrepitus eſt desperatus, crepera jam vita: ut crepuſculum extremum diſci temporis*. Scaliger *utroque in crepus & crepuſculum, ut nalar* in *criſpum* mutatum putat, comment. in Catalecta p. 190. Ita ſolam aduſum Petronius arbiter dixit, ut Tacitus *aſſatam aduſcam*. Ita Plauto *diſci oculatus, diſci umbilicus, diſci abis, diſci tabeſcit*, quaſi ſenex, & Lucret. *creſcere itemque diſci licet & tabeſcere noctes*. Ita *lacerare diem, exercitare, conterere, comburere, ſumere, ſepellire, condere*. Vide Tamb. ad Plautum, & Palmer, 13. pag. 844. &c.

ARGU



## A R G U M E N T U M

### L I B R I   Q U I N T I .

*Prelia sub Priamo, sub rege Agamemnone Quintus  
Convocat, & primo cadit audax Prothesilaus,  
Patroclusque armis mendax, & Merion acer.  
Tum Paris aggreditur, Sparta cum rege duellum,  
Et latus Hectorum Pelides perforat hasta.*

## JOSEPHI ISCANI

### DE BELLO TROJANO

#### L I B. V.

**A**Rdua jam mediam pulsans Latonia cœlum:  
Noctivagos librabat equos, somnoque profundo  
Exarmata quies faciem spondebat ituris  
Portum, suadebatque dolos dux ipse Pelasgis,  
5 Nocturnum disponit iter, non verbere pontus  
Erigitur, non voce sonat, iussosque silere  
Sulcat inoffensos tacito sub remige fluctus  
Incessum furata ratis. Sic cæde suorum  
Exigua innocuum lucrari forte triumphum  
10 Grajugenis fortuna dabas: at Martia Naupli  
Proles erubuit fraudes, & furta negavit.  
Ultimus hic Danaum ter denâ classe secutus

#### N O T E.

9 Innocuum lucrari forte triumphum.] ἀναιμῶς καὶ ἀνὸν καὶ νικητικῶς. Id. Pel.  
In pulveream victoriam, ἀνὸν, ἀναιμῶς. Iliad. lib. 3. epist. 22.  
Salmacida spolia, sine sanguine & sudore, ut  
11 Erubuit fraudes, & furta negavit.]  
Ranius apud Festum loquitur, ἀναιμῶς καὶ ἀνὸν  
Clandestina & per infidias gesta, furta no-  
minant Latini. Virg. nec ego hanc abscon-  
dere

Signa ducum, longaue exustus febre, moratas  
 Inachidis excusat opes, seque obice morbi  
 Tentum, quam primum licuit venisse, fatetur.  
 Hanc ipsa ad vocem facies facit, aspera passo  
 Conjurat pallor, & vultu teste merentur  
 Verba fidem: at sospes animus, nulloque dolore  
 Fractior, imbelles artus, nervosque negantes  
 Exigit, & Martem manifestum suadet Achivis.  
 Ocyus audentem virtus animatur in iram,  
 Jamque dolis vicisse negant: sua quælibet angit  
 Gloria, qui jaculis longe, qui comminus ense,  
 Qui pede, qui curru fudit, \* ut classe mereri  
 Promptior, agnosci petit, expectatque videntem  
 Percussura manus, & si quid nobile possit,  
 In tenebris sepelire pudet. Sic Martia pubes  
 Mutatis hæret animis, longique soporis  
 Impatiens, noctem vigiles expendit in usus,  
 In somnum non fracta levem, seseque vicissim  
 Excitat: hi tenfos librant in bella lacertos,  
 Intenduntque gradus, pugiles pars plurima vultus  
 Exertat, partem vestis furatur athena

\* *Lego*  
*cel.*

## NOTÆ.

dere furto speravi, ne finge, fugam. Papin. Ausus erat furto dextram insertare Leontæus, 9. Theb. Sic noster lib. 6. v. 750. vincere furto, v. 714. Furta negat Pyrrhus lib. 5. v. 8. Incessum furata ratis.

13 Longaque exustus febre.] Πυρετός φλόγῃ καὶ πυρετῇ. Hinc febriliter καυμάτων. Plutarchus de sanitate: dicta etiam febris à fervore, ut Scaliger in conjectan.

14 Seque obice morbi tentum.] Τῆς νόσου ὀπίσθεν. Obex ab ob & jacio: producturi ergo tempus syllabæ geminant: breviaturi alterum, abjiciunt. Vide Scaliger. ad Tibul. lib. 1. Tentum autem pro detentum, de quo lib. 3. v. 38.

18 Nulloque dolore.] Fractior pro infractior καὶ λυγρότερος ὡς ἡ δόξα ἐν ποίῳ. Clem. Alexandrinus. Ingenium fregere meum mala, Ovid. 4. Tristium.

19 Nervosque negantes exigit.] Male substitueret conati, erigit. Virg. Exegit sacæ rabies. Lucan. cladesque omnes exegit in uno sæva die, lib. 8. & 14. Exegere cuses, lib. 7. paucas victoriam dextras exegit, lib. 10. & pingues exigo somnos. Ovid. jamque opus exegi, & lib. 1. Metam. spaciis exegit quatuor annos. Manil. Ut facias vires & amicos ex-

gat ortus. Item: viresque exegimus omnes: ubi vides simile genus loquendi. Seneca initio de brevitate vitæ paulo aliter: Inde Aristoteli cum rerum natura exigenti, minime conveniens sapienti viro lis est &c. Cicero. exigere viam, Ver. 3. quod Pedianus explicat pag. 113.

22 Sua quælibet angit Gloria.] Malim, quemlibet. Vide lib. 3. v. 342. Si quælibet retinetur, sensus est: de sua laude cujusvis animum sollicitum fuisse. Vide Papin. lib. 7. ubi similis apparatus.

23 Qui jaculis longo.] Πόρρωθεν, eminus.

24 Vel classe mereri promptior.] Erat in libris, ut classe.

25 Expectatque videntem percussura manus.] Testem scilicet & præconem fortitudinis.

32 Pugiles pars plurima vultus exertat.] Pugil à pugnando, Varro. Pugiles vultus, ut lib. 6. pugiles vir surgat in annos: & eodem lib. v. 492. & gladii pugiles, pro pugnaces. Aliquando ἀγυῖα torosum & compactum corporis robur ea voce signare videtur. Vide Proverbium pugilice valere.

33 Partem vestis furatur athena.] Arma. Sic postea, agide, pro parma, vel scuto.

37 Moran-



Agmina, & horrorem præsens instantia Martis  
Incuteret, dux orsa movet, quis integrat iras,  
Spem fancit, firmat animos, & roborat ausus.

Ultiores Danaï, non nectere verba necesse,

Et longas cumulare preces: sese excitat ultro  
Virtus; at quisquis pavidus timor obstruit aures,  
Et precibus mens tarda negat: quin aspera rerum,

Ni longum meminisse foret, sibi publica bellum

Causa daret, patimur cuncti, nec sola maritos

Urit hyems: taceo veniales hospitis ausus,

Et castum prædonis opus, nec numina læsa

Conqueror: at solus in nostras sufficit iras

Laomedontæ pacis rigor: hæccine regum

Et pietas, & clara fides? ô barbara vere

Sævitia, exemploque carens, & cognita nulli

Aperitas! quisnam nudæ clausisset arenæ

Hospitium miseris, quos obvia Scylla, secuta

Tellus, & socio fregit Thetys hospita fluctu?

At Peleus Telamonque illic, genitusque tonante

Amphitryoniades, & quos habuisse superstes

Græcia gaudet avos: minus haud tamen ausa prophana

Barbaries, sprevitque Deos, generosque decorum.

## NOTÆ.

54 Ultiores Danaï, &c.] Ad hanc faciem  
Cæsar apud Lucanum, lib. 7. suos animat.  
Virgil. lib. 10. Lesbontis in eo genere  
elegans est hortatoria inter Oratorum Græ-  
corum Orationes p. 170. Refer huc Tyræi  
bellicas *ἐπὶ τῶν*, & Frontinicap. 11. lib. 1.

59 Nec sola maritos urit hyems.] Sic Vir-  
gilius in eadem re, nec solos tangit aëthra iste  
dolor. Vide lib. 3. v. 341.

61 Et castum prædonis opus.] *Εἰς τὸν*

66 Quisnam nudæ clausisset arenæ Hospitium miseris.] Ex Virg. hospitio prohibemur  
arenæ: quem & alibi imitatur, Quum san-  
dem hostilis arenæ allapsi gremio.

67 Obvia scylla, secuta tellus, & socio  
fregit Thetys hospita fluctu.] Tellus secuta,  
Symplegadam notat scopulos, qui nave ad-  
ductum columbæ transeunte, demum coie-  
runt, & ex eo immobiles fuerunt. Vide  
Apollod. lib. 1. p. 49. Quod vero sequitur  
socio fregit. Thetys hospita fluctu; nihil aliud  
notat, quam illam maritimis moribus, ut  
Comicus ait, cum Argonautis non esse ex-  
pertam, sed novas advenas instar hospitis  
placido excepisse. Frangere, ut Horat. in-

curvare querela. Silius, Pieria liquefacta  
lyra, lib. 11.

68 Socio fregit Thetys hospita fluctu.]  
Frangere aliter hic exponendum, quam in-  
fra, & quos ter quina fregit Tyrinthius alno:  
hic enim est emolliit, demulxit, ut apud  
Silium: durata virorum peñora Castalia fran-  
gebat carmine Teuthras, lib. 11. Sic Lucret.  
lib. 4. Sed leviter pœnas frangit Venns inter  
amorem, & lib. 5. Blanditiis facile ingenium  
frezere superbum, Prop. lib. 2. Erangitur  
in tacito fœmina sape viro. Inde Papin. Sylv.  
2. verba refringere, & lib. 3. frangere saxum:  
ut noster paulo ante hoc libro: in somnum  
non fracta levem. Ovid. viciatque mutati  
frangitur ira maris, 1. Trist. Ita Quintilia-  
nus in Seneca lancinat, quod rerum ponde-  
ra minutissimis sententiis fregisset. Varro 2.  
de re rust. calores aut frigora se freguerunt:  
Claud. in laude Serenæ; tu sola fremens  
Frangere, tu blando poteris sermone moderi.  
Eodem modo Græci mollia, effœminata  
*κελευσθῆναι*, *καταγύναι* vocant. Ita Cœlius:  
*ἡρώδης τῶν αἰώνων* lib. 1. *τὴν δὲ κατακλῆται ἐδῆμναι*.  
Nazianz. orat. 16. pag. 246.

75 Accessit.

- Dii melius, nec se lenta Tirynthius ira  
 Et superos ultus, paucis in bella secutis  
 75 Accessit, vicit, rediit: bellum Hercule nullo  
 Nunc erit, & nullum sensit prior hostis Achillem.  
 Quod si gentiles animos cognoscere certum,  
 Certantesque ausus, dignetur nemo priorem,  
 Erubeat sibi quisque parem: quare inclyta pubes  
 80 Tende per imbellem gladiis ultoribus hostem,  
 Tende age juro Deos, facilem sine Marte triumphum,  
 Ignavumque queror: quid virtus alta, quid arma  
 Bellica? Terga dabunt omnes, & pectora nullus.  
 Perjurumne viri poenas solvisse, tyrannum  
 85 Sufficiat? cecidit non exorabilis hostis,  
 Infestus superest hospes: violentior ille,  
 Hic peior: gladios igitur nec tela recondat  
 Debita, terrarum quisquis commercia, quisquis  
 Integrare toros, castasque impune \* sorores  
 90 Jungere securus curat, quid plura? voluntas  
 Omnis in effectum causas habet, ite volentes,  
 Itē duces, arces nullæ, nulla arma morentur:  
 Et quos ter quina fregit Tirynthius alno,  
 Innumera calcate manu. Sic satur, & ortum  
 95 Nox aperit proscripta diem, perjuraque labi  
 Pergama visuros vigiles properantior axes  
 Sol rapit, ipsi etiam lentas causantur habenas  
 Quadrijugi, volrique rogant intensius orbem.  
 Mira fides, ortus velox, & vespera nulla,  
 100 Luciferique sui Solis rota prævenit ignes.  
 Utque hilaris grato lux omine firmet Achivos

\*Marg  
 sorores.

## NOTÆ.

75 *Accessit, vicit, rediit.*] Ad imitationem Cæsaris: *Veni, vidi, vici*, quod puto formatum ad ductum veteris illius ab Aristotele allegati 3. Rhetor. cap. 12. ἔλθω, ἀπέρηκται, ἰδὼν αὐτόν. Dio: ὡς πύλαμον ἔλθε, καὶ εἶδον αὐτόν, καὶ εἰρήκαται. Florus de eadem re: *Mox fulminis, quod uno eodemque momento, venit, percussit, abscellit.* Autonius simili ἀσυνδύτῳ. *Profectus, victus, victus, regi deditus.* Ita Maccabæorum lib. 2. cap. 13. in fine & cap. seq. ἐλάμψαν, ἀνέστησαν, ἐλάμψαν βίβ.

78 *Dignetur nemo priorem, erubeat sibi quisque parem*] Ex illo Flori: *nec hic furebas parem, nec ille superiorem*, quod Lucanus: *nec quenquam jam ferre potest Cæsaris priorem, pompæque parem.*

89 *Castasque impune sorores.*] Al. *Castosque impune sorores*, utrumque probum.

90 *Voluntas omnis in effectum causas habet.*] Passivum illud inquit, *promissum cadere in debitum*, ἀμα ἵππος, ἀμα ἔργον, ἀμα πάλαι τὸς λόγους τὸ ἔργον, ut Chrysostomus loquitur Homil. 32. in Matthæum p. 302. Dio Cocceius: *μυροῖα τὸ ἔργον τὸς λόγους* lib. 43. pag. 217. Ita Æschines ad Demosthenem: *ἀψαυτὸν ἔργον, ἀπιδύκον.* Nazianz. Orat. 36. pag. 581. ἔργον ἀπιδύκον ἀπιδύκον. Vide etiam Isidorum Pelusiot. lib. 1. epist. 342. & lib. 3. epist. 158.

99 *Ortus velox, & vespera nulla.*] Sine crepusculo, quod *παραπώματον* cum sequentibus.



\* Leg.  
contrac-  
tion.

Non oriens Titana rubor, non pallor Eous  
Inficit: at puro, qualique in luce superbit,  
Cum fine nube dies, & se \* contractior umbra  
Colligit in conum, tali pater ore serenus  
Orditur cursus: miratur Achæa juvenus,  
Duxque iterum: superisne manus & tela negemus  
Inachidæ? vocat ecce Deus: sol lætus anhelis  
Instat equis, Neptunus aquas ac pervia molliit  
Cærule: credo equidem vires à gentibus istis:  
Laomedonteo poscunt ex hoste triumphum:  
Sed moror, exclamant Danaï, totoque resultat  
Vox animosa freto. Non sic insibilat Auster  
Frondebis hybernis, non tanto verna fragore  
Flumina præcipitant montes, non flumina cautes.

105

110

115

Senferat Iliace custos Tritonidis Astur  
Adventare rates, cel erique incerta per urbem  
Discurfu rapiens vestigia, nunciat arma,  
Arma iterat. Quonam usque viri torpebitis? inquit,  
Ecce hostes, vidi ratibus tectum mare, jamque  
Littus habent. Querulas tollit plebs credula voces,  
At pueri lachrymis matres & voce secuti  
Contendunt, gemitusque æquant, acuuntque tumultum.

120

Hætor ut Europam totis adnare carinis  
Audiit extimuit paulum: mox mente reducta  
Colligit in vires animum, seseque, quodardens  
Ausâ fugam virtus, peregrino pulsa timore  
Cesserit, inculsat; rapit illicet arma, nec agmen  
Exspectat solusque effracto cardine, solus

125

## NOTÆ.

104 Et se contractior umbra colligit in conum.] Male: lege contractior. Ovid. lib. 3. *metamorphosibus*: Jamque dies medius tenuos contraxerat umbras. Lucanus lib. 4. donec decreveres umbra in medium surgente die.

110 Credo equidem vires à gentibus istis.] *Eidem.*

113 Non sic insibilat Auster.] Ovid. 15. *Metam.* ubi trux insibilat Ennus, murmura pinetis sunt. Papin. 6. Theb. densisque insibilat aer Vulneribus, lib. 5. dominus assibilat aris. Silius lib. 12. jacta in turmas per nubilâ flamma stridorem servant, membris insibilat ignis, lib. 19. de Vulturno: patulaque insibilat ore.

125 Extimuit paulum; mox mente reducta colligit in vires animum.] Seneca lib. 2. de ira cap. 3. Itaque & fortissimus plerum-

que vir, dum armatur, expalluit: & signo pugna dato, ferocissimo militi paululum genua tremuerunt: & magno imperatori, antequam inter se acies arictarent, cor exiluit: & oratori eloquentissimo, dum ad dicendum componitur, summa riguerunt. Ita de Leone Lucanus lib. 1. *Æstiferæ Libyes viso Leo comminus hoste, subsedit dubius, totam dum colligit iram*: mox ubi se sava stimulavit verbere cauda, &c. Aristotel. tamen *Histor. animal.* lib. 9. cap. 44. *ἡδίστην φύσιν, ἢ πῆμα*. Papin. lib. 6. de pugnaturis: Nil fixum cordi, pugnant exire, paventque, concutit summos animosum frigus in artus.

129 Solus evolat.] Ita Corn. Manlius in *Iliade* apud Priscianum lib. 7. *celerissimus advolat Hætor*.

130 Longe-

- 130 Evolat: exiliunt pariter, longeque secuti  
 Stipantur Phrygii, sævos diffibulat urbem  
 Murus in egressus: At vix iter unda meantum  
 Expedit angustum: tot millibus arva secundis  
 Troilus anticipat spaciis, hos tertius acer
- 135 Equat Alexander, reliquos fert impetus idem,  
 Sed minor aut pedibus virtus, aut curribus ardor.  
 Primus ut Argolicos, tonsis certantibus Hector  
 Densius allabi cernit, quonam impetus? inquit.  
 Sistite Tanta lidæ, mediis concurrimus undis:
- 140 Tutores habet unda suos: sic fatus, anhelos  
 In fluxus admittit equos, propiusque minantem  
 Phyllacide puppim torta transverberat hasta,  
 Affigitque Lycum clavo, paucisque cachinnum  
 Asperat. I pelago tutus, non te æquor & Eurus
- 145 Excutient stabili pinum moderabere dextra,  
 Phasiacas dum quæris opes. Turbantur Achivi:  
 Intendunt animos Phrygii, ferit astra tumultus  
 Diffonus: ast Echo dedignans barbara Græcum,  
 Frangit inexpletas iterato murmure voces.
- 150 Ocyus Hysiphides vacuas rectoris habenas,  
 Intuitus, subit ipse, & toto robore pinum

## NOTÆ.

130 *Longeque secuti stipantur Phrygii.*] Ut Papin. lib. 19. *fugit omnis in imos turba lacus viridesque metu stipantur in algas.*

131 *Diffibulat urbem.*] Papin. lib. 6. *Emicat, & torto chlamydem diffibulat auro.* Prudent. *Psychom. avulsis exfibulat ilia zonis.* Sidon. Apollin. lib. 3. epist. 3. *laminarum vincula diffibulant.* Alcimus Avitus lib. 4. *Pallia blassarum spreto diffibulat auro.* Vide *infibulare* apud Festum: & de *fibula* Marcellum Donatum in Dilucidat. ad Livium pag. 81.

132 *At vix iter unda meantum expedit angustum.*] Virgil. *unda salutantum:* ut Nazianz. orat. 20. *ἢ λαὺ πλάγος*, p. 351. Papin. *foribus immissa superbis unda fremit vulgi.* Affluentem illum numerum, ut Suetonius vocat, varie Latini & Græci effecerunt. *Grogem ancillarum.* Terent. *nubes, nimbus, glebus, gens, manus, examen, moni, agmen, turbo*, passim Poëtar. Imber rosarum Claudianus: *vulgus stellarum* Manilius: *tempestas* Silius: *spira* Ennius, ut exponit Festus in *Spira*. *Sæcurigo formicarum.* Apuleius: *aërii populi*, aves Manilio. Sidonius *scelerum populus*. Florus, *populus*

*virorum.* *Populus piscium*, plebs annuum & *astrorum* Ennodius. Græci eodem modo *κύματα λαῶν*. Nonnius: *πυρροὶ πυρός, πυρρὴ νεύει* Pindarus. Ita passim *νίφες, νιφάδες, χύμα, χύσις, πλά, ισμός, φύλα, φάλαγξις*. *ἑταῖρος, πῶς, συμπαῖς* Chrysost. ut & *παλαμύδες, δῶς*, & quæ illius generis in dīssima lingua, prope infinita.

135 *Reliquos fert impetus idem.*] Familiare Ovidio loquendi genus: *Est mihi per sævas impetus ire feræ:* aliis etiam usitatum. Sic illam *fert impetus ipse volantom*, *ἄρ' ὄρρω*. Nazianz. Orat. 17. pag. 266. *ὄρρω πῶς ἔχ' ῥάβδον* vocat Pindarus: *μαρμαίωσεν*, ut exponit Nazianzenus.

148 *Echo dedignans barbara Græcum.*] Festus: *Barbaricum appellatur clamor exercitus: videlicet, quod eo genere barbari utantur.* Barbari autem proprie Phryges dicti, ut monuit Josephus Scaliger in conjectan. Meursius ad Lycophronem, p. 137. quod ex Horatio manifestum, *Græcia barbaria lento collisa duellib.* Sic infra, cum ait de effuso sanguine: *Phrygio Græcus sociare superbit:* *πυλῶων* & *ἁσιόων* exprimere voluit.

Præcipitat: volat illa, & sese infringit arenis  
 Irata similis, ac sicco naufraga portu  
 Explicat Hemonidas. Mox cum perjura teneret  
 Littora, & invisas primus calcaret arenas, 155  
 Prothesilaus, ait, iter hac, hac ibimus (inquit)  
 O focii, non tota Phrygum quam poscimus Ide,  
 Communes partimur agros. Hæc fatus, in enses  
 Irruit, & qua acies inlittat densissima, durum  
 Extorquet violentus iter, treis littoris Indi, 160  
 Quinque Arabes, septem Nabatheæ, gentis alumnos  
 Consumit victrice manu. Dabat obvia Phorbas  
 Pectora, & intentata veniebat turbidus hasta.  
 At ferus Hysiphiaes præciso stipite ferrum  
 Decutit, ac maculis ruptis, & casside fracta, 165  
 Pectore dividuo perducit in ilia telum.  
 Stabat in occurso pelagi Chaldaeus Orontes  
 Dumque ratis inhibere parat, suspensus in icum,  
 Fallit arena pedes & inanes excipit ausus  
 Præcipitem mersura Thetys. præmit Inacha pubes 170  
 Desuper ille \* parens in gyros brachia spargit  
 In mediis se librat aquis, nunc exserit ultro,  
 Nunc caput immergit pelago, varioque timore  
 Aut longos haustus, aut tela prementia vitat.  
 Tandem dum fluctus gravior rimatur opacos, 175  
 Incidit in puppes, frontemque infigitur uncis.

\* Leg.  
 parens.

## NOTÆ.

152 Et sese infringit arenis.] Libro 1. fractasque offendit arenas. Virg. 10. Æncid. sulcumque sibi premit ipsa carina, & postea: namque insulsa vadis. Papinius de Achille lib. 1. digitosque sonantes infringit cithara.

156 Iter hac, hac ibimus, inquit.] Sic Hippomedon apud Papin. lib. 7. & Capaneus lib. 10. Hæc ait in Thebas, hac me juvenardua virtus, ire, & apud Silium lib. 1. Murrus: Hæc iter est, inquit, vobis ad moenia Roma.

162 Dabat obvia Phorbas Pectora.] Nomina militum maximam partem à Papinio sumpsit: pauca à Virgilio & Homero: pauciora ab Hygino & Dicty.

165 Ac maculis ruptis, & casside fracta.] Per maculas reticulum intelligo coriaceum, quo galea astringitur. Homer. Iliad. α. Meriones ibi dat Ulyssi κωβίλον, quæ κωβίλον ἵππων ἱμῶν ἐκείνων σφῆρας, vel lorice anulos sive circulos ferreos aut coriaceos, quibus summum pectus tegebant. De lori-

ca vide Lipsium de Militia Romana lib. 3. Dial. 6. Sunt autem annuli isti instar macularum & plagarum in reti, de quibus Josephus Scaliger in conject. pag. 67. Manilius ad talia ἀδύπονα respiciens ait: Incautosque trahunt macularum vimine thunnos.

166 Pectore dividuo.] Horatii & Ovidii verbum: Et mihi dividuo findetur munere quadra. Insula dividua quam præmit annua aqua.

171 Ille parens in gyros brachia spargens.] Male parens substituit Carolus, cum paras legendum sit, loquitur enim de natante. Sic Seneca: Spargenda est manus, epist. 29. Silius lib. 9. Scindunt se turma, prædicite spargere bellum, & lib. 7. spargentem in vulnere sævos fraude fuga calamos, lib. 1. qua sparsit ferrum, lasus rubet equore limes.

176 Frontemque infigitur uncis.] Ad imaginem Phocæi apud Lucanum lib. 3. v. 704. Puppibus occurrat: noster, inquit in puppes. Uocum

- Acrius incumbunt Phrygii, contra ira furentes  
 Et pudor Argolicos, armat, nunc littora perdunt,  
 Nunc dubiam lucrantur humum: bibit unda cruorem  
 180 Alternum: at Phrygio Græcus sociare superbit.  
 Emicat immodicus animi, metuensque priorem  
 Solus in extremum jamjam proruperat agmen  
 Turbidus Hysiphides: populum vaga turba secutum  
 Non unam scire manum creditque pavetque:  
 185 Ceu Mars ipse premit: acies prævectus utraque  
 Liquerat, ardebatque arces calcare, relictæ  
 Contemptor belli, sed anhelio fervidus Hector  
 Objicitur: Quonam usque? hic terminus, inquit, & ense  
 Nudat atrox, conumque nihil tutante pyropo  
 190 In pectus confedit ebur: mox intonat orsis,

## NOTÆ.

*Uncum* vero pro hamo aduncò & incurvo sumit, ut inibi Lucanus: *Et nimis affixos unci convellere morsus.* Juvenal. Sat. 10. *impacito Sejanus ducitur unco.*

177 *Acrius incumbunt Phrygii.* Papinius: *Fortius incursum Tyrri,* unde Silius affirmavit secum lib. 15. *Acrius hoc Italum pubes incurrit:* ut multa alia ex illo deducta; quibus æstimum magni illius Poëtæ augetur, cujus nomen nequaquam tam frivolis recessibus obscurari debuit, cum & vir doctus & Consularis, & aliquandiu forte *σύγχροτος* tanti post unicum Virgilium illum tegeret.

180 *Phrygio Græcus sociare superbit.* Vide supra versu 148. ubi idem in Echo, sive, ut Varro lib. 2. dere rustica, loquitur, *resonante imagine fugit:* Forſan ad imitationem rogi Thebani, de quo Lucanus & Papinius. Vide similia etiam in avibus odia, quæ in Barbaros incurrunt. Græcis blandiuntur, apud Aristotelem in mirabilibus: quibus conjunge, quæ Mevsius ad Lycophronem notat, pag. 133.

183 *Turbidus Hysiphides.* Proteſilaus. *Proteſila, tibi nomen sic fata dederunt, victimam quod Troje prima futurus eras,* Aufonius. *Πρότης λαβὴ, vel ὁπότε, ἰδὲνατο τὸ δῶν:* Græcorum enim classis solvit Iphigeniæ sanguine, appulit Proteſilai cadet, quo Manilius respectum habere videtur, cum ait: *classisque solutam sanguine, & appulsam terris.* Vide Sculiger. ad Manil. pag. 387. & in conjectaneis pag. 146.

189 *Conumque nihil tutante pyropo.* Virgilius: *Et conum insignis galea, cristasque*

*comantes.* Silius: *conos implumes,* libro 6. lib. 2. v. 399. *vibrant cui vertice coni Albentes niveæ tremulo nutamine penna.* Sumunt autem poëtæ conum vel pro ornamentis galeæ, vel apice cui pennas inferebant. Papin. lib. 8. *stant vertice coni,* eodem lib. *nusquam ardua coni Gloria,* lib. 12. *nutantis vertice coni.* Conus vero Heroibus triplex erat. Interpres Euripides in Oreste: *ἡμῶς τελέφους ἔχοντες.* Sed Poëtæ etiam, *πτεροφυλλοὺς φοῦναι λάβη ἰπιδάμπτο πλάτ,* cum Apollonio capiunt. Vide Polybium lib. 6. cap. 42. & Paschalium cum ambitu de conogaleæ agentem lib. 10. de coronis cap. 19. De pyropo, an gemmam, quod noster innuere videtur, an æs Cyprium notet, quod aliis placet, vide Pancirollum, & illius ampliatorem Salmuthus caput de pyropo.

190 *In pectus confedit ebur.* Philostratus in Heroicis aliter, *ἐν τῷ ἑλῶ ἐπιπύπτῳ τῷ μαρμαί, τὸ δὲ τοῦ ἑλῶ σωμαπορρῖψας φασ τὸ σῶμα.* Ebur autem vel in capulo gladii erat, vel vaginæ erant eburnæ. Hinc noster pro gladio alibi usurpat, lib. 6. *cur stringis eburnos Diis i. v. Deos,* hic de capulo intelligas. Philippo Macedonici oraculum datum Trophæum, *φολάειν δὲ τὸ ἀρμα:* quod alii ad curum capulo gladii Pausanici insculptum, alii ad paludem Thebanam referunt: *Ælianus* lib. 3. Var. Hist. cap. 45. *Alæus apud Hephæstionem:* *ἐλκυστῆρας λαβὰς ἔχοντες χερσὶν ἑλκυστῆρας ἔχοντες,* Spartianus de Hadriano p. 290. *capulo vix eburneo spectantem clauderet.* Hinc Virgil. 11. *Æneid. ens in collo suspendit eburnum,*

K k k

nnt,

Quisquis es, i felix, reliquisque superbior umbris,  
 Hecorea mactate manu: fuit unicus ille  
 Laodamia tuus, fidaque oblitus amantis  
 Non timidas in bella preces, non mollia iussa  
 Pertulerat: primos teneri respectus amoris  
 Cessit ad armorum fremitus: at nescia fati:  
 Hemonis absentem suspirat mœsta maritum,  
 Et non sensuros vultus premit, oscula figens  
 Cerea, difficilesque Deos in vota fatigat.  
 Nequicquam, jacet ille quidem, lapsusque jugales  
 Impedit, & curru non agnoscente fatiscit  
 Hunc ubi præcipitem volvi videre Pelasgi,  
 Pennificat formido gradus, stimulatque volucres  
 Ire pedes: cunctis, iter est ad littora longum  
 Et tardum repetisse rates. At fulminis instar  
 Proflit Æacides, & formidabile frendens,  
 Proh pudor Inachidæ, vix dum præsensimus hostes,

195

200

205

## NOTÆ.

num, & lib. 9. *vaginam eburnam*: unde proverbium: *Plumbens gladius in vagina eburnea*. Diog. Laërtius lib. 6. in Diogene pag. 406. Prudent. *φουχνα. ebur infelix decoris quo pudendi signa abjcit*. De capulo sunt illa nostri, lib. 6. *in clypeo confedit ebur*. lib. 2. *in capulo crudescit ebur*. Non *madidum micronis ebur*. *Συνωδον* varias respicit, pro luxuria veterum, materias. Sic apud Claudian. de laudibus Stri. *dextraque tegendum Diva simul porrexit ebur*. Seneca Epist. 76. *navis, cuius tutela eburne calata est*. Lucanus lib. 10. *ebur astra vestit*. Ovid. Eleg. 4. lib. 5. de Ponto: Idem, *Conspicuum signis cum premet altus ebur*. *Phaëtra ex chore*, 8. Met. *mensa* apud Juvenalem.

191 *Felix, reliquisque superbior umbris*.] Ita Capaneus lib. 10. Theb. *multumque aliis iactavitior umbris*. Et illud Virgil. *Ænea magni dextra cadis*. Ita lib. 8. Silius: *haud alia decuit te occumbere dextra*.

198 *Et non sensuros vultus premit, oscula figens cerea*.] Ita Lucretius, *cereæ persona*, lib. 4. quamvis libri variant. Ovidius in Laodamiz epistola: *Quæ vultus referat est mihi cera tuus*, de Remedio amoris lib. 2. *Si potes, & ceras remove: quid imagine nostra Carperis? hoc peris Laodamia modo*. Vide Pierii Valeriani epistolam Protefilai responsoriam, & totam rem apud Hyginum fab.

104 ubi simulachrum *æreum* pro *cereæ* male, ut multa alia, in illo autore legitur. Hygino & illud contrarium, quod *visa meriti expirasse fingitur*, vel ut alii, *Protefilaium reditum impetrasse*. Propert. lib. 1. *Non ego nunc &c.* Ita Livus Andronicus Laodamiam introduxit reditum exorantem conjugis. Hieronymus illam occiso marito noluisse supervivere scribit, adversus Jovinian. lib. 1. pag. 134. Vide Papinium 5. Sylvarum, ubi tamen Politianus politissimus per Phylacida Alcestim intelligit.

199 *Difficilesque Deos in vota fatigat*.] Papin. lib. 5. Sylv. *superosque in vota fatigat*. Vide lib. 2. v. 499.

200 *Lapsusque jugales impedit, & curru non agnoscente fatiscit*.] Prius de equis Protefilai implicatis capio; alterum de curru non agnoscente refero ad illud Virgilii Georg. 1. fin. *Fortur equis auriga, neque audit currus habemus*.

203 *Pennificat formido gradus*.] Ad Virgilii illa respicit, *pedibus timore addidit alas*, *πτερόεντα λαχύνειν*. *Pennificat* vero format, ut Val. Flaccus lib. 1. *terrificat*, ut Plinius clarificat lib. 20. cap. 23.

206 *Et formidabile frendens*.] Homerus Iliad. 9. *μειλίχιον βλαστήειν ἀνθρώπων*: unde Virgilius deduxit, *risu mixta Mezentius ira*. Papin. lib. 8. de Tydeo: *& formidabile ridens*.

230 U.

- Et jam terga damus: inquit: Sylvaque trabalis  
 Robur in obliquas-quæ carbasa porrigit auras,  
 210 Corripit, atque iterat, Nunc ô nunc nemo sequatur,  
 Solus eam, vincam solus. Fugit ilicet omnis  
 Turba Phrygum: non arva modo non littora nudant;  
 Sed quicquid pontum Phrygiaeque interjacet arces  
 Accessu vacuo Danaïs patet: ultimus Hector  
 215 Tanquam instans cedit, indignatusque moranti  
 Arva legit gressu: cogit moderantius ipse  
 Eacides, flectitque gradum, & quia neuter in armis  
 Dissimilem sperat, hærent, audentque paventque,  
 Alternoque truces obliquant lumine vultus.  
 220 Illicet in patulos acies diffunditur agros  
 Argolica, & quo castra situ, quo milite tuta  
 Qui teneant portus, belli moderator Atrides  
 Digerit: ille iterum raptis ad classica turmis  
 Oreditur pagnas, jamque amula prodit in arva  
 225 Bellatura cohors: contra (sic impetus urget)  
 Non defensuri properant Phryges, atque ope spreta  
 Quam turres murique dabant, sese hostibus ultro  
 Dardanidum pubes æquat, bellumque laceffit  
 Ipsa prior, nulli jam responsura vocanti.  
 230 Ut sibi distitiis acies vicina propinquis  
 Et campo propiore stetit, non ignibus Aetna  
 Ruptis, non geminis Isthmos lacerata procellis,  
 Non sic Hippothades antris fremit. Omnibus ausus  
 Auget, & accendit iram fragor: improba nullum  
 235 Frustratur belli virtus. Auriga jugales,  
 Seque pedes stimulat: jam dextras undique miscent,  
 Et quærit sibi quisque parem: sæpe impare pugna  
 Aut uni plures, aut pluribus obviat unus.  
 Aspera jam cunctis calet ira, bipennibus enses,

## NOTÆ.

230 Ut sibi distitiis. ] Ut interstitium,  
 ita distitium format. Lucretius: *Tantaque  
 in his rebus distantia differatque est.*

231 Et campo propiore stetit. ] Sic lib. 6.  
*Et medius decrescit ager.* Papin. lib. 8. *me-  
 diumque videns decrescere campum.* Clau-  
 dianus Rufin. lib. 2. *decrescere campus in-  
 cipit.*

232 Non geminis Isthmos lacerata procel-  
 lis. ] Papin. lib. 1. Thebaid. & in mediis  
 audit duo littora campis.

238 Aut uni plures, aut pluribus obviat  
 unus. ] *Αἰαντὶ ὅπῳ*, ut Ovidii illud: Ce-

dere jussit aquam, jussa recessit aqua. Papi-  
 nius: *Cultor Ion Pisa, cultorem Daphnea  
 Cyrrha*, uterque versus magno Scaligero  
 laudatus. Tales multi fornicis Ovidianæ,  
 in quibus rotunda *οὐρανὸν*. Metam. 4.  
*Umbra viri visa est, visam fera sevit in um-  
 bram.* Metam. 9. *Somnia pondus habent  
 an habent & somnia pondus?* in F. ris: *Una  
 dicti fabii, ad bellum miserat omnes, ad bel-  
 lum missos perdidit una dies. Instat an. ana  
 hostis precio precibusque, minisque: nec prece,  
 nec precio, nec moras ille minus.*

Contendunt, hastæ jaculis, glandesque sagittis. 240  
 Ecce Menecides Chironis cura secunda,  
 Alter amor, similemque animis indutus Achillem,  
 Proflit in medios: stabant tres pectore juncto,  
 Aptabantque manus in vulnera: prævenit ausus  
 Impactis Patroclus equis umbone Diarcen, 245  
 Hyphisilum curru proturbans, Hyphitonense.  
 Hector in obliquas revocato lumine turmas,  
 Indignans cecidisse Phryges, ruit impiger hastam  
 Fulmineam quatiens: juvenemque  
 Vectori collidit equo, consuta regenti 250  
 Membra refert sonipes: at festinantior instat  
 Priamides, prensoque jugo violentus in auras  
 Contorquet plenum galea caput. Ipsa supremis  
 Vox nondum defuncta sonis, exile susurrat,  
 Ultor ubi Æacide? tandem super agmina longe, 255  
 Labitur in Dorylam cassis, reliquoque potitus  
 Corpore Priamides, Spoliis auroque superbis  
 Isset, at audentem contra ire Meriona præceps  
 Persequitur: tuque & vita spoliabere & armis,  
 Quisquis es, exclamat: \* cumque post vulnera multa 260  
 Incubisset ovans rapturus opima, Menestes  
 Advolat, & socias animo indignante ruinas  
 Hectoreum ferit ense femur: fremit inscius ille  
 Nec dolor in sensum vires habet: ac juga spectans  
 Crurum tincta notis, dubius tamen unde, sususne 265  
 Fluxerit, an cædis Danaæ cruor, emicat axe

\* *Lego*  
*cum.*

## NOTÆ.

249 *Fulmineam quatiens, juvenemque.*] Supplendum fortasse: *in terga ruentem* Ita Papin. in simili casu: *labentemque affigit equo* lib. 7.

251 *Festinantior instat.*] Tacitus lib. 15. *occultius quam festinantius agerent.* Utitur illo etiam Suetonius. Ovidius carmine de nuce, si tamen illius: *Ita præfistinati munus manu possunt.*

252 *In auras contorquet plenum galea caput.*] Papin. lib. 9. de Tydeo: *Interdum galeasque rotat per nubila plenas.*

260 *Cumque post vulnera multa.*] *Lego, sed cum.*

261 *Incubisset ovans rapturus opima.*] Opima absolute pro spoliis opimis. Apud Festum. *Larte ferax caso Cossus opima tulit.* Et opima victi regis ad superos refert. Sen. Herc. Fur. *Ismenos raptis tumet Hippome-*

*donis opimis.* Stat. lib. 10. *Tertia qui tulit sublimis opima tonanti.* Silius lib. 1. *Gratusque mihi Marcellus opimis.* Idem lib. 3. & 12. *His humeris tibi opima feram.* lib. 15. & 17. *Scilicet egregiis ornabere victor opimis.* Claud. *Ipsius enceladi spumantia gestas opima.* Idem. De spoliis illis vide Festum. Dio Cocceius lib. 44. *οὐλά τὴν παῖδ' ὅπως οἱ τ' ἔδωκεν* & *φαινετοὶ νῶϊ ἀναβῆναι*, &c. Guntherus alio sensu, terra melioris opima vocavit lib. 9. *fecundas ad comneatum regiones.*

264 *Ac juga spectans crurum tincta notis.*] Juga crurum sunt prominentiæ, tuber, *αἶψα*, ut juga montis Virgil. Sic montium *scapula* Tertullianus libro de pallio. Ovidius: *genumque tumebat Orbis.* Et immo dieo *prædibant tubere tali.* Ita fastigia *surarum* dixit Lucret. lib. 4. quod laudat Giphanius.

- Inensus, poscitque faces, atque hoste repulso  
 Igne rates populante premit. Subit obuius Ajax  
 Jam tandem erumpens, & apertis Hecora campis  
 270 Irato mucrone petit: trux ridet Erinys,  
 Cognatum lucrata nefas: at concita cæcos  
 • Errores aperit pietas, nec passa furentes  
 Communes declarat avos: illi arma facesque  
 Sponte relicturi, galeas ad mutua laxant  
 275 Oscula, mutatisque petunt tentoria parmis.  
 Interea stragis Sociæ concessa sepulchris  
 Pax erat. Æacides cæsum lugere sodalem,  
 Hamonii Hysiphiden, te creta paterna Merion,  
 Quisque suos: jamque in geminos \* procusserat annos  
 280 Foedus: at in tanta populus quam sanxit uterque  
 Pace, alia Inachios turbat discordia reges,  
 Et regni dubium culmen quatit: altera semper  
 Jura premens livor, & nil insigne cupido  
 In socios cessisse ferens, coguntque premuntque  
 285 Naupliadam: ille queri, cæcis quod nutet habenis  
 Imperium, quod non tantis incitibus curis  
 Plutinia accedat, quod bellis segnior usus,  
 Quodque alio miles egeat duce: singula texens  
 Obliquat proprium meriti decus, arma, paratus,  
 290 Excubias, consulta, fidem: Sic anxius ambit  
 Imperium, cæcus nimium, cui sola jubendi  
 Gloria, & innumera veniant cum principe pestes.  
 Dissensu vario certat favor: his nova semper  
 Grata magis, veterisque jugi fastigia tolli.

\* Lego  
 processer-  
 rat.

## N O T E.

273 *Communes declarat avos.*] Laomedontis sunt Hecione & Priamus: horum Ajax & Hector. Vide lib. 2. v. 150.

275 *Mutatisque petunt tentoria parmis.*] Homerus aliter Iliad. 2. Ajacis enim αἰνιδεύς, τέντης, & Hectoris ἑλπίς nominat: de utroque Græcum epigramma notum est.

279 *In geminos procusserat annos.*] Lego, processerat.

283 *Et nil insigne Cupido in socios cessisse valens.*] Petita isthæc ex verbis Dictys, lib. 2. more ingenii humani, quod imbecillata adversus dolores animi, & invidiæ plenum, anteiri se à meliore haud facile patitur. Arist. 2. Rhet. 10. φθόνος ἐστὶ λόγος ἐν ἀρετῇ καὶ ἀφροσύνῃ, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς. Vide plura inibi.

289 *Obliquat meriti decus.*] Est oblique ingerit. Sic lib. 4. de Ulyssæ, doctus oblique quare dolor. Papin. lib. 3. Theb. Obliquatque preces, lib. 5. Theb. obliquumque à patre genus, vides, vobis. Vide plura apud Gæster. Gevartium Papin. lectionem lib. 1. cap. 14.

291 *Cui sola jubendi Gloria, & innumera veniant cum principe pestes.*] Vide lib. 6. v. 28. Sed ista animis eventilant illi φωνῶντες, καὶ αὐτὸν ἐπεροῦντες, καὶ ἀνὰ θυμὸν ἰδὲν, ut nominantur ab Isidoro Pelusiota.

293 *His nova semper grata magis.*] Graphice animorum illas tempestates depingit, secutus Papiniū lib. 3. Theb. & qui mox populis venturus amatur, &c.



Clamant: ast aliis notos mutasse molestum,  
 Et longum didicisse novos, sententia nondum  
 Certa ducum, redeunt enses & pace sepulta  
 Arma iterum rapiunt: coniectis undique signis  
 Collidit Bellona viros: hinc Troilus audax,  
 Fulmineusque Hector, & formidandus in armis  
 Æneas: proles contra suspecta tonanti  
 Æacides, gemini Atridæ, Calidonis alumnus,  
 Certantes acuunt iras: sic Ausfer in Arcton  
 Irruit. In Zephyros Eurus, sic Æolus armat  
 Hybernas acies, Æthiæque fulmina vincit.  
 Hector continuo treis fundit Marte, Boëten  
 Saxis, Archilæum gladio, Prothenora telo.  
 Indignata ducum virtus coit omnis in unum,  
 Unum omnes contisque premunt, gladiisque laceffunt,  
 Et quicquid cupidis Mars usu, Mulciber arte  
 Ingeffit fatis, cumulant: tortoris Iberi  
 Jactus, infidias Parthi, libramina Daci.  
 Ille, velut Siculis insurgens umbo procellis,  
 Instantesque premit, atque iras ridet inanes.  
 Parte aliâ Paridem Phrygios in bella vocantem  
 Infestat Menelaus agens, paucisque profatus  
 Increpat: Agnosce hæc hospes? reminiscere tandem  
 Spartanos coluisse lares: ad mutua veni  
 Hospitia heus age redde vices, duc Pergama tecum  
 Si qua domi rapienda tibi: quonam usque moraris?  
 Junge manus. Num terga paras: ille arte Cydonum  
 Fretus \* Icirea delibat cuspide frontem

\* Leg.  
 Ictrea.

## N O T E

301 *Proles suspecta Tonanti.* ] Æjacides.  
 Dixi lib. 1. v. 336 lib. 2. 574.

308 *Coit omnis in unum, unum omnes,*  
 &c.] Ita Papin. de Tydeo lib. 9. *Unum*  
*acies circum consumitur, unum omnia tela*  
*vovent, &c.* quæ inibi multa.

311 *Ingeffit fatis* ] Declarantur per illa,  
 quæ lib. 1. de inventa navigatione multis  
 dicta: *feras ipsa cruentum quod peperit fa-*  
*zum.* v. 92. & lib. 3. 155. &c. in primis  
 lib. 1. v. 126. *gens incola fatum ipsa facit.*

312 *Libramina Daci* ] Videlib. 1. v. 298.  
 Manutium 2. Crit. Thesauri, pag. 304.  
 Alexand. ab Alexand. lib. 7. cap. 22. in-  
 ibi Tiraquellum, & Luctatium ad Papin. 4.  
 Thebaid.

313 *Ille velut siculis insurgens umbo pro-*  
*cellis.* ] Similitudo frequens maximis Poëtis,

Homero, Virgilio, Papinio: quod & ma-  
 gnus notavit Scaliger lib. 6. Papin. brevi-  
 ter sed efficaciter: *veluti salit unda minan-*  
*tes in scopulos & fracta redit.* Cicero prius  
 dixerat in Epist. 16. lib. 9. *fortunam levem*  
*& imbecillam, ab animo firmo & gravi,*  
*tanquam fluctum à saxo, frangi oportere.*  
 Umbo autem est *caput*: ut Papin. in Her-  
 cule Surrent. *contra riget umbo maligni*  
*montis, apertæ.* Varroni lib. 4. de ling. Lat.  
 usurpatur pro omni quod eminet: Papinio  
 pro clypeo, toga, brachio. ut & Bernar-  
 tius ad lib. 1. Thebaid. notavit. Vide ma-  
 gnus Scaliger. in conjectaneis ad Varro-  
 nem pag. 50.

321 *Ille arte Cydonum fretus Icirea.* ]  
 Legendum *Ictrea*: ut Virgil. 2. Georg.  
*Ictreos tani torquentur in artem.* Lucanus  
 lib. 7.

- Principis, atque addit, I nunc, accedo petitis:  
 Sic Helenam visure, veni: crudescit in iram  
 325 Plishtinides: non sic frendent rapta ubera tigres  
 Hyrcanæ, Scyticique sues, Maurique leones.  
 Astiterat socias Ajax Locrensis in iras  
 Hortaturque ducem: Jovis igne citatius ambo  
 Objectam \* rumpunt turbam, mediosque per enses  
 330 Accelerant: prior alipedes Menelaus ituros  
 Anticipat, prensisque jubis, simul ibimus, inquit,  
 Sed jam Troia procul: dixitque, & stare negantes  
 Infrenos impingit equos: pallere videres  
 Priamiden cum jam celeres moderatus habenas  
 335 Hector adest, parmamque comes Cythereius heros  
 Objicit ereptumque hosti Trojamque reductum  
 Restituit thalamis, & bellis mollibus aptat.

## NOTÆ.

lib. 7. *Illuc, & Libye Numidas, & Creta Cydonas misit: Itureis curjus fuit inde sagittis*, eodem libro. Tunc & Iturei, Medique, Arabesque, soluto Arcu turba minax. Iturei populi, ait Probus ad Virgilium, *Scythia*, vel *Syria* rectius, ut Scaliger legit in suis ad Varronem conjectaneis. *Ischyrai*, vel *Itaarai*, ait Vibius Sequester, libello de Gentibus, *Syrii usu sagitta periti*.

325 Non sic frendent rapta ubera tigres Hyrcanæ.] Papin. 2. Sylv. citius me Tigris abactis fœtibus, orbatique velint audire Leones: qua imitatione dixit in seq. versu, Maurique leones, non leonæ. Sic idem lib. 10. Theb. sic aspera tigris fœtibus abreptis, & quæ sequuntur, quibus ubera pascit: ubi per ubera, μετωνυμικῶς prolem intellexit noster; ut Græci ἀλάγχνα filium, quod & in somniis ita exponit Artemidorus Oniro. p. 262. 58. lib. ult. Dracontius alia figura, ubera dulcia musci dixit in Hexaem.

328 Jovis igne citatius ambo.] Celeritatem variis collationibus Poëtæ præsentant. Claudianus: quantum non jaculum Partbi, non impetus austri, non leve sollicita discurrit mentis acumen. Græti Ocyor affectu mentis pinnaque cucurrit. Virgil. 10. Æneid. Ocyor & jaculo, & ventos equante sagitta. 5. Æneid. & ventis & fulminis ocyor alis. Ocyor & cæli flammis & tigris fœta, Lucanus lib. 5. Papin. quem noster amat, lib. 1. Theb. illicet igne Jovis lapsisque citatior astris. Silius lib. 10. velocius inde Hamonio Borea peninaque citatius ibat. Home-

rus Olyss. η. 7. νῆς ἀέκων ἀσπί πῆσθον, ἡδὲ νόησιν. Silius lib. 15. Ut torrens, ut tempestas, ut flamma corusci Fulminis, ut Boream Pontus fugit, ut cava currunt Nubila. Prudentius, omnesque fere poëtæ multi in celeritate illa signanda, præferunt mentis. Pifides: νῆς πηχὺ δόγῳ φῶσθαι v. 1613. Thales: πὶ τὸ πῆλσον, νῆς, ἀλῆ πάντες γὰρ τεύχεα. Amphilocheus: ἀνύπνεον νῆς vocat v. 48. Vide Oppian. lib. 5. Halicut. v. 660. atque illum Rittershusium: ut & lib. 1. Hal. v. 565. Vide etiam Lipsium in Stoicorum Physica lib. 3. cap. 19. Themistium Orat. 6. pag. 258. Chrysof. in cap. 11. ad Hebræos Homilia 27. pag. 1899. Græci celeritatem illam exprimunt etiam, cum aiunt οὐ ριπή ὀφθαλμοῦ, στιγμῇ χρόνου, in puncto temporis, Cicero. οὐ ἀκαεστὶ ροπή. Chrysof. in Matt. Homil. 27. οὐ ἀκαεστὰς κινήσιν ροπήν, in 1. caput ad Galatas, οὐ ἀτομῶν, πρὶν καταμεύσας. Philostratus in Heroicis pag. 647.

332 Stare negantes infrenos impingit equos.] Ita legendum, non infrenes, ut male conjunxerant. Infrenis enim equus est Virgilio, qui Claudiano sonipes ignarus habenas, Siliio doctus virga: quales Numidarum. Donatus vero male exposuit indomitos. Servius asperimos vocat.

337 Restituit thalamis, & bellis mollibus aptat.] Hæc Homerus Veneri assignat. Propert. Ille Helena in gremio maxima bella gerit, dum pugnant Danaï, dum restat barbaras Hector. Talem Φοῖβος ἀλκιμωρ Cointus Smyrnaeus depingit lib. 1. pag. 176.

338 Maest

\*Marg.  
sodium.

Maeste Paris, sic terga paras? sic praelia linquis,  
Atque hostes ignave tuos? at Martius Hector  
Fraternas acies, & bella vicaria tractans,  
Vulnerat, interimit, fugat, indefessaque mutat  
Spicula, ubique potens & ad omnes integer ictus.  
Labitur Horcomenes jaculo, fude Schedius, ense  
Helenor, Dorius conto, Polyxenos arcu,  
His addens \* saxo Palamenem, Opisthrophon axe  
Protritum, septem mortes manus explicat una.

Hausisset Phimachus Phegiae latus, at ferienti  
Successisse timens, victor dat terga: fugacem  
Aeneas oculis, & arundinis arte secutus,  
Trajicit, & fixæ moriere immurmurat auri.  
Haud minus Æacides dextra stomachante Siceum  
Hippolytumque metit, fatis Eufenius iisdem  
Asteriusque ruunt, teque ô Xantippe metenti  
Tydides socium letho dedit, atque ita cædes  
Alternant hinc inde pares, & funera librant.  
Rarior Argolicas ferro populante catervas  
Agmina laxabat miles, sociosque superstes  
Quærebat jam turba suos, cum tempore raptò  
Imperiale tonans, acies Agamemno labantes  
Increpat, hortatur, jubet, instruit, atque obit omnes  
Oebalio sublimis equo, citiusque futuras  
Spondet opes: nec enim Moestas armare cohortes

340

345

350

355

360

## NOTÆ.

338 *Maeste Paris.*] Ironia. Vide Brisson. de formulis lib. 4. pag. 349.

340 *Bella vicaria tractans.*] Sic Dictys, admetus vicariam mortem conjugis, sua propria petulenter. Hyginus fab. 51. Uxor se Alceste obsulit, & pro eo vicaria morte interit.

347 *Hausisset Phimachus Phegia latus.*] Hæreni latus hausit Abas. Ovid. 5. Metamorph. Inde per aliterius latus petere, sanguinem latus ferro Catalecta. Latus fodere Plauto & Horatio. Ita regere latus, de quo Lips. Saturnal. 2. cap. 21.

350 *Moriere immurmurat auri.*] Ita Silii lib. 5. amorfa immurmurat hasta.

351 *Haud minus Æacides dextra stomachante.*] Horat. Pelida stomachum cedere noscitur. Et alibi: Quomodo si dissolvas, quiuis stomachetur eodem.

355 *Et funera librant.*] Lib. 1. v. 98.

358 *Quomodo tempore raptò.*] Raptus, n. raptus, dum ferrum in igne est, ait Seneca,

lib. 1. v. 98. Nicetas Choniast. lib. 3. Manuel. pag. 133. Silii lib. 1. tempora Martis usendum est raptò, & grassandum ad clara pericla, lib. 7. raptò miles tempora pugna. Sic noster lib. 6. v. 40. raptò Palamedes Marte superbus. Et mox: raptò agmina juncta.

359 *Imperiale tonans.*] Italib. 6. v. 338. famulibus insonat orsis. Florus: in subjectis suo more deponit, lib. 1. cap. 17. lib. 3. cap. 21. Tertius ille turbo civilis insania toto furore deponit. Martialis: minas tonare; ut Plinius, tonare laudes. Papinius de Lucano: Es Pharsalica bella deponabis.

Acies Agamemno labantes increpat.] Papias. Achilleid. lib. 1. simulataque Agamemno volantes. Quintilianus lib. 1. cap. 5. Et ut Palæus, ac Tolæus, & Plato, (nam sic enim Cicero quoque appellat) discernuntur, re-tinuerunt: quia Latinius, quod o & n litaris fuerunt, non reperiebant. Manil. lib. 1. Ætherisque Platon.

366 Manus

- Telephus, & plenas Danaïs dare differat alnos.  
 Haud mora, præcipitem faciles repetisse tumultum  
 365 Iâibus indulgent omnes: jam quærere longum  
 Quæ feriant, tardumque dari: manus omnis in hostem  
 Fulminat, & nulli furit irrita; gaudia Martis  
 Horrida, deliciasque truces, effervere passim  
 Aspiceres: fluit huic in vultus pulchra genarum  
 370 Rapta dies, mento hic linguaque & nare recisa  
 Informes aperit rictus, his auris adempta,  
 His manus, his nutat humerus, pars viscera lapsa  
 Labitur, ac manibus nitens sese eripit hosti.  
 Hinc caput largus stagnat cruor, inde relictum  
 375 In cumulum surgunt trunci, currusque retardant.  
 Ipse nec hybernis nivibus, nec grandine verna,  
 Nec riguo paktus Symois Thaumantidos arcu  
 Majores miratur aquas, & sanguine rapto  
 Dissimilis redit in pelagus: venientia Triton  
 380 Funera, & expallens horret Thetis, omnia lustrat,  
 Omnibus incumbit, centenaque millia volvit,  
 Et non inventum toties lucratur Achillem.  
 Prefferat occiduum Phæbus jubar, astra vicissim  
 Aëre deterfo, lucemque stupentibus umbris  
 385 Sidereum pepigere diem: consulta vocati  
 Argolidæ tenuere duces, jamque ibat Ulysses  
 Tydide fociante gradus, Priamoque ferebat  
 Vota ducum, vulgique preces: videt Inacha longe  
 Arma Dolon, creditque dolos: mox acer ab ipsis  
 390 Desilit excubiis, & , quo properabitis? inquit.  
 State viri contra: pacemne huc fertis, an arma?  
 Illi palladia legatos arbore pandunt,

## NOTÆ.

366 *Manus omnis in hostem fulminat.* Virg. 4. Georg. *ad alenum fulminat Explorantem*, lib. 11. *Æneid. Fulminat Æneas armis.* Ovidius: *non striso fulminat ense manus.* 2. Amor. 2. Propert. lib. 4. *Fulminat illa oculis.* Silius lib. 5. *diffulminat amnem astantem turbam.* Ita Pedo Albinovanus ad Liviam: *Quaque ruit, furibunda ruit, totumque per orbem Fulminat.* Sic noster lib. 6. *longo fraxinas ista fulminat.*

369 *Fluit huic in vultus pulchra genarum rapta dies.* Oculi. Vide lib. 2. v. 608.

372 *Pars viscera lapsa labitur.* Lego, *viscere.* Ovidius: *Donc Agenoridas conjectum in viscera forram, ut lego cum Giphanio,*

ad Lucret. pag. 359. Vide Nonium in *Viscus.*

380 *Expallens horret Thetis.* Sciebat enim filium ad Trojam periturum. Vide Papin. lib. 1. Achill. *eaque gratia furtim surreptum Lycomedi commiserat.*

381 *Centenaque millia voluit.* Rotundus, vel potius innumerabilis numerus, *supponitur*, ut Græci aiunt. Vide supra lib. 4. v. 310.

391 *State viri contra: pacemne huc fertis, an arma?* Virg. 9. *Æneid. State viri, qua causa viat? quive estis in armis?* Papin. *prohibete gradum: quicumque, sed hostes esse patet.*

Exorantque aditus: jam regis copia, jam res  
Edita, jam redeunt, treis suspenduntur in annos  
Dextris bella datis: at foedera Martius Hector  
Incusat, pacisque moras, fractisque novandas  
Inachidis tanto conjectat tempore vires.

Incutiunt alias cunctis bella oia curas,  
Hi muris, illi castris, utrique sepulchris  
Invigilant: vix flore solum laxaverat aetas  
Tertia, desueti rabida in discrimina campi  
Profiliunt hinc inde duces: rotat efferus enses  
Hector, & ingentes animos fortuna ministrat,  
Supremos speculata dies, obitusque decoros  
Factis illustrat insignibus. Antiphus ante,  
Post Philibus claudere virum: libratur utrique  
Fraxinus, & medium suspendunt Hectora: at ille  
Obliquam revocans hastam, sic excipit ambos,  
Lugeat ut primus oculos, cerebrumque secundus.

Euphorbum premit Aecides, dumque ille recedens  
Hastile incussum dextra obnitente retardat,  
In turbam offendit, sociumque Lycaona praeceps  
Obruit: insequitur victor, prolapsaque transit  
Pectora, consortes mittens ad tartara manes.

Troilus Ideam rapiens per praelia clavam  
Myrmidonas septem solo consumit in ictu,  
Atque alios septem, si septem forte fuissent,  
Proturbasset agens, ipsumque ardebat Achillem  
Ferre manus contra: sed tot centena cadentum  
Millia, tam varios gemitus, tam dissona fata  
Indoluit Phæbus, celereque immerisit habenas  
Mæstior, & subitis conterruit agmina bellis.

## NOTÆ

394 Tres suspenduntur in annos dextris  
bella datis.] Prius suos autores habet, alia  
autem, scilicet Daren & Dictyn. Posterius  
antiqui moris est. Homerus abundans hic  
autor. Varro ait, omnem majorem honorem  
dexterarum constituisse virtute, ob quam rem  
se in salutationibus hac venerabantur corporis  
parte. Vide Rutenhufium ad Guætherum  
lib. 8. v. 5. & prolixè de hoc more Meur-  
sium Exercitat. Criticarum parte 2. cap. 14.  
pag. 57.

401 Rotat efferus enses Hector.] Virgil.  
lib. 10. stridum rotat acer Lucanus enses,  
lib. 9. instat non segnius & rotat enses Fula-  
minum, Lucanus lib. 8, nondum aris erat

caput ensis rotare. Silius lib. 4. adossant  
quo viro rotas obrutus enses.

404 Supremos speculata obitus.] Plane  
illud ex arte Poëtarum. exempla apud Ho-  
merum, Virgilium & Papinium manifeste  
observavit id magnus Scaliger in divina sua  
Poëtica.

416 Myrmidonas septem solo consumit in  
ictu, atque alios septem, si septem forte fuisset  
] O, præpostera! Juvénalis est imitatio:  
Tunc duo: una savissima vipera cauda? Tunc  
duos septem, si septem forte fuissent.

419 Sed tot centena cadentum millia.]  
Vide v. 382.

430 Stabat

- Nox erat, & longo defessum Marte jacebat  
 Andromache complexa virum, cumque aspera belli  
 425 Quæfisset, gens utra prior, quæ nomina regum:  
 Qui vultus, quid Dardanidæ, quid gesserit ipse  
 Egregium, passusne metus, sopita marito  
 Incubat, & primi nebula cessante soporis  
 In veras matura quies purgata figuras  
 430 Dira monet: stabat thalamis junctissima laurus,  
 Secretos amplexa lares: inimica securis  
 Hanc à stirpe metit rorantes sanguine rami  
 Instratum geniale cadunt: plura ingerit horrens  
 Monstra sopor: jacet interdum sine conjuge, toto  
 435 Fusa toro, nudos rursus videt oris hiatus  
 Sanguineos fœdare sinus. Tandem ægra soporem  
 Rumpit, & horrendis iterat clamoribus, Hector,  
 Hector ubi? timidaque manu scrutata cubile,  
 Ingeminat, Meus, hicne meus? lenire pavores  
 440 Ille, & adhuc segnes paulatim demere somnos  
 Cœperat: illa fidem visis nunc credula donat,  
 Nunc negat, amissumque putans complexa maritum,  
 Omnia certa timet, & nil tamen ausa fateri  
 Armatum prohibere parat, muliebribus ille  
 445 Nil monitis motus, timidi præfagia sexus  
 Spernit, & impatiens bellantibus acer abesse  
 Poscit equos: tunc vero amens, tunc anxia vocem,  
 Tollit, & occursum omnes rogat, exit & intrat  
 Incerta, ac parvum matris lamenta stupentem  
 450 Astyanacta trahens, calcandum in limine patri

## NOTE.

430 Stabat thalamo junctissima laurus.] Veterum illud studium, nemora ut Propertius & Papinius loquuntur, in domibus. Rutilius: quid loquar inclusas intra laquearia sylvas? Vernula que vario carmine ludit avis. De superstitione illa arborum vide Philippum Rubenium Electorum lib. 2. cap. 34. De arboribus in compluvio vide ad Silium Heinsium in lib. 15. Senecæ controversia id satis probat lib. 2. contr. 9. Quinetiam montis sylvaque in domibus marcidis, & umbra fumoque viridibus, & lib. 5. Alunt in summis culminibus mentita nemora, & navigabilium piscinarum freta, contr. 5. Noster Virgilium imitatur & Papinium: illum lib. 2. hunc 9. Theb. Quercus erat &c. Artemidori *ὄρεσσι γένοντι* de arboribus habes lib. 2. cap. 12. *ἄρδεα δὲ νε*

*ἰσθὶς* *πυρρὸν δὲ οὐκ ἔστιν ἐν ποταμῷ, διὰ τὸν ποταμὸν, &c.* Vide etiam Achmetem, cap. 151.

432 Rorantes sanguine rami instratum geniale cadunt.] Papinius lib. 9. rorantes sanguine ramos expirasse solo.

435 Nudos videt oris hiatus.] Videlib. 4. v. 234.

443 Omnia certa timet.] Virgil. *omnia tuta timens.*

449 Ac parvum matris lamenta stupentem Astyanacta trahens.] Stupentem dicit, jam tum attribuens heroici animi *μηδίστην*: melius quam Homerus, qui illum *Ἰλίου πύργῳ*, *ἐν τοῖς ἰσθμοῖς* depingit Iliad. 2. quod licet puerilibus annis conveniens, aliter tamen judicabit Poëtas respiciens, qui *ἐν τῷ πύργῳ* dicunt: pueri enim regii, ante annos animumque gerunt, curamque viri-

Objicit: induerat galeam, curruque sedebat  
 Celsior: Andromache Priamo prænuncia clamat,  
 Heu morimur, succurre pater: vix principe iussus  
 Tandem hæret, patiturque moras, moderante catervas  
 Memnone: sed nusquam Phrygia sub casside viso  
 Hectore, mens Danaïs major, fiducia major,  
 Major in arma manus, majorque licentia campi  
 Audaces proferre gradus: jam Pergama juxta  
 Effugiunt Phryges, exclamant matresque senesque,  
 Quis pulchrum, vel triste fuit de mœnibus arma  
 Conspicere, & miseris quatiunt ululatibus urbem.

455

460

Hector in Andromachen oculorum fulmina torquens,  
 Ergo iterum prohibebis? ait: stimuli que jugales  
 Præcipitat: non sic Ossæa per ardua Mavors  
 Armigero terrore ruit, mucrone Gelonos  
 Fracturus, vel falce Getas vel cuspide Thraces.  
 Illum ubi fraxineum rapientem in prælia telum  
 Agnovere duces, dant illico terga retroque  
 Suadet iter custos animæ timor: at ferus Hector  
 Anticipat celeri fugientia pectora cursu,  
 In terga irasci spernens, teloque trabali  
 Hydomea petir, cui strage Leontius æqua

465

470

## NOTÆ.

lum. Vide Sophoclem in Ajace. Claudianum de 4. Cons. Honori: *Ille caruscanti olypeo se sape volentem Sustulit arridens, & pectore pressu auro Interpidum ferri, galea nos triste timentem Fulgur, & ad summas tendentem brachia cristas.* Subscribit iudicio meo summus ille Criticus Cæsar Scaliger in divina illa Oratione super obitu Audecti filioli. Verba sunt: *Jam ad armorum fulgorem, qua exhilaratio, qua lætitia, qua exultatio i. juro vobis cives per miseras meas, cum clangentes subis ad explorandam animi firmitatem semel atque iterum ad moveri iussissem, uliro in earum sinum ac fauces manu sculas infernisse; tantum absuit, ut deterreantur. Si quis esset, uti sit, subortus status, non crepundis non cibo, non munusculis, alius potius, quam venatorum canum interventu sanabatur.* Sed Homerianus excusabit, quod carmina sua Græcorum auribus *φιλάνθρωπον* occentavit in conviviis *εὐφροσύνην*: quid igitur mirum, si & hic *μυσθόφρων* se ostendit. Ex eodem fonte est, quod Penelopen *παῖδά* *χρυσόμακρον*, ut illam Lycophron nominat, pudicam fingit. Vide lib. 6. v. 948.

468 *Retroque Suadet iter custos animæ timor.* *Οὐ γὰρ π ψυχῆς, ἀλλὰ ἀνδρείᾳ φιλάνθρωπον*, ut Coitus ait lib. 13. & tunc Aristoteles recte, *φύλακός ἐστι τῆς ψυχῆς*: quod Lucanus exprimere voluit lib. 1. *quos ille timorum Maximas haec urget lani metus.* Alias, *pestimus in dubiis augur metus*, Silius lib. 5. *Non aequus in arduis nimirum robis suaser metus.* Terror hominibus mentem animamque eripit, & membra debilitat. Hirtius de bello Alexandrino. Est autem talis *παυροφία*, metus est custos animæ, ut lib. 2. *sur oculi summus.* Cumque metu prædona animi, lib. 5. v. 50. Vide lib. 4. *Suadet iter retro, ois τῆς ψυχῆς*, ita Latini retro eleganter pro τὴν ψυχάν, *sed τὴν* usurpant. Plin. epist. 4. lib. 10 *ne cuiusque retro habeatur ratio.* *Præmissaque retro nobilitas*, Papinius: *retro dignitas*, Tertullianus, libro de cultu fornicarum. *Retro duces*, Claudianus, in Eutrop. lib. 1. *Pacatus in Panegyrico: retro principes. Persis ipsa, reipublica nostra retro amula.* Senecæ eleganter *retro vivere* dicuntur, *lychnobii & lucifuge*, & omnes quibus vitæ ratio distorta: epist. 122.

487. N.



- Concidit: at Stelenus fugiens, atque Hyfidus instans,  
Spiranti certam referunt in vulnere mortem.
- 475 Ultimus Hectorum Polybetes senserat ensem  
Altius impressum jugulo, non defuit augens  
Supremam fortuna manum, transegerat armos  
Armaque, & in geminos discreto corpore trunos  
Solutus inoffensus clypeus restabat, & illum
- 480 Dum victor mutare parat, lavamque superbus  
Argolica Junone onerat, fremit acrius illa  
Marte suo, facibusque Jovis: sic pronus in iram  
Sexus, sic priscus suadet dolor, excitat ergo  
Æaciden: non ille quidem certamine, tanto
- 485 Tentasset conferre viro, sed Juno negantem  
Sollicitat, stimulat Pallas, pariterque precantes  
Præbent hæc animos, hæc iras, utraque vires.  
Postquam perventum propius, filiusque dearum  
Robore, fulmineum præcepit nudaverat ensem
- 490 Æacides, trepidi coeunt hinc inde manipuli,  
Ipsaque sponte hærent retro data prælia regum  
In campi majoris opus: mox sævus utrinque  
Clamor, utrinque metus cupiunt vidisse furentes  
Et vidisse timent: facibus conflagrare jactis
- 495 Fulmina bina putes. Prior occupat Hector Achillem,  
Fraxineamque trabem vibrat: volat illa, femurque  
Heus humili nimis acta manu, nimis invida cæptus  
Lethiferis, hostile ferit: pudor aggerat iram  
Frustrataque manus: at striato dedecus hastæ
- 500 Purgasset gladio, quum vulneris acrior ira  
Æacides ensem librat, divumque suaque  
Proturbat virtute virum: vix Martia tandem  
Indignantem animam, gelidos mens deserit artus.  
Extemplo turbata Phrygum laxatur inertem
- 505 Turba fuga: trepidis violentior instat Achilles,  
Ac dextra majore furit: mactatur in ipsis  
Millia bellantum portis, Tithonius heros  
Obliquum pectus & respectantia terga

## NOTÆ.

484 Non ille quidem certamine, tanto  
Tentasset conferre viro.] Vide libro 1.  
v. 320

501 Divumque suaque Proturbat virtute  
virum.] Virgil. 10. proturbant eminus ho-  
stem missilibus. Corn. Severus: proturbat  
fulmine montes. Septimius, qui Dictyn sci-  
licet interpretatur, ad quem noster sæpe

respicit, lib. 3. jamque eripere cadaver co-  
cipientem proturbat hasta.

502 Vix Martia tandem Indignantem animam  
gelidos mens deserit artus.] Ut Virg. 12. En.  
Vitaque cum gemitu fugit indignata sub um-  
bras: vel respicit ad illa Tydei apud P. pin.  
lib. 9. Odi artus fragilemque hunc corporis  
usum, Deserierem animi.





Ocia tracturus ultro mandasset: at illum  
imperiis sensere suis obfistere Parca,  
Sensere, & viridis crescentia fila juvenae  
Collata rapuere manu, tutore perempto  
530 Facturae Phrygiam licito majore ruinam.

NOTA.

529 Tutore perempto Factura Phrygiam li-  
cito majore ruinam. Fugit enim, ut cum  
Virgilio loquar, nodus & mora belli; inde  
Caius Silo apud Senecam lib. 1. Controv. 2.  
Ite, agite ô Danaï, magnus Paana canentes:  
Ite triumphantes, bellis moris concidit Hector.  
Dixit vero illa ad impetum Horatii: &  
ademptus Hector, tradidit festis leviora tolli  
Bergamo Graiis. Manil. facili vicissimque sub  
Hectore Trojam. Ita Demetrius Oratiano sua

pag. 180. τὸ Ἐκπύρωσις αἰώνων αἰώνων  
τὸ δὲ πῦρ ἔστιν ὁ χρόνος. Prudentii  
non est abhominabile in *de sap.* *Stant atque suos*  
*licito jactantius ignes.* Hyginus scribit, quum  
Hectorem captaret, exclamasse Achillem,  
expugnavi Trojam. C. Pimbriz, cum un-  
decim diebus expugnasset Ilium, quod  
Graeci decem annis, idque jactaret; qui-  
dam scite respondit: *ἡ πόλις ἡμεῖς ἔσμεν.*  
*ἡ πόλις ἡμεῖς ἔσμεν.* Strabo lib. 3. pag. 409.



ARGU



## A R G U M E N T U M

## L I B R I   S E X T I

*Anxia Sextus habet dubio certamina Marte,  
Cedunturque duces, Sarpedon Deiphobusque,  
Troilus & sequitur Palameden, Memnona Achilles,  
Et Paris. urbs capitur, Priamus rex mittitur umbris:  
Fletque Hecuba, ac Danaum reditum completitur idem.*

## JOSEPHI ISCANI

## DE BELLO TROJANO

## L I B. VI.

**S**egnius explicitis moerentia signa catervis  
Troja movet, rorant clypei, cristaeque gravantur  
Luctibus, angustum crebris singultibus aurum  
Rumpitur, arma nocent, toto ad agmine laetum,  
Dulce nihil: signa ipsa minus pugnancia vento  
Mentitas laxant animas, morituraque tardis  
Flatibus inclinant faciles languere dracones.  
At sonipes, animi non argumenta superbi

## N O T A E.

1 *Sequitur explicitis, &c.*] Imitatur Papi-  
nium lib. 8. v. 21. Gemina fere scribit  
Tryphiodorus initio *ἀλάνης* suae.

7 *Faciles languere dracones.*] Dracones  
fuerunt inter signa militaria. Claudianus de  
3. Conf. Honorii: *Hi velutres tollunt aquila-  
las, hi picta draconum Colla levans, multius  
quo sumet per nubila serpens Iratus stimulan-  
te Noto: vivitque receptis Flatibus, & vario  
mentitur sibi tractu: ad quae noster respo-*  
*ndet.* Vide de Draconibus his Lipsium de

Milit. Rom. lib. 4. Dial. 5. Alexand. ab  
Alex. lib. 4. cap. 2. Heinsium ad lib. 2. Sili.  
Bernaldum ad Sueton. pag. 109. pag. 107.  
Inde *signiferi Draconarii* Ammiano Marcel-  
lino dicti lib. 20. Vide descriptionem talis  
vexilli apud Nazianzenum *παράδειγμα* 1.  
p. 75. Julianus enim Draconum ista signa  
revocarat, vexillo crucis insuper habito.  
Item apud Sidoniam Apoll. Paneg. 2. pag.  
301. Ammianum lib. 16.

- fratas iterat voces, non pulvere capto  
 10 Multiplicat suspensa, levi vestigia gyro,  
 Non fremit in certum, sed tota immergitur arvis  
 Ungula, submitteque equitem, aurigamque perosus  
 Avertit collo venientia freno reflexo.  
 Stridentem litui gemitum, stridentia reddunt  
 15 Jussa tubæ, nullique sonant non triste tumultus.  
 Talis in adversas trahitur duce Memnone turmas  
 Mœsta Phrygum pubes, poscunt remeare, negantque:  
 Venturusque Hector semper post terga videtur.  
 Qualiter Hyblæi mœlita pericula reges,  
 20 Si signis iniere datis, labente tyranno  
 Alterutro, viduos dant agmina stridula questus,  
 Et subitum vix nacta ducem metuentia vibrant  
 Spicula, & imbelli remeant in prælia rostro.  
 Jamque Argiva phalanx, latis jactantior armis  
 25 Prodierat, tollitque animos, celeremque triumphum  
 Hectore dejecto sperat, dux digerit arma  
 Naupliades voti compos, curaque timendas  
 Induit, & duro fruitur miserandus honore.  
 Attrides regis insignia ponit, & ultro  
 30 Exiit imperium: nec enim venisse fatetur  
 Jure ducis fierique satis, si principe quovis  
 Freta cohors, redeat post diruta Pergama victrix;

## NOTÆ.

27 Dux dirigit arma Naupliades.] *Palamedes*, ait Plinius lib. 7. cap. 56. *ordinem exercitus, signi dationem, tesserarum, vigilias invenit Trojano bello*. Longe plura Gorgias in Oratione pro Palamede pag. 191. De eadem re Euripides in *Iphigenia*, in *Palamede*. Tesserarum ludum eidem inventori tribuit Philostratus in *Heroicis*, Nazianzenus in *Oratione* 3. pag. 991. Pausanias in *Argolicis*. Vide Scaliger in *Manil.* pag. 69. 319. Inprimis insignem Gorgiaz Orationem pro Palamede: quem Alcidas contraria accusat, & inventorum novitatem in alios derivat, pag. 184. &c.

28 Et duro fruitur miserandus honore.] Ita Papinius de *Adrasto* lib. 8. *cogit miseranda potestas invigilare malis*. Vide Chrysostomum in signi *Homilia* in *Matthæum* 41. pag. 385. Tiberius apud Sueton. increpat amicos ignaros quanta bellua esset imperium: unde idem *Annales*, onerosam servitutem nominavit. Antigonæ illud de diademate huc spectat, quod est apud Se-

necam, tanquam vili panno & non tollendo. Vopiscus Saturnino tyranno hæc assignat. *Nescitis, amici, quid mali sit imperare. Gladii & tela nostris cervicibus impendunt: imminet hasta undique, undaque spicula, ipsi custodes timentur, ipsi comites formidantur, non cibis pro voluptate, non iter pro auctoritate, non bella pro judicio, non arma pro studio. Adde quod omnis ætas in imperio reprehenditur*. Recte lib. 3. cap. ultim. de *Benef. Seneca*: *Hoc est regnum, non arrogare, cum possis*. Vide illam magnanimitatem, ejusque exempla apud Jovianum Pontanum lib. 2. de *Magnanimit.*

30 Nec enim venisse fatetur Jure ducis.] De genere loquendi vide lib. 1. v. 320. Philostratus in *Heroicis* pag. 679. paria ferre loquentem facit Agamemnonem: *ὅτι δὲ καὶ μὴν ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή*. Habes exemplum geminum Marci Antonini, illiusque epistolam apud Vulcatium Gallicanum in *Avidio Cassio*, pag. 307.

Nil refert, quis, ubi, quando, sed qualiter, & quid  
Factum: durabunt actus, & transiet autor.  
His addit, se jure frui potiore Mycenis,  
Et stabilem regnare domi, nec signa priora  
Sic ambire cupit, ut fello pectore malit,  
Et vigiles Lunas & duos ducere Soles.

Martius Æacides mutatas solus habenas  
Arguit, at rapto Palamedes Marte superbus  
Vincere contendit titulis, regemque mereri.  
Ergo iterum coeunt acies, properatur utrinque,  
Et medius decrescit ager, rapit agmina juncta  
Sarpedon, Lyciosque enses, & turbine primo  
Hostibus invehitur: qualis vexilla Gigantum  
Centimanus Briareus Phlegræo in vertice tollens,  
Imbelles risit Jovis ignes, tela Dianæ,  
Martis equos, Phœbi pharetras, & Palladis angues.  
Haud minor insurgens heros Jove patre superbus,  
Junonem Argolicam congressaque signa Deorum  
Spernit atrox: quacunque vagos raptatur in hostes,  
Millia multa manu proturbat, millia multa  
Axe superjecto, fulmen sævire paternum  
Credas, & tonitrus curru stridente minores.

Occidit infelix Gobius, nec latior illo  
Triptolemus, suetusque feras incessere telis  
Mænalius Cormas, quartus tot funera Perfes  
Ultus obit: lævos misso Sarpedonis armos  
Transierat jaculo: Sed vix tamen ille coactus  
Tandem vertit iter vultuque in terga \* rejecto

\* Logo  
reflexus.

## N O T A.

33 Nil refert, quis, ubi, quando.] *Actus* talia alibi congerit, ut liv. 2. v. 492. ita lib. 1. v. 145. *Est tempus quando, locus ubi*, Græci *ἕν ἔν, ἕν ἄν*. Clemens Alex. lib. 2. Strom. pag. 531. *ἢ ἕν ἄν ἢ ἕν ἄν, ἢ ἕν ἄν*. Seneca lib. 2. de Beneficiis cap. 16. *Refert quis, cui, quando, quare, ubi, & cetera, sunt quibus facti ratio non consistit. Ad quæ sine dubio respexit.*

34 Durabunt actus, et transiet autor.] Tibul. lib. 1. cl. 4. *At si tardus oris, evanescit, transiet ætas.* Ad quæ magnum Scalliger, *Deorum pro transitu.* *Triptolemus adversus Judæos.* ex 10 enim exierat, qui pueri populum meum Israël.

40 Rapto Palamedes Marte superbus.] Vide lib. 5. v. 358.

43 Et medius decrescit ager.] Vide lib. 2. v. 130. 52 *Millia multa.*] Vide lib. 5. v. 381. 55 *Nec latior illo Triptolemus.*] Dares Tlopoletum vocat *Rhodæum*, & Diodorus Siculus lib. 4. p. 241. qui vult Herculis filium fuisse, ad Trojam profectum, inibi que occisum, pag. 330.

60 *Vultuque in terga rejecto.*] Non credo adeo proterve temporis legem migrasse nostram, quamvis Papinius dixerit, *proclamasque adici cervicibus Atlas, rejectisque cunctis in vulnus hinc: lego igitur in terga rotato, vel reflexo.* quod & nostro usurpatum, & aliis, supra v. 15. *Adversis collo venientia terga reflexo.* Manil. lib. 1. *cervicis reflexa.* Virgil. Æn. 10. *galeam læva tenet, atque reflexa cervicis orantis capulacum abdidit ausum.*

66 Demej

- At cunctos hæret gressus, semperque redire  
 Ardet, non posse indignans, pulsatque vetantes,  
 At jam caligat acies, sparsoque cruore  
 Deficiunt, quamvis victuro vulnere viros.
- 63 Interea Mælas properat-laturus aristas  
 Demophoon, Garamas, & te Thesida volentem  
 Tertia cura vocat. Danaas hebetaverat iras  
 Belligeræ messis vinique audacis egestas,  
 Et vires depasta fames; pax arma soporat,  
 70 Inque annum jurata fides: utrique cohorti  
 Utraque castra patent, fas civi Graja videre  
 Carbasa, fas hosti Phrygios lustrare penates.  
 Dum sic alternos aditus, alterna pererrant  
 Mania, natorum sacra comitante caterva  
 75 Hecitoreos manes Thymbreæ in limine portæ  
 Placat uterque parens: cinis annuus, umbra laborans  
 Solantes epulas lamentaque festa reposcit,  
 Et tumuli lugubre decus: stant crine soluto  
 Iliades, hæc quæsta virum, natum altera, fratrem  
 80 Multæ, nunc pariter lugent, nunc singula plangunt.  
 Cumque aliis in pallorem candore sepulto  
 Febricitent vultus, sola ore Polyxena floret  
 Sospite, & in faciem nil audent nubila mentis.  
 Hanc videt, hanc optat, & acuto Cypridis arcu  
 85 Saucius Æacides subitos suspirat amores.  
 Utque usu majore Venus producta tenellos  
 Spondæo stabiluit animos pede: sic nova voti  
 Causa, pares stimulos, similesque immobilis ignes

## NOTÆ.

66 Demophoon, Garamas, & te Thesida volentem Tertia cura vocat.] Dares ad optatum profectus vult, Agamemnonem, Demophoonta & Acamantem. Tryphiodorus etiam Acamantem Thesiden nominat.

67 Danaas hebetaverat iras.] Plinius Pa-negyrico: gladiis, incuria hebetari, resun-dique gaudebant. Claudianus lib. 2. in Eu-trop. ipsis ignavia fluxit in enses.

75 Hecitoreos manes Thymbreæ in limine portæ.] Papin. Trojanaque Thymbra in limine portæ. Dicitur locus nominat Thymbreum. Quod adicit, idem annuus, de parentibus & lib-rationibus intelligit, ut infra: Annua Mem-oria passa solennia busti: de quibus ex He-raldo Kirchmannus lib. 4. cap. 2. vide etiam Heinium de his ægoatæ ad bilium lib. 13. pag. 471. Loëscam Miscell. lib. 4. cap. 19.

82 Febricitent vultus.] Ut Plautus, agro-ant artes. Lucretius: agrotat fama. Vide Taubmannum, qui ex Victorio notat talia ad Bacchides & Trinumnum Plauti. Gi-phanium in Indice Lucret. Secundam ve-ro in febricitant Catullus & Martialis pro-ducunt.

85 Saucius Æacides subitos suspirat amo- res.] Aristænetus epist. 24. vixit in inopug-avis. Et Græcus poeta, ut Epiphanius auc- gat in Nicolaitarum hæresi. pag. 30. v. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

86 Tenellos Spondæo stabilis animos pede.] Figit animum, ait Dares. Respexit ad Ho-rationem, qui Spondæos stabiles vocat: ita Per- gus, Heroes sensus, & Papin. Heroes gressu transire tendere. Propert. Heroes manes.

Haurit, & in thalamos periturum emollit Achillem.

Ergo nec armorum meminit, nec praelia curat,

Jamque redire velit, patriosque reducere catus,

Et totam turbare aciem, si regia detur

Virgo sibi, consorsque tori, preciumque recessus.

Instruit his Phryga Sergestum, cui proxima in omne

Arcanum regale fides, pacemque futuram

Asserit, & totum cogendum in foedera Martem,

Si reduces sua Myrmidones \* praecepta sequantur.

Audierat Priamus, remeat Sergestus Achilli.

Pacta placent, sed bella nocent, faciliq[ue] repulsa

Crescit amor. Lex hæc: virgo, si publica cessent

Arma, viro patrias nuptum tradetur in oras.

Haud mora, communes reditus monet, & grave frustra

Discrimen passos queritur, nec judicat æquum

Unius in thalamum & muliebria praelia: tantos

Conjurasse duces: Spartanaque damna medendo

Et populum & reges longis consumere bellis.

Grata quies vulgo, Martisque remissius ardens

Dignatur consulta furor: sibi crastina quisque

Vela parat, sed mox accepto tempore, partæ

Murant cum messe rates, quas donat Achivis

Telephus, infensusque tamen, quod signa sequantur

Altera, ductoresque novos, Agamemnone pulso.

Vix dum contigerant portus mutata tumultu

Agmina crudeſcunt alio, gladiosque reſcunt.

Torſerat aſtrivagum pacta in veſtigia Phæbum

Annua mobilitas biſſenos paſſa labores,

Et jam mixtæ acies: ſolus non prodiſt in arma

Æacides, ſolus non militat, obſice belli

Vota harere dolens: alios in prælia cogit

## NOTÆ

94 Inſtruit his Phryga Sergeſtum.] Dares, Phrygium ſervum.

99 Faciliq[ue] repulſa creſcit amor.] Μα-  
ταιότης Ovidii imitatur. Philo lib. 1. de  
vita Moſis, ὃ δ' ἀναισθητὸς ἀποκρίσας τοῖς ἑρ-  
μῶς ἰσχυροῦς κῆλον, ὃς τὸν ἱερωτὴν ἀναφλέξει,  
p. 502. & libro de ſpecial. legibus: ἀναισθη-  
τοῦ ἱεροῦ ὃς παρὰ τὸν ἱερωτὴν; p. 605.  
Vide in hoc argumento ſuauiſſimam Heinſii  
doctiſſimi Elegiam 10. lib. 3.

115 Torſerat aſtrivagum pacta in veſtigia  
Phæbum.] Sic alibi: Siderem pepigero diem.  
Eatorum promiſſa dies, ὃν ἀεὶ ὁρῶντας ſcilli-  
ceſt, ut Manilius de ſole, reſerens operum

vadimenta terris, lib. 1. Papin. lib. 5. in  
terga revolvitur annus, 2. Achill. donec ſol  
annuus omnes conſecreret metas. Ovid. lib. 3.  
Metam. Et ſol ex aquo meta diſtabat utra-  
que. Lucret. metas ſolſtitiales, lib. 5. &  
flexus biennales; in Aſtronomico veteri:  
metam ſol eminus exiit, Catalect. 241. Vide  
infra v. 663. Neſter biſſenos labores vocat,  
alio ſenſu, quam Virgil. Luna ſoliſque la-  
bores, & Papin. laboranti ſuccurrere Luna.  
Ita Naſo de ſυνὸν: Et quos ſuſtinui his  
menſum quinque labores.

118 Obſice belli.] Πάρος ἱεροδότης, lib. 4.  
ſoque obſice morbi ſentum.

120 Eam.

\* Lego  
præcep-  
tum.

- 120 Naupliades, faustumque suis comitantibus omen,  
Impete Deiphobum primo petit, utraque jacto  
Tempora transadigit jaculo, funusque secundum  
Dat Phrygio lugere duci: rotat obvia tela  
Sarpedon quantaque cruor virtute relictus  
125 Sufficit in vulnus, vires expendit in ictus,  
Prodigus instandi, nec juncta potentia fati  
Prorsus abest, clypeum transit, laevumque cruenta  
Obliquo mucrone latus: felicior ensis  
Naupliadæ, casusque manum meliore secutus  
130 Iratis flendum superis Sarpedona fundit.  
His hilaris, multoque aliis jactantior, Ecce,  
Ecce iterat quantos dextra victrice \* negantes  
Ense palam sterno: quid plus testabitur ausum  
Phlegra Jovem? Lybicus Alciden? Thesea Minos?  
135 Talis erat Danaum princeps: vix ista, nec ista.  
Fas plenis jactasse sonis, venit ecce sagitta  
In jugulum stridens: Paris hanc excussit in auras  
Assyriis melior, æquaturusque Gelonos.  
Dux ruit, & tenues jactatrix gloria fructus  
140 Cum luctu lucrata perit: cunctique jacentem  
Mixtis confodiunt hastis: at rege perempto.

\* Lego  
gigantes

## NOTÆ.

120 Faustumque suis comitantibus omen.] Papin. lib. 2. Theb. infustum nubentibus omen.

132 Quantos dextra victrice negantes.] Quid hic negantes? legendum gigantes. Supra enim de Sarpedone: qualis vexilla gigantum Centimachus Briareus, v. 45. Virg. lib. 1. ubi ingens Sarpedon, & lib. 9. Sarpedonis alii; quod de nobilitate exponit Servius. Homer. Iliad. π. Probant etiam frequentia: Phlegra Jovem? Lybicus Alciden? Thesea Minos, Sidonius lib. 8. tot tantique petunt simul gigantes. Gigantes enim dicuntur ἄλφ. υπερβολῶς συμμάχων εἶναι μεγέθει καὶ βίαις, ut ait Philo de Gigantibus libro. Vide etiam doctissimum, Hoeschelium ad Syraciden, p. 377. Quod vero ante dixit, Iratis flendum superis Sarpedona mittit, illis respicit ad Homerum, apud quem Iliad. π. Jupiter αἰματώσας δὲ ψυχὰς ἀντιχέων ἔρχετο παῖδα φίλοι πρῶτον &c. De quibus Clemens Alexandr. in Protreptico, pag. 28.

135 Vix ista, nec ista.] Elegans ἐπιπόρ-  
ῳσις. Καὶ ἐν τούτοις χαίρειν, ἀλλὰ καὶ χαίρεσσιμαί.  
D. Paulus ad Philip. 1. v. 18. ad Galatas,

v. 4. cap. 3. τοιαῦτα ἐπαθεῖτε εἰκῇ, εἴη καὶ εἰκῇ. Virg. 4. Æneid. moriemur multa, sed moriemur ait. Chrysostom. in Matthæum, Hom. 11. pag. 103. ἀλλὰ μὴ φρονέτης μεγάλων δὲ φοβήσῃται μὴ μὴ δόσιν ὡς δὲ.

139 Tenuis jactatrix gloria fructus cum luctu lucrata perit.] Artabanus graviter apud Herodotum in Polymnia: ὅσος ὡς πρὸς ὑπερχόντι ζῶα κερχοντο ὁ θεός, ἐδὲ ἐὰν φανταζοῖτο, & paulo post: Φιλίς ᾧ ὁ θεός πρὸς ὑπερχόντι πάντα κρύβειν. Chrylost. vere in Psalm. 127. pag. 459. ἐδὲ ὅτι σφαιροῖ, ὡς πρὸς ἀνθρώποις κρυμῶν, & Homilia 4. in Matt. pag. 24. σὺν εἰδώς, ὅτι ἰδὼν ἐπαυρίσται σπυρί, σὺν ἔπ. α. ὁ θεός ἐπαυρίσται. &c. Recte itaque Pontius Paulinus: Virtus mea non mihi virtus, si caream virtute Dei. Vide Crinitum lib. 13. cap. 12. De Palamede vide plura apud Philostratum lib. 4. de vita Apollonii, ubi nominatur ἀγαθὸς ἀνὴρ, δὲ ἐν σφίρα πᾶσι.

141 Rege perempto non se turba regit.] Est enim βίαις ἢ λαός, & Sapient. 6. βίας, λυὸς φροῦνον. ἀσυνία δὲ μὴ. Seneca apposite lib. 1. de Clem. cap. 4. Ille est vinculum,

M m m 3 per



Non se turba regit: cæso duce tota sequentum  
 Debilis ægrescit virtus, arma ipsa videntur  
 Possè minus: sic si ruptis moderator habenis  
 Deciderit, turbantur equi leviora stupentes  
 Imperia, & subita jam libertate potiri,  
 Ceu timeant, incerta vago vestigia cursu  
 Præcipitant: lege hac fugiunt, hoc ordine fusi  
 Grajugenæ: jam castra procul, jam littora longe,  
 Seque terunt vicibus, & qui prior, esse supremus,  
 Ast hosti propior metuit: mox pectore nudo  
 Terga tegunt, armantque fugam, sed nulla tueri  
 Tela queunt, classes nullæ, munimina nulla:  
 Incendunt, sternunt, perimunt, face carbasa, contis  
 Arces, ense viros: strages vulgatur, Achilles  
 Dissimulat: sed tot tedas, tot tela secundus  
 Sustinet Æacides, & defensore laborat  
 Jam fessus clypeo: tandem miseretur, anhelum  
 Altius attollens pontum Thetis, & venienti  
 Occurrit Phæbo, radios mensura morantes.

Postera vix umbras lux solverat, undique in iras  
 Surgunt, armatoque acclivis tela cubili  
 Corripiunt: pars in clypeos cervice recepta,  
 Non madidum Mucronis ebur, non cassidis umbram  
 Solverat, ast ipsis audax sopor incidit armis.  
 It tuba præceptrix Phrygiis, it tibia Graiis,  
 Et litis litui testes: at prompta vocantes,  
 Anticipat virtus: modulos, crudefcit utrinque  
 Pugna ferox: instant, cedunt, minitantur & horrent.  
 Alternansque vices fortuna ferensque triumphos,  
 Exiguasque fugas populis permutat utrisque.  
 Urget eques pedites, ille inclinatur in ictum  
 Arduus, hi tollunt humiles in vulnere dextras.  
 Ibat Abas, \* cumque aurigam turbare Melampum

\* Logo  
 jamque  
 vel  
 dumque

## NOTE.

per quod respublica coheret: ille spiritus vi-  
 talis, quem hoc tot millia trahunt: nihil  
 ipsa per se futura, nisi omnia ex præda: sed mens  
 illa imperii subtrahatur: rege incolumi mens  
 omnibus una. Amisso, rumpere fidem. Virg. 4.  
 Georg. Vide doctiss. Gruterum in Discursu  
 ad Tacitum part. 1.

143 Arma ipsa videntur, posse minus.]  
 Eadem initio hujus libri Papinius: Tiph-  
 yno non furro videtur Remus aquas,  
 ipsique minus jam ducere venti.

156 Tot tela secundus sustinet Æacides.]  
 Ajax Telamonius, cui Bæcus avus. Hinc  
 in armorum judicio apud Ovid. Frater erat  
 fraterna potestas. Inferis Æacidis aliena no-  
 mina gentis.

167 Et litis litui testes.] Festus: Litui  
 appellatus est, quod litis sit testis. Eadem  
 verba. Quod prius ponit: Et madidum mu-  
 cronis ebur explicatur lib. 4. v.

174 Ibat Abas, cumque.] Logo dum-  
 que,

175 Sensisse

- 175 Sublato mucrone parat, sensisse putares  
Cornipedes, suspensa truces in pectora surgunt,  
Implicitumque terunt pedibus, stratisque relinquunt.  
Lærior eventu, sisusque Melampus equorum  
Auxilio, per & arma virum, perque ora superbo  
180 Fervidus axe volat, calcandaque corpora quærens  
Non vacuum dignatur humum: tandem Anxuris hasta  
Dictæi ruit incurvus, propriisque fatiscit  
Interceptus equis, clamantemque ore supino  
Parcite nil miserans surdi rota præterit axis.  
185 Anceps pugna ducum, palmæque incerta fluebant  
Bella diu, donec medios prorumpit in hostes  
Troilus, horrificisque comes victoria signis.  
Qualis Pellæus, qualis Calydonius exul  
Fulmineas habuere manus, prior ille, secutus  
190 Alter: at hic superat utroque potentior ambos,  
Utque omnes claudam titulos brevis, Hectore major.  
Mirati cedunt Danaï, graviore procella  
Corda pavent, secuta prius: pluresque renasci  
Hectoras attoniti censent, sic Troilus ardens  
195 Fraternas renovat cædes, insignia dextræ  
Victricis sensisse dolor, spectasse voluptas.  
Eminus Alcestem Nisæum, comminus Idam,  
Hunc jaculis, hunc ense metit, tantoque sub hoste  
Nulli turpe mori: pars tanquam occumbere certet,  
200 Inlicitis gaudet jaculis, & morte superbit.  
Exierant Ithacus, Tydides, Nestor Achillem  
Flectere: is in tantis unus te Troile dignus:  
Sed steriles rediere preces, stat linquere fixum  
Bella duci, validaque ipsos ratione rogantes  
205 Arguit: ac bellum pendit, quod causa pudori,  
Congressus damnis, & commoda nulla triumphis,  
Facta fides ducibus: hortantur foedus, at obstat  
Cui thalami propior spirat dolor, obitat Erinnyes,  
Obitat Parca tenax, fatoque potentior omni,

## NOTÆ.

- 175 *Sensisse putares cornipedes.*] Vide lib. 1. v. 178.  
198 *Tantoque sub hoste Nulli turpe mori.*] Lib. 2. v. 40.  
199 *Pars tanquam occumbere certet Inlicitis gaudet jaculis, & morte superbit.*] Nimis poeticum hoc Juvenal. *fallæ de Rhombo: ipse capi voluit.* Sat. 4. & Cluud. de feris: *ipse ultro voluere capi.* Sed alia minimum, præsertim hic Græcorum, ratio.  
Papinius recte: *mente novissimus exit Lucius amor.* De consiliis & suis vocabulis vide Villiom. ad Titu locos controversi. lib. 6. pag. 130.  
203 *Sed steriles rediere preces.*] Ita Mart. lib. 1. Juvenal. Sat. 7. *steriles vocant caducas.*  
207 *Obstat cui thalami propior spirat dolor.*] Menæcius.

Bella refert Danais scrutatur numina Calchas.

220

Haud mora, profliliunt ductore Agamemnone lati  
Oebalidæ: contra non segnius æquor anhelis  
Priamides transmittit equis, vectore superbus  
Magnanimo fulcos suspendit in aëre currus,  
Et raro defigit agros, ut tardior anguis  
Triptolemi, Veneris ales, Panthera Lyæi.  
Pulvere crescit ager, putrique in nube sepultam  
Prætexit caligo diem, nec civibus hostes  
Internosse datum, donec revocante serenum  
Cuspide, sanguineos campus confedit in imbres.

215

220

Straverat Alcidas Teucrum Leoconta, trabalem  
Eminus intorquens hastam, missamque secutus  
Extrahere ardebat, ut teli laude madentis,  
Aut formidandus Phrygiis, aut gratus Achivis  
Iret ovans. At glandiflua præventus habena  
Occidit, & juncto solatur funere Teucrum.  
Transfigit Eurypylum jaculabilis hasta Menalcæ,  
Occiduas ingressa comas, lævumque per orbem  
Exit & excussum defert in cuspide lumen.  
Lernæa Lycidam transfigit arundine Glaucus,  
Qua cervix connexa humeris: jugulo illa patenti  
Insidians, galeæ clypeique intervenit oras,  
Herculeis imbuta vadis: duplicique fatigat  
Morte animam, furit hinc virus, cruor inde secutus  
Missile, & inciso tandem de stamine certant.

225

230

235

Thersilochum, Cromius, Xerxes, Creteona, Nifus  
Fundit Alym: jacet hic jaculo, jacet ille bipenni,  
Tertius intento districtus palpitat arcu.  
Rethea Rhesus agit, Lybidam proturbat Aconteus:  
Stemona sternit Ion, Theffandrum vulnerat Argus,  
Maetat Achonta Pholus, Pholon Ebalus, Ebalon Actor,  
Actora Thyodamas, & Thyodamanta Lycæus.

240

Eminet asperior dextra majora laceffens  
Troilus Argolicos, & quanquam Anthenoris ense,

## NOTÆ.

218 *Prætexit caligo diem.*] Verbum com-  
modum. Lucret. lib. 5. *subtexunt núbila*  
*cælum*, lib. 6. *Es quasi densando subtexis*  
*cæcula nimbis*. Virg. 3. *Æneid. cælum sub-*  
*texere fumo*. Papin. 2. *Theb. Caperat hu-*  
*menti Phæbum subtexere palla Nox*, lib. 8.  
*Stygio prætexam Hyperionæ cælo*.

231 *Qua cervix connexa humeris.*] Ovid.  
in fine *Falk. qua cervix humeros consinnata*

*tegit*, 12. Metam. *Qua juncta est humero*  
*cervix*; inibi: *qua collo pectora subsunt*.

233 *Herculeis imbuta vadis.*] Veneno  
Lernæo, paulo ante: *Lernæa Lycidam*, &c.  
Sic lib. 3. *suque Herculeæ corruptior unda*.

240 *Maetat Achonta Pholus*, &c.] Versus  
rotunditate & *ἀνὰ πύλιν* insignes: ut Virg. 9.  
*Ortygium Canens, victorem Canem Turnus*.  
Vide infra v. 496.

246 *Hic*

- 245 Aeneas jaculum, praedonis tela tremiscant,  
Hic tamen, hic vincit & \* lautos obruit omnes,  
Omniaque in proprios lucratur facta triumphos.  
Miratur Bellona virum, stimulatque furentem  
Parcius: & docilem gaudet vicisse magistrum:  
250 Ipse alias discit iras majoraque Mavors  
Prælia, & exemplum divus mortale secutus,  
Dum Scythicis instat vivos reminiscitur \* actus:  
Ibat fulmineo Phrygios mucrone fatigans  
Fervidus Umbrasides, hinc nudò Troilus ense  
255 Disputat, & mortem, menti qua cella secunda  
Attonitu concludit atrox: frustra ille laborat  
Solvere, cum nequeat fatale necesse refelli.  
Mox premit Ascalaphum, ruit ille in terga, nec hastam  
Expectat, fallitque manum, sed fraxinus ictum  
260 Sicca redire negans, reperit, figitque jugalem  
Implicitum domino: trahitur retinentibus ille  
Scanfilibus potoque perit in sanguine mersus.

\* Lego  
laudes.

\* Marg:  
ausus.

## N O T A E.

246 Hic lautos obruit omnes.] Quid lau-  
tos? laudes lego.

249 Docilem gaudet vicisse magistrum.]  
Pullum illum Martis, ipso Marte pugna-  
ciorum: juxta diverbium, *παλαι μαθηταί*  
*πρότερος διδασκαλόν.*

254 Nudo Troilus ense disputat.] Lege-  
rim disputat; sed disputat voluit: quod lib. 4.  
*gena disputat hydriis* pag. 152. quem vide.  
*Ανδραγῆρ* quid est in illo Homeri. *Iliad. θ.*  
*δῖον μακρὸν αὐτὸν πύλαμνον.*

255 Et mortem, menti qua cella secunda.]  
Qua menti est cella secunda, in occipite:  
vel de ventriculo, ut *ἰντρεῖν πῆδης* aiunt,  
cerebri, intelligi potest. Ita dictum foret  
cella mentis. ut Lucret. *caulas palati, ashe-  
ris, corporis*, aliquoties dixit: ut *arx men-  
tis, templum mentis*, Papin. *pectus mentis*,  
ut Gratius, qua de re Eustathius Suarthus  
*Analect. lib. 2. cap. 8.* Si vero de mento in-  
telligis, simile erit illi Hom. *Iliad. 1. αἶψα*  
*μὲν δ' ἔκχευε πῆκος ῥέοντι ἀντιπῆκον*, & Co-  
rinth. lib. 8. *καλὰς ἀντιπῆκος διήλυθεν ἀντι-  
πῆκος*. Virgil. lib. 10. *feris aminus hysta*  
*sub mentum graviter pressa.*

257 Cum nequeat fatale necesse refelli.]  
Phanocles apud Clem. Alex. lib. 6. Strom.  
*αἰσὶν τὴν μοῖραν ἡμῶν ἀλὺται ὑδῖαν ἱερὴν αὐ-  
τοῦ ὅτι οὐ γὰρ ἐπιφροσύνην.* Livius lib. 1.  
*feri possitas humanis consiliis rumpi non po-*

108. Phalaris epist. 37. *ἀναιμῆς ὅς ἐστιν ὁ*  
*ἀναιμῆς νομοθετοῦν.* Pindarus Pyth. Ode 12.  
*τὴν μοῖραν δ' ἀναιμῆς.* Theophylactus  
epist. 2. *ἀναιμῆς ὅτι τὸ ζῆλον ἀδύνατον.* *Ar-*  
*duum fatalia devertere*, ait Auct. Victor Hinc  
*ἴα βίη* Græcis, Virgilio *ineluctabile fatum*.  
Homerus: *μοῖραν δ' ὑπὸ φρεσὶ παρὰ μῆλον*  
*ἡμῶν ἀναιμῆς.* Vide plura & alia ab H. Ste-  
phano congesta Sched. 17. lib. 5.

261 Trahitur retinentibus ille Scanfilibus.]  
Saturne caute pro illo *πνο*, cum se saltu in  
equos tollerent? *σκανφίλος* itaque poetica  
advocanda, sed & illa præter morem &  
decorum. Clem. quidem Alexand. lib. 3.  
Strom. Persas ait currum & *σκανφίλος* in-  
venisse; sed quia addit *καλῶς*, quid velit,  
liquet, pag. 225. Quod vero noster *scan-*  
*file*, Budæus *subicern pedaneum*, Francis-  
cus Philadelphus *stapedem*, Junius *stadium*,  
vulgo *stafam staphiam* vocant. Cælius lib.  
21. cap. 34. *st. bellares* ex Avicenna, quod  
Magius reprehendit. Robertus Valurius de  
re militari, *ferrum scanfile*. Corn. Fronto,  
pag. 258. *Pedule, αἶ, s. b. pedibus præstat*  
*utilitatem*: quod Magius (nescio an recte)  
ad fasciolas crurales transfert: Vide eun-  
dem de scanfilibus prolixè agentem part. 2.  
cap. 14. qui inscriptionem veterem adfert,  
in qua est: *casu desiliens pes basis staphia*  
*tractus interii*. Idem Hieronymo illorum

N a n mentio.

Contentus cecidisse virum, pœmit agmina victor  
 Cætera Priamides & terna tricuspede clava  
 Funera continuat: fœlios gemit Astilus armos,  
 Pectus Itys, vacuamque excussis ilibus alvum  
 Antiphates: Sed sœva licet, tamen inguine nunquam  
 Inferius grassata manus, tumidusque superbit  
 Poplitibus cæsis, humilem infamare triumphum.  
 Jam magis ardentem tenues consumere pugnas  
 In populum tædet, vulgari tela cruore  
 Immensus violare pudor: nec paupere fraudat  
 Plebem anima: furit in jugulos regumque ducumque  
 Acrior, & qua acies stipat gemmata cohortes  
 Irruit, Arridasque ambos, sed dispare telo.

265

270

275

## NOTÆ

mentionem factam vult, & nominata *bistap-  
 piam*, ubi Marcellus Donatus legit *bistap-  
 triam*, in Comment. ad Suet. p. 597. Vide  
 sis quoque Torrentium ad Caligulam Suet-  
 tonii pag. 1430. Chrysostomi locus est in  
 16. caput Actorum Apostol. Homil. 34.  
 pag. 687. ubi cum de domandis equis di-  
 xisset in *ῥητορίᾳ*, ait: *ὅτι ψυχῆς ἀποκρί-  
 βανδύσης ὑδὲς ἐπιμαλῆται, ἀλλὰ καὶ πηδῶ καὶ  
 λακίλῃ καὶ σέρεται χαρμῇ καὶ πῖπρ πωδίοι, καὶ  
 αἰχμησὶ μολία, καὶ ὑδὲς αὐτῇ ψαλίδας ἐπι-  
 τήσῃ, ὡς ποδὲς ἔσθῃ, ὡς χεῖρες, ὡς ἐπι-  
 μαλῆ καὶ ἱματισμοὶ ἐπιβάλλῃ, καὶ χεῖρας λῆξῃ.*  
 Pollux & Hesychius *ψαλίδας* exponentes  
 nihil habent, quod huic loco conveniat,  
 nihil de *ποδὲς ἔσθῃ*, nisi quis *ποδὲς ἔσθῃς*  
 legat, quod tamen ipsa significatione alie-  
 num ab hoc loco. Forfan recte de scanfili-  
 bus intelligendum erit: quorum usus non  
 adeo novitiua, ut ex Hieronymi loco, &  
 inscriptione veteri, quam citat Magius,  
 evincitur. Leo Imperator in *Tactici* cap.  
 6. p. 57. aperte: *εἰς δὲ τὰς σιδῆας δύο σιδ-  
 ῶας σιδῆας* nominat. In veteri inscriptione  
 apud Camerarium, cap. 21. *suppedanemum*  
 nominatur. Alii ad Constantini Magni æta-  
 tem sellarum initia referunt, idque Zona-  
 ra autore: qua de re Piccartus ad cap. 13.  
 lib. 4. Polit. Arist. Erant etiam in familia  
 quadrigaria *Sellarum*: qua de re Jul. Cæsar  
 Bulengerus libro de circo, cap. 43. Casau-  
 bonus doctiss. ad 6. Athenæi, cap. 16. si-  
 mile quid in climaci dibus notat, quibus sub-  
 levarant suos: *καλῶνα καὶ ποδὲς ἔσθῃς καὶ  
 ἱματισμοὶ*. Eustathius, inquit Casaubonus, cum  
 Athenæi verba de climacibus descripsisset,  
 addidit: *ῥῆς quoque αἰσῆς, ἵνα quid factita-*

tum ab iis, qui dorsum inclinantibus, *conscen-  
 saris* in equos erant pro *stapedibus*, quos vo-  
 cant. Erat tamen jam ante Eustathii seculum  
 usus eorum ad miniculorum notus, qui-  
 bus hodie utimur: faciunt enim illorum memo-  
 tionem antiquissimi Rabbiorum, ut & alibi  
 docemus. Hæc ille. Poëta noster *Scanfiliæ*  
 nominavit *σὺν ἀσπίδι*, ut Lucret. lib. 5.  
*Infilia*, in textoria re: ita Plinius, annus  
*scanfiliæ*, *καλῶνα*. Ammianus Marcelli-  
 nus lib. 16. elatos vertice *scanfili* suggestus,  
 de coma loquitur. Ut Latini *nexilis*, *stru-  
 thilis*, *sinchilis*, *textilis*, *tactilis*, *insensilis*,  
*seffilis*, *deletilis*, *adaptilis*, quæ apud Lucre-  
 tium & Ovidium reperias. Perottus ad Mar-  
 tialis 66. epig. *scanfile*, per quod ascendi potest.  
 264 Terna tricuspede clava.] Ovid. *posi-  
 toque tricuspede telo*.

267 Tamen inguine nunquam Inferius gras-  
 sata manus.] Respexit ad illa, quæ Diætys:  
*Nec Patrocli tantum mori gemitum illum can-  
 this inceserat, sed præcipue recordatio vulnerum  
 per loca corporis pudibunda, quod exemplum  
 pessimum per mortales tunc primum proditum  
 est, nunquam antea Græcis solitum. Ovidius  
 id non observat lib. 5. & 12. Metam. Ne-  
 que Virgilius.*

272 Immensus violare pudor.] Sic infra:  
*Immensa pariter nemorumque virumque rui-  
 na. Pars clypeis immensa sedet, pro innu-  
 mera: σπυγῆς πορὶν, ἀτρί τ' ἀνέμῳ πύρρῳ.*  
 Ita Lucretius lib. 2. *Quasi longinquo flu-  
 re omnia cernimus avo*, pro diuturno. Te-  
 rent. *sexcenta tanta*, pro tot. *Curarum pe-  
 peris millia quanta mihi?* Propert. Vide  
 plura apud Rittershus. ad Gunthegum lib.  
 4. v. 373.

282. Ipsa.

- Sauciat, hunc jaculis, illum fide: tertius oncem  
 Vuloificum passus plangit Calydonis alumnus,  
 Hos quoque fudisset, sic nunquam debilis ira,  
 Sic praesens semper virtus: at turba profundo  
 280 Interjecta gravem frustratur vulnere dextram.  
 Ipsa etiam ceu nulla dies, sic rara tyrannis  
 Atropos, inque animas inopes audacia major.  
 Nutabant Danaï, jamque his spes nulla triumphī,  
 Nulla fugæ: fati fraudes, commenta deorum,  
 285 Et falsum Calchanta dolent, reditusque susurrant,  
 Si nulli post terga metus: mox Nestor, & ipse  
 Peliden Agamemno rogant: negat ille, suosque  
 Myrmidonas in bella tamen concedit agendos.  
 Hos ubi conspexit rapido prodire tumultu  
 290 Troilus, huc tendamus, ait, quænam hæc nova pubes?  
 Quis novus hic pulvis? an & hos hūc destinat Argos,  
 Nunc primum & totas, properat consumere vires?  
 At superi melius, decrant quos perdere possem,  
 Et Stygio mandare Jovi, gladiusque timebat  
 295 Ocia: faxo igitur post fulmina Dardana discant,  
 Utilius latuisse domi: sic fatus Hypartum  
 Ductorem cunei, qua flammeus umbo coruscat,  
 Robore fraxineo figit, teloque moranti  
 Præcipitem perturbat equo: celer ille receptis  
 300 Gressibus, abjectaque hasta Clypeoque relicto  
 Acrius instantem fugit hostem: in castra recedens  
 Argolica, illic ante ipsum mactatus Achillem  
 Concidit, & fuso tentoria sanguine signat.  
 Frenet atrox, quantumque ingens dabat ira, lacertum  
 305 Erigit Æacides, ac toto robore nisus  
 Jam responsuros parat ictus: venerat ante  
 Lancea Priamidæ, lævosque invaserat armos  
 Hostis: at innocuum fallit Tritonia telum.  
 Sentit, & adversos incusat Palladis astus  
 310 Troilus: at jaculo melior fortuna secundo:  
 Lædit enim libatque humeros, & morte petita  
 Invenit indignans vulnus sine funere cuspis.  
 Tertia majorem cornus potura cruorem,

## NOTÆ.

281: Ipsa etiam ceu nulla dies, sic rara  
 tyrannis Atropos.] Dies erat in libris. Caro-  
 lus Deis, sensus foret. Atropos ut Deis  
 nullam, ita regibus raram fuisse: alte-  
 rum vero, nullo die minus in reges ex-  
 itum.

294 Gladiusque timebat Ocia.] Ita Pyr-  
 gopolynices ille Plautinus de machæra sua  
 teriata. Claudianus: ipsos ignavia fluxit in-  
 enses. Guntherus: ferrum sine uino pascent.  
 Homerus Odyss. π. & ε. αὐτὸς δὲ ἐφίλωνται  
 ἀνδράσι δὲ ἰδὲ ἄνδρα.

N a n a 326 Troilo

Rapta manu: venit ecce abies, & stridula certos  
 Molitur jactus celsos præfagus in armos  
 Erigitur sonipes: dubium, defendere tenter  
 An timeat, gaudetque tamen percussus herilem  
 Anticipare necem, flexo tunc poplite fufum  
 Invitus proculcat herum, fatumque ruentis  
 Heu juvat: ille quidem nolit, sed dum gravis urget  
 Occupat Æacides, & jam surgentia ferro  
 Colla metit: longeque licet decurrere jussa  
 Casa viri cervix, truncus manet, ipsaque nondum  
 Exarmata manus bellum factura movetur.  
 Quos casus, quæ fata querar? quos Troile divos?  
 Troile, cujus opem gemit Ilios orba sepultam:  
 Troile, cui meritæ spirant præconia famæ:  
 Troile, quem solum dignatur laudibus Argos,  
 Macte jaces! quique ante Phrygi spes publica vitæ,  
 Vix unum obsessæ tutorem Memnona mortis  
 Stratus habes: funus lacerum spoliare parabat  
 Æacides, prohibet Memnon, misereque parenti  
 Pignoris egregiis lugendos destinat artus:  
 Ipse aliis lachrymas, sibi bella: aliisque tumultus  
 Fœmineos, sibi tela movet, raptaque superbum  
 Cuspide victorem vindex premit: inguina telo,  
 Pectora libarat gladio, respexit Achilles,  
 Atque indignatus furialibus intonat orsis:  
 Et te fata vocant: Stygias prior hospes in alno  
 Expectat, Stygias pariter transnabit undas.  
 Dixit, & Eoo jam dudum viscera regi  
 Fraxineo perfossa stylo: niger emicat alte  
 Sanguis, & exutos mulcet Styx frigida manes,  
 Fit fuga Persarum fuso duce: favior instat  
 Myrmidonum princeps, sic mens acceptaque suadent

315

320

325

330

335

340

345

## NOTÆ.

326 Troile cujus opem.] Διαλῶς ἀναφο-  
 ρῆς quater repetit Troile. Ita Dionysius  
 Afer v. 794. & ter πῶτος, ut Homerus Ni-  
 reus. Idem Dionysius quater Ilium. v. 815.  
 Papinius aliquoties Arcada & Persephonen.  
 lib. 12.

329 Spes publica vita.] Ita Claudianus:  
 Publica morborum requies. Epigram. de  
 Apono.

341 Eoo jam dudum viscera regi Fraxineo  
 perfossa stylo.] Philostratus Iconum lib. 1.  
 p. 741. Ἀδελφῶν δὲ ἡγῆται τὸ σῆμα, αἷς ἰσχυρῶς  
 ἐκείνῳ τὸ πῦρ.

344 Fit fuga Persarum.] Coinatus illius  
 socios Æthiopes lib. 2. Philostratus ipsum  
 Memnonem Æthiopem, ut & Artheneus  
 lib. 15. pag. 67a. & 68a. quo noster re-  
 spexit: niger emicat alte Sanguis, & exutos  
 mulcet Styx frigida manes, propter adustum  
 sanguinem. Papinius lib. 12. emicuit per  
 multo foraminis sanguis. Virg. nigri Mem-  
 nonis arma, lib. 1. Æneid. Manes exutos  
 corpore vocat viduus Silius lib. 5. nulla quæ  
 morte, nec igne exutis, servans portante in  
 Tartara lucis, lib. 6. exuta spe mania  
 Roma Pulchandi.

348 Ultri-

- Vulnera: jam trepidos longum quassisse tyrannos,  
 In vulgi jugulum violens furit, impetus iram  
 Mutat, & ultricem cogit plebescere dextram.  
 Ergo fugat pavidos, audentes fundit, inertes  
 350 Proculcat, redimitque brevi longa otia bello.  
 Viderat Iliacos fremere in certamine campos  
 Juppiter, & quanquam tardari pulvere visus,  
 Arma tamen cernit Vulcania, savit in hostes  
 Savire Æaciden, gaudet cum talia spectet  
 355 Nupturam pepulisse Thetin: pallore minori  
 Phlegraeos montes, Phlegraeque bella timeret.  
 Ipsa virum strages numerat natoque superbit  
 Immemor haud fati, mater: sic gloria vincit,  
 Charaque suspendit mirantem praelia fluctus.  
 360 Quippe videre juvat, & fas sperare triumphum,  
 Cum manus una fuget fugiatque exercitus omnis.  
 Haud aliter, cum canit ager, cum messis adulta,  
 Cedunt æstivo fugientia jugera vento.  
 Ultimus effracti tardatus vulnere currus  
 365 Cardine jam clauso socios poscebat Iolas  
 In gressum, periere preces, en Pelias hasta  
 Transactum affigit foribus, portaque maritat.  
 Tandem, castra licet longe, paucique sequantur,  
 Urbs juxta cedit vix exorante Minerva.  
 370 Crastina luctificos mœsto thermone jugales  
 Vix aurora movet: nunquam tam prodiga roris,  
 Tam large satiavit agros stupet ebria tellus  
 Hos imbres non passa prius, sic ubere fletu  
 Natum quæsta parens: huic adgemit axis uterque,

## NOTÆ.

348 *Ultricem cogit plebescere dextram.* ] Papinius lib. 12. *Cætera plebeio deservit vulnere virtus.*

355 *Nupturam pepulisse Thetin.* ] Vide lib. 1. v. 336. lib. 2. v. 574.

361 *Minus una fuget, fugiatque exercitus omnis.* ] Lib. 4. *Turba fugit, solusque fugat.*

367 *Portaque maritat.* ] Πλοὺς ἄνθρωπος. Catul. *At si forte eadem est ulmo conjuncta marito.* Claud. de Magnete, *ferrumque maritat Aura tenax.* Autor pervigilii Veneris: *nemus comam resolvit de maritis imbribus.* Item: *In sinum maritus imber fluxit alma conjugis.* Horatius: *lege marita.* Vide Scalliger. ad Catullum, pag. 94. Prudentius in

Apotheosi: *Intectam thalami virtus divinis puellam Sincero afflatu per viscera castra maritat.* Ita Lucret. lib. 3. *conjugium corporis atque animæ,* pag. 100.

370 *Crastina luctificos mœsto Thermone.* ] Legendum *temone*: quod & Carolus viderrat: Papin. & jam *temone supino* Languet Hyperborea glacialis portitor ursa. Claud. de Consulatu Probinus & Olybrii: *Elandine elato surgant temone jugales.* Ennius apud Festum, *superat temo stellas.* Vide Scaligeri conjectanea.

371 *Nunquam tam prodiga roris.* ] Propter lachrymas: vide lib. 2. v. 203. Alcan. apud Plutarch. Sympof. lib. 3. *rorem æris* & Luna filiam nominat.



Lux pallens, jacetæ nubes, & faucia cœli  
 Forma, nec Idalio spirat decor integer astro.  
 Titionum superesse piget, poscensque sepulchrum  
 Odit victuram per secula longa cicadam.  
 Legerat in tumulos Nabathææ messis odores  
 Ambitiosa parens, natoque suprema parabat  
 Funera: mox volucrum famulantibus astitit alis  
 Exequias factura phalanx, avis unica Phoenix,  
 Et Progne non una venit, cavat Ardea rostro  
 Marmoreum fossore solum, lusciniæ planat,

375

378

## N O T E.

375 *Saucia cœli forma.*] *Lucret. species diæi*, lib. 3. *Noster in re simili: in risum redempto polo: lasi facies reditura sereni.* *Sidon.* lib. 8. *epist. 12. nam clemens est facies cœli:* *Lucanus lib. 5. Lasum nubo diem.* *Cointus in ejusdem luctus descriptione: αὐτὸς δ' ἰσπάρχει καλὸν κέρδιον ἰφίσταται,* &c. qui ex cruore Memnonis fluvium natum comminiscitur, lib. 2. p. 218.

378 *Odit victuram per secula longa cicadam.*] Qui Auroræ beneficio, in cicadam mutatus erat, mortem propter dolorem ex obitu filii, exoptat. Hunc Tithonum Priami Germanum Dio Chrysostomus nominat in *Orat. de Troja* nunquam everfa. *Pindarus inde αὐτὸς ἄλκιρος ἑλάνιος Μήνων.* *Nem. Od. 3. Eadem Apollod. lib. 3. p. 181. Diæys Memnonem cum Indorum & Æthiopum copiis ad Trojam venisse vult,* lib. 4. *Pausanias Æthiopem fuisse ex Græca colligit pictura: non tamen ex Æthiopia, sed Susi Persicis Trojam venisse, in Phociciis,* pag. 348. *Diodorus Sicul. lib. 4. pag. 276. Tithonum usque ad Æthiopiam exercitu venisse, indeque cunabula fabulæ de Memnone ex Aurora. Philostratus ex sententia Apollonii ait, nunquam illum ad Trojam venisse, in Æthiopia regnasse lib. 6. de ortu Apoll. cap. 3. eadem in Heroicis cap. de Antilocho, pag. 672. Diodor. Siculus lib. 2. p. 109. à Teutamo Trojam missum (nisi error scripturæ,) Susi profectum hoc & Pausanias dicebat, Theffalorum vero insidiis trucidatum. Callistratus in *Statuis eadem, quæ Philostratus. Reliquias illius à sorore Himera in patriam transfatas vult Diæys lib. 6. Ovidius illas in Memnonidas aves conversas, lib. 13. Adeo nempe in fingendi licentia, cujus impetus Zephyros excessit; ut Claudianus loquitur,**

falsum à seipso dissidet. De statum Memnonis cui ἰσχυρὰ ἀνταχῇ multi scripsere. *Eusebius in Chronicis. Dionysius in Scenariis. Strabo lib. 17. Plin. 36. Philostratus in vita Apoll. lib. 6. cap. 3. in Iconibus p. 741. Lucianus in Toxari. Juvenal. Sat. 15. Tacitus 2. Annal. ad quem vide Lipsium, qui nescio an recte, Philostrato illud figmentum, & illius impuro Mago imputat. Pausanias etiam in Phociciis & Atticis videatur.*

381 *Volucrum famulantibus astitit alis Exequias factura phalanx.*] *Plinium vide lib. 10. cap. 25. Ovidium 13. Ælianum lib. 5. cap. 1. de animalibus, Cointum lib. 2. p. 225.*

382 *Avis unica Phoenix.*] *Ovidius Amorum 2. Eleg. 6. Et vivax Phoenix unica semper avis. Claud. 2. de laudibus Stiliconis: Unicus extremo Phoenix procedit ab Europa. Vide insigne hujus poemat. de Phœnice. Lactantium de eodem in Elegia. Hoc nemus, hos lucos avis incolit unica Phoenix, Unica sed vivit morsu rosata sua. Vide quæ de Phœnice Marcellus Donatus in Taciti lib. 5. pag. 164. & Pierii Hieroglyphica lib. 20. Symposii ægnima elegans est: Vita mihi mors est, morior, si capero nasci: Sic solus manes ipso mihi dico sepulchrum.*

384 *Lusciniæ planat.*] *Tempus secundæ syllabæ vitio productam clamabunt, qui Lusciniam dictam putant cum Varrone (alii tamen Luscilam inibi legunt) quod luctuose canere existimetur, vel Horatii illud 2. Serm. 3. legerint; Lusciniæ soliti impenso prandere coemptas, & Martialis illud: Lusciniæ sumulum si Thelesina dedit. Sed errabant illi, dum clamabunt: doctiores agnoscant ibi σικυζαν vel σικυζαν, Giphanius ad Lucret. pag. 240. Lambinus ad Horat. Sat. 7. lib. 1. Heinzius, Lusciniæ gutta: in Anacreontico. Andreas Schottus*

vir

- 385 Pſittacus inſcribit apices, Philomela precatur,  
Plangit Olor, Turtur tinnit, Junonius ales  
Lultrales ſparſurus aquas properabat: at omni  
Dura Phrygi, revocat moras Saturnia pennas.  
Forte Jovi referens Telchinum tela, redibat  
390 Rex avium, at viſo cunctatur funere, fulmen  
Deponens, aliasque faces incenſaque thura  
Corripit & ſacris ſolatur odoribus aras.  
Jam flammæ ſopita fames, jam plena ſolutio

## NOTÆ.

vir doctus verſum illum vertens, ἀνδρὸς  
λίχυν ἐγχαθάρου, Luſcinia loco inſidentes  
publico. Sic ideu Horatius vindemiator qua-  
tuor ſyllabis, Sat. 7. lib. 1. ut Naſidienus  
Sat. 8. lib. 2. quamvis Acron Vindemiator  
legat. Sic Catullus Formianus. Ita Fluviorum  
rex Eridanus, ut vult maximus Scaliger ad  
Catull. p. 121. Sic Lucilius: Maluiſti dici.  
Græce ergo Prætor Athenis, id quod maluiſti.  
Ovid. 15. Met. Inde legit Capreas promon-  
toriumque Minerva, 3. de Ponto El. 4.  
Æneidos vati grande fuiſſet onus. Fluctuat  
Lucret. lib. 3. biſyllabum. Prudent. lib. 2.  
contra Sym. cum pulchrum Poëſis caſtrave-  
rit Atyn. Plura exempla ſunt apud Lambi-  
num lib. 1. Satyr. 7. Horatii.

Luſcinia planat. ] Καταλαίνει, διαμαλύνει.

385 Philomela precatur. ] Diſtinguit philo-  
melam à luſcinia; forteſſe reſpicit ad illam  
Varronis & Gorgiæ ſententiam, qui Philo-  
melam in hirundinem, Prognem in luſci-  
niam mutatam volunt, quod & Apollodo-  
rus lib. 3. pag. 199. Scribit. Vide Jacobum  
& Cruce Sylloge 3. p. 664. Bernartium ad  
Sylvas Papinii. Ante tamen dixerat, Et Pro-  
gne non una venit. Cantum vero Philomelæ  
vide graphice depiſtum à Plinio, lib. 10. cap.  
29. cujus imitationem ἀμυγέως Nathan  
Chytræus in auctario Maii, & Janus Tagau-  
tius 3. parte Gallicorum poetarum, non in-  
vitis Muſis ſecuti ſunt. Plinius luſciniam  
etiam candidam viſam memorat. Lilius  
Gyraldus luſciniam in ore Steſichori concin-  
uiſſe; Paulanius eaſdem ad Orphei tumu-  
lum ſuaviores cantus reliquis canere reſert.

386 Plangit olor. ] Quia ſitienſe eſſe ſui  
funeris, ab omnibus antiquis & novitiis  
ſcriptoribus, præter Ælianum, Cæſarem  
Scaligerum & Bodinum putatur, præſicæ  
ſive funeræ nẽniam illi cum turture aſſi-  
gnat. Vide Nazianzen. Orat. 34. p. 554.

387 Luſtrales ſparſurus aquas. ] Ad-mo-

rem veterum, ut & inferius illud, jam plena  
ſoluto urna cito. Virgilius huc facit 6. Æa.  
Oſſaque lecta cado rexit Chorinæus abeno:  
Idem ter ſocios pura circumtulit unda, Spar-  
ſas rore levi & ramo feliciſis olivæ. Vide plu-  
ra apud Kirchmannum in funebribus, lib.  
3. cap. 9. Luſtrabant vero ſulfure, igne,  
aqua; de quibus multi multa: cantu etiam,  
ut vult Valerius Flaccus lib. 3. Atque iſta  
luſtriſco cantu vocat; etiam ovis: vide Mar-  
cellum Donatum ad Sueton. Scaligerum ad  
Ætnam pag. 125. Etiam Dii luſtrabantur:  
Sic Pallas apud Papin. in ſine lib. 8. cum  
vidiſſet Tydea vivo ſceterantem ſanguine  
ſarcos, Non prius aſtra ſubit, quam myſtica  
lampas, & inſons Eliſis multa purgavit lu-  
mina lymphæ. Eliſos neſcio an fluvius, in  
quem Diogenes Cynicus ſe mortuum abjici  
voluit, apud Laërtium: ſed ibi ἱεροὺς le-  
gitur; Illuſus, cujus Papinius meminit.  
De equis etiam certaturis aqua veteri ſuper-  
ſtitione luſtratis vide Rubenium Electorum  
lib. 2. cap. 18.

389 Forte Jovi referens Telchinum tela. ]  
De Telchenibus Strabo. lib. 10. pag. 325.  
pluribus agit, Junius in Adagiis. Camera-  
rius problemat. 2. Dêcur. 3. Diod. Siculus  
lib. 5. pag. 327. Nazianzenus in epiſt. 61.  
Gyraldus de Diis gentium Syntag. 1. Vide  
etiam Bonav. Vulcanium Annotat. in Cal-  
limachum, pag. 216. Noſter cum Papinio  
fabros fuiſſe vult, de quibus in fabulis, il-  
los ſalcem Saturni excudiſſe. Papinius mo-  
nile Harmonies illorum opus facit & Cy-  
clopum, lib. 2. Noſter Jovis fulmina ab  
illis fabrefacta vult. Aquilæ illa vectori com-  
mittit cum Papinio: non fulminis ardens  
Vector adest. Hinc armiger Jovis, & mini-  
ſter fulminis. Hor. lib. 4. c. m. & ſamula  
Jovis. Juvenal. Sat. 4. quia immunis ab  
ictu fulminis. Vide Plin. lib. 2. cap. 55.

Urna viro, redeunt volucres, mulcentque parentem,  
Annuā Memnonio pactæ solennia busto.

395

Parte alia natis flendos instaurat honores  
Infelix Hecuba, heu quantos enixa dolores.

Jam tumulos numerare licet, jam tertia plangit

Funera: sic Niobe geminis orbata pharetris,

Quem peperit populum flevit, nec parciore ira

400

Junonis: gravis huic Saturnia, Delius illi.

Aruerant lachrymæ, deploratusque sepulchri

Jam tacitus, jam ficans honos: at solus in altis

Maternus crescit curas dolor, excitat ægrum

405

Anxietas animum, fraudesque in vota ministras

Ultor habet gemitus: stabant radiantia Phœbo

Templa suburbano, nomenque auctura tegebat

Lanugo Thymbraea deum, circumque supraque

Umbrabat dominas foliis ornantibus aras.

Huc Hecuba in facinus audax, invitat Achillem,

410

Conjugii factura fidem: venit ille, sed arma,

Sed comites nulli, solum sibi Nestore natum

Jungit, vix gladio cingi memor: omnia linquit,

Dum miser optatos properat visurus amores.

415

Quin Vetat insidias credi, fraudesque timeri

Ipse locus, templique fides: at matris, adulter

Dardanus imperio, post læsa cubilia sævum

Nil reputans, pacemque deum, delubraque turbans,

## NOTE.

395 *Annuā Memnonio pactæ solennia busto.*] Describit Ovidius 13. Metam. Alibi: sic Memnonis umbra Annua solenni cade parentat avis. Vide Moichum Eidylio 1. Mart. lib. 10. epist. 61. *Manibus exiguis annua justa dato:* Græcis ἑρπυρία καὶ ῥοπαλίδες ἀνὰ τοὺς ἑσπέρους ἀνὸς εἰς αἶναι ῥοπαλὶς. Iliad. Pelus. lib. 4. epist. 157. pag. 80. vide supra v. 75. & Heraldum ad Martialem d. l.

402 *Aruerant lachrymæ.*] Apollonii Rhetoris erat: ἰδὲν δακρυῖν ἴκασιν ἑρπυρίων quod etiam apud Ciceronem, Curtium & Quintilianum reperies.

405 *Fraudesque in vota ministras Ultor habet gemitus.*] Ovid. *granda doloris ingenium.* Nazianzenus in funere parentis: *Ἐρπυρίων τὸ μίγρον*, p. 304. item epist. 66. Fulgentius Placiades Mythol. lib. 1. p. 129. *Doloris angustia, qua semper æquirit necessitatibus solatium*, &c.

408 *Lanugo Thymbraea.*] Dictys lib. 2. lacum nominat: noster per lanuginem lau-

retum intelligit, ut sequentia explicant. Ita umbram Poëtæ pro arbore: *Multaque cantantes umbra tegebat aves. Multas nemorum consumiserat umbras*, lib. 14. Silius Papin. *Nusquam umbra veteres.* De loco convenit inter nostrum & Philostratum in Heroicis pag. 711. Laurus autem aris & templis erat proxima, quia inde coronas sacrificantes sumebant. Vide Paschal. lib. 4. de coronis, cap. 14.

417 *Post læsa cubilia sævum nil reputans.*] Qui enim semel verecundiz limites, &c. nota ex Cicerone. Johannes Secundus in hanc sententiam: *Et gravius peccant, ut non peccasse putantur.* Græcum in illos pro-verbium *ὑποπῆν ὑποπῆν*, quo utitur Chrysostomus p. 714. O. 11. de Babyla martyre. Vide similem *ὑποπῆν* apud eundem lib. 2. do Sacerdotio pag. 37. edit. Hoeschelii.

418 *Pacemque deum delubraque turbans.*] Virg. 3. *Æneid.* *ex tat pacem Divum prociubantibus jubens expellere pacem.* Sil. lib. 6. *scribo*

Occubit armatas post ipsa altaria turmas.

- 420 Vix fallunt animi præsagia, venerat heros  
Martius, inque ipso trepidus ter limine gressus,  
Fixit, ter rediit, atque alternante pavore  
Erectæ sedere comæ: ter præscia fati  
Effigies lachrymata Dei, stupet ipse timorem,  
425 Ter timuisse negat: ruit ecce invisâ Juventus  
Voce minax, dextraque ferox, mediumque coronat  
Armata statione virum: prior occupat acer  
Priamides. Ne flecte gradum: sponsæne petitæ  
Amplexus habiturus abis? venit ecce, sed illam  
430 Ornata studiosa parens, iussisque moratur  
Mollibus, & trepidam primæ docet oscula noctis.  
Dixerat, & gladium vibrans, & vulnera præceps  
Prima petens: Nunc nunc addit, nunc si qua jacentum  
Gratia, si quis amor lapsis, hoc sanguine, cives,  
435 Expectat Phrygii suprema piacula manes.  
Ille quid? Unde animi? vel quo fuga? turpe precari,  
Et veniæ spes nulla: tamen mox veste lacertum  
Multiplici munit, ac rapta cuspide, quantum  
Nuda potest virtus & vis obsessa, repugnat:  
440 Et populum manus una metit, nec legnior ira  
Antilochi premit, instat, agit, laudisque supremæ  
Ambitus, & præceps dat desperatio vires.

## NOTÆ.

Scire nemus, pacemque loci explorare libebat. Symmach. lib. 1. ep. 48. *Valetudinem in solido locavit pax Deorum.* Vide Brissonium de formulis lib. 1. p. 81. lib. 2. p. 207. Lucret. & Plaut. *pacem ventorum*, eadem formula dixerunt.

420 *Vix fallunt animi præsagia.* Papin. *vatum non irrita currunt Omnia*: hoc est, *Augurium mentis.* Silio lib. 13. Vide Artemidorum initio Onirocrit. Ita in carmine de Virgilio, Catal. Scalig. *O sopor indicium veri*, pag. 137.

421 *Ter limine gressus Fixit, ter rediit.* Claud. lib. 2. de raptu: *ter cardine verso Præsaga cecinere fores, ter conscia fati &c.* Propert. lib. 2. *Ibat & expenso planis morata gradu.* Tibul. lib. 1. *O quoties ingressus iter mihi tristia dixi, Offensum in porta signa dedisse pedem.*

426 *Mediumque coronat Armata statione virum.* Sic infra etiam, *nocturna statione Phryges*, v. 555. Lucret. lib. 4. & *Luna videtur in statione.* Virg. 10. Æneid. *Frangere nec tali pappim statione reverso.* Papin.

lib. 4. Sylv. *Præcitat stationibus viarum.* Idem de Argi oculis: *non si mihi lumina mille, qua sacer alterna tantum statione tenebat.* Vide multis agentem Bernartium ad lib. 1. Statii.

442 *Præceps dat desperatio vires.* Seneca lib. 1. de Clementia cap. 12. *Accerrima virtus est, quam ultima necessitas extundit.* Flavius Vegetius lib. 4. de re milit. cap. 25. *Necessitas quadam virtutis est desperatio.* Curtius lib. 5. cap. 4. *Ignaviam quoque necessitas acuit; & saepe desperatio spei causa est.* Nazianz. epist. 32. *αὐτοῦ τοῦ πόντου τοῦ λυμίστου*, pag. 796. Florus lib. 2. cap. 3. *Necessitate aucta virtus, causa fuit victoria.* Silius lib. 10. *Atque animos jam sola dabat fiducia mortis.* Cointus lib. 12. *Ἐπὶ τῷ ποταμῷ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ποταμοῦ, ὅπου αὐτοὶ ἄρῃσιν ἔτι ἀνδρῶν καὶ ἑνὸς, & quæ sequuntur.* Guntherus lib. 10. *Audaces mors certa facit, pellitque timorem Desperata salus*, ad quæ alia congestit *ἀνδραγαθῶν* Rittershusius ab illis diversa. Confimilia aliquatenus sunt,

O o o Audendo

Sic quercus geminas certat pagana bipennis  
 Centena truncare manu, vix vulnere multo  
 Exhaustæ tandem nutant, lapsasque sequuntur  
 Immensæ pariter nemorumque virumque ruina. 445  
 Haud secus heroes perstant, nec vincere proum  
 Teucris, mille licet mortes hinc inde fatigent,  
 Nec jam vulneribus pateat locus: improba donec  
 Ipsa virum virtus fractos consumserat enses. 450  
 Mox Phryges incumbunt propius, prolapsaque nondum  
 Congestis clypeis casura cadavera, fifi  
 Quos nequeunt armis, armorum pondere vincunt.  
 Vidit, & ultorem Phœbus curvaverat arcum,  
 Tela dabat Pallas, vetuit, pater igne, sagittis 455  
 Obvius intentis, & pacem fulmine sanxit.  
 Gaudet Alexander, faveant ceu numina factis,  
 Et placeat fraus illa deis: avibusque ferisque,  
 Proh scelus, extorres artus & funera nuda  
 Projecisset atrox: melior ni iusta moneret 460  
 Frater, & infandas Helenus compesceret iras.  
 Heu quas lugendi facies, quos undique vultus  
 Communis Danaum dolor induit, inde querelæ,  
 Hinc lachrymæ, cum bina ducum cervice redirent  
 Funera, mortalique rogo duo numina belli 465  
 Relligio permissa daret: nec separe luctu

## NOTA.

*Audendo magnus tegitur timor.* Lucan. lib. 4. *Es quis non fortis virtute coacta.* Ibid. *Est ubi dat vires nimius timor.* Papin. *Est ubi despectus nimius iuvat.* Claud.

448 *Mille licet mortes hinc inde fatigent.* Papin. lib. 9. *Mille modis lathi miseros mors una fatigat.* Idem lib. 6. *Mille cavet lapsas circum cava tempora mortes.* Prosper Aquitanicus: *Mille modis miseros mors rapit una homines.* Silius lib. 4. *Mille simul lathi facies.*

449 *Nec jam vulneribus pateat locus.* Sic infra pag. 777. *an cunctas in vulnera computes artus.* Ovid. 3. *Metam. Jam loca vulneribus desunt,* lib. 6. *Nec quicquam nisi vulnus erat,* lib. 15. *unumque erat omnia vulnus,* in Ibin: *Unum qui toto corpore vulnus erat.* Illud Ovidii etiam est: *Non habes in nobis jam nova plaga locum.* Lucanus imitatur Ovidium lib. 2. *aquataque vulnera membris,* lib. 9. *totum est pro vulnere corpus.* Papinius etiam lib. 5. *totumque in vulnere corpus:* & Silius lib. 10. *sum toto corpore vulnus.*

453 *Quos armis nequeunt, armorum pondere vincunt.* Lucan. lib. 4. *Tolerum nimbo peritura & pondere ferri.*

454 *Ultorem Phœbus curvaverat arcum.* Propter loci religionem profanatam. Philostratus Achillem ab Apolline & Paride interfectum scribit. Ovidius à Paride. Coinitus ab Apolline. Dio Chrysost. ab Hecatore. Vide etiam Libanium in Vituperio Achillis pag. 101.

456 *Pacem fulmine sanxit.* Apollodori in alia re similis fictio lib. 2. *Quis non potest aurum nectere.* Hyginus fab. 31. *Jupiter inter eos fulmen misit atque ita eos diffraxit.*

459 *Funera nuda Projecisset atrox.* Projicere proprium hac in re, *enigistha.* Vide Heraldum Animad. ad Iamblichum cap. 10.

465 *Duo numina belli.* Ut Virg. *duo fulmina belli,* quod à Lucretio sumptum. Ita Hannibal Silius lib. 15. *fulmen Carthaginiis.*

466 *Nec separe luctu.* Papin. lib. 4. *tu separe comm.* Valer. Flaccus lib. 3. *separe una.*

- Myrmidones Pyllique dolent, certamine pulchro  
 Fletur, & æquanti jam jam latet agmine Nestor.  
 Sic si destituat superum pater, orba querantur  
 470 Sydera, & ignoto contendant funera fletu.  
 Vincendi jam nulla fides: nec fata, nec ipsi  
 Spem præstant superi: perstant tamen ire, deosque  
 Consultare libet, redeantne, an prælia firmant.  
 Sed redeant potius, nec enim fiducia bellis  
 475 Æacide fuso: Calchas it, quærit, & audit,  
 Audit Achillea vincendum prole Pelasgis.  
 Pyrrhus erat, quem fata dabant, hunc Scyrius hospes  
 Servat, fœminici quondam nutritor Achillis.  
 Nec mora, decreto procerum Menelaus ituras  
 480 Disponit classes: novique & dicere pronum,  
 Quas remolassavit aquas, quos legerit olim  
 Portus, quæ freta, quas urbes, Calydonea virtus  
 Dulichiis adjuta dolis: cum puppe propinqua  
 Te Delos, te celsa Samos, te Bacchica Naxus  
 485 Raderet: at residem rursus Bellona fatigat,  
 Armato modulanda stylo: produxerat ardens  
 Mygdonios in bella Paris, jamque agmine toto  
 Maximus in numeris fratres æquare triumphis  
 Destinat, augefcunt animi, majorque videtur  
 490 Ipse sibi: laxat arcus, & tela superbit

## NOTÆ.

*urua.* Prudentius: *segrege, congrege.* Æmiliius Prob. in Eumen. *separatis temporibus,* pro diversis, pag. 183.

469 *Sic si destituat superum pater.* Lucanus: *quando pietasque fidesque destituit,* lib. 105. Seneca cont. 9. lib. 2. *sine causa sepe fuit, & sine ratione destituit.* Propertius: *his vicia magistris Destituit quærna peloro glande famem.* Juvenalis aliter quam vulgo: *Hic ubi nocturna Numæ constituebat amica.* Sed & destituit ad sidera referri potest, & hoc resumitur, quod frequentius in lingua Latina.

473 *Redeantne, an prælia firmant. Sed redeant potius.* Elegans *ἐπαρρησις.* Tibul. lib. 3. *Sive sibi conjux, sive futura soror: Sed potius conjux.* Propert. lib. 2. *Sic igitur prima moriere atate Properti, sed morere.* Ovid. 11. *Metam. natura faciens, an arte, Ambiguum, magis arte tamen.* Sic in carmine Virgilii in Catal. Scaliger. *Præterea si vera fides, sed vera probatur.* Ita Oraculum Delphicum de Lycurgo:

Δὲξαι δὲ θεῶν μενέεισθαι, ἢ καὶ αἰδέσθαι,  
 ἄλλ' ἢ πρὸς μέγαν θεῶν ἱλασμέναι.

Quod est apud Galenum in hortatoria ad artes pag. 4. & Themistium Euphraden. Oratione 5. Chrysostomus in Psalmum 44. p. 771. *πάντα ἐστὶν, πάντα λαλῶν, οἱ ἄνθρωποι, μέγαν δὲ θεόν.* &c. Vide insignem locum.

477 *Hunc Scyrius hospes servat.* Lycomedes. Vide Papin. in Achilleide.

484 *Te Delos, te celsa Samos, te Bacchica Naxus.* Ex Papin. lib. 2. Achil. v. 4. &c. De Samo illud Strabonis lib. 14. Scitum ex Menandro: *μηδὲν αὐτῇ ἐφαρμόσῃ τῷ λόγῳ παραμύθιον, ἢ φέρει καὶ ὀρίθων γάλα,* pag. 438. *Delus* proverbio locum dedit, *delius natator*, quod abstruse eruditionis & a nemine declaratum ait magnus Scaliger lib. 3. Poët. cap. 84. si nempe ad primum originem spectes, nam Socrates illud ut antiquum usurpavit. Vide Diogen. Laërtium & Erasmus.

Spargere morte alia, majoribus utitur armis:  
Nunc gladii pugiles, longo nunc fraxinus ictu  
Fulminat, hi propius audent, hic eminus urget.  
Hac non arte citat contum Scytha, gela Sycamber.  
Pila Ligur, jaculum Medus, Perfisque sarissas,  
Ense Thoanta, Lamum telo, fude Dorcea fundit.  
Ora Thoas plangit, Lamus inguina, pectora Dorceus,  
Hunc Pylos, hunc Pleuron, illum misere Celenæ.

495

Parte furens alia cognatos impiger hostes:  
Turbabat Telamone satus: septena coruscans  
Terga hominum, hasta viro quercus jaculabilis uni,  
Unam passa manum, non ferrea scuta superbum.  
Velavere latus, siue has bellare proterva  
Non tulit ira moras, seu lato pectoris orbe  
Se totum latuisse ratus: sic sævit inermis,  
Sic premit armatos: maturat fata cadentum.  
Terror, & ignavis mors est vidisse furem.  
Hunc Paris intuitus paulum hæret, an ense sequatur.  
An jaculo: tandem Cortinia tela resumens,  
Hic quia certa manus, & nunquam furda volenti,  
Corython viduat arcu, pharetramque sagittis  
Arcum læva premit, intendit dextera nervum,  
Utraque suspendit telum, iufidensque sagittæ  
Ductor in angustum visus coit: ibat arundo.

500

505

510

## NOTÆ

494 *Hac non arte citat contum Scytha &c.*] Tela & arma variarum gentium habes apud Papin. 2. Achilleid. v. 427. quo Paones arma rotas, &c. Vide nostrum etiam lib. 5. v. 312. Vide Alexand. lib. 7. cap. 22. Tiraquellum inibi; Marcell. Donatum in dilucidat. Brodeum lib. 1. cap. 19. De Gefis Casaub. ad Strab. lib. 3. pag. 58.

496 *Ense Thoanta, Lamum telo, fude Dorcea fundis, Ora Thoas plangit, Lamus inguina, pectora Dorceus, Hunc Pylos, hunc Pleuron, illum misere Celenæ.*] Rotunda & ἀνάλυσις venusta sunt talia, in quibus multi ingenium exercuerunt, si non ostentarent. Tale est illud Cytherii Sidonii jucundissimum, quod Ausonii versibus addi solent: *Almo, Theon Thyrsis, &c.* Tale magni & literatissimi Imperatoris Hadriani: *Ut belli sonare tubæ, &c.* Tale & Papinii illud lib. 9. Theb. pag. 323. v. 764. *non firma Lamum, non insula* (ita enim, non insula legendum) *Lygdum, & quæ sequuntur.* Vide supra v. 240.

504 *Seu lato pectoris orbe Se totum latuisse ratus.*] Mugilis hæc est ineptia & struthiocameli, qui capite operto credit latere, quæ non ipse videt, ut Claudian. lib. 2. in Eutropium loquitur. Vide Oppianum 4. Halicut. pag. 630.

510 *Certe manus, & nunquam furda volenti.*] Sic ante, *furdi vota præteritis axis.* Homeri est metaphoræ Iliad. δ. ναυὸν ἴδ' ἀλγὸν αἰδέσθ' ἀνάλυτον ἀνδρωτό. Propertius: *Ipseus tibi sit furda sine arte lyra*, lib. 4. Papin. lib. 10. *& furdos expedit arcus, Surdum figurarum discrimen.* Plinius de statu in alterius honorem transfiguratis. Silius lib. 10. *vatorum hanc furda moorum Arma electa dicat*, lib. 11. *Flagrantem ut vidit juvenem surdumque timori.*

511 *Corython viduat arcu.*] Papin. lib. 9. *caelestibus implet Corython telis.* Lucatius: *Corythos theca arcus, pharetra sagittarum, sagitta scuti.* Papinius id neglexit, nosce observat.

517 *Ipse*

- 515 Hinc pennis pectus tangens, hinc cuspide lavam:  
Jamque emensa fugam, lateri infidiata sinistro,  
Ipsa morte madet, sed juncti frigora lethi  
Ira ardens nescit, donec fuso hoste, furentis  
Ultrix tempestas animi satiata quiescit.
- 520 Sic dextros in vota deos, alternaque fata  
Felices habuere manus, felicior illa  
Quæ cædis scelærumque faces, bellicque tyrannum  
Abstulit, & mæchos dedit ire in tartara manes.  
Vade nocens, quo noxa trahit: te sexta meretur
- 525 Tenaria spelunca domus, si quartus amores  
Tractus habet, quintusque viros: at adultera vitant  
Funera, & incesto congressos Marte tyrannos.  
Te plaga sulphureas Titanum amplexa latenas  
Demerso clausura sinu, nox ultima, & ima.
- 530 Poscit humus: tibi Styx odium, Phlegethonque vapores  
Cocytus lacrymas, Acheron lamenta propinat.  
Te portu procul ire Charon, & limine cogat  
Cerberus: at tandem cum jam transmissus abibis,  
Occurrant Herebi pestes, mors omnis in unum.
- 535 Acceleret jurata caput: tibi Tantalus undas,  
Ixion radios, saxum remeabile reddat  
Sisyphus, ac Tityus volucres: hæc gaudia sumas,

## NOTÆ.

517 *Ipsa morte madet.*] Ajax αἰνέχουσιν multis Græcis & Latinis proclamatus, quod pueri sciunt. Quidam tamen in diversam partem abeunt; bene gnari Græcos suis laudibus & scenæ multum dedisse: id abunde Sophocles interpret innuit in argumento Ajacis lorarii: primum enim ex aliorum opinione à Paride sauciatus, multumque sanguinem stillantem ad naves contendisse ait: deinde luto obrutum interiisse, cum ferro invulnerabilis esset. Addit etiam quod huc spectat, tantum in latere vulnèrari potuisse, corpore reliquo Herculis leonina intesto: quod etiam apud Philostratum legitur pag. 693. in Heroicis.

524 *Vade nocens, quo noxa trahit.*] Coin-tus, Dio & Philostratus in Heroicis, item Apollodorus & Parthenius cap. 4. pag. 234. à Philoctete sauciatus volunt, eundemque mortuum, Oenone medicinam, quam sola adferre poterat, negante: sed illam poenitentia ductam animi dolore exspirasse. Thucidis, Græcus interpres describit Philoctetem: ἀποκτείνοντες τὸν Πηλεΐδην ἵππῳ ῥοσσένοντι, καὶ

μὴ φέροντι τὴν ἀρχαίαν &c. lib. 1. pag. 9. Id quoque advertendum, eundem, quem omnes cum hostro conviciatum eunt, ex adverso ab Isocrate maxime laudari in encomio Helenes. Prosequitur autem illum δῶπον μὲν ἔχοντα ut Papin. lib. 11. Etheoclem & Polynicem: *Ita struces anima.* ut Claudianus Ruffin. in fine lib. i.

*Te sexta meretur Tenaria spelunca domus.*] Aliter tractus infernales distinguit, quam aut Virgil. lib. 6. aut Ovid. 4. Metamor. Silius etiam decem regiones five animarum stationes lib. 13. fingit, diversas tamen ab his: ita ut satis appareat, Poetas finium regundorum, præsertim in locis illis, rationes ignorasse. Torum vero hoc ad imitationem Claudiani compositum, quod facile unicus ille versus arguat: *Dum mare sorbet aquas, imbrës dum nunciat Iris.* Claud. carmine in Ruffinum eodem modo concludit: *Dum rotas astra polus, feriunt dum sidera venti.*

535 *Tibi Tantalus undas, &c.*] Vide lib. 4. v. 201. ita Nazianz. posteriori in Julianum, poenas has illi imprecatur, pag. 132.

0003 552 Ih



Dum mare sorbet aquas, imbres dum nunciat Iris.

Postquam Helenen trepidas exurens nuncius aures

Percutit, ingenti longum suspensa dolore

540

Vox pariter lacrymaque harent, fugitivaque fallit

Mens, subitam mentita necem: vix rore madenti

Frigidus in sensum remeat dolor: ilicet ori,

Et laceris irata comis, circumspicit enses,

Et causas jam mortis habet, taciteque volutat

545

Cujus furetur gladium, quem tela precetur,

Ipsa sua moritura manu: sensere furentem

Iliades, nimiumque ausos lenire dolores

Aggressæ vicibus: dux blandior ipse furenti,

Quod spretis nunquam Phrygiis optasset Achivos.

550

Finis erat Lacrymis, pariterque exhausta latebat

In noctem progressa dies: at fervidus ira

Tyrides, quamvis fractos, & in ipsa fugatos,

\* Logo

Moenia turbat \* Adis hostes, clausosque laceffit

adhuc

Nocturna statione Phryges? non tessera sortem

555

vel adis

Elicit excubiis, ultro violentibus instant

Ignibus, & nullo pulsantur pectora vento.

Vix emensa dies, redit armis impetus, urbem

Invadunt, tormenta rotant, dat vinea vireis,

Et filices balista vomens, testudo viatrix

560

Subdola, fossoremque aries suspensus in ictum.

At Phryges instantes prohibent, nunc grandine saxi,

Nunc ferri nimbo, nunc sparſæ fulmine massæ:

\* Al.

Nulla tamen \* Paridis, nudo fiducia marte

paridis.

Campestres iterare manus, seque urbe tuentur:

565

Virgineas donec Priamo peltata bipennis

## NOTÆ.

552 In noctem progressa dies.] Videlib. 3. v. 167. lib. 4. 141.

554 Mania turbat Adis hostes.] Quis sparius ille Adis, legendum adhuc, vel adis, quemadmodum alibi loquitur.

558 Vix emensa dies.] Legendum emensa nisi vult diem intercessisse, quod Dares scribit, Paridi humando.

559 Dat vinea vires.] Quod Plauto frequens, ad suum omnia accommodat seculum. Vide Vegetium de arboribus tali; Lipsum in proprio huius rei libro, Mantium in Quæstis; Magium in Miscel. lib. 1. cap. 1. Talem oppugnationem Papinius lib. 1. describit, & Cointus in Paralip. simili apparatu Trojam oppugnat, lib. 11. pag. 578.

566 Peltata bipennis Penthesilea movet.] Amazones, ait Justinus ex Trogo lib. 2. majore parte Europa subacta, Asia quoque nonnullas partes occupare. Cæsar apud Suetonium cap. 22. ait, illas magnam Asia partem tenuisse, quod Casaubonus de Asia minore intelligit. Lybiam etiam tenuisse, Diodorus & Dionysius Halicarn. auctores sunt; quæ inde Lybica, ut ille Pontica dictæ. Priamo antea bellum intulerunt, ut ex Homero illiusque interprete Jos. Scaliger. ad Eusebium pag. 49. colligit, inde suppeditas intulerunt. Atheniensibus etiam, si non toti Græciæ infesti, quod ex Panegyrico Isocratis apparet, & Lyfæ Oratione funeb. Seneca etiam Hippolyto pag. 117; itera Stephano de urbibus in Asia & Asia.

- Penthesilea movet, hæc integrat arma, cohortes  
 Firmat, bellatrixque viris dat foemina vires.  
 Panduntur portæ, refugosque in castra Pelasgos  
 570 Pellit agens jugulis gladios, incendia velis  
 Destinat: excutiens Tydides unus utrumque,  
 Clarius in nullis expressit Tydea bellis.  
 Ecce Neoptolemus dena subit hospita pinu  
 Egæas permensus aquas: quis prælia fatis  
 575 Fortunam miscere neget? dant fata Pelasgis  
 Pyrrhum, dat Scythicas Phrygiis fortuna catervas.  
 Prodierant in bella pares, stetit inde Pelasgum  
 In cuneos collecta acies, hinc virgine mixta  
 Troja frequens, utrinque dei: sua quisque coruscat  
 580 Numina, Palladiæ pacem mentitur olivæ  
 Cecropidum clypeus; gentili Marte minatur  
 Bistonidum cassis: Mars undique, & undique Juno  
 Plurima, fraxineo nunc verberat aëra peplo,  
 Nunc sedet in parmis, capitum nunc surgit in arces.  
 585 At Phryx Idæa Cybele, Idaliaque superbit  
 Cypride, fulminei Tyrias pars alitis alas  
 Incestat Ganymede suo: sic ire decorum

## NOTÆ.

576. Imo Athenæ ab ipsis occupatæ, Areopagus in honorem Martis, auctoris nempe generis, quod Lycophron vult: & Valerius Flaccus, conditus ab illis viraginibus: id vero Æschyli versibus colligitur lib. 1. v. 30. à nobis citatis. Eadem Ephesum, Smyrnæ, Cumam pluresque civitates condidere. Vide Strabonem lib. 1. pag. 348. &c. lib. 12. pag. 386. qui tamen negat illas Priamæ auxilium tulisse: quod & Philostratus facit in Heroic. p. 725. & Palæphatus. Causam quare Penthesilea accesserit, Cointus Smyrnæus assert, quia Hypolyten sororem inscia jaculo in venatione contecerat, quod expiare eadem cædibus voluerit, lib. 1. pag. 130. Duodecim vero viragines illi adjungit principes, totidem Hyginus, sed aliis nominibus fab. 173. Vide Curtium etiam de Amazon. lib. 6. Apollodorum lib. 2. pag. 96. Parrhasium sylloge 4. p. 873. Manasses scribit, Priamum Davidis auxilia frustra exambuisse.

568 Bellatrixque viris dat foemina vires.] Hæc Cointus vel Quintus Smyrnæus ex antiquis sua ordiuntur.

573 Ecce Neoptolemus.] Manasses non Neoptolemus ex etymo vocat.

583 Fraxineo nunc verberat aëra peplo.] Vexillum fraxino astrictum pepulum vocat. De peplo Deorum vide Scaliger. in Catal. pag. 40. & 192. Loësem Miscel. lib. 8. cap. 23. Marcel. Donat. Dilucid. in Trebel. Pollionem p. 999. &c. Pepulum apud Athenienses navis Panathenæicæ velum erat, ut Aristophanis Græcus interpres explicat, in Equit. pag. 322. quod ad vexillum proxime accedit. Astronomico veteri: Sol eminus exis, intorquetque pepulum noctis: in Catal. pag. 241.

584 Nunc sedet in parmis, capitum nunc surgit in arces.] Martis insigne, auctoris nempe generis, in scutis, & galeis ferebant. Arcem capitis dixit, ut Lucret. templa mentis, & Papin. Sylv. 2. celsa tu mentis ab arce Despicis errantes. Manilius de homine: statis unus in artem Erebus capitis. Philo libro de somniis, caput etiam ἀρχήν vocat, pag. 444. Apul. Apol. verisimem hominis velut arcem & regiam insedit. Theophylactus etiam epist. 2. τὸ πύργον & δαίμονας nominat: & ἀνὰ πύργον τοῦ ludorus Pelutiota lib. 1. epist. 479.

587 Incestat Ganymede suo.] Quia catamatus fuit exoletusque Jovis, quem Martialis

Certantes, sic dulce viris configere divos.

Eminet horribilas rapiens post terga secures

Virginei regina chori, non provida cultus

Cura trahit, non forma juvat, frons aspera, vestis

Discolor, insertumque armis irascitur aurum.

Si visum, si verba notes, si lumina pendas,

Nil leve, nil fractum, latet omni scæmina facto.

Obvius ultrices accendit in arma cohortes

Myrmidonasque suos curru prævectus anhelos

Pyrrhus, non ducibus miles, non ultor Atrides,

Sed sibi bella gerit, meritosque offensus in hostes

Arma patris, \* nunc ultor habet, sed tanta reculant

Pondera crescentes humeri, majoraque cassis

Colla petit, breviorque manus vix colligit hastam.

Prima Mycenarum dextra flagrante Menetum

Penthesilea petit: dabat hic convicia cunctis,

Ore leo, sed corde lepus, frendensque stupebat,

# NOTÆ.

tialis *Iliacum* vocat cinædum. Nomen *castamiti* vero deduxerunt, vel detorserunt Latini ex Ganymede: ut Cocles, Alumentus, Melo, Polluces, ex Cyclope, Laomedonte, Nilo, Polydeuces. Vide Festum, & Jos. Scaliger. ad Varronem in conjectan pag. 175. De Ganymede vide Baptistam Pium Sylloge 3. cap. 98. Jos. Scaligerum ad Eusebium pag. 40. Fulgentium in Ganymede.

588 Sic dulce viris configere Divos.] Ac si in militiam descendant adjutum bellatores, etiam picti vel intexti. Ita Papin. de *σημασία* & tutela Dei in nave: *solaque Deus qui navigat alno pervigil.*

589 Horribilas rapiens post terga secures.] Decore, nam securis Penthesileæ inventum. Plinius lib. 7. cap. 56.

592 Insertumque armis irascitur aurum.] *Κακόζηλον καὶ ὀγκώδης*, ut alterum lib. 4. *pallere videres ora genas, aurumque mori.* Qua de re illud Papinii de maris malacia: *Imbelli recubant ubi litora somno.*

594 Latet omni scæmina facto.] Vetus Poëta, cujus versus Casaub. ad Sueton. citat, de effœminatis *κατασφαιροίς* & virum quærentibus quod dixit, *ἐδὲ γυναικὲς ἴκων, ἢ πεὶ φύσιν ἰδὼν αἰδοῦν*, id jure merito de Amzzone isth'c & fœciis. Lyfias scite Orat. funeb. *πάλιν ἰδόντων αἰδοῦν τοὺς ψυχαῖς ἀλγεφείων, ἢ τοὺς ἰδὼν ἰδέσθων*, p. 491. Vel-  
ticius de Fulvia lib. 2. *nil mulicbre prater*

*corpus gerens.* M. Antonius Casanova, cujus Epigrammata acumen insigne habent, de eadem. *Penthesilea tua si vera est fama casterva, Optarent sales secula nostra viros, quod ex illo Sillii haustum, quales optaret habere olim Roma viros.* De Herfilia, Carmente, Cloelia & Lucretia loquitur. Cæsaris etiam Scaligeri elegans est:

*Audiat invisus caput exitabile belli,*

*Qua petitur thalami nomine, quique petit,*

*Proque viro, nec forte viro, cessante, puellam*

*Cadere, proque mala pellice, mole virum.*

Ita enim interpungendum, vel *Marte virum* forte legendum, quia tanti viri divina poemata mendis & interpunctionibus pessi-  
me laborant.

601 Breviorque manus vix colligit hastam.]

Papin. lib. 2. Achill. *breviorque manu consumitur hasta. Etria sese metitur in hasta.* Achill.

604 Ore leo, sed corde lepus.] Talis Thra-  
syleon (ut Turpillii nomen usurpem *κατασφαιροῦ λαρυγίστην*, qui *κατασφαιρολόγηται* Græcis, & *κατασφαιρολόγος*, à Synesio epist. 104. usque ad risum festive describitur, *ἐλαῖς καλὰς, αἰνὸς δ' αὐτῷ πύλον*, ut ait Babrias, & à Plauto graphice fingitur & pingitur in Milite. Huc accedit Nonni proxime versus:

*Νόσφι μὲν αὖτε λέοντες, εἰς πύλον αὖτε λαγῶν,*

*Ἐκτα bella leo, lepus in discrimine pugna:*

Plato

- 605 Cum pavidæ & nullis usæ Pelopeides armis,  
 Fœmineas audire tubas: at frigore nescit  
 Nativo geminum crudescere vulgus, & axem  
 Sarmaticum generare animis gentilibus iram.  
 Tunc sic increpitans, pudeat Mars inclyte, dixit:  
 610 En tua signa gerit, & nostra effœminat arma  
 Staminibus vix apta manus: nunc stabitis hercle  
 Perjuræ turres, calathos & pensa puellæ  
 Plena rotant, sparguntque colos: hoc milite Troja,  
 His fidit telis: at non patiemur Achivi:  
 615 Et si turpe viris timidas calcare puellas,  
 Ibo tamen contra: sic ille, at virgo loquacem  
 Tarda sequi sexum, velox ad prælia, solo  
 Respondet jaculo: fatum miserabile, lapsum,

## NOTÆ.

Plato in Theage: ἡδὲ καὶ πῶς λέοντες, Aristophanes in Pace pag. 711. ὅπου οἱ αἰετοὶ λέοντες, ἐν μέρει δ' αἰετοὶ, ubi Græcus interpret addit, parcemiam illam in Lacedæmonios dictam, neque strenue neque feliciter in Asia rem gerentes: quæ verba in Epist. 1. Lamie, Thesaurο Græcarum Epist. p. 375. invenies. Aliter vero scribit: αἰετοὶ λέοντες ἐν Ἑφέσῳ λέοντες: quod recte in αἰετοὶς mutat. Florens Christianus. Alianus id Lamie Scortillo tribuit, quæ Lyfandro insultabat, lib. 13. cap. 9. οἱ δὲ ἐν Ἑφέσῳ λέοντες, ἐν Ἑφέσῳ γὰρ οἱ αἰετοὶ. Idem vult adagium apud Junium: Briareus, alias lepus, sumptum ex Posidippo Comico; ἰσθμὴ βαλάντιος, ἐν τέρει δ' ἐν λαγῷ. Tertull. libro de corona militis cap. 1. In pace leones, in prælio cervi. Heraclitus, epist. 2. ad Hermodotum: ἐν τοῖς γυμνασίοις ἔχοντες τοὺς ὄφεις. Sidonius Apol. lib. 5. epist. 7. In pratorii leones, in castris lepores. Eo spectant Sophoclis illa in Philoctete v. 1337.

Αἶμα δ' ἐν ποσσὶν γ' ἔδει τὰς ἀσπίδας ἐρετῆ,  
 Τὸς δ' Ἀχαιοὶν ψάλλοντες, πρὸς  
 Ὅτις αὖτις ἀπὸ τοῦ, ἐν δὲ τοῖς λόχοις ἀγροῦ.

Antisthenes: ὁ πόλεμος ὁ λόγος κρείντερος, ἀπὸ τοῦ ἔργου. Orat. pro Ajace p. 181. Emili Probi, vel Corn. Nepotis, ut aliis visum est, non dissimile est illud: Fortius pro libertate loquebantur, quam pugnabant. pag. 71. in Thrasybulo. Ita Claudianus de Leone congrege Eutropii lib. 2. Hinc nomen sortitur vernisse Leonis, Acer in absentes, lin-

gua jactator, abundans corporis, exiguusque animi. Demosthenes eo respexit, cum dixit, λαγῶν βίον ζῆν. Cornificius hinc ignavos milites, galeatos lepores vocat, qui ἀσπίδας φλαγγέουσι, ut proverbium est apud Diogenianum, ἐν δὲ ἀνδρεία ἐπὶ ἀρχῇ ἔλεγον, ut Sophoclis ait Interpres. Petronii miles talis, qui absentem votis interficit hostem. Inde noster lib. 1. multumque minatur, sed factura parum. Item: litigiis audax, & citra prælia fortis. Nazianz. scite σκληρόν ἐν βύσσι βροτῶν. Oration. 2. in Julianum pag. 115. Philo recte libro de somniis pag. 888. ὁ μὲν δ' ἀνδρῶν βίος, ἐν ἔργῳ, ἐν λόγῳ δὲ ὁ Φαῖλος διακρίνεται.

606 At frigore nescit nativo gemitum crudescere vulgus.] Versus Boream omnia vegetiora & magis mascula, quod Philo etiam monuit ex Aristotelis problematis, & Bodinus toties iteravit. Lucanus lib. 8.

Omnis in Arctois populus quicunque primis  
 Nascitur, indomitus bellis, & Martis amator.  
 Quicquid ad Eos tractus mundi que teporem  
 Labitur, emollis gentes clementia cæli, &c.

Ita Ovidius 6. Metam. αἰνολογῶν: sed & hunc innata libido exstimulat, proutque genus regionibus illis. in Venerem, flagrat vitio gentisque, suoque. De regionum ἔξαρσις. Vide Themistium Orat. 6. & ad illa talia tractantem Georg. Remum p. 217.

610 Et nostra effœminat arma.] Claud. de Eutropio: titulumque effœminat anni. Talis apud Virgilium Numanus lib. 9.

Hasta solo figit: pendent vestigia, præceps  
Ire laborat equus, cuspis vetat, atque ita carptim  
Infelix diro lacerant certamine corpus.

620

Haud minus Adrastum Pyrrhus premit, ille deorum  
Proles, mortali vitam sed reddidit hosti.  
Mox alias utrinque manus, dextraeque minores  
Accedunt exempla ducum: quis singula pandat?  
Si fluctus Siculos, Libycæ si messis aristas,  
Hyblæas si sæctæ apes tot vulnera, tantas  
Haud tamen expediam cædes: nunquam ante Machaon.  
Pluribus, aut tantis eguit Podalyrus herbis.

625

Jamque humiles populata manus concurrere binos.  
Molitur fortuna duces, nec longa morati  
Arma parant: parentque alacres: audentibus olim  
Accessum nunc turba dabat: nunc largior usus  
Camporum, numerusque minor: prior improba Pyrrhum  
Penthesilea premit, Mars hunc, hanc implet Enyo  
Ad sexum non tarda suum: Tritonia neutri,  
Neutri Juno favet, Pyrrhum nec vincere maliat:  
In spacium jam crescit ager, porrectus uterque  
Contus, uterque ensis, admissos calce fatigant  
Cornipedes: primas perdit sed fraxinus iras,  
Pars clypeis immensa sedet, pars spargitur arvis:  
Partem dextra tenet, mox certior ense propinquo  
Crudescit ferri rabies: prima erigit ictum  
Virgo, sed raptis obliquo vulnere cristis  
In clypeum descendit ebur, medioque retentum,  
Vix perfert umbone moras: dumque elicit ensē  
Altius impressum, lævam mucrone papillam.  
Transadigit Pyrrhus: sic imperiosa virago

630

635

640

645

## N O T A.

625 *Accedunt exempla ducum.*] Fortasse  
*ascendunt*: sed & prius probum.

628 *Nunquam ante Machaon.*] De vul-  
neratis ista loquuntur innumeris.

632 *Audentibus olim accessum nunc turba  
dabat.*] Jamdudum conferre manus auden-  
tibus, tandem facultas data.

638 *In spacium jam crescit ager.*] Vide  
lib. 5. v. 231.

640 *Primas perdit sed fraxinus iras.*] Vide  
Papin. de simili re: & *mutua perdunt Vul-*  
*nora.*

641 *Pars clypeis immensa sedet.*] Vide  
lib. 6. v. 277.

645 *In clypeum descendit ebur.*] Gladius.  
Vide lib. 5. v. 190.

647 *Lævam mucrone papillam Transadigit.*] Recte: quod etiam Cointus facit lib. 1. pag. 166. Dicit enim ἀναζώνης à μανζῆς, quasi μανίμαζης, vel πικρὸς ὁ μὴ χεῖρὸς μαν-ζῶν. κρίσις δὲ. Eustath. ad lib. Iliad. γ. τὴν δὲ δὴμὸν μανζῆς ἐκιδόντων, ἵνα μὴ καλῶνται ἀναζώνων, τὴν δὲ ἀναζώνων ἐκόν, ἵνα ἡσέποιεν, ait Apollodorus lib. 2. pag. 96. unde Tittianus, Servio autore, *animammas* vocavit.

648 *Animosa virago Degladiata ruit.*] Καρὺς. Exarmata poterat. Talis *ναυδορύλο* anno Josephi nostri loquitur: formavit autem ut *desiculo* lib. 2. v. 349. ubi plura ad hanc formam: ut *disalceatus*, *exalceatus* apud Suetonium & Senecam epist. 76. Carolus

- Degladiata ruit: tanta est reverentia sexus,  
 650 Sidoneas in crura togas: sinuosaque texta  
 Colligit, & multum fatis irata fatiscit.  
 Fit fuga Dardanidum, turbantur Amazones, æger  
 Ad sexum facilis rediit timor: undique terror  
 Palantumque metus, discors ignavia pugnat  
 655 Præceptura fugam: nulli succurrere lapsis  
 Fratribus, aut notos mens respexisse vocantes.  
 Pars jam nacta urbem, Danao pars præda sequenti  
 Linquitur: at pauci cum certa pericula cernant,  
 In \* portus redeunt, & fata decora merentur.  
 660 Venerat extremi revoluta stamine penſi

\* Lego  
portus.

## NOTA.

Carolus *degladiata*: sed pugnat id cum illis, quæ antecedunt: est enim *degladiata* gladio destituta, quem tam cito elicere non potuit.

649 *Tanta est reverentia sexus, Sidoneas in crura togas, sinuosaque texta colligit.* Quotî decore hic Penthesileæ tribuit, id Polyxenæ Euripides in Hecuba: & repetitur à Clem. Alex. Strom. 2. paulo ante finem. Imitatur Ovid. 13. Metam. & secundo Fast. in Lucretia. Cointus lib. 1. v. 620. eodem modo ad Penthesileam, ut noster traduxit:

Ἡ δ' ἔκτα μίση κοῖτην, καὶ δάκρυα,  
 Ἐσπυλίας ἱερὰ πύματα κατ' ἡδύθη, καὶ δὲ σφαιροὶς

Ἡ χιτὼν δίπλας ἦν, τὴν δ' ἐπὶ γούνασι μεμυρμένην.

Eadem de Cornelia Vestali scribit Plinius lib. 4. epist. 11. quæ duo exempla Magius ex professo ista agens & Plinium nominans omisit, part. 2. cap. 1. Illud non alienum est, quod Clem. Alex. notat. lib. 2. Prædagogi, tantum pudoris & honestatis in Æneæ conjugē repertum, ut ne tum quidem, cum Troja caperetur, se detexerit: sed & incendium fugiens cooperta manserit, cap. 11. pag. 188. Plura exempla illius *σφαιροὶς* vide apud eundem lib. 4. Strom. pag. 380. Sed & viri *διχόμους* πρὸς cura-bant, quod Suet. in Julio Cæsare, & Lucanus in Pompeio notant lib. 8. Vide etiam Cæsaub. ad Sueton. pag. 121. Dictys autor est lib. 4. Penthesileam omnium consensu, aut canibus dilaniandam, aut in fluvium projiciendam fuisse. Solum Achillem sepelire voluisse, à Diomedē prohibitum. Ille igitur reliquorum suffragio in Scamandrum projicere iussit: quia naturæ sexusque conditionem superare esset ausa.

652 *Æger ad sexum facilis rediit timor.* Sic Cicero de Verre: *Rediit ad se, atque ad mores suos.* Horatius Epist. 2. lib. 2. *Expulſit helleboro morbum, bilemque meraco, & rediit ad sese.* Claudianus de iisdem Amaz. Epithal. Honorii: *pelteaue pugnas defererat cohors Sexu recepto.* Item de 4. Conf. Honorii: *in vultus redire suos.* Ita Seneca; *excalceantur* (Cothurnati scilicet) & *ad staturam suam redeunt.* Epist. 76. Sic Virg. de Proteo: *Victus in sese rediit.* Papin. lib. 11. *Mox rediit in regem,* lib. 12. *bello cogendus & armis in mores hominemque Creon,* lib. 5. de fera mansuetita: *In mores negat ire suos.* Noster infra v. 865. *In sese natura rediit:* quod Varro, facit *reversionem.* Sic immigrare in ingenium suum, Cicero. Guntherus: *Ut quos fortuna extulerat in se revocaret egestas.* Opponitur autem illi, quod dixit, *ad sexum redire,* Juvenalis illud, *que fugis à sexu.* Ita Græci aiunt, *εἰς ἑαυτὸς ἐλθεῖν.* Chryſ. scite Orat. 4. de poenitentia, pag. 664. *καὶ εἰ ἐπὶ ἡμῶν ἡμεῖς κατελθόντες ἀποβλέπομεν εἰς τὴν δικαίαν τὴν πρὸς αὐτὸν παύσασθαι, καὶ ἀπομεινῶμεν, πικρίας εἰς ἑαυτὸς ἐλθεῖν διανοούμεθα.* Mimi illud ad autoris nostri sententiam & verba facit: *Ficta ad naturam quam cito redeant suam:* quod Nazianzenus totidem verbis orat. 19. p. 300. *πῶς ὁ ἀσθενεστάτος εἰδὼς μόνην,* & Philo libro de Abrahamo: *φύσει ἵππον μόνην* pag. 295. Seneca recte lib. 3. de Benef. *Neque enim ulli magis abijciunt animos, quam qui improbo tollunt:* quod probant, quæ in autore nostro sequuntur. Eadem Ciceronis sententia lib. 2. off.

659 *In portus redeunt.* Legendum *portus.*

Fatorum promissa dies, decimusque rotabat  
 Speratum Titana labor: præfagia mille,  
 Mille mali micuere minz, metuenda cometz:  
 Sanguineis cecinere comis, ac Phæbus uterque  
 Nunc duplex, nunc nullus erat: non crebrior unquam 665  
 Ira Jovis, non plura novis portenta figuris  
 Visa prius, filicum lachrymis, sudore deorum,  
 Latrantum gemitu, partuque in monstra soluto  
 Venturi jam clara fides: accendit Achivos  
 Testorides, panditque Deos: illi undique muris 670  
 Insultant, qua terra patet: pars necere classes  
 Destinat, & cunctos urbis tentare recessus.

At Phrygii reditus Ledæos pace pacisci,  
 Et tandem longis hortantur, foedera bellis.  
 Suadet idem Anthenor: suadet facundior illo 675  
 Polydamas: suadet leni mitissimus ore  
 Dux Anchisiades: reges cecidisse queruntur  
 Et raras superesse manus: nec sola gemiscit  
 Ilios, aut Phrygii fines, at quicquid Hydasperm  
 Gemmiferum, Scythicique interjacet æquoris algas 680  
 Belli damna dolet: nec par fortuna Pelasgis:  
 Pugnat Achilleides, consultant Nestor, Ulysses.  
 Fallit, & Atridas ultrix exasperat ira.

Haud tulit Amphymachus, pacem negat, arma reposcit.  
 Edicit laxare fores, Phrygibusque triumphum 685  
 Destinat, aut pulchro victuram funere famam:  
 Ipse æquaturus fratres, verum Hectore major,  
 Sic cedat puer, & pugiles vir surgat in annos.

## N. O. T. A.

661 *Fatorum promissa dies.* ] Lucanus lib. 8. *Aurora promissa dies. Venturi promissa fides.* Papin. in fine 6. Theb. Ita infra: *Venturi jam clara fides.*

*Decimusque rotabans Speratum Titana labor.* ] Vide libro hoc v. 115. *Laborem Solis cursum nominat, non delinquentem, vel defectum lumine,* ut Tibuli loquitur. Ita Papin. *Nox qua terrarum caligine amplexa labores,* lib. 1. Theb. Dracontius: *Saltus Phæbi,* quos Lucret. *flexus.* Græci *ῥοιῶν* *ῥοιῶν*, quod Aristophanes *ῥοιῶν*.

664 *Phæbus uterque.* ] Sol ortus & occasus, ut veteres loquebantur. Ovidius 1. Metam. *Littora voce replet sub utroque jacencia Phæbo.* Ita lib. 1. de Ponto el. 4. *quem Solis ab ortu Solis ad occasus utraque terra tremis.* Petronius: *Qua mare, qua*

*terra, qua fidus curvis utrumque.* Quamvis de Luna & Sole aliquis intelligere possit. De Solis deliquio vide Scalig. ad 3. Propert. pag. 239.

666 *Plura novis portenta figuris.* ] Talium benigna seges apud Livium, in annorum auspiciis. Vide, si lubet apud Lucanum lib. 1. Cointum lib. 12. pag. 622. Papin. 7. Theb. Virg. 4. Æneid.

667 *Sudore Deorum.* ] Vide Silium lib. 12. & Heinsum pag. 332. *Et maestum illachrymas templis ebur.* Virg. 1. Georg. *Et simulachra Deum lachrymas sudasse tepentes,* Tibul. ad quæ videbis Scalig. pag. 158.

688 *Pugiles vir surgat in annos.* ] Lib. 4. v. 32. *duxibus & v. manibus* intelligit, erat enim *ἰσχυρὸς* pistriculus puer, ut Cyprianus & Arnobius loqui gaudent, qui nondum ad freta

- Quin Priamo, licet in senium dejectior ætas,  
 690 Algentesque negent onerari casside cani,  
 In sene non marcet princeps, in principe vernat  
 Miles, & imbelles audent certamina rugæ.  
 At ducis offendunt ausus, coguntque timere,  
 \* Mobilitas suspecta Phrygum, bellum author agendum.  
 695 Jusserat Anthenor, nunc suadet fœdera: sparten  
 Æneas populatum ierat, nunc reddere prædam  
 Censet, & hostilem cupiat meruisse favorem.  
 Ergo dolis cessare dolos, & tollere fraudem  
 Fraude parat, formatque artes, hoc ordine ductor:  
 700 Fingere sacra vovet, festæque ad fœdera mensæ  
 Invitare duces, dumque una pocula tractant,  
 Irruat Amphimachus, armatis acer inermes  
 Occupet infidiis: sic tuti libera Martis  
 Copia, & hærebit nullis victoria causis.  
 705 Interea questique diu, bellumque perosi  
 In fœdus coiere Phryges, juratur in usum  
 Perfidia perjura fides, Antenore dirum  
 Parturiente nefas: hujus consulta secuti  
 Ucalegon, atque Amphidamas, nec justior ipso  
 710 Polydamante Dolon, patriæque in damna ruentis  
 Impius, & tantis Æneas consonus ausis.  
 Nuncius Argolicis prodendas indicat arces  
 Polydamas, pacemque in pactum fraudis habendam  
 Juratis poscit, tacitumque in moenia furto  
 715 Poscit iter Danaïs. Nestor timet, hæret Ulysses  
 Furta negat Pyrrhus: illos incerta morantur.

\* Ergo  
 Nobili-  
 tas.

## NOTÆ.

fricta ætatis, ut loquitur Lucretius, perve-  
 norat. Eandem rem circumloquitur Papin.  
 lib. 4. Theb. *Nec defuncti animi, venias mo-  
 do fortior ætas. Animus nempe gladiatorius,*  
 ut Terentius ait, aderat, & spiritus corpore  
 majores, ut ait Horatius, sed robur deerat.

689 *Dejectior ætas in senium.* Vide lib.  
 3. v. 167. *provehit ætas, progressi dies, de-  
 clinata ætas* Papius, propiorque abeuntibus  
 annis Papin. lib. 4. Theb. lib. 1. *medio de  
 limine visa in senium vergens.*

694 *Mobilitas suspecta Phrygum.* Nobili-  
 tas legendum: quod sequentia loquuntur.

698 *Ergo dolis cessare dolos, & vincere  
 fraudem Fraude parat.* Circumvenit enim  
 fraus atque injuria quemque, atque unde exorta  
 est, ad eum plerumque revertit. Lucret.  
 lib. 5. Unde & ista: *Fraus amat autorem.*

*Fraus nocet auctori.* Vide Rittersh. ad Oppi-  
 pag. 274.

700 *Fingere sacra vovet.* Aut Hypalla-  
 ge, fingit se vovere sacra: aut monet, vel  
 jubet legendum.

703 *Occupat infidiis.* Verbum signatum  
 & circumlocutum. Prop. lib. 4. *nec mora, vo-  
 cales occupat ense canes.*

706 *Juratur in usum Perfidia perjura fi-  
 des.* Ovidius lib. 13. *perjurumque pectus:* Ut sic  
 in infida prodicione fides: quæ Andocidæ est  
 nix, amantem. Orat. 1. pag. 9.

713 *Pacemque in pactum fraudis habendam  
 Juratis poscit.* Natimantes illi, ut Cato  
 loquitur, pacem & incolumitatem tanquam  
 precium prodicionis poscunt.

716 *Furta negat Pyrrhus.* Aperto Marte;  
 non dolis vincere.

P R P 3 721 Pro-



\*Marg.  
auden-  
da.

Pollicita, & falli metuunt: hic vincere certus,  
Nocturnis refugit bellis foedasse triumphum.  
Res turbat suspecta duces, Phrygioque retento  
Traditur Inachio legati cura Sinoni.  
Promissis \* addenda fides: petit ille penates  
Iliacos, dubiosque Anchisa teste timores  
Solvit, & acceptas jurante Anthenore voces.

720

\*Venere  
lego.

Ergo fidem ducibus testati numina pangunt  
Inachidæ, lætique jubent, sua, seque, suosque,  
In nullos nutare metus: dona insuper addunt,  
Et firmant promissa datis: nec Pergama tantum,  
Innumeras Asiæ spondent cum civibus urbes.  
His hilaris Phryx certus abit, quodque hostis in urbem  
Captet iter quando veniat, quæ signa movendi  
Militis, & cauto dispensat singula nutu.

725

730

Porta latens, tacitosque dolis furata meatus  
Inscriptum Pegasi tollit caput: hac iter Argis,  
Huc jussi \* venire duces. Sol merferat axem,  
Venturis hoc tempus erat: fax igne sereno  
Visa viris, hæc signa dabat: sic milite juncto  
Securi dubiique meant: Phryx indice flamma  
Pandit iter, laxatque fores, ô dira nocentum  
Confilia, ô cunctis incognita crimina fastis:  
Florebant Asiæ fines, florebat opimis  
Troia suis, & rege potens, & milite tuta:  
Nec superos nec fata timens: victoria Grajum  
Mentito Calchante brevi cessisset, at hostis

735

740

## NOTÆ.

721 *Promissis addenda fides.*] Juramenti.  
In ora libri erat *audenda*, quod non placet.

723 *Inscriptum Pegasi tollit caput.*] Poter-  
at aliter: *Pegasum inscripsum tollit caput.*

Hinc vero famosa illa historia de equo du-  
rateo, & venusti epigrammatis concilio:  
*Carminis Iliaci libros consumpsit asellus: hoc  
factum Troja est, aut equus, aut asellus:* qua  
de re Polyænus. Quidam *sermo* illum *dupe-*  
*rum* arietem. *nocturnus* scilicet fuisse volunt:  
vide Vitruvium lib. 10. de Archir. cap. 18.  
prolixè illum describentem. Elinium lib. 7.  
cap. 5. Quidam *strategema* Ulyssia.

734 *Sol merferat axem.*] Atqui non mer-  
gitur undis *axis* inoccidens, ut ait Lucan.  
lib. 8. sed aliter vocabulum *axis* hic usur-  
patur. Idem Lucan. lib. 3. *medio cum Phe-*  
*bis in axe est*, lib. 5. *Tum supernum convexa*  
*stremunt atque ardens axis infernis, mota-*

*que poli compage laborant.* Juvenalis Sat. 8.  
*Gallicus axis*, clima cœli. *Imus in adversis*  
*axes.* Lucan. Vide Scaliger. ad Propert.  
p. 261. ubi *axis* etiam pro fastigio montis.  
Quod vero noctu Trojam ait captam, idem  
fere omnes: idem autor parvæ Iliadis apud  
Clerm. Alex. Strom. lib. 1. pag. 236. *ὅς  
ἐπὶ τῷ μύθῳ πρὸ λαμπρῆς δὲ ἐπιπύρας ἐσθλῆς.*  
qui versus etiam apud Euseb. & Lycophro-  
nis Scholiasten. Vide etiam P. Merulam ad  
fragmenta Ennii lib. 1. pag. 114.

738 *Laxatque fores.*] Virg. in eadem rē:  
*laxat claustra Semon.*

740 *Florebat opimis Troja.*] Vide lib. 5.  
v. 261.

742 *Victoria Grajum Mentito Calchante*  
*brevi cessisset.*] Eadem Petronius in sua *satira*  
Trojæ: *Vasis fides Calchantis atro dubia pen-*  
*debat metis.*

744 *Privata*

- Indigna, & quo nil gravius, privata nocendi  
 745 Copia Thestoriden vatem facit: invidet ipse,  
 Ipse urbem civis aperit: non cardo susurrat,  
 Non clypei, non tela sonant, scit turba silere:  
 Omnia clam, clarumque nihil: prior urbe potitus  
 Impatiens sævire dolis, & vincere furto.  
 750 Exclamat Pyrrhus, nunc obvia tela parate,  
 Ite Phryges contra: quoniam usque in somnia torpor?  
 Nil tuti superest, posces laxamus, & ecce  
 Irruimus Danaï: si quos concurrere mecum  
 Ira trahit, non egregium damnabitur umbris  
 755 Martis opus, facient ignes spectacula vestri,  
 Fatur, & incendit raptâ face Pergama primus,  
 Ipse sibi patuisse volens: pars cetera ferro  
 Certatim, flammaque furit: populator oberrat  
 Ignis, & in medios gladii venere sopores.  
 760 Nox fera, nox vere, nox noxia, turbida, tristis,  
 Infidiosa, ferox, Tragicis ululanda cothurnis,  
 Aut satyra rodenda gravi, tu sola triumphas,  
 Tantorum nifus steriles lucrata dierum!  
 Si mihi Carpathias linguis æquare figuras  
 765 Detur, & innumero crescant mihi pectora Phæbo,  
 Non tamen expediam cædes, incendia, luctus  
 Quos Phrygiis nox una parit: pars ignibus enses  
 Pars gladiis vitant ignes, casuque gemendo  
 Incurrit fatum, fati fuga sola timetur,  
 770 Quæ prior in sensum mors germinat: utraque passis  
 Funera, fas multis geminos conferre dolores.  
 Dira mali facies, ævoque ignota priori.

## NOTÆ.

744 *Primum nocendi copia Thestoriden vatem facit.* A'στωρ δ' τι ποσειδων. Aristot. Polit. 5. cap. 5. Varro in fragmentis: *distractione civium elanguescit bonum proprium civitatis, quo agnoscere incipit atque consensescere.* Unde Dinarchus Orat. contra Demost. p. 97. graviter inculcat: *τὸς ἀναστάς αὐτὸς ἀπαρτὺς ἡμετέρας, καὶ τὴν κοινότητα τῶν πολιτῶν.* Quod bis repetit. Vide etiam Herodis insignem in hoc argumento Orationem *ἀπὸ τῶν ἀπαιτήσεων*, pag. 175. &c. Sic noster alibi: *male publica curat, qui sua pluris habet.* Hi sunt: *qui pessimo publico*, ut idem Varro loquitur, *intus canunt.* Sed Petronius recte *Pertitura Troja perdidit primum Deos.* Quoque Dii punire volunt, auferre illis primum mentem soleat.

749 *Et vincere furto.* Eadem de Pyrrhō habet Cointus lib. 12. p. 594. De loquendi genere lib. 5. v. 11.

759 *In medios gladii venere sopores.* Petronius in sua *ἀλυσί*: *Hic graves alius more obtruncat, & continuas in mortem ultimam somnos.* Hic vere ὁ ἔκτ' ἔκτατος *ἔκτατος*, ut ille apud Plutarchum ait in Consolat. ad Apollon.

769 *Fati fuga sola timetur: Quæ prior in sensum mors germinat.* Metum mortis, dum fugam desperant, alteram ait esse mortem. Eadem Lucanus lib. 3. *Mille modos inter laci, mors una timori est, qua cæpere mori.* Item: *multos in summa periculamisi Venturi timor ipse mali.* Vide Senecam epist. 70. & super illo Liphium. Hieronymus:

Hinc somnus vigil, inde odium: nulloque rebelles

Obiectante manus, ferienti copia dextræ

Delegisse necem, jugulumne an pectus, an ora

775

Occupet, aut cunctos in vulnera computet artus.

At quibus in mensas noctis productior usus

Aut verbis vigilata quies, vulgante tumultu

Urbe frui Danaos, aut visis ignibus, arma

Defensura parant, sed flammis undique septi

780

Præreptum mirantur iter: frustra parantes

Incenso exire lares, asperrima questi

Funera, consumptis pariter: moriuntur in armis.

Expediam cædes? & singula fata revolvam?

Sed tenebris latuere manus, sed nocte perempti,

785

Sed premit umbratam nocturna incitiam Musam.

Fugerat amplexus aras & templa tonantis

Infelix Priamus, nec enim fiducia dextræ:

Cesserat ira metu, magno tamen arduus ore,

Non prece, non lachrymis, non vultu supplice regem

790

Dedecorat cui Pyrrhus atrox, reddisne Pelasgis

Spartanas, reddisne nurus? an prælia mavis?

Et nondum bellare times? cur stringis eburnos

Diis invise deos? læstisti numina sponte,

Cogor in exemplum: cecidit pater hostia Phæbo,

795

Tuque Jovi, dixit, indignatusque jacentis

Cæde frui, trepidum prensis à vertice canis

Erigit in vulnus, gladiumque in viscera condit,

Non longum cunctata manus: levis ire sub umbras

Vita hebet: ipse tamen membrorum pondere ferrum

800

## NOTÆ.

mus: O multo gravior expectata quam illa-  
ta mors, in vita Malchi: & Isidorum Pe-  
lusiottam lib. 2. epist. 147.

776 *Aut cunctos in vulnera computet ar-  
tus.*] Supra v. 419.

777 *At quibus in mensas noctis productior  
usus.*] Qui intempesta convivia agitabant.  
Sic supra v. 87. *utque usu producta Venus  
majore.* Prosper Aquitan. car. 68. *Gratior  
est fructus, quem spes productior edit.*

778 *Aut verbis vigilata quies.*] Qui col-  
loquio somnum protulerant.

787 *Fugerat amplexus aras & templa  
Tonantis Infelix Priamus.*] Aram nempe Jo-  
vis Hercæi. Festus: *Hercæus Jupiter intra  
conspicuum domus cujusque colebatur, quem  
etiam Deum penetralem appellabant.* Dictys  
nominat *Jovis adificialis aram*, (ita enim

legendum ibi, non *arma Jovis.*) quia in  
ædificii penetræli, unde Virgilius, *penetra-  
li in sede*: idque ipse innuit. Tryphiodo-  
rus eadem quæ noster describit, & Cointus  
lib. 13. pag. 612. *ipæius non hæbet.*

793 *Cur stringis eburnos Diis invise Deos.*]   
Vide lib. 4. v. 190. Deos autem nominat  
*eburnos*, quia imagines Deorum vel tutela  
in capulo eburnea.

797 *Prensis à vertice canis Erigit in vulnus.*]   
Virgil. lib. 2. *Implicuitque comam Lava.*

799 *Levis ire sub umbras Vita hebet.*]   
Quia capularis senex, exsuccus & ex sanguis,  
cito expiravit. *Vita hebet*, ut Virgilius:  
*Sanguis hebet, frigidusque effæcto in corpore  
vires.* Ita: *Mens hebet, adversamque fugis  
conterrita lucem*, ut est apud Augustinum  
in epist. Licentii versus, & Apuleius de  
Nesciore:

- Permissus cecidisse juvat, tandemque dierum  
 Plenus obit, felix senio, lætusque juvena,  
 Si stabili fortuna fide: si fixa maneret.  
 Post Zephyros plus lædit hyems, post gaudia luctus,  
 805 Unde nihil melius, quam nil habuisse secundum.  
 Postquam Hecubæiam certa mali, vulgata recentis  
 Fama, rapit gressus, & nil cunctata per enses  
 Audet iter, lacerisque comis & pectore cæso  
 It quærens & quæsta virum. Quisnam, inquit, Achivi  
 810 Lugendos misere secat artus? reddet? an illum  
 Prædam avibus, prædamque feris sparsistis, ademptum  
 Quærendumque mihi? cedunt turbata furenti  
 Agmina, dantque viam, regi illa instrata reperto.  
 Heu meus, ingeminat, longo post tempore muta:  
 815 Heu iterat, repetitque meus: sic sæpe diuque  
 In voces dissuta breves, vix denique questus  
 Continuos necit, & sic exorsa, profatur.  
 Quos gemitus, quæ digna satis lamenta rependes  
 In lacrymas simulate dolor? non arguo luctus:  
 820 Defecere genæ, fletuque exhausta profundo  
 Lumina caligant, acies hebet, insita dudum  
 Plaga, sed elingues siluere huc usque dolores.  
 O cælum, ô superi, quibus irritata peperci  
 Fœmineis nil ausa modis, quo crimine tantis  
 825 In penas damnata malis? Si digna necari,  
 Cur nixi? heu, miseris longo nil tristius ævo:  
 Num thalamos, partusne querar? sævissima nupsi.

## NOTÆ.

Nestore: cui omnes sciebant corpus annis habere, ut hic & apud Augustinum, Petrus Pithæus legit Adversar. lib. 2. cap. 10.

805 Unde nihil melius, quam nil habuisse secundum.] Hyginus lib. 3. Astron. poet. titulo leporis: Homines meminere nihil esse tam exoptandum in vita, quin ex eo plus doloris, quam lætitiæ capere posterius cogantur. Interea tamen, ut humana sunt, quis influentis dona fortunæ abnuat? quod Seneca ait in Thyeste: Sapiens esto, quod dici solet: si dederis, lætus, si fors repetiveris, æquus. Fulgentius bene lib. 1. Mythologiæ p. 119. Sola medicina miseriæ oblivio, & lib. 2. pag. 139. 6. Sapiens dolorem suum aut benignitati commendat, quæ omnium munus est, aut oblivioni. Sed supervacuum est ἀπολαύειν: unice post sacra id agit Seneca.

812 Cedunt turbata furenti Agmina.] Ita apud Papinium milites Jocastæ viam pandunt: mediosque per enses dant iter.

816 In voces dissuta breves.] Distracta, δισπύζω, voce singultiente præ dolore vix laxata. Et via vix tandem magno laxata doloris est. Papin. Ovid. ita dixit præfuta: Vatis Apollinei vocalia misit in ora, quæ felis præfuta. 11. Metam. Horat. quorum subsuta salos tegit insita veste. Hieron. Ep. dissuta habuit latere nudum caput, clausum os. Querelas vero Hecubæ habes apud Euripidem & in fragmento ex Andromacha Ennii. Vide Conjectanea illustris Scaliger. qui Græca & Latina inter se contendit p. 163. Vide etiam apud Senecam initio Troadis, ἀδίστατον ἀνδρῶν ἀποχῶν. Philo libro de legat. p. 789.

826 Miseris longo nil tristius ævo.] Vide Plinium præloquio lib. 7. senectus in pœniam vivat

Infelix peperit: potuit ditione serena  
 Iste frui, mecum Pareæ nuplere nocentes;  
 Et pariter stetit ira Deum: quin pignore multo  
 In partus fœcunda fui, fatoque sinistro  
 Et conjux & mater eram: nunc orba creatis,  
 Nuda viro, gemino didici contendere planctu,  
 Claudendis lassata genis, & funere multo.

830

\* legs  
 Paris.

At te chare Hector, te tuta superstitite dudum  
 Troile Troia fuit: nec enim \* pars impia nostri  
 Fax uteri memorandus erit. Sic fatur, & ignes  
 Quos Phaerontæz nequeant æquare favillæ,  
 Quosque neget tibi Roma Nero, miratur, & addit,  
 Hasne faces peperit? peperine, & fulmina cessant!

835

840

Hæc uteri fœtura mei, nec solvit hiatum  
 Terra vorax? peste hac timui, parcuntque minaces  
 Deucalionis aquæ? vos ô, quos impia læsi,  
 Vos potius quibus hæc peperit lamenta, nocentem  
 Certatim laniate Phryges: sed serior ira:  
 Tunc tempus, cum somnus erat: tuque inclyte conjunx,  
 Tu thalami tumulique comes, tecum ibo sub umbras.  
 Me miseram deeritne hostis? ubi bella furentum?  
 Pyrrhus ubi? date tela viri: date tela, seniles  
 Sufficiant in fata manus: discamne vereri  
 Argolicas captiva nurus? Sic fatur, & omnes  
 In luctum Danaos pietas extorta resolvit.

845

850

Et jam rorificas noctis nudaverat umbras;  
 Sed nondum deterfa dies: ultro ipse latebat

## NOTÆ.

*vivax.* Eadem queritur initio aurei sui li-  
 belli de Philosophiæ Consolat. Boëthius:  
*Mors hominum felix qua se ne dulcibus annis*  
*Inferis, & mœstis sæpe vocata venit. Etenim*  
*quam surda miseros avertitur aure. Et flen-*  
*tes oculos claudere sæva negat, &c.*

834. *Claudendis lassata genis.* Veterum  
 mos. Apud Papinium lib. 8. Tunc quia  
 nec genitrix juxta, postusque beata morte  
 pater, sponsa munus miserabile tradunt De-  
 clinare genas. Homerus Odyss. λ. ἡδὲ μοι  
 ἔτλα ἰὼν μετ' αἰσ' αἰδῶς χερσὶ κατ' ἐπὶ δαχτύλοις  
 ἄλκων. Vide Crinitum lib. 18. cap. 12.

*Claudendis lassata genis & funere multo.*  
 Homerus Iliad. α. πῆρ' ἡνὲρ μοι ἔνομα, &c.  
 Nomina illorum sunt apud Hyginum fab.  
 90. Apollod. lib. 3. pag. 83. Boccacium  
 qui ex Pausania.

836. *Neque enim pars impia nostri Fax uteri*  
*memorandus erit.* Sæpius manifestum: si ita

scribere induxisset, *memoranda mihi sine*  
*jactura & versura potuisset: talento in te-*  
*runcium contendo, legendum esse, neque*  
*enim Paris impia nostri Fax uteri.* De face  
 illa vide Apollod. lib. 3. pag. 182. Hygi-  
 num fab. 91. Dictyn lib. 11. Lycophro-  
 nem p. 62. Ovid. Epist. Paridis Virg. 10.  
 Æneid. item lib. 7. Euripid. in Troadibus.

839. *Quosque neget tibi Roma Nero.*  
 Sueton. Nero latas flamma pulchritudine  
 ἄλκων in illo suo scenico habitu decantavit.  
 Meminit etiam Tacitus, Orosius qui Ili-  
 dem decantasse ait. Eusebius & Eutropius  
 Neronem inflammasse urbem scribunt, ut  
 Trojæ incendium, sub imagine cerneret.  
 Magnus Scaliger lib. 1. Poët. cap. 18. Ne-  
 ro πάρος ἐκείνην potuit saltare, dignus  
 cujus ἐκείνην saltaret mundus.

854. *Nondum deterfa dies.* Ita lib. 5. de-  
 terfa meretur Juno Jovem.

856 In-

- 855 Phæbus, & everſis quæ ſtruxit mœnibus, hoſtem  
 Ingemiſſe putes: præda omnis in arce Minervæ  
 Congeritur, noſtiſque lucrum: Trojæque jacentis  
 Metiri jam fata licet, tot ditia ſpectes  
 Arma, deos, cultus, gemmas, ebur, æra nec unquam
- 860 Pluribus intumuit victrix fortuna trophæis  
 Poſtquam juſta ducum ſuffecit copia, vulgo  
 Speſque avidas tribuens vicit manus, undique lætos  
 Conclamant reditus: tandemque, ſed exule bello,  
 In ſeſe natura redit, dat tempora vates,
- 865 Dat lucem, qua vela parent, ſuntque ocia Graiis.  
 Interea luſtrare vago fumantia grefſu  
 Pergama, pars odiis nondum furiſque peractis,  
 Rætheos ſpoliat colles, latura cupreſſum  
 Funeribus, laurum ſacris, & puppibus alnum.
- 870 Jam votis tumuliſque modus, claſſiſque novata  
 Æquoreum ſulcabat iter: rotat obviuſ ecce  
 Auſter aquas, geminaſque hyemes & flumina & imbres  
 Tempeſtas inopina movet: monet augur ituros  
 Nondum placatis iterare piacula diviſ.
- 875 Juſſa duces obeunt, memorique Polyxena Pyrrho  
 Non inventa, ſubit: frendet, Phrygioſque laceſſit  
 Efferuſ: hanc thalamis, Hecuba tradente, paterniſ  
 Dux Anchifiades abſconderat: ô ſceluſ ingenuſ,  
 Redditur invifiſ infelix præda Pelagiſ!
- 880 At, licet haud æquas, ſervata virgine pœnas,  
 Exul agi juſſuſ Æneæſ pendit, & uſuſ  
 Puppe biſ undena, quas prædo duxerat alnoſ  
 Dardanuſ, exiliſ comiteſ habet: urbe potitur  
 Antenor, regniſque decuſ rex lectuſ adauget,

## NOTÆ.

856 *Ingemiſſe putes.*] Liv. 1. v. 178.  
 857 *Trojæque jacentis Metiri jam fata*  
*licet.*] Eandem rem prolixe deſcribit Sc-  
 neca inſig. Troadiſ: *ſtat aviduſ ira victor,*  
*Chlontium Ilium motienſ oculiſ, &c. Fatum*  
*Ilii eſt hic opulentiæ, magnitudo, præda,*  
*explicat ipſe.*  
 863 *Tandemque ſed exule bello.*] Vide  
 lib. 2. v. 459.  
 864 *In ſeſe natura redit.*] Supra v. 652.  
 868 *Rætheoſ ſpoliat colles.*] Póthov Troa-  
 diſ urbe eſt Scylaci Caryandeniſ. Strab.  
 póthov πόλις ἐπὶ λόφῳ καὶ ῥήνῃ, lib. 13.  
 872 *Geminaſque hyemeſ & flumina &*  
*imbres.*] Maximo fulmina, quam flumina &  
 annui.

875 *Memorique Polyxena Pyrrho, Non in-  
 venta, ſubit.*] Italib. 3. Curtiuſ: *Sera pœ-  
 niſentiæ ſubit regem.*  
 878 *Dux Anchifiades abſconderat.*] Eth-  
 nicorum illa crudelitaſ plurimorum, ad  
 roguſ non tantum animalia reliqua, ſed  
 & homineſ mactare. Reſ nota & paſſim  
 obvia, de qua Kirchmannuſ multa lib. 3.  
 de funeribuſ, cap. 4. Philoſtratuſ vero  
 in Heroiciſ, non inferiaſ miſſam Polyxe-  
 nam: ſed amore & deſiderio Achilliſ ad il-  
 liuſ tumuluſ ferro incubuiſſe ſcribit. *Ab-  
 ſconderat,* inquit, *συνείλετο:* ita enim Lu-  
 canuſ, Seneca, Siliuſ & Tertullianuſ ma-  
 lunt,

\* Leg.  
Gebren-  
nis.

*Astrixus sociis in foedera lata* \* Gabinus.

883

Hunc tamen extorto cupiens evertere sceptro

Manalias mendicat opes, Dirca pererrat.

Oppida, digressis audax bellare Pelasgis

Aeneas, sed casta novi molimina belli

Questus, in Hadriacas exul delabitur undas.

890

† Leg.  
hinc.

† Hic urbi Corcyra novæ, quam struxerat ipse

Nomen, & exiguo regnat contentus agello,

Romanis olim \* permissus mœnibus autor.

\* Leg.  
pramif-  
sus.

At regina gemens, & nunquam credita Teucris,

Cernusium Cassandra petit, comitemque secutus.

893

Andromachen Helenus, sic Ilios unica damno

Ubere regna, urbes populis & gentibus implet.

Jamque Phoronæi post diruta Pergama reges.

## N O T E.

883 *Astrixus sociis in foedera lata Gabi-*  
nus.] Quisnam hic *Gabinus*? monstrum le-  
gionis. Ex Dicty. liquet, lib. 5. quæ me-  
lior lectio sit. *Antenor regno potitur Troja-*  
no. *Fis princeps amicitia ejus* (verba Dictys)  
rex *Cebrenorum* Oenidaus. Cebrenevero est  
provincia minoris Asiæ, de qua multa  
Strabo lib. 13. pag. 410. 417. Stephanus  
Byzantius in *νεβρία*; in qua sepulchrum  
Paridis & Oenone. Est etiam urbis nomen,  
à qua Priamus filium *Cebriorem* denomina-  
vit, cujus etiam Homerus meminit Iliad.  
2. pag. 398. & epigrammatis, *νεβρίης ἀ-*  
*δου ἱχθυον*. Apollodoro lib. 3. pag. 181. 184.  
Cebrenis est fluvius, cujus filiam Astero-  
pen Ælæus Priami ducit. Oenone etiam filia  
*Cebrenis* eidem, d. l. Ovid. Ælæi nuptam  
Alixothoen vocat, filiam vero illorum Epe-  
rien *Cebrenida*, lib. 11. Meram. Ex quibus  
manifestum, legendum esse aut *Cebrennis*  
aut *Gebrennis*; ut Dictys literam mutat:  
nisi forte autor nomen emollire voluerit:  
*Astrixus sociis in foedera lata Gebrennis*.

886 *Hunc tamen*; &c.] Nihil horum  
Dares, sequitur autem Dictyn.

891 *Hic urbi Corcyra nova*.] Dictys  
Corcyram *Melenam* vocat; ita legendum  
foret, *nigra*. Marcianus etiam *Heracleota*  
p. 18. *μύλαται Κέρκυρ᾽ ἢ Κρίδος κατὰ μυστον*.  
Ptolomæus insulam Dalmatiz vocat lib. 1.  
in fine. Strabo etiam lib. 2. & 7. Sed parum  
fidei Dicty & Historiz de locis, ad quæ  
Æneas venerit. Vide Stratonem lib. 13.  
pag. 418. Vide etiam Josephum Scaliger.  
ad Eusebium pag. 52. Stephanum de ur-  
bibus in Ænea: quam ab Ænea in Thracia

conditam vult. Varro autor est, Æneam  
Troja profectum Veneris per diem stellam  
semper vidisse, donec in Laurenum agrum  
venit, ubi non est amplius visa: quare  
cognovisse has terras esse fatales.

893 *Romanis olim pramissus mœnibus au-*  
tor.] Vulgatissima res apud Romanos Hi-  
stóricos, de qua Dionysius, Strabo, Soli-  
nus, Justinus, Livius, Velleius. Diversas  
opinionibus habes apud Scaliger. in Festum  
pag. 170. Brodeum cap. 4. lib. 3. Loësem  
lib. 4. cap. 20. Lollii Bassi est epigramma  
de Æneæ Romanorum autore:

Εἰς καλὸν ὄλετα πύργος ὁ Τροίης· ἢ ὅς οἱ ὄπλους  
ἔχοντες ἐστὶν πῦρ τῆς Ἀνκωρᾶς πόλεως.

Cointus Smyrnæus vaticinium illud de  
Imperio Romano, ut & pietatem Æneæ  
erga patrem insignitis versibus describit  
pag. 648. Augurium de futuro imperio  
habes etiam apud Tryphiodorum.

895 *Cernusium Cassandra petit*.] Dares  
*Cherronesum*, ex quo liquet alio libro Jose-  
phum nostrum esse usum.

896 *Sic Ilios unica* &c.] Tum cum tristis  
erat defensa est Ilios armis. Hom. 2. Odys.  
*ἰὼν οἷς ἱλίου ἱερῷ*, quod & in Iliade frequens.  
Nazianzeni non abissimilis est sententia Orat.  
12 pag. 202. *μὴ τῆλη τῆς τοῦ Σιμφοροῦς,  
ἢ οὐκ ὀρθῶς πῦρ, καὶ ἢ ἱερὰ ἔργον*, &c.

898 *Jamque Phoronæi*.] De Phoronæo vide  
quæ Jos. Scaliger ad Euseb. notat pag. 10.  
& Euripidis Scholiasten ad Oresten p. 232.  
Aggreditur hic reditum Græcorum, de  
quo multi fuerant apud veteres *ῥήματα* libri.  
• qua

- Ægæum tenere fretum spoliisque superbi.*  
 900 Iliacis, nulla cursus turbante procella,  
 Concordes secuire vias: quum carcere fracto  
 Effreni fremuere Noti, cœlique tumultus  
 Dispulit aut pelago puppes, aut fluctibus haufit:  
 At vaga Locrorum classis dum turbine fertur,  
 905 In scopulos projecta perit: quin fulmine quassa  
 Regia, qua vêtus Ajax ratis, ipse profundis  
 Corporis obsequio frustra libratur in undis.  
 Mox ubi victores audit remeare Pelasgos  
 \* Ajax Naupliades, titulos Palamede perempto-  
 910 Fraternos obuisse dolens, livore maligno  
 Saucius, Argolicas ad bella nefanda puellas  
 Provocat, & sceleris causas molitus iniqui.  
 Heu miseræ quid sacra (inquit) quid vota tot annis,  
 Deplorata juvant, servataque jura maritis?  
 915 Et nunquam temerata fides? rediere, sed ecce,  
 Fama nurus Phrygias simul adventare, premetque  
 Barbara servitio thalamos captiva priores.  
 Imo age, Lemniadum memores, audete Pelasgæ  
 Par factum, causis paribus, trepidatis inertes:  
 920 Par factum, causis paribus, trepidatis inertes:  
 Imperet indignis pellex regina puellis?  
 Vix hæc, & subitus vulgavit fama tumultus  
 Argolicos venisse duces, ô-rara Deorum  
 In finem producta fides! sis tempore longo  
 925 Faultus, sis quovis major, quid stulte superbis?  
 Ultima felices atas facit: en habet Argos

\* *Legi*  
*Oeax.*

## N O T Æ.

qua de re ad Athenæum Casaubonus lib. 4. cap. 14. & Mauffacus ad Plutarchum de fluminibus pag. 311.

909 *Ajax Naupliades.*] Legendum *Oeax* *Naupliades*, qui Palamedis frater, Nauplii filius, Neptuni nepos fuit, qui cum fratre ad Trojam accesserat, ut quidem Philostratus scribit in Heroicis pag. 690. Dicitur, quem noster sequitur *Agamemnon*, *Oeax Naupliades*: etiam Hyginus fab. 117. & Euripides in Oreste pag. 160. Ex illis itaque corrigendus Apollodorus lib. 3. pag. 134. *Κλαυδίου γαυρὸς Νάυπλιος*. *ὁ γὰρ τῶν τριῶν ὑψίστης Ὀξυγὸς καὶ Παλαμίδης*. lege *Oeax*, ut habet Philostratus, Coïntus, Veteris Flaccus. Philostratus vero, Seneca in Agamemnone, Propert. lib. 7. Virgil. Euripides in Helena. Ammianus Marcell. lib. 22.

Strabo lib. 8. p. 254. Lycophron, Hyginus fab. 116. Nauplio, non Oeaci id tribuunt.

913 *Vota tot annis Deplorata juvant.*] *Agamemnonem lege.*

918 *Lemniadum memores.*] Prolixè describunt Papin. lib. 5. & Valerius Flaccus lib. 2.

921 *O rara Deorum In finem producta fides.*] Lucanus: *O faciles dæda summa Deos, eademque tæori diffides.* De Græcorum scditione vide Thucydidem lib. 2. pag. 9. & imprimis illius Græcum interpretem, qui per partes enumerat, pag. 9.

926 *Ultima felices atas facit.*] Herodoti in Clio notissima est *ἡ γαυρὸς*, quam brevius & felicis ipso exprimit Ovidius Syracidæ eadem cap. 11. v. 3. *ἡ γαυρὸς* *ἡ γαυρὸς* *ἡ γαυρὸς*





- 950 At fati præfaga quies horrendaque visa,  
 Telegoni gladios cognataque tela minantur:  
 Sic Circes despector obit, sic victima nati:  
 Sed senio validus, Asiz sed victor opimæ.  
 Postquam Tyndariden patrias remeasse Mycenæ  
 955 Claruit, occurrit densis Europa catervis,  
 Plitiniæ mirata nurum: flagrantque videre  
 Everforem Asiz vultum: quin ipsa superbit  
 Accendisse duces, lacerasse in prælia mundum,  
 Infamem famæ titulum lucrata pudendæ.  
 960 Hæcenus Iliacæ questus lamenta ruinæ  
 Confusa explicui veteris compendia veri:  
 Vive liber, liberque vige, sed si qua nocebunt,

## NOTÆ.

illa Penelopes ab Homero laudata fides, suspecta optimis autoribus visa. Seneca innuit Epist. 88. Non exscribo, sed noto. Egerunt ea de re, & dubitarunt plurimi, Lycophron in Cassandra, qui βασιλέως nominat: Ulysses de illa ipso dicitur conquestus, illam ædibus eiecisse, illamque Mantiaæ exulem obiisse. Vide cum habitu agentem Fr. Floridum Sabinum. Subcisl. lib. 3. cap. 4. & Scoppam cap. 32. pag. 939. Imo Pan ex procis illis & Penelope natus fertur, quod Pausan. in Arcad. Lucianus in Deorum Dial. Nazianzenus inveciva priori in Julianum pag. 81. καὶ τὸ σπέρμα Πάνου, & ἐκ πάντων μετρήσων ἵνα δῶν, asserit. Eo respicit Theocritus Syringe, & illius Scholiastes Pediasmus. Alii tamen Pana ex Mercurio & Penelope natum volunt, quod Eusebius scribit de Præparat. lib. 5. cap. 9. Hyginus fab. 224. Herod. sub exitum lib. 2. Demetrius Penelopes probra innuisse voluit apud Athen. lib. 4. respondens Lyfimacho: ἡ παρ' ἡμῶν πύλην ἐν Ἀθήναις τὴν παρ' Ἀντιόχῳ Πηνελόπης ἔστι. Virgilius id etiam suboltecit, qui, ut Homerus φιλέμενος fuit, φιλοφρονέμενος & μετὰ χαρῶν invertit illud drama; utque ille ex impudica pudicam, ita ex univira & castissima, φιλῶν commentus est: quamquam id ante Virgilium Ennius jamdudum fecerat.

951 *Telegoni gladiis.* Sequitur Dictyn, Hyginum tab. 127. Lucianus tamen podagra obiisse scribit libro τρυγανδύων.

957 *Everforem Asia valium* Sic Achillem Papin. lib. 1. nominat *Everforem Asia*, Turnus *Æneam Disertorem Asia*. Proxi-

mum est auctoris nostri sententiæ illud Euripidis in Hecuba:

Ὡς τὴν Λάκωνας εὐχόμενος Διοκλῆδον  
 Ἐλθέτω ἰδύμεν, Ἀλφειῶν δ' ἰμμάτων  
 Ἀλγῶν Τροίαν εἰς τὴν δίδαμνον.

Helenam inter Deos relatum scribit Isocrates in Oratione de illa; idemque Euripides in cognomini Tragedia. Pausanias in Laconicis, in Rhodo insula ab arbore suspensam. Lucianus in Dialogo Menippi & Mercurii, illum ex his mirantem facit, quod Græci pro re tam cito evanida, Helenæ scilicet forma, tantum laboris exhauserint. Apud Aristophanem ipsa gloriatur, quod plurimos ad Scamandrum perdidit, Tefmophor. pag. 814. Athenæus lib. 6. initio, *Helenophoria*, cum Polluce, nominat: an festum in illius honorem fuerit, neuter explicat. Stefichorus quomodo Helenam vituperando, usum oculorum amiserit, & laudando receperit, Plato in Phædro exponit, pag. 1219. Vide Hero lotum libro secundo, qui sua conjectura statuit Helenam Trojam nunquam fuisse à Paride deductam, pag. 133. Euripidis interpres ad Oresten, scribit, ex Stefichoro, Helenam lapidibus obruendam forma sua ita movisse animos, ut lapides manu exciderint pag. 235.

952 *Vive liber, liberque vige.* Seneca epist. 64. Cum legeris Sextium, dices: Vivit, viget, liber est, &c. Modesta vero clausula operam suam commendat, idque ductu, ut solet, Papinii, qui ad hanc faciem Thebaida suam claudit. Idem *everforem*, ut quidem videtur, illis Guntherus in Ligurino fecit.

963 *Disce*

Disce libens livore nihil sublimius esse:

Cum tibi mordaces obliquent læva cachinnos

Murmura: cum cupiant linguis lacerare prophanis,

Sis utinam invidia dignus, quæ summa laceffit,

Quam pascit præfens, extremaque terminat ætas.

## NOTÆ.

963 Disce libens livore nihil sublimius esse.] Omnia enim φιναιζέ. Summa petit livor. Ovid. Silius, malus obirectas immortalia livor. Claud. rabiem livoris acerbi Nul-la potest placare dios. Lucret. lib. 5. Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant Plerumque, & que sunt aliis magis edita cunquo. Philo libro de rerum divina herede, pag. 411. φλόος αὐτοῦ τοῦ μεγάλου δι' ἐργασίας ἀντίπαλον. Claudianus quidem affirmat lib. 3. de laud. Stilic. Est aliquod meriti spatium, quod nulla furens Invidia mensura capis. Ovid. 6. Metam. non illud capere livor possit opus: sed σπάνιον illud, raro aliquod ἀλγέλητον & ἀμώμητον. Quod Pindarus omnium præstantissima sua oda Olymp. 2. conqueritur; item Nemeor. 8. Vide Stobæum Serm. 139. 140.

966 Sis utinam invidia dignus.] Eurip. οἱ τὰ πόνον, ὁ φλόος παιδῶν φιλέει. Pindarus: Κρίσαν οὐκ ἐλκρῶν φλόος. Nazianzen. orat. 17. pag. 267. φλόος ἢ ὑπερβολὴν συμφορῶν ὁ ἔλεος ἰστησι, &c. φλόος αὐτοῦ ἔχοντα ἔμφ. Sophocles in Ajace.

967 Quam pascit præfens, venturaque terminat ætas.] Chrysost. recte in libro de Virginitat. pag. 305. cap. 27. αὐτοῦ δὲ τοῦ πικροδυσχερούς καὶ οἱ παλαιοὶ ἀνέδονται. Mimnærm. Δεῖται ὅδ' ἀνδρὶ πάντες ἰσχυρὸν ἐὼς, ζῶν φθορῶν, καὶ ταύτης δὲ αἰῶνος. A quo Horatius sumpsit: Virtutem incolumem odimus &c. Cum mortuis enim non nisi larvæ iurantur, ut Plancus Asinio Pollioni respondebat. Plin. in præfatione librorum. Philo lib. 2. de vita Moysi καὶ ὅδ' ἡμεῖς καὶ φλόος αὐτοῦ ὁλόγην ἐπισυναδῶν χρεῖον, ἐπὶ καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἀναλάμψῃ φέσας εὐμνησίαν. p. 509. Velleius Patercul. lib. 1. Quam sis assidua eminentis fortuna comes invidia altissimisque adherens, etiam hoc intelligi potest, &c. Insignia de eadem re Chrysostomus scribit lib. 5. de Sacerdotio pag. 165. edit. Hoeschel. Sallustii illud plane dignum est in quo feliciter sistamus: Vitos interdum fortuna, sæpe invidia fatigat; ubi anima natura cessit, dempsis obreptatoribus ipsa se Virtus magis magisque extollit. Orat. de republ. ordinanda.

FINIS.

INDEX



# I N D E X

## A U T O R U M

### VETERUM ET RECENTIORUM,

qui in notis citantur, illustrantur, explicantur.

#### A.

**A** Chilles Tattus.  
Achmes.  
Acidalius.  
Acron.  
Æmilius Probus.  
Ælianus.  
Æschylus.  
Æschyli Scholiastes Græcus.  
Æschines.  
Agapetus.  
Agellius.  
Albericus.  
Alcæus.  
Alcidamas Orator.  
Alcimus Avitus.  
Alcman.  
Alexander ab Alexandro.  
Ambrosius.  
Ammianus Marcellinus.  
Amphilochius.  
Amphis.  
Anacreon.  
Andocides Orator.  
Andronicus Rhodius.  
Anthologia Græc. Epigrammatum.  
Antisthenes.

Antiphon.  
M. Antonius.  
Antonius Augustinus.  
Appianus.  
Apollodorus.  
Apollonius Rhodius.  
Apollonii Scholiastes Græcus.  
Apuleius.  
Aratus.  
Archilochus.  
Aristænetus.  
Aristides.  
Aristophanes.  
Aristophanis Græcus Scholiastes.  
Aristoteles.  
Arnobius.  
Arrianus.  
Artemidorus.  
Asconius Pedianus.  
Asterius.  
Astrampsychus.  
Athanafius.  
Athenæus.  
Attius.  
Augustinus.  
Avienus.  
Aurelius Victor.  
Aufonius.

R r r Babrias

# I N D E X.

B.

**B** Abrias.  
 Basilius Magnus.  
 Basilius Seleuciensis.  
 Bacchilides.  
 P. Angelius Bargasus.  
 Barthius.  
 Beroaldus.  
 Berosus.  
 Bernartius.  
 Bion.  
 Boethius.  
 Hector Boethius.  
 Billius.  
 Boccatus.  
 Bodinus.  
 Brissonius.  
 Brodus.  
 Budzus.  
 Buchananus.  
 Caesar Balingerus.

C.

**C** Ecilius.  
 Caelius Rhodiginus.  
 Caesar Germanicus.  
 Callimachus.  
 Callistratus.  
 Camerarius.  
 Martiannus Capella.  
 Julius Capitolinus.  
 M. Ant. Canova.  
 Caselius.  
 Casaubonus.  
 Cassiodorus.  
 Jos. Castalio.  
 Catalecta Veterum Poetarum.  
 Io. Maria Catanzus.  
 Cato.  
 Catullus.  
 Ceber.

Corn. Celsus.  
 Censorinus.  
 Chalcidius.  
 Charisius Sospater.  
 Chrysostomus.  
 Chrysologus.  
 Nathan Chytræus.  
 Cicero.  
 Herc. Ciofanus.  
 Claudianus.  
 Clemens Alexandrinus.  
 Cointus Smyrnæus.  
 Columella.  
 Coluthus.  
 Anna Comnena.  
 Cornutus.  
 Crinitus.  
 Jac. à Cruce.  
 Cruquius.  
 Curtius.  
 Cyprianus.

D.

**D** Alecampius.  
 Damascenus.  
 Dares Phrygius.  
 Claud. Dausqueius.  
 Demades.  
 Demetrius Phalereus.  
 Democritus.  
 Demosthenes.  
 Demosthenis Scholastes.  
 Dicæarchus.  
 Diæys Cretensis.  
 Dio Cocceius.  
 Dio Chrysostomus.  
 Diodorus Siculus.  
 Diogenianus.  
 Diogenes Laërtius.  
 Diomedes Grammaticus.  
 Dionysius Alexandrinus.  
 Dionysius Halicarnassus.  
 Dionysius Longinus.  
 Dioscorides.

Eliot.

# I N D E X

**E**lius Donatus.  
 Marcellus Donatus.  
 Donſa.  
 Dracontius.  
 Drepanius Pacatus.

E.

**E**Nnius.  
 Ennodius.  
 Epictetus.  
 Epiphanius.  
 Erasmus Roterodamus.  
 Euripides.  
 Euripidis Scholiaſtes **G**encus.  
 Euſebius.  
 Euſtathius.  
 Etymologi Magni **A**utor.

E.

**P**etrus **F** Aber.  
 Eſcaſſella.

Feſtus.  
 Marſilius Ficinus.  
 Jul. Firmicus Milternus.  
 M. Ant. Flaminius.  
 Florus.  
 Florens Chriſtianus.  
 Frontinus.  
 Corn. Prono.  
 Fulgentius Placiades.

G.

**G**alenus.  
 Galeomyomachias **A**utor.  
 Cornelius Gallus.  
 Scipio Gentilis.  
 Gevartius.  
 Giſanius.  
 Gloſſarium Stephani.  
 Gorgias.  
 Gratius.  
 Gregorius Magnus.

Groſſotius.  
 Gruterus.  
 Fr. Gudewinus.  
 Gulielmius.  
 Guntherus.  
 Gyraldus.

H.

**H**Artungus.  
 Hegeſippus.  
 Heinſius.  
 Heraclitus.  
 Deſid. Heraldus.  
 Herodes Orator.  
 Hermes.  
 Herodianus.  
 Herodotus.  
 Heſiodus.  
 Heſychius.  
 Hieronymus.  
 Hierocles.  
 Hyginus.  
 Hilarius.  
 Hirtius.  
 Hippocrates.  
 Hoelcheliuſ.  
 Homerus.  
 Horapollo.  
 Horatius.  
 Hyperides.

I.

**I**ſoſephus.  
 Julius Cæſar.  
 Julii Cæſaris Gr. Paraph.  
 Julianus.  
 Junius.  
 Iſæus.  
 Iſidorus Grammaticus.  
 Iſidorus Peluſiota.  
 Iſocrates.  
 Iungermanus.  
 Juſtinus Martyr.

R r r

Juſtonus.

# I N D E X.

Justonius.  
Juvenalis.

K.

**K** Irchmannus.

L.

**L** Aberius.  
Laetantius.  
Lambinus.  
Latinus Pacatus.  
Leo Magnus.  
Leonis Tactica.  
Lesbonax Orator.  
Libanius.  
Lipsius.  
Livius.  
Loënsis.  
Lucanus.  
Lucianus.  
Lucilius.  
Lucretius.  
Lucretius.  
Lycurgus Orator.  
Lycophron.  
Lyfias.

M.

**M** Acarius.  
Macrobius.  
Magius.  
Manasses.  
Manilius.  
Manutius.  
Martianus Heracleotes.  
Martialis.  
Mauffacus.  
Maximianus.  
Maximus Tyrius.  
Mercerus.  
Menander.

Merula.  
Meursius.  
Messala Corvinus.  
Mimnermus.  
Minutius Felix.  
Modestinus.  
Moschus.  
Muretus.  
Museum.  
Musambertius.

N.

**N** Evius.  
Nannius.  
Nazianzenus.  
Nazarius.  
Cornelius Nepos.  
Nicander.  
Nicephorus Gregoras.  
Nicephori Onirocritica.  
Nicetas Choniates.  
Nicomanus Gotschenus.  
Nilus.  
Nonius.  
Nonnus.

O.

**O** Cellus Lucanus.  
Onomasticon Lat. Græcæ.  
Oppianus.  
Orosius.  
Orpheus.  
Ovidius.  
Owenus.

P.

**P** Acuvius.  
Palaphatus.  
Palmerius.  
Pancirollus.  
Papinius.  
Parrhasius.  
Parthe.

# I N D E X.

Parthenius.  
 Paschalius.  
 Paulinus.  
 Paulus Festi abbrev.  
 Pausanias.  
 Pedit Albinovanus.  
 Perottus.  
 Perfius.  
 Petronius.  
 Peucerus.  
 Phædrus.  
 Phalaris.  
 Phile.  
 Philemon.  
 Philadelphus.  
 Philo.  
 Philostratus.  
 Philistus.  
 Phocylides.  
 Phornutus.  
 Phœtius.  
 Phrynichus.  
 Piccartus.  
 Piccolomineus.  
 Pierius.  
 Pincierius.  
 Pindarus.  
 Pindari Scholæ Græci.  
 Pifidas.  
 Pithæus.  
 Bapt. Pius.  
 Planudes.  
 Plato.  
 Plautus.  
 Plinius.  
 Plinius Cæcilius.  
 Plutarchus.  
 Polybius.  
 Polizanus.  
 Politianus.  
 Pollux.  
 Jovianus Pontanus.  
 Joh. Bapt. Porta.  
 Possëvinus.  
 Priscianus.

Probus Grammaticus.  
 Procopius.  
 Propertius.  
 Prosper Aquitanicus.  
 Prudentius.  
 Prudentius Amœnus.  
 Ptolomæus.  
 Publius Syrus.  
 Pythagoras.

**Q** Uadrigarius.  
 Queroli autor.  
 Quintilianus.

R.

**R** Amiresius à Prado.  
 Georgius Remus.  
 Rigaltius.  
 Rittershusius.  
 Rubenius.  
 Ruffinus.

S.

**S** Abellius.  
 Fr. Floridus Salinus.  
 Salisberienfis.  
 Salmuth.  
 Salvianus.  
 Salustius.  
 Sappho.  
 Jos. Just. Scaliger.  
 Jul. Cæf. Scaliger.  
 Andreas Schottus.  
 Scoppa.  
 Joh. Secundus.  
 Seneca.  
 Seneca Tragicus.  
 Septimius Romanus.  
 Serenus Sammonicus.  
 Servius.  
 Corn. Severus.

R r r 3

Sido.



# I N D E X.

Sidonius.  
 Silius Italicus.  
 Simonides.  
 Smetius.  
 Solinus.  
 Solon.  
 Sophocles.  
 Sophoclis Græcus Interpres.  
 Spartianus.  
 Henr. Stephanus.  
 Stephanus Byſanrinus.  
 Steſichorus.  
 Stobæus.  
 Strabo.  
 Eufſtathius Suarſthius.  
 Suetonius.  
 Suidas.  
 Sulpitio.  
 Sulpitius Severus.  
 Symmachus.  
 Sympoſius.  
 Syneſius.

T.

**T** Acitus.  
 Lanus Tagantius.  
 Taubmannus.  
 Terentius.  
 Terentianus Maurus.  
 Tertullianus.  
 Theocritus.  
 Theognis.  
 Themiftius.  
 Theophrastus.  
 Theophylaëtus.  
 Thryphiodorus.  
 Thucydides.  
 Thucydides Græc. Interp.  
 Tibullus.  
 Tiraquellus.  
 Torrentius.  
 Trebellius Pollio.  
 Turnebus.

Turpilius.  
 Tyrtæus.  
 Tzetzes.

V.

**V** Alerius Cato.  
 Valerius Flaccus.  
 Valerius Maximus.  
 Rob. Valturius.  
 Varro.  
 Varro Atacinus.  
 Vegetius.  
 Velleius Paterculus.  
 Verrius Flaccus.  
 Vibius Sequester.  
 Victorius.  
 Xvo Villiomarus.  
 Vinetus.  
 Virgilius.  
 Vitruvius.  
 Vitalis Bleſenſis.  
 Ludov. Vives.  
 Volaterranus.  
 Vopiscus.  
 Voſſius.  
 Bonav. Vulcanius.  
 Vulcatius Gaſſicarius.

W.

Joh. **W** Weitzius.  
 Wilſingamus.  
 Wowerius.

X.

**X** Enophon.  
 Xiphilinus.

Z.

**Z** Enobius.  
 Zenodorus.  
 Zonaras.

## E R R A T U M

# ERRATUM.

*Cum in hanc novam Editionem sive Dictys Cretenſis, ſive Daretis Phrygii, ſive Poëta Iſcani de Bello Trojano, & in eorum variarum autorum notas quedam menda irrepſerint incuria vel Correctoris, vel Librarij, Lector hæc emendabit.*

Pag. 1. Dictys Cretenſis in notis primæ columnæ linea 15. Oeacem, lege Oeacem. pag. 4. in notis 2. col. lin. 15. mamofa, leg. mammoſa. Ibid. lin. 23. conſeri, leg. cenſeri. Pag. 7. in notis 2. col. lin. 4. *Διοκλῆς*, leg. *Διοκλῆς*. pag. 8. in notis 2. col. lin. 7. Dioſcordiarum, leg. Diſcordiarum. Ibid. lin. 20. indignationom, leg. indignationem. pag. 9. in notis 2. col. lin. 4. quidem, leg. quidam. Pag. 15. in notis 2. col. lin. 10. origino, leg. origine. Ibid. lin. 23. partem, leg. partes. Pag. 51. lin. 3. Ameriptem, leg. Ameriplem. Ibid. in notis 2. columna. Pag. 61. in notis 1. col. lin. 10. *ἄχρη*, leg. *αἰχμή*. Pag. 72. in notis 1. col. lin. 24. ipſo, leg. ipſe. Pag. 78. in notis 2. col. lin. 20. elevavat, leg. elevaret. Ibid. lin. ultima jugulandi, leg. jaculandi. Pag. 82. in notis 1. col. lin. 9. nuuciat, leg. nunciatur. Pag. 93. lin. 18. Deiphobos, leg. Deiphobus. Pag. 95. lin. 10. motuendo, leg. metuendo. Ibid. in notis 2. col. lin. 4. *Κίπρις γυναικῶν*, leg. *κίπρις γυναικῶν*. Pag. 134. in notis 2. col. lin. ult. *πύξ*, leg. *πύξ*. Ibid. in notis 1. col. lin. 3. litus & petra, leg. faxa in tragœdiis. Pag. 136. lin. 6. exercitum, leg. exercitu. Pag. 151. Daretis Phrygii, in notis 2. col. lin. 4. vocant, leg. vocant. Pag. 154. in notis 2. col. lin. ult. Argi, leg. Argis. Pag. 165. lin. 10. duodecim duces, leg. duodecim dies. In notis Joſæ Merceri pag. 11. lin. 5. 1. col. Ad, leg. At. In notis Ulrici Obrechtii pag. 24. lin. 8. 1. col. 1647. leg. 1477. Pag. 25. lin. 9. 2. col. 21. leg. 22. Pag. 29. lin. 21. 2. col. ante Inſpecto adde cap. 6. Pag. 33. lin. 28. 1. col. debatur, leg. debetur. Pag. 34. lin. 9. 2. col. ante Media adde cap. 18. In notis Vindingii, pag. 42. circa finem 2. col. Bodlejana, leg. Bodleſana. Pag. 49. lin. 42. 2. col. Agenoriis, leg. Agenoris. Pag. 52. lin. 16. 1. col. forti, leg. forte. Pag. 52. lin. 12. poſt credebant adde unde. Pag. 54. lin. 19. 2. col.

codice, leg. codice. In Epiftola dedicatoria Samuelis Dreſemii pag. 2. lin. 26. *παλινοθεῖται*, leg. *παλινοθεῖται*. Ibid. pag. 3. lin. 23. producere, leg. procudere. Ibid. ad Lectorem, pag. 3. lin. 14. *βερτυμῖον*, leg. *βερτυμῖον*. In Joſephum Iſcanum, pag. 5. in notis 1. col. lin. 3. *μυθῶς*, leg. *μυθῶς*. Ibid. in notis 2. col. lin. 5. *νῆω*, leg. *νῆω*. Pag. 8. verſ. 72. profundum, leg. profundum. Pag. 10. in notis 1. col. lin. 14. dele in. Pag. 11. in notis 2. col. lin. 2. in lib. leg. lib. Pag. 13. verſ. 148. proba, leg. probra. Pag. 22. in notis 2. col. lin. 14. Matth. leg. Mart. Pag. 24. verſ. 407. deſenſus, leg. deſenſus. Pag. 29. in notis 2. col. lin. 30. inſpectores, leg. inſpectores. Pag. 31. in notis 1. col. lin. 13. *πυχνῶν*, leg. *πυχνῶν*. Pag. 37. in notis 2. col. lin. 13. Morem, leg. More. Pag. 38. in notis 1. col. lin. 1. Dracones, leg. Dracones. Pag. 42. in notis 1. col. lin. 9. *καὶ οὐκ ἔστιν*, leg. *καὶ οὐκ ἔστιν*. Ibid. lin. 10. *καὶ οὐκ ἔστιν*, leg. *καὶ οὐκ ἔστιν*. Pag. 51. in notis 1. col. lin. 7. *καὶ οὐκ ἔστιν*, leg. *καὶ οὐκ ἔστιν*. Ibid. lin. 8. *καὶ οὐκ ἔστιν*, leg. *καὶ οὐκ ἔστιν*. Pag. 54. in notis 2. col. lin. 12. locis, leg. jocis. Pag. 58. v. 611. cerre, leg. certe. Pag. 62. v. 54. Quo, leg. Quæ. Pag. 63. in notis 2. col. lin. 9. funditur, leg. funditus. Pag. 65. verſ. 139. fallir, leg. falli. Pag. 69. in notis 1. col. lin. 8. Cleopatraz, leg. Cleopatra. Ibid. in notis 2. col. lin. ult. *πῶς*, leg. *πῶς*. Pag. 72. in notis 1. col. lin. 23. *ἐπιπῶς*, leg. *ἐπιπῶς*. Pag. 74. in notis 2. col. lin. 15. humanam, leg. humanum. Pag. 76. in notis 2. col. lin. ultim. *ἐπὶ τῇ ψυχῇ*, leg. *ἐπὶ τῇ ψυχῇ*. Pag. 77. verſ. 405. ſibi, leg. ſibi. Ibid. verſ. 410. Noſcitur, leg. Naſcitur. Pag. 78. in notis 2. col. lin. 2. Iſidor. leg. Iſidor. Pag. 80. in notis 2. col. verſ. penult. ſuperminet, leg. ſuperminet. Pag. 82. in notis 2. col. lin. 14. ante reſtituit adde luci. Pag. 86. verſ. 117. Arctus, leg. Artus. Pag. 94. in notis 2. col. lin. 7. ergo, leg. ergo. Pag. 95. in notis 1. col. lin. 16. *πῶς*, leg. *πῶς*. Pag. 101.

## ERRATUM.

|  |  |
|--|--|
| <p>in notis 2. col. lin. 16. Septentrionis, leg. Septentriones. Pag. 106. in notis 2. col. lin. ult. exegat, leg. exigat. Pag. 113. in notis 1. col. lin. 26. Protefilæ, leg. Protefilæ. Ibid. in notis 2. col. lin. 18. Salmuthus caput, leg. Salmuthum capite. Pag. 149. in notis 1. col. lin. 21. negaute, leg.</p> | <p>negante. Ibid. lin. 22. Thucidis, leg. Thucididis. Pag. 153. in notis 1. col. lin. 10. dele punctum quod sequitur mutat. Pag. 154. in notis 2. col. lin. 13. anno, leg. annos. Pag. 156. vers. 682. consultant, leg. consultat. Pag. 158. in notis 12. col. lin. 8. <del>consultat</del> leg. <del>consultat</del>.</p> |
|--|--|

## F I N I S.











4

